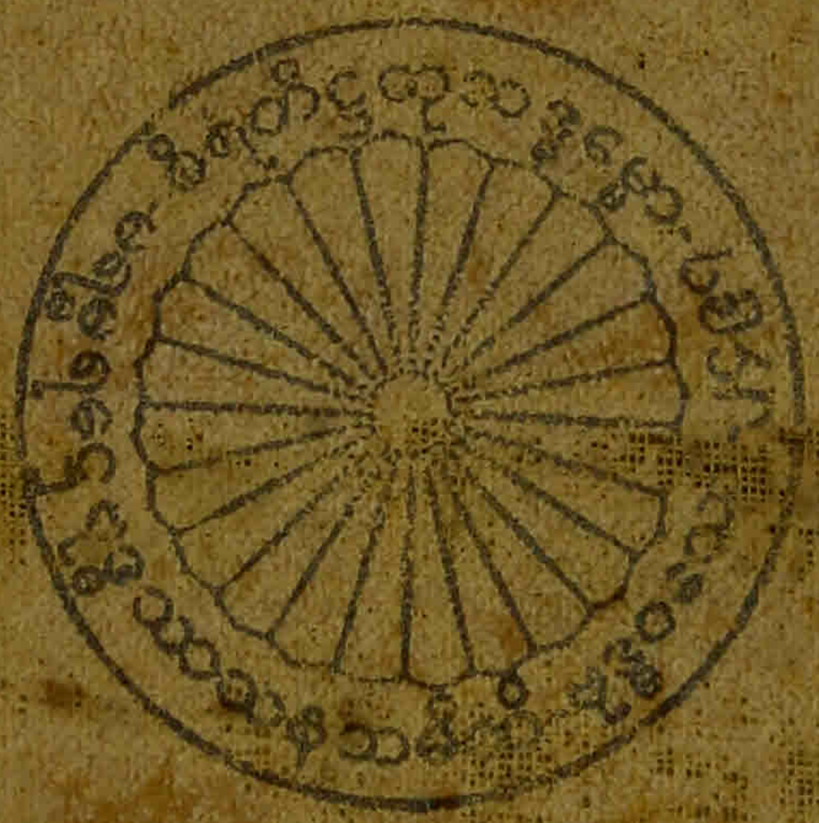
ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင် ပိဋကတ်တော်

ဆံယုဇ္ဇနီကားယဒီဃဒိ သုဇ္ဈန်ပိဋကတ်

သင်္ဂါယဝဂ္ဂန္ဒိနိဒါနဝဂ္ဂ

ဝံယ္ဂပါဠိတော်

ပြန်ဆိုပြင်

မြန်မာနိုင်ငံတော် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ပွဲ
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

၁၉၁၃၄

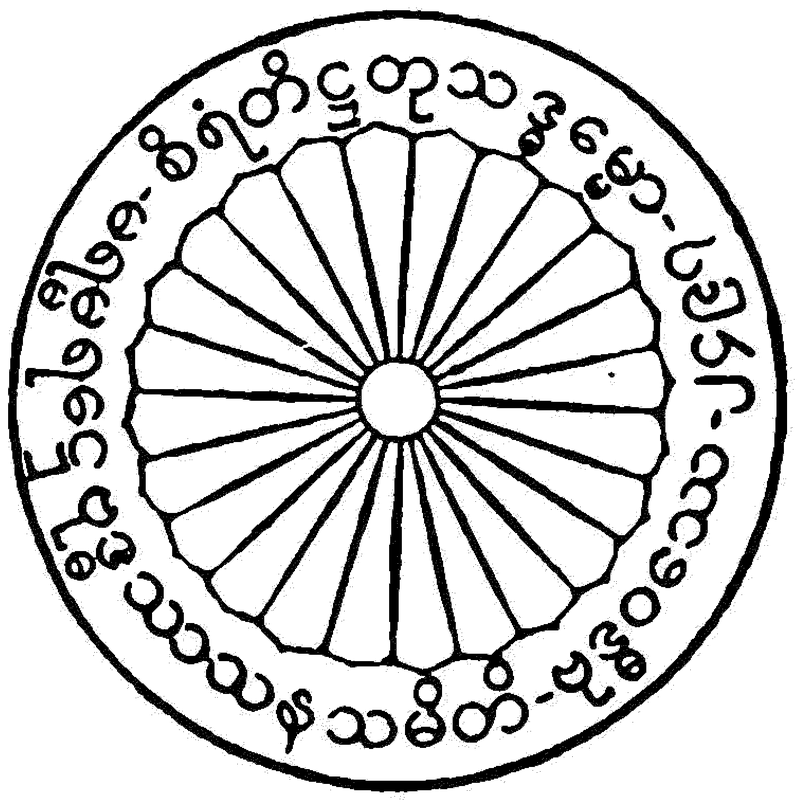
ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင် ပိဋကတ်တော်

သံယုတ္တနိကာယ်ဝင် သုတ္တန်ပိဋကတ်

သဂါထာဝဂ္ဂနှင့် နိဒါနဝဂ္ဂ

သံယုတ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

မြန်မာနိုင်ငံတော် ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာတော်နှစ် ၂၅၀၄ ကောဇာသင်္ကြာန် ၁၃၂၂ ၁၉၆၀

ဝိဉ္ဉာဏတော်မြန်မာပြန်
နိဒါန်း

ဘုန်းတော်ခြောက်စုံ တန်ခိုးဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော ဘုရားသျှင်ကိုယ်တော်မြတ်၏ သာမုက္ကံသိက ဒေသနာ ဓမ္မက္ခန္ဓာပါဠိတော်သည်—

ပါဠိ၏ နက်နဲခြင်း 'ဓမ္မဂမ္ဘီရ'

အနက်အဓိပ္ပါယ်၏ နက်နဲခြင်း 'အတ္ထဂမ္ဘီရ'

ဝေါဟာရအမျိုးမျိုး နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ဟောကြားပုံ၏ နက်နဲခြင်း 'ဒေသနာဂမ္ဘီရ'

ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သောသဘော ထိုးထွင်း၍သိသောဉာဏ်၏ နက်နဲခြင်း 'ပဋိဝေဓဂမ္ဘီရ' ဟူသော နက်နဲခြင်းလေးဝတို့ကြောင့် အစိန္တေယျဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏။

ယင်းသို့လျှင် အစိန္တေယျမြတ်စွာဘုရား၏ ဒေသေတဗ္ဗဓမ္မဖြစ်၍ အစိန္တေယျဂုဏ်နှင့် ကုံလုံပြည့်ဝသဖြင့် နှာနာနယဝိစ်တြဖြစ်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာပါဠိတော်ကို ဟောဖော်ညွှန်ပြတော်မူသော ဒေသကဘုရားသျှင်၏ အလိုတော်ကျအောင် လှလှပိုင်ပိုင် သိနိုင်ရန်ကား လွန်စွာခဲယဉ်းလှပေသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ရှေးရှေးဆရာမြတ်တို့သည် ထိုဓမ္မက္ခန္ဓာပါဠိတော်များကို ခဲခြားဝေဖန် အမှန်သိစေခြင်းငှါ အဋ္ဌကထာ, ဋီကာ, အနု, မဓု, ယောဇနာ အဖြာဖြာသော ကျမ်းတို့ဖြင့် ဆင့်ကာဆင့်ကာ ဖွင့်ပြရေးသားတော်မူခဲ့ကြလေသည်။

သို့စေကာမူ ထိုထိုသော အဖွင့်ကျမ်းစာတို့မှာ ပါဠိဘာသာဖြင့်သာ တည်ရှိနေကြသဖြင့် ပါဠိဘာသာကို မတတ်ကျွမ်းကျင်သော ပြည်ထောင်စု သမတမြန်မာနိုင်ငံတော်ရှိ ပုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်တို့မှာ ယထာဓမ္မ သဘာဝကျအောင် သိနိုင်ရေးမှ ဝေးကွာလျက်ပင် ရှိနေကြရပေသည်။

နိကာယဏ္ဏဝပါရဂူ ပါဠိဝိဒူ ဖြစ်ကြကုန်သော ဆရာတော် သံဃာတော် အရှင်မြတ်များကရေးသားဝေငှ ပြသဟောကြား ကြလင့်ကစား ကြီးမားသော သာဂရပြင်ကျယ် ရေပင်လယ်မှအနည်းငယ်မျှသော ရေကလေးကို ကွမ်းစားခွက်ငယ်ဖြင့် ခပ်သယ်၍ပေးသကဲ့သို့ နက်လေးကြီးကျယ်သော နိကာယ်ငါးဖြာ အဏ္ဏဝါဝယ် မဟာမုနိ ထားခဲ့တိသည့် ဝိမုတ္တိနှင့် ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန အနုပါဒိသေသ အမတနိဗ္ဗာန်သို့ ကေန်ဆိုက်ရောက်ကြောင်း တရားပေါင်းများစွာတို့မှ မကြားနာရဘူးသေးသော လေးနက်သည့် ဓမ္မက္ခန်တို့မှာ ကြွင်းကျန်၍သာ နေသဖြင့် မပြေအာသာ တောင့်တစွာဖြင့်ပင် "ကိုယ်တိုင်သာ တတ်နိုင်က ပိုင်ပိုင်ကြီး ဖတ်ရှုလိုက်ချင်စမ်းလှသည်"-ဟု မြွက်ဟ ညည်းညူကြရကုန်၏။

ထိုသို့ ပါဠိမာဂဓကို မတတ်ကျွမ်းကြသည့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်တို့၏အကျိုးကို မြော်ကိုးထောက်ထား၍ "ပါဠိတော်များကို ကောင်းစွာသုတ်သင် သံဂါယနာတင်ရာဖြစ်သည့် ဤခေတ်

ဤအခါတွင် ပါဠိကျမ်းစာများအလား ဘုရားဟောကျမ်းစာများကို မြန်မာဘာသာ သန့်သန့်ဖြင့် ခန့်ခန့်ညားညား ရေးသားထုတ်ဝေရပါမူ ထိုပါဠိဘာသာ၌ ကောင်းစွာ မသက်ဝင်နိုင်သော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်တို့အတွက် အမှန်ပင် အကျိုးများဖွယ် ရှိလေရာ၏" ဟု နိုင်ငံတော် ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ကြီး၏ ဦးစီးနာယက ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများက စဉ်းစားတွေးခေါ်မိသဖြင့် ပါဠိတော်ကျမ်းစာများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုရန် အဖွဲ့အသီးသီးတို့ကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့ပေသည်။

သို့လျှင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့သော ဘာသာပြန်ရေးဆိုင်ရာ ပညာရှိအဖွဲ့အစည်း အသီးသီးတို့က မိမိတို့ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသည့်အတိုင်း အဆင့်ဆင့်တာဝန်ယူ ထမ်းဆောင်ကြပြီးလျှင် ရှေးရှေးက ရှိခဲ့ဘူးသော နိဿယအဖြာဖြာနှင့် ဘာသာပြန်ကျမ်းစာများကို အားထားကြည့်ရှု အခြေပြုလျက်—

(၁) ပါဠိတော်၏ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကို ထိရောက်စေခြင်း

(၂) မြန်မာအသွားနှင့် နီးကပ်နိုင်သမျှ နီးကပ်စေခြင်း

(၃) ဝေါဟာရကျဉ်း၍ အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွင်စေခြင်း

(၄) စကားအသုံးအနှုန်း ထယ်ဝါ ခန့်ညားစေခြင်း

ဟူသောအချက်လေးချက်ကို လေးလေးနက်နက် အဓိကထား၍ ပြန်ဆိုသုတ်သင် အဆင့်ဆင့် ပြင်ဆင်ခဲ့ကြပြီးလျှင် ဘာသာပြန် စာမူတွင် သွင်းယူရေးသားထားသည့် စကား ဝါကျ အစီအကုံး ဝေါဟာရ အသုံးအနှုန်းတို့ကိုလည်း နောက်ဆုံးပြုပြင် ပြင်ဆင်တည်းဖြတ်တော်မူကြသော ဩဿာန သောဓေယျဆရာတော်တို့က—

(၁) အသိလွယ်ကူခြင်း

(၂) အများသုံးဖြစ်ခြင်း

(၃) အသင့်လျော်ဆုံးဖြစ်ခြင်း

ဟူသော မှတ်ကျောက်သုံးခုတို့ဖြင့် စေ့စေ့ငုငု ကြည့်ရှုဆင်ခြင်၍ ပြင်ဆင်သုံးသပ် တည်းဖြတ်တော်မူကြပြီးလျှင် လိုအပ်သော မြန်မာဘာသာ သတ်ပုံသတ်ညွှန်း ဆိုင်ရာတို့တွင်လည်း အမှန်ကန်ဆုံး အတိကျဆုံး ဖြစ်စေပြီးသည့်နောက်တွင်ကား....ပဋ္ဌကတ်ပါဠိတော်များနည်းတူ ဤမြန်မာပြန် စာမူများကိုလည်း အထပ်ထပ်ပြင်ဆင်၍ စက်တင်ပုံနှိပ်ခြင်း ပြုလုပ်ခဲ့လေသည်။

သို့ဖြစ်ရကား—

ပန်းဝတ်ရည်ကို စားသုံးကြမည့် ပျားပိတုံးတို့အလား သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သည့် တရားဒေသနာတည်းဟူသော ပဋ္ဌကတ်တော်အရသာကို မြိန်ရှက်စွာစားသုံးလိုကြသည့် မာဂဓဘာသာပါဠိစကား၌ ကျွမ်းကျင် သက်ဝင်နိုင်စွမ်း မရှိကြသော ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်သူ နိုင်ငံတော်သား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်အများတို့သည် ကံအားလျော်စွာ အနှစ်တထောင်ကြာမှ တကြိမ်သာပွင့်သော အာသာဝတီ နွယ်နီနတ်ပန်းကဲ့သို့ရင်း ကမ္ဘာဦးအခါက ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားတို့၏ အာသာဆန္ဒအားလျော်စွာ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာသော နေ လ နက္ခတ်တာရာတို့ကဲ့သို့ရင်း နိုင်ငံတော်သူ နိုင်ငံတော်သားတို့၏ ကုသိုလ်ကံနှင့် အာသာဆန္ဒ အားလျော်စွာ

အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန် ကြံစည်ကြိုးကုတ် အားထုတ်တီထွင် စီစဉ်ရေးသားလျက် လေးစားစွာ ပြန်ဆိုသဖြင့် အလွန်အလွန် ခဲယဉ်းငြိုငြင်စွာ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက် ပြီးစီးအောင်မြင်ခြင်းသို့ ရောက်လာရသော ဤပဋ္ဌာန်တော်မြန်မာပြန်တို့ကို ဆန္ဒအာသာ ထန်ပြင်းစွာ ကြည့်ရှုလေ့လာ သွားခြင်းဖြင့် ပဋ္ဌာန်တော် အရသာမျှားကို လှုပ်လှုပ်ကူကူ မပင်မပန်း ချမ်းချမ်းသာသာ အားပါးတရ သုံးဆောင်ခံစားနိုင်ကြ၍ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား ရည်ရွယ်တော်မူရင်းဖြစ်သော ဝိမုတ္တိသုခ အမတကြေးနန်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ တက်လှမ်းနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

သံယုတ္တနိကာယ် မြန်မာပြန် ပဋိဝေဓကဆရာတော်များ

၁-ဆရာတော်	ဦးနန္ဒိယ	အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ		ဟင်္သာတမြို့
၂- ။	ဦးဥတ္တမဗုဒ္ဓိ	ဇေတဝန်ဆရာတော်		မုံရွေးမြို့
၃- ။	ဦးပါလိတ	မင်းကျောင်းဆရာတော်		မြစ်သား
၄- ။	ဦးသုဇာတ	သာသနာ့ရိပ်သာ		ရန်ကုန်မြို့
၅- ။	အရှင်စန္ဒဇောတိ	သိရိသောမာရုံကျောင်း	ကံကြီး	မလှိုင်မြို့
၆- ။	ဦးဇောတိက	ဇမ္မု။ မိတ်ဆွေကျောင်း	အရှေပိန်ခဲကုန်းတိုက်	ရန်ကုန်မြို့
၇- ။	ဦးဓမ္မာလောက	မြတောင်ချောင်ဆရာကော်		စစ်ကိုင်း တောင်ရိုး
၈- ။	ဦးဝိသုတ	ခေမာသီဝံတိုက်	နတ်တလင်းမြို့	သာယာဝတီခရိုင်
၉- ။	အရှင်တိလောကသာရ	ရွှေစာရံကျောင်း	ပေါင်းတလည်မြို့	ပြည်ခရိုင်

သံယုတ္တနိကာယ် မြန်မာပြန် သြသာနသောဓေယျပတ္တပါဠိကအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်များ

၁-ဆရာတော်	ဦးနန္ဒိယ	အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ		ဟင်္သာတမြို့
၂-ဆရာတော်	ဦးဇောတိက	ဇမ္မု။ မိတ်ဆွေကျောင်း	အရှေပိန်ခဲကုန်းတိုက်	ရန်ကုန်မြို့
၃-အရှင်တိလောကသာရ		ရွှေစာရံကျောင်း	ပေါင်းတလည်မြို့	ပြည်ခရိုင်

(ပဋ္ဌာန်တော်ဘာသာပြန် အဋ္ဌုပ္ပတ် နိဒါန်း အကျယ်နှင့် မြန်မာပြန်အဖွဲ့အသီးသီးတို့၏ အမည်များကို ဝိနည်းပါရာဇိကဏ်ဘာသာပြန်တွင်ငင်း ဒီဃနိကာယ် သီလက္ခန်ဘာသာပြန်တွင်ငင်း ကြည့်ကြပါကုန်)။

သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ					မျက်နှာအမှတ်
	၁--ဒေဝတာသံယုတ်					
	၁ --နဠဝဂ်					
၁။	သြဃတရဏသုတ်	....	....	....	....	....	၁
၂။	နိမောက္ခသုတ်	....	....	....	....	....	၂
၃။	ဥပနီယသုတ်	....	....	....	....	....	၂
၄။	အစ္စေန္တိသုတ်	....	....	....	....	....	၃
၅။	ကတိဆိန္နသုတ်		....	....	....	....	၃
၆။	ဇာဂရသုတ်	....	....	....	....	....	၃
၇။	အပ္ပဋိဝိဒိတသုတ်	....	....		....	....	၄
၈။	သုသမ္မုဋ္ဌသုတ်			....	....	....	၄
၉။	မာနကာမသုတ်	....	....	....	....	....	၄
၁၀။	အရညသုတ်	....	....	....	....	....	၅
	၂-နန္ဒနဝဂ်					
၁။	နန္ဒနသုတ်	....	....	....	....	....	၅
၂။	နန္ဒတိသုတ်	....	....	....	....	....	၆
၃။	နတ္ထိပုတ္တသမသုတ်	....	....	....	....	....	၆
၄။	ခတ္တိယသုတ်	....	....	....	....	....	၆
၅။	သဏမာနသုတ	....	....	....	....	....	၇
၆။	နိဒ္ဒါတန္ဒီသုတ်	....	....	....	....	....	၇
၇။	ဒုက္ကရသုတ်	....	....	....	....	....	၇
၈။	ဟိရီသုတ်	....	....	....	....	....	၇
၉။	ကုဋ္ဌိကာသုတ်	....	....	....	....	....	၈
၁၀။	သမိဒ္ဓိသုတ်	....	....	....	....	....	၈
	၃-သတ္တိဝဂ်					
၁။	သတ္တိသုတ်	....	....	....	....	....	၁၂
၂။	ဖုသတီသုတ်	....	....	....	....	....	၁၂

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်

၃--သတ္တိဝဂ်

၃။	ဇဋာသုတ်	၁၃
၄။	မနောနိဝါရဏသုတ်	၁၃
၅။	အရဟန္တသုတ်	၁၃
၆။	ပဇ္ဇောတသုတ်	၁၄
၇။	သရသုတ်	၁၄
၈။	မဟဒ္ဓနသုတ်	၁၄
၉။	စတုစက္ကသုတ်	၁၅
၁၀။	ဧကိဇဋိသုတ်	၁၅

၄-သတုလ္လပကာယိကဝဂ်

၁။	သဒ္ဓီသုတ်	၁၅
၂။	မစ္ဆရိသုတ်	၁၇
၃။	သာဓုသုတ်	၁၉
၄။	နသန္တိသုတ်	၂၁
၅။	ဥဇ္ဈာနသညီသုတ်	၂၂
၆။	သဒ္ဓါသုတ်	၂၃
၇။	သမယသုတ်	၂၄
၈။	သကလိကသုတ်	၂၅
၉။	ပဌမ ပဇ္ဇုန္နဓီတုသုတ်	၂၇
၁၀။	ဒုတိယ ပဇ္ဇုန္နဓီတုသုတ်	၂၇

၅-အာဒိတ္တဝဂ်

၁။	အာဒိတ္တသုတ်	၂၈
၂။	ကဒ္ဒမသုတ်	၂၉
၃။	အန္ဓသုတ်	၂၉
၄။	ကေမ္မလသုတ်	၂၉
၅။	အနောမသုတ်	၂၉
၆။	အစ္ဆရာသုတ်	၃၀
၇။	ဝနရောပသုတ်	၃၀
၈။	ဇေတဝနသုတ်	၃၀
၉။	မစ္ဆရိသုတ်	၃၁
၁၀။	ဃဋီကာရသုတ်	၃၂

၆-ဇရာဝဂ်

၁။ ဇရာသုတ် ၃၃
၂။ အဇရသာသုတ် ၃၃
၃။ မိတ္တသုတ် ၃၃
၄။ ဝဏ္ဏုသုတ် ၃၄
၅။ ပဌမ ဇနသုတ် ၃၄
၆။ ဒုတိယ ဇနသုတ် ၃၄
၇။ တတိယ ဇနသုတ် ၃၄
၈။ ဥပ္ပထသုတ် ၃၅
၉။ ဒုတိယသုတ် ၃၅
၁၀။ ကဝိသုတ် ၃၅

၇-အဒ္ဓဝဂ်

၁။ နာမသုတ ၃၅
၂။ စိတ္တသုတ် ၃၆
၃။ တဏှာသုတ် ၃၆
၄။ သံယောဇနသုတ် ၃၆
၅။ ဗန္ဓနသုတ် ၃၆
၆။ အတ္တဟတသုတ် ၃၇
၇။ ဥဠ္ဟဘသုတ် ၃၇
၈။ ပိဟိတသုတ် ၃၇
၉။ ဂ္ဂဆ္ဆာသုတ် ၃၇
၁၀။ လောကသုတ် ၃၇

၈-ဆေတ္ဝာဝဂ်

၁။ ဆေတ္ဝာသုတ် ၃၈
၂။ ရထသုတ် ၃၈
၃။ ဝိတ္တာသုတ် ၃၈
၄။ ဝုဋ္ဌိသုတ် ၃၉
၅။ ဘီတာသုတ် ၃၉
၆။ နဇီရတိသုတ် ၃၉
၇။ ဂ္ဂဏရိယသုတ် ၄၀
၈။ ကာမသုတ် ၄၀
၉။ ပါထေယျသုတ် ၄၁

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်

၈-ဆေတ္ဝာဝဂ်

၁၀။ ပဇ္ဇောတသုတ် ၄၁
၁၁။ အရဏသုတ် ၄၁

၂-ဒေဝပုတ္တသံယုတ

၁-ပဌမဝဂ်

၁။ ပဌမ ကဿပသုတ် ၄၃
၂။ ဒုတိယ ကဿပသုတ် ၄၃
၃။ မာဃသုတ် ၄၃
၄။ မာဂဓသုတ် ၄၄
၅။ ဒါမလိသုတ် ၄၄
၆။ ကာမဒသုတ် ၄၅
၇။ ပဥ္စာလစဏ္ဍသုဘ် ၄၅
၈။ တာယနသုတ် ၄၆
၉။ စန္ဒိမသုတ် ၄၇
၁၀။ သူရိယသုတ် ၄၈

၂-အနာထပိဏ္ဍိကဝဂ်

၁။ စန္ဒိမသသုတ် ၄၉
၂။ ဝေဏ္ဍုသုတ် ၄၉
၃။ ဒီဃလဋ္ဌိသုတ် ၄၉
၄။ နန္ဒနသုတ် ၅၀
၅။ စန္ဒနသုတ် ၅၀
၆။ ဝါသုဒတ္တာသုတ် ၅၀
၇။ သုဗြဟ္မသုတ် ၅၁
၈။ ကကုဓသုတ် ၅၁
၉။ ဥတ္တရာသုတ် ၅၂
၁၀။ အနာထပိဏ္ဍိကသုတ် ၅၂

၃-နာနာတိတ္ထိယဝဂ်

၁။ သိဝသုတ် ၅၄
၂။ ဓေမသုတ် ၅၅
၃။ သေရီသုတ် ၅၅
၄။ ဃဋီကာရသုတ် ၅၇

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်

၃--နာနာတိတ္ထိယဝဂ်

၅။ ဇန္တုသုတ် ၅၉
၆။ ရောဟိတဿသုတ် ၆၉
၇။ နန္ဒသုတ် ၆၁
၈။ နန္ဒိယသာလသုတ် ၆၁
၉။ သုသိမသုတ် ၆၁
၁၀။ နာနာတိတ္ထိယသာဝကသုတ် ၆၄

၄-ကောသလသံယုတ်

၁-ပဌမဝဂ်

၁။ ဒဟရသုတ် ၆၇
၂။ ပုရိသသုတ် ၆၉
၃။ ဇရာမရဏသုတ် ၆၉
၄။ ပယသုတ် ၇၀
၅။ အတ္တရက္ခိတသုတ် ၇၁
၆။ အပ္ပကသုတ် ၇၃
၇။ အဋ္ဌကရဏသုတ် ၇၃
၈။ မလ္လိကာသုတ် ၇၄
၉။ ယညသုတ် ၇၅
၁၀။ ဗန္ဓနသုတ် ၇၆

၂-ဒုတိယဝဂ်

၁။ သတ္တဇဋိလသုတ် ၇၇
၂။ ပဋ္ဌရဇသုတ် ၇၉
၃။ ဒေဝဟပါကသုတ် ၈၁
၄။ ပဌမ သင်္ဂါမသုတ် ၈၂
၅။ ဒုတိယ သင်္ဂါမသုတ် ၈၃
၆။ မလ္လိကာသုတ် ၈၄
၇။ အပ္ပမာဒသုတ် ၈၅
၈။ ကလျာဏမိတ္တသုတ် ၈၆
၉။ ပဌမ အပုတ္တကသုတ် ၈၈
၁၀။ ဒုတိယ အပုတ္တကသုတ် ၉၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်

၃-တတိယဝဂ်

၁။	ပုဂ္ဂလသုတ်	၉၁
၂။	အယျိကာသုတ်	၉၄
၃။	လောကသုတ်	၉၅
၄။	ဣဿတ္ထသုတ်	၉၆
၅။	ပဗ္ဗတူပမသုတ်	၉၈

၄-မာရသံယုတ်

၁-ပဌမဝဂ်

၁။	တပေါကမ္မသုဘ်	၁၀၁
၂။	ဟတ္ထိရာဇဝဏ္ဏသုတ်	၁၀၁
၃။	သုဘသုတ်	၁၀၂
၄။	ပဌမ မာရပါသသုတ်	၁၀၂
၅။	ဒုတိယ မာရပါသသုတ်	၁၀၃
၆။	သပ္ပသုတ်	၁၀၄
၇။	သုပဘိသုတ်	၁၀၅
၈။	နန္ဒတိသုတ်	၁၀၅
၉။	ပဌမ အာယုသုတ်	၁၀၆
၁၀။	ဒုတိယ အာယုသုတ်	၁၀၆

၂-ဒုတိယဝဂ်

၁။	ပါသာဏသုတ်	၁၀၇
၂။	ကိန္နုသီဟသုတ်	၁၀၇
၃။	သကလိကသုတ်	၁၀၈
၄။	ပတိရူပသုတ်	၁၀၉
၅။	မာနသသုတ်	၁၀၉
၆။	ပတ္တသုတ်	၁၁၀
၇။	ဆဖဿာယတနသုတ်	၁၁၁
၈။	ပိဏ္ဍသုတ်	၁၁၁
၉။	ကဿကသုတ်	၁၁၂
၁၀။	ရဇ္ဇသုတ်	၁၁၄

၃-တတိယဝဂ်

၁။	သမ္မဟုလသုတ်	၁၁၅
၂။	သမိဒ္ဓိသုတ်	၁၁၆

၃--တတိယဝဂ်

၃။ ဂေါဓိကသုတ် ၁၁၇
၄။ သတ္တဝဿာနုဗန္ဓသုတ် ၁၁၉
၅။ မာရဓီတုသုတ် ၁၂၁

၀ ဓ ဝ ၄

၅-ဘက္ခုနီသယုတ

၁။ အာဠဝိကာသုတ် ၁၂၅
၂။ သောမာသုတ် ၁၂၅
၃။ ကိသာဂေါတမီသုတ် ၁၂၆
၄။ ဝိဇယာသုတ် ၁၂၇
၅။ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာသုတ် ၁၂၈
၆။ စာလာသုတ် ၁၂၈
၇။ ဥပစာလာသုတ် ၁၂၉
၈။ သီသုပစာလာသုတ် ၁၃၀
၉။ သေလာသုတ် ၁၃၀
၁၀။ ဝဇီရာသုတ် ၁၃၁

၆-ဗြဟ္မသံယုတ်

၁-ပဌမဝဂ်

၁။ ဗြဟ္မာယာစနသုတ် ၁၃၃
၂။ ဂါရဝသုတ် ၁၃၅
၃။ ဗြဟ္မဒေဝသုတ် ၁၃၇
၄။ ဗကဗြဟ္မာသုတ် ၁၃၈
၅။ အညတရဗြဟ္မသုတ် ၁၄၀
၆။ ဗြဟ္မလောကသုတ် ၁၄၂
၇။ ကောကာလိကသုတ် ၁၄၃
၈။ တုဏ္ဍိဗြဟ္မသုတ် ၁၄၄
၉။ ကောကာလိကသုတ် ၁၄၅

၂-ဒုတိယဝဂ်

၁။ သနင်္ကုမာရသုတ် ၁၄၇
၂။ ဒေဝဒတ္တသုဘ် ၁၄၇
၃။ အန္ဓကဝိန္ဒသုတ် ၁၄၇

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၂-ဒုတိယဝဂ်

၄။ အရဏဝတီသုတ် ၁၄၈
၅။ ပရိနိဗ္ဗာနသုတ် ၁၅၁

၃-ဗြာဟ္မဏသံယုတ်

၁။ ဓနဉ္ဉာနီသုတ် ၁၅၃
၂။ အက္ကောသသုတ် ၁၅၄
၃။ အသုရိန္ဒကသုတ် ၁၅၆
၄။ ဗလဂိုကသုတ် ၁၅၆
၅။ အဟိ ံသကသုတ် ၁၅၇
၆။ ဇဋာသုတ် ၁၅၇
၇။ သုဒ္ဓိကသုတ် ၁၅၈
၈။ အဂ္ဂိကသုတ် ၁၅၈
၉။ သုန္ဒရိကသုတ် ၁၅၉
၁၀။ ဗဟုဓီတရသုတ် ၁၆၂

၄-ဥပါသကဝဂ်

၁။ ကသိဘာရဒ္ဝါဇသုတ် ၁၆၄
၂။ ဥဒယသုတ် ၁၆၅
၃။ ဒေဝဟိတသုတ် ၁၆၆
၄။ မဟာသာလသုတ် ၁၆၇
၅။ မာနတ္ထဒ္ဓသုတ် ၁၆၈
၆။ ပစ္စနီကသုတ် ၁၆၉
၇။ နဝကမ္မိကသုတ် ၁၇၀
၈။ ကဋ္ဌဟာရသုတ် ၁၇၁
၉။ မာတုပေါသကသုတ် ၁၇၂
၁၀။ ဘိက္ခကသုတ် ၁၇၂
၁၁။ သင်္ဂါရဝသုတ် ၁၇၃
၁၂။ ခေါမဒုဿသုတ် ၁၇၄

၅-ဝဇ္ဇိသသံယုတ်

၁။ နိက္ခန္တသုတ် ၁၇၅
၂။ အရတိသုတ် ၁၇၆
၃။ ပေသလသုတ် ၁၇၇

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ					မျက်နှာအမှတ်
	၈-ဝဂ်ဒီသသံယုတ်					
၄။	အာနန္ဒသုတ်	....	....	....	....	....	၁၇၇
၅။	သုဘာသိတသုတ်	....	....	....	....	....	၁၇၈
၆။	သာရိပုတ္တသုတ်	....	....	....	....	....	၁၇၉
၇။	ပဝါရဏာသုတ်	....	....	....	....	....	၁၈၀
၈။	ပရောသဟဿသုတ်	....	....	....	....	....	၁၈၁
၉။	ကောဏ္ဍညသုတ်	....	....	....	....	....	၁၈၃
၁၀။	မောဂ္ဂလာနသုတ်	....	....	....	....	....	၁၈၄
၁၁။	ဂဂ္ဂရာသုတ်	....	....	....	....	....	၁၈၄
၁၂။	ဝဂ်ဒီသသုတ်	....	....	....	....	....	၁၈၅
	၉-ဝနသံယုတ်					
၁။	ဝိဝေကသုတ်	....	....	....	....	....	၁၈၆
၂။	ဥပဋ္ဌာနသုတ်	....	....	....	....	....	၁၈၆
၃။	ကဿပဂေါတ္တသုတ်	....	....	....	....	....	၁၈၇
၄။	သမ္မဟ္သလသုတ်	....	....	....	....	....	၁၈၇
၅။	အာနန္ဒသုတ်	....	....	....	....	....	၁၈၈
၆။	အနုရုဒ္ဓသုတ်	....	....	....	....	....	၁၈၈
၇။	နာဂဒတ္တသုတ်	....	....	....	....	....	၁၈၉
၈။	ကုလဃရဏီသုတ်	....	....	....	....	....	၁၈၉
၉။	ဝဇ္ဇိပုတ္တကသုတ်	....	....	....	....	....	၁၉၀
၁၀။	သဇ္ဈာယသုတ်	....	....	....	....	....	၁၉၀
၁၁။	အကုသလဝိတက္ကသုတ်	....	....	....	....	....	၁၉၁
၁၂။	မဇ္ဈန္ဟိကသုတ်	....	....	....	....	....	၁၉၁
၁၃။	ပါကတိန္ဒြိယသုတ်	....	....	....	....	....	၁၉၁
၁၄။	ဂန္ဓတ္ထေနသုတ်	....	....	....	....	....	၁၉၂
	၁၀-ယက္ခသံယုတ်					
၁။	ဣန္ဒကသုတ်	....	....	....	....	....	၁၉၄
၂။	သက္ကနာမသုတ်	....	....	....	....	....	၁၉၄
၃။	သူစိလောမသုတ်	....	....	....	....	....	၁၉၄
၄။	မဏိဘဒ္ဒသုတ်	....	....	....	....	....	၁၉၅
၅။	သာနုသုတ်	....	....	....	....	....	၁၉၆
၆။	ပိယင်္ကရသုတ်	....	....	....	....	....	၁၉၇

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
	၁၀-ယက္ခသံယုတ်	
၇။	ပုနဗ္ဗသုသုဘ်	၁၉၇
၈။	သုဒတ္တသုတ်	၁၉၈
၉။	ပဌမ သုက္ကာသုတ်	၁၉၉
၁၀။	ဒုတိယ သုက္ကာသုတ်	၂၀၀
၁၁။	စီရာသုတ်	၂၀၀
၁၂။	အာဠဝကသုတ်	၂၀၀
	၁၁-သက္ကသံယုတ်	
	၁-ပဌမဝဂ်	
၁။	သုဝီရသုတ်	၂၀၃
၂။	သုသီမသုတ်	၂၀၄
၃။	ဓဇဂ္ဂသုဘ်	၂၀၅
၄။	ဝေပစိတ္တိသုတ်	၂၀၇
၅။	သုဘာသိတဇယသုတ်	၂၀၉
၆။	ကုလာဝကသုတ်	၂၁၁
၇။	နဒုတ္တိယသုဘ်	၂၁၁
၈။	ဝေရောစနအသုရိန္ဒသုတ်	၂၁၂
၉။	အရညာယတနဂ္ဂသိဿုတ်	၂၁၂
၁၀။	သမုဒ္ဒကသုတ်	၂၁၃
	၂-ဒုတိယဝဂ်	
၁။	ဝတပဒသုတ်	၂၁၄
၂။	သက္ကနာမသုတ်	၂၁၄
၃။	မဟာလိသုတ်	၂၁၆
၄။	ဒလိဒ္ဓသုတ်	၂၁၇
၅။	ရာမဏေယျကသုတ်	၂၁၈
၆။	ယဇမာနသုတ်	၂၁၈
၇။	ဇုဒ္ဓဝန္ဒနာသုတ်	၂၁၉
၈။	ဂဟဋ္ဌဝန္ဒနာသုတ်	၂၁၉
၉။	သတ္ထာရဝန္ဒနာသုတ်	၂၂၀
၁၀။	သံဃဝန္ဒနာသုတ်	၂၂၁

၃-တတိယဝဂ်

၁။ ဆေတ္ဌာသုတ် ၂၂၂
၂။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏိယသုတ် ၂၂၃
၃။ သမ္မရိမာဝယာသုတ် ၂၂၃
၄။ အစ္စယသုတ် ၂၂၄
၅။ အက္ကောဓသုတ ၂၂၅

သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ် မာတိကာ ပြီး၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

မာတိကာ

ဦးရေ — အကြောင်းအရာ — မျက်နှာအမှတ်

၁-နိဒါနသံယုတ်

၁-ဗုဒ္ဓဝဂ်

၁။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသုတ် ၂၂၇
၂။ ဝိဘင်္သုတ် (ဝဝစနာ၊ သဒ္ဒါ၊ ဧစတ္တနာ၊ ဒသဝေနှိ ဝိဘာရ ဘဏ်းနှာဖြင့်) ၂၂၈
၃။ ပဋိပဒါသုတ် ၂၃၀
၄။ ဝိပဿီသုတ် ၂၃၁
၅။ သိခီသုတ် ၂၃၅
၆။ ဝေဿဘူသုတ် ၂၃၅
၇။ ကကုသန္ဓသုတ် ၂၃၅
၈။ ကောဏာဂမနသုတ် ၂၃၅
၉။ ကဿပသုတ် ၂၃၅
၁၀။ ဂေါတမသုတ် ၂၃၆

၂-အာဟာရဝဂ်

၁။ အာဟာရသုတ် ၂၃၇
၂။ မောဠိယဖဂ္ဂုနသုတ် ၂၃၈
၃။ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ် ၂၄၀
၄။ ဒုတိယ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ် ၂၄၁
၅။ ကစ္စာနဂေါတ္တသုတ် ၂၄၂
၆။ ဓမ္မကထိကသုတ် ၂၄၃
၇။ အစေလကဿပသုတ် ၂၄၄
၈။ တိမ္ဗရုကသုတ် ၂၄၆
၉။ ဗာလပဏ္ဍိတသုတ် ၂၄၇
၁၀။ ပစ္စယသုတ် ၂၄၉

၃-ဒဿဗလဝဂ်

၁။ ဒဿဗလသုတ် ၂၅၀
၂။ ဒုတိယ ဒဿဗလသုတ် ၂၅၁

၃-ဒသဗလဝဂ်

၃။ ဥပနိသသုတ် ၂၅၂
၄။ အယ္ယတိတ္ထိယသုတ် ၂၅၅
၅။ ဘူမဇသုတ ၂၅၉
၆။ ဥပဝါဏသုတ် ၂၆၂
၇။ ပစ္စယသုတ် ၂၆၃
၈။ ဘိက္ခုသုတ် ၂၆၄
၉။ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ် ၂၆၆
၁၀။ ဒုတိယ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ် ၂၆၆

၄-ကဋ္ဌာရဓတ္တိယဝဂ်

၁။ ဘူတသုတ် ၂၆၇
၂။ ကဋ္ဌာရသုတ် ၂၇၀
၃။ ဥာဏဝတ္ထုသုတ် ၂၇၄
၄။ ဒုတိယ. ဥာဏဝတ္ထုသုတ် ၂၇၇
၅။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယသုတ် ၂၇၈
၆။ ဒုတိယ အဝိဇ္ဇာပစ္စယသုတ် ၂၈၀
၇။ နတုမ္ဟသုတ် ၂၈၂
၈။ စေတနာသုတ် ၂၈၂
၉။ ဒုတိယ စေတနာသုတ် ၂၈၃
၁၀။ တတိယ စေတနာသုတ် ၂၈၃

၅-ဂဟပတိဝဂ်

၁။ ပဋ္ဌဝေရဘယသုတ ၂၈၄
၂။ ဒုတိယ ပဋ္ဌဝေရဘယသုတ် ၂၈၇
၃။ ဒုက္ခသုတ် ၂၈၈
၄။ လောကသုတ် ၂၈၉
၅။ ဥာတိက ဘုတ် ၂၉၀
၆။ အယ္ယတရဗြာ ဟ္မဏသုတ် ၂၉၁
၇။ ဇာဏုဿောဏိသုတ် ၂၉၁
၈။ လောကာယဘိကသုတ် ၂၉၂
၉။ အရိယသာဝကသုတ် ၂၉၃
၁၀။ ဒုဘိယ အရိယသာဝကသုတ် ၂၉၄

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
	၆-ဒုကွဝဂ်	
၁။	ပရိဝိမံသနသုတ် ကာဿိလသဒ္ဓိဝိဟာရိကိုမြွေကာဠကိုဦးခေါင်းအားကသဒ္ဓိဝိဟာရိကိုမြွေအကုဋဝါးကဲ့သို့ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ....	၂၉၅
၂။	ဥပါဒါနသုတ်	၂၉၈
၃။	သံယောဇနသုတ်	၂၉၉
၄။	ဒုတိယ သံယောဇနသုတ်	၃၀၀
၅။	မဟာရုက္ခသုတ်	၃၀၁
၆။	ဒုတိယ မဟာရုက္ခသုတ်	၃၀၂
၇။	တရုဏရုက္ခသုတ်	၃၀၂
၈။	နာမရူပသုတ်	၃၀၃
၉။	ဝိညာဏသုတ်	၃၀၄
၁၀။	နိဒါနသုတ်	၃၀၄
	၇-မဟာဝဂ်	
၁။	အဿုတဝါသုတ်	၃၀၅
၂။	ဒုတိယ အဿုတဝါသုတ်	၃၀၇
၃။	ပုတ္တမံသူပမသုတ်	၃၀၉
၄။	အတ္ထိရာဂသုတ်	၃၁၁
၅။	နဂရသုတ်	၄၁၄
၆။	သမ္မသသုတ်	၃၁၆
၇။	နဠကလာပီသုတ်	၃၂၀
၈။	ကောသမ္ဗီသုတ်	၃၂၂
၉။	ဥပယန္တီသုတ်	၃၂၅
၁၀။	သုသိမသုတ်	၃၂၆
	၈-သမဏဗြာဟ္မဏဝဂ်	
၁။	ဇရာမရဏသုတ	၃၃၃
၂-၁၁။	ဇာတိသုတ် အစရှိသော ဆယ်သုတ်	၃၃၄
	အန္တရပေယျာလ	
၁။	သတ္တာသုတ်	၃၃၄
၂-၁၁။	ဒုတိယ သတ္တာသုတ် စသည် ဆယ်သုတ်	၃၃၅
၂-၁၂။	သိက္ခာသုတ်စသော ပေယျာလတဆယ့်တသုတ်	၃၃၅

၂-အဘိသမယသံယုတ်

၁။ နခသိခါသုတ် ၃၃၇
၂။ ပေါက္ခရဏိသုတ် ၃၃၇
၃။ သံဘေဇ္ဇဥဒကသုတ် ၃၃၈
၄။ ဒုတိယ သံဘေဇ္ဇဥဒကသုတ် ၃၃၈
၅။ ပထဝီသုတ် ၃၃၉
၆။ ဒုတိယ ပထဝီသုတ် ၃၃၉
၇။ သမုဒ္ဒသုတ် ၃၄၀
၈။ ဒုတိယ သမုဒ္ဒသုတ် ၃၄၀
၉။ ပဗ္ဗတသုတ် ၃၄၀
၁၀။ ဒုတိယ ပဗ္ဗတသုတ် ၃၄၁
၁၁။ တတိယ ပဗ္ဗတသုတ် ၃၄၁

၃-ဓာတုသံယုတ်

၁-နာနတ္တဝဂ်

၁။ ဓာတုနာနတ္တသုတ် ၃၄၃
၂။ ဖဿနာနတ္တသုတ် ၃၄၃
၃။ နောဖဿနာနတ္တသုတ် ၃၄၃
၄။ ဝေဒနာနာနတ္တသုတ် ၃၄၄
၅။ ဒုတိယ ဝေဒနာနာနတ္တသုတ် ၃၄၅
၆။ ဗာဟိရဓာတုနာနတ္တသုတ် ၃၄၅
၇။ သညာနာနတ္တသုတ် ၃၄၅
၈။ နောပရိယေသနာနာနတ္တသုတ် ၃၄၆
၉။ ဗာဟိရဖဿနာနတ္တသုတ် ၃၄၆
၁၀။ ဒုတိယ ဗာဟိရဖဿနာနတ္တသုတ် ၃၄၇

၂-ဒုတိယဝဂ်

၁။ သတ္တဓာတုသုတ် ၃၄၈
၂။ သနိဒါနသုတ် ၃၄၉
၃။ ဂိဠာဝဿထသုတ် ၃၅၁
၄။ ဟီနာဓိမုတ္တိကသုတ် ၃၅၂
၅။ စက်မသုတ် ၃၅၃
၆။ သဂါထာသုတ် ၃၅၅
၇။ အဿဒ္ဓသံသန္ဒနသုတ် ၃၅၆

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
	၂-ဒုတိယဝဂ်	
၈။	အဿဒ္ဓမူလကသုတ်	၃၅၈
၉။	အဟိရိကမူလကသုတ်	၃၅၉
၁၀။	အနောတ္တပ္ပမူလကသုတ်	၃၆၁
၁၁။	အပ္ပဿုတမူလကသုတ်	၃၆၁
၁၂။	ကုသီတမူလကသုတ်	၃၆၂
	၃-ကမ္မပထဝဂ်	
၁။	အသမာဟိတသုတ်	၃၆၃
၂။	ဒုဿီလသုတ်	၃၆၃
၃။	ပဉ္စသိက္ခာပဒသုတ်	၃၆၄
၄။	သတ္တကမ္မပထသုတ်	၃၆၄
၅။	ဒသကမ္မပထသုတ်	၃၆၅
၆။	အင်္ဂဏိကသုတ်	၃၆၆
၇။	ဒသင်္သုဘ်	၃၆၆
	၄-စတုတ္ထဝဂ်	
၁။	စတုဓာတုသုတ်	၃၆၇
၂။	ပုဗ္ဗေသမ္ဗောဓသုတ်	၃၆၇
၃။	အစရိံသုတ်	၃၆၈
၄။	နောစေဒံသုတ်	၃၆၉
၅။	ကေန္တဒုက္ခသုတ်	၃၇၀
၆။	အဘိနန္ဒသုတ်	၃၇၁
၇။	ဥပါဒသုတ်	၃၇၁
၈။	သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်	၃၇၂
၉။	ဒုတိယ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်....	၃၇၂
၁၀။	တတိယ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်	၃၇၂
	၄-အနမတဂ္ဂသံယုတ်	
	၁-ပဌမဝဂ်	
၁။	တိဏကဋ္ဌသုတ်	၃၇၄
၂။	ပဆဝီသုဘ်	၃၇၄
၃။	အဿုသုတ်	၃၇၅

၁-ပဌမဝဂ်

၄။ ခီရသုတ် ၃၇၆
၅။ ပဗ္ဗတသုတ် ၃၇၇
၆။ သာသပသုတ် ၃၇၇
၇။ သာဝကသုတ် ၃၇၈
၈။ ဂင်္ဂါသုတ် ၃၇၈
၉။ ဒဏ္ဍသုတ် ၃၇၉
၁၀။ ပုဂ္ဂလသုတ် ၃၈၀

၂-ဒုတိယဝဂ်

၁။ ဒုဂ္ဂတသုတ် ၃၈၀
၂။ သုခိတသုတ် ၃၈၁
၃။ တိဏသမတ္တသုတ် ၃၈၁
၄။ မာတုသုတ် ၃၈၂
၅။ ပိတုသုတ် ၃၈၃
၆။ ဘာတုသုတ် ၃၈၃
၇။ ဘဂိနိသုတ် ၃၈၃
၈။ ပုတ္တသုတ် ၃၈၃
၉။ ဓီတုသုတ် ၃၈၃
၁၀။ ဝေပုလ္လပဗ္ဗတသုတ် ၃၈၄

၃-ကဿပသံယုတ်

၁။ သန္တုဋ္ဌသုတ် ၃၈၇
၂။ အနောတ္တပ္ပီသုတ် ၃၈၈
၃။ စန္ဒူပမသုတ် ၃၈၉
၄။ ကုလူပကသုတ် ၃၉၁
၅။ ဇိဏ္ဏသုတ် ၃၉၃
၆။ ဩဝါဒသုတ် ၃၉၅
၇။ ဒုတိယ ဩဝါဒသုတ် ၃၉၆
၈။ တတိယ ဩဝါဒသုတ် ၃၉၉
၉။ ဗျာနာဘိညသုတ် ၄၀၁
၁၀။ ဥပဿယသုတ် ၄၀၅
၁၁။ စီဝရသုတ် ၄၀၇
၁၂။ ပရိမရဏသုတ် ၄၁၀
၁၃။ သဒ္ဓမ္မပ္ပဋိရူပကသုတ် ၄၁၁

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
	၆-လာဘသက္ကာရသံယုတ်	
	၁-ပဌမဝဂ်	
၁။	ဒါရုဏသုတ်	၄၁၃
၂။	ဗဇ္ဇိသသုတ်	၄၁၃
၃။	ကုမ္မသုတ်	၄၁၄
၄။	ဒီဃလောမိကသုတ်	၄၁၄
၅။	မိဠကသုတ်	၄၁၅
၆။	အသနိသုတ်	၄၁၆
၇။	ဒီဃသုတ်	၄၁၆
၈။	သိင်္ဂါလသုတ်	၄၁၆
၉။	ဝေရမ္ဘသုတ်	၄၁၇
၁၀။	သဂါထကသုတ်	၄၁၇
	၂-ဒုတိယဝဂ်	
၁။	သုဝဏ္ဏပါတိသုတ်	၄၁၈
၂။	ရူပိယပါတိသုတ်	၄၁၈
၃။	သုဝဏ္ဏနိက္ခသုတ်စသောရှစ်သုတ်	၄၁၉
	၃-တတိယဝဂ်	
၁။	မာတုဂါမသုတ်	၄၁၉
၂။	ကလျာဏီသုတ်	၄၂၀
၃။	ကေပုတ္တကသုတ်	၄၂၀
၄။	ကေဓီတုသုတ်	၄၂၀
၅။	သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်	၄၂၁
၆။	ဒုတိယ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်....	၄၂၁
၇။	တတိယ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်	၄၂၂
၈။	ဆဝသုတ	၄၂၂
၉။	ရဋ္ဌပါသုတ်	၄၂၂
၁၀။	ဘိက္ခုသုတ်	၄၂၃
	၄-စတုတ္ထဝဂ်	
၁။	ဘိန္ဒိသုတ်	၄၂၃
၂။	ကုသလမူလသုတ်	၄၂၃
၃။	ကုသလဓမ္မသုတ်	၄၂၄

၄-စတုတ္ထဝဂ်

၄။ သုက္ကမေမ္မသုတ် ၄၂၄
၅။ အစိရပက္ကန္တသုတ် ၄၂၄
၆။ ပဥ္ဆရထသတသုတ် ၄၂၅
၇။ မာတုသုတ် ၄၂၆
၈-၁၃။ ပိတု စသော ခြောက်သုတ် ၄၂၆

၇-ရာဟုလသံယုတ်

၁-ပဌမဝဂ်

၁။ စက္ခုသုတ် ၄၂၈
၂။ ရူပသုတ် ၄၂၉
၃။ ဝိညာဏသုတ် ၄၂၉
၄။ သမ္မဿသုတ် ၄၂၉
၅။ ဝေဒနာသုတ် ၄၃၀
၆။ သညာသုတ် ၄၃၀
၇။ သင်္ခေတနာသုတ် ၄၃၀
၈။ တဏှာသုတ ၄၃၁
၉။ ဓာတုသုတ် ၄၃၁
၁၀။ ခန္ဓသုတ် ၄၃၁

၂-ဒုတိယဝဂ်

၁။ စက္ခုသုတ် ၄၃၂
၂-၁၀။ ရူပစသော ကိုးသုတ် ၄၃၃
၁၁။ အနုသယသုတ် ၄၃၃
၁၂။ အပဂတသုတ် ၄၃၄

၈-လက္ခဏသံယုတ်

၁-ပဌမဝဂ်

၁။ အင်္ဂီသုတ် ၄၃၆
၂။ ပေသိသုတ် ၄၃၇
၃။ ပိဏ္ဍသုတ် ၄၃၇
၄။ နိစ္ဆဝိသုတ် ၄၃၇
၅။ အသိလောမသုတ် ၄၃၈

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်

၁-ပဌမဝဂ်

၆။	သတ္တိသုတ်	၄၃၈
၇။	ဥသုလောမသုတ်	၄၃၈
၈။	သူစိလောမသုတ်	၄၃၈
၉။	ဒုတိယ သူစိလောမသုတ်	၄၃၈
၁၀။	ကုမ္ဘဏ္ဍသုတ်	၄၃၉

၂-ဒုတိယဝဂ်

၁။	သသီသကသုတ်	၄၃၉
၂။	ဂူထခါဒသုတ်	၄၃၉
၃။	နိစ္ဆဝိတ္ထိသုတ်	၄၄၀
၄။	မဂ္ဂလိတ္ထိသုတ်	၄၄၀
၅။	ဩကိလိနီသုတ်	၄၄၀
၆။	အသီသကသုတ်	၄၄၀
၇။	ပါပဘိက္ခုသုတ်	၄၄၁
၈။	ပါပဘိက္ခုနီသုတ်	၄၄၁
၉။	ပါပသိက္ခမာနသုတ်	၄၄၁
၁၀။	ပါပသာမဏေရသုတ်	၄၄၁
၁၁။	ပါပသာမဏေရီသုတ်	၄၄၁

၃-ဩပမ္မသံယုတ်

၁။	ကူဋဂေါသုတ်	၄၄၃
✓၂။	နခသိခသုတ် လူငယ်ကို လွယ်ပြန်ဖြတ်ခဲ့သူ ဘုရားလက်ထက်တော်မှာ ...	၄၄၃
၃။	ကုလသုတ်	၄၄၃
၄။	ဩကန္တသုတ်	၄၄၄
၅။	သတ္တိသုတ်	၄၄၄
၆။	ဓနုဂ္ဂဟသုတ်	၄၄၅
၇။	အာဏိသုတ်	၄၄၅
၈။	ကလိင်္ဂရသုတ်	၄၄၆
၉။	နာဂသုတ်	၄၄၇
၁၀။	ဗိဠာရသုတ်	၄၄၈
၁၁။	သိင်္ဂါလသုတ်	၄၄၉
၁၂။	ဒုတိယ သိင်္ဂါလသုတ်	၄၅၀

၁၀-ဘိက္ခုသံယုတ်

၁။ ကောလိတသုတ် ၄၅၁
၂။ ဥပတိဿသုတ် ၄၅၂
၃။ ဃဋ္ဋသုတ် ၄၅၂
၄။ နဝသုတ် ၄၅၄
၅။ သုဇာတသုတ် ၄၅၅
၆။ လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယသုတ် ၄၅၅
၇။ ဝိသာခသုတ် ၄၅၆
၈။ နန္ဒသုတ် ၄၅၇
၉။ တိဿသုတ် ၄၅၇
၁၀။ ထေရနာမကသုတ် ၄၅၈
၁၁။ မဟာကပ္ပိနသုတ် ၄၅၉
၁၂။ သဟာယကသုတ် ၄၆၀

နိဒါန၀ဂ္ဂသံယုတ် မာတိကာ ပြီး၏။

ကြိုတင်သိမှတ်ရန် သင်္ကေတလက္ခဏာများ

“ ” ဤကဲ့သို့ ကော်မာပြလျှင် ကော်မာအတွင်းရှိ စာပိုဒ်များမှာ ပုဂ္ဂိုလ်တဦးဦး၏ ဆိုလိုသော အခြင်းအရာ ‘အာကာရ’ ဟု သိမှတ်ရန်။

‘ ’ ဤကဲ့သို့ ကော်မာပြလျှင် ရှေ့က ကပ်လျက်ရှိသောပုဒ်နှင့် အဓိပ္ပါယ်သဘောတူ ဟု သိမှတ်ရန်။

“ ‘ ’ ” ဤကဲ့သို့ ကော်မာနှစ်ထပ်ပြလျှင် ပုဂ္ဂိုလ်တဦးဦး၏ ဆိုလိုသောစကား အတွင်း၌ အခြားပြောဆိုပုံ စကားတရပ်ရှိနေသည် ဟု သိမှတ်ရန်။

( ) ဤကဲ့သို့ ဘရက်ကက် လက်သည်းကွင်းပြလျှင် ၎င်းအတွင်းရှိ ပုဒ်သည် မူရင်း ပါဠိတော်တွင် တိုက်ရိုက်မလာ၊ မြန်မာအသုံးအနှုန်းအရ ပြည့်စုံစေရန် ဖြည့်စွက်သောပုဒ် ဟု သိမှတ်ရန်။

— ဒက် ခေါ် မျဉ်းတိုကိုပြလျှင် စကားဝါကျ မဆုံးသေး ဟု သိမှတ်ရန်။

[ ] ဤကဲ့သို့ ကွင်းချိပ်ကိုပြလျှင် ၎င်းအတွင်းရှိ စာများမှာ ရှေးနည်းတူ ဆက်လက်ပြု လုပ်ရန် (ဖော်ထုတ်ချက်ဆိုရန်) မှာထားသော စကားများ ဖြစ်သည် ဟု သိမှတ်ရန်။

၁-၂-ဤကဲ့သို့ စာသားအတွင်း၌ ဂဏန်းကိုပြလျှင် ၎င်းဂဏန်းရှေ့၌ ကပ်လျက်ရှိသောပုဒ် ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သိလွယ်စေရန် စာမျက်နှာအောက်ခြေတွင် မျဉ်းသားလျက် သီးခြား ဂဏန်း အစဉ်အလိုက် ဖော်ပြထားသည်ဟု သိမှတ်ရန်။ * ဤကဲ့သို့ စကားဖွင့်ပြရာ၌လည်း ထို့အတူပင် မှတ်သားရန်ဖြစ်ပါသည်။

သံယုတ္တနိကာယ်

သဂါထာဝဂ္ဂ

သံယုတ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-ဒေဝတာသံယုတ်

၁-နဠဝဂ် ၁-သြဃတရဏသုတ်

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည့် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ နတ်သားတယောက်သည် ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ)အချိန်၌ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တကျောင်းလုံးကို (ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါဖြင့်)ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်ကာ မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင် အသျှင်ဘုရားသည် အဘယ်သို့သော အကြောင်းအားဖြင့် သံသရာအယဉ် ‘သြဃ’ကို ကူးမြောက်တော်မူခဲ့ပါသနည်း” ဟု လျှောက်၏၊ ဒါယကာနတ်သား ငါသည် ရပ်တည်မနေပဲ အားမထုတ်ပဲ သံသရာအယဉ် ‘သြဃ’ကို ကူးမြောက်ခဲ့၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ “အသျှင် အသျှင်ဘုရားသည် အဘယ်သို့လျှင် ရပ်တည် မနေပဲ အားမထုတ်ပဲ သံသရာအယဉ် ‘သြဃ’ကို ကူးမြောက်တော် မူခဲ့ပါသနည်း” ဟု (လျှောက်၏)၊ ဒါယကာနတ်သား ငါသည် အကြင်အခါ၌ ရပ်တည်နေ၏၊ ထိုအခါ နစ်မြုပ်ရ၏၊ အကြင်အခါ၌ အားထုတ်၏၊ ထိုအခါ မျောပါးရ၏၊ ဒါယကာနတ်သား ဤသို့လျှင် ငါသည် ရပ်တည် မနေပဲ အားမထုတ်ပဲ သံသရာအယဉ်ကို ကူးမြောက်ခဲ့၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သံ မြန် ၁—၁-နု-ဗု-သ

"သတ္တလောကဌ် ရပ်တည်မနေပဲ အားမထုတ်ပဲ တဏှာကို ကူးမြောက်တော်မူပြီးသော မကောင်းမှုမှ အပပြုပြီးသော (ကိလေသာ) ငြိမ်းအေးတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားကို ကြာမြင့်မှပင် ဖူးမြင်ရလေစွတကား"

ထိုနတ်သားသည် ဤစကားကို လျှောက်ထား၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် နှစ်သက် (လက်ခံ) တော်မူ၏၊ ထိုအခါ ထိုနတ်သားသည် "ငါ့အား မြတ်စွာဘုရားသည် နှစ်သက် (လက်ခံ)တော်မူ၏" ဟု သိ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေပြုကာ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၂-နိမောက္ခသုတ်

၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ နတ်သားတယောက်သည် ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ)အချိန်၌ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တကျောင်းလုံးကို (ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါဖြင့်) ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်ကာ မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင် အသျှင်ဘုရားသည် သတ္တဝါတို့၏ (ကိလေသာမှ)အကြွင်းမဲ့ လွတ်မြောက်ခြင်း လုံးဝ လွတ်မြောက်ခြင်း ကင်းဆိတ်ခြင်းကို သိပါ၏လော" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏၊ ဒါယကာနတ်သား ငါသည် သတ္တဝါတို့၏ (ကိလေသာမှ) အကြွင်းမဲ့ လွတ်မြောက်ခြင်း လုံးဝ လွတ်မြောက်ခြင်း ကင်းဆိတ်ခြင်းကို သိသည်သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ "အသျှင် အသျှင်ဘုရားသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်လျှင် သတ္တဝါတို့၏ (ကိလေသာမှ) အကြွင်းမဲ့ လွတ်မြောက်ခြင်း လုံးဝလွတ်မြောက်ခြင်း ကင်းဆိတ်ခြင်းကို သိပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

နှစ်သက်မှု (တဏှာ)လျှင် အရင်းရှိသည့် ကမ္မဘဝ ကုန်ခြင်းကြောင့် မှတ်သားမှု 'သညာ' အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်'တို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'တို့၏ ချုပ်ခြင်း ငြိမ်းခြင်းကြောင့် သိ၏၊ ဒါယကာနတ်သား ဤသို့လျှင် ငါသည် သတ္တဝါတို့၏ (ကိလေသာမှ) အကြွင်းမဲ့ လွတ်မြောက်ခြင်း လုံးဝ လွတ်မြောက်ခြင်း ကင်းဆိတ်ခြင်းကို သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃-ဥပနီယသုတ်

၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုနတ်သားသည် တခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်ကာ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

"(အိုခြင်းတရားသည်) အသက်ကို (သေခြင်း၏) အနီးသို့ ဆောင်အပ်၏၊(သတ္တဝါတို့၏) အသက်သည် နည်းငယ် တိုတောင်းလှ၏၊ အိုခြင်းတရားသည် (သေခြင်း၏)အနီးသို့ ဆောင်အပ်သော သူအား ကိုးကွယ်ရာတို့သည် မရှိကုန်၊(ပညာရှိသည်) သေခြင်းတရား၌ ထိုကြောက်ဖွယ်ဘေး သုံးမျိုးကို ရှုသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သော ကောင်းမှုတို့ကို ပြုရာ၏" ဟု (လျှောက်၏)။

(အိုခြင်း တရားသည်) အသက်ကို (သေခြင်း၏)အနီးသို့ ဆောင်အပ်၏၊ (သတ္တဝါတို့၏) အသက်သည် နည်းငယ် တိုတောင်းလှ၏၊ အိုခြင်းတရားသည် (သေခြင်း၏) အနီးသို့ ဆောင်အပ်သော သူအား ကိုးကွယ်ရာတို့သည် မရှိကုန်၊ ငြိမ်းချမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို အလို

ရှိသူသည် သေခြင်းဌ္ဌ ထိုကြောက်ဖွယ် ဘေးသုံးမျိုးကို ရှုသည် ဖြစ်၍ လောကာမိသ (တဘူမကဝဋ္ဋ)ကို စွန့်ရာ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၄-အစေန္တိသုတ်

၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုနတ်သားသည် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ကာ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

"အချိန်အခါဘို့သည် (ပုဂ္ဂိုလ်ကို)လွှန်ကုန်၏၊ ညဉ့်တို့သည် (ပုဂ္ဂိုလ်ကို)လွှန်ကုန်၏၊ (ပဌမ မဇ္ဈိမ ပစ္ဆိမ)အရွယ်အစုတို့သည် (ပုဂ္ဂိုလ်ကို)အစဉ်အတိုင်း စွန့်ကုန်၏၊(ပညာရှိသည်)သေခြင်းဌ္ဌ ထိုကြောက်ဖွယ် ဘေးသုံးမျိုးကို ရှုသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကိုဆောင်တတ်သောကောင်းမှုတို့ကို ပြုရာ၏" ဟု (လျှောက်၏)။

အချိန်အခါဘို့သည် (ပုဂ္ဂိုလ်ကို)လွှန်ကုန်၏၊ ညဉ့်တို့သည် (ပုဂ္ဂိုလ်ကို)လွှန်ကုန်၏၊ (ပဌမ မဇ္ဈိမ ပစ္ဆိမ)အရွယ်အစုတို့သည် (ပုဂ္ဂိုလ်ကို)အစဉ်အတိုင်း စွန့်ကုန်၏၊ ငြိမ်းချမ်းရာ(နိဗ္ဗာန်)ကို အလိုရှိသူသည် သေခြင်းဌ္ဌ ထိုကြောက်ဖွယ် ဘေးသုံးမျိုးကို ရှုသည်ဖြစ်၍ လောကာမိသ (တဘူမကဝဋ္ဋ)ကို စွန့်ရာ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၅-ကတဆန္ဒသုတ

၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုနတ်သားသည် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ကာ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

"အဘယ်မျှသော တရားတို့ကို ဖြတ်ရာပါသနည်း၊ အဘယ်မျှသော တရားတို့ကို စွန့်ရာပါသနည်း၊ အဘယ်မျှသော တရားတို့ကို ထို့ထက်အလွန် ပွါးများရာပါသနည်း၊ အဘယ်မျှသော ငြိကပ်မှုကို လွှန်မြောက်နိုင်သည့် ရဟန်းကို 'သံသရာအယဉ်မှ ကူးမြောက်သော ရဟန်း'ဟူ၍ ဆိုအပ်ပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့ကို ဖြတ်ရာ၏၊ အထက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့ကို စွန့်ရာ၏၊ (သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေ)ငါးမျိုးတို့ကို ထို့ထက် အလွန် ပွါးများရာ၏၊ (လောဘ ဒေါသ မောဟ မာန ဒိဋ္ဌိ ဟူကုန်သော)ကပ်ငြိမှု ငါးမျိုးတို့ကို လွှန်မြောက်နိုင်သည့် ရဟန်းကို "သံသရာအယဉ်မှ ကူးမြောက်သော ရဟန်း" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၆-ဇာဂရသုတ်

၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုနဂ်သားသည် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ကာ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

"နိုးကြားသည့် တရားတို့၌ အဘယ်မျှသော တရားတို့သည် အိပ်ပျော်သည်တို့ မည်ပါကုန်သနည်း၊ အိပ်ပျော်သည့် တရားတို့၌ အဘယ်မျှသော တရားတို့သည် နိုးကြားသည်တို့ မည်ပါကုန်သနည်း၊ အဘယ်မျှသော တရားတို့ဖြင့် (ကိလေသာ) မြူကို ဆွဲယူ သုံးသပ်ပါသနည်း၊ အဘယ်မျှသော တရားတို့ဖြင့် စင်ကြယ်နိုင်ပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

နိုးကြားသည့် တရားတို့၌ နိဝရဏ ငါးမျိုးတို့သည် အိပ်ပျော်သည်ဘို့ မည်ကုန်၏၊ အိပ်ပျော်သည့် တရားတို့၌ (ဣန္ဒြေ)ငါးမျိုးတို့သည် နိုးကြားသည်တို့ မည်ကုန်၏၊ နိဝရဏ ငါးမျိုးတို့ဖြင့် ကိလေသာ မြူကို ဆွဲယူသုံးသပ်၏၊ (ဣန္ဒြေ)ငါးမျိုးတို့ဖြင့် စင်ကြယ်နိုင်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၇-အပ္ပဋိဝေဓသုတ်

၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုနတ်သားသည် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ကာ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

"အကြင်သူတို့သည် (သစ္စာလေးပါး) တရားတို့ကို (ဉာဏ်ဖြင့်) ထိုးထွင်း၍ မသိနိုင်ကုန်၊ မိစ္ဆာအယူတို့သို့လည်း ကပ်ရောက်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် အိပ်ပျော်သည်တို့ မည်ကုန်၏၊ မနိုးကြားကုန်၊ ထိုသူတို့အား နိုးကြားရန် အခါ တန်ပါပြီ" ဟု (လျှောက်၏)။

အကြင်သူတို့သည် (သစ္စာလေးပါး) တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ကြကုန်၏၊ မိစ္ဆာအယူတို့သို့လည်း မကပ်ရောက်ကုန်၊ ထိုသူတို့သည် ကောင်းစွာ နိုးကြားကုန်လျက် သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် သိကြ၍ မည်မြဲမည်တ်သော လောက၌ အညီအညွတ် ကျင့်ကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၈-သုသမူဒ္ဓသုတ်

၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုနတ်သားသည် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ကာ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

"အကြင်သူတို့အား (သစ္စာလေးပါး)တရားတို့သည် ပျောက်ပျက်ကုန်၏၊ မိစ္ဆာအယူတို့သို့လည်း ကပ်ရောက်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် အိပ်ပျော်သည်တို့ မည်ကုန်၏၊ မနိုးကြားကုန်၊ ထိုသူတို့အား နိုးကြားရန် အခါတန်ပါပြီ" ဟု (လျှောက်၏)။

အကြင်သူတို့အား (သစ္စာလေးပါး) တရားတို့သည် မပျောက်ပျက်ကုန်၊ မိစ္ဆာအယူတို့သို့လည်း မကပ်ရောက်ကုန်၊ ထိုသူတို့သည် ကောင်းစွာ နိုးကြားကုန်လျက် သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် သိကြ၍ မည်မြဲမည်တ်သော လောက၌ အညီအညွတ် ကျင့်ကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၉-မာနကာမသုတ်

၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုနတ်သားသည် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ကာ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

"ဤလောက၌ ထောင်လွှားမှု 'မာန'ကို လိုလားသူအား တည်ကြည်မှုနှင့် စပ်သော ဆုံးမကြောင်း တရားသည် မရှိနိုင်၊ တည်ကြည်မှု မရှိသူအား (သစ္စာလေးပါးတရားကို) သိသော မဂ်ဉာဏ်သည် မရှိနိုင်၊ တော၌ တယောက်တည်းနေလျက် မေ့လျော့သောသူသည် သေခြင်း၏ တည်ရာ(တောဘူမကဝင်္ဂ)၏ တဖက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်)သို့ မကူးမြောက်နိုင်ရာ" ဟု (လျှောက်၏)။

ထောင်လွှားမှု'မာန'ကို ပယ်၍ ကောင်းစွာ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသော ကောင်းသော စိတ်ရှိသော မမေ့မလျော့သော ထိုသူသည် အလုံးစုံသော ခန္ဓာ စသည်တို့၌ (တပ်မက်မှုမှ) ကင်းလွတ်သည် ဖြစ်၍ တော၌ တယောဂျိတည်း နေလျက် သေခြင်း၏ တည်ရာ (တဘူမက ဝဋ်)၏ တဖက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်)သို့ ကူးမြောက်နိုင်ရာ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၁၀-အရညသုတ်

၁၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုနတ်သားသည် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ကာ မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် လျှောက်၏—

"တော၌ နေကုန်သော (ကိလေသာ)ငြိမ်းအေး၍ အကျင့်မြတ်ကို ကျွင့်ကုန်သော အသျှင်တို့အား ဆွမ်း တထပ်သာသုံးဆောင်ကြပါကုန်လျက် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ကိုယ်အရေ အဆင်းသည် ကြည်လင်ပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

(အကြင် အသျှင်တို့သည်) လွန်ပြီး (လာဘ်)ကို မစိုးရိမ်ကုန်၊ မရောက်သေးသော (လာဘ်)ကို မတောင့်တကုန်၊ ဖြစ်ဆဲ (လာဘ်)တို့ဖြင့်သာ မျှတကုန်၏၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် (ထို အသျှင်တို့အား) ကိုယ်အရေ အဆင်းသည် ကြည်လင်၏။

မရောက်သေးသော (လာဘ်)ကို တောင့်တခြင်းကြောင့်၎င်း လွန်ပြီး (လာဘ်)ကို စိုးရိမ် ခြင်းကြောင့်၎င်း ထိုအကြောင်း နှစ်မျိုးကြောင့် သူမိုက်တို့သည် ရိတ်ဖြတ်အပ်ပြီးသော စိမ်းစို သော ကျူပင်ကဲ့သို့ ခြောက်ကပ်ကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ရွှေးဦးစွာသော နဋ္ဌဝဂ် ပြီး၏။

၂-နဒ္ဒနဝဂ် ၁-နဒ္ဒနသုတ်

၁၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိ ပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံ ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာ ဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသည်ကား တဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်သော နတ်သားတယောက် သည် နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်၌ နတ်သမီးအပေါင်း ခြံရံလျက် နတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော ကာမဂုဏ် ငါးမျိုးတို့ဖြင့် ကုံလုံပြည့်စုံစွာ ပျော်မြူး စမ်းယမ်နေစဉ် ထိုအချိန်၌ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

"အကြင်သူတို့သည် များသော အခြံအရံ ရှိကုန်သော သုံးကျိပ်ကုန်သော နတ်သားတို့၏ နေရာ နန္ဒဝန် ဥယျာဉ်ကို မမြင်ဘူးကုန်၊ထိုသူတို့သည် ချမ်းသာကို မသိကုန်" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် နတ်သားတယောက်သည် ထိုနတ်သားကို ဂါထာဖြင့် ပြန်၍ ရွတ်ဆို၏—

"နတ်မိုက် ရဟန္တာတို့၏ စကားကို(ဆိုလိုသော)အခြင်းအရာဖြင့် သင်မသိ၊ ပြုပြင်စီရင်အပ် သော'သင်္ခါရ'တရားအားလုံးတို့သည် အမြဲမရှိကုန်၊ဖြစ်တတ် ပျက်တတ်သော သဘောရှိကုန်၏၊

ဖြစ်ပြီးလျှင် ချုပ်ကုန်၏၊ ထိုသခ်ါရတရားတို့၏ ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်)သည်သာ ချမ်းသာ၏”ဟု (ပြန်၍ရွတ်ဆို၏)။

၂-နန္ဒတိသုတ်

၁၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုနတ်သားသည် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ကာ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

သားသမီး များစွာရှိသူသည် သားသမီးတို့ဖြင့် နှစ်သက်ရ၏၊ ထို့အတူသာလျှင် နွားများစွာရှိသူသည် နွားတို့ဖြင့် နှစ်သက်ရ၏၊ လူအပေါင်းအား ကာမချမ်းသာ၏ တည်ရာ (ဥပဓိ)တို့ဖြင့် နှစ်သက်ရ၏၊ အကြင်သူသည် ကာမချမ်းသာ၏ တည်ရာ (ဥပဓိ)မရှိ၊ ထိုသူသည် မနှစ်သက်ရသည်သာတည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

သားသမီး များစွာရှိသူသည် သားသမီးတို့ဖြင့် စိုးရိမ်ရ၏၊ ထို့အတူသာလျှင် နွားများစွာရှိသူသည် နွားတို့ဖြင့် စိုးရိမ်ရ၏၊ လူအပေါင်းအား ကာမချမ်းသာ၏ တည်ရာ(ဥပဓိ)တို့ဖြင့် စိုးရိမ်ရ၏၊ အကြင်သူသည် ကာမချမ်းသာ၏ တည်ရာ (ဥပဓိ)မရှိ၊ ထိုသူသည် မစိုးရိမ်ရသည်သာတည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၃-နတ္ထိပုတ္တသမသုတ်

၁၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုနတ်သားသည် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ကာ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

“သားသမီး(ကို ချစ်ခင်မှု)နှင့် တူသော ချစ်ခင်မှုမျိုးသည် မရှိ၊ နွား (ဟူသော ဥစ္စာ)နှင့် တူသော ဥစ္စာမျိုးသည် မရှိ၊ နေ(၏ အရောင်)နှင့် တူသော အရောင်မျိုးသည် မရှိ၊ သမုဒ္ဒရာထက် လွန်ကဲသော အိုင်မည်သည် မရှိ” ဟု (လျှောက်၏)။

မိမိကိုယ် (ကို ချစ်ခင်မှု)နှင့် တူသော ချစ်ခင်မှုမျိုးသည် မရှိ၊ စပါး (ဟူသော ဥစ္စာ)နှင့် တူသော ဥစ္စာမျိုးသည် မရှိ၊ ပညာ(၏ အရောင်)နှင့် တူသော အရောင်မျိုးသည် မရှိ၊ မိုးရေထက် လွန်ကဲသော အိုင်မည်သည် မရှိသည်သာတည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၄-ခတ္တိယသုတ်

၁၄။ “အခြေနှစ်ချောင်းရှိ သူတို့တွင် မင်းသည် လွန်မြတ်၏၊ အခြေလေးချောင်းရှိ သတ္တဝါတို့တွင် နွားလားဥသဘသည် လွန်မြတ်၏၊ မယားတို့တွင် ပျိုမျစ်နုနယ်သော သတို့သမီးသည် လွန်မြတ်၏၊ သားတို့တွင် ရှေးဦးစွာ မွေးဖွားသော သားသည် လွန်မြတ်၏”ဟု (လျှောက်၏)။

အခြေနှစ်ချောင်းရှိသူတို့တွင် မြတ်စွာဘုရားသည် လွန်မြတ်၏၊ အခြေလေးချောင်းရှိသတ္တဝါတို့တွင် (ဆင်စသော) အာဇာနည်သည် လွန်မြတ်၏၊ မယားတို့တွင် လင်ကို နှစ်သိမ့်စေသော မယားသည် လွန်မြတ်၏၊ သားသမီးတို့တွင် မိဖတို့၏ စကားကို နားထောင်သော သားသမီးသည် လွန်မြတ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၅-သဏမာနသုတ်

၁၅။ “မွန်းတည့် အချိန်အခါ၌ ငှက်အပေါင်းတို့သည် အပန်းဖြေ နားနေကုန်သည် ရှိသော် တောအုပ်ကြီးသည် ပြင်းထန်သော အသံကို ပြုသကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ထိုအသံသည် ကြောက်မက်ဖွယ်ဟု အကျွန်ုပ်အား ရှေးရှုထင်လှ၏” ဟု (လျှောက်၏)။

မွန်းတည့် အချိန်အခါ၌ ငှက်အပေါင်းတို့သည် အပန်းဖြေ နားနေကုန်သည်ရှိသော် တောအုပ်ကြီးသည် ပြင်းထန်သော အသံကို ပြုသကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ထိုအသံသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ဟု ငါ့အား ရှေးရှုထင်လှ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၆-နိဒ္ဒါတန္ဒီသုတ်

၁၆။ “အိပ်ငိုက်ခြင်းသည်၎င်း ပျင်းရိခြင်းသည်၎င်း ကိုယ်လက် ဆန့်ငင်ခြင်းသည်၎င်း မမွေ့လျော်ခြင်းသည်၎င်း ထမင်းဆီယစ်ခြင်းသည်၎င်း ရှိ၏၊ ထိုအိပ်ငိုက်ခြင်း စသော ညစ်ညူးခြင်းဖြင့် ဤလောက၌ သတ္တဝါတို့အား အရိယာမက်သည် ထင်ရှား မဖြစ်နိုင်” ဟု (လျှောက်၏)။

အိပ်ငိုက်ခြင်းသည်၎င်း ပျင်းရိခြင်းသည်၎င်း ကိုယ်လက်ဆန့်ငင်ခြင်းသည်၎င်း မမွေ့လျော်ခြင်းသည်၎င်း ထမင်းဆီယစ်ခြင်းသည်၎င်း ရှိ၏၊ ထိုအိပ်ငိုက်ခြင်းစသော ညစ်ညူးခြင်းကို လှုံ့လဖြင့် ပယ်ထုတ်နိုင်ခဲ့သော် အရိယာမက်သည် စင်ကြယ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၇-ဒုက္ကရသုတ

၁၇။ “မလိမ်မာသူသည် ရဟန်းတရားကို ပြုလည်း ပြုနိုင်ခဲ၏၊ သင်းခံလည်း သင်းခံနိုင်ခဲ၏၊ သူမိုက်သည် အကြင် ရဟန်းတရား၌ ဆုတ်နစ်၏၊ ထို ရဟန်းတရား၌ (မင်္ဂလာရန်) များစွာ ကျဉ်းမြောင်းကုန်၏” ဟု (လျှောက်၏)။

ကြံစည်မှုတို့၏ အလိုသို့ လိုက်သူသည် အာရုံတိုင်း အာရုံတိုင်း၌ အကယ်၍ ဆုတ်နစ်ခဲ့မူ (မသင့်သောအားဖြင့် ဖြစ်သော) စိတ်ကို အကယ်၍ မတားမြစ်နိုင်ခဲ့မူ ရဟန်းတရားကို အဘယ်မျှသော ရက်တို့ပတ်လုံး ကျင့်နိုင်ရာအံ့နည်း။

လိပ်သည် အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကို မိမိအခံ့၌ ကောင်းစွာ သိမ်းဆည်းထားသကဲ့သို့ ထို့အတူ ရဟန်းသည် စိတ်၌ ဖြစ်သော ကြံစည်မှု (ဝိတက်)တို့ကို ကောင်းစွာ သိမ်းဆည်းလျက်(တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ကို)မမှီမူ၍ သူတပါးကို မညှဉ်းဆဲပဲ ငြိမ်းအေးသည် ဖြစ်၍ တစုံတယောက် ကိုမျှ အပြစ်မဆိုရာ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၈-ဟိရိသုတ်

၁၈။ “အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် ကြိမ်ဝင့်ရုံမျှဖြင့် သိသကဲ့သို့ ထို့အတူ အကြင် ယောကျ်ားသည် အကဲ့ရဲ့ မခံရမီ သိ၏၊အရှက်ဖြင့် (အကုသိုလ်တို့ကို)တားမြစ်နိုင်သော (ထိုသို့သဘောရှိသည့်) တစုံတယောက်သော ယောကျ်ားသည် လောက၌ ရှိပါသလော” ဟု (လျှောက်၏)။

အနည်းငယ်မျှကုန်သော အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အခါခပ်သိမ်း အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ရှိသည်ဖြစ်၍ အရှက်ဖြင့် (အကုသိုလ်တရားတို့ကို) တားမြစ်ကုန်လျက် သွားကုန်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်

ဆင်းရဲ၏ အဆုံး (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်၍ မညီညွတ်သော လောကဌ် အညီအမျှ ကျင့်ကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၉-ကုဋိကာသုတ်

၁၉။ "အသျှင် အသို့ပါနည်း၊ အသျှင့်အား နေရာအိမ်သည် မရှိပါသလော၊ အသို့ပါနည်း အသျှင့်အား အသိုက်အအုံသည် မရှိပါသလော၊အသို့ပါနည်း အသျှင့်အား အမြေးအယှက်သည် မရှိပါသလော၊ အသို့ပါနည်း အသျှင်သည် အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်သူ ဖြစ်ပါ၏လော" ဟု (လျှောက်၏)။

စင်စစ် ငါ့အား နေရာအိမ်သည် မရှိ၊ စင်စစ် ငါ့အား အသိုက်အအုံသည် မရှိ၊ စင်စစ် ငါ့အား အမြေးအယှက်သည် မရှိ၊စင်စစ် ငါသည် အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်သူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင် အဘယ်ကို နေရာအိမ်ဟု အသျှင့်အား အကျွန်ုပ် ဆိုပါသနည်း၊ အဘယ်ကို အသိုက်အအုံဟု အသျှင့်အား အကျွန်ုပ် ဆိုပါသနည်း၊ အဘယ်ကို အမြေးအယှက်ဟု အသျှင့်အား အကျွန်ုပ် ဆိုပါသနည်း၊ အဘယ်ကို အနှောင်အဖွဲ့ ဟု အသျှင့်အား အကျွန်ုပ် ဆိုပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

"အမိကို နေရာ အိမ် ဟု သင်ဆို၏၊ မယားကို အသိုက်အအုံ ဟု သင်ဆို၏၊ သားသမီးတို့ကို အမြေးအယှက်တို့ ဟု သင်ဆို၏၊ တဏှာကို အနှောင်အဖွဲ့ဟု ငါ့အား သင်ဆို၏"ဟု (ဖြေတော်မူ၏)။

အသျှင့်အား နေရာအိမ် မရှိခြင်းသည် ကောင်းပါပေ၏၊အသျှင့်အား အသိုက်အအုံ မရှိခြင်းသည် ကောင်းပါပေ၏၊ အသျှင့်အား အမြေးအယှက် မရှိခြင်းသည် ကောင်းပါပေ၏၊ အသျှင်သည် ကောင်းစွာ အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်မြောက်ပါပေ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၁၀-သမိဒ္ဓိသုတ်

၂၀။ အကျွန်ုပ်သည် ကျွှန်သို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် တပေါဒါရုံ ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်သမိဒ္ဓိသည် ညဉ့်၏ မိုးသောက်ချိန်၌ စောစောထကာ တပေါဒါမြစ်သို့ ကိုယ်လက်တို့ကို ရေချိုးသုတ်သင်ရန် ချဉ်းကပ်တော်မူ၏၊ တပေါဒါမြစ်၌ ကိုယ်လက်တို့ကို ရေချိုးသုတ်သင်ပြီးနောက် ပြန်တက်၍ ကိုယ်လက်တို့ကို ခြောက်သွေစေလျက် သင်္ကန်းတဆည်တည်းဖြင့် ရပ်နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ နတ်သမီးတယောက်သည် ပစ္ဆိမယံ လှုန်ပြီးသော (မိုးသောက်) အချိန်၌ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ တပေါဒါမြစ် အလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် အသျှင်သမိဒ္ဓိအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ကောင်းကင်၌ ရပ်တည်ကာ အသျှင်သမိဒ္ဓိကို ဂါထာဖြင့် လျှောက်၏—

"ရဟန်း အသျှင်သည် (ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ကို)မခံစားမူ၍ ဆွမ်း ခံဘိ၏၊ (ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ကို) မခံစားမူ၍ ဆွမ်း မခံပါလင့်၊ရဟန်း (ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ကို)ခံစားပြီးမှသာ ဆွမ်း ခံပါလော့၊ (ကာမဂုဏ် ခံစားရာ) အချိန်သည် သင့်ကို လွန်၍ မသွားပါစေလင့်"ဟု (လျှောက်၏)။

(နတ်သမီး) ငါသည် (သေရမည့်)အခါကို မသိ၊ (သေရမည့်)အခါသည် ဖုံးလွှမ်းအပ်သည် ဖြစ်၍ ငါ့အား မထင်၊ ထို့ကြောင့် ငါသည်(ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ကို) မခံစားမူ၍ ဆွမ်း ခံအံ့ (တရားအားထုတ်ရာ)အခါနှင့်သည် ငါ့ကို လွှန်၍ မသွားပါစေလင့် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ ထိုနတ်သမီးသည် မြေ၌ ရပ်တည်၍ အသျှင်သမိဒ္ဓိအား ဤစကားကို ဆို၏ "ရဟန်း သင်သည် ရဟန်းပြုသည်ကား ငယ်လှသေး၏၊ ပျိုနုလှသေး၏၊ မည်းနက်သော ဆံပင်ရှိ၏၊ ပဌမ အရွယ်ဖြစ်၍ အရွယ်ကောင်းနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်ပါလျက် ကာမဂုဏ်တို့၌ ခံစားပျော်ပါးလေ့ မရှိခဲ့၊ ရဟန်း လူ၌ ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်တို့ကို ခံစားပါဦးလော့၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သည့် ခံစားမှုကို စွန့်၍ နောင်ကာလ၌ ဖြစ်မည့် နတ်ကာမဂုဏ်ကို မတောင့်တလင့်" ဟု (ဆို၏)။

နတ်သမီး ငါသည် မျက်မှောက်ဖြစ်သည့် ခံစားမှုကို စွန့်၍ နောင်ကာလမှ ဖြစ်မည့် နတ်ကာမဂုဏ်ကို မတောင့်တ၊နတ်သမီး စင်စစ် ငါသည် နောင်ကာလမှ ဖြစ်မည့် နတ်ကာမဂုဏ်ကိုလည်း စွန့်၍ ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော (လောကုတ္တရာ)အကျိုးကို တောင့်တ၏၊ နတ်သမီး မှန်၏၊ နောင်ကာလမှ ဖြစ်မည့် ကာမဂုဏ်တို့ကို များသော ဆင်းရဲခြင်း ရှိကုန်၏၊ များသော ပင်ပန်းခြင်းရှိကုန်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်သည် များလှ၏၊ဤ(လောကုတ္တရာ) တရားတော်သည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားဖြစ်၏၊ အခါမလင့် အကျိုးပေး၏၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ဆောင်ပြထိုက်၏၊ မိမိကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ထားထိုက်၏၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်ဉ သိထိုက်၏ ဟု (မိန့်၏)။

"ရဟန်း အဘယ်သို့လျှင် နောင်ကာလမှ ဖြစ်မည့် ကာမဂုဏ်တို့ကို များသော ဆင်းရဲခြင်း ရှိကုန်၏၊ များသော ပင်ပန်းခြင်း ရှိကုန်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်း၊ ဤကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့၌ အဘယ်သို့လျှင် အပြစ်များပါသနည်း၊ ဤ(လောကုတ္တရာ)တရားသည် အဘယ်သို့လျှင် ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်ပါသနည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးနိုင်ပါသနည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ဆောင်ပြထိုက်ပါသနည်း၊ မိမိကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ထားထိုက်ပါသနည်း၊(အရိယာ)ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်ဉ သိနိုင်ပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

နတ်သမီး ငါသည် သီတင်းငယ်သာ ဖြစ်၏၊ ရဟန်းပြုသည်ကား မကြာသေး၊ယခုမှ ဤဓမ္မဝိနယ (သာသနာ)သို့ ရောက်လာ၏၊ ငါသည် ထိုဓမ္မဝိနယကို အကျယ်တဝင့် မဟောနိုင်၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူပြီးသော ဤမြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် တပေါဒါရုံ ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုအကြောင်းကို မေးလျှောက်လေလော့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သင့်အား ဖြေကြားသော အခြင်းအရာဖြင့် ထိုအနက်ကို သင် မှတ်လေလော့ ဟု (မိန့်၏)။

ရဟန်း တပါးကုန်သော တန်ခိုးကြီးသော နတ်တို့သည် ခြံရံအပ်သည် ဖြစ်၍ အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုမြတ်စွာဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်ရန် မလွယ်ပါ၊ ရဟန်း သင်သည် ထိုမြတ်စွာဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထို အကြောင်းကို အကယ်၍ မေးလျှောက်ပါမူကား အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း တရားနာအံ့သောငှါ လာပါကုန်အံ့ ဟု (လျှောက်၏)။ နတ်သမီး "ကောင်းပြီ" ဟု အသျှင်သမိဒ္ဓိသည် နတ်သမီးအား ပြန်ကြား၍ မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကာ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်ဝယ် ညဉ့်၏ မိုးသောက်ချိန်၌ စောစောထကာ တပေါဒါမြစ်သို့ ကိုယ်လက်တို့ကို ရေချိုးသုတ်သင်ရန် ချဉ်းကပ်ပါ၏၊ တပေါဒါမြစ်၌ ကိုယ်လက်တို့ကို

ရေချိုးသုတ်သင်ပြီးနောက် ပြန်တက်၍ ကိုယ်လက်တို့ကို ခြောက်သွေ့စေလျက် သက်နှံးတထည် တည်းဖြင့် ရပ်နေပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ နတ်သမီးတယောက်သည် ပစ္ဆိမယံ လှန်ပြီးသော (မိုးသောက်) အချိန်၌ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ တပေါဒါမြစ်အလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် အကျွန်ုပ်အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ကောင်းကင်၌ ရပ်တည်ကာ ဤ ဂါထာဖြင့် လျှောက်ပါ၏—

"ရဟန်း အသျှင်သည်(ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ကို)မခံစားမူ၍ ဆွမ်း ခံဘိ၏၊ (ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို) မခံစားမူ၍ ဆွမ်း မခံပါလင့်၊ ရဟန်း (ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို) ခံစားပြီးမှသာ ဆွမ်းခံပါလော့၊(ကာမဂုဏ် ခံစားရာ)အချိန်သည် သင့်ကို လွန်၍ မသွားပါစေလင့်" ဟု(လျှောက်၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ လျှောက်လတ်သော် အကျွန်ုပ်သည် ထိုနတ်သမီးကို ဂါထာဖြင့် ပြန်၍ ဆိုပါ၏—

နတ်သမီး ငါသည်(သေရမည့်)အခါကို မသိ၊(သေရမည့်)အခါသည် ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်ဖြစ်၍ ငါ့အား မထင်၊ ထို့ကြောင့် ငါသည်(ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ကို) မခံစားမူ၍ ဆွမ်း ခံအံ့၊ (တရား အားထုတ်ရာ)အချိန်သည် ငါ့ကို လွန်၍ မသွားပါစေလင့် ဟု (ဆိုပါ၏)။

အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ ထိုနတ်သမီးသည် မြေ၌ရပ်တည်၍ အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကိုဆိုပါ၏—"ရဟန်း သင်သည် ရဟန်းပြုသည်ကား ငယ်လှသေး၏၊ ပျိုနုလှသေး၏၊ မည်းနက်သော ဆံပင်ရှိ၏၊ ပဌမအရွယ်ဖြစ်၍ အရွယ်ကောင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်ပါလျက် ကာမဂုဏ်တို့၌ ခံစားပျော်ပါးလေ့ မရှိခဲ့၊ ရဟန်း လူ၌ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်တို့ကို ခံစားပါဦးလော့၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သည့် ခံစားမှုကို စွန့်၍ နောင်ကာလ၌ ဖြစ်မည့် နတ်ကာမဂုဏ်ကို မတောင့်တလင့်" ဟု ဆိုပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် အကျွန်ုပ်သည် ထိုနတ်သမီးအား ဤစကားကို ဆိုပါ၏—နတ်သမီး ငါသည် မျက်မှောက်ဖြစ်သည့် ခံစားမှုကို စွန့်၍ နောင်ကာလမှ ဖြစ်မည့် နတ်ကာမဂုဏ်ကို မတောင့်တ၊ နတ်သမီး စင်စစ် ငါသည် နောင်ကာလမှ ဖြစ်မည့် နတ်ကာမဂုဏ်ကိုလည်း စွန့်၍ ကိုယ်ကိုင် သိမြင်နိုင်သော(လောကုတ္တရာ)အကျိုးကို တောင့်တ၏၊ နတ်သမီး မှန်၏၊ နောင်ကာလမှ ဖြစ်မည့် ကာမဂုဏ်တို့ကို များသော ဆင်းရဲခြင်း ရှိကုန်၏၊ များသော ပင်ပန်းခြင်း ရှိကုန်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်သည် များလှ၏၊ ဤ(လောကုတ္တရာ) တရားတော်သည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားဖြစ်၏၊ အခါမလင့် အကျိုးပေး၏၊ လာလှည့် ရှုလှည့် ဟု ဆောင်ပြထိုက်၏၊ မိမိကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ထားထိုက်၏၊ (အရိယာ)ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်ဌ သိထိုက်၏ ဟု (ဆိုပါ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် နတ်သမီးသည် အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို ဆိုပါ၏—"ရဟန်း အဘယ်သို့လျှင် နောင်ကာလမှ ဖြစ်မည့် ကာမဂုဏ်တို့ကို များသော ဆင်းရဲခြင်း ရှိကုန်၏၊ များသော ပင်ပန်းခြင်း ရှိကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်း၊ ဤကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့၌ အဘယ်သို့လျှင် အပြစ်များပါသနည်း၊ ဤ(လောကုတ္တရာ) တရားသည် အဘယ်သို့လျှင် ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်ပါသနည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးနိုင်ပါသနည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ဆောင်ပြထိုက်ပါသနည်း၊ မိမိကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ထားထိုက်ပါသနည်း၊ (အရိယာ)ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်ဌ သိနိုင်ပါသနည်း" ဟု (လျှောက်ပါ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ လျှောက်သည်ရှိသော် အကျွန်ုပ်သည် ထိုနတ်သမီးအား ဤစကားကို ဆိုပါ၏—"နတ်သမီး ငါသည် သီတင်းငယ်သာ ဖြစ်၏၊ ရဟန်းပြုသည်ကား မကြာသေး၊ ယခုမှ ဤဓမ္မဝိနယ(သာသနာ)သို့ ရောက်လာ၏၊ ငါသည် ထိုဓမ္မဝိနယကို အကျယ်တဝင့် မဟောနိုင်၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူပြီးသော ဤမြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် တပေါဒါရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုအကြောင်းကို မေးလျှောက်လေလော့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သင့်အား ဖြေကြားသော အခြင်းအရာဖြင့် ထိုအနက်ကို သင်မှတ်လေလော့" ဟု (ဆိုခဲ့ပါ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် ထိုနတ်သမီးသည် အကျွန်ုပ်အား "ရဟန်း တပါးကုန်သော တန်ခိုးကြီးသော နတ်တို့သည် ခြံရံအပ်သည်ဖြင့်၍ အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုမြတ်စွာဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်ရန် မလွယ်ပါ၊ ရဟန်း သင်သည် ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ချဉ်းကပ်၍ ထိုအကြောင်းကို အကယ်၍ မေးပါမူကား အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း တရားနာအံ့သောငှါ လာပါကုန်အံ့" ဟု ဤစကားကို လျှောက်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုနတ်သမီး၏ စကားသည် အကယ်၍ မှန်သည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုနတ်သမီးသည် မနီးမဝေးသော ဤအရပ်၌ပင်လျှင် ရှိပါလိမ့်မည်ဟု လျှောက်၏၊ ဤသို့လျှောက်သည်ရှိသော် ထိုနတ်သမီးသည် အသျှင်သမိဒ္ဓိကို "ရဟန်း မေးမြန်းပါလော့ ရဟန်း မေးမြန်းပါဧလော့ အကျွန်ုပ် ရောက်ပါပြီ"ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနတ်သမီးကို ဂါထာတို့ဖြင့် ဟောတော်မူ၏—

"ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ (ပဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ စသည်) အမှတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ခန္ဓာငါးပါး၌ တည်ကုန်သော သတ္တဝါဘို့သည် ခန္ဓာငါးပါးကို ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့် သေမင်း၏ အားထုတ်မှုသို့ လိုက်ရကုန်၏။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ခန္ဓာငါးပါးကို ပိုင်းခြား၍ သိသောကြောင့် (ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါဟု)ပြောကြားဖွယ်ကို မမှတ်ထင်၊ အကြင် (ရာဂ စသော) အကြောင်းဖြင့် ထိုသူကို ဆိုပြားအံ့၊ ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား (ထို အကြောင်းသည်) မရှိ၊ မှန်၏၊ ထို(ရာဂစသော)အကြောင်းသည် ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား မဖြစ်။

နတ်သမီး အကယ်၍ သိသည် ဖြစ်အံ့၊ ဆိုလော့" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ဤတရားတော်၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အကျွန်ုပ် မသိနိုင်ပါ၊ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ဤတရားတော်၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အကျွန်ုပ် သိနိုင်ရာသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူပါ (ဟု လျှောက်၏)။

"အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်(မိမိကိုယ်ကို)တူသူ ဟူ၍ငင်း ထူးကဲသူ ဟူ၍ငင်း သို့မဟုတ် ယုတ်သူ ဟူ၍ငင်း အောက်မေ့၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုမာန်ဖြင့် (အမျိုးအနွယ်ဂုဏ်ကို) ငြင်းခုန်ရာ၏၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သုံးပါးကုန်သော မာန်တို့၌ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား တူသူ ဟူ၍ငင်း ထူးကဲသူ ဟူ၍ငင်း (ယုတ်သူ ဟူ၍ငင်း) မဖြစ်။

နတ်သမီး အကယ်၍ သိသည်ဖြစ်အံ့၊ ဆိုလော့" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ဤတရားတော်၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အကျွန်ုပ် မသိနိုင်ပါ၊ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည်

အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ဤတရားတော်၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အကျွန်ုပ် သိနိုင်ရာသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူပါလော့” ဟု (လျှောက်၏)။

အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် (တပ်မက်သူ ပြစ်မှားသူ တွေဝေသူ ဟူသော)ပညတ်ကို ပယ်ပြီးပြီ၊ ကိုးပါးသော ထောင်လွှားမှု ‘မာန်’သို့ မကပ်ရောက်၊ ဤနာမ်ရုပ်၌ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ကို ဖြတ်ပြီးပြီ၊ ထုံးဖွဲ့မှု ‘ဂန္ထ’လေးပါးကို ဖြတ်ပြီးသော ဆင်းရဲ မရှိသော တပ်ခြင်း ကင်းသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှာဖွေ ကြည့်ရှုကြကုန်သော နတ်ဘို့သည်ဌင်း လူတို့သည်ဌင်း ဤလောက၌ဌင်း အခြားလောက၌ဌင်း နတ်ပြည်တို့၌ဌင်း အလုံးစုံသော နေရာတို့၌ဌင်း မတွေ့မမြင်ရကုန်။

နတ်သမီး အကယ်၍ သိသည် ဖြစ်အံ့၊ ဆိုလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ဤတရားတော်၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ သိပါ၏။

အလုံးစုံသော လောက၌ ကိုယ်ဖြင့်ဌင်း နှုတ်ဖြင့်ဌင်း စိတ်ဖြင့်ဌင်း မကောင်းမှုကို စိုးစဉ်းမျှ မပြုရာ၊ အောက်မေ့မှု‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ်‘သမ္ပဇဉ်’နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ကာမဂုဏ်တို့ကို ပယ်ပြီးလျှင် အကျိုးစီးပွါးနှင့် မစပ်သော ဆင်းရဲကို မမျှဝဲရာ ဟု (လျှောက်၏)။

နှစ်ခုမြောက် နန္ဒနဝဂ် ပြီး၏။

၃-သတ္တိဝဂ် ၁-သတ္တိသုတ်

၂၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုနတ်သားသည် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ကာ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

“လုံ့ဖြင့် အထိုးခံရသော သူကဲ့သို့ဌင်း ဦးခေါင်း၌ မီးလောင်ခံရသော သူကဲ့သို့ဌင်း ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်၌ တပ်စွန်းမှု‘ရာဂ’ကို ပယ်ရန် သတိနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ နေရာ၏” ဟု (လျှောက်၏)။

လုံ့ဖြင့် အထိုးခံရသော သူကဲ့သို့ဌင်း ဦးခေါင်း၌ မီးလောင်ခံရသော သူကဲ့သို့ဌင်း ရဟန်းသည် ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာငါးပါး၌ အမြင်မှားမှု‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ကို ပယ်ရန် သတိနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ နေရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၂-ဖုသတိသုတ်

၂၂။ “(ကံသည်) မတွေ့ထိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို(ကံ၏ အကျိုးဖြစ်သော ဝိပါက်သည်)မတွေ့ထိ၊ ထိုမှတပါး (ကံသည်) တွေ့ထိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မူကား (ကံ၏ အကျိုးဖြစ်သော ဝိပါက်သည်) တွေ့ထိ၏၊ ထို့ကြောင့် မပြစ်မှားထိုက်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြစ်မှားမိ၍ (ကံ)တွေ့ထိသူကို (ကံ၏ အကျိုးဖြစ်သော ဝိပါက်သည်) တွေ့ထိ၏” ဟု (လျှောက်၏)။

အကြင်သူသည် မပြစ်မှားထိုက်သော စင်ကြယ်၍ (ကိလေသာ) အညစ်အကြေးမရှိသော ရဟန္တာ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ပြစ်မှား၏၊ လေညာသို့ ပစ်လွှင့်အပ်သော သိမ်မွေ့သော မှုန်သည်

ပစ်လွှင့်သူဆံသို့သာ ပြန်ရောက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ထိုသူမိုက်၏ မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကံသည် ထိုသူမိုက်သို့သာ ပြန်ရောက်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၃-ဇဋာသုတ်

၂၃။ "(အသျှင်ဘုရား) အကြင်တဏှာကို ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ ဖွဲ့ယှက်တတ်သော တဏှာ ကိုယ်ပသန္တာန်၌ ဖွဲ့ယှက်တတ်သော တဏှာ ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ ထို(ကိုယ်တွင်း ကိုယ်ပ၌ ဖြစ်သော) ဖွဲ့ယှက်တတ်သော တဏှာသည် သတ္တဝါအပေါင်းကို ဖွဲ့ယှက်အပ်ပါ၏၊ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားအား ထိုအကြောင်းကို မေးလျှောက်ပါ၏၊ ဤဖွဲ့ယှက်တတ်သော တဏှာကို အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဖြေရှင်းနိုင်ပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ပဋိသန္ဓေ ပဋာဂ္ဂိုဏ် ပြင်းစွာ အားထုတ်မှုရှိသော ရင့်ကျက်သည့် ပညာရှိသော (သံသရာဘေးကို)ရှုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလ၌တည်၍ (သမာဓိ)စိတ်ကိုဌင်း (ဝိပဿနာ)ပညာကိုဌင်း ပွါးစေလျက် ဤဖွဲ့ယှက်တတ်သော တဏှာကို ဖြေရှင်းနိုင်ရာ၏။

အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား တပ်စွန်းမှု'ရာဂ' အမျက်ထွက်မှု'ဒေါသ' မသိမှု'အဝိဇ္ဇာ'တို့ ကင်းပြတ်ကုန်၏၊အာသဝကုန်ပြီးဖြစ်၍ ရဟန္တာ ဖြစ်ကုန်၏၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဖွဲ့ယှက်တတ်သောတဏှာကို ဖြေရှင်းအပ်ပြီ။

အကြင်နိဗ္ဗာန်၌ နာမ်သည်ဌင်း ရုပ်သည်ဌင်း ထိပါးမှု ဟူသော အမှတ် 'ပဋိဃသညာ'သည်ဌင်း ရုပ်၌ဖြစ်သော အမှတ် 'ရူပသညာ'သည်ဌင်း အကြွင်းမဲ့ ချုပ်၏၊ ဤနိဗ္ဗာန်၌ ဤဖွဲ့ယှက်တတ်သော တဏှာသည် ကင်းပြတ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၄-မနောနိဝါရဏသုတ်

၂၄။ "အကြင်အကြင် ကောင်းမှု မကောင်းမှုမှ စိတ်ကို တားမြစ်ရာ၏၊ ထိုထို ကောင်းမှု မကောင်းမှုကြောင့် ဆင်းရဲသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သို့ မရောက်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အလုံးစုံသော ကောင်းမှုံ မကောင်းမှုမှ စိတ်ကို တားမြစ်ရာ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲမှ လွတ်၏" ဟု (လျှောက်၏)။

အလုံးစုံ ကောင်းမှု မကောင်းမှုမှ စိတ်ကို မတားမြစ်ရာ၊ စောင့်စည်းခြင်းသို့ရောက်သော စိတ်ကို မတားမြစ်ရာ၊ အကြင်အကြင် သဘောမှ မကောင်းမှု 'စိတ်' ဖြစ်၏၊ထိုထိုသဘောမှ (မကောင်းမှု)စိတ်ကို တားမြစ်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၅-အရဟန္တသုတ်

၂၅။ "အကြင် ရဟန်းသည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်၏၊ (မင်)ကိစ္စကို ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ အာသဝကုန်ပြီးဖြစ်၏၊ အဆုံးစွန်သော ကိုယ်ကို ဆောင်ပြီး ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ငါ ပြောဆို၏ ဟူ၍လည်း ဆိုရာပါသလော၊ ထိုရဟန်းသည် ငါ့ကို (တပါးသူတို့က)ပြောဆိုကုန်၏ ဟူ၍လည်း ဆိုရာပါသလော" ဟု (လျှောက်၏)။

အကြင် ရဟန်းသည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်၏၊ (မင်)ကိစ္စကို ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ အာသဝကုန်ပြီးဖြစ်၏၊ အဆုံးစွန်သော ကိုယ်ကို ဆောင်ပြီးဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ငါ ပြောဆို၏ ဟူ၍လည်း ဆိုရာ၏၊ထိုရဟန်းသည် ငါ့ကို (တပါးသူတို့က)ပြောဆိုကုန်၏ ဟူ၍လည်း ဆိုရာ၏၊ လောကဝယ်

(ခန္ဓာစသ ည်ဘို့၌)လိမ္မာသော ထိုရဟန်းသည် ခေါ်ဝေါ်အပ်သော အမည်ကို သိ၍ ခေါ်ဝေါ်မှုမျှဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ရာ၏ ဟု (ဖြေတော်မူ၏)။

"အကြင် ရဟန်းသည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်၏၊(မင်)ကိစ္စကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ အာသဝကုန်ပြီးဖြစ်၏၊ အဆုံးစွန်သော ကိုယ်ကို ဆောင်ပြီး ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ကိုးပါးအပြားရှိသော) ထောင်လွှားမှု 'မာန'သို့ ကပ်ရောက်၍ ငါ ပြောဆို၏ ဟူ၍လည်း ဆိုရာပါသလော၊ ထိုရဟန်းသည် ငါ့ကို (တပါးသူတို့က) ပြောဆိုကုန်၏ ဟူ၍လည်း ဆိုရာပါသလော"ဟု (လျှောက်၏)။

ထောင်လွှားမှု 'မာန'ကို ပယ်ပြီးသော ရဟန်းအား ထုံဖွဲ့မှု 'ဂန္ထ'တရားတို့သည် မရှိကုန်၊ ထိုရဟန်းသည် အလုံးစုံသော ထောင်လွှားမှု 'မာန' ထုံးဖွဲ့မှု 'ဂန္ထ'တို့ကို ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်၏၊ ကောင်းသော ပညာရှိသော ထိုရဟန်းသည် (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိဘို့ဖြင့်)မှတ်ထင်မှုကို လွန်မြောက်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ငါ ပြောဆို၏ ဟူ၍လည်း ဆိုရာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ငါ့ကို (တပါးသူတို့က) ပြောဆိုကုန်၏ ဟူ၍ လည်း ဆိုရာ၏၊ လောကဝယ် (ခန္ဓာစသည်တို့၌) လိမ္မာသော ထိုရဟန်းသည် ခေါ်ဝေါ်အပ်သော အမည်ကို သိ၍ ခေါ်ဝေါ်မှုမျှဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ရာ၏ ဟု (ဖြေတော်မူ၏)။

၆-ပဇ္ဇောတသုတ်

၂၆။ "အကြင် အရောင်တို့ဖြင့် လောကသည် ထွန်းလင်းတောက်ပ၏၊ လောက၌ ထွန်းလင်းတောက်ပသော ထိုအရောင်တို့သည် အဘယ်မျှ ရှိကုန်သနည်း၊ မြတ်စွာဘုရားကို မေးခြင်းငှါ ရောက်လာပါကုန်၏၊ ထိုအကြောင်းကို အကျွန်ုပ်တို့သည် အဘယ်သို့ သိရပါကုန်အံ့နည်း"ဟု (လျှောက်၏)။

လောက၌ အရောင်ဘို့သည် လေးမျိုးရှိကုန်၏၊ဤလောက၌ ငါးခုမြောက် အရောင်သည်မရှိ၊ နေသည် နေ့အခါ၌ ထွန်းလင်းတောက်ပ၏၊လသည် ည၌အခါ၌ ထွန်းလင်းတောက်ပ၏၊ ထိုမှတပါး မီးသည် နေ့ရော ည၌ပါ ထိုသို့အရပ်၌ ထွန်းလင်းတောက်ပ၏၊ မြတ်စွာဘုရား အရောင်တော်သည် အခပ်တကာတို့ထက် မြတ်၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား အရောင်တော်သည် အတုမရှိဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၇-သရသုတ်

၂၇။ "သံသရာအိုင်တို့သည် အဘယ်အရပ်မှ ဆုတ်နစ်ကုန်သနည်း၊ဝဋ်ဆင်းရဲသည် အဘယ်အရပ်၌ မဖြစ်သနည်း၊ နာမ်သည်ရင်း ရုပ်သည်ရင်း အဘယ်အရပ်၌ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်သနည်း"ဟု (လျှောက်၏)။

အကြင် (နိဗ္ဗာန်)အရပ်၌ ဖွဲ့ဉာဏ်းမှု 'အာပေါ'ဓာတ်သည်ရင်း ခက်မာမှု 'ပထဝီ'ဓာတ်သည်ရင်း ရင့်ကျက်မှု 'တေဇော'ဓာတ်သည်ရင်း ထောက်ကန်မှု 'ဝါယော'ဓာတ်သည်ရင်း မတည်နိုင်၊ ထို(နိဗ္ဗာန်)အရပ်မှသံသရာအိုင်တို့သည်ဆုတ်နစ်ကုန်၏၊ ဤနိဗ္ဗာန်အရပ်၌ဝဋ်ဆင်းရဲသည်မဖြစ်၊ဤနိဗ္ဗာန်အရပ်၌နာမ်သည်ရင်း ရုပ်သည်ရင်း အကြွင်းမဲ့ချုပ်၏ ဟု(ဖြေတော်မူ၏)။

၈-မဟာဒ္ဓနသုတ်

၂၈။ "များသော ဥစ္စာရှိကုန်သော များသော အသုံးအဆောင် ရှိကုန်သော နိုင်ငံပိုင်ရှင် ဘုရင်မင်းတို့သော်လည်း ကာမဂုဏ်တို့၌ မရောင့်ရဲနိုင်ကုန်သည် ဖြစ်၍ အချင်းချင်း အလွန်တောင့်တ မက်မောကုန်၏။

ဤလောက၌ ကြောင့်ကြမှု ရှိကုန်သော ဘဝအယဉ်သို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သော ထိုသူတို့တွင် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကို ပယ်စွန့်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လောက၌ ကြောင့်ကြမှု မရှိကြကုန်သနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

(အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်)အိမ်ရာထောင်သော ဘဝကို ပယ်စွန့်၍ ချစ်အပ်သော သားသမီးကိုလည်း (နွားစသော)သတ္တဝါကိုလည်း ပယ်စွန့်၍ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'ကိုလည်း အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ'ကိုလည်း ပယ်စွန့်၍ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ကိုလည်း ကင်းပြတ်စေ၍ ရှင်ရဟန်းပြုကြကုန်၏၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လောက၌ ကြောင့်ကြမရှိကုန်ဟု (ဖြေတော်မူ၏)။

၉-စတုစက္ကသုတ်

၂၉။ "ကြီးသော လုံ့လရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား (ဣရိယာပုထ်ဟူသော)စက်လေးပါးလည်း ရှိသော ကိုးပါးသော အပေါက် 'ဒွါရ'လည်း ရှိသော (မစင်တို့ဖြင့်) ပြည့်သော လိုချင်မှု 'လောဘ'နှင့် စပ်ယှဉ်သော (အမိဝမ်းတိုက်ဟူသော)ညွှန်၌ ဖြစ်သော ကိုယ်သည် အဘယ်သို့ ထွက်မြောက်မှု ဖြစ်နိုင်လိမ့်မည်နည်း"ဟု (လျှောက်၏)။

ရန်ငြိုးဖွဲ့မှုကိုလည်း (ကိလေသာဟူသော)ကြိုးလွန်ကိုလည်း လိုလားမှု 'ဣစ္ဆာ'ကိုလည်း ယုတ်ညံ့သော လိုချင်မှု 'လောဘ'ကိုလည်း ဖြတ်၍ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကို အမြစ်နှင့်တကွ နုတ်ပယ်နိုင်သည် ရှိသော် ဤသို့ ထွက်မြောက်မှု ဖြစ်နိုင်လတ္တံ့ ဟု (ဖြေတော်မူ၏)။

၁၀-ဧကိဇ္ဈံသုတ်

၃၀။ "ဧကိ မည်သော သား၏ မြင်းခေါင်းနှင့် တူသော မြင်းခေါင်းရှိသော ကြုံသော ကိုယ်ရှိသော လုံ့လရှိသော နည်းသော အာဟာရ ရှိသော လျှပ်ပေါ်မှု ကင်းသော တကောင်တည်း ကျက်စားသော ခြသေ့ကဲ့သို့လည်း တစီးတည်း လှည့်လည်သော ဆင်ကဲ့သို့လည်း တပါးတည်း ကျင့်တော်မူသော ကာမဂုဏ်တို့၌ ငဲ့ကွက်မှု ကင်းသော မြတ်စွာဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်၍ မေးပါကုန်၏၊အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့် ဆင်းရဲမှ လွတ်နိုင်ပါအံ့နည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

လောက၌ စိတ်လျှင် ခြောက်ခုမြောက် ရှိကုန်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို ဟောကြားအပ်ကုန်၏၊ ဤနာမ်ရုပ်တရား၌ လိုချင်မှု'ဆန္ဒရာဂ'ကို ကင်းပြတ်စေ၍ ဤသို့သော အကြောင်းဖြင့် ဆင်းရဲမှ လွတ်နိုင်၏ ဟု (ဖြေတော်မူ၏)။

သုံးခုမြောက် သတ္တိဝဂ် ပြီး၏။

၄-သတုလ္လပကာယိကဝဂ် ၁-သဇ္ဈိသုတ်

၃၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ သူတော်ကောင်းတရားကို ဟောပြော၍ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်သော များစွာကုန်သော နတ်သားတို့သည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ) အချိန်၌ ဇေတဝန်တကျောင်းလုံးကို (ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါဖြင့်) ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရား

အထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော အရပ်၌ ရပ်တည်ကြကုန်၏၊ တခုသော အရပ်၌ ရပ်တည်ပြီးသော နတ်သားတဦးသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

"သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာလျှင် ပေါင်းဖော်ရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်းကို ပြုရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို သိသည်ရှိသော် မြတ်၏၊ မယုတ်မာ" ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ တပါးသော နတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

"သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာလျှင် ပေါင်းဖော်ရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်းကို ပြုရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို သိသည်ရှိသော် ပညာကို ရနိုင်၏၊အခြား(သူမိုက်)ထံမှ ပညာကို မရနိုင်" ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ တပါးသောနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

"သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာလျှင် ပေါင်းဖော်ရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်းကို ပြုရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို သိသည်ရှိသော် ပူဆွေးသူတို့၏ အလယ်၌ မပူဆွေးရ" ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ တပါးသောနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

"သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာလျှင် ပေါင်းဖော်ရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်းကို ပြုရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို သိသည်ရှိသော် ဆွေမျိုးတို့၏ အလယ်၌ တင့်တယ်၏" (ဟု လျှောက်၏)။

ထိုအခါ တပါးသော နတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

"သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာလျှင် ပေါင်းဖော်ရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်းကို ပြုရာ၏၊သူတော်ကောင်းတို့၏တရားကို သိသည်ရှိသော် သတ္တဝါတို့သည် ကောင်းသောလားရာ (သုဂတိ)ဘဝသို့ ရောက်ရကုန်၏" ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ တပါးသောနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

"သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာလျှင် ပေါင်းဖော်ရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်းကို ပြုရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို သိသည်ရှိသော် သတ္တဝါတို့သည် အမြဲမပြတ် ချမ်းသာစွာ တည်နေရ ကုန်၏" ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ တပါးသော နတ်သားသည် "မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သူ၏ စကားသည် ကောင်းစွာဆိုအပ်သည် မည်ပါသနည်း" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏၊ သင်နတ်သားအားလုံးတို့၏ စကားသည် အကြောင်း ပရိယာယ်အားဖြင့် ကောင်းစွာ ဆိုအပ်၏၊ ထို့ပြင် ငါ၏(စကားကို)လည်း နာကြကုန်လော့။

သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာလျှင် ပေါင်းဖော်ရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်းကို ပြုရာ၏၊သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို သိသည်ရှိသော် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်နိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုနတ်တို့သည် နှစ်သက်ကုန်သည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အနိုအသေပြုကာ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ခဲပျောက်လေကုန်သတည်း။

၂-မစ္ဆရိသုတ်

၃၂။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရုံ ဇေတဝန် ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ သူတော်ကောင်း တရားကို ပြောဟော၍ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်သော များစွာကုန်သော နတ်သားတို့သည် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော(သန်ကောင်ယံ)အချိန်၌ ဇေတဝန် တကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ရပ်ဘည်ကုန်၏၊ တခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် နတ်သားတယောက်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

"ဝန်တို့မူ 'မစ္ဆေရ'ကြောင့်ရင်း မေ့လျော့မှု 'ပမာဒ' ကြောင့်ရင်း ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့် အလှူကို မပေးလှူ၊ ကောင်းမှုကို အလိုရှိသော (ကောင်းမှု၏ အကျိုးကို) သိသော ပညာရှိသည် ပေးလှူသင့်သပေ၏" ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ တပါးသော နတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာတို့ကို လျှောက်၏—

"ဝန်တို့မှာ 'မစ္ဆေရ'ရှိသူသည် အကြင်ဘေးမှ ကြောက်သည်ဖြစ်၍ မပေးလှူ၊မပေးလှူသော ကြောင့်ပင် ထိုဘေးသည် ထိုသူမိုက်ကို တွေ့ထိ၏၊ ဝန်တို့မှာရှိသူသည် အကြင် ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှုမှ ကြောက်၏၊ ထို မိုဃ်ကြောက်သော ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှုသည် ဤပစ္စုပ္ပန်လောကဌာနဘင်း တမလွန် လောကဌာနဘင်း ထိုသူမိုက်ကိုပင် တွေ့ထိ၏။

ထို့ကြောင့် ဝန်တို့မှ'မစ္ဆေရ'ကို ပယ်ဖျောက်လျက်(ဝန်တို့မှ)အညစ်အကြေးကို နှိပ်နင်းသည်ဖြစ်၍ အလှူကို ပေးလှူရာ၏၊ (မှန်၏) ကောင်းမှုတို့သည် တမလွန်လောကဌာန သတ္တဝါတို့၏ တည်ရာဖြစ်ကုန်၏"ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ တပါးသော နတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာတို့ကို လျှောက်၏—

"ခရီးသွားကုန်သော သူတို့သည် ခရီးသွားဖော်ချင်းတို့အား အနည်းငယ်မျှ (ရိက္ခာ)၌ သော်လည်း ခဲ့ခြမ်း ဝေဖန်၍ ပေးကုန်သကဲ့သို့ ထို့အတူ အကြင် သံသရာခရီးသွားတို့သည် သံသရာခရီးသွားဖော်ချင်းတို့အား အနည်းငယ်မျှသော ပေးလှူဖွယ်၌ ခဲ့ခြမ်းဝေဖန်၍ ပေးလှူကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် သေသူတို့ဘင် မသေသူတို့ မည်ကုန်၏၊ ဤသဘောတရားသည် ရှေးထုံးစဉ်လာဖြစ်၏။

အချို့သူတို့သည် အနည်းငယ်မျှသော ပေးလှူဖွယ်၌ သော်လည်း ခဲ့ခြမ်း ဝေဖန်၍ ပေးလှူကုန်၏၊ ဥစ္စာများစွာနှင့် ပြည့်စုံသူ အချို့တို့သည် ခဲ့ခြမ်းဝေဖန်၍ မပေးလှူကုန်၊ အနည်းငယ်မျှသောပေးလှူဖွယ်၌ ခဲ့ခြမ်းဝေဖန်၍ လှူအပ်သော အလှူကို အလှူတထောင်နှင့် အညီအမျှနှိုင်းရည်အပ်၏"ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ တပါးသော နတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာတို့ကို လျှောက်၏—

"ပေးလှူနိုင်ခဲသည်ကို ပေးလှူသူတို့၏ ပေးလှူမှုမျိုးကို၎င်း ပြုလုပ်နိုင်ခဲသော ကောင်းမှုကံကို ပြုလုပ်သူတို့၏ ပြုလုပ်မှုမျိုးကို၎င်း သူတော်မဟုတ် သူယုတ်တို့သည် အတုလိုက်၍ မပြုလုပ်နိုင်ကြကုန်၊ (မှန်၏) သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားသည် အဘုလိုက်ရန် ခဲယဉ်း၏။

ထို့ကြောင့် သူတော်ကောင်းတို့၏၎င်း သူယုတ်တို့၏၎င်း ဤလူ့ပြည်မှ လားရာ (ဂတိ) သည် ကွဲပြား၏၊ သူတော်မဟုတ်သော သူတို့သည် ငရဲသို့ ရောက်ကုန်၏၊ သူတော်ကောင်းတို့သည် နတ်ပြည်သို့ လားရကုန်၏" ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ တပါးသော နတ်သားသည် "မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သူ၏ စကားသည် ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သည် မည်ပါသနည်း" ဟု မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤစကားကို လျှောက်၏၊ သင်နတ်သား အားလုံးတို့၏ စကားသည် အကြောင်း (ပဒိယာယ်)အားဖြင့် ကောင်းစွာ ဆိုအပ်၏၊ ထို့ပြင် ငါ၏စကားကိုလည်း နာကြကုန်လော့—

အကြင်သူသည် သားမယားကိုလည်း လုပ်ကျွေး မွေးမြူ၍ အနည်းငယ်မျှသော ပေးလှူဖွယ်၌ သော်လည်း (ခဲ့ခြမ်းဝေဖန်ဘာ) ပေးလှူလျက် (ကုသိုလ်ကမ္မပထ) တရားကို ကျင့်၏၊ တံမြက်လှည်း ပစ္စည်းဖြင့် ပေးလှူမှု (သမုဒ္ဒကအလှူ)ကိုလည်း[1] ပြုကျင့်ပေးလှူ၏၊ အသပြာတထောင်တန် ပူဇော်မှုရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ယောကျ်ားတသိန်းတို့၏ ဆယ်ကုဋေသော အလှူတို့သည် ထိုသို့သဘောရှိသော သမုဒ္ဒက (အလှူ)၏ အစိတ် တရာ စိတ်၍ တစိတ်သော အဘို့မျှကိုလည်း မမှီနိုင်ကုန်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ တပါးသော နတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် လျှောက်၏—

"မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သော ပြန့်ပြောသော ဤပူဇော်မှု(အလှူ)သည် အဘယ့်ကြောင့် သင့်သော အားဖြင့် လှူအပ်သော အလှူ၏ တန်ဘိုးကို မမှီသနည်း၊ အသပြာတထောင်တန် ပူဇော်မှုရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ယောကျ်ားတသိန်းတို့၏ ဆယ်ကုဋေသော အလှူတို့သည် ထိုသို့သဘောရှိသော သမုဒ္ဒက(အလှူ)၏ အစိတ်တရာ စိဘ်၍ တစိဘ်သော အဘို့မျှကိုလည်း အဘယ့်ကြောင့် မမှီနိုင်ကုန်သနည်း"ဟု (လျှောက်၏)။

အချို့သော သူတို့သည် မသင့်သော ကံ သုံးပါး၌ တည်ကုန်လျက် ထောင်းထုပုတ်ခတ် သတ်ဖြတ်ရှင်း ပူဆွေးစေရှင်း ပေးလှူကုန်၏၊ ထိုအလှူသည် မျက်ရည်ပြည့်သော မျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍ ဒဏ်နှင့်တကွဖြစ်သောကြောင့် သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ပေးလှူအပ်သော အလှူ၏ တန်ဘိုးကို မမှီနိုင်၊ ဤသို့ အသပြာတထောင်တန် ပူဇော်မှု ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ ယောကျ်ား တသိန်းတို့၏ ဆယ်ကုဋေသော အလှူတို့သည် ထိုသို့သဘောရှိသော သမုဒ္ဒက (အလှူ)၏ အစိတ်ဘရာစိတ်၍ တစိတ်သော အဘို့မျှကိုလည်း မမှီနိုင်ကုန်" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁-ကောက်နယ်တလင်းစသည်ကို သုတ်သင်မှု ကောက်ရိုးကို ထုရိုက်နင်းနယ်မှုစသည်ဖြင့် ရသော ပစ္စည်းကို ပေးလှူမှု မျိုးသည် သမုဒ္ဒကအလှူမည်၏။ (အဋ္ဌကထာ)

၃-သာဓုသုတ်

၃၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ထိုအခါ သူဌေတဝ်ကောင်းဘို၏ တရားကို ပြောဟော၍ နတ်ပြည်၌ဖြစ်ကုန်သော များစွာကုန်သော နတ်သားတို့သည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော (သန်းကောင်ယံ)အခါ၌ ဇေဘဝန် တကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးကုန်ပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် နတ်သားတဒယာက်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဥဒါန်းစကားကို မြွက်ဆို(ကျူးရင့်)၏—

"အသျှင် ပေးလှူခြင်းသည် စင်စစ် ကောင်းပေ၏၊ဝန်တိုမှု'မစ္ဆေရ'ကြောင့်ငင်း မေ့လျော့မှု'ပမာဒ'ကြောင့်ငင်း ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့် အလှူ'ဒါန'ကို မပေးလှူနိုင်၊ကောင်းမှုကို အားပိုရှိသော (ကောင်းမှု၏ အကျိုးကို) သိသော ပညာရှိသော ပေးလှူနိုင်၏" ဟု (ဥဒါန်းကျူးရင့်၏)။

ထိုအခါ တပါးသော နတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဥဒါန်းစကားကို မြွက်ဆို(ကျူးရင့်)၏—

"အသျှင် ပေးလှူခြင်းသည် စင်စစ် ကောင်းပေ၏၊ စင်စစ်သော်ကား အနည်းငယ်မျှသော်လည်း ပေးလှူခြင်းသည် ကောင်း၏၊ အချို့သူတို့သည် အနည်းငယ်မျှသော လှူဖွယ်၌သော်လည်း ခဲ့ခြင်းဝေဖန်၍ ပေးလှူကုန်၏၊ ဥစ္စာများစွာနှင့် ပြည့်စုံသူအချို့တို့သည် ခဲ့ခြင်းဝေဖန်၍ မပေးလှူကုန်၊ အနည်းငယ်မျှသော ပေးလှူဖွယ်၌ ခဲ့ခြင်းဝေဖန်၍ ပေးလှူအပ်သော အလှူကို အလှူတဒေါင်နှင့် အမျှ နိုင်းရှည့်အပ်၏" ဟု (ဥဒါန်းကျူးရင့်၏)။

တပါးသော နတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဥဒါန်းစကားကို မြွက်ဆို(ကျူးရင့်)၏—

"အသျှင် ပေးလှူခြင်းသည် စင်စစ် ကောင်းပေ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော်လည်း ခဲ့ခြင်းဝေဖန်၍ ပေးလှူခြင်းသည် ကောင်း၏၊ စင်စစ်သော်ကား ယုံကြည်မှုဖြင့်လည်း ပေးလှူခြင်းသည် ကောင်း၏။

ပေးလှူခြင်းသည်ရင်း စစ်ထိုးခြင်းသည်ရင်း တူမျှ၏ ဟု ဆိုကုန်၏၊ သူတော်ကောင်းတို့သည် အနည်းငယ်မျှ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း များစွာသော သူတို့ကို အောင်မြင်ကုန်၏၊ (အကြင်သူသည်) ယုံကြည်သည်ဖြစ်၍ အနည်းငယ်မျှကိုသော်လည်း အားထုတ်၍ ပေးလှူအံ့၊ ထို့ကြောင့် သာလျှင် ကိုယ်သူသည် တမလွန်ဘဝ၌ ချမ်းသာခြင်းရှိ၏" ဟု (ဥဒါန်းကျူးရင့်၏)။

ထိုအခါ တပါးသော နတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဥဒါန်းစကားကို မြွက်ဆို(ကျူးရင့်)၏—

"အသျှင် ပေးလှူခြင်းသည် စင်စစ် ကောင်းပေ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော ပေးလှူဖွယ်၌ သော်လည်း ခဲ့ခြင်းဝေဖန်၍ ပေးလှူခြင်းသည် ကောင်း၏၊ ယုံကြည်မှုဖြင့်လည်း ပေးလှူခြင်းသည် ကောင်း၏၊ စင်စစ်သော်ကား တရားသဖြင့် ရအပ်သော စည်းစိမ်ရှိသူ၏ (ရအပ်ပြီးသော **ဓလောကုတ္တရာ တရားရှိသူအား) ပေးလှူခြင်းသည်လည်း ကောင်း၏**။

အကြင်သတ္တဝါသည် ထကြွလှုံ့သဖြင့် ရအပ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာဖြင့် ရအပ်ပြီးသော လောကုတ္တရာတရား ရှိသူအား အလှူဒါနကို ပေးလှူ၏၊ ထိုသတ္တဝါသည် ယမမင်း၏ ကြိမ်ပိုက်ခချောင်း ငရဲကို လွန်မြောက်၍ နတ်၌ ဖြစ်သော ဘုံဘို့သို့ ကပ်ရောက်ရ၏” ဟု (ဥဒါန်းကျူးရင့်၏)။

ထိုအခါ တပါးသော နတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဥဒါန်းစကားကို မြွက်ဆို(ကျူးရင့်)၏—

“အသျှင် ပေးလှူခြင်းသည် စင်စစ် ကောင်းပေ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော ပေးလှူဖွယ်၌သော်လည်း (ခဲ့ခြမ်းဝေဖန်၍) ပေးလှူခြင်းသည် ကောင်း၏၊ ယုံကြည်မှုဖြင့် ပေးလှူခြင်းသည်လည်း ကောင်း၏၊ တရားသဖြင့် ရအပ်သော စည်းစိမ်ရှိသူ၏ (ရအပ်ပြီးသော လောကုတ္တရာတရားရှိသူအား) ပေးလှူခြင်းသည်လည်း ကောင်း၏၊ စင်စစ်သော်ကား ရွေးချယ်စီစစ်၍ ပေးလှူအပ်သော အလှူသည်လည်း ကောင်း၏။

ရွေးချယ်စီစစ်၍ ပေးလှူခြင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ချီးမွမ်းတော်မူအပ်၏၊ ကောင်းသော လယ်မြေ၌ စိုက်ပျိုးအပ်သော မျိုးစေ့တို့ကဲ့သို့ ထို့အတူ ဤသတ္တလောက၌ မြတ်သော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပေးလှူအပ်ကုန်သော အလှူတို့သည် များသော အကျိုးရှိကုန်၏” ဟု (ဥဒါန်း ကျူးရင့်၏)။

ထိုအခါ တပါးသော နတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဥဒါန်းစကားကို မြွက်ဆို (ကျူးရင့်)၏—

“အသျှင် ပေးလှူခြင်းသည် စင်စစ် ကောင်းပေ၏၊အနည်းငယ်မျှသော ပေးလှူဖွယ်၌သော်လည်း(ခဲ့ခြမ်းဝေဖန်၍) ပေးလှူခြင်းသည် ကောင်း၏၊ ယုံကြည်မှုဖြင့် ပေးလှူခြင်းသည်လည်း ကောင်း၏၊ တရားသဖြင့် ရအပ်သော စည်းစိမ်ရှိသူ၏ (ရအပ်ပြီးသော လောကုတ္တရာ တရားရှိသူအား)ပေးလှူခြင်းသည်လည်း ကောင်း၏၊ရွေးချယ် စီစစ်၍ ပေးလှူအပ်သော အလှူသည်လည်း ကောင်း၏၊ အကြင်သူသည် သတ္တဝါတို့ကို မညှဉ်းဆဲမှု၍ ကျင့်၏၊ စင်စစ်သော်ကား ထိုသူ၏ သတ္တဝါတို့၌ မညှဉ်းဆဲမှု ‘သံယမ’သည် ကောင်းသည်သာတည်း၊ သတ္တဝါတို့သည် သူတပါး ကဲ့ရဲစွပ်စဲမှုမှ ကြောက်သောကြောင့် မကောင်းမှုကို မပြုကြကုန်၊ (မကောင်းမှုမှ) ကြောက်တတ်သူကို (သူတော်ကောင်းတို့) ချီးမွမ်းအပ်ကုန်၏၊ ထိုမကောင်းမှု၌ ရဲရင့်သူကို မချီးမွမ်းကုန်၊ မှန်၏ သူတော်ကောင်းတို့သည် (သူဘပါးတို့ ကဲ့ရဲစွပ်စဲမှုမှ) ကြောက်သောကြောင့် မကောင်းမှုကို မပြုကုန်” ဟု (ဥဒါန်းကျူးရင့်၏)။

ထိုအခါ တပါးသောနတ်သားသည် “မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သူ၏ စကားသည် ကောင်းစွာဆိုအပ်သည် မည်ပါသနည်း”ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏၊ သင်နတ်သားအားလုံးတို့၏ စကားသည် အကြောင်း ပရိယာယ် အားဖြင့် ကောင်းစွာ ဆိုအပ်၏၊ ထို့ပြင် ငါ၏ (စကားကိုလည်း)နာကြကုန်လော့—

ယုံကြည်မှုဖြင့် ပေးလှူခြင်းကို များသော အပြားဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်၏၊ စင်စစ်သော်ကား ပေးလှူခြင်းထက် (နိဗ္ဗာန်)တရားအစုသည်သာလျှင် အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ် မြတ်၏၊မှန်၏ ရွေးဦးရင်း ထို့ထက်အလွန် ရွေးဦးရင်း ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့သည် နိဗ္ဗာန်သို့သာလျှင် ကပ်ရောက်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၄-နသန္တိသုတ်

၃၄။ အခါဘပါးဌ်ဲ မြဘ်စ္ဒာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရုံ ဖြစ်သော ဇေတဝန်ဓးကျောင်းဌ် (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ သူတော်ကောင်းတရားကို ပြောဟော၍ နတ်ပြည်ဌ် ဖြစ်ကုန်သော များစ္ဒာကုန်သော နဘ်သားတို့သည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ညဥ့်ဒီးယံ လွန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ)အခါဌ် ဇေတဝန် တကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စ္ဒာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ မြတ်စ္ဒာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာဌ် ရပ်တည်ပြီးသော် နတ်သားတယောက်သည် မြတ်စ္ဒာဘုရား၏ ထံတော်ပါးဌ် ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

"လူတို့ဌ် မြဲကုန်သော ကာမဂုဏ်ဘို့သည် မရှိကုန်၊ ဤလောကဌ် နှစ်သက်ဖွယ် ကာမဂုဏ်တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ယင်းကာမဂုဏ်ဘို့ဌ် နှောင်ဖွဲ့အပ်သော ယင်းကာမဂုဏ်တို့ဌ် အပြားအားဖြင့် ယစ်သော ယောကျ်ားသည် သေခြင်း၏ တည်ရာ(တောဘုမိကဝဋ်)မှ တဖန် မလာရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ မရောက်နိုင်" ဟု (လျှောက်၏)။

ခန္ဓာငါးပါးသည် အလိုရှိမှု 'တဏှာဆန္ဒ'ကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဆင်းရဲမှုသည် အလိုရှိမှု'တဏှာဆန္ဒ' ကြောင့်ဖြစ်၏၊ အလိုရှိမှု 'တဏှာဆန္ဒ'ကို ပယ်ဖျောက်သဖြင့် ခန္ဓာငါးပါးကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏၊ ခန္ဓာငါးပါး ကင်းပျောက်သဖြင့် ဆင်းရဲ ကင်းပျောက်ရ၏။

လောကဌ် အကြင်အာရုံတို့သည် ဆန်းကြယ်ကုန်၏၊ ထိုအာရုံတို့သည် ကာမဂုဏ် မမည်ကုန်၊ ကြံစည်တပ်မက်မှု (သင်္ကပ္ပရာဂ)သည် ယောကျ်ား၏ ကာမဂုဏ် မည်၏၊ လောကဌ် ဆန်းကြယ်ကုန်သော အာရုံတို့သည် တည်မြဲကိုင်း တည်ကုန်၏၊ ပညာရှိတို့သည် ထိုအာရုံတို့ဌ် အလိုရှိမှု 'တဏှာဆန္ဒ'ကို ပယ်ဖျောက်ကုန်၏။

အမျက်ထွက်မှု 'ကောဓ'ကို ပယ်စွန့်ရာ၏၊ ထောင်လွှားမှု 'မာန'ကို ပယ်စွန့်ရာ၏၊ အလုံးစုံသော သံယောဇဉ်ကို လွန်မြောက်ရာ၏၊ နာမ်ရုပ်ဌ် ကပ်ငြိမှု မရှိသော တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသော ထိုသူသို့ ဆင်းရဲတို့သည် မကျရောက်ကုန်။

အကြင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်(တပ်မက်သူ ပြစ်မှားသူ တွေဝေသူ ဟူသော)အမည်ပညတ်ကို ပယ်ပြီးပြီ၊ ကိုးပါးသော ထောင်လွှားမှု 'မာန'သို့လည်း မကပ်ရောက်၊ ဤနာမ်ရုပ်ဌ် တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကို ဖြတ်ပြီးပြီ၊ ထုံးဖွဲ့မှု 'ဂန္ထ'ကို ဖြတ်ပြီးသော ဆင်းရဲမရှိသော တပ်ခြင်းကင်းသော ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှာဖွေကြည့်ရှုကုန်သော နတ်တို့သည်ဒင်း လူတို့သည်ဒင်း ဤလောကဌ် ဖြစ်စေ အခြားဓလောကဌ်ဖြစ်စေ နတ်ပြည်တို့ဌ်ဖြစ်စေ အလုံးစုံသော နေရာတို့ဌ် မတွေ့မမြင် ရကုန် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုထို(ကိလေသာ)မှ လွတ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို နတ်တို့သည်ဒင်း လူတို့သည်ဒင်း ဤလောကဌ် ဖြစ်စေ တမလွန်လောကဌ်ဖြစ်စေ အာကယ်၍ မတွေ့မြင်နိုင်ကြကုန်မူ လူဘုံထက်မြတ်သော လူဘို့၏ အာကျိုးစီးပွါးကို ကျင့်တော်မူတတ်သော ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို အကြင်နတ်လူတို့သည် ရှိခိုးကြကုန်၏၊ ထိုနတ်လူတို့ကို ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သလော ဟု အသျှင်မောဃရာဇာသည် မေးလျှောက်၏။

မောဃရာဇာမည်သော ရဟန်း အကြင်နတ်လူတို့သည် ထိုထို (ကိလေသာမှ) ထွက်မြောက်တော်မူသော ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှိခိုးကုန်၏။ ထိုနတ်လူတို့ကိုလည်း ချီးမွမ်းအပ်ကုန်၏။ ရဟန်း ထိုရှိခိုးကုန်သော နတ်လူတို့သည်သည်း သစ္စာလေးပါးတရားကို သိကုန်၍ မဝေခွဲနိုင်မှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကို ပယ်စွန့်လျက် ငြိကပ်မှု 'တဏှာ'ကို လွှန်မြောက်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

၅-ဥဋ္ဌာနသညိသုတ်

၃၅။ အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံ ဇေတဝန်ကျောင်းဌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ကဲ့ရဲ့ရွံတ်ချတတ်သောကြောင့် ဥဋ္ဌာန အားမည်ရှိကုန်သော များစွာကုန်သော နတ်သားတို့သည် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ညဥ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ) အခါန်ဌ ဇေတဝန် တကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်းစေ၍ မြတ်စွာဘုရား အဆံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ကောင်းကင်ဌ ရပ်တည်ကုန်၏၊ ကောင်းကင်ဌ ရပ်တည်ပြီးသော် နတ်သားတယောက်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါးဌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

"အကြင် ရဟန်းသည် တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မိမိကိုယ်ကို တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြောကြား၏၊ လှည့်ပတ်၍ စားတတ်သော ငှက်မုဆိုးကဲ့သို့ ထိုရဟန်း၏ ထိုသုံးဆောင်ခြင်းသည် ခိုးသဖြင့် သုံးဆောင်အပ်သည် မည်၏။

အကြင်အမှုကို ပြုလုပ်၏၊ထိုပြုလုပ်သော အမှုကိုသာ ပြောဆိုရာ၏၊ အကြင်အမှုကို မပြုလုပ်၊ ထိုမပြုလုပ်သော အမှုကို မပြောဆိုရာ၊ မပြုလုပ်ပဲလျက် ပြောဆိုသောသူကို ပညာရှိတို့သည် သိကုန်၏" ဟု (လျှောက်၏)။

"အကြင်အကျင့်သည် မြဲမြံသောသဘောရှိ၏၊အကြင်အကျင့်ဖြင့် ပညာရှိတို့သည် မကောင်းမှုကို ရှိုမြိုက်ကုန်သည်ဖြစ်၍ မာရ်တည်းဟူသော အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်ကုန်၏၊ ဤအကျင့်ကို ပြောဆိုကာမျှဖြင့်ရင်း စင်စစ် ကြားကာမျှဖြင့်ရင်း အစဉ်အတိုင်း သက်ဝင်ရန် မစွမ်းနိုင်ကုန်။

ပညာရှိတို့သည် လောက၏ အကြောင်းကို သိကုန်၍ ဤသို့ မပြုကုန်၊ (သစ္စာလေးပါးတရားကို)သိ၍ လောကဌ ကပ်ငြိမှု (တဏှာ)ကို လွှန်မြောက်ကုန်ပြီးသော ပညာရှိတို့သည် ကိလေသာမှ ငြိမ်းကုန်၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ ထိုနတ်သားတို့သည် မြေဌ တည်ကုန်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ခြေတော်ဌ ဦးခိုက်ကုန်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏—"အသျှင်ဘုရား မိုက်သည့် အလျောက် တွေဝေသည့်အလျောက် မလိမ္မာသည့် အလျောက် အပြစ်သည် အကျွန်ုပ်တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ နေပါ၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ထိပါးအပ်၏ဟု အောက်မေ့မိပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်တို့၏ အပြစ်ကို အပြစ်အားဖြင့် နောင်အခါ စောင့်စည်းပါရခြင်းငှါ သည်းခံတော်မူပါ" ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပြုံးတော်မူ၏၊ထိုအခါ နတ်သားတို့သည် အတိုင်းထက် အလွန် ကဲ့ရဲ့လိုကုန်သည်ဖြစ်၍ ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်ကုန်ပြီးလျှင် တယောက်သော နတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါးဌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

"အကြင်သူသည် (ဝန်ခံ)ပြောကြားကုန်သော သူတို့၏ အပြစ်ကို အကယ်၍ လက်မခံသည် ဖြစ်အံ့၊ အတွင်း၌ ဖြစ်သော အမျက်ဒေါသ ရှိသည်ဖြစ်၍ အပြစ်ကို အလေးပြု၍ နေသော ထိုသူသည် ရန်ကို (မိမိ၌)စွပ်ထားသည် မည်၏" ဟု (လျှောက်၏)။

ပြစ်မှုသည် အကယ်၍ မရှိသည် ဖြစ်အံ့၊ ဤလောက၌ အပြစ်သည် မဖြစ်ရာ၊ ရန်တို့သည်လည်း မငြိမ်းကုန်ရာ၊ ဤလောက၌ အဘယ့်ကြောင့် လိမ်မာသူ ဖြစ်ရာအံ့နည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဘယ်သူအား ပြစ်မှုတို့သည် မရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်သူအား ပြစ်မှားခြင်းသည် မရှိသနည်း၊ အဘယ်သူသည် ဘွဲ့ဝေခြင်းသို့ မရောက်သနည်း၊ အဘယ်သူသည် အခါခပ်သိမ်း သတိနှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိမည်သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

သတ္တဝါ အားလုံးတို့ကို အစဉ်သနားတော်မူတတ်သော ရွေးဘုရားတို့ကဲ့သို့ လာခြင်းကောင်းတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားအား ပြစ်မှုတို့သည် မရှိကုန်၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား ပြစ်မှားခြင်းသည် မရှိ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပြင်းစွာ တွဲဝေခြင်းသို့ မရောက်၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်သာလျှင် အခါခပ်သိမ်း သတိနှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိမည်၏။

အကြင်သူသည် (ဝန်ခံ)ပြောကြားကုန်သော သူတို့၏ အပြစ်ကို အကယ်၍ လက်မခံသည် ဖြစ်အံ့၊ အတွင်း၌ ဖြစ်သော အမျက်ဒေါသ ရှိသည်ဖြစ်၍ အပြစ်ကို အလေးပြု၍ နေသော ထိုသူသည် ရန်ကို (မိမိ၌)စွပ်ထားသည် မည်၏၊ထိုရန်ကို (ငါ)မနှစ်သက် (မတောင့်တ)၊သင်တို့၏ အပြစ်ကို (ငါ)လက်ခံ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၆-သဒ္ဓါသုတ်

၃၆။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံ ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ သူတော်ကောင်းတရားကို ပြောဟော၍ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်သော များစွာကုန်သော နတ်သားတို့သည် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော (သန်းကောင်းသံ) အချိန်၌ ဇေတဝန် တကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် မြင်စွာဘုရားအထံသို့ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ကုန်၏၊ တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် နတ်သားတယောက်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤ ၇ ပုဒ်ကို လျှောက်၏—

"ယုံကြည်မှု (သဒ္ဓါ)သည် ယောကျ်ား၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်၏၊ မယုံကြည်မှုသည် အကယ်၍ မတည်သည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုသို့ မတည်သောကြောင့် အခြံအရံသည်ရင်း အကျော်အစောသည်ရင်း ထိုသူ့အား ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ကို စွန့်ရသော် နတ်ပြည်သို့သည်း လားရ၏" ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ တပါးသော နတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤ ၇ ပုဒ်ကို လျှောက်၏—

"အမျက်ထွက်မှု 'ကောဓ'ကို ပယ်စွန့်ရာ၏၊ ထောင်လွှားမှု 'မာန'ကို ပယ်စွန့်ရာ၏၊ အလုံးစုံသော သံယောဇဉ်ကို လွန်မြောက်ရာ၏၊ နာမ် ရုပ်၌ ကပ်ငြိမှု မရှိသော ကြောင့်ကြမှု မရှိသော ထိုသူသို့ (ငါးပါးသော)ကပ်ငြိခြင်းတို့သည် မကျရောက်ကုန်" ဟု (လျှောက်၏)။

မိုက်ကုန်သော ပညာနည်းကုန်သော သူတို့သည် မေ့လျော့မှု ‘ပမာဒ’ကို အားထုတ်ကုန်၏၊ ပညာရှိတို့သည် မြတ်သော ဥစ္စာကို စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့ မမေ့မလျော့မှု ‘အပ္ပမာဒ’ကိုလည်း စောင့်ရှောက်၏။

မေ့လျော့မှု ‘ပမာဒ’ကို အားမထုတ်ရာ၊ ကာမဂုဏ်၌ မွေ့လျော်မှု ပေါင်းဖော်မှုကို အားမထုတ်ရာ၊ မှန်၏၊ မမေ့လျော့သည် ဖြစ်၍ မဒကာင်းမှုကို ရှိုမြှုံကသော သူသည် အလွန် မြတ်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ချမ်းသာသို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၇-သမယသုတ်

၃၇။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် မဟာဝုန်တော၌ ငါးရာမျှသော အလုံးစုံ ရဟန္တာချည်းဖြစ်သော ရဟန်းသံဃာများစွာနှင့်အတူ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ စကြဝဠာ တထောင်စီရှိသော လောကဓာတ်တိုက် ဆယ်ခုတို့မှ နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရားကိုဌင်း ရဟန်းသံဃာကိုဌင်း ဖူးမြော်ခြင်းငှါ အများအားဖြင့် စည်းဝေး လာရောက်ကုန်၏၊ ထိုအခါ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ နေကုန်သော ဗြဟ္မာလေးဦးတို့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏ “ဤမြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် မဟာဝုန်တော၌ ငါးရာမျှသော အလုံးစုံ ရဟန္တာချည်းဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းသံဃာများစွာနှင့်အတူ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ စကြဝဠာ တထောင်စီရှိသော လောကဓာတ်တိုက် ဆယ်ခုတို့မှ နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရားကိုဌင်း ရဟန်းသံဃာကိုဌင်း ဖူးမြော်ခြင်းငှါ အများအားဖြင့် စည်းဝေး လာရောက်ကုန်၏၊ ငါတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ အသီးအသီး ဂါထာတပုဒ်စီ ရွတ်ဆိုရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ထိုအခါ ထိုဗြဟ္မာ (လေးဦး)တို့သည် ဥပမာအားဖြင့် ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးသော လက်ကို ဆန့်သကဲ့သို့ဌင်း ဆန့်သော လက်ကို ကွေးသကဲ့သို့ဌင်း ဤအတူ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာဘုံမှ ကွယ်ခဲ့ကုန်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ရှေ့၌ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏၊ ထို့နောက် ထိုဗြဟ္မာတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို အလွန်ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီး၍ တခုသော အရပ်၌ ရပ်ပြီးလျှင် တဦးသောဗြဟ္မာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

“(အသျှင်ဘုရား)မဟာဝုန်တော၌ နတ်ဗြဟ္မာ အပေါင်းတို့သည် စုရုံးလာရောက်ကြသဖြင့် အစည်းအဝေးကြီး ဖြစ်လျက် ရှိနေပါ၏၊အကျွန်ုပ်ဘို့သည်လည်း(ကိလေသာရန်သူဘို့)မအောင်နိုင်သော သံဃာတော်ကို ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ဤတရားသဘင် အစည်းအဝေးသို့ လာရောက်ပါကုန်၏”ဟု(ရွတ်ဆို၏)။

ထို့နောက် တဦးသော ဗြဟ္မာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

“(အသျှင်ဘုရား)ထိုအစည်းအဝေး၌ ရဟန်းတို့သည် မိမိစိတ်ကို တည်ကြည်စေလျက် ဖြောင့်မတ်စွာ ပြုထားပါကုန်၏၊ ရထားထိန်းသည် (မြင်းဇာတ်)ကြိုးတို့ကို ကိုင်၍ ထိန်းသကဲ့သို့ ပညာရှိ(ရဟန်း)တို့သည် ဤခန္ဓာဘို့ကို ထိန်းသိမ်းတော်မူကြပါကုန်၏” ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

ထို့နောက် တဦးသော ဗြဟ္မာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

"(အသျှင်ဘုရား) မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဆုံးမထားပြီး ဖြစ်၍ တဏှာကင်းလျက် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော ထိုရဟန္တာငယ်ဘို့သည် (ရာဂ ဒေါသ မောဟ တည်းဟူသော)ခလုတ် တံသင်းနှင့် တံခါးကျည်း မင်းတုပ်ကို ဖြတ်ပြီးလျှင် (ရာဂ ဒေါသ မောဟ တည်းဟူသော) တံခါးတိုင်ကို နုတ်၍ လှည့်လည်သွားလာနေကြကုန်၏" ဟု ရွတ်ဆို၏။

ထို့နောက် တဦးသော ဗြဟ္မာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

"(အသျှင်ဘုရား)မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်သူ အားလုံးတို့သည် အပါယ်ဘုံသို့ မရောက်ရကုန်လတ္တံ့၊ လူ့ခန္ဓာကိုယ်ကို စွန့်ပယ်၍ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့" ဟု (လျှောက်၏)။

ဂ-သကလိကသုတ်

၃၈။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ် ပြည်ဝယ် သားဘို့ကို ဘေးမဲ့ပေးရာ မဒ္ဒကုစ္ဆိတောဌ် (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်သည် ကျောက်ချပ်ဖြင့် ထိခိုက်မိသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ပြင်းပြသော ဝေဒနာတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ဆင်းရဲကုန် ပြင်းထန်ကုန် ကြမ်းထမ်းကုန် ထက်ကုန်၍ မသာယာအပ်ကုန် မနှစ်လိုအပ်ကုန်သော ကိုယ်၌တည်သည့် ဝေဒနာတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဝေဒနာတို့ကို မညည်းညူပဲ သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ သည်းခံတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် လေးထပ်ခေါက်ဆားသော ဒုကူဋ္ဌတော်ကို ခင်း၍ ခြေတဖက်၌ ခြေတဖက်ကို စဉ်းငယ် လွန်ကာ တင်ဆားလျက် သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ လက်ျာနံတောင်းဖြင့် မြတ်သောအိပ်စက်ခြင်းကို ပြုတော်မူ၏။

ထိုအခါ သူတော်ကောင်းတရားကို ပြောဟော၍ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်သော နတ်သားခုနစ်ရာတို့သည် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ)အချိန်၌ သားတို့ကို ဘေးမဲ့ပေးရာ မဒ္ဒကုစ္ဆိတော အလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကုန်ပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ကုန်၏၊ တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ကုန်ပြီးသော် နတ်သားတဦးသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဥဒါန်းစကားကို မြွက်ဆို(ကျူးရင့်)၏—"အချင်းတို့ ရဟန်းဂေါတမသည် ဆင်ဖြူပြောင်နှင့် တူစွတကား၊ ဆင်ပြောင်နှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင် ဆင်းရဲကုန် ပြင်းထန်ကုန် ကြမ်းထမ်းကုန် ထက်ကုန်၍ မသာယာအပ်ကုန် မနှစ်လိုအပ်ကုန်သော ကိုယ်၌ တည်သည့် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော ဝေဒနာဘို့ကို မညည်းညူပဲ သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ သည်းခံတော်မူ၏" ဟု (ကျူးရင့်၏)။

ထို့နောက် တပါးသော နတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဥဒါန်း စကားကို မြွက်ဆို (ကျူးရင့်)၏—"အချင်းတို့ ရဟန်းဂေါတမသည် ခြင်္သေ့မင်းနှင့် တူစွတကား၊ ခြင်္သေ့မင်းနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင် ဆင်းရဲကုန် ပြင်းထန်ကုန် ကြမ်းထမ်းကုန် ထက်ကုန်၍ မသာယာအပ်ကုန် မနှစ်လိုအပ်ကုန်သော ကိုယ်၌ တည်သည့် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို မညည်းညူပဲ သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ သည်းခံတော်မူ၏" ဟု (ကျူးရင့်၏)။

ထို့နောက် တပါးသော နတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဥဒါန်းစကားကို မြွက်ဆို (ကျူးရင့်)၏—"အချင်းတို့ ရဟန်းဂေါတမသည် အာဇာနည် ဖြစ်စွတကား၊ အာဇာနည်

ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ခြင်္ဂါသာလျှင် ဆင်းရဲကုန် ပြင်းထန်ကုန် ကြမ်းထမ်းကုန် ထက်ကုန်၍ မသာယာအပ်ကုန်မနှစ်လိုအပ်ကုန်သော ကိုယ်၌ တည်သည့် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို မည်ည်းညူပဲ သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ သည်းခံတော်မူ၏"ဟု (ကျူးရင့်၏)။

ထို့နောက် တပါးသော နတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဥဒါန်းစကားကို မြွက်ဆို (ကျူးရင့်)၏—"အချင်းတို့ ရဟန်းဂေါတမသည် ရွှေဆောင်နွားလား ဥသဘနှင့် တူစွတကား၊ ရွှေဆောင်နွားလားဥသဘနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင် ဆင်းရဲကုန် ပြင်းထန်ကုန် ကြမ်းထမ်းကုန် ထက်ကုန်၍ မသာယာအပ်ကုန် မနှစ်လိုအပ်ကုန်သော ကိုယ်၌ တည်သည့် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို မည်ည်းညူပဲ သတိ သမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ သည်းခံတော်မူ၏" ဟု (ကျူးရင့်၏)။

ထို့နောက် တပါးသော နတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဥဒါန်းစကားကို မြွက်ဆို(ကျူးရင့်)၏—"အချင်းဘို့ ရဟန်းဂေါတမသည် ဝန်ဆောင်နွားလားနှင့် တူစွတကား၊ ဝန်ဆောင် နွားလားနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင် ဆင်းရဲကုန် ပြင်းထန်ကုန် ကြမ်းထမ်းကုန် ထက်ကုန်၍ မသာယာအပ်ကုန် မနှစ်လိုအပ်ကုန်သော ကိုယ်၌ တည်သည့် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို မည်ည်းညူပဲ သတိ သမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ သည်းခံတော်မူ၏"ဟု (ကျူးရင့်၏)။

ထို့နောက် တပါးသော နတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဥဒါန်းစကားကို မြွက်ဆို(ကျူးရင့်)၏—"အချင်းတို့ ရဟန်းဂေါတမသည် ယဉ်ကျေးစွတကား၊ ယဉ်ကျေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင် ဆင်းရဲကုန် ပြင်းထန်ကုန် ကြမ်းထမ်းကုန် ထက်ကုန်၍ မသာယာအပ်ကုန် မနှစ်လိုအပ်ကုန်သော ကိုယ်၌တည်သည့် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို မည်ည်းညူပဲ သတိ သမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ သည်းခံတော်မူ၏"ဟု (ကျူးရင့်၏)။

ထို့နောက် တပါးသောနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဥဒါန်းစကားကို မြွက်ဆို(ကျူးရင့်)၏—"ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်သော တည်ကြည်မှုကိုဌင်း(ကိလေသာမှ)ကောင်းစွာ လွတ်သော စိတ်ကိုဌင်း ရှုလော့၊ (ရာဂကြောင့်လည်း)မညှဉ် (ဒေါသကြောင့်လည်း)မဖဲသွး၊ အားထုတ်မှုဖြင့် (ကိလေသာတို့ကို) နှိပ်၍ တားမြစ်မှုသို့လည်း မရောက်၊ အကြင်သူသည် ဤသို့သဘောရှိသော ဆင်ပြောင်ကြီးနှင့် တူသောယောကျ်ား ခြင်္သေ့နှင့်တူသောယောကျ်ား အာဇာနည်ဖြစ်သောယောကျ်း ရွှေဆောင် နွားလားနှင့်တူသောယောကျ်း ဝန်ဆောင် နွားလားနှင့်တူသောယောကျ်း ယဉ်ကျေးသောယောကျ်းကို ညှဉ်းဆဲအပ်၏ ဟု မှတ်ထင်ရာ၏၊ (ထို့သူ့အား) မသိမြင်ခြင်းမှ တပါး အဘယ်အကြောင်းရှိအံ့နည်း" ဟု (ကျူးရင့်၏)။

ဤတိဟာသကျမ်းလျှင် ငါးခုမြောက် ဖြစ်သော ဗေဒင်ကျမ်းကို တတ်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့သည် အနှစ်တရာပတ်လုံး အကျင့်ကို မှီ၍ ကျင့်ကုန်သော်လည်း ထိုပုဏ္ဏားတို့၏စိတ်သည် (ကိလေသာမှ)ကောင်းစွာ မလွတ်၊ ယုတ်သောသဘောရှိကုန်သော ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် (နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော) တဖက်ကမ်းသို့ မရောက်ကုန်။

တဏှာဖြင့် လွှမ်းမိုးကုန်သော အလေ့အကျင့်တို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခြင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ခေါင်းပါးသော အကျင့်ကို အနှစ်ဘရာ ပတ်လုံး ကျင့်ကုန်သော်လည်း ထိုသူတို့၏ စိတ်သည် (ကိလေသာမှ)ကောင်းစွာ မလွတ်၊ ယုတ်သော သဘောရှိကုန်သော ထိုသူတို့သည် (နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော) တဖက်ကမ်းသို့ မရောက်ကုန်။

ဤလောက၌ ထောင်လွှားလိုသော သူအား ယဉ်ကျေးမှုသည် မရှိ၊တည်ကြည်ခြင်းမရှိသော သူအား (သစ္စာလေးပါးတရားကို) သိခြင်းသည် မရှိ၊ တော၌ တယောက်တည်းနေသော်လည်း မမေ့လျော့သူသည် သေမင်း၏တည်ရာ တေဘူမကဝဋ်၏ တဖက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်သို့ မရောက်နိုင်။

ထောင်လွှားခြင်းကို ပယ်၍ ကောင်းစွာ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသော ကောင်းသော စိတ်ရှိသော ခန္ဓာစသည့် အလုံးစုံတို့မှ လွတ်သော တော၌ တယောက်တည်းနေ၍ မမေ့လျော့သော ထိုသူသည် သေမင်း၏တည်ရာ တေဘူမကဝဋ်၏ တဖက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်နိုင်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၉-ပဌမ ပဇ္ဇုန္နဓီတုသုတ်

၃၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါ်က်သော ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ပဇ္ဇုန္နနတ်၏ သမီး ဖြစ်သော ကောကနဒါနတ်သမီးသည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည် ဖြစ်၍ ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ) အချိန်၌ မဟာဝုန်တော အလုံးကို ထွန်းလင်းစေ၍ မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိသေစွာ ရှိခိုးလျက် တခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာတို့ကို လျှောက်၏—

“အကျွန်ုပ်သည် ပဇ္ဇုန္နနတ်၏ သမီး ကောကနဒါ မည်သော နတ်သမီး ဖြစ်ပါ၏၊ကောကနဒါ မည်သော အကျွန်ုပ်သည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော၌ နေတော်မူသော သတ္တဝါ အပေါင်းထက် မြတ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား သိတော်မူသော သစ္စာလေးပါးတရားကို ရှေးက ကြားဘူးရုံမျှသာ ဖြစ်ပါ၏၊ ယခုအခါ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော သစ္စာလေးပါးတရားကို ထိုအကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တိုင် သိရပါ၏။

ပညာမဲ့သူ ဟူသမျှတို့သည် အရိုယာ သစ္စာလေးပါး တရားကို ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချကြကုန်သည်ဖြစ်၍ လှည့်လည်ကြကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် ကြမ်းကြုတ်လှစွာသော ရောရှဝင်ရဲသို့ ကပ်ရောက်ကုန်၍ ကြာမြင့်စွာသော ညဉ့်ဘို့ပတ်လုံး ဆင်းရဲကို ခံစားကြရကုန်၏။

အကြင်သူတို့သည်ကား အရိယာသစ္စာတရားတော်၌ နှစ်သက်ခြင်း (ရာဂစသည့်)ငြိမ်းချမ်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ ထိုသူဘို့သည် လူ့ခန္ဓာကိုယ်ကို စွန့်၍ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်လတ္တံ့” ဟု (လျှောက်၏)။

၁၀-ဒုတိယ ပဇ္ဇုန္နဓီတုသုတ်

၄၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ပဇ္ဇုန္နနတ်၏သမီးဖြစ်သော စူဠကောကနဒါနတ်သမီးသည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည် ဖြစ်၍ ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ) အချိန်၌ မဟာဝုန်တော အလုံးကို ထွန်းလင်းစေ၍

မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျက် တခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာတို့ ကို လျှောက်၏—

"လျှပ်စစ်ရောင် အဆင်းရှိသော ပဇ္ဇုန္နနတ်၏ သမီး ကောကနဒါမည်သော နတ်သမီးသည် မြတ်စွာဘုရားကိုဒှင်း တရားကိုဌင်း ရှိခိုးလိုသည်ဖြစ်၍ ဤမဟာဝုန်တော သို့ လာပါ၏၊အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော ဤဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုပါ၏။

များစွာသော အကြောင်းဖြင့် အကျွန်ုပ်သည် ထိုတရားတော်ကို ဝေဖန်လိုပါ၏၊ တရားတော်သည် ထို့သို့ ဝေဖန်အပ်သော သဘောရှိပါ၏၊ အကြင်မျှလောက် အကျွန်ုပ်သည် စိတ်ဖြင့် သင်အပ်၏၊ ထိုမျှလောက် အကျဉ်းဖြစ်သော အနက်ကို ဆိုပါအံ့။

အလုံးစုံသော လောက၌ ကိုယ်နှာဘ်စိတ်ဖြင့် တရုံတဆစ်မျှ မကောင်းမှုကို မပြုရာ၊ သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ကာမဂုဏ်ဘို့ကို စွန့်၍ အကျိုးစီးပွါးနှင့် မစပ်သော ဆင်းရဲကို မခံပဲရာ" ဟု (လျှောက်၏)။

လေးခုမြောက် သတုလ္လပကာယိကဝဂ် ပြီး၏။

၅-အာဒိတ္တဝဂ် ၁-အာဒိတ္တသုတ်

၄၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံ ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ နတ်သားတယောက်သည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ) အချိန်၌ ဇေတဝန် တကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော အရပ်၌ ရပ်တည်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

"မိုးလောင်သော အိမ်၌ အကြင်အိုးခွက်ကို ထုတ်ဆောင်၏၊ ထိုအိုးခွက်သည် ထိုထုတ်ဆောင်သော သူ၏ အကျိုးငှါ ဖြစ်သကဲ့သို့ ထို မိုးလောင်သောအိမ်၌ အကြင်အိုးခွက်ကို မထုတ်ဆောင်၊ (ထိုအိုးခွက်သည်) မီးလောင်ခံရသကဲ့သို့ ထို့အတူ လောကသည် အိုခြင်းဖြင့်၎င်း သေခြင်းဖြင့်၎င်း တခြားတပါး တောက်လောင်နေ၏၊ ထိုတောက်လောင်နေသော လောကထဲမှ ပေးလှူခြင်းဖြင့် ထုတ်ဆောင်ရ၏၊ပေးလှူအပ်သောဒါနသည် ကောင်းစွာထုတ်ဆောင်ထားပြီး (ဥစ္စာ)မည်၏။

ပေးလှူမှုသည် ချမ်းသာသော အကျိုးရှိ၏၊ မပေးလှူမှုသည် ချမ်းသာသော အကျိုးမရှိ၊ ထို့ပေးလှူပဲ ထားသော ဥစ္စာကို ခိုးသူဘို့သည်၎င်း မင်းတို့သည်၎င်း ဆောင်ယူနိုင်ကုန်၏၊ မီးလောင်တတ်၏၊ ပျက်စီးတတ်၏။

ထို့နောက် သေဆုံးသဖြင့် မိမိသိမ်းဆည်းသော ဥစ္စာနှင့်တကွ မိမိကိုယ်ကို စွန့်ရ၏၊ ပညာရှိသည် ဤသဘောကို သိ၍ သုံးလည်း သုံးဆောင်ရာ၏၊ ပေးလှူလည်း ပေးလှူရာ၏၊ ပေးလှူပြီး၍၎င်း သုံးဆောင်ပြီး၍၎င်း အလှူ၏ အာနုဘော် အလျောက် အကဲ့ရဲ့ မခံရပဲ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏" ဟု (လျှောက်၏)။

၂-ကိံဒဒသုတ်

၄၂။ အဘယ်အရာကို ပေးလှူသူသည် ခွန်အားကို ပေးလှူသည် မည်ပါသနည်း၊ အဘယ်အရာကို ပေးလှူသူသည် အဆင်းကို ပေးလှူသည် မည်ပါသနည်း၊ အဘယ်အရာကို ပေးလှူသူသည် ချမ်းသာကို ပေးလှူသည် မည်ပါသနည်း၊ အဘယ်အရာကို ပေးလှူသူသည် မျက်စိကို ပေးလှူသည် မည်ပါသနည်း၊ အဘယ်သူသည် အလိုးစုံသော အရာကို ပေးလှူသည် မည်ပါသနည်း၊ ဤသို့မေးအပ်သော အကျွန်ုပ်အား ထိုအကြောင်းကို ဟောကြားတော်မူပါလော့ ဟု (လျှောက်၏)။

ဆွမ်းကို ပေးလှူသူသည် ခွန်အားကို ပေးလှူသည် မည်၏၊ အဝတ်သင်္ကန်းကို ပေးလှူသူသည် အဆင်းကို ပေးလှူသည် မည်၏၊ ယာဉ်ကို ပေးလှူသူသည် ချမ်းသာကို ပေးလှူသည်မည်၏၊ ဆီမီးကို ပေးလှူသူသည် မျက်စိကို ပေးလှူသည်မည်၏၊ နေရာ (ကျောင်းစသည်)ကို ပေးလှူသူသည်ကား အလိုးစုံကို ပေးလှူသည် မည်၏၊ တရားကို ပြသ ပြောဟောသူသည် အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်)ကို ပေးလှူသည် မည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃-အန္နသုတ်

၄၃။ နတ်သူနှစ်မျိုးဘို့သည် ထမင်းကိုသာလျှင် တောင့်တကုန်၏၊ ထိုသို့ တောင့်တစမြဲဖြစ်ပါလျက် ထမင်းကို မတောင့်တသော နတ်မည်သည် အဘယ်မှာရှိပါအံ့နည်း။

အကြင်သူဘို့သည် ယုံကြည်၍ ကြည်လင်သော စိတ်ဖြင့် နတ်လူတို့ တောင့်တသည့်ဆမင်းကို ပေးလှူကုန်၏၊ ထိုပေးလှူအပ်သော ထမင်းသည်သာလျှင် ဤလောကဋ္ဌဂင်း တမလွန်လောကဋ္ဌဂင်း ထိုသူတို့သို့ အစဉ်လိုက်၏။

ထို့ကြောင့် ဝန်တိုခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍ (ဝန်တိုခြင်း)အညစ်အကြေးကို နှိပ်နင်းလျက် အလှူကို ပေးလှူရာ၏၊ ကောင်းမှုတို့သည် တမလွန်လောကဋ္ဌ သတ္တဝါဘို့၏ တည်ရာ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၄-ကေမုလသုတ်

၄၄။ (တဏှာ ဟု ဆိုအပ်သော) အမြစ်အရင်းတခုရှိသော (သဿတဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော) လည်ခြင်း နှစ်ခုရှိသော(ရာဂ ဒေါသ မောဟ ဟု ဆိုအပ်သော) အညစ်အကြေးသုံးခုရှိသော (ကာမဂုဏ်ငါးပါးဟူသော) အပြန့်ငါးခုရှိသော (အာယတနဟူသော) ဝဇလုပ်တဆယ့်နှစ်ခုရှိသော မထောက်မှီနိုင်သော (သံသရာ တည်းဟူသော) သမုဒ္ဒရာကို ရဟန္တာသည် ကူးမြောက်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၅-အနောမသုတ်

၄၅။ ပြည့်စုံသော အမည်တော်ရှိသော သိမ်မွေ့နက်နဲသော အနက်သဘောကို မြင်လေ့ရှိသော ပညာကိုလည်း ပေးတော်မူတတ်သော ကပ်ငြိဖွယ် ကာမဂုဏ်၌ ကပ်ငြိခြင်း ရှိတော်မမူ

သော အလုံးစုံသော တရားကို သိလေ့ရှိခဘ်မူသော ကောင်းသော ပညာရှိတော်မူသော အရိယာ လမ်းခရီး၌ ကြွသွားတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ကြကုန်လော့ ဟု (လျှောက်၏)။

၆-အစ္စရာသုတ်

၄၆။ နတ်သမီး အပေါင်းဘို့ သီချင်းကျူးရင့်ရာ ဖြစ်သော မြေဘုတ်ဘီလူးအပေါင်းတို့ မှီဝဲရာ ဖြစ်သော မောဟန မည်သော ထိုနန္ဒဝန်ဥယျာဉ်ကို အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့် လွန်မြောက်ရပါအံ့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

(အရိယာမဂ်တည်းဟူသော) လမ်းသည် လမ်းဖြောင့် မည်၏၊ ထို(နိဗ္ဗာန်) အရပ်သည် ဘေးမရှိရာ အရပ်မည်၏၊ တရား တည်းဟူသော စက်နှင့် ယှဉ်သော အရိယာမဂ်သည် အသံ မမြည်သော ရထား မည်၏။

ရှက်ခြင်း'ဟိရိ' ကြောက်ခြင်း'ဩတ္တပ္ပ'သည် အရိယာမဂ် ဟူသော ရထား၏ အမှီတဲကဲ့ မည်၏၊ အောက်မေ့ခြင်း'သတိ'သည် အရိယာမဂ် ဟူသော ရထား၏ အကာအရံ မည်၏၊ ကောင်းသော အမြင် 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'လျှင် ရှေ့ဆွးရှိသော တရားကို ရထားမှူး ဟူ၍ ဆို၏။

အကြင်မိန်းမအားဖြစ်စေ အကြင်ယောကျ်ားအားဖြစ်စေ ထိုသို့ သဘောရှိသောယာဉ် သည် ရှိ၏၊ ထိုသူသည် စင်စစ် ထိုယာဉ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်နိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၇-ဝနရောပသုတ်

၄၇။ အဘယ်သူတို့အား နှေ့၌၎င်း ညဉ့်၌၎င်း အခါခပ်သိမ်း ကောင်းမှုသည် တိုးပွါးပါသနည်း၊ အဘယ်သူဘို့သည် တရား၌ တည်ကုန်ရာသနည်း၊အဘယ်သူတို့သည် သီလနှင့် ပြည့်စုံကုန်သနည်း၊အဘယ်သူတို့သည် နတ်ပြည် သို့ သွားကုန်သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

အကြင် သူတို့သည် သစ်သီးဥယျာဉ် ပန်းဥယျာဉ် စိုက်ပျိုးကုန်၏၊တောသစ်ပင်ကို စိုက်ပျိုးကုန်၏၊တံတားခင်းကုန်၏၊ အကြင်သူတို့သည် ရေအိုးစင်ကို၎င်း ရေတွင်းကို၎င်း နေရာကျောင်းကို၎င်း လှူဒါန်းကုန်၏။

ထိုသူတို့အား နှေ့၌၎င်း ညဉ့်၌၎င်း အခါခပ်သိမ်း ကောင်းမှုသည် တိုးပွါး၏၊ ထိုသူတို့သည် တရား၌ တည်ကုန်၏၊ထိုသူဘို့သည် အလေ့အထ စာရိတ္တ သီလနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် နတ်ပြည် သို့ သွားရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၈-ဇေတဝနသုတ်

၄၈။ ဤဇေတဝန်ကျောင်းတော်သည် ရဟန်းအပေါင်းတို့၏ အမြဲနေရာလည်း ဖြစ်၏၊ တရားမင်း ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးရာလည်း ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ငါ့အား **နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ'ကို ဖြစ်စေ၏**။

အလုပ်ကိစ္စ အသိဉာဏ် တည်ကြည်မှု ကိုယ်ကျင့်သီလ မြတ်သော အသက်မွေးမှု ဟူသော ဤတရားအပေါင်းခကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် စင်ကြယ်ကုန်၏၊ အမျိုးအနွယ်ကြောင့်ရင်း ဥစ္စာကြောင့်ရင်း စင်ကြယ်သည် မဟုတ်ကုန်။

ထို့ကြောင့်သာလျှင် ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ၏ အကျိုးစီးပွါးကို ရှုမြော်၍ သင့်လျော်သော အကြောင်းအားဖြင့် တရားကို စူးစမ်း ဆင်ခြင်ရ၏၊ဤသို့ ဆင်ခြင်သော် ထိုအရိယာ မဂ်တရားတို့၌ စင်ကြယ်၏။

အကြင် ရဟန်းသည် တဖက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဤတဖက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရုံမျှသာလျှင် ရောက်၏၊ သာရိပုတြာသာလျှင် ပညာဖြင့်ရင်း သီလဖြင့်ရင်း ငြိမ်သက်ခြင်းဖြင့်ရင်း (ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သော ရဟန်း ဟူသမျှထက်) မြတ်၏။

၉-မစ္ဆရိသုတ်

၄၉။ ဤလောက၌ အကြင်လူတို့သည် ဝန်တိုကုန်၏၊စဉ်းလဲကုန်၏၊ခြိမ်းခြောက်တတ်ကုန်၏၊ ပေးလှူကုန်သော တပါးသော သူတို့အား အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏။

ထိုလူတို့၏အကျိုးသည် အဘယ်သို့ သဘောရှိပါသနည်း၊တမလွန်ဘဝသည်လည်း အဘယ်သို့ သဘောရှိပါသနည်း၊ အသျှင်ဘုရားကို မေးလျှောက်ခြင်းငှါ လာပါကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုအကြောင်းကို အဘယ်သို့ သိရကုန်အံ့နည်း ဟု (မေးလျှောက်၏)။

ဤလောက၌ အကြင်လူတို့သည် ဝန်တိုကုန်၏၊ စဉ်းလဲကုန်၏၊ ခြိမ်းခြောက်တတ်ကုန်၏၊ ပေးလှူကုန်သော တပါးသော သူတို့အား အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏။

ထိုသူတို့သည် ငရဲသို့ရင်း တိရစ္ဆာန်မျိုးသို့ရင်း ယမမင်း၏ နိုင်ငံသို့ရင်း ရောက်ရကုန်၏၊ အကယ်၍ လူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည် ဖြစ်အံ့၊ ဆင်းရဲသော အမျိုး၌ ဖြစ်ရကုန်၏။

ယင်းအမျိုး၌ အဝတ်ကိုရင်း ထမင်းကိုရင်း မွေ့လျော်ခြင်းကိုရင်း ရှင်မြူးခြင်းကိုရင်း ငြိုငြင်သဖြင့် ရအပ်၏၊ သူမိုက်တို့သည် သူတပါးထံမှ (ဥစ္စာကို)တောင့်တကုန်၏၊ ထိုသူတို့အား ထိုဥစ္စာကိုလည်း မရအပ်၊ ထိုအကျိုးသည် မျက်မှောက်ဘဝအကျိုးတည်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ကား မကောင်းသောလားရာ ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ ထိုအနက်သဘောကို အကျွန်ုပ်ဘို့သည် သိပါကုန်၏၊ အသျှင်ဂေါတမအား တပါးသော ပြဿနာကို မေးပါကုန်၏၊အကြင်သူဘို့သည်လည်း လူ၏အဖြစ်ကို ရကုန်၍ (အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို) သိတတ်ကုန်၏၊ဝန်တိုခြင်း ကင်းကုန်၏။

ဘုရား၌ရင်း တရား၌ရင်း သံဃာ၌ရင်း ကြည်ညိုကုန်၏၊ အလွန်အကဲ ရှိသေခြင်းရှိကုန်၏၊ ထိုသူတို့၏အကျိုးသည် အဘယ်သို့ သဘောရှိပါသနည်း၊ တမလွန်ဘဝသည်လည်း အဘယ်သို့ သဘောရှိပါသနည်း၊ အသျှင်ဘုရားကို မေးခြင်းငှါ ရောက်လာပါကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုအကြောင်းကို အဘယ်သို့ သိရကုန်အံ့နည်း ဟု (မေးလျှောက်၏)။

အကြင်သူတို့သည်လည်း လူ၏အဖြစ်ကို ရကုန်သည်ဖြစ်၍ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို သိတတ်ကုန်၏၊ ဝန်တိုခြင်း ကင်းကုန်၏၊ ဘုရား၌ရင်း တရား၌ရင်း သံဃာ၌ရင်း ကြည်ညိုကုန်၏၊ အလွန်အကဲ ရှိသေခြင်း ရှိကုန်၏။

ထိုသူတို့သည် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်သော် ထိုအရောင်အဝါ ထွန်းတောက်ပကုန်၏၊ လူ၏ အဖြစ်ကို အကယ်၍ ရောက်ကုန်သော် ကြွယ်ဝသော အမျိုး၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ (ယင်းအမျိုးတို့၌) အဝတ်ကိုင်း ထမင်းကိုင်း မွေ့လျော်ခြင်းကိုင်း ရှင်မြူးခြင်းကိုင်း မပင်ပန်းပဲ ရကုန်၏။

သူတပါးတို့သည် စုဆောင်းအပ်ကုန်သော ဥစ္စာတို့၌ မိမိအလိုဆို ပါသည်ဖြစ်၍သာလျှင် ဝမ်းမြောက်ရကုန်၏၊ ထိုအကျိုးသည် မျက်မှောက်ဘဝ အကျိုးတည်း၊ တမလွန်ဘဝ၌လည်း နဟ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁၀-ဃဋီကာရသုတ်

၅၀။ အဝိဟာဘုံသို့ ရောက်ကုန်သော (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်ကုန်သော စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကုန်ပြီးကုန်သော လောက၌ ကပ်ငြိမှု 'ဘဏ္ဍာ'ကို ကူးမြောက်ကုန်ပြီးသော ရဟန်းခုနစ်ယောက်တို့သည် အဘယ်သူတို့နည်း။

အဘယ်ရဟန်းဘို့သည် သေမင်း၏ တည်ရာဖြစ်သော ကူးမြောက်နိုင်ခဲသော (ကိလေသာ) ညွှန်ပြောင်းကို ကူးမြောက်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်ရဟန်းဘို့သည် လူ၌ ဖြစ်သော ကိုယ်ကို စွန့်ကုန်၍ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကြောင်း (သံယောဇဉ်)ကို လွန်မြောက်ကုန်သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ဥပက ပလဂ္ဂ ပုက္ကုသာတဟူသော ထိုသုံးယောက်တို့၎င်း ဘဒ္ဒိယ ခဏ္ဍဒေဝ ဗာဟုရဂ္ဂိသိင်္ဂီယတို့၎င်း ထိုခုနစ်ယောက်တို့သည် လူ့ခန္ဓာကိုယ်ကို စွန့်ကုန်၍ နတ်ပြည်၌ဖြစ်ကြောင်း (သံယောဇဉ်)ကို လွန်မြောက်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မာရ်မင်း၏ ကျောက်ခင်းကို ပယ်တင်ကုန်သော ထိုရဟန်းတို့၏ အပြစ်မရှိခြင်းကို ပြောဆို၏၊ ထိုသူတို့သည် အဘယ်သူ၏ တရားကို သိကုန်၍ ဘဝ အနှောင်အဖွဲ့ကို ဖြတ်ကုန်သနည်း။

ထိုသူတို့သည် အကြင်မြတ်စွာဘုရား၏ တရားကို သိ၍ ဘဝအနှောင်အဖွဲ့ကိုဖြတ်ကာ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ကြည်ထား၍ ဘဝအနှောင်အဖွဲ့ကို မဖြတ်နိုင်ကုန်၊ အသျှင်ဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို ကြည်ထား၍ ဘဝအနှောင်အဖွဲ့ကို မဖြတ်နိုင်ကုန်။

အကြင်နိဗ္ဗာန်၌ နာမ်သည်ရင်း ရုပ်သည်ရင်း အကြွင်းမဲ့ချုပ်၏၊ ဤသာသနာတော်၌ ထိုသူတို့သည် ထို(နိဗ္ဗာန်) တရားကို သိကုန်၍ ဘဝအနှောင်အဖွဲ့ကို ဖြတ်ကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

နက်နဲသော သိနိုင်ခဲသော လွန်စွာ သိနိုင်ခဲသော စကားကို ဆိုဘိ၏၊ သင်သည် အဘယ်သူ၏ တရားကိုသိ၍ ဤသို့ သဘောရှိသော စကားကို ဆိုဘိသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အကျွန်ုပ်သည် ရှေးအခါက ဝေဠုဒ္ဒိဂ်္ဂရာ၌ ဃဋီကာရ အိုးထိန်းသည် ဖြစ်ခဲ့ဘူးပါ၏၊ အမိအဖကို လုပ်ကြွေးခဲ့၏၊ ကဿပမြတ်စွာဘုရား၏ ဥပါသကာ ဖြစ်ခဲ့၏။

မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏၊ အာမိသကင်းသည်ဖြစ်၍ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်လေ့ရှိခဲ့ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရားနှင့် တရှာတည်းနေ ဖြစ်ခဲ့ဘူးပါ၏၊ ရှေးအခါက အသျှင်ဘုရားနှင့် အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်ခဲ့ဘူးပါ၏။

ထိုအကျွန်ုပ်သည် (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်ကုန်ပြီးသော တပ်မက်မှု 'ရာဂ' အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ' ကုန်ပြီးသော လောဘ၌ ကပ်ငြိမှု တဏှာကို ကူးမြောက်ကုန်ပြီးသော ထိုခုနစ်ယောက်သော ရဟန်းတို့ကို သိပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ဘဂဝ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာဖြင့် ထိုအကြောင်းကို ဆို၏၊ ထိုအခါက ဤအတိုင်း ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ၊ ရှေးအခါက ဝေကဋိဂ်ရွာ၌ ဃဋီကာရ အမည်ရှိသော အိုးထိန်းသည် ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏၊ အမိအဖကို လုပ်ကျွေးခဲ့၏၊ ကဿပမြတ်စွာဘုရား၏ ဥပါသကာ ဖြစ်ခဲ့၏။

မေထုန်အာကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ခဲ့၏၊ အာမိသကင်းသည်ဖြစ်၍ အာကျင့်မြတ်ကို ကျင့်လေ့ရှိခဲ့၏၊ တရှာဘည်းနေ ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏၊ ရှေးအခါက ငါ၏ အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။

ရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော အပေါင်းအဖော် ဖြစ်ခဲ့ဘူးကုန်သော ပွါးများအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော အဆုံးစွန်သော ကိုယ်ကို ဆောင်ကုန်သော နှစ်ယောက်ကုန်သော သူတို့၏ ဤသို့သော ပေါင်းဆုံမိခြင်းသည် ဖြစ်သတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ငါးခုမြောက် အာဒိတ္တဝဂ် ပြီး၏။

၆-ဇရာဝဂ် ၁-ဇရာသုတ်

၅၁။ အဘယ်တရားသည် အိုသည်ဘိုင်အောင် ကောင်းပါသနည်း၊ အဘယ်တရား တည်သည်ရှိခသော် ကောင်းပါသနည်း၊ အဘယ်ဘရားသည် လူဘို့၏ ရဘနာမည်ပါသနည်း၊ အဘယ်ဘရားကို ခိုးသူတို့သည် ခိုးယူ နိုင်ခဲပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

အာကျင့်သီလသည် အိုသည်တိုင်အောင် ကောင်း၏၊ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါတရား တည်သည်ရှိသော် ကောင်း၏၊ ပညာသည် လူဘို့၏ ရတနာမည်၏၊ ကောင်းမှုကို ခိုးသူတို့သည် ခိုးယူနိုင်ခဲ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၂-အဇရသာသုတ်

၅၂။ အဘယ်တရားသည် မအို မဆွေးမြေ့သဖြင့် ကောင်းပါသနည်း၊ အဘယ်တရား စွဲမြဲစွာ တည် ခဲ့ရှိသော် ကောင်းပါသနည်း၊ အဘယ်ဘရားသည် လူတို့၏ ရတနာ မည်ပါသနည်း၊ အဘယ်ဘရားကို ခိုးသူတို့သည် မယူဆောင်နိုင်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

အာကျင့်သီလသည် မဆွေးမြေ့သဖြင့် ကောင်း၏၊ယုံကြည်ခြင်း (သဒ္ဓါ)တရား စွဲမြဲစွာ တည်သည်ရှိသော် ကောင်း၏၊ပညာသည် လူတို့၏ ရတနာမည်၏၊ကောင်းမှုကို ခိုးသူတို့သည် မယူဆောင်နိုင်ကုန် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃-မိတ္တသုတ်

၅၃။ ခရီးသွားသော သူ၏ အဆွေခင်ပွန်းသည် အဘယ်နည်း၊မိမိအိမ်၌ အဆွေခင်ပွန်းသည် အဘယ်နည်း၊ပြုဖွယ်ကိစ္စ ရှိသောသူ၏ အဆွေခင်ပွန်းသည် အဘယ်နည်း၊ တမလွန်၌ ဖြစ်သော အဆွေခင်ပွန်းသည် အဘယ်နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ခရီးသွားသော သူ၏ အဆွေခင်ပွန်းသည် အတူသွားဖော်တည်း၊ မိမိအိမ်၌ အဆွေခင်ပွန်းသည် အမိတည်း၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စရှိသောသူ၏ အဆွေခင်ပွန်းသည် သူငယ်ချင်းတည်း၊ အဖန်ဖန် ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်သော ကောင်းမှုတို့သည် တမလွန်၌ ဖြစ်သော အဆွေခင်ပွန်းမည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၄-ဝတ္ထုသုတ်

၅၄။ လူတို့၏ မှီရာ တည်ရာသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဤလောက၌ လွန်မြတ်သော အဆွေခင်ပွန်းသည် အဘယ်ပါနည်း၊ အကြင် သတ္တဝါတို့သည် မြေ၌ မှီကုန်၏၊ ထို သတ္တဝါတို့သည် အဘယ်ကိုမှီ၍ အသက်မွေးပါကုန်သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

လူတို့၏ မှီရာ တည်ရာသည် သားသမီးတို့တည်း၊ဤလောက၌ လွန်မြတ်သော အဆွေခင်ပွန်းသည် မယားဘည်း၊ အကြင် သတ္တဝါတို့သည် မြေ၌ မှီကုန်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ရွာချသော မိုးကို မှီ၍ အသက်မွေးကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၅-ပဌမ ဇနသုတ်

၅၅။ အဘယ်အရာသည် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါကို ဖြစ်စေပါသနည်း၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၏ အဘယ်အရာသည် ပြေးသွားသနည်း၊ အဘယ်အရာသည် သံသရာသို့ ရောက်ပါသနည်း၊ အဘယ်အရာသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ၏ ကြီးစွာသော ဘေးဖြစ်သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

တပ်မက်မှု 'တဏှာ' သည် ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါကို ဖြစ်စေ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ၏ စိတ်သည် ပြေးသွား၏၊ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် သံသရာသို့ ရောက်၏၊ ဆင်းရဲသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ၏ ကြီးစွာသော ဘေးတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၆-ဒုတိယ ဇနသုတ်

၅၆။ အဘယ်အရာသည် ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါကို ဖြစ်စေပါသနည်း၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၏ အဘယ်အရာသည် ပြေးသွားသနည်း၊ အဘယ်အရာသည် သံသရာသို့ ရောက်သနည်း၊ (ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါသည်) အဘယ်အရာမှ မလွတ်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

တဏှာသည် ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါကို ဖြစ်စေ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၏ စိတ်သည် ပြေးသွား၏၊ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် သံသရာသို့ ရောက်၏၊ (ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါသည်) ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မလွတ် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၇-တတိယ ဇနသုတ်

၅၇။ အဘယ်အရာသည် ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါကို ဖြစ်စေပါသနည်း၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၏ အဘယ်အရာသည် ပြေးသွားသနည်း၊ အဘယ်အရာသည် သံသရာသို့ ရောက်ပါသနည်း၊ အဘယ်အရာသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၏ မှီခိုရာ ဖြစ်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

တဏှာသည် ပဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါကို ဖြစ်စေ၏၊ထိုပဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ၏ စိတ်သည် ပြေးသွား၏၊ ပဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် သံသရာသို့ ရောက်၏၊ ကံတရားသည် ထိုပဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ၏ မှီခိုရာဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဂ-ဥပဓိသုတ်

၅၇။ အဘယ်အရာက ခရီးမဟုတ်ဟု ဆိုအပ်သနည်း၊ အဘယ်အရာသည် ညဉ့် နေ့တို့၌ ကုန်သနည်း၊အကျင့်မြတ်၏ အညစ်အကြေးသည် အဘယ်နည်း၊ ရေမဟုတ်သော ဆေးကြော ဖွယ်သည် အဘယ်နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

တပ်မက်မှု 'ရာဂ'ကို (နိဗ္ဗာန်သို့ သွားသောသူ၏) ခရီးမဟုတ်ဟု ဆိုအပ်၏၊ အရွယ်သည် ညဉ့် နေ့တို့၌ ကုန်၏၊အကျင့်မြတ်၏ အညစ်အကြေးသည် မိန်းမတည်း၊ ကျွဲမိန်းမ၌ ကျွဲသတ္တဝါ အပေါင်းသည် ကပ်ငြို၏၊ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော အကျင့်နှင့် မေထုန်မှ ရှောင်ကြဉ်မှု အကျင့်မြတ်သည် ရေမဟုတ်သော ဆေးကြောဖွယ် မည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဃ-ဒုတိယသုတ်

၅၉။ အဘယ်အရာသည် ပဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ၏ အဖော် ဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်အရာသည် ထိုပဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါကို ဆုံးမပါသနည်း၊ ပဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် အဘယ်အရာ၌ မွေ့လျော်သည် ဖြစ်၍ အံလုံးစုံသော ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'တရားသည် ပဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ၏ အဖော်ဖြစ်၏၊ ပညာသည် ထိုပဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါကို ဆုံးမ၏၊ပဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သည် ဖြစ်၍ အလုံးစုံသော ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁၀-ကဝိသုတ်

၆၀။ ဂါထာတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ ထိုဂါထာတို့ကို ထင်စွာပြကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ ဂါထာတို့သည် အဘယ်ကို မှီပါကုန်သနည်း၊ ဂါထာတို့၏ တည်ရာသည် အဘယ် ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ဂါထာတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကား (ဂါယတ္တိစသော) ဆန်းတည်း၊ ထိုဂါထာတို့ကို ထင်စွာပြ ကြောင်းကား အက္ခရာတည်း၊ ဂါထာတို့သည် အမည်(နာမပညတ်)ကို မှီကုန်၏၊ ဂါထာတို့၏ တည်ရာသည် ပညာရှိတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ခြောက်ခုမြောက် ဇရာဝဂ် ပြီး၏။

၇-အဒ္ဓဝဂ် ၁ နာမသုတ်

၆၁။ အဘယ်အရာသည် အလုံးစုံသော အရာသို့ လျော်စွာကျပါသနည်း၊အဘယ်အရာထက် လွန်သော သဘောသည် မရှိပါသနည်း၊ အလုံးစုံသော တရားတို့သည် ဘာလျှင် အဘယ်မည် သော တခုသော တရား၏ အလိုသို့ အစဉ်လိုက်ရကုန်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

အမယ်သည် အလုံးစုံသော အရာဝတ္ထုသို့ လျော်စွာကျ၏၊ အမည်ထက်လွန်သော သဘောသည် မရှိ၊ အလုံးစုံသောတရားတို့သည်သာလျှင် အမည်ဟု ဆိုအပ်သော တခုသော တရား၏ အလိုသို့ အစဉ်လိုက် ရကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၂-စိတ္တသုတ်

၆၂။ အဘယ်အရာသည် လောကကို ဆောင်အပ်ပါသနည်း၊ အဘယ်အရာသည် (လောကကို) ဆွဲငင်အပ်ပါသနည်း၊ အလုံးစုံသော တရားတို့သည်သာလျှင် အဘယ်မည်သော တခုသော တရား၏ အလိုသို့ အစဉ်လိုက်ရကုန်သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

စိတ်သည် လောကကို ဆောင်အပ်၏၊ စိတ်သည် (လောကကို)ဆွဲငင်အပ်၏၊ အလုံးစုံသော တရားတို့သည် သာလျှင် စိတ်ဟု ဆိုအပ်သော တခုသော တရား၏ အလိုသို့ အစဉ်လိုက်ရကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃-တဏှာသုတ်

၆၃။ အဘယ်အရာသည် လောကကို ဆောင်အပ်ပါသနည်း၊ အဘယ်အရာသည် (လောကကို) ဆွဲငင်အပ်ပါသနည်း၊ အလုံးစုံသော တရားတို့သည်သာလျှင် အဘယ်မည်သော တခုသော တရား၏ အလိုသို့ အစဉ်လိုက်ရကုန်သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

တပ်မက်မှု'တဏှာ'သည် လောကကို ဆောင်အပ်၏၊တဏှာသည်(လောကကို)ဆွဲငင်အပ်၏၊ အလုံးစုံသော တရားတို့သည် သာလျှင် တဏှာဟုဆိုအပ်သော တခုသောတရား၏ အလိုသို့ အစဉ်လိုက်ရကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၄-သံယောဇနသုတ်

၆၄။ အဘယ်အရာသည် လောကကို နှောင်ဖွဲ့အပ်ပါသနည်း၊ ထိုလောက၏ ခြေတို့သည် အဘယ်သည်တို့ပါနည်း၊ အဘယ်တရားမှ ကင်းခြင်းကြောင့် နိဗ္ဗာန်ဟူ၍ ဆိုအပ်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

တပ်နှစ်သက်မှု 'နန္ဒိ' သည် လောကကို နှောင်ဖွဲ့အပ်၏၊ ထိုလောက၏ ခြေတို့သည် ကြုံစည်မှု 'ဝိဘင်' တည်း၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'မှ ကင်းခြင်းကြောင့် နိဗ္ဗာန်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၅-ဗန္ဓနသုတ်

၆၅။ အဘယ်အရာသည် လောကကို ဆက်စပ် အပ်ပါသနည်း၊ ထိုလောက၏ ခြေတို့သည် အဘယ်သည်တို့နည်း၊ အဘယ်အရာကို ပယ်ခြင်းကြောင့် အလုံးစုံသော အဆက်အစပ် ပြတ်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

တပ်နှစ်သက်မှု 'နန္ဒိ' သည် လောကကို ဆက်စပ်အပ်၏၊ ထိုလောက၏ ခြေတို့သည် ကြုံစည်မှု 'ဝိတက်' တည်း၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် အလုံးစုံသော အဆက်အစပ်ပြတ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၆-အတ္တဟတသုတ်

၆၆။ အဘယ်အရာသည် လောကကို လွှမ်းမိုး နှိပ်စက်အပ်ပါသနည်း၊ အဘယ်အရာသည် (လောကကို) ခြုံရုံအပ်ပါသနည်း၊ အဘယ်မည်သော မြားသည် စူးဝင်ပါသနည်း၊ အဘယ်အရာသည် အခါခပ်သိမ်း တောက်လောင်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

သခြင်းသည် လောကကို လွှမ်းမိုး နှိပ်စက်အပ်၏၊ အိုခြင်းတရားသည် (လောကကို) ခြုံရုံအပ်၏၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' မြားသည် စူးဝင်၏၊ အလိုရမ္မက်သည် အခါခပ်သိမ်း တောက်လောင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၇-ဥဠုတသုတ်

၆၇။ အဘယ်အရာသည် လောကကို ဆွဲချိတ်အပ်ပါသနည်း၊ အဘယ်အရာသည် (လောကကို) ခြုံရုံအပ်ပါသနည်း၊ အဘယ်အရာသည် လောကကို ပိတ်ဆို့အပ်ပါသနည်း၊ လောကသည် အဘယ်အရာ၌ တည်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

တပ်မက်မှု'တဏှာ'သည် လောကကို ဆွဲချိတ်အပ်၏၊ အိုခြင်းသည် (လောကကို) ခြုံရုံအပ်၏၊ သေမင်းသည် လောကကို ပိတ်ဆို့အပ်၏၊ လောကသည် ဆင်းရဲခြင်း တည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၈-ပဟီတသုတ်

၆၈။ အဘယ်အရာသည် လောကကို ပိတ်ဆို့အပ်ပါသနည်း၊ လောကသည် အဘယ်အရာ၌ တည်ပါသနည်း၊ အဘယ်အရာသည် လောကကို ဆွဲချိတ်အပ်ပါသနည်း၊ အဘယ်အရာသည် (လောကကို) ခြုံရုံအပ်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

သေမင်းသည် လောကကို ပိတ်ဆို့အပ်၏၊ လောကသည် ဆင်းရဲခြင်း တပ်၏၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'သည် လောကကို ဆွဲချိတ်အပ်၏၊ အိုခြင်း တရားသည် (လောကကို) ခြုံရုံအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၉-ဣဆ္ဆာသုတ်

၆၉။ အဘယ်အရာသည် လောကကို ဖွဲ့စပ်အပ်ပါသနည်း၊ အဘယ်ကို ဆုံးမခြင်းခံကြောင့် (လောကမှ) လွတ်မြောက်သနည်း၊ အဘယ်ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် အလုံးစုံသော အဖွဲ့အစပ် ပြတ်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

အလိုရမ္မက်'ဣဆ္ဆာ'သည် လောကကို ဖွဲ့စပ်အပ်၏၊ အလိုရမ္မက်ကို ဆုံးမခြင်းကြောင့် (လောကမှ) လွတ်မြောက်၏၊ အလိုရမ္မက်ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် အလုံးစုံသော အဖွဲ့အစပ် ပြတ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁၀-လောကသုတ်

၇၀။ အဘယ်အရာသည် ဖြစ်လတ်သော် လောကသည် ဖြစ်ပါသနည်း၊ လောကသည် အဘယ်အရာ၌ ပေါင်းဖော်ခြင်းကို ပြုပါသနည်း၊ လောကသည် အဘယ်အရာကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်အရာသည် လောကကို နှိပ်စက်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

အဇ္ဈတ္တိကာယတန ခြောက်ပါးတို့ ဖြစ်လတ်သော် လောကသည် ဖြစ်၏၊ လောကသည် (အဇ္ဈတ္တိကာယတန ခြောက်ပါး) တို့၌ ပေါင်းဖော်ခြင်းကို ပြု၏၊ လောကသည် (အဇ္ဈတ္တိကာယဘန ခြောက်ပါး) တို့ကိုသာလျှင် အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်၏၊ (အဇ္ဈတ္တိကာယတန ခြောက်ပါး) တို့သည် လောကကို နှိပ်စက်အပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ခုနစ်ခုမြောက် အဒ္ဓဝဂ် ပြီး၏။

ဂ-ဆေတ္တာဝဂ် ၁-ဆေတ္တာသုတ်

၇၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တခုသော အရပ်၌ ရပ်တည်ပြီးသော် ထိုနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် လျှောက်၏—

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား အဘယ်အရာကို ဖြတ်တောက်သော် ချမ်းသာစွာ နေရပါသနည်း၊ အဘယ်အရာကို ဖြတ်တောက်သော် မစိုးရိမ်ရပါသနည်း၊ အဘယ်မည်သော တခုသော တရားအား ဖြတ်တောက်ခြင်းကို နှစ်သက်တော်မူပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

နတ်သား အမျက်ဒေါသကိုဖြတ်တောက်သော် ချမ်းသာစွာ နေရ၏၊ အမျက်ဒေါသကို ဖြတ်တောက်သော် မစိုးရိမ်ရ၊ အဆိပ်လျှင် အရင်းအမြစ်ရှိသော ချို့မြိန်ခြင်းလျှင် အဖျားရှိသော အမျက်ဒေါသအား ဖြတ်တောက်ခြင်းကို အရိယာတို့သည် ခါးမွှမ်းကုန်၏၊ ထိုအမျက်ဒေါသကိုပင်လျှင် ဖြတ်တောက်သည် ရှိသော် မစိုးရိမ်ရဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၂-ရထသုတ်

၇၂။ ရထား၏ ထင်ရှားကြောင်းသည် အဘယ်ပါနည်း၊ မီး၏ ထင်ရှားကြောင်းသည် အဘယ်ပါနည်း၊ တိုင်းနိုင်ငံ၏ ထင်ရှားကြောင်းသည် အဘယ်ပါနည်း၊ မိန်းမ၏ ထင်ရှားကြောင်းသည် အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ရထား၏ ထင်ရှားကြောင်းသည် တံခွန်တည်း၊ မီး၏ ထင်ရှားကြောင်းသည် အခိုးတည်း၊ တိုင်းနိုင်ငံ၏ထင်ရှားကြောင်းသည် မင်းတည်း၊ မိန်းမ၏ထင်ရှားကြောင်းသည် လင်ယောကျ်ားတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃-ဝိတ္တသုတ်

၇၃။ ဤလောက၌ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ၏ မြတ်သောဥစ္စာကား အဘယ်ပါနည်း၊အဘယ်အရာကို လေ့ကျက်အပ်သော် ချမ်းသာကို ရွှက်ဆောင်တတ်ပါသနည်း၊ အရသာတို့တွင် စင်စစ် အကောင်းမြတ်ဆုံး အရသာသည် အဘယ်ပါနည်း၊ အဘယ်သို့ အသက်မွေးသောသူကို မြတ်သော အသက်မွေးခြင်းရှိသောသူ ဟူ၍ ဆိုကုန်သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ဤလောက၌ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၏ မြတ်သော ဥစ္စာကား ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရားတည်း၊ ဆယ်ပါးသော ကုသိုလ် ကမ္မပထတရားကို ကောင်းစွာ လေ့ကျက်အပ်သော် ချမ်းသာကို

ရွက်ဆောင်တတ်၏၊ အရသာတို့ဘင် စင်စစ် အကောင်းမြတ်ဆုံးသော အရသာသည် သစ္စာတရားတည်း၊ ပ.သာဖြင့် အသက်မွေးသောသူကို မြတ်သော အသက်မွေးခြင်းရှိသောသူ ဟူ၍ ဆို.ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၄-ဝဋ္ဌိသုတ်

၇၄။ တက်ကုန်သော ဝတ္ထုတို့တွင် အဘယ်ဝတ္ထုသည် မြတ်ပါသနည်း၊ ကျကုန်သော ဝတ္ထုတို့ဘွင် အဘယ်ဝတ္ထုသည် မြတ်ပါသနည်း၊ ခြေဖြင့် သွားတတ်ကုန်သော သူတို့တွင် အဘယ်သူသ.ည် မြတ်ပါသနည်း၊ ပြောကြားတတ်ကုန်သော သူတို့တွင် အဘယ်သူသည် မြတ်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

တက်ကုန်သော ဝတ္ထုတို့တွင် မျိုးစေ့သည် မြတ်၏၊ ကျကုန်သော ဝတ္ထုတို့တွင် မိုးရေမိုးပေါက်သည် မြတ်၏၊ ခြေဖြင့် သွားတတ်ကုန်သော သူတို့တွင် နွားသည် မြတ်၏၊ ပြောကြားတတ်ကုန်သော သူတို့တွင် သားသည် မြတ်၏ ဟု (နတ်သားတယောက်က ဖြေဆို၏)။

တက်.ကုန်သော ဝတ္ထုတို့တွင် အသိဉာဏ် ဝိဇ္ဇာ (မင်္ဂပညာ)သည် မြတ်၏၊ ကျကုန်သော ဝတ္ထုတို့တွင် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' သ.ည် မြတ်၏၊ ခြေဖြင့် သွားတတ်ကုန်သော သူတို့တွင် သံဃာသည် မြတ်၏၊ ပြောကြားတတ်.ကုန်သော သူတို့တွင် မြတ်စွာဘုရားသည် မြတ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၅-ဘီတာသုတ်

၇၅။ နိဗ္ဗာန်လမ်းကို မျှားစွာသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ဆိုအပ်၏၊ (ထိုသို့ဆိုအပ်လျက်) ဤလောက၌ မျှားစွာသော လူအပေါင်းသည် အဘယ့်ကြောင့် ကြောက်ပါသနည်း၊ မြေကြီးအထုနှင့်တူသော ပညာရှိတော်မူသော ဂေါတမနွယ်ဘွား မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားကို မေးလျှောက်ပါ၏၊ အဘယ်အရာ၌တည်သော သူသည် တမလွန်လောကကို မကြောက်သနည်းဟု (လျှောက်၏)။

နှုတ်ကိုဎင်း စိတ်ကိုဎင်း ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းမှုတို့ကို မပြုပဲ မျှားသော ထမင်း အဖျော်ရှိသော အိမ်၌ အုပ်စိုးလျက်နေသော သဒ္ဓါတရား နူးညံ့ခြင်း ခွဲခြမ်းဝေဖန်သ့ရှိခြင်း ပြောဆို.၌ လိမ္မာခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ထိုလေးပါးသော တရားတို့၌ တည်သော သူသည် တရား၌ တည်သည်ဖြစ်၍ တမလွန် လောကကို မကြောက် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၆-နဇီရတိသုတ်

၇၆။ အဘယ်အရာသည် ဆွေးမြေ့ပါသနည်း၊ အဘယ်အရာသည် မဆွေးမြေ့ပါသနည်း၊ အဘ.ယ်အရာကို လမ်းမှား ဟု ဆိုအပ်ပါသနည်း၊ အဘယ်အရာသည် တရားတို့၏ ဘေးရန်မည်ပါသနည်း၊ အဘယ်အရာသည် ညှဉ့် နေ့တို့၌ ကုန်ပါသနည်း၊ အဘယ်အရာသည် မြတ်သော အကျင့်၏ အညစ်အ.ကြေးပါနည်း၊ ရေမဟုတ်သော ဆေးကြောဖွယ်သည် အဘယ်နည်း၊

အကြောင်အပေါက်၌ စီးပွါးဥစ္စာသည် မတည်၊ လောက၌ ထိုအပေါက်တို့သည် အဘယ်မျှတို့ပါနည်း၊ မြတ်စွာဘုရားကို မေးလျှောက်ခြင်းငှါ လာပါကုန်၏၊ ထိုအကြောင်းကို အဘယ်သို့လျှင် အကျွန်ုပ်တို့သည် သိရပါကုန်အံ့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

သတ္တဝါတို့၏ ရုပ်သည် ဆွေးမြေ့တတ်၏၊ အမည်အနွယ်သည် မဆွေးမြေ့တတ်၊ စွဲမက်မှု 'ရာဂ'ကို လမ်းမှားဟု ဆိုအပ်၏၊ လိုချင်မှု 'လောဘ' သည် တရားတို့၏ ဘေးရန်မည်၏၊ အရှယ်သည် ညှဉ်နှေတို့၌ ကုန်၏၊ မိန်းမသည် မြတ်သော အကျင့်၏ အညွှန်းတည်း၊ ဤမိန်းမ၌ သတ္တဝါအပေါင်းသည် ကပ်ငြိ၏၊ ကိလေသာကို ပူပန် (နှိပ်စက်) တတ်သော အကျင့်သည်ဉင်း မြတ်သောအကျင့် (မေထုန်မှ ကြဉ်ခြင်း)သည်ဉင်း ရေမဟုတ်သော ဆေးကြောဖွယ် ဝတ္ထုမည်၏။

လောက၌ စီးပွါးဥစ္စာ မတည်ကြောင်း အပေါက်တို့သည် ခြောက်ပါးတို့တည်း၊ ပျင်းရိခြင်းဉင်း မေ့လျော့ခြင်းဉင်း ထင်ကြွလှုံ့လမရှိခြင်းဉင်း မစောင့်စည်းခြင်းဉင်း အအိပ်ကြူးခြင်းဉင်း မပျော်မွေ့ခြင်းဉင်း ဤ သို့ ထိုခြောက်ပါးသော အပေါက်တို့ကို ဖြတ်ရာ၏၊အချင်းခပ်သိမ်းပိတ်ဆို့ရာ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၇-ဣဿရိယသုတ်

၇၇။ လောက၌ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်သည် အဘယ်ပါနည်း၊ဘဏ္ဍာတို့တွင် မြတ်သော ဘဏ္ဍာသည် အဘယ်ပါနည်း၊ လောက၌ ပညာလက်နက်၏ အညွှန်းသည် အဘယ်ပါနည်း၊ လောက၌ ဘေးရန်သည် အဘယ်ပါနည်း။

အဘယ်ကို ယူဆောင်သောသူကို တားမြစ်ပါသနည်း၊ ယူဆောင်သော အဘယ်သူကို ချစ်အပ်ပါသနည်း၊ အဖန်တလဲလဲ ယူဆောင်သော အဘယ်သူကို ပညာရှိတို့သည် နှစ်သက်ကုန်သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

လောက၌ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်သည် အာဏာတည်ခြင်းတည်း၊ ဘဏ္ဍာတို့တွင် မြတ်သော ဘဏ္ဍာသည် မိန်းမတည်း၊ လောက၌ ပညာလက်နက်၏ အညွှန်းသည် အမျက်ဒေါသတည်း၊ လောက၌ ဘေးရန်တို့သည် ခိုးသူတို့တည်း။

ဥစ္စာကိုယူဆောင်သော ခိုးသူကို တားမြစ်ကုန်၏၊ (စာရေးတံဆွမ်းစသည်တို့ကို) ယူဆောင်သော ရဟန်းကို ချစ်အပ်၏၊ အဖန်တလဲလဲ ယူဆောင်သော ရဟန်းကို ပညာရှိတို့သည် နှစ်သက်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၈-ကာမသုတ်

၇၈။ အကျိုးစီးပွါးကို အလိုရှိသောသူသည် အဘယ်ကို မပေးရာသနည်း၊ သတ္တဝါသည် အဘယ်ကို မစွန့်ရာသနည်း၊ ကောင်းသော အဘယ်အရာကို မြှက်ဆိုရာသနည်း၊ ကြမ်းကြုတ်ယုတ်မာသော အဘယ်အရာကို မမြှက်ဆိုရာသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် မိမိကိုယ်ကို (ကျွန်အလို၌) မပေးရာ၊ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် မိမိကိုယ်ကို (ကျားစသည်တို့အား စားရန်အလို၌) မစွန့်ရာ၊ ကောင်းသော စကားကို မြွက်ဆိုရာ၏၊ ကြမ်းကြုတ်ယုတ်မာသော စကားကို မမြွက်ဆိုရာ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၉-ပါထေယျသုတ်

၇၉။ အဘယ်အရာဖြင့် လမ်းရိက္ခာကို ထုပ်ဖွဲ့ပါသနည်း၊ စည်းစိမ်ဘို့၏ တည်ရာသည် အဘယ်ပါနည်း၊ အဘယ်အရာသည် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါကို ဆွဲငင်ပါသနည်း၊ လောကဌ် အဘယ်အရာကို စွန့်နိုင်ခဲပါသနည်း၊ ကျော့ကွင်းဖြင့် ငှက်ကို ဖွဲ့သကဲ့သို့ အဘယ်အရာသည် များစွာသော သတ္တဝါတို့ကို ဖွဲ့ပါကုန်သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

လမ်းရိက္ခာကို သဒ္ဓါတရားဖြင့် ထုပ်ဖွဲ့၏၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ တည်ရာသည် အစိုးရခြင်းတည်း၊ အလိုရမ္မက်သည် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါကို ဆွဲငင်၏၊ လောကဌ် အလိုရမ္မက်ကို စွန့်နိုင်ခဲ၏၊ ကျော့ကွင်းဖြင့် ငှက်ကို ဖွဲ့သကဲ့သို့ အလိုရမ္မက်သည် များစွာသော သတ္တဝါတို့ကို ဖွဲ့၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁၀-ပဇ္ဇောတသုတ်

၈၀။ လောကဌ် အရောင်အလင်းသည် အဘယ်ပါနည်း၊ လောကဌ် အဘယ်အရာသည် နှိုးကြားခြင်းမည်သနည်း၊ အသက်မွေးကုန်သော သူတို့တွင် အလုပ်ကိစ္စဌ် (အဖော်သည်) အဘယ်ပါနည်း၊ ထိုသတ္တဝါအပေါင်း၏ အသက်မွေးကြောင်းသည် အဘယ်ပါနည်း။

ပျင်းသောသူကိုလည်း မပျင်းသောသူကိုလည်း အမိသည် သားကို မွေးသကဲ့သို့ အဘယ်အရာသည် မွေးမြူပါသနည်း၊ မြေဌ်မှိုကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် အဘယ်ကိုမှီ၍ အသက်မွေးကုန်သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

လောကဌ် ပညာသည် အရောင်အလင်းမည်၏၊ လောကဌ် သတိသည် နှိုးကြားခြင်းမည်၏၊ အသက်မွေးကုန်သော သူတို့တွင် နွားတို့သည် အလုပ်ကိစ္စဌ် အဖော်မည်၏၊ ထိုသတ္တဝါအပေါင်း၏ အသက်မွေးကြောင်းသည် ထွန်တုံးတည်း။

ပျင်းသောသူကိုလည်း မပျင်းသောသူကိုလည်း အမိသည် သားကို မွေးမြူသကဲ့သို့ မိုးသည် မွေးမြူ၏၊ မြေဌ် မှိုကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် မိုးရွာခြင်းကို မှီ၍ အသက်မွေးကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁၁-အရဏသုတ်

၈၁။ ဤလောကဌ် ကိလေသာ ကင်းသော သူတို့သည် အဘယ်သူတို့ပါနည်း၊အဘယ်သူတို့၏ ကျင့်သုံးသော သီတင်းသီလသည် မပျက်စီးပါသနည်း၊ အဘယ်သူတို့သည် အလိုရမ္မက်ကို ပိုင်းခြားဌ သိ.ကုန်သနည်း၊ အဘယ်သူဘို့အား အခါခပ်သိမ်း တဏှာ ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်မြောက်

ကုန်သနည်း၊ သီလဌိတည်သော အဘယ်သူကို အမိ အဖ အစ်ကိုတို့သည် ရှိခိုးကြကုန်သနည်း၊ ဤလောကဌ် ဇာတ်အားဖြင့် ယုတ်သော အဘယ်သူကို မင်းမျိုးတို့သည် ရှိခိုးကုန်သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ဤလောကဌ် ကိလေသာကင်းသော သူတို့သည် (ကိလေသာငြိမ်းပြီး) ရဟန်းတို့တည်း၊ ကိလေသာငြိမ်းပြီး ရဟန်းတို့၏ ကျင့်သုံးသော သီတင်း သီလ (မဂ်) သည် မပျက်စီးနိုင်၊ ကိလေသာငြိမ်းပြီး ရဟန်းတို့သည် အလိုရမ္မက်ကို ပိုင်းခြားရ၍ သိကုန်၏၊ ကိလေသာငြိမ်းပြီး ရဟန်းတို့သည် အခါခပ်သိမ်း တဏှာကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ သီလဌိ တည်သော ရဟန်းကို အမိ အဖ အစ်ကိုတို့သည် ရှိခိုးကုန်၏၊ ဤလောကဌ် ဇာတ်အားဖြင့် ယုတ်သော ရဟန်းကို မင်းမျိုးတို့သည် ရှိခိုးကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရှစ်ခုမြောက် ဆေတ္တဝဂ် ပြီး၏။

ဒေဝတာသံယုတ် ပြီး၏။

၂—ဒေဝပုတ္တသိယုတ်

၁-ပဌမဝဂ် ၁-ပဌမ ကဿပသုတ်

၈၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါးဦး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံ ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ကဿပနတ်သားသည် **ညဉ့်ဦး**ယံ ကုန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ) အချိန်၌ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရား.ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းအမျိုးအစားကိုသာ ဟောပြတော်မူ၏၊ ရဟန်းအား ဆုံးမသော စကားကိုကား ဟောပြတော်မမူ" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။ ကဿပ သို့ဖြစ်လျှင် ဤအဆုံးအမ ဟောပြရာ၌ သင်သည်ပင် ထင်စွာပြလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကောင်းစွာဆိုအပ်သော ဝစီသုစရိုက်ကိုလည်း ကျင့်ရာ၏၊ရဟန်းတို့ မှီဝဲအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကိုလည်း ကျင့်ရာ၏၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ တယောက်တည်း နေခြင်းကိုလည်း ကျင့်ရာ၏၊ (သမာပတ်ရှစ်ပါး၏ အစွမ်းဖြင့်) စိတ်၏ငြိမ်သက်ခြင်းကိုလည်း ကျင့်ရာ၏။

ဤစကားကို ကဿပနတ်သားသည် လျှောက်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် နှစ်သက် သဘောတူတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ကဿပနတ်သားသည် ငါ့စကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် နှစ်သက် သဘောတူတော်မူ၏ ဟု သိ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေပြုလျက် ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၂-ဒုတိယ ကဿပသုတ်

၈၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် ကဿပနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

ရဟန်းသည် အရဟတ္တဖိုလ်ကို အကယ်၍ အလိုရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ စျာန်ဖြင့် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော စိတ်ရှိသူဖြစ်ရာ၏၊ လောက၏ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကိုလည်း သိ၍ ကောင်းသော စိတ်ရှိလျက် (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ကို) မမှီသည် ရှိသော် ထို (အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော) အကျိုးအာနိသင်ရှိသည် ဖြစ်ရာ၏။

၃-မာဃသုတ်

၈၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ မာဃနတ်သားသည် ညဉ့်ဦးယံ ကုန်ပြီးသော(သန်ကောင်ယံ) အချိန်၌ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိသေစွာရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဂါထာတို့ဖြင့် လျှောက်၏—

အသျှင်ဂေါတမ အဘယ်အရာကို ဖြတ်တောက်သည်ရှိသော် ချမ်းသာစွာ နေရပါသနည်း၊ အဘယ်အရာ.ကို ဖြတ်တောက်သည် ရှိသော် မစိုးရိမ်ရပါသနည်း၊ အဘယ်မည်သော တခုသော တရားအား ဖြတ်တောက်ခြင်းကို နှစ်သက်ပါသနည်း။

သိကြားမင်း အမျက်ဒေါသကို ဖြက်တောက်သည့် ရှိသော် ချမ်းသာစွာနေရ၏၊ အမျက်ဒေါသကို ဖြတ်တောက်သည် ရှိသော် မစိုးရိမ်ရ၊ အဆိပ်လျှင် အရင်းအမြစ်ရှိသော ချို့မြိန်ခြင်းလျှင် အဖျားရှိသော အမျက်ဒေါသအား ဖြာတောက်ခြင်းကို အရိယာတို့သည် ချီးမွမ်းကုန်၏၊ ထိုအမျက်ဒေါသကိုပင်လျှင် ဖြတ်တောက်သည်ရှိသော် မစိုးရိမ်ရဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၄-မာဂဓသုတ်

၇၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ဘခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် မာဂဓနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဂါထာဖြင့် လျှောက်၏—

အကြင် အရောင်ဘို့ဖြင့် လောကသည် ထွန်းလင်း တောက်ပ၏၊ လောက၌ ထွန်းလင်းတောက်ပကုန်သော ထိုအရောင်ဘို့သည် အဘယ်မျှရှိကုန်သနည်း၊ အသျှင်ဘုရားကို မေးမြန်းခြင်းငှါ ရောက်လာပါကုန်၏၊ ထိုအကြောင်းကို အကျွန်ုပ်တို့သည် အဘယ်သို့ သိရပါကုန်အံ့နည်း။

လောက၌ ထွန်းလင်းတောက်ပသော အရောင်တို့သည် လေးမျိုး ရှိကုန်၏၊ ဤလောက၌ ငါးခုမြောက်သော အရောင်သည် မရှိ၊ နေမင်းသည် နေ့အခါ၌ ထွန်းလင်း တောက်ပ၏၊ လသည် ညဉ့်အခါ၌ ထွန်းလင်းတောက်ပ၏၊ ထို့နှတပါး မီးသည် နေ့၌ရင်း ည၌ရင်း ထိုထို အရပ်၌ ထွန်းလင်း တောက်ပ၏၊ ထိုထွန်းလင်းတောက်ပသော နေ လ မီးတို့ထက် မြတ်စွာဘုရားသည် မြတ်၏၊ ထိုဘုရားတည်းဟူသော အရောင်သည် အတုမရှိ မြတ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၅-ဒါမလိသုတ်

၇၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ဒါမလိ နာဘ်သားသည် ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော (သန်ကောင်းယံ) အချိန်၌ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဧဇတဝန်တကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားထံ သို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

ဤသာသနာတော်၌ ကာမဂုဏ်တို့ကို ပယ်ပြီးသော ရဟန္တာသည် ပင်ပန်းခြင်းမရှိသည် ဖြစ်၍ လုံလဒိုရိယကို ပြုအပ်၏၊ ထိုအဓိကြောင်းကြောင့် ဘဝကို မတောင့်တဟု (လျှောက်၏)။

ဒါမလိ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ပြုဖွယ်ကိစ္စမရှိ၊ မှန်၏၊ ရဟန္တာသည် ပြုဖွယ်ကိစ္စဟူသမျှကို ပြုအပ်ပြီးသည်သာတည်း၊ အကြင်သတ္တဝါသည် အလုံးစုံသော ကိုယ်တို့ဖြင့် မြစ်တို့၌ ထောက်တည်ရာမရသမျှ အားထုတ်(ကူး)၏၊ထိုသတ္တဝါသည် ထောက်တည်ရာရ၍ ကြံ့ကုန်းထက်၌ တည်သော်ကား အားမထုတ်ရပဲ တဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သူ မည်သကဲ့သို့ ဒါမလိ ဤဥပမာအဘူ မကောင်းမှု ကို လောင်းကျမ်းစေသော ရဲ့ပြီးသော ပညာရှိသော အာသဝကုန်ပြီးသော ရဟန္တာအား ပြုဖွယ် ဝိစ္စမရှိ၊ ထိုရဟန္တာသည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သေခြင်း၏ အဆုံးသို့ ရောက်၍ အားမထုတ်ရပဲ ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်သူမည်သည်သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၆-ကာမဒသုတ်

၈၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် ကာမဒနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားအား "မြတ်စွာဘုရား (ရဟန်းတရားကို) ပြုနိုင်ခဲ၏၊ မြတ်စွာဘုရား (ရဟန်းတရားကို) အာလွန်ပြုနိုင်ခဲ၏" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ကာမဒနတ်သား ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ် (သေက္ခခုနစ်ယောက်) တို့သည် သီလနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည် တည်တံ့သော သဘောရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ ပြုနိုင်ခဲသော ရဟန်းတရားကိုလည်း ပြုကုန်၏၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သောသူ၏ ရောင့်ရဲခြင်းသည် ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"မြတ်စွာဘုရား အကြင် ရောင့်ရဲခြင်းသည် ရှိ၏၊ ထို ရောင့်ရဲခြင်းကို ရခဲပါ၏" ဟု (လျှောက်၏)။

ကာမဒနတ်သား အကြင်သူတို့အား နွေ၌ရင်း ညဉ့်၌ရင်း ပွါးများမှု 'ဘာဝနာ' ၌ စိတ်သည် မွေ့လျော်၏၊ စိတ်၏ ငြိမ်းကြောင်း 'ဘာဝနာ' ၌ မွေ့လျော်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် ရခဲသော ရောင့်ရဲခြင်းကိုသော်လည်း ရကုန်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။

"မြတ်စွာဘုရား အကြင်စိတ်သည် ရှိ၏၊ထိုစိတ်ကို ဆောက်တည်နိုင်ခဲပါ၏"ဟု လျှောက်၏။

ကာမဒနတ်သား အကြင်အရိယာတို့ သည် ဣန္ဒြေ ဘိုးငြိမ်သက်ခြင်း၌မွေ့လျော်ကုန်၏၊ကာမဒနတ်သား အကြင်အရိယာတို့သည် သေမင်း၏ ကွန်ရက်ကို ဖြတ်တောက်၍ သွားကုန်၏၊ ကာမဒနတ်သား ထိုအရိယာတို့သည် ဆောက်တည်နိုင်ခဲသော စိတ်ကိုသော်လည်း ကောင်းစွာ ဆောက်တည်နိုင်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။

"မြတ်စွာဘုရား သွားနိုင်ခဲပါ၏၊ ခရီးလမ်းသည် မညီညွတ်ပါ" ဟု (လျှောက်၏)။

ကာမဒနတ်သား အရိယာတို့သည် သွားနိုင်ခဲသော လမ်း၌ရင်း မညီမညွတ်သော လမ်း၌ရင်း သွားနိုင်ကုန်၏၊ ပုထုဇဉ်တို့သည် မညီမညွတ်သော လမ်း၌ ဦးခေါင်း စောက်ထိုးကျကုန်၏၊ အရိယာတို့၏ ခရီးသည် ညီညွတ်၏၊ အရိယာတို့သည်သာလျှင် မညီမညွတ်သော သတ္တဝါအပေါင်းတွင် ညီညွတ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၇-ပဋ္ဌာလစဏ္ဍသုတ်

၈၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တခုသော နေရာ၌ ရဲပ်တည်ပြီးသော် ပဋ္ဌာလစဏ္ဍနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

မြေကြီးအထုနှင့် တူသော ပညာရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် (နိဝရဏတို့ဖြင့်) ကျဉ်းမြောင်းရာ၌ (စျာန်တည်းဟူသော) ရင်တည်ရာကို ရတော်မူပြီ၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည် စျာန်ကို သိတော်မူ၏၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည် မာနကိုပယ်သော သူတို့ထက် မြတ်တော်မူ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ပဋ္ဌာလစဏ္ဍနတ်သား အကြင်သူဘို့သည် ကျဉ်းမြောင်းသော စျာန်ကိုလည်း ရကုန်၏၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ အောက်မေ့မှုသတိကို ရကုန်၏၊ထိုသူတို့သည် လောကုတ္တရာသမာဓိဖြင့် ကောင်းစွာ တည်ကြကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဂ-တာယနသုတ်

၈၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ရှေးဟောင်း အယူဝါဒကို တိတ္ထင်သူဖြစ်သော တာယန နတ်သားသည် ညဉ့်ဦးယံ ကုန်ပြီးသော(သန်ကောင်ယံ)အချိန်၌ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောအရပ်၌ ရပ်တည်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာတို့ကို လျှောက်၏—

မကောင်းမှုကို အပပြုပြီးသော မြတ်စွာဘုရား လှုံ့လပြု၍ တဏှာအယဉ်ကို ဖြတ်ပါလော့၊ ကိလေသာကာမ ဝတ္ထုကာမတို့ကို ပယ်နုတ်ပါလော့၊ ရဟန်းသည် ကာမတို့ကို မပယ်မူ၍ တည်ကြည်မှု(စျာန်)သို့ မရောက်နိုင်။

ထိုလှုံ့လဝီရိယကို အကယ်၍ ပြုသည် ဖြစ်အံ့ မဆုတ်မနစ် ပြုကုန်ရာ၏၊ ထိုလှုံ့လဝီရိယကို မြဲစွာ အားထုတ်ရာ၏၊ ထိုစကားမှန်၏၊ လှုံ့လလျော့သော ရဟန်းသည် ကိလေသာမြူကို လွန်စွာ ဖြန့်ကြဲသည်မည်၏၊ မကောင်းသောအမှုကို မပြုခြင်းသည် မြတ်၏၊ မကောင်းသော အမှုကို ပြုခြင်းသည် နောက်အခါ၌ ပူပန်ရတတ်၏၊ အကြင် ကောင်းသော အမှုကို ပြုရသောကြောင့် နောင်တ တဖန် ပူပန်ရခြင်း မရှိ၊ ထိုကောင်းသော အမှုကို ပြုခြင်းသည် မြတ်၏။

မကောင်းသဖြင့် ကိုင်အပ်သော သမန်းမြက်သည် လက်ကိုသာလျှင် ရှဘိသကဲ့သို့ ထိုအတူ မကောင်းသဖြင့် သုံးသပ်သော ရဟန်း အဖြစ်သည် ငရဲသို့ ဆွဲငင်တတ်၏။

လျှော့လျှော့ပြုအပ်သော အလုံးစုံသော ကံသည်ထင်း ညစ်နွမ်းသော အကြင်အကျင့်သည်ထင်း ယုံမှားဖွယ်ရှိသော အကြင်အကျင့်မြတ်သည်ထင်း ရှိ၏၊ ထိုအလုံးစုံသည် အကျိုးမများနိုင် ဟု (လျှောက်၏)။

တာယနနတ်သားသည် ဤစကားကို လျှောက်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေ ပြုလျက် ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုညဉ့်လွန်လတ်သော် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏—"ရဟန်းတို့ ဤညဉ့်၌ ရှေးဟောင်း အယူဝါဒကို တိတ္ထင်သူ ဖြစ်သော တာယနမည်သော နတ်သားသည် ညဉ့်ဦးယံ ကုန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ)အချိန်၌ အလွန်နှစ်သက် ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ငါ့ကို ရှိခိုးလျက် တခုသော အရပ်၌ ရပ်တည်ပြီးသော် ငါဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာတို့ကို လျှောက်၏—

မကောင်းမှုကို အပပြုပြီးသော မြတ်စွာဘုရား လှုံ့လပြု၍ တဏှာ အယဉ်ကို ဖြတ်ပါလော့၊ ကိလေသာကာမ ဝတ္ထုကာမတို့ကို ပယ်နုတ်ပါလော့၊ ရဟန်းသည် ကာမတို့ကို မပယ်မူ၍ တည်ကြည်မှု (စျာန်)သို့ မရောက်နိုင်။

ထိုလှုံ့လဝီရိယကို အကယ်၍ ပြုသည်ဖြစ်အံ့ မဆုတ်မနစ် ပြုကုန်ရာ၏၊ ထိုလှုံ့လ ဝီရိယကို မြဲမြံစွာ အားထုတ်ရာ၏၊ ထိုစကားမှန်၏၊ လှုံ့လလျော့သော ရဟန်းသည် ကိလေသာမြူကို လွန်စွာဖြန့်ကြဲသည် မည်၏။

မကောင်းသော အမှုကို မပြုခြင်းသည် မြတ်၏၊ မကောင်းသောအမှုကို ပြုခြင်းသည် နောက်အခါ၌ ပူပန်ရတတ်၏၊ အကြင်ကောင်းသောအမှုကို ပြုရသောကြောင့် နောင်တ တဖန် ပူပန်ရခြင်း မရှိ၊ ထိုကောင်းသောအမှုကို ပြုခြင်းသည် မြတ်၏။

မကောင်းသဖြင့် ကိုင်အပ်သော သမန်းမြက်သည် လက်ကိုသာလျှင် ရှဘိသကဲ့သို့ ထို့အတူ မကောင်းသဖြင့် သုံးသပ်အပ်သော ရဟန်း၏ အဖြစ်သည် ငရဲသို့ ဆွဲငင်တတ်၏။

လျော့လျော့ပြုအပ်သော အလုံးစုံသော ကံသည်ထင်း ညစ်နွမ်းသော အကြင်အကျင့်သည်ထင်း ယုံမှားဖွယ်သော အကြင်အကျင့်မြတ်သည်ထင်း ရှိ၏၊ ထိုအလုံးစုံသည် အကျိုးမမျှားနိုင် ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်းတို့ တာယနနတ်သားသည် ဤစကားကို လျှောက်ပြီးလျှင် ငါဘုရားကို ရှိခိုးပြီး၍ အရှိအသေပြုလျက် ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ပျောက်လေ၏၊ ရဟန်းတို့ တာယနနတ်သား၏ ဂါထာတို့ကို သင်ယူကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ တာယနနတ်သား၏ ဂါထာတို့ကို ပို့ချကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ တာယနနတ်သား၏ ဂါထာတို့ကို ဆောင်ကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ တာယနနတ်သား၏ ဂါထာတို့သည် အကျိုးစီးပွါးနှင့် စပ်ကုန်၏၊ အရိယာမဂ်ဟူသော အကျင့်မြတ်၏ ရှေ့ဆွး ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၉-စန္ဒိမသုတ်

၉၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ၌ လနတ်သားကို ရာဟုအသုရိန်သည် ဖမ်းယူအပ်၏၊ ထိုအခါ လနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့လျက် ထိုဖမ်းယူသော အခါ၌ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

ကြီးသော လုံ့လရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားအား ရှိခိုးခြင်းသည် ဖြစ်ပါစေသတည်း၊ အသျှင်ဘုရားသည် အလုံးစုံသော ခန္ဓာအာယတနစသည်တို့၌ လွတ်မြောက်တော်မူ၏၊ အကျွန်ုပ်သည် ကျဉ်းမြောင်းခြင်းသို့ ရောက်နေပါ၏၊ အသျှင်ဘုရားသည် ထိုအကျွန်ုပ်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူပါလော့ ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် လနတ်သားကို အကြောင်းပြု၍ ရာဟုအသုရိန်ကို ဂါထာဖြင့် မိန့်ဆို၏—

ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရားကို လနတ်သားသည် ကိုးကွယ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ရာဟုအသုရိန် လနတ်သားကို လွှတ်လော့၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် လူနတ်တို့ကို အစဉ် သနားတော်မူကုန်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ထိုအခါ ရာဟုအသုရိန်သည် လနတ်သားကို လွှတ်လျက် လျင်မြန်သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ဝေပစိတ္တိအသုရိန်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိတ်လန့်သည် ကြက်သီးမွေးညင်း ထသည်ဖြစ်၍ တခုသော အရပ်၌ ရပ်တည်၏၊ တခုသောအရပ်၌ ရပ်တည်နေသော ရာဟုအသုရိန်ကို ဝေပစိတ္တိအသုရိန်သည် ဂါထာဖြင့် ဆို၏—

ရာဟုအသုရိန် အဘယ့်ကြောင့် အဆောတလျင် သာလျှင် လနတ်သားကို လွှတ်ခဲ့သနည်း၊ ထိတ်လန့်သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ရောက်လာပြီးလျှင် ကြောက်ရွံ့လျက် အဘယ့်ကြောင့် ရပ်တည်နေသနည်း ဟု (ဆို၏)။

(ဝေပစိတ္တိအသုဒိန်) ငါသည် မြင်စဉ်ဘုရား ဂါထာမှ အလွန်ကြောက်၏၊ လနတ်သားကို အကယ်၍ မသွင်သည်ဖြစ်အံ့၊ ငါ၏ဦးခေါင်းသည် ခုနစ်စိတ် ကွဲရာ၏၊ အသက်ရှင်သော ငါသည် ချမ်းသာကို မရရာ ဟု (ဆို၏)။

၁၀-သူရိယသုတ်

၉၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ၌ နေနတ်သားကို ရာဟုအသုရိန်သည် ဖမ်းယူအပ်၏၊ ထိုအခါ နေနတ်သားသည် မြင်စဉ်ဘုရားကို အောက်မေ့လျက် ထိုဗမ်းယူသော အခါ၌ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

ကြီးသော လှုံ့လရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားအား ရှိခိုးခြင်းသည် ဖြစ်ပါစေသတည်း၊ အသျှင်ဘုရားသည် အလုံးစုံသော ခန္ဓာအာယတန စသည်တို့၌ လွတ်မြောက်တော်မူ၏၊ အကျွန်ုပ်သည် ကျဉ်းမြောင်းခြင်းသို့ ရောက်နေပါ၏၊ အသျှင်ဘုရားသည် ထို အကျွန်ုပ်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူပါလော့ ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နေနတ်သားကို အကြောင်းပြု၍ ရာဟုအသုရိန်ကို ဂါထာဖြင့် မိန့်ဆို၏—

ပူဇော်အဆူးကို ခံတော်မူဆိုက်သော မြတ်စွာဘုရားကို နေနတ်သားသည် ကိုးကွယ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ရာဟုအသုရိန် နေနတ်သားကို လွှတ်လော့၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် လူနတ်တို့ကို အစဉ် သနားတော်မူကုန်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ရာဟုအသုရိန် မမြင်အောင် ပြုတတ်သော အမိုက်တိုက်၌ အရောင်အလင်းကို ပြုတတ်သော ထွန်းဘောက်ပသော အာန်းသဏ္ဌာန်ရှိသော ထက်သောတန်ခိုးရှိသော အကြင်နေနတ်သားသည် ရှိ၏၊ ကောင်းကင်၌သွားသော ထိုနေနတ်သားကို မမျိုလင့်၊ ရာဟုအသုရိန် ငါဘုရား၏ သားတော်ဖြစ်သော ထိုနေနတ်သားကို လွှတ်လော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရာဟုအသုရိန် အဘယ့်ကြောင့် အဆောတလျင်သာလျှင် နေနတ်သားကိုလွှတ်ခဲ့သနည်း၊ ထိတ်လန့်သော သဘော ရှိသည်ဖြစ်၍ ရောက်လာပြီးလျှင် ကြောက်ရွံ့လျက် အဘယ့်ကြောင့် ရပ်တည်နေသနည်း ဟု (ဆို၏)။

(ဝေပစိတ္တိအသုဒိန်) ငါသည် မြင်စဉ်ဘုရား ဂါထာမှ အလွန်ကြောက်၏၊ နေနတ်သားကို အကယ်၍ မလွှတ်သည်ဖြစ်အံ့၊ ငါ၏ဦးခေါင်းသည် ခုနစ်စိတ်ကွဲရာ၏၊ အသက်ရှင်သော ငါသည် ချမ်းသာကို မရရာ ဟု (ဆို၏)။

ပဌမဝဂ် ပြီး၏။

၂-အနာထပိဏ္ဍိကဝဂ် ၁-စန္ဒိမသသုတ်

၉၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ၌ စန္ဒိမသနတ်သားသည် ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ)အချိန်၌ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန် တကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

အကြင်သူတို့သည် စျာန်တို့ကို ပြည့်စုံစေကုန်၍ တည်ကြည်သောစိတ် ရင့်ကျက်သောပညာနှင့် ပြည့်စုံကုန်လျက် သတိရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည်သာလျှင် မှက်ခြင်မှကင်းသော တောင်ကြား မြစ်ကြား၌ သားသမင်တို့ကဲ့သို့ ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ကုန်လတ္တံ့ဟု (လျှောက်၏)။

အကြင်သူတို့သည် စျာန်တို့ကို ပြည့်စုံစေကုန်၍ မမေ့မလျော့ကုန်ပဲ ကိလေသာကို စွန့်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည်သာလျှင် ကွန်ရက်ကို ဖြတ်၍ ချမ်းသာရာအရပ်သို့ သွားသော ငါးကဲ့သို့ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော တဖက်ကမ်းသို့ သွားကုန်လတ္တံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၂-ဝေဏ္ဍုသုတ်

၉၃။ တခုသော အခါ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် ဝေဏ္ဍုနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

အကြင်သတ္တဝါတို့သည် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ လုံ့လပြုကုန်လျက် မမေ့မလျော့ကုန်သည် ဖြစ်၍ ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသို့ ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် ချမ်းသာကုန်သည်သာလျှင်တည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ဝေဏ္ဍုနတ်သား မကောင်းမှုကို လောင်ကျွမ်းစေတတ်ကုန်သော အကြင်သူတို့သည် ငါဟောဆိုအပ်သော ဆုံးမကြောင်း တရားတို့ကို ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် လျှောက်ပတ်သော အခါ၌ မမေ့မလျော့ကုန်သည်ဖြစ်၍ သေမင်း၏ အလို နိုင်ငံသို့ မလိုက်ရကုန်ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် (မိန့်တော်မူ၏)။

၃-ဒီဃလဋ္ဌိသုတ်

၉၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နာက်ဘို့ကို အစာခရီး၍ မွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ဒီဃလဋ္ဌိနတ်သားသည် ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ) အချိန်၌ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဝေဠုဝန် တကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

ရဟန်းသည် အရဟတ္တဖိုလ်ကို အကယ်၍ အလိုရှိငြားအံ့၊ စျာန်ဝင်စားလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ ကိလေသာမှ လွတ်သော စိတ်ရှိသူဖြစ်ရာ၏၊ သင်္ခါရလောက၏ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကိုလည်း

သိ၍ ကောင်းသော စိတ်ရှိလျက် တဏှာဒိဋ္ဌိကို မမှီသည်ရှိသော် ထိုအရဟတ္တဖိုလ်တည်း ဟူသော အကျိုး 'အာနိသင်'ရှိသည် ဖြစ်ရာ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၄-နန္ဒနသုတ်

၉၅။ တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် နန္ဒနနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် လျှောက်၏—

မြေကြီးအထုနှင့်တူသော ပညာရှိတော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားကို မေးမြန်းပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ သဗ္ဗညုတဉာဏ် အမြင်သည် အပိတ်အပင် မရှိပါ။ အဘယ်သို့ သဘောရှိသူကို သီလရှိသောသူဟု ဆိုပါကုန်သနည်း၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသောသူကို ပညာရှိသောသူဟု ဆိုပါကုန်သနည်း၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသော သူသည် ဆင်းရဲကို လွန်၍ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသော သူကို နတ်တို့သည် ပူဇော်ပါကုန်သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

အကြင်သူသည် (လောကီလောကုတ္တရာ)သီလရှိ၏၊ (လောကီလောကုတ္တရာ) ပညာရှိ၏၊ ပွါးများပြီးသော စိတ်ရှိ၏၊တဏှာကြည်၏၊စျာန်၌ မွေ့လျော်၏၊သတိနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ အခါခပ်သိမ်း ပူဆွေးခြင်းမှ ကင်း၏၊ ကိလေသာကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ အာသဝကုန်ပြီး ဖြစ်၏၊ အဆုံးစွန်သော ကိုယ်ကို ဆောင်လေ့ရှိ၏။

ထိုသို့ သဒ္ဓာရှိသောသူကို သီလရှိသော သူဟု ဆိုကုန်၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော သူကို ပညာရှိသောသူဟု ဆိုကုန်၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသောသူသည် ဆင်းရဲကို လွန်၍ ဖြစ်၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော သူကို နတ်တို့သည် ပူဇော်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၅-စန္ဒနသုတ်

၉၆။ တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် စန္ဒနနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် လျှောက်၏—

"အဘယ်သူသည် ညဉ့်နေ့ပတ်လုံး မပျင်းရိသည်ဖြစ်၍ သံသရာတည်းဟူသော အယဉ်ကို ကူးသနည်း၊ အဘယ်သူသည် ထောက်တည်ရာလည်း မရှိသော ဆွဲကိုင်ရာလည်း မရှိသော နက်စွာသော သံသရာအယဉ်၌ မနစ်မြုပ်ပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

အကြင်သူသည် အခါခပ်သိမ်း သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပညာရှိ၏၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လ ဝီရိယ ရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိ၏၊ ထိုသူသည် ကူးမြောက်နိုင်ခဲသော သံသရာအယဉ်ကို ကူးခမြောက်၏။

အကြင်သူသည် ကာမသညာမှ ကင်း၏၊ ရူပသံယောဇဉ်ကို လွန်မြောက်၏၊ နှစ်သက်စွဲမက်ခြင်း 'နန္ဒီရာ'ကုန်ပြီးပြီ၊ ထိုသူသည် နက်စွာသော သံသရာတည်းဟူသော အယဉ်၌ မနစ်မြုပ်နိုင် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၆-ဝါသုဒတ္တသုတ်

၉၇။ တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် ဝါသုဒတ္တနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

"လုံဖြင့်အထိုးခံရသူကဲ့သို့ဎင်း ဦးခေါင်း၌ မီးလောင် ခံရသူကဲ့သို့ဎင်း ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' ကို ပယ်ရန် သဘိန့်ဲ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ နေရာ၏"ဟု (လျှောက်၏)။

လုံဖြင့်အထိုးခံရသူကဲ့သို့ဎင်း ဦးခေါင်း၌ မီးလောင်ခံရသူကဲ့သို့ဎင်း ရဟန်းသည် ပရဧတ္ထ အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာငါးပါး၌ အမြင်မှားမှု 'သက္ကာယဒိဋ္ဌိ' ကို ပယ်ရန် သတိန့်ဲ ပြည့်ဝုံသည်ဖြစ်၍ နေရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၇-သုဇြဟ္မသုတ်

၉၈။ တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် သုဇြဟ္မနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် ခသျောက်၏—

"မဖြစ်ကုန်သေးသော ဆင်းရဲဒုက္ခတို့၌ဎင်း ထို့ပြင် ဖြစ်ကုန်ပြီးသော ဆင်းရဲဒုက္ခတို့၌ဎင်း (အကျွန်ုပ်၏) ဤစိတ်သည် အမြဲသိတ်၏၊ ဤဝိဘ်သည် အမြဲလန့်၏၊ မထိတ်လန့်ကြောင်း တရား အကယ်၍ ရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုမဆိဘ်လန့်ခြင်းကို မေးအပ်သော အသျှင်ဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ဟောကြားပါလော့" ဟု (လျှောက်၏)။

ဗောဇ္ဈင်တရား ပွါးများခြင်းကိုဎင်း ခြိုးခြံသော အကျင့်ဂုဏ်ကိုဎင်း ဖယ်ထား၍ သတ္တဝါတို့၏ချမ်းသာခွင့်ကို ငါဘုရား မမြင်၊ ဤန္ဒြေတို့ ကို စောင့်စည်းခြင်းကို ဖယ်ထား၍ သတ္တဝါတို့၏ချမ်းသာခွင့်ကို ငါဘုရား မမြင်၊ အလုံးစုံငြိတွယ်ခြင်းကင်းသော နိဗ္ဗာန်ကို ဖယ်ထား၍ သတ္တဝါဘို့၏ ချမ်းသာခွင့်ကို ငါဘုရားမမြင် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ပ။ နတ်သားသည် ထိုအရပ်၌ ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၈-ကကုဓသုတ်

၉၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာကေတမြို့ဝယ် သားတို့အား ဘေးမဲ့ပေးရာ အဥ္ဇုနတောဌ (သိတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ကကုဓနတ်သားသည် ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ) အချိန်၌ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည် ဖြစ်၍ အဥ္ဇုနတောအလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်ပြီသော် မြတ်စွာဘုရားအား "ရဟန်းနှစ်သက်၏လော" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏၊ "အချင်းနတ်သား အဘယ်ကိုခြ၍ နှစ်သက်ရမည်နည်း" ဟု မေးတော်မူ၏၊ "ရဟန်း သို့ဖြစ်လျှင် စိုးရိမ်ပါသလော" ဟု လျှောက်၏၊ အချင်းနတ်သား အဘယ်ဝတ္ထုသည် ဆွေးမြေ့သည်ဖြစ်၍ စိုးရိမ်ရမည်နည်း" ဟု မေးတော်မူ၏၊ "ရဟန်း သို့ဖြစ်လျှင် နှစ်သက်လည်း မနှစ်သက် စိုးရိမ်လည်း မစိုးရိမ်ပါသလော" ဟု လျှောက်၏၊ အချင်းနတ်သား သင်ဆိုတိုင်း ဟုတ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရဟန်း အသို့နည်း သင်သည် ဆင်းရဲမရှိသလော၊ အသို့နည်း (သင့်အား) နှစ်သက်ခြင်း မရှိသလော၊ တဇယာက်တည်း နေလေ့ရှိသော သင့်ကို အသို့မူ၍ မမွေ့လျော်ခြင်းသည် မနှိပ်စက်သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

နတ်သား ငါဘုရားသည် စင်စစ် ဆင်းရဲကင်း၏၊ ထိုမှတပါး(သင့်အား) နှစ်သက်ခြင်း မရှိ၊ ထိုမှတပါး တယောက်တည်း နေလေ့ရှိဒသာ ငါဘုရားကို မမွေ့လျော်ခြင်းသည် မနှိပ်စက်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရဟန်း သင်သည် အဘယ်သို့ ဆင်းရဲကင်းသနည်း၊ (သင့်အား)အဘယ်သို့ နှစ်သက်ခြင်း မရှိသနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် တယောက်တည်း နေလေ့ရှိသော သင့်ကို မမွေ့လျော်ခြင်းသည် မနှိပ်စက်သနည်း ဟု (လျှောက်ပြန်၏)။

နတ်သား ဆင်းရဲဖြစ်သောသူအား စင်စစ် နှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်ခြင်း ဖြစ်သောသူအား စင်စစ် ဆင်းရဲခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ရဟန်းသည် နှစ်သက်ခြင်းလည်းမရှိ ဆင်းရဲခြင်းလည်းမရှိ၊ ဤသို့ သိလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နှစ်သက်ခြင်းမရှိသော ဆင်းရဲခြင်းမရှိသော လောကဌ် တဏှာကို ကူးမြောက်ပြီးသော မကောင်းမှုကို အပယ်ပြုပြီးသော ငြိမ်းအေးပြီးသော ရဟန်းကို ကြာမြင့်မှ ဖူးမြင်ရလေစ့တကား ဟု (လျှောက်၏)။

၉-ဥတ္တရသုတ်

၁၀၀။ ရာဇဂြိုဟ်နိဒါန်း။ ဥတ္တရနတ်သားသည် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

“(အိုခြင်းတရားသည်) အသက်ကို (သေခြင်း၏) အနီးသို့ ဆောင်အပ်၏၊ (သတ္တဝါတို့၏) အသက်သည် နည်းငယ် တိုတောင်းလှ၏၊ အိုခြင်းတရားသည် (သေခြင်း၏) အနီးသို့ ဆောင်အပ်သော သူအား ကိုးကွယ်ရာတို့သည် မရှိကုန်၊ (ပညာရှိသည်) သေခြင်းတရား၌ ထိုကြောက်ဖွယ်ဘေး သုံးမျိုးကို ရှုသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သော ကောင်းမှုတို့ကို ပြုရာ၏”ဟု (လျှောက်၏)။

(အိုခြင်း တရားသည်) အသက်ကို (သေခြင်း၏) အနီးသို့ ဆောင်အပ်၏၊ (သတ္တဝါတို့၏) အသက်သည် နည်းငယ် တိုတောင်းလှ၏၊ အိုခြင်းတရားသည် (သေခြင်း၏) အနီးသို့ ဆောင်အပ်သော သူအား ကိုးကွယ်ရာတို့သည် မရှိကုန်၊ ငြိမ်းချမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို အလိုရှိသူသည် သေခြင်း၌ ထိုကြောက်ဖွယ်ဘေး သုံးမျိုးကို ရှုသည်ဖြစ်၍ လောကာမိသ (တဘူမကဝဋ်)ကို စွန့်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁၀-အနာထပိဏ္ဍိကသုတ်

၁၀၁။ တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် အနာထပိဏ်နတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

“ဤဇေတဝန်ကျောင်းတော်သည် ရဟန်းအပေါင်းတို့၏ အမြဲနေရာလည်း ဖြစ်၏၊ တရားမင်း ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးတော်မူရာလည်း ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ငါ့အား နှစ်သိမ့်ခြင်း‘ပီတိ’ကို ဖြစ်စေ၏။

အလုပ်ကိစ္စ အသိဉာဏ် တည်ကြည်မှု ကိုယ်ကျင့်သီလ မြတ်သော အသက်မွေးမှုဟူသော ဤတရားအပေါင်းကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် စင်ကြယ်ကုန်၏၊ အမျိုးအနွယ်ကြောင့်၎င်း ဥစ္စာကြောင့်၎င်း စင်ကြယ်သည် မဟုတ်ကုန်။

ထို့ကြောင့်သာလျှင် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ၏အကျိုးစီးပွါးကို ရှုမြော်၍ သင့်လျော်သော အကြောင်းအားဖြင့် တရားကို စူးစမ်းဆင်ခြင်ရာ၏၊ ဤသို့ ဆင်ခြင်သည်ရှိသော် ထိုအရိယာမဂ်တရားကို၌ စင်ကြယ်၏။

အကြင် ရဟန်းသည် (တဖက်ကမ်း) နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဤတဖက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ရုံမျှသာလျှင် မြတ်၏၊ သာရိပုတြာသာလျှင် ပညာဖြင့်၎င်း သီလဖြင့်၎င်း ငြိမ်သက်ခြင်းဖြင့်၎င်း ထို (တဖက်ကမ်းနိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်သော ရဟန်းဟူသမျှထက် မြတ်၏" ဟု (လျှောက်၏)။

အနာထပိဏ် နတ်သားသည် ဤစကားကို လျှောက်၏၊ ဤစကားကို လျှောက်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေပြု၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုညဉ့်လွန်သော် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏—ရဟန်းတို့ ဤညဉ့်၌ တယောက်သော နတ်သားသည် ညဉ့်ဦးယံ ကုန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ) အချိန်၌ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် ငါ့ဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ငါဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် ငါဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာတို့ကို လျှောက်၏—

ဤဇေတဝန်ကျောင်းတော်သည် ရဟန်းအပေါင်းတို့၏ အမြဲနေရာလည်း ဖြစ်၏၊ တရားမင်းဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးရာလည်း ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ငါ့အား နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ'ကို ဖြစ်စေ၏။

အလုပ်ကိစ္စ အသိဉာဏ် တည်ကြည်မှု ကိုယ်ကျင့်သီလ မြတ်သော အသက်မွေးမှုဟူသော ဤတရားအပေါင်းကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် စင်ကြယ်ကုန်၏၊ အမျိုးအနွယ်ကြောင့်၎င်း ဥစ္စာကြောင့်၎င်း စင်ကြယ်သည် မဟုတ်ကုန်။

ထို့ကြောင့်သာလျှင် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ၏ အကျိုးစီးပွါးကို ရှုမြော်၍ သင့်လျော်သော အကြောင်းအားဖြင့် တရားကို စူးစမ်းဆင်ခြင်ရာ၏၊ ဤသို့ ဆင်ခြင်သည်ရှိသော် ထိုအရိယာမဂ်တရားတို့၌ စင်ကြယ်၏။

အကြင် ရဟန်းသည် (တဖက်ကမ်း)နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဤတဖက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ရုံမျှသာလျှင် မြတ်၏၊ သာရိပုတြာသာလျှင် ပညာဖြင့်၎င်း သီလဖြင့်၎င်း ငြိမ်သက်ခြင်းဖြင့်၎င်း ထို (တဖက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်သော ရဟန်းဟူသမျှထက် မြတ်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုနတ်သားသည် ဤစကားကို ဆိုပြီး၍ ငါဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေပြုကာ ထိုနေရာ၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ "အသျှင်ဘုရား ထိုနတ်သားသည်

အနာထပိဏ်နတ်သား ဖြစ်လိမ့်မည် ဟု ထင်မိပါ၏၊ အနာထပိဏ်သူဌေးသည် အသျှင်သာရိပုတြာ၌ အလွန်ကြည်ညို၏” ဟု လျှောက်၏။အာနန္ဒာ ကောင်းစွ ကောင်းစ့၊ အာနန္ဒာ ကြံစည် တွေးဆခြင်း ဖြင့် ရောက်သင့် ရောက်ထိုက်သော အရာမှန်သမျှသို့ သင်ရောက်ပေ၏၊ အာနန္ဒာ ထိုနတ်သားသည် အနာထပိဏ်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နှစ်ခုမြောက် အနာထပိဏ္ဍိကဝဂ် ပြီး၏။

၃-နာနာတိတ္ထိယဝဂ် ၁-သိဝသုတ်

၁၀၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိ ပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ၌ သိဝနတ်သားသည် ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ) အချိန်၌ အလွန်နှစ်သက် ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာတို့ကို လျှောက်၏—

“သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာလျှင် ပေါင်းဖော်ရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်း ကို ပြုရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို သိသည်ရှိသော် မြတ်၏၊ မယုတ်မာ။

သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာလျှင် ပေါင်းဖော်ရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော် ခြင်းကို ပြုရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို သိသည်ရှိသော် ပညာကို ရနိုင်၏၊ အခြား (သူမိုက်)ထံမှ ပညာကို မရနိုင်။

သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာလျှင် ပေါင်းဖော်ရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်း ကို ပြုရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို သိသည်ရှိသော် ပူဆွေးသူတို့၏ အလယ်၌ မပူ ဆွေးရ။

သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာလျှင် ပေါင်းဖော်ရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်း ကို ပြုရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို သိသည်ရှိသော် ဆွမျိုးတို့၏ အလယ်၌ တင့်တယ်၏။

သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာလျှင် ပေါင်းဖော်ရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော် ခြင်းကို ပြုရာ၏၊သူတော်ကောင်းတို့၏တရားကို သိသည်ရှိသော် သတ္တဝါတို့သည် ကောင်းသော လားရာ(သုဂတိဘဝ)သို့ ရောက်ကုန်၏။

သူတော်ကောင်းဘို့နှင့်သာလျှင် ပေါင်းဖော်ရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်း ကို ပြုရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို သိသည်ရှိသော် သတ္တဝါတို့သည် အမြဲမပြတ် ချမ်းသာစွာ တည်နေရကုန်၏” ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သိဝနတ်သားကို ဂါထာဖြင့် တုံ့ပြန်၍ မိန့်တော်မူ၏—

“သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာလျှင် ပေါင်းဖော်ရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်း ကို ပြုရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို သိသည်ရှိသော် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်နိုင်၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၂-ခေမသုတ်

၁၀၃။ တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် ခေမနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာတို့ကို လျှောက်၏—

"ပညာမဲ့ကန်သော သူမိုက်တို့သည် ခါးစပ်သော အကျိုးရှိသည်ဖြစ်သော ယုတ်ညံ့သော အမှုကို ပြုကုန်လျက် မိမိသည်ပင် (မိမိ၏) ရန်သူ အဖြစ်ဖြင့် ကျင်လည်ရကုန်၏။

နောင်တ တဖန် ပူပန်ရသော မျက်ရည်ယိုသော မျက်နှာရှိသည် ဖြစ်၍ ငိုယိုလျက် ခံစားရသည့် အကျိုးမရှိသော အမှုကို ပြုခြင်းသည် မကောင်း။

နောင်တ တဖန် မပူပန်ရသော နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍ ခံစားရသည့် အကျိုးရှိသော အမှုကို ပြုခြင်းသည် ကောင်း၏။

သူတော်ကောင်း ဖြစ်သော ပညာရှိသည် မိမိ၏ အစီးအပွါးကို သိငြားအံ့၊ ထိုအစီးအပွါးကို ရှေးဦးစွာပင် ပြုရာ၏၊ ဝင်ရိုးကျိုးသော လှည်းသမား၏ အကြံကဲ့သို့ အားမထုတ်ရာ။

လှည်းသမားသည် ပြေပြစ် ညီညွတ်သော လမ်းမကြီးကို စွန့်၍ မညီညွတ်သော လမ်းခရီးသို့ တက်သောကြောင့် လှည်းဝင်ရိုးကျိုးသည် ဖြစ်၍ ကြံမိုင်ရသကဲ့သို့။

ထို့အတူ ပညာနှံ့သော သူသည် တရားမဖဲ့၍ မတရားသို့ အစဉ်လိုက်သောကြောင့် သေမင်း၏ ခံတွင်းဝသို့ ရောက်သည်ရှိသော် လှည်းဝင်ရိုးကျိုးသော လှည်းသမားကဲ့သို့ ကြံမိုင်ရ၏" ဟု (လျှောက်၏)။

၃-သေရီသုတ်

၁၀၄။ တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် သေရိနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် လျှောက်၏—

"နတ်လူနှစ်မျိုးဘို့သည် ထမင်းကိုသာလျှင် တောင့်တကုန်၏၊ ထိုသို့ တောင့်တစမြဲ ဖြစ်ပါလျက် ထမင်းကို မတောင့်တသော နတ်မည်သည် အဘယ်မှာ ရှိပါအံ့နည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

အကြင်သူတို့သည် ယုံကြည်၍ ကြည်လင်စွာသော စိတ်ဖြင့် ထိုနတ်လူတို့ တောင့်တသည့် ထမင်းကို ပေးလှူကုန်၏၊ ထိုသူတို့အား ထိုပေးလှူအပ်သော ထမင်းသည်သာလျှင် ဤလောကၱရင်း တမလွန်လောကၱရင်း ထိုသူတို့သို့ အစဉ်လိုက်၏။

ထို့ကြောင့် ဝန်တိုခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍ ဝန်တိုခြင်း တည်းဟူသော အညစ်အကြေးကို နှိပ်နင်းလျက် အလှူကို ပေးလှူရာ၏၊ ကောင်းမှုတို့သည် တမလွန်လောကၱ သတ္တဝါတို့၏ တည်ရာ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ်ဖြစ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပါ၏—

"အသျှင်ဘုရား အကြင်သူတို့သည် ယုံကြည်၍ ကြည်လင်စွာသော စိတ်ဖြင့် ထိုနတ်လူတို့ တောင့်တသည့် ထမင်းကို ပေးလှူကုန်၏၊ထိုသူ ဘို့အား ထိုပေးလှူအပ်သော ထမင်းသည်သာလျှင် ဤလောကၱရင်း တမလွန်လောကၱရင်း ပေးလှူသောသူတို့သို့ အစဉ်လိုက်၏။

"ထို့ကြောင့် ဝန်တိုခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍ ဝန်တိုခြင်း တည်းဟူသော အညစ်အကြေးကို နှိပ်နင်းလျက် အလှူကို ပေးလှူရာ၏၊ ကောင်းမှုတို့သည် တမလွန်လောကၥ် သတ္တဝါတို့၏ တည်ရာဖြစ်ကုန်၏" ဟု ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို အလွန်ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

အသျှင်ဘုရား ရှေးကဖြစ်ဘူးသည်ကား အကျွန်ုပ်သည် သေရီအမည်ရှိသော မင်းဖြစ်ဘူး၏၊ ပေးလှူလေ့ရှိ၏၊ အလှူရှင်ပါတည်း၊ ပေးလှူခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆိုလေ့ရှိပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် မြို့တံခါးလေးမျက်နှာတို့ဌ သမဏဗြာဟ္မဏ သူဆင်းရဲ ခရီးသွား သူတောင်းစား ပုန်းတောင်း ယာစကာတို့အား အလှူကို ပေးလှူ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်ကို မောင်းမ အပေါင်းသည် ချဉ်းကပ်၍ ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏ "အရှင်မင်းမြတ်သည်သာလျှင် အလှူကို ပေးလှူရ၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် အလှူကို မပေးလှူရပါ၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း အရှင်မင်းမြတ်ကို အမှီပြု၍ အလှူတို့ကို ပေးလှူလိုပါကုန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြုလိုပါကုန်၏" ဟု လျှောက်ကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်၏ စိတ်ဌ ဤအကြံသည် ဖြစ်ပါ၏ "ငါသည် စင်စစ် အလှူပေးလေ့ရှိ၏၊ အလှူရှင်တည်း၊ပေးလှူခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ သို့ဖြစ်လျက် အလှူကို ပေးလှူကုန်အံ့ ဟု ဆိုသော သူတို့ကို အသို့လျှင် ဆိုရအံ့နည်း" ဟု (အကြံဖြစ်ပါ၏)၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် ပဌမတံခါးကို မောင်းမအပေါင်းအား ပေးရ၏၊ထိုတံခါးဌ မောင်းမ အပေါင်းသည် အလှူကို ပေးလှူ၏၊ အကျွန်ုပ်၏ အလှူကို ပြန်လည် ရှုပ်သိမ်းရ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုအခါဌ နောက်လိုက် လက်အောက်ခံမင်းတို့သည် အကျွန်ုပ်သို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ ဤစကားကို ဆိုကုန်၏ "အရှင်မင်းမြတ်သည် အလှူကို ပေးလှူရ၏၊ မောင်းမ အပေါင်းသည် အလှူကို ပေးလှူရ၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် အလှူကို မပေးလှူရပါ၊ တောင်းပန်ပါကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း အရှင်မင်းမြတ်ကို အမှီပြု၍ အလှူတို့ကို ပေးလှူလိုပါကုန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြုလိုပါကုန်၏" ဟု လျှောက်ကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်၏ စိတ်ဌ ဤအကြံသည် ဖြစ်ပါ၏ "ငါသည် စင်စစ် အလှူပေးလေ့ရှိ၏၊ အလှူရှင်တည်း၊ ပေးလှူခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ သို့ဖြစ်လျက် အလှူကို ပေးလှူကုန်အံ့ ဟု ဆိုသော သူတို့ကို အသို့လျှင် ဆိုရအံ့နည်း" ဟု (အကြံဖြစ်ပါ၏)။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် ဒုတိယတံခါးကို နောက်လိုက် **လက်အောက်ခံ** မင်းတို့အား ပေးရ၏၊ထိုတံခါးဌ နောက်လိုက် **လက်အောက်ခံ** မင်းတို့သည် အလှူကို ပေးလှူကုန်၏၊အကျွန်ုပ်၏ အလှူကို ပြန်လည် ရှုပ်သိမ်းရ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုအခါဌ ဗိုလ်ပါအပေါင်းသည် အကျွန်ုပ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့ဆို၏ "အရှင်မင်းမြတ်သည် အလှူကို ပေးလှူရ၏၊ မောင်းမအပေါင်းသည် အလှူကို ပေးလှူရ၏၊ နောက်လိုက် **လက်အောက်ခံ** မင်းတို့သည် အလှူကို ပေးလှူရကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် အလှူကို မပေးလှူရပါ၊ တောင်းပန်ပါကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း အရှင်မင်းမြတ်ကို အမှီပြု၍ အလှူတို့ကို ပေးလှူလိုပါကုန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြုလိုပါကုန်၏" ဟု လျှောက်ကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား ဤအကြံသည် ဖြစ်ပါ၏၊ ငါသည် စင်စစ် **အ**လှူပေးလေ့ရှိ၏၊ အလှူရှင်တည်း၊ ပေးလှူခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊အလှူကို ပေးလှူကုန်အံ့ ဟု ဆိုသော သူတို့ကို အသို့လျှင် ဆိုရအံ့နည်း၊ အသျှင်ဘုရား စင်စစ် ထိုအကျွန်ုပ်သည် တတိယ တံခါးကို ဗိုလ်ပါ အပေါင်းအား ပေးရ၏၊ထိုတံခါးဌ ဗိုလ်ပါအပေါင်းသည် အလှူကို ပေးလှူ၏၊ အကျွန်ုပ်၏ အလှူကို ပြန်လည် ရှုပ်သိမ်းရ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ၌ ပုဏ္ဏားနှင့် သူကြွယ်ဘို့သည် အကျွန်ုပ်သို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ ဤစကားကို ဆိုကုန်၏"အရှင်မင်းမြတ်သည် အလှူကို ပေးလှူရ၏၊မောင်းမအပေါင်းသည် အလှူကို ပေးလှူရ၏၊နောက်လိုက် လက်အောက်ခံ မင်းတို့သည် အလှူကို ပေးလှူရ၏၊ဗိုလ်ပါအပေါင်းသည် အလှူကို ပေးလှူရ၏၊ အကျွန်ုပ်ဘို့သည် အလှူကို မပေးလှူရပါ၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း အရှင်မင်းမြတ်ကို အမှီပြု၍ အလှူကို ပေးလှူလိုပါကုန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြုလိုပါကုန်၏" ဟု လျှောက်ကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား ဤအကြံသည် ဖြစ်ပါ၏ "ငါသည် စင်စစ် အလှူပေးလေ့ရှိ၏၊အလှူရှင်တည်း၊ ပေးလှူခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အလှူကို ပေးလှူကုန်အံ့" ဟု ဆိုသော သူတို့ကို အသို့ ဆိုရအံ့နည်း ဟု (အကြံဖြစ်ပါ၏)။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် စတုတ္ထတံခါးကို ပုဏ္ဏားနှင့် သူကြွယ်ဘို့အား ပေးရ၏၊ ထိုတံခါး၌ ပုဏ္ဏားနှင့် သူကြွယ်တို့သည် အလှူကို ပေးလှူကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်၏ အလှူကို ပြန်လည် ရှုပ်သိမ်းရ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ၌ မင်းချင်းယောကျ်ားတို့သည် အကျွန်ုပ်သို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ ယခု အခါ၌ အရှင်မင်းမြတ်သည် တစုံတခုသော အလှူကို မပေးလှူရတော့ပါ ဟု လျှောက်ကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ဆိုသော် အကျွန်ုပ်သည် ထိုမင်းချင်းယောကျ်ားတို့အား ဤစကားကို ဆိုပါ၏၊ အမောင်တို့ သို့ဖြစ်လျှင် အပဖြစ်ကုန်သော နယ်ပယ်တို့၌ အကြင် အခွန်အတုတ် (အတိုးအပွါး ဥစ္စာ)သည် ကောင်းစွာ ဖြစ်၏၊ ထိုအခွန်အဘုတ် (အတိုးအပွါး ဥစ္စာ)မှ ထက်ဝက်ကို နန်းတော်တွင်းသို့ သွင်းကုန်လော့၊ ထက်ဝက်ကို ထိုအရပ်၌သာလျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏ သူဆင်းရဲ ခရီးသွားသူတောင်းစား ဖုန်းတောင်းယာစကာတို့အား အလှူကို ပေးလှူကုန်လော့(ဟု ဆိုပါ၏)။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ရှည်မြင့်စွာသော အနှစ်ရှစ်သောင်းကာလပတ်လုံး ပြုအပ်ကုန်သော ကောင်းမှု ဤသို့ ရှည်မြင့်စွာသော အနှစ်ရှစ်သောင်း ကာလပတ်လုံး ပြုအပ်ကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့၏ အပိုင်းအခြားကို ကောင်းမှုသည် ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိ၏ ဟူ၍ငင်း ကောင်းမှု၏ အကျိုးသည် ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိ၏ ဟူ၍ငင်း နတ်ပြည်၌ ဤမျှလောက် တည်ရာရှိ၏ ဟူ၍ငင်း မသိနိုင်ပါ၊ အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ် ဖြစ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပါ၏—

"အသျှင်ဘုရား အကြင်သူတို့သည် ယုံကြည်၍ ကြည်လင်စွာသော စိတ်ဖြင့် ထို နတ်လူတို့တောင့်တသည့် ထမင်းကို ပေးလှူကုန်၏၊ ထိုသူတို့အား ထိုပေးလှူသော ထမင်းသည် သာလျှင် ဤလောက၌ငင်း တမလွန်ဘဝ၌ငင်း ထိုပေးလှူသူတို့သို့ အစဉ်လိုက်၏။

၄-ဃဋီကာရသုတ်

၁၀၅။ တခုသော နေရာ၌ ရပ်ဘည်ပြီးသော် ဃဋီကာရနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

အဝိဟာဘုံသို့ ရောက်ကုန်သော (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်ကုန်သော စွဲမက်ခြင်း‘ရာဂ’ အမျက်ထွက်ခြင်း ‘ဒေါသ’ ကုန်ပြီးကုန်သော လောကဌ ကပ်ငြိမှု ‘တဏှာ’ကို ကူးမြောက်ကုန်ပြီးသော ရဟန်းခုနစ်ယောက်တို့သည် အဘယ်သူတို့နည်း။

အဘယ်ရဟန်းတို့သည် သေမင်း၏ တည်ရာဖြစ်သော ကူးမြောက်နိုင်ခဲသော (ကိလေသာ) ညွှန်ပျောင်းကို ကူးမြောက်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်ရဟန်းတို့သည် လူဌ ဖြစ်သော ကိုယ်ကိုစွန့်၍ နတ်ပြည်ဌ ဖြစ်ကြောင်း (သံယောဇဉ်)ကို လွန်မြောက်ကုန်သနည်းဟု (လျှောက်၏)။

ဥပက ပလဂဏ္ဍ ပုဏ္ဏသာတိ ဟူသော ထိုသုံးယောက်တို့ဌင်း ဘဒ္ဒိယ ခဏ္ဍဒေဝ ဗာဟုရဂို သိဂီယတို့ဌင်း ထိုခုနစ်ယောက်တို့သည် လူဌ ဖြစ်သော ကိုယ်ကို စွန့်ကုန်၍ နတ်ပြည်ဌ ဖြစ်ကြောင်း (သံယောဇဉ်)ကို လွန်မြောက်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မာရ်မင်း၏ ကျော့ကွင်းကို ပယ်ဘတ်ကုန်သော ထိုရဟန်းတို့၏ အပြစ်မရှိခြင်းကို ပြောဆို၏၊ ထိုသူတို့သည် အဘယ်သူ၏ တရားကို သိကုန်၍ ဘဝ အနှောင်အဖွဲ့ကို ဖြတ်ကုန်သနည်း။

ထိုသူတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားကို သိ၍ ဘဝအနှောင်အဖွဲ့ကို ဖြတ်ကာ ထို မြတ်စွာဘုရားကို ကြဉ်ထား၍ ဘဝအနှောင်အဖွဲ့ကို မဖြတ်နိုင်ကုန်၊ အသျှင်ဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို ကြဉ်ထား၍ ဘဝအနှောင်အဖွဲ့ကို ဖြတ်နိုင်သည် မဟုတ်ကုန်။

အကြင်နိဗ္ဗာန်ဌ နာမ်သည်ဌင်း ရုပ်သည်ဌင်း အကြွင်းမဲ့ချုပ်၏၊ ဤသာသနာတော်ဌ ထိုသူတို့သည် ထို (နိဗ္ဗာန်)တရားကို သိကုန်၍ ဘဝအနှောင်အဖွဲ့ကို ဖြတ်ကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

နက်နဲသော သိနိုင်ခဲသော လွန်စွာသိနိုင်ခဲသော စကားကို ဆိုဘိ၏၊ သင်သည် အဘယ်သူ၏ တရားကို သိ၍ ဤသို့ သဘောရှိသော စကားကို ဆိုဘိသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အာကျွန်ုပ်သည် ရှေးအခါက ဝေကဋိဂ်ရွာဌ ဃဋီကာရ အိုးထိန်းသည် ဖြစ်ခဲ့ဘူးပါ၏၊ အမိအဖကို လုပ်ကျွေးခဲ့၏၊ ကဿပမြတ်စွာဘုရား၏ ဥပါသကာ ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။

မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ခဲ့ပါ၏၊ အာမိသကင်းသည်ဖြစ်၍ အကျင့်မြဟ်ကို ကျင့်လေ့ရှိခဲ့ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရားနှင့် တရွာထည်းနေ ဖြစ်ခဲ့ဘူးပါ၏၊ ရှေးအခါက အသျှင်ဘုရားနှင့် အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်ခဲ့ဘူးပါ၏။

ထိုအာကျွန်ုပ်သည် တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ကုန်ပြီးသော လောကဌ ကပ်ငြိမှု ‘တဏှာ’ကို ကူးမြောက်ကုန်ပြီးသော ထိုရဟန်း ခုနစ်ယောက်တို့ကို သိပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

အိုးထိန်း အကြင်အခြင်းအရာဖြင့် ထိုအကြောင်းကို ဆို၏၊ထိုအခါက ဤအတိုင်း ဖြစ်ဘူးပြီ၊ ရှေးအခါက ဝေကဋိဂ်ရွာဌ ဃဋီကာရ အိုးထိန်းသည် ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏၊ အမိအဖကို လုပ်ကျွေးခဲ့၏၊ ကဿပမြတ်စွာဘုရား၏ ဥပါသကာဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။

မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ခဲ့၏၊ အာမိသကင်းသည်ဖြစ်၍ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်လေ့ရှိခဲ့၏၊ ငါနှင့် တရွာတည်းနေ ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏၊ ငါ၏ အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။

ထိုအာကျွန်ုပ်သည် တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ကုန်ပြီးသော လောကဌ ကပ်ငြိမှု ‘တဏှာ’ကို ကူးမြောက်ကုန်ပြီးသော ထိုရဟန်း ခုနစ်ယောက်တို့ကို သိပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

အိုးထိန်း အကြင်အခြင်းအရာဖြင့် ထိုအကြောင်းကို ဆို၏၊ထိုအခါက ဤအတိုင်း ဖြစ်ဘူးပြီ၊ ရှေးအခါက ဝေကဋိဂ်ရွာဌ ဃဋီကာရ အိုးထိန်းသည် ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏၊ အမိအဖကို လုပ်ကျွေးခဲ့၏၊ ကဿပမြတ်စွာဘုရား၏ ဥပါသကာဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။

မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ခဲ့၏၊ အာမိသကင်းသည်ဖြစ်၍ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်လေ့ရှိခဲ့၏၊ ငါနှင့် တရွာတည်းနေ ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏၊ ငါ၏ အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။

ရွေးကအပေါင်းအဖော် ဖြစ်ခဲ့ဘူးကုန်သော ပါးများအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော အဆုံးစွန်သော ကိုယ်ကို ဆောင်ကုန်သော နှစ်ယောက်ကုန်သော သူတို့၏ ဤသို့သော ပေါင်းဆုံမခြင်းသည် ဖြစ်သတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၅-ဇန္တုသုတ်

၁၀၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ကောသလတိုင်း ဟိမဝန္တာတောင်နံပါး တောကျောင်း၌ ပုံလွှင့်သော စိတ်ရှိကုန်သည် တက်ကြွထောင်လွှားကုန်သည် လျှပ်ပေါ်ကုန်သည် နှုတ်ကြမ်းကုန်သည် စည်းကမ်းမဲ့ (မစောင့်စည်း) ပြောဆိုကုန်သည် သတိ လွတ်ကုန်သည် ပညာအဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိကုန်သည် မတည်ကြည်ကုန်သည် ပုံလွှင့်သော စိတ်ရှိကုန်သည် ဣန္ဒြေကင်းမဲ့ကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြကုန်၏၊ ထိုအခါ ဇန္တုနတ်သားသည် တဆဲ့ငါးရာမြောက်သော ဥပုသ်နေ့၌ ထိုရဟန်းများရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုရဟန်းတို့ ကို ဂါထာတို့ဖြင့် လျှောက်၏—

ရွေးအခါက ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းဘိုးသည် ချမ်းသာစွာ အသက်မွေးလေ့ရှိကုန်၏၊ တပ်မက်ခြင်း မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ဆွမ်းကို ရှာမှီးကုန်၏၊ တပ်မက်ခြင်း မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ အိပ်ရာ နေရာကို ရှာမှီးကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် လောက၌ မမြဲခြင်းကို သိကုန်၍ ခ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုကုန်၏။

ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းတို့သည် ရှာ၌ ရှာသူကြီးဘို့ကဲ့သို့ မိမိကိုယ်ကို မကောင်းသဖြင့် အသက်မွေးမှုကာ လှန်စွာ စားကုန်လျက် သူတပါးအိုင်ရာတို့၌ မိန်းမောကုန်သည်ဖြစ်၍ အိပ်ကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်သည် သံဃာတော်အား လက်အုပ်ချီလျက် လျှောက်ကြားလိုပါ၏၊ သူသေကောင်တို့ကို စွန့်အပ်ကုန်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ထောက်တည်ရာ မရှိသော ထိုရဟန်းတို့ကို စွန့်အပ်ကုန်၏၊

အကြင်ရဟန်းဘိုးသည် မွေလျော့ကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့ကို ရည်ညွှန်း၍ အကျွန်ုပ်သည် ဆိုအပ်ပါ၏၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည် မမွေ့မလျော့ကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့အား အကျွန်ုပ်သည် ရှိခိုးခြင်းကို ပြုပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၆-ရောဟိတဿသုတ်

၁၀၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် ရောဟိတဿနတ်သားသည် မြင်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—"အသျှင်ဘုရား အကြင်အရပ်၌ ပဋိသန္ဓေမနေရ မအိုရ မသေရ မရွှေ့လျောရ တဖန် မဖြစ်ရ၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအရပ်သို့ သွားခြင်းဖြင့် လောက၏ အဆုံးကို သိခြင်းငှါငင်း မြင်ခြင်းငှါငင်း ရောက်ခြင်းငှါငင်း တတ်ကောင်းပါသလော" ဟု လျှောက်၏၊ ရောဟိတဿနတ်သား အကြင်အရပ်၌ ပဋိသန္ဓေမနေရ မအိုရ မသေရ မရွှေ့လျောရ တဖန် မဖြစ်ရ၊ ထိုအရပ်သို့ သွားခြင်းဖြင့် လောက၏ အဆုံးကို သိအပ်၏၊ မြင်အပ်၏၊ သွားခြင်းဖြင့် ရောက်အပ်၏ ဟူ၍ ငါဘုရားသည် ဟောတော်မူ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ်ဖြစ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် "ရောဟိတဿနတ်သား အကြင်အရပ်၌ ပဋိသန္ဓေမနေရ မအိုရ မသေရ မရွှေ့လျောရ တဖန် မဖြစ်ရ၊ ထိုအရပ်သို့ သွားခြင်းဖြင့် လောက၏ အဆုံးကို သိအပ် မြင်အပ် ရောက်အပ်၏ ဟူ၍ ငါဘုရားသည် ဟောတော်မမူ" ဟု ဤစကားကို အလွန်လျှင် ကောင်းစွာ ဟောအပ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ရှေးကဖြစ်ဘူးသည်ကား အကျွန်ုပ်သည် မူဆိုး၏သား ဖြစ်သော တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံ၍ ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်သွားလာနိုင်သော ရောဟိတဿမည်သော ရဿေဖြစ်ခဲ့ဘူးပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်၏ လျင်မြန်ပုံမှာ ဤသို့ သဘောရှိခဲ့ပါ၏၊ လေးအတတ်ကို သင်ကြားပြီး၍ လေးအတတ်၌ လက်ကျင့်ရပြီးသော **မင်းအိမ်၌ လေးအတတ်ကို** ပြပြီးသော မြဲမြံခိုင်ခံ့သော လေးရှိသော လေးဆရာသည် ပေါ့ပါးသော မြားဖြင့် ခဲခဲ ယဉ်းယဉ်း မဟုတ်ပဲ ဖီလာ ကန့်လန့်ထန်းပင်ရိပ်ကို လွန်စေနိုင်သကဲ့သို့ ထိုအတူ (တခဏသော စကြဝဠာကို လွန်စေနိုင်၏)။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား ဤသို့သဘောရှိသော ခြေလှမ်းသည် ဖြစ်ခဲ့ပါ၏၊ အရှေ့သမုဒ္ဒရာမှ အနောက်သမုဒ္ဒရာသည် ဝေးကွာသကဲ့သို့ ထိုအတူ ဝေးကွာသော ခြေလှမ်း ဖြစ်ခဲ့ပါသည်၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား ငါသည် သွားခြင်းဖြင့် လောက၏ အဆုံးသို့ ရောက်အံ့ဟု ဤသို့သဘောရှိသော အလို ဖြစ်ခဲ့၏။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ် ဤသို့ သဘောရှိသော လျင်မြန်ခြင်းနှင့်၎င်း ဤသို့သဘောရှိသော ခြေလှမ်းနှင့်၎င်း ပြည့်စုံသော ထိုအကျွန်ုပ်သည် စားခြင်း သောက်ခြင်း ခဲခြင်း လျက်ခြင်း အချိန်ကို ဖယ်ထား၍ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်ပစ်ခြင်းကို ဖယ်ထား၍ အိပ်စက်မှု အပန်းဖြေ နားနေမှုကို ဖယ်ထားပြီးလျှင် အနှစ်တရာအသက်ကြွင်းရှိသော အကျွန်ုပ်သည် အနှစ်တရာအသက်ရှင်လျက် အနှစ်တရာပတ်လုံး သွား၍ လောက၏အဆုံးသို့ မရောက်ပဲ အကြားဌာသာလျှင် သေရပါသည်။

အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ် ရှိပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် "အချင်းနတ်သား အကြင်လောက၌ ပဋိသန္ဓေမနေရ မအို မသေ မရွှေ့လျောရ တဖန်မဖြစ်ရ၊ ထိုအရပ်သို့ သွားခြင်းဖြင့် လောက၏အဆုံးကို သိအပ်၏ မြင်အပ်၏ ရောက်အပ်၏ ဟူ၍ ငါဟောတော်မမူ" ဟူသော ဤစကားကို အလွန်လျှင် ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

အချင်းရောဟိတဿနတ်သား လောက၏ အဆုံး နိဗ္ဗာန်ကို မရောက်ပဲ ဆင်းရဲ၏ အဆုံး ပြုခြင်းကိုလည်း ငါဟောတော်မမူ၊ အချင်းနတ်သား စင်စစ်အားဖြင့် သညာလည်းရှိ စိတ်လည်းရှိသော တလံမျှလောက်သော ဤခန္ဓာကိုယ်၌ **လောက** (ဒုက္ခသစ္စာ)ကိုဎင်း လောက၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း (သမုဒယသစ္စာ)ကိုဎင်း လောက၏ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန် (နိရောဓသစ္စာ)ကိုဎင်း လောက၏ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် (မဂ္ဂသစ္စာ)ကိုဎင်း ငါ ပညတ်တော်မူ၏။

လောက၏အဆုံး (နိဗ္ဗာန်)သို့ ခြေဖြင့်သွားခြင်းဖြင့် တရံတဆစ်မျှ မရောက်နိုင်၊ လောက၏ အဆုံး (နိဗ္ဗာန်)သို့ မရောက်ပဲ ဆင်းရဲမှု လုတ်မြောက်ခြင်း မည်သည်လည်း မရှိ။

ထို့ကြောင့် စင်စစ်အားဖြင့် လောကကို သိပြီးသော လောက၏အဆုံး (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ပြီးသော ကျင့်သုံးပြီးသော အကျင့်မြတ်ရှိသော မကောင်းမှုမှ ငြိမ်းပြီးသော ပညာရှိသည် လောက၏အဆုံးကို သိ၍ ဤ(ပစ္စုပ္ပန်)လောကကိုဎင်း တမလွန်(လောက)ကိုဎင်း မတောင့်တတော့ချေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၇-နန္ဒသုတ်

၁၀၈။ တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် နန္ဒနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

"အချိန်အခါတို့သည် (ပုဂ္ဂိုလ်ကို) လွန်ကုန်၏၊ ညဉ့်တို့သည် (ပုဂ္ဂိုလ်ကို) လွန်ကုန်၏၊ (ပဌမ မဇ္ဈိမ ပစ္ဆိမ) အရွယ်အစုတို့သည် (ပုဂ္ဂိုလ်ကို) အစဉ်အတိုင်း စွန့်ကုန်၏၊ (ပညာရှိသည်) သေခြင်း၌ ထိုကြောက်ဖွယ်ဘေး သုံးမျိုးကို ရှုသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သော ကောင်းမှုတို့ကို ပြုရာ၏" ဟု (လျှောက်၏)။

အချိန်အခါတို့သည် (ပုဂ္ဂိုလ်ကို) လွန်ကုန်၏၊ ညဉ့်တို့သည် (ပုဂ္ဂိုလ်ကို) လွန်ကုန်၏၊ (ပဌမ မဇ္ဈိမ ပစ္ဆိမ) အရွယ်အစုတို့သည် (ပုဂ္ဂိုလ်ကို) အစဉ်အတိုင်း စွန့်ကုန်၏၊ ငြိမ်းချမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို အလိုရှိသူသည် ထိုကြောက်ဖွယ်ဘေး သုံးမျိုးကို ရှုသည်ဖြစ်၍ လောကအာမိသ (တဘူမက ဝဋ်)ကို စွန့်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၈-နန္ဒိဝိသာလသုတ်

၁၀၉။ တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် နန္ဒိဝိသာလနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် လျှောက်၏—

"ကြီးသောလှုံလရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား (ဣရိယာပုထ်) လေးပါးဟူသော စက်လေး ပါးလည်း ရှိသော ကိုးပါးသော အပေါက် (ဒွါရ)လည်း ရှိသော (မစင်တို့ဖြင့်) ပြည့်သော လိုချင်မှု 'လောဘ'နှင့် စပ်ယှဉ်သော (အမိဝမ်းတိုက် ဟူသော) ညှန်ပျောင်း၌ ဖြစ်သော ကိုယ်သည် အဘယ်သို့လျှင် ထွက်မြောက်မှု ဖြစ်နိုင်လတ္တံ့နည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ရန်ငြိုးဖွဲ့မှုကိုဎင်း ကိလေသာဟူသော ကြိုးလွန်ကိုဎင်း လိုချင်မှု 'ဣစ္ဆာ'ကိုဎင်း ယုတ်ညံ့သော လိုချင်မှု 'လောဘ'ကိုဎင်း ဖြတ်၍ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကို အမြစ်နှင့်တကွ နုတ်သည်ရှိသော် ဤသို့ထွက်မြောက်သည် ဖြစ်နိုင်လတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၉-သုသိမသုတ်

၁၁၀။ သာဝတ္ထိ နိဒါန်း။ ထိုအခါ၌ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်အာနန္ဒာအား—"အာနန္ဒာ သင်သည်လည်း သာရိပုတြာကို နှစ်သက်သလော" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား မမိုက်သော မပြစ်မှားတတ်သော မတွေဝေသော ဖောက်ပြန်သည့် စိတ်မရှိသော အဘယ်မည်သော သူသည် အသျှင်သာရိပုတြာ ကို မနှစ်သက်ပဲ ရှိပါအံ့နည်း၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် ပညာရှိပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် ကြီးသောပညာ ရှိပါ၏၊

အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် ကျယ်ပြန့်သော ပညာလည်း ရှိ၏၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရှင်သော ပညာလည်း ရှိ၏၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် လျင်မြန်သော ပညာလည်း ရှိ၏၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် ထက်သော ပညာလည်း ရှိ၏၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် (ကိလေသာကို) ဖောက်ထွင်းနိုင်သော ပညာလည်း ရှိ၏၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် အလိုနည်း၏၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရောင့်ရဲလွယ်၏၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် နိဝရဏတို့မှ ဆိတ်ခြင်း ရှိ၏၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် (လူတို့နှင့်) ရောနှောခြင်းတို့မှ ကင်း၏၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် ထက်သန်သောလုံ့လ ရှိ၏၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဆိုဆုံးမတတ်၏၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် စကားကို သည်းခံတတ်၏၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် ပြစ်တင်ဆုံးမတတ်၏၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် ယုတ်မာသော သူတို့၌ ရှုတ်ချလေ့ရှိ၏၊ အသျှင်ဘုရား မမိုက်သော မပြစ်မှားတတ်သော မတွေဝေသော ဖောက်ပြန်သည့် စိတ်မရှိသော အဘယ်မည်သော သူသည် အသျှင်သာရိပုတြာကို မနှစ်သက်ပဲ ရှိပါအံ့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဤစကားသည် ဤအတိုင်းမှန်၏၊ အာနန္ဒာ ဤစကားသည် ဤအတိုင်းမှန်၏၊ အာနန္ဒာ မမိုက်သော မပြစ်မှားတတ်သော မတွေဝေသော ဖောက်ပြန်သည့် စိတ်မရှိသော အဘယ်မည်သော သူသည် သာရိပုတြာကို မနှစ်သက်ပဲ ရှိအံ့နည်း။ အာနန္ဒာ သာရိပုတြာသည် ပညာလည်း ရှိ၏၊ အာနန္ဒာ သာရိပုတြာသည် ကြီးသောပညာလည်း ရှိ၏၊ အာနန္ဒာ သာရိပုတြာသည် ကျယ်ပြန့်သော ပညာလည်း ရှိ၏၊ အာနန္ဒာ သာရိပုတြာသည် ရှင်သော ပညာလည်း ရှိ၏၊ အာနန္ဒာ သာရိပုတြာသည် လျင်မြန်သော ပညာလည်း ရှိ၏၊ အာနန္ဒာ သာရိပုတြာသည် ထက်သော ပညာလည်း ရှိ၏၊ အာနန္ဒာ သာရိပုတြာသည် (ကိလေသာကို) ဖောက်ထွင်းနိုင်သော ပညာလည်း ရှိ၏။ အာနန္ဒာ သာရိပုတြာသည် အလိုနည်း၏၊ အာနန္ဒာ သာရိပုတြာသည် ရောင့်ရဲလွယ်၏၊ အာနန္ဒာ သာရိပုတြာသည် နိဝရဏတို့မှ ဆိတ်ခြင်းရှိ၏၊ အာနန္ဒာ သာရိပုတြာသည်(လူတို့နှင့်)ရောနှောခြင်းတို့မှ ကင်း၏၊ အာနန္ဒာ သာရိပုတြာသည် ထက်သန်သောလုံ့လ ရှိ၏၊ အာနန္ဒာ သာရိပုတြာသည် ဆိုဆုံးမတတ်၏၊ အာနန္ဒာ သာရိပုတြာသည် စကားကို သည်းခံတတ်၏၊ အာနန္ဒာ သာရိပုတြာသည် ပြစ်တင်ဆုံးမတတ်၏၊ အာနန္ဒာ သာရိပုတြာသည် ယုတ်မာသောသူတို့၌ ရှုတ်ချလေ့ရှိ၏၊ အာနန္ဒာ မမိုက်သော မပြစ်မှားတတ်သော မတွေဝေသော ဖောက်ပြန်သည့် စိတ်မရှိသော အဘယ်မည်သော သူသည် သာရိပုတြာကို မနှစ်သက်ပဲ ရှိအံ့နည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ သုသိမနာဘိက္ခုသည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ ဂုဏ်အကျေးဇူးကို ဆိုအပ်သည်ရှိသော် များစွာသော နာဘသားပရိသတ်ခြံရုံလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး ပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—“မြတ်စွာဘုရား ဤစကားသည် ဤအတိုင်းမှန်ပါ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ဤစကားသည် ဤအတိုင်းမှန်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား မမိုက်သော မပြစ်မှားတတ်သော မတွေဝေသော ဖောက်ပြန်သည့် စိတ်မရှိသော အဘယ်မည်သော သူသည် အသျှင်သာရိပုတြာကို မနှစ်သက်ပဲ ရှိပါအံ့နည်း၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် ပညာရှိ၏၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် ကြီးသောပညာရှိ၏၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် ကျယ်ပြန့်သော ပညာလည်း ရှိ၏၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရှင်သောပညာလည်း ရှိ၏၊ အသျှင်ဘုရား

အသျှင်သာရိပုတြာသည် လျင်မြန်သော ပညာလည်း ရှိ၏၊ ထက်သော ပုဉ္ဇာလည်း ရှိ၏၊ (ကိလေသာကို)ဖောက်ဆွင်းနိုင်သော ပညာလည်း ရှိ၏၊ အလိုနည်း၏၊ ရောင့်ရဲလွယ်၏၊ နိဝရဏတို့မှ ဆိတ်ခြင်း ရှိ၏၊ လူတို့နှင့် ရောနှောခြင်းမှ ကင်း၏၊ ထက်သန်သောလုံ့လ ရှိ၏၊ ဆိုဆုံးမတတ်၏၊ စကားကို သည်းခံတတ်၏၊ ပြစ်တင်ဆုံးမတတ်၏၊ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ယုတ်မာသောသူတို့၌ ရှုတ်ချလေ့ ရှိ၏၊ အသျှင်ဘုရား မဟိုက်သော မပြစ်မှားတတ်သော မဘေဝေသော ဖောက်ပြန်သည့် စိတ်မရှိသော အဘယ်မည်သော သူသည် အသျှင်သာရိပုတြာကို မနှစ်သက်ပဲ ရှိပါအံ့နည်း။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ချဉ်းကပ်ရာရာ နတ်ပရိသတ်၌ များစွာသော ထိုချီးမှုမ်းသော အသံကိုသာလျှင် ကြားရပါ၏၊ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ပညာရှိ၏၊ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ကြီးသော ပညာရှိ၏၊ ကျယ်ပြန့်သော ပညာရှိ၏၊ ရှင်သော ပုဉ္ဇာလည်း ရှိ၏၊ လျင်မြန်သော ပညာလည်း ရှိ၏၊ ထက်သော ပညာလည်း ရှိ၏၊ (ကိလေသာကို) ဖောက်ဆွင်းနိုင်သော ပညာလည်း ရှိ၏၊ အလိုနည်း၏၊ ရောင့်ရဲလွယ်၏၊ နိဝရဏာတို့မှ ဆိတ်ခြင်းရှိ၏၊လူတို့နှင့်ဆက်ဆံရောနှောခြင်းမှ ကင်း၏၊ထက်သန်သောလုံ့လ ရှိ၏၊ဆိုဆုံးမတတ်၏၊ စကားကို သည်းခံတတ်၏၊ ပြစ်တင်ဆုံးမတတ်၏၊ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ယုတ်မာသောသူတို့၌ ရှုတ်ချလေ့ ရှိ၏ဟု (ကြားရပါ၏)။ အသျှင်ဘုရား မဟုတ်သော မပြစ်မှားတတ်သော မတော်ဝေသော ဖောက်ပြန်သည့် စိတ်မရှိသော အဘယ်မည်သော သူသည် အသျှင်သာရိပုတြာကို မနှစ်သက်ပဲ ရှိပါအံ့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ သုသိမနတ်သား၏ နတ်သားပရိသတ်သည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆိုသည်ရှိသော် နှစ်လိုသည် ဝမ်းမြောက်သည် နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ အထူးထူးသော အဆင်းအရောင်တို့ကို ထင်ရှား ဖြစ်စေ၏၊ ဥပမာသော်ကား ဝေါက်ပသော အမျိုးမှန်သော ရှစ်မြောင့်ရှိသော ကောင်းစွာ ပြုပြင်ပြီးဖြစ်သော ကမ္မလာနိဋ္ဌ ထားအပ်သော ကျောက်မျက်ရတနာသည် ထွန်းပသကဲ့သို့ဖြင်း တောက်ပသကဲ့သို့ဖြင်း တင့်တယ်သကဲ့သို့ဖြင်း ဤအတူသာလျှင် သုသိမနတ်သား၏ နတ်သားပရိသတ်သည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆိုသည်ရှိသော် နှစ်လိုသည် ဝမ်းမြောက်သည် နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ အထူးထူးသော အဆင်းအရောင်တို့ကို ထင်ရှား ဖြစ်စေ၏။

ဥပမာ တမျိုးသော်ကား လိမ်မာသော ရွှေပန်းထိမ်သည်သားသည် ဖိုဝဋ္ဌ ကောင်းစွာ ကြည်ဇေပြီး အပြအပြစ်ပြုပြီးသော ကမ္မလာနိဋ္ဌ ထားအပ်သော တနိုက္ခရှိသော ဇမ္ဗူရုဇ်ရွှေသည် ထွန်းပသကဲ့ ဤဖြင်း တောက်ပသကဲ့သို့ဖြင်း တင့်တယ်သကဲ့သို့ဖြင်း ဤအတူသာလျှင် သုသိမနတ်သား၏ နတ်သားပရိသတ်သည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆိုသည်ရှိသော် နှစ်လိုသည် ဝမ်းမြောက်သည် နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ အထူးထူးသော အဆင်းအရောင်တို့ကို ဖြစ်စေ၏။

ဥပမာတမျိုးသော်ကား တန်ဆောင်မုန်းလအခါ တိမ်အုပ်ကင်းစင်သည်ဖြစ်၍ ထုတ်ချင်းပေါက်သော ကောင်းကင်၌ ,သူဋ္ဌေးမိုးခသောက်ယံအခါဝယ် သောက်ရှူးကြယ်သည် ထွန်းပသကဲ့ ဤဖြင်း တောက်ပသကဲ့သို့ဖြင်း တင့်တယ်သကဲ့သို့ဖြင်း ဤအတူသာလျှင် သုသိမနတ်သား၏ နတ်သားပရိသတ်သည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆိုအပ်သည်ရှိသော် နှစ်လိုသည် ဝမ်း

မြောက်သည်ဖြစ်၍ နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍ အဆူးထူးသော အဆင်းအရောင်တို့ကို ထင်ရှားဖြစ်စေ၏။

ဥပမာတမျိုးသော်ကား တန်ဆောင်မုန်းလအခါ တိမ်တိုက်ကင်းစင်သည်ဖြစ်၍ ထုတ်ခြင်းပေါက်သော ကောင်းကင်၌ နေမင်းသည် ကောင်းကင်သို့ တက်သည်ရှိသော် အလုံးစုံသော ကောင်းကင်၌ ဖြစ်သော အမိုက်တိုက်ကိုဖယ်၍ ထွန်းပသကဲ့သို့၎င်း တောက်ပသကဲ့သို့၎င်း တင့်တယ်သကဲ့သို့၎င်း ဤအတူသာလျှင် သုသိမနတ်သား၏ နတ်သားပရိသတ်သည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆိုအပ်သည်ရှိသော် နှစ်လိုသည် ဝမ်းမြောက်သည် နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ အထူးထူးသော အဆင်းအရောင်တို့ကို ထင်ရှားဖြစ်စေ၏။

ထိုအခါ၌ သုသိမနတ်သားသည် အသျှင်သာရိပုတြာကို အကြောင်းပြု၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

“ပညာရှိဟူ၍ သမုတ်အပ်သော အမျက်မရှိသော အလိုနည်းသော ရဲရင့်သော ယဉ်ကျေးပြီးသော ရဟန္တာဖြစ်သော သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားမှ ရအပ်သော ချီးမွမ်းခြင်းရှိ၏” ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်သာရိပုတြာကို အကြောင်းပြု၍ သုသိမနတ်သားကို ဂါထာဖြင့် တဖန် မိန့်ဆိုတော်မူပြန်၏—

“ပညာရှိ၏ဟူ၍ သမုတ်အပ်သော အမျက်မရှိသော အလိုနည်းသော ရဲရင့်သော ယဉ်ကျေးပြီးသော ရဟန္တာဖြစ်သော သာရိပုတြာသည် ကောင်းစွာ ယဉ်ကျေးပြီးသည် ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုချိန်ကို တောင့်တ၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁၀-နာနာတိတ္ထိယသာဝကသုတ်

၁၁၁။ အာကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်— အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်ဘို့ကို အစာကျွေး၍ မွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသမ သဟလိ နိုက အာကောဋ္ဌက ဝေဂဗ္ဘာရိ မာဏဝဂါမိယ ဟူသော များစွာကုန်သော အထူးထူးသော တိတ္ထိဘို့၏တပည့်ဖြစ်ကုန်သော နတ်သားတို့သည် ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ)အခါ၌ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ဝေဠုဝန် တကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ကြကုန်ပြီ သော် အသမနတ်သားသည် ပူရဏကဿပကို အကြောင်းပြု၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

ဤလောက၌ အကြင် (ပူရဏ)ကဿပသည် ဖြတ်အပ် သတ်အပ်သည်၌ရှင်း ပုတ်ခတ်ခြင်း ညှဉ်းဆဲခြင်းတို့၌ရှင်း မကောင်းမှုကို အဖန်တလဲလဲ မရှုတတ်၊ မိမိ၏ ကောင်းမှုကိုလည်း အဖန်တလဲလဲ မရှုတတ်၊ ထိုဆရာဖြစ်သော ကဿပသည် ဤသို့ သတ္တဝါတို့၏ တည်ရာကို ပြောကြား၏၊ စင်စစ် ဤကဿပကို မြတ်နိုးပူဇော်ထိုက်၏ဟု (လျှောက်၏)။

ထို့နောက် သဟလိနတ်သားသည် မက္ခလိဂေါသာလကို အကြောင်းပြု၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

အကြင် အသျှင်သည် ကိုယ်ကိုပင်ပန်းစေမှု အကျင့်နှင့် မကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်ခြင်းဖြင့် ကောင်းစွာ စောင့်စည်းသောစိတ်ရှိ၏၊ လူနှင့်ငြင်းခုန်သောစကားကို ပယ်၍ တွေ့တွေ့ဝေဝေ သိခြင်းမှကင်း၏၊ မှန်သောစကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ထိုအသျှင်သည် စင်စစ် ထို့သို့သဘောရှိသော မကောင်းမှုကို မပြုဟု (လျှောက်၏)။

ထို့နောက် နီကနတ်သားသည် နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တကို အကြောင်းပြု၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

မကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်သော ရင့်ကျက်သော ပညာရှိသော နိဂဏ္ဌဒဟန်းသည် လေးပါးသော စောင့်စည်းခြင်းဖြင့် စောင့်စည်း၏၊ မြင်အပ်သည်ကိုဒုင်း ကြားအပ်သည်ကိုဒုင်း ပြောကြားတတ်၏၊ စင်စစ် ငါတို့ဆရာ နိဂဏ္ဌသည် မကောင်းမှုကို ပြုတတ်သည် မဖြစ်ရာ ဟု (လျှောက်၏)။

ထို့နောက် အာကောဋကနတ်သားသည် အထူးထူးသော တိတ္ထိတို့ကို အကြောင်းပြု၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

ပကုဓ ကစ္စာယန နိဂဏ္ဌ (နာဋပုတ္တ) မက္ခလိဂေါသာလနှင့် ပူရဏ(ကဿပ)ဟူကုန်သော အကြင်ဂိုဏ်းဆရာကြီးတို့သည် ရဟန်းအဖြစ်၌ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ကြကုန်၏၊ ထိုဂိုဏ်းဆရာကြီးဘို့သည် စင်စစ် သူတော်ကောင်းတို့မှ မဝေးကြကုန် ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ ဝေဇ္ဈရိနတ်သားသည် အာကောဋကနတ်သားကို ဂါထာဖြင့် တဖန်ရွတ်ဆို၏—

ယုတ်မာသော မြေခွေးကြီးသည် ခြင်္သေ့နှင့်အဘူ သွားကာမျှဖြင့် တရံတဆစ်မျှ ခြင်္သေ့နှင့် မတူနိုင်၊ ဂိုဏ်းဆရာဖြစ်သော ထိုတိတ္ထိဟူသမျှသည် အချည်းနှီးတည်း၊ မမှန်စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ရုံရှာဖွယ် အကျင့်ရှိ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် မတူနိုင်ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် ဝေဇ္ဈရိနတ်သားကို ပူးဝင်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို လျှောက်၏—

အကြင်ဆရာဘို့သည် ကိုယ်ကို ပင်ပန်းစေမှု အကျင့် မကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်ခြင်းနှင့် မပြာယှဉ်ကုန်၏၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းသို့ ကပ်သော အကျင့်ကို စောင့်ရှောက်သည် ဖြစ်၍ အဆင်းဌ်လည်း သက်ဝင်ကုန်၏၊နတ်ပြည်ကိုလည်း တောင့်တကုန်၏၊ဆိုဆရာတို့သည် စင်စစ် တမလွန်လောက အကျိုးငှါ သူတပါးဘို့အား ကောင်းစွာ ဆုံးမကုန်၏ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသူကား ယုတ်မာသော မာရ်နတ်ဘည်းဟု သိ၍ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်ကို ဂါထာဖြင့်ပြန်လည် မိန့်ဆိုတော်မူ၏—

ဤလူ့ပြည်၌ဌင်း နတ်ပြည်၌ဌင်း ကောင်းကင်၌ဌင်း အကြင်အမှတ်မရှိသော အဆင်းတို့သည် ထွန်းလင်းသော အဆင်းရှိကုန်၏၊ မာရ်နတ် သင်ချီးမွမ်းအပ်သော အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော ထိုအဆင်းတို့ကို ငါးတို့ကို သတ်ယူခြင်းငှါ ငါးမြှားချိပ်၌တပ်သော (ငါးစာ) အာမိသကို ပစ်ချသကဲ့သို့ သတ္တဝါအပေါင်းအား လတ်ခြင်းငှါပစ်ချအပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်ဆိုတော်မူ၏)။

သံ ဖြန် ၀-၅　၈-၇-သ

ထိုအခါ မာဏဝဂါမိယနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားကို အကြောင်း ပြု၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာတို့ကို လျှောက်၏—

ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ကို ဝိုင်းရံသော တောင်တို့တွင် ဝိပုလတောင်ကို တောင်မြတ်ဟု ဆိုအပ်၏၊ ဟိမဝန္တာတောင်တို့တွင် ကေလာသတောင်သည် မြတ်၏၊ ကောင်းကင်၌ သွားကုန်သော အရာဝတ္ထုတို့တွင် နေမင်းသည် မြတ်၏။

ရေ၏တည်ရာတို့ဘွင် သမုဒ္ဒရာသည် မြတ်၏၊ နက္ခတ်တို့တွင် လသည်သာလျှင် မြတ်၏၊ နတ် နှင့်တကွသော လောကတွင် မြတ်စွာဘုရားကို အမြတ်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏ဟု (လျှောက်၏)။

သုံးခုမြောက် နာနာတိတ္ထိယဝဂ် ပြီး၏။

ဒေဝပုတ္တသံယုတ် ပြီး၏။

၃-ကောသလသံယုတ်

၁-ပဌမဝဂ် ၁-ဒဟရသုတ်

၁၂၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်းဌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ပဒေသနဒီကောသလမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေ၍ တခုသောနေရာဌ ထိုင်ပြီးသော် "အသျှင်ဂေါတမသည်လည်း အတုမရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိ၏ဟူ၍ ဝန်ခံသလော"ဟု မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်၏၊ မင်းကြီး အတုမရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိ၏ ဟူသော စကားကို ကောင်းစွာ ဆိုလိုသူသည် ငါ့ကို သာလျှင် (ရည်ညွှန်း၍) ဆိုသည် ဖြစ်ရာ၏၊ မင်းကြီး မှန်၏ ငါသည် အတုမရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏဘို့သည်လည်း သံဃာနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ ဂိုဏ်းနှင့် ပြည့်ဝုံကုန်၏၊ ဂိုဏ်းဆရာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ထင်ရှားကုန်၏၊ များသော အခြံအရံရှိကုန်၏၊ အယူဝါဒကို တီထွင်ကုန်၏၊ လူအများက သူတော်ကောင်းဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ဤသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အဘယ်သူဘို့နည်း၊ ပူရဏကဿပ မက္ခလိဂေါသာလ နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တ ဗေလဋ္ဌ၏သားသိဉ္စည်း ပကုဓကစ္စာယန လူဘို့၏ ဆိပ်ဖြင့် ရက်သော ကမ္မလာကို ဆောင်သော အဇိတတို့တည်း၊ ထို သမဏ ဗြာဟ္မဏဘို့သော်မှလည်း ငါသည် အဘုမရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိ၏ဟူ၍ ဝန်ခံကုန်သလောဟု မေးအပ်ကုန်သည်ရှိသော် အတုမရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိ၏ ဟု ဝန်မခံကုန်၊ အသျှင်ဂေါတမသည် ဇာတ်အနွယ်အားဖြင့် ငယ်လည်း ငယ်၏၊ ရဟန်းပြုသစ်စလည်း ဖြစ်၏၊ သို့ဖြစ်လျက် အဘယ့်ကြောင့် ဝန်ခံသနည်းဟု (လျှောက်၏)။

မင်းကြီး ငယ်၏ဟူ၍ မထေမဲ့မြင် မပြုအပ်ကုန် ငယ်၏ဟူ၍ ပြက်ရယ်မပြုအပ်ကုန်သော အရာတို့ကား ဤလေးပါးတို့ ဘည်း။ အဘယ်လေးပါးဘို့နည်းဟူမူ— မင်းကြီး မင်းသားကို ငယ်၏ဟူ၍ မထေမဲ့မြင် မပြုအပ်၊ ငယ်၏ဟူ၍ ပြက်ရယ်မပြုအပ်၊ မင်းကြီး မြေကို ငယ်၏ဟူ၍ မထေမဲ့မြင် မပြုအပ်၊ငယ်၏ဟူ၍ ပြက်ရယ်မပြုအပ်၊မင်းကြီး မီးကို ခေးငယ်၏ဟူ၍ မထေမဲ့မြင် မပြုအပ်၊ ငယ်၏ဟူ၍ ပြက်ရယ်မပြု အပ်၊မင်းကြီး ရဟန်းကို ငယ်၏ဟူ၍ မထေမဲ့မြင် မပြုအပ်၊ ငယ်၏ဟူ၍ ပြက်ရယ်မပြုအပ်၊မင်းကြီး ငယ်၏ဟူ၍ မထေမဲ့မြင် မပြုအပ်ကုန် ငယ်၏ဟူ၍ ပြက်ရယ် မပြုအပ်ကုန်သော အရာတို့ကား ဤလေးပါးတို့တည်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြီး၍ ထိုမှတပါး လူနတ်တို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

မင်းကြီး လူသည် ဇာတ်အမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဇာတ်သုံးမျိုးကို လွန်၍ ဖြစ်သော များသော အခြံအရံ ရှိသော မင်းသားကို ငယ်၏ဟူ၍ မထေမဲ့မြင် မပြုရာ၊ ပြက်ရယ်မပြုရာ။

အကြောင်းမူကား လူတို့ထက် မြတ်သော ထိုမင်းသားသည် မင်းအဖြစ်ကို ရသည်ရှိသော် အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍ ရာဇဒဏ်ဖြင့် ထိုသူအား ပြင်းစွာ လှုံ့လပြုတတ်၏၊ ထို့ကြောင့် မိမိ၏ အသက်ကို စောင့်ရှောက်လိုသူသည် ထိုသို့ မထေမဲ့မြင် ပြုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရာ၏။

လူသည် ရွာဌ်ဌင်း သို့မဟုတ် တောဌ်ဌင်း အကြင်အရပ်ဌ် မြေကို မြင်ရာ၏၊ ထိုအရပ်ဌ် ထိုမြေသည် ငယ်၏ဟူ၍ မထေမဲ့မြင် မပြုရာ ပြက်ရယ် မပြုရာ။

တန်ခိုးရှိသောမြေသည် အထူးထူး အပြားပြားသော အဆင်း သဏ္ဌာန်တို့ဖြင့် လှည့်လည်တတ်၏၊ ထိုမြေသည် တရံတခါ မိမိအနီးသို့ ရောက်၍ မလိမ်မာသော လူယောကျ်ားကိုဌင်း လူမိန်းမကိုဌင်း ကိုက်ရာ၏၊ ထို့ကြောင့် မိမိ၏ အသက်ကို စောင့်ရှောက်လိုသူသည် ထိုသို့ မထေမဲ့မြင် ပြုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရာ၏။

မင်းကြီး လူသည် များသော လောင်စာရှိသော အလှုံရှိသော မည်းနက်သည့် သွားရာလမ်းရှိသော ထိုမီးကို သေးငယ်၏ဟူ၍ မထေမဲ့မြင် မပြုရာ ပြက်ရယ် မပြုရာ။

ထိုမီးသည် လောင်စာကို ရသော် ကြီးမားသည် ဖြစ်၍ တရံတခါ မိမိအနီးသို့ ရောက်လာသော မလိမ်မာသော လူယောကျ်ားကိုဌင်း လူမိန်းမကိုဌင်း လောင်ရာ၏၊ ထို့ကြောင့် မိမိ၏ အသက်ကို စောင့်ရှောက်လိုသူသည် ထိုသို့ မထေမဲ့မြင် ပြုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရာ၏။

လောင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သုတ်သင်တတ်သော မည်းနက်သည့် သွားရာလမ်းရှိသော မီးသည် အကြင်တောကို လောင်၏၊ ထိုတော၌ မြက်သစ်ပင်စသည်တို့သည် နေညဉ့်မျှးစွာ လွန်ကုန်သော်မှသာ ပေါက်ရောက်နိုင်ကုန်၏။

မင်းကြီး သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (သီလတည်းဟူသော) တန်ခိုးဖြင့် အကြင် (မထေမဲ့မြင် ပြုအပ်သော) သူကို လောင်တတ်၏၊ ထိုသူအား သားသမီးတို့သည်ဌင်း အခြေလေးခုရှိ ကျွဲ နွားစသော သားတို့သည်ဌင်း မဖြစ်ထွန်းကုန်၊ အမွေခံတို့သည်လည်း အမွေဥစ္စာကို မရကုန်၊ ထိုသူတို့သည် သားသမီး မရှိကုန်သည် အမွေခံ မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ထန်းပင်ငုတ်နှင့် တူကုန်၏။

ထို့ကြောင့်သာလျှင် မိမိ၏ အကျိုးစီးပွါးကို ကောင်းစွာ သိမြင်သော ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြေကိုဌင်း မီးကိုဌင်း များသော အခြံအရံရှိသော် မင်းကိုဌင်း သီလနှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းကိုဌင်း ကောင်းစွာသာလျှင် ကျင့်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် ပသေနဒီကောသလမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏၊ အသျှင်ဘုရား တရားတော်သည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား တရားတော်သည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏၊အသျှင်ဘုရား ဥပမာသော်ကား မှောက်ထားသော ဝတ္ထုကို လှန်ဘိသကဲ့သို့ဌင်း ဖုံးလွှမ်းထားသော ဝတ္ထုကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့ဌင်း မျက်စိလည်သောသူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိ သကဲ့သို့ဌင်း မျက်စိအမြင်ရှိသောသူတို့သည် အဆင်းကို မြင်ကြလိမ့်မည်ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့ဌင်း ဤအတူသာလျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် အကြောင်း အမျိုးမျိုးဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော်ကိုဌင်း သံဃာတော်ကိုဌင်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍

ဆည်းကပ်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အာကျွန့်ပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါဟု (လျှောက်၏)။

၂-ပုရိသသုတ်

၁၁၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသော အရပ်၌ ထိုင်၏၊ တခုသောအရပ်၌ ထိုင်နေပြီးသော် ပဌသနဒီကောသလမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏၊ အသျှင်ဘုရား အာဘယ်မျှကုန်သော တရားဘို့သည် (သတ္တဝါ၏)ကိုယ်ဘင်း၌ ဖြစ်ကုန်သည် ရှိသော် အစီးအပွါး၊ မရှိခြင်းငှါငင်း ဆင်းရဲခြင်းငှါငင်း ချမ်းသာစွာ မနေရခြင်းငှါငင်း ဖြစ်ပါကုန်သနည်း။

မင်းကြီး သုံးပါးသော တရားဘို့သည် သတ္တဝါ၏ ကိုယ်ဘင်း၌ ဖြစ်ကုန်သည် ရှိသော် အစီးအပွါးမရှိခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ချမ်းသာစွာမနေရခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်းဟူမူ—မင်းကြီး လိုချင်မှု 'လောဘ' တရားသည် သတ္တဝါ၏ ကိုယ်ဘင်း၌ ဖြစ်သည်ရှိသော် အစီးအပွါးမရှိခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ချမ်းသာစွာ မနေရခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ မင်းကြီး အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ'တရားသည် သတ္တဝါ၏ကိုယ်တွင်း၌ ဖြစ်သည်ရှိသော် အစီးအပွါးမရှိခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ချမ်းသာစွာ မနေရခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ မင်းကြီး တွေဝေမှု'မောဟ' တရားသည် သတ္တဝါ၏ကိုယ်ဘင်း၌ ဖြစ်သည်ရှိသော် အစီးအပွါး မရှိခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ချမ်းသာစွာ မနေရခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ မင်းကြီး ဤသုံးပါးကုန်သော တရားတို့သည် သတ္တဝါ၏ကိုယ်တွင်း၌ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော် အစီးအပွါးမရှိခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ချမ်းသာစွာ မနေရခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ပ။

အခွံလျှင် အနှစ် ရှိသော (ဝါးပင် ကျူပင် စသော) အပင်ကို မိမိအသီးသည် ညှဉ်းဆဲဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ မိမိကိုယ်တွင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော လောဘ, ဒေါသ, မောဟ တရားတို့သည် မကောင်းသော စိတ်ရှိသော သတ္တဝါကို ညှဉ်းဆဲဖျက်ဆီး ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃-ဇရာမရဏသုတ်

၁၁၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။တခုသောနေ့ရောဉ် ထိုင်ပြီးသော် ပသေနဒီကောသလမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကိုလျှောက်၏ "အသျှင်ဘုရား ပဋိသန္ဓေနေသော သူအား အိုခြင်း သေခြင်းမှ လွတ်ခြင်း မည်သည် ရှိပါသလောဟု(လျှောက်၏)၊ မင်းကြီး ပဋိသန္ဓေနေသော သူအား အိုခြင်း သေခြင်းမှ လွတ်ခြင်းမည်သည် မရှိ၊ မင်းကြီး ကြွယ်ဝကုန်သော များသော ဥစ္စာရှိကုန်သော များသော စည်းစိမ် ရှိကုန်သော များသော ရွှေငွေ ရှိကုန်သော များသော အသုံးအဆောင် အဆောက်အဦရှိကုန်သော များသော ဥစ္စာစပါး ရှိကုန်သော အကြင် ခတ္တိယ မဟာသာလ မင်းမျိုးတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းရှိကုန်သော ထိုမင်းတို့ အားသော်မှလည်း အိုခြင်း သေခြင်းမှ လွတ်ခြင်း မည်သည် မရှိ၊ အကြင် ဗြာဟ္မဏ မဟာသာလ ပုဏ္ဏားမျိုး တို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။ ကြွယ်ဝကုန်သော များသော ဥစ္စာရှိကုန်သော များသော စည်းစိမ် ရှိကုန်သော

များသော ရွှေငွေရှိကုန်သော များသော အသုံးအဆောင် အဆောက်အဦရှိကုန်သော များသော ဥစ္စာစပါးရှိကုန်သော အကြင် ဂဟပတိ မဟာသာလ သူကြွယ်မျိုးတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း ရှိကုန်သော ထိုသူကြွယ်တို့အား သော်မှလည်း အိုခြင်း သေခြင်းမှ လွတ်ခြင်းမည်သည် မရှိ၊ မင်းကြီး ကိလေသာတို့မှဝေးကုန်ပြီးသော အာသဝကုန်ပြီးကုန်သောကျင့်သုံးပြီးသော (မင်္ဂ)အကျင့် ရှိကုန်သော ပြုအပ်ပြီးသော (မင်္ဂ)ကိစ္စလည်း ရှိကုန်သော ချအပ်ပြီးသော ခန္ဓာဝန်ရှိကုန်သော အစဉ်ရောက်ပြီးသော မိမိအကျိုး (အရဟတ္တဒိုလ်) ရှိကုန်သော ကုန်ပြီးသော ဘဝသံယောဇဉ် ရှိကုန်သော ကောင်းစွာသိ၍ ကိလေသာမှ လွတ်ကုန်ပြီးသော အကြင်ရဟန္တာ ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုရဟန္တာ ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့အားသော်မှလည်း ဤခန္ဓာကိုယ်သည် ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ပစ်ချခြင်းသဘောရှိ၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ပ။

ရွှေ ငွေ အစရှိသည်ဖြင့် ကောင်းစွာ ဆန်းကြယ်ကုန်သော မင်း၏ ရထားတို့သည် စင်စစ် ဆွေးမြေ့တတ်ကုန်၏၊ ထိုမှတပါး ခန္ဓာကိုယ်သည်လည်း ဆွေးမြေ့ခြင်းသို့ ရောက်၏၊သူတော် ကောင်းတို့၏ တရားသည်ကား ဆွေးမြေ့ခြင်းသို့ မရောက်နိုင်၊သူတော်ကောင်းတို့သည် စင်စစ် နိဗ္ဗာန်ကို ပြောကြားကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၄-ပိယသုတ်

၁၁၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် ပသေနဒိကောသလမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏— အသျှင်ဘုရား ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်၍ တယောက်တည်းနေသော အကျွန်ုပ်အား “အဘယ် သူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို ချစ်အပ်သည် မည်သနည်း၊ အဘယ်သူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို မချစ်အပ်သည် မည်သနည်း” ဟု စိတ်အကြံသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား ထိုအကြံသည် ဖြစ်ပြန်ပါ၏ “အကြင်သူတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယဒုစရိုက်’ သုံးပါးကို ကျင့်ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် မကောင်းသောအကျင့် ‘ဝစီဒုစရိုက်’ လေးပါးကို ကျင့်ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့် ‘မနောဒုစရိုက်’သုံးပါးကို ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို ချစ်အပ်သည် မမည်၊ ငါတို့သည် မိမိကိုယ်ကို ချစ်အပ်၏ ဟု အကယ်၍ ဆိုကုန်ငြားအံ့၊ ထိုသို့ပင် ဆိုကုန်ကြစေကာမူ ထိုသို့ပင်ဆိုကုန်သော်လည်း ထိုသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို မချစ်အပ်သည် မည်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ မချစ်သောသူသည် မချစ်အပ်သော သူ၏ အကျိုးငှါ ပြုလုပ်အပ်သော အမှုမျိုးကို မိမိအကျိုးငှါ ကိုယ်တိုင်ပင် ပြုလုပ်ကြကုန်သောကြောင့် ထိုသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို မချစ်အပ်သည် မည်၏။ အကြင်သူတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းသောအကျင့် ‘ကာယသုစရိုက်’ကို ကျင့်ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ကောင်းသောအကျင့် ‘ဝစီသုစရိုက်’ကို ကျင့်ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့်ကောင်းသော အကျင့် ‘မနောသုစရိုက်’ကို ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို ချစ်အပ်သည်မည်၏၊ ငါတို့သည် မိမိကိုယ်ကို မချစ်အပ်ဟု အကယ်၍ ဆိုကြစေကာမူ၊ ထိုသို့ပင် ဆိုကုန်သော်လည်း ထိုသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို ချစ်အပ်သည် မည်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ချစ်သောသူသည် ချစ်အပ်သောသူ၏အကျိုးငှါ ပြုလုပ်အပ်သောအမှုမျိုးကို မိမိအကျိုးငှါကိုယ်တိုင်

ပင် ပြုလုပ်ကြကုန်သောကြောင့် ထိုသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို ချစ်အပ်သည် မည်၏" ဟု(အကြံဖြစ်ပါ၏ ဟု လျှောက်၏)။

မင်းကြီး ဤအကြံသည် ဤအတိုင်းမှန်၏၊ မင်းကြီး ဤအကြံသည် ဤအတိုင်း မှန်၏၊ မင်းကြီး အကြင်သူတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းသောအကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်'ကို ကျင့်ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် မကောင်းသောအကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်'ကို ကျင့်ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် မကောင်းသောအကျင့် 'မနောဒုစရိုက်'ကို ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို ချစ်အပ်သည်မမည်၊ ထိုသူတို့သည် ငါတို့သည် မိမိ ကိုယ် ကို ချစ်အပ်၏ ဟု အကယ်၍ ဆိုကြစေကာမူ ထို သို့ ဆိုကုန်သော်လည်း ထိုသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကိုမချစ်အပ်သည် မည်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ မင်းကြီး မချစ်သော သူသည် မချစ်အပ်သော သူ၏အကျိုးငှါ ပြုလုပ်အပ်သော အမှုမျိုးကို မိမိအကျိုးငှါ ကိုယ်တိုင်ပင် ပြုလုပ်ကုန်သောကြောင့် ထို သူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို မချစ်အပ်သည်မည်၏၊ မင်းကြီး အကြင်သူတို့သည် ကား ကိုယ်ဖြင့်ကောင်းသောအကျင့် 'ကာယသုစရိုက်'ကို ကျင့်ကုန်၏၊နှုတ်ဖြင့် ကောင်းသောအကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်'ကို ကျင့်ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ကောင်းသောအကျင့် 'မနောသုစရိုက်'ကို ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို ချစ်အပ်သည် မည်၏၊ ထိုသူတို့သည် ငါသည် မိမိကိုယ်ကို မချစ်အပ် ဟု အကယ်၍ ဆိုကြစေကာမူ ထို သို့ ဆိုကုန်သော်လည်း ထိုသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို ချစ်အပ်သည် မည်၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ချစ်သောသူသည် ချစ်အပ်သောသူ၏ အကျိုးငှါ ပြုလုပ်အပ်သောအမှုမျိုးကို မိမိအကျိုးငှါ ကိုယ်တိုင်ပင် ပြုလုပ်ကြကုန်သောကြောင့် ထိုသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို ချစ်အပ်သည် မည်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ပ။

မိမိကိုယ်ကို ချစ်အပ်၏ ဟူ၍ အကယ်၍ သိငြားအံ့၊ ထိုမိမိကိုယ်ကို မကောင်းမှုနှင့် မယှဉ်စေရာ၊ မှန်၏ မကောင်းမှုကို ပြုလေ့ရှိသော သူသည် ထိုချမ်းသာကို ရလွယ်သည် မဖြစ်။

မှန်၏၊ သေမင်း နှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍ လူဥစ္ဆာဖြစ်သော ဘဝကို စွန့်ရသော သူအား အဘယ်သည်သျှင် ထိုသူ၏ဥစ္စာဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်ကိုလျှင် ယူ၍သွားရသနည်း။ ထိုသူအား အရိပ်သည် အစဉ်လိုက်သကဲ့သို့ အဘယ်သည်လျှင် အစဉ်လိုက်သနည်း။

ဤလောကဌ္ဌ သတ္တဝါသည် နှစ်ပါးကုန်သော အကြင်ကောင်းမှုကိုဎင်း အကြင်မကောင်းမှုကိုဎင်း ပြု၏။ ထိုကောင်းမှု မကောင်းမှုသ,်သျှင် ထိုသူ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏၊ ထိုဥစ္စာကို သာလျှင် ယူ၍ သွား၏၊ အရိပ်သည် အစဉ်လိုက်သကဲ့သို့ ထိုကောင်းမှု မကောင်းမှု နှစ်ပါးသည် သာလျှင် အစဉ်လိုက်၏။

ထို့ကြောင့် တမလွန်ဌ အကျိုးရှိသော ဆည်းပူးအပ်သော ကောင်းမှုကို ပြုရာ၏၊ ကောင်းမှုတို့သည် တမလွန်လောကဌ္ဌ သတ္တဝါတို့၏ တည်ရာဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၅-အတ္တရက္ခိတသုတ်

၁၁၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တခုသော နေရာဌ ထိုင်ပြီးသော် ပသေနဒီကောသလမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—အသျှင်ဘုရား ဤအရပ်ဌ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ကပ်၍ တဃေ်ာက်တည်းခိုနေသော အာဂန္ဆုပ်အား "အဘယ်သူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်

အပ်သည် မည်သနည်း။ အဘယ်သူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို မစောင့်ရှောက်အပ်သည် မည်သနည်း”ဟု ဤသို့သော စိတ်အကြံသည် ဖြစ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ပြန်ပါ၏ “အကြင်သူတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယဒုစရိုက်’ကို ကျင့်ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့်မကောင်းသော အကျင့် ‘ဝစီဒုစရိုက်’ကို ကျင့်ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့် ‘မနောဒုစရိုက်’ကို ကျင့်ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်အပ်သည် မမည်၊ထိုသူတို့ကိုဆင်အပေါင်းသည်လည်း အကယ်၍ စောင့်ရှောက်ငြားအံ့၊ မြင်းအပေါင်းသည်လည်း အကယ်၍ စောင့်ရှောက်ငြားအံ့၊ ရထားအပေါင်းသည်လည်း အကယ်၍ စောင့်ရှောက်ငြားအံ့၊ ခြေသည် သူရဲအပေါင်းသည်လည်း အကယ်၍စောင့်ရှောက်ငြားအံ့၊ ထိုသို့ပင် စောင့်ရှောက်သော်လည်း ထိုသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်အပ်သည် မမည်၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ အကြင့်ကြောင့် ဤအစောင့်အရှောက်သည် အပဖြစ်သော အစောင့်အရှောက်တည်း၊ ဤအစောင့်အရှောက်သည် အတွင်း၌ ဖြစ်သော အစောင့်အရှောက်မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် ထိုသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်အပ်သည် မမည်၊ အကြင် သူတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့်ကောင်းသောအကျင့် ‘ကာယသုစရိုက်’ကို ကျင့်ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့် ‘ဝစီသုစရိုက်’ကို ကျင့်ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ကောင်းသောအကျင့် ‘မနောသုစရိုက်’ကို ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်အပ်သည်မည်၏၊ထိုသူတို့ကို ဆင်အပေါင်းသည် အကယ်၍ မစောင့်ရှောက်ငြားအံ့၊ မြင်းအပေါင်းသည် အကယ်၍ မစောင့်ရှောက်ငြားအံ့၊ ရထားအပေါင်းသည် အကယ်၍ မစောင့်ရှောက်ငြားအံ့၊ ခြေသည်သူရဲအပေါင်းသည် အကယ်၍ မစောင့်ရှောက်ငြားအံ့၊ ထိုသို့ပင် မစောင့်ရှောက်ကြသော်လည်း ထိုသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက် အပ်သည် မည်၏။ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊အကြင့်ကြောင့် ဤအစောင့်အရှောက်သည် အဘွင်း၌ ဖြစ်သော အစောင့်အရှောက်တည်း၊ ဤအစောင့်အရှောက်သည် အပဖြစ်သော အစောင့်အရှောက်မဟုတ်၊ထို့ကြောင့် ထိုသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်အပ်သည် မည်၏”ဟု (အကြံဖြစ်ပြန်ပါ၏ ဟု လျှောက်၏)။

မင်းကြီး ဤအကြံသည် ဤအတိုင်းမှန်၏၊ မင်းကြီး ဤအကြံသည် ဤအတိုင်း မှန်၏။ မင်းကြီး အခွါကုန်သော အကြင်သူတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယဒုစရိုက်’ကို ကျင့်ကုန်၏။ပ။ထိုသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်အပ်သည် မမည် ။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ မင်းကြီး အကြင့်ကြောင့် ဤအစောင့်အရှောက်သည် အပဖြစ်သော အစောင့် အရှောက်တည်း၊ ဤအစောင့် အရှောက်သည် အတွင်း၌ ဖြစ်သော အစောင့် အရှောက် မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ထိုသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက် အပ်သည်မမည်၊ မင်းကြီး အကြင်သူတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယသုစရိုက်’ကို ကျင့်ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ကောင်းသောအကျင့် ‘ဝစီသုစရိုက်’ကို ကျင့်ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့်ကောင်းသောအကျင့် ‘မနောသုစရိုက်’ကို ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်အပ်သည် မည်၏၊ ထိုသူတို့ကို ဆင်အပေါင်းသည် အကယ်၍ မစောင့်ရှောက်ငြားအံ့၊ မြင်းအပေါင်းသည် အကယ်၍ မစောင့်ရှောက်ငြားအံ့၊ ရထားအပေါင်းသည် အကယ်၍ မစောင့်ရှောက်ငြားအံ့၊ ခြေသည်သူရဲအပေါင်းသည် အကယ်၍ မစောင့်ရှောက်ငြားအံ့၊ ထိုသို့ပင် မစောင့်ရှောက်ကြသော်လည်း ထိုသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက် အပ်သည်မည်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ မင်းကြီး အကြင့်ကြောင့် ဤအစောင့် အရှောက်သည်အတွင်း အစောင့်အရှောက်တည်း၊ အပ အစောင့်အရှောက် မဟုတ်၊

ထို့ကြောင့် ထိုသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်အပ်သည်မည်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ပ။

ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်းခြင်းသည် ကောင်း၏၊ နှုတ်ဖြင့် စောင့်စည်းခြင်းသည် ကောင်း၏၊ စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်းခြင်းသည် ကောင်း၏၊ အလုံးစုံတို့၌ စောင့်စည်းခြင်းသည် ကောင်း၏၊ အလုံးစုံတို့၌ စောင့်စည်းသော ရှက်ခြင်းရှိသောသူကို မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်သောသူဟူ၍ သိအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၆-အပ္ပကသုတ်

၁၁၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် ပသေနဒီကောသလမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—အသျှင်ဘုရား ဤအရပ်၌ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ကပ်၍ တယောက်တည်း နေသော အကျွန်ုပ်အား ဤသို့သော စိတ်အကြံသည် ဖြစ်ပေါ်ပါ၏"အကြင်သတ္တဝါတို့သည် မြင်းကုန် များကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို ရကုန်၍ ယစ်လည်း မယစ်ကုန်၊ မေ့လျော့သည်း မမေ့လျော့ကုန်၊ ကာမဂုဏ်၌ တပ်မက်ခြင်းသို့လည်း မရောက်ကုန်၊ သတ္တဝါတို့၌ ဖောက်ပြန်၍လည်း မကျင့်ကုန်၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည် လောကဋ္ဌနည်းကုန်၏၊ စင်စစ်သော်ကား မြတ်ကုန် များကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို ရကုန်၍ ယစ်လည်း ယစ်ကုန်၏၊ မေ့လျော့လည်းမေ့လျော့ကုန်၏၊ ကာမဂုဏ်ဘို့၌ တပ်မက်ခြင်းသို့လည်း ရောက်ကုန်၏၊ သတ္တဝါတို့၌ ဖောက်ပြန်၍လည်း ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်သာလျှင်လောကဋ္ဌ အလွန်များကုန်၏"ဟု ဤသို့သောအကြံဖြစ်ပေါ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏) မင်းကြီး ဤအကြံသည် ဤအတိုင်းမှန်၏၊ မင်းကြီး ဤအကြံသည် ဤအတိုင်းမှန်၏။ မင်းကြီး အကြင်သတ္တဝါတို့သည် မြတ်ကုန် များကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို ရကုန်၍ ယစ်လည်းမယစ်ကုန်၊ မေ့လျော့လည်း မမေ့လျော့ကုန်၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ တပ်မက်ခြင်းသို့လည်း မရောက်ကုန်၊ သတ္တဝါတို့၌ ဖောက်ပြန်၍လည်း မကျင့်ကုန်၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည် လောကဋ္ဌ နည်းကုန်၏၊ စင်စစ်သော်ကား အကြင်သတ္တဝါတို့သည် မြတ်ကုန် များကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို ရကုန်၍ ယစ်လည်း ယစ်ကုန်၏၊ မေ့လျော့လည်း မေ့လျော့ကုန်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ တပ်မက်ခြင်းသို့လည်း ရောက်ကုန်၏၊ သတ္တဝါတို့၌ ဖောက်ပြန်၍ လည်း ကျင့်ကုန်၏၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်သာလျှင် လောကဋ္ဌ အလွန်များကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ပ။

အကြင်သူတို့သည် ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်တို့၌ အလွန်တပ်မက်ကုန်သည် ကာမဂုဏ်တို့၌ မက်မောကုန်သည် တွေဝေမိန်းမောကုန်သည်ဖြစ်၍ သားသမီးတို့သည် ထောင်ထားသော ထောင်ချောက် ကျော့ကွင်းကို မသိကုန်သကဲ့သို့ မိမိလွန်ကျူးမှုကို မသိကုန်။ ထိုသူတို့အား ဓနာင်အခါ၌ ခါးစပ်သော အကျိုးဖြစ်၏။ မှန်၏၊ ထိုသူတို့အား ယုတ်ညံ့သော အကျိုးသာဖြစ်၏ ဟု (မိန့်ဘော်မူ၏)။

၇-အဒ္ဓကရဏသုတ်

၁၁၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် ပသေနဒီကောသလမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—"အသျှင်ဘုရား တရားဆုံးဖြတ်ရာ ဤအရပ်၌

နေသော အာကျန့်ပ်သည် ကြွယ်ဝကုန်သော များသောဥစ္စာရှိကုန်သော များသော ရွှေငွေရှိကုန်သော များသော အသုံးအဆောင် အဆောက်အဦ ရှိကုန်သော များသော ဥစ္စာ စပါးရှိကုန်သော ကာမဟူသောအကြောင်းရင်းကြောင့် ကာမဟူသောအထောက်အပံ့ကြောင့် ကာမဟူသော အကြောင်းခံကြောင့် သိလျက် မမှန်သော စကားကို ဆိုကုန်သော ခတ္တိယမဟာသာလများငြားမျိုးတို့ကိုငင်း ဗြာဟ္မဏမဟာသာလပုဏ္ဏားမျိုးတို့ကိုငင်း ဂဟပတိမဟာသာလသူကြွယ်မျိုးတို့ကိုငင်း တွေ့မြင်ရပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျန့်ပ်အား ငါသည် ယခုအခါ၌ တရားဆုံးဖြတ်သဖြင့် အကျိုးမရှိ၊ ကောင်းသော မျက်နှာရှိသော ဝိဥဉ္ဉာုပသည် ယခုအခါ၌ တရားဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြင့် ထင်ရှားလတ္တံ့” ဟု အကြံဖြစ်ပါသည် ဟု လျှောက်၏။ မင်းကြီး ဤအကြံသည် ဤအတိုင်းမှန်၏၊ မင်းကြီး ဤအကြံသည် ဤအတိုင်းမှန်၏၊ မင်းကြီး များသော ဥစ္စာရှိကုန်သော များသော စည်းစိမ်ရှိကုန်သော များသော ရွှေငွေရှိကုန်သော များသောအသုံးအဆောင် အဆောက်အဦရှိကုန်သော များသော ဥစ္စာစပါးရှိကုန်သော အကြင် ခတ္တိယ မဟာသာလ မင်းမျိုးတို့သည်ၵင်း အကြင် ဗြာဟ္မဏမဟာသာလပုဏ္ဏားမျိုးတို့သည်ၵင်း အကြင်ဂဟပတိမဟာသာလ သူကြွယ်မျိုးဘို့သည်ၵင်း ကာမဂုဏ်ဟူသော အကြောင်းရင်းကြောင့် ကာမဂုဏ်ဟူသော အထောက်အပံ့ကြောင့် ကာမဂုဏ်ဟူသော အကြောင်းခံကြောင့် သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို ဆိုကုန်၏၊ ထိုသူဘို့အား ထိုမမှန်သော စကားသည် ရှည်စွာသော ညဉ့်ဘို့ပတ်လုံး အစီးအပွါးမရှိခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ပ။

အကြင်သူဝို့သည် ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်တို့၌ အလွန်တပ်မက်ကုန်သည် ကာမဂုဏ်တို့၌ မက်မောကုန်သည် တွေဝေမိန်းမောကုန်သည်ဖြစ်၍ ငါးတို့သည် ထောင်ထားသောမြှုံးကို မသိကုန်သကဲ့သို့ မိမိလွန်ကျူးမှုကို မသိကုန်၊ ထိုသူတို့အား ခါးစပ်သော အကျိုးဖြစ်၏၊ မှန်၏၊ ထိုသူတို့အား ယုတ်ညံ့သောအကျိုးသာ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၈-မလ္လိကာသုတ်

၁၁၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ပဿေနဒိကောသလမင်းသည် မလ္လိကာမိဖုရားနှင့် အတူ မြတ်သော ပြာသာဒ်ထက်၌ နေ၏၊ ထိုအခါ ပဿေနဒိကောသလမင်းသည် မလ္လိကာမိဖုရားအား “မလ္လိကာ သင့်အား မိမိထက် ပို၍ ချစ်အပ်သော အခြား တစုံတယောက်သော သူသည် ရှိသလော” ဟု ဤစကားကို ပြောဆို၏၊ မင်းကြီး အကျန့်ပ်အား မိမိထက် ပို၍ချစ်အပ်သော အခြား တစုံတယောက်သော သူသည် မရှိပါ၊ မင်းကြီး သင့်အားမူ မိမိထက် ပို၍ချစ်အပ်သော အခြား တစုံတယောက်သော သူသည် ရှိပါသေးသလော (ဟု မေးမြန်း၏)။ မလ္လိကာ ငါ့အားလည်း မိမိထက် ပို၍ချစ်အပ်သော အခြား တစုံတယောက်သောသူသည် မရှိ(ဟု ပြောဆို၏)

ထို့နောက် ပဿေနဒိကောသလမင်းသည် ပြာသာဒ်မှ သက်ဆင်း၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ — “အသျှင်ဘုရား အကျန့်ပ်သည် မလ္လိကာမိဖုရားနှင့်အတူ မြတ်သော

ပြာသာဒ်ထက်၌ ထိုင်နေလျက် မလ္လိကာမိဖုရားအားမလ္လိကာ "သင့်အား မိမိထက် ပို၍ ချစ်အပ်သော အခြား တစုံတယောက်သောသူသည် ရှိပါသလော" ဟု ဤစကားကို ဆိုပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် မလ္လိကာမိဖုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို ဆိုပါ၏—"မင်းကြီး အကျွန်ုပ်အား မိမိထက် ပို၍ချစ်အပ်သော အခြား တစုံတယောက်သောသူသည် မရှိပါ၊ မင်းကြီး သင့်အားမူ မိမိထက်ပို၍ ချစ်အပ်သော အခြား တစုံတယောက်သော သူသည် ရှိပါသေးသလော" အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် အကျွန်ုပ်သည် မလ္လိကာမိဖုရားအား "မလ္လိကာ ငါ့အားလည်း မိမိထက် ပို၍ ချစ်အပ်သော အခြား တစုံတယောက်သော သူသည် မရှိဟု ဆိုပါ၏" ဟု လျှောက်၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအကြောင်းကို သိတော်မူ၍ ထိုအချိန်၌ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆိုတော်မူ၏—

"အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့ကိုစိတ်ဖြင့် အစဉ် လှည့်လည်ရှာဖွေ(သွားလာ)သော်လည်း တစုံတခုသော အရပ်၌ မိမိထက်ပို၍ ချစ်အပ်သောသူကို မရနိုင်၊ ဤအတူပင် များစွာကုန်သော အခြားသူတို့သည်လည်း မိမိ.ကိုယ်.ကိုသာ ချစ်အပ်၏၊ ထို့ကြောင့် အကျိုးစီးပွါးကို အလိုရှိသောသူသည် သူတပါးကိုမညှဉ်းဆဲရာ" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၉-ယဉ္ဇသုတ်

၁၂၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ၌ ပဿေနဒိကောသလမင်းကြီးသည် ကြီးစွာသော ယဇ်ပူဇော်ပသခြင်းကို ရွေးရွယ်စီရင်အပ်၏၊ ဥသဘငါးရာတို့ကိုလည်း နွားထီးငယ်ငါးရာတို့ကိုလည်း နွားမငယ်ငါးရာတို့ကိုလည်း ဆိတ်ငါးရာတို့ကိုလည်း သိုးငါးရာတို့ကိုလည်း ယဇ်(ပူဇော်ပသခြင်း) အလို့ငှါ ယဇ်တိုင်၌ ဖွဲ့ချည်ဆောင်ထားအပ်ကုန်၏၊ ထိုမင်း၏ ကျွန်ယောကျ်ားကျွန်မိန်းမ အစေအပါး အလုပ်သမားတို့သည်လည်း ဒဏ်ဖြင့် ခြိမ်းချောက်အပ်ကုန်သည့် ဘေးဖြင့် ခြိမ်းချောက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ မျက်ရည်ဖြင့် ပြည့်သော မျက်နှာရှိကုန်လျက် ငိုကြွေးကြကာ ယဇ်အမှုဘို့ကို ပြုကုန်၏။

ထိုအခါ များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် နံနက်အချိန်၌ သင်းပိုင်ကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူဆောင်လျက် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်ကြကုန်၏၊ သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်ပြီး၍ ဆွမ်းခံပြီးသည့် နောက်၌ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွဲကုန်ပြီးဒသာ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရား.ကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြကာ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်.ကုန်၏—အသျှင်ဘုရား ပဿေနဒိကောသလမင်းသည် ကြီးစွာသောယဇ် (ပူဇော်ပသခြင်း)ကို ရွေးရွယ်စီရင်အပ်ပါ၏၊ ဥသဘငါးရာဘို့ကိုလည်း နွားထီးငယ်ငါးရာဘို့ကိုလည်း နွားမငယ်ငါးရာတို့ကိုလည်း ဆိတ်ငါးရာတို့ကိုလည်း သိုးငါးရာတို့ကိုလည်း ယဇ် (ပူဇော် ပသခြင်း)အလို့ငှါ ယဇ်တိုင်၌ ဖွဲ့ချည်ဆောင်ထားအပ်ပါ ကုန်၏။ ထိုမင်း၏ ကျွန်ယောကျ်ား ကျွန်မိန်းမ အစေအပါး အလုပ်သမားတို့သည် ဒဏ်ဖြင့် ခြိမ်းချောက်အပ်ကုန်သည် ဘေးဖြင့် ခြိမ်းချောက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ မျက်ရည်ဖြင့် ပြည့်သော မျက်နှာရှိကုန်လျက် ငိုကြွေးကြကာ ယဇ်အမှုတို့ကို ပြုပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအကြောင်းကို သိတော်မူ၍ ထိုအချိန်၌ ဤဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုတော်မူ၏—

အဿမေဓယဇ် ပုရိသမေဓယဇ် သမ္မာပါသယဇ် ဝါဇပေယ္ယယဇ် နိရဂ္ဂလယဇ် ဟူသော များသောပြုဖွယ်ရှိကုန်သော ထိုယဇ်ကြီးဘို့သည် အကျိုးမကြီးကုန်။

ယင်းယင်ကြီးတို့၌ အထူးထူး အပြားပြားသော ဆိတ်နှင့် သိုးတို့ကိုငင်း နွားတို့ကိုငင်း သတ်ရကုန်၏၊ ညှဉ်ထွတ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော အမြတ် (သီလစသည့် ဂုဏ်အထူး)ကို ရှာမှီးလေ့ရှိကုန်သော (ရဟန္တာ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ထိုယဇ်သို့ မချဉ်းကပ်ကုန်။

အကြင် ယဇ်တို့သည်ကား (သူတပါးတို့ကို) သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲမှု မရှိကုန်၊ အခါခပ်သိမ်းမျိုးရိုးစဉ်ဆက် အလှူကို ပူဇော်ကုန်၏၊ ဤသို့ အထူးထူး အပြားပြားသော ဆိတ်နှင့် သိုးတို့ကိုငင်း နွားတို့ကိုငင်း မသတ်ဖြတ်ရကုန်၊ညှဉ်ထွတ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော အမြတ် (သီလစသောဂုဏ်ထူး)ကို ရှာမှီးလေ့ရှိကုန်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ထိုယဇ်သို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။

ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုယဇ်ကို ပူဇော်ရာ၏၊ ထိုယဇ်သည် ကြီးမြတ်သော အကျိုးရှိ၏၊ ထိုယဇ်ကို ပူဇော်သူအား မြင့်မြတ်သည်သာ ဖြစ်၏၊ ယုတ်ညံ့မှု မဖြစ်၊ ယဇ်သည်လည်း ပြန့်ပြော၏၊ နတ်တို့သည်လည်း ကြည်ညိုကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁၀-ဗန္ဓနသုတ်

၁၂၁။ ထိုအခါ၌ ပသေနဒိကောသလမင်းသည် လူမျိုး အပေါင်းကို နှောင်ဖွဲ့ဆား‌အပ်၏၊အချို့သော သူဘိုကို ကြိုးတို့ဖြင့် အချို့သော သူတို့ကို လက်ထိပ်တို့ဖြင့် အချို့သော သူတို့ကို သံခြေကျဉ်းတို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ဆား‌အပ်ကုန်၏။ ထိုအခါ မျိုးစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် နံနက်အချိန်၌ သင်းပိုင်ကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်ကုန်၏၊ သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းခံလှည့်သည်ပြီး၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွဲကုန်သည်၌သော် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကြကာ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏— “အသျှင်ဘုရား ပသေနဒိကောသလမင်းသည် လူမျိုးအပေါင်းကို နှောင်ဖွဲ့ဆား‌အပ်၏၊ အချို့သော သူတို့ကို ကြိုးတို့ဖြင့် အချို့သော သူတို့ကို လက်ထိပ်တို့ဖြင့် အချို့သောသူတို့ကို သံခြေကျဉ်းတို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ထား‌အပ်ပါကုန်၏” ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအကြောင်းကို သိ၍ ထိုအခါန်၌ ဤဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုတော်မူ၏—

> “သံဖြင့် ပြုအပ်သော အနှောင်အဖွဲကိုငင်း သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သော အနှောင်အဖွဲကိုငင်း လျှော်ဖြင့် ပြုအပ်သော အနှောင်အဖွဲကိုငင်း ခိုင်မြဲသော အနှောင်အဖွဲဟူ၍ ပညာရှိတို့ မဆိုကုန်၊ ကျောက်မျက်ရတနာ နားတောင်းတို့၌ငင်း သားသမီးတို့၌ငင်း မယားတို့၌ငင်း အလွန်အမင်း ကပ်နှစ်သက်သည်ဖြစ်၍ အကြင် ငဲ့ကွက်ခြင်း သည်ရှိ၏။

အပါယ်သို့ ဆောင်တတ်သော လျော့သော အဖြောက်သော ထိုငဲ့ကွက်ခြင်း အနှောင်အဖွဲကို မြဲသော အနှောင်အဖွဲ ဟူ၍ ပညာရှိတို့ ဆိုကုန်၏၊(ပညာရှိတို့သည်)ထိုအနှောင်အဖွဲကိုလည်း ဖြတ်ကုန်၍ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို ပယ်လျက် ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိကုန်ပဲ ထွက်မြောက်ကုန်၏” ဟု (ရွတ်ဆိုတော်မူ၏)။

ပဌမတ် ပြီး၏။

၂-ဒုတိယဝဂ် ၁-သတ္တဇဋိလသုတ်

၁၂၂။ အခါဘပါးဋ္ဌ မြတ်စွာဘုရားသည် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း မိဂါရသူဌေး၏ အမိအရာဋ္ဌ တည်သော ဝိသာခါ ဆောက်လုပ်သည့် ပြာသာဒ်ဋ္ဌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညချမ်းအချိန် တပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူရာမှ ထတော်မူ၍ တံခါးမုခ်အပြင်ဋ္ဌ ထိုင်နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာဋ္ဌ ထိုင်နေစဉ် ရှည်သော လက်ကတီးမွေး ရှည်သော ခြေသည်းလက်သည်း ရှည်သော အမွေးမျှကုန်သော ဆံကျစ်ထုံး ရသေ့ခုနစ်ယောက် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း ခုနစ်ယောက် အစေလကတက္ကတွန်း ခုနစ်ယောက် တထည်တည်းဝတ်သော တိတ္ထိခုနစ်ယောက် ပရိဗိုဇ်ခုနစ်ယောက်တို့သည် အထူးထူး အပြားပြားသော ရသေ့အသုံးအဆောင်တို့ကို ယူကုန်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ မနီးမဝေးဋ္ဌ လွှန်၍ သွားကြကုန်၏။

ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းသည် နေရာမှ ထကာ ပခုံးတဖက်ဋ္ဌ ကိုယ်ဝတ်ကို စမွယ်တင်၍ လက်ျာပုဆစ် ဒူးဝန်းကို မြေဋ္ဌ ထောက်လျက် ထိုဆံကျစ်ထုံး ရသေ့ခုနစ်ယောက် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း ခုနစ်ယောက် အစေလကတက္ကတွန်း ခုနစ်ယောက် တထည်တည်းဝတ်သော တိတ္ထိခုနစ်ယောက် ပရိဗိုဇ်ခုနစ်ယောက်တို့ ရှိရာသို့ လက်အုပ်ကို ညွှတ်၍ "အသျှင်ဘုရားတို့ အကျွန်ုပ်သည် ပသေနဒီကောသလမင်းပါတည်း။ပ။ အသျှင်ဘုရားတို့ အကျွန်ုပ်သည် ပသေနဒီကောသလမင်းပါတည်း" ဟု သုံးကြိမ် အမည် ကို ပြောကြား၏။

ထို့နောက် ပသေနဒီကောသလမင်းသည် ထိုဆံကျစ်ထုံး ရသေ့ခုနစ်ယောက် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း ခုနစ်ယောက် အစေလကတက္ကတွန်း ခုနစ်ယောက် တထည်တည်းဝတ်သော တိတ္ထိခုနစ်ယောက် ပရိဗိုဇ် ခုနစ်ယောက်တို့ ဖဲသွား၍ မကြာမြင့်မီ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာဋ္ဌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား လောကဋ္ဌ အကြောင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဘို့သည်ဌင်း အရဟတ္တမဂ်ကို ရကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ဌင်း ရှိကုန်၏၊ ထိုရသေ့ တက္ကတွန်း ပရိဗိုဇ်တို့သည် ထိုရဟန္တာ အရဟတ္တမဂ်ရသူတို့တွင် တယောက်အပါအဝင် ဖြစ်ကုန်၏" ဟုလျှောက်၏။

မင်းကြီး ကာမဂုဏ်ကို ခံစားလေ့ရှိသော သားသမီးတို့ဖြင့် ကျဉ်းမြောင်းသော နေရာဋ္ဌ နေသော ကာသိတိုင်းထွက် စန္ဒကူးကို သုံးဆောင်သော ပန်းနံ့သာ နံ့သာပျော်ကို ဆောင်လေ့ရှိသော ရွှေဒဋ္ဌကို သာယာသော လူဖြစ်သော သင်သည် ဤပဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရဟန္တာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤပဂ္ဂိုလ်တို့သည် အရဟတ္တမဂ်သို့ ရောက်ကုန်၏ဟူသော အကြောင်းကို သိနိုင်ခဲသည်သာတည်း။မင်းကြီး သီလကို အတူဘက္ခ နေသဖြင့် သိနိုင်၏၊ထိုသိနိုင်ခြင်းကိုလည်း ကာလကြာမြင့်မှသာ သိနိုင်၏၊တိုသော ကာလဖြင့် မသိနိုင်၊နှလုံးသွင်းသောသူသည်သာ သိနိုင်၏၊နှလုံးမသွင်းသော သူသည် မသိနိုင်၊ ပညာရှိသောသူသည် သိနိုင်၏၊ ပညာမဲ့သောသူသည် မသိနိုင်၊ မင်းကြီး စင်ကြယ်သော အဖြစ်ကို နှိုးနှော ပြောဆိုသဖြင့် သိနိုင်၏၊ထိုသိနိုင်ခြင်းသည်လည်း ကာလကြာမြင့်မှသာ သိနိုင်၏၊တိုသောကာလဖြင့် မသိနိုင်၊ နှလုံးသွင်းသောသူသည်သာ သိနိုင်၏၊ နှလုံးမသွင်းသောသူသည် မသိနိုင်၊ ပညာရှိသော

သူသည်သာ သိနိုင်၏၊ပညာမဲ့သောသူသည် မသိနိုင်။မင်းကြီး ဘေးရန်ရှိသော အခါတို့၌ ဉာဏ်စွမ်းကို သိနိုင်၏၊ထိုဉာဏ်စွမ်းကိုလည်း ကာလကြာမြင့်မှသာ သိနိုင်၏၊တိုသောကာလဖြင့် မသိနိုင်၊ နှလုံးသွင်း သောသူသည်သာ သိနိုင်၏၊နှလုံးမသွင်းသောသူသည် မသိနိုင်၊ ပညာရှိသောသူသည်သာ သိနိုင်၏၊ ပညာမဲ့သောသူသည် မသိနိုင်။ မင်းကြီး ပညာကိုဆွေးနွေးသဖြင့်သာ သိနိုင်၏၊ ထိုဆွေးနွေးခြင်းကို လည်း ကာလကြာမြင့်မှသာ သိနိုင်၏၊ တိုသောကာလဖြင့် မသိနိုင်၊ နှလုံးသွင်းသောသူသည်သာ သိနိုင်၏၊ နှလုံးမသွင်းသောသူသည် မသိနိုင်၊ ပညာရှိသောသူသည်သာ သိနိုင်၏၊ ပညာမဲ့သော သူသည် မသိနိုင်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ် ဖြစ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် "မင်းကြီး ကာမဂုဏ်ကို ခံစားလေ့ရှိသော သားသမီးဘို့ဖြင့် ကျဉ်းမြောင်းသောနေရာ၌ နေသော ကာသိတိုင်းထွက် စန္ဒကူးကို သုံးဆောင်သော ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်းကို ဆောင်လေ့ရှိသော ရွှေငွေကို သာယာသော လူဖြစ်သော သင် မင်းကြီးသည် ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရဟန္တာဖြစ်ကုန်၏၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အရဟတ္တမဂ်သို့ ရောက်ကုန်၏ဟူသော ဤအကြောင်းကို သိနိုင်ခဲသည်သာတည်း။မင်းကြီး သီလကို အတူတကွနေသဖြင့် သိနိုင်၏၊ထိုသိခြင်းကိုလည်း ကာလကြာမြင့်မှသာ သိနိုင်၏၊ တိုသောကာလဖြင့် မသိနိုင်၊ နှလုံးသွင်းသောသူသည် သိနိုင်၏၊ နှလုံးမသွင်းသောသူသည် မသိနိုင်၊ပညာရှိသောသူသည်သာ သိနိုင်၏၊ ပညာမဲ့သောသူသည် မသိနိုင်၊မင်းကြီး စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို နှီးနှောပြောဆိုသဖြင့် သိနိုင်၏၊ ထိုသိနိုင်ခြင်းကိုလည်း ကာလကြာမြင့်မှသာ သိနိုင်၏၊ တိုသောကာလဖြင့် မသိနိုင်၊နှလုံးသွင်းသောသူသည်သာ သိနိုင်၏၊နှလုံးမသွင်းသောသူသည် မသိနိုင်၊ပညာရှိသောသူသည်သာ သိနိုင်၏၊ပညာမဲ့သော သူသည် မသိနိုင်၊မင်းကြီး ဘေးရန်ရှိသော အခါတို့၌ ဉာဏ်စွမ်းကို သိနိုင်၏၊ ထိုဉာဏ်စွမ်းကိုလည်း ကာလကြာမြင့်မှသာ သိနိုင်၏၊ တိုသောကာလဖြင့် မသိနိုင်၊ နှလုံးသွင်းသောသူသည်သာ သိနိုင်၏၊ နှလုံးမသွင်းသော သူသည် မသိနိုင်၊ ပညာရှိသော သူသည်သာ သိနိုင်၏၊ ပညာမဲ့သောသူသည် မသိနိုင်၊မင်းကြီး ပညာကို ဆွေးနွေးသဖြင့် သိနိုင်၏၊ ထိုသိခြင်းကိုလည်း ကာလကြာမြင့်မှသာ သိနိုင်၏၊ တိုသောကာလဖြင့် မသိနိုင်၊ နှလုံးသွင်းသော သူသည်သာ သိနိုင်၏၊ နှလုံးမသွင်းသော သူသည် မသိနိုင်၊ ပညာရှိသော သူသည်သာ သိနိုင်၏၊ ပညာမဲ့သောသူသည် မသိနိုင်ဟု မိန့်ဆိုအပ်သော ဤစကားသည် အလွန်ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အာဇာနိုပ်၏ မင်းချင်း ယောကျ်ား ဖြစ်ကုန်သော လျှို့ဝှက်လှည့်လည်ကုန်သော ထိုသူလျှို့တို့သည် ဇနပုဒ်ကို စူးစမ်း၍ လာကုန်၏၊ ထိုသူလျှို့တို့သည် ရှေးဦးစွာ စုံစမ်းအပ်ပြီးသည်ကို အာဇာနိုပ်သည် နောက်မှ ဆုံးဖြတ်ပြီးစီးစေပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ၌ ထိုမင်းချင်းတို့သည် ထိုမြို့အညစ်အကြေးကို မျောကုန်၍ ကောင်းစွာ ရေချိုးကုန်သည် ကောင်းစွာ လိမ်းကျံအပ်ကုန်သည် ပြုပြင်ပြီးသော ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ဝိုကုန်သည် ဖြစ်၍ ဖြူစင်သော အဝတ်ကို ဝတ်ဆင်ကုန်လျက် ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ဖြင့် ကိုယ်လုံ ပြည့်စုံကြကုန်သည်ဖြစ်၍ မွေ့လျော်ကုန်လတ္တံ့" ဟု (လျှောက်လေ၏)။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအကြောင်းကို သိ၍ ထိုအချိန်၌ ဤဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုတော်မူ၏—

"အဆင်းသဏ္ဌာန်ဖြင့် လူကို သိလွယ်သည့် မဟုတ်၊ အခိုက်အတန့် မြင်ကာမျှဖြင့် အကျမ်းမဝင်ရာ၊ မှန်၏၊ (ကိုယ်နှုတ်နှလုံး)မစောင့်စည်းသောသူတို့သည် ကောင်းစွာ (ကိုယ်နှုတ်နှလုံး)ကို စောင့်စည်းသူတို့၏ အသုံးအဆောင်ဖြင့် **ဤလောက**ကို လှည့်လည်ကုန်၏။

အတ္ထင်း၌ မစင်ကြယ်ကုန်သေးသူတို့သည် အတူဖြစ်သော မြေနားတောင်းကဲ့သို့ဎင်း ကြေးပဲဝက်မျှထိုက်သော ရွှေရည်ပုတ်နားတောင်းကဲသို့ဎင်း ဖြစ်၍ အပဋ္ဌ တင့်တယ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ အခြံအရံဖြင့် ဖုံးလွှမ်းကုန်သည်ဖြစ်၍ကျိလောကဋ္ဌ လှည့်လည်ကုန်၏"ဟု (ရွှတ်ဆိုတော်မူ၏)။

၂-ပဥ္စရာဇသုတ်

၁၂၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ဖြင့် ကုံလုံပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍ မွေ့လျော်ကုန်သော ပဿေနဒိအမျှးရှိကုန်သော ငါးယောက်ကုန်သော မင်းတို့အား "ကာမဂုဏ်တို့တွင် အဘယ်သည် မြတ်သနည်း" ဟူသော ဤအကြားစကားသည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ထိုမင်းတို့တွင် အခ္ခါသော မင်းတို့သည် "ကာမဂုဏ်တို့ဘွင် ရူပါရုံတို့သည် မြတ်ကုန်၏"ဟု ဆိုကုန်၏၊ အခ္ခါသော မင်းဘို့သည် "ကာမဂုဏ်တို့ဘွင် သဒ္ဒါရုံဘို့သည် မြတ်ကုန်၏"ဟု ဆိုကုန်၏၊ အခ္ခါသောမင်းတို့သည် "ကာမဂုဏ်တို့တွင် ဂန္ဓာရုံတို့သည် မြတ်ကုန်၏"ဟု ဆိုကုန်၏၊ အခ္ခါသော မင်းတို့သည် "ကာမဂုဏ်တို့တွင် ရသာရုံတို့သည် မြတ်ကုန်၏"ဟု ဆိုကုန်၏၊ အခ္ခါသော မင်းတို့သည် "ကာမဂုဏ်တို့တွင် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည် မြတ်ကုန်၏"ဟု ဆိုကုန်၏။

ထိုမင်းတို့သည် အချင်းချင်း သိစေခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ကုန်၊ ထိုအခါ ပဿေနဒိကောသလမင်းသည် ထိုမင်းတို့အား ဤစကားကို ဆို၏— "အချင်းတို့ လာ သွားကြကုန်စို့၊ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ထိုအကြောင်းကို မေးလျှောက်ကြကုန်စို့၊ ငါတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြားတော်မူသည့်အတိုင်း ထိုအကြောင်းကို မှတ်ကုန်အံ့" (ဟုဆို၏) "အကြည်တော် ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုမင်းတို့သည် ပဿေနဒိကောသလမင်းကြီး၏ စကားကို ဝန်ခံကြကုန်၏။

ထို့နောက် ပဿေနဒိ အမျှးရှိကုန်သော ထိုမင်းငါးဦးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကုန်လျက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ကြပြီးသော် ပဿေနဒိကောသလမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏— "အသျှင်ဘုရား ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ဖြင့် ကုံလုံပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍ မွေ့လျော်ကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့ မင်းငါးယောက်တို့အား ကာမဂုဏ်တို့တွင် အဘယ်သည် မြတ်သနည်း ဟူသော အကြားစကားသည် ထင်ရှားဖြစ်ပါ၏၊ "အခ္ခါသော မင်းတို့သည် 'ကာမဂုဏ်တို့တွင် ရူပါရုံဘို့သည် မြတ်ကုန်၏'ဟု ဆိုကုန်၏၊ အခ္ခါသော မင်းတို့သည် 'ကာမဂုဏ်ဘို့တွင် သဒ္ဒါရုံဘို့သည် မြတ်ကုန်၏'ဟု ဆိုကုန်၏၊အခ္ခါသောမင်းတို့သည် 'ကာမဂုဏ်တို့တွင် ဂန္ဓာရုံတို့သည် မြတ်ကုန်၏'ဟု ဆိုကုန်၏၊ အခ္ခါသော မင်းတို့သည် 'ကာမဂုဏ်တို့တွင် ရသာရုံတို့သည် မြတ်ကုန်၏'ဟု ဆိုကုန်၏၊ အခ္ခါသောမင်းတို့သည် 'ကာမဂုဏ်တို့တွင် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည် မြတ်ကုန်၏'ဟု ဆိုကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ကာမဂုဏ်တို့တွင် အဘယ်သည် မြတ်ပါသနည်း"ဟု(လျှောက်၏)။

မင်းကြီး ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၌ နှစ်သက်ခြင်းလျှင် အထူတ်အထိပ်ရှိသော ကာမဂုဏ်ကို စင်စစ်မြတ်၏ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ ထိုရူပါရုံတို့သည်ပင် အခ္ခါသောသူအား နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်၏၊ အခ္ခါသော သူအား နှစ်သက်ဖွယ်မဖြစ်ကုန်၊ အကြင်သူသည် အကြင်ရူပါရုံတို့ဖြင့် နှစ်လို၏၊

ပြည့်စုံသော အကြံရှိ၏၊ ထိုသူသည် ဤရူပါရုံဘို့မှ တပါးသော အထူးသဖြင့် လှန်သည်လျှင်း ဖြစ်သော အထူးသဖြင့် မြတ်သည်သည်း ဖြစ်သော ရူပါရုံ ကို မတောင့်တ၊ ထိုသူအား ထိုရူပါရုံတို့သည် မြတ်ကုန်၏၊ ထိုသူအား ထိုရူပါရုံ ဘို့သည် အတူမရှိကုန်။

မင်းကြီး ထိုသဒ္ဒါရုံဘို့သည်ပင် အခ္ခါသောသူအား နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်၏၊အခ္ခါသော သူအား နှစ်သက်ဖွယ်မဖြစ်ကုန်၊ အကြင်သူသည် အကြင်သဒ္ဒါရုံတို့ဖြင့် နှစ်လို၏၊ ပြည့်စုံသော အကြံရှိ၏၊ ထိုသူသည် ထိုသဒ္ဒါရုံတို့မှ တပါးသော အထူးသဖြင့် လှန်သည်လည်းဖြစ်သော အထူးသဖြင့် မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော သဒ္ဒါရုံကို မတောင့်တ၊ ထိုသူအား ထိုသဒ္ဒါရုံတို့သည် မြတ်ကုန်၏၊ ထိုသူအား ထိုသဒ္ဒါရုံတို့သည် အတူမရှိကုန်။

မင်းကြီး ထိုဂန္ဓာရုံတို့သည်ပင် အခ္ခါသောသူအား နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်၏၊ အခ္ခါသောသူအား နှစ်သက်ဖွယ်မဖြစ်ကုန်၊ အကြင်သူသည် အကြင်ဂန္ဓာရုံတို့ဖြင့် နှစ်လို၏၊ ပြည့်စုံသော အကြံရှိ၏၊ ထိုသူသည် ထိုဂန္ဓာရုံတို့မှ ဘပါးသော အထူးသဖြင့်လှန်သည်လည်းဖြစ်သော အထူးသဖြင့် မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော ဂန္ဓာရုံကို မတောင့်တ၊ ထိုသူအား ထိုဂန္ဓာရုံတို့သည် မြတ်ကုန်၏၊ ထိုသူအား ထိုဂန္ဓာရုံတို့သည် အတူမရှိကုန်။

မင်းကြီး ထိုရသာရုံတို့သည်ပင် အခ္ခါသောသူအား နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်၏၊ အခ္ခါသောသူအား နှစ်သက်ဖွယ်မဖြစ်ကုန်၊ အကြင်သူသည် အကြင်ရသာရုံဘို့ဖြင့် နှစ်လို၏၊ ပြည့်စုံသော အကြံရှိ၏၊ ထိုသူသည် ထိုရသာရုံဘို့မှ တပါးသော အထူးသဖြင့် လှန်သည်လည်း ဖြစ်သော အထူးသဖြင့် မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော ရသာရုံကို မတောင့်တ၊ ထိုသူအား ထိုရသာရုံဘို့သည် မြတ်ကုန်၏၊ ထိုသူအား ထိုရသာရုံတို့သည် အတူမရှိကုန်။

မင်းကြီး ထိုဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်ပင် အခ္ခါသောသူအားနှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်၏၊ အခ္ခါသောသူ အား နှစ်သက်ဖွယ်မဖြစ်ကုန်၊ အကြင်သူသည် အကြင်ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ဖြင့် နှစ်လို၏၊ ပြည့်စုံသော အကြံရှိ၏၊ ထိုသူသည် ထိုဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့မှ တပါးသော အထူးသဖြင့် လှန်သည်လည်းဖြစ်သော အထူး သဖြင့် မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို မတောင့်တ၊ ထိုသူအား ထိုဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည် မြတ်ကုန်၏၊ ထိုသူအား ထိုဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဘို့သည် အတူမရှိကုန် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ၌ စန္ဒနက်လိကဥပါသကာသည် ထိုပရိသတ်၌ ထိုင်နေ၏၊ ထိုအခါ စန္ဒနက်လိကဥပါသကာ သည် နေရာမှ ထ၍ ပခုံးတဖက်၌ ကိုယ်ဝတ်ကို စမွယ်တင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား သက်အုပ်ချီကာ ဤစကားကို လျှောက်၏— "ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား အဲကျွန်ုပ်အား (တခုသော အကြောင်းသည်) ထင်လာပါ၏၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား အဲကျွန်ုပ်အား (တခုသော အကြောင်းသည်) ထင်လာပါ၏" ဟု (လျှောက်၏)။ စန္ဒနက်လိက သင့်အား ထိုတခုသော အကြောင်းသည် ထင်စေလော့ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏၊ ထိုအခါ၌ စန္ဒနက်လိက ဥပါသကာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်၌ ထိုအား လျှောက်ပတ်သော ဂါထာဖြင့် ချီးကျူး၏—

"ကောင်းသော အနုံရှိသော နံနက်အခါ၌ ပင့်သော မကင်းသော အနုံရှိသော ကောကနဒ အမည်ရှိသော ပဒုမာကြာကဲ့သို့ဂင်း ကောင်းကင်၌ ထွန်းတောက်ပသော နေမင်းကဲ့သို့ဂင်း တင့်တယ်တော်မူသော ကိုယ်တော်မှ ပြိုးပြိုးပြက် ထွက်သော အရောင်ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်လေ့" ဟု (ချီးကျူး၏)။

ထိုအခါ၌ ထိုမင်းငါးယောက်တို့သည် စန္ဒနဂ်လိကဥပါသကာအား ငါးထည်သော စုလျားပုဆိုးတို့ကို ပေးကုန်၏၊ ထိုအခါ စန္ဒနဂ်လိကဥပါသကာသည် ထိုငါးထည်သော စုလျားပုဆိုးတို့ကို မြတ်စွာဘုရားအား လှူ၏။

၂-ဒေါဏပါကသုတ်

၁၂၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ပဿေနဒီကောသလမင်းသည် တစိတ်ချက် ထမင်းကို စား၏၊ ထိုအခါ ပဿေနဒီကောသလမင်းသည် ထမင်းစားပြီးသော် မအိမသာ ပင်ပန်းလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထမင်းစားပြီး၍ မအိမသာ ပင်ပန်းနေသော ပဿေနဒီကောသလမင်းကို သိ၍ ထိုအချိန်၌ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆိုတော်မူ၏—

"အခါခပ်သိမ်း သတိနှင့် ပြည့်စုံသော ရအပ်သော စားသုံးဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိသော ထိုသူအား ဝေဒနာတို့သည် နည်းပါးကုန်၏၊ (သုံးဆောင်အပ်သော အာဟာရသည်လည်း) အသက်ကိုစောင့်သည်ဖြစ်၍ နူးညံ့စွာ ကြေကျက်၏" ဟု (ရွတ်ဆိုတော်မူ၏)။

ထိုအခါ၌ သုဒဿနလုလင်သည် ပဿေနဒီကောသလမင်းကြီး၏ နောက်၌ တည်ရှိနေ၏၊ ထိုအခါ ပဿေနဒီကောသလမင်းသည် သုဒဿနလုလင်အား "အချင်းသုဒဿန သင်သည် လာခဲ့လော့၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို သင်ယူ၍ ငါ ထမင်းစားတိုင်း ထမင်းစားတိုင်းသော အခါ၌ ရွတ်ဆိုလော့၊ ငါသည်လည်း သင့်အား နေ့တိုင်း အသပြာတရာ အသပြာတရာ ရိက္ခာကို အမြဲပေးအံ့" ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ သုဒဿနလုလင်သည် "မင်းမြတ် ကောင်းပါပြီ" ဟု ပဿေနဒီကောသလမင်းကြီးအား ဝန်ခံ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို သင်ယူပြီးလျှင် ပဿေနဒီကောသလမင်းကြီး ထမင်းစားသောအခါ၌—

အခါခပ်သိမ်း သတိနှင့် ပြည့်စုံသော ရအပ်သော စားသုံးဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိသော ထိုသူအား ဝေဒနာတို့သည် နည်းပါးကုန်၏၊ (သုံးဆောင်အပ်သော အာဟာရသည်လည်း) အသက်ကိုစောင့်သည်ဖြစ်၍ နူးညံ့စွာ ကြေကျက်၏ ဟု ရွတ်ဆို၏။

ထိုအခါ၌ ပဿေနဒီကောသလမင်းသည် အစဉ်သဖြင့် တကွမ်းစားချက် ထမင်းအတိုင်းအရှည်၌ တည်၏၊ ထိုအခါ ပဿေနဒီကောသလမင်းသည် နောက်ကာလ၌ ကောင်းစွာ လျော့ပါးသော ကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ကိုယ်တို့ကို လက်ဖြင့် အဖန်တလဲလဲ သုံးသပ်လျက် ထိုအချိန်၌ "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော အကျိုးဖြင့်လည်းကောင်း တမလွန်ဘဝ၌ဖြစ်သော အကျိုးဖြင့်လည်းကောင်း နှစ်ပါးစုံသော အကျိုးဖြင့် အကျွန်ုပ်ကို အစဉ်သနား စောင့်ရှောက်တော်မူ၏" ဟု ဥဒါန်းစကားကို ကျူးရင့်မြွက်ဆို၏။

သံ ဖြန် ၁-၆—န-ဗု-သ

၄-ပဌမ သင်္ဂါမသုတ်

၁၂၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ထိုအခါ မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏ သားဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်းသည် အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်သည်ကို စုရုံး၍ ပသေနဒီကောသလမင်းကို (စစ်တိုက်ရန်) ကာသိရွာသို့ ချီတက်၏၊ ပသေနဒီကောသလမင်းသည် "မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား အဇာတသတ်မင်းသည် အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်သည်ကို စုရုံး၍ ငါ့ကို (စစ်တိုက်ရန်) ကာသိရွာသို့ ချီတက်လာသတတ်" ဟု ကြားလေ၏၊ ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းသည် အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်သည်ကို စုရုံး၍ မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏ သားဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်းကို (ခုခံတိုက်ခိုက်ရန်) ကာသိရွာသို့ ကြိုတင်ချီတက်၏၊ ထိုအခါ မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သားဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်းသည်၎င်း ပသေနဒီကောသလမင်းသည်၎င်း စစ်တိုက်ကြကုန်၏၊ ထိုစစ်မြေပြင်၌ မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား အဇာတသတ်မင်းသည် ပသေနဒီကောသလမင်းကို အောင်နိုင်၏၊ စစ်ရှုံးသော ပသေနဒီကောသလမင်းသည် စစ်မြေပြင်မှ မိမိနေပြည်တော်ဖြစ်သော သာဝတ္ထိပြည်သို့ ပြန်ဆုတ်လာ၏။

ထိုအခါ၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူဆောင်လျက် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်ကြကုန်၏၊ သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်ပြီး၍ ဆွမ်းစားပြီးသည့်နောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွဲကုန်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကုန်လျက် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏—"အသျှင်ဘုရား မာဂဓတိုင်းကိုအစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏ သားဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်းသည် အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်သည်ကို စုရုံး၍ ပသေနဒီကောသလမင်းကို (စစ်တိုက်ခန်)ကာသိရွာသို့ ချီတက်၏၊အသျှင်ဘုရား ပသေနဒီကောသလမင်းသည် မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သားဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်းသည် အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်သည်ကို စုရုံး၍ ငါ့ကို (စစ်ဘိုက်ရန်) ကာသိရွာသို့ ချီတက်လာသတတ် ဤသို့ ကြားလေ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းသည် အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်သည်ကို စုရုံး၍ မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား အဇာတသတ်မင်းကို (ခုခံတိုက်ခိုက်ရန်)ကာသိရွာသို့ ကြိုတင်ချီတက်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သားဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်းသည်၎င်း ပသေနဒီကောသလမင်းသည်၎င်း စစ်တိုက်ကြကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုစစ်မြေပြင်၌ မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သားဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်းသည် ပသေနဒီကောသလမင်းကို အောင်နိုင်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား စစ်ရှုံးသော ပသေနဒီကောသလမင်းသည် စစ်မြေပြင်မှ နေပြည်တော်ဖြစ်သော သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆုတ်လာပါ၏" ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သားဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်းသည် ယုဘ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းရှိ၏၊ ယုတ်မာသော အပေါင်းအဖော်ရှိ၏၊ ယုတ်မာသော သူတို့၌ ကိုင်းညွတ်သော စိတ်ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ပသေနဒီကောသလမင်းသည်ကား ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိ၏၊ ကောင်းသော အပေါင်းအဖော်ရှိ၏၊ ကောင်းသောသူတို့၌ ကိုင်းညွတ်သော စိတ်ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ယခုသာလျှင် ပသေနဒီကောသလမင်းသည် စစ်ရှုံးသည်ဖြစ်၍ ဤညဉ့်ပတ်လုံး ဆင်းရဲစွာ နေရလတ္တံ့။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ပ။

အောင်နိုင်သော သူသည် ရန်ကို ပွါးစေ၏၊ ရှုံးသောသူသည် ဆင်းရဲစွာနေရ၏၊ အောင်နိုင်ခြင်း ရှုံးခြင်းကို စွန့်၍ ငြိမ်သက်စွာ နေသော သူသည်သာ ချမ်းသာစွာ နေရလတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၅-ဒုတိယ သင်္ဂါမသုတ်

၁၂၆။ ထိုအခါ မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား ဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်းသည် အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်သည်ကို စုရုံး၍ ပသေနဒီ ကောသလမင်းကို (စစ်တိုက်ရန်) ကာသိရွာသို့ ချီတက်၏၊ ပသေနဒီကောသလမင်းသည် "မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏ သားဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်းသည် အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်သည်ကို စုရုံး၍ ငါ့ကို (စစ်တိုက်ရန်)ကာသိရွာသို့ ချီတက်လာသတတ်" ဟု ကြားလေ၏၊ ထိုအခါ ပသေနဒီ ကောသလမင်းသည် အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်သည်ကို စုရုံး၍ မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏ သားဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်းကို (ခုခံတိုက်ခိုက်ရန်) ကာသိရွာသို့ ကြိုတင်ချီတက်၏၊ ထိုအခါ မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သားဖြစ်သော အဇာတသတ် မင်းသည်၎င်း ပသေနဒီကောသလမင်းသည်၎င်း စစ်တိုက်ကြကုန်၏၊ ထိုစစ်မြေပြင်၌ ပသေနဒီကောသလမင်းသည် မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏ သားဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်းကို အောင်နိုင်၏၊ ထိုအဇာတသတ်မင်းကို အရှင်ဖမ်းမိ၏၊ ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းအား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏ "မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏ သားဖြစ်သော ဤအဇာတသတ်မင်းသည် မပြစ်မှားအပ်သော ငါ့အား ပြစ်မှားကား ပြစ်မှား၏၊ ထိုသို့ ပြစ်မှားသော်လည်း (ထိုအဇာတသတ်မင်းသည်) ငါ၏တူဖြစ်၏၊ ငါသည် မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သားဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်း၏ အလုံးစုံသော ဆင်တပ် အလုံးစုံသော မြင်းတပ် အလုံးစုံသော ရထားတပ် အလုံးစုံသော ခြေသည် သူရဲတပ်ကို သိမ်းယူ၍ အသက်ရှင်စေလျက်ပင်လျှင် (မသတ်မူ၍) ထိုအဇာတသတ်မင်းကို လွှတ်ရမူကား ကောင်းလေစွ" ဟု (အကြံဖြစ်၏)၊ ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းသည် မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏ သားဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်း၏ အလုံးစုံသော ဆင်အပေါင်း အလုံးစုံသော မြင်းအပေါင်း အလုံးစုံသော ရထားအပေါင်း အလုံးစုံသော ခြေသည် သူရဲအပေါင်းကို သိမ်းယူ၍ အသက်ရှင်စေလျက်ပင်လျှင် (မသတ်မူ၍) ထိုအဇာတသတ်မင်းကို လွှတ်၏။

ထိုအခါ၌ မျှားစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူဆောင်လျက် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်ကြကုန်၏၊ သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍ ဆွမ်းစားပြီးသည့်နောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွဲကုန်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကုန်လျက် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏ "အသျှင်ဘုရား မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သားဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်းသည် အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်သည်တို့ကို စုရုံး၍ ပသေနဒီကောသလမင်းကို (စစ်ဘိုက်ခုန်) ကာသိရွာသို့ ချီတက်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ပသေနဒီ ကောသလမင်းသည် မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သားဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်းသည် အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်သည်ကို စုရုံး၍ ငါ့ကို(စစ်တိုက်ရန်) ကာသိရွာသို့ ချီတက်လာသတတ်" ဟု ကြားပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းသည်လည်း အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်သည်ကို စုရုံး၍

မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏သားဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်းကို (ခုခံတိုက်ခိုက်ရန်)ကာသိရွာသို့ ကြိုတင်ချီတက်ပါ၏၊အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ၌ မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သားဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်းသည်ဌင်း ပသေနဒိကောသလမင်းသည်ဌင်း စစ်တိုက်ကြပါ.ကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုစစ်မြေပြင်၌ ပသေနဒိကောသလမင်းသည် မာဂဓဘိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏ သားဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်း.ကို အောင်နိုင်ပါ၏၊ ထိုအဇာတသတ်မင်းကို အရှင်ဖမ်းမိပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ ပသေနဒိ ကောသလမင်းအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ပါ၏ "မာဂဓဘိုင်း.ကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏ သားဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်းသည် မပြစ်မှားအပ်သော ငါ့အား ပြစ်မှားကား ပြစ်မှား၏၊ ထိုသို့ ပြစ်မှားသော်လည်း (ထို အဇာတသတ် မင်းသည်) ငါ၏ တူဖြစ်၏၊ ငါသည် မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရား၏ သားဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်း၏ အလုံးစုံသော ဆင်တပ် အလုံးစုံသော မြင်းတပ် အလုံးစုံသော ရထားတပ် အလုံးစုံသော ခြေသည်သူရဲတပ်ကို သိမ်းယူ၍ အသက်ရှင်စေလျက်ပင်လျှင် ထိုအဇာတသတ်မင်းကို လွှတ်ရမူကား ကောင်းလေစွ" ဟု (အကြံဖြစ်ပါ၏)၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ၌ ပသေနဒိကောသလမင်းသည် မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏ သားဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်း၏ အလုံးစုံသော ဆင်တပ် အလုံးစုံသော မြင်းတပ် အလုံးစုံသော ရထားတပ် အလုံးစုံသော ခြေသည် သူရဲတပ်.ကို သိမ်းယူ၍ အသက်ရှင်စေလျက်ပင်လျှင် ထိုအဇာတသတ်မင်းကို လွှတ်ပါ၏ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအကြောင်းကို သိတော်မူ၍ ထိုအခါ၌ ဤဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုတော်မူ၏—

ယောဂျိုးသည် အကြင်မျှလောက် (သူတပါးအား) ညှဉ်းဆဲဖျက်ဆီး၏၊ ထိုသူအား ထိုမျှလောက်ပင် လုယက်ဖျက်ဆီးခြင်းကို ခံရသည်သာလျှင်တည်း၊ အကြင်အခါ၌ ထိုသူ.ကို တပါးသော သူတို့သည် လုယက်ဖျက်ဆီးကုန်၏၊ ထိုအခါ လုယက်ဖျက်ဆီးခံရသော ထိုသူသည် ပြန်လည် လုယက်ဖျက်ဆီးတတ်၏။

အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး မကောင်းမှုသည် အကျိုးမပေးသေး၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး သူမိုက်သည် သင့်လျော်သော အကြောင်းဟူ၍သာလျှင် မှတ်ထင်၏၊ အကြင်အခါ၌ကား မကောင်းမှုသည် အကျိုးပေး၏၊ ထိုအခါ သူမိုက်သည် ဆင်းရဲသို့ ရောက်၏။

သူဘပါးကို သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲဘတ်သော သူသည် မိမိအား သူတပါး သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲခြင်းကို ခံရ၏၊ သူတပါးကို အောင်နိုင်သောသူသည် မိမိအား သူတပါး အနိုင်ခံရ၏၊ သူတပါးကို ဆဲရေးတတ်သော သူသည်လည်း မိမိအား သူတပါး ဆဲရေးခြင်း ခံရ၏၊ သူတပါးကို ချုတ်ချယ်တတ်သော သူသည် မိမိအား သူတပါး ချုတ်ချယ်ခြင်းခံရ၏၊ စင်စစ် အကျိုးပေး လည်းသဖြင့် လုယက်ဖျက်ဆီးတတ်သော ထိုယောဂျိုးသည် တဖန် လုယက်ခြင်းကို ခံရ၏ ဟု (ရွတ်ဆိုတော်မူ၏)။

၆-မလ္လိကာသုတ်

၁၂၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ၌ ပသေနဒိ ကောသလမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရား.ကို ရှိခိုးလျက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ ထိုအခါ၌ တယောက်သောယောဂျိုးသည် ပသေနဒိဓကောသလမင်းကြီးထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ပသေနဒိကောသလမင်းကြီး၏ နားရင်းသို့

ကပ်၍ အရှင်မင်းကြီး "မလွိကာမိဖုရားသည် သမီးတော်ကို ဖွားမြင်ပါ၏" ဟု ကြားလျှောက်၏၊ ဤသို့ ကြားလျှောက်သည်ရှိသော် ပဿေနဒီကောသလမင်းသည် နှလုံးမသာယာဖြစ်၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပဿေနဒီကောသလမင်း နှလုံးမသာယာသည်၏ အဖြစ်ကို သိ၍ ထိုအချိန်၌ ဤဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုတော်မူ၏—

လူတို့ကို အစိုးရသောမင်း (သမီးတော်ကို) ကျွေးမွေးသုတ်သင်လေ၊ ပညာရှိသော အကျင့်သီလရှိသော ယောကျ်ားမကိုနှတ်ကဲ့သို့ ရှိသေသော လင်ကို လုပ်ကျွေးသော အချိုသော မိန်းမသည်လည်း မြတ်၏။

အရပ်မျက်နှာတို့၏ အရှင်ဖြစ်သောမင်း ထိုမိန်းမအား အကြင်သားယောကျ်ားကို မွေးဖွား၏၊ ထိုသို့သဘောရှိသော မိန်းမကောင်း၏သားသည် ရဲရင့်၏၊ တိုင်းပြည်ကိုလည်း (အုပ်ချုပ်) ဆုံးမနိုင်၏ ဟု (ရွတ်ဆိုတော်မူ၏)။

၇-အပ္ပမာဒသုတ်

၁၂၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် ပဿေနဒီကောသလမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား မျက်မှောက်ဘဝ၌ ခံစားရသောအကျိုး တမလွန်ဘဝ၌ ခံစားရသော အကျိုးဟူသော အကျိုးနှစ်ပါးတို့ကို သိမ်းကျုံးယူ၍ တည်သော တခုသော တရားသည် ရှိပါသလော" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏၊ မင်းကြီး မျက်မှောက်ဘဝ၌ ခံစားရသော အကျိုး တမလွန်ဘဝ၌ ခံစားရသော အကျိုးဟူသော အကျိုးနှစ်ပါးတို့ကို သိမ်းကျုံးယူ၍ တည်သော တခုသောတရားသည် ရှိသည်သာလျှင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မျက်မှောက်ဘဝ၌ ခံစားရသော အကျိုး တမလွန်ဘဝ၌ ခံစားရသော အကျိုးဟူသော အကျိုးနှစ်ပါးတို့ကို သိမ်းကျုံးယူ၍ တည်သော တခုသော တရားသည် အဘယ်ပါနည်း ဟု (ဤသို့ လျှောက်၏)၊ မင်းကြီး မျက်မှောက်ဘဝ၌ ခံစားရသော အကျိုး တမလွန်ဘဝ၌ ခံစားရသော အကျိုးဟူသော အကျိုးနှစ်ပါးတို့ကို သိမ်းကျုံးယူ၍ တည်သော တခုသော တရားသည် မမေ့မလျော့မှု အပ္ပမာဒဘရားပင်တည်း၊မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား ကုန်းသတ္တဝါတို့၏ ခြေရာဟူသမျှ အားသုံးတို့သည် ဆင်ခြေရာ၌ ပေါင်းစုခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ဆင်ခြေရာကို ကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုကုန်းသတ္တဝါတို့၏ ခြေရာတို့ထက် လွန်ကဲ၏ ဟူ၍ ပြောကြားအပ်သကဲ့သို့ မင်းကြီး ဤအတူသာလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ခံစားရသော အကျိုး တမလွန်ဘဝ၌ ခံစားရသော အကျိုးဟူသော အကျိုးနှစ်ပါးတို့ကို သိမ်းကျုံးယူ၍ တည်သော တခုသော တရားဟူသည် မမေ့မလျော့မှု အပ္ပမာဒတရားပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ပ။

အသက်ရှည်ခြင်းကိုလည်း ရောဂါမရှိခြင်းကိုလည်း အဆင်းလှခြင်းကိုလည်း နတ်ပြည်ကိုလည်း အမျိုးမြတ်ခြင်းကိုလည်း မွေ့လျော်ခြင်းတို့ကိုလည်း အဆင့်ဆင့် အမြင်ဘို့ကို တောင့်ဘသော သူသည် (မမေ့မလျော့ ပြုအပ်၏)။

ပညာရှိတို့သည် ကုသိုလ်ပြုရာ ပုညကိရိယာဝတ္ထုတို့၌ မမေ့မလျော့ခြင်းကို ချီးမွမ်းကုန်၏၊ မမေ့မလျော့သော ပညာရှိသည် အကျိုးနှစ်ပါးတို့ကို သိမ်းယူနိုင်၏၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ခံစားရသောအကျိုး တမလွန်ဘဝ၌ ခံစားရသောအကျိုးဟူသော အကျိုးနှစ်ပါးကို ရခြင်းကြောင့် ပညာရှိသော သူကို ပဏ္ဍိတဟူ၍ ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၈-ကလျာဏမိတ္တသုတ်

၁၂၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် ပသေနဒိကောသလမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ "အသျှင်ဘုရား ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်သည်ဖြစ်၍ တယောက်တည်းနေသော အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ စိတ်အကြံသည် ထင်ရှားဖြစ်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တရားတော်ကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်၏၊ ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော ထိုတရားသည်လည်း ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသောသူအားသာ ဖြစ်၏၊ ကောင်းသော အပေါင်းအဖော်ရှိသောသူအားသာ ဖြစ်၏၊ သူတော်ကောင်းတို့၌ ညှတ်သော စိတ်ရှိသော သူအားသာ ဖြစ်၏၊ ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသောသူအား မဖြစ်၊ ယုတ်မာသော အပေါင်းအဖော်ရှိသောသူအား မဖြစ်၊ ယုတ်မာသောသူတို့၌ ညှတ်သောစိတ်ရှိသောသူအား မဖြစ် အကြံဖြစ်၏ ဟု လျှောက်၏၊ မင်းကြီး ဤအကြံသည် ဤအတိုင်းမှန်၏၊ မင်းကြီး ဤအကြံသည် ဤအတိုင်းမှန်၏။ မင်းကြီး ငါဘုရားသည် တရားတော်ကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်၏၊ ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော ထိုတရားသည်လည်း ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသော သူအားသာ ဖြစ်၏၊ ကောင်းသော အပေါင်းအဖော်ရှိသော သူအားသာ ဖြစ်၏၊သူတော်ကောင်းတို့၌ ညှတ်သော စိတ်ရှိသောသူအားသာ ဖြစ်၏၊ မကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသောသူအား မဖြစ်၊ မကောင်းသော အပေါင်းအဖော်ရှိသောသူအား မဖြစ်၊ ယုတ်မာသောသူတို့၌ ညှတ်သောစိတ်ရှိသောသူအား မဖြစ်။

မင်းကြီး အခါတပါးဌ၌ ငါဘုရားသည် သက္ကတိုင်း သာကီဝင်တို့၏ နဂရက မည်သော နိဂုံးဌ် (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ မင်းကြီး ထိုအခါ အာနန္ဒာရဟန်းသည် ငါဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ငါဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် ငါဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏၊ အသျှင်ဘုရား ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသောသူ၏အဖြစ် ကောင်းသော အပေါင်းအဖော်ရှိသော သူ၏အဖြစ် သူတော်ကောင်းတို့၌ ညှတ်သော စိတ်ရှိသော သူ၏အဖြစ်သည် မြတ်သော(မဂ်အကျင့်၏) ထက်ဝက်ကို **ပြီးစေနိုင်ပါ၏** ဟု လျှောက်၏။

မင်းကြီး ဤသို့ လျှောက်သည်ရှိသော် ငါဘုရားသည် အာနန္ဒာရဟန်းအား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ "အာနန္ဒာ ဤသို့ မဆိုလင့်၊ အာနန္ဒာ ဤသို့ မဆိုလင့်၊ အာနန္ဒာ ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသော သူ၏အဖြစ် ကောင်းသော အပေါင်းအဖော်ရှိသောသူ၏အဖြစ် သူတော် ကောင်းတို့၌ ညှတ်သောစိတ်ရှိသောသူ၏အဖြစ်သည် မြတ်သော (မဂ်အကျင့်) **အားလုံးကိုပင် ပြီးစေနိုင်၏**။အာနန္ဒာ ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသော ကောင်းသော အပေါင်းအဖော်ရှိသော သူတော်ကောင်းတို့၌ ညှတ်သော စိတ်ရှိသောသူအား မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မဂ်ကို ပွါးလတ္တံ့၊ မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မဂ်ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုလတ္တံ့ ဟူသော ဤအကျိုးကို မချွတ်ရလိမ့်မည် ဟု မြော်လင့်အပ်၏။

အာနန္ဒာ အဘယ်သို့လျှင် ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသော ကောင်းသော အပေါင်းအဖော်ရှိသော သူတော်ကောင်းတို့၌ ညှတ်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်းသည် မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မဂ်ကို ပွါးသနည်း၊ မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မဂ်ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုသနည်း။ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဆိတ်ငြိမ်မှု 'ဝိဝေက'ကို မှီသော ရာဂကင်းခြင်းကို မှီသော ချုပ်ခြင်းကို မှီသော ကိလေသာကို စွန့်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ညှတ်သော မှန်ကန်သော အမြင် သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ပွါး၏။ မှန်ကန်သော အကြံ သမ္မာသင်္ကပ္ပကို ပွါး၏၊ မှန်ကန်သော စကား သမ္မာဝါစာကို ပွါး၏။ မှန်ကန်သောအမှု သမ္မာကမ္မန္တကို ပွါး၏၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု သမ္မာ

အာဇီဝကို ပယ်း၏၊ မှန်ကန်သော အားထုတ်မှု သမ္မာဝါယာမကို ပယ်း၏။ မှန်ကန်သော အောက်မေ့မှု သမ္မာသတိကို ပယ်း၏။ ဆိတ်ငြိမ်မှု 'ဝိဝေက'ကို မှီသော ရာဂကင်းခြင်းကို မှီသော ချုပ်ခြင်းကို မှီသော ကိလေသာကို စွန့်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သော မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု သမ္မာသမာဓိကို ပယ်း၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသော ကောင်းသော အပေါင်းအဖော်ရှိသော သူဘော်ကောင်းတို့၌ ညွတ်သောစိတ်ရှိသော ရဟန်းသည် မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မဂ်ကို ပယ်းများ၏၊ မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မဂ်ကို ကြိမ်ဖန်များစွာပြု၏။ အာနန္ဒာ ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသော သူ၏အဖြစ် ကောင်းသော အပေါင်းအဖော်ရှိသောသူ၏အဖြစ် သူဘော်ကောင်းတို့၌ ညွတ်သောစိတ်ရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည် မြတ်သော(မဂ်အကျင့်)အားလုံးကိုပင် ပြီးစေနိုင်၏ဟူသော ထိုစကားကို ဤအကြောင်းဖြင့်ပင် သိအပ်၏။

အာနန္ဒာ မှန်၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ဖြစ်သော ငါဘုရားကို အကြောင်းပြု၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသဘောရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ လွတ်ကုန်၏၊အိုခြင်းသဘောရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် အိုခြင်းမှ လွတ်ကုန်၏၊နာခြင်း သဘောရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် နာခြင်းမှ လွတ်ကုန်၏၊ သေခြင်းသဘောရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် သေခြင်းမှ လွတ်ကုန်၏၊ ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းသဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ လွတ်ကုန်၏၊ အာနန္ဒာ ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသော သူ၏အဖြစ် ကောင်းသော အပေါင်းအဖော်ရှိသော သူ၏အဖြစ် သူတော်ကောင်းတို့၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိသော သူ၏အဖြစ်သည် မြတ်သော (မဂ်အကျင့်) အားလုံးကိုပင် ပြီးစေနိုင်၏ဟူသော ထိုစကားကို ဤအကြောင်းဖြင့်ပင် သိအပ်၏။ မင်းကြီး ထိုသို့ အလုံးစုံသော မြတ်သော မဂ်အကျင့်ကိုလည်း ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းကိုမှီ၍ ရသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သင်သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည်။

"ငါသည် ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသူ ကောင်းသော အပေါင်းအဖော်ရှိသူ သူတော်ကောင်းဘို့၌ ညွတ်သောစိတ်ရှိသူဖြစ်အံ့"ဟု ကျင့်ရမည်။မင်းကြီး သင်သည် ဤသို့လျှင် ကျင့်ရမည်။ မင်းကြီး ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသော ကောင်းသော အပေါင်းအဖော်ရှိသော သူတော်ကောင်းတို့၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိသော သင်သည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမေ့မလျော့မှုဟူသော ဤတခုသော အပ္ပမာဒတရားကို မှီ၍ နေအပ်၏။ မင်းကြီး မမေ့မလျော့ခြင်းကိုမှီ၍ မမေ့မလျော့နေသော သင်မင်းကြီး၏ မောင်းမအပေါင်းအား ဤအကြံသည် ဖြစ်လတ္တံ့ "မင်းသည် မမေ့မလျော့ခြင်း ကို မှီ၍ မမေ့မလျော့နေ၏၊ ယခု ငါတို့သည်လည်း မမေ့မလျော့ခြင်းကိုမှီ၍ မမေ့မလျော့နေကုန်အံ့"ဟု အကြံဖြစ်လတ္တံ့ ။မင်းကြီး မမေ့မလျော့နေခြင်းကို မှီ၍ မမေ့မလျော့နေသော သင်၏ နောက်လိုက် မင်းဘို့အားလည်း ဤအကြံသည် ဖြစ်လတ္တံ့ "မင်းသည် မမေ့မလျော့ခြင်းကို မှီ၍ မမေ့မလျော့နေ၏၊ ယခု ငါတို့သည်လည်း မမေ့မလျော့ခြင်းကို မှီ၍ မမေ့မလျော့နေကုန်အံ့"ဟု အကြံဖြစ်လတ္တံ့ ၊ မင်းကြီး မမေ့မလျော့ခြင်းကို မှီ၍ မမေ့မလျော့နေသော သင်၏ဗိုလ်ပါအပေါင်း အားလည်း ဤအကြံသည် ဖြစ်လတ္တံ့ "မင်းသည် မမေ့မလျော့ခြင်းကို မှီ၍ မမေ့မလျော့ နေ၏၊ ယခု ငါတို့သည်လည်း မမေ့မလျော့ခြင်းကို မှီ၍ မမေ့မလျော့ နေကုန်အံ့"ဟု အကြံဖြစ်လတ္တံ့ ၊ မင်းကြီး မမေ့မလျော့ခြင်း ကို မှီ၍ မမေ့မလျော့နေသော သင်၏နိုင်ငံ ဇနပုဒ်၌ နေသူအားလည်း ဤအကြံသည် ဖြစ်လတ္တံ့ "မင်းသည် မမေ့မလျော့ခြင်းကို မှီ၍ မမေ့မလျော့ နေ၏၊ ယခု ငါတို့သည်လည်း မမေ့မလျော့ခြင်းကို မှီ၍ မမေ့မလျော့နေကုန်အံ့"ဟု အကြံဖြစ်လတ္တံ့ ၊ မင်းကြီး

မမေ့မလျော့ခြင်းကို မှီ၍ မမေ့မလျော့ နေသော သင်၏ ကိုယ်သည်လည်း လုံခြုံစေအပ်သည် စောင့်ရှောက်အပ်သည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ မောင်းမအပေါင်းသည်လည်း လုံခြုံစေအပ်သည် စောင့်ရှောက်အပ်သည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဘဏ္ဍာတိုက် ကျီကြကိုလည်း လုံခြုံစေအပ်သည် စောင့်ရှောက်အပ်သည် ဖြစ်လတ္တံ့"ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ပ။

အဆင့်ဆင့် မြတ်ကုန်သော စည်းစိမ်တို့ကို တောင့်တသော်သူသည် (မမေ့မလျော့)ပြုအပ်၏၊ ကုသိုလ်ပြုရာ (ပုညကိရိယာ)ဝတ္ထုဘို့၌ မမေ့မလျော့ခြင်းကို ပညာရှိတို့သည် ချီးမွမ်းကုန်၏။

မမေ့မလျော့သော ပညာရှိသည် အကျိုးနှစ်ပါးတို့ကို သိမ်းယူနိုင်၏၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ခံစားရသောအကျိုး တမလွန်ဘဝ၌ ခံစားရသောအကျိုး ဟူသော အကျိုးနှစ်ပါးကို ရခြင်းကြောင့် ပညာရှိသော်သူကို ပဏ္ဍိတဟူ၍ ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၉-ပဌမ အပုတ္တကသုတ်

၁၃၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ၌ ပသေနဒီ ကောသလမင်းသည် နေမှန်းတည့်အခါ၌ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးအား မြတ်စွာဘုရားသည် "မင်းကြီး သင်သည် ယခု မွန်းတည့်အခါ၌ အဘယ်အရပ်က လာခဲ့သနည်း"ဟု ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ဤသာဝတ္ထိပြည်၌ သူဌေးကြီးသည် သေခဲ့၏၊ (အမွေခံ) သားမရှိသော ထိုသူဌေးကြီး၏ဥစ္စာကို အကျွန်ုပ်သည် နန်းတော်တင်းသို့ သွင်း၍ လာခဲ့ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ရွှေချည်းပင် ရစ်သန်းရှိပါ၏၊ ငွေမူကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိပါအံ့နည်း၊ အသျှင်ဘုရား ထိုသူဌေး၏ ထမင်းသုံးဆောင်ခြင်းသည် ဤသို့ သဘောရှိပါ၏၊ ပွန်းရည်လျင် နှစ်ခွက်မြောက်သော ဆန်ကဲ့ထမင်းကို စားသုံး၏၊ အဝတ်ကိုသုံးဆောင်ခြင်းသည် ဤသို့ သဘောရှိပါ၏၊သုံးလွှာစပ်၍ ချုပ်သော ပိုက်ဆံလျော်အဝတ်ကို ဝတ်၏၊ ယာဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းသည် ဤသို့ သဘောရှိပါ၏၊ သစ်ရွက်ထီးကို ဆောင်းလျက် ဆွေးမြေ့သော ရထားငယ်ဖြင့် သွားပါ၏ ဟု လျှောက်၏။

မင်းကြီး ဤစကားသည် ဤအတိုင်းမှန်၏၊ မင်းကြီး ဤစကားသည် ဤအတိုင်းမှန်၏၊မင်းကြီး သူတော်မဟုတ်သော သူယုတ်သည် များမြတ်ကုန်သော စည်းစိမ်တို့ကို ရ၍ မိမိကိုယ်ကို မချမ်းသာစေ မပြည့်ဖြိုးစေ၊အမိအဖတို့ကို မချမ်းသာစေ မပြည့်ဖြိုးစေ၊သားမယားကို မချမ်းသာစေ မပြည့်ဖြိုးစေ၊ကျွန်အလုပ်သမားဘို့ကို မချမ်းသာစေ မပြည့်ဖြိုးစေ၊မိတ်ဆွေခင်ပွန်းတို့ကို မချမ်းသာစေ မပြည့်ဖြိုးစေ။ အထက်နတ်ဘုံ၌ မြတ်သော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သော ချမ်းသာသော အကျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော မွန်မြတ်သော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော အလှူကို သမဏ ဗြာဟ္မဏတို၌ မဖြစ်စေ၊ ထိုသူ၏ ဤသို့ ကောင်းစွာ မသုံးဆောင်အပ်ကုန်သော ထိုစည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို မင်းတို့သည်မူလည်း ဆောင်ကုန်၏၊ ခိုးသူတို့သည်မူလည်း ဆောင်ကုန်၏၊ မီးသည်မူလည်း လောင်၏၊ ရေဥမူလည်း မျော၏၊ မချစ်မနှစ်လိုအပ်ကုန်သော အမွေခံတို့သည်မူလည်း ဆောင်ကုန်၏၊ မင်းကြီး ဤသို့ ထိုသူ၏ ထိုစည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် ကောင်းစွာ မသုံးဆောင်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ သုံးဆောင်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်။

မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား လူမရှိသော အရပ်၌ ကြည်လင်သော ရေရှိသော ချမ်းအေးသော ရေရှိသော ချိုမြိန်သော ရေရှိသော ဖြူသော ရေရှိသော ကောင်းသော ရေဆိပ်ရှိသော နှလုံးမွေ့လျော် ပျော်ဖွယ်ရာရှိသော ရေကန်သည် ရှိ၏။ ထိုရေကို လူအပေါင်းသည် မဆောင်ယူရာ၊ မသောက်ရာ၊ မချိုးရာ၊အလိုရှိတိုင်း မပြုရာ၊ မင်းကြီး ဤသို့ မပြုသော်လည်း ထိုရေသည် ကောင်းစွာ မသုံးဆောင်ပဲလျက် ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏၊ သုံးဆောင်ခြင်းသို့ မရောက်ရာ။

မင်းကြီး ဤအတူသာလျှင် သူတော်မဟုတ်သော သူယုတ်သည် များမြတ်ကုန်သော စည်းစိမ်တို့ကိုရ၍ မိမိကိုယ်.ကို မချမ်းသာစေ၊ မပြည့်ဖြိုးစေ၊ အမိအဖတို့ကို မချမ်းသာစေ၊ မပြည့်ဖြိုးစေ၊ သားမယားကို မချမ်းသာစေ၊ မပြည့်ဖြိုးစေ၊ ကျွန်အလုပ်သမားဘို့ကို မချမ်းသာစေ၊ မပြည့်ဖြိုးစေ၊ မိတ်ဆွေခင်ပွန်းတို့ကို မချမ်းသာစေ၊ မပြည့်ဖြိုးစေ၊အထက်နတ်ဘုံတို့၌ မြတ်သော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သော ချမ်းသာသော အကျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော မွန်မြတ်သော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော အလှူကို သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ မဖြစ်စေ။ ထိုသူ၏ ဤသို့ ကောင်းစွာ မသုံးဆောင်အပ်.ကုန်သော ထိုစည်းစိမ်ဥစ္စာဘို့ကို မင်းတို့သည်မူလည်း ဆောင်ကုန်၏၊ ခိုးသူတို့သည်မူလည်း ဆောင်ကုန်၏၊ မီးသည်မူလည်း လောင်၏၊ရေ၌မူလည်း မျောစေ၏၊မချစ်မနှစ်လိုအပ်ကုန်သော အမွေခံတို့သည်မူလည်း ဆောင်ကုန်၏။ မင်းကြီး ဤသို့ ထိုသူ၏ ထိုစည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် ကောင်းစွာ မသုံးဆောင်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ သုံးဆောင်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်။

မင်းကြီး စင်စစ် သူတော်ကောင်း ဖြစ်သောသူသည် များမြတ်ကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို ရ၍ မိဒါကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ ပြည့်ဖြိုးစေ၏၊ အမိအဖတို့ကို ချမ်းသာစေ၏၊ ပြည့်ဖြိုးစေ၏၊ သားမယားကို ချမ်းသာစေ၏၊ ပြည့်ဖြိုးစေ၏၊ ကျွန်အလုပ်သမားတို့ကို ချမ်းသာစေ၏၊ ပြည့်ဖြိုးစေ၏၊ မိတ်ဆွေခင်ပွန်းတို့ကို ချမ်းသာစေ၏၊ ပြည့်ဖြိုးစေ၏။ အထက်နတ်ဘုံဘို့၌ မြတ်သော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သော ချမ်းသာသော အကျိုးနှင့်ပြည့်စုံသော မွန်မြတ်သောအကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော အလှူကို သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ ဖြစ်စေ၏။ ထိုသူ၏ ကောင်းစွာ သုံးဆောင်အပ်ကုန်သော ထိုစည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို မင်းတို့သည်မူလည်း မဆောင်ကုန်၊ ခိုးသူတို့သည် မူလည်း မဆောင်ကုန်၊ မီးသည်မူလည်း မလောင်၊ ရေ၌မူလည်း မမျော၊ မချစ်မနှစ်လိုအပ်ကုန်သော အမွေခံတို့သည်မူလည်း မဆောင်ကုန်၊ မင်းကြီး ဤသို့ ထိုသူ၏ ထိုစည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် ကောင်းစွာ သုံးဆောင်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ကုန်ခန်းခြင်းသို့ မရောက်ကုန်။

မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား ရွာ၏ဂင်း နိဂုံး၏ဂင်း မနီးမဝေး၌ ကြည်လင်သော ရေရှိသော ချမ်းအေးသော ရေရှိသော ချိုမြိန်သော ရေရှိသော ဖြူသောရေရှိသော ကောင်းသော ရေဆိပ်ရှိသော နှလုံးမွေ့လျော် ပျော်ဖွယ်ရာမျိသော ရေကန်သည်မျိ၏၊ ထိုရေကို လူအပေါင်းသည် ဆောင်လည်း ဆောင်ရာ၏၊ သောက်လည်း သောက်ရာ၏၊ ချိုးလည်း ချိုးရာ၏၊ အလိုရှိတိုင်း ပြုလည်း ပြုရာ၏၊ မင်းကြီး ဤသို့လျှင် ထိုရေသည် ကောင်းစွာ သုံးဆောင်အပ်သည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်ခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏၊ ကုန်ခန်းခြင်းသို့ မရောက်ရာ၊ မင်းကြီး ဤအတူသာလျှင် သူတော်ကောင်းသည် များမြတ်ကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကိုရ၍ မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ ပြည့်ဖြိုးစေ၏၊ အမိအဖတို့ကို ချမ်းသာစေ၏၊ ပြည့်ဖြိုးစေ၏၊သားမယားတို့ကို ချမ်းသာစေ၏၊ပြည့်ဖြိုးစေ၏၊ကျွန်အလုပ်သမားတို့ကို ချမ်းသာစေ၏၊ ပြည့်ဖြိုးစေ၏၊ မိတ်ဆွေခင်ပွန်းတို့ကို ချမ်းသာစေ၏၊ ပြည့်ဖြိုးစေ၏၊ အထက်နတ်ဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သော ချမ်းသာသော အကျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော မွန်မြတ်သော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော အလှူကို သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ ဖြစ်စေ၏၊ ထိုသူ၏ ဤသို့ ကောင်းစွာ

သုံးဆောင်အပ်ကုန်သော ထိုစည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို မင်းတို့သည်မူလည်း မဆောင်ကုန်၊ ခိုးသူတို့သည်မူလည်း မဆောင်ကုန်၊ မီးသည်မူလည်း မလောင်၊ ရေဘေးမူလည်း မမျော၊ မချစ်မနှစ်လိုအပ်ကုန်သော အမွေခံတို့သည်မူလည်း မဆောင်ကုန်၊ မင်းကြီး ဤသို့ထိုသူ၏ ထိုစည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် ကောင်းစွာ သုံးဆောင်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ကုန်ခန်းခြင်းသို့ မရောက်ကုန်။

လူမရှိရာအရပ်၌ အေးမြသော ရေသည် မသောက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ခြောက်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ယုတ်မာသော ယောကျ်ားသည် ဥစ္စာကိုရ၍ မိမိသည်မူလည်း မသုံးဆောင်၊သူတပါးကိုမူလည်း မပေး၊ (ထိုဥစ္စာသည် အလိုလို ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်၏)။

သိကြားလိမ္မာသော ပညာရှိသည် စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့ကိုရ၍ သုံးဆောင် ခံစား၏၊ကိစ္စကိုလည်း ပြု၏၊ ထိုပညာရှိသည် ဆွေမျိုးအပေါင်းအား ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့ခြင်းကို ပြုလျက် မကဲ့ရဲ့အပ်သည်ဖြစ်၍ ကောင်းမှုကို ပြုသောသူတို့၏ တည်ရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁၀-ဒုတိယ အပုတ္တကသုတ်

၁၃၁။ ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းသည် နေမွန်းတည့်အခါ၌ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော ပသေနဒီကောသလမင်းအား မြတ်စွာဘုရားသည် "မင်းကြီး သင်သည် နေမွန်းတည့်အခါ၌ အဘယ်အရပ်က လာခဲ့သနည်း"ဟု ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ဤသာဝတ္ထိပြည်၌ သူဌေးကြီးသည် သေပါ၏၊ (အမွေခံ)သားမရှိသော ထိုဥစ္စာကို အကျွန်ုပ်သည် နန်းတော်တွင်းသို့ သွင်း၍ လာခဲ့ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ရှေးချည်းပင် သိန်းတရာရှိပါ၏၊ဌေးမူကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိပါအံ့နည်း၊အသျှင်ဘုရား ထိုသူဌေး၏ထမင်းသုံးဆောင်ခြင်းသည် ဤသို့ သဘောရှိပါ၏၊ ပုန်းရည်လျှဉ် နှစ်ခွက်မြောက်သော ဆန်ကဲ့ထမင်းကို စားသုံး၏၊ အဝတ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းသည် ဤသို့ သဘောရှိပါ၏၊ သုံးလွှာစပ်၍ ချုပ်သော ပိုက်ဆံလျှော်အဝတ်ကို ဝတ်၏၊ ယာဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းသည် ဤသို့ သဘောရှိပါ၏၊ သစ်ရွက်ထီးကို ဆောင်းလျက် ဆွေးမြေ့သော ရထားငယ်ဖြင့် သွားပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

မင်းကြီး ဤစကားသည် ဤအတိုင်း မှန်၏၊ မင်းကြီး ဤစကားသည် ဤအတိုင်းမှန်၏။ မင်းကြီး ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသည်ကား ထိုသူဌေးကြီးသည် တဂ္ဂရသိခီအမည်ရှိသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား ဆွမ်းလှူစေ၏၊ရဟန်းအား ဆွမ်းလှူကြကုန်လော့ ဟု ဆိုပြီးလျှင် နေရာမှ ထ၍ ဖဲသွား၏။ပေးလှူပြီးနောက်၌ကား ထိုဆွမ်းကို ကျွန်ုယောကျ်ားတို့သည်၎င်း အမှုလုပ်သမားတို့သည်၎င်း စားရကုန်မူကား မြတ်သေး၏ ဟု နှလုံးမသာခြင်း ဖြစ်ခဲ့၏၊ အစ်ကို၏ တယောက်တည်းသော သားကိုလည်း ဥစ္စာဟူသော အကြောင်းကြောင့် အသက်ကို သတ်ခဲ့၏၊ မင်းကြီး ထိုသူဌေးသည် တဂ္ဂရသိခီ အမည်ရှိသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား ဆွမ်းကို လှူဒါန်း၏၊ ထိုကံ၏ အကျိုးကြောင့် ကောင်းသောလားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ခုနစ်ကြိမ် ရောက်ရ၏၊ ထိုကံ၏ အကျိုးကြွင်းဖြင့်သာလျှင် ဤသာဝတ္ထိပြည်၌ပင်လျှင် ခုနစ်ကြိမ် သူဌေးဖြစ်၏။ မင်းကြီး ထိုသူဌေးကြီးသည် ပေးလှူပြီးနောက် ထိုဆွမ်းကို

ကျွန်ယောကျ်ားတို့သည်၎င်း အမှုလုပ်သမားတို့သည်၎င်း စားရကုန်မူကား မြတ်သေး၏ဟု ဤနှလုံးမသာခြင်း ဖြစ်၏၊ ထိုကံ၏ အကျိုးကြောင့် မွန်မြတ်သော ထမင်းကို သုံးဆောင်ခြင်းဌာန စိတ် မည်တ်၊ မွန်မြတ်သော အဝတ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းဌာန စိတ် မည်တ်၊ မွန်မြတ်သော ယာဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းဌာန စိတ် မည်တ်၊ မွန်မြတ်သော ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ကို သုံးဆောင်ခြင်းဌာန စိတ် မည်တ်၊ မင်းကြီး ထို သူဌေးကြီးသည် အစ်ကို၏ တယောက်တည်းသော သားကို ဤဥစ္စာဟူသော အကြောင်းကြောင့် အသက်ကို သတ်၏၊ ထိုကံ၏ အကျိုးကြောင့် များစွာသော နှစ်တို့ပတ်လုံးငင်း များစွာသော နှစ်အရာတို့ပတ်လုံးငင်း များစွာသော နှစ်အထောင်တို့ပတ်လုံးငင်း များစွာသော နှစ်အသိန်းတို့ပတ်လုံးငင်း ငရဲ၌ ကျက်ဘူး၏၊ ထိုကံ၏ အကျိုးကြွင်းဖြင့်သာလျှင် (အမွေခံ) သားမရှိသော ဤဥစ္စာကို ခုနစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် မင်း၏ဘဏ်တိုက်သို့ သွင်းစေ၏၊ မင်းကြီး စင်စစ်ကား ထို သူဌေးကြီးအား အဟောင်းဖြစ်သော ကုသိုလ်ကံသည်လည်း ကုန်ပြီ၊ အသစ်ဖြစ်သော ကုသိုလ်ကံကိုလည်း မဆည်းပူးအပ်၊ မင်းကြီး ယနေ့ကား သူဌေးကြီးသည် မဟာရောရုဝငရဲ၌ ကျက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား သူဌေးကြီးသည် မဟာရောရုဝ ငရဲသို့ ရောက်၏ ဟုသည် ဤအတိုင်း မှန်ပါသလော ဟု (လျှောက်၏)။ မင်းကြီး ဤအတိုင်း မှန်၏၊ သူဌေးကြီးသည် မဟာရောရုဝ ငရဲ၌ ကျက်ရ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ပ။

အကြင်စပါးသည်၎င်း ဥစ္စာသည်၎င်း ငွေသည်၎င်း ရွှေသည်၎င်း သိမ်းဆည်းအပ်သော တစုံတရာသော အရာဝတ္ထုသည်၎င်း ရှိ၏၊ ထိုသူအား မှီ၍ အသက်မွေးကုန်သော အကြင်ကျွန်ယောကျ်ားတို့သည်၎င်း အမှုလုပ်သမားတို့သည်၎င်း အခိုင်းအစေတို့သည်၎င်း ရှိကုန်၏။

အလုံးစုံသော ဥစ္စာကျေးကျွန်ကို ယူ၍ မသွားနိုင်၊ အလုံးစုံကို စွန့်၍ သွားရ၏၊ ကိုယ်ဖြင့်၎င်း နှုတ်ဖြင့်၎င်း ထို မှတပါး စိတ်ဖြင့်၎င်း အကြင်ကံကို ပြု၏၊ ထိုကံသည်သာလျှင် ထိုသူ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏၊ ထိုကံကိုလျှင် ယူ၍ သွားရ၏။

အရိပ်သည် ကိုယ်သို့ အစဉ်လိုက်သကဲ့သို့ ထိုကံသည်ပင် ထိုသူအား အစဉ်လိုက်၏၊ ထို့ကြောင့် တမလွန်၌ ဖြစ်သော အကျိုးကို ဆည်းပူးသောသူသည် ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုရာ၏၊ ကောင်းမှုတို့သည် တမလွန်ဘဝ၌ သတ္တဝါတို့၏ တည်ရာ ဖြစ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယဝဂ် ပြီး၏။

၃-တတိယဝဂ် ၁-ပဋ္ဌလသုတ်

၁၃၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ပသေနဒီကောသလမင်းအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ "မင်းကြီး လောက၌ ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးယောက်တို့နည်း ဟူမူ—အမှောင်မှ လာ၍ အမှောင်သို့ သွားသောပုဂ္ဂိုလ်၊ အမှောင်မှ လာ၍ အလင်းသို့ သွားသောပုဂ္ဂိုလ်၊ အလင်းမှ လာ၍ အမှောင်သို့ သွားသောပုဂ္ဂိုလ်၊ အလင်းမှလာ၍ အလင်းသို့သွားသောပုဂ္ဂိုလ် ဤလေးယောက်တို့တည်း။

မင်းကြီး အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမှောင်မှလာ၍ အမှောင်သို့ သွားသနည်း၊ မင်းကြီး ဤလောက၌ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆင်းရဲ၍ ထမင်း အဖျော် စားဖွယ်နည်းလျက် ခယင်းငြိုငြင်စွာ

အသက်မွေးရသော ဒုန်းစက္ကားအမျိုးဌ ဖြစ်စေ နှီးသမား အမျိုးဌ ဖြစ်စေ တံငါမူဆိုးအမျိုးဌဖြစ်စေ သားရေသုပ်သမားအမျိုးဌ ဖြစ်စေ ပန်းမိုက်သွန် အမျိုးဌ ဖြစ်စေ ယုတ်နိမ့်သော အမျိုးဌ ဖြစ်ရ၏။ ယင်းအမျိုးဌ ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့် အစားအဝတ်ကို ရ၏၊ ထိုသူသည် အဆင်းမလှ ရှုချင်ဖွယ်မရှိ၊ ပုကွ၏၊ ကန်းသည်ဖြစ်၍ရင်း ကောက်သည်ဖြစ်၍ရင်း ခွင်သည်ဖြစ်၍ရင်း ခြေဆုံ့သည်ဖြစ်၍ရင်း အနာများ၏၊ ထမင်း အဖျော် အဝတ် ပုဆိုး ယာဉ် ပန်း နှံသာ နှံသာပျော်ငြိ အိပ်ရာ နေရာ ဆေးကို မရနိုင်၊ ထို သူသည် ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ နှုတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ ထိုသူသည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် မကောင်းသောအကျင့်ကို ကျင့်သောကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်ဌ ချမ်းသာကင်းသော မဂတိသော လားရာ ပျက်ယွင်းကျရောက်ရာ ငရဲဌ ဖြစ်ရ၏။ မင်းကြီး ယောကျ်ားသည် အမိုက်တိုက်မှ လာ၍ အမိုက်တိုက်သို့ သွားရာသကဲ့သို့ရင်း အမှောင်မှလာ၍ အမှောင်သို့ သွားရာသကဲ့သို့ရင်း အညစ်အကြေးရှိရာမှလာ၍ အညစ်အကြေးရှိရာသို့ သွားရာသကဲ့သို့ရင်း ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုဥပမာနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏၊ မင်းကြီး ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမှောင်မှလာ၍ အမှောင်သို့ သွားသူ ဖြစ်၏။

မင်းကြီး အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမှောင်မှ လာ၍ အလင်းသို့ သွားသနည်း၊ မင်းကြီး ဤလောကဌ အခြို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆင်းရဲ၍ ထမင်း အဖျော် စားဖွယ်နည်းလျက် ခဲယဉ်း ငြိုငြင်စွာ အသက်မွေးရသော ဒုန်းစက္ကားအမျိုးဌဖြစ်စေ နှီးသမားအမျိုးဌ ဖြစ်စေ တံငါမူဆိုးအမျိုးဌ ဖြစ်စေ သားရေသုပ်သမား အမျိုးဌ ဖြစ်စေ ပန်းမို က်သွန် အမျိုးဌ ဖြစ်စေ ယုတ်နိမ့်သော အမျိုးဌ ဖြစ်ရ၏။ ယင်းအမျိုးဌ ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့် အစားအဝတ်ကိုရ၏၊ ထိုသူသည် အဆင်းမလှ ရှုချင်ဖွယ်မရှိ၊ပုကွ၏၊ ကန်းသည်ဖြစ်၍ရင်း ကောက်သည်ဖြစ်၍ရင်း ခွင်သည်ဖြစ်၍ရင်း ခြေဆုံ့သည်ဖြစ်၍ရင်း အနာများ၏၊ ထမင်း အဖျော် အဝတ်ပုဆိုး ယာဉ် ပန်း နှံသာ နှံသာပျော်ငြိ အိပ်ရာ နေရာ ဆေးကိုလည်း မရနိုင်၊ ထို သူသည် ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းသောအကျင့်ကို ကျင့်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ကောင်းသောအကျင့်ကို ကျင့်၏၊ စိတ်ဖြင့် ကောင်းသောအကျင့်ကို ကျင့်၏၊ ထိုသူသည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် ကောင်းသောအကျင့်ကို ကျင့်သောကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်ဌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်ဌ ဖြစ်ရ၏၊ မင်းကြီး ယောကျ်ားသည် မြေမှလည်း ပလ္လင်သို့ တက်ရာသကဲ့သို့ရင်း ပလ္လင်မှလည်း မြင်းကျောက်ကုန်းသို့ တက်ရာသကဲ့သို့ရင်း မြင်းကျောက်ကုန်းမှလည်း ဆင်ကျောက်ကုန်းသို့ တက်ရာသကဲ့သို့ရင်း ဆင်ကျောက်ကုန်းမှလည်း ပြာသာဒ်သို့ တက်ရာသကဲ့သို့ရင်း မင်းကြီး ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုဥပမာနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။ မင်းကြီး ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမှောင်မှလာ၍ အလင်းသို့ သွားသူဖြစ်၏။

မင်းကြီး အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလင်းမှလာ၍ အမှောင်သို့ သွားသနည်း၊ မင်းကြီး ဤလောကဌ အခြို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြွယ်ဝ၍ များသောဥစ္စာ များသော အသုံးအဆောင် များသောရွှေငွေ များသော နှစ်သက်ဖွယ် အဆောက်အဦ များသောဥစ္စာ စပါးရှိသော ဧတ္တိယ မဟာသာလ အမျိုးဌ ဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏ မဟာသာလအမျိုးဌဖြစ်စေ ဂဟပတိ မဟာသာလအမျိုးဌ ဖြစ်စေ မြင့်မြတ်သော အမျိုးဌဖြစ်ရ၏၊ ထိုသူသည် အလွန်အဆင်းလှ၏၊ ရှုချင်ဖွယ်ရှိ၏၊ ကြည်လင်၏၊မြတ်သော အဆင်းအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ထမင်း အဖျော် အဝတ်ပုဆိုး ယာဉ် ပန်း နှံသာ နှံသာပျော်ငြိ အိပ်ရာ နေရာ ဆေးကို ရ၏၊ ထိုသူသည် ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းသောအကျင့်ကို ကျင့်၏၊ နှုတ်ဖြင့် မကောင်းသောအကျင့်ကို ကျင့်၏၊ စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ ထိုသူသည်

ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်သောကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည့်နှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသဖြင့် လားရာ ပျက်စီးကျရောက်ရာ ငရဲ၌ ဖြစ်၏၊ မင်းကြီး ယောကျ်ားသည် ပြာသာဒ်မှမူလည်း ဆင်ကျောက်ကုန်းသို့ သက်ဆင်းရာသကဲ့သို့ဌင်း ဆင်ကျောက်ကုန်းမှ မူလည်း မြင်းကျောက်ကုန်းသို့ သက်ဆင်းရာသကဲ့သို့ဌင်း မြင်းကျောက်ကုန်းမှ မူလည်း ပလ္လင်သို့ သက်ဆင်းရာသကဲ့သို့ဌင်း ပလ္လင်မှမူလည်း မြေသို့ သက်ဆင်းရာသကဲ့သို့ဌင်း မြေမှမူလည်း အမိုက်တိုက် သို့ ဝင်ရာသကဲ့သို့ဌင်း မင်းကြီး ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုဥပမာနှင့်တူ၏ ဟု ငါဆို၏၊ မင်းကြီး ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလင်းမှ လာ၍ အမှောင်သို့ သွားသူဖြစ်၏။

မင်းကြီး အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလင်းမှလာ၍ အလင်းသို့ သွားသနည်း၊ မင်းကြီး ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြွယ်ဝ၍ များသော ဥစ္စာ များသော အသုံးအဆောင် များသောရွှေငွေ များသော နှစ်သက်ဖွယ် အဆောက်အဦ များသော ဥစ္စာစပါးရှိသော ခတ္တိယ မဟာသာလ အမျိုး၌ ဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလအမျိုး၌ဖြစ်စေ ဂဟပတိမဟာသာလအမျိုး၌ ဖြစ်စေ မြင့်မြတ်သော အမျိုး၌ ဖြစ်ရ၏၊ ထိုသူသည် အလွန် အဆင်းလှ၏၊ ရှုချင်ဖွယ်ရှိ၏၊ ကြည်လင်၏၊ မြတ်နဲသော အဆင်းအင ်ိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထမင်း အဖျော် အဝတ် ပုဆိုး ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျော်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးကိုရ၏၊ ထိုသူသည် ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းသောအကျင့်ကို ကျင့်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ ထိုသူသည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်သောကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏၊ မင်းကြီး ယောကျ်ားသည် ပလ္လင်တခုမှလည်း ပလ္လင်တခုသို့ ပြောင်းရွှေရာသကဲ့သို့ဌင်း မြင်းကျောက်ကုန်းမှမူလည်း မြင်းကျောက်ကုန်းသို့ ပြောင်းရွှေရာသကဲ့သို့ဌင်း ဆင်ကျောက်ကုန်းမှမူလည်း ဆင်ကျောက်ကုန်းသို့ ပြောင်းရွှေရာသကဲ့သို့ဌင်း ပြာသာဒ်မှမူလည်း ပြာသာဒ်သို့ ပြောင်းရွှေရာသကဲ့သို့ဌင်း မင်းကြီး ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုဥပမာနှင့်တူ၏ ဟု ငါဆို၏၊ မင်းကြီး ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလင်းမှလာ၍ အလင်းသို့ သွားသူဖြစ်၏။ မင်းကြီး လောက၌ လေးယောက်ကုန်သော ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ပ။

မင်းကြီး ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ သဒ္ဓါတရား မရှိ၊ ဝန်တို၏၊ စေးနဲ၏၊ ယုတ်ညံ့သော အကြံရှိ၏၊ မကောင်းသော အယူရှိ၏၊ ရိုသေခြင်း မရှိ။

သမဏတို့ကိုဌင်း ဗြာဟ္မဏတို့ကိုဌင်း အခြား တောင်းစားတတ်သူတို့ကိုဌင်း ဆဲရေးတတ်၏၊ ရေရွတ်တတ်၏၊ အလိုမရှိ၊ ချုတ်ချယ်ဘတ်၏။

အစာကို တောင်းကုန်သော သူတို့အား ပေးသည်ကို တားမြစ်တတ်၏၊ လူတို့ကို အစိုးရသော မင်းကြီး ထိုသို့သဘော်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည့် သေသည်ရှိသော် ကြမ်းထမ်းလှစ်ဘာသော ငရဲသို့ ရောက်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အမှောင်မှလာ၍ အမှောင်သို့ သွားသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။

မင်းကြီး ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ ဝန်တိုခြင်းမရှိ၊ ပေးလှူတတ်၏၊ မြတ်သော အကြံကို ကြံတတ်၏၊ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိ၏။

သမဏတို့ကိုဂုဏ်း ဗြာဟ္မဏတို့ကိုဂုဏ်း အခြား တောင်းစားတတ်သော သူတို့ကိုဂုဏ်း နေရာမှ ထ၍ ရိုသေစွာ ရှိခိုး၏၊ ညီမျှသော အကျင့်ကို ကျင့်၏။

အစာကို တောင်းကုန်သော သူတို့အား ပေးလှူသည်ကို မတားမြစ်၊ လူတို့ကိုအစိုးရသော မင်းကြီး ထိုသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သေသည်ရှိသော် ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်ဌာနသို့ ရောက်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အမှောင်မှ လာ၍ အလင်းသို့ သွားသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။

မင်းကြီး ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြွယ်ဝ၏၊ သဒ္ဓါတရားမရှိ၊ ဝန်တို၏၊ စေးနဲ၏၊ ယုတ်ညံ့သော အကြံရှိ၏၊ မှားသော မကောင်းသော အယူရှိ၏၊ ရိုသေခြင်း မရှိ။

သမဏတို့ကိုဂုဏ်း ဗြာဟ္မဏတို့ကိုဂုဏ်း အခြား တောင်းစားတတ်သော သူတို့ကိုဂုဏ်း ဆဲရေးတတ်၏၊ ရေရွတ်တတ်၏၊ အလိုမရှိ၊ ချုတ်ချယ်တတ်၏။

အစာကို တောင်းကုန်သော သူတို့အား ပေးလှူသည်ကို တားမြစ်တတ်၏၊ လူတို့ကိုအစိုးရသော မင်းကြီး ထိုသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သေသည်ရှိသော် ကြမ်းထမ်းလှစ္စာသောငရဲသို့ ရောက်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အလင်းမှ လာ၍ အမှောင်သို့ သွားသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။

မင်းကြီး ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြွယ်ဝ၏၊ သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ ဝန်တိုခြင်း မရှိ၊ ပေးလှူတတ်၏၊ မြတ်သောအကြံကို ကြံတတ်၏၊ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိ၏။

သမဏတို့ကိုဂုဏ်း ဗြာဟ္မဏတို့ကိုဂုဏ်း အခြား တောင်းစားတတ်သော သူတို့ကိုဂုဏ်း နေရာမှထ၍ ရိုသေစွာ ရှိခိုးတတ်၏၊ ညီမျှသော အကျင့်ကို ကျင့်၏။

အစာကို တောင်းကုန်သော သူတို့အား ပေးလှူသည်ကို မတားမြစ်တတ်၊ လူတို့ကိုအစိုးရသော မင်းကြီး ထိုသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သေသည်ရှိသော် ကောင်းသောလားရာနတ်ပြည်ဌာနသို့ ရောက်ရ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အလင်းမှလာ၍ အလင်းသို့ သွားသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၂-အယျိကာသုတ်

၁၃၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် ပသေနဒိကောသလမင်းအား မြတ်စွာဘုရားသည် “မင်းကြီး သင်သည် ယခုနေမနှင်းတည့်အခါ၌ အဘယ်အရပ်က လာခဲ့သနည်း”ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အိုသော ကြီးသော ရင့်သော ရွေးမှီသော အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်သော အသက်တရာ့နှစ်ဆယ်ရှိသော အကျွန်ုပ်၏အဖွားသည် သေပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် အဖွားကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ အဖွားသည် မသေပါစေလင့် ဟု ဆင်ရတနာကို ပေး၍ လဲလှယ်ရနိုင်ပါမူ အကျွန်ုပ်၏ အဖွားသည် မသေပါစေလင့် ဟု ဆင်ရတနာကိုလည်း ပေးပါအံ့၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ အဖွားသည် မသေပါစေလင့် ဟု မြင်းရတနာကို ပေး၍

လဲလှယ်ရနိုင်ပါမူ အကျွန်ုပ်၏အဖွားသည် မသေပါစေလင့် ဟု မြင်းရတနာကိုလည်း ပေးပါအံ့၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ အဖွားသည် မသေပါစေလင့် ဟု ရွာမြတ်ကိုပေး၍ လဲလှယ်ရနိုင်ပါမူ အကျွန်ုပ်၏အဖွားသည် မသေပါစေလင့် ဟု ရွာမြတ်ကိုလည်း ပေးပါအံ့။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ အဖွားသည် မသေပါစေလင့် ဟု ဇနပုဒ်နယ်ပယ်ကို ပေး၍ လဲလှယ်ရနိုင်ပါမူ အကျွန်ုပ်၏ အဖွားသည် မသေပါစေလင့် ဟု ဇနပုဒ်နယ်ပယ်ကိုလည်း ပေးပါအံ့ ဟု လျှောက်၏။

မင်းကြီး အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့သည် သေခြင်းသဘောရှိကုန်၏၊သေခြင်းလျှင် အဆုံးရှိကုန်၏၊ သေခြင်းကို မလွန်နိုင်ကုန် ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ်ရှိပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အလုံးစုံကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် သေခြင်းသဘောရှိကုန်၏၊ သေခြင်း လျှင် အဆုံးရှိကုန်၏၊သေခြင်းကို မလွန်နိုင်ကုန် ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူသော ဤစကားသည် အလွန်လျှင် ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သောစကား ဖြစ်ပါသည်”ဟု လျှောက်၏။

မင်းကြီး ဤစကားသည် ဤအတိုင်း မှန်၏၊မင်းကြီး ဤစကားသည် ဤအတိုင်း မှန်၏၊အလုံးစုံကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် သေခြင်း သဘောရှိကုန်၏၊ သေခြင်းလျှင် အဆုံးရှိကုန်၏၊ သေခြင်းကို မလွန်နိုင်ကုန်၊ မင်းကြီး မဖုတ်ခသေး အစိမ်း သက်သက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော ဖုတ်ပြီး အကျက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော အိုးထိန်းသည်ဘို့၏ အိုးခက်ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် ကွဲခြင်း သဘောရှိကုန်သကဲ့သို့ ကွဲခြင်းလျှင် အဆုံးရှိကုန်သကဲ့သို့ ကွဲခြင်းကို မလွန်နိုင်ကုန်သကဲ့သို့ မင်းကြီး ဤဥပမာအတူပင်လျှင် သတ္တဝါအားလုံးတို့သည် သေခြင်း သဘောရှိကုန်၏၊ သေခြင်းလျှင် အဆုံးရှိကုန်၏၊ သေခြင်းကို မလွန်နိုင်ကုန်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူလေ၏။ပ။

သတ္တဝါအားလုံးဘို့သည် သေကုန်လတ္တံ့ ၊ ထိုစကားမှန်၏၊ အသက်ရှင်ခြင်းသည် သေခြင်းလျှင် အဆုံးရှိ၏၊ သတ္တဝါအားလုံးတို့သည် ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုးကို ရကုန်၍ မိမိတို့ကံအားလျော်စွာ လားရကုန်လတ္တံ့ ၊ မကောင်းမှုကို ပြုသော သူတို့သည် ငရဲသို့ လားကုန်လတ္တံ့ ၊ ကောင်းမှုကို ပြုသောသူတို့သည် နတ်ပြည်သို့ လားကုန်လတ္တံ့ ။

ထို့ကြောင့် တမလွန်အကျိုးကို ဆည်းပူးသော သူသည် ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုရာ၏၊ ကောင်းမှုတို့သည် တမလွန်လောက၌ သတ္တဝါတို့၏ တည်ရာ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃-လောကသုတ်

၁၃၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် ပသေနဒိကောသလမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏— “အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှကုန်သော တရားတို့သည် လူအပေါင်းအား ဖြစ်ကုန်သည် ရှိသော် အစီးအပွါးမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် ချမ်းသာစွာ မနေရရန် ဖြစ်ပါကုန်သနည်း ဟု လျှောက်၏၊ မင်းကြီး သုံးပါးကုန်သော တရားတို့သည် လူအပေါင်းအား ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော် အစီးအပွါးမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် ချမ်းသာစွာ မနေရရန် ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း ဟူမူ— မင်းကြီး လိုချင်မှု ‘လောဘ’ တရားသည် လူအပေါင်းအား ဖြစ်သည်ရှိသော် အစီးအပွါးမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် ချမ်းသာစွာ မနေရရန် ဖြစ်၏၊ မင်းကြီး အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ တရားသည် လူအပေါင်းအား ဖြစ်သည်ရှိသော် အစီးအပွါးမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် ချမ်းသာစွာ မနေရရန် ဖြစ်၏၊ မင်းကြီး တွေဝေမှု ‘မောဟ’ တရားသည် လူအပေါင်းအား ဖြစ်သည်ရှိသော် အစီးအပွါးမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် ချမ်းသာစွာ မနေရရန် ဖြစ်၏။ မင်းကြီး သုံးပါးကုန်သော တရားတို့သည် လူအပေါင်းအား

ဖြစ်သည်ရှိသော် အစီးအပွါးမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် ချမ်းသာစွာ မနေရရန် ဖြစ်ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ပ။

လိုချင်မှု 'လောဘ'သည်၎င်း အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ'သည်၎င်း တွေဝေမှု 'မောဟ' သည်၎င်း ကိုယ်တွင်း၌ ဖြစ်သည်ရှိသော် အခွံလျင် အနှစ်ရှိသော (ဝါး ကျူ။ စသော)အပင်ကို မိမိအသီးသည် ညှဉ်းဆဲဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ မိမိ၌ဖြစ်သော မကောင်းသော စိတ်ရှိသော ယောကျ်ားကို ဖျက်ဆီး.ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၄-ဣဿတ္တသုတ်

၁၃၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် ပသေနဒီကောသလမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား—"အသျှင်ဘုရား အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၌ အလှူကို ပေးလှူအပ်ပါသနည်း"ဟု လျှောက်၏၊မင်းကြီး အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌ စိတ်သည် ကြည်ညို၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ပေးလှူ အပ်၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၌ ပေးလှူခြင်းသည် အကျိုးကြီးပါသနည်း ဟု လျှောက်၏၊ မင်းကြီး အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၌ အလှူကို ပေးလှူအပ်ပါသနည်း ဤအမေးသည် တမျိုးသာတည်း။ ထို့ပြင် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၌ ပေးလှူခြင်းသည် အကျိုးကြီးပါသနည်း ဤအမေးသည် တမျိုးသာတည်း။ မင်းကြီး စင်စစ် သီလရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား ပေးလှူခြင်းသည် အကျိုးကြီး၏၊ သီလမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ပေးလှူခြင်းသည် အကျိုးမကြီး။ မင်းကြီး သို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင် မင်းကြီးကို ပင်လျှင် တဖန်မေးဦးအံ့၊ ထိုအမေးကို သင် နှစ်သက်သလို ဖြေကြားလော့။ မင်းကြီး ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ သင့်အား စစ်သည် စုရုံး၍ စစ်ထိုးခြင်းသည် ရှေးရှုထင်၏၊ ထိုသို့ ထင်လတ်သော် လေးအဘာဘ်ကို မသင်ရသေးသော လက်ကျင့် မရသေးသော (လေးအတတ်၌) မလေ့လာဘူးသေးသော ပြုလုပ်ထားသော စက်ဝန်း၌ မြှားကို မကျစေနိုင်သော ကြောက်တတ်သော တုန်လှုပ်ဘတ်သော ထိတ်လန့်တတ်သော ပြေးတတ်သော မင်းသားသည် လာရာ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို (သင်သည်) မှေးမြှုမည်လော၊ သင့်အား ထိုသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အလိုရှိ ည် လော ဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုပုဂ္ဂိုလ်.ကို အကျွန်ုပ်သည် မမှေးမြှု၊ အကျွန်ုပ်အား ထိုသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အ.လိုမရှိပါ။ ထို့ပြင် လေးအတတ်ကို မသင်ရသေးသော ပုဏ္ဏားလုလင်သည် လာရာ၏။ပ။ ထို့ပြင် လေးအတတ်ကို မသင်ရသေးသော ကုန်သည်လုလင်သည် လာရာ၏။ပ။ ထို့ပြင် လေးအတတ်.ကို မသင်ရသေးသော သူဆင်းရဲလုလင်သည် လာရာ၏။ပ။ အကျွန်ုပ်သည် ထိုသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အလိုမရှိပါ ဟု လျှောက်၏။

မင်းကြီး ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤအရပ်၌ သင့်အား စစ်သည် စုရုံး၍ စစ်ထိုးခြင်းသည် ရှေးရှုထင်၏၊ ထိုသို့ထင်လတ်သော် လေးအတတ်ကို သင်ပြီးသော လေးအတတ်၌ လက်ကျင့်ရပြီးသော (လေးအတတ်၌)လေ့လာပြီးသော ပြုလုပ်ထားသော စက်ဝန်း၌ မြှားကို ကျစေနိုင်သော မကြောက်တတ်သော မတုန်လှုပ်တတ်သော မထိတ်လန့်တတ်သော မပြေးတတ် သော မင်းသားသည် လာရာ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို (သင်သည်) မှေးမြှုမည်လော၊ သင့်အား ထိုသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အလိုရှိမည်လော ဟု မေးတော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို အကျွန်ုပ် မှေးမြှုလိုပါ၏၊ အကျွန်ုပ်သည် ထိုသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အလိုရှိပါ၏၊ ထို့ပြင် ပုဏ္ဏားလုလင်သည် လာရာ၏။ပ။ ထို့ပြင် ကုန်သည်လုလင်သည် လာရာ၏။ပ။ ထို့ပြင် လေးအတတ်ကို သင်ပြီးသော (လေးအတတ်၌) လက်ကျင့်ရပြီးသော (လေးအတတ်၌) လေ့လာပြီးသော ပြုလုပ်

ထားသော စက်ဝန်း၌ မြွားကို ကျစေနိုင်သော မကြောက်တတ်သော မတုန်လှုပ်တတ်သော မထိတ်လန့်တတ်သော မပြေးတတ်သော သူဆင်းရဲလုလင်သည့် လာရာ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို သင်သည် မွေးမြူမည်လော၊ သင့်အား ထိုသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အလို ရှိမည်လော၊ အသျှင်ဘုရား ထိုသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အကျွန်ုပ်သည် မွေးမြူလိုပါ၏၊ အကျွန်ုပ်အား ထိုသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အလိုရှိပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

မင်းကြီး ဤအတူသာလျှင် မည်သည့် အမျိုးမှမဆို ထွက်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြုအံ့၊ ထိုရဟန်းသည်လည်း အင်္ဂါငါးပါးကို ပယ်ပြီးသည် ဖြစ်၍ အင်္ဂါငါးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ လှူအပ်သော အလှူသည် အကျိုးကြီး၏၊ အဘယ်အင်္ဂါငါးပါးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်သနည်း၊ ကာမဂုဏ်ကို လိုလားမှု 'ကာမစ္ဆန္ဒ'ကို ပယ်အပ်၏၊ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ'ကို ပယ်အပ်၏၊ လေးလံထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ'ကို ပယ်အပ်၏၊ ပို့လွှင့်မှု နောင်တတဖန် ပူပန်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ'ကို ပယ်အပ်၏၊ မဝေခဲနိုင်မှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကို ပယ်အပ်၏၊ ဤအင်္ဂါငါးပါးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏။

အဘယ်အင်္ဂါငါးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သီလဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သမာဓိဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ပညာဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု ဝိမုတ္တိဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော ဉာဏ်အမြင် ဝိမုတ္တိညာဏဒဿနဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဤအင်္ဂါငါးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဤသို့ အင်္ဂါငါးပါးတို့ကို ပယ်ပြီး၍ အင်္ဂါငါးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် အကျိုးကြီး၏ဟု ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏၊ လူနတ်တို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဂါထာတို့ကို မိန့်တော်မူ၏။ပ။—

"အကြင်လုလင်၌ လေးအတတ်သည်ရင်း ခွန်အား လုံလသည်ရင်း ရှိ၏၊ မင်းသည် ထိုလုလင်ကိုသာ စစ်ထိုးရာ၌ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ မွေးမြူရာ၏၊ ရဲရင့်ခြင်း မရှိသောသူကို အမျိုး ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မမွေးမြူရာ။

ထို့အတူသာလျှင် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌ သည်းခံခြင်းသည်ရင်း ရဲရင့်သည်၏အဖြစ်(အရဟတ္တဖိုလ်)သည်ရင်း တရားနှစ်ပါးတို့သည် တည်ကုန်၏၊ အရိယာတို့၏ အသက်မွေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးသော ပညာရှိသူကို အမျိုးပင် ယုတ်သော်လည်း ပူဇော်ရာ၏။

နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ဖြစ်သော ကျောင်း သစ်မ်းတို့ကို ပြုလုပ်ရာ၏၊ ဤကျောင်း၌ အကြား အမြင် မျှားသူတို့ကို နေစေရာ၏၊ တောအရပ်၌ ရေအိုးစင်တို့ကိုလည်း ပြုလုပ်ရာ၏၊ မည်သို့ ညှတ်သော အရပ်၌ တံတားလမ်းတို့ကိုလည်း ပြုလုပ်ရာ၏။

ဖြောင့်မတ်စွာ ကျင့်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကြည်လင်သော စိတ်ဖြင့် ဆွမ်းကိုဎ်း အဖျော်ကိုဎ်း ခဖွယ်ကိုဎ်း အဝတ်သင်္ကန်းကိုဎ်း အိပ်ရာနေရာတို့ကိုဎ်း ပေးလှူရာ၏။

လျှပ်စစ်နွယ်မျိုသော အရာသောတိမ်ထုတ်ရှိသော မိုးသည် ထစ်ချုန်း၍ မြေကြီးကို စိုစွတ်စေလျက် ကြည်းကုန်းကိုဎ်း နိမ့်ရာအရပ်ကိုဎ်း ပြည့်စေသကဲ့သို့—

သံ မြန် ၁-၇—န-ဗု-သ

ထို့အတူပင်လျှင် သဒ္ဓါတရားရှိသော အကြားအမြင်များသော ပညာရှိသည် စားသုံးဖွယ်ကို စီရင်၍ တောင်းစားတတ်သူတို့ကို ထမင်း အဖျော်ဖြင့် ရောင့်ရဲစေ၏။

အလွန်ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲ၏၊ လှူကြပါကုန် လှူကြပါကုန် ဟု ပြောဆို၏၊ ရှာသောမိုး၏ ထစ်ချုန်းသံကဲ့သို့ ထိုသို့ ဆိုခြင်းသည်သာလျှင် ထို့ပညာရှိ၏ ထစ်ချုန်းသံ မည်၏၊ ပြန့်ပြောသော ထိုကောင်းမှုအယဉ်သည် ပေးလှူတတ်သူကို စိုစွတ်စေ၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

၅-ပဗ္ဗတူပမသုတ်

၁၃၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော ပသေနဒီ ကောသလမင်းအား မြတ်စွာဘုရားသည် "မင်းကြီး ယခု နေမွန်းတည့်အခါ၌ အဘယ်အရပ်က လာခဲ့သနည်း" ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား ရေမြေကို အစိုးရကုန်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းပြီးကုန်သော အစိုးရခြင်း မာန်ဖြင့် ယစ်ကူ်သော ကာမဂုဏ်ဘို့၌ တပ်မက်ခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော ဇနပုဒ်၌ မြဲမြံစွာ တည်သော အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော ကြီးသော မြေအဝှန်းကို အောင်၍ အုပ်စိုးလျက် နေကုန်သော မင်းတို့အား မင်းရေး မင်းရာ ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်သည် ထိုကိစ္စတို့၌ ယခုအခါ ကြောင့်ကြခြင်းသို့ ရောက်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

မင်းကြီး ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ယုံကြည်အပ်သော စကားရှိသော လူယုံတော်ဖြစ်သော မင်းချင်းယောကျ်ားသည် အရှေ့အရပ်မှ လာရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် သင်မင်းကြီးထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့ ဆိုရာ၏ "မင်းကြီး သိတော်မူလော့၊ အကျွန်ုပ်သည် အရှေ့အရပ်မှ လာခဲ့၏၊ ထိုအရှေ့ အရပ်၌ ကြီးစွာသော တိမ်တိုက်နှင့်တူသော တောင်ကို မြင်ခဲ့ပါ၏၊ ထိုတောင်သည်၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့.ကို ကြိတ်လျက်လာ၏၊ မင်းကြီး သင်မင်းကြီးအား ပြုဖွယ်ကိစ္စသည် ရှိ၏၊ ထိုပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုလော့" ဟု ဤသို့ ဆိုရာ၏၊ ထို့ပြင် ဒုတိယ မင်းချင်းယောကျ်ားသည် အနောက်အရပ်မှ လာရာ၏။ပ။ ထို့ပြင် တတိယ မင်းချင်း ယောကျ်ားသည် မြောက်အရပ်မှ လာရာ၏။ ထို့ပြင် ယုံကြည်အပ်သော စကားရှိသော လူယုံတော် ဖြစ်သော စတုတ္ထမင်းချင်းယောကျ်ားသည် တောင်အရပ်မှ လာရာ၏၊ထိုယောကျ်ားသည် သင်မင်းကြီးထံသို့ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့ဆိုရာ၏ "မင်းကြီး သိတော်မူလော့၊ အကျွန်ုပ်သည် တောင်အရပ်မှ လာခဲ့၏။ ထိုတောင်အရပ်၌ ကြီးစွာသော တိမ်တိုက်နှင့် တူသော ဘောင်ကို မြင်ခဲ့ပါ၏၊ ထိုတောင်သည် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့ကို ကြိတ်လျက် လာ၏၊မင်းကြီး သင်မင်းကြီးအား ပြုဖွယ်ကိစ္စသည် ရှိ၏၊ထိုပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုလော့" ဟု ဆိုရာ၏၊ မင်းကြီး လူအဖြစ်သည် ရခဲပါလျက် ဤသို့ သဘောရှိသော လူကုန်လောက်အောင် ပြင်းထန်ကြမ်းကြုတ်သော ဘေးကြီး ဖြစ်လာခဲ့သော် သင်အဘယ်သို့ ပြုလုပ်မည်နည်း ဟု မိန့်တော်မူ၏။

မင်းကြီး ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ယုံကြည်အပ်သော စကားရှိသော လူယုံတော် ဖြစ်သော မင်းချင်းယောကျ်ားသည် အရှေ့အရပ်မှ လာရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် သင်မင်းကြီးထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့ ဆိုရာ၏ "မင်းကြီး သိတော်မူလော့၊ အကျွန်ုပ်သည် အရှေ့အရပ်မှ လာခဲ့၏၊ ထိုအရှေ့ အရပ်၌ ကြီးစွာသော တိမ်တိုက်နှင့်တူသော တောင်ကို မြင်ခဲ့ပါ၏၊ ထိုတောင်သည်၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့.ကို ကြိတ်လျက်လာ၏၊ မင်းကြီး သင်မင်းကြီးအား ပြုဖွယ်ကိစ္စသည် ရှိ၏၊ထိုပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုလော့" ဟု ဆိုရာ၏၊ ထို့ပြင် ဒုတိယ မင်းချင်းယောကျ်ားသည် အနောက်အရပ်မှ လာရာ၏။ပ။ ထို့ပြင် တတိယ မင်းချင်း ယောကျ်ားသည် မြောက်အရပ်မှ လာရာ၏။ ထို့ပြင် ယုံကြည်အပ်သော စကားရှိသော လူယုံတော် ဖြစ်သော စတုတ္ထမင်းချင်းယောကျ်ားသည် တောင်အရပ်မှ လာရာ၏၊ထိုယောကျ်ားသည် သင်မင်းကြီးထံသို့ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့ဆိုရာ၏ "မင်းကြီး သိတော်မူလော့၊ အကျွန်ုပ်သည် တောင်အရပ်မှ လာခဲ့၏။ ထိုတောင်အရပ်၌ ကြီးစွာသော တိမ်တိုက်နှင့် တူသော ဘောင်ကို မြင်ခဲ့ပါ၏၊ ထိုတောင်သည် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့ကို ကြိတ်လျက် လာ၏၊မင်းကြီး သင်မင်းကြီးအား ပြုဖွယ်ကိစ္စသည် ရှိ၏၊ထိုပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုလော့" ဟု ဆိုရာ၏၊ မင်းကြီး လူအဖြစ်သည် ရခဲပါလျက် ဤသို့ သဘောရှိသော လူကုန်လောက်အောင် ပြင်းထန်ကြမ်းကြုတ်သော ဘေးကြီး ဖြစ်လာခဲ့သော် သင်အဘယ်သို့ ပြုလုပ်မည်နည်း ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား လူအဖြစ်သည် ရခဲပါလျက် ဤသို့ သဘောရှိသော လူကုန်လောက်အောင် ပြင်းထန်ကြမ်းကြုတ်သော ဘေးကြီး ဖြစ်လာခဲ့သော် တရားကျင့်ခြင်း အညီအမျှကျင့်ခြင်း ကုသိုလ်ပြုခြင်း ကောင်းမှုပြုခြင်းမှတပါး အခြား အဘယ်မှာ ပြုဖွယ်ရှိပါအံ့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

မင်းကြီး သင့်အား ပြောကြားအံ့၊ မင်းကြီး သင့်အား သိစေအံ့၊ မင်းကြီး သင့်အား စင်စစ်အိုခြင်း သေခြင်း တရားသည် လွှမ်းမိုးသည်သာလျှင်တည်း၊ မင်းကြီး သင့်အား အိုခြင်း သေခြင်းသည် လွှမ်းမိုးသည်ရှိသော် အဘယ်သို့ ပြုလုပ်မည်နည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်

အား အိုခြင်း သေခြင်းသည် လှုပ်မ်းမိုးသည် ရှိသော်ကား တရားကျင့်ခြင်း အညီအမျှ ကျင့်ခြင်း ကုသိုလ်ပြုခြင်း ကောင်းမှုပြုခြင်းမှတပါး အခြား အဘယ်မှာ ပြုဖွယ်ရာရှိပါအံ့နည်း၊ အသျှင်ဘုရား ရေမြေကို အစိုးရကုန်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးကုန်သော အစိုးရခြင်း မာန်ဖြင့်ယစ်ကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ တပ်ခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော ဇနပုဒ်၌ မြဲမြံစွာ တည်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော ကြီးသောမြေအာဏာနိုးကို အောင်၍ အုပ်စိုးနေကုန်သော မင်းတို့အား ဆင်တို့ဖြင့် စစ်ဆိုးခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ဆင်တို့ဖြင့် စစ်ထိုးကုန်သော ထိုသူတို့အားလည်း အိုခြင်း သေခြင်း တရားသည် လှုပ်မ်းမိုးသည် ရှိသော် လားရာ မရှိပါ၊ မှီရာ မရှိပါ၊ အသျှင်ဘုရား ရေမြေကို အစိုးရကုန်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးကုန်သော။ပ။ အုပ်စိုးနေကုန်သော မင်းတို့အား မြင်းတို့ဖြင့် စစ်ထိုးခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ ရထားတို့ဖြင့် စစ်ထိုးခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ ခြေသည်တို့ဖြင့် စစ်ထိုးခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ခြေသည်တို့ဖြင့် စစ်ထိုးကုန်သော ထိုသူတို့အားလည်း အိုခြင်း သေခြင်း တရားသည် လှုပ်မ်းမိုးသည်ရှိသော် လားရာ မရှိပါ၊ မှီရာ မရှိပါ၊ အသျှင်ဘုရား စင်စစ်အားဖြင့် ဤမင်းမျိုး၌ အတိုင်ပင်ခံ အမတ်ကြီးတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ယင်းအမတ်ကြီးတို့သည် လာကုန်သော ရန်သူတို့ကို တိုင်ပင်ခြင်းတို့ဖြင့် ကဲ့ပြားစိမ့်သောဉာဏ် စွမ်းနိုင်ကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား တိုင်ပင်ခြင်းဖြင့် စစ်ထိုးကုန်သော ထိုသူတို့အားသော်မှလည်း အိုခြင်း သေခြင်း တရားသည် လှုပ်မ်းမိုးသည်ရှိသော် လားရာ မရှိပါ၊ မှီရာ မရှိပါ၊ အသျှင်ဘုရား ဤမင်းမျိုး၌ မြေ၌ မြုပ်ထားအပ်သည်လည်းဖြစ်သော ဟင်းလင်းပြင်တို့၌ ဆဲထားအပ်သည်လည်းဖြစ်သော များစွာသော ရွှေငွေသည် ရှိ၏၊ ယင်း ရွှေ ငွေဖြင့် အကျွန်ုပ်ဘို့သည် လာကုန်သော ရန်သူတို့ကို ဖြားယောင်းခြင်းဉာဏ် စွမ်းနိုင်ကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ဥစ္စာဖြင့် စစ်ဆိုးကုန်သော ထိုမင်းတို့အားသော်မှလည်း အိုခြင်း သေခြင်း တရားသည် လှုပ်မ်းမိုးသည်ရှိသော် လားရာ မရှိပါ၊ မှီရာ မရှိပါ၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အိုခြင်း သေခြင်း တရားသည် လှုပ်မ်းမိုးသည်ရှိသော် တရားကျင့်ခြင်း အညီအမျှကျင့်ခြင်း ကုသိုလ်ပြုခြင်း ကောင်းမှုပြုခြင်းမှတပါး အခြား အဘယ်မှာ ပြုဖွယ်ရှိပါအံ့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

မင်းကြီး ဤစကားသည် ဤအတိုင်းမှန်၏၊ မင်းကြီး ဤစကားသည် ဤအတိုင်း မှန်၏၊ အိုခြင်း သေခြင်းတရားသည် လှုပ်မ်းမိုးသည်ရှိသော် တရားကျင့်ခြင်း အညီအမျှ ကျင့်ခြင်း ကုသိုလ်ပြုခြင်း ကောင်းမှုပြုခြင်းမှတပါး အခြား အဘယ်မှာ ပြုဖွယ်ရှိပါအံ့နည်း၊ ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်ဘော်မူ၏။ပ။ လူနတ်ဘို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဂါထာတို့ကို မိန့်တော်မူ၏—

"ပြန့်ကျယ်ကုန်သော ကျောက်တောင်တို့သည် ကောင်းကင်ကိုထိ၍ ထက်ဝန်းကျင် အရပ်လေးမျက်နှာမှ သတ္တဝါတို့ကို ကြိတ်ချေကုန်လျက် အစဉ် လိမ့်၍ လာကုန်သကဲ့သို့။

ထို့အဘူ အိုခြင်းတရားသည်ဉင်း သေခြင်းတရားသည်ဉင်း သတ္တဝါတို့ကို လှုပ်မ်းမိုးနိုပ်စက်ကုန်၏၊ မင်းတို့ကိုဉင်း ပဏ္ဍားတို့ကိုဉင်း ကုန်သည်တို့ကိုဉင်း သူဆင်းရဲတို့ကိုဉင်း ဒုန်းစင်္ကြားပန်းမိုက်သွန်တို့ကိုဉင်း (လှုပ်မ်းမိုးနိုပ်စက်ကုန်၏) တစုံတယောက်ကိုမျှ မရှောင်၊ အလုံးစုံသော သူတို့ကိုပင်လျှင် လှုပ်မ်းမိုးခြေမှုန်း၏။

ထိုအရာ၌ ဆင်တို့၏ အရာ မဟုတ်၊ ရထားတို့၏ အရာ မဟုတ်၊ ခြေသည်ဘို့၏ အရာ မဟုတ်၊ အတိုင်ပင်ဖြစ်သော စစ်ထိုးခြင်းဖြင့်ဉင်း ရွှေငွေဥစ္စာပေးသဖြင့်ဉင်း အောင်ခြင်းဉာဏ် မတတ်ကောင်း။

ထို့ကြောင့်လျှင် မိမိ၏အကျိုးကို ကောင်းစွာမြင်သော ပညာရှိသော မြဲမြံတည်ကြည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘုရားဌာနေ တရားဌာနေ သံဃာဌာနေ ယုံကြည်ခြင်းကို တည်စေရာ၏။

အကြင်သူသည် ကိုယ်ဖြင့်၎င်း နှုတ်ဖြင့်၎င်း ထို့မှတပါး စိတ်ဖြင့်၎င်း တရားကို ကျင့်၏၊ ထိုသူကို ဤဘဝ၌ပင်လျှင် ခရီးမှမ်းကုန်၏၊ တမလွန်ဘဝ၌ နတ်ပြည်၌ မွေ့လျော်ရ၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယဝဂ် ပြီး၏။

ကောသလသံယုတ် ပြီး၏။

၄—မာရသံယုတ်

၁-ပဌမဝဂ် ၁-တပေါကမ္မသုတ်

၁၃၇။ အာကျွန့်ပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီး၍ ရှေးဦးစွာ ဥရုဝေလတော နေရာ့ရာမြစ် ကမ်းနား အဇပါလ ညောင်ပင်ရင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် တပါးတည်း ကိန်းအောင်းနေတော်မူစဉ် မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့သော စိတ်အကြံသည် ထင်ရှား ဖြစ်၏—"ထိုပြုနိုင်ခဲသော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းမှ ငါသည် လွတ်မြောက်ပြီတကား၊ အကျိုးမဲ့နှင့် စပ်သော ထိုပြုနိုင်ခဲသော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းမှ လွတ်မြောက်ခြင်းသည် ကောင်းစွတကား၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်၍ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ကို ကောင်းစွာရခြင်း ဖြစ်သည်ကား ကောင်းစွတကား" ဟု (စိတ်အကြံဖြစ်၏)။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်အကြံကို မိမိစိတ်ဖြင့်သိ၍ မြတ်စွာဘုရားထံ သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

"သတ္တဝါတို့သည် ခေါင်းပါးသောအကျင့်မှ ဖဲကုန်သောကြောင့် မစင်ကြယ်ကြကုန်၊ သင်သည် မစင်ကြယ်ပဲလျက် စင်ကြယ်၏ ဟူ၍ မှာထင်ဘိ၏၊ စင်ကြယ်သော ခရီးမှ လွဲချော်လေစွတကား" ဟု ရွတ်ဆို၏။

ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသူကား ယုတ်မာသော မာရ်နတ်တည်းဟု သိ၍ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သားကို ဂါထာဖြင့် မိန့်ဆိုတော်မူ၏—

"ကြည်းကုန်းထက်၌ လှော်တက်သည် အချည်းနှီးဖြစ်သကဲ့သို့ အလုံးစုံသော အတ္တကိလမထ အကျင့်မျိုးသည် အကျိုးမဲ့ကို ဆောင်ရွက်တတ်၏၊ ဤသို့ သိ၍ အကျိုးမဲ့နှင့် စပ်သော မသေခြင်းငှါ ကျင့်အပ်သော အလုံးစုံသော အတ္တကိလမထအကျင့်ကို ငါစွန့်ပြီ။

အရိယာမဂ်ကို သိခြင်းငှါ သီလ သမာဓိ ပညာကို ပွါးများသည်ဖြစ်၍ လွန်စွာစင်ကြယ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်၏၊ ဟယ် မာရ်နတ်ယုတ် သင်ကား ရှုံးလေပြီ" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် "မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏" ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၂-ဟတ္ထိရောဇဝဏ္ဏသုတ်

၁၃၈။ အာကျွန့်ပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီး၍ ရှေးဦးစွာ ဥရုဝေလတော နေရာ့ရာ မြစ်ကမ်းနား အဇပါလညောင်ပင်ရင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်မှောင်မိုက်သော ညဉ့်အချိန် လွင်တီးခေါင်၌ ထိုင်နေတော်မူ၏၊ မိုးသည်လည်း တပေါက်တပေါက် ဆွတ်ဖျန်း၏။ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ကြောက်ခြင်း တုန်လှုပ်ခြင်း ကြက်သီး မွေးညင်းထခြင်းကို ဖြစ်စေလို၍ ကြီးစွာသော ဆင်မင်းအသွင်ကို ဖန်ဆင်းလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လေ၏၊

ထိုဆင်၏ ဦးခေါင်းသည် မည်းနက်သော ကျောက်တုံးကြီးကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ထိုဆင်၏ အစွယ်တို့သည် ငွေစင်ကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုဆင်၏နှာမောင်းသည် ထွန်တုံးကြီးကဲ့သို့ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသူကား ယုတ်မာသော မာရ်နတ်တည်းဟု သိ၍ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်ကို ဂါထာဖြင့် မိန့်ဆိုတော်မူ၏—

"ယုတ်မာသော မာရ်နတ် ကောင်းသောအဆင်း မကောင်းသောအဆင်းကို သင် ပြုလုပ်ခဲ့၍ ရှည်စွာသော သံသရာခရီးသို့ လာခဲ့ရ၏၊ မာရ်နတ် ထိုသို့ ပြုခြင်းဖြင့် သင့်အား အကျိုးမရှိ၊ ဟယ် မာရ်နတ်ယုတ် သင်ကား ရှုံးလေပြီ" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် "မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏" ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၃-သုဘသုတ်

၁၃၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီး၍ ရှေးဦးစွာ ဥရုဝေလတော နေရွာမြစ်ကမ်းနား အဇပါလညောင်ပင်ရင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်မှောင်မိုက်သော ညဉ့်အခါ လွင်တီးခေါင်၌ ထိုင်နေတော်မူ၏၊ မိုးသည်လည်း တပေါက် တပေါက် ဆုတ်ဖျန်း၏၊ ထိုအခါ၌ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ကြောက်ခြင်း တုန်လှုပ်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းကို ဖြစ်စေလို၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မြတ်စွာဘုရား၏ မနီးမဝေးဝယ် အမြတ်အယုတ် တင့်တယ် မတင့်တယ် ဖြစ်ကုန်သော အဆင်းအရောင်တို့ကို ပြ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသူကား ယုတ်မာသော မာရ်နတ်တည်း ဟု သိ၍ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်ကို ဂါထာဖြင့် မိန့်ဆိုတော်မူ၏—

"ယုတ်မာသော မာရ်နတ် ကောင်းသောအဆင်း မကောင်းသောအဆင်းကို သင် ပြုလုပ်ခဲ့၍ ရှည်စွာသော သံသရာခရီးသို့ လာခဲ့ရ၏၊ မာရ်နတ် ထိုသို့ ပြုခြင်းဖြင့် သင့်အား အကျိုးမရှိ၊ ဟယ် မာရ်နတ်ယုတ် သင်ကား ရှုံးလေပြီ။

မာရ်နတ် အကြင်သူတို့သည် ကိုယ်နှုတ်စိတ်ဘို့ဖြင့် ကောင်းစွာ စောင့်စည်းကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် မာရ်နတ်အလိုသို့ မလိုက်ကုန်၊ ထိုသူတို့သည် မာရ်နတ်နှင့် စပ်သူတို့ မဖြစ်ကုန်" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ မာရ်နတ်သည်။ပ။ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၄-ပဌမ မာရပါသသုတ်

၁၄၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတနမိဂဒါဝုန်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ရဟန်းတို့ ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် သင့်လျော်သော အားဖြင့် ကောင်းစွာ လုံ့လပြုခြင်းကြောင့် လွန်မြတ်သော ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်း (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ အစဉ်ရောက်တော်မူအပ်၏၊ လွန်မြတ်သော ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်း (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို မျက်မှောက်ပြုတော်မူအပ်၏၊ ရဟန်းတို့ သင်ဘို့သည်လည်း သင့်လျော်သော အားဖြင့် နှလုံးသွင်း၍ သင့်လျော်သော အားဖြင့် ကောင်းစွာ လုံ့လပြုကုန်၍ လွန်မြတ်သော ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်း (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ ရောက်ကုန်လော့၊ လွန်မြတ်သော ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်း (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို မျက်မှောက်ပြုကြကုန်လော့ ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

"နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော အကြင် ကျော့ကွင်းတို့သည်၎င်း လူ၌ဖြစ်ကုန်သော အကြင် ကျော့ကွင်းတို့သည်၎င်း ရှိကုန်၏၊ ထိုမာရ်တည်းဟူသော ကျော့ကွင်းဖြင့် သင့်ကို နှောင်ဖွဲ့အပ်၏၊ မာရ်တည်းဟူသော အနှောင်အဖွဲ့၌ သင် မိနေ၏၊ ရဟန်း သင်သည် ငါ့နိုင်ငံမှ မလွတ်ရလတ္တံ့"ဟု ရွတ်ဆို၏။

ဟယ် မာရ်နတ်ယုတ် နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော အကြင် ကျော့ကွင်းတို့သည်၎င်း၊ လူ၌ဖြစ်ကုန်သော အကြင် ကျော့ကွင်းတို့သည်၎င်း ရှိကုန်၏၊ ငါသည် ထိုမာရ်ဘည်းဟူသော ကျော့ကွင်းမှ လွတ်မြောက်ပြီ၊ မာရ်မင်းအနှောင်အဖွဲ့မှ ငါ လွတ်မြောက်ပြီ၊ ဟယ် မာရ်နတ်ယုတ် သင်ကား ရှုံးလေပြီ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည်။ပ။ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၅-ဒုတိယ မဇ္ဈရပါသုတ်

၁၄၁။ အခါတပါးဌ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတနမိဂဒါဝုန်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ရဟန်းတို့ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် နတ်လူတို့၌ ဖြစ်ကုန်သော ကိလေသာကျော့ကွင်း အားလုံးတို့မှ လွတ်ပြီ၊ ရဟန်းတို့ သင်ဘို့သည်လည်း နတ်လူဘို့၌ ဖြစ်ကုန်သော ကိလေသာကျော့ကွင်း အားလုံးတို့မှ လွတ်ကြကုန်ပြီ၊ ရဟန်းတို့ မျှားစွာသော လူတို့၏ အစီးအပွါးဖြစ်ခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန်အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏အကျိုးစီးပွါးဖြစ်ခြင်း ချမ်းသာခြင်းအလို့ငှါ ဒေသစာရီ လှည့်လည်ကြကုန်လော့၊ ခရီးလမ်း တကြောင်းဖြင့် ရဟန်းနှစ်ပါး မသွားကြကုန်လင့်၊ ရဟန်းတို့ အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောကြကုန်လော့၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ပြကြကုန်လော့၊ ပညာမျက်စိ၌ ကိလေသာမှုန် နည်းသော သဘောရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ မကြားနာရခြင်းကြောင့် တရားတော်မှ ဆုတ်ယုတ်ကြရကုန်၏၊ တရားတော်ကို သိလွယ်ကုန်သော သူတို့ ရှိကုန်လတ္တံ့၊ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည်လည်း ဥရုဝေလမှ သေနာနိဂုံးသို့ တရားဟောရန် ချဉ်းကပ်တော်မူအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ မျှဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

"နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော အကြင် ကျော့ကွင်းတို့သည်၎င်း လူ၌ဖြစ်ကုန်သော အကြင် ကျော့ကွင်းတို့သည်၎င်း ရှိကုန်၏၊ ထိုကျော့ကွင်းတို့ဖြင့် သင့်ကို နှောင်ဖွဲ့အပ်၏၊ ကြီးစွာသော မာရ်မင်း အနှောင်အဖွဲ့၌ သင် မိနေ၏၊ ရဟန်း သင်သည် ငါ့နှိုင်ငံမှ မလွတ်ရလတ္တံ့"ဟု ရှတ်ဆို၏။

ဟယ် မာရ်နတ်ယုတ် နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော အကြင် ကျော့ကွင်းတို့သည်၎င်း လူ၌ဖြစ်ကုန်သော အကြင် ကျော့ကွင်းတို့သည်၎င်း ရှိကုန်၏၊ ငါဘုရားသည် ထိုကျော့ကွင်း အားလုံးတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီ၊ ကြီးစွာသော မာရ်မင်း အနှောင်အဖွဲ့မှ ငါ လွတ်မြောက်ပြီ၊ ယဉ် မာရ်နတ်ယုတ် သင်ကား ရှုံးလေပြီ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည်။ပ။ ထိုအရပ်၌ ပင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၆-သပ္ပသုတ်

၁၄၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာပေး၍ မွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန် မှောင်မိုက်သော ညဉ့်အချိန် လွင်တီးခေါင်၌ ထိုင်နေ၏၊ မိုးသည်လည်း တပေါက်တပေါက် ဆွတ်ဖျန်း၏။ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်း ထခြင်းကို ဖြစ်စေလို၍ ကြီးစွာသော မြေမင်း၏ အသွင်ကို ဖန်ဆင်းလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၏။ ထိုမြေမင်း၏ ကိုယ်သည် လုံးထွင်းလှေကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ထိုမြေမင်း၏ ပါးပျဉ်းသည် အရက်ချက်သမားတို့၏ မုန့်ညက်လှန်း ဖျာကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ထိုမြေမင်း၏ မျက်စိတို့သည် ကောသလမင်း၏ ကြေးခွက်ကြီးကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ထိုမြေမင်း၏ လျှာတို့သည် မိုးထစ်ချုန်းသောအခါ လျှပ်စစ် ပြက်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ထိုမြေမင်း၏ ထွက်သက် ဝင်သက် ရှူရှိုက်သံသည် ပန်းပဲဖို့မှ လေမှုတ်သော (ဖိုထိုးသံ) ကဲ့သို့ ဖြစ်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသူကား ယုတ်မာသော မာရ်နတ်တည်း ဟု သိ၍ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်ကို ဂါထာဖြင့် မိန့်ဆိုတော်မူ၏—

"မိမိကိုယ်ကို စောင့်စည်းလျက် ကိန်းအောင်းရန် ဆိတ်ငြိမ်သော အိမ်တို့ကို မှီဝဲသော မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုခန္ဓာကိုယ် အတ္တဘောဌ် (တပ်မက်ခြင်းကို)စွန့်၍ ကျင့်၏၊ ထို့သို့ သဘောရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထိုစွန့်၍ ကျင့်ခြင်းသဘောသည် လျောက်ပတ်သည်သာလျှင်တည်း။

များစွာသော အခြေလေးချောင်းရှိ သတ္တဝါတို့၎င်း များစွာသော (သက်ရှိ သက်မဲ့) ဘေးရန်တို့၎င်း ထို့ပြင် များစွာသော ခြင် မြွေတို့၎င်း (ရှိကုန်၏)၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ ကျောင်းသက်နှိုး၌ ကပ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဘေးရန်ရှိရာ အရပ်တို့၌ မွေးညင်းမျှလည်း မတုန်လှုပ်။

ကောင်းကင် တိမ်တိုက်ကဲ့စေကာမူ မြေကြီးလှုပ်စေကာမူ ထို့ပြင် သတ္တဝါအားလုံးတို့ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့စေကာမူ ရင်ဝ၌ လှံကို ထိုးစိုက်စေကာမူ ဘုရားသျှင်တို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာတို့၌ ခိုကိုးရာ မပြုကုန်" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် “မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏” ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၇-သုပတိသုတ်

၁၄၃။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်ဘို့ကို အစာပေး၍ မွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် မျှားစွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး လွှင်တီးခေါင်၌ စကြံ့ကြွတော်မူလျက် ညဉ့်ဦးသောက် အချိန်၌ ခြေဆေးတော်မူ၍ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူပြီးလျှင် (လက်ျာ)ခြေ၌ (လက်ဝဲ)ခြေကို စဉ်းငယ်လွန်ကာ တင်ထား၍ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ်‘သမ္ပဇဉ်’ရှိသည်ဖြစ်လျက် ထအံ့ ဟူသော အမှတ်ကို နှလုံးသွင်းကာ လက်ျာနံတောင်းဖြင့် မြတ်သော လျောင်းစက်ခြင်းကို ပြုတော်မူ၏။ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

“သင် အဘယ်သို့ အိပ်သနည်း၊ အဘယ့်ကြောင့် အိပ်သနည်း၊ အသို့နည်း ဤအိပ်ခြင်းသည် မိန်းမောသော သူကဲ့သို့ အိပ်ခြင်းလော၊ ဆိတ်ငြိမ်သော အိမ်ကို ရ၏ ဟု အိပ်သလော၊ ဤအိပ်ခြင်းသည် နေထွက်သည်တိုင်အောင် အိပ်ခြင်းလော” ဟု ရွတ်ဆို၏။

တစုံဘရာသော ဘဝသို့ ဆောင်ခြင်းငှါ အကြင် မြတ်စွာဘုရားအား ကုန်ရက်သဖွယ်ဖြစ်သော ငြိကပ်ဘဝ်သော တပ်မက်မှု တဏှာသည် မရှိ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အလုံးစုံသော တည်ရာ(ဥပဓိ)တို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အိပ်၏၊ မာရ်နတ် ဤအရာ၌ သင့်အား ငြူစူခြင်းသည် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ၌ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည်။ပ။ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၈-နန္ဒတိသုတ်

၁၄၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရုံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌(သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး၍ မြတ်စွာဘုရားအား ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

“သားသမီးများစွာရှိသူသည် သားသမီးတို့ဖြင့် နှစ်သက်ရ၏၊ ထို့အတူသာလျှင် နွားများစွာရှိသူသည် နွားတို့ဖြင့် နှစ်သက်ရ၏၊ လူအပေါင်းအား ကာမချမ်းသာ၏ တည်ရာ ဥပဓိတို့ဖြင့် နှစ်သက်ရ၏၊ အကြင်သူသည် ကာမဒျမ်းသာ၏ တည်ရာ ဥပဓိမရှိ၊ ထိုသူသည် မနှစ်သက်ရသည်သာတည်း”ဟု ရွတ်ဆို၏။

သားသမီးများစွာရှိသူသည် သားသမီးတို့ဖြင့် စိုးရိမ်ရ၏၊ နွားများစွာရှိသူသည် နွားတို့ဖြင့် စိုးရိမ်ရ၏၊ လူအပေါင်းအား ကာမချမ်းသာ၏တည်ရာ (ဥပဓိ)ဘို့ဖြင့် စိုးရိမ်ရ၏၊ အကြင်သူသည် ကာမချမ်းသာ၏ တည်ရာ ဥပဓိမရှိ၊ ထိုသူသည် မစိုးရိမ်ရသည်သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတာဘ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏၊ ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၉-ပဌမ အာယုသုတ်

၁၄၅။ အာကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာပေး၍ မွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

"ရဟန်းတို့ လူတို့၏ ဤအသက်သည် နည်း၏၊ တမလွန်ဘဝသို့ သွားရ၏၊ ကုသိုလ်ကို ပြုအပ်၏၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်အပ်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းရှိသောသူအား မသေခြင်းမည်သည် မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ကြာမြင့်စွာသော အသက်ရှင်သောသူသည် အနှစ်တရာ ဖြစ်စေ အနှစ်တရာထက် အနည်းငယ် လွန်၍ဖြစ်စေ အသက်ရှင်၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

"လူတို့၏အသက်သည် ရှည်၏၊ ထိုအသက်ကို သူတော်ကောင်းသည် မကဲ့ရဲ့ရာ၊ နို့ရည်ဖြင့် ယစ်သော သူငယ်ကဲ့သို့ ကျင့်ရာ၏၊ သေမင်း၏ လာခြင်းသည် မရှိ"ဟု ရွတ်ဆို၏။

လူတို့၏ အသက်သည် နည်း၏၊ ထိုအသက်ကို သူတော်ကောင်းသည် ကဲ့ရဲ့ရာ၏၊ ဦးခေါင်း၌ မီးလောင်သော ယောကျ်ားကဲ့သို့ ကျင့်ရာ၏၊ သေမင်း၏ မရောက်မလာရာ အရပ်သည် မရှိနိုင် ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ မာရ်နတ်သည်။ပ။ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၁၀-ဒုတိယ အာယုသုတ်

၁၄၆။ အာကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်— အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်ဘို့ကို အစာပေး၍ မွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည်။ပ။ ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

"ရဟန်းတို့ ဤအသက်သည် နည်း၏၊ တမလွန်ဘဝသို့ သွားရ၏၊ ကုသိုလ်ကို ပြုအပ်၏၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်အပ်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း ရှိသောသူအား မသေခြင်းမည်သည် မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ကြာမြင့်စွာ အသက်ရှင်သောသူသည် အနှစ်တရာ ဖြစ်စေ အနှစ်တရာထက် အနည်းငယ် လွန်၍ ဖြစ်စေ အသက်ရှင်၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

"ရထားပုန်တောင်းသို့ အစဉ်သိုက်သကဲ့သို့ သတ္တဝါတို့၏ အသက်သည် (သတ္တဝါသို့) အစဉ်လိုက်၏၊ နေ့ညဉ့်ဘို့သည် မလွန်နိုင်ကုန်၊ အသက်သည် မချုပ်" ဟု ရှုတ်ဆို၏။

မြစ်ငယ်တို့၏ ရေအယဉ်သည် ကုန်သကဲ့သို့ သတ္တဝါတို့၏ အသက်သည် ကုန်၏၊ နေ့ညဉ့်တို့သည် လွန်ကုန်၏၊ အသက်သည် ချုပ်၏ ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် "မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏၊ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏" ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

ပဌမဝဂ် ပြီး၏။

၂-ဒုတိယဝဂ် ၁-ပါသာဏသုတ်

၁၄၇။ အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်မှောင်မိုက်သော ညဉ့်အခါ လွင်တီးခေါင်၌ ထိုင်နေတော်မူ၏၊ မိုးသည်လည်း တပေါက်တပေါက် ဆွတ်ဖျန်း၏၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ကြောက်ခြင်း တုန်လှုပ်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်း ထခြင်းကို ဖြစ်စေလို၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မြတ်စွာဘုရား၏ မနီးမဝေးဌ ကျောက်တုံးကြီးတို့ကို ပစ်ခဲ့၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသူကား ယုတ်မာသောမာရ်နတ်တည်း ဟု သိ၍ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်ကို ဂါထာဖြင့် ရှုတ်ဆို၏—

"မာရ်နတ် သင်သည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင် တခုလုံးကိုလည်း အကယ်၍ လှုပ်စေဦးတော့၊ ကိလေသာမှ ကောင်းစွာ လွတ်ကုန်ပြီးသော ဘုရားသျှင်တို့အား တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသည်သာလျှင်တည်း" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် "မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏၊ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏" ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၂-ကိန္နုသီဟသုတ်

၁၄၈။ အခါတပါး မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံ ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိသတ်များစွာ ခြံရံလျက် တရား ဟောတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်အား "ဤရဟန်းဂေါတမသည် ပရိသတ်များစွာ ခြံရံလျက် တရားဟော၏၊ ငါသည် (ပရိသတ်၏)ပညာမျက်စိကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ ရဟန်းဂေါတမထံသို့ ချဉ်းကပ်ရမူကား ကောင်းလေစ့" ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ထို့နောက် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် ရှုတ်ဆို၏—

"သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် ပရိသတ်၌ ရဲရင့်သည်ဖြစ်၍ ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ ကြုံးဝါးဘိသနည်း၊ သင့်အား ပြိုင်ဘက် လက်ဝှေ့သတ်သူသည် ရှိသလော၊ အောင်ပြီး နိုင်ပြီးသူ ဟူ၍ သင် အောက်မေ့လေသလော" ဟု (ရှုတ်ဆို၏)။

ကြီးသော လုံလရှိကုန်သော ဘုရားသျှင်တို့သည် ပရိသတ်တို့၌ စင်စစ် ရဲရင့်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ကြုံဝါးကုန်၏၊ လောကဌ ကပ်ငြိမှု (တဏှာ)ကို လွန်မြောက်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားတို့သည် အား (ဆယ်ပါး)နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် "မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏၊ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏" ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၃-သကလိကသုတ်

၁၄၉။ အကျွန်ုပ်သည် ကျွှတ်သို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်— ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် မဒ္ဒကုစ္ဆိမည်သော သမင်တောဌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်သည် ကျောက်ခဲဖြင့် ထိခိုက်မိ၏၊ မြတ်စွာဘုရားအား ဆင်းရဲကုန်သော ခက်ထန်ကြမ်းထမ်းကုန် စပ်ရှားကုန်သော မသာယာအပ်ကုန် မနှစ်သိုအပ်ကုန်သော ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ပြင်းပြသော ဝေဒနာတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဝေဒနာတို့ကို သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ မပင်မပန်း သည်းခံတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒုက္ခဋ္ဌတော်ကို လေးထပ်ခင်း၍ (လက်ျာ) ခြေ၌ (လက်ဝဲ) ခြေကို စဉ်းငယ်လွန်ကာ တင်ထား၍ အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' ရှိသည်ဖြစ်လျက် လက်ျာနံတောင်းဖြင့် မြေသော လျောင်းစက်ခြင်းကို ပြုတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရား သို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏ —

"သင်သည် မိန်းမောတွေဝေသဖြင့် အိပ်သလော၊ သို့မဟုတ် ရွာတ်ဆိုဖွယ်ကြံစည်မှုဖြင့် ယစ်သည် ဖြစ်၍ အိပ်သလော၊သင့်အား များစွာသော အကျိုးတို့သည် မရှိကုန်သလော၊ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ၌ တယောက်တည်း အိပ်ခြင်းသို့ ရှေးရှုလျက် အဘယ့်ကြောင့် အိပ်ဘိသနည်း" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

ငါသည် မိန်းမောတွေဝေသဖြင့် အိပ်သည်မဟုတ်၊ ရွတ်ဆိုဖွယ် ကြံစည်မှုဖြင့် ယစ်သည်ဖြစ်၍ အိပ်သည်မဟုတ်၊ ငါသည် အကျိုးသို့ ကောင်းစွာ ရောက်ပြီးဖြစ်၍ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ မရှိပဲ ဆိတ်ငြိမ်သော အိပ်ရာ နေရာ၌ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့အား အစဉ်သနားခြင်းရှိလျက် တယောက်တည်း အိပ်၏။

ဤလောက၌ အကြင်သူတို့၏ ရင်ဝယ် မြားစူးဝင်သောကြောင့် နှလုံးသား တလုပ်လုပ် တုန်လှုပ်နေ၏၊ ထိုသူတို့သော်မှလည်း မြားတန်းလန်း ရှိသည်ဖြစ်လျက်ပင် အိပ်ခြင်းကို ရတုံဘိသေး၏၊ မြားစူးဝင်ခြင်း ကင်းနေသော ငါကား အဘယ့်ကြောင့် မအိပ်ပဲ ရှိမည်နည်း။

ငါသည် ဘေးရန်ရှိသော ခရီးဆိုး၌ သော်လည်း တွေးတော ယုံမှားမှု မရှိ၊ ဘေးရန်ရှိသော ခရီးဆိုး၌လည်း ငါမကြောက်၊ ညဉ့်နေ့တို့သည် ငါ့ကို မပူပန် စေကုန်၊ လောက၌ တစုံ

တရာ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို မမြင်၊ ထို့ကြောင့် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့အား အစဉ်သနားခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ အိပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် "မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏၊ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏" ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၄-ပတိရူပသုတ်

၁၅၀။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသလတိုင်း ပုဏ္ဏားရွာ စရပ်တဆောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် လူပရိသတ် များစွာ ခြံရုံလျက် တရားဟောတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်အား "ဤ ရဟန်းဂေါတမသည် လူပရိသတ်များစွာ ခြံရုံလျက် တရားဟော၏၊ငါသည်(လူပရိသတ်တို့၏)ပညာမျက်စိကို ဖျက်ဆီးခြင်း ငှါ ရဟန်းဂေါတမထံသို့ ချဉ်းကပ်ရမူကား ကောင်းလေစ့"ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

"သင်သည်၊ သူတပါးအား ဆိုဆုံးမဘိ၏၊ သူတပါးအား ဆိုဆုံးမခြင်းသည် သင့်အား မလျောက်ပတ်၊ ထိုတရားဟောမှုကို ပြုကျင့်သော သင်သည် လိုက်လျောခြင်း'ရာဂ' ဆန့်ကျင်ခြင်း 'ဒေါသ'တို့၌ မကပ်ငြိစေလင့်" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေနေယျတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားသည်ဖြစ်၍ သူတပါးတို့အား ဆုံးမတော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် လိုက်လျောခြင်း 'ရာဂ' ဆန့်ကျင်ခြင်း 'ဒေါသ'တို့မှ လွတ်တော်မူ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် "မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏၊ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏" ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၅-မာနသသုတ်

၁၅၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာ ခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရုံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

"စိတ်နှင့်ယှဉ်သော အကြင်ရာဂတည်းဟူသော ကျော့ကွင်းသည် ကောင်းကင်၌ သွားသူ ကိုလည်း ဖွဲ့လျက် လှည့်လည်၏၊ ထိုကျော့ကွင်းဖြင့် သင့်ကို ဖမ်းအံ့၊ ရဟန်း သင်သည် ငါ၏ (ကျော့ကွင်းမှ) လွတ်လိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

စိတ်ကို မွေ့လျော်စေတတ်ကုန်သော အဆင်း 'ရူပါရုံ'တို့သည်၎င်း အသံ 'သဒ္ဒါရုံ'တို့သည်၎င်း အရသာ 'ရသာရုံ'တို့သည်၎င်း အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ'တို့သည်၎င်း အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ'တို့သည်၎င်း ရှိကုန်၏၊ ဤအာရုံငါးပါးတို့ဌ ငါ့အား အလိုဆန္ဒသည် ကင်း၏၊ ဟယ်မာရ်နတ်ယုတ် သင်ကား ရှုံးလေပြီ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် "မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏၊ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏" ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၆-ပတ္တသုတ်

၁၅၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ရဟန်းတို့အား တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွါးကို သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရှင်လန်းစေတော်မူ၏၊ ထို့ရဟန်းတို့သည်လည်း အရှိအသေပြုကာ နှလုံးသွင်း၍ အလုံးစုံသော စိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ဆောင်ကုန်၍ နားစိုက်လျက် တရားနာကုန်၏၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်အား "ဤရဟန်းဂေါတမသည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ရဟန်းတို့အား တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွါးကို သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရှင်လန်းစေတော်မူ၏၊ ထို့ရဟန်းတို့သည်လည်း အရှိအသေပြုကာ နှလုံးသွင်း၍ အလုံးစုံသောစိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာဆောင်ကုန်၍ နားစိုက်လျက် တရားနာကုန်၏၊ ထို့ငါသည် ရဟန်း(ပရိသတ်)၏ ပညာမျက်စိကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ ရဟန်းဂေါတမထံသို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထိုအခါ၌ မျှားစွာကုန်သော သပိတ်တို့ကို လွှင်တီးခေါင်၌ ထားကုန်၏၊ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် နွားလားအသွင်ကို ဖန်ဆင်း၍ ထိုသပိတ်ရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်လေ၏၊ ထိုအခါ "ရဟန်းတပါးသည် ရဟန်းတပါးအား "ရဟန်း ဤနွားလားသည် သပိတ်တို့ကို ခဲ့ရာ၏" ဟု ဆိုသည်ရှိသော် မြတ်စွာဘုရားသည် ထို့ရဟန်းအား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ "ရဟန်း ဤသည်ကား နွားလားမဟုတ်၊ ဤနွားသည် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်တည်း၊ သင်တို့၏ ပညာမျက်စိကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါလာ၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသူသည် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်တည်းဟု သိ၍ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်ကို ဂါထာဖြင့် မိန့်ဆိုတော်မူ၏—

"အကြင်ရူပကွန္ဓာသည်၎င်း အကြင်ဝေဒနာကွန္ဓာသည်၎င်း အကြင်သညာကွန္ဓာသည်၎င်း အကြင်ဝိညာဏကွန္ဓာသည်၎င်း အကြင်သင်္ခါရကွန္ဓာသည်၎င်း ရှိ၏၊ ထို့ခန္ဓာငါးပါးသည် ငါ့မဟုတ်၊ဤခန္ဓာငါးပါးသည် ငါ၏ဥစ္စာမဟုတ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ ထို့ခန္ဓာငါးပါးဌ တပ်ခြင်းကင်း၏။

ဤသို့ တပ်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍ အလုံးစုံသော သံယောဇဉ်ကို လွန်သည်ဖြစ်၍ ဘေးမရှိသော အတ္တဘောကို အလုံးစုံသော အရပ်တို့ဌ ရှာသော်လည်း မာရ်စစ်သည်သည် မမြင်နိုင်" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည်။ပ။ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၇-ဆဖဿာယတနသုတ်

၁၅၃။ အခါတပါးဌ်ဒ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းဌ် (သီဘင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် တွေ့ထိမှု ခြောက်ပါး တို့၏ စုဝေးရာ 'ဖဿာယတန'တို့ကို အကြောင်းပြု၍ ရဟန်းတို့အား တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွါးကို ကောင်းစွာပြလျက် တရားကို ဆောက်တည်စေကာ တရားကျင့်သုံးရန် ထက်သန် ရှင်လန်းစေတော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည်လည်း အရိုအသေပြုကာ နှလုံးသွင်းကုန်၍ အလုံးစုံသော စိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ဆောင်ကုန်၍ နားစိုက်ကုန်လျက် တရားနာကုန်၏။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်အား "ဤရဟန်းဂေါတမသည် တွေ့ထိမှု ခြောက်ပါးတို့၏ စုဝေးရာ 'ဖဿာယတန' တို့ကို အကြောင်းပြု၍ ရဟန်းတို့အား တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွါးကို ကောင်းစွာပြလျက် တရားကို ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရှင်လန်းစေတော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည်လည်း အရိုအသေပြုကာ နှလုံးသွင်းကုန်၍ အလုံးစုံသော စိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ဆောင်ကုန်၍ နားစိုက်လျက် တရားနာကုန်၏၊ ငါသည် (ပရိသတ်၏) ပညာမျက်စိကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ ရဟန်းဂေါတမထံသို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေစ့" ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ထို့နောက် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ မနီးမဝေးဌ် မြေပြိုသကဲ့သို့ ကြောက်မက်ဖွယ် အသံကြီးကိုပြု၏၊ ထိုအခါ ရဟန်းတပါးသည် ရဟန်းတပါးအား "ရဟန်း ရဟန်း ဤမြေပြိုသကဲ့သို့ ထင်ရ၏" ဟု ဆို၏၊ ဤသို့ ဆိုသော် မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းအား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ "ရဟန်း ဤသည်ကား မြေပြိုခြင်းသမဟုတ်၊ ဤသည်ကား ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် သင်တို့၏ ပညာမျက်စိကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ လာ၏" ဟု ဆို၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသူကား ယုတ်မာသော မာရ်နတ်တည်းဟု သိ၍ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်ကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆိုတော်မူ၏—

"အလုံးစုံကုန်သော အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့သည်၎င်း အသံ 'သဒ္ဒါရုံ'တို့သည်၎င်း အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့သည်၎င်း အရသာ 'ရသာရုံ'တို့သည်၎င်း အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' တို့သည်၎င်း သဘောတရား 'ဓမ္မာရုံ' တို့သည်၎င်း ရှိကုန်၏၊ ဤအာရုံ ခြောက်ပါးသည် လောက၏ သုံးဆောင်ဖွယ် 'အာမိသ'မည်၏၊ ကြမ်းထမ်းလှ၏၊ ဤအာရုံခြောက်ပါးတို့ဌ် လူအပေါင်းသည် နစ်မြုပ်၏။

သတိနှင့် ပြည့်ဝသော မြတ်စွာဘုရား၏တပည့်သည် ဤအာရုံခြောက်ပါးကိုလည်း ကောင်းစွာ လွန်မြောက်၍ မာရ်၏တည်ရာ (တောဘူမိကဝဋ်)ကို လွန်လျက် နေမင်းကဲ့သို့ တင့်တယ်၏" ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည်။ပ။ ထိုအရပ်ဌ်ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၈-ပိဏ္ဍသုတ်

၁၅၄။ အခါတပါးဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်း ပဉ္စသာလာ မည်သော ပုဏ္ဏားရွာဌ် (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ပဉ္စသာလာမည်သော ပုဏ္ဏားရွာဌ် သတို့သမီးတို့၏ လက်ဆောင်ပေးပွဲတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်ဌ် သင်းပိုင်ကို ပြင်ဝတ်၍

သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ပဉ္စသာလာမည်သော ပုဏ္ဏားရှာသို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူ၏၊ ထိုအခါ ရဟန်းဂေါတမ ဆွမ်း မရစေလင့်ဟု ပဉ္စသာလာမည်သော ပုဏ္ဏားရှာ၌ နေကုန်သော ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့ကို ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် ပူးဝင်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆေးပြီးသော သပိတ်ဖြင့် ပဉ္စသာလာပုဏ္ဏားရှာသို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူ၍ ယင်း ဆေးပြီးတိုင်းသော သပိတ်ဖြင့်ပင် ပြန်ကြွတော်မူခဲ့ရ၏၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား "ရဟန်း သင်သည် ဆွမ်းရပါ၏လော" ဟု ဤစကားကို ဆို၏၊ မာရ်နတ်ယုတ် ငါဆွမ်းမရနိုင်ရာသော အခြင်းအရာဖြင့် သင်ပြုသည် မဟုတ်လောဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ အသျှင်ဘုရား သို့ဖြစ်လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ပဉ္စသာလာပုဏ္ဏားရှာသို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူလော့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆွမ်းကို ရလတ္တံ့သော အခြင်းအရာဖြင့် အကျွန်ုပ် ပြုအံ့ ဟု (လျှောက်၏)။

"မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ထိပါးချုတ်ချယ်၍ မကောင်းမှုကို ပွါးစေ၏၊ မာရ်နတ်ယုတ် အသို့နည်း၊ "ငါ့အား မကောင်းမှုသည် အကျိုးမပေး" ဟု ထင်မှတ်လေသလော။

အကြင် ငါတို့အား ရာဂစသော ကြောင့်ကြခြင်း မရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ ထိုငါတို့သည် စင်စစ် ချမ်းသာစွာ အသက်ရှင်ကုန်၏၊အာဘဿရာဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာတို့ကဲ့သို့ နှစ်သိမ့်ခြင်း "မီတိ" လျှင် အစာရှိကုန်သည် ဖြစ်ကုန်အံ့" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် "မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုဘော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏" ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၉-ကဿကသုတ်

၁၅၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား နိဗ္ဗာန်နှင့် စပ်သော တရားစကားဖြင့် ကောင်းစွာ ပြလျက် တရားကို ဆောက်တည်စေကာ(တရားကျင့်သုံးရန်)ထက်သန်ရှင်လန်းစေတော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းဘိုးသည်လည်း အရှိအသေပြုကာ နှလုံးသွင်းကုန်၍ အလုံးစုံသော စိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ဆောင်ကုန်၍ နားစိုက်ကုန်လျက် တရားနာကုန်၏။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်အား "ဤရဟန်းဂေါတမသည် ရဟန်းတို့အား နိဗ္ဗာန်နှင့်စပ်သော တရား စကားဖြင့်။ပ။ ငါသည် ရဟန်း (ပရိသတ်၏) ပညာမျက်စိကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ ရဟန်းဂေါတမထံသို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေစ့"ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ထို့နောက် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် လယ်သမားအသွင် ဖန်ဆင်း၍ ကြီးစွာသော ထွန်တုံးကို ပခုံး၌ ထမ်းလျက် နှင်တံရှည်ကို ကိုင်ကာ ဖရိဖရဲကျသော ဆံပင်ရှိသည်ဖြစ်၍ ပိုက်ဆံလျော်ပုဆိုးကိုဝတ်လျက် ညှန်အလိမ်းလိမ်း ကပ်ကုန်သော ခြေတို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား "ရဟန်း နွားတို့ကို မြင်လို်က်ပါ၏လော" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏၊ မာရ်နတ်ယုတ် သင့်အား နွားတို့ဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်း ငါ့အား မျက်စိသည် ရှိ၏၊ ငါ့အား ရူပါရုံတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ငါ့အား မျက်စိဖြင့် တွေ့ထိအပ်သော ဝိညာဏ်၏ တည်ရာ စုဝေးရာ စက္ခုသမ္ဖဿ ဝိညာဏာယတနသည်ရှိ၏၊ ရဟန်း သင်သည် အဘယ်အရပ်သို့ သွား၍ ငါ၏နယ်ပယ်မှ လွတ်အံ့နည်း၊ ရဟန်း ငါ့အား နားသည် ရှိ၏၊ ငါ့အား သဒ္ဒါရုံတို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။ ရဟန်း ငါ့အား နှာခေါင်းသည် ရှိ၏၊ ငါ့အား ဃာနာရုံတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ရဟန်း ငါ့အား လျှာသည် ရှိ၏၊ ငါ့အား ရသာရုံတို့သည်

ရှိကုန်၏၊ ရဟန်း ငါ့အား ကိုယ်သည် ရှိ၏၊ ငါ့အား ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ရဟန်း ငါ့အား သာလျှင် စိတ်သည် ရှိ၏၊ ငါ့အား ဓမ္မာရုံတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ငါ့အား စိတ်ဖြင့် တွေ့ထိအပ်သော ဝိညာဏ်၏ တည်ရာ စုဝေးရာ 'မနောသမ္ဖဿဝိညာဏာယတန'သည် ရှိ၏၊ ရဟန်း သင်သည် အဘယ် အရပ်သို့ သွား၍ ငါ၏ (နယ်ပယ်မှ) လွတ်အံ့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

မာရ်နတ်ယုတ် မျက်စိသည် သင့်အား ရှိသည်ဖြစ်ပါစေ၊ ရူပါရုံဘို့သည် သင့်အား ရှိသည်ဖြစ်ပါစေကုန်၊ မျက်စိဖြင့်တွေ့ထိအပ်သော ဝိညာဏ်၏တည်ရာ စုဝေးရာသည် သင့်အားရှိသည် ဖြစ်ပါစေ၊ မာရ်နတ်ယုတ် အကြင်အရပ်၌ မျက်စိသည် မရှိ၊ ရူပါရုံတို့သည် မရှိကုန်၊ မျက်စိဖြင့် တွေ့ထိအပ်သော ဝိညာဏ်၏တည်ရာ စုဝေးရာသည် မရှိ၊ မာရ်နတ်ယုတ် ထိုအရပ်၌ သင့်အား ရောက်ခြင်းသည် မရှိ၊ မာရ်နတ်ယုတ် နှားသည် သင့်အားသာလျှင် ရှိသည်ဖြစ်ပါစေ၊ သဒ္ဒါရုံဘို့သည် သင့်အား ရှိသည် ဖြစ်ပါစေကုန်၊ နှားဖြင့်တွေ့ထိအပ်သော ဝိညာဏ်၏တည်ရာ စုဝေးရာသည် သင့်အား ရှိသည် ဖြစ်ပါစေ၊ မာရ်နတ်ယုတ် အကြင်အရပ်၌ နှားသည် မရှိ၊ သဒ္ဒါရုံတို့သည် မရှိကုန်၊ နှားဖြင့်တွေ့ထိအပ်သော ဝိညာဏ်၏တည်ရာ စုဝေးရာသည် မရှိ၊ မာရ်နတ်ယုတ် ထိုအရပ်၌ သင့်အား ရောက်ခြင်းသည် မရှိ၊ မာရ်နတ်ယုတ် နှာခေါင်းသည် သင့်အားသာလျှင် ရှိသည် ဖြစ်ပါစေ၊ ဂန္ဓာရုံတို့သည် သင့်အား ရှိသည် ဖြစ်ပါစေကုန်၊ နှာခေါင်းဖြင့် တွေ့ထိအပ်သော ဝိညာဏ်၏တည်ရာ စုဝေးရာသည် သင့်အား ရှိသည် ဖြစ်ပါစေ၊မာရ်နတ်ယုတ် အကြင်အရပ်၌ နှာခေါင်းသည် မရှိ၊ဂန္ဓာရုံတို့သည် မရှိကုန်၊နှာခေါင်းဖြင့် တွေ့ထိအပ်သော ဝိညာဏ်၏တည်ရာ စုဝေးရာသည် မရှိ၊ မာရ်နတ်ယုတ် ထိုအရပ်၌ သင့်အား ရောက်ခြင်းသည် မရှိ။ မာရ်နတ်ယုတ် လျှာသည် သင့်အား ရှိသည်ဖြစ်ပါစေ၊ ရသာရုံဘို့သည် သင့်အား ရှိသည်ဖြစ်ပါစေကုန်၊ လျှာဖြင့် တွေ့ထိအပ်သော ဝိညာဏ်၏တည်ရာ စုဝေးရာသည် သင့်အား ရှိသည်ဖြစ်ပါစေ။ပ။ မာရ်နတ်ယုတ် ကိုယ်သည် သင့်အားသာလျှင် ရှိသည်ဖြစ်ပါစေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဘို့သည် သင့်အား ရှိသည်ဖြစ်ပါစေကုန်၊ ကိုယ်ဖြင့် တွေ့ထိအပ်သော ဝိညာဏ်၏တည်ရာ စုဝေးရာသည် သင့်အား ရှိသည်ဖြစ်ပါစေ။ပ။ မာရ်နတ်ယုတ် စိတ်သည် သင့်အားသာလျှင် ရှိသည် ဖြစ်ပါစေ၊ ဓမ္မာရုံဘို့သည် သင့်အား ရှိသည် ဖြစ်ပါစေကုန်၊ စိတ်ဖြင့် တွေ့ထိအပ်သော ဝိညာဏ်၏ တည်ရာ စုဝေးရာသည် သင့်အား ရှိသည်ဖြစ်ပါစေ။ မာရ်နတ်ယုတ် အကြင်အရပ်၌ စိတ်သည် မရှိ၊ ဓမ္မာရုံတို့သည် မရှိကုန်၊ စိတ်ဖြင့် တွေ့ထိအပ်သော ဝိညာဏ်၏တည်ရာ စုဝေးရာသည် မရှိ၊ မာရ်နတ်ယုတ် ထိုအရပ်၌ သင့်အား ရောက်ခြင်းသည် မရှိ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်း အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကြင်ဥစ္စာကို "ဤဥစ္စာသည် ငါ၏ ဥစ္စာတည်း"ဟု ဆိုကုန်၏၊ "ငါ၏ သိမ်းဆည်းသော ဥစ္စာတည်း"ဟု ဆိုကုန်၏၊ ထိုသူတို့၏ ဤပြောဆိုသော အရာတို့၌ သင်၏ စိတ်သည် အဂတ်၍ ရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ သင်သည် ငါ၏ (နယ်ပယ်မှ)လွတ်လိမ့်မည် မဟုတ် (ဟု လျှောက်၏)။

မာရ်နတ်ယုတ် အကြင်သူတို့သည် ဥစ္စာတို့ကို "ငါ၏ဥစ္စာ"ဟု ဆိုကုန်၏၊ ထိုသူတို့၏ ထိုဥစ္စာမျိုးသည် ငါ့အား မရှိ၊ အကြင်သူတို့သည် ဤသို့ ပြောဆိုကုန်၏၊ ထိုပြောဆိုသူတို့သည် ငါ မဟုတ်၊ ငါ၏ သွားရာ ခရီးကိုလည်း သင် မမြင်နိုင်၊ မာရ်နတ်ယုတ် ဤသို့ သိလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည်။ပ။ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

သံ ပြန် ၀-၈—၄-၀-၀

၁၀-ရဋ္ဌသုတ်

၁၅၆။ အခါတပါးဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသလတိုင်း ဟိမဝန္တာအရပ် တောကျောင်းဌ် (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ဂ၊ပ်၍ တပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော် မူသော မြတ်စွာဘုရားအား "ကိုယ်တိုင်လည်း မသတ်၊ သူတပါးကိုလည်း မသတ်စေ၊ သူတပါးဥစ္စာ ဆုံးရှုံးခြင်းကို ကိုယ်တိုင်လည်း မ[ပို့၊ သူတပါးကိုလည်း မ[ပို့စေ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း မပူဆွေး၊ သူတပါး ကိုလည်း မပူဆွေးစေပဲ တရားသဖြင့် မင်းပြုရန် တတ်နိုင်အံ့လော"ဟု ဤသို့သော စိတ်အကြံ ဖြစ်၏။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်အကြံကို မိမိ၏ စိတ်ဖြင့် သိ၍ မြာ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား—"အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ကိုယ်တိုင်လည်း မသတ်၊ သူတပါးကိုလည်း မသတ်စေ၊ သူတပါးဥစ္စာ ဆုံးရှုံးခြင်းကို ကိုယ်တိုင်လည်း မပြု၊ သူတပါးကိုလည်း မပြုစေ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း မပူဆွေး၊ သူတပါးကိုလည်း မပူဆွေးစေပဲ တရားသဖြင့် မင်းပြုတော်မူပါလော့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် မင်းပြုတော်မူပါလော့"ဟု ဆို၏၊ မာရ်နတ်ယုတ် သင်သည် ငါ့ကို"အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ကိုယ်တိုင်လည်း မသတ်၊ သူတပါးကိုလည်း မသတ်စေ၊ သူတပါး ဥစ္စာဆုံးရှုံးခြင်းကို ကိုယ်တိုင်လည်း မပြု၊ သူတပါးကိုလည်း မပြုစေ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း မပူဆွေး၊ သူတပါးကိုလည်း မပူဆွေးစေပဲ တရားသဖြင့် မင်းပြုတော်မူပါလော့၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် မင်းပြုတော်မူပါလော့"ဟူသော ယင်းစကားကို ဆို၏၊သင်သည် ငါ့အား အဘယ်ကို မြင်၍ ဆိုသနည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်၏၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်၏၊ အစဉ် တည်ကုန်၏၊ ဆည်းပူးအပ်ကုန်၏၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်ကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား သည် အလိုရှိတော်မူလတ်သော် ဟိမဝန္တာတောင်မင်းကို ရွှေ့ ဟု ကြံလျှင် ရွှေ့ဖြစ်ရာ၏၊ ဤသို့ မြင်ပါ၏ ဟု လျှောက်၏။

အလုံးစုံသော တောင်သည် ကောင်းသော အဆင်းရှိသော ရွှေတောင် ဖြစ်နိုင်ရာ၏ (တခုသော တောင်ကား ရှိစေဦးတော့) နှစ်ဆကြီးသော ရွှေတောင်ကြီးသော်လည်း တဦးတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား (အလိုပြည့်ရန်) မစွမ်းနိုင်ရာဟု သိ၍ လျော်စွာ ကျင့်ရာ၏။

အကြင်သတ္တဝါသည် အကြင် (ကာမဂုဏ်)အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲကို မြင်၏၊ ထို သတ္တဝါသည် ကာမဂုဏ်တို့၌ အဘယ့်ကြောင့် ညှတ်ရအံ့နည်း၊ လောကဌ် ဥပဓိကို ငြိတွယ် တာဘော်သော တရားဟု သိ၍ ထိုဥပဓိကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငါသာလျှင် ကျင့်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် "မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကိုဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သိတော်မူ၏"ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

ဒုတိယဝဂ် ပြီး၏။

၃-တတိယဝဂ် ၁-သမ္မဟုလသုတ်

၁၅၇။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါးဦး မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကျောက်အရံရှိသော ကျောင်းဌာန (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ မနီးမဝေးဌာန မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် ပုဏ္ဏားအသွင်ကို ဖန်ဆင်းကာ ကြီးမားစွာ ဆံကျစ်ထုံးလျက် သစ်နက်ရေ ဝတ်ရုံပြီးလျှင် အိုမင်းရကား အိမ် အခြင်ကဲ့သို့ ကိုင်းသည် ဃုရု ဃုရု ဟု ရှူသော ဝင်သက် ရှိသည်ဖြစ်၍ ရေသဖန်းသား တောင်ဝှေးကို ကိုင်ပြီးလျှင် ထိုရဟန်းများထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် ထိုရဟန်းတို့အား ဤစကားကို ဆို၏—"အသျှင်တို့ သင်ဘို့ ရဟန်းပြုကုန်သည်ကား ငယ်ကုန်သေး၏၊ ပျိုနုကုန်သေး၏၊ မည်းနက်သောဆံပင် ရှိကုန်သေး၏၊ ပဌမအရွယ်အားဖြင့် အရွယ်ကောင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်သေး၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ ကစားမြူးထူးလေ့ မပျောက်ကုန်သေး၊ အသျှင်တို့သည် လူ့ဥစ္စာဖြစ်သော ကာမဂုဏ်တို့ကို ခံစားကြကုန်ဦးလော့၊ မျက်မှောက် ကာမဂုဏ်ကို စွန့်၍ နောက်မှဖြစ်မည့် နတ်ကာမဂုဏ်သို့ မလိုက်ကြကုန်လင့်" ဟု ဆို၏၊ ပုဏ္ဏား ငါတို့သည် မျက်မှောက် ကာမဂုဏ်ကို စွန့်၍ နောက်မှဖြစ်မည့် နတ်ကာမဂုဏ်တို့ကို လိုက်ကြသည် မဟုတ်ကုန်၊ ပုဏ္ဏား ငါဘို့သည် နောက်မှဖြစ်မည့် နတ်ကာမဂုဏ်ကိုစွန့်၍ မျက်မှောက်၌ (အရိယာမဂ်) အကျိုးသို့ လိုက်ကုန်၏၊ မုန်၏၊ ပုဏ္ဏား နောက်မှဖြစ်မည့် နတ်ကာမဂုဏ်ဘို့ကို များသောဆင်းရဲခြင်းရှိကုန်၏ များသော ပင်ပန်းခြင်း ရှိကုန်၏ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်သည် များလှ၏၊ ဤအရိယာမဂ် တရားသည်ကား ကိုယ်တိုင် မြင်နိုင်သောတရားဖြစ်၏၊ အခါမလင့် အကျိုးပေး၏၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ပြထိုက်၏၊ မိမိကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ထားထိုက်၏၊ (အရိယာ)ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်၌ သိထိုက်၏ ဟု ဆိုသည့် ရှိသော် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် ဦးခေါင်းကို ညိတ်၍ လျှာထုတ်လျက် နဖူး၌ အရေး သုံးကြောင်း ထစေပြီးလျှင် တောင်ဝှေးထောက်၍ ဖဲသွား၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကုန်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏ "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ မနီးမဝေးသော အရပ်၌ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ ပုဏ္ဏားတယောက်သည် ကြီးမားစွာ ဆံကျစ်ထုံးလျက် သစ်နက်ရေကို ဝတ်ရုံပြီးလျှင် အိုမင်းရကား အိမ် အခြင်ကဲ့သို့ ကိုင်းသည် ဃုရု ဃုရု ဟု ရှူသော ဝင်သက် ရှိသည်ဖြစ်၍ ရေသဖန်းသား တောင်ဝှေးကို ကိုင်ပြီးလျှင် အကျွန်ုပ်တို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် အကျွန်ုပ်တို့အား ဤစကားကို ဆိုပါ၏ 'အသျှင်တို့ သင်ဘို့ ရဟန်း ပြုကုန်သည်ကား ငယ်ကုန်သေး၏၊ ပျိုနုကုန်သေး၏၊ မည်းနက်သောဆံပင် ရှိကုန်သေး၏၊ ပဌမ အရွယ်အားဖြင့် အရွယ်ကောင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်သေး၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ ကစားမြူးထူးလေ့ မပျောက်ကုန်သေး၊ အသျှင်တို့သည် လူ့ဥစ္စာဖြစ်သော ကာမဂုဏ်တို့ကို ခံစားကြကုန်ဦးလော့ မျက်မှောက် ကာမဂုဏ်ကို စွန့်၍ နောက်မှ ဖြစ်မည့် နတ်ကာမဂုဏ်သို့ မလိုက်ကြကုန်လင့်'ဟု" ဆိုပါသည်၊ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုပုဏ္ဏားအား ဤစကားကို ဆိုကြပါကုန်၏ "ပုဏ္ဏား ငါတို့သည် မျက်မှောက် ကာမဂုဏ်တို့ကို စွန့်၍ နောက်မှဖြစ်မည့် နတ်ကာမဂုဏ်သို့ လိုက်ကြသည် မဟုတ်ကုန်၊ ပုဏ္ဏား ငါတို့သည်

နောက်မှဖြစ်မည့် နတ်ကာမဂုဏ်ကို စွန့်ကုန်၍ မျက်မှောက်ဖြစ်သော အရိယာမဂ် အကျိုးသို့ လိုက်ကုန်၏၊ ပုဏ္ဏား မှန်၏၊ နောက်မှဖြစ်မည့် နတ်ကာမဂုဏ်တို့ကို များသော ဆင်းရဲခြင်း ရှိကုန်၏၊ များသော ပင်ပန်းခြင်း ရှိကုန်၏ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်သည် များလှ၏၊ ဤ(အရိယာမဂ်) တရားသည်ကား ကိုယ်တိုင် မြင်နိုင်သောတရား ဖြစ်၏၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးတတ်၏၊ လာလှည့် ရှုလှည့် ဟု ပြထိုက်၏၊ မိမိတို့ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ထားထိုက်၏၊ (အရိယာ)ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်၌ သိထိုက်သည် ဖြစ်၏" ဟု ဆိုကြပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် ထိုပုဏ္ဏားသည် ဦးခေါင်းကိုညိတ်၍ လျှာထုတ်လျက် နှုးဦး၌ အရေးသုံးကြောင်း ထစေပြီးလျှင် တောင်ဝှေးထောက်၍ ဖဲသွားပါသည်"ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသူသည်ကား ပုဏ္ဏားမဟုတ်၊ ဤသူကား ယုတ်မာသော မာရ်နတ်တည်း၊ သင်တို့၏ ပညာမျက်စိကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ လာ၏ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအကြောင်းကို သိ၍ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုတော်မူ၏—

အကြင်သတ္တဝါသည် အကြင်(ကာမဂုဏ်)ငါးပါးအကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲကို မြင်၏၊ ထို သတ္တဝါသည် ကာမဂုဏ်တို့၌ အဘယ့်ကြောင့် ညှတ်ရအံ့နည်း၊ လောက၌ ဥပဓိကို ငြိတွယ်တတ်သော တရားဟု သိ၍ ထိုဥပဓိကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါသာလျှင် ကျင့်ရာ၏ ဟု (ရွတ်ဆိုတော်မူ၏)။

၂-သမိဒ္ဓိသုတ်

၁၅၄။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကဘိုင်း ကျောက်အရံရှိသော ကျောင်း၌(သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ၌ အသျှင်သမိဒ္ဓိသည် မြတ်စွာဘုရား၏ မနီးမဝေး၌ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ ထိုအခါ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်လျက် တပါးတည်း ကိန်းအောင်းနေသော အသျှင်သမိဒ္ဓိအား—"အကြင် ငါ၏ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်၏၊ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူ၏၊ ငါ့အား အရတော်လေစွတကား၊ ငါသည် ကောင်းစွာ ရအပ်ပေစွတကား၊ ဤသို့ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော သာသနာတော်၌ ရဟန်းပြုရသော ငါ့အား အရတော်လေစွတကား၊ ငါ့အား ကောင်းစွာ ရအပ်ပေစွတကား၊ ငါ၏ သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် သီလရှိကုန်၏၊ ကောင်းသော သဘောရှိကုန်၏၊ ငါ့အား အရတော်လေစွတကား၊ ငါ့အား ကောင်းစွာ ရအပ်ပေစွတကား"ဟု စိတ်အကြံ ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် အသျှင်သမိဒ္ဓိ၏ စိတ်အကြံကို မိမိစိတ်ဖြင့် သိ၍ အသျှင်သမိဒ္ဓိထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် အသျှင်သမိဒ္ဓိ၏ မနီးမဝေး၌ မြေပြိုသကဲ့သို့ ကြောက်မက်ဖွယ် အသံကြီးကို ပြု၏။

ထိုအခါ၌ အသျှင်သမိဒ္ဓိသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—"အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ မနီးမဝေးသော အရပ်၌ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်၍

တယောက်တည်း ကိန်းအောင်းနေသော အကျွန်ုပ်အား—"အကြင်ငါ၏ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူ၏၊ ငါ့အား အရတော်စွတကား၊ ငါ့အား ကောင်းစွာ ရအပ်ပေစွတကား၊ ဤသို့ ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော သာသနာတော်၌ ရဟန်းပြုရသော ငါ့အား အရတော်စွတကား၊ ငါ့အား ကောင်းစွာ ရအပ်ပေစွာကကား၊ ငါ၏သိတင်းသုံးဖော်တို့သည် သီလရှိကုန်၏၊ ကောင်းသော သဘောရှိကုန်၏၊ ငါ့အား အရတော်စွတကား၊ ငါ့အား ကောင်းစွာ ရအပ်ပေစွတကားဟု စိတ်အကြံ ဖြစ်ပါ၏၊အသျင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်၏အနီး၌ မြေပြုံသကဲ့သို့ ကြောက်မက်ဖွယ် ရှိသော အသံကြီးသည် ဖြစ်ပါသည်"ဟု လျှောက်၏။

သမိဒ္ဓိ ဤသည်ကား မြေပြုံသည် မဟုတ်၊ဤသည်ကား ယုတ်မာသော မာရ်နတ်တည်း၊သင်၏ ပညာမျက်စိကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ လာ၏၊သမိဒ္ဓိ သင်သည် သွားလေ၊ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေလော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ အသျင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ ဟု အသျင်သမိဒ္ဓိသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၍ နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရှိအသေပြု၍ ဖဲသွားလေ၏၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသျင်သမိဒ္ဓိသည် ထိုအရပ်၌ ပင်လျှင် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်သည်ဖြစ်၍ တပါးတည်း ကိန်းအောင်းနေသော အသျင်သမိဒ္ဓိအား ။ပ။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် အသျင်သမိဒ္ဓိ၏ စိတ်အကြံကို မိမိစိတ်ဖြင့်သိ၍ ။ပ။ မြေပြုံသကဲ့သို့ ကြောက်မက်ဖွယ် အသံကြီးဖြစ်၏၊ ထိုအခါ အသျင်သမိဒ္ဓိသည် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်ကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

"ငါသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ သဒ္ဓါတရားဖြင့် ဝင်ရောက် (ရဟန်းပြု)၏၊ငါသည် သတိကိုလည်း ပညာကိုလည်း သိအပ်၏၊စိတ်ကိုလည်း ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ်၏၊ (ကြောက်မက်ဖွယ်သော)နှုပ်အဆင်းဘို့ကို အလိုရှိဘိုင်းပြုလော့၊ငါ့ကို တုန်လှုပ်စေနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု ရွတ်ဆို၏။

ထိုအခါ၌ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည်"သမိဒ္ဓိရဟန်းသည် ငါ့ကို သိ၏"ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၃-ဂေါဓိကသုတ်

၁၅၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နတ်တို့ကို အစာကျွေး၍ မွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျင်ဂေါဓိကသည် ကလသိင်္ဂါလိတောင် နံပါး မည်းနက်သော ကျောက်ဖျာ၌ နေ၏၊ ထိုအခါ၌ အသျင်ဂေါဓိကသည် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေလတ်သော် ဝင်စားတိုင်း ဝင်စားတိုင်း လောကီစျာန်သမာပတ်ကို ရ၏၊ ထိုသို့ပင်ရသော်လည်း အသျင်ဂေါဓိကသည် ထို ဝင်စားတိုင်း ရအပ်သော ထိုလောကီစျာန်သမာပတ်မှ လျှောကျ၏၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသျင်ဂေါဓိကသည် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေလတ်သော် ဝင်စားတိုင်း ဝင်စားတိုင်း

လောကီစျာန်သမာပတ်ကို ရ၏၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်ဂေါဓိကသည် ထို ဝင်စားတိုင်း ရအပ်သော ထိုလောကီစျာန်သမာပတ်မှ လျှောကျ၏။

သုံးကြိမ်မြောက်ၾင်း လေးကြိမ်မြောက်ၾင်း ငါးကြိမ်မြောက်ၾင်း ဤအတူ ထိုဝင်စားတိုင်း ရအပ်သော လောကီစျာန်သမာပတ်မှ လျှောကျ၏၊ခြောက်ကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်ဂေါဓိကသည် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်သောစိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေလတ်သော် ဝင်စားတိုင်း ဝင်စားတိုင်း လောကီစျာန်သမာပတ်ကို ရ၏၊ ခြောက်ကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်ဂေါဓိကသည် ထိုဝင်စားတိုင်း ရအပ်သော လောကီစျာန်သမာပတ်မှ လျှောကျ၏၊ ခုနစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်ဂေါဓိကသည် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေလတ်သော် ဝင်စားတိုင်း ဝင်စားတိုင်း လောကီစျာန်သမာပတ်ကို ရ၏။

ထိုအခါ အသျှင်ဂေါဓိကအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ "ငါသည် ခြောက်ကြိမ်မြောက်တိုင်အောင် ဝင်စားတိုင်း ရအပ်သော လောကီစျာန်သမာပတ်မှ လျှောကျ၏၊ ငါသည် ဓားလက်နက်ကို ဆောင်၍ (သတ်သေရမှု)ကောင်းလေစ့ ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ထိုအခါ မာရ်နတ်သည် အသျှင်ဂေါဓိက၏ စိတ်အကြံကို မိမိစိတ်ဖြင့်သိ၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို လျှောက်ထား၏—

ကြီးသော လုံ့လရှိတော်မူသော ကြီးသော ပညာရှိတော်မူသော တန်ခိုးဖြင့်ၾင်း အခြံအရံ (အကျော်အစော)ဖြင့်ၾင်း ထွန်းပတော်မူသော အလုံးစုံသော ဘေးရန်တို့ကို လွန်တော်မူသော စကျွတ်ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊(အသျှင်ဘုရား၏) ခြေတော်တို့ကို ရှိခိုးပါ၏။

"ကြီးသော လုံ့လရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရား၏ တပည့် (ဂေါဓိက)သည် သေခြင်းဖြင့် နိပ်စက်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ သေခြင်းကို တောင့်တ၏၊ စေ့ဆော်လုံ့လပြု၏၊ ဘုန်းတန်ခိုးကို ဆောင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ ထိုဂေါဓိကကို တားမြစ်တော်မူပါလော့။

မြတ်စွာဘုရား လူ၌ ထင်ရှားကျော်စော၍ သာသနာတော်၌ မွေ့လျော်သော အသျှင်ဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်မူ၍ ကျင့်ဆဲသေက္ခသာဖြစ်လျက် အဘယ့်ကြောင့် သေရအံ့နည်း"ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ အသျှင်ဂေါဓိကသည် ဓားလက်နက်ကို ဆောင်၍ အသက်ကို သတ်၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် "ဤသူကား ယုတ်မာသော မာရ်နတ်တည်း"ဟု သိ၍ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်ကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆိုတော်မူ၏—

"အမြစ်အရင်းနှင့် တကွသော တပ်မက်မှု'တဏှာ'ကို နှုတ်ပယ်၍ ဂေါဓိကသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏၊ ပညာရှိဘို့သည် ဤသို့လျင် ပြုကုန်၏၊ မိမိအသက်ကို အလိုမရှိကြကုန်"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏၊ "ရဟန်းတို့ ဂေါဓိက အမျိုးကောင်းသားသည် လက်နက်ကို ဆောင်၍ သေရာ ဤသိဂိလိတောင်နံပါး မည်းနက်သော ကျောက်ဖျာသို့

သွားကြကုန်စို့”ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ “မြတ်စွာဘုရား ကောင်းပါပြီ”ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံကြကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းဘိုးနှင့်အတူ ဣသိဂိလိတောင်နံပါး မည်းနက်သော ကျောက်ဖျာသို့ ချဉ်းကပ်ဘော်မူလတ်သော် အဝေးမှသာလျှင် ညောင်စောင်းဌ ဦးခေါင်းလည်သော ကိုယ်ခန္ဓာရှိလျက် လဲနေသော အသျှင်ဂေါဓိကကို မြင်တော်မူသည်သာလျှင်တည်း၊ ထိုအခါ အခိုးကဲ့သို့ အမိုက်မှောင်ကဲ့သို့ ထင်သော အရာသည် အရှေ့အရပ်သို့ သွား၏၊ အနောက်အရပ်သို့ သွား၏၊ မြောက်အရပ်သို့ သွား၏၊ တောင်အရပ်သို့ သွား၏၊ အထက်သို့ သွား၏၊ အောက်သို့ သွား၏၊အထောင့်အရပ်သို့ သွား၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏ “ရဟန်းတို့ အခိုးကဲ့သို့ အမိုက်မှောင်ကဲ့သို့ ထင်၍ အရှေ့အရပ် အနောက်အရပ် မြောက်အရပ် တောင်အရပ် အထက်အရပ် အောက်အရပ် အထောင့်အရပ်သို့ သွားသော ထိုအရာကို မြင်ကြကုန်၏လော”ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြင်ပါကုန်၏ ဟု လျှောက်ကြကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအရာသည်ကား မာရ်နတ်တည်း၊ ဤမာရ်နတ်သည် အဘယ်အရပ်၌ ဂေါဓိကအမျိုးကောင်းသား၏ ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ် တည်လေသနည်း ဟု ဂေါဓိကအမျိုးကောင်းသား၏ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်ကို ထက်ဝန်းကျင်မ ရာမိုး၏၊ ရဟန်းတို့ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်ဖြင့် မတည်ခြင်းကြောင့် ဂေါဓိကအမျိုးကောင်းသားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလေပြီဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် ဥဿုံးမည့်ကဲ့သို့ ဖြောတော့သော အဆင်းရှိသော စောင်းကို ယူ၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

“အထက်သို့ဂင်း အောက်သို့ဂင်း ဖိလာအရပ်သို့ဂင်း တူရူအရပ်သို့ဂင်း အထောင့်အရပ်သို့ဂင်း ရှာမှီးသော ထိုအကျွန်ုပ်သည် ထို ဂေါဓိက အဘယ်အရပ်သို့ သွားသည်ဟု မတွေ့မြင်ရပါ”ဟု ရွတ်ဆို၏—

မြဲမြံသော ပညာရှိသော တည်ကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော အကြင် ဂေါဓိကသည် နေ့ညဉ့် ပတ်လုံး အားထုတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ စျာန်ဝင်စားလေ့ရှိ၏၊ အခါခပ်သိမ်း စျာန်၌ မွေ့လျော်၏၊ မိမိအသက်ရှင်ခြင်းကိုပင် အလိုမရှိ။

ထို ဂေါဓိကသည် သေမင်း၏ စစ်သည်ကို အောင်ပြီး၍ တဖန် ဘဝသစ်သို့ မပြန်လည်၍ အဝိဇ္ဇာနှင့်တကွသော တပ်မက်မှု‘တဏှာ’ကို နှုတ်ပယ်လျက် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလေပြီဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပူဆွေးခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်သော ထိုမာရ်နတ်၏လက်ကဗီးမှ စောင်းသည် လျှောကျလေ၏ ထို့နောက်မှ ထိုမာရ်နတ်သည် နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၄-သတ္တဝဿာနုဗန္ဓသုတ်

၁၆၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဥရုဝေလတော နေရွာရှုမြစ်ကမ်း အဇပါလညောင်ပင်ရင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အခွင့်

စောင့်မြော်သော ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် အခွင့်ကို မရသည်ဖြစ်၍ ခုနစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး မြတ်စွာဘုရားသို့ အစဉ်လိုက်၏၊ ထို့အခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

"သင်သည် ဥစ္စာပစ္စည်း ဆုံးရှုံးသောကြောင့် ပူဆွေးခြင်းသို့ သက်ဝင်သည်ဖြစ်၍ တောဋ္ဌ ကြုံမိုင်နေသလော၊ထို့သို့မဟုတ်မူ ဥစ္စာကို တောင့်တလျက် ကြုံမိုင်နေသလော၊ရှာဋ္ဌ တစုံဘရာ မကောင်းမှုကို ပြုမိသလော၊ အဘယ့်ကြောင့် လူအပေါင်းနှင့် အဆွေခင်ပွန်း ဖွဲ့ခြင်းကို မပြုသနည်း၊ သင့်အား တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့် အဆွေခင်ပွန်း မပြည့်စုံသလော"ဟု ရွတ်ဆို၏။

မာရ်နတ် ငါဘုရားသည် ပူဆွေးခြင်း၏ အလုံးစုံသော အမြစ်ကိုတူး၍ အပြစ် မရှိ ပူဆွေးခြင်း မရှိပဲ စျာန်ဝင်စား၏၊ အလုံးစုံသော ဘဝဋ္ဌ လိုချင်မှု'လောဘ'ဟု ဆိုအပ်သော တဏှာကို ဖြတ်ပြီးလျှင် အာသဝေါ ကင်းသည်ဖြစ်၍ စျာန်ဝင်စား၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရဟန်း အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကြင်ဥစ္စာကို "ဤဥစ္စာသည် ငါ၏ဥစ္စာတည်း"ဟု ဆိုကုန်၏၊ ငါ၏သိမ်းဆည်းသော ဥစ္စာတည်းဟူ၍လည်း ဆိုကုန်၏၊ ထို့သူတို့၏ ပြောဆိုသော အရာတို့ဋ္ဌ သင်၏ စိတ်သည် အကယ်၍ ရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ သင်သည် ငါ၏ (နယ်ပယ်မှ) မလွတ်လတ္တံ့ (ဟု ရွတ်ဆို၏)။

မာရ်နတ် အကြင်သူတို့သည် ဥစ္စာတို့ကို ငါ၏ဥစ္စာ ဟု ဆိုကုန်၏၊ ထို့သူတို့၏ ထို့ဥစ္စာမျိုးသည် ငါ့အားမရှိ၊ အကြင်သူတို့သည် ဤသို့ ပြောဆိုကုန်၏၊ ထို့ပြောဆိုသူတို့သည် ငါမဟုတ်၊ ငါ၏ သဒ္ဒးရာခရီးကိုလည်း သင်မမြင်နိုင်၊ မာရ်နတ်ယုတ် ဤသို့ သိလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"နိဗ္ဗာန်သို့ သဒ္ဒးသောသူတို့၏ ဘေးမရှိသော ခရီးသို့ အစဉ်လိုက်သည်ဖြစ်ခဲ့အံ့ ဖဲလေလော့၊ သင် တယောက်တည်းသာ သဒ္ဒးလေလော့၊ အဘယ့်ကြောင့် သူတပါးကို ဆုံးမလိုသနည်း"ဟု ဆို၏။

"တဖက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်) သို့ သဒ္ဒးလိုကုန်သော အကြင်သူတို့သည် သေမင်း၏ တည်ရာမဟုတ်သော (နိဗ္ဗာန်) ကိုမေးကုန်၏၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်သည် အမှန်ရှိ၏၊ ဥပဓိမရှိသော ထိုနိဗ္ဗာန်ကို အမေးခံရသော ငါသည် ထိုသူတို့အား ဟောကြား၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ဥပမာသော်ကား ရွာ၏ဂုံး နိဂုံး၏ဂုံး မနိမဝေးဋ္ဌ ရေကန်ရှိ၏၊ထို့ရေကန်ဋ္ဌ ပုဇွန် ရှိရာ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထို့အခါဋ္ဌ မျှားစွာကုန်သော ယောကျ်ားပျိုတို့သည်ဂုံး မိန်းမပျိုတို့သည်ဂုံး ထို့ရွာမှဂုံး ထို့နိဂုံးမှဂုံး ထွက်ကုန်၍ ထို့ရေကန်သို့ ချဉ်းကပ်ကုန်ပြီးလျှင် ထို့ပုဇွန်ကို ရေမှ ထုတ်၍ ကြည်းကုန်းဋ္ဌ ထားကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ထို့ပုဇွန်သည် လက်မကိုသာလျှင် အထက်သို့မူလည်း ထောင်ငြားအံ့၊ ထို့သို့ထောင်သော လက်မကိုသာလျှင် ထို့ယောကျ်ားပျိုတို့သည်ဂုံး ထို့မိန်းမပျိုတို့သည်ဂုံး သစ်သားဖြင့်ဂုံး ကျောက်စရစ်အိုးခြမ်းဖြင့်ဂုံး ဖြတ်မူလည်း ဖြတ်ကုန်ရာ၏၊ ချိုးမူလည်း ချိုးကုန်ရာ၏၊ ဖဲ့မူလည်း ဖဲ့ကုန်ရာ၏၊ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ပြုသည်ရှိသော် ထို့ပုဇွန်သည် ဖြတ်ကုန်ပြီးသော ချိုးကုန်ပြီးသော ဖဲ့ကုန်ပြီးသော အလုံးစုံသော လက်မတို့ဖြင့် ထို့ရေကန်သို့ သက်ဆင်းခြင်းငှါ မထို့က်၊ အသျှင်ဘုရား ဤဥပမာ အတူသာလျှင် ဆန့်ကျင်သဖြင့် မှီဝဲအပ်ကုန်သော တုန်လှုပ်စေအပ်ကုန်သော အလုံးစုံကုန်သော မာရ်၏တံကျင်ဟူသမျှတို့ကို မြဘ်စွာ

ဘုရားသည် ဖြာဘ်အပ်ကုန်၏၊ ချိုးအပ်ကုန်၏၊ ဖဲ့အပ်ကုန်၏၊ အသျင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ယခုအခါ၌ အခွင့်ကို စောင့်မြော်လင့်လျက် တဖန်မြတ်စွာဘုရားကို ချဉ်းကပ်ခြင်းငှါ မထိုက်သည်သာ လျှင်တည်း ဟု (လျှောက်၏)၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ဤပြိုးငွေ့ဖွယ် ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို၏–

"ကျိုးသည် အဆီခဲနှင့်တူသော အဆင်းရှိသော ကျောက်ကိုမြင်၍ ငါသည် ဤဝတ္ထု၌ နှုးညံ့ခြင်းကို ရတန်ရာ၏၊ သာယာခြင်းသည် ဖြစ်တန်ရာ၏ ဟု အစဉ်လိုက်၍ ချဉ်းကပ်ငြားအံ့။

ကျိုးသည် ထိုကျောက်၌ သာယာခြင်းကို မရသည်ဖြစ်၍ ထိုကျောက်မှ ဖဲသွား၏၊ ထို့အတူ ကျိုးနှင့်တူသော အကျွန်ုပ်သည် ကျောက်နှင့်တူသော အသျင်ဂေါတမသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး၍ အသျင် ဂေါတမထံမှ ဖဲသွားတော့အံ့" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

၅-မာရဓီတုသုတ်

၁၆၁။ ထိုအခါ၌ မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌ ဤပြိုးငွေ့ဖွယ် ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုပြီးလျှင် ထိုအရပ်မှ ဖဲ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ မနီးမဝေး မြေ၌ ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေသဖြင့် ဆိတ်ဆိတ်နေလျက် မျက်နှာမသာမယာ လည်ပင်းငိုက်ဆိုက် မျက်နှာအောက်ချသည်ဖြစ်၍ ကြံ့မိုင်လျက် စကားမဆိုပဲ သစ်သားဖြင့် မြေကြီးကို ရေးခြစ်လျက် ထိုင်နေ၏၊ ထိုအခါ တဏှာ အရတိ ရဂါဟူသော မာရ်နတ်၏ သမီးသုံးယောက်တို့သည် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မာရ်နတ်ကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို ပြောကြားကြကုန်၏—

"ဖခင် အဘယ့်ကြောင့် နှလုံးမသာ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြံစည်ပါသနည်း၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် တောဆင်ကို ဆောင်သကဲ့သို့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ရာဂ ကျော့ကွင်းဖြင့် နှောင်ဖွဲ့၍ ဆောင်ပါကုန်အံ့၊ သင်၏ အလိုသို့ လိုက်ရသည် ဖြစ်ပါလတ္တံ့" ဟု ပြောကြားကုန်၏။

"လောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူဆိုက်သော ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားကို ရာဂဖြင့် ဆောင်ရန် မလွယ်ကူ၊ မာရ်၏ တည်ရာကို လွန်၏၊ ထို့ကြောင့် ငါသည် ပြင်းစွာ ပူဆွေး၏" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

ထိုအခါ၌ တဏှာ အရတိ ရဂါဟူသော မာရ်နတ်သမီးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားအား "ရဟန်း အကျွန်ုပ်တို့သည် သင်၏ ခြေရင်း၌ လုပ်ကျွေးပါကုန်အံ့" ဟု လျှောက်ကုန်၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဥပဓိ၏ကုန်ရာ အတုမဲ့ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုသောအားဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်'စိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ (ယင်းစကားကို) နှလုံးမသွင်း။

ထိုအခါ တဏှာ အရတိ ရဂါဟူသော မာရ်နတ်၏ သမီးတို့သည် တခုသော နေရာသို့ ဖဲကုန်၍ ဤသို့ အညီအညွတ် ကြံကြကုန်၏ "ယောကျ်ားဘို့၏ အလိုဆန္ဒသည် အထူးထူး အပြားပြား ရှိကုန်၏၊ ငါဘို့သည် တယောက်လျှင် တရာစီ တရာစီ မိန်းမပျိုသဏ္ဌာန်တရာကို ဖန်ဆင်း ရမူကား ကောင်းလေစ့"ဟု အကြံ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ ထို့နောက် တဏှာ အရတိ ရဂါ ဟူသော မာရ်နတ်၏ သမီးတို့သည် တယောက်လျှင် တရာစီ တရာစီ မိန်းမပျိုသဏ္ဌာန် တရာစီ ဖန်ဆင်း၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား "ရဟန်း အကျွန်ုပ်တို့သည် သင်၏ခြေရင်း၌ လုပ်ကျွေးပါကုန်အံ့"ဟု လျှောက်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဥပဓိ၏ကုန်ရာဖြစ်သော အတုမဲ့နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသော

အားဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ (ယင်းစကားကို) နှလုံးမသွင်း။

ထိုအခါ တဏှာ အရတိ ရဂါ ဟူသော မာရ်နတ်၏ သမီးဘို့သည် တခုသောနေရာသို့ ဖဲကုန်၍ ကျိသို့ အညီအညွတ် ကြုံကြကုန်၏—"စင်စစ် ယောကျ်ားတို့၏ အလိုဘို့သည် အထူးထူး အပြားပြား ရှိကုန်၏၊ ငါတို့သည် တယောက်လျှင် တရာစီ တရာစီ သားမဖွား သေးသော မိန်းမသဏ္ဌာန် တရာစီ ဖန်ဆင်းရကုန်မူကား ကောင်းလေစ့" ဟု အကြံ ဖြစ်ကြ ကုန်၏၊ ထို့နောက် တဏှာ အရတိ ရဂါဟူသော မာရ်နတ်၏ သမီးတို့သည် တယောက်လျှင် တရာစီ တရာစီ သားမဖွားသေးသော မိန်းမသဏ္ဌာန် တရာစီ ဖန်ဆင်း၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား "ရဟန်း အကျွန်ုပ်တို့သည် သင်၏ ခြေရင်း၌ လုပ်ကျွေးပါကုန်အံ့"ဟု လျှောက်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဥပဓိ၏ ကုန်ရာ အတုမဲ့နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသော အားဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ (ယင်းစကားကို) နှလုံးမသွင်း။

ထိုအခါ တဏှာသည်ဒင်း။ပ။ ငါဘို့သည် တယောက်လျှင် တရာစီ တရာစီ တကြိမ် သားဖွားပြီးသော မိန်းမသဏ္ဌာန် တရာကို ဖန်ဆင်းရကုန်မူကား ကောင်းလေစ့ ဟု ကြုံကြကုန်၏၊ ထို့နောက် တဏှာသည် ဒင်း။ပ။ တကြိမ် သားဖွားပြီးသော မိန်းမသဏ္ဌာန် တရာစီ ဖန်ဆင်း၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား "ရဟန်း အကျွန်ုပ်တို့သည် သင်၏ ခြေရင်း၌ လုပ်ကျွေးပါကုန်အံ့" ဟု လျှောက်ကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဥပဓိ၏ ကုန်ရာ အတုမဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောအားဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ (ယင်းစကားကို) နှလုံးမသွင်း။

ထိုအခါ တဏှာသည်ဒင်း။ပ။ ငါတို့သည် တယောက်လျှင် တရာစီ တရာစီ သားနှစ်ယောက်မွေးဖွားသော မိန်းမသဏ္ဌာန် တရာကို ဖန်ဆင်းရကုန်မူကား ကောင်းလေစ့ ဟု အကြုံဖြစ်ကြကုန်၏၊ ထို့နောက် သားနှစ်ယောက် မွေးဖွားသော မိန်းမသဏ္ဌာန်တရာစီ ဖန်ဆင်း၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့။ပ။ ဥပဓိ၏ ကုန်ရာ အတုမဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောအားဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်'စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ (ယင်းစကားကို) နှလုံးမသွင်း။

ထိုအခါ တဏှာသည်ဒင်း။ပ။ မိန်းမလတ်သဏ္ဌာန်ဘရာစီ ဖန်ဆင်းရကုန်မူကား ကောင်းလေစ့ ဟု ကြုံကြကုန်၏၊ ထို့နောက် တဏှာသည်ဒင်း။ပ။ မိန်းမလတ်သဏ္ဌာန် တရာစီ ဖန်ဆင်း၍။ပ။ ဥပဓိ၏ ကုန်ရာ အတုမဲ့နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောအားဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ (ယင်းစကားကို) နှလုံးမသွင်း။

ထိုအခါ တဏှာသည်ဒင်း။ပ။ မိန်းမကြီးသဏ္ဌာန်တရာစီ ဖန်ဆင်းရကုန်မူကား ကောင်းလေစ့ဟု ကြုံကြကုန်၏၊ ထို့နောက် တဏှာသည်ဒင်း။ပ။ မိန်းမကြီး သဏ္ဌာန်ဘရာစီ ဖန်ဆင်း၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့။ပ။ ဥပဓိ၏ ကုန်ရာ အတုမဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောအားဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ (ယင်း စကားကို) နှလုံးမသွင်း။ပ။ ထိုအခါ တဏှာ အရဘိ ရဂါဟူသော မာရ်နတ်၏ သမီးတို့သည် တခုသော အရပ်သို့ ဖဲကုန်၍ ကျိစကားကို ဆိုကုန်၏—

"လောကဌ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်အထူး ကို ခံတော်မူဆိုက်သော ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သောမြတ်စွာဘုရားကို ရာဂဖြင့် ဆောင်ရန် မလွယ်ကူ၊မာရ်၏ တည်ရာကို လွန်၏၊ ထို့ကြောင့် ငါသည် ပြင်းစွာ ပူဆွေး၏"ဟု ငါတို့၏ အဖသည် မှန်သော စကားကို ဆို၏။

မှန်၏၊ ငါတို့သည် မကင်းသော ရာဂရှိသော အကြင် သမဏာကိုရင်း ဗြာဟ္မဏကိုရင်း ဤကြိုးစားမှုဖြင့် ကြိုးစားကုန်ငြားအံ့၊ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏ၏ နှလုံးသည်မူလည်း ကဲ့ရာ၏၊ ခံတွင်းမှ သွေးသည်မူလည်း အန်ရာ၏၊ ရူးသွပ်ခြင်းသို့မူလည်း ရောက်ရာ၏။ ရိတ်ထားသော စိမ်းသော ကျူသည် ခြောက်သွေ့သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် ခြောက်သွေ့ ညှိုးနွမ်းရာ၏ ဟု (ဆိုကုန်၏)။

ထို့နောင် တဏှာ အရတိ ရဂါဟူသော မာရ်နတ်၏သမီးတို့သည် မြင်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ကုန်ပြီးသော် တဏှာမည်သော မာရ်နတ်၏သမီးသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို လျှောက်ထား၏—

"သင်သည် ဥစ္စာပစ္စည်းဆုံးရှုံးသောကြောင့် ပူဆွေးခြင်းသို့ သက်ဝင်သည်ဖြစ်၍ တောင်္ခြေကြံမိုင်နေသလော၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ ဥစ္စာကိုတောင့်တလျက် ကြံမိုင်နေသလော၊ ရှာ၌ တစုံတရာ မကောင်းမှုကို ပြုမိသလော၊ အဘယ့်ကြောင့် လူအပေါင်းနှင့် အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့ခြင်းကို မပြုသနည်း၊ သင့်အား တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့် အဆွေခင်ပွန်း မပြည့်စုံသလော" ဟု ရွတ်ဆို၏။

ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဟုဆိုအပ်သော (ကိလေသာ) စစ်သည်ကို အောင်ပြီး၍ တယောက်တည်း စျာန်ဝင်စားလေ့ရှိသော ငါသည် အကျိုးစီးပွါးသို့ ရောက်သော စိတ်နှလုံးငြိမ်းချမ်းခြင်းရှိသော (အရဟတ္တဖိုလ်) ချမ်းသာကို သိတော်မူပြီ၊ ထို့ကြောင့် လူအပေါင်းနှင့် အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့ခြင်းကို မပြု၊ ငါ့အား တစုံတယောက်နှင့်မျှ အဆွေခင်ပွန်း မဖြစ် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထို့နောက် အရတိမည်သော မာရ်နတ်၏ သမီးသည်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို လျှောက်ထား၏—

"အဘယ်မည်သော နေခြင်းဖြင့် များစွာနေသော ရဟန်းသည် ငါးဒွါရ၌ဖြစ်သော သြဃကို ကူးမြောက်၍ ခြောက်ခုမြောက် မနောဒွါရ၌ဖြစ်သော ကိလေသာအယဉ်ကို ကူးမြောက်ပြီးဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်မည်သော စျာန်ဖြင့် များစွာဝင်စားလေ့ရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ကာမသညာတို့သည် အခွင့်မရကုန်မူ၍ အပပြုကုန်သနည်း" ဟု ရွတ်ဆို၏။

ငြိမ်းပြီးသော ကိုယ်ရှိသော ကောင်းစွာ ကိလေသာမှ လွတ်သောစိတ်ရှိသော (ကံတို့သည်) မပြုပြင်အပ်သော သတိနှင့် ပြည့်စုံသော ကိလေသာ၏ တည်ရာ မဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သစ္စာလေးပါးတရားကိုသိ၍ ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' ကင်းသော စတုတ္ထစျာန်ဖြင့် နေလေ့ရှိ၏၊ အမျက်မထွက် မအောက်မေ့ မထိုင်းမှိုင်း။

ဤသို့နေခြင်းဖြင့် များစွာနေသော ရဟန်းသည် ငါးဒွါရ၌ဖြစ်သော သြဃကို ကူးမြောက်၍ ခြောက်ခုမြောက် မနောဒွါရ၌ ဖြစ်သော ကိလေသာအယဉ်ကို ကူးမြောက်ပြီးဖြစ်၏၊ ဤသို့ စတုတ္ထစျာန်ဖြင့် များစွာ ဝင်စားလေ့ရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ကာမသညာတို့သည် အခွင့်မရကုန်မူ၍ အပပြုကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထို့နောက် ရဂါမည်သော မာရ်နတ်၏သမီးသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ဤဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို လျှောက်ထား၏—

"ဂုဏ်းသံဃာ၌ ကျက်စားသော မြတ်စွာဘုရားသည် တဏှာကို ဖြတ်ပြီ၊ မျှားစွာသော သတ္တဝါတို့သည်လည်း သဒ္ဓါတရားဖြင့် မချုတ်ကျင့်ကုန်လတ္တံ့၊ တဏှာ အိမ်မရှိသော ဤမြတ်စွာဘုရားသည် လူမျှားအဇပါင်း ကို သေမင်း၏ လက်မှ လုယက်၍ နိဗ္ဗာန်တဖက်ကမ်းသို့ ဆောင်လတ္တံ့" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

ကြီးသော လုံ့လရှိကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့သည် သူဘော်ကောင်းတရားဖြင့် စင်စစ် ဆောင်ကုန်၏၊ တရားဖြင့်ဆောင်ကုန်သော ပညာရှိတို့အား ငြူစူခြင်းသည် အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ တဏှာ အရတီ ရဂါဟူသောမာရ်နတ်၏သမီးဘို့သည် မာရ်နတ်ထံသို့ချဉ်းကပ်ကြကုန်၏၊ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် တဏှာ အရတိ ရဂါ ဟူသောမာရ်နတ်သမီးတို့ လာသည်ကို အဝေးမှ မြင်သောကြောင့် ဂါထာတို့ဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

"မိုက်ကုန်သော သင်ဘို့သည် ကြာရိုးဘို့ဖြင့် တောင်ကို ရိုက်ခတ်ကြကုန်၏၊ တောင်ကို လက်သည်းဖြင့် တူးဖို့ကြကုန်၏၊ သံကို သွားတို့ဖြင့် ခဲစားကြကုန်၏။

ဦးခေါင်းဖြင့် ကျောက်ကို ရွက်၍ ထောက်တည်ရာမရှိသော ရေဝဲ၌ ထောက်တည်ရာကို ရှာကုန်ဘိသကဲ့သို့ပင်း ရင်၌ သစ်ငုတ် ဆောင့်မိသကဲ့သို့ပင်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ရဟန်း ဂေါတမမှ ငြီးငွေ့၍ ဇဲကြကုန်လော့" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

တဏှာ အရတိ ရဂါတို့သည် ထွန်းတောက်ပသည်ဖြစ်၍ လာကုန်၏၊ ထိုသို့ လာရာ၌ လေသည် လဲဝါဂွမ်းကို မှုတ်လွှင့်သကဲ့သို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုမာရ်နတ်၏ သမီးသုံးယောက်တို့ကို မှုတ်လွှင့် နှင်ထုတ်လေ၏။

တတိယဝဂ် ပြီး၏။

မာရသံယုတ် ပြီး၏။

၅-ဘိုကွန္ဒ၊ နိသံယုတ်

၁-အာဠဝိကာသုတ်

၁၆၂။ အာကျန့်ပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါးဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အခန်းဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်းဌ်(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အာဠဝီမြို့သူဘိကွုနီမသည် နံနက်အခါဌ် သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူလျက် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံ ဝင်လေ၏၊ သာဝတ္ထိပြည်ဌ် ဆွမ်းခံလှည့်လည်ပြီး၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲ့သည် ရှိသော် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ အနွဝန်တော်သို့ ချဉ်းကပ်လေ၏၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် အာဠဝီမြို့သူ ဘိကွုနီမအား ကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းကို ဖြစ်စေလို၍ဌင်း ဆိတ်ငြိမ်စွာနေခြင်းမှ ရွေ့လျောစေလို၍ဌင်း အာဠဝီမြို့သူ ဘိကွုနီမထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

> “လောကဌ် ထွက်မြောက်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သည်မရှိ၊ သင်သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းဖြင့် အသို့ပြုလိမ့်မည်နည်း၊ကာမဂုဏ်မွေ့လျော်မှုတို့ကို ခံစားဦးလော့၊ နောင်အခါမှ ပူပန်ခြင်း မဖြစ်စေလင့်”ဟု ရွတ်ဆို၏။

ထိုအခါ အာဠဝီမြို့သူ ဘိကွုနီမအား “ဤဂါထာကို ရွတ်ဆိုသော ထိုသူသည် အဘယ်သူနည်း၊ လူလေလော နတ်လေလော” ဟု စဉ်းစားပြီးလျင် “ဤသူသည် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်တည်း၊ ငါ့အား ကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းကို ဖြစ်စေလို၍ဌင်း ဆိတ်ငြိမ်စွာနေခြင်းမှ ရွေ့လျောစေလို၍ဌင်း ဂါထာကို ရွတ်ဆို၏၊ ဤသူကား ယုတ်မာသော မာရ်နတ်တည်း” ဟု သိ၍ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်ကို ဂါထာတို့ဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

> “မာရ်နတ်ယုတ် လောကဌ် ထွက်မြောက်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သည် ရှိ၏၊ ငါသည် ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ တွေ့ထိရ၏၊ သင်သည်မူကား ထို (နိဗ္ဗာန်)ကို မသိ။
>
> မာရ်နတ်ယုတ် ကာမဂုဏ်တို့သည် လှုံ့သွားနှဌ်တူကုန်၏၊ ထိုသူတို့ဏ်ခန္ဓာတို့သည် စဉ်းတီတုံးဖြစ်ကုန်၏၊သင်သည် အကြင် ကာမဂုဏ်ဌ် မွေ့လျော်မှုကို ဆိုဘီ၏၊ ငါ့အား ထိုကာမဂုဏ်ဌ် မွေ့လျော်မှု မဖြစ်နိုင်တော့ပြီ” ဟု ရွတ်ဆို၏။

ထိုအခါဌ် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် “အာဠဝီမြို့သူ ဘိကွုနီမသည် ငါ့ကို သိ၏” ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်ဌ်ပင်လျင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၂-သောမာသုတ်

၁၆၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါဌ် သောမာဘိကွုနီမသည် နံနက်အခါဌ် သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျင် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်လေ၏၊ သာဝတ္ထိပြည်ဌ် ဆွမ်းခံလှည့်လည်ပြီး၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲ့၍ အနွဝန်တော်သို့ နေ့သန့်စင်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ပြီး

လျှင် တခုသော သစ်ပင်ရင်းဌ ထိုင်နေ၏၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် "သောမာဘိက္ခုနီမအား ကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းကို ဖြစ်စေလိုရှိရင်း တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိမှ ချွေလျော့စေလိုရှိရင်း သောမာဘိက္ခုနီမထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

"ရောက်နိုင်ခဲသော အကြင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ သူဘော်ကောင်းတို့သည် ရောက်အပ်၏၊ သင်သည် မိန်းမ၏ လက်နှစ်သစ်မျှသော ပညာဖြင့် ထိုအရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်" ဟု ရွတ်ဆို၏။

ထိုအခါ သောမာဘိက္ခုနီမအား "ဂါထာကို ရွတ်ဆိုသော ဤသူသည် အဘယ်သူနည်း၊ လူလေလော နတ်လေလော" ဟု စဉ်းစားပြီးလျှင် "ဤသူသည် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်ဘည်း၊ ငါ့အား ကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းကို ဖြစ်စေလိုရှိရင်း တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိမှ ချွေလျော့စေလိုရှိရင်း ဂါထာကို ရွတ်ဆို၏" ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ထိုအခါ သောမာဘိက္ခုနီမအား "ဤသူသည်ကား ယုတ်မာသော မာရ်နတ်တည်း" ဟု သိ၍ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်ကို ဂါထာတို့ဖြင့် ပြန်ပြော၏—

"ကောင်းစွာ တည်ကြည်သော စိတ်၌ ဖလသမာပတ်ဉာဏ် ဖြစ်သည်ရှိသော် တရားကို ကောင်းစွာ မြင်သော သူအား မိန်းမအဖြစ်သည် အဘယ်ပြုအံ့နည်း။

အကြင်သူအား ငါကား မိန်းမဟူ၍ရင်း ငါကား ယောကျ်ားဟူ၍ရင်း ငါကား တခြား တစုံတခု ဖြစ်၏ဟူ၍ရင်း (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) ဤသို့ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုသူကိုသာလျှင် မာရ်နတ်သည် ဆိုခြင်းငှါထိုက်၏" ဟု (ပြန်ပြော၏)။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် "သောမာဘိက္ခုနီမသည် ငါ့ကို သိ၏" ဟု ဆင်းရဲခြင်းနှလုံးမသာခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၃-ကိသာဂေါတမီသုတ်

၁၆၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ၌ ကိသာဂေါတမီဘိက္ခုနီမသည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်လေ၏၊ သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းခံဝင်ပြီး၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွဲပြီးလျှင် အန္ဓဝန်တောသို့ နေ့သန့်စင်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်၍ အမှတ်မရှိသော သစ်ပင်ရင်း၌ ထိုင်နေ၏၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် "ကိသာဂေါတမီဘိက္ခုနီမအား ကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းကို ဖြစ်စေလိုရှိရင်း တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိမှ ချွေလျော့စေလိုရှိရင်း ကိသာဂေါတမီ ဘိက္ခုနီမထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

"အရှင်မ သင်သည် သားသေသောသူကဲ့သို့ ငိုသောမျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍ အဘယ့်ကြောင့် တယောက်တည်း နေရသနည်း၊ တယောက်ဘည်း တောကြီးအလယ်သို့ ရောက်လာသည်ကား ယောကျ်ားကို ရှာသလော" ဟု ရွတ်ဆို၏။

ထိုအခါ၌ ကိသာဂေါတမီဘိက္ခုနီမအား "ဂါထာကို ရွတ်ဆိုသူသည် အဘယ်သူနည်း၊ လူလေလော နတ်လေလော" ဟု စဉ်းစား၏၊ "ဤသူသည် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်တည်း၊ ငါ့အား

ကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းကို ဖြစ်စေလို၍ဎင်း တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိမှ ရွေ့လျော့စေလို၍ဎင်း ဂါထာကို ရွတ်ဆို၏" ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ထိုအခါ၌ ကိသာဂေါတမီဘိက္ခုနီမသည် "ဤသူကား မာရ်နတ်တည်း" ဟု သိ၍ ဂါထာဘို့ဖြင့် ပြန်ပြော၏—

"အချင်းမာရ်နတ် ငါသည် သေခြင်းမှလည်း လွန်မြောက်ပြီ၊ ယောကျ်ားကို ရှာခြင်းမှလည်း ဤအဘူ လွန်မြောက်ပြီ၊ ငါသည်မူကား မစိုးရိမ် မငိုကြွေး၊ သင့်ကို မကြောက်။

အသုံးစုံသော ခန္ဓာစသည်တို့၌ နှစ်သက်မှု ကင်းပြီ၊ (အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော) အမိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ၊ သေမင်း၏ စစ်သည်ကို အောင်ပြီး၍ အာသဝေါကင်းလျက် ငါ နေ၏"ဟု (ပြန်ပြော၏)။

ထိုအခါ၌ ယုတ်မာသောမာရ်နတ်သည် "ကိသာဂေါတမီဘိက္ခုနီမသည် ငါ့ကို သိ၏" ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၄-ဝိဇယာသုတ်

၁၆၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ၌ ဝိဇယာဘိက္ခုနီမသည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကိုပြင်ဝတ်၍။ပ။ နွေသန့်စင်ခြင်းငှါ မျဉ်းကပ်ပြီးလျှင် တခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ ထိုင်နေ၏၊ ထိုအခါ၌ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် ဝိဇယာဘိက္ခုနီမအား ကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းကို ဖြစ်စေလို၍ဎင်း တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိမှ ရွေ့လျော့စေလို၍ဎင်း ဝိဇယာဘိက္ခုနီမထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

"(အရှင်မ) သင်သည် ငယ်သေး၏၊ အဆင်းလှ၏၊ ငါသည်လည်း ငယ်သေး၏၊ ပျိုမြစ်၏၊ အရှင်မ လာပါလှည့် အင်္ဂါငါးပါးရှိသော တူရိယာဖြင့် ငါတို့ မွေ့လျော် ပျော်ပါး ပါကုန်အံ့"ဟု ရွတ်ဆို၏။

ထိုအခါ ဝိဇယာဘိက္ခုနီမအား "ဂါထာကို ရွတ်ဆိုသော ထိုသူသည် အဘယ်သူနည်း၊ လူလေလော နတ်လေလော" ဟု စဉ်းစား၍ "ဤသူကား ယုတ်မာသော မာရ်နတ်တည်း၊ ငါ့အား ကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းကို ဖြစ်စေလို၍ဎင်း တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိမှ ရွေ့လျော့စေလို၍ဎင်း ဂါထာကို ရွတ်ဆို၏" ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ထိုအခါ၌ ဝိဇယာဘိက္ခုနီမသည် "ဤသူကား ယုတ်မာသော မာရ်နတ်ဘည်း" ဟု သိ၍ ဂါထာတို့ဖြင့် ပြန်ပြော၏—

"မာရ်နတ် နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ် ရှိကုန်သော အဆင်း 'ရူပါရုံ' အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' အရသာ 'ရသာရုံ' အတွေ့အထိ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' တို့ကို သင့်အားသာလျှင် အပ်နှင်းပါ၏၊ ငါမူကား ထိုအာရုံငါးပါးဖြင့် အလိုမရှိ။

ကွဲပျက်သော သဘောရှိသော မှုန့်မှုန့်ညက်ညက် ပျက်ခြင်းသဘောရှိသော ဤအကောင်ပုပ်ဖြင့် ငါ ငြိုးငွေ့၏၊ ငါ ရှက်၏၊ ကာမဂုဏ်၌ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကို ငါ နုတ်ပြီးပြီ။

ရူပဘုံသို့ရောက်သော သတ္တဝါ အရူပဘုံသို့ရောက်သော သတ္တဝါ ငြိမ်သက်သော သမာပတ်ဟူသော အရာဌာနအားလုံးတို့၌ အဝိဇ္ဇာအမိုက်ကို ငါ ပယ်ဖျောက်အပ်ပြီ" ဟု ပြန်ပြော၏။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် "ဝိဇယာဘိက္ခုနီမသည် ငါ့ကို သိ၏" ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၅-ဥပ္ပလဝဏ္ဏာသုတ်

၁၆၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ၌ ဥပ္ပလဝဏ်ဘိက္ခုနီမသည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍။ပ။ အဖျားမှစ၍ ကောင်းစွာ ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်သော တခုသော အင်ကြင်းပင်ရင်း၌ ရပ်နေ၏၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် ဥပ္ပလဝဏ်ဘိက္ခုနီမအား ကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်း ထခြင်းကို ဖြစ်စေလိုရှုခင်း တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိမှ ရွေ့လျောစေလိုရှုခင်း ဥပ္ပလဝဏ်ဘိက္ခုနီမထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

“ရဟန်းမိန်းမ သင်သည် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်သော အင်ကြင်းပင်သို့ ချဉ်းကပ်၍ အင်ကြင်းပင်ရင်း၌ တယောက်တည်း ရပ်တည်ဘိ၏၊ သင်၏အဆင်း ဓာတ်နှင့်တူသော နှစ်ခုမြောက်သော အဆင်းဓာတ်သည် မရှိ၊ အမိုက်မ သင်သည် လူဆိုးတို့ကို မကြောက်သလော” ဟု ရွတ်ဆို၏။

ထိုအခါ ဥပ္ပလဝဏ်ဘိက္ခုနီမအား “ဂါထာကို ရွတ်ဆိုသော ဤသူသည်ကား အဘယ်သူနည်း၊ လူလေလော နတ်လေလော” ဟု စဉ်းစား၏။ “ဤသူသည် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်တည်း၊ ငါ့အား ကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းကို ဖြစ်စေလိုရှုခင်း တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိမှ ရွေ့လျောစေလိုရှုခင်း ဂါထာကိုရွတ်ဆို၏” ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ထိုအခါ ဥပ္ပလဝဏ်ဘိက္ခုနီမသည် “ဤသူကား ယုတ်မာသော မာရ်နတ်တည်း” ဟု သိ၍ ဂါထာဖြင့် ပြန်ပြော၏—

“မာရ်နတ် သင်ကဲ့သို့သဘောရှိသော လူဆိုး ရာဇထောင်တို့သည် ဤအချပ်သို့လာစေကာမူ ငါသည် မွေးညင်း တချောင်းမျှ မတုန်လှုပ် မထိတ်လန့်၊ တယောက်တည်းပင်ဖြစ်သော်လည်း သင့်ကို ငါ မကြောက်။

ဤသို့ သဘောရှိသော ငါသည် ကွယ်ပျောက်အံ့၊ သင်၏ ဝမ်းတွင်းသို့ မူလည်း ဝင်အံ့၊ သင်၏ မျက်မှောင်ကြားဌာ တည်သော ငါ့ကိုမူလည်း သင် မမြင်ရလတ္တံ့၊ ငါသည် စိတ်ဌာ အလေ့အလာပြုပြီး ဖြစ်၍ ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့ကို ကောင်းစွာ ပွါးများဖြစ်၏၊ အလုံးစုံသော အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်ကင်းပြီး ဖြစ်၏၊ အချင်း မာရ်နတ် သင့်ကို ငါမကြောက်”ဟု ပြန်ပြော၏။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် “ဥပ္ပလဝဏ်ဘိက္ခုနီမသည် ငါ့ကို သိ၏”ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၆-စာလာသုတ်

၁၆၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ထိုအခါ၌ စာလာဘိက္ခုနီမသည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍။ပ။ နေ့သန့်စင်ခြင်းငှါ တခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ ထိုင်နေ၏၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် စာလာဘိက္ခုနီမထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “ရဟန်းမိန်းမ သင်သည် အဘယ်ကို မနှစ်သက်သနည်း”ဟု ပြောဆို၏၊ “အချင်း မာရ်နတ် ငါသည် ပဋိသန္ဓေနခြင်းကို မနှစ်သက်”ဟု ပြောဆို၏။

“ရဟန်းမိန်းမ အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် ပဋိသန္ဓေနခြင်းကို မနှစ်သက်သနည်း၊ ပဋိသန္ဓေနေသူသည် ကာမဂုဏ်ဘို့ကို ခံစားရ၏၊ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကို မနှစ်သက်လင့်ဟူသော ဤအယူကို အဘယ်သူက ယူစေသနည်း”ဟု ပြောဆို၏။

(မာရ်နတ် ယုတ်) ပဋိသန္ဓေနေသူအား ပေးခြင်းဖြစ်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေသူသည် (နှောင်ဖွဲ့ခြင်း သတ်ခြင်း အထူးထူး အပြားပြားပေးသော ဘေးရန် ဟူသော) ဆင်းရဲဘို့ကို တွေ့ထိရ၏၊ ထို့ကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကို ငါ မနှစ်သက်။

ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ လွန်မြောက်ကြောင်းတရားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ထို့မြတ်စွာဘုရားသည် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းငှါ ငါ့ကို ပရမတ္ထသစ္စာ၌ သက်ဝင်စေတော်မူ၏။

ရုပ်ဘုံသို့ ရောက်သော အကြင်သတ္တဝါတို့သည်ဌင်း နာမ်ဘုံ၌တည်ကုန်သော အကြင်သတ္တဝါတို့သည်ဌင်း ရှိကြကုန်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ဒုက္ခချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို မသိကုန်သောကြောင့် တဖန် ဘဝသစ်သို့ လာရကုန်၏ဟု (ပြန်ပြော၏)။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည်"စာလာဘိက္ခုနီမသည် ငါ့ကို သိ၏"ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၇-ဥပစာလာသုတ်

၁၆၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ၌ ဥပစာလာဘိက္ခုနီမသည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍။ပ။ နေ့သန့်စင်ခြင်းငှါ တခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ ထိုင်နေ၏၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် ဥပစာလာဘိက္ခုနီမထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီ လျှင် ဥပစာလာဘိက္ခုနီမအား "ရဟန်းမိန်းမ သင်သည် အဘယ်ဘုံ၌ ဖြစ်ခြင်းငှါ အလိုရှိပါသနည်း"ဟု ပြောဆို၏၊ "အချင်းမာရ်နတ် ငါသည် တစုံတခုသော ဘုံ၌ ဖြစ်ခြင်းငှါ အလိုမရှိ"ဟု ဆို၏။

အကြင်သို့သော တဘဝဘိဿနတ်ဘုံသည်ဌင်း ယာမာနတ်ဘုံသည်ဌင်း တုသိတာနတ်တို့သည်ဌင်း နိမ္မာနရတိနတ်တို့သည်ဌင်း ဝသာတ္တီနတ်ဘုံသည်ဌင်း ရှိကုန်၏၊ ထိုနတ်တို့၏ နေရာဘုံ၌ သင်၏စိတ်ကို ညွှတ်စေလော့၊ဆိုနတ်ဘုံတို့၌ မွေ့လျော်ခြင်းကို ခံစားရလတ္တံ့ဟု(ဆို၏)။

"အကြင်သို့သော တဘဝဘိဿနတ်တို့သည်ဌင်း ယာမာနတ်တို့သည်ဌင်း တုသိတာနတ်တို့သည်ဌင်း နိမ္မာနရတိနတ်ဘုံသည်ဌင်း ဝသဝတ္တီနတ်တို့သည်ဌင်း ရှိကုန်၏၊ ထိုနတ်တို့သည် ကာမဂုဏ် အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခံရကုန်လျက် တဖန် မာရ်နတ်၏ အလိုနှိုင်ငံသို့ ရောက်ကုန်၏။

အလုံးစုံသော လောကသည် ရဲရဲ ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်နေ၏၊ အလုံးစုံသော လောကသည် အခိုးတသူလူ ထနေ၏၊ အလုံးစုံသော လောကသည် မီးတောက် မီးလျှံ ထွက်နေ၏၊ အလုံးစုံသော လောကသည် တုန်လှုပ်နေ၏။

အကြင်အရပ်၌ မတုန်လှုပ်၊အလျှံမထွက်၊ အရိယာတို့ မှီဝဲအပ်၏၊ မာရ်၏လားရာ မဟုတ်၊ ထို(နိဗ္ဗာန်)အရပ်၌ ငါ၏ စိတ်သည် မွေ့လျော်၏"ဟု ဆို၏။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် "ဥပစာလာဘိက္ခုနီမသည် ငါ့ကို သိ၏"ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၈-သီသုပစာလာသုတ်

၁၆၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ၌ သီသုပစာလာဘိက္ခုနီမသည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍။ပ။ နွေသန့်စင်ခြင်းငှါ ဘခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ ထိုင်နေ၏၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် သီသုပစာလာဘိက္ခုနီမဆံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် သီသုပစာလာဘိက္ခုနီမအား "ရဟန်းမိန်းမသင်သည် အဘယ်သူ၏ အယူကို နှစ်သက်သနည်း" ဟု ဆို၏၊ အချင်းမာရ်နတ် ငါသည် တစုံတယောက်သောသူ၏ အယူကို မနှစ်သက် ဟု ဆို၏။

သင့်ကို ရဟန်းမိန်းမနှင့် တူစွာ တွေ့မြင်ရ၏၊ သင်သည် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရည်မှတ်၍ ဦးပြည်းသနည်း၊ အယူကို အကဲ၌ မနှစ်သက်အံ့၊ အဘယ့်ကြောင့် ယောင်ယောင် ဝါးဝါး ကျင့်ဘိသနည်း ဟု ဆို၏။

မာရ်နတ် ဤသာသနာတော်မှအပ၌သာလျှင် ပါသဏ္ဍ(အယူ)တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိစ္ဆာအယူဘို့၌ နစ်မြုပ်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့၏ တရားကို ငါ မနှစ်သက်၊ ထိုသူတို့သည် (သစ္စာလေးပါး)တရား၌ မလိမ္မာကုန်။

သာကီဝင် မင်းမျိုး၌ဖြစ်သော ပြိုင်ဘက်ကင်းသော အလုံးစုံ(ခန္ဓာစသည်)ဘို့ကို လှမ်းမိုး၍ တည်သော မစ္စုမာန် စသည်တို့ ကို နုတ်ပြီးသော အလုံးစုံသော အရာဌာနတို့၌ (သူတပါးတို့) မအောင်နိုင်သော အလုံးစုံ (ခန္ဓာစသည်)တို့၌ လုတ်မြောက်တော်မူသော အလုံးစုံသော တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် မမှီအပ်သော စက္ခုငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အလုံးစုံသော တရားကို မြင်တော်မူ၏။

အလုံးစုံ ကံတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ ရောက်တော်မူ၏၊ ဥပဓိ၏ ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ (အာခုံပြုသောအားဖြင့် ကိလေသာမှ) လုတ်ဘော်မူ၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ငါ၏ ဆရာတည်း၊ ထိုဆရာ၏ အဆုံးအမကို ငါသည် နှစ်သက်၏ ဟု ပြန်ပြော၏။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် "သီသုပစာလာဘိက္ခုနီမသည် ငါ့ကို သိ၏" ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၉-သေလာသုတ်

၁၇၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ၌ သေလာဘိက္ခုနီမသည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍။ပ။ နွေသန့်စင်ခြင်းငှါ တခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ ထိုင်နေ၏၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် သေလာဘိက္ခုနီမအား ကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းကို ဖြစ်စေလိုရှိခြင်း တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိမှ ရွေ့လျောစေလိုရှိခြင်း သေလာဘိက္ခုနီမကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

> "ဤရုပ်ပုံ(အတ္တဘော)ကို အဘယ်သူ ဖြစ်စေအပ်သနည်း၊ဤရုပ်ပုံ(အတ္တဘော)ကို ပြုတတ်သူကား အဘယ်သူနည်း၊ အဘယ့်ကြောင့် ဤရုပ်ပုံ (အတ္တဘော)သည် ဖြစ်ပေါ်လာသနည်း၊ အဘယ့်ကြောင့် ဤရုပ်ပုံ(အတ္တဘော)သည် ချုပ်သနည်း" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

ထိုအခါ သေလာဘိက္ခုနီမအား "ဂါထာကိုရွတ်ဆိုသော ဤသူသည် အဘယ်သူနည်း၊ လူလေလော နတ်လေလော" ဟု စဉ်းစားပြီးလျှင် "ဤသူသည် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်တည်း၊ ငါ့အား

ကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်း ကြက် သီးမွေးညင်းထခြင်းကို ဖြစ်စေလို၍ဂုဏ်း တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိမှ ရွေ့လျော့စေလို၍ဂုဏ်း ဂါထာကို ရွတ်ဆို၏ ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ထိုအခါ သေလာဘိက္ခုနီမသည် ဤသူကား ယုတ်မာသော မာရ်နတ်တည်း" ဟု သိ၍ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်ကို ဂါထာဖြင့် ပြန်ပြော၏—

"ဤအတ္တဘောကို မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်သည်မဟုတ်၊ သူတပါးလည်း ပြုအပ်သည်မဟုတ်၊ ဤအတ္တဘောသည် အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏၊ အကြောင်းပျက်ခြင်းကြောင့် ချုပ်၏။

လယ်ဦးစိုက်ပျိုးအပ်သော တစုံဘခုသော မျိုးစေ့သည် မြေဩဇာနှင့် အစေး ယင်းနှစ်ပါးကို စွဲ၍ ပေါက်သကဲ့သို့—

ဤအဘူ ခန္ဓာဘို့ဂုဏ်း ဓာတ်ခြောက်ပါးဘို့ဂုဏ်း အာယတနခြောက်ပါးတို့ဂုဏ်း ဤတရားတို့သည် အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်ကုန်၏၊ အကြောင်းပျက်ခြင်းကြောင့် ချုပ်ကုန်၏"ဟု (ပြန်ပြော၏)။

ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည်"သေလာဘိက္ခုနီမသည် ငါ့ကို သိ၏"ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၁၀-ဝဇီရာသုတ်

၁၇၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ၌ ဝဇီရာဘိက္ခုနီမသည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် သာဝတ္ထိပြည် သို့ ဆွမ်းခံဝင်လေ၏၊ သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွဲပြီးလျှင် အနွေဝန်တော သို့ နေ့သန့်စင်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်၍ တခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ ထိုင်နေ၏၊ ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် ဝဇီရာဘိက္ခုနီမအား ကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်း ကြက်သီးဒဏ္ဍမွေးညင်းထခြင်းကို ဖြစ်စေလို၍ဂုဏ်း တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိမှ ရွေ့လျော့စေလို၍ဂုဏ်း ဝဇီရာဘိက္ခုနီမထံ သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

"အဘယ်သူသည် ဤသတ္တဝါကို ဖြစ်စေသနည်း၊ သတ္တဝါကို ပြုတတ်သူကား အဘယ်သူနည်း၊ အဘယ့်ကြောင့် ဤသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်လာသနည်း၊ အဘယ့်ကြောင့် သတ္တဝါ ချုပ်သနည်း" ဟု ရွတ်ဆို၏။

ထိုအခါ ဝဇီရာဘိက္ခုနီမအား "ဂါထာကို ရွတ်ဆိုသော ဤသူသည် အဘယ်သူနည်း၊ လူလေလော နတ်လေလော" ဟု စဉ်းစားပြီးလျှင်"ဤသူကား ယုတ်မာသော မာရ်နတ်ဘည်း၊ငါ့အား ကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းကို ဖြစ်စေလို၍ဂုဏ်း တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိမှ ရွေ့လျောစေလို၍ဂုဏ်း ဂါထာကို ရွတ်ဆို၏ ဟု အကြံဖြစ်၏၊ထိုအခါ ဝဇီရာဘိက္ခုနီမသည် ဤသူကား ယုတ်မာသော မာရ်နတ်ဘည်း" ဟု သိ၍ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်ကို ဂါထာဖြင့် ပြန်ပြော၏—

"မာရ်နတ် သင်သည် အဘယ်ကို သတ္တဝါဟူ၍ ယုံကြည်ဘိသနည်း၊ သင့်အား မကောင်းသော အမြင်သည် အစဉ်လိုက်၏၊ ဤသတ္တဝါဟူသည် သန်ဒိဋ္ဌအစု သက်သက်သာတည်း၊ ဤသန်ဒိဋ္ဌအစု၌ သဘောအားဖြင့် သတ္တဝါဟူသည်ကို မရအပ်။

အစိတ်အပိုင်း အဒဆာက် အဥ္ဇိရိန သာခြောင့် ရထားဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုသော အသံသည် ဖြစ်သကဲ့သို့ ထို့အဘူ ခန္ဓာငါးပါးဘို့ ထင်ရှားရှိကုန်လတ်ခဲသော် သတ္တဝါဟူ၍ သမုတ်ခြင်း ဖြစ်၏။

ထိုစကား မှန်၏၊ (ခန္ဓာငါးပါးဟူ၏သာ) ဆင်းရဲသည်သာလျှင် ဖြစ်၏၊ဆင်းရဲသည် တည်လည်း တည်၏၊ပျက်လည်း ပျက်၏၊ (ခန္ဓာငါးပါး ဟူသော) ဆင်းရဲကို ဖယ်ထား၍ ခန္ဓာငါးပါးဟူသော ဆင်းရဲမှတပါး အခြားသော တရားသည် မဖြစ်၊ ဆင်းရဲကို ဖယ်ထား၍ ခန္ဓာငါးပါးဟူသော ဆင်းရဲမှတပါး အခြားသော တရားသည် မချုပ်"ဟု ပြန်ပြော၏။

ထိုအခါ ယုတ်မာ၌သာ မာရ်နတ်သည် "ဝဇီရာဘိက္ခုနီမသည် ငါ့ကို သိ၏"ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

ဘိက္ခုနီသံယုတ် ပြီး၏။

၆-ဗြဟ္မသံယုတ်

၁-ပဌမဝဂ် ၁-ဗြဟ္မာယာစနသုတ်

၁၇၂။ အာကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါးဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးဦးစွာ ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးစ ဥရုဝေလတော နေရာရွာမြစ်ကမ်း ဆိတ်ကျောင်း ညောင်ပင်ရင်းဌ် (သီဘင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်သို့ ကပ်လျက် တပါးတည်း ကိန်းအောင်း နေတော်မူစဉ် မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့ စိတ်အကြံဖြစ်တော်မူ၏—"ငါသိထားသော ဤတရားကား နက်နဲ၏၊ မြင်နိုင်ခဲ၏၊ သိနိုင်ခဲ၏၊ ငြိမ်သက်၏၊ မွန်မြတ်၏၊ တက္ကိပုဂ္ဂိုလ်ဘို့၏ ကျက်စားရာ မဟုတ်၊ သိမ်ခမွေ၏၊ ပညာရှိတို့သာ သိနိုင်၏၊ ဤသတ္တဝါမျိုးကား ကာမဂုဏ်ဘို့ဌ် မွေ့လျော်ကြကုန်၏၊ ကာမဂုဏ်ဘို့ဌ် ပျော်ပိုက်ကုန်၏၊ ကာမဂုဏ် ဘို့ဌ် အာလွန်နှစ်ခြိုက်နေကုန်၏၊ ကာမဂုဏ်ဘို့ဌ် မွေ့လျော်ပျော်ပိုက် အာလွန်နှစ်ခြိုက်ခဲနေကြသော ဤသတ္တဝါမျိုးသည် အကျိုးဘရား ဘို့၏ အကြောင်း ဖြစ်သော ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို မြင်နိုင်ခဲ၏၊ ပြုပြင်မှုအားလုံး၏ ငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးကို ပယ်စွန့်ရာ တဏှာ၏ ကုန်ရာ ရာဂ၏ ကင်းရာ ချုပ်ရာ ငြိမ်းရာဖြစ်သော ဤ(နိဗ္ဗာန်)တရားကိုလည်း မြင်နိုင်ခဲ၏၊ ငါသည် တရားကို ဟောပြားအံ့၊ သူဘပါးဘို့သည် ငါ၏ တရားကို မသိ နားမလည်နိုင်ရာ၊ သို့ဖြစ်လျှင် ထို(တရားဟောမှု)သည် ငါ့အား ပင်ပန်းရုံသာဖြစ်ရာ၏၊ ငါ့ကိုယ်(ငါ)ညှဉ်းဆဲရုံသာဖြစ်ရာ၏" (ဟု စိတ်အကြံဖြစ်တော်မူ၏။)ထို့အပြင် အလွန်အံ့သြဖွယ်ကောင်းသော ဤဂါထာတို့သည်လည်း ရှေးက မကြားဘူးပဲ မြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်တော်၌ ထင်လာပြန်ကုန်၏—

"ငါသည် ခဲယဉ်းစွာ ကျင့်သဖြင့် သိထားသော တရားကို ယခုအခါ ဟောပြခြင်းငှါ မသင့်လျော်ချေ၊ ရာဂ ဒေါသ နှိပ်စက်ခံနေရသော သူတို့သည် ဤတရားကို လွယ်ကူစွာ သိနိုင်ကြမည် မဟုတ်ချေ။

အမျှောင်ထု ဖုံးလွှမ်းလျက် ရာဂစွဲကပ်နေသော သူတို့သည် သိမ်မွေ့နက်နဲ၍ အကူမြူသဖွယ် မြင်နိုင်ခဲသော (သံသရာ) အဆန်တရားကို မြင်နိုင်ကြမည် မဟုတ်ချေ" ဟု (စိတ်တော်၌ ထင်ပေါ်လာပြန်ကုန်၏)။

ဤသို့ဆင်ခြင်တော်မူစဉ် မြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်နှလုံးဘော်သဘ သို့ တရားဟောရန် ညွတ်တော်မမူသေးပဲ ကြောင့်ကြမဲ့နေရန် ညွတ်တော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်အကြံကို မိမိစိတ်ဖြင့် သိ၍ သဟမွတိဗြဟ္မာအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ပေါ်လာ၏—"အချင်းဘို့ လောကသည် ပျက်စီးဘောမည်ဘကားး၊ အချင်းဘို့ လောကသည် ပျက်စီးဘောမည်တကား၊ ပုဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်ဘိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်နှလုံးဘော်သည် တရားဟောရန် ညွတ်ဘော်မမူသေးပဲ ကြောင့်ကြမဲ့နေရန် ညွတ်တော်မူတုံဘိ၏" (ဟု အကြံဖြစ်ပေါ်လာ၏)၊ ထို့နောက် ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးထားသော လက်ရုံးကို ဆန့်သကဲ့သို့ဌင်း ဆန့်ထားသော လက်ရုံးကို ကွေးသကဲ့ သို့ဌင်း သဟမွတိဗြဟ္မာသည် ဗြဟ္မာ့ဘုံမှ ကွယ်ခဲ့ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ရှေ့တော်၌ ထင်ရှား ပေါ်လာ၏၊ ထိုအခါ ထိုသဟမွတိ ဗြဟ္မာသည် အပေါ်ရုံကို ပခုံးတဖက်၌ဘင်၍ လက်ျာဒူးကို မြေ၌ထောက်လျက် မြတ်စွာဘုရားသို့ လက်အုပ်ချီပြီးလျှင် "မြတ်စွာဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် တရားဟောတော်

မူပါလော့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် တရားဟောတော် မူပါလော့၊ (ပညာ)မျက်စိ၌ (ကိလေသာ)မြူနည်းပါးသော သတ္တဝါတို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ (ထိုသတ္တဝါတို့သည်)တရားကို မနာရသောကြောင့် ဆုံးရှုံးနေပါကုန်၏၊တရားကို သိသူတို့သည် ရှိပါကုန်လတ္တံ့”ဟု လျှောက်၏၊ သဟမွတိဗြဟ္မာသည် ဤစကားကို လျှောက်ပြီးနောက် ထိုမှတပါး ဤစကားကို လျှောက်ပြန်၏—

“ရှေးအခါက မဂဓတိုင်းတို့၌ (ရာဂ စသော)အညစ်အကြေးရှိသူ ဂိုဏ်းဆရာကြီးတို့သည် ကြံဆအပ်သော မစင်ကြယ်သော မိစ္ဆာအယူတရားသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်၊ အမြိုက် နိဗ္ဗာန် တံခါးကို ဖွင့်လှစ်တော်မူပါလော့၊ အညစ် အကြေး ကင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား သည် သဘာဝနှင့် အလျော် သိတော်မူအပ်သော (သစ္စာလေးပါး)တရားကို (သတ္တဝါအများ) နာကြား ကြပါစေကုန်လော့။

ကောင်းမြတ်သော ပညာရှင် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ ထက်ဝန်းကျင် (မြင်စွမ်း နိုင်သောဉာဏ်) မျက်စိရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ ကျောက်တောင်ထိပ်၌ ရပ်တည်လျက် ရှိသော ယောကျ်ားသည် ထက်ဝန်းကျင် လူအပေါင်းကို ကြည့်ရှုသကဲ့သို့ ထို့အတူ စိုးရိမ် ပူဆွေး ကင်းဝေးတော်မူသော အသျှင်ဘုရားသည် ပညာ(ဓမ္မ)ဖြင့် ပြီးသော ပြာသာဒ်ထက်သို့ တက်တော်မူ၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်းတို့ အနှိပ်စက်ခံနေရသဖြင့် စိုးရိမ် ပူဆွေးခြင်းသို့ သက်ဆင်း ကျရောက်နေသော သတ္တဝါအပေါင်းကို ကြည့်ရှုတော်မူပါလော့။

ရဲရင့်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ အောင်ပွဲယင်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊ ထတော် မူပါလော့၊ ယဉ်မျူးနှင့်တူတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ (ကိလေသာ)ကြွေး ကင်းဝေး တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ လောကဦး လှည့်လည်တော်မူပါလော့၊ ဘုန်းကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ တရားဟောတော်မူပါလော့၊ (တရားကို)သိသူထို့သည် ရှိပါကုန်လတ္တံ့”ဟု (လျှောက်ပြန်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဗြဟ္မာ၏ တောင်းပန်ခြင်းကို အသိအမှတ်ပြုပြီးလျှင် သတ္တဝါတို့၌ သနားခြင်းကိုလည်း အကြောင်း ပြု၍ ဗုဒ္ဓစက္ခုဖြင့် လောကကို ကြည့်တော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဗုဒ္ဓစက္ခုဖြင့် လောကကို ကြည့်တော် မူလတ်သော် (ပညာ)မျက်စိ၌ (ကိလေသာ)မြူ နည်းပါးသူ (ပညာ)မျက်စိ၌ (ကိလေသာ)မြူ များပြားသူ ကျွန်ုပ်ရှင့်ကျက်ပြီးသူ ကျွန်ုပ်နှုသေးသောသူ[၁] ကောင်းသော အခြင်းအရာရှိသူ မကောင်းသောအခြင်းအရာရှိသူ သိစေရန် လွယ်ကူသူ သိစေရန် ခက်ခဲသူ တမလွန်လောက အပြစ်ဘို့ကို ဘေးဟု ရှုလျက် နေလေ့ရှိသူ အချို့နှင့် တမလွန် လောက အပြစ်ဘို့ကို ဘေး ဟု ရှုလျက် နေလေ့ရှိသူ အချို့တို့ကို မြင်တော်မူ၏၊ ဥပမာသော်ကား ဥပ္ပလကြာ[၂] တော်၌ရင်း ပဒုမာကြာတော်၌ရင်း ပုဏ္ဍရိက်ကြာတော်၌ရင်း အချို့သော ဥပ္ပလကြာ ပဒုမာကြာ ပုဏ္ဍရိက်ကြာတို့သည် ရေ၌ ပေါက်ဖွားကုန်၏၊ ရေ၌ ကြီးပွါးကုန်၏၊ ရေမှ မပေါ်ထွက်သေးဘဲကုန်၊ ရေထဲ၌ မြုပ်၍ ဖုံ့ဖြိုးကုန်၏၊ အချို့သော ဥပ္ပလကြာ ပဒုမာကြာ ပုဏ္ဍရိက်ကြာတို့သည် ရေ၌ ပေါက်ကုန်၏၊ ရေ၌ ကြီ ပွါးကုန်၏၊ ရေနှင့်အညီ တည်ကုန်၏၊ အချို့သော ဥပ္ပလကြာ ပဒုမာကြာ ပုဏ္ဍရိက်ကြာ

၁-(က)သတ္တဝါတို့၏ ကျွန်ုပ်အနုအရင့်ကို သိသော ကျွန်ုပ်ယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်။
(ခ)သတ္တဝါတို့၏ စိတ်ဓာတ် ကိန်းဝပ်ရာ အာသယနှင့် အနုသယကိလေသာတို့ကို သိသော အာသယာနုသယဉာဏ် ဤဉာဏ်နှစ်ပါးကို ဗုဒ္ဓစက္ခုဟု ခေါ်သည်။
၂-အခြားပါဠိတော်များဌ် ဒါကာရေ ဒုဝိညာပယေ အပေ့ကစ္စေ နု ပရလောကာဇ္ဇဘယဒဿာဿဝိနေ ဝိဟရန္တေ ပုဒ်များ မပါ။
၃-ဥပ္ပလ-ကြာဖြူ ကြာနီ ကြာညို။

တို့သည် ရေ၌ ပေါက်ကုန်၏၊ ရေ၌ ကြီးပွါးကုန်၏၊ ရေပေါ်သို့ တက်၍ တည်ကုန်၏၊ ရေနှင့် မလိမ်းကပ်ကုန်၊ ဤအဘူသာလျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ဗုဒ္ဓစက္ခုဖြင့် လောကကို ကြည့်တော်မူလတ်သော် (ပညာ)မျက်စိ၌ (ကိလေသာ)မြူ နည်းပါးသူ (ပညာ)မျက်စိ၌ (ကိလေသာ)မြူ များပြားသူ ဤနွေ့ခြင်ကျက်သူ ဤနွေ့နုသေးသူ ကောင်းသော အခြင်းအရာရှိသူ မကောင်းသော အခြင်းအရာရှိသူ သိစေရန် လွယ်ကူသူ သိစေရန် ခက်ခဲသူ တမလွန်လောက၌ အပြစ်ဘို့ကို ဘေး ဟု ရှုလေ့ရှိသူ အချို့နှင့် တမလွန်လောက အပြစ်တို့ကို ဘေးဟု မရှုပဲ နေလေ့ရှိသူ အချို့တို့ကို မြင်တော်မူသောကြောင့် သဟမွတိဗြဟ္မာအား ဂါထာဖြင့် မိန့်တော်မူ၏—

"ဗြဟ္မာ လေ့လာပြီးသော တရားမြတ်ကို ပင်ပန်းရုံသာဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ လူတို့အား မဟောခဲ့ပြီ၊ (မဒေါဝဲနေရန် အကြံဖြစ်ခဲ့ပြီ)၊ (ပညာ)တည်းဟူသော နားနှင့် ပြည့်စုံသော သူတို့သည် ယုံကြည်ခြင်း (သဒ္ဓါတရား)ကို စေလွှတ်ကြကုန်လော့၊ ထိုသူတို့အတွက် နိဗ္ဗာန်တံခါးကို ငါ ဖွင့်ထားပြီ"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ သဟမွတိဗြဟ္မာသည် "မြတ်စွာဘုရားသည် တရားဟောရန် ငါ့အား ခွင့်ပြုတော်မူပြီ"ဟု (သိသဖြင့်) မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြုပြီးလျှင် ထိုနေရာ၌ပင် ကွယ်သွားလေ၏။

၂-ဂါရဝသုတ်

၁၇၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာ ခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရွှေးဦးစွာ ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးစ ဥရုဝေလတော နေရဥ္ဇရာမြစ်ကမ်း ဆိတ်ကျောင်း ညောင်ပင်ရင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ကပ်လျက် တပါးတည်း ကိန်းအောင်းနေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့ စိတ်အကြံသည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ "ရှိသေရာ မှီခိုရာ မရှိပဲ နေရခြင်းသည် ဆင်းရဲ၏၊ ငါသည် အဘယ်သို့သော သမဏကိုသော်၎င်း ဗြာဟ္မဏကိုသော်၎င်း အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲပြုလျက် နေရပါအံ့နည်း"ဟု အကြံဖြစ်၏၊

ထို့နောင် မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏—"ငါသည် မပြည့်စုံသေးသော သီလအစုကို ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ အခြားသော သမဏကိုသော်၎င်း ဗြာဟ္မဏကိုသော်၎င်း အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲပြုလျက် နေရာ၏၊ စင်စစ်သော်ကား အရိုအသေ အလေးအမြတ် **အမှီသဟဲပြုလျက်** နေနိုင်လောက်သော မိမိထက် အထူးသဖြင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံသည့် အခြားသော သမဏကိုသော်၎င်း ဗြာဟ္မဏကိုသော်၎င်း နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောက၌ ငါ မမြင်။

မပြည့်စုံသေးသော သမာဓိအစုကို ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ **အခြား**သော သမဏကိုသော်၎င်း ဗြာဟ္မဏကိုသော်၎င်း အရိုအသေ အလေးအမြတ် **အမှီသဟဲ**ပြုလျက် နေရာ၏၊ စင်စစ်သော်ကား အရိုအသေ အလေးအမြတ် **အမှီသဟဲ**ပြုလျက် နေနိုင်လောက်သော မိမိထက် အထူးသဖြင့် သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသည့် အခြားသော သမဏကိုသော်၎င်း ဗြာဟ္မဏ**ကိုသော်**၎င်း နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ ငါ မမြင်။

မပြည့်စုံသေးသော ပညာအစုကို ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ အခြားသော သမဏကိုသော်၎င်း ဗြာဟ္မဏကိုသော်၎င်း အရိုအသေ အလေးအမြတ် **အမှီသဟဲ**ပြုလျက် နေရာ၏၊ စင်စစ်သော်ကား အရိုအသေ အလေးအမြတ် **အမှီသဟဲ**ပြုလျက် နေနိုင်လောက်သော မိမိထက် အထူးသဖြင့် ပညာနှင့် ပြည့်စုံသည့်

ငါမှတပါးသော သမဏကိုသော်၎င်း ဗြာဟ္မဏကိုသော်၎င်း နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောကဌ် ငါ မမြင်။

မပြည့်စုံသေးသော ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ် အစုကို ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ အခြားသော သမဏကိုသော်၎င်း ဗြာဟ္မဏကိုသော်၎င်း အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲ ပြုလျက် နေရာ၏။ စင်စစ်သော်ကား အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲပြုလျက် နေနိုင်လောက်သော မိမိထက် အသူးသဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ်နှင့် ပြည့်စုံသည့် အခြားသော သမဏကိုသော်၎င်း ဗြာဟ္မဏကိုသော်၎င်း နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောကဌ် ငါ မမြင်။

မပြည့်စုံသေးသော ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ်ကို သိမြင်တတ်သည့် ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ကို ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ အခြားသော သမဏကိုသော်၎င်း ဗြာဟ္မဏကိုသော်၎င်း အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲပြု၍ နေရာ၏။ စင်စစ်သော်ကား အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲပြုလျက် နေနိုင်လောက်သော မိမိထက် အထူးသဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ်ကို သိမြင်တတ်သည့် ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည့် အခြားသော သမဏကိုသော်၎င်း ဗြာဟ္မဏကိုသော်၎င်း နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောကဌ် ငါ မမြင်။ ငါသည် အကြင် လောကုတ္တရာတရားကို ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ ငါသည် ထိုဘရားကိုသာလျှင် အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲပြုလျက် နေရမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏။

ထိုအခါ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်အကြံကို မိမိစိတ်ဖြင့်သိ၍ ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးသော လက်ရုံးကို ဆန့်သကဲ့သို့ ငါ့ဦးခေါင်း ဆန့်သော လက်ရုံးကို ကွေးသကဲ့သို့ ဤအဘူသာလျှင် ဗြဟ္မာ့ဘုံမှ ကွယ်ခဲ့၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ရှေ့တော်၌ ထင်ရှား ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ သဟမ္ပတိ ဗြဟ္မာသည် အပေါ်ရုံကို ပခုံးတဖက်၌ တင်လျက် မြတ်စွာဘုရားသို့ လက်အုပ်ချီပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏—“မြတ်စွာဘုရား ဤအကြံသည် ဤအတိုင်း မှန်လှပါ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ဤအကြံသည် ဤအတိုင်း မှန်လှပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား လွန်လေပြီးသော အတိတ်အခါဘို့၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ကုန်သော အကြင်မြတ်စွာဘုရားဘို့သည်လည်း ပင့်တော်မူကုန်၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်လည်း တရားကိုသာလျှင် အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲပြုလျက် နေတော်မူကြကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား လာလတ္တံ့သော အနာဂတ်အခါဘို့၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ကုန်သော အကြင်မြတ်စွာဘုရားတို့သည်လည်း ပင့်တော်မူကုန်လတ္တံ့၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်လည်း တရားကိုသာလျှင် အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲပြုလျက် နေတော်မူကုန်လတ္တံ့၊ အသျှင်ဘုရား ယခု ပစ္စုပ္ပန်အခါ၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ကုန်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို)ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း တရားကိုသာလျှင် အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲပြုလျက် နေတော်မူပါလော့ ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏၊ ဤစကားကို လျှောက်ပြီးလျှင် ထိုမှတပါးသော ဤစကားကို လျှောက်ပြန်၏—

"အတိတ်၌ ပဋ္ဌေတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၎င်း အနာဂတ်၌ ပဋ္ဌေတော်မူလတ္တံ့သော မြတ်စွာဘုရားဘို့သည်၎င်း သတ္တဝါဘို့၏ ပူဆွေးခြင်းကို ဖျောက်တတ်သော ယခုပစ္စုပ္ပန်၌ ပဋ္ဌေဆဲမြတ်စွာဘုရားငင်း ရှိ၏။

အလုံးစုံကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့သည် သူတော်ကောင်းတရားကို အလေးအမြတ်ပြုကုန်သည်ဖြစ်၍ နေတော်မူကုန်ပြီ၊ နေတော်မူကုန်ဆဲ၊ နေတော်မူကုန်လတ္တံ့၊ ဤသို့ နေခြင်းသဘ်ကား မြတ်စွာဘုရားတို့၏ သဘောမေ့မတာတည်း။

ထို့ကြောင့်သာလျှင် အကျိုးစီးပွါးကို အလိုရှိသော သူသည် ကြီးမြတ်သည်၏အဖြစ်ကို တောင့်တသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အဆုံးအမတော်ကို အောက်မေ့လျက် သူတော်ကောင်း တရားကို အလေးပြုအပ်သတည်း"ဟု လျှောက်ပြန်၏။

၃-ဗြဟ္မဒေဝသုတ်

၁၇၄။ အာက္ခန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာ ခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ တဲယောက်သော ပုဏ္ဏားမ၏ ဗြဟ္မဒေဝမည်သော သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင် သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြု၏။

ထိုအခါ အသျှင်ဗြဟ္မဒေဝသည် တယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်ကာ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသည်ရှိသော် မကြာမီပင် "အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးငှါ ကောင်းစွာသာလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်(ရဟန်းပြု)သော အမျိုးသားများ လိုလားအပ်သော အဘုမရှိသော အကျင့်မြတ်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရ၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မင်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မင်)ကိစ္စအလို့ငှါ တပါးသော ပြုဖွယ်မရှိဘော့ပြီ" ဟု သိ၏၊ အသျှင်ဗြဟ္မဒေဝသည် ရဟန္တာတို့တွင် တပါးအပါအဝင် ဖြစ်၏။

ထိုအခါ အသျှင်ဗြဟ္မဒေဝသည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံ ဝင်လေ၏၊ သာဝတ္ထိပြည်၌ အိမ်စဉ်အတိုင်း ဆွမ်းခံလှည့်လည်သည်ရှိသော် မိမိ၏ အမိအိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ဗြဟ္မဒေဝ၏ အမိ ပုဏ္ဏားမသည် ဗြဟ္မာအားအမြဲ ပသဖွယ် နို့ကို တင်ကိုး ပသ၏၊ ထိုအခါ သားမတို ဗြဟ္မာကြီးအား ဤသို့သော အကြံဖြစ်၏ "အသျှင်ဗြဟ္မဒေဝ၏ အမိဖြစ်သော ဤပုဏ္ဏားမသည် ဗြဟ္မာအား အမြဲ ပသဖွယ် နို့ကို တင်ကိုး ပသနေ၏၊ ငါသည် ထိုပုဏ္ဏားမသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိတ်လန့်စရာမူကား ကောင်းလေစ့"ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထို့နောက် သဟမွတိဗြဟ္မာသည် ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးသော လက်ရုံးကို ဆန့်သကဲ့သို့ငင်း ဆန့်သောလက်ရုံးကို ကွေးသကဲ့သို့ငင်း ဤအတူပင်လျှင် ဗြဟ္မာ့ပြည်မှ ကွယ်ခဲ့၍ အသျှင်ဗြဟ္မဒေဝ အမိ အိမ်၌ ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ထိုအခါ သဟမွတိဗြဟ္မာသည် ကောင်းကင်၌ ရပ်လျက် အသျှင်ဗြဟ္မဒေဝ၏ အမိဖြစ်သော ပုဏ္ဏားမကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆိုပြောကြား၏—

"ပုဏ္ဏားမ အကြင် ဗြဟ္မာအား အမြဲ ပသဖွယ် နို့ကို တင်ကိုး ပသ၏၊ ထိုဗြဟ္မာ၏ ဗြဟ္မာ့ပြည်သည် ဤလူ့ပြည်မှ ဝေးလှ၏၊ ပုဏ္ဏားမ ဤသို့ သဘောရှိသော ပသဖွယ်သည် ဗြဟ္မာ၏

အစာမဟုတ်၊ ဗြဟ္မာဘို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို မသိပဲ အဘယ့်ကြောင့် ယောင်ယမ်း မြည်တမ်းဘိသနည်း။

ပုဏ္ဏားမ သင့် သားဖြစ်သော ထိုဗြဟ္မဒေဝဆရဿသည်သာလျှင် (ကိလေသာ)ဥပဓိကင်း၏၊ နတ်ဗြဟ္မာဘို့ထက် လွန်သော နတ်ဗြဟ္မာ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်၏၊ ကြောင့်ကြခြင်း မရှိသော သူတပါးတို့ကို မမှေးမြူတတ်သည့် ရဟန်းတည်း၊ထိုဗြဟ္မဒေဝသည် ဆွမ်းအလိုငှါ သင်၏ အိမ်သို့ ဝင်၏။

ဆောင်ယူလာသော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ မင်္ဂလာဖြင့် ဆင်းရဲ၏ အဆုံးသို့ ရောက်၏၊ မိမိကိုယ်ကို ပွါးများလေ့လာပြီး ဖြစ်၏၊ လူ နတ်ဘို့၏ မြတ်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ မကောင်းမှုဘို့ကို အပယ်ပြုသောကြောင့် (တဏှာစသည်တို့ဖြင့်) မလိမ်းကျံ၊ အေးချမ်း သာယာစွာ ဖြစ်လျက် အစာရှာမှီး၏။

ထိုဗြဟ္မဒေဝရဟန်းအား နောက်အဘို့ ရှေ့အဘို့ မရှိ၊ ငြိမ်သက်၏၊ အမျက်တည်းဟူသော အခိုး ကင်း၏၊ ဆင်းရဲ မရှိ၊ ကပ်ငြိခြင်း မရှိ၊ ထိတ်လန့်တတ်သူနှင့် ကြုံခိုင် ရဲရင့်သူတို့၌ တင်လက်နက်ကို ပယ်ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ ထိုဗြဟ္မဒေဝသည် သင်၏ ပ သ ဖွယ် ဆွမ်းဦး ဆွမ်းမြတ်ကို ဘုဉ်းပေးပါစေလော့။

ကိလေသာစစ်သည် ကင်းသည်သာဖြစ်သော ငြိမ်းအေးပြီးသော စိတ်ရှိသော ဗြဟ္မဒေဝရဟန်းသည် တဏှာကင်းသည်ဖြစ်၍ ယဉ်ကျေးသော ဆင်ပြောင်ကဲ့သို့ သွားလာ၏၊ ကောင်းသော သီလရှိသော (ကိလေသာဘို့မှ) ကောင်းစွာလွတ်မြောက်သည့် အရဟတ္တဖိုလ် စိတ်ရှိသော ထိုဗြဟ္မဒေဝရဟန်းသည် သင်၏ ပ သ ဖွယ်ဖြစ်သော ဆွမ်းဦး ဆွမ်းမြတ်ကို ဘုဉ်းပေးပါစေလော့။

မြတ်သော အလှူကို ခံထိုက်သော ထိုဗြဟ္မဒေဝရဟန်း၌ ကြည်ညိုကာ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိမူ၍ မြတ်သော အလှူကို ဖြစ်ပါစေလော့၊ပုဏ္ဏားမ သြဃလေးပါးမှ ကူးမြောက်ပြီးသော ဗြဟ္မဒေဝရဟန်းကို ဖူးမြင်၍ နောက်အခါ၌ ချမ်းသာသော အကျိုးကို ဆောင်တတ်သော ကောင်းမှုကို ပြုပါလော့”ဟု (ရွှာဘ်ဆို၏)။

ပုဏ္ဏားမသည် မြတ်သော အလှူကိုခံထိုက်သော ထိုဗြဟ္မဒေဝရဟန်း၌ ကြည်ညိုကာ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိမူ၍ မြတ်သော အလှူကို ဖြစ်စေ၏၊ သြဃလေးပါးမှ ကူးမြောက်ပြီးသော ဗြဟ္မဒေဝရဟန်းကို ဖူးမြင်၍ နောက်အခါ၌ ချမ်းသာသော အကျိုးကို ဆောင်တတ်သော ကောင်းမှုကို ပြုပြီ။

၄-ဗကဗြဟ္မာသုတ်

၁၇၅။ အာဣဿနုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာ ခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ၌ ဗကဗြဟ္မာအား ဤသို့ သဒ္ဒာရှိသော ယုတ်ညံ့သော (သဿတဒိဋ္ဌိ) အယူဖြစ်၏—“ဤ(ကိုယ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာ့ပြည် သည်)ကား မြဲ၏၊ ဤ(ကိုယ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာ့ပြည်သည်)ကား ခိုင်ခံ့၏၊ ဤ (ကိုယ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာ့ပြည် သည်)ကား အခါခပ်သိမ်း မှိ၏၊ ဤ (ကိုယ်နှင့် တကွသော ဗြဟ္မာ့ပြည်သည်)ကား မပြတ်မစဲ တဆက်တည်း တည်၏၊ ဤ (ကိုယ်နှင့် တကွသော

ဗြဟ္မာ့ပြည်သည်)ကား ရှေ့လျှောခြင်းသဘော မရှိ၊ မှန်၏၊ ဤ (ကိုယ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာ့ပြည် သည်) ကား ပဋိသန္ဓေနေခြင်း မရှိ၊ အိုခြင်း မရှိ၊ သေခြင်း မရှိ၊ ရွှေ့လျှောခြင်း မရှိ၊ တဖန် ဖြစ်ခြင်း သဘောမရှိ၊ ဤ(ကိုယ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာ့ပြည်)မှတပါး အခြား လွန်ကဲသော လွတ်မြောက်ရာ မရှိ"ဟု (အယူဖြစ်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဗကဗြဟ္မာ၏ စိတ်အကြံကို မိမိစိတ်ဖြင့် သိ၍ ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးသောလက်ရုံးကို ဆန့်သကဲ့သို့၎င်း ဆန့်သောလက်ရုံးကို ကွေးသကဲ့သို့၎င်း ဤအတူပင်လျှင် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှ ကွယ်ခဲ့၍ ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ဗကဗြဟ္မာသည် ကြွလာတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို အဝေးကပင် မြင်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏— "အချင်း လာပါလော့၊ အချင်း သင်၏ လာခြင်းသည် ကောင်းသော လာခြင်းတည်း၊ အချင်း စင်စစ် ဤဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လာရန် အလှည့်အကြိမ်ကို ကြာမြင့်မှ ပြုဘိ၏၊ အချင်း ဤ (ကိုယ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာ့ပြည်သည်)ကား မြဲ၏၊ ဤ(ကိုယ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာ့ပြည်သည်)ကား ခိုင်ခံ့၏၊ ဤ(ကိုယ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာ့ပြည်သည်)ကား အခါခပ်သိမ်းရှိ၏၊ ဤ(ကိုယ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာ့ပြည်သည်)ကား မပြောင်းမစဲ တဆက်တည်း တည်၏၊ ဤ(ကိုယ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာ့ပြည်သည်) ကား ရှေ့လျှောခြင်းသဘော မရှိ။ မှန်၏၊ ဤ (ကိုယ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာ့ပြည်သည်)ကား ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမရှိ၊ အိုခြင်းမရှိ၊ သေခြင်းမရှိ၊ ရွှေ့လျှောခြင်းမရှိ၊ တဖန် ဖြစ်ခြင်း သဘောမရှိ၊ ဤ(ကိုယ်နှင့် တကွသော ဗြဟ္မာ့ပြည်)မှတပါး အခြား လွန်ကဲသော ထွက်မြောက်ရာ မရှိဟု လျှောက်၏၊ ဤသို့လျှောက်သော် မြတ်စွာဘုရားသည် ဗကဗြဟ္မာအား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏— "အချင်းတို့ ဗကဗြဟ္မာသည် အဝိဇ္ဇာမှောင် ဖုံးလွှမ်းပြီတကား၊ အချင်းတို့ ဗကဗြဟ္မာသည် အဝိဇ္ဇာမှောင် ဖုံးလွှမ်းပြီဘကား၊ မမြဲသည်သာလျှင် ဖြစ်လျက် မြဲ၏ ဟူ၍ ဆိုဘိ၏၊ မခိုင်ခံ့သည်သာလျှင် ဖြစ်လျက် ခိုင်ခံ့၏ဟူ၍ ဆိုဘိ၏၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှား မရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်လျက် အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှား ရှိ၏ ဟူ၍ ဆိုဘိ၏၊ မပြတ်မစဲ တဆက်တည်း မတည်ပဲလျက် မပြတ်မစဲ တဆက်တည်း တည်၏ ဟု ဆိုဘိ၏၊ ရွှေ့လျှောတတ်သော သဘောရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်လျက် မရွှေ့ လျှောတတ်သော သဘောရှိ၏ ဟူ၍ ဆိုဘိ၏၊ အကြင် ကိုယ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းလည်း ရှိ၏၊ အိုခြင်းလည်း ရှိ၏၊ သေခြင်းလည်း ရှိ၏၊ ရွှေ့လျှောခြင်းလည်း ရှိ၏၊ တဖန် ဖြစ် ခြင်းလည်း ရှိ၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ထိုဗြဟ္မာ့ပြည်သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း မရှိ၊ အိုခြင်း မရှိ၊ သေခြင်း မရှိ၊ ရွှေ့လျှောခြင်း မရှိ၊ တဖန်ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိ ဟု ဆိုဘိ၏၊ ဤ (ကိုယ်နှင့် တကွသော ဗြဟ္မာ့ပြည်)မှတပါး အခြား လွန်ကဲသော ထွက်မြောက်ရာ ရှိပါလျက် အခြားလွန်ကဲ သော ထွက်မြောက်ရာ မရှိ ဤသို့ ဆိုဘိ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏—

"အသျှင်ဂေါဘမ ကောင်းမှု ပြုဖက်ဖြစ်ကုန်သော ခုနစ်ကျိပ်နှစ်ယောက်သော သူတို့သည် (သူတပါးဘို့ကို) မိမိအလိုသို့ လိုက်စေကုန်၏၊ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း အိုခြင်းကို လွန်ကုန်၏၊ ဉာဏ်တို့ဖြင့် (ဆင်းရဲ၏အဆုံးသို့)ရောက်သော ဤငါတို့ဘုရားသည် အဆုံးဖြစ်သော ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဖြစ်၏၊ မျှားစွာကုန်သော သူတို့သည်လည်း ငါတို့ကို တောင့်တကုန်၏" ဟု (လျှောက်၏)။

"ဗကဗြဟ္မာ သင်၏ နိရုဇ္ဈဒတသိန်းအရေအတွက်ရှိကုန်သော အကြင်အသက်ကို ရှည်သော အသက်ဟူ၍ သင်အောက်မေ့ဘိ၏၊ ထိုအသက်သည် နည်းသည်သာလျှင်တည်း၊ ရှည်သော အသက် မဟုတ်၊ ဗကဗြဟ္မာ သင်၏ အသက်ကို ငါသိ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်းကိုငင်း ပူဆွေးခြင်း ကိုငင်း လွန်မြောက်ပြီးဖြစ်၍ ငါသည် အဆုံးမရှိ မြင်သူဖြစ်၏ဟု ဆိုတော်မူကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်၏ ရှေးဟောင်း အာကျင့်သီလဝတ်သ.ည် အဘယ်သို့ပါနည်း၊ဆိုအကြောင်းအရာကို သိနိုင်လောက် အောင် အာကျွန်ုပ်အား ပြောကြားတော်မူပါလော့"ဟု (လျှောက်၏)။

ဗာကဗြဟ္မာ နွေလ၌ အပူဖြင့် နှိပ်စက်ခံရကုန်သော ရေမွှတ်သိပ်ကုန်သော များစွာကုန်သော လူဘို့ကို သင်သည် ရေတိုက်ခဲ့ဘူးပြီ၊ ရေတိုက်ခဲ့ခြင်းဟူသော ထိုအကျင့်သည် သင်၏ ရှေး ဟောင်း အကျင့်သီလတည်း၊ ငါသည် ထိုအကြောင်းကို အိပ်ပျော်ရာမှ နိုးသောသူကဲ့သို့ အစဉ် အောက်မေ့နိုင်၏။

ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်း၌ ဖမ်းယူခံရသော သွားပန်းအပေါင်းကို သင်လွှတ်စေခဲ့ဘူးပြီ၊ ထိုလွှတ်စေခဲ့ခြင်း ဟူသော အကျင့်သည် သင်၏ ရှေးဟောင်း အကျင့်သီလတည်း၊ ငါသည် ထိုအကြောင်းကို အိပ်ပျော်ရာမှ နိုးသောသူကဲ့သို့ အစဉ် အောက်မေ့နိုင်၏။

ကြမ်းကြုတ်သော နဂါးသည် လူတို့ကို အလိုရှိသောကြောင့် ဂင်္ဂါမြစ်၏ အယဉ်၌ ဖမ်းယူအပ် သော လှေကို အဘိညာဉ် အားအစွမ်းဖြင့် လွှမ်းမိုး နှိမ်နင်း၍ သင်လွှတ်စေခဲ့ဘူးပြီ၊ ထိုလွှတ်စေ ခဲ့ခြင်း ဟူသော အကျင့်သည် သင်၏ ရှေးဟောင်းအကျင့်သီလတည်း၊ငါသည် ထိုအကြောင်းကို အိပ်ပျော်ရာမှ နိုးသောသူကဲ့သို့ အစဉ် အောက်မေ့နိုင်၏။

"ငါသည် သင်၏ ကပ္ပအမည်ရှိသော တပည့်ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ၊ ဤအသျှင်ကား ကောင်းသော ပညာရှိ၏၊ အကျင့်နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟု သိခဲ့၏၊ ထိုအကျင့်သည် သင်၏ ရှေးဟောင်း အကျင့် သီလတည်း၊ ငါသည် ထိုအကြောင်းကို အိပ်ပျော်ရာမှ နိုးသော သူကဲ့သို့ အစဉ်အောက်မေ့ နိုင်၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ ထိုအသက်ကို အမှန်စင်စစ် သိတော်မူပေ၏၊ တပါးသော အကြောင်းတို့ကိုလည်း သိတော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင် ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူပါပေ၏၊ ထိုသို့ ဗုဒ္ဓ မည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင် အသျှင်ဘုရား၏ တောက်ပတော်မူသော ဤအာနုဘော် သည် ဗြဟ္မာ့ပြည် ကို ထွန်းလင်းစေလျက် တည်ပါ၏" ဟု (လျှောက်၏)။

၅-အညတရဗြဟ္မသုတ်

၁၇၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ၌ တယောက်သော ဗြဟ္မာအား "ဤဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လာနိုင် သော သမဏသည်ငင်း ဗြာဟ္မဏသည်ငင်း မရှိဟု"ယူသော ဤသို့သဘောရှိသော ယုတ်ညံ့သော မိစ္ဆာအယူဖြစ်၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဗြဟ္မာ၏အကြံကို မိမိစိတ်ဖြင့် သိတော်မူ၍ ခွန်အား ရှိသော ယောကျ်ားသည်။ပ။ ထိုဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ထို ဗြဟ္မာ၏ အဆက်ကောင်းကင်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေသဖြင့် တေဇောကသိုဏ်းကို ဝင်စား၍ ထိုင်နေတော် မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား "ယခုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်အရပ်၌နေတော် မူသနည်း"ဟု အကြံဖြစ်၏၊ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် အထူးသဖြင့်စင်ကြယ်သော လူတို့၏မျက်စိ အမြင်ကို လွှမ်းသော နတ်မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု'ဖြင့် ထိုဗြဟ္မာ၏ အဆက်ကောင်းကင်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ သဖြင့် တေဇောကသိုဏ်းကို ဝင်စားလျက် ထိုင်နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်လေလျှင်

ခွန်အားရှိမသော ယောကျ်ားသည် ကွေးသော လက်ရုံးကို ဆန့်သကဲ့သို့ဌင်း ဆန့်သော လက်ရုံးကို ကွေးသကဲ့သို့ဌင်း ဤအတူသာလျှင် ဇေတဝန်ကျောင်းမှ ကွယ်ခဲ့၍ ထိုဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ထို့နောက် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် အရှေ့အရပ်ကို မှီ၍ ထိုဗြဟ္မာ၏ အထက်ကောင်းကင်၌ မြောက်စွာဘုရား၏အောက် နိမ့်စွာ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေသဖြင့် တေဇောကသိုဏ်းကို ဝင်စား၍ ထိုင်နေ၏။

ထိုအခါ အသျှင်မဟာကဿပအား "ယခုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်အရပ်၌ နေတော်မူသနည်း" ဟု အကြံဖြစ်၏၊ "အသျှင်မဟာကဿပသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သောလူတို့၏ မျက်စိအမြင်ကိုလွန်သော နတ်မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု'ဖြင့်။ပ။ တေဇောကသိုဏ်းကို ဝင်စား၍နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်လေလျှင် ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည်။ပ။ ဤအတူသာလျှင် ဇေတဝန်ကျောင်းမှ ကွယ်ခဲ့၍ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ထို့နောက် အသျှင်မဟာကဿပသည် တောင်အရပ်ကို မှီ၍ ထိုဗြဟ္မာ၏ အထက်ကောင်းကင်၌ မြောက်စွာဘုရားအောက် နိမ့်စွာ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေသဖြင့် ဘေဇောကသိုဏ်းကို ဝင်စား၍ ထိုင်နေ၏။

ထိုအခါ အသျှင်မဟာကပ္ပိနအား "ယခုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်အရပ်၌ နေတော်မူသနည်း" ဟု အကြံ ဖြစ်၏၊ အသျှင်မဟာကပ္ပိနသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိအမြင်ကို လွန်သော နတ်မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု'ဖြင့်။ပ။ တေဇောကသိုဏ်းကို ဝင်စား၍ နေသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်လေလျှင် ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည်။ပ။ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှ ကွယ်ခဲ့၍ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ထိုအသျှင်မဟာကပ္ပိနသည် အနောက်အရပ်ကိုမှီ၍ ထိုဗြဟ္မာ၏ အထက်ဓကောင်းကင်၌ မြောက်စွာဘုရားအောက် နိမ့်စွာ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေသဖြင့် တေဇောကသိုဏ်းကို ဝင်စား၍ ထိုင်နေ၏။

ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား "ယခုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်အရပ်၌ နေတော်မူသနည်း" ဟု အကြံဖြစ်၏၊ "အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည်။ပ။ တေဇောကသိုဏ်းကို ဝင်စားလျက်နေသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်လေလျှင် ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည်။ပ။ ထိုဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် မြောက်အရပ်ကို မှီ၍ ထိုဗြဟ္မာ၏ အထက်ကောင်းကင်၌ မြတ်စွာဘုရားအောက် နိမ့်စွာ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေသဖြင့် တေဇောကသိုဏ်းကို ဝင်စား၍ ထိုင်နေ၏။

ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ထိုဗြဟ္မာကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆိုပြောကြား၏—

"အချင်းဗြဟ္မာ သင့်အား ရှေးဘဝ၌ အကြင် (မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ)အယူသည် ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ယခုဘဝ၌လည်း သင့်အား ထို(မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ)အယူသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ သင်သည် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ အရောင်အားလုံးကို လွန်သော မြတ်စွာဘုရား၏ အရောင်ကို မြင်၏လော" ဟု ဆို၏။

"အချင်း အကျွန်ုပ်အား ရှေး၌ အကြင်(မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ)အယူသည် ဖြစ်ဘူး၏၊ ယခု ထိုအယူသည် အကျွန်ုပ်အား မဖြစ်တော့ပြီ၊ အကျွန်ုပ်သည် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ အရောင်အားလုံးကို လွန်သော (မြတ်စွာဘုရား၏) အရောင်တော်ကို မြင်ပါ၏၊ ထိုအကျွန်ုပ်သည် "ယခုအခါ၌ ငါသည် အမြဲဖြစ်၏၊ ငါသည် အမြဲတည်သည်ဖြစ်၏" ဟု အဘယ့်ကြောင့် ပြောဆိုအံ့နည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဗြဟ္မာကို ထိတ်လန့်စေပြီးသော် ခွန်အားရှိသော ယောကျ်းသည် ကွေးသောလက်ရုံးကို ဆန့်သကဲ့သို့ဌင်း ဆန့်သော လက်ရုံးကို ကွေးသကဲ့သို့ဌင်း ဤအတူသာလျှင် ထိုဗြဟ္မာ့ပြည်မှ ကွယ်ခဲ့၍ ဇေတဝန်ကျောင်း၌ ထင်ရှား ဖြစ်တော်မူ၏၊ ထိုအခါ၌ ထိုဗြဟ္မာ

သည် အလုပ်အကျွေး ဗြဟ္မာတယောက်ကို ခေါ်၍ "အချင်း လာလော့၊ သင်သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား ဤသို့ လျှောက်ဆိုလော့"၊ အသျှင် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကဲ့သို့ဖြင်း အသျှင်မဟာကဿပကဲ့သို့ဖြင်း အသျှင်မဟာကပ္ပိနကဲ့သို့ဖြင်း အသျှင်အနုရုဒ္ဓါကဲ့သို့ဖြင်း ထို့အဘူ ဤသို့ ကြီးသော တန်ခိုးအာနုဘော်ရှိကုန်သော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ အခြားတပည့်တို့သည် ရှိကုန်သေးသလော ဤသို့ လျှောက်လော့" ဟု (မိန့်ဆို၏)။ အသျှင် ကောင်းပါပြီ ဟု ထိုအလုပ်အကျွေးဗြဟ္မာသည် ထိုဗြဟ္မာ၏ (စကားကို) ဝန်ခံ၍ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား ဤစကားကို လျှောက်၏"အသျှင် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကဲ့သို့ဖြင်း အသျှင်မဟာကဿပကဲ့သို့ဖြင်း အသျှင်မဟာကပ္ပိနကဲ့သို့ဖြင်း အသျှင်အနုရုဒ္ဓါကဲ့သို့ဖြင်း ထို့အတူ ဤသို့ ကြီးသော တန်ခိုးအာနုဘော်ရှိကုန်သော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ အခြားတပည့်တို့သည် ရှိကုန်သေးသလော" ဟု (လျှောက်၏)၊ ထိုအခါ "အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ထိုအလုပ်အကျွေး ဗြဟ္မာကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆိုပြောပြ၏—

အသိညာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'သုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ဣဒ္ဓိဝိဓညာဏ်သို့ ရောက်ကုန်ပြီးသော သူတပါးတို့၏စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍သိခြင်း၌ လိမ်မာကုန်သော အာသဝကုန်ပြီးကုန်သော ရဟန္တာ ဖြစ်ကုန်သော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်တို့သည် များကုန်၏" ဟု (ရွတ်ဆိုပြောပြ၏)။

ထိုအခါ၌ ထိုအလုပ်အကျွေး ဗြဟ္မာသည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် မိန့်တော်မူသော စကားကို အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်၍ ထိုမဟာဗြဟ္မာထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုဗြဟ္မာအား ဤစကားကို ဆို၏၊ "အသျှင် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဤသို့ ဆိုပါ၏—

အသိညာဏ်'ဝိဇ္ဇာ'သုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ဣဒ္ဓိဝိညာဏ်သို့ ရောက်ကုန်ပြီးသော သူတပါးတို့၏ စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း၌ လိမ်မာကုန်သော **အာသဝကုန်ပြီးကုန်သော** ရဟန္တာ ဖြစ်ကုန်သော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်တို့သည် များကုန်၏၊ ဤသို့ ဆိုပါ၏" ဟု ပြန်ပြော၏။

ထိုအလုပ်အကျွေးဗြဟ္မာသည် ဤစကားကိုဆို၏၊ ထိုမဟာဗြဟ္မာသည်လည်း ထိုအလုပ်အကျွေး ဗြဟ္မာ ဆိုအပ်သော စကားကို နှစ်လိုဖွယ်ဖြစ်၍ အလွန်ဝမ်းမြောက်၏။

၆-ဗြဟ္မလောကသုတ်

၁၇၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် တပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူလျက် နေ့သန့်စင်နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ သုဗြဟ္မာအမည်ရှိသော ပစ္စေကဗြဟ္မာသည်ဌင်း သုဒ္ဓါဝါသမည်သော ပစ္စေကဗြဟ္မာသည်ဌင်း မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ အသီးအသီး ဂန္ဓကုဋိတိုက်တံခါးပေါက်ကို မှီ၍ ရပ်တည်ကုန်၏၊ ထိုအခါ သုဗြဟ္မာပစ္စေကဗြဟ္မာသည် သုဒ္ဓါဝါသပစ္စေကဗြဟ္မာအား ဤစကားကို ဆို၏—"အချင်း မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်ရန် အခါမဟုတ်သေး၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူလျက် နေ့သန့်စင်နေတော်မူသေး၏၊ ဤမည်သော ဗြဟ္မာ့ပြည်သည် ပြည့်လည်း ပြည့်ဝပေ၏၊ ဖုံ့လည်း ဖုံ့ဖိုးပေ၏၊ ထိုဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဗြဟ္မာသည်ကား မေ့လျော့၍ နေလျက်ရှိ၏၊ အချင်း သင်ကြကုန်စို့၊ ထိုဗြဟ္မာ့ဆံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်ပြီးလျှင် ထိုဗြဟ္မာကို ထိတ်လန့်စေကုန်အံ့" ဟု ဆို၏၊ အချင်း ကောင်းပါပြီ ဟု သုဒ္ဓါဝါသပစ္စေကဗြဟ္မာသည် သုဗြဟ္မာပစ္စေကဗြဟ္မာအား ဝန်ခံ၏။

ထိုအခါ၌ သုဗြဟ္မာပစ္စေကဗြဟ္မာသည်ဌင်း သုဒ္ဓါဝါသပစ္စေကဗြဟ္မာသည်ဌင်း ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည်။ပ။ ဤအဘူသာလျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ ရှေ့မှ ကွယ်ခဲ့၍ ထိုဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ထင်ရှား

ဖြစ်ကုန်၏၊ဆိုဖြ ဘွာသည် လာကုန်သော ထိုဖြ ဘွာဘို့ကို အဓိပ္ပာယ်ကပင် မြင်ပြီးနောက် ထိုဖြ ဘွာတို့အား "အချင်းတို့ ယခု သင်တို့သည် အဘယ်အရပ်မှ လာခဲ့ကုန်သနည်း" ဟု ဆို၏၊ အချင်း ငါတို့သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူဆိုက်သော အလုံးစုံသော တရားတို့ကို ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူပြီးသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏အထံမှ လာခဲ့ကုန်၏၊ အချင်း သင်သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အလုံးစုံသော တရားတို့ကို ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားအား ဆည်းကပ်ခစားရန် သင့်ပါလော့" ဟု ဆိုကုန်၏။

ဤသို့ ဆိုကုန်သည်ရှိသော် ထိုဖြ ဘွာသည် ထိုစကားကို သည်းမခံနိုင်သည်ဖြစ်၍ အကြိမ်တထောင် မိမိကိုယ်ကို ဖန်ဆင်းလျက် သူဖြ ဘွာပစ္စေကဖြ ဘွာအား "အချင်း သင်သည် ဤသို့သဘောရှိသော တန်ခိုးအာနုဘော်ကို မြင်၏လော" ဟု ဆို၏၊ အချင်း ငါသည် သင်၏ ဤသို့သဘောရှိသော တန်ခိုးအာနုဘော်ကို မြင်ပါ၏ ဟု ဆို၏၊ အချင်း ငါသည် ဤသို့ ကြီးသော တန်ခိုးအာနုဘော်ရှိသူ ဖြစ်ပါလျက် အဘယ်မည်သော အခြားသမဏအားသော်ငင်း ဗြာဟ္မဏအားသော်ငင်း ဆည်းကပ် ခစားရန် သင့်ရအံ့နည်း ဟု ဆို၏။

ထိုအခါ၌ သူဖြ ဘွာပစ္စေကဖြ ဘွာသည် အကြိမ်နှစ်ထောင် မိမိကိုယ်ကို ဖန်ဆင်း၍ ထိုဖြ ဘွာအား "အချင်း သင်သည် ဤသို့ သဘောရှိသော တန်ခိုးအာနုဘော်ကို မြင်၏လော" ဟု ဆို၏၊ အချင်း ငါသည် သင်၏ ဤ သို့ သဘောရှိသော တန်ခိုးအာနုဘော်ကို မြင်ပါ၏ ဟု ပြန်ပြော၏၊ အချင်း စင်စစ် သင့်ထက်ဝင်း ငါ့ထက်ဝင်း ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်သာလျှင် အထူးသဖြင့် တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးတော်မူ၏၊ အချင်း ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားအား ဆည်းကပ် ခစားရန် သင့်ပါလော့" ဟု ဆို၏၊ ထိုအခါ ထိုဖြ ဘွာသည် သူဖြ ဘွာပစ္စေကဖြ ဘွာကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆိုပြောပြ၏—

ပစ္စေကဖြ ဘွာ စျာန်ဝင်စားသော ငါ၏ ဂဠုန်ရုပ် သုံးရာတို့သည်၎င်း ဟသ်ာရုပ် လေးရာတို့သည်၎င်း ကျားနှင့်တူသော အရုပ်ငါးရာတို့သည်၎င်း ထိုဗိမာန်သည်၎င်း (သင်တို့နေရာမှ) မြောက်အရပ်၌ ထွန်းလင်းလျက် တောက်ပသည်သာလျှင်တည်း ဟု (ရွတ်ဆိုပြောပြ၏)။

ဖြ ဘွာ သင်၏ ထိုဗိမာန်သ ည် မြောက်အရပ်၌ ထွန်းလင်းလျက် အကယ်၍ကား တောက်ပ၏၊ ထို သို့ပင် တောက်ပသော်လ ည်း အဆင်း၌ အပြစ်ကို မြင်၍ အခါခပ်သိမ်း တုန်လှုပ်၏၊ထို့ကြောင့် ကောင်းသောပညာရှိ သည် ရှုပါရုံ၌ မမွေ့လျော်ဟု ရွတ်ဆို၏။

ထိုအခါ၌ သူဖြ ဘွာပစ္စေကဖြ ဘွာသည်၎င်း သူဒွါဝါသပစ္စေကဖြ ဘွာသည်၎င်း ထိုဖြ ဘွာကို ထိတ်လန့်စေပြီး၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်ကုန်၏၊ ထိုဖြ ဘွာသည် နောက်အခါ၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူဆိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား ဆည်းကပ်ရန် သင့်ရောက်သည် သ်ာလျှင်တည်း။

၇-ကောကာလိကသုတ်

၁၇၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် တပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူလျက် နေ့သန့်စင်နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ သူဖြ ဘွာပစ္စေကဖြ ဘွာသည်၎င်း သူဒွါဝါသပစ္စေကဖြ ဘွာသည်၎င်း မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ အသီးအသီး ဂန္ဓကုဋိဘို့က် တံခါးပေါက်ကို မှီလျက် ရပ်တည်ကုန်၏၊ ထိုအခါ သူဖြ ဘွာပစ္စေကဖြ ဘွာသည် ကောကာလိက ရဟန်းကို အကြောင်းပြု၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆိုခဲ့လျှက်ထား၏—

"(ကောဂါလိကသည်) မနှိုင်းရှည့်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှိုင်းရှည့်ဘိ၏၊ ဤအရာ၌ အဘယ် ပညာရှိသည် ကြံဆနိုင်အံ့နည်း၊ မနှိုင်းရှည့်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်**အား** နှိုင်းရှည့်သော ထိုသူ့ကို အမြင်မှောက်သော ပုထုဇဉ်ဟူ၍ ထင်မှတ်ပါ၊ကုန်၏"ဟု လျှောက်၏။

ဂ-ကတမောဒကတိဿသုတ်

၁၇၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ မြဝတ်စွာဘုရားသည် တပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူလျက် နေ့သန့်စင်နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ သုဗြဟ္မာပစ္စေကဗြဟ္မာသည်ဌင်း သုဒ္ဓါဝါသပစ္စေကဗြဟ္မာသည်ဌင်း ထိုမြဝတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ အသီးအသီး ဂန္ဓကုဋိတို၏ တံခါးပေါက်ကို မှီလျက် ရပ်တည်ကုန်၏၊ ထိုအခါ သုဒ္ဓါဝါသပစ္စေကဗြဟ္မာသည် ကတမောဒကတိဿက ရဟန်းကို အကြောင်းပြု၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆိုလျှောက်ထား၏—

"(ကတမောဒကတိဿကသည်) မနှိုင်းရှည့်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှိုင်းရှည့်ဘိ၏၊ ဤအရာ၌ အဘယ်ပညာရှိသည် ကြံဆနိုင်အံ့နည်း၊ မနှိုင်းရှည့်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်**အား** နှိုင်းရှည့်သော ထိုသူ့ကို ဉာဏ်အမြင် မှောက်မှားသော ပညာမဲ့သူ ဟူ၍ ထင်မှတ်ပါကုန်၏" ဟု လျှောက်၏။

ဃ-တုရူဗြဟ္မသုတ်

၁၈၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ကောဂါလိကရဟန်းသည် အဖူးပေါက်သော အနာရှိရကား ပြင်းစွာ မကျန်းမာ၍ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ပစ္စေကဗြဟ္မာသည် ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ)အချိန်၌ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန် တကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် ကောဂါလိကရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ကောင်းကင်၌ ရပ်လျက် ကောဂါလိက "သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့သည် သီလကို ချစ်ကုန်၏၊ သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေလော့" ဟု ပြောဆို၏၊ အချင်း သင်သည်ကား အဘယ်သူ ဖြစ်သနည်း ဟု ဆို၏၊ ငါသည် တုရူပစ္စေကဗြဟ္မာတည်း ဟု ပြန်ပြော၏၊ အချင်းဗြဟ္မာ သင့်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် အနာဂါမ် ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူသည် မဟုတ်လော၊ သို့ဖြစ်လျက် အဘယ့်ကြောင့် ဤအရပ်သို့ လာသနည်း၊ သင်၏ ဤမျှ အပြစ်ကို မြင်လော့ ဟု ဆို၏။ (ထို့နောက် တုရူဗြဟ္မာသည် ကောဂါလိကရဟန်း**အား** ဂါထာတို့ဖြင့် မှတ်ဆို၏)—

"ဖြစ်လာသော ယောကျ်ား၏ပါးစပ်၌ ဓားမနှင့် တူသော ကြမ်းကြုတ်သော စကားသည် ဖြစ်၏၊ သူမိုက်သည် မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သော စကားကို ဆိုကာ ယင်း ဓားမနှင့်တူသော ကြမ်းကြုတ်သော စကားဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ဖြတ်၏။

အကြင်သူသည် ကဲ့ရဲ့သင့်သူကို ချီးမွမ်း၏၊ အကြင်သူသည်ကား ချီးမွမ်းသင့်သူကို ကဲ့ရဲ့၏၊ ထိုသူသည် ပါးစပ်ဖြင့် အပြစ်ကို ဆည်းပူးသည် မည်၏၊ ထိုအပြစ်ကြောင့် ချမ်းသာကို မရနိုင်။

ကြွေအန်လောင်းရာဘို၌ မိမိကိုယ်နှင့်တကွ အလုံးစုံသော စည်းစိမ်ဥစ္စာ ဆုံးရှုံးခြင်းဟူသော အပြစ်သည် အနည်းငယ်မျှ (မပြောပခလောက်သော) အပြစ်သာဘည်း၊ အညီအညွတ် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဘို၌ စိတ်ပြစ်မှားသော ဤ အပြစ်သည်သာ ကြီးလေးသော အပြစ် မည်၏။

ယုတ်ညံ့သော စကားကိုဌင်း စိတ်ကိုဌင်း ဆောက်တည်၍ အရိယာကို ကဲ့ရဲ့သော သူမိုက်သည် တသိန်းသုံးဆယ့်ခြောက် နိရဗ္ဗုဒနှင့် ငါးအဿဒဘို့ပတ်လုံး ငရဲသို့ရောက်ရ၏ ဟု ရွတ်ဆို၏။

၁၀-ကောကာလိကသုတ်

၁၈၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ကောကာလိက ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား သာရိပုတြာမောဂ္ဂလာန်ဘို့သည် အလိုဆိုး ရှိကုန်၏၊ အလိုဆိုး၏ အလိုသို့ လိုက်ကုန်၏"ဟု လျှောက်၏၊ ဤသို့ လျှောက်သည်ရှိသော် မြတ်စွာဘုရားသည် ကောကာလိက အမည်ရှိသော ရဟန်းအား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—"ကောကာလိက ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ကောကာလိက ဤသို မဆိုလင့်၊ ကောကာလိက သာရိပုတြာမောဂ္ဂလာန်ဘို့သည် သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်၏၊ သာရိပုတြာမောဂ္ဂလာန်တို့၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေလော့" ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ကောကာလိက ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား သာရိပုတြာမောဂ္ဂလာန်တို့သည် အလိုဆိုး ရှိကုန်၏၊ အလိုဆိုး၏ အလိုသို့ လိုက်ကုန်၏" ဟု လျှောက်၏၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ကောကာလိကရဟန်းအား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ "ကောကာလိက ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ကောကာလိက ဤသို မဆိုလင့်၊ ကောကာလိက သာရိပုတြာမောဂ္ဂလာန်တို့သည် သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်၏၊ သာရိပုတြာမောဂ္ဂလာန်တို့၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေလော့"ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ကောကာလိကရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား။ပ။ အလိုဆိုး၏ အလိုသို့ လိုက်ကုန်၏ ဟု လျှောက်၏၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ကောကာလိကရဟန်းအား။ပ။ သာရိပုတြာမောဂ္ဂလာန်တို့သည် သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ကောကာလိကရဟန်းသည် နေရာမှထ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေပြုကာ ဖဲသွားလေ၏၊ ဖဲသွား၍ မကြာမြင့်မီပင် ကောကာလိကရဟန်းအား မုံညင်းစေ့မျှလောက် ရှိကုန်သော အဖုဘို့သည် တကိုယ်လုံးနှံ့၍ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ဒုံညင်းစေ့ပမာဏမှ ပဲနောက်စေ့မျှလောက်၊ ပဲနောက်စေ့ ပမာဏမှ ကုလားပဲမျှလောက်၊ ကုလားပဲပမာဏမှ ဆီးစေ့မျှလောက်၊ ဆီးစေ့ပမာဏမှ ဆီးသီးမျှလောက်၊ ဆီးသီးပမာဏမှ သျှိသျှားဘီးမျှလောက်၊ သျှိသျှားသီး ပမာဏမှ ဥသျှစ်သီးနုမျှလောက်၊ ဥသျှစ်သီးနုပမာဏမှ ဥသျှစ်သီးကြီးမျှလောက် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဥသျှစ်သီးကြီးမျှလောက်ဖြစ်၍ ပေါက်ကွဲကုန်ပြီးလျှင် ပြည်ဆေးတို့ ယိုစီးကုန်၏၊ ထိုအခါ ကောကာလိကရဟန်းသည် ထိုအနာခြောင့် သာလျှင် သေလေ၏၊ သေပြီးသော ကောကာလိကရဟန်းသည် သာရိပုတြာမောဂ္ဂလာန်တို့၌ စိတ်ပြစ်မှားသောကြောင့် ပဒုမငရဲ၌ ဖြစ်လေ၏၊ ထိုအခါ သဟမွတိပြဟ္မာသည် ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ) အချိန်၌ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တခကျောင်းသုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ရပ်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—"အသျှင်ဘုရား ကောကာလိကရဟန်းသည် သေပါပြီ၊ အသျှင်ဘုရား သေပြီးသော ကောကာလိကရဟန်းသည် သာရိပုတြာမောဂ္ဂလာန်ဘို့၌ စိတ်ပြစ်မှားမိသောကြောင့် ပဒုမငရဲ၌ ဖြစ်လေ၏" ဟု လျှောက်၏၊ ဤစကားကို လျှောက်ပြီးနောက် သဟမွတိပြဟ္မာသည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေပြုကာ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုညဉ့်လွန်သောအခါ ရဟန်းတို့ကို မိန့်ဟော်မူ၏—"ရဟန်းတို့ ဤညဉ့်၌ သဟမွတိပြဟ္မာသည် ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ) အချိန်၌ အလွန်နှစ်သက်

ဖွယ်ဒေသာ အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဧတဝန် တကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် ငါဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ငါ့ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ရပ်ပြီးသော် ငါ့အား ဤစကားကို လျှောက်၏—"အသျှင်ဘုရား ကောကာလိကရဟန်းသည် သေပါပြီ၊ အသျှင်ဘုရား သေပြီးသောကောကာလိကရဟန်းသည် သာရိပုတြာဒမာဂ္ဂလာန်ဘို့၌ စိတ်ပြစ်မှားမိသောကြောင့် ပဒုမငရဲ၌ ဖြစ်လေ၏"ဟု လျှောက်၏၊ ရဟန်းတို့ သဟမွတိပြ ဘွာသည် ဤစကားကို လျှောက်၏၊ ဤစကားကို လျှောက်ပြီး၍ ငါဘုရားကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေပြုပြီးလျှင် ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ပျောက်သေ၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် ရဟန်းတပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား ပဒုမငရဲ၌ အသက်အဘိုင်းအရှည်သည် အဘယ်မျှ ရှည်ပါသနည်း ဟု လျှောက်၏၊ ရဟန်း ပဒုမငရဲ၌ အသက်အဘိုင်းအရှည်သည် ရှည်လျားလှ၏၊ထိုပဒုမငရဲ၏ အသက်အဘိုင်းအရှည်ကို ဤမျှကုန်သော နှစ်တို့ဟူ၍၎င်း ဤမျှကုန်သော နှစ်အရာတို့ဟူ၍၎င်း ဤမျှကုန်သော နှစ်အထောင်တို့ဟူ၍၎င်း ဤမျှကုန်သော နှစ်အသိန်းတို့ဟူ၍၎င်း ရေတွက်ခြင်းငှါ မလွယ်ကူ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊အသျှင်ဘုရား ဥပမာပြုရန် တတ်ကောင်းပါသလော ဟု လျှောက်၏၊ရဟန်း တတ်ကောင်း၏ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်း ကောသလတိုင်းဖြစ် တို့နှစ်ဆယ်ဝင်သော နှမ်းလှည်းတစီးသည် ရှိရာ၏၊ ယောကျ်ား တယောက်သည် ထိုနှမ်းလှည်းမှ အနှစ်တရာ အနှစ်တရာ လွန်သောအခါ၌ တစေ့တစ့်သော နှမ်းကို ထုတ်ပစ်ရာ၏၊ ရဟန်း ကောသလတိုင်းဖြစ် တို့နှစ်ဆယ်ဝင်သော ထိုနှမ်းလှည်းသည် ဤလုံလဖြင့် လျင်မြန်စွာသာလျှင် ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏၊ တခုသော အဗ္ဗုဒငရဲသည် ကုန်ခန်းခြင်းသို့ မရောက်ရာ။ ရဟန်း အဗ္ဗုဒငရဲ နှစ်ဆယ်သည် နိရဗ္ဗုဒငရဲတခု ဖြစ်၏၊ရဟန်း နိရဗ္ဗုဒ ငရဲနှစ်ဆယ်သည် အဗဗငရဲတခုဖြစ်၏၊ ရဟန်း အဗဗငရဲနှစ်ဆယ်သည် အဋဋငရဲတခု ဖြစ်၏၊ ရဟန်း အဋဋငရဲနှစ်ဆယ်သည် အဟဟငရဲတခု ဖြစ်၏၊ ရဟန်း အဟဟငရဲနှစ်ဆယ်သည် ကုမုဒငရဲတခုဖြစ်၏၊ ရဟန်း ကုမုဒငရဲနှစ်ဆယ်သည် သောဂန္ဓိကငရဲဘခုဖြစ်၏၊ ရဟန်း သောဂန္ဓိကငရဲနှစ်ဆယ်သည် ဥပ္ပလငရဲ တခုဖြစ်၏၊ ရဟန်း ဥပ္ပလငရဲ နှစ်ဆယ်သည် ပုဏ္ဍရိကငရဲတခု ဖြစ်၏၊ ရဟန်း ပုဏ္ဍရိကငရဲနှစ်ဆယ်သည် ပဒုမငရဲတခုဖြစ်၏၊ ရဟန်း ကောကာလိကရဟန်းသည် သာရိပုတြာမောဂ္ဂလာန်တို့၌ စိတ်ပြစ်မှားမိသောကြောင့် ပဒုမငရဲ၌ ဖြစ်၏ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြီး၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုမှနောက်၌ ဤစကားတော်ကို မိန့်တော်မူပြန်၏—

ဖြစ်လာသော ယောကျ်ား၏ ပါးစပ်၌ ဓားမနှင့်တူသော ကြမ်းကြုတ်သော စကားသည် ဖြစ်၏၊ လူမိုက်သည် မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သော စကားကို ပြောဆိုကာ ယင်းဓားမနှင့် တူသော ကြမ်းကြုတ်သော စကားဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ဖြတ်၏။

အကြင်သူသည် ကဲ့ရဲ့ထိုက်သောသူကို ချီးမွမ်း၏၊ ချီးမွမ်းထိုက်သောသူကို ကဲ့ရဲ့၏၊ ထိုသူမိုက်သည် ပါးစပ်ဖြင့် အပြစ်ကို ဆည်းပူးသည် မည်၏၊ ထိုသူမိုက်သည် ထိုအပြစ်ကြောင့် ချမ်းသာကို မရနိုင်၊

ကြွေအန်လောင်းရာတို့၌ မိမိကိုယ်နှင့်တကွ အလုံးစုံသော စည်းစိမ်ဥစ္စာ ဆုံးရှုံးခြင်းသည် အနည်းငယ်မျှ (မပြောပလောက်သော)အပြစ်သာတည်း၊ အညီအညွတ်ဖြစ်သော သူတို့၌ ပြစ်မှားသော ဤအပြစ်သည်သာလျှင် ကြီးလေးသော အပြစ်မည်၏။

ယုတ်မာသော စကားကိုဎင်း စိတ်ကိုဎင်း ဆောက်တည်၍ အရိယာကို ကဲ့ရဲ့သော သူမိုက်သည် တသိန်းသုံးဆယ့်ခြောက် နိရဗ္ဗုဒနှင့် ငါးအဗ္ဗုဒတို့ပတ်လုံး ငရဲသို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမဝဂ် ပြီး၏။

၂-ဒုတိယဝဂ် ၁-သနက်ုမာရသုတ်

၁၈၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါးဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် သပြေခိုမြစ်ကမ်းနားဌ် (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ သနက်ုမာရဗြဟ္မာသည် ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ)အခါန်ဌ် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းမျိုသည်ဖြစ်၍ သပြေခိုမြစ်ကမ်း တဝှန်းလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျင် တခုသောနေရာဌ် ရပ်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါးဌ် ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို လျှောက်ထား၏—

> "လူမျှားအပေါင်းဌ် အမျိုးအနွယ်ကို စိစစ်လေ့ရှိသော သူတို့တွင် မင်းမျိုးသည် မြတ်၏၊ နတ်လူ အပေါင်းတို့တွင် အသိညာဏ်'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့်'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် မြတ်၏" ဟု (လျှောက်၏)။

သနက်ုမာရဗြဟ္မာသည် ဤဂါထာကို ရွတ်ဆိုလျှောက်ထားသည်ရှိသော် မြတ်စွာဘုရားသည် နှစ်သက်(လက်ခံ)တော်မူ၏၊ ထိုအခါ သနက်ုမာရဗြဟ္မာသည် "ငါ့စကားကို မြတ်စွာဘုရား နှစ်သက်(လက်ခံ)တော်မူ၏" ဟု သိ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျင် အရိုအသေပြုကာ ထိုအရပ်ဌ်ပင်လျင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

၂-ဒေဝဒတ္တသုတ်

၁၈၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါးဌ် ဒေဝဒတ် (ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်မှ ဂယာသီသသို့) ထွက်ခွါသွား၍ မကြာမြင့်မီ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကူဋ်ဒေတာင်ဌ် (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ သဟမွတီဗြဟ္မာသည် ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ) အခါန်ဌ် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်အလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျင် တခုသောနေရာဌ် ရပ်ပြီးသော် ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ မြတ်စွာဘုရား ထံတော်ပါးဌ် ဤဂါထာကို ရွတ်ဆိုလျှောက်ထား၏—

> "ငှက်ပျောပင်ကို ငှက်ပျောသီးသည် ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ဎင်း ဝါးပင်ကို ဝါးသီးသည် ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ဎင်း ကျူပင်ကို ကျူသီးသည် ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ဎင်း ကိုယ်ဝန်သည် အဿတ်ုရ်မြင်းမကို သတ်ဖြတ် ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ဎင်း ပူဇော်သက္ကာရသည် သူယုတ်ကို ဖျက်ဆီး၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၃-အန္ဓကဝိန္ဒသုတ်

၁၈၄။ အခါဘပါးဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓဘိုင်း အန္ဓကဝိန္ဒရွာဌ် (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်မှောင်မိုက်သော ညဉ့်အခါ လုံင်တီးခေါင်ဌ် နေတော်မူသည်ဖြစ်၍

မိုးသည်လည်း တပေါက်တပေါက် ဆုတ်ဖြန်း၏၊ထိုအခါ သဟမ္မတိဗြဟ္မာသည် ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော (သန်ကောင်ယံ)အချိန်၌ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ အနွှကဝိန္ဒ တရွာလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ရှိခိုးပြီးလျှင် တဒုသော နေရာ၌ ရပ်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုလျှောက်ထား၏—

"ရဟန်းသည် အစွန်အဖျား ကျသော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲရာ၏၊ သံယောဇဉ် ဆယ်ပါးမှ လွတ်ချန် အလို့ငှါ ကျင့်ရာ၏၊ ထိုကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ၌ မွေ့လျော်ခြင်းကို အကယ်၍ မရသည်ဖြစ်အံ့၊ စောင့်ရှောက်သော ကိုယ်စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သတိနှင့် ပြည့်စုံလျက် သံဃဘောင်၌ နေရာ၏။

[၂] ဤဒုန္နြကို စောင့်ရှောက်ကာ ရင့်ကျက်သော ပညာ သတိနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ အိမ်တိုင်း အိမ်တိုင်း ဆွမ်းခံလှည့်လည်သော ရဟန်းသည် ဝဋ်ဆင်းရဲဘေးမှ လွတ်လိုသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ဘေးကင်းရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ နှလုံးသွင်းလျက် အစွန်အဖျား ကျသော ကျောင်းတို့ကို မှီဝဲရာ၏။

[၃] အကြင်အရပ်၌ (ခြင်္သေ့ သစ်ကျား သစ်ဝံတ် စသော) ကြောက်မက်ဖွယ် ဘေးရန်တို့သည် ၎င်း မြေတို့သည်၎င်း ရှိကုန်၏၊အလွန်မှောင်မိုက်သော ညဉ့်၌ လျှပ်စစ်ပြက်၏၊မိုးထစ်ချုန်း၏၊ ထိုအရပ်၌ ရဟန်းသည် ကြက်သီး မွေးညင်းထခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ဤစကားကို အကျွန်ုပ်သည် တဆင့်ကြားဖြင့် စိတ်ကူး၍ ပြောသည်မဟုတ်၊ သခြင်းသဘောကို စွန့်ပြီးဖြစ်သော ရဟန္တာတထောင့်ငါးရာကျော် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တရာ့တဆယ် အပါယ်သို့ လားမည်မဟုတ်သော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးဘို့သည် တခုဘည် သော သာသနာတော်၌ ရှိနေသည်ကို စင်စစ် အကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် မြင်ရပါ၏၊

ဤမှာပါးသော ဤသတ္တဝါ အပေါင်းကား ကောင်းမှု အဘို့ရှိ၏ ဟု အကျွန်ုပ်၏ စိတ်ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ပါ၊ (အကြောင်းသော်ကား)မုသာဝါဒမှ ကြောက်သောကြောင့်ပါတည်း" ဟု လျှောက်၏။

၄-အရုဏဝတီသုတ်

၁၈၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ပ။ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား" ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ ရှေးကဖြစ်ဘူးသည်ကား အရုဏဝါ မည်သော မင်းဖြစ်ဘူးလေပြီ၊ ရဟန်းတို့ အရုဏဝါမင်း၏ အရုဏဝတီ မည်သော မင်းနေပြည်သည် ဖြစ်ဘူးပြီ၊ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော သိခီမြတ်စွာဘုရားသည် အရုဏဝတီ မင်းနေပြည်ကို မှီ၍ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူဘူးပြီ၊ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော သိခီမြတ်စွာဘုရားအား အဘိဘူ သမ္ဘဝ အမည်ရှိသော ကောင်းမြတ်သော သာဝကအစုံဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားဘို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုသိခီမြတ်စွာဘုရားသည် အဘိဘူရဟန်းအား "မကောင်းမှုကို အပယ်ပြုပြီးသော ရဟန်း သွားကြကုန်စို့၊ တခုသော

ဗြဉ့ဟ္မဘုံသို့ ဆွမ်းစားချိန်တိုင်အောင် ချဉ်းကပ်ကြကုန်စို့”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ အဘိဉှ ရဟန်းသည် “အသျှင်ဘုရား ကောင်းလှပါပြီ”ဟု ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်ဘိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော သိခိမြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထား၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူခဲသော သိခိမြတ်စွာဘုရားသည်၎င်း အဘိဘူရဟန်းသည်၎င်း ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ား သည် ကွေးသောလက်ရုံးကို ဆန့်တန်းသကဲ့သို့ဎင်း ဆန့်တန်းသော လက်ရုံးကို ကွေးသကဲ့သို့ဎင်း ဤ ဈာဘူသာသျှင် အရဏဝတီ မင်းနေပြည်တော်မှ ကွယ်ခဲ့ကုန်၍ ထိုဗြဟ္မဉ့ပြည်၌ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းဘို့ ထိုအခါ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော သိခိမြတ်စွာဘုရားသည် အဘိဘူရဟန်းကို မိန့်တော်မူ၏— “မကောင်းမှုကို အပယ်ပြုပြီးသောရဟန်း ဗြဟ္မာအားဎင်း ဗြဟ္မာပရိသတ်အားဎင်း အလုပ်အကျွေး ဗြဟ္မာတို့အားဎင်း တရားဟောခြင်းသည် သင်၏ ဉာဏ်၌ ထင်စေလော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ အဘိဘူရဟန်း သည် “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရား တို့ကို) ကိုယ်ဘိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော သိခိမြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီး၍ ဗြဟ္မာတို့ကိုဎင်း ဗြဟ္မာပရိသတ်ကိုဎင်း အလုပ်အကျွေး ဗြဟ္မာတို့ကိုဎင်း တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွါးကို ပြလျက် တရားကို ဆောက်တည်ခဲ့စကာ တရားကျင့်သုံးရန် ထက်သန်ရှင်လန်းစေ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ဗြဟ္မာသည်ဎင်း ဗြဟ္မာပရိသတ်သည်ဎင်း အလုပ်အကျွေးဗြဟ္မာတို့သည်ဎင်း “အချင်းတို့ ဒုံဖယ်ရှိစွ တကား၊ အချင်းဘို့ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်စွဘကား၊ အဘယ့်ကြောင့်လျှင် တပည့်သာဝကသည် ဆရာ ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်၌ တရားဟောဘိသနည်း” ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏၊ ရှုတ်ချကုန်၏ ပြစ်တင် ပြောဆိုကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော(အလုံးစုံသော တရားဘို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော သိခိမြတ်စွာဘုရားသည် အဘိဘူရဟန်းကို မိန့်တော်မူ၏—“မကောင်းမှုကို အပယ်ပြုပြီးသော ရဟန်း သင့်အား ဗြဟ္မာသည်ဎင်း ဗြဟ္မာပရိသတ်သည်ဎင်း အလုပ်အကျွေး ဗြဟ္မာတို့သည်ဎင်း‘အချင်းတို့ အံ့ဖွယ်ရှိစွဘကား၊အချင်းတို့ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်စွတကား၊အဘယ့်ကြောင့် တပည့်သာဝကသည် ဆရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်၌ တရားဟောဘိသနည်း’ ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏၊ မကောင်းမှုကို အပယ်ပြုပြီးသော ရဟန်း ထိုသို့ ကဲ့ရဲ့ကုန်မူကား သင်သည် အဘိုင်းထက်အလွန် ဗြဟ္မာကိုဎင်း ဗြဟ္မာပရိသတ်ကိုဎင်း အလုပ်အကျွေးဗြဟ္မာတို့ကိုဎင်း ထိတ်လန့်စေလော့”ဟု မိန့်တော် မူ၏၊ ရဟန်းတို့ အဘိဘူရဟန်းသည် အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီဟု ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက် သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်ဘိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော သိခိမြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ ပြီး၍ ထင်ရှားမြင်ရသော ကိုယ်ဖြင့်လည်း တရားကို ဟော၏၊ ထင်ရှားမမြင်ရသော ကိုယ်ဖြင့်လည်း တရားကို ဟော၏၊ ထင်ရှားမြင်ရသော အောက် ထက်ဝက်သော ကိုယ်ဖြင့်ဎင်း ထင်ရှားမမြင်ရသော အဆက် ဆက်ဝ က်ဒသော ကိုယ်ဖြင့်ဎင်း တရားကို ဟော၏၊ထင်ရှားမြင်ရသော အထ က် ထက်ဝက်သော ကိုယ်ဖြင့်ဎင်း ထင်ရှားမမြင်ရသော အောက် ထက်ဝက်သော ကိုယ်ဖြင့်ဎင်း တရားကိုဟော၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဗြဟ္မာသည်ဎင်း ဗြဟ္မာပရိသတ်သည်ဎင်း အလုပ်အကျွေးဗြဟ္မာတို့သည်ဎင်း “အချင်းတို့ ရဟန်း၏ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသည်၏အဖြစ် ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသည်၏အဖြစ်သည် အံ့ဖွယ်ရှိစွဘကား၊ အချင်းဘို့ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်စွတကား”ဟု အံ့ဖွယ်သရဲ မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော စိတ် သဘောတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

ထိုအခါ၌ အဘိဘူရဟန်းသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူသို့သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော သိခီမြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ရပ်တည်လျက် လောကဓာတ်တထောင်ကို အသံဖြင့် သိစေခြင်းငှါ စုံမ်းနိုင်ပါ၏" ဟု ရဟန်းအပေါင်း၏ အလယ်၌ ဤသို့ သဘောရှိသော စကားကို လျှောက်ဘူးသည်ကို သိပါသည်ဟု လျှောက်၏။ မကောင်းမှုကို အပပြုပြီးသော ရဟန်း သင်သည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ရပ်တည်လျက် လောကဓာတ်တထောင်ကို အသံဖြင့် သိစေရန် အခါတန်ပြီ၊ သိစေရန် အခါတန်ပြီဟု မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ အဘိဘူရဟန်းသည် အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီဟု ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော သိခီမြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီး၍ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ရပ်တည်လျက် ဤဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို၏—

"မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ အားထုတ်ကြကုန်လော့၊ ထွက်မြောက်ကြောင်း လုံ့လကို ပြုကြကုန်လော့၊ ဘာဝနာနှင့် ယှဉ်သော လုံ့လကို ကြိုးပမ်းကြကုန်လော့၊ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ကျူးအိမ်ကို ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ သေမင်း၏စစ်သည်ကို ချေဖျက်ကြကုန်လော့။

အကြင်သူသည် ဤမွေ့ဝိနယ (သာသနာတော်)၌ မမေ့မလျော့သည်ဖြစ်၍ နေလတ္တံ့၊ ထိုသူသည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော သံသရာကိုပယ်၍ ဆင်းရဲ၏အဆုံးကို ပြုလတ္တံ့" ဟု ရွတ်ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော(အလုံးစုံသော တရားတို့ကို)ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော သိခီမြတ်စွာဘုရားသည်ဖြင်း အဘိဘူရဟန်းသည်ဖြင်း ဗြဟ္မာကိုဖြင်း ဗြဟ္မာပရိသတ်ကိုဖြင်း အလုပ်အကျွေး ဗြဟ္မာတို့ကိုဖြင်း ထိတ်လန့်စေပြီး၍ ။ပ။ ထို့ဗြဟ္မာ့ပြည်မှ ကွယ်ခဲ့ကုန်၍ အရုဏဝတီမင်းနေပြည်တော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော သိခီမြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏ "ရဟန်းတို့ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ တည်ရှိနေစဉ် ဟောသော အဘိဘူရဟန်း၏ ဂါထာတို့ကို သင်တို့ကြားကြကုန်၏လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ "အသျှင်ဘုရား ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ တည်ရှိနေစဉ် ဟောသော အဘိဘူရဟန်း၏ ဂါထာတို့ကို အကျွန်ုပ်တို့ ကြားပါကုန်၏" ဟု လျှောက်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ တည်ရှိနေစဉ် ဟောသော အဘိဘူရဟန်း၏ ဂါထာတို့ကို သင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် ကြားကုန်သနည်းဟု(မေးတော်မူ၏)၊ အသျှင်ဘုရား ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ တည်ရှိနေစဉ် ဟောသော အဘိဘူရဟန်း၏ ဂါထာတို့ကို အကျွန်ုပ်ဘို့သည် ဤသို့ ကြားပါကုန်၏—

"မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ အားထုတ်ကြကုန်လော့၊ ထွက်မြောက်ကြောင်း လုံ့လကို ပြုကြကုန်လော့၊ ဘာဝနာနှင့်ယှဉ်သော လုံ့လကို ကြိုးပမ်းကြကုန်လော့၊ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ကျူးအိမ်ကို ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ သေမင်း၏စစ်သည်ကို ချေဖျက်ကြကုန်လော့။

အကြင်သူသည် ဤမွေ့ဝိနယ(သာသနာတော်၌)မမေ့မလျော့သည်ဖြစ်၍ နေလတ္တံ့၊ ထိုသူသည် ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော သံသရာကို ပယ်စွန့်၍ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏အဆုံးကို ပြုလတ္တံ့" ဟု ကြားရပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ တည်ရှိနေစဉ် ဟောသော အဘိဘူရဟန်း၏ ဂါထာတို့ကို ဤအတိုင်း ကြားရပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)၊ ရဟန်းတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ ရဟန်းတို့ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ တည်ရှိနေစဉ် ဟောသော အဘိဘူရဟန်း၏ ဂါထာတို့ကို သင်တို့ကြားကုန်သည်ကား ကောင်းသည်သာလျှင်တည်း။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ကြကုန်ပြီ။

၅-ပရိနိဗ္ဗာနသုတ်

၁၈၆။ အခါဘပါးဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခါနီး အချိန် ကုသိနာရုံပြည် အကွေ့မလ္လာမင်းတို့ အင်ကြင်းဥယျာဉ်တော အင်ကြင်းပင်ပျိုတို့၏ အကြားဌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏ "ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ယခု (၎)မိန့်မှာတော်မူခဲ့အံ့၊ ပြုပြင်အပ်သော 'သင်္ခါရ' တရားတို့သည် ပျက်စီးခြင်းသဘော ရှိကုန်၏၊ မမေ့မလျော့သော သတိတရားဖြင့် ကိစ္စပြီးစီးအောင် အားထုတ်ကြကုန်လော့၊ ဤကား မြတ်စွာဘုရား၏ မနာက်ဆုံး မိန့်ခွန်းတော်ပေတည်း" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ ပဌမစျာန်မှ ထတော်မူ၍ ဒုတိယစျာန်ကို ဝင်စားတော်၏၊ ဒုတိယစျာန်မှ ထတော်မူ၍ တတိယစျာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ တတိယစျာန်မှ ထတော်မူ၍ စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ စတုတ္ထစျာန်မှ ထတော်မူ၍ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်မှ ထတော်မူ၍ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်မှ ထတော်မူ၍ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်မှ ထတော်မူ၍ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်မှ ထတော်မူ၍ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်မှ ထတော်မူ၍ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်မှ ထတော်မူ၍ စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ စတုတ္ထစျာန်မှ ထတော်မူ၍ တတိယစျာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ တတိယစျာန်မှ ထတော်မူ၍ ဒုတိယစျာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ ဒုတိယစျာန်မှ ထတော်မူ၍ ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ ပဌမစျာန်မှ ထတော်မူ၍ ဒုတိယစျာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ ဒုတိယစျာန်မှ ထတော်မူ၍ တတိယစျာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ တတိယစျာန်မှ ထတော်မူ၍ စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ စတုတ္ထစျာန်မှ ထတော်မူပြီးသည်၏ အခြားမဲ့၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူသည်ရှိသော် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်နှင့်တပြိုင်နက် သဟမွတိဗြဟ္မာသည် ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

"အလုံးစုံသော တရားဘို့ကို ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အားဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဤသို့သော ဆရာသခင် အတုမဲ့ဘုရားသျှင်သော်မှလည်း အကြင်လောက၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူ၏ ခဲ့သေး၏၊ ထိုလောကထဲ၌ အားလုံး ရှိသမျှသတ္တဝါဘို့သည် ရုပ်နာမ်အစု အတွင်ဘောကို စွန့်ပစ်ကြရကုန်မည်ချည်းသာတည်း" ဟု ရွတ်ဆို၏။

မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသည်ရှိသော် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်နှင့် တပြိုင်နက် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

"ပြုပြင်အပ်သော သင်္ခါရတရားတို့သည် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းသဘော ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ မမြဲလေကုန်ဉ့ဟကား၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးနောက် ချုပ်ပျောက်လေကုန်စတကား၊ ထိုသင်္ခါရတရားတို့၏ ငြိမ်းခြင်းသည်သာလျှင် ချမ်းသာပေလိမ့်တကား" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

မြင်စ္ဓာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသည်ရှိသော် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်နှင့် တပြိုင်နက် အသျှင် အာနန္ဒာသည် ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

"မုန်မြင်သော ဂုဏ်ဒတော်အားလုံးဘို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အလုံးစုံသော တရားတို့ကို ကိုယ်ဘိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြင်စ္ဓာဘုရား ပဒုံနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလတ်သော် ထိုအခိုက်ဝယ် ကြောက်မက်ဖွယ် (မြေလှုပ်ခြင်း) သည် ဖြစ်လေပြီ တကား၊ ကြက်သီးမွေးညှင်း ထစေတတ်သော (မြေလှုပ်ခြင်း) သည် ဖြစ်လေပြီတကား" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

မြင်စ္ဓာဘုရား ပဒုံနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသည်ရှိသော် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူသည်နှင့် တပြိုင်နက် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် ဤဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို၏—

"တဏှာကင်းတော်မူသော စက္ခုငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စ္ဓာဘုရားသည် ငြိမ်းအေးသော နိဗ္ဗာန်သို့ (ကြွရာန်) ရည်စူး၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလေပြီ၊ (ထို့ကြောင့်) စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်၍ ကောင်းဆိုး နှစ်ပါးကို အတူထားလျက် နှုတော်မူနိုင်သော မြတ်စ္ဓာဘုရား၏ ထွက်လေ ဝင်လေမရှိတော့ပြီတကား၊

(မြတ်စ္ဓာဘုရားသည်) ညှိုးငယ်ခြင်း မရှိသော စိတ်ဖြင့် ဝေဒနာကို သည်းခံတော်မူလေပြီ၊ ထိုမြတ်စ္ဓာဘုရား၏ စိတ်တော်သည် ဆိမ်းလျှံ ငြိမ်းသက်သို့ပင် (ချုပ်ငြိမ်း) လွတ်မြောက်တော်မူလေပြီတကား" ဟု ရွတ်ဆို၏။

ဒုတိယဝဂ် ပြီး၏။

ဇြဟ္မသံယုတ် ပြီး၏။

၇-ဗြာဟ္မဏသံယုတ်

၁-အရဟန္တဝဂ် ၁-ဓနဥ္ဇာနိသုတ်

၁၈၇။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေး၍ မွေးရာဖြစ်သော ငွေ့ဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုဒေခါ ဘာရဒ္ဒါဇအနွယ်ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားတယောက်၏ ဓနဥ္ဇာနီမည်သော ပုဏ္ဏေးမသည် ဘုရား၌၎င်း တရားတော်၌၎င်း သံဃာတော်၌၎င်း အလွန်ကြည်ညို၏၊ ထိုအခါ ဓနဥ္ဇာနီပုဏ္ဏေးမသည် ဘာရဒ္ဒါဇအနွယ်ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားအား ထမင်းကို ဆောင်ယူပေးသည်ရှိသော် ချွတ်ချော်ခြင်းကြောင့် "နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ" ဟု သုံးကြိမ် ဥဒါန်းကျူးရင့်၏။

ဤသို့ ဥဒါန်းကျူးရင့် သည်ရှိသော် ဘာရဒ္ဒါဇအနွယ် ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားသည် ဓနဥ္ဇာနီပုဏ္ဏေးမအား— "ဤသူယုတ်မသည် ဤသို့သာလျှင် အရာရာ၌ ထိုဦးပြည်းရဟန်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆို့ခဲ့၏၊ သူယုတ်မ ယခုအခါ သင်၏ ဆရာဖြစ်သော ထိုဘုရားအား ငါးသည် အယူဝါဒကို တင်အံ့" ဟု ဆို၏၊ "ပုဏ္ဏား နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားအား အယူဝါဒကို တင်နိုင်သော သူကို စင်စစ် အကျွန်ုပ် မမြင်၊ သို့သော်လည်း ပုဏ္ဏား သင် သွားပါလော့၊ သွားလျှင် သင်သိရပါလိမ့်မည်" ဟု ပြောဆို၏။

ထိုအခါ ဘာရဒ္ဒါဇအနွယ်ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားသည် အမျက်ထွက်သည် နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေပြီး၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆိုလျှောက်ထား၏—

"ဂေါတမ အဘယ်ကို ဖြာတောက်သော် ချမ်းသာစွာ နေရသနည်း၊အဘယ်ကို ဖြတ်တောက်သော် **မစိုးရိမ်**ရသနည်း၊ အဘယ်မည်သော တခုသော တရားအား ဖြတ်တောက်ခြင်းကို နှစ်သက်ပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား အမျက်ဒေါသကို ဖြတ်တောက်သော် ချမ်းသာစွာ နေရ၏၊ အမျက်ဒေါသကို ဖြတ်တောက်သော် **မစိုးရိမ်**ရ၊ အဆိပ်လျှင် အရင်းအမြစ်ရှိသော ချို့မြိန်ခြင်းလျှင် အဖျားရှိသော အမျက်ဒေါသအား ဖြတ်တောက်ခြင်းကို အရိယာတို့သည် ချီးမွမ်းကုန်၏၊ ထို အမျက်ဒေါသကိုပင်လျှင် ဖြတ်တောက်သည်ရှိသော် **မစိုးရိမ်**ရ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် ဘာရဒ္ဒါဇ အနွယ်ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏— "အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားဘော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာသော်ကား မှောက်ထားသော ဝတ္ထုကို လှန်ဘိသကဲ့သို့၎င်း ဖုံးလွှမ်းထားသော ဝတ္ထုကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့၎င်း မျက်စိလည်သော သူအား လမ်းကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့၎င်း 'မျက်စိအမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်'ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်းကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့၎င်း ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူ၏၊ အသျှင်

ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော်ကိုဂုဏ်း သံဃာတော်ကိုဂုဏ်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမ၏ အထံ၌ ရှင်သာမဏေအဖြစ်ကို ရလိုပါ၏၊ ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို ရလိုပါ၏" ဟု လျှောက်၏။

ဘာရဒ္ဒါဇအန္ဓယ်ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား၏အထံ၌ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရသည် သာလျှင်ဘည်း၊ ပဉ္စင်းဖြစ်၍ မကြာမြင့်သေးသော အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇသည် တယောက်တည်း ဆိပ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မဒမ္မမဒလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်ကာ နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍နေသည်ရှိသော် မကြာမြင့်မီပင်လျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြုကြသော အမျိုးသားများ လိုလားဘောင့်ဘအပ်သော အဘုမရှိသော အကျင့်မြတ်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို မကြာမီ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်ဘိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကောင်းစွာ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရ၏၊ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မင်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မင်)ကိစ္စအသို့ငှါ တပါးသော ပြုဖွယ်မရှိတော့ပြီ ဟုသိ၏၊ အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇသည် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ဘွင် တပါး အပါအဝင် ဖြစ်လေသတည်း။

၂-အက္ကောသသုတ်

၁၈၈။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျေး၍ မွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီဘင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ "ဘာရဒ္ဒါဇအန္ဓယ်ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားသည် ရဟန်းခဂါဘမ၏ အထံ၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြုသတတ်" ဟု အနက္ကာသက ဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏား ကြားသောကြောင့် အမျက်ထွက်သည် နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မလျောက်ပတ်ကုန်သော ကြမ်းကြုတ်ကုန်သော စကားတို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို ဆဲရေး၏ ခြိမ်းချောက်၏။

ဤသို့ ဆဲရေးခြိမ်းချောက်သည်ရှိသော် မြတ်စွာဘုရားသည် အက္ကောသကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားကို "ပုဏ္ဏား ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ သင်၏ ဧည့်သည်ဖြစ်သည့် အဆွေခင်ပွန်း ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် လာကုန်၏လော" ဟု မိန့်တော်မူ၏၊အသျှင်ဂေါတမ တရံတခါ အကျွန်ုပ်၏ ဧည့်သည်ဖြစ်သော အဆွေခင်ပွန်း ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် လာပါကုန်၏" ဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ သင်သည် ထိုအဆွေခင်ပွန်း ဆွေမျိုးသားချင်းဘို့အား ခဲဖွယ်ကိုငင်း စားဖွယ်ကိုငင်း လျက်ဖွယ်ကိုငင်း ပေးသည် မဟုတ်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ခဂါဘမ ဟုံဘခါ အကျွန်ုပ်သည် အဆွေခင်ပွန်း ဆွေမျိုးသားချင်းဘို့အား ခဲဖွယ်ကိုငင်း စားဖွယ်ကိုငင်း လျက်ဖွယ်ကိုငင်း ပေးပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား ထိုသူတို့သည် အကယ်၍ မခံယူကုန်သည် ဖြစ်အုံ့၊ ထိုဥစ္စာသည် အဘယ်သူအား ရောက်သနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါဘမ ထိုသူတို့သည် အကယ်၍ မခံယူကုန်သည်ဖြစ်အုံ့၊ ထိုဥစ္စာသည် အကျွန်ုပ်ဘို့အားသာလျှင် ရောက်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား ဤအဘူသာလျှင် အကြင်အကြောင်းကြောင့် သင်သည် မဆဲရေးထိုက်ကုန်သော ငါ့ကို ဆဲရေး၏၊ မချုတ်ချယ် ထိုက်ကုန်သော ငါတို့ကို ချုတ်ချယ်၏၊ မချောက်ချား ထိုက်ကုန်သော ငါတို့ကို ချောက်ချား၏၊ သင်၏ ထိုဆဲရေးခြင်း စသည်ဘို့ကို ငါတို့ မခံယူကုန်၊ ပုဏ္ဏား ဤဆဲရေးခြင်း စသည်သည် သင့်အား သာလျှင် ရောက်၏၊ ပုဏ္ဏား ဤဆဲရေးခြင်း စသည်သည် သင့်အားသာလျှင် ရောက်၏။

ပုဏ္ဏား စင်စစ် အကြင်သူသည် ဆဲရေးဘဘ်သော သူကို ပြန်၍ ဆဲရေး၏၊ ချုတ်ချယ်တတ်သော သူကို ပြန်၍ ချုတ်ချယ်၏၊ ချောက်ချားတတ်သော သူကို ပြန်၍ ချောက်ချား၏၊ ပုဏ္ဏား ဤသူကို အတူခံစားသည် ပြုတုံ့ပြုသည် မည်၏ ဟု ဆိုအပ်၏၊ ထိုငါတို့သည် သင်နှင့်အတူ ခံစားဖက် မပုတ်ကုန်၊ ပြုတုံ့ မပြုကုန်၊ ပုဏ္ဏား ဤဆဲရေးခြင်း စသည်သည် သင့်အားသာလျှင် ရောက်၏၊ ပုဏ္ဏား ဤဆဲရေးခြင်း စသည်သည် သင့်အားသာလျှင် ရောက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ မင်းနှင့် တကွသော ပရိသတ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို "ရဟန်းဂေါတမသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်၏" ဟု သိ၏၊ ယင်းသို့သိလျက် အသျှင်ဂေါတမသည် အမျက်ထွက်ဘိ၏ ဟု ဆို၏။

"ပုဏ္ဏား ယဉ်ကျေးသော တရားနှင့်အညီ အသက်မွေးလေ့ရှိသော သစ္စာလေးပါးတရားကို ကောင်းစွာသိ၍ ကိလေသာမှ လွတ်သော စိတ်ရှိသော ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိသော တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော အမျက်မထွက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အမျက်ထွက်ခြင်းသည် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။

အကြင်သူသည် အမျက်ထွက်သူကို ပြန်၍ အမျက်ထွက်၏၊ ထိုသူသည်သာ ထိုအမျက်ထွက်သော သူကို ပြန်၍ အမျက်ဆွက်ခြင်းကြောင့် ယုတ်မာ၏၊ အမျက်ထွက်သူကို ပြန်၍ အမျက်မထွက်သူသည် အောင်နိုင်ခဲသော ရန်စစ်သည်ကို အောင်နိုင်သည် မည်၏။

အကြင်သူသည် အမျက်ထွက်သောသူဘပါးကို သိသည်ရှိသော် သတိနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ အမျက်ကို ငြိမ်းအေးစေ၏၊ (ထိုအမျက်ကို မတုံ့ပြန်သောသူသည်) မိမိသူဘပါး နှစ်ဦးသားတို့၏ အကျိုးစီးပွါးကို ကျင့်သည်မည်၏။

အကြင်သူတို့သည် (သစ္စာလေးပါး) တရား၌ မသိမလိမ္မာကြကုန်၊ (ထို သူတို့သည်) မိမိ သူဘပါး နှစ်ဦးသားတို့အား အမျက်ငြိမ်းစေသော ကုစားခြင်းအားဖြင့် ကုစားသူကို လူမိုက်ဟူ၍ မှတ်ထင်ကုန်၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် အက္ကောသကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင် ဂေါတမ(တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ။ပ။ ထိုအကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော်ကိုလည်း သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမ၏ အထံ၌ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုပါ၏ ဟု လျှောက်၏။ပ။ အက္ကောသကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ရှင်သာမဏေအဖြစ်ကို ရလေ၏၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလေ၏။

ရဟန်းဖြစ်၍ မကြာမြင့်သေးသော အသျှင်အက္ကောသကဘာရဒ္ဒါဇသည် တယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မေ့မေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်ကာ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသည်ရှိသော် ကောင်းစွာသာလျှင် လူ့ဘောင်မှ(ရဟန်းဘောင်)သို့ ဝင်ရောက်(ရဟန်း)ပြုကြသော အမျိုးသားများ လိုလားတောင့်တအပ်သော အတုမရှိသော အကျင့်မြတ်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို မကြာမီ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်ဘိုင်ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကောင်းစွာ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မင််)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မင််)ကိစ္စအလို့ငှါ တပါးသော ပြုဖွယ်မရှိတော့ပြီ ဟု သိ၏၊ အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇသည် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဘို့တွင် တပါး အပါအဝင် ဖြစ်လေသတည်း။

၃-အသုရိန္ဒကသုတ်

၁၀၉။ အခါတပါးဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေး၍ မွေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်းဌ် (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ "ဘာရဒ္ဒါဇအန္တယ် ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားသည် ရဟန်းဂေါတမ၏ အထံဌ် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် (ရဟန်းပြု) သတတ် ဟု အသုရိန္ဒကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏား ကြားသောခကြောင့် အမျက်ထွက်သည် နှလုံးမသာသည် ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မသျောက်ပဘ်ကုန်သော ကြမ်းကြုတ်ကုန်သော စကားတို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို ဆဲရေး၏၊ ခြိမ်းချောက်၏၊ ဤသို့ ဆဲရေးခြိမ်းချောက်သည် ရှိသော် မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ် နေတော်မူ၏။ ထိုအခါဌ် အသုရိန္ဒကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား "ရဟန်း အောင်ပြီ ရဟန်း အောင်ပြီ" ဟု ဆို၏—

"ပုဏ္ဏား ကြမ်းကြုတ်သော စကားကို ဆိုသော် သူမိုက်သည် စကားမျှဖြင့် (သူတပါးကို) အောင်ပြီ ဟူ၍ အောက်မေ့၏၊ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်၏ အကြင်သည်းခံမှုသည် ရှိ၏၊ ထိုသည်းခံမှု သည်သာ ထိုပညာရှိအား အောင်မြင်ခြင်း ဖြစ်၏။

အကြင်သူသည် အမျက်ထွက်သူကို ပြန်၍ အမျက်ထွက်၏၊ ထိုသူသည်သာ ထိုအမျက် ထွက်သောသူကို ပြန်၍ အမျက်ထွက်ခြင်းကြောင့် ယုတ်မာ၏၊ အမျက်ထွက်သူကို ပြန်၍ အမျက်မထွက်သူသည် အောင်နိုင်ခဲသော ရန်စစ်သည်ကို အောင်နိုင်သည် မည်၏။

အကြင်သူသည် အမျက်ဆွက်သော သူဘပါး ကို သိသည်ရှိသော် သဘိန့်ငှ် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ အမျက်ကို ငြိမ်းအေးစေ၏၊ (ထိုအမျက်ကို မတုံ့ပြန်သော သူသည်) မိမိသူဘပါး နှစ်ဦးသားတို့၏ အကျိုးစီးပွါးကို ကျင့်သည်မည်၏။

အကြင် သူတို့သည် (သစ္စာလေးပါး) တရားဌ် မသိ မလိမ္မာကြကုန်၊ (ထိုသူတို့သည်) မိမိသူတပါး နှစ်ဦးသားတို့အား အမျက်ငြိမ်းစေသော ကုစားခြင်းအားဖြင့် ကုစားသူကို လူမိုက်ဟူ၍ မှတ်ထင်ကုန်၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် အသုရိန္ဒကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင် ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ။ပ။" ဟု လျှောက်၏၊ အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇ သည် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် တပါးအပါအဝင် ဖြစ်၏။

၄-ဗလဂါကသုတ်

၁၉၀။ အခါတပါးဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေး၍ မွေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်းဌ် (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ "ဘာရဒ္ဒါဇ အန္တယ်ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားသည် ရဟန်းဂေါဘမ အထံဌ် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် (ရဟန်းပြု) သတတ်ဟု ဗီလဂိုက ဘာရဒ္ဒါဇ ပုဏ္ဏား ကြားသောကြောင့် အမျက်ထွက်သည် နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဆိတ်ဆိတ်နေလျက် တခုသောနေရာဌ် ရပ်တည်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဗီလဂိုကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏား၏ စိတ်အကြံကို မိမိစိတ်ဖြင့် သိတော်မူ၍ ဗီလဂိုကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားကို ဂါထာဖြင့် မိန့်တော်မူ၏—

"အကြင်သူမိုက်သည် မပြစ်မှားထိုက်သော စင်ကြယ်၍ ကိလေသာမရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ပြစ်မှား၏၊ (ထိုသူ၏) မကောင်းမှုသည် လေညာသို့ လွှင့်အပ်သော သိမ်မွေ့သော မြူကဲ့သို့ ထိုသူမိုက်ထံသို့သာလျှင် ပြန်ရောက်ရာ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် ဗိလင်္ဂိကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏။ပ။ သို၏။ အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇသည် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် တပါးအပါအဝင် ဖြစ်၏။

၅-အဟိံသကသုတ်

၁၉၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အဟိံသကဘာရဒ္ဒါဇ ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေ၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် အဟိံသကပါတည်း၊ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် အဟိံသကပါတည်း" ဟု လျှောက်၏—

အကြင်သူသည် ကိုယ်နှုတ်စိတ်ဖြင့် သူတပါးကို မသတ်ဖြတ် မညှဉ်းဆဲ၊ ထိုသူသည် အဟိံသက ဖြစ်၏၊ သင်သည် အဟိံသကဖြစ်ခဲ့မူ အမည်အားလျော်စွာ မညှဉ်းဆဲသူ ဖြစ်ပါလေလော့၊ မှန်၏ အကြင်သူသည် သူတပါးကို မသတ်ဖြတ် မညှဉ်းဆဲ၊ ထိုသူသည်သာလျှင် အဟိံသက အမှန်ဖြစ်၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် အဟိံသကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏။ပ။ သို၏၊ အသျှင်အဟိံသကဘာရဒ္ဒါဇသည် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဘို့တွင် တပါးအပါအဝင် ဖြစ်၏။

၆-ဇဋ္ဌာသုတ်

၁၉၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ဇဋ္ဌာဘာရဒ္ဒါဇ ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေ၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို လျှောက်ထား၏—

"ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ ဖွဲ့ယှက်ဘတ်သော တဏှာ ကိုယ်ပသန္တာန်၌ ဖွဲ့ယှက်တတ်သော တဏှာ ယင်း(ကိုယ်တွင်း ကိုယ်ပ၌ ဖြစ်သော)ဖွဲ့ယှက်တတ်သော တဏှာသည် သတ္တဝါအပေါင်းကို ဖွဲ့ယှက်အပ်ပါ၏၊ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားအား ထိုအကြောင်းကို မေးလျှောက်ပါ၏၊ ဤဖွဲ့ယှက်တတ်သော တဏှာကို အဘယ်သူသည် ဖြေရှင်းနိုင်ပါအံ့နည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ပဋိသန္ဓေ ပညာရှိ၍ ပြင်းစွာ အားထုတ်မှုရှိသော ရင့်ကျက်သည့် ပညာရှိသော (သံသရာဘေးကို) ရှုလေ့ရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလ၌ တည်၍ (သမာဓိ) စိတ်ကိုငင်း (ဝိပဿနာ) ပညာကိုငင်း ပွါးစေလျက် ဤဖွဲ့ယှက်တတ်သော တဏှာကို ဖြေရှင်းနိုင်၏။

အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား တပ်စွန်းမှု‘ရာဂ’ အမျက်ထွက်မှု‘ဒေါသ’ မသိမှု‘အဝိဇ္ဇာ’တို့သည် ကင်းပြတ်ကုန်၏၊ အာသဝေကုန်ပြီးဖြစ်၍ ရဟန္တာဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဖွဲ့ယှက်တတ်သော တဏှာကို ဖြေရှင်းအပ်ပြီ။

အကြင်နိဗ္ဗာန်၌ နာခံသည်ရှင်း ရှုပ်သည်ရှင်း ထိပါးမှုဟူသော အမှတ်‘ပဋိဃသညာ’သည်ရှင်း ရုပ်၌ ဖြစ်သော အမှတ်‘ရူပသညာ’သည်ရှင်း အကြွင်းမဲ့ ချုပ်၏၊ ဤနိဗ္ဗာန်၌ ဖွဲ့ယှက်တတ်သော တဏှာသည် ကင်းပြတ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် ဇဋိဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏၊ အသျှင်ဂေါတမ(တရားဘော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏။ပ။ အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇသည် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ဘွင် တပါးအပါအဝင် ဖြစ်၏။

၇-သဒ္ဓိကသုတ်

၁၉၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ သဒ္ဓိကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို လျှောက်ထား၏—

“လောက၌ မည်သည့် ဗြာဟ္မဏမျိုးမဆို ပြင်းထန်သော အကျင့်ကို ကျင့်လျက် သီလရှိပါသော်လည်း စင်ကြယ်သည် မဟုတ်၊ ဗေဒင်သုံးပုံ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့်‘စရဏ’နှင့် ပြည့်စုံ၍ အမျိုးသန့်သော ဗြာဟ္မဏသည်သာ စင်ကြယ်၏၊ ဝိဇ္ဇာ စရဏကို မသိသော ဤမှတပါး အခြားသတ္တဝါသည် မစင်ကြယ်”ဟု လျှောက်၏။

ပဏ္ဏား စင်ကြယ်၏ ဟူသော စကားကို များစွာ ဆိုပါသော်လည်း ယောက်ဃ်းပုပ်ကဲ့သို့ ကိလေသာအတွင်းပုပ်သော ညစ်ညူးခြင်းရှိသော ဟန်ဆောင်မှုကို မှီသူသည် အမျိုးဇာတ်ကြောင့် ဗြာဟ္မဏမဖြစ်နိုင်။

မင်းဖြစ်စေ ပဏ္ဏားဖြစ်စေ ကုန်သည်ဖြစ်စေ သူဆင်းရဲဖြစ်စေ ဒုန်းစက္ကား ပန်းမိုက် သွန်ပင်ဖြစ်စေ ထက်သန်သော ဝီရိယရှိ၍ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်သော စိတ်ရှိကာ မြဲမြံသောအားထုတ်မှုရှိသူသည်သာ မြင့်မြတ်သော စင်ကြယ်ခြင်းသို့ ရောက်နိုင်၏၊ ပဏ္ဏား ဤသို့ သိလော့ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် သဒ္ဓိကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏၊အသျှင်ဂေါတမ တရားတော်သည် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏။ပ။အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇသည် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် တပါးအပါအဝင် ဖြစ်၏။

၈-အဂ္ဂိကသုတ်

၁၉၄။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်ဘို့ကို အစာကျေး၍ မွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အဂ္ဂိကဘာရဒ္ဒါဇ ပဏ္ဏားသည် “မီးကို ပူဇော်အံ့၊ မီးပူဇော်ခြင်းဖြင့် လုပ်ကျွေးအံ့”ဟု ထောပတ်နှင့် နို့ဃနာကို ရောစပ်စီရင်အပ်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူ၏၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ အိမ်စဉ်အတိုင်း ဆွမ်းခံ လှည့်လည်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အဂ္ဂိကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏား၏အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ တခုသောနေရာ၌ ရပ်တော်မူ၏၊ အဂ္ဂိကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည်ဆွမ်းအလို့ငှါ ရပ်ဘည်နေသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်သော ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆိုလျှောက်ထား၏—

“(အသျှင်ဒဂါတမ)ဗေဒင်သုံးပုံ ‘ဝိဇ္ဇာ’တို့နှင့်ပြည့်စုံ၍ အမျိုးသန့်သော များသော အကြွေးအမြင်နှင့်လည်း ပြည့်စုံလျက် ဗေဒင်သုံးပုံ ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကြွေးအမြင် ‘စရဏ’နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဤနို့ ဃနာဆွမ်းကို သုံးဆောင်ထိုက်ရာ၏”ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား ဇာတိ သုတ ဝိဇ္ဇာ စရဏ ဟူသော စကားကို များစွာ ဆိုသော်လည်း, ယောက်သွားပုပ်ကဲ့သို့ ကိလေသာ အာဘွင်းပုပ်သော ညစ်ညူးခြင်း ရှိသော ဟန်ဆောင်မှုတို့ဖြင့် ခြံရုံသူသည် အမျိုးဇာတ်ကြောင့် ဗြာဟ္မဏ မဖြစ်နိုင်။

“အကြင် ရဟန်းသည် ရှေး၌ နေခဲ့ဘူးသော ခန္ဓာ အစဉ်ကို သိ၏၊နတ်ပြည်ကိုလည်း အပါယ်ကိုလည်း မြင်၏၊ ထိုမှတပါး ဇာတိ၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ ရောက်၏၊ ထိုရဟန်းသည်သာ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ဘဝ၏ အဆုံးသို့ ရောက်၏။

ဤသုံးပါးသော အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ဘို့ဖြင့် ဝိဇ္ဇာသုံးပါးရှိသူသည် ဗြာဟ္မဏ မည်၏၊ ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုဗြာဟ္မဏသည် ဤနို့ ဃနာဆွမ်းကို စားထိုက်၏”ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်သည် ဗြာဟ္မဏမည်ဘော်မူပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် ဘဉ်းပေးတော်မူပါလော့” ဟု လျှောက်၏—

“ပုဏ္ဏား ဂါထာဖြင့် သီဆို၍ ရအပ်သော ဆွမ်းကို ငါဘုရား မသုံးဆောင်၊ ပုဏ္ဏား (အကျိုးအကြောင်းကို) သိမြင်ကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့အား ဤသုံးဆောင်ခြင်းသည် တရားသဘောသို့ မသက်ဝင်၊ ဘုရားသျှင်တို့သည် ဂါထာတို့ဖြင့် သီဆို၍ ရသောဆွမ်းကို ပယ်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏား ဤသည်လျှင် သူတော်ကောင်းတရား၌ တည်ကုန်သော ဘုရားသျှင်တို့၏ အသက်မွေးခြင်းတည်း။

ပုဏ္ဏား ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ရှာမှီးတတ်သော နောင်တ ပူပန်မှု ငြိမ်းပြီးသော အလုံးစုံကိစ္စပြီးပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို ဂါထာဖြင့်သီဆို၍ ရသော ဆွမ်းမှတပါး အခြားသော ဆွမ်းဖြင့်ဖြစ်စေ အဖျော်ဖြင့်ဖြစ်စေ လုပ်ခကျွေးလော့၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ကောင်းမှုကို အလိုရှိသောသူ၏ လယ်မြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်၏”ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် အဂ္ဂိကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဂေါတမ(တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ”ဟု လျှောက်၏။ပ။ အသျှင်အဂ္ဂိကဘာရဒ္ဒါဇသည် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဘို့ဘွင် တပါးအပါအဝင် ဖြစ်၏။

၉-သုန္ဒရိကသုတ်

၁၉၅။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသလတိုင်း သုန္ဒရိကမြစ်၏ ကမ်းနား၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ သုန္ဒရိကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် မီးကိုပူဇော်၏၊ မီးပူဇော်ခြင်းဖြင့် လုပ်

ကျွန်း၏၊ ထိုအခါ၌ သုန္ဒရိကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် မီးကို ပူဇော်ပြီး၍ မီးပူဇော်ခြင်းဖြင့် လုပ်ကျွေးပြီး၍ နေရာမှ ထလျက် "အဘယ်သူသည် ဤမီးပူဇော်ကြွင်း (ဃနာထမင်း) ကို စားရာအံ့နည်း" ဟု ထက်ဝန်းကျင် အရပ်လေးမျက်နှာကို လှည့်ရှု၍ ကြည့်၏၊ သုန္ဒရိကဘာရဒ္ဒါဇ ပုဏ္ဏားသည် တခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ ခေါင်းမြီးခွံ့လျက် ထိုင်နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်သောကြောင့် လက်ဝဲလက်ဖြင့် မီးပူဇော်ကြွင်း (ဃနာထမင်း) ကို ယူ၍ လက်ျာလက်ဖြင့် ရေကရားကို ယူလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လေ၏၊ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သုန္ဒရိကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏား၏ခြေသံကြောင့် ဦးခေါင်းကို ဖွင့်တော်မူ၏၊ ထိုအခါ၌ သုန္ဒရိကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် "ဤအသျှင်သည် ဦးပြည်းပါတကား၊ ဤအသျှင်သည် ဦးပြည်းပါတကား" ဟု ထိုအရပ်မှ ပြန်ဆုတ်လို၏၊ ထို့နောက် သုန္ဒရိကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားအား "ဤလောက၌ ဦးပြည်းကုန်သော ဗြာဟ္မဏအချို့တို့သည်လည်း ရှိတတ်ကုန်သေး၏၊ ငါသည် ထိုဦးပြည်းဖြစ်သောသူ ကို ကပ်၍ ဇာတ် ကို မေးရမူကား ကောင်းလေစ့" ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထိုအခါ သုန္ဒရိကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်သည် အဘယ်ဇာတ်ရှိသနည်း" ဟူ၍ ဤစကားကို လျှောက်၏—

"ပုဏ္ဏား ဇာတ်ကို မမေးလင့်၊ အကျင့် 'စရဏ' ကိုသာ မေးလော့၊ မီးသည် ထင်းမှ ဖြစ်၏၊ အမျိုးပင် ယုတ်သော်လည်း ရဟန်းသည် တည်ကြည်ခြင်းရှိ၏၊ အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကို သိဘာဝ်၏၊ အရှက်ဖြင့် (မကောင်းမှုတို့ကို) တားမြစ်တတ်၏။

မှန်ကန်မှု သစ္စာဖြင့် ယဉ်ကျေး၏၊ ဣန္ဒြေကို ဆုံးမခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဉာဏ်ဘို့၏ အဆုံးသို့ ရောက်၏၊ အကျင့်မြတ်ကို သုံးပြီးဖြစ်၏၊ ဆောင်အပ်ပြီးသော ပူဇော်မှု ယဇ်လည်း ရှိ၏၊ ထို ရဟန်း ကို လျောက်ပတ်သော အခါ၌ ပင့်ခေါ်ရာ၏၊ထိုပင့်ခေါ်တတ်သူသည် မြတ်သောအလှူခံတို့ကို ပူဇော်သည်မည်၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အကြင်ပူဇော်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ထိုသို့ သဘောရှိသော ဉာဏ်ဘို့၏ အဆုံးသို့ ရောက်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို ဖူးမြင်ရပါ၏၊ ထို့ကြောင့် မချွတ် ဤပူဇော်ခြင်းသည် အကျွန်ုပ်အား ကောင်းစွာ ပူဇော်ခြင်း ဖြစ်လတ္တံ့၊ ကောင်းစွာ လုပ်ကျွေးခြင်း ဖြစ်လတ္တံ့၊ မှန်၏၊ အသျှင်ဘုရားဘို့ကဲ့သို့သော ပဂ္ဂိုလ်တို့ကို မဖူးမြော်ရသောကြောင့် မီးပူဇော်ကြွင်း (ဃနာထမင်းကို) တပါးသော သူသည် စား၏ ဟု (လျှောက်၏)။

အသျှင်ဂေါတမသည် ဗြာဟ္မဏဖြစ်ပါပေ၏၊ အသျှင်သည် ဘဉ်းဒေးတော်မူပါလော့ ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား ဂါထာဖြင့် သီဆို၍ ရအပ်သော ဆုမ်းကို ငါဘုရား မသုံးဆောင်၊ ပုဏ္ဏား (အကျိုးအကြောင်း) ကို သိမြင်ကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့အား ဤသုံးဆောင်ခြင်းသည် တရားသဘောသို့ မသက်ဝင်၊ ဘုရားသျှင်ဘို့သည် ဂါထာဘို့ဖြင့် သီဆို၍ရသော ဆုမ်းကို ပယ်ကုန်၏၊ ပုဏ္ဏား ဤသည်သျှင် သူတော်ကောင်းတရား၌ တည်ကုန်သော ဘုရားသျှင်တို့၏ အသက်မွေးခြင်းတည်း။

ပုဏ္ဏား ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ရှာမှီးတတ်သော နှောင်တပူပန်မှု ငြိမ်းပြီးသော အလုံးစုံကိစ္စ ပြီးပြီးသော ထိုရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဂါထာဖြင့် သီဆို၍ ရသောဆုမ်းမှ တပါး အခြားသော ဆုမ်းဖြင့်ဝင်း အဖျော်ဖြင့်ဝင်း လုပ်ကျွေးလော့၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ကောင်းမှုကို အလိုရှိသော သူ၏ လယ်မြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ သို့ဖြစ်လျှင် အကျွန်ုပ်သည် ဤမီးပူဇော်ကြွင်း (ဃနာထမင်း)ကို အဘယ်သူအား ပေးရအံ့နည်းဟု (လျှောက်၏)၊ "ပုဏ္ဏား နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏမင်းမျိုး လူမျိုးနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ ငါဘုရားကိုဂုဏ်း ငါဘုရား၏ တပည့်သာဝကကိုဂုဏ်း ဖယ်ထား၍ မီးပူဇော်ကြွင်း(ဃနာထမင်း)ကို စားသည်ရှိသော် ကောင်းစွာကြည်ဖြူခြင်းသို့ ရောက်ရာသော သူကို ငါမမြင်၊ သို့ဖြစ်သောကြောင့် သင်သည် ထိုမီးပူဇော်ကြွင်း(ဃနာထမင်း)ကို စိမ်းသော မြက် သစ်ပင်မရှိရာ၌မူလည်း စွန့်လော့၊ ပိုးမရှိသော ရေ၌မူလည်း မျှောလော့"ဟု မိန့်ဆို၏။

ထိုအခါ၌ သုန္ဒရိကဘာရဒ္ဝါဇပုဏ္ဏားသည် ထိုမီးပူဇော်ကြွင်း(ဃနာထမင်း)ကို ပိုးမရှိသော ရေ၌ မျှော၏၊ ထိုအခါ၌ ထိုမီးပူဇော်ကြွင်း (ဃနာထမင်း) သည် ရေ၌ မျှောအပ်သည်ရှိသော် စိတ်စိတ် စိဉ်စိဉ်မြည်၏၊ ထက်ဝန်းကျင် အခိုးထ၏၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြင်းစွာ အခိုးထ၏၊ တနေ့လုံး ပူသော သံဘေဒခဲကို ရေ၌ ထည့်သည်ရှိသော် စိတ်စိတ် စိတ်စိတ်မြည်သကဲ့သို့ ထက်ဝန်းကျင် အခိုးထသကဲ့သို့ ထက်ဝန်းကျင် ပြင်းစွာ အခိုးထသကဲ့သို့ ထို့အတူ ထိုမီးပူဇော်ကြွင်း (ဃနာထမင်း)သည် ရေ၌ ထည့်သည်ရှိသော် စိတ်စိတ် စိတ်စိတ်မြည်၍ အခိုးထ၏၊ ထက်ဝန်းကျင် အခိုးထ၏၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြင်းစွာ အခိုးထ၏။

ထိုအခါ သုန္ဒရိကဘာရဒ္ဝါဇပုဏ္ဏားသည် ထိတ်လန့်သည် ကြက်သီးမွေးညင်း ထသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားဆီသို့ ချဉ်းကပ်လျက် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်နေ၏၊ တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်နေသော သုန္ဒရိကဘာရဒ္ဝါဇပုဏ္ဏားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဂါထာတို့ဖြင့် ရွတ်ဆိုဟောကြား၏—

"ပုဏ္ဏား ထင်းကို မီးရှို့သော သင်သည် မီးရှို့ကာမျှဖြင့် စင်ကြယ်၏ဟု မအောက်မေ့လင့်၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ထိုသင်းကို မီးရှို့ခြင်းသည် အပဋ္ဌသာဖြစ်၏၊ ထိုစကားသည် မှန်၏၊ အကြင်သူသည် အပဖြစ်သော မီးရှို့ခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းကို အလိုရှိ၏၊ ထိုသူကို ထိုမီးရှို့ခြင်းကြောင့် စင်ကြယ်၏ဟု ပညာရှိတို့ မဆိုကုန်။

ပုဏ္ဏား ငါသည် ထင်းကို မီးရှို့ခြင်းကို ပယ်၍ ကိုယ်ဘင်းသန္တာန်၌သာလျှင် ဉာဏ်မီးကို တောက်ပစေ၏၊ မပြတ် တောက်ပသော (ဉာဏ်)မီးရှိသော အမြဲမပြတ် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသော ရဟန္တာဖြစ်သော ငါသည် မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်၏။

ပုဏ္ဏား သင်၏ထောင်လှောင်ခြင်း မာန သည် ထမ်းပိုးဝန်သဖွယ် ဖြစ်၏၊ အမျက်ဒေါသသည် မီးခိုးသဖွယ် ဖြစ်၏၊ မမှန်ချွတ်ယွင်း ပြောဆိုခြင်းသည် ပြာသဖွယ် ဖြစ်၏။ ပုဏ္ဏား (ငါ၏) လျှာသည် (တရားတည်းဟူသော ယဇ်ကို ပူဇော်ခြင်းငှါ) ယဇ်ယောက်မသဖွယ် ဖြစ်၏၊ (သတ္တဝါတို့၏) နှလုံးသည် (ဘရားတ ဉ်းဟူသော) ယဇ်၏ မီးတောက်ရာ ဌာနသဖွယ် ဖြစ်၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းစွာ ယဉ်ကျေးသော စိတ်သည် မီးသဖွယ် ဖြစ်၏။

ပုဏ္ဏား (အဋ္ဌကိကမဂ်) တရားသည် ထုံးအိုင်သဖွယ် ဖြစ်၏၊ သီလဟူသော ရေချိုးဆိပ် ရှိ၏၊ မနောက်ကျ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည် သူတော်ကောင်းတို့အား ချီးမွမ်းအပ်၏၊ အကြင် ထုံးအိုင်၌ စင်စစ် ဉာဏ်၏ အဆုံးသို့ ရောက်ကြသူ (ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်) ရေချိုးကုန်၏၊ ထိုထုံးအိုင်၌ မစုတ်သော ကိုယ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ သာလျှင် တဖက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်)သို့ ကူးကုန်၏။

ပုဏ္ဏား မှန်ကန်သောစကား တရား 'ဓမ္မ' စောင့်စည်းမှု ဟူသော ဤပြာဘွစရိယသည် မင်္ဂလမပဋိပဒါကို မှီသည်ဖြစ်၍ မြတ်သော အဖြစ်သို့ ရောက်၏၊ထိုသင်သည် ဖြောင့်မတ်ကုန်သော

(ရဟန္တာ)ပုဂ္ဂိုလ်ဘို့၌ ရှိခိုးခြင်းကို ပြုလော့၊ ထိုသူကို တရားအနှစ်ရှိ၏ ဤသို့ ငါဟော၏" ဟု (ရှုတ်ဆိုဟောကြား၏)။

ဤသို့ ဟောကြားတော်မူသည်ရှိသော် သုန္ဒရိကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဤသို့ လျှောက်၏၊ အသျှင်ဂေါတမ(တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါ၏။ပ။ အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇသည် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဘို့တွင် တပါး အပါအဝင် ဖြစ်၏။

၁၀-ဗဟုတရသုတ

၁၉၄။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသလဘိုင်း တောအုပ်တခု၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ဘာရဒ္ဒါဇအနှယ်ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားတယောက်အား ခိုင်းနှုတ်ဆယ်လေးကောင်တို့သည် ပျောက်ကုန်၏၊ ထိုအခါ၌ ဘာရဒ္ဒါဇအနွယ်ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားသည် ထိုနှုတ်တို့ကို ရှာသည်ရှိသော် ထိုတောအုပ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် တောအုပ်အတွင်း၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ၍ ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာထားလျက် ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေ့ရှု့ သတိကိုဖြစ်စေကာ ထိုင်နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်သောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာတို့ကို ရှုတ်ဆိုလျှောက်ထား၏—

"ဤရဟန်းအား နှုတ်ပျောက်၍ ခြောက်ရက်ရှိလာသော ဤယနှုတ် ခိုင်းနှုတ် တဆဲ့လေးကောင်တို့ မပျောက်လေကုန်သလော၊ ထိုသို့ မပျောက်သောကြောင့် ဤရဟန်းသည် ချမ်းသာစွာ နေရယောင်ဘကား။

ဤရဟန်းအား နှမ်းခင်း၌ တရက် နှစ်ရက်သာ ကြွင်းကျန်ရစ်ကုန်သော နှမ်းငုတ်တို့ မရှိလေကုန်သလော၊ ထိုသို့ မရှိသောကြောင့် ဤရဟန်းသည် ချမ်းသာစွာ နေရယောင်တကား။

ဤရဟန်းအား အချည်းနှီးသော ကျီ၌ ကြွက်တို့ လှည့်လည်လျက် မမြူးထူးကုန်သလော၊ ထိုသို့ မမြူးထူးသောကြောင့် ဤရဟန်းအား ချမ်းသာစွာ နေရယောင်တကား။

ဤရဟန်းအား ခုနစ်လပတ်လုံး သုတ်သင်မှု ကင်းသော မြက်အခင်းသည် ဥပုဒ်ငှကပိုးတို့ဖြင့် မဖုံးလွှမ်းလေသလော၊ ထိုသို့ မဖုံးလွှမ်းသောကြောင့် ဤရဟန်းသည် ချမ်းသာစွာနေရယောင်တကား။

ဤရဟန်းအား သားဘယောက် နှစ်ယောက်စီရှိကုန်သော မုဆိုးမ ဖြစ်သည့် သမီးခုနစ်ယောက်ဘို့ မရှိကုန်သလော၊ ထိုသို့ မရှိသောကြောင့် ဤရဟန်းသည် ချမ်းသာစွာ နေရယောင်ဘကား။

ဤရဟန်းအား မျက်စိနီကြောင်၍ မှည့်မည်းရှိသော မိန်းမသည် အိပ်နေသူကို ခြေဖြင့် ကျောက်ကန်၍ မနှိုးလေသလော၊ ထိုသို့မနှိုးသောကြောင့် ဤရဟန်းသည် ချမ်းသာစွာ နေရယောင်တကား။

ဤရဟန်းအား မိုးသောက်ထအခါ၌ မြီရှင်တို့သည် 'ပေးကုန်လော့၊ ပေးကုန်လော့' ဟု မဒေါသတောင်းကုန်လေသလော၊ ထိုသို့မတောင်းသောကြောင့် ဤရဟန်းသည် ချမ်းသာစွာနေရယောင်တကား" ဟု (ရှုတ်ဆိုလျှောက်ထား၏)။

ပုဏ္ဏား ငါ့အား နွားပျောက်၍ ခြောက်ရက်ရှိလာသော ဤယနေ့၌ ခိုင်းနွား တဆဲ့လေး ကောင်တို့ မပျောက်ကုန်၊ ပုဏ္ဏား ထို့ကြောင့် ငါသည် ချမ်းသာစွာ နေရ၏။

ပုဏ္ဏား ငါ့အား နှမ်းခင်း၌ တရက် နှစ်ရက်သာ ကြင်းကျန်ရစ်ကုန်သော နှမ်းငုတ်တို့ မရှိကုန်၊ ပုဏ္ဏား ထို့ကြောင့် ငါသည် ချမ်းသာစွာ နေရ၏။

ပုဏ္ဏား ငါ့အား အချည်းနှီးသော ကျီ၌ ကြွက်တို့ လှည့်လည်သျှက် မမြူးထူးကုန်၊ ပုဏ္ဏား ထို့ကြောင့် ငါသည် ချမ်းသာစွာ နေရ၏။

ပုဏ္ဏား ငါ့အား ခုနစ်လပတ်လုံး သုတ်သင်မှု ကင်းသော မြက်အခင်းသည် ဥပုါဠ်ဂ ပိုးတို့ဖြင့် မဖုံးလွှမ်း၊ ပုဏ္ဏား ထို့ကြောင့် ငါသည် ချမ်းသာစွာ နေရ၏။

ပုဏ္ဏား ငါ့အား သားတယောက် နှစ်ယောက်စီ ရှိကုန်သော မုဆိုးမဖြစ်သည့် သမီး ခုနစ် ယောက်တို့ မရှိကုန်၊ ပုဏ္ဏား ထို့ကြောင့် ငါသည် ချမ်းသာစွာ နေရ၏။

ပုဏ္ဏား ငါ့အား မျက်စိနီခြောင်၍ မှည့်မည်းရှိသော မိန်းမသည် အိပ်နေသည်ကို ခြေဖြင့် ကျောက်ကန်၍ မနှိုး၊ ပုဏ္ဏား ထို့ကြောင့် ငါသည် ချမ်းသာစွာ နေရ၏။

ပုဏ္ဏား ငါ့အား အိုးသောက်ထအခါ၌ မြီရှင်တို့သည် 'ပေးကုန်လော့၊ ပေးကုန်လော့' ဟု မဘောင်းကုန်၊ ပုဏ္ဏား ထို့ကြောင့် ငါသည် ချမ်းသာစွာ နေရ၏"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် ဘာရဒ္ဒါဇအနွယ် ဖြစ်သောပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့ လျှောက်၏ "အသျှင်ဂေါတမ(တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိစွတကား၊ အသျှင် ဂေါဘမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိစွတကား၊ အသျှင်ဂေါဘမ ဥပမာသော်ကား မှောက်၍ ထားအပ်သောဝတ္ထုကို လှန်၍ ပြရာသကဲ့သို့၎င်း ဖုံးလွှမ်း၍ ထားသော ဝတ္ထုကို ဖွင့်လှစ်၍ ပြရာသကဲ့သို့၎င်း ခရီးမှားသောသူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားရာသကဲ့သို့၎င်း 'မျက်စိ အမြင်ရှိကုန်သော သူတို့သည် ရူပါရုံတို့ကို မြင်ကုန်လတ္တံ့' ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီး တန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြရာသကဲ့သို့၎င်း ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူ၏၊ ထို့အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော်ကိုလည်း သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင် ဂေါဘမ၏ အထံ၌ ရှင်အဖြစ် ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုပါ၏"ဟု လျှောက်၏၊ ဘာရဒ္ဒါဇအနွယ် ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ရှင်အဖြစ် ရဟန်းအဖြစ်ကို ရသည်သာလျှင်တည်း။

ရဟန်းဖြစ်၍ မကြာမြင့်သေးသော အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇသည် တယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မနေမမ်လျော့ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိကာ နေသည်ရှိသော် မကြာမြင့်မီ ပင်လျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြုကြသော အမျိုးသားများ လိုလားတောင့်တအပ်သော အတုမရှိသော အကျင့်မြတ်၏အဆုံး ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌သာလျှင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကောင်းစွာ သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ဂနှိုပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်)ကိစ္စလိုငှါ တပါးသော ပြုဖွယ်မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏၊ အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇသည် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဘို့တွင် တပါးအပါအဝင် ဖြစ်လေသတည်း။

ဧရှးဦးစွာသော အရဟန္တဝဂ် ပြီး၏။

၂-ဥပါသကဝဂ် ၁-ကသိဘာရဒ္ဝါဇသုတ်

၁၉၇။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါးဦး မြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်း ဒက္ခိဏာဂိရိဇနပုဒ် ဧကနာဠ ပုဏ္ဏားရွာ၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ၌ ကသိဘာရဒ္ဝါဇ ပုဏ္ဏားအား ပျိုးကြဲသော အခါ၌ ထွန်ငါးရာတို့ကို နွားတို့ဖြင့် ကအပ်ကုန်၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ကသိဘာရဒ္ဝါဇပုဏ္ဏား၏ အလုပ်ခွင်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ကသိဘာရဒ္ဝါဇပုဏ္ဏားသည် (လုပ်သားတို့အား) ကျွေးမွေးဆဲ ဖြစ်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကျွေးမွေးရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူပြီးလျှင် တခုသော အရပ်၌ ရပ်တော်မူ၏၊ ကသိဘာရဒ္ဝါဇအမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားသည် ဆွမ်းအလှူံဌါ ရံပ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်လေလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ "ရဟန်း အကျွန်ုပ်သည် ထွန်လည်း ထွန်၏၊ စိုက်ပျိုးလည်း စိုက်ပျိုး၏၊ ထွန်၍ငင်း စိုက်ပျိုး၍ငင်း စား၏၊ ရဟန်း သင်သည်လည်း ထွန်လည်း ထွန်လော့၊ စိုက်ပျိုးလည်း စိုက်ပျိုးလော့၊ ထွန်၍ငင်း စိုက်ပျိုး၍ငင်း စားလော့" ဟု လျှောက်၏။ "ပုဏ္ဏား ငါသည် ထွန်လည်း ထွန်၏၊ စိုက်ပျိုးလည်း စိုက်ပျိုး၏၊ ထွန်၍ငင်း စိုက်ပျိုး၍ငင်း စား၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် ရဟန်းဂေါတမ၏ ထမ်းပိုးကိုငင်း ထွန်တုံးကိုငင်း ထွန်ယွဉ်းကိုငင်း နှင်တံကိုငင်း နွားလားတို့ကိုငင်း မတွေ့မြင်ရပါကုန်၊ သို့ဖြစ်လျက် အသျှင်ဂေါတမသည် "ပုဏ္ဏား ငါသည် ထွန်လည်း ထွန်၏၊ စိုက်ပျိုးလည်း စိုက်ပျိုး၏၊ ထွန်၍ငင်း စိုက်ပျိုး၍ငင်း စား၏" ဟု မိန့်ဆိုဘိ၏ ဟု လျှောက်၏၊ ထိုအခါ ကသိဘာရဒ္ဝါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆိုလျှောက်၏—

"သင်သည် လယ်ထွန်သူ ဟူ၍ ဝန်ခံ၏၊ သင်၏လယ်ထွန်မှုကို အကျွန်ုပ်မမြင်ရ၊ အကျွန်ုပ်မေးအပ်သော လယ်ထွန်သော သင် သည် ဖြေကြားပါလော့၊ ထိုလယ်ထွန်မှုကို အဘယ်သို့လျှင် သိရကုန်အံ့နည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

"ပုဏ္ဏား ငါ၏ ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါသည် မျိုးစေ့မည်၏၊ ငါ၏ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလသည် မိုးရေမည်၏၊ ငါ၏ပညာသည် ထမ်းပိုး ထွန်တုံး မည်၏၊ ငါ၏ ရှက်မှု ဟိရိဝရားသည် ထွန်သံမည်၏၊ ငါ၏စိတ်သည် ကိုးမည်၏၊ ငါ၏အောက်မေ့မှု သတိသည် ထွန်သွား နှင်တံမည်၏။

ကာယသုစရိုက်သုံးပါးဖြင့် လုံခြုံ၏၊ ဝစီသုစရိုက် လေးပါးဖြင့်လည်း လုံခြုံ၏၊ အာဟာရ (ရှာမှီးရာ)၌ငင်း ဝမ်းရေး(သုံးဆောင်ရာ)၌ငင်း စောင့်ရှောက်၏၊ ဝစီသုစာဖြင့် ရိတ်ဖြတ်ခြင်းကို ပြု၏၊ ကောင်းသော နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သည် ငါ၏ လှည်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏။

ငါဘုရား၏ ဝီရိယသည် နိဗ္ဗာန်သို့ ရွေးရှု။ ရှန်းသည် ဖြစ်၍ ဝန်ရှုန်းနွှားမည်၏၊ အကြင် နိဗ္ဗာန်အရပ်သို့ ရောက်သော် မစိုးရိမ်ရ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်အရပ်သို့ မဆုတ်မနစ် ရှုန်းသွား၏။

ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် လယ်ထွန်ခြင်းဖြစ်၏၊ ထိုလယ်ထွန်ခြင်းသည်ကား အမြိုက်နိဗ္ဗာန်အသီးရှိ၏၊ ဤသို့သော လယ်ထွန်ခြင်းကို ထွန်ပြီးသည်ရှိသော် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲမှု လွတ်မြောက်၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

"အသျှင်ဂေါတမသည် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်အသီးရှိသော လယ်ထွန်သောကြောင့် လယ်ထွန်ယောကျ်ား ဖြစ်ဘော်မူပါခေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် ဘုဉ်းပေးတော်မူပါလော့" ဟု (လျှောက်၏)။

"ပုဏ္ဏား ဂါထာဖြင့် သီဆို၍ ရဒသာ ဆွမ်းကို ငါမသုံးဆောင်၊ပုဏ္ဏား အကျိုးအကြောင်းကို သိမြင်ကုန်ဒသာ သူဘို့အား ဤသုံးဆောင်ခြင်းသည် တရားသဘော ဟို မသက်ဝင်၊ ဘုရားသျှင်တို့သည် ဂါထာဖြင့် သီဆို၍ ရသောဆွမ်းကို ပယ်ကုန်၏၊ပုဏ္ဏား ဤ သည်သျှင် သူတော်ကောင်း တရား၌ တည်ကုန်ဒသာ ဘုရားသျှင်ဘို့၏ အသက်ဓမ္မခြင်းတည်း။

ပုဏ္ဏား ဂုဏ်ဒကျးဇူးကို ရှာမှီးဘက်ဒသာ နောင်တ ပူပန်မှု ငြိမ်းပြီးသော အလုံးစုံကိစ္စ ပြီးပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို(ဂါထာဖြင့်)ရွတ်ဆို၍ ရသောဆွမ်းမှတပါး အခြားသော ဆွမ်းဖြင့်ဝင်း အဓဖျာဖြင့်ဝင်း လုပ်ကျွေးသော့၊ ဆိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ကောင်းမှုကို အလိုရှိသော သူ၏ လယ်မြေသဖွယ် ဖြစ်၏"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိဒသော် ကသိဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားဘော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏။ပ။ ယနေ့မှစ၍ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ ရောက်ဒသာ ဥပါသကာဘုမှတ်ဘော်မူပါလော့ ဟု (လျှောက်၏)။

၂-ဥဒယသုတ်

၁၉၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်းယူပြီးလျှင် ဥဒယပုဏ္ဏား၏ အိမ်၌ ချဉ်းကပ်တော်မူ၏၊ ထိုအခါ ဥဒယပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ သပိတ်ကို ဆွမ်းဖြင့် ပြည့်စေ၍၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ဥပဒယပုဏ္ဏား၏ အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်ခဘော်မူ၏ ။ပ။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ဥဒယပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ သပိတ် ကို ဆွမ်းဖြင့် ပြည့်စေ၍ မြတ်စွာဘုရားအား"ဤရဟန်းဂေါတမသည် အရသာ၌ တပ်မက်ဓမာသည် ဖြစ်၍ အဖန်တလဲလဲ လာ၏"ဟု လျှောက်၏—

"ပုဏ္ဏား မျိုးစေ့ကို အဖန်ဘလဲလဲပင် စိုက်ပျိုးကုန်၏၊ မိုးမင်းသည် အဖန်တလဲလဲ ရွာသွန်း၏၊ လယ်ထွန်ယောကျ်ားဘို့သည် အဖန်ဘလဲလဲ လယ်ထွန်ကုန်၏၊ တိုင်းနိုင်ငံသူသည် အဖန်တလဲလဲ စပါး အလိုဥာ ကပ်ရောက်၏။

ဖုန်းတောင်းယာစကာဘို့သည် အဖန်ဘလဲလဲ တောင်းကုန်၏၊ အလှူရှင်တို့သည် အဖန်တလဲလဲ ပေးလှူကုန်၏၊ အလှူရှင်သည် အဖန်ဘလဲလဲ ပေးလှူ၍ အဖန်တလဲလဲ နတ်ပြည် ရွာနသို့ ရောက်ရ၏။

နို့ညှစ်သမားဘို့သည် အဖန်တလဲလဲ နို့ညှစ်ကုန်၏၊ နွားငယ်သည် အဖန်တလဲလဲ အမိနွားမသို့ ကပ်၏၊ အဖန်တလဲလဲ ပင်ပန်း၏၊ တုန်လှုပ်လည်း တုန်လှုပ်၏၊ ပညာနုံ့သော သူသည် အဖန်တလဲလဲ အမိဝမ်းသို့ ရောက်ရ၏။

အဖန်တလဲလဲ ပဋိသန္ဓေလည်း နေရ၏၊ သေလည်း သေရ၏၊ အဖန်တလဲလဲ သင်းချိုင်းသို့ ဆောင်ကုန်၏၊ပညာကြီးသူသည် အဖန်ဘလဲလဲ မဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း နိဗ္ဗာန်ကိုရ၍ အဖန်တလဲလဲ ပဋိသန္ဓေ မနေရ"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်ဘော်မူသည်ရှိဒသော် ဥဒယပုဏ္ဏားသ ့ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏၊ "အသျှင်ဂေါဘမ(တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏။ပ။ အသျှင်ဂေါဘမသည် အကျွန်ုပ်

ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူ ဥပါသကာ ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါလေ့”ဟု (လျှောက်၏)။

၃-ဒေဝဟိတသုတ်

၁၉၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် လေနာစဲကပ်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဥပဝါဏ သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်အကျွေး ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်ဥပဝါဏကို “ဥပဝါဏ ငါဘုရား တိုက်ဘုန်းတော်မူ၏၊ သင်သည် ငါ့အတွက် ရေနွေးကို သိလော့”ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ ဟု အသျှင်ဥပဝါဏသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ဒေဝဟိတပုဏ္ဏားး၏ အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ဆိတ်ဆိတ်နေလျက် တခုသော နေရာ၌ ရပ်၏၊ ဒေဝဟိတပုဏ္ဏားသည် ဆိတ်ဆိတ်ငြိမ်နေလျက် တခုသော နေရာ၌ ရပ်သော အသျှင်ဥပဝါဏကို မြင်လေလျှင် ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆိုလျှောက်ထား၏—

“ဦးပြည့်သည်ဖြစ်၍ ဒုက္ခဋ္ဌသင်္ကန်းကိုရုံလျက် ဆိတ်ဆိတ်ရပ်နေသော အသျှင်သည် အဘယ်ကို တောင့်တလျက် အဘယ်ကို ရှာမှီးလိုသည်ဖြစ်၍ အဘယ်ကို တောင်းခံခြင်းငှါ လာသနည်း”ဟု လျှောက်၏။

“ပုဏ္ဏား လောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် လေနာစဲကပ်တော်မူ၏၊ ပုဏ္ဏား သင့်အား အကယ်၍ ရေနွေးရှိသည်ဖြစ်အုံ၊ မြတ်စွာဘုရားအား လှူလော့။

ပူဇော်ထိုက်ကုန်သော သူတို့၏ အပူဇော်ကို ခံရသော အလေးအမြတ် ပြုထိုက်ကုန်သော သူတို့၏ အလေးအမြတ်ပြုခံရသော အရှိအသေပြုထိုက်ကုန်သော သူတို့၏ အရှိအသေပြုခံရသော ထိုမြတ်စွာဘုရားအတွက် ထိုရေနွေးကို ဆောင်ရန် အလိုရှိ၏”ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ထိုအခါ၌ ဒေဝဟိတပုဏ္ဏားသည် ရေနွေးတဆမ်းကို ယောကျ်ားအား ယူစေ၍ တင်လဲတထုပ်ကိုလည်း အသျှင်ဥပဝါဏအား လှူ၏၊ ထိုအခါ၌ အသျှင်ဥပဝါဏသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ရေနွေးဖြင့် ရေချိုးစေပြီးလျှင် ရေနွေးဖြင့် တင်လဲကို ဖျော်ကာ မြတ်စွာဘုရားအား ဆက်ကပ်၏၊ ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရား၏ လေနာသည် ငြိမ်းလေ၏။

ထိုအခါ ဒေဝဟိတပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစ၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆိုလျှောက်ထား၏—

“အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၌ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို လှူရအံ့နည်း၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၌ လှူအပ်သော အလှူသည် အကျိုးကြီးပါသနည်း၊ အဘယ်သို့လျှင် ပေးလှူပူဇော်သောသူအား အဘယ်သို့လျှင် အလှူသည် ပြည့်စုံသနည်း”ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား အကြင်ရဟန်းသည် ရှေးဦးခန့်ခွဲဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို သိ၏၊ နတ်ပြည်ကိုလည်း အပါယ်ကိုလည်း မြင်၏၊ ထိုမှတပါး ဇာတိ၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ ရောက်၏၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိပြီး၍ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီး ဖြစ်၏။

ဤရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၌ လှူဖွယ်ကို လှူရာ၏၊ ဤရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၌ ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် အကျိုးကြီး၏၊ ဤသို့လျှင် ပေးလှူပူဇော်သော သူအား ဤ သို့လျှင် အလှူသည် ပြည့်စုံ၏”ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် ဒေဝဘိတပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤ ဒုံလျှောက်၏ “အသျှင်ဂေါတမ(တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏။ပ။ အသျှင်ဂေါတမ သည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း သို့ ရောက်သော ဥပါသကာဟူ၍ မှတ်တော်မူပါလော့” ဟု (လျှောက်၏)။

၄-မဟာသာလသုတ်

၂၀၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ၌ အိုမင်းသည်ဖြစ်၍ ဟောင်းနွမ်းသော အဝတ်အရုံရှိသော ဗြာဟ္မဏမဟာသာလပုဏ္ဏားတယောက်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေ၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော ထို ဗြာဟ္မဏမဟာသာလပုဏ္ဏားအား မြတ်စွာဘုရားသည်—ပုဏ္ဏား သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် အိုမင်းသည်ဖြစ်၍ ဟောင်းနွမ်းသော အဝတ်အရုံရှိသနည်း ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ ဤအရပ်၌ အကျွန်ုပ်အား သားလေးယောက် ရှိပါကုန်၏၊ထိုသားတို့သည် မယားတို့နှင့် တိုင်ပင်၍ အကျွန်ုပ်ကို အိမ်မှ နှင်ထုတ်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)၊ “ပုဏ္ဏား သို့ဖြစ်လျှင် သင်သည် ဤဂါထာတို့ကို သင်ယူ၍ လူအပေါင်း စုဝေးရာ အစည်းအဝေးသဘင်၌ သားတို့ အဘူတက္က ထိုင်နေကုန် သည်ရှိသော် ရွတ်လော့ ဟု မိန့်ဆို၏—

“အကြင်သားတို့ဖြင့် အကျွန်ုပ် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခဲ့ရ၏၊ အကြင်သားဘို့၏ကြီးပွါးခြင်းကို လည်း အလိုရှိခဲ့၏၊ ခွေးတို့သည် ဝက်ကို (ဟောင်၍) နှင်ထုတ်ကုန်သကဲ့သို့ ထိုသားတို့သည် မယားတို့နှင့်အတူ တိုင်ပင်ကာ (ငါ့ကို မြည်တမ်း ငေါက်အော်၍) နှင်ထုတ်ကုန်၏။

သူတော်မဟုတ် ယုတ်မာသော ရက္ခိုသ်တို့သည် သားဘို့၏ အသွင်အပြင်ဖြင့် ငါ့ကို ‘ဖခင် ဖခင်’ဟု ခေါ်ကုန်၏၊ ထိုရက္ခိုသ်တို့သည် အရွယ်လွန်သော ငါ့ကို စွန့်ကုန်ယောင်တကား။

အိုမင်းသည်ဖြစ်၍ အသုံးမပြုနိုင်သော မြင်းကို အစာမကျွေးပဲ ဖယ်ထားဘိသကဲ့သို့ သူမိုက်တို့၏ အဖအိုသည် သူဘပါးအိမ်ဘို့၌ တောင်းစားရ၏။

ငါ၏ လက်စုံ တောင်ဝှေးသည်ကား မြတ်သေး၏၊ငါ့အား မရိုသေ မတုပ်ဝပ်သော သားတို့သည် မမြော်ကုန်၊တောင်ဝှေးသည် ကြမ်းသော နွားကိုလည်း တားမြစ်နိုင်၏၊ ထို့ပြင် ကြမ်းသော ခွေးကိုလည်း တားမြစ်နိုင်၏။

တောင်ဝှေးသည် မှောင်ထဲ၌ ရှေ့သွားဖြစ်နိုင်၏၊နက်သောရေ၌ ထောက်တည်ရာကို ရနိုင်၏၊ ချော်ကျသော်လည်း တောင်ဝှေး၏ အစွမ်းကြောင့် ရပ်တည်နိုင်ရ၏၊ ထို့ကြောင့် တောင်ဝှေးသည် သားတို့ထက် မြတ်သေး၏” ဤသို့ (ရွတ်လော့ ဟု မိန့်ဆို၏)။

ထိုအခါ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအထံ၌ ဤဂါထာတို့ကို သင်ယူ၍ လူအပေါင်းစုဝေးရာအစည်းအဝေးသဘင်၌ သားတို့ အတူတက္က ထိုင်နေကုန် သည်ရှိသော် ရွတ်ဆို၏—

"အကြင်သားတို့ဖြင့် အကျွန်ုပ် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခဲ့ရ၏၊ အကြင်သားတို့၏ ကြီးပွါးခြင်းကိုလည်း အလိုရှိခဲ့၏၊ ခွေးတို့သည် ဝက်ကို(ဟောင်၍)နှင်ထုတ်ကုန်သကဲ့သို့ ထိုသားတို့သည် မယားတို့နှင့်အတူ တိုင်ပင်ကာ ငါ့ကို (မြည်တမ်း ငေါက်အော်၍) နှင်ထုတ်ကုန်၏။

သူတော်မဟုတ် ယုတ်မာသော ရက္ခိုဿ်တို့သည် သားတို့၏ အသွင်အပြင်ဖြင့် ငါ့ကို 'ဖခင် ဖခင်'ဟု ခေါ်ကုန်၏၊ ထိုရက္ခိုဿ်တို့သည် အရွယ်လွန်သော ငါ့ကို စွန့်ကုန်ယောင်တကား။

အို့မင်းသည် ဖြစ်၍ အသုံးမပြုနိုင်သော မြင်းကို အစာမကျွေးပဲ ဖယ်ထားဘိသကဲ့သို့ သူ မိုက်ဘို၏ အဖအို့ သည် သူတပါးအိမ်တို့၌ တောင်းစားရ၏။

ငါ၏ လက်ခဲ့ တောင်ဝှေးသည်ကား မြတ်သေး၏၊ ငါအား မရှိသေ မတုပ်ဝပ်သော သားတို့သည် မမြတ်ကုန်၊ တောင်ဝှေးသည် ကြမ်းသော နွားကိုလည်း တားမြစ်နိုင်၏၊ထို့ပြင် ကြမ်းသော ခွေးကိုလည်း တားမြစ်နိုင်၏။

တောင်ဝှေးသည် မျောင်ထဲ၌ ရှေသွား ဖြစ်နိုင်၏၊ နက်သော ရေ၌ ထောက်တည်ရာကို ရနိုင်၏၊ ချောက်ကျသော်လည်း တောင်ဝှေး၏အစွမ်းကြောင့် ရပ်တည်နိုင်ရ၏၊ ထို့ကြောင့် တောင်ဝှေးသည် သားတို့ထက် မြတ်သေး၏" ဟု ဤသို့ ရှုတ်ဆို၏။

ထိုအခါ၌ ထိုဗြာဟ္မဏမဟာသာလပုဏ္ဏားကို သားတို့သည် အိမ်သို့ခေါ်ဆောင်ကာ ရေချိုးစေ၍ အသီးအသီး ပုဆိုးအစုံကို ပေးကုန်၏၊ ထိုအခါ ထိုဗြာဟ္မဏမဟာသာလပုဏ္ဏားသည် တခုသော ပုဆိုးအစုံကို ယူ၍ မြတ်စွာဘုရားဆံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တခု သော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့ ပုဏ္ဏားတို့ မည်သည်ကား ဆရာအတွက် ဆရာစား ဥစ္စာကို ရှာရပါကုန်၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်၏ ဆရာစား ဥစ္စာကို အလှူခံဘော်မူပါ"ဟု လျှောက်၏၊မြတ်စွာဘုရားသည် သနားသမှ အကြောင်းပြု၍ အလှူခံတော်မူ၏၊ ထို့နောက် ထိုဗြာဟ္မဏမဟာသာလပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ "အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိ၏။ပ။ ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ဥပါသကာဟူ၍ မှတ်တော်မူပါလော့" ဟု လျှောက်၏။

၅-မာနတ္ထဒ္ဒသုတ်

၂၀၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ၌ မာနတ္ထဒ္ဒပုဏ္ဏားသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ နေ၏၊ ထိုပုဏ္ဏားသည် အမိကို ရှိမခိုး၊အဖကို ရှိမခိုး၊ဆရာကို ရှိမခိုး၊အစ်ကိုကို ရှိမခိုး၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိသတ်များစွာ ခြံရံလျက် တရားဟောတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မာနတ္ထဒ္ဒပုဏ္ဏားအား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏— "ဤရဟန်းဂေါတမသည် ပရိသတ်များစွာ ခြံရံလျက် တရားဟော၏၊ ငါသည် ရဟန်းဂေါတမထံသို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေစွ၊ ရဟန်းဂေါတမသည် အကယ်၍ ငါနှင့်အတူ စကားပြောဆိုသည်ဖြစ်အံ့၊ ငါသည်လည်း ထိုရဟန်းဂေါတမနှင့်အတူ စကားပြောဆိုအံ့၊ ရဟန်းဂေါတမသည် အကယ်၍ ငါနှင့်အတူ စကားမပြောဆိုသည် ဖြစ်အံ့၊ ငါသည်လည်း ထိုရဟန်းဂေါတမနှင့်အတူ စကားမပြောဆိုအံ့" ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ထိုအခါ မာနတ္ထဒ္ဒပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဆိတ်ဆိတ်နေလျက် တခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်နေ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုမာနတ္ထဒ္ဒပုဏ္ဏားကို စကားပြောဆိုတော်မမူ၊ ထိုအခါ၌ မာနတ္ထဒ္ဒပုဏ္ဏားသည် "ဤရဟန်းဂေါတမသည် တစုံတရာ ဘာမျှ

မသိ”ဟု အကြံဖြစ်၍ ထိုအရပ်မှ သာလျှင် တဖန်ပြန်ဆုတ်လို့သော စိတ်ရှိ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် မာနတ္ထဒ္ဒပုဏ္ဏားဧ၏ စိတ်အကြံကို မိမိစိတ်ဖြင့် သိ၍ မာနတ္ထဒ္ဒပုဏ္ဏားကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

“ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ မာန်မူခြင်းသည် မကောင်း၊ ပုဏ္ဏား အကျိုးစီးပွါးကို အလိုရှိသော သူအား အကြင်အကျိုးစီးပွါးကြောင့် ငါဆံ့သို လာ၏၊ ထိုအလိုရှိသော အကျိုးစီးပွါးကို သာလျှင် ပွါးစေရာ၏” ဟု ရွတ်ဆို၏။

ထိုအခါ၌ မာနတ္ထဒ္ဒပုဏ္ဏားသည် “ငါ၏စိတ်ကို ရဟန်းဂေါတမ သိ၏” ဟု ထိုဧဏ္ဍပင်လျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်ဘို့ကို ဦးခေါင်းဖြင့် တိုက်၍ ခံဘင်းဖြင့် စုတ်၏၊ လက်တို့ဖြင့်လည်း ဆုပ်နယ်၏၊ “အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် မာနတ္ထဒ္ဒပုဏ္ဏားပါတည်း၊ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် မာနတ္ထဒ္ဒပုဏ္ဏားပါတည်း”ဟု အမည်ကိုလည်း လျှောက်ကြား၏၊ ထိုအခါ၌ ထိုပရိသတ်သည် “အချင်းတို့ အံ့ဖွယ်ရှိစွတကား၊ အချင်းတို့ မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်စွတကား မှန်၏၊ အချင်းတို့ ဤမာနတ္ထဒ္ဒပုဏ္ဏားသည် အမိကို ရှိမခိုး၊ အဖကို ရှိမခိုး၊ ဆရာကို ရှိမခိုး၊ အစ်ကိုကို ရှိမခိုး၊ သို့ဖြစ်လျက် ရဟန်းဂေါတမ၌ ဤသို့ ယဘောရှိသော လှုန်ကဲသော အရိုအသေပြုခြင်းကို ပြုဘိ၏”ဟု ရှေးကမဖြစ်ဘူးသော နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်မှု ဖြစ်၏၊ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် မာနတ္ထဒ္ဒပုဏ္ဏားအား “ပုဏ္ဏား ငါအပေါ်၌ သင်၏ စိတ်ကြည်ညိုခြင်း ဖြစ်ခဲ့လေပြီ၊ သင့်တော်လောက်ပြီ၊ ထလော့၊ မိမိနေရာ၌ ထိုင်လော့”ဟု မိန့်ဘော်မူ၏၊ ထိုအခါ မာနတ္ထဒ္ဒပုဏ္ဏားသည် မိမိ နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆိုလျှောက်ထား၏—

“အသျှင်ဂေါတမ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ မာန်မာနကိုမပြုရသနည်း၊အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ အလေးအမြတ်ပြုရသနည်း၊အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ဘို့ကို အရိုအသေ ပြုအပ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ကောင်းစွာ ပူဇော် အပ်ကုန်သနည်း” ဟု ရွတ်ဆို၏။

ပုဏ္ဏား အမိ၌ဌင်း အဖ၌ဌင်း အစ်ကို၌ဌင်း ဆရာ၌ဌင်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ မာန်မာနကို မပြုရ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဘို့၌ အလေးအမြတ်ပြုရ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အရိုအသေပြုအပ်ကုန်ရာ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ကောင်းစွာ ပူဇော်အပ်ကုန်ရာ၏။

ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်လျက် ငြိမ်းအေးကုန်သော အာသဝကင်း၍ ပြုအပ်ပြီးသော့ကိစ္စရှိကုန်သော အတုမဲ့ဖြစ်သည့် ထို(ရဟန္တာ)ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို မာန်နှိမ်ချလျက် မဓက်ထန်သည်ဖြစ်၍ သင် ရှိခိုးရာ၏”ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည် ရှိသော် မာနတ္ထဒ္ဒပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဂေါတမ (ဟရားတေဝသည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါ၏၊အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ် ခြည် ကပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ဥပါသကာဟူ၍ မှတ်တော်မူပါလော့” ဟု (မလျှောက်၏)။

၆-ပစ္စနီကသုတ်

၂၀၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ထို အခါ၌ ပစ္စနီကသာတမည်သော ပုဏ္ဏားသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ နေ၏၊ ထိုအခါ၌ ပစ္စနီကသာတပုဏ္ဏားအား “ငါသည် ရဟန်း ဂေါတမထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရဟန်းဂေါတမ ဆိုဇိုး ဆိုဘိုင်းသော စကားကို ဆန့်ကျင်ဖက်ပြုရမူ ကောင်းလေစ့” ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် လှည်တီးခေါင်း၌ စကြံ့ကြွနေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ပစ္စနီကသာတပုဏ္ဏားသည်

မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ စကြံ့ သွားနေသော မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ရဟန်း တရားကို ဟောလော့" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏—

"ဆန့်ကျင်ဖက်ပြုမှုကို သာယာသော စိတ်ဖြင့်၎င်း ညစ်နွမ်းသော စိတ်ဖြင့်၎င်း ချုတ်ချယ်မှု မျှားသောစိတ်ဖြင့်၎င်း နှားထောင်သူသည် ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားကို မသိနိုင်ရာ။

အကြင်သူသည် ချုတ်ချုယ်လိုစိတ်ကိုဂုဏ်း စိတ်၏ မကြည်လင်ခြင်းကိုဂုဏ်း ပယ်ဖျောက်၍ အမျက်ဒေါသကိုစွန့်လျက် (ကြားနာ၏)၊ ထိုသူသည်သာ ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားကို စင်စစ် သိနိုင်ရာ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် ပစ္စနီကသာတပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ "အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏။ပ။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ဥပါသကာဟူ၍ မှတ်တော်မူပါလော့" ဟု (လျှောက်၏)။

၇-နဝကမိုကသုတ်

၂၀၃။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသလတိုင်း တောအုပ်တခုဌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ နဝကမိုကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် ထိုတောအုပ်၌ အလုပ်ကိစ္စကို ပြုလုပ်စေ၏၊ နဝကမိုကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် တခုသော အင်ကြင်းပင်ရင်း၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ၍ ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထားလျက် ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု။ သတိကို ဖြစ်စေကာ ထိုင်နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်လျှင် ထိုပုဏ္ဏားအား "ငါသည် ဤတောအုပ်၌ အလုပ်ကိစ္စကို ပြုလုပ်စေလျက် မွေ့လျော်၏၊ ဤရဟန်း ဂေါတမသည် အဘယ်အမှုကို ပြုစေလျက် မွေ့လျော်သနည်း" ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ထို့နောက် နဝကမိုကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆိုလျှောက်ထား၏—

"ရဟန်း သင်သည် အင်ကြင်းတော၌ အဘယ်မည်သော အမှုတို့ကို ပြုအပ်ကုန်သနည်း၊ တော၌ တယောက်တည်း နေသော အသျှင် ဂေါတမသည် မွေ့လျော်မှုကို ရပါ၏လော" ဟု လျှောက်၏။

"ပုဏ္ဏား ငါ့အား တော၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စမရှိ၊ ငါသည် တောကိုဂုဏ်း ငြောင့်ကိုဂုဏ်း အမြစ်ရင်းနှင့်တကွ ဖြတ်အပ်ပြီးပြီ၊ ထို့ငါသည် ကိလေသာဘော မရှိသည် ကိလေသာငြောင့် တံသင်းမရှိသည် ဖြစ်၍ မွေ့လျော်ခြင်းကို ပယ်လျက် တော၌ တယောက်တည်း မွေ့လျော်၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့မိန့်တော်မူသည် ရှိသော် နဝကမိုကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏၊ "အသျှင်ဂေါတမ (ဘုရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါ၏။ပ။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ဥပါသကာဟူ၍ မှတ်တော်မူပါလော့" ဟု လျှောက်၏။

၈-ကဋ္ဌဟာရသုတ်

၂၀၄။ အခါတပါးဦး မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသလတိုင်း တောအုပ်တခုဦး (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ဘာရဒ္ဒါဇအနွယ်ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားတယောက်၏ များစွာကုန်သော တပည့်ဖြစ်ကုန်သော ထင်းခွေလုလင်တို့သည် တောအုပ်ရှိရာ သို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်သည် ရှိသော် ထိုတောအုပ်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခဲ့၍ ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာထားလျက် ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု။ သတိကိုဖြစ်စေကာ ထိုင်နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်ကြကုန်လျှင် ဘာရဒ္ဒါဇအနွယ်ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဘာရဒ္ဒါဇအနွယ်ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားအား "အရှင်ပုဏ္ဏား သိတော်မူပါလော့၊ ဤမည်သော တောအုပ်၌ ရဟန်းသည် ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခဲ့၍ ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာထားလျက် ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု။ သတိကိုဖြစ်စေကာ ထိုင်နေပါ၏" ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏၊ ထိုအခါ ဘာရဒ္ဒါဇအနွယ်ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားသည် ထိုလုလင်ဘိန့်အဘူ တောအုပ်သို့ ချဉ်းကပ်လေ၏၊ ထိုတောအုပ်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခဲ့၍ ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာထားလျက် ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု။ သတိကို ဖြစ်စေကာ ထိုင်နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်လေလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် ဂါထာတို့ဖြင့် ရွတ်ဆိုလျှောက်ထား၏—

"ရဟန်း သင်သည် နက်ရှိုင်းသော သဘောရှိ၍ ကြောက်ဖွယ် ဘေးဘျမ်း များပြားသော တောအုပ်ကြီးအတွင်းဝယ် ဆိတ်ငြိမ်၍ လူသူကင်းသော တောသို့ဝင်ကာ မတုန်မလှုပ် တည့်တံ့ပြေပြစ်သော ကိုယ်ဖြင့် စျာန်ဝင်စား၏၊ (သင်ကား) အလွန်ကောင်းသော သဘောရှိစွ တကား။

အကြင်တော၌ သီဆိုခြင်းလည်း မရှိ၊တီးမှုတ်ခြင်းလည်း မရှိ၊ ရဟန်းသည် ထိုတောအုပ်ကြီး အတွင်းဝယ် တယောက်တည်း တောကိုမှီ၍ နေ၏၊တပါးတည်း နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ တော၌ နေတော်မူခြင်းဟူသော ဤအုံသြဖွယ် သဘောသည် အကျွန်ုပ်ဉာဏ်အား ရှေးရှု။ ထင်ပါ၏။

"အသျှင်သည် အတုမရှိသော ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ လောက၏ အကြီးအမှူးဗြဟ္မာ၏ အသင်းဝင်အဖြစ်ကို လိုလားတောင့်တသည်" ဟု အကျွန်ုပ် မှတ်ထင်ပါ၏၊ အဘယ့်ကြောင့် အသျှင်သည် လူသူကင်းသော တောကို မှီတော်မူပါသနည်း၊ ဗြဟ္မာ့ပြည် သို့ ရောက်ခြင်းငှါ ဤတော၌ အကျင့်ကို ကျင့်တော်မူသလော"ဟု လျှောက်၏။

"ပုဏ္ဏား တပ်မက်မှု, အလွန်နှစ်သက်မှု, အထူးထူး အပြားပြားသော အာရုံတို့၌ အခါခပ် သိမ်း မှီနေသော များစွာသော ကိလေသာ မသိခြင်းလျှင် အရင်းအမှန်ရှိသော တဏှာဟူသော ဤဘရားအားလုံးကို အမြစ်နှင့်တကွ ငါ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ။

ထိုငါဘုရားသည် အလိုမရှိပဲ မမှီပဲ အစဉ်မလိုက်ပဲ အလုံးစုံသော တရားတို့၌ စင်ကြယ်သော အမြင်ရှိသည်ဖြစ်၍ အတုမရှိသော ချမ်းသော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်သို့ ရောက်ပြီး ဖြစ်ရကား ဆိတ်ငြိမ်သော တောကြီး၌ ရဲရဲ ရင့်ရင့် စျာန်ဖြင့် နေ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည် ရှိသော် ဘာရဒ္ဒါဇအနွယ်ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဤသို့ လျှောက်၏ "အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါ၏။ပ။ ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ရောက်သော ဥပါသကာဟူ၍ မှတ်တော်မူပါလော့" ဟု (လျှောက်၏)။

၉-မာတုပေါသကသုတ်

၂၁၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ၌ အမိကို လုပ်ကျွေးသော ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေ၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ "အသျှင်ဂေါတမ အာကျွန်ုပ်သည် တရားသဖြင့် ထမင်းကို ရှာမှီးပါ၏၊ တရားသဖြင့် ထမင်းကို ရှာမှီး၍ အမိအဖတို့ကို လုပ်ကျွေးပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ အသို့နည်း၊ ဤသို့ပြုလေ့ရှိသော အာကျွန်ုပ်သည် ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုလေ့ရှိသူ ဖြစ်ပါသလော" ဟု လျှောက်၏၊ "ပုဏ္ဏား ဤသို့ပြုလေ့ရှိသော သင်သည် ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုလေ့ရှိသူဖြစ်ပေ၏၊ ပုဏ္ဏား အကြင်သူသည် တရားသဖြင့်ထမင်းကို ရှာမှီး၏ ဘရားသဖြင့် ထမင်းကို ရှာမှီး၍ အမိအဖတို့ကို လုပ်ကျွေး၏၊ ထို့သူသည် များသောကောင်းမှုဘို့ကို ဖြစ်ပွါးစေ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အကြင်သူသည် အမိကိုဌင်း အဖကိုဌင်း တရားသဖြင့် လုပ်ကျွေး၏၊ အမိအဖတို့၌ လုပ်ကျွေးခြင်းကြောင့် ထိုလုပ်ကျွေးသောသူကို ပညာရှိတို့သည် ဤဘဝ၌ပင်လျှင် ချီးမွမ်းကုန်၏၊ တမလွန်ဘဝဝယ် နတ်ပြည်၌ မွေ့လျော်ရ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် မာတုပေါသကပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏၊ "အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ (ဘရားဘော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါ၏။ပ။ အသျှင်ဂေါတမ အာကျွန်ုပ် ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟူ၍ မှတ်တော်မူပါလော့" ဟု (လျှောက်၏)။

၁၀-ဘိက္ခကသုတ်

၂၀၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ဘိက္ခကပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဂေါတမ အာကျွန်ုပ်သည်လည်း တောင်းသူဖြစ်ပါ၏၊ အသျှင် သည်လည်း တောင်းသူဖြစ်ပါ၏၊ ဤသို့ တောင်းတာ်ခြင်း၌ အာကျွန်ုပ်တို့၏ ထူးသော အကြောင်းသည် အဘယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။

"ပုဏ္ဏား အနှံမခံကောင်းသော အကုသိုလ်တရားကို ဆောက်တည်၍ သူတပါးတို့ကို တောင်းတာ်ကာမျှဖြင့် ဘိက္ခက မမည်၊ တောင်းစားတာ်၍ ဘိက္ခုအမည်ခံသူ ရှိသမျှသည်လည်း ဘောင်းတာ်ကာမျှဖြင့် ဘိက္ခုမည်သည် မဟုတ်။

ဤလောက၌ အကြင်သူသည် ကောင်းမှုကိုဌင်း မကောင်းမှုကိုဌင်း ပယ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်လျက် ကျင့်၏၊ ထိုသူ့ကိုသာ စင်စစ် ဘိက္ခုဟူ၍ ဆိုအပ်၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် ဘိက္ခကအမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဤသို့လျှောက်၏၊ "အသျှင်ဂေါတမ(တရားတော်သည်)အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ(တရားတော်သည်)အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါ၏။ပ။ အသျှင်ဂေါတမသည် အာကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟူ၍ မှတ်တော်မူပါလော့" ဟု (လျှောက်၏)။

၁၁-သင်္ဂါရဝသုတ်

၂၀၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း ။ ထိုအခါ၌ သင်္ဂါရဝမည်သော ပုဏ္ဏားသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ နေ၏၊ ရေဖြင့် စင်ကြယ်၏ဟု အယူရှိသည်ဖြစ်၍ ရေဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းကို ယုံကြည်၏၊ ည နံနက်တိုင်း ရေသို့ ဆင်းသက်အားထုတ်မှုကို အားထုတ်သည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ထိုအခါ၌ အသျှင်အာနန္ဒာသည် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်၏၊ သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍ ဆွမ်းစားပြီး သည့်နောက် ဆွမ်းခံရှာမှု ဖဲခွဲ၍ မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မြတ်စွာဘုရားကို ဝိုဝေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—"အသျှင်ဘုရား သင်္ဂါရဝမည်သော ပုဏ္ဏားသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ နေပါ၏၊ ရေဖြင့် စင်ကြယ်၏ ဟု အယူရှိသည်ဖြစ်၍ ရေဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းကို ယုံကြည်ပါ၏၊ ည နံနက်တိုင်း ရေသို့ ဆင်းသက် အားထုတ်မှုကို အားထုတ်သည်ဖြစ်၍ နေပါ၏၊အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သနားသမှု အကြောင်းပြု၍ သင်္ဂါရဝပုဏ္ဏား၏ အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူပါလော့" ဟု လျှောက်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏၊ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် သင်္ဂါရဝပုဏ္ဏား၏ အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်လျက် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ၌ သင်္ဂါရဝပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေ၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော သင်္ဂါရဝပုဏ္ဏားအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ "ပုဏ္ဏား သင်သည် ရေဖြင့် စင်ကြယ်၏ ဟု အယူရှိသည်ဖြစ်၍ ရေဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းကို ယုံကြည်၏၊ ည နံနက်ဘိုင်း ရေသို့ ဆင်းသက် အားထုတ်မှုကို အားထုတ်သည်ဖြစ်၍ နေ၏ ဟူသည် မှန်သလော" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ အသျှင်ဂေါတမ ဤအတိုင်း မှန်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)၊ ပုဏ္ဏား သင်သည် အဘယ်အကျိုးဆုံးကို မြင်သည်ဖြစ်၍ ရေဖြင့် စင်ကြယ်၏ ဟု အယူရှိသည် ဖြစ်၍ ရေဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းကို ယုံကြည်သနည်း၊ ည နံနက်တိုင်း ရေသို့ ဆင်းသက် အားထုတ်မှုကို အားထုတ်လျက်နေသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် အကြင်မကောင်းမှုကို နေ့အခါ၌ ပြုမိအံ့၊ ထိုမကောင်းမှုကို ညဉ့်အခါ၌ ရေချိုးခြင်းဖြင့် မျှော၏၊ ညဉ့် အခါ၌ အကြင်မကောင်းမှုကို ပြုမိအံ့၊ ထိုမကောင်းမှုကို နံနက် အခါ၌ ရေချိုးခြင်းဖြင့် မျှော၏၊ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် ဤအကျိုးထူးကို မြင်သောကြောင့် ရေဖြင့် စင်ကြယ်၏ ဟု အယူရှိသည် ဖြစ်၍ ရေဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းကို ယုံကြည်ပါ၏၊ ယခုအခါ ည နံနက်တိုင်း ရေသို့ ဆင်းသက် အားထုတ်မှုကို အားထုတ်သည်ဖြစ်၍ နေပါ၏ ဟု လျှောက်၏—

"(အင်္ဂဠိကမဂ်) တရားသည် ထုံးအိုင်သဖွယ်ဖြစ်၏၊ သီလဟူသော ရေချိုးဆိပ်ရှိ၏၊ မနောက်ကျ သူတော်ကောင်းတို့သည် သူတော်ကောင်းတို့အား ချီးမွမ်းအပ်၏၊ အကြင် ထုံးအိုင်၌ စင်စစ် ဥာဏ်၏ အဆုံးသို့ ရောက်ကြသူ (ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်)တို့သည် ရေချိုးကုန်၏၊ ထိုထုံးအိုင်၌ မစွတ်သော ကိုယ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ သာလျှင် တဖက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်)သို့ ကူးကုန်၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် သင်္ဂါရဝပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏၊ "အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါ၏။ပ။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟူ၍ မှတ်တော်မူပါလော့" ဟု (လျှောက်၏)။

၁၂-ခေါမဒုဿသုတ်

၂၀၈။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာ ခဲ့ရပါသည်— အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ခေါမဒုဿမည်သော သာကီဝင်တို့၏ နိဂုံးဌ နေ့တော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အခါဌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ခေါမဒုဿနိဂုံးသို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူ၏၊ ထိုအခါဌ ခေါမဒုဿနိဂုံးဌ နေကုန်သော ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် စည်းဝေးရာသဘင်ဌ တစုံတခုပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့် စုဝေးကုန်၏၊ မိုးသည်လည်း တမပါက်တပေါက် ဆွတ်ဖြန်း၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် စည်းဝေးရာသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၏၊ ခေါမဒုဿနိဂုံးနေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် ကြွလာတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို အဝေးမှ မြင်ကြကုန်လျှင် "ဦးပြုံးရဟန်းယုတ်တို့သည်ကား အဘယ်ဘို့နည်း၊ အဘယ်ဦးပြည်းရဟန်းယုတ်တို့သည် အစည်းအဝေးကို သိနိုင်ကုန်လတ္တံ့နည်း" ဟု ဆိုကြကုန်၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ခေါမဒုဿနိဂုံးနေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့ကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆိုဟောကြား၏—

"အကြင်အစည်းအဝေးဌ သူတော်ကောင်းတို့သည် မရှိကုန်၊ ဤအစည်းအဝေးသည် သဘင်မမည်၊ အကြင်သူတို့သည် တရားကို မပြောဆိုတတ်ကုန်၊ ထိုသူတို့သည် သူတော်ကောင်းမမည်ကုန်၊ တပ်မက်မှု 'ရာဂ'ကိုဌင်း အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ'ကိုဌင်း တွေဝေမှု 'မောဟ'ကိုဌင်း ပယ်၍ ဘရားကို ဟောပြောတတ်သူတို့သာ သူတော်ကောင်း ဖြစ်ကုန်၏" ဟု ဟောတော်မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည် ရှိသော် ခေါမဒုဿနိဂုံးနေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကြကုန်၏ "အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိစွတကား၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိစွတကား၊ အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာသော်ကား မှောက်ထားသော ဝတ္ထုကို လှန်ဘိသကဲ့သို့၎င်း ဖုံးလွှမ်းထားသော ဝတ္ထုကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့၎င်း မျက်စိလည်သော သူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့၎င်း မျက်စိရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်ဟု အမိုက်မှောင်ဌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့၎င်း ဤအဘူသာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါ၏၊ ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါကုန်၏၊ တရားတော်ကိုဌင်း သံဃာတော်ကိုဌင်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါကုန်၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်တို့ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာတို့ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါလော့" ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

နှစ်ခုမြောက် ဥပါသကဝဂ် ပြီး၏။

ဗြာဟ္မဏသံယုတ် ပြီး၏။

၈-ဝ ကိသသံယုတ်

၁-နိက္ခန္တိသုတ်

၂၀၉။ အာကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာ ခဲ့ရပါသည်— အခါတပါး၌ အသျှင်ဝဂ်ီသဿ၌ည် အာဠဝီပြည် အဂ္ဂါဠဝစေတီကျောင်း၌ အသျှင်နိဂြောဓကပ္ပမည်သော ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာနှင့်အတူ နေ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ဝဂ်ီသသည် ရဟန်းပြု၍ မကြာသေးသည်ဖြစ်ရကား ကျောင်းစောင့် နေရစ်ခဲ့ရသော ရဟန်းငယ်ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ များစွာသော မိန်းမတို့သည် အထိုက်အလျောက်သော တန်ဆာဖြင့် ဆင်ယင်ကုန်၍ အဂ္ဂါဠဝကျောင်းသို့ ကျောင်းကြည့်သဘကြကုန်၏၊ ထိုအခါ အသျှင် ဝဂ်ီသသည် ထိုမိန်းမတို့ကို မြင်သောကြောင့် မမွေ့လျော်ခြင်း ဖြစ်၏၊ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'သည် စိတ်ကိုဖျက်ဆီး၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ဝဂ်ီသအား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏ "အကြင် ငါ့အား မမွေ့လျော်ခြင်းသည်ဖြစ်၍ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'သည် စိတ်ကို ဖျက်ဆီး၏၊ ထို ငါ့အား အရ မတော်စုတကား၊ ငါ့အား ကောင်းစွာ ရခြင်း မဖြစ်လေစုတကား၊ ငါ့အား ရဟန်းအဖြစ်ကို မကောင်းသဖြင့် ရခြင်း ဖြစ်လေစုတကား၊ ငါ့အား ရဟန်းအဖြစ်ကို ကောင်းစွာရခြင်း မဖြစ်လေစုတကား၊ ဤရာဂ ဖြစ်ပေါ်လာရာ၌ ငါ့အား မမွေ့လျော်ခြင်းကို ဖျောက်၍ မွေ့လျော်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်ရာသော တပါးသူကို အဘယ်မှာ ရနိုင်ပါအံ့နည်း၊ ငါသည် ကိုယ်ဘိုင်ပင်လျှင် မိမိ၏ မမွေ့လျော်ခြင်းကို ဖျောက်၍ မွေ့လျော်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်ရမူကား ကောင်းလေစုတကား" ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ဝဂ်ီသသည် ကိုယ်ဘိုင်ပင်လျှင် မိမိ၏ မမွေ့လျော်ခြင်းကို ဖျောက်၍ မွေ့လျော်ခြင်းကို ဖြစ်စေပြီးသော် ထိုအချိန်၌ ဤဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို၏—

"လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ ငြိမ်သက်နေသော ငါ့ကို ကာမဝိတက်တို့သည် ပြေးဝင်လာကုန်ပြီတကား၊ ဤခက်ထန်ကြမ်းကြုတ်မှုတို့သည် မည်းနက်သော မာရ်၏ အသင်းအပင်းမှ ပြေးဝင်လာကုန်ပြီတကား။

သင်ပြီးသော လေးအတတ်ရှိကုန်သော ခိုင်ခံ့သော လေးကို စွဲကိုင်ကုန်သော လေးသမား ကြီးဖြစ်ကုန်သော မပြေးတတ်ကုန်သော တထောင်မျှသော ထင်ရှားသော မင်းသားတို့သည် ထက်ဝန်းကျင်မှ ဝိုင်းအုံပစ်ကြကုန်ရာ၏။

ဤမျှ လေးသည်တော် တထောင်ထက် အလွန်(ရူပါရုံစသော မြွားငါးစင်းဘို့ကို တပြိုင်နက် ပစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ကုန်သော) မိန်းမတို့သည် အကယ်၍ လာကုန်လတ္တံ့၊ (ဤသို့ လာကုန် သော်လည်း) မိမိတရား၌ တည်နေသော ငါ့ကို တုန်လှုပ်စေခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ကုန်လတ္တံ့။

ထိုစကားမှန်၏၊ ငါသည် နိဗ္ဗာန်ကို ရကြောင်း ဝိပဿနာကို နေမင်း၏ အဆွေဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ (မျက်မှောက်တော်မှ)ဤသို့ ကြားနာဘူး၏၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို ရကြောင်း ဖြစ်သော ဝိပဿနာ၌ ငါ၏စိတ်သည် မွေ့လျော်ခြင်းရှိ၏။

ဟယ် ကိလေသာယုတ် ဤသို့ဒုနသော ငါ့ကို အကယ်၍ ကပ်လာငြားအုံ၊ ဤသို့ ကင်လာသည်ရှိသော် ဟယ် သေစေတတ်သော ကိလေသာယုတ် အကြင် အခြင်းအရာဖြင့် ပြုသည်ရှိသော် ငါ၏ သွားရာလမ်းကို မမြင်ရလတ္တံ့၊ထို အခြင်းအရာဖြင့် ငါပြုလတ္တံ့"ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

၂-အရတီသုတ်

၂၁၀။ အခါတပါးဌ်။ပ။ အသျင်၀ဂိသသည် အာဠဝီပြည် အဂ္ဂါဠဝစေတီကျောင်းဌ် အသျင်နိုဂြောဓကပ္ပမည်သော ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာနှင့်အတူ နေ၏၊ ထိုအခါ အသျင်နိဒဂြောဓကပ္ပသည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခဲ့၍ ကျောင်းသို့ ၀င်၏၊ ညချမ်းဌ်ငင်း နောက်တနေ့ဌ်ငင်း ထွက်၏၊ ထိုအခါဌ် အသျင်၀ဂိသအား မမွေ့လျော်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ တပ်မက်ခြင်း'ရာဂ'သည် စိတ်ကို ဖျက်ဆီး၏၊ ထိုအခါ အသျင်၀ဂိသအား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏ "အကြင် ငါ့အား မမွေ့လျော်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'သည် စိတ်ကို ဖျက်ဆီး၏၊ ထို၌ငါ့အား အရဟတ္တဖိုလ်စွဲတကား၊ ငါ့အား ကောင်းစွာရခြင်း မဖြစ်လေစွတကား၊ ငါ့အား ရဟန်းအဖြစ်ကို မကောင်းသဖြင့် ရခြင်းဖြစ်လေစွတကား၊ ငါ့အား ကောင်းစွာရခြင်း မဖြစ်လေစွဘကား၊ ဤ ရာဂ ဖြစ်ပေါ်လာရာဌ် ငါ့အား မမွေ့လျော်ခြင်း၌ ဖျောက်၍ မွေ့လျော်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်ရာသော တပါးသူကို အဘယ်မှာ ရနိုင်ပါအံ့နည်း၊ ငါသည် ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင် မိမိ၏ မမွေ့လျော်ခြင်းကို ဖျောက်၍ မွေ့လျော်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်ရမူကား ကောင်းလေစွတကား" ဟု အကြံ ဖြစ်၏၊ ထိုအခါဌ် အသျင်၀ဂိသသည် ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင် မိမိ၏ မမွေ့လျော်ခြင်းကို ဖျောက်၍ မွေ့လျော်ခြင်း၌ ဖြစ်စေပြီးသော် ထို အခါန်ဌ် ဤဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို၏—

အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် (သာသနာတော်ဌ်) မမွေ့လျော်ခြင်းကိုငင်း ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ဌ် မွေ့လျော်ခြင်း၌ငင်း ကာမဂုဏ်ငါးပါးဟု ဆိုအပ်သော အိမ်ဌ် မှိသော ကြံစည်ခြင်း'၀ိတက်'ကိုငင်း အချင်းခပ်သိမ်းပယ်၍ တစုံတခုသော အာရုံဌ် ကိလေသာ တောအုပ်ကြီးကို မပြုရာ၊ ကိလေသာ တည်းဟူသော တောကြီး မရှိသော တဏှာကင်းသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘိက္ခုမည်၏။

ဤလောက၀ယ် မြေဌ်တည်သော အကြင် ရူပါရုံသည်ငင်း ကောင်းကင်ဌ် တည်သော အကြင် ရူပါရုံသည်ငင်း မြေအောက်ဌ် ဖြစ်သော အကြင် ရူပါရုံသည်ငင်း ရှိ၏၊ ထိုရူပါရုံအားလုံးသည် ဆွေးမြေ့သည်ဖြစ်၍ မမြဲ၊ အတ္တဘောကို သိသော (သူတော်ကောင်းတို့သည်) ဤသို့ ဉာဏ်ဖြင့် သက်၀င်လျက် နေကြကုန်၏။

လူတို့သည် တည်ရာ ဥပဓိဘို၀ယ် မြင်အပ် ကြားအပ်သော အာရုံဌ်ဌငင်း နှမ်းအပ် လျက်အပ်သော အာရုံဌ်ဌငင်း တွေ့ထိအပ်သော အာရုံဌ်ဌငင်း မက်မောကုန်၏၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤဥပဓိဘို့ဌ် အလိုဆန္ဒကို ပယ်ဖျောက်၍ တဏှာမရှိသူဖြစ်၏၊ ဤဥပဓိဘို့ဌ် (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မကပ်ငြိ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို မုနိမည်၏ဟူ၍ ဆို ကုန်၏။

များစွာကုန်သော ကြံစည်မှု အဓမ္မ၀ိတက်တို့သည် အာရုံခြောက်ပါးကို မှီကုန်လျက် လူအပေါင်းဌ် သက်၀င်၍ တည်ကုန်၏၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား တစုံတရာဌ် ကိလေသာ အသင်းအပင်းသို့ ၀င်ရောက်သူ မဖြစ်ရာ၊ ရုန့်ရင်းသော စကားကို ဆိုသူမဖြစ်ရာ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘိက္ခုမည်၏။

ပညာရှိသော ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသော ဟန်ဆောင်မှုမရှိသော ရင့်ကျက်သော ပညာရှိသော တပ်ခြင်း တဏှာလည်းကင်းသော ထိုရဟန်းသည် ငြိမ်းချမ်းသော နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသော အားဖြင့် ရောက်ပြီ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရန် အခါကို ငံ့လင့်နေ၏ ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

၃-ပေသလသုတ်

၂၁၈။ အခါတပါးဌ် အာသျင်ဝဂ်ီသသည် အာဠဝိပြည် အဂ္ဂါဠဝစေတီကျောင်းဌ် အသျင်နိဂြောဓ ကပ္ပမည်သော ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာနှင့် အတူနေ၏၊ ထိုအခါ အသျင်ဝဂ်ီသသည် မိမိ၏ ပဋိဘာန် ဉာဏ်ပညာဖြင့် သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်သော အခြားရဟန်းတို့ကို မထေမဲ့မြင် ပြု၏၊ ထိုအခါ အသျင်ဝဂ်ီသအား "ငါသည် မိမိ၏ ပဋိဘာန် ဉာဏ်ပညာဖြင့် သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်သော အခြား ရဟန်းတို့ကို မထေမဲ့မြင် ပြုမိ၏၊ ငါ့အား (လူ၏အဖြစ်ကို) အရ မဝော်စ့တကား၊ ငါ့အား (လူ၏အဖြစ်ကို) ရခြင်းမဖြစ်၊ ငါ့အား ရဟန်း၏အဖြစ်ကို မကောင်းသဖြင့် ရစ့တကား၊ ငါ့အား ရဟန်း၏အဖြစ်ကို ကောင်းစ့ာ ရအပ်သည် မဖြစ်"ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ထို့နောက် အသျင်ဝဂ်ီသသည် ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင် မိမိ၏ နှလုံးမသာယာခြင်းကို ဖြစ်စေရကား ထိုအချိန်ဌ် ဤဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို၏—

"ဂေါတမအနွယ် ဖြစ်သော ဟယ်ဝဂ်ီသ မာနကို ပယ်ဘိလော့၊ မာန၏သွားရာခရီးကိုလည်း အကြွင်းမဲ့ ပယ်လော့၊ မာနသွားရာခရီးဌ် တွေ့ဝေသည်ဖြစ်၍ ရှည်စ့ာသော ကာလပတ်လုံး နှလုံးမသာမယာ ဖြစ်ရပြီ။

ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်းဖြင့် ချေဖျက်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် မာနနှိပ်စက်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ငရဲသို့ ကျရကုန်၏၊ မာနနှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ငရဲဌ် ဖြစ်ရကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှည်မြင့်စ့ာသော ကာလပတ်လုံး စိုးရိမ်ရကုန်၏။

မင်္ဂလာဖြင့် (ကိလေသာကို) အောင်ပြီးသော ကောင်းစ့ာ ကျင့်သော ရဟန်းသည် တရံတဆစ်မျှ မစိုးရိမ်ရ၊ ကျော်စောခြင်းကိုဌင်း ချမ်းသာခြင်းကိုဌင်း ခံစားရ၏၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို တရားကို မြင်သူဟု ဆိုအပ်၏။

ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်ဌ် (ဒေါသဘည်းဟူသော) ငြောင့်တံသင်း ကင်းသော ဝီရိယနှင့် ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပိတ်အပင် နိဝရဏတို့ကို ပယ်၍ မာနကိုလည်း အကြွင်းမဲ့ပယ်ကာ ငြိမ်းပြီး ဖြစ်ရကား အသိဉာဏ် မဂ်ဝိဇ္ဇာဖြင့် (ကိလေသာဘို့၏) အဆုံးကို ပြု၏"ဟု ရွတ်ဆို၏။

၄-အာနန္ဒသုတ်

၂၁၂။ အခါတပါးဌ် အသျင်အာနန္ဒာသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံ ဖြစ်သော ဇေဘဝန်ကျောင်းဌ် (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ထိုအခါ အသျင်အာနန္ဒာသည် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် သာဝတ္ထိပြည်သို့ နောက်လိုက်ရဟန်းဖြစ်သော အသျင်ဝဂ်ီသ နှင့်အတူ ဆွမ်းခံဝင်၏၊ ထိုအခါ အသျင်ဝဂ်ီသအား မဒမ္မလျော်ခြင်း ဖြစ်၏၊ တပ်မက်ခြင်း ရာဂသည် စိတ်ကို ဖျက်ဆီး၏၊ ထိုအခါ အသျင်ဝဂ်ီသသည် အသျင်အာနန္ဒာကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆိုလျှောက်၏—

"ဂေါဘမအနွယ် ဖြစ်သော အသျင်အာနန္ဒာ ကာမဂုဏ်ဌ် တပ်မက်မှု 'ကာမရာဂ'မီးသည် အကျွန်ုပ်အား လောင်ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်၏စိတ်သည် ထက်ဝန်းကျင်မှ လောင်မြိုက်ပါ၏၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်အား အစဉ်သနားသဖြင့် ရာဂငြိမ်းကြောင်းတရားကို ဟောတော်မူပါလော့"ဟု ရွတ်ဆို၏။

သံ မြန် ၁-၁၂—နှ-ဗု-သ

သညာဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့် သင်၏ဒိတ်သည် ထက်ဝန်းကျင်မှ လောင်မြိုက်ခံနေရ၏၊ တင့်တယ်၏ ဟူသော ရာဂနှင့် စပ်သော အမှတ်နိမိတ်ကို ကြဉ်ဘိလော့။

သခ်ါရဘရားတို့ကို အနိစ္စအားဖြင့် ရှုလော့၊ ဒုက္ခအားဖြင့် ရှုလော့၊ အတ္တအားဖြင့် မရှုလင့်၊ ပြင်းစွာ တပ်မက်မှု'ရာဂ'ကို ငြိမ်းစေလော့၊ အဖန်တလဲလဲ မလောင်မြိုက်စေလင့်။

မဘင့်တယ်သော သဘောဖြင့် စိတ်ကို ပွါးလော့၊တခုဘည်းဖသော အာနံ့ရှိသော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ပွါးစေလော့၊ ကိုယ်အစုဌ် ဖြစ်သော သတိကို ဖြစ်စေလော့၊ ရာဂဌ် ငြီးငွေ့မှုမျိုးသူ ဖြစ်ပါလေလော့။

နိမိတ်ကင်းသောအားဖြင့် ဝိပဿနာကိုလည်း ပွါးများလော့၊ ကိန်းအောင်းနေသော ထောင်လွှားမှု'မာန'ကို ပယ်စွန့်လော့၊ ထိုထောင်လွှားမှု'မာန'ကို ပယ်စွန့်ခြင်းကြောင့်(ရာဂစသည်မှ) ငြိမ်းသည်ဖြစ်၍ လှည့်လည်ရလတ္တံ့ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၅-သုဘာသိတသုတ်

၂၁၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ရဟန်းတို့ ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရားဟူ၍ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော စကားသည် ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားမည်၏၊ မဆဲကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သော စကားမမည်၊ အပြစ်လည်း မရှိ၊ ပညာရှိဘို့သည် မကဲ့ရဲ့ခဲအပ်၊ အဘယ်လေးပါးတို့နည်း—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်ဌ် ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားကိုသာလျှင် ဆို၏၊ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သော စကားကို မဆို၊ တရားနှင့်ညီသော စကားကို သာလျှင် ဆို၏၊ တရားနှင့် မညီသော စကားကို မဆို၊ ချစ်ခင်ဖွယ်သော စကားကိုသာလျှင် ဆို၏၊ မချစ်ခင်ဖွယ်သော စကားကို မဆို၊ မှန်သော စကားကိုသာလျှင် ဆို၏၊ မမှန်သောစကားကို မဆို။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အင်္ဂါလေးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော စကားသည် ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားမည်၏၊ မဆဲကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သောစကား မမည်၊ အပြစ်လည်း မရှိ၊ပညာရှိဘို့သည် မကဲ့ရဲ့ဒုအပ်၊ ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြီး၍ ထို့ပြင် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

"ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားကို မြတ်၏ဟူ၍ သူတော်ကောင်းတို့သည် ဆိုကုန်ပြီ၊ တရားနှင့် လျော်သော စကားကိုသာ ဆိုရာ၏၊ တရားနှင့်မလျော်သော ထိုစကားကို မဆိုရာ၊ ထိုစကားကို ဒုတိယ အမြတ်ဆုံးစကား ဟု ဆို၏၊ချစ်ခင်ဖွယ်စကားကိုသာ ဆိုရာ၏၊ ချစ်ခင်ဖွယ် မဟုတ်သော စကားကို မဆိုရာ၊ ထိုစကားကို တတိယ အမြတ်ဆုံး စကားဟု ဆို၏၊ မှန်သော စကားကိုသာ ဆိုရာ၏၊ မမှန်သော စကားကို မဆိုရာ၊ ထိုစကားကို စတုတ္ထ အမြတ်ဆုံး စကားဟု ဆို၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါဌ် အသျှင်ဝ၎်သသည် နေရာမှထ၍ ပခုံးတဖက်ဌ် အပေါ်ရုံကိုတင်၍ မြတ်စွာဘုရား ရှိတော်မူရာသို့ လက်အုပ်ချီကာ"မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်၏ ဉာဏ်ဌ် ရှေးရှုထင်ပါ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူဘတ်သော မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်၏ ဉာဏ်ဌ် ရှေးရှုထင်ပါ၏"ဟု လျှောက်၏၊ "ဝ၎်သ သင်၏ ဉာဏ်ဌ် ရှေးရှုထင်စေလော့"ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏၊ထိုအခါ အသျှင်ဝ၎်သသည် မြတ်စွာဘုရားကို မျက်မှောက်ခံတော်ဌ် သင့်လျော်ကုန်သော ဂါထာတို့ဖြင့် ချီးကျူး၏—

"အကြင်စကားဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မပူပန်စေရာ၊ သူတပါးတို့ကိုလည်း မညှဉ်းဆဲရာ၊ စင်စစ် ထိုစကားကိုသာ ဆိုရာ၏၊ ထိုစကားသည်သာ ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားမည်၏။

ချစ်ဖွယ်သော စကားကိုသာလျှင် ဆိုရာ၏၊ အကြင်စကားသည် နှစ်လိုဖွယ် ဖြစ်၏၊ ထို စကားကိုသာ ဆိုရာ၏၊ သူတပါးတို့အား ဆိုးသည်ရှိသော် မနှစ်မြို့ဖွယ် ယုတ်မာသော စကား တို့ကို မယူမူ၍ ချစ်ဖွယ်သော စကားကိုသာ ဆိုရာ၏။

မှန်သော စကားတို့သည် စင်စစ် အမြို့က်သုဝေဘုဉ်နှင့် တူကုန်၏၊ ဤမှန်သော စကားကို ပြောခြင်းသဘောသည် ရှေးရှိးစဉ်လာ ဖြစ်၏၊ မှန်သောစကား၌ဌင်း အကျိုး၌ဌင်း အကြောင်း ၌ဌင်း တည်ကုန်၏ ဟု သူတော်ကောင်းတို့ ဆိုကုန်ပြီ။

မြတ်စွာဘုရားသည် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုခြင်းငှါ ဘေးမရှိသော အကြင်စကားကို ဆိုတော်မူ၏၊ ထိုစကားသည် စင်စစ် စကားတကာတို့ထက် မြတ်၏" ဟု (ရွတ်ဆိုချီးကျူး၏)။

၆-သာရိပုတ္တသုတ်

၂၁၄။ အခါတပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ် သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီဘင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ ကို အနက်ကို သိစေနိုင်သော သန့်ရှင်းသော မလုံးထွေးသော အပြည့်အစုံဖြစ်သော တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) ကောင်းစွာပြလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရား ကျင့်သုံးရန်) ထက် သန် ရှင်လန်းစေတော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည်လည်း အရှိအဆသပြုကာ နှလုံးသွင်းလျက် အလုံးစုံကို စိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ မှတ်ပြီးလျှင် နားထောင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ တရားနာကုန်၏၊ ထိုအခါ၌ အသျှင် ဝဏ္ဏီသအား "ဤအသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို အနက်ကို သိစေနိုင်သော သန့်ရှင်းသော မလုံးထွေးသော အပြည့်အစုံဖြစ်သော တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) ကောင်းစွာပြလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရား ကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရှင်လန်းစေတော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့ သည်လည်း အရှိအသေပြုကာ နှလုံးသွင်းလျက် အလုံးစုံကို စိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ မှတ်ပြီးလျှင် နားထောင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ တရားနာကုန်၏၊ ငါသည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ မျက်မှောက်၌ သင့်လျော်ကုန်သော ဂါထာတို့ဖြင့် ချီးကျူးရမူကား ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ထို့နောက် အသျှင် ဝဏ္ဏီသသည် နေရာမှထ၍ လက်ဝဲတဖက် ပခုံးထက်၌ အပေါ်ရုံကို တင်လျက် အသျှင်သာရိပုတြာ ရှိရာသို့ လက်အုပ်ချီ၍ "ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ အကျွန်ုပ်၏ ဉာဏ်၌ ရှေးရှုထင်ပါ၏၊ ငါ့သျှင်သာရိ ပုတြာ အကျွန်ုပ်၏ ဉာဏ်၌ ရှေးရှုထင်ပါ၏" ဟု လျှောက်၏၊ ငါ့သျှင်ဝဏ္ဏီသ သင်၏ ဉာဏ်၌ ရှေးရှု ထင်စေလော့ ဟု (မိန့်ဆို၏)။ ထိုအခါ အသျှင်ဝဏ္ဏီသသည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ မျက်မှောက်၌ သင့်လျော်သောဂါထာတို့ဖြင့် ချီးကျူး၏—

"နက်နဲသော ပညာရှိတော်မူသော အကျိုးအကြောင်းကို သိသော ပညာလည်းရှိတော်မူ သော အကြောင်း ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်တို့၌ လိမ္မာတော်မူပြီးသော ကြီးမြတ်သော ပညာ လည်း ရှိတော်မူသော သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့အား တရားကို ဟောတော်မူ၏။

သာရိပုတြာသည် သာလိကာမ၏ (သာယာ)ကြွေးကြော်သံကဲ့သို့ သစ္စာလေးပါးတရားကို အကျဉ်းအားဖြင့်လည်း ဟောခဲတော်မူ၏၊ အကျယ်အားဖြင့်လည်း ဟောတော်မူ၏၊ ပညာကို ထုတ်ဆောင်တော်မူပြီ။

ရဟန်းတို့သည် ထိုဘရားကို ဟောသော ထိုအသျှင်သာရိပုတြာ၏ သာယာသော အသံကို နာကြားရကုန်၏၊ တပ်မက်ဖွယ်ရှိသော နာပျော်ဖွယ်ရှိသော သာယာသော အသံကြောင့် တက်ကြွသော စိတ်ရှိကြကုန်သည် ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နားစိုက်ထောင်ကုန်၏" ဟု (ချီးကျူး၏)။

၇-ပဝါရဏာသုတ်

၂၁၅။ အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း မိဂါရမာတာ ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်ဌ အလုံးစုံ ရဟန္တာချည်း ဖြစ်ကုန်သော ငါးရာအတိုင်းအရှည်ရှိသော မျှားစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် တဆဲ့ငါးရက်မြောက် ဥပုသ်နေ့ဌ ပဝါရဏာ ပြုအံ့သောငှါ ရဟန်းအပေါင်း ခြံရံလျက် လှင်တီးခေါင်ဌ နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်ငနသော ရဟန်းသံဃာကို စောင်းငဲ့ ကြည့်ရှုတော်မူ၍ ရဟန်းတို့အား "ရဟန်းတို့ ယခုအခါဌ ငါဘုရားသည် သင်တို့အား ဖိတ်ကြား၏၊ ငါ၏ တစုံတခုသော ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာကို သင်တို့ ကဲ့ရဲ့လိုကုန်သလော" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် နေရာမှ ထ၍ ပခုံးတဖက်ဌ အပေါ်ရုံကိုတင်ကာ မြတ်စွာဘုရား ရှိတော်မူရာသို့ လက်အုပ်ချီလျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တစုံတခုသော ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာကို မကဲ့ရဲ့လိုပါကုန်၊ အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် (သူတပါးတို့) မဖြစ်စေနိုင်သော မက်ကို ဖြစ်စေတော်မူပါ၏၊ မသိစေနိုင်သော မက်ကို သိစေတော်မူနိုင်ပါ၏၊ မဟောနိုင်သော မက်တရားကို ဟောတော်မူနိုင်ပါ၏၊ မက်ကို ထိုးထွင်းသိတော်မူ၏၊ မက်ကို သိမြင်တော်မူပါ၏၊ မက်ဌ လိမ္မာတော်မူပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား (ရွှေသွေးဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏) နောက်လိုက်တပည့်တို့သည် မက်သို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည် ဖြစ်၍သာလျှင် နေကြပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို ဖိတ်ကြားပါ၏၊ အကျွန်ုပ်၏ တစုံတခုသော ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာကို မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော် မူလိုပါသလော" ဟု လျှောက်၏။

သာရိပုတြာ "ငါဘုရားသည် သင်၏ တစုံတခုဇသော ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာကို မကဲ့ရဲ့လို၊ သာရိပုတြာ သင်သည် ပညာရှိ၏၊ သာရိပုတြာ သင်သည် ကြီးသော ပညာရှိ၏၊ သာရိပုတြာ သင်သည် မြေကြီးအသုန္ဒင်္ဘူသော ပညာရှိ၏၊ သာရိပုတြာ သင်သည် ရှင်သော ပညာရှိ၏၊ သာရိပုတြာ သင်သည် လျင်မြန်သော ပညာရှိ၏၊ သာရိပုတြာ သင်သည် ထက်သောပညာရှိ၏၊ သာရိပုတြာ သင်သည် ထိုးဆွင်းနိုင်သော ပညာရှိ၏။ သာရိပုတြာ စကြဝတေးမင်း၏ သားကြီးသည် အဖလည်စေအပ်သော အာဏာစက်ကို သင့်သော အကြောင်းဖြင့်သာလျှင် အတုလိုက်၍ လည်စေသကဲ့သို့ သာရိပုတြာ ဤအတူသာလျှင် သင်သည် ငါဘုရား လည်စေအပ်သော အတုမရှိသော မြေစက်ကို သင့်သော အကြောင်းဖြင့်သာလျှင် အတုလိုက်၍ လည်စေ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်၏ တစုံတခုသော ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာကို အကယ်၍ မကဲ့ရဲ့လိုသည်ဖြစ်အံ့၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤငါးရာသောရဟန်းတို့၏ တစုံတခု

သော ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာကို ကဲ့ရဲ့တော်မူလိုပါသလော” ဟု လျှောက်၏၊ “သာရိပုတြာ ငါဘုရားသည် ဤငါးရာသော ရဟန်းတို့၏ တစုံတခုသော ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာကို မကဲ့ရဲ့လို၊ သာရိပုတြာ မှန်၏၊ ဤငါးရာသော ရဟန်းဘို့တွင် ခြောက်ကျိပ်ကုန်သော ရဟန်းဘို့သည် ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ ခြောက်ကျိပ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် အဘိညာဉ် ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ ခြောက်ကျိပ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် နှစ်ပါးသော အဘို့မှ လွတ်မြောက်သူ ‘ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တ’ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤမှတပါးကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ပညာဖြင့် လွတ်မြောက်သူ ‘ပညာဝိမုတ္တ’ ဖြစ်ကုန်၏”ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ အသျှင်ဝင်္ဂီသသည် နေရာမှထ၍ ပခုံးတဖက်၌ အပေါ်ရုံကို တင်လျက် မြတ်စွာဘုရား ရှိတော်မူရာ သို့ လက်အုပ်ချီကာ မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ဉာဏ်၌ ရှေးရှုထင်ပါ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်၏ ဉာဏ်၌ ရှေးရှုထင်ပါ၏”ဟု လျှောက်၏။ “ဝင်္ဂီသ သင်၏ဉာဏ်၌ ရှေးရှုထင်စေလော့”ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ဝင်္ဂီသသည် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်၌ သင့်လျော်သော ဂါထာတို့ဖြင့် ချီးကျူး၏ -

“သံယောဇဉ် **အနှောင်အဖွဲ့**ဘို့ကို ဖြတ်ကုန်သော ဆင်းရဲမရှိကုန်သော ကုန်ပြီးသော ဘဝသစ် ရှိကုန်သော ရဟန္တာချည်း ဖြစ်ကုန်သော ငါးရာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် တဆဲ့ငါးရက် မြောက်ဖြစ်သော ဤနေ့၌ စင်ကြယ်စွာ ပဝါရဏာပြုခြင်းငှါ အညီအညွတ် စည်းဝေးကုန်၏။

အမတ်အဓိပါင်း ဝန်းရံအပ်သော စကြဝဠာတေးမင်းသည် သမုဒ္ဒရာအဆုံးရှိသော ဤမြေကြီးကို အစဉ်လှည့်လည်သကဲ့သို့ ထို့အတူ အောင်အပ်ပြီးသော (ရာဂ ဒေါသ မောဟ ဟု ဆိုအပ်သော) စစ်မြေပြင်ရှိသော ယာဉ်မူးသဖွယ်လည်းဖြစ်သော အတုမရှိသော မြတ်စွာဘုရားကို ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော **မစ္စုမာရ**ကို ပယ်ကုန်ပြီးသော တပည့်တို့သည် ဆည်းကပ်ကြကုန်၏။

အလုံးစုံသော ပဂ္ဂိုလ်ဘို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ သား**တော်**တို့တည်း၊ ဤသား**တော်**တို့ အတွင်းဝယ် (သီလမရှိသူ) အဖျင်းမရှိ၊ တဏှာဟူသော ငြောင့်တံသင်းကို ပယ်နုတ်တော်မူပြီး**သော** နေမင်း၏အဆွေ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို **အကျွန်ုပ်** ရှိခိုးပါ၏”ဟု (ချီးကျူး၏)။

ဂ-ပရောသဟဿသုတ်

၂၁၆။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံ ဇေတဝန်ကျောင်း၌ တဒေါဘ်နှစ်ရာ့ငါးကျိပ်ကုန်သော များစွာသော ရဟန်း သံဃာနှင့်အတူ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို နိဗ္ဗာန်နှင့် စပ်သော တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) ကောင်းစွာပြလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရှင်လန်းစေတော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည်လည်း အရှိအသေပြုကာ နှလုံးသွင်းကုန်လျက် အလုံးစုံသော စိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ မှတ်သားပြီးလျှင် နားစိုက်ထောင်ကုန်သည် ဖြစ်၍ တရားနာကုန်၏၊ ထိုအခါ အသျှင် ဝင်္ဂီသအား ဤသို့သော အကြံဖြစ်၏ “ဤမြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား နိဗ္ဗာန်နှင့်

ရဟန်းတို့သည် ထိုဘရားကို ဟောဒေသာ ထိုအသျှင်သာရိပုတြာ၏ သာယာသော အသံကို နာကြားရကုန်၏၊ တပ်မက်ဖွယ်ရှိသော နှာပျော်ဖွယ်ရှိသော သာယာဒေသာ အသံကြောင့် တက်ကြွသော စိတ်ရှိကြကုန်သည် ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နားစိုက်ထောင်ကုန်၏" ဟု (ချီးကျူး၏)။

၇-ပဝါရဏာသုတ်

၂၁၅။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း မိဂါရမာတာ ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်၌ အလုံးစုံ ရဟန္တာချည်း ဖြစ်ကုန်သော ငါးရာအတိုင်းအရှည်ရှိသော များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် တဆဲ့ငါးရက်မြောက် ဥပုသ်နေ့၌ ပဝါရဏာ ပြုအံ့သောငှါ ရဟန်းအပေါင်း ခြံရံလျက် လှင်တီးခေါင်၌ နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေသော ရဟန်းသံဃာကို စောင်းငဲ့ကြည့်ရှုတော်မူ၍ ရဟန်းတို့အား "ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ ငါဘုရားသည် သင်တို့အား ဖိတ်ကြား၏၊ ငါ၏ တစုံတခုသော ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာကို သင်တို့ ကဲ့ရဲ့လိုကုန်သလော" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် နေရာမှ ထ၍ ပခုံးတဖက်၌ အပေါ်ရုံကိုတင်ကာ မြတ်စွာဘုရား ရှိတော်မူရာသို့ လက်အုပ်ချီလျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တစုံတခုသော ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာကို မကဲ့ရဲ့လိုပါကုန်၊ အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် (သူတပါးတို့) မဖြစ်စေနိုင်သော မက်ကို ဖြစ်စေတော်မူပါ၏၊ မသိစေနိုင်သော မက်ကို သိစေတော်မူနိုင်ပါ၏၊ မဟောနိုင်သော မက်တရားကို ဟောတော်မူနိုင်ပါ၏၊ မက်ကို ထိုးထွင်းသိတော်မူ၏၊ မက်ကို သိမြင်တော်မူပါ၏၊ မက်၌ လိမ္မာတော်မူပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား (ရှေးသူဌေးဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏) နောက်လိုက်တပည့်တို့သည် မက်သို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည် ဖြစ်၍သာလျှင် နေကြပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို ဖိတ်ကြားပါ၏၊ အကျွန်ုပ်၏ တစုံတခုသော ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာကို မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော် မူလိုပါသလော" ဟု လျှောက်၏။

သာရိပုတြာ "ငါဘုရားသည် သင်၏ တစုံတခုသော ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာကို မကဲ့ရဲ့လို၊ သာရိပုတြာ သင်သည် ပညာရှိ၏၊ သာရိပုတြာ သင်သည် ကြီးသော ပညာရှိ၏၊ သာရိပုတြာ သင်သည် မြေကြီးအဆုန္ဒင့်တူသော ပညာရှိ၏၊ သာရိပုတြာ သင်သည် ရှင်သော ပညာရှိ၏၊ သာရိပုတြာ သင်သည် လျင်မြန်သော ပညာရှိ၏၊ သာရိပုတြာ သင်သည် ထက်သောပညာရှိ၏၊ သာရိပုတြာ သင်သည် ထိုးထွင်းနိုင်သော ပညာရှိ၏။ သာရိပုတြာ စကြဝတေးမင်း၏ သားကြီးသည် အဖလည်စေအပ်သော အာဏာစက်ကို သင့်သော အကြောင်းဖြင့်သာလျှင် အတုလိုက်၍ လည်စေသကဲ့သို့ သာရိပုတြာ ဤအတူသာလျှင် သင်သည် ငါဘုရား လည်စေအပ်သော အတုမရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ မြတ်သော တရားတော်ကို သင့်သော အကြောင်းဖြင့်သာလျှင် အတုလိုက်၍ လည်စေ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်၏ တစုံတခုသော ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာကို အကဲယဉ်၍ မကဲ့ရဲ့လိုသည်ဖြစ်အံ့၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤငါးရာသောရဟန်းတို့၏ တစုံတခု

သော ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာကို ကဲ့ရဲ့တော်မူလိုပါသလော” ဟု လျှောက်၏၊ “သာရိပုတြာ ငါဘုရားသည် ဤငါးရာသော ရဟန်းတို့၏ တစုံတခုသော ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာကို မကဲ့ရဲ့လို၊ သာရိပုတြာ မှန်၏၊ ဤငါးရာခေသာ ရဟန်းဘို့တွင် ခြောက်ကျိပ်ကုန်သော ရဟန်းဘို့သည် ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ ခြောက်ကျိပ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် အဘိညာဉ် ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ ခြောက်ကျိပ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် နှစ်ပါးသော အဘို့မှ လွတ်မြောက်သူ ‘ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တ’ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤမှတပါးကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ပညာဖြင့် လွတ်မြောက်သူ ‘ပညာဝိမုတ္တ’ ဖြစ်ကုန်၏”ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ အသျှင်ဝင်္ဂီသသည် နေရာမှထ၍ ပခုံးတဖက်၌ အပေါ်ရုံကို တင်လျက် မြတ်စွာဘုရား ရှိတော်မူရာသို့ လက်အုပ်ချီကာ မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ဉာဏ်၌ ရှေးရှုထင်ပါ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်၏ ဉာဏ်၌ ရှေးရှုထင်ပါ၏”ဟု လျှောက်၏။ “ဝင်္ဂီသ သင်၏ဉာဏ်၌ ရှေးရှုထင်စေလော့”ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ဝင်္ဂီသသည် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်၌ သင့်လျော်သော ဂါထာတို့ဖြင့် ချီးကျူး၏–

“သံယောဇဉ် **အနှောင်အဖွဲ့**ဘို့ကို ဖြတ်ကုန်သော ဆင်းရဲမရှိကုန်သော ကုန်ပြီးသော ဘဝသစ်ရှိကုန်သော ရဟန္တာခဏည်း၊ ဖြစ်ကုန်သော ငါးရာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် တဆဲ့ငါးရက်မြောက်ဖြစ်သော ဤနေ့၌ စင်ကြယ်စွာ ပဝါရဏာပြုခြင်းငှါ အညီအညွတ် စည်းဝေးကုန်၏။

အမတ်အဓိပါင်း ဝန်းရံအပ်သော စကြဝဠာတိုးမင်းသည် သမုဒ္ဒရာအဆုံးရှိသော ဤမြေကြီးကို အစဉ်လှည့်လည်သကဲ့သို့ ထို့အတူ အောင်အပ်ပြီးသော (ရာဂ ဒေါသ မောဟ ဟု ဆိုအပ်သော) စစ်မြေပြင်ရှိသော ယာဉ်မူးသဖွယ်လည်းဖြစ်သော အတုမရှိသော မြတ်စွာဘုရားကို ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော **မစ္ဆုမာ**ရ်ကို ပယ်ကုန်ပြီးသော တပည့်တို့သည် ဆည်းကပ်ကြကုန်၏။

အလုံးစုံသော ပဂ္ဂိုလ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်တို့တည်း၊ ဤသားတော်တို့ အတွင်းဝယ် (သီလမရှိသူ) အဖျင်းမရှိ၊ တဏှာဘူသော ငြောင့်တံသင်းကို ပယ်နုတ်တော်မူပြီး**သော** နေမင်း၏အဆွေ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို **အ**ကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏”ဟု (ချီးကျူး၏)။

ဂ-ပရောသဟဿသုတ်

၂၁၆။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရုံ ဇေတဝန်ကျောင်း၌ တဒေဝေါင့်နှစ်ရာ့ငါးကျိပ်ကုန်သော များစွာသော ရဟန်း သံဃာနှင့်အတူ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို နိဗ္ဗာန်နှင့် စပ်သော တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) ကောင်းစွာပြလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်ခစကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရှင်လန်းစေတော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည်လည်း အရှိအသေပြုကာ နှလုံးသွင်းကုန်လျက် အလုံးစုံသော စိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ မှတ်သားပြီးလျှင် နားစိုက်ထောင်ကုန်သည် ဖြစ်၍ တရားနာကုန်၏၊ ထိုအခါ အသျှင် ဝင်္ဂီသအား ဤသို့သော အကြံဖြစ်၏ “ဤမြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား နိဗ္ဗာန်နှင့်

စပ်သော တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွါးကို ကောင်းစွာ ပြလျက် တရားကို ဆောက်တည်စေကာ တရားကျင့်သုံးရန် ထက်သန် ရှင်လန်းစေတော်မူ၏၊ ထို့ရဟန်းတို့သည်လည်း အရှိအသေ ပြုကာ နှလုံးသွင်းကုန်လျက် အလုံးစုံသော စိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ မှတ်သားပြီးလျှင် နားစိုက်ထောင်ကုန်သည် ဖြစ်၍ တရားနာကုန်၏၊ ငါသည် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်၌ သင့်လျော်သော ဂါထာတို့ဖြင့် ချီးကျူးရမှုကား ကောင်းလေစ့”ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထို့အခါ အသျှင်ဝဠိသသည် နေရာမှထ၍ ပခုံးတဖက်၌ အပေါ်ရုံကိုတင်ကာ မြတ်စွာဘုရား ရှိတော်မူရာသို့ လက်အုပ်ချီ၍ မြတ်စွာဘုရားအား “မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်၏ ဉာဏ်၌ ရှေးရှု၍ ထင်ပါ၏၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်၏ ဉာဏ်၌ ရှေးရှု၍ ထင်ပါ၏”ဟု လျှောက်၏။ “ဝဠိသ သင်၏ဉာဏ်၌ ရှေးရှု၍ ထင်စေလော့”ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်ဘော်မူ၏၊ ထို့အခါ အသျှင်ဝဠိသသည် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်၌ သင့်လျော်သော ဂါထာတို့ဖြင့် ချီးကျူး၏—

“ကိလေသာမှုကင်းသော တရံဘဆစ်မျှ ဘေးမရှိသော နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော တရားကို ဟောတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားကို ရဟန်း တထောင်ကျော်သည် ဆည်းကပ်၏။

မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော အာဿဝက္ခယဉာဏ်ကို ရဟန်းတို့သည် နာကုန်၏၊ရဟန်းအပေါင်းတို့ဖြင့် ခြံရံအပ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် တင့်တယ်တော်မူစွတကား။

ဘုရားတို့တွင် ခုနစ်ဆူမြောက် ဘုရားဖြစ်တော်မူသောမြတ်စွာဘုရားသည် နာဂ အမည်ရှိတော်မူ၏၊ မိုးကြိုးသဖွယ်ဖြစ်၍ တပည့်သားတို့ကို ရွာသွန်းတော်မူ၏။

ကြီးသောလှုံ့လရှိဘော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ဝဠိသသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်လိုသောကြောင့် နေ့သန့်စင်ရာမှ ထ၍ အသျှင်ဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ရှိခိုး၏”ဟု ချီးကျူး၏။

“ဝဠိသ အသို့နည်း သင့်အား ဤဂါထာတို့ကို ရှေးက ကြုံထားအပ်ကုန်သလော၊ ထို့သို့မဟုတ် တခဏချင်းပင်လျှင် သင်၏ဉာဏ်၌ ရှေးရှု၍ထင်ကုန်သလော”ဟု မိန့်ဘော်မူ၏၊ “အသျှင်ဘုရား ဤဂါထာတို့ကို ရှေးက ကြုံမထားပါ၊ စင်စစ်သော်ကား တခဏချင်းပင် အကျွန်ုပ်၏ဉာဏ်၌ ရှေးရှု၍ ထင်ကုန်ပါ၏”ဟု လျှောက်၏၊ ဝဠိသ သို့ဖြစ်လျှင် ရှေးက ကြုံ မထားကုန်သော ဂါထာတို့သည် သင်၏ ဉာဏ်၌ ရှေးရှု၍ ပို့လွန်၍ ထင်စေကုန်ဦးလော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်ဝဠိသသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီး၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှေးက ကြုံမထားဘူးကုန်သော ဂါထာတို့ဖြင့် အတိုင်းထက်အလွန် ချီးကျူးပြန်၏—

“(အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်) မာရ်၏ လမ်းမှားကို လွှမ်းမိုးဖိနှိပ်ပြီးလျှင် ငြောင့်တို့ကို ချိုးဖျက်၍ ကြွသွားတော်မူ၏၊ (ရာဂစသည်တို့သည်) မမှီအပ်သော အဘွဲ့အားဖြင့် တရားကို ခွဲခြားဝေဖန်၍ ဟောတော်မူဘာဘ်သော အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်ခြင်းကို ပြုတော်မူတတ်သော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ရှုကြကုန်လော့။

မြတ်စွာဘုရားသည် အကယ်၍ ဩဃလေးပါးမှ ကူးမြောက်ခြင်း အကျိုးငှါ မျှားသော အပြားရှိသော မင်္ဂကို ဟောကြားတော်မူ၏၊ ထို့မင်္ဂတရားကို ဟောကြားတော်မူသည် ရှိသော် တရားကို မြင်သောသူတို့သည် မရွေ့လျောသည်ဖြစ်၍ တည်ကုန်၏။

ထွန်းတောက်ပခြင်းကို ပြုတတ်သော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အလုံးစုံသော ဒိဋ္ဌတည်ရာတို့၏ လွန်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်တော်မူပြီ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် မြတ်သောတရားကို သိတော်မူ၍ငင်း မျက်မှောက်ပြုတော်မူ၍ငင်း ပဋ္ဌဝဂ်ငါးဦးတို့အား ဟောကြားတော်မူပြီ။

ဤသို့ တရားတော်ကို ကောင်းစွာဟောသည်ရှိသော် တရားကိုသိကုန်သော ပညာရှိတို့အား အဘယ်မှာ မေ့လျော့နိုင်အံ့နည်း၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင် အကျွန်ုပ်သည် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ အခါခပ်သိမ်း မေ့လျော့ခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍ ရှိခိုးလျက် ကျင့်ပါအံ့" ဟု (ချီးကျူး၏)။

၉-ကောဏ္ဍညသုတ်

၂၁၇။ အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဋ်နက်တို့ကို အစာကျေး၍ မွေးရာဖြစ်ခဲသော ဝေဠုဝန်ခဲကျောင်း၌ (သီဘင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်အညာသိကောဏ္ဍညသည် အလွန်ကြာမြင့်မှသာလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်စုံတို့၌ ဦးခေါင်းဖြင့် ပျပ်ဝပ်လျက် မြတ်စွာဘုရား၏ခြေတော်စုံတို့ကို ခံတွင်းဖြင့် စုပ်၏၊ လက်တို့ဖြင့်လည်း ဆုပ်နယ်၏၊ "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ကောဏ္ဍညပါတည်း၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုဘော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ကောဏ္ဍညပါတည်း" ဟု အမည်ကိုလည်း လျှောက်ကြား၏။

ထိုအခါ၌ အသျှင်ဝဂ်ီသံအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ "ဤအသျှင် အညာသိကောဏ္ဍညသည် အလွန်ကြာမြင့်မှသာလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး၍ မြတ်စွာဘုရား၏ခြေတော်စုံတို့၌ ဦးခေါင်းဖြင့် ပျပ်ဝပ်လျက် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်စုံတို့ကို ခံတွင်းဖြင့် စုပ်၏၊ လက်တို့ဖြင့်လည်း ဆုပ်နယ်၏၊ 'အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ကောဏ္ဍညပါတည်း၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုဘော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ကောဏ္ဍညပါတည်း' ဟု အမည်ကိုလည်း ကြား၏၊ငါသည် အသျှင်အညာသိကောဏ္ဍညကို မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်၌ သင့်လျော်ကုန်သော ဂါထာတို့ဖြင့် ချီးကျူးရမူကား ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ထို့နောက် အသျှင်ဝဂ်ီသသည် နေရာမှထ၍ ပခုံးတဖက်၌ အပေါ်ရုံကိုတင်ကာ မြတ်စွာဘုရားရှိတော်မူရာသို့ လက်အုပ်ချီလျက် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ဉာဏ်၌ ရှေးရှုထင်ပါ၏၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုဘော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်၏ ဉာဏ်၌ ရှေးရှုထင်ပါ၏" ဟု လျှောက်၏၊ ဝဂ်ီသသင်၏ ဉာဏ်၌ ရှေးရှုထင်စေလော့ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ဝဂ်ီသသည် အသျှင်အညာသိကောဏ္ဍညကို မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်၌ သင့်လျော်ကုန်သော ဂါထာတို့ဖြင့် ချီးကျူး၏—

"ကောဏ္ဍညအမည်ရှိသော ထိုမထေရ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို အတုလိုက်၍ သစ္စာလေးပါး တရားကို သိတော်မူ၏၊ ထက်သော လုံ့လနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ (စျာန်သမာပတ်ကို) ရတော်မူ၏၊ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိကုန်သော သူတို့ဘုံ အမြဲမပြတ် ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိ၏၊ ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေလေ့ရှိကုန်သော သူတို့တွင် အမြဲမပြတ် ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေလေ့ရှိ၏။

မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမတော်မူဘိုင်း ပြုကျင့်လေ့ရှိသော တပည့်သည် ရောက်အပ်သော အကြင်လောကုတ္တရာတရားသည် ရှိ၏၊ မဒမ့်မလျော့ ကျင့်ပြီးသော အသျှင်ကောဏ္ဍညသည် အလုံးစုံသော ထိုလောကုတ္တရာဘရားသို့ အစဉ်ရောက်တော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရား၏ အမွေခံဖြစ်တော်မူသော **ကြီးသော** အာနုဘော်ရှိသော ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော စေတောပရိယအာဘိညာဉ်၌ လိမ္မာသော ကောဏ္ဍညသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်ကို ရှိခိုး၏" **ဟု (ချီးကျူး၏)**။

၁၀-မောဂ္ဂလာနသုတ်

၂၁၈။ အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဇူသိဂိလိတောင်ခင် နံပါး မည်းနက်သော ကျောက်ဖျာ၌ ရဟန္တာချည်းသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော ငါးရာအတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ထိုရဟန်းတို့၏ (ဥပဓိ) မရှိသော ကိလေသာမှ လွတ်သော စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ဆင်ခြင်၏၊ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ထိုရဟန်းတို့၏ (ဥပဓိ) မရှိသော ကိလေသာမှ လွတ်သော စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ဆင်ခြင်၏၊ ငါသည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို မြတ်စွာဘုရား၏ **မျက်မှောက်၌ သင့်လျော်သော ဂါထာတို့ဖြင့် ချီးကျူးရမူကား** ကောင်းလေစ့**"ဟု** အကြံ ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ဝင်္ဂီသသည် နေရာမှ ထ၍ လက်ဝဲပခုံးဘဖက်၌ အပေါ်ရုံကိုတင်ကာ မြတ်စွာဘုရား အား "မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်၏ ဉာဏ်၌ ရှေးရှုထင်ပါ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတော်သော မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်၏ ဉာဏ်၌ ရှေးရှုထင်ပါ၏"ဟု လျှောက်၏၊ "ဝင်္ဂီသ သင်၏ ဉာဏ်၌ ရှေးရှုဆင်စေလော့" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ဝင်္ဂီသသည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်၌ သင့်လျော်သော ဂါထာတို့ဖြင့် ချီးကျူး၏–

"ဇူသိဂိလိတောင် နံပါး၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူသော ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော မစ္စုမာရ်ကို ပယ်စွန့်ကုန်ပြီးသော ငါးရာသော တပည့်ရဟန္တာတို့သည် ဆည်းကပ်ကုန်၏။

ကြီးသော တန်ခိုးရှိဘော်မူသော မောဂ္ဂလာန်သည် ထိုရဟန္တာတို့၏ ကိလေသာမှ လွတ်သော ဥပဓိ မရှိသော စိတ်ကို ဆင်ခြင်သည်ချဲ့သော် ထိုရဟန္တာတို့ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

တပည့်အပေါင်းတို့သည် ဤသို့ အလုံးစုံအင်္ဂါကြီးငယ်နှင့် ပြည့်စုံသော ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်တော်မူသော များစွာသော အကြောင်း ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဂေါတမအနွယ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်ကုန်၏" **ဟု (ချီးကျူး၏)**။

၁၁-ဂဂ္ဂရာသုတ်

၂၁၉။ အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် စမ္ပာပြည် ဂဂ္ဂရာရေကန်၏ ကမ်းနားဌ ငါးရာအတိုင်းအရှည်ရှိသော များစွာသော ရဟန်းသံဃာတို့နှင့်ဝင်း ခုနစ်ရာသော ဥပါသကာယောကျ်ားတို့နှင့်ဝင်း ခုနစ်ရာသော ဥပါသိကာမတို့နှင့်ဝင်း အဆထောင်မက များကုန်သော နတ်တို့နှင့်ဝင်း အတူ(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုရဟန်း နတ် လူတို့ထက် မြတ်စွာဘုရားသည် အဆင်းတော်ဖြင့်ဝင်း အခြံအရံဖြင့်ဝင်း သာလွန်၍ တင့်တယ်တော်မူ၏။ ထိုအခါဌ အသျှင်ဝင်္ဂီသအား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏

"ဤမြတ်စွာဘုရားသည် စမ္မာပြည် ဂဂ္ဂရာရေကန်၏ ကမ်းနားဌာ ငါးရာ အတိုင်းအရှည်ရှိသော များစွာသော ရဟန်းသံဃာတို့နှင့်ဌင်း ခုနစ်ရာဒသာ ဥပါသကာယဲ့ကျားဘို့နှင့်ဌင်း ခုနစ်ရာသော ဥပါသိကာမဘို့နှင့်ဌင်း အထောင်မကများစွာကုန်သော နတ်ဘို့နှင့်ဌင်း အတူ(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုရဟန်း နတ်လူဘို့ထက် မြတ်စွာဘုရားသည် အဆင်းတော်ဖြင့်ဌင်း အခြံအရံဖြင့်ဌင်း အလွန်တင့်တယ်တော်မူ၏၊ ငါသည် မြတ်စွာဘုရားကို မျက်မှောက်၌ သင့်လျော်သော ဂါထာဖြင့် ချီးကျူးရမူကား ကောင်းလေစ့"ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ထို့နောက် အသျှင် ဝဂ်ီသသည် နေရာမှထ၍ ပခုံးတဖက်၌ အပေါ်ရုံကို စမွယ်ဘင်၍ "မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်၏ ဉာဏ်၌ ရှေးရှု ထင်ပါ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်၏ဉာဏ်၌ ရှေးရှု ထင်ပါ၏"ဟု လျှောက်၏၊ "ဝဂ်ီသ သင်၏ဉာဏ်၌ ရှေးရှုထင်စေလော့" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏၊ ထိုအခါ အရှင်ဝဂ်ီသသည် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်၌ သင့်လျော်သော ဂါထာဖြင့် ချီးကျူး၏—

"တိမ်တိုက်ကင်းသော ကောင်းကင်၌ လမင်းသည် တင့်တယ် သကဲ့သို့ဌင်း အညစ်အကြေးကင်းသော်နေမင်းသည် တင့်တယ်သကဲ့သို့ဌင်း ဤအတူ မုနိအပေါင်းတို့ထက် မြတ်တော်မူသော ကိုယ်တော်မှ ပြိုးပြိုး ပြက်ပြက် ထွက်သော ရောင်ခြည်ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားသည် အခြံအရံဖြင့် အလုံးစုံသော လောကကို လွန်၍ တင့်တယ်တော်မူ၏" ဟု (ချီးကျူး၏)။

၁၂-ဝဂ်ီသသုတ်

၂၂၀။ အခါတပါး၌ အသျှင်ဝဂ်ီသသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ဝဂ်ီသသည် ရဟန်းဖြစ်၍ မကြာမြင့်မီ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍ အရဟတ္တဖိုလ် ချမ်းသာကို ခံစား၏၊ ထိုအချိန်၌ ဤဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို၏—

"(ငါတို့သည်)ရှေးအခါက တရွာမှ တရွာသို့ တပြည်မှ တပြည်သို့ ကဗျာဖွဲ့ခြင်းမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ လှည့်လည်ကြကုန်၏၊ ထိုစဉ်အခါ မြတ်စွာဘုရားကို ငါတို့ ဖူးမြင်ကြရကုန်၏၊ ငါတို့အား ယုံကြည်မှု ဖြစ်ရကုန်၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ခန္ဓာအာယတနဓာတ်တို့ကို (ပြတော်မူလျက်) ငါ့အား တရားဟောတော်မူ၏၊ ငါသည် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တရားကို ကြားနာရ၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်စေရောက် ရဟန်း ပြုခဲ့ပြီ။

အကြင်သူတို့သည် အမြဲ ချဉ်းကပ်၍ ဖူးမြင်ရကုန်၏၊ များစွာကုန်သော ထိုရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်းမိန်းမတို့၏ အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားသည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရတော်မူပေ၏ တကား။

ငါ၏ မြတ်စွာဘုရား အထံတော်သို့ (လာခြင်းသည်) ငါ့အား ကောင်းသောလာခြင်းဖြစ်ပေစွတကား၊ သုံးပါးကုန်သော ဝိဇ္ဇာတို့သို့ အစဉ်ရောက်ရပြီ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို လိုက်နာ ပြုလုပ်ရပေပြီ။

ငါသည် ရှေး၌ နေခဲ့ဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို သိပြီ၊ မြတ်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ကို သုတ်သင်အပ်ပြီးပြီ၊ (အသိဉာဏ်) ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၍ (ကွဒ္ဓိဝိဓ) အာဘိညာဏ်ကို ရပြီ၊ သူတဝါး စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိသော ဉာဏ်၌ လိမ္မာ၏" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

ဝဂ်ီသသံယုတ် ပြီး၏။

၉-ဝနသံယုတ်

၁-ဝိဝေကသုတ်

၂၂၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ ရဟန်းတပါးသည် ကောသလတိုင်း တောအုပ်တခု၌ နေ၏၊ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် နေ့သန့်စင်ရာသို့ ကပ်သည်ရှိသော် ယုတ်ညံ့သော တဏှာအိမ်ကို မှီ၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့ကို ကြံ၏၊ ထိုအခါ ထိုတောအုပ်၌ စိုးအုပ်၍နေသော နတ်သည် ထိုရဟန်းအား အစဉ်သနားသည်ဖြစ်၍ အကျိုးစီးပွါးကို လိုသောကြောင့် ထိုရဟန်းကို ထိတ်လန့်စေလိုရကား ထိုရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဂါထာတို့ဖြင့် ရွတ်ဆို လျှောက်ထား၏—

“(ရဟန်း) သင်သည် ဆိတ်ငြိမ်မှု ‘ဝိဝေက’ ကို ဘောင့်တသည် ဖြစ်၍ တော၌ငို၏၊ သို့ဖြစ်လျက် သင်၏ စိတ်သည် အပဖြစ်သော အာရုံတို့၌ ကျက်စားဘိ၏၊ လူဖြစ်သော သင်သည် (အခြား)လူ ဖြစ်သောသူ၌ အလို ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ဖျောက်လော့၊ ယင်းသို့ ပယ်ဖျောက်ခြင်းကြောင့် ရာဂကင်းသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာခြင်းရှိသူ ဖြစ်ရလတ္တံ့။

သင်သည် မမွေ့လျော်မှုကို စွန့်ပါလော့ သတိရှိသူဖြစ်ပါလော့ သတိနှင့် ပြည့်စုံသော သင့်ကို ငါတို့ အောက်မေ့လိုပါကုန်၏၊ ထိုစကားမှန်၏၊ တည်ရာမရှိသော ကိလေသာမှုကို လွန်နိုင်ခဲ၏၊ သင့်ကို ကာမမြူသည် အပါယ်သို့ မဆောင်ပါစေလင့်။

မြေမှုန့်ကပ်သော ၎က်သည် ကပ်သောမြူကို ခါတုံက်၍ ကျစေသကဲ့သို့ ထို့အတူ ရဟန်းသည် လုံ့လနှင့် ပြည့်စုံသည် သတိနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ကပ်သော ကိလေသာမှုကို ခါတုံက်လျက် ကျစေပါလော့ ဟု (ရွတ်ဆို လျှောက်ထား၏)။

ထိုနတ် ထိတ်လန့်စေအပ်သော ထိုရဟန်းသည် ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

၂-ဥပဋ္ဌာနသုတ်

၂၂၂။ အခါတပါး၌ ရဟန်းတပါးသည် ကောသလတိုင်း တောအုပ်တခု၌ နေ၏၊ ထိုအခါ ထို ရဟန်းသည် နေ့သန့်စင်ရာသို့ ကပ်လျက် အိပ်၏၊ ထိုအခါ ထိုတောအုပ်၌ စိုးအုပ်၍ နေသော နတ်သည် ထိုရဟန်းအား အစဉ်သနားသည်ဖြစ်၍ အကျိုးစီးပွါးကို လိုသောကြောင့် ထိုရဟန်းကို ထိတ်လန့်စေလိုရကား ထိုရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဂါထာတို့ဖြင့် ရွတ်ဆို လျှောက်ထား၏—

“ရဟန်း ထလော့၊ အဘယ့်ကြောင့် အိပ်ဘိသနည်း၊ သင့်အား အိပ်ခြင်းဖြင့် အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ထိုစကားမှန်၏၊ ကိလေသာဟူသော နာကျင်ခြင်းရှိသော တဏှာမြား စူးဝင်အပ်သည်ဖြစ်၍ ထိခိုက်သော သင့်အား အိပ်ခြင်းသည် အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း။

အကြင်ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရားဖြင့် လူ၏ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြု၏၊ ထိုယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရားကိုသာလျှင် ပွါးစေလော့၊ အိပ်ခြင်း၏ အလိုနိုင်ငံသို့ မလိုက်ပါလင့်” ဟု ရွတ်ဆို လျှောက်ထား၏။

(နတ်သား) ကာမဂုဏ်တို့သည် အမြဲမရှိကုန်၊ မတည်တံ့ကုန်၊ ယင်း ကာမဂုဏ်တို့၌ ပညာနည်းသောသူသည်သာ ပြင်းစွာ တွေဝေ၏၊ အနှောင်အဖွဲ့ဘို့မှ လွတ်ပြီးသော တဏှာ ဒိဋ္ဌိ အမှီဖြင့်) မမှီသောရဟန်းကို (နှောင့် အိပ်ခြင်းသည်) အဘယ့်ကြောင့် ပူပန်စေနိုင်အံ့နည်း။

(နတ်သား) ပြင်းစွာ တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ'ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် လွန်စွာ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုသစ္စာညာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ထိုရဟန်းကို (နှေဥ္ဒ အိပ်ခြင်းသည်)အဘယ့်ကြောင့် ပူပန်စေနိုင်အံ့နည်း။

(နတ်သား) မသိမှု'အဝိဇ္ဇာ'ကို အာသိဉ္စာဏ်'ဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ဖြတ်တောက်၍ အာသဝဘာရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ပူဆွေးမှု မရှိသော ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှု မရှိသော ရဟန်းကို (နှေဥ္ဒအိပ်ခြင်းသည်)အဘယ့်ကြောင့် ပူပန်စေနိုင်အံ့နည်း။

(နတ်သား)ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်သော စိတ်ရှိသော မြဲမြံကြံ့ခိုင်သော လုံ့လရှိသော နိဗ္ဗာန်ကို ဘောင်္ဘသော ရဟန်းကို (နှေဥ္ဒအိပ်ခြင်းသည်) အဘယ့်ကြောင့် ပူပန်စေနိုင်အံ့နည်း" ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၃-ကဿပဂေါတ္တသုတ်

၂၂၃။ ဧအခါတပါးဥ္စ အာယုဉ်ကဿပဂေါတ္တသည် ကောသလတိုင်း တောအုပ်တခုဥ္စ နေ၏၊ ထိုအခါ အာယုဉ်ကဿပဂေါတ္တသည် နေ့သန့်စင်ရာသို့ ကပ်၍ သားမူဆိုးတယောက်ကို ဆုံးမ၏၊ထိုအခါ ထိုတောအုပ်၌ စိုးအုပ်၍ နေသော နတ်သည် အာယုဉ်ကဿပဂေါတ္တအား ထိတ်လန့်စေလိုသည်ဖြစ်၍ ထိုအာယုဉ်ကဿပဂေါတ္တထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဂါထာတို့ဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

"ရဟန်း တောင်ချောက်ကြားဥ္စ သွားလာနေသော ပညာမဲ့၍ အကြောင်းအကျိုး သိနိုင်သည့် စိတ်မရှိသော မူဆိုးကို အခါမဟုတ်သည်ဥ္စ ဆုံးမသော ရဟန်းသည် နံ့နှေး မိုက်မဲသူကဲ့သို့ အကျွန်ုပ် (ဉာဏ်ဥ္စ) ထင်ပါ၏။

မူဆိုးမိုက်သည် နွားထောင်၏၊ သိကား မသိ၊ ကြည့်၏၊ မြင်ကား မမြင်၊ တရားဟောသော်လည်း အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို မသိနိုင်။

ကဿပ သင်သည် ဆယ်တိုင်သော မီးတို့ကို ညှိထွန်းစေကာမူ (ထိုသားမူဆိုးသည်) အဆင်းတို့ကို မမြင်ရလတ္တံ့၊ ထိုတောမူဆိုးအား (ပညာ) မျက်စိ မရှိသည်သာတည်း" ဟု ရွတ်ဆို၏။

ထိုအခါဥ္စ အာယုဉ်ကဿပဂေါတ္တသည် ထိုနတ် ထိတ်လန့်စေအပ်သည်ဖြစ်၍ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

၄-သမ္မဟုလသုတ်

၂၂၄။ အခါတပါးဥ္စ များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ကောသလတိုင်း တောအုပ်တခုဥ္စ နေကုန်၏၊ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် ဝါကျွတ်ကုန်ပြီးသော် သုံးလကို လွန်သဖြင့် ဒေသစာရီ ဖဲသွားကြကုန်၏၊ထိုအခါ တောအုပ်၌ စိုးအုပ်၍ နေသော နတ်သည် ထိုရဟန်းတို့ကို မမြင်သည် ဖြစ်ရကား ငိုကြွေးလျက် ထိုအခါနှင့်ဥ္စ ကျဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

"များစွာကုန်သော ဆိတ်ငြိမ်သော နေရာတို့ကို မြင်ရသောကြောင့် ငါအား ယနေ့ မမွေ့လျော်သကဲ့သို့ ထင်၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် ဆန်းကြယ်သော တရားစကားရှိကုန်၏၊ များစွာသော အကြားအမြင်ရှိကုန်၏၊ ကျွေ့ဂါတမဘုရား၏ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော ထိုရဟန်းတို့သည် အဘယ်အရပ်သို့ သွားကုန်သနည်း" ဟု ရွတ်ဆို၏။

ဤသို့ ရှုတ်ဆိုအပ်သည်ရှိသော် နတ်သားတယောက်သည် ထိုဆိုသော နတ်သားကို ဂါထာဖြင့် ပြန်ပြော၏—

"အခ္ခါသော ရဟန်းတို့သည်ကား မဂဓတိုင်းသို့ သွားကုန်၏၊ အခ္ခါသော ရဟန်းတို့သည်ကား ကောသလတိုင်းသို့ သွားကုန်၏၊အခ္ခါသော ရဟန်းတို့သည်ကား ဝဇ္ဇီတိုင်းသို့ သွားကုန်၏၊ ကပ်ငြိခြင်း မရှိပဲ သွားလေ့ရှိကုန်သော သားသမင်နှင့် တူကုန်သော ရဟန်းတို့သည် အိမ်မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်၏" ဟု (ပြန်ပြော၏)။

၅-အာနန္ဒသုတ်

၂၂၅။ အခါတပါးဌ် အသျင်အာနန္ဒာသည် ကောသလတိုင်း တောအုပ်တခုဌ်၌နေ၏၊ ထိုအခါ အသျင်အာနန္ဒာသည် လူတို့ကို သိစေခြင်း များသည်ဖြစ်၍ အခါနှံလွန်စွာနေ၏၊ ထိုအခါ ထိုတောအုပ်၌ စိုးအုပ်၍နေသော နတ်သည် အသျင်အာနန္ဒာအား အစဉ်သနားသည်ဖြစ်၍ အကျိုးစီးပွါးကို လိုသောကြောင့် အသျင်အာနန္ဒာကို ထိတ်လန့်စလိုရကား အသျင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် ဂါထာဖြင့် ရှုတ်ဆို လျှောက်ထား၏—

"ဂေါတမအနှယ်ဖြစ်သော အသျင်အာနန္ဒာ သစ်ပင်ရင်း တောခုံသို့ သက်ဝင်ကာ နိဗ္ဗာန်ကို စိတ်နှလုံးဌ် ထည့်သွင်းဆား၍ စျာန်ဝင်စားပါလော့၊ မေ့လျော့ခြင်း မဖြစ်ပါစေလင့်၊ အသျင် ဘုရားအား ဗလစ် ဗလစ် ပြောဆိုခြင်းသည် အဘယ်ပြုလတ္တံ့နည်း" ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ ဗဒ်သျင်အာနန္ဒာသည် ထိုနတ် ထိတ်လန့်စေအပ်သည်ဖြစ်၍ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

၆-အနုရုဒ္ဓသုတ်

၂၂၆။ အခါတပါးဌ် အသျင်အနုရုဒ္ဓါသည် ကောသလတိုင်း တောအုပ်တခုဌ် နေ၏၊ ထိုအခါဌ် အသျင်အနုရုဒ္ဓါ၏ ရေးက မယားဖြစ်ဘူးသော တာဝတိံသာ နတ်ပြည်ဌ်ဖြစ်သော ဇာလိနီမည်သော နတ်သမီးတယောက်သည် ထိုအသျင်အနုရုဒ္ဓါထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် ဂါထာဖြင့် ရှုတ်ဆို လျှောက်ထား၏—

"အကြင်အရပ်ဌ် ရှေးအခါက သင်နေဘူး၏၊ ထိုအရပ်ဌ် စိတ်ကို တောင့်တလော့၊ အလုံးစုံသော ကာမဂုဏ်ဘို့နှင့် ပြည့်စုံသော တာဝတိံသာ နတ်ပြည်တို့ဌ် နတ်သမီး အပေါင်းတို့ဖြင့် ဝိုင်းအုံ ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍ တင့်တယ်ခဲ့ဘူး၏" ဟု လျှောက်၏။

"နတ်သမီးတို့သည်ကား သက္ကာယဒိဋ်ဌ် တည့်ကုန်သည်ဖြစ်၍ မကောင်းသော လားရာရှိကုန်၏၊ ထိုနတ်သမီးဘို့သည်လည်း ဒုဂ္ဂတိဘုံသို့ ရောက်ကုန်သေး၏၊ အကြင် တာဝတိံသာ နတ်တို့ကို နတ်သမီးတို့ တောင့်တအပ်ကုန်၏၊ ထို (တာဝတိံသာ) သတ္တဝါတို့သည်လည်း ဒုဂ္ဂတိဘုံသို့ ရောက်ရကုန်သေး၏" ဟု မိန့်ဆို၏။

အကြင်သူတို့သည် များစွာသော အခြံအရံရှိသော တာဝတိံသာနတ်ပြည်ဌ် နေကုန်သော နတ်သားတို့၏ နေရာဖြစ်သော နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်ကို မမြင်ဘူးကုန်၊ ထိုသူတို့သည် ချမ်းသာကို မသိကုန် ဟု (ဆို၏)။

အမိုက်မ အကြောင်အခြင်းအရာဖြင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဘို့၏ စကားသည် ရှိ၏၊ ထိုစကားကို သင်မသိ၊ အလုံးစုံသော သခ်ါရတို့သည် အမြဲ မရှိကုန်၊ ဖြစ်တတ် ပျက်တတ်သော သဘောရှိကုန်၏၊ ဖြစ်ကုန်ပြီး၍ ချုပ်ကုန်၏၊ ထိုသခ်ါရတရားတို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည်သာ ချမ်းသာ၏၊ (ဤသို့သော စကားကို သင်မသိ)။

ဇာလိနီနတ်သမီး နတ်ပြည်၌ ယခုအခါ (ငါ၏) တဖန် နေခြင်းသည် မရှိတော့ပြီ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သံသရာသည် ကုန်ပြီးပြီ၊ ယခုအခါ တဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းသည် မရှိတော့ပြီ ဟု (ဆို၏)။

၇-နာဂဒတ္တသုတ်

၂၂၇။ အခါတပါး၌ အသျှင်နာဂဒတ္တသည် ကောသလတိုင်း တောအုပ်တခု၌နေ၏၊ ထိုအခါ၌ အသျှင်နာဂဒတ္တသည် အလွန်စောလွန်းစွာ ရှာသို့ဝင်၏၊ အလွန်နေမြင့်မှ ပြန်ခဲ့၏၊ ထိုအခါ ထိုတောအုပ်၌ စိုးအုပ်၍ နေသောနဘ်သည် အသျှင်နာဂဒတ္တအား အစဉ်သနားခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ အကျိုးစီးပွါးကိုလိုခဲသောကြောင့် အသျှင်နာဂဒတ္တကို ထိတ်လန့်စေလိုရကား ထိုအသျှင်နာဂဒတ္တထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဂါထာတို့ဖြင့် ရွတ်ဆို လျှောက်ထား၏—

"နာဂဒတ္တ နံနက်စောစော(ရှာသို့)ဝင်၏၊နေမြင့်မှ ပြန်လာသည့်ပြင် အချိန်လွန် အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိ.ကာ လူတို့နှင့်တူမျှခဲသော ချမ်းသာ ဆင်းရဲရှိသည်ဖြစ်၍ လူဘို့နှင့် ရောနှောဘိ၏။

ဒါယကာတို့၌ ဖဲ့သောစိတ်ရှိခဲသော လွန်စွာခက်ထန်သော နာဂဒတ္တကို အကျွန်ုပ် ကြောက်လှပါ၏၊ (တခုသော ဘဝ၏) အဆုံးကို ပြုတတ်ခဲသော ခွန်အားကြီးသော သေမင်း၏ အလိုနိုင်ငံသို့ မလိုက်ပါလင့်" ဟု ရွတ်ဆို၏။

ထိုအခါ၌ အသျှင်နာဂဒတ္တသည် ထိုနတ် ထိတ်လန့်စေအပ်သည် ဖြစ်၍ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

၈-ကုလဃရဏီသုတ်

၂၂၈။ အခါတပါး၌ ရဟန်းတပါးသည် ကောသလတိုင်း တောအုပ်တခု၌ နေ၏၊ ထိုအခါ၌ ထိုရဟန်းသည် အမျိုးတဦး၌ အလွန်ခင်မင် သက်ဝင်ခြင်းသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍ အချိန်ကြာမြင့်စွာနေ၏၊ ထိုအခါ ထိုတောအုပ်၌ စိုးအုပ်၍ နေသော နတ်သည် ထိုရဟန်းအား အစဉ်သနားခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ အကျိုးစီးပွါးကို လိုသောကြောင့် ထိုရဟန်းကို ထိတ်လန့်စေလိုရကား ထိုအမျိုး၌ ရှိသော အိမ်ရှင်မ၏ အသွင်ကို ဖန်ဆင်း၍ ထိုရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို လျှောက်ထား၏—

"ရဟန်း မြစ်ကမ်းနားတို့၌ဌင်း အပန်းဖြေ နားနေရာ အရပ်၌ဌင်း ပဲ့သဘင်တို့၌ဌင်း လမ်းမတို့၌ဌင်း လူအပေါင်းတို့သည် စုရုံးကြကုန်၍ အကျွန်ုပ်ကိုဌင်း အကျွန်ုပ်၏ အကြောင်းကိုဌင်း သင့်အကြောင်းကိုဌင်း တိုးတိုး ပြောဆိုတိုင်ပင်ကြကုန်၏၊ အဘယ်ကဲ့သို့သော အကြောင်းမျိုးဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း" ဟု ဆို၏။

အိမ်ရှင်မ လောကဌ ဆန့်ကျင်ဖက် ပြောဆိုသော အသံတို့သည် များပြားကုန်သည်သာ တည်း၊ ခြိုးခြံစွာ ကျင့်လေ့ရှိသူသည် သည်းခံအပ်၏၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် မျက်နှာမသာ မဖြစ်ရာ၊ ထိုသို့ ပြောခြင်းကြောင့် မညစ်နွမ်းလတ္တံ့။

အိမ်ရှင်မ အကြင်သူသည် တောဌ ဝါတမိဂမည်သော သားကောင်ကဲ့သို့ စကားသံဖြင့် ထိတ်လန့်၏၊ ထိုသူကို ပေါ်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ (ပညာရှိတို့) ဆိုကုန်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် အား အကျင့် မပြည့်စုံရာ" ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၉-ဝဇီပုတ္တသုတ်

၂၂၉။ အခါတပါး၌ ဝဇ္ဇီတိုင်းသား ရဟန်းတပါးသည် ဝေသာလီပြည် တောအုပ် တခုဉ်၌နေ၏၊ ထိုအခါ ဝေသာလီပြည် ဝဇ္ဇီတိုင်းသားအပေါင်းသည် (နက္ခတ်ပွဲသဘင်အလို့ငှါ) တည်ဉ့်လုံး တီးမှုတ် လှည့်လည်၏၊ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ဝေသာလီမြို့၌ တူရိယာ တီးမှုတ်သံ ကြွေးကြော်သံကို ကြား၍ ငိုကြွေးလျက် ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

"ငါတို့သည် တောအုပ်၌ အသုံးမဝင်သော သစ်သားဆွေးကဲ့သို့ တယောက်တည်း တော၌ နေရကုန်၏၊ ဤသို့သော ညဉ့်၌ ငါတို့အောက် အထူးသဖြင့် ယုတ်ညံ့သော အဘယ် မည်သောသူ ရှိပါအံ့နည်း" ဟု ရွတ်ဆို၏။

ထိုအခါ ထိုဘောအုပ်၌ စိုးအုပ်၍နေသော နတ်သည် ထိုရဟန်းအား အစဉ်သနားခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ အကျိုးစီးပွါးကို လိုသောကြောင့် ထိုရဟန်းကို ထိတ်လန့်စေလိုရကား ထိုရဟန်း ထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို လျှောက်ထား၏—

"ရဟန်း သင်သည် တောအုပ်၌ အသုံးမဝင်သော သစ်သားဆွေးကဲ့သို့ တယောက်တည်း သာလျှင် ဘော၌ နေ၏၊ သို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း ငရဲသူ သတ္တဝါတို့သည် နတ်ရွာသုဂတိသို့ သွားသောသူ တောင့်တကုန်သကဲ့သို့ ထို့အတူ များစွာကုန်သော သူတို့သည် သင့်အား တောင့်တကုန်၏" ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ထိုနတ် ထိတ်လန့်စေအပ်သည်ဖြစ်၍ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

၁၀-သဏ္ဌာယသုတ်

၂၃၀။ အခါတပါး၌ ရဟန်းတပါးသည် ကောသလတိုင်း တောအုပ်တခုဉ်၌နေ၏၊ ထိုအခါဉ် ထိုရဟန်းသည် ရှေးက သရဏ္ဌာယ်ခြင်းများသည် ဖြစ်၍ အချိန်ကြာမြင့်စွာ နေခဲ့ပြီးမှ နောက်အခါဉ် ကြောင့်ကြမဲ့ ဆိတ်ဆိတ်နေလျက် ဖလသမာပတ် ချမ်းသာဖြင့် ကာလကို လွန်စေ၏၊ ထိုအခါ ထိုဘောအုပ်၌ စိုးအုပ်၍နေသော နတ်သည် ထိုရဟန်း၏ သရဏ္ဌာယ်သော တရားတော်ကို မကြားရသည်ဖြစ်၍ ထိုရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို လျှောက်ထား၏—

"ရဟန်း အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် တရားတော်တို့ကို မသရဏ္ဌာယ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ဆွေသူသည် တရားကို နာရသောကြောင့် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကြည်ညိုခြင်း ကိုလည်း ရပါ၏၊ ခရီးမှန်းခြင်းကိုလည်း ခံရပါ၏" ဟု လျှောက်၏။

ငါဘို့သည် အရိယာမင်္ဂသို့ မဒရာက်သေးမီ ရှေးအခါက တရားတော်တို့၌ ရှုတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ခြင်း ဆန္ဒဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အရိယာမင်္ဂသို့ ရောက်ပြီးသောအခါ၌ မူကား မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့ထိအပ်သော တရားအာရုံကို သိ၍ စွန့်လွှတ်ခြင်းကို သူတော်ကောင်းတို့ ချီးမွမ်းကုန်၏" ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၁၁-အကုသလဝိတက္ကသုတ်

၂၃၁။ အခါတပါး၌ ရဟန်းတပါးသည် ကောသလတိုင်း တောအုပ်တခု၌ နေ၏၊ ထိုအခါ ထို ရဟန်းသည် နေ့သန့်စင်ရာသို့ ကပ်သည်ရှိသော် ကာမဝိတက် ဗျာပါဒဝိတက် ဝိဘိံသာဝိတက် ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် ဝိတက်တို့ကို ကြံစည်၏၊ ထိုအခါ တောအုပ်၌ စိုးအုပ်၍ နေသော နတ်သည် ထိုရဟန်းအား အစဉ်သနားခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ အကျိုးစီးပွါးကို အလိုရှိသောကြောင့် ထို ရဟန်းကို ထိတ်လန့်စေလိုရကား ထိုရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို လျှောက်ထား၏—

"မသင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် ထိုသင့်ကို ဝိတက်တို့ ကိုက်ခဲအပ်၏၊ မသင့်လျော်သော နှလုံးသွင်းခြင်းကို စွန့်လော့၊ သင့်လျော်သောအားဖြင့် အဖန်တလဲလဲ ကြံစည်လော့။

မြတ်စွာဘုရားကိုလည်း တရားတော်ကိုလည်း သံဃာတော်ကိုလည်း မိမိ၏သီလတို့ကိုလည်း အာရုံပြု၍ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကိုလည်း နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ကိုလည်း ယုံမှားမရှိမူ၍ ရလတ္တံ့၊ ထိုနောက် များစွာ ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုရလတ္တံ့" ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ထိုနတ် ထိတ်လန့်စေအပ်သည်ဖြစ်၍ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

၁၂-မဏ္ဍန်ကသုတ်

၂၃၂။ အခါတပါး၌ ရဟန်းတပါးသည် ကောသလတိုင်း တောအုပ်တခု၌ နေ၏၊ ထိုအခါ ထို တောအုပ်၌ စိုးအုပ်၍ နေသော နတ်သည် ထိုရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုရဟန်း၏ အထံ၌ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို လျှောက်ထား၏—

"မှန်းတည့်ခိုန်အခါ၌ ငှက်အပေါင်းတို့သည် အပန်းဖြေ နားနေကုန်သည်ရှိသော် တောအုပ်ကြီးသည် ပြင်းထန်သောအသံကို ပြုသကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ထို(အသံ)သည် ကြောက်မက်ဖွယ်ဟု အကျွန်ုပ်အား ရှေးရှုထင်လော၏"ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

"မွန်းတည့်ခိုန်အခါ၌ ငှက်အပေါင်းတို့သည် အပန်းဖြေ နားနေကုန်သည်ရှိသော် တောအုပ်ကြီးသည် ပြင်းထန်သော အသံကို ပြုသကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ထို(အသံ)သည် မွေ့လျော်ဖွယ် ဟု ငါ့အား ရှေးရှုထင်လော၏"ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၁၃-ပါကတ်ိန္ဒြိယသုတ်

၂၃၃။ အခါတပါး၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ကောသလတိုင်း တောအုပ်တခု၌ ပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိကုန်သည် တက်ကြွထောင်လွှားကုန်သည် လျှပ်ပေါ်ကုန်သည် နှုတ်ကြမ်းကုန်သည် ဖရိုဖရဲ

ကြဲသော စကားရှိကုန်သည် သတိလွတ်ကုန်သည် အဆင်အခြင်မရှိကုန်သည် မတည်ကြည်ကုန်သည် တုန်လှုပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည် ပေါ်လွင်သောဣန္ဒြေ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ ထိုအခါ ထိုတောအုပ်၌ စိုးအုပ်၍ နေသော နတ်သည် ထိုရဟန်းဘိုးအား အစဉ်သနားခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ အကျိုးစီးပွါးကို လိုသောကြောင့် ထိုရဟန်းတို့ကို ထိတ်လန့်စေလိုရကား ထိုရဟန်းဘိုးထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရဟန်းတို့ကို ဂါထာတို့ဖြင့် ရွတ်ဆို လျှောက်ထား၏—

"ရှေးအခါက ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ချမ်းသာစွာ အသက်ဓမ္မလေ့ ရှိကုန်၏၊ တပ်မက်ခြင်း မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ဆွမ်းကို ရှာမှီးကုန်၏၊ တပ်မက်ခြင်း မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ အိပ်ရာနေရာကို ရှာမှီးကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် လောက၌ မမြဲခြင်းကို သိကုန်၍ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုကုန်၏။

ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းဘိုးသည် ရွာ၌ ရွာသူကြီးတို့ကဲ့သို့ မိမိကိုယ်ကို မဂကာင်းသဖြင့် အသက်မွေးမြူ၍ လွန်စွာ စားကုန်၍ သူတပါးအိမ်ရာဘို၌ မိန်းမောကုန်သည်ဖြစ်၍ အိပ်ကုန်၏။

သံဃာတော်အား လက်အုပ်ချီ၍ အကျွန်ုပ် လျှောက်ထားလိုပါ၏။ သူသေကောင်တို့ကို စွန့်အပ်ကုန်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ထောက်တည်ရာမရှိသော ထိုရဟန်းတို့ကို စွန့်အပ်ကုန်၏။

အကြင်ရဟန်းတို့သည် မေ့လျော့ကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့ကို ရည်ညွှန်း၍ အကျွန်ုပ်ဆိုပါ၏၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည် မမေ့မလျော့ကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့အား အကျွန်ုပ်သည် ရှိခိုးပါ၏" ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် ထိုနတ် ထိတ်လန့်စေအပ်သည်ဖြစ်၍ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

၁၄-ဂန္ဓတ္ထေနသုတ်

၂၃၄။ အခါတပါး၌ ရဟန်းတပါးသည် ကောသလတိုင်း တောအုပ်တခု၌ နေ၏၊ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခဲသည်ရှိသော် ရေကန်သို့ သက်ဆင်း၍ ပဒုမာကြာကို နမ်း၏၊ ထိုအခါ ထိုတောအုပ်၌ စိုးအုပ်၍နေသော နတ်သည် ထိုရဟန်းအား အစဉ်သနားခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ အကျိုးစီးပွါးကို လိုသောကြောင့် ထိုရဟန်းကို ထိတ်လန့်စေလိုရကား ထိုရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို လျှောက်ထား၏—

"အချင်း သင်သည် အရှင် မပေးအပ်သော ကြာပန်းကို နမ်းဘိ၏၊ ထို နမ်းခြင်းသည် ခိုးခြင်းတို့ဘင် အင်္ဂါဘပါးတည်း၊ အချင်း သင်သည် အနှံသူခိုး ဖြစ်၏" ဟု လျှောက်၏။

"နတ်သား ငါသည် ပဒုမာကြာကို ယူလည်း မယူ၊ ချိုးလည်း မချိုး၊ အဝေးမှကား နမ်းမိ၏၊ သို့ဖြစ်လျက် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ငါ့ကို အနှံသူခိုးဟူ၍ ဆိုအပ်သနည်း။

အကြင်သူသည် ကြာစွယ်တို့ကို တူး၏၊ ကြာဖြူပွင့်တို့ကို ချိုးဖဲ့ဖျက်ဆီး၏၊ မစင်ကြယ်သော အကျင့်ရှိသော ထိုသူ့ကိုမူကား ကြာသူခိုးဟူ၍ အဘယ့်ကြောင့် မဆိုသနည်း" ဟု ပြန်ပြော၏။

"ယောကျ်ားသည် မကောင်းမှု အမျိုးမျိုးဖြင့် ပြုမ်းဍ နေ၏၊ နို့ထိန်းသည်၏ အဝတ်ကဲ့သို့ အညစ်အကြေးတို့ဖြင့် အလိမ်းလိမ်း ကပ်နေ၏၊ ထိုသူဌ ငါ့အား ဆိုဖွယ်စကား မရှိ၊ သင့်ကို သာလျှင် ဆိုထိုက်၏။

ကိလေသာမရှိသော အမြဲစင်ကြယ်ခြင်းကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော ယောကျ်ားအား သားမြီးဖျားမျှလောက်ရှိသော မကောင်းမှုသည် တိမ်တိုက်ကဲ့သို့ ထင်၏"ဟု (လျှောက်၏)။

တောစောင့်နတ် စင်စစ် သင်သည် ငါ့ကို (စင်ကြယ်၏ ဟု) သိပေ၏၊ သင်သည် ငါ့ကို အစဉ်သနား စောင့်ရှောက်ပေ၏၊ အကြင်အခါ ဤသို့သဘောရှိသော အမှုကို သင် မြင်၏၊ ထိုအခါဌ်လည်း နောက်ထပ် ဆိုလှည့်ပါလော့"ဟု (ဆို၏)။

"ရဟန်း ငါတို့သည် သင့်ကိုမှီ၍ အသက်မမွေးကုန်၊ သင်၏ အခစား မဟုတ်ကုန်၊ အကြင် အမှုဖြင့် သုဂတိဘုံသို့ ရောက်ရာ၏၊ ထိုအမှုကို သင်သည်သာလျှင် သိလေလော့" ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ထိုနတ် ထိတ်လန့်စေအပ်သည်ဖြစ်၍ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ဝနသံယုတ် ပြီး၏။

သံ ဂြိုဟ် ၀-၀၇ ၅-၄-သ

၁၀-ယက္ခသံယုတ်

၁-ဣန္ဒကသုတ်

၂၃၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဣန္ဒကူဋ္ဌတောင် ဣန္ဒကဘီလူး၏ ဗိမာန်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဣန္ဒကဘီလူးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် ဂါထာဖြင့် ရှက်ဆို လျှောက်ထား၏—

“အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ရုပ်ကို ဇီဝဟူ၍ ဆိုတော်မမူကုန်၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဤသတ္တဝါသည် ဤကိုယ်ကို ရသနည်း၊ ထိုသတ္တဝါအား အရိုးစု အသားစိုင်သည် အဘယ်မှ ရောက်လာသနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဤသတ္တဝါသည် အမိဝမ်းဌ ကပ်ငြိသနည်း”ဟု လျှောက်၏။

ဘီလူး ရှေးဦးစွာ ကလလဓရကြည်ဖြစ်၏၊ ကလလရေကြည်မှ အမြှုပ်ဖြစ်၏၊ အမြှုပ်မှ သားတစ် ဖြစ်၏၊ သားတစ်မှ အခဲဖြစ်၏၊ အခဲမှ ခက်မငါးဖြာတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဆံ အမွေး ခြေသည်း လက်သည်းတို့လည်း ဖြစ်ကုန်၏။

ဤသတ္တဝါ၏ အမိသည် အကြင်ထမင်းကိုငင်း အဖျော်ကိုငင်း စားဖွယ်ကိုငင်း စား၏၊အမိ၏ ဝမ်းဌ တည်သော ထိုသတ္တဝါသည် ထို(အမိစားသော) အစာဖြင့် ထိုအမိဝမ်းဌ မျှတ၏”ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၂-သက္ကနာမသုတ်

၂၃၆။ အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဂိဇ္ဈကူဋ္ဌတောင်ဌ (သီဘင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထို အခါ သက္ကမည်သော ဘီလူးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် ဂါထာဖြင့် ရှက်ဆို လျှောက်ထား၏—

“အသျှင်ဘုရား အလုံးစုံသော အထုံးအဖဲ့ ‘ဂန္ဆ’ကို ပယ်ပြီးဖြစ်၍ ဘဝသုံးပါးတို့မှ လွတ်တော်မူပြီးဖြစ်ပါလျက် ရဟန်းဖြစ်သော အသျှင်ဘုရားအား သူဘပါးကို ပြောဆိုခြင်းသည် မခေကာင်းပါ”ဟု လျှောက်၏။

“သက္ကဘီလူး တစုံတရာအကြောင်းကြောင့် အကြင်သူနှင့် အတူဘက္ခ နေခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုသူ့ကို ကောင်းသော ပညာရှိသည် စိတ်ဖြင့်သာ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ မထိုက်။

ကြည်လင်သောစိတ်ဖြင့် သူတပါးကို အကယ်၍ သန့်သင် ဆုံးမပြောဆို၊ ထိုသို့ သန့်သင် ဆုံးမခြင်းကြောင့် အဘူဘက္ခ စပ်ယှဉ်မှု မဖြစ်နိုင်၊ အကြောင်းသော်ကား အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်း အစဉ်သနားခြင်း ရှိနေသောကြောင့်တည်း” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃-သူစိုလောမသုတ်

၂၃၇။ အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဂယာရွာ သူစိုလောမဘီလူး၏ ဗိမာန် သောင်စောင်းရှည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ခရလောမဘီလူး သူစိုလောမဘီလူးတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အနီးဌ သွားကုန်၏၊ ထိုအခါ ခရလောမဘီလူးသည် သူစိုလောမဘီလူးအား “ဤသူသည်

ရဟန်းတည်း”ဟု ဆို၏၊ “ဤသူကား ရဟန်းမဟုတ် ရဟန်းတုတည်း၊ ထို သူသည် ရဟန်းလော ရဟန်းတုလောဟု သိရအံ့”ဟု (သူစိလောမ ဘီလူးက ပြောဆို၏)။

ထို့နောက် သူစိလောမဘီလူးသည် ထိုမြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်တော်သို့ ကပ်၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ကိုယ်တော်ကို ဖယ်ဆုတ်တော်မူ၏၊ ထို့အခါ သူစိလောမဘီလူးသည် မြတ်စွာဘုရားအား “ရဟန်း (သင်သည်) ငါ့ကို ကြောက်သလော”ဟု ဆို၏၊ “ဘီလူး ငါဘုရားသည် သင့်ကို မကြောက်၊ စင်စစ်သော်ကား သင်၏ အတွေ့သည် ကြမ်းထမ်းယုတ်မာ၏”ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊“ရဟန်း သင့်အား ပြဿနာမေးအံ့၊ ငါ့အား အကယ်၍ မဖြေနိုင်အံ့၊ သင်၏ စိတ်ကို သော်လည်း ပျံ့လွင့်စေအံ့၊ သင်၏ နှလုံးကို သော်လည်း ခွဲအံ့၊ ခြေတို့၌ကိုင်၍ ဂင်္ဂါမြစ် တဖက်ကမ်းသို့ သော်လည်း ပစ်လိုက်အံ့”ဟု (ဆို၏)၊ ဘီလူး နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်ခလောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏမင်းမျိုး လူမျိုးနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ ငါ၏စိတ်ကိုမူလည်း ပျံ့လွင့်စေနိုင်သော နှလုံးကိုမူလည်း ခွဲစေနိုင်သော ခြေတို့၌မူလည်း ကိုင်၍ ဂင်္ဂါမြစ် တဖက်ကမ်းသို့ ပစ်နိုင်သော သူကို ငါမမြင်၊ ဘီလူး သို့သော်လည်း သင်သည် အကယ်၍ အလိုရှိအံ့၊ မေးလော့”ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရဟန်း တပ်မက်မှု‘ရာဂ’သည်၎င်း အမျက်ထွက်မှု‘ဒေါသ’သည်၎င်း အဘယ်လျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်သနည်း၊မဆွဲလျော်မှုသည်၎င်း မွှဲလျော်မှုသည်၎င်း ကြက်သီးမွေးညင်းထမှုသည်၎င်း အဘယ်မှ ဖြစ်သနည်း၊သူငယ်တို့သည် ကျီးကိုဖမ်း၍ ကြိုးဖြင့်မျည်ကာ လွှတ်ကုန်သကဲ့သို့ မနော ဝိဘက်တို့သည် အဘယ်မှ ဖြစ်သောကြောင့် အဘယ်ကို စွန့်လွှတ်ကုန်သနည်း”ဟု (မေး၏)။

ဘီလူး တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ သည်၎င်း အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ သည်၎င်း ဤအတ္တဘောလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်၏၊ မဆွဲလျော်မှုသည်၎င်း မွှဲလျော်မှုသည်၎င်း ကြက်သီးမွေးညင်း ထမှုသည်၎င်း ဤအတ္တဘောမှ ဖြစ်ကုန်၏။ သူငယ်တို့သည် ကျီးကို ဖမ်း၍ ကြိုးဖြင့် မျည်ကာ လွှတ်ကုန်သကဲ့သို့ ထို့အဘူ မနောဝိဘက်တို့သည် ဤအတ္တဘောမှ ဖြစ်သောကြောင့် (စိတ်ကို) စွန့်လွှတ်ကုန်၏။

အတ္တဘော၌ ဖြစ်သော တရားဘို့သည် ပညောင်ပင်၏ မြစ်ပျဉ်းကဲ့သို့ တဏှာမူဖြစ်ကုန်၏၊ တော၌ဖြစ်သော မာလောန္ဒယ်သည် (မိမိနှယ်သောသစ်ပင်ကို) ထက်ဝန်းကျင် ရစ်ပတ် ပိတ်ဆို့သကဲ့သို့ မျိုးစုံသော ကိလေသာတို့သည် ကာမဂုဏ်တို့၌ မျိုးစုံ ငြိတွယ်ကုန်၏။

ဘီလူး နားထောင်လော့၊ အကြင်သူဘို့သည် အတ္တဘောကို သိကုန်၏၊ ယင်း အတ္တဘောလျှင် အကြောင်းရှိသော တဏှာကိုလည်း သိကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် အတ္တဘော၏ အကြောင်းဖြစ်သော ထိုဘဏှာကို ပယ်ကုန်၏၊ ဘဖန်ဘဝသစ်၌ မဖြစ်စေခြင်းငှါ မကူးမြောက်ဘူးသေးသော ကူးခပ်နိုင်ခဲသော ဤသြဃကို ကူးမြောက်ကုန်၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၄-မဏိဘဒ္ဒသုတ်

၂၃၈။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်း မဏိဘဒ္ဒဘီလူး၏ ဗိမာန်ဖြစ်သော မဏိမာလိကနတ်ကွန်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထို့အခါ မဏိဘဒ္ဒဘီလူးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆိုလျှောက်ထား၏—

"သတိရှိသောသူအား အခါခပ်သိမ်း ကောင်းမြတ်၏၊ သတိရှိသောသူသည် ချမ်းသာကိုရ၏၊ သတိရှိသောသူအား အမြဲသာလျှင် မြတ်၏၊ ရန်မှလည်း လွတ်၏"ဟု လျှောက်၏။

သဘိရှိသောသူအား အခါခပ်သိမ်း ကောင်းမြတ်၏၊ သဘိရှိသောသူသည် ချမ်းသာကို ရ၏၊ သဘိရှိသောသူအား အမြဲသာလျှင် မြဘ်၏၊ ရန်မှကား မလွတ်သေး။

"အကြင်(ရဟန္တာ)ပုဂ္ဂိုလ်အား အလုံးစုံသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး မည်ဉ်းဆဲခြင်း၌ မွေ့လျော်သော စိတ်ရှိကာ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မေတ္တာအစုရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား တဦးတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်မျှ ခိုက်ရန်မရှိ"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၅-သာနုသုတ်

၂၃၉။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အခုံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ တယောက်သော ဥပါသိကာမ၏ သာနုမည်သော သား(သာမဏေ)ကို ဘီလူးသည် ဖမ်းစားအပ်၏၊ ထိုအခါ ထိုဥပါသိကာမသည် ငိုကြွေးလျက် ဤဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုမြည်တမ်း၏—

"အကြင်သူဘို့သည် တဆယ့်လေးရက်မြောက်သောနေ့၌၎င်း တဆယ့်ငါးရက်မြောက်သော နေ့၌၎င်း လဆန်းပက္ခ လဆုတ်ပက္ခ၏ ရှစ်ရက်မြောက်သော နေ့၌၎င်း ပါဋိဟာရိယပက္ခ၌၎င်း အဂ်ါရှစ်ပါးနှင့် ကောင်းစွာ ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးကုန်၏၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသီလနှင့် ပြည့်စုံသော လူဘို့ကို ဘီလူးဘို့သည် မပင်ပန်းစေကုန်ဟု ရဟန္တာတို့၏ စကားကို ငါကြားဘူး၏၊ ယခုအခါ ဘီလူးတို့သည် သာနုမည်သော ငါ့သား သာမဏေအား ပင်ပန်းစေသည်ကို ယနေ့ ငါတွေ့မြင်ရ၏"ဟု (မြည်တမ်း၏)။

ဥပါသိကာမ အကြင်သူဘို့သည် တဆယ့်လေးရက်မြောက်သော နေ့၌၎င်း တဆယ့်ငါးရက်မြောက်သောနေ့၌၎င်း လဆန်းပက္ခ လဆုတ်ပက္ခ၏ ရှစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌၎င်း ပါဋိဟာရိယပက္ခ၌၎င်း အဂ်ါရှစ်ပါးနှင့် ကောင်းစွာ ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးကုန်၏၊ မြဘ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့ကို ဘီလူးဘို့သည် မပင်ပန်းစေကုန်ဟု ရဟန္တာတို့ ထံမှ ကြားဘူးသော သင့်စကားသည် ကောင်းပါပေ၏၊ နိုးကြားသတိရလာသော သာနု(သာမဏေ)အား ပြောကြား လိုက်ပါလော့။

"သင်သည် မျက်မှောက်၌ဖြစ်စေ မျက်ကွယ်၌ဖြစ်စေ မကောင်းသော အမှုကို မပြုလင့်၊ သင်သည် မကောင်းသော အမှုကို အကယ်၍ ပြုလိမ့်ငြားအံ့ (အကယ်၍မူလည်း)ပြုနေငြားအံ့၊ ကောင်းကင်သို့ ပုံတက်၍ ပြေးသော်လည်း သင့်အား ဆင်းရဲမှု မလွတ်နိုင်ဟု ဘီလူးတို့၏ ဤစကားကို ပြောကြားလိုက်ပါလော့"ဟု (ဘီလူးပူးကပ်ပြောဆို၏)။

"မိခင် လောက၌ သေသောသူကိုသော်လည်း (ရည်မှန်း၍) ငိုကြွေးကုန်၏၊ အသက်ရှင်လျက် ပျောက်ဆုံးနေသူကိုသော်လည်း (ရည်မှန်း၍) ငိုကြွေးကုန်၏၊ မိခင် အသက်ရှင်သော ငါ့ကို မြင်ရလျက် အဘယ့်ကြောင့် ငိုကြွေးဘိသနည်း"ဟု (သာနုသာမဏေက ဆို၏)။

ချစ်သား လောက၌ သေသောသူကိုသော်လည်း (ရည်မှန်း၍) ငိုကြွေးကုန်၏၊ အသက်ရှင်လျက် ပျောက်ဆုံးနေသူကိုသော်လည်း (ရည်မှန်း၍) ငိုကြွေးကုန်၏၊ အကြင်သူသည် စတ္တုကာမဂုဏ်ဘို့ကို စွန့်ပြီး ဖြစ်လျက် တဖန် ဤလူ့ဘောင်သို့ ပြန်လည် လူထွက်လာ၏၊ ထို

သူကိုလည်း (ရည်မှန်း၍) ငိုကြွေးကုန်၏။ ဤစကားမှန်၏ တဖန် ထိုသူ့ဘောင်သို့ ဝင်သော သူသည် အသက်ရှင်သော်လည်း သူသေနှင့် တူ၏။

ချစ်သား (အိမ်ရာဘည်ထောင်ခြင်းဟူသော) ပြာပူမှု တက်ပြီး၍ ပြာပူသို့ ဆင်းခြင်းငှါ အလို ရှိဘိ၏။ ချစ်သား ချောက်မှတက်ပြီးဖြစ်လျက် ချောက်သို့ကျခြင်းငှါ အလိုရှိဘိ၏။

သားမောင်တို့သည် ပြေးသွားပါကုန်လော့၊ ချစ်သားအား ကောင်းခြင်းသည် ဖြစ်စေသတည်း၊ (ဘီလူး ဖမ်းစား၍ ဤသို့သော ဖောက်ပြန်မှုကို) အဘယ်သူအား အပြစ်စကား ပြောကြား တိုင်တည်ချကုန်အံ့နည်း၊ သင်သည် မီးလောင်အိမ်မှ ထုတ်အပ်သော ဘဏ္ဍာကို တဖန် လောင်မြိုက်ခြင်းငှါ အလိုရှိဘိ၏တကား" ဟု (အမိသည် ရွတ်ဆို၏)။

၆-ပိယက်ရသုတ်

၂၄၀။ အခါတပါး၌ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် ညဉ့်၏ မိုးသောက်ယံ အချိန်၌ ဈာန်စောထ၍ မမှအစုတို့ကို ရွတ်ဆို၏၊ ထိုအခါ ပိယက်ရမာတာဘီလူးမသည် သားငယ်ကို ဤသို့ နှစ်သိမ့်စေ၏—

"ပိယက်ရ အသံမပြုလင့်၊ ရဟန်းသည် မမှအစုတို့ကို ရွတ်ဆိုနေ၏၊ ငါတို့သည် တရားအစုကို သိ၍ ကျင့်နိုင်ကုန်ငြားအံ့လည်း မသိ၊ ငါတို့အား စီးပွါးခြင်းငှါ ဖြစ်တန်ရာ၏။

သတ္တဝါဘို့၌လည်း စောင့်စည်းကြရကုန်အံ့၊ သိလျက် မမှန်စကားကိုလည်း မဆိုကြရကုန်အံ့၊ မိမိ၏ ကောင်းသော အကျင့်သိလကိုလည်း ကျင့်သုံးကြရကုန်အံ့၊ မြေဖုတ်ဘီလူးဘဝမှ လွတ်ကြကောင်းတန်ရာ၏"ဟု (နှစ်သိမ့်စေ၏)။

၇-ပုနဗ္ဗသုသုတ်

၂၄၁။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို နိဗ္ဗာန်နှင့် စပ်သောတရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွါးကို ကောင်းစွာပြလျက် တရားကို ဆောက်တည်စေကာ တရားကျင့်သုံးရန် ထက်သန် ရှင်လန်းစေ၏၊ထို့ရဟန်းတို့သည်လည်း အရှိအသေပြုကာ နှလုံးသွင်းကုန်လျက် စိတ်ဖြင့်အလုံးစုံ တရားစကားကို ကောင်းစွာ မှတ်သားပြီးလျှင် နားစိုက်ထောင်ကုန်၍ တရားနာကုန်၏၊ ထိုအခါ၌ ပုနဗ္ဗသုမာတာ ဘီလူးမသည် သားငယ်တို့ကို ဤသို့ နှစ်သိမ့်စေ၏—

"ချစ်သမီး ဥတ္တရိကာ နတ်လူတို့ကို ဆုံးမတော်မူတတ်သော ဘုရားမြတ်၏ တရားကို ငါသည် နာနေသမျှအဘွင်း ဆိတ်ဆိတ်နေပါလော့၊ ချစ်သား ပုနဗ္ဗသု ဆိတ်ဆိတ်နေပါလော့။

မြတ်စွာဘုရားသည် အလုံးစုံသော အထုံးအဖဲ့ (ဂန္ဆ)မှ လွတ်မြောက်စေသော နိဗ္ဗာန်နှင့် စပ်သော တရားစကားကို ဟောတော်မူ၏၊ ဤတရားတော်၌ မြတ်နိုးခြင်းသည် ငါ့အား ကြာမြင့်မှသာလျှင် ဖြစ်ရ၏။

လောက၌ မိမိသားသမီးကို ချစ်အပ်၏၊ လောက၌ မိမိ၏ ခင်ပွန်းလင်ကို ချစ်အပ်၏၊ ငါ့အား သားသမီး ခင်ပွန်းလင်ကို ချစ်သည်ထက် ဤတရား တောင့်တရှာမှီးမှုကို ပိုလွန်၍ ချစ်မြတ်နိုးပါ၏။

သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို နာကြားခြင်းသည် သတ္တဝါတို့အား ဆင်းရဲမှ လွတ်စေသကဲ့သို့ ချစ်ခင်အပ်သော သား သမီးသည်၎င်း ခင်ပွန်းလင်သည်၎င်း ဆင်းရဲမှ မလွတ်စေနိုင်။

ဆင်းရဲဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သော အိုခြင်း သေခြင်းနှင့် စပ်သော လောကဌ အိုခြင်း သေခြင်းမှ လွှဲခြင်းငှါ (မြတ်စွာဘုရား)ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူသော တရားကို နာခြင်းငှါ ငါသည် အလိုရှိပါ၏၊ ချစ်သား ပုန္နဗ္ဗသု ဆိတ်ဆိတ်နေပါလော့"ဟု နှစ်သိမ့်စေ၏။

"မိခင် ငါသည် စကားမပြော ဆိတ်ဆိတ်နေအံ့၊ ဤဥတ္တရာသည်လည်း ဆိတ်ဆိတ်နေပါ၏၊ တရားကိုသာလျှင် နှုတ်သွင်းပါလော့၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို နာကြားရခြင်းသည် ချမ်းသာပါ၏။

မိခင် သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို မသိသောကြောင့် ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ လှည့်လည်နေရကုန်၏၊ ပြင်းစွာ တွေဝေကုန်သော နတ်လူတို့အား အရောင်ကိုပြုတတ်သော အဆုံးစွန်သော ကိုယ်တော်နှင့်လည်း ယှဉ်တော်မူသော စကျွတ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဤမြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ဟောတော်မူ၏"ဟု (ဆို၏)။

ရင်ၦဖြစ်သော သားသည် ပညာရှိဖြစ်၍ ကောင်း၏၊ ငါ့သားသည် ဘုရားမြတ်၏ စင်ကြယ်စွာသော တရားကို ချစ်မြတ်နိုး၏။

ချစ်သား ပုန္နဗ္ဗသု ယခု ငါသည် ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ပြီ၊ သင်ချစ်သားသည်လည်း ချမ်းသာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်လော့၊ အရှိယာသစ္စာတို့ကို(ငါတို့ သားအမိတစုတို့သည်) မြင်အပ်ကုန်ပြီ။ ငါ၏ ဥတ္တရာမည်သော ချစ်သမီးသည်လည်း (တရားကို)နာပါလော့ ဟု (နှစ်သိမ့်စေ၏)။

ဂ-သုဒတ္တသုတ်

၂၄၂။ အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ယင်းတိုက်တော၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အနာထပိဏ်သူဌေးသည် တစုံတခုသော ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့်သာလျှင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ရောက်လာ၏၊အနာထပိဏ်သူဌေးသည် လောကဌ ဘုရားပွင့်တော်မူလာသတတ်ဟု ကြားသည်သာလျှင်ဘည်း၊ ထိုကြားသော ခဏဌာန၌ပင်လျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရန် ဆည်းကပ်ခြင်းငှါ အလိုရှိ၏၊ ထိုအခါ အနာထပိဏ်သူဌေးအား "ယခု မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရန် ဆည်းကပ်ခြင်းငှါ အခါမဟုတ်သေး၊ ငါသည် နက်ဖြန် နံနက်အခါဌ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရန် သွားအံ့" ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ဤသို့ ကြံပြီး၍ ဘုရားဌ ရောက်သော သဘိဖြင့် အိပ်လတ်သော် ညဉ့်အခါဌ မိုးခသောက်ပြီဟု မှတ်ထင်သည်ဖြစ်၍ သုံးကြိမ်တိုင် ထ၏၊ ထိုအခါ အနာထပိဏ်သူဌေးသည် သင်းချိုင်းတံခါးဆီသို့ ချဉ်းကပ်လေလျှင် ဘီလူးဘို့သည် တံခါးကို ဖွင့်ကုန်၏၊ ထို့နောက် အနာထပိဏ်သူဌေးအား မြို့မှ ထွက်စဉ် အရောင်အလင်းကွယ်၍ အမှိုက်မှောင် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ကြောက်ခြင်း တုန်လှုပ်ခြင်း ကြက်သီး မွေးညင်းထခြင်းသည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ထိုအရပ်မှလည်း တဖန် ပြန်ဆုတ်ခြင်းငှါ အားပို၍၏၊ထိုအခါ သုသာန်စောင့်နတ်သည် မိမိကိုယ်ကို ကွယ်စေလျက် အသံကို ကြားစေ၏—

"သူဌေး ဆင်တသိန်းဘို့သည်၎င်း မြင်းတသိန်းတို့သည်၎င်း အဿတို့ရှိမြင်းကသော ရထားတသိန်းတို့သည်၎င်း ပတ္တမြား နားဆောင်းဝတ်ကုန်သော သတို့သမီး ကညာတသိန်းတို့သည်၎င်း

(ကျောင်းသို့ ဘရားနာအံ့ဟု သွားသောသူ၏) ဘဝါးဘလုမ်း၏ တဆယ့်ခြောက်စိတ် တစိတ် လောက်မျှ တန်ဘိုးမရှိကုန်၊

သူဌေး ရွှေသို့ တက်လော့၊သူဌေး ရွှေသို့ တက်လော့၊သင့်အား ရွှေသို့ တက်ခြင်းသည် မြတ်၏၊ နောက်သို့ ဆုတ်ခြင်းသည် မမြတ်"ဟု (အသံကို ကြားစေ၏)။

ထိုအခါ အနာထပိဏ်သူဌေးအား အမိုက်မှောင်သည် ကွယ်၍ အရောင်အလင်း ထင်ရှား ဖြစ်၏၊ ကြောက်ခြင်း ကိုယ်တုန်လှုပ်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းသည် ငြိမ်းလေ၏၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ပ။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း။ပ။ကြောက်ခြင်း ကိုယ်တုန်လှုပ်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းသည် ငြိမ်းလေ၏၊ ထို့နောက် အနာထပိဏ်သူဌေးသည် ထိုယင်းဘိုးတော မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညဉ့်၏မိုးသောက် အချိန်ဝယ် စောစောထ၍ လှည်တီးခေါင်၌ စင်္ကြံ ကြွတော်မူစဉ် လာနေသော အနာထပိဏ်သူဌေးကို အဝေးမှပင် မြင်လေလျှင် စင်္ကြံမှ ဆင်းသက်၍ ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူပြီးသော် အနာထပိဏ်သူဌေးအား "သုဒတ္တ ဤနေရာသို့ လာခဲ့လော့"ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ထိုအခါ အနာထပိဏ်သူဌေးသည် "မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို သုဒတ္တ ဟူသော ငယ်နာမည်ဖြင့် ခေါ်တော်မူ၏"ဟု ဝမ်းမြောက်သည် တက်ကြွသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ ပင်လျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်ဘုံ၌ ဦးခေါင်းဖြင့် ပျပ်ဝပ်၍ "အသျှင်ဘုရား အသို့ပါနည်း ချမ်းသာစွာ အိပ်ရ နေရပါ၏လော"ဟု လျှောက်၏။

"သုဒတ္တ အကြင်သူသည် ကာမဂုဏ်ဘုံ၌ မလိမ်းကျံ၊ ဥပဓိမရှိသည်ဖြစ်၍ ငြိမ်းအေးခြင်းသို့ ရောက်၏၊ထို သူသည် မကောင်းမှုမှ အပပြုပြီးသူ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးပြီးသူဖြစ်၍ အခါခပ်သိမ်း ချမ်းသာစွာ အိပ်ရနေရ၏။

ထိုသူသည် အလုံးစုံကုန်သော တပ်စွန်းတာဝ်သော 'တဏှာ'တို့ကို ဖြတ်ပြီးလျှင် စိတ်နှလုံး၌ ပူပန်ခြင်းကို ဖျောက်လျက် စိဘ်ဖြင့် ငြိမ်းချမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကာ ငြိမ်သက်သည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ အိပ်ရ နေရ၏"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၉-ပဌမ သုက္ကာသုတ်

၂၄၃။ အခါဘပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျေး၍မွေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ သုက္ကာဘိက္ခုနီမသည် ပရိသတ်များစွာ ခြံရုံလျက် တရားဟော၏၊ ထိုအခါ သုက္ကာဘိက္ခုနီမ၌ အလွန်ကြည်ညိုသော ဘိလူးသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် လမ်းမတခုမှ လမ်းမဘခုသို့ လမ်းဆုံတခုမှ လမ်းဆုံဘခုသို့ မျဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဤဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို၏—

"အကြင်လူတို့သည် သေခြင်း ကင်းသော နိဗ္ဗာန်တရားကို ဟောနေသော သုက္ကာဘိက္ခုနီမသို့ မသည်း ဘဲ့ ကုန်၊ ဤလူတို့သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ အရာဂ်ချို့ကို သောက်ကုန်သကဲ့သို့ အဘယ် အမှုကို ပြုကြကုန်သည်ဖြစ်၍ အိပ်နေကြလေကုန်သလော။

တိမ်တိုက်မှထွက်သောရေကို ခရီးသွားတို့ သောက်ကုန်သကဲ့သို့ တားမြစ်ခြင်းငှါ မထိုက်သော သြဇာရှိ၍ တစုံတခုဖြင့် မသွန်းလောင်းအပ်သော ထိုတရားကိုလည်း ပညာရှိတို့သာ သောက်ကြကုန်ယောင်ဘကား" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

၁၀-ဒုတိယ သုက္ကာသုတ်

၂၄၄။ အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျေးဇူးမွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်းဌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ဥပါသကာတဦးသည် သုက္ကာဘိက္ခုနီမအား စားဖွယ်ကိုလှူ၏၊ ထိုအခါ သုက္ကာဘိက္ခုနီမဌ် အလွန်ကြည်ညိုဖွယ်သော ဘီလူးသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် လမ်းမတခုမှ လမ်းမတခုသို့ လမ်းဆုံတခုမှ လမ်းဆုံတခုသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

"အကြင်ဥပါသကာသည် သုက္ကာဘိက္ခုနီမအား အလုံးစုံသော အထုံးအဖဲ့ 'ဂန္ဆ'တို့မှ ကင်းလွတ်ခြင်းငှါ စားဖွယ်ကို ပေးလှူ၏၊ ဤဥပါသကာသည် မျှားစွာသော ကောင်းမှုကို ပွါးစေ၏တကား၊ ပညာရှိပေစွတကား"ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

၁၁-စီရာသုတ်

၂၄၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျေးဇူးမွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်းဌ (သီဘင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ဥပါသကာတဦးသည် စီရာဘိက္ခုနီမအား သင်္ကန်းကို လှူ၏၊ ထိုအခါဌ် စီရာဘိက္ခုနီမဌ် အလွန်ကြည်ညိုဖွယ်သော ဘီလူးသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် လမ်းမတခုမှ လမ်းမတခုသို့ လမ်းဆုံတခုမှ လမ်းဆုံဘခုသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

"အကြင် ဥပါသကာသည် စီရာဘိက္ခုနီမအား (ယောဂ) တရားတို့မှ ကင်းလွတ်ခြင်းငှါ သင်္ကန်းကို လှူ၏၊ ဤဥပါသကာသည် မျှားသော ကောင်းမှုကို ပွါးစေ၏တကား၊ ပညာရှိပေစွတကား" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

၁၂-အာဠဝကသုတ်

၂၄၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် အာဠဝီပြည် အာဠဝကဘီလူး၏ ဗိမာန်ဌ နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အာဠဝကဘီလူးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား "ရဟန်း ထွက်လော့" ဟု ဤစကားကို ဆို၏၊ "ဘီလူး ကောင်းပြီ" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ထွက်တော်မူ၏၊ "ရဟန်း ဝင်လော့" ဟု ဆို၏၊ "ဘီလူး ကောင်းပြီ" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဝင်တော်မူ၏၊ ဤနည်းအတိုင်း သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ထွက်လော့ ဝင်လော့ ဟု အာဠဝကဘီလူးက ဆို၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ထွက်ချည် ဝင်ချည် ပြုတော်မူ၏၊ လေးကြိမ်မြောက်ကား အာဠဝကဘီလူးသည် မြတ်စွာဘုရားအား "ရဟန်း ထွက်လော့" ဟု ဤစကားကို ဆို၏၊ "ဘီလူး ငါသည် မထွက်ဇတော့အံ့၊ သင့်အား ပြုဖွယ်ကိစ္စ ရှိအံ့၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကိုသာ ပြုလော့" ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ရဟန်း သင့်အား ပြဿနာကို မေးအံ့၊ ငါအား အကယ်၍ မဖြေနိုင်ခဲ့အံ့၊ သင်၏စိတ်ကိုသော်လည်း ပျံ့လွှင့်စေအံ့၊ သင်၏နှလုံးကိုသော်လည်း ခွဲအံ့၊ ခြေတို့ဌ် ကိုင်၍ ဂင်္ဂါမြစ်တဖက်ကမ်းသို့ သော်လည်း ပစ်လိုက်အံ့ ဟု (ဆို၏)၊ ဘီလူး နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောကဌ် ငါဘုရား၏စိတ်ကိုမူလည်း ပျံ့လွှင့်စေနိုင်သော နှလုံးကိုမူလည်း ခွဲစေနိုင်သော ခြေတို့ဌ်မူလည်း ကိုင်၍ ဂင်္ဂါမြစ်တဖက်ကမ်းသို့ ပစ်နိုင်သော သူကို စင်စစ် ငါမမြင်၊ ဘီလူး သို့သော်လည်း သင် အကယ်၍ အလိုရှိသည်ဖြစ်အံ့ မေးလော့" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"ဤလောကၠ၌ ယောကျ်ား၏မြတ်သော ဥစ္စာကား အဘယ်နည်း၊ကောင်းစွာ လေ့ကျက်အပ်သော အဘယ်ဘရားသည် ချမ်းသာကို ရွက်ဆောင်တတ်သနည်း၊ အရသာတို့တွင် အဘယ် အရသာသည် စင်စစ် အကောင်းမြတ်ဆုံးသော အရသာ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်မည်သော အသက်မွေးခြင်းကို မြတ်သော အသက်မွေးခြင်းဟူ၍ ဆိုကုန်သနည်း"ဟု (မေး၏)။

"ဘိလူး ဤလောကၠ၌ ယောကျ်ား၏ မြတ်သော ဥစ္စာကား ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'တရားတည်း၊ ကောင်းစွာ လေ့ကျက်အပ်သော (ဆယ်ပါးသော ကုသိုလ်ကမ္မပထ)တရားသည် ချမ်းသာကို ရွက်ဆောင်တတ်၏၊ အရသာတို့တွင် (နိဗ္ဗာန်ဟူသော) ပရမတ္ထသစ္စာနှင့် ဝစီသစ္စာသည် စင်စစ် အကောင်းမြတ်ဆုံးသော အရသာဘည်း၊ ပညာဖြင့် အသက်မွေးခြင်းကို မြတ်သော အသက်မွေးခြင်းဟူ၍ ဆိုကုန်၏"ဟု (ဖြတော်မူ၏)။

"အဘယ်မည်သော တရားဖြင့် သံသရာအယဉ်'သြဃ'ကို ကူးမြောက်သနည်း၊ အဘယ်မည်သော တရားဖြင့် သံသရာ သမုဒ္ဒရာကို ကူးမြောက်သနည်း၊ အဘယ်မည်သော တရားဖြင့် ကာမဂုဏ် ဆင်းရဲကို လွန်မြောက်သနည်း၊ အဘယ်မည်သော တရားဖြင့် စင်ကြယ်သနည်း"ဟု (မေး၏)။

ဘီလူး ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'တရားဖြင့် သံသရာအယဉ်ကို ကူးမြောက်၏၊ မမေ့မလျော့မှု 'အပ္ပမာဒ'တရားဖြင့် သံသရာသမုဒ္ဒရာကို ကူးမြောက်၏၊ အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ'ဖြင့် ဆင်းရဲကို လွန်မြောက်၏၊ ပညာဖြင့် စင်ကြယ်၏ ဟု (ဖြတော်မူ၏)။

"အဘယ်သို့သောသူသည် ပညာကို ရသနည်း၊ အဘယ်သို့သောသူသည် ဥစ္စာကို ရသနည်း၊ အဘယ်တရားဖြင့် ကျော်စောခြင်းသို့ ရောက်သနည်း၊ အဘယ်သူသည် အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို ယူသနည်း၊ အဘယ်သူသည် ဤလောကမှ တမလွန်လောကသို့ ရောက်၍ မစိုးရိမ်ရသနည်း"ဟု (မေး၏)။

ဘီလူး မမေ့မလျော့သော ပညာရှိသောသူသည် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ခြင်းဌါ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ တရားကို ယုံကြည်စွာ နာသည်ဖြစ်၍ ပညာကိုရ၏၊ လျောက်ပတ်သောအမှုကို ပြုလေ့ရှိသော (ဝီရိယဟူသော)ဇန်ရှိသော ထကြွလုံလရှိသော သူသည် ဥစ္စာကိုရ၏၊ မှန်သော စကားဖြင့် ကျော်စောခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ပေးကမ်းသောသူသည် အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို ရ၏၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော အခြောင်းကြောင့် ဤလောကမှ တမလွန်လောကသို့ ရောက်၍ မစိုးရိမ်ရ။

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'တရားရှိသော အိမ်ထောင်မှုကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော အကြင်သူအား မှန်ကန်မှု 'သစ္စာ' ပညာရကြောင်း 'ဓမ္မ' အားထုတ်မှု 'ဝီတိ' စွန့်ကြဲမှု 'စာဂ' ဤဘရား လေးပါးတို့သည် အာကယ်၍ ရှိကုန်အံ့၊ ထိုသူသည် စင်စစ် တမလွန်ဘဝသို့ ရောက်၍ မစိုးရိမ်ရ။

ဘီလူး ဤလောကၠ၌ မှန်ကန်မှု 'သစ္စာ'ထက်ၚင်း ပညာရကြောင်း 'ဓမ္မ'ထက်ၚင်း စွန့်ကြဲမှု 'စာဂ'ထက်ၚင်း အားထုတ်မှု 'ဝီတိ'ထက်ၚင်း လွန်ကဲသော တရားသည် အကယ်၍ ရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ ငါ တိုက်တွန်း၏၊အခြားသော များစွာသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို မေးလေဦးလော့"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော အကြောင်းတရားကို အကျွန်ုပ်သည် ယနေ့ သိရပါ၏၊ ယခုအခါ၌ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် မျှားစွာသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို မေးရပါတော့အံ့နည်း။

မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်၏အကျိုးငှါသာ အာဠဝီမြို့တော်သို့ သီတင်းသုံးရန် ကြွလာတော်မူပေစ့တကား၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌ ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် ကြီးသော အကျိုးရှိ၏၊ (ထိုအလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို) ယနေ့ အကျွန်ုပ် သိရပါ၏၊

ထိုအကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက်ငင်း တရားတော်၏ ကောင်းသော တရား၏ အဖြစ်ကို ချီးမွမ်းလျက်ငင်း တရှာမှ တရှာ တပြည်မှ တပြည်သို့ လှည့်လည်ပါအံ့” ဟု (လျှောက်၏)။

ယက္ခသံယုတ် ပြီး၏။

၁၁—သင်္ကာသံယုတ်

၁-ပဌမဝဂ် ၁-သုဝီရသုတ်

၂၄၇။ အာကျန့်ပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရုံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ရဟန်းတို့ ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရားဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ ရှေးကဖြစ်ဘူးသည်ကား အသုရာတို့သည် နတ်ပြည်သို့ ချီတက်လာကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် သုဝီရနတ်သားအား "အမောင်သုဝီရ ထိုအသုရာတို့သည် နတ်တို့ကို တိုက်ခိုက်ရန် ချီတက်လာကုန်၏၊ အမောင်သုဝီရ သွားပါချေ၊ အသုရာတို့ကို တိုက်ခိုက်ရန် ကြိုတင်ချီတက်လော့" ဟု သိစေ၏။ သုဝီရနတ်သားသည် "အရှင်သိကြားမင်း ကောင်းပါပြီ" ဟု သိကြားမင်းအား ဝန်ခံပြီးမှ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ သုံးကြိမ်တိုင်အောင် သိကြားမင်းပြောသည်ကို ဝန်ခံပြီးမှ သုဝီရနတ်သားသည် သုံးကြိမ်တိုင်အောင် မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် သုဝီရနတ်သားကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

"သုဝီရ အကြင်အရပ်၌ ထကြွမှု မရှိပဲ အားမထုတ်ပဲ ချမ်းသာကို ရနိုင်၏၊ ထိုအရပ်သို့ သင် သွားလော့၊ ငါ့ကိုလည်း ထိုအရပ်သို့ သာလျှင် ပို့ပါလော့" ဟု ရွတ်ဆို၏။

(အကြင်အရပ်၌ နေသောသူသည်) ပျင်းရိလျက် ထကြွလှုံ့လမရှိသူ ဖြစ်ရာ၏၊ အမှုကိစ္စတို့ကိုလည်း မပြုလုပ်ရရာ၊ အလိုရှိသမျှ အားလုံးနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ရာ၏၊ သိကြားမင်း အကျွန်ုပ်အား ထိုမြတ်သော အရပ်ကို ညွှန်ကြားပါလော့" ဟု (သုဝီရနတ်သားသည်) ဤသို့ ပြောဆို၏။

သုဝီရ အကြင်အရပ်၌ နေသောသူသည် ပျင်းရိလျက် ထကြွလှုံ့လမရှိပဲ စင်စစ် ချမ်းသာကို ရနိုင်၏၊ ထိုအရပ်သို့ သင် သွားလော့၊ ငါ့ကိုလည်း ထိုအရပ်သို့ပင်လျှင် ပို့ပါလော့ ဟု ဆို၏။

နတ်တို့ထက် မြတ်သော သိကြားမင်း အကြင်အရပ်၌ အမှုကိစ္စမပြုလုပ်ပဲ ငါတို့သည် ချမ်းသာကို ရကုန်ရာ၏၊ စိုးရိမ်မှု ပင်ပန်းမှု မရှိသော ထိုမြတ်သော အရပ်ကို အကျွန်ုပ်အား ညွှန်ကြားပါလော့ ဟု (သုဝီရနတ်သားသည်) ဤသို့ ရွတ်ဆို၏။

အကြင်အရပ်၌ တဦးတယောက်သော သူသည် အမှုကိစ္စ မပြုလုပ်ရပဲ အသက်မွေးမှု မပြုလုပ်ရ၊ တစုံတခုသော ထိုအရပ်သည် အကယ်၍ ရှိပါမူ ထိုအရပ်သည် နိဗ္ဗာန်၏ လမ်းခရီး တည်း၊ သုဝီရ ထို့ကြောင့် ထိုအရပ်သို့ သင် သွားလော့၊ ငါ့ကို ညွှန်း ထိုအရပ်သို့ပင်လျှင် ပို့ပါလော့" ဟု ဤသို့ ရွတ်ဆို၏။

ရဟန်းတို့ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းပင်လျှက်လည်း မိမိကောင်းမှု၏ အကျိုးကို မှီ၍ အသက်မွေးကာ တဝတိံသာဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော နတ်တို့ကို အစိုးရသော မင်းပင်ဖြစ်လျက် ထကြွလှုံ့လရှိသော သူ၏ ကျေးဇူးကို ဆိုလေ့ရှိဘိသေး၏၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဤသို့ ကောင်းစွာ

ဟောကြားထားသော ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းပြုသူတို့ ဖြစ်ကုန်ရကား ဝီရိယကို တင့်တယ်စေကုန်လော့၊ မရောက်သေးသော တရားသို့ ရောက်ရန် မရဲသေးသော တရားကို ရရန် မျက်မှောက်မပြုရသေးသော တရားကို မျက်မှောက်ပြုရန် သင်တို့ အားထုတ်ကုန်လော့၊ စေ့ဆော်ကုန်လော့၊ လုံ့လပြုကုန်လော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၂-သုသီမသုတ်

၂၄၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းဘိုးကို ရဟန်းတို့ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရားဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းဘို့ ရှေးကဖြစ်ဘူးသည်ကား အသုရာတို့သည် နတ်ပြည်သို့ ချီတက်လာကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် သုသီမနတ်သားအား အမောင်သုသီမ ထိုအသုရာတို့သည် နတ်တို့ကို တိုက်ခိုက်ရန် ချီဘက်လာကုန်၏၊ အမောင်သုသီမ သွားပါချေ၊ အသုရာတို့ကို တိုက်ခိုက်ရန် ကြိုတင်ချီဘက်လော့ ဟု သိစေ၏။ သုသီမနတ်သားသည် “အရှင်သိကြားမင်း ကောင်းပါပြီ” ဟု သိကြားမင်းအား ဝန်ခံပြီးမှ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ သုံးကြိမ်တိုင်အောင် သိကြားမင်း ပြောဆိုသည်ကို ဝန်ခံပြီးမှ သုသီမနတ်သားသည် သုံးကြိမ်တိုင်အောင် မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် သုသီမနတ်သားကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

“သုသီမ အကြင်အရပ်၌ ထကြွမှု မရှိပဲ အားမဆုတ်ပဲ ချမ်းသာကို ရနိုင်၏၊ ထိုအရပ်သို့ သင်သွားလော့၊ ငါ့ကိုလည်း ထိုအရပ်သို့သာလျှင် ပို့ပါလော့” ဟု ရွတ်ဆို၏။

အကြင်အရပ်၌ နေသူသည် ပျင်းရိလျက် ထကြွလုံ့လမရှိသူ ဖြစ်ရာ၏၊ အမှုကိစ္စတို့ကိုလည်း မပြုလုပ်ရရာ၊ အလိုရှိသမျှအား လုံးနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ရာ၏၊ သိကြားမင်း အကျွန်ုပ်အား ထိုမြတ်သော အရပ်ကို ညွှန်ကြားပါလော့ ဟု (သုသီမ နတ်သားသည်) ဤသို့ ပြောဆို၏။

သုသီမ အကြင်အရပ်၌ နေသောသူသည် ပျင်းရိလျက် ထကြွလုံ့လမရှိပဲ စင်စစ် ချမ်းသာကို ရနိုင်၏၊ ထိုအရပ်သို့ သင်သွားလော့၊ ငါ့ကိုလည်း ထိုအရပ်သို့သာလျှင် ပို့ပါလော့ ဟု (သိကြားမင်းသည်) ရွတ်ဆို၏။

နတ်တို့ထက် မြတ်သော သိကြားမင်း အကြင်အရပ်၌ အမှုကိစ္စ မပြုလုပ်ပဲ ငါတို့သည် ချမ်းသာကို ရကုန်ရာ၏၊ စိုးရိမ်မှု ပင်ပန်းမှု မရှိသော ထိုမြတ်သော အရပ်ကို အကျွန်ုပ်အား ညွှန်ကြားပါလော့ ဟု (သုသီမ နတ်သားသည်) ဤသို့ ရွတ်ဆို၏။

အကြင်အရပ်၌ တဦးဘယောက်သောသူသည် အမှုကိစ္စကို မပြုလုပ်ရပဲ အသက်မွေးမှု မပြုလုပ်ရ၊ တစုံတခုသော ထိုအရပ်သည် အကယ်၍ ရှိပါမူ ထိုအရပ်သည် နိဗ္ဗာန်၏ လမ်းရှိးတည်း၊ သုသီမ ထို့ကြောင့် ထိုအရပ်သို့ သင် သွားလော့၊ ငါ့ကိုလည်း ထိုအရပ်သို့ သာလျှင် ပို့ပါလော့ ဟု (သိကြားမင်းသည်) ဤသို့ ရွတ်ဆို၏။

ရဟန်းဘို့ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ပင်လျှက်လည်း မိမိကောင်းမှု၏အကျိုးကိုမှီ၍ အသက်မွေးကာ တဝတိံသာဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော နတ်ဘို့ကို အစိုးရသောမင်းပင်ဖြစ်လျက် ထကြွလုံ့လရှိသော

သူ၏ကျေးဇူးကို ဆိုလေ့ရှိဘိသေး၏၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဤသို့ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းပြုသူတို့ ဖြစ်ကုန်ရကား ဝိရိယကို တင့်တယ်စေကုန်လော့၊ မရောက်သေးသော တရားသို့ ရောက်ရန် မရသေးသော တရားကို ရရန် မျက်မှောက်မပြုရသေးသော တရားကို မျက်မှောက်ပြုရန် သင်တို့ အားထုတ်ကုန်လော့၊ စေ့ဆော်ကုန်လော့၊ လုံ့လပြုကုန်လော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃-ဓဇဂ္ဂသုတ်

၂၄၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထို အခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ ကို ရဟန်းတို့ ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား ဟု ထို့ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ ရှေးကဖြစ်ဘူးသည်ကား နတ်နှင့် အသုရာတို့၏ စစ်ပွဲသည် ရင်ဆိုင်မိဘူးပြီ၊ ရဟန်းတို့ ထို အခါ နတ်တို့အချင်သိကြားမင်းသည် တာဝတိံသာနတ်တို့ကိုခေါ်၍ မိန့်ဆို၏—အချင်းတို့ စစ်မြေပြင်သို့ သွားကုန်သော နတ်တို့အား ကြောက်ခြင်း တုန်လှုပ်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်း ထခြင်း ဖြစ်ခဲ့မူ ထို့အခါ၌ ငါ၏ အလံတော်ကိုသာလျှင် ကြည့်ကြကုန်လော့၊ အကြောင်းမူကား၊ ငါ၏ အလံတော်ကို ကြည့်ကုန်သော သင်တို့အား ကြောက်ခြင်း တုန်လှုပ်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းသည် ပျောက်ကင်းလိမ့်မည်၊ ငါ၏အလံတော်ကို အကယ်၍ မကြည့်မိခဲ့ကြမူ ပဇာပတိ နတ်မင်း၏ အလံတော်ကို ကြည့်ကြကုန်လော့၊ အကြောင်းမူကား၊ ပဇာပတိနတ်မင်း၏ အလံတော်ကို ကြည့်ကြကုန်သော သင်တို့အား ကြောက်ခြင်း တုန်လှုပ်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်း ထခြင်းသည် ပျောက်ကင်းလိမ့်မည်၊ ပဇာပတိနတ်မင်း၏ အလံတော်ကို အကယ်၍ မကြည့်မိခဲ့ကြမူ ဝရုဏနတ်မင်း၏ အလံတော်ကို ကြည့်ကြကုန်လော့၊ အကြောင်းမူကား၊ ဝရုဏနတ်မင်း၏ အလံတော်ကို ကြည့်ကြကုန်သော သင်တို့အား ကြောက်ခြင်း တုန်လှုပ်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်း ထခြင်းသည် ပျောက်ကင်းလိမ့်မည်၊ ဝရုဏနတ်မင်း၏ အလံတော်ကို အကယ်၍ မကြည့်မိခဲ့ကြမူ ဤသာန နတ်မင်း၏ အလံတော်ကို ကြည့်ကြကုန်လော့၊ အကြောင်းမူကား၊ ဤသာနနတ်မင်း၏ အလံတော်ကို ကြည့်ကြကုန်သော သင်တို့အား ကြောက်ခြင်း တုန်လှုပ်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းသည် ပျောက်ကင်းလိမ့်မည် ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း၏ အလံတော်ကို ကြည့်ကုန်သော နတ်တို့အားဖြင်း ပဇာပတိနတ်မင်း၏ အလံတော်ကို ကြည့်ကုန်သော နတ်တို့အားဖြင်း ဝရုဏနတ်မင်း၏ အလံတော်ကို ကြည့်ကုန်သော နတ်တို့အားဖြင်း ဤသာနနတ်မင်း၏ အလံတော်ကို ကြည့်ကုန်သော နတ်တို့အားဖြင်း ကြောက်ခြင်း တုန်လှုပ်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်း ထခြင်းသည် ပျောက်ကင်းသည်မှလည်း ရှိရာ၏၊ မပျောက်ကင်းသည်မှလည်း ရှိရာ၏၊ ယင်းသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် တပ်မက်မှု 'ရာဂ'မကင်းသေး အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ'မကင်းသေး တွေဝေမှု 'မောဟ' မကင်းသေးရကား ကြောက်တတ်သူ ကိုယ်ခက်တရော်ရှိတတ်သူ ထိတ်လန့်တတ်သူ ပြေးတတ်သူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ငါသည်လည်း ဤ သို့ဆိုအံ့ "ရဟန်းတို့ တောခွေ ဖြစ်စေ သစ်ပင်ရင်းခွဲ ဖြစ်စေ ဆိတ်ငြိမ်ရာခွဲ ဖြစ်စေ နေကြကုန်သော သင်တို့အား ကြောက်ခြင်း တုန်လှုပ်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းသည် အကယ်၍ ဖြစ်ခဲ့မူ ထို့အခါ ငါ့ကိုသာလျှင် 'ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ပူဇော်အထူးကို

ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နမည်တော်မူ၏၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတမည်ဘော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒူမည်တော်မူ၏၊ ဆုံးမထိုက်သော သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရာပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏' ဟု" အောက်မေ့ကြကုန်လော့၊ အကြောင်းမူကား၊ ရဟန်းတို့ ငါ့ကို အောက်မေ့ကုန်သော သင်တို့အား ကြောက်ခြင်း တုန်လှုပ်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်း ထခြင်းသည် ပျောက်ကင်းလိမ့်မည်။

ငါ့ကို အကယ်၍ မအောက်မေ့မိကုန်မူ တရားတော်ကို "တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရားကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော တရားတော်ပါပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင်သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးသော တရားတော်ပါပေတည်း၊ လာလှည့်ဖွယ်လှည့်ဟု ပြထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း။ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ (အရိယာ)ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စိကိုယ်ငှ သိနိုင်ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း" ဟု အောက်မေ့ကြကုန်လော့၊ အကြောင်းမူကား၊ ရဟန်းတို့ တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို အောက်မေ့ကုန်သော သင်တို့အား ကြောက်ခြင်း တုန်လှုပ်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်း ထခြင်းသည် ပျောက်ကင်းလိမ့်မည်။

တရားတော်ကို အကယ်၍ မအောက်မေ့မိကုန်မူ သံဃာတော်ကို "မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာဘော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ဖြောင့်မတ်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာဘော်သည် မှန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာဘော်သည် လျော်ကန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ အစုံအားဖြင့် လေးစုံ ပုဂ္ဂိုလ် အားဖြင့် ရှစ်ပါး အရေအတွက် ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် (အဲရှာ်ဝေးမှ)ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ခန် ထိုက်တန်ဘော်မူပါပေ၏၊ ညွှတ်သည်တို့ အလိုဂျ၊ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ တမလွန် အတွက် ရည်မြော်သော အလှူကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံးလယ်မြေ ဖြစ်ပါပေ၏" ဟု အောက်မေ့ကြကုန်လော့၊ အကြောင်းမူကား၊ရဟန်းတို့ သံဃာတော်၏ဂုဏ်ကို အောက်မေ့ကုန်သော သင်တို့အား ကြောက်ခြင်း တုန်လှုပ်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်း ထခြင်းသည် ပျောက်ကင်းလိမ့်မည်။

ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော(အလုံးစုံသော တရားဘို့ကို)ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် တပ်မက်မှု 'ရာဂ'အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ'ဘေ့ဝေမှု'မောဟ'ကင်းရကား မကြောက်သူ မတုန်လှုပ်သူ မထိတ်လန့်သူ မပြေးတာ်သူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို

မိန့်တော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုဘော်မူဘာဘ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြီး၍ ထိုမှတပါး ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြန်၏—

"ရဟန်းတို့ ဘော၌ ဖြစ်စေ သစ်ပင်ရင်း၌ ဖြစ်စေ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ ဖြစ်စေ သင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့ကြကုန်လော့၊ ထိုသို့အောက်မေ့နိုင်ခဲ့မူ သင်တို့အား ကြောက်ခြင်းသည် မဖြစ်ရာ။

လောက၏အကြီးဖြစ်သော လူတို့ထက် မြတ်သော မြတ်စွာဘုရားကို အကယ်၍ မအောက်မေ့မိကုန်မူ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော ကောင်းစွာ ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို အောက်မေ့ကြကုန်လော့။

ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော ကောင်းစွာ ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို အကယ်၍ မအောက်မေ့မိကုန်မူ ကောင်းမှု၏ စိုက်ပျိုးရာ အတုမဲ့ လယ်မြေဖြစ်သော သံဃာတော်ကို အောက်မေ့ကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဘုရား တရား သံဃာတော်ကို အောက်မေ့ကုန်သော သင်တို့အား ကြောက်ခြင်း တုန်လှုပ်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်း မဖြစ်လတ္တံ့" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၄-ဝေပစိတ္တိသုတ်

၂၅၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရှေးကဖြစ်ဘူးသည်ကား နတ်နှင့် အသုရာတို့၏ စစ်ပွဲသည် ရင်ဆိုင်မိဘူးပြီ၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝေပစိတ္တိ အသုရိန်သည် အသုရာတို့ကို မိန့်ဆို၏ "အချင်းတို့ နတ်တို့နှင့် အသုရာစစ်ပွဲသည် ရင်ဆိုင်မိသည်ရှိသော် အသုရာတို့ အောင်နိုင်၍ နတ်ဘုံရှုံးခဲ့ကုန်မူ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းကို လည်ပင်းလျှင် ငါးခုမြောက် အနှောင်အဖွဲ့ဘိုဖြင့် ဖွဲ့၍ အသုရာနတ်ပြည် ငါ့ထံသို့ ဆောင်ခဲ့ ကြကုန်လော့" ဟု (ဆို၏)၊ ရဟန်းတို့ စင်စစ် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည်လည်း တာဝတိံသာ နတ်ဘုံကို မိန့်ဆို၏ "အချင်းတို့ နတ်နှင့် အသုရာတို့၏ စစ်ပွဲသည် ရင်ဆိုင်မိသည်ရှိသော် နတ်ဘုံ အောင်နိုင်၍ အသုရာဘုံရှုံးခဲ့ကုန်မူ ထိုဝေပစိတ္တိအသုရိန်ကို လည်ပင်းလျှင် ငါးခုမြောက်သော အနှောင်အဖွဲ့တို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့၍ သုဓမ္မာသဘင် ငါ့ထံသို့ ဆောင်ခဲ့ကြကုန်လော့" ဟု (ဆို၏)၊ ရဟန်းတို့ ထိုစစ်ပွဲ၌ နတ်တို့ အောင်နိုင်ကုန်၍ အသုရာတို့ ရှုံးကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ တာဝတိံသာ နတ်တို့သည် ဝေပစိတ္တိ အသုရိန်ကို လည်ပင်းလျှင် ငါးခုမြောက်သော အနှောင်အဖွဲ့တို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့၍ သုဓမ္မာသဘင် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း၏အထံသို့ ဆောင်လာကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ လည်ပင်းလျှင် ငါးခုမြောက် အနှောင်အဖွဲ့ဘိုဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ထားသော ဝေပစိတ္တိအသုရိန်သည် သုဓမ္မာသဘင်သို့ ဝင်ကာ ထွက်ကာနေသော နတ်ဘုံအရှင် သိကြားမင်းကို မခေါ်ချက်ပတ်ကုန် ကြမ်းထမ်းကုန်သော စကားတို့ဖြင့် ဆဲရေး၏၊ ခြိမ်းချောက်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ အကူအညီဖြစ်သည့် မာတလိနတ်သားသည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းကို ဂါထာဘို့ဖြင့် ပြောဆို၏—

"မဃဝ မည်သော သိကြားမင်း ဝေပစိတ္တိအသုရိန်၏ ကြမ်းထမ်းသော စကားကို ကိုယ်တိုင် ကြားရပါလျက် ကြောက်သောကြောင့် သည်းခံသလော၊ ခွန်အားနည်းခြင်းကြောင့် သည်းခံသလော" ဟု (ပြောဆို၏)။

၀- လက်နှစ်ဖက် ခြေနှစ်ဖက်နှင့် လည်ပင်းကို တုတ်နှောင်ခြင်း။

"အမောင်မာတလိ ငါသည် ဝေပစိတ္တိအသုရိန်အား ကြောက်ခြင်းကြောင့် သည်းခံသည် မဟုတ်၊ ခွန်အား နည်းခြင်းကြောင့် သည်းခံသည် မဟုတ်၊ ထိုစကားမှန်၏၊ အဘယ်သို့သော အကြောင်းကြောင့် ငါကဲ့သို့သော ပညာရှိသည် သူမိုက်နှင့် ဖက်ပြိုင်ရာ အံ့နည်း" ဟု ဤသို့ ပြောဆို၏။

"သိကြားမင်း ထိုသူမိုက်အား အကယ်၍ မတားမြစ်သည် ဖြစ်ပါမူ သူမိုက်တို့သည် လွန်စွာ ချွတ်ယွင်းပျက်စီးကုန်ရာ၏၊ ထို့ကြောင့် ပညာရှိသည် ပြင်းစွာသော ဒဏ်ဖြင့်သာ သူမိုက်ကို နှိပ်ကွပ်တားမြစ်ရာ၏" ဟု (ပြောဆို၏)။

"အမောင်မာဘလိ အကြင်ပညာရှိသည် သူတပါး အမျက်ထွက်သည်ကို သိ၍ သတိနှင့် ပြည့်စုံလျက် ငြိမ်းအေး၏၊ ဤသို့ ငြိမ်းအေးခြင်းကိုသာလျှင် သူမိုက်အား တားမြစ်ခြင်း ဟူ၍ ငါမှတ်ယူ၏" ဟု ပြောဆို၏။

"သိကြားမင်း သည်းခံခြင်းဌ အပြစ်ကိုသာလျှင် အကျွန်ုပ် မြင်ပါ၏၊ မိုက်သောသူသည် ထိုသည်းခံသူကို 'ဤသူသည် ငါ့အား ကြောက်ခြင်းကြောင့် သည်းခံ၏' ဟု အကြင်အခါ မှတ်ထင်အောက်မေ့၏၊ ထိုအခါ ပြေးသော နွားကို နွားအပေါင်းသည် လွန်စွာလှုပ်မိုးသကဲ့သို့ ထို့အတူ ပညာမဲ့သော သူသည် အလွန်လှုပ်မိုး၏" ဟု (ပြောဆို၏)။

"အမောင်မာတလိ ဤသူသည် 'ငါ့အား ကြောက်ခြင်းကြောင့် သည်းခံ၏' ဟု အကယ်၍ မှတ်ထင်အောက်မေ့သည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ မမှတ်ထင် မအောက်မေ့သည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ အကျိုးတို့သည် မိမိအကျိုးလျှင် အလွန် အမြတ်ရှိကုန်၏၊ သည်းခံခြင်းထက် လွန်ကဲသော အကျိုးကား မရှိ။

အကြင်သူသည် စင်စစ် ခွန်အားရှိသူ ဖြစ်လျက် ခွန်အားနည်းသူအား သည်းခံ၏၊ ထိုသူ၏ သည်းခံခြင်းကိုသာ မြတ်သော သည်းခံခြင်းဟု ဆိုကုန်၏၊ (မှန်၏) ခွန်အား နည်းသူမှကား အမြဲ သည်းခံနေရ၏။

အကြင်သူ၌ လူမိုက်အားဟူသော အားသည်ရှိ၏၊ ထိုလူမိုက်၏ အားကို အားအစစ်မဟုတ်ဟု ဆိုကုန်၏၊ အကြင်သူသည် အားရှိလျက် တရားစောင့်သူအား တုံ့ပြန်ပြောဆိုမှု မရှိ။ (ထိုသူ၏ အားကိုသာလျှင် အားအစစ်ဟု ဆိုကုန်၏)။

အကြင်သူသည် အမျက်ထွက်သူကို ပြန်၍ အမျက်ထွက်၏၊ ထိုသူအားသာလျှင် ထိုအမျက်ကြောင့် အလွန်ယုတ်မာ၏၊ အမျက်ထွက်သူကို ပြန်၍ အမျက်မထွက်သူသည် အောင်နိုင်ခဲသော စစ်ပဲကို အောင်၏။

အကြင်သူသည် သူတပါး အမျက်ထွက်သည်ကို သိပြီး၍ သတိနှင့် ပြည့်စုံလျက် ငြိမ်းအေး၏၊ ထိုသို့ ငြိမ်းအေးသူသည် မိမိ သူတပါး နှစ်ဦးစုံတို့၏ အကျိုးစီးပွါးကို ကျင့်သည် မည်၏။

အကြင်သူတို့သည် သူတော်ကောင်း တရား၌ မလိမ္မာကုန်၊ ထိုသူဘို့သည် မိမိသူတပါး နှစ်ဦးစုံတို့၏ အကျိုးပြီးစေသူကို သူမိုက် ဟူ၍ အောက်မေ့မှတ်ထင်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ နတ်ကို့အရှင် သိကြားမင်း ပင်လျက်လည်း မိမိ ကောင်းမှု၏ အကျိုးကို မှီ၍ အသက်မွေးကာ တာဝတိံသာ ဘုံ၌ဖြစ်သော နတ်ဘို့ကို အစိုးရသော မင်းပင်ဖြစ်လျက် သည်းခံခြင်း

တရား၌ မွေ့လျော်ခြင်း၏ ဂုဏ်ဒကျေးဇူးကို ဆိုလေ့ရှိဘိသေး၏၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဤသို့ ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းပြုသူတို့ ဖြစ်ကုန်ရကား သည်းခံနိုင်ကုန် တရား၌မွေ့လျော်နိုင်ကုန်သည် ဖြစ်ကုန်လော့၊ တင့်တယ်စေကုန်လော့" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၅-သုဘာသိတဇယသုတ်

၂၅၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသည်ကား နတ်နှင့် အသုရာတို့၏ စစ်ပွဲသည် ရင်ဆိုင်မိဘူးပြီ၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ဝေပစိတ္တိအသုရိန်သည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား "နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားဖြင့် အောင်ခြင်းသည် ဖြစ်စေလော့" ဟု ဆို၏၊ ဝေပစိတ္တိ "ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားဖြင့် အောင်ခြင်းသည် ဖြစ်စေလော့" ဟု သိကြားမင်းကဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နတ်တို့သည်ဌင်း အသုရာတို့သည်ဌင်း အလုပ်အကျွေး နတ်တို့ကို "ဤနတ်တို့သည် ငါတို့၏ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားကိုဌင်း မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သော စကားကိုဌင်း သိနိုင်ကုန်လိမ့်မည်" ဟု သက်ဆင်းသွားကြကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝေပစိတ္တိအသုရိန်သည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား "နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ဂါထာကို ဆိုလော့" ဟု ပြော၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြောသည်ရှိသော် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ဝေပစိတ္တိအသုရိန်ကို "ဤတာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ သင်တို့သည်သာလျှင် ရှေးဦးနတ်ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝေပစိတ္တိ အသုရိန် ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလော့" ဟု ဤစကားကို ဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် ဝေပစိတ္တိအသုရိန်သည် ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

"သိကြားမင်း ထိုသူမိုက်အား အကယ်၍ မတားမြစ်သည် ဖြစ်ပါမူ သူမိုက်တို့သည် လွန်စွာ ချွတ်ယွင်းပျက်စီးကုန်ရာ၏၊ ထို့ကြောင့် ပညာရှိသည် ပြင်းစွာသော ဒဏ်ဖြင့်သာ သူမိုက်ကို နှိပ်ကွပ်တားမြစ်ရာ၏" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ ဝေပစိတ္တိအသုရိန်သည် ဤဂါထာကို ရွတ်ဆိုသည်ရှိသော် အသုရာတို့ ဝမ်းမြောက်ကုန်၏၊ နတ်တို့ ဆိတ်ဆိတ် ဖြစ်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ဝေပစိတ္တိအသုရိန်သည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား "သိကြားမင်း ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလော့" ဟု ဤစကားကို ဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

"ဝေပစိတ္တိအသုရိန် အကြင်သူသည် သူတပါး အမျက်ထွက်သည်ကိုသိပြီး၍ သတိနှင့်ပြည့်စုံလျက် ငြိမ်းအေး၏၊ ထိုသူ၏ ဤသို့ ငြိမ်းအေးခြင်းကိုသာလျှင် သူမိုက်အား တားမြစ်နိုင်၏ ဟု ငါအောက်မေ့၏" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ဤဂါထာကို ရွတ်ဆိုသည်ရှိသော် နတ်ဘို့ဝမ်းမြောက်ကုန်၏၊ အသုရာတို့ ဆိတ်ဆိတ် ဖြစ်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ဝေပစိတ္တိအသုရိန်အား "ဝေပစိတ္တိ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလော့" ဟု ဤစကားကို ဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် ဝေပစိတ္တိအသုရိန်သည် ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

"သိကြားမင်း အကြင်အခါ မိုက်သော သူသည် ထိုသည်းခံသော သူကို ဤသူကား ငါ့အား ကြောက်သောကြောင့် သည်းခံ၏ ဟု အောက်မေ့မှတ်ထင်၏၊ ထိုအခါ ပြေးသော

နှားကို နွားအပေါင်းသည် လွန်စွာ လှမ်းမိုးသကဲ့သို့ ထို့အတူ ပညာမဲ့သူသည် အလွန်လှမ်းမိုးမိုး၏ ဟု သည်းခံခြင်း၌ ဤအပြစ်ကိုသာလျှင် ငါမြင်မိ၏"ဟု (ရှာဘ်ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ ဝေပစိတ္တိအသုရိန်သည် ဂါထာကို ရွတ်ဆိုသည်ရှိသော် အသုရာတို့ ဝမ်းမြောက်ကုန်၏၊ နတ်တို့ ဆိတ်ဆိတ် ဖြစ်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထို့အခါ၌ ဝေပစိတ္တိအသုရိန်သည် နတ်ဘုံအရှေ့၌ သိကြားမင်းအား "သိကြားမင်း ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလော့"ဟု ဤစကားကို ဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် နတ်တို့ အရှင် သိကြားမင်းသည် ဤဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို၏—

"ဝေပစိတ္တိအသုရိန် ဤသူကား ငါ့အား ကြောက်သောကြောင့်သာ သည်းခံ၏ဟု အကယ်၍ မှတ်ထင်အောက်မေ့ သည်မူသည်း ဖြစ်စေ၊ မမှတ်ထင် မအောက်မေ့သည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ အကျိုးဘို့သည် မိမိအကျိုးလျှင် အမွန်အမြတ်ရှိကုန်၏၊ သည်းခံခြင်းထက် လွန်ကဲသော အကျိုးကား မရှိ။

အကြင်သူသည် စင်စစ် ခွန်အားရှိသူ ဖြစ်လျက် ခွန်အားနည်းသူအား သည်းခံ၏၊ ထိုသူ၏ သည်းခံခြင်းကိုသာ မြတ်သော သည်းခံခြင်းဟူ၍ ဆိုကုန်၏၊ ခွန်အားနည်းသူသည်ကား အမြဲ သည်းခံနေရ၏။

အကြင်သူအား လူမိုက်၏ အားဟူသော အားသည် ရှိ၏၊ ထိုလူမိုက်၏ အားကို အားမဟုတ်ဟု ပညာရှိဘို့ ဆိုကုန်၏၊ အားရှိ၍ တရားကို စောင့်သောသူအား တုံ့ပြန် ပြောဆိုလေ့မရှိ။

အကြင်သူသည် အမျက်ထွက်သူကို ပြန်၍ အမျက်ထွက်၏၊ ထိုသူအားသာလျှင် ထိုအမျက်ထွက်မှုကြောင့် အလွန်ယုတ်မာ၏၊အမျက်ထွက်သူကို ပြန်၍ အမျက်မထွက်သူသည် အောင်နိုင်ခဲသော စစ်ကို အောင်နိုင်၏။

အကြင်သူသည် သူတပါး အမျက်ထွက်သည်ကို သိ၍ သတိနှင့် ပြည့်စုံလျက် ငြိမ်းအေး၏၊ ထိုသူသည် မိမိ သူတပါး နှစ်ဦးစုံတို့၏ အကျိုးစီးပွါးကို ကျင့်သည် မည်၏၊

အကြင်သူတို့သည် တရား၌ မလိမ္မာကုန်၊ ထိုသူတို့သည် မိမိသူတပါး နှစ်ဦးစုံတို့၏ အကျိုးကို ပြီးစေသူကို သူမိုက်ဟူ၍ အောက်မေ့မှတ်ထင်ကုန်၏" ဟု ရှတ်ဆို၏။

ရဟန်းတို့ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုသည်ရှိသော် နတ်တို့ ဝမ်းမြောက်ကုန်၏၊ အသုရာတို့ ဆိတ်ဆိတ် ဖြစ်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထို့အခါ နတ်တို့၏ဌင်း အသုရာတို့၏ဌင်း အလုပ်အကျွေး (ပရိသတ်) တို့သည် ဤစကားကို ဆိုကုန်၏၊ ဝေပစိတ္တိအသုရိန် ရွတ်ဆိုသော ဂါထာတို့သည် ဒဏ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်၏၊ လက်နက်နှင့်တကွဖြစ်၏၊ ဤသို့ ငြင်းခုန်ခြင်း ရှိ၏၊ ဤသို့ ခိုက်ရန် ရှိ၏၊ လက်ရောက်ကျူးလွန်ခြင်းရှိ၏၊ နတ်တို့ အရှင် သိကြားမင်း ရွတ်ဆိုသော ဂါထာတို့သည်ကား ဒဏ်နှင့်တကွ မဖြစ်ကုန်၊ လက်နက်နှင့်တကွ မဖြစ်ကုန်၊ ဤသို့ ငြင်းခုံခြင်း မရှိကုန်၊ ဤသို့ ခိုက်ရန်မရှိကုန်၊ ဤသို့ လက်ရောက်ကျူးလွန်ခြင်း မရှိကုန်၊ နတ်ဘုံအရှင် သိကြားမင်းသည် ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သောကြောင့် အောင်နိုင်၏ ဟု ဆိုကုန်၏။ ရဟန်းဘို့ ဤသို့လျှင် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားကြောင့် အောင်နိုင်ခြင်း ဖြစ်ဘူးပြီ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၆-ကုလာဝကသုတ်

၂၅၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရှေးက ဖြစ်ဘူးသည်ကား နတ်နှင့် အသုရာတို့၏ စစ်သည် ရင်ဆိုင် မိဘူးပြီ၊ ရဟန်းတို့ ထိုစစ်ပွဲ၌ အသုရာတို့ အောင်၍ နတ်တို့ ရှုံးကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ နတ်တို့သည် ရှုံးကုန်သည် ဖြစ်၍သာလျှင် မြောက်အရပ်သို့ လှည့်၍ ပြေးကုန်ရကား အသုရာတို့သည် ထိုနတ်တို့ကို ရှေးရှု လိုက်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် အကူအညီ ဖြစ်သည့် မာဘလိ နတ်သားအား ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

"မာဘလိ လက်ပံဘောဋ္ဌ (ဂဠုန်ငှက်ဘို့၏) အသိုက်တို့ ရှိကုန်၏၊ ထိုအသိုက်တို့ကို ရထား ဦးမှ ရှောင်လွှဲပါလော့၊ ငါတို့သည် အသုရာတို့၌ အသက်ကို စွန့်ကြရစေကာမူ ဤ(ဂဠုန်)ငှက်တို့ သည် အသိုက်မှ ကင်းကုန်သည် မဖြစ်စေကုန်လင့်" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

"အရှင်သိကြားမင်း ကောင်းပါပြီ" ဟု အကူအညီဖြစ်သည့် မာတလိနတ်သားသည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား ဝန်ခံ၍ အာဇာနည် မြင်းတထောင်ကသော ရထားကို တဖန် ပြန်လှည့်စေ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုရထားဦး ပြန်လှည့်သော အခါ၌ အသုရာတို့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ "ယခုအခါ နတ်တို့ အရှင် သိကြားမင်း၏ အာဇာနည် မြင်းတထောင်ကသော ရထားသည် တဖန် ပြန်လှည့်သော၏၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း နတ်တို့သည် အသုရာဘို့နှင့် စစ်ထိုးကြကုန်လိမ့်မည်" ဟု ကြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍ အသုရာပြည်သို့သာလျှင် ပြေးဝင်ကြကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် နတ်တို့ အရှင် သိကြားမင်းအား တရားသဖြင့် အောင်ခြင်းသည် ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၇-နဒုဇ္ဈိယသုတ်

၂၅၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရှေးကဖြစ်ဘူးသည်ကား ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်လျက် တယောက်တည်း ကိန်းအောင်းနေသော နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား "အကြင် သူသည် ငါ၏ရန်သူ ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုသူအားလည်း ငါ မပြစ်မှားတော့အံ့" ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ဝေပစိတ္တိအသုရိန်သည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း၏ စိတ်အကြံကို မိမိ၏ စိတ်ဖြင့် သိ၍ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းထံသို့ ချဉ်းကပ်လေ၏၊ ရဟန်းတို့ နတ်ဘို့အရှင် သိကြားမင်းသည် လာနေသော ဝေပစိတ္တိအသုရိန်ကို အဝေးမှပင် မြင်သောကြောင့် ဝေပစိတ္တိအသုရိန်အား "ဝေပစိတ္တိ ရပ်လော့၊ ငါသည် သင့်ကို ဖမ်းအပ်ပြီ" ဟု ဆို၏။

"အချင်း သိကြားနတ်မင်း သင့်အား ရှေး၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့သောစိတ်သည် ရှိခဲ့၏၊ ထိုစိတ်ကို သင် မစွန့်သေး" ဟု ဆို၏၊ "ဝေပစိတ္တိ ငါ၌ မပြစ်မှားစိမ့်သောငှါ ကျိန်စာဆိုပါလော့" ဟု (သိကြားမင်းက) ဆို၏။

သိကြားမင်း အကြင်သူသည် သင့်အား ပြစ်မှားအံ့၊ ချွတ်ယွင်းသော စကားကို ပြောဆိုသူ၏ မကောင်းမှု မျိုးသည်ရှင်း အရိယာကို စုပ်စဲ့သော သူ၏ မကောင်းမှု မျိုးသည်ရှင်း အဆွေခင်ပွန်းကို ပြစ်မှားသောသူ၏ မကောင်းမှု မျိုးသည်ရှင်း သူ့ကျေးဇူးကို မသိတတ်သောသူ၏ မကောင်းမှုမျိုးသည်ရှင်း ထိုသူအား တွေ့စေသတည်း ဟု ဤသို့ ကျိန်စာဆို၏။

၈-ဝေရောစနအသုရိန္ဒသုတ်

၂၅၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နေ့သန့်စင်ရာသို့ကပ်လျက် တပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူ၏၊ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည်၎င်း ဝေရောစနအသုရိန်သည်၎င်း မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်ပြီးလျှင် အသီးအသီး တံခါးပေါင်ကိုမှီ၍ ရပ်တည်ကြကုန်၏၊ ထိုအခါ ဝေရောစနအသုရိန်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆိုလျှောက်ထား၏—

"ယောကျွဲသည် အကျွဲးကိစ္စ ပြီးသည်တိုင်အောင် အားထုတ်အပ်သည်သာလျှင်တည်း၊ အကျွဲးကိစ္စသည် ပြီးမြောက်မှသာလျှင် တင့်တယ်၏၊ ဤစကားသည် ဝေရောစန အသုရိန်၏ စကားတည်း" ဟု (လျှောက်ဆို၏)။

ယောကျွဲသည် အကျွဲးကိစ္စ ပြီးသည်တိုင်အောင် အားထုတ်အပ်သည်သာလျှင်တည်း၊ အကျွဲးကိစ္စသည် ပြီးမြောက်မှသာလျှင် တင့်တယ်၏၊ သည်းခံခြင်းထက် လွန်ကဲသော အကျွဲးကား မရှိ၊ ဤစကားသည် သိကြားမင်း၏ စကားတည်း။

အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည် ထိုထိုအရပ်၌ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ အကျွဲးကိစ္စ ဖြစ်ကုန်၏၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့အား သုံးဆောင်ဖွယ် ဝတ္ထုတို့သည် ကောင်းစွာ စီရင်ရခြင်းလျှင် အမှန်အမြတ်ရှိ၏၊ အကျွဲးကိစ္စသည် ပြီးမြောက်မှသာလျှင် တင့်တယ်၏၊ ဤစကားသည် ဝေရောစနအသုရိန်၏ စကားတည်း။

အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည် ထိုထိုအရပ်၌ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ အကျွဲးကိစ္စ ဖြစ်ကုန်၏၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့အား သုံးဆောင်ဖွယ် ဝတ္ထုတို့သည် စီရင်ရခြင်းလျှင် အမှန်အမြတ်ရှိကုန်၏၊ အကျွဲးကိစ္စသည် ပြီးမြောက်မှသာလျှင် တင့်တယ်၏၊ သည်းခံခြင်းထက် လွန်ကဲသော တရားကား မရှိ၊ ဤစကားသည် သိကြားမင်း၏ စကားတည်း။

၉-အရညာယတနဂ္ဂသိသုတ်

၂၅၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရှေးကဖြစ်ဘူးသည်ကား သီလရှိကုန် ကောင်းသော သဘောရှိကုန်သော များစွာသော ရသေ့တို့သည် တောအရပ် သစ်ရွက်မိုးကုဋီတို့၌ ငြိမ်းချမ်းစွာ နေကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည်၎င်း ဝေပစိတ္တိအသုရိန်သည်၎င်း သီလရှိကုန် ကောင်းသော သဘောရှိကုန်သော များစွာသော ထိုရသေ့တို့သို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ဝေပစိတ္တိအသုရိန်သည် အထပ်များသော ဘိနပ်တို့ကိုစီး၍ သန်လျက်ကို လွယ်ကာ ထီးကို ဆောင်းလျက် တံခါးဦးဖြင့်သာ သခ်ိမ်းကျောင်းသို့ ဝင်၍ သီလရှိကုန် ကောင်းသော သဘောရှိကုန်သော ထိုရသေ့တို့ကို မကိုင်းမညွတ် ပြုလျက်သွား၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် အထပ်များသော ဘိနပ်တို့ကို ချွတ်၍ သန်လျက်ကို သူတပါးတို့အား ပေး၍ ထီးကို ပိတ်ကာ တံခါးဦးဖြင့်သာလျှင် သခ်ိမ်းကျောင်းသို့ ဝင်၍ သီလရှိကုန် ကောင်းသော သဘောရှိကုန်သော ထိုရသေ့တို့ကို လေအောက်မှ လက်အုပ်ချီလျက် ရှိခိုး၍ ရပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ သီလရှိကုန် ကောင်းသောသဘောရှိကုန်သော ထိုရသေ့တို့သည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆိုကုန်၏—

"မျက်စိတထောင် အမြင်ဆောင်သော သိကြားမင်း ရှည်မြင့်စွာ ဆောက်တည်အပ်သော အကျင့်ရှိကုန်သော ရသေ့တို့၏ အနှံသည် ကိုယ်မှ လေကြောင့် လွင့်၍သွား၏၊ ဤအရပ်မှ ဖဲလေလော့၊ သိကြားမင်း ရသေ့တို့ အနှံသည် မစင်ကြယ်" ဟု (ရွတ်ဆိုကုန်၏)။

"အသျှင်ဘုရားတို့ ရှည်မြင့်စွာ ဆောက်တည်အပ်သော အကျင့်ရှိကုန်သော ရသေ့တို့၏ လွင့်သော အနှံသည် ကိုယ်မှ လေကြောင့် လွင့်၍ သွားသည်ဖြစ်စေ၊ အလွန် ဆန်းကြယ်သော အာနုဘော်ရှိသော အနှံနှင့် ပြည့်စုံသော ပန်းကို ဦးခေါင်း၌ (ပန်ဆင်ရန်) အလိုရှိသကဲ့သို့ ဤအသျှင်ဘုရားတို့ အနှံကို အလိုရှိပါကုန်၏၊ ထိုစကား မှန်ပါ၏၊ ဤ(သီလရှိကုန်သော သူတို့၏) အနှံ၌ နတ်ဘို့သည် စက်ဆုပ်ဖွယ်မထင်မှတ်ပါကုန်" ဟု (လျှောက်၏)။

၁၀-သမုဒ္ဒကသုတ်

၂၅၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရှေးကဖြစ်ဘူးသည်ကား သီလရှိကုန် ကောင်းသော သဒ္ဓာရှိကုန်သော မျှားစွာသော ရသေ့တို့သည် သမုဒ္ဒရာ ကမ်းနားဝယ် သစ်ရွက်မိုး ကုဋီကျောင်းတို့၌ ငြိမ်းချမ်းစွာ နေကုန်၏၊ ထိုအခါ နတ်နှင့် အသုရာတို့၏ စစ်ပွဲသည် ရင်ဆိုင်ခဲ့ဘူးပြီ၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ သီလရှိကုန် ကောင်းသော သဒ္ဓာရှိကုန်သော ထိုရသေ့တို့အား ဤသို့သော အကြံဖြစ်၏ "နတ်တို့သည် တရားကို စောင့်ကုန်၏၊ အသုရာတို့သည် တရားကို မစောင့်ကုန်၊ ငါတို့အား အသုရာအပေါင်းမှ ဘေးဖြစ်ရာသည်သာလျှင်တည်း၊ ငါဘို့သည် သမ္မာအသုရိန်သို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ ဘေးမဲ့အလှူကို တောင်းပန်ရကုန်မူကား ကောင်းလေစ့" ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ သီလရှိကုန် ကောင်းသော သဒ္ဓာရှိကုန်သော ထိုရသေ့တို့သည် အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့၎င်း ဆန့်သော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့၎င်း ဤအတူ သာသျှင် သမုဒ္ဒရာကမ်းနား သစ်ရွက်မိုး ကုဋီကျောင်းတို့မှ ကွယ်ခဲ့ကုန်သည်ဖြစ်၍ သမ္မာအသုရိန်၏ မျက်မှောက်၌ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ သီလရှိကုန် ကောင်းသော သဒ္ဓာရှိကုန်သော ထိုရသေ့တို့သည် သမ္မာအသုရိန်ကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆိုကုန်၏—

"သမ္မာ အသုရိန်ထံသို့ ရောက်ကုန်သော ရသေ့တို့သည် ဘေးမဲ့အလှူကို တောင်းပန်ကုန်၏၊ သင်သည် ဘေးကိုဎင်း ဘေးမဲ့ကိုဎင်း ပေးရန် အလိုရှိတိုင်း ပြုနိုင်ပါ၏" ဟု (ရွတ်ဆိုကုန်၏)။

သိကြားမင်းက ဆည်းကပ်၍ (ငါတို့နှင့်) ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်ကုန်သော ရသေ့တို့အား ဘေးမဲ့အလှူသည် မရှိ၊ ဘေးမဲ့အလှူကို ဘောင်းကုန်သော သင်တို့အား ဘေးအလှူကိုသာလျှင် ငါပေးအံ့ ဟု (ဆို၏)။

ဘေးမဲ့အလှူကို တောင်းကုန်သော ငါတို့အား ဘေးအလှူကိုသာလျှင် သင်သည် ပေးလှူ၏၊ သင်၏ ထိုအလှူကို ငါတို့ခံယူကုန်၏၊ သင့်အား ဘေးသည် မကုန်နိုင်စေသတည်း။

အကြင်သို့ သဒ္ဓာရှိသော မျိုးစေ့ကို စိုက်ပျိုး၏၊ ထိုမျိုးစေ့နှင့်တူသော အသီးကို ဆောင်၏၊ ကောင်းမှုကို ပြုလေ့ရှိသူသည် ကောင်းကျိုးကို ခံစားရ၏၊ မကောင်းမှုကို ပြုလေ့ရှိသူသည် မကောင်းကျိုးကို ခံစားရ၏၊ အဓမောင် သင်သည် မျိုးစေ့ကို စိုက်ပျိုးအပ်ပြီ၊ အသီးကို သုံးဆောင်ရလတ္တံ့ ဟု ရသေ့တို့သည် ရွတ်ဆိုကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ သီလရှိကုန် ကောင်းသော သဘောရှိကုန်သော ရသေ့တို့သည် သမ္မာဒအသုရိန်ကို ကျိန်ဆဲကုန်၍ အားမျိုသော ယောကျ်ားသည် ကွေးသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့ဎင်း ဆန့်သော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့ဎင်း ဤအတူသာလျှင် သမ္မာဒအသုရိန်၏ မျက်မှောက်၌ ကွယ်ခဲ့ကုန်သည်ဖြစ်၍ သမုဒ္ဒရာကမ်းနား သစ်ရှက်မိုး ကုဋေကျော်းတို့၌ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ သမ္မာဒအသုရိန်သည် သီလရှိကုန် ကောင်းသောသဘောရှိကုန်သော ထို ရသေ့တို့ ကျိန်ဆဲအပ်သည် ဖြစ်၍ ညှဉ်း၌ သုံးကြိမ် ထိတ်လန့်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမဝဂ် ပြီး၏။

၂-ဒုတိယဝဂ် ၁-ဝတပဒသုတ်

၂၅၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ နတ်ဘို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ရှေးလူဖြစ်စဉ်က ခုနစ်ပါးသော ကျင့်ဝတ်အစုတို့ကို အပြည့်အစုံ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ်ကုန်ပြီ၊ ယင်း ခုနစ်ပါးသော ကျင့်ဝတ်အစုတို့ကို သိကြားမင်းသည် ကောင်းစွာဆောက်တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် သိကြားမင်း၏ အဖြစ်ကို ရပြီ၊ ခုနစ်ပါးသော ကျင့်ဝတ်အစုတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ အသက်ထက်ဆုံး အမိအဖကို လုပ်ကျေး မွေးမြူသူ ဖြစ်ပါအံ့၊ အသက်ထက်ဆုံး အမျိုးထဲ၌ ကြီးသောသူတို့ကို အရိုအသေ ပြုလေ့ရှိသူ ဖြစ်ပါအံ့၊ အသက်ထက်ဆုံး သိမ်မွေ့သော စကားကို ဆိုလေ့ရှိသူ ဖြစ်ပါအံ့၊ အသက်ထက်ဆုံး ကုန်းစကားကို ဆိုလေ့မရှိသူ ဖြစ်ပါအံ့၊ အသက်ထက်ဆုံး လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲခြင်းရှိသူ ပေးလှူရန် အခါခပ်သိမ်း စင်ကြယ်သော လက်ရှိသူ စွန့်လှူခြင်း၌ မွေ့လျော်သူ တောင်းခံခြင်းငှါ ထိုက်သူ ပေးကမ်းလှူဒါန်း ဝေဖန်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သူ ဖြစ်၍ ဝန်တိုခြင်း ကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်ကို အုပ်စိုးနေသူ ဖြစ်ပါအံ့၊ အသက်ထက်ဆုံး မှန်သောစကားကို ဆိုလေ့ရှိသူ ဖြစ်ပါအံ့၊ အသက်ထက်ဆုံး အမျက်ထွက်ခြင်း မရှိသူ အကယ်၍ ငါ့အား အမျက်ထွက်ခြင်း ဖြစ်စေကာမူ ထို အမျက်ကို လျင်စွာသာလျှင် ပယ်ဖျောက်နိုင်သူဖြစ်ပါအံ့၊ ဤသည်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ရှေးလူဖြစ်စဉ်က ခုနစ်ပါးကုန်သော ဤကျင့်ဝတ်အစုတို့ကို အပြည့်အစုံ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ်ကုန်ပြီ။ ယင်းခုနစ်ပါးသော ကျင့်ဝတ်အစုတို့ကို သိကြားမင်းသည် ကောင်းစွာ ဆောက်တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သိကြား၏ အဖြစ်ကို ရပြီဟု ဟောတော်မူ၏။

အမိအဖတို့ကို လုပ်ကျေးမွေးမြူသောအမျိုးထဲ၌ကြီးသောသူတို့ကို အရိုအသေပြုလေ့ရှိသော သိမ်မွေ့နူးညံ့သော စကားကိုပြောဆိုတတ်သော ကုန်းစကားကို ပယ်လေ့ရှိသော ဝန်တိုခြင်းကို ပယ်၍ ဆုံးမခြင်းနှင့်ယှဉ်သော မှန်သော စကားရှိသော အမျက်ကို နှိပ်စက်တတ်သော ထိုသူသတ္တဝါကို စင်စစ် တာဝတိံသာနတ်ဘို့သည် သူတော်ကောင်းဟု ဆိုကုန်၏ဟု (ဟော တော်မူ၏)။

၂-သက္ကနာမသုတ်

၂၅၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ရှေးလူဖြစ်စဉ်အခါက မဃမည်သော လုလင်ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုသိကြားကို "မဃဝ" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ နာဂ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ရှေးလူဖြစ်စဉ်အခါက ရှေးဦးစွာ အလှူကို ပေးလှူ၏၊ ထို့ကြောင့် "ပုရိန္ဒဒ" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ရှေးလူဖြစ်စဉ်အခါက ရိုသေစွာ ပေးလှူ၏၊ ထို့ကြောင့် "သက္က" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ရှေးလူဖြစ်စဉ်အခါက တည်းခိုရာ စခန်းကို ပေးလှူဘူး၏၊ ထို့ကြောင့် "ဝါသဝ" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ နတ်ဘို့အရှင် သိကြားမင်းသည် တထောင်သော အကြောင်းအရာကိုလည်း တမှုဟုတ် ခြင်းဖြင့် ကြံနိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် "သဟဿက္ခ" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား အသုရာ၏သမီး သုဇာမည်သော မယားရှိ၏ ထို့ကြောင့် "သုဇမွတိ" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ နတ်တို့အမျှင် သိကြားမင်းသည့် တာဝတိံသာနတ်တို့ကို အစိုးရသည်၏အဖြစ် **အကြီးအမှူး၏** အဖြစ်ဟူသော မင်းအဖြစ်ကို ပြုစေ၏၊ ထို့ကြောင့် "ဒေဝါနမိန္ဒ" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ရှေးလူဖြစ်စဉ်**အခါ**က ခုနစ်ပါးကုန်သော ကျင့်ဝတ် အစုတို့ကို အပြည့်အစုံ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ်ကုန်၏၊ ယင်းခုနစ်ပါးသော ကျင့်ဝတ်**အစု**ဘို့ကို သိကြားသည် ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သိကြားမင်း၏ အဖြစ်ကို ရ၏၊ ခုနစ်ပါးသော ကျင့်ဝတ် အစုဘို့သည် အဘယ်ဘို့နည်း ဟူမူကား—အသက်ထက်ဆုံး အမိအဖကို လုပ်ကျွေးမွေးမြူသူ ဖြစ်အံ့၊ အသက်ထက်ဆုံး အမျိုးထဲ၌ ကြီးသောသူတို့ကို အရိုအသေ ပြုလေ့ရှိသူ ဖြစ်အံ့၊ အသက်ထက်ဆုံး သိမ်မွေ့သော စကားကို ဆိုလေ့ရှိသူ ဖြစ်အံ့၊ အသက်ထက်ဆုံး ကုန်းစကား ကို ဆိုလေ့မရှိသူ ဖြစ်အံ့၊ အသက်ထက်ဆုံး လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲခြင်း ရှိသူ ပေးလှူရန် အခါခပ်သိမ်း စင်ကြယ်သော လက်ရှိသူ စွန့်လှူခြင်း၌ မွေ့လျော်သူ သူတပါး၌ တောင်းခံခြင်းငှါ ထိုက်သူ ပေးကမ်း လှူဒါန်း ဝေဖန်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သူ ဖြစ်၍ ဝန်တိုခြင်း ကင်းသောစိတ်ဖြင့် အိမ်ကို အုပ်စိုးရ နေသူ ဖြစ်အံ့၊ အသက်ထက်ဆုံး မှန်သော စကားကို ဆိုလေ့ရှိသူဖြစ်အံ့၊ အသက်ထက်ဆုံး အမျက်ထွက်ခြင်း မရှိသူ **အကယ်၍** ငါ့အား အမျက်ထွက်ခြင်း ဖြစ်စေကာမူ ထိုအမျက်ကို လျင်စွာသာလျှင် ပယ်ဖျောက် နိုင်သူဖြစ်အံ့၊ ဤခုနစ်ပါးတို့ဘည်း။

ရဟန်းဘို့ နာဂ်ဘို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ရှေးလူဖြစ်စဉ်**အခါက** ခုနစ်ပါးသော ကျင့်ဝတ် အစုတို့ကို အပြည့်အစုံ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ်ကုန်၏၊ ယင်း ခုနစ်ပါးသော ကျင့်ဝတ်အစု တို့ကို သိကြားမင်းသည် ကောင်းစွာ ဆောက်တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သိကြား၏အဖြစ်ကို ရ၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အမိ**အဖ**တို့ကို လုပ်ကျွေး မွေးမြူသော အမျိုးထဲ၌ ကြီးသောသူ**တို့**ကို အရိုအသေပြုလေ့ ရှိသော သိမ်မွေ့နူးညံ့သော စကား**ကို**ပြောဆိုတတ်သော ကုန်း**စ**ကားကို ပယ်လေ့ရှိသော ဝန်တို ခြင်းကို ပယ်၍ ဆုံးမခြင်းနှင့်ယှဉ်သော မှန်သောစကားရှိသော အမျက်ကို နှိပ်စက်တတ်သော ထိုလူသတ္တဝါကို စင်စစ် တာဝတိံသာ နတ်ဘို့သည် သူတော်ကောင်း ဟူ၍ ဆိုကုန်၏ ဟု (**မိန့်တော်မူ၏**)။

၃-မဟာလိသုတ်

၂၅၉။ အာကျွန်ပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်,—အခါတပါးဦး မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းဦး (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ မဟာလိလိစ္ဆဝီမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် နတ်ဘို့အရှင် သိကြားမင်းကို မြင်ဘူးပါသလော" ဟု လျှောက်၏၊ မဟာလိ ငါဘုရားသည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းကို မြင်ဘူးသည်သာလျှင်တည်း ဟု မိန့်ဆို၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအရှင်သိကြားသည် သိကြားတု အယောင်ဆောင် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ အသျှင်ဘုရား ထိုစကားမှန်၏၊ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းကို တွေ့မြင်နိုင်ခဲ၏ ဟု လျှောက်၏၊ မဟာလိ ငါဘုရားသည် သိကြား၏ အဖြစ်ကိုလည်း သိ၏၊ သိကြားအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော တရားတို့ကိုလည်း သိ၏၊ ယင်းတရားတို့ကို သိကြားသည် ကောင်းစွာ ဆောက်တည်ခြင်းကြောင့် သိကြား၏အဖြစ်ကိုရ၏၊ ထိုတရားကိုလည်း ငါသိ၏။

မဟာလိ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ရှေးလူဖြစ်စဉ်အခါက မဃ မည်သော လုလင်ဖြစ်ဘူးပြီ၊ ထို့ကြောင့် "မဃဝ" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

မဟာလိ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ရှေးလူဖြစ်စဉ်အခါက ရိုသေစွာ ပေးလှူ၏၊ ထို့ကြောင့် "သက္က" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊

မဟာလိ နတ်ဘို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ရှေးလူဖြစ်စဉ်အခါက ရှေးဦးစွာ အလှူကို ပေးလှူ၏၊ ထို့ကြောင့် "ပုရိန္ဒဒ" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

မဟာလိ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ရှေးလူဖြစ်စဉ်အခါက တည်းခိုရာ စရပ်ကို ပေးလှူဘူး၏၊ ထို့ကြောင့် "ဝါသဝ" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

မဟာလိ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် တထောင်သော အကြောင်းအရာတို့ကို တမုဟုတ်ခြင်းဖြင့် ကြံနိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် "သဟဿက္ခ" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

မဟာလိ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား အသုရာ၏သမီး သုဇာမည်သောမယားရှိ၏၊ထို့ကြောင့် "သုဇမွတိ" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

မဟာလိ နတ်ဘို့အရှင် သိကြားမင်းသည် တာဝတိံသာ နတ်တို့ကို အစိုးရသည်၏ အဖြစ်အကြီးအမှူး၏ အဖြစ်ဟူသော မင်းအဖြစ်ကို ပြုစေ၏၊ ထို့ကြောင့် "ဒေဝါနမိန္ဒ" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

မဟာလိ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ရှေးလူဖြစ်စဉ်အခါက ခုနစ်ပါးသောကျင့်ဝတ်အစုတို့ကို အပြည့်အစုံ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ်ကုန်၏၊ ယင်း ခုနစ်ပါးသော ကျင့်ဝတ်အစုတို့ကို သိကြားသည် ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သိကြား၏ အဖြစ်ကို ရ၏၊ ခုနစ်ပါးသော ကျင့်ဝတ်အစုဘို့သည် အဘယ်တို့နည်း ဟူမူ—အသက်ထက်ဆုံး အမိအဖကို လုပ်ကျွေး မွေးမြူသူ ဖြစ်အံ့၊ အသက်ထက်ဆုံး အမျိုးထဲ၌ ကြီးသော သူတို့ကို အရိုအသေပြုလေ့ရှိသူ ဖြစ်အံ့၊ အသက်ထက်ဆုံး သိမ်မွေ့သော စကားကို ဆိုလေ့ရှိသူ ဖြစ်အံ့၊ အသက်ထက်ဆုံး ကုန်းစကားကို ဆိုလေ့မရှိသူ ဖြစ်အံ့၊ အသက်ထက်ဆုံး လွတ်လွတ်စွန့်ကြဲခြင်းရှိသူ ပေးလှူရန် အခါခပ်သိမ်း စင်ကြယ်သော လက်ရှိသူ စွန့်လှူခြင်း၌ မွေ့လျော်သူ သူတပါးတို့တောင်းခံခြင်းငှါ ထိုက်သူ ပေးကမ်းလှူဒါန်း ဝေဖန်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သူဖြစ်၍ ဝန်တိုခြင်း ကင်းသောစိတ်ဖြင့် အိမ်ကို အုပ်စိုးနေသူဖြစ်အံ့၊ အသက်ထက်ဆုံး

မှန်သော စကားကို ဆိုလေ့ရှိသူ ဖြစ်အံ့၊ အသက်ထက်ဆုံး အမျက်ထွက်ခြင်း မရှိသူ အကယ်၍ ငါ့အား အမျက်ထွက်ခြင်း ဖြစ်စေကာမူ ထိုအမျက်ကို လျင်စွာသာလျှင် ပယ်ဖျောက်နိုင်သူ ဖြစ်အံ့၊ ဤခုနစ်ပါးတို့တည်း။

မဟာလိ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ရှေးလူဖြစ်စဉ်အခါက ခုနစ်ပါးသော ဤကျင့်ဝတ်အစုတို့ကို အပြည့်အစုံ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ်ကုန်၏၊ ယင်းခုနစ်ပါးသော ကျင့်ဝတ်အစုတို့ကို သိကြားသည် ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သိကြား၏ အဖြစ်ကို ရ၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အမိ အဖတို့ကို လုပ်ကျွေးမွေးမြူသော အမျိုးထဲ၌ ကြီးသော သူတို့ကို အရိုအသေပြုလေ့ရှိသော သိမ်မွေ့နူးညံ့သော စကားကို ပြောဆိုတတ်သော ကုန်းစကားကို ပယ်လေ့ရှိသော ဝန်တိုခြင်းကို ပယ်၍ ဆုံးမခြင်းနှင့် ယှဉ်သော မှန်သော စကားရှိသော အမျက်ကို နှိပ်စက်တတ်သော ထိုလူသဘ္ဘဝါကို စင်စစ် တာဝတိံသာ နတ်ဘို့သည် သူတော်ကောင်းဟူ၍ ဆိုကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၄- ဒလိဒ္ဓသုတ်

၂၆၀။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေးမွေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ရဟန်းတို့ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ ရှေးကဖြစ်ဘူးသည်ကား ယောကျ်ားတယောက်သည် ဤရာဇဂြိုဟ်မြို့၌သာလျှင် လူဆင်းရဲ လူသနားဖွယ် လူအောက်တန်းစား ဖြစ်ခဲ့၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော သာသနာတော်၌ ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရားကို ဆောက်တည်၏၊ သီလကို ဆောက်တည်၏၊ အကြားအမြင် 'သုတ' ကို ဆောက်တည်၏၊ စွန့်ကြဲခြင်း 'စာဂ'ကို ဆောက်တည်၏၊ ပညာကို ဆောက်တည်၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော မေ့ဝိနယ (သာသနာတော်)၌ သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာကို ဆောက်တည်ရကား ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ပြည်၌ တာဝတိံသာ နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်၏၊ ထိုနတ်သည် တပါးသော နတ်ဘို့ကို အဆင်းဖြင့်ငင်း အခြံအရံဖြင့်ငင်း လွန်၍ တင့်တယ်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် တာဝတိံသာနတ်တို့ကို ခေါ်၍ မိန့်ဆို၏ "အချင်းတို့ သင်တို့သည် ထိုနတ်သားအား မကဲ့ရဲ့ကုန်လင့်၊အချင်းတို့ ဤနတ်သားသည် ရှေးလူဖြစ်စဉ် အခါက မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော ဓမ္မဝိနယ (သာသနာတော်)၌ သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာကို ဆောက်တည်ခဲ့၏၊ ထိုသူသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော

ဓမ္မဝိနယ (သာသနာတော်)၌ သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာကို ဆောက်တည်ခဲ့သောကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ တာဝတိံသာ နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်၏၊ ထိုနာဘ်သားသည် တပါးသော နတ်တို့ကို အဆင်းဖြင့်ဂုဏ်း အခြံအရံဖြင့်ဂုဏ်း လွန်၍ တင့်တယ်၏" ဟု မိန့်ဆို၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် တာဝတိံသာနတ်ဘုံကို ပြောဆိုဆုံးမလိုသည်ဖြစ်၍ ဤဂါထာတို့ ကို ရွတ်ဆို၏—

"အချင်း နတ်တို့ အကြင်သူအား မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရားသည် မတုန်လှုပ်၊ ကောင်းစွာ တည်၏၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား အရိယာတို့သည် နှစ်သက်အပ် ချီးမွမ်းအပ်သော ကောင်းသော သီလလည်း ရှိ၏။

အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား သံဃာ၌ ကြည်ညိုမှု ရှိ၏၊ ဖြောင့်မတ်သော အမြင်လည်း ရှိ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို သူဆင်းရဲမဟုတ်ဟူ၍ ဆိုကုန်၏၊ထိုသူ၏ အသက်ရှင်ခြင်းသည် အချည်းနှီးမဟုတ်။

ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ (သာသနာ)ကို အောက်မေ့သော ပညာရှိသည် သဒ္ဓါကိုဌင်း သီလကိုဌင်း ကြည်ညိုမှုကိုဌင်း တရားသိမြင်မှုကိုဌင်း အဖန်ဖန် အားထုတ်ရာ၏" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

၅-ရာမဏေယျကသုတ်

၂၆၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့သော အရပ်သည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပါသနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

(သိကြားမင်း)ကောင်းစွာ ဖန်တီး စီမံအပ်ကုန်သော အရှိအသေပြုရာ အရံတို့သည်ဌင်း အရှိအသေပြုရာ တောသစ်ပင်တို့သည်ဌင်း ကောင်းစွာ ဖန်တီး စီမံအပ်ကုန်သော ရေကန်တို့သည်ဌင်း လူတို့နှစ်သက်ဖွယ်ရာ မြေအရပ်၏ တဆယ့်ခြောက်စိတ် စိတ်၍ တစိတ်ကိုမျှ မမှီနိုင်ကုန်။

ရွာဖြစ်စေ တောဖြစ်စေ ချိုင့်ဝှမ်းရာ အရပ်ဖြစ်စေ ကြည်းကုန်းဖြစ်စေ အကြင်အရပ်၌ ရဟန္တာတို့ နေကုန်၏၊ ထိုရဟန္တာတို့နေရာ မြေအရပ်သည် မွေ့လျော်ဖွယ် အရပ်မည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၆-ယဇမာနသုတ်

၂၆၂။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ နတ်ဘုံအရှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆိုလျှောက်ထား၏—

"အသျှင်ဘုရား ပူဇော်ကုန်သော လူဘို့၏ဌင်း ကောင်းမှုကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ ပြုလုပ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ဌင်း ဥပဓိအကျိုးရှိသော ကောင်းမှုသည် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၌ လှူသည် ရှိသော် အကျိုးကြီးပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။

ကျင့်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော (မဂ္ဂင်္ဒာန်) ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့သည်၎င်း ဖိုလ်၌တည်ကုန်သော (ဖလဋ္ဌာန်) ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့သည်၎င်း ဤရှစ်ယောက်သော (အရိယာ) သံဃာသည် ဖြောင့်မတ်စွာ ဖြစ်၏၊ ပညာ သီလ သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ပူဇော်ကုန်သော လူ ဘို၏ဂုဏ်း ကောင်းမှုကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ ပြုလုပ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ဂုဏ်း ဥပမိအကျိုးရှိသော ကောင်းမှုသည် (အရိယာ) သံဃာ၌ လှူသည်ရှိသော် အကျိုးကြီး၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၇-ဗုဒ္ဓဝန္ဒနာသုတ်

၂၆၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နေ့သန့်စင်ရာ အရပ်သို့ ကပ်သည် ဖြစ်၍ တပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူ၏၊ ထိုအခါ၌ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည်၎င်း သဟမွတိ ဗြဟ္မာသည်၎င်း မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသီးအသီး တံခါးပေါက်ကို မှီလျက် ရပ်တည်ကုန်၏၊ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ထံတော်ပါး၌ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

"လုံလရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ထတော်မူပါလော့၊ အောင်အပ်ပြီးသော မာရ်စစ်သည် ရှိတော်မူသော ချအပ်သော ခန္ဓာဝန်ရှိတော်မူသော ကိလေသာကြွေးမြီ ကင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား လောက၌ လှည့်လည်တော်မူပါလော့၊ တဆယ့်ငါးရက် လပြည့်နေ့ ညဉ့်အခါ၌ လပြည့်ဝန်းကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား၏ စိတ်သည်ကား (ရာဂ စသော အညစ်အကြေးမှ) ကောင်းစွာ ကင်းလွတ်တော်မူပါ၏" ဟု ရွတ်ဆို၏။

သိကြားမင်း မြတ်စွာဘုရားတို့ကို ဤသို့ ရှိမခိုးအပ်ကုန်၊ သိကြားမင်း မြတ်စွာဘုရားတို့ကို ဤသို့သာလျှင် ရှိခိုးအပ်ကုန်၏။

"လုံလရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ထတော်မူပါလော့၊ အောင်အပ်ပြီးသော မာရ်စစ်သည် ရှိတော်မူသော ယဉ်မှူးသဖွယ် ဖြစ်တော်မူသော ကိလေသာကြွေးမြီ ကင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား လောက၌ လှည့်လည်တော်မူပါလော့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ဟောတော်မူပါလော့၊ သိလွယ်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိပါကုန်လတ္တံ့" ဟု ရှိခိုးအပ်ကုန်၏ဟု သဟမွတိ ဗြဟ္မာ (ရွတ်ဆို၏)။

ဂ-ဂဟဋ္ဌဝန္ဒနာသုတ်

၂၆၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ။ပ။ မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ရှေးကဖြစ်ဘူးသည်ကား နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် အကူအညီ ဖြစ်သော မာတလိနတ်သားအား "အချင်း မာတလိ အာဇာနည် မြင်းတထောင်ကသော ရထားကို ပြင်လော့၊ မြေကောင်းရာ အရပ်ကို ကြည့်ရှုခြင်းငှါ ဥယျာဉ်မြေသို့ သွားကုန်အံ့" ဟု ဆို၏၊ "အရှင်သိကြားမင်း ကောင်းပါပြီ" ဟု မာတလိနတ်သားသည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား ဝန်ခံ၍ အာဇာနည် မြင်းတထောင်ကသော ရထားကို ပြင်ဆင်ပြီးလျှင် နတ်ဘို့အရှင် သိကြားမင်းအား လျှောက်၏—"အရှင်သိကြားမင်း အရှင်၏ အာဇာနည် မြင်းတဆထောင်ကသော ရထားကို ပြင်ဆင်ပြီးပါပြီ၊ သွားရန် အချိန်ကို သိ၏၊ (သွားရန်မှာ အရှင် သိကြားမင်း အလိုအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်)" ဟု ဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း

သည် ဘေဇ္ဇယန္တာ ပြာသာဒ်မှ ဆင်းသက်သည်ရှိသော် လက်အုပ်ချီ၍ အရပ်လေးမျက်နှာတို့ကို ရှိခိုး၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ အကူအညီ ဖြစ်သော မာတလိသည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

"သိကြားမင်း ဗေဒင်သုံးပုံတတ်သူ ဗြာဟ္မဏတို့သည်၎င်း မြေ၌နေသူ အားလုံးတို့သည်၎င်း မင်းတို့သည်၎င်း နတ်မင်းကြီး လေးယောက်ဘို့သည်၎င်း များသော အခြံအရံရှိသော တာဝတိံသာ နတ်တို့သည်၎င်း အရှင်သိကြားမင်းကို ရှိခိုးကုန်၏၊ သိကြားမင်း ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက် အရှင်သိကြားမင်း ရှိခိုးသော နတ်မင်းကြီးသည်ကား အဘယ်အမည်ရှိသော နတ်မင်းနည်း"ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

မာတလိ ဗေဒင်သုံးပုံတတ်သော ဗြာဟ္မဏတို့သည်၎င်း မြေ၌ နေသူအားလုံးတို့သည်၎င်း မင်းတို့သည်၎င်း နတ်မင်းကြီးလေးယောက်ဘို့သည်၎င်း များသော အခြံအရံရှိကုန်သော တာဝတိံသာ နတ်တို့သည်၎င်း ငါ့ကို ရှိခိုးကြကုန်၏။

ငါသည်ကား သီလနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ရှည်စွာသော ညဉ့်တို့ပတ်လုံး တည်ကြည်ခြင်း ရှိကုန်သော မြတ်သောအကျင့်လျင် လည်းလျောင်းရာ ရှိကုန်သော ရဟန်းတော်တို့ကို ကောင်းစွာ ရှိခိုး၏။

မာတလိ အကြင်သူတို့သည် အိမ်၌ တည်ကုန်၍ ကောင်းမှုကို ပြုကုန်၏၊ သီလရှိကုန်၏၊ ရဟန္တာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်ကုန်၏၊ တရားနှင့်အညီ သားမယားကို မွေးမြူကုန်၏၊ ထိုသူတို့ကို (ငါသည်)ရှိခိုး၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

သိကြားမင်း အရှင်သိကြားမင်းသည် အကြင်သူတို့ကို ရှိခိုး၏၊ ထိုသူတို့သည် လောက၌ မြတ်ကုန်သတတ်၊ သိကြားမင်း (အရှင်သိကြားမင်းသည်)အကြင်သူတို့ကို ရှိခိုး၏၊ ထိုသူတို့ကို အကျွန်ုပ်သည်လည်း ရှိခိုးပါ၏ ဟု ပြောဆို၏။

မဃလုလင် ဖြစ်ဘူးသော သုဇာ၏ခင်ပွန်း ဖြစ်သော အကြီးအမှူး ဖြစ်သော သိကြားမင်းသည် ဤစကားကို ဆိုပြီး၍ အရပ်လေးမျက်နှာတို့ကို ရှိခိုးပြီးလျင် ရထားထက်သို့ တက်စီးလေ၏။

၉-သတ္ထာရဝန္ဒနာသုတ်

၂၆၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရှေးကဖြစ်ဘူးသည်ကား နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် အကူအညီဖြစ်သော မာတလိနတ်သားအား "အချင်း မာတလိ အာဇာနည် မြင်းတထောင်ကသော ရထားကို ပြင်လော့၊ မြေကောင်းရာအရပ်ကို ကြည့်ရှုခြင်းငှါ ဥယျာဉ်မြေသို့ သွားကုန်အံ့" ဟု မိန့်ဆို၏၊ ရဟန်းတို့ အကူအညီ မာတလိ နတ်သားသည် အရှင်သိကြားမင်း ကောင်းပါပြီ ဟု နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား ဝန်ခံ၍ အာဇာနည် မြင်းတဆောင်ကသော ရထားကို ပြင်ဆင်ပြီးလျင် "အရှင်သိကြားမင်း အရှင်၏ အာဇာနည် မြင်းတထောင်ကသော ရထားကို ပြင်ပြီးပါပြီ၊ယခုအခါ၌ သွားရန်အချိန်ကို သိ၏၊ (သွားရန်မှာ အရှင်သိကြားမင်း အလိုအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်)"ဟု ကြားလျှောက်၏။ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ဘေဇ္ဇယန္တာ ပြာသာဒ်မှ ဆင်းသက်သည်ရှိသော် လက်အုပ်ချီ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ အကူအညီ ဖြစ်သော မာတလိ နတ်သားသည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

"သိကြားမင်း နတ်ဘို့သည်၎င်း လူတို့သည်၎င်း ထိုအရှင်သိကြားမင်းကို ရှိခိုးကြကုန်၏၊ ထိုသို့ ရှိခိုးကုန်လျက် သိကြားမင်း ရှိခိုးသော နတ်သည်ကား အဘယ်အမည်ရှိပါသနည်း" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

မာတလိ နတ်နှင့်တကွသော ဤလောက၌ ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည် ရှိတော်မူ၏၊ မယုတ်သော အမည်ရှိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ငါသည် ရှိခိုး၏။

မာတလိ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား တပ်မက်မှု'ရာဂ'အမျက်ထွက်မှု'ဒေါသ'မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'သည် ငြိတွယ်ခြင်း ကင်းကုန်၏၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝရှိကုန်၏၊ မြတ်သောအလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ငါသည် ရှိခိုးပါ၏။

မာတလိ အကြင် ကျင့်ဆဲ ဖြစ်သူ 'သေက္ခ' တို့သည် ရာဂ ဒေါသကို ပယ်ဖျောက်ကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာကို လွန်မြောက်ကုန်၏၊ (ဝဋ်ဆင်းရဲကို)ဖျက်ဆီးခြင်း၌ မွေ့လျော်ကုန်သည်ဖြစ်၍ မမေ့မလျော့ လျော်စွာ ကျင့်ဆဲ ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုကျင့်ဆဲ ဖြစ်သူ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ် ခုနစ်ယောက်တို့ကို ငါသည် ရှိခိုး၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

သိကြားမင်း အရှင်သိကြားမင်းသည် အကြင်သူတို့ကို ရှိခိုး၏၊ ထိုသူတို့သည် လောက၌ မြတ်ကုန်သတတ်၊ သိကြားမင်း အကြင်သူတို့ကို အရှင်သိကြားမင်းသည် ရှိခိုး၏၊ ထိုသူတို့ကို အကျွန်ုပ်သည်လည်း ရှိခိုးပါ၏ ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

မဃလုလင် ဖြစ်ဘူးသော သုဇာ၏ခင်ပွန်း ဖြင့်သော အကြီးအမှူးဖြစ်သော သိကြားမင်းသည် ဤစကားကို ဆိုပြီး၍ မြတ်စွာဘုရားကိုရှိခိုးပြီးလျှင် ရထားထက်သို့ တက်စီးလေ၏။

၁၀-သံဃဝန္ဒနာသုတ်

၂၆၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါက။ပ။ မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ရှေးကဖြစ်ဘူးသည်ကား နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် အကူအညီ မာတလိနတ်သားအား "အချင်းမာတလိ အာဇာနည်မြင်းတထောင်ကသော ရထားကို ပြင်လော့၊ မြေကောင်းရာအရပ်ကို ကြည့်ရှုခြင်းငှါ ဥယျာဉ်မြေသို့ သွားကုန်အံ့" ဟု မိန့်ဆို၏။ အရှင်သိကြားမင်း ကောင်းပါပြီဟု အကူအညီ မာတလိသည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား ဝန်ခံ၍ အာဇာနည်မြင်းတထောင်ကသော ရထားကို ပြင်ဆင်ပြီးလျှင် နတ်ဘို့အရှင် သိကြားမင်းအား "အရှင်သိကြားမင်း အရှင်၏ အာဇာနည်မြင်းတထောင်ကသော ရထားကို ပြင်ဆင်ပြီးပါပြီ၊ ယခုအခါ သွားရန် အချိန်ကို သိ၏၊ (သွားရန်မှာ အရှင်သိကြားမင်း အလိုအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်)" ဟု ကြားလျှောက်၏၊ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ဝေဇယန္တာပြာသာဒ်မှ ဆင်းသက်သည်ရှိသော် လက်အုပ်ချီ၍ ရဟန်းသံဃာကို ရှိခိုး၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ အကူအညီ မာတလိသည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို၏—

"သိကြားမင်း အကြင်လူတို့သည် ပုပ်သော အမိဝမ်း၌ ကိန်းကုန်၏၊အမိဝမ်းတည်းဟူသော အပုပ်၌ နစ်မြုပ်ကုန်၏၊ မွတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ ထိုလူတို့ကသာ အရှင် သိကြားမင်းကို ရှိခိုးကုန်ရာ၏။

အိမ်ရာမထောင်သော ထိုလူတို့သည် အဘယ်အရာကို ချစ်ဘိသနည်း၊ ရသေ့ ရဟန်းတို့၏ အကျင့်ကို မိန့်ဆိုတော်မူပါလော့၊ အရှင်သိကြားမင်း၏ ထိုစကားကို နာပါကုန်အံ့" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

မာတာလိ ထိုရဟန်းတို့သည် အကြင်ရွာမှ ဖဲသွားကုန်၏၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ (ထိုရွာမှ) သွားကုန်၏၊ အိမ်ရာမထောင်ကုန်သော ထိုရဟန်းတို့၏ ဤအကျင့်ကို ချစ်၏။

ထိုရဟန်းတို့အား ကျိုဠ် ဥစ္စာစပါးကို ထည့်သွင်းမထားကုန်၊ အိုးတို့ဠဒင်း ခြင်းတောင်းတို့ဠဒင်း မသိုမှီးကုန်၊ သူတပါးတို့ ချက်ပြုတ်၍ပြီးသော ဆွမ်းကို သာလျှင် ရှာမှီးကုန်၏၊ ကောင်းသော အကျင့်ရှိသော ရဟန်းတို့သည် ရှာမှီးအပ်သော ထိုဆွမ်းတို့ဖြင့် မျှတကုန်၏။

ပညာရှိတို့သည် ကောင်းသော အတိုင်အပင်ဖြင့် တိုင်ပင်ခြင်းရှိကုန်၏၊ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ အညီအညွတ် သွားကြကုန်၏၊ နတ်တို့အားမူကား အသုရာတို့နှင့် ဆန့်ကျင်ကြကုန်၏၊ မျှားစွာသော သတ္တဝါတို့သည်လည်း (အချင်းချင်း) ဆန့်ကျင်ကြကုန်၏။

မာတလိ ဆန့်ကျင်ကုန်သော သူတို့အလယ်၌ ဆန့်ကျင်ခြင်း မရှိကုန်၊ လက်နက်ရှိကုန်သော သူတို့အလယ်၌ လက်နက်ကို စွန့်လွှတ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ဘဝယောနိ စသည်တို့ကို ယူခြင်းရှိကုန်သော သူတို့အလယ်၌ ဘဝယောနိ တခုခုကို ယူခြင်းမရှိကုန်၊ ထိုရဟန်းတို့ကို ငါသည် ရှိခိုး၏ ဟု မိန့်ဆို၏။

သိကြားမင်း အရှင်သိကြားမင်းသည် အကြင်သူတို့ကို ရှိခိုး၏၊ ထိုသူတို့သည် လောက၌ မြတ်ကုန်သတတ်၊ သိကြားမင်း (အရှင်သိကြားမင်းသည်) အကြင်သူတို့ကို ရှိခိုး၏၊ ထိုသူတို့ကို အကျွန်ုပ်သည်လည်း ရှိခိုးပါ၏ဟု ရွတ်ဆို၏။

မဃလုလင် ဖြစ်ဘူးသော သုဇာ၏ ခင်ပွန်း ဖြစ်သော အကြီးအမှူးဖြစ်သော သိကြားမင်းသည် ဤစကားကို ဆိုပြီး၍ ရဟန်းသံဃာကို ရှိခိုးပြီးလျှင် ရထားထက်သို့ တက်စီးလေ၏။

ဒုတိယဝဂ် ပြီး၏။

၃-တတိယဝဂ် ၁-ဆေတ္ဌသုတ်

၂၆၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ နတ်ဘို့အရှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်၏၊ တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို လျှောက်ထား၏ –

"အဘယ်အရာကို ဖြတ်တောက်သော် ချမ်းသာစွာ နေရပါသနည်း၊ အဘယ်အရာကို ဖြတ်တောက်သော် မစိုးရိမ်ရပါသနည်း၊ ဂေါတမအန္တိယ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အဘယ်မည်သော တခုသော တရားကို ဖြတ်တောက်ခြင်းကို နှစ်သက်တော်မူပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

သိကြားမင်း အမျက်ထွက်ခြင်းဒေါသကို ဖြတ်တောက်သော် ချမ်းသာစွာနေရ၏၊ အမျက်ဒေါသကို ဖြတ်တောတ်သော် မစိုးရိမ်ရ၊ အဆိပ်လျှင် အရင်းအမြစ်ရှိသော ချို့မြိန်ခြင်းလျှင် အဖျားရှိသော အမျက်ဒေါသအား ဖြတ်တောက်ခြင်းကို အရိယာတို့သည် ချီးမွမ်းကုန်၏၊ ထိုအမျက်ဒေါသကိုပင်လျှင် ဖြတ်တောက်သည်ရှိသော် မစိုးရိမ်ရ" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၂-ဒုတ္ထဏ္ဍိယသုတ်

၂၆၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ။ပ။ မိန့်တော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ရှေးကဖြစ်ဘူးသည်ကား ရုပ်ဆင်းမလှ ပုက္ခသော နတ်သားတယောက်သည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း၏ နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ တာဝတိံသာနတ်တို့သည် "အချင်းတို့ အံ့ဖွယ် ဖြစ်ဧတကား၊ အချင်းတို့ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်စတကား၊ ရုပ်ဆင်းမလှ ပုက္ခသော ဤနတ်သည် နတ်ကိုအရှင် သိကြားမင်း၏ နေရာ၌ ထိုင်နေဘိ၏" ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏၊ ရှုတ်ချကုန်၏၊ ပြစ်တင် ပြောဆိုကုန်၏။ ရဟန်းတို့ တာဝတိံသာ နတ်တို့ ကဲ့ရဲ့တိုင်း ရှုတ်ချတိုင်း အပြစ်ပြောဆိုတိုင်း ထိုနတ်သားသည် ပို၍ အဆင်းလှလာ၏၊ ပို၍ ရှုချင်ဖွယ်ရှိလာ၏၊ ပို၍ ကြည်ညိုဖွယ် ရှိလာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ တာဝတိံသာနတ်တို့သည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ သိကြားမင်းအား ဤစကားကို လျှောက်ကြကုန်၏—"အရှင်သိကြားမင်း ရုပ်ဆင်းမလှ ပုက္ခသော နတ်သားတယောက်သည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း၏ နေရာ၌ထိုင်နေ၏၊ အရှင်သိကြားမင်း ထိုသို့နေရာ၌ တာဝတိံသာနတ်တို့သည် အချင်းတို့ အံ့ဖွယ်ဖြစ်စတကား၊ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်စတကား၊ ရုပ်ဆင်းမလှ ပုက္ခသော ဤနတ်သားသည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း၏ နေရာ၌ ထိုင်နေဘိ၏ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏၊ ရှုတ်ချကုန်၏၊ ပြစ်တင် ပြောဆိုကုန်၏၊ အရှင်သိကြားမင်း နတ်တို့ ကဲ့ရဲ့တိုင်း ရှုတ်ချတိုင်း အပြစ်ပြောဆိုတိုင်း ထိုနတ်သားသည် ပို၍ အဆင်းလှလာ၏၊ ပို၍ ရှုချင်ဖွယ်ရှိလာ၏၊ ပို၍ ကြည်ညိုဖွယ် ရှိလာ၏" ဟု ဆိုကုန်၏၊ အချင်းနတ်တို့ ထိုနတ်သည် ကောဓဘက္ခအမည်ရှိသော နတ်ဖြစ်လိမ့်မည် ထင်၏ ဟု ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ထိုကောဓဘက္ခနတ်သားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ပခုံးတဖက်၌ အပေါ်ရုံကို စမွယ်တင်လျက် လက်ျာဒူးကို မြေ၌ ထောက်ကာ ထိုကောဓဘက္ခနတ်သားထံသို့ လက်အုပ်ချီလျက် "အချင်း အကျွန်ုပ်သည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းတည်း၊ အချင်း အကျွန်ုပ်သည် နတ်ဘို့အရှင် သိကြားမင်းတည်း" ဟု သုံးကြိမ်တိုင် အမည်ကို ပြောကြား၏၊ ရဟန်းတို့ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် အမည်ကို ပြောကြားတိုင်း ပြောကြားတိုင်း ထိုနတ်သည် ပို၍ အဆင်း မလှသည် ပို၍ အရုပ်ဆိုးသည် ပို၍ပုက္ခသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နတ်ဘို့အရှင် သိကြားမင်းသည် မိမိနေရာ၌ထိုင်၍ တာဝတိံသာနတ်တို့ကို ဆုံးမလိုရကား ဤဂါထာဘို့ကို ရွတ်ဆို၏—

"ငါသည် ထိပါးလိုစိတ် မရှိ၊ အမျက်၏အလိုသို့လိုက်စေရန် မလွယ်ကူ၊ ငါသည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အမျက်မထွက်၊ ငါ၌ အမျက်ဒေါသ မတည်။

ငါသည် အမျက်ထွက်သောကြောင့် ကြမ်းထမ်းသော စကားကို မဆို၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကို မပြောကြား၊ မိမိအကျိုးကို ကောင်းစွာ မြင်သည်ဖြစ်၍ မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာ နှိမ်၏" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

၃-သမ္မရိမာယာသုတ်

၂၆၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ရှေးကဖြစ်ဘူးသည်ကား ဝေပစိတ္တိအသုရိန်သည် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ကာ ပြင်းစွာ နာကျင်သည်ဖြစ်၍

အနာရောဂါ ရခဲ့လေ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နတ်ဘိုအရှင် သိကြားမင်းသည် ဝေပစိတ္တိ အသုရိန်ထံသို့ သူနာမေးလိုသည်ဖြစ်၍ ချဉ်းကပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဝေပစိတ္တိအသုရိန်သည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း လာသည်ကို အဝေးကပင်လျှင် မြင်၍ သိကြားမင်း ငါ့ကို ဆေးကုပါလော့ ဟု ဤသို့ စကားကို ဆို၏၊ သမ္မာရိအသုရာ၏ လှည့်စားမှု မာယာကို ငါ့အား သင်ဦးလော့ ဟု (သိကြားမင်း) ဆို၏၊ အချင်း သိကြားမင်း အသုရာတို့ကို ငါမေးမြန်း ပြီးသည်တိုင်အောင် ဆိုင်းငံ့ဦးလော့ ဟု ဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ဝေပစိတ္တိအသုရိန်သည် အသုရာတို့ကို "အချင်းအသုရာဘို့ ငါသည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား သမ္မာရိအသုရာ၏ လှည့်စားမှု မာယာကို သင်ပေးရအံ့လော" ဟု မေး၏၊ အချင်း ဝေပစိတ္တိအသုရိန် သင်သည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား သမ္မာရိအသုရာတို့၏ လှည့်စားမှု မာယာကို မသင်ပေးလင့်ဟု ဆိုကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝေပစိတ္တိအသုရိန်သည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို ပြောကြား၏—

"သိကြားမင်း သုဇာ၏ ခင်ပွန်းဖြစ်သော သိကြားနတ်မင်း သိကြားမင်းသည် သမ္မာရိမည်သော အသုရာ၏ မာယာကို တတ်သည်ရှိသော် သမ္မာရိအသုရာကဲ့သို့ အနှစ်တရာပတ်လုံး ကြမ်းကြုတ်သော ငရဲသို့ ရောက်ရာ၏" ဟု (ရွတ်ဆို ပြောကြား၏)။

၄-အစ္စယသုတ်

၂၇၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ရဟန်းနှစ်ပါးတို့သည် ငြင်းခုန်ကြကုန်၏၊ ထိုရဟန်းနှစ်ပါး တို့ဘွင် ရဟန်းတပါးသည် အလွန်အကျူး ပြောဆို၏၊ ထိုအခါ ထိုလွန်ကျူးသော ရဟန်းသည် ထိုရဟန်း၏ အထံ၌ အပြစ်ကို အပြစ်အလျောက် ပြောကြား၏၊ ထိုရဟန်းသည် သည်းမခံ၊ ထိုအခါ မျှားစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ထိုမြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကုန်လျက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကုန်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ရဟန်းနှစ်ပါးသည် ငြင်းခုန်ကြကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့တွင် ရဟန်းတပါးသည် အလွန်အကျူး ပြောဆိုပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ ထိုလွန်ကျူးသော ရဟန်းသည် ရဟန်း၏အထံ၌ အပြစ်ကို အပြစ်အလျောက် ပြောကြား၏၊ ထိုရဟန်းသည် သည်းမခံပါ" ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သူမိုက်တို့သည် ဤနှစ်မျိုးတို့ဘည်း။အပြစ်ကို အပြစ်အလျောက် မမြင်သူ အပြစ်ကို ပြောကြားသည်ရှိသော် တရားအလျောက် သည်းမခံသူတို့တည်း၊ရဟန်းတို့ သူမိုက်တို့သည် ဤနှစ်မျိုး တို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ပညာရှိတို့သည် ဤနှစ်မျိုးတို့ဘည်း၊ အပြစ်ကို အပြစ်အလျောက် မြင်သူ၊ အပြစ်ကို ပြောကြားသည်ရှိသော် တရားအလျောက် လက်ခံသူတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပညာရှိတို့သည် ဤနှစ်မျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ရှေးကဖြစ်ဘူးသည်ကား နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် သုဓမ္မာသဘင်၌ တာဝတိံသာ နတ်တို့ကို ဆုံးမလိုသည်ဖြစ်၍ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

"အမျက်ဒေါသသည် သင်နတ်တို့၏အလိုသို့ မလိုက်ပါစေလင့်၊ သင်နတ်တို့အား အဆွေခင်ပွန်းတို့ဖြင့် မိတ်မပျက်စေလင့်၊ မကဲ့ရဲ့ထိုက်သူကို မကဲ့ရဲ့ကြကုန်လင့်၊ ကုန်းတိုက်စကားကို မဆိုကြကုန်လင့်၊ ထိုသို့ မဟုတ်ခဲ့သော် အမျက်သည် လူယုတ်ကို တောင်ကဲ့သို့ လှမ်းမိုး နှိပ်နင်းနိုင်၏" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

၅-အက္ကောဓသုတ်

၂၇၁။ အာကျွန်ပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်— အခါတပါးဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏အရံဖြစ်သော ဇေဘဝန်ကျောင်းဌ် (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား။ပ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ခြုံဌ် ဖြစ်ဘူးသည်ကား နတ်တို့အနှင် သိကြားမင်းသည် သုမေဓသဘင်ဌ် တာဝတိံသာနတ်ဘို့ကို ဆုံးမလိုသည်ဖြစ်၍ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

"အချင်းနတ်တို့ သင်တို့အား အမျက်ဒေါသသည် မလွှမ်းမိုးစေလင့်၊ အမျက်ထွက်သူတို့အား ပြန်၍ အမျက်မဆွက်ကုန်လင့်၊ အမျက်မထွက်ခြင်းသည်ၛင်း မည်ဉ်းဆဲခြင်းသည်ၛင်း အရိယာတို့၏အကျင့်ဘည်း၊ ထိုသို့ မဟုတ်ခဲ့သော် အမျက်သည် လူယုဉ်ကို တောင်ကဲ့သို့ လွှမ်းမိုးနှိပ်နင်းနိုင်၏" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

တတိယဝဂ် ပြီး၏။

သက္ကသံယုတ် ပြီး၏။

သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ် ပြီး၏။

သံယုတ္တနိကာယ်

နိဒါနဝဂ္ဂ

သံယုတ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-နိဒါနသံယုတ်

၁-ဗုဒ္ဓဝဂ် ၁-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသုတ်

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာ ခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရုံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟူ၍ ခေါ် တော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် "အသျင်ဘုရား" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—"ရဟန်းဘို့ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော 'ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်' တရားကို သင်တို့အား ဟောကြားအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားအံ့" ဟု မိန့်တော်မူ၏ "ကောင်းပါပြီ အသျင်ဘုရား" ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဘရားစကားကို ဟောတော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော 'ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်' ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ဖြစ်ရကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်ရ၏၊ သိမှု 'ဝိညာဏ်' အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ်ဖြစ်ရ၏၊ နာမ်ရုပ်အကြောင်းခံကြောင့် တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါးဖြစ်ရ၏၊ အာယတနခြောက်ပါး အကြောင်းခံကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဖြစ်ရ၏၊ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' အကြောင်းခံကြောင့် ခံစားမှု

'ဝေဒနာ' ဖြစ်ရ၏၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' အကြောင်းခံကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်ရ၏၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်ရ၏၊ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝဖြစ်ရ၏၊ ဘဝအကြောင်းခံကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ဖြစ်ရ၏၊ ဇာတိအကြောင်းခံကြောင့် အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ' စိုးရိမ်မှု 'သောက' ဝိုကြေးမှု 'ပရိဒေဝ' ဆင်းရဲမှု 'ဒုက္ခ' နှလုံးမသာမှု 'ဒေါမနဿ' ပြင်းစွာပင်ပန်းမှု 'ဥပါယာသ' တို့ ဖြစ်ကြရကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ထိုဆင်းရဲအစုဖြစ်ပါး၏၊ ရဟန်းတို့ ဤကိုပင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဟု ဆိုအပ်၏။

မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ၏ သာလျှင် (အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်) အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုဇီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ချုပ်ရ၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ချုပ်ရ၏၊ သိမှု 'ဝိညာဏ်' ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်ရ၏၊ နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး ချုပ်ရ၏၊ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး ချုပ်ခြင်းကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ချုပ်ရ၏၊ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ချုပ်ရ၏၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်ရ၏၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြင်းစွာစွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်ရ၏၊ ပြင်းစွာစွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝချုပ်ရ၏၊ ဘဝချုပ်ခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ချုပ်ရ၏၊ ဇာတိ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ' စိုးရိမ်မှု 'သောက' ဝိုကြေးမှု 'ပရိဒေဝ' ဆင်းရဲမှု 'ဒုက္ခ' နှလုံးမသာမှု 'ဒေါမနဿ' ပြင်းစွာပင်ပန်းမှု 'ဥပါယာသ' တို့သည် ချုပ်ကြရကုန်၏၊ ဤ သို့လျှင် အလုံးစုံသော ထိုဆင်းရဲအစု၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်း ဖြစ်၏ ဟု ဤကိစ္စတော်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းဘိုးသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကုန်၏။

ပဌမသုတ်။

၂—ဝိဘင်္ဂသုတ်

၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော 'ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်'တရားကို ခွဲခြားဝေဖန်၍ ဟောကြားအံ့၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားအံ့ ဟု မိန့်တော်မူ၏ "ကောင်းပါပြီ အာသျှင်ဘုရား"ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏၊မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားစကားကို ဟောတော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ဖြစ်ရကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်ရ၏၊ သိမှု 'ဝိညာဏ်' အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ် ဖြစ်ရ၏၊ နာမ်ရုပ် အကြောင်းခံကြောင့် တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး ဖြစ်ရ၏၊ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါးအကြောင်းခံကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဖြစ်ရ၏၊ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' အကြောင်းခံကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်ရ၏၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' အကြောင်းခံကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်ရ၏၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'အကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွာစွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်ရ၏၊ ပြင်းစွာစွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝဖြစ်ရ၏၊ ဘဝအကြောင်းခံကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'ဖြစ်ရ၏၊ ဇာတိ အကြောင်းခံကြောင့် အိုမှု

'ဇရာ'သေမှု 'မရဏ' စိုးရိမ်မှု 'သောက' ငိုကြွေးမှု 'ပရိဒေဝ' ဆင်းရဲမှု 'ဒုက္ခ' နှလုံးမသာမှု 'ဒေါမနဿ' ပြင်းစွာပင်ပန်းမှု 'ဥပါယာသ'တို့ ဖြစ်ကြရကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်ပေါ်၏။

ရဟန်းတို့ အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ' ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုထိုဘုံဘဝ၌ အိုမင်းခြင်း ဒိုမင်းသွားခြင်း၏အဖြစ် သွားကျိုးခြင်း ဆံဖြူခြင်း အရေတွန့်ခြင်း အသက်၏ ယုတ်လျော့ခြင်း ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ကျက်ခြင်း ဟူသော ဤသဘောတရားကို အိုမှု 'ဇရာ' ဟု ဆိုအပ်၏၊ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုထိုဘုံဘဝမှ ရွေ့လျောခြင်း ရွေ့လျောသည်၏အဖြစ် ပျက်ခြင်း ကွယ်ပျောက်ခြင်း အသက်ကို စွန့်ခြင်း သေခြင်း ဘဝအဆုံးပြုခြင်း ခန္ဓာတို့၏ ပျက်စီးခြင်း ကိုယ်ကောင်ကို ပစ်ချခြင်းဟူသော ဤသဘောတရားကို သေမှု 'မရဏ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤကား အိုမှု 'ဇရာ' တည်း၊ ဤကား သေမှု'မရဏ'တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသဘောတရားကို ဇရာမရဏ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုထိုဘုံဘဝ၌ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း အပြုံအစုဖြစ်ပေါ်လာခြင်း အမိဝမ်းမှ ဝင်ရောက်ခြင်း ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်း ဣန္ဒြေတို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း တည်ရာ'အာယတန'တို့ကို ရခြင်းဟူသော ဤသဘောတရားကို ဇာတိ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဘဝဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဘဝတို့သည် ကာမဘဝ ရူပဘဝ အရူပဘဝ ဤ သုံးပါးတို့တည်း၊ ဤတရားသုံးပါးကို ဘဝ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' တို့သည် ကာမုပါဒါန် ရူပုပါဒါန် သီလဗ္ဗတုပါဒါန် အတ္တဝါဒုပါဒါန် ဤလေးပါးတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးပါးကို ပြင်းစွာစွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တဏှာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ တဏှာအပေါင်းတို့သည် အဆင်းကို တပ်မက်မှု 'ရူပဘဏှာ' အသံကို တပ်မက်မှု 'သဒ္ဒဘဏှာ' အနံ့ကို တပ်မက်မှု 'ဂန္ဓဘဏှာ' အရသာကို တပ်မက်မှု 'ရသဘဏှာ' အတွေ့ကို တပ်မက်မှု 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗဘဏှာ' သဘောကို တပ်မက်မှု 'ဓမ္မတဏှာ' ဤခြောက်ပါးတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤတရားခြောက်ပါးကို တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာအပေါင်းတို့သည် မျက်စိအာရုံကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'စက္ခုသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ' နားအတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'သောတသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ' နှာခေါင်းအာရုံကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဃာနသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ' လျှာအာရုံကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဇိဝှါသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ' ကိုယ်အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ကာယသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ' စိတ်အာရုံကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှု 'မနောသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ' ဤခြောက်ပါးတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤတရားခြောက်ပါးကို ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဖဿဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဖဿအပေါင်းတို့သည် မျက်စိအာရုံကို တွေ့ထိမှု 'စက္ခုသမ္ဖဿ' နားအာရုံကို တွေ့ထိမှု 'သောတသမ္ဖဿ' နှာခေါင်းအာရုံကို တွေ့ထိမှု 'ဃာနသမ္ဖဿ' လျှာအာရုံကို တွေ့ထိမှု 'ဇိဝှါသမ္ဖဿ' ကိုယ်အာရုံကို တွေ့ထိမှု 'ကာယသမ္ဖဿ' စိတ်အာရုံကို တွေ့ထိမှု 'မနောသမ္ဖဿ' ဤခြောက်ပါးတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤတရားခြောက်ပါးကို တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး သဠာယတန ဟူသည့် အဘယ်နည်း၊ မျက်စိ ဟူသောတည်ရာ'စက္ခာယတန' နားဟူသောတည်ရာ'သောတာယတန' နှာခေါင်းဟူသော တည်ရာ 'ဃာနာယတန' လျှာဟူသောတည်ရာ 'ဇိဝှါယတန' ကိုယ်ဟူသော တည်ရာ 'ကာယာယတန'စိတ် ဟူသော တည်ရာ 'မနာယတန' ဤခြောက်ပါးတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤတရားခြောက်ပါးကို တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါးဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ နာမ်ရုပ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' မှတ်သားမှု 'သညာ' စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ' တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' နှလုံးသွင်းမှု 'မနသိကာရ' ဤတရားကို နာမ် ဟု ဆိုအပ်၏၊ မဟာဘုတ်လေးပါးတို့ဌင်း မဟာဘုတ်လေးပါးတို့ကို မှီ၍ ဖြစ်သော ရုပ်ဌင်း ဤတရားကို ရုပ်ဟု ဆိုအပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား နာမ်တည်း ဤသည်ကား ရုပ်တည်း၊ ဤသဘောတရားကို နာမ်ရုပ် ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သိမှ'ဝိညာဏ်'ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ သိမှု 'ဝိညာဏ်' အပေါင်းတို့သည် မျက်စိကိုမှီ၍ သိမှု 'စက္ခုဝိညာဏ်' နားကိုမှီ၍ သိမှု 'သောတဝိညာဏ်' နှာခေါင်းကို မှီ၍ သိမှု 'ဃာနဝိညာဏ်' လျှာကို မှီ၍ သိမှု 'ဇိဝှါဝိညာဏ်' ကိုယ်ကိုမှီ၍ သိမှု 'ကာယဝိညာဏ်' စိတ်ကိုမှီ၍ သိမှု မနောဝိညာဏ် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်ပါးကို သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သင်္ဂါရတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ရဟန်းတို့ သင်္ဂါရတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ' နှုတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ဝစီသင်္ခါရ' စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'စိတ္တသင်္ခါရ' ဤသုံးပါးတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးပါးကို ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲ၌ မသိမှု ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ် ကြောင်း၌ မသိမှု ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ မသိမှု ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ မသိမှုတည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤတရားကို မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ကြရကုန်၏၊ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်'ဖြစ်ရ၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်ပွါးရ၏။ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'၏ သာလျှင် (အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်) အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းဖြစ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ပဋိပဒါသုတ်

၃။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အကျင့် 'မိစ္ဆာပဋိပဒါ'ကိုဌင်း မှန်ကန်သောအကျင့် 'သမ္မာပဋိပဒါ'ကိုဌင်း သင်တို့အား ဟောကြားပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားအံ့ ဟု မိန့်တော်

မူ၏ "ကောင်းပါပြီ အာသျှင်ဘုရား" ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားစကားကို ဟောကြားတော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသောအကျင့်'မိစ္ဆာပဋိပဒါ'ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ရဟန်းတို့ မသိမှု'အဝိဇ္ဇာ အဓိကြောင်းခံ၍ကြောင့် သင်္ခါရတို့ဖြစ်ရကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု'သင်္ခါရ'အဓိကြောင်းခံကြောင့် သိမှု'ဝိညာဏ်' ဖြစ်ရ၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်ပွါးရ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသဘောတရားကို မှားယွင်းသော အကျင့် 'မိစ္ဆာပဋိပဒါ'ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အကျင့် 'သမ္မာပဋိပဒါ'ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'၏ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ကုန်၏၊သင်္ခါရတို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု'ဝိညာဏ်'ချုပ်ရ၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်ပျောက်ခြင်း ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသဘောတရားကို မှန်ကန်သော အကျင့် 'သမ္မာပဋိပဒါ' ဟု ဆိုအပ်၏။

တတိယသုတ်။

၄-ဝိပဿီသုတ်

၄။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏ ။ပ။ ရဟန်းတို့ ပုဗ္ဗေဉ်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို)ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော <u>ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားအား သစ္စာခလေးပါးကို မသိမီ သစ္စာလေးပါး တရားကို မသိသေးသော ဘုရားလောင်းသာ ဖြစ်လျက် ဤအကြံသည် ဖြစ်၏ "ဤသတ္တလောကသည် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်လေစ့တကား၊ ပဋိသန္ဓေလည်း နေရ၏၊ အိုလည်း အိုရ၏၊ သေလည်း သေရ၏၊ စုတေလည်း စုတေရ၏၊ တဖန် ပဋိသန္ဓေလည်း နေရ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျက် ဤ အိုမှုဆင်းရဲ သေမှုဆင်းရဲ၏ ထွက်မြောက်ရာကို မသိနိုင်၊ အဘယ်အခါမှ ဤ အိုမှုဆင်းရဲ သေမှုဆင်းရဲ၏ ထွက်မြောက်ရာသည် ထင်ရှားပါမည်နည်း"ဟု အကြံဖြစ်၏။</u>

ရဟန်းတို့ ဆိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရား ရှိသော် အိုမှု'ဇရာ' သေမှု'မရဏ' ဖြစ်သနည်း၊အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ' ဖြစ်သနည်း" ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနမှု'ဇာတိ'ရှိသော် အိုမှု သေမှု ဖြစ်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' အကြောင်းခံကြောင့် အိုမှု သေမှုသည် ဖြစ်၏ ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုနောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်ဘရား ရှိသော် ပဋိသန္ဓေနေမှု'ဇာတိ' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ဖြစ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းဘို့ ထိုနောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် ဘဝရှိခဲ့သော် ဇာတိဖြစ်၏၊ ဘဝအကြောင်းခံကြောင့် ဇာတိဖြစ်၏ ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုနောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရားရှိသော် ဘဝဖြစ်သနည်း၊အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝဖြစ်သနည်း" ဟု ဤအကြံ သည် ဖြစ်ပြန်၏၊ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ရှိခဲ့သော် ဘဝဖြစ်၏၊ဥပါဒါန်အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝဖြစ်၏ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်ဘရားရှိသော် ဥပါဒါန်ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွာစဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းဘို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သော အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု'တဏှာ'ရှိခဲ့သော် ပြင်းစွာ စဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်၏၊တဏှာ အကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏ ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းဘို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရားရှိသော် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းဘို့ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ရှိသော် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာအကြောင်းခံကြောင့် တဏှာ ဖြစ်၏ ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်ဘရားရှိသော် ခံစားမှု'ဝေဒနာ' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာဖြစ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသ,ည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သော အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ရှိသော် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ဖြစ်၏၊ ဖဿအကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်၏ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းဘို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရားရှိသော် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာဖြစ်သနည်း" ဟု ဤအကြံ သည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ရှိသော် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်၏၊ ဖဿအကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာဖြစ်၏ ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းဘို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရားရှိသော် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဖြစ်သနည်း၊အဘယ် အကြောင်းခံကြောင့် တွေ့ထိမှု'ဖဿ'ဖြစ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါး သင်္ခေယျဘန'ခြောက်ပါး သင်္ခေယျတနရှိသော် တွေ့ထိမှု'ဖဿ'ဖြစ်၏၊ သင်္ခေယျတနအကြောင်း ခံကြောင့် ဖဿဖြစ်၏ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရားရှိသော် တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး သင်္ခေယျဘနဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး သင်္ခေယျဘန ဖြစ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းဘို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်ရှိသော် တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါး သင်္ခေယျတနဖြစ်၏၊ နာမ်ရုပ်အကြောင်းခံကြောင့် အာယဘနဖြစ်၏ ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း သည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းဘို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရားရှိသော် နာမ်ရုပ်ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ်ဖြစ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်'ရှိသော် နာမ်ရုပ် ဖြစ်၏၊ သိမှု'ဝိညာဏ်' အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ်ဖြစ်၏ ဟု ပညာဖြ င့် ထိုးထွင်း၍သိခြင်း သည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းဘို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရားရှိသော် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်အခကြောင်းခံကြောင့် သို့ 'ဝိညာဏ်'ဖြစ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းဘို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ရှိသော် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်၏၊ သင်္ခါရ အကြောင်းခံကြောင့် ဝိညာဏ်ဖြစ်၏ ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းဘို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရားရှိသော် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်အခကြောင်းခံကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် မသိမှု'အဝိဇ္ဇာ'ရှိသော် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'ဘို့ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ဤသို့သျှင် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု'ဝိညာဏ်' ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့သျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစုဖြစ်ပုံး၏၊ ရဟန်းတို့ "ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဖြစ်ပေါ်၏" ဟု ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား ရှေးက မကြားဘူးကုန်သော တရား ဘို့၌ ပညာမျက်စိသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏၊ အသိုက်ဏ်သ ် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏၊ အပြားအာ ဖြင့်သို့ 'ပ ့ဝ'သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုးဆွင်းသို့ 'ဝိဇ္ဇာ'သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏၊ အရောင် အလင်း 'အာလောက'သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏။

ရဟန်းဘို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်ဘရားမရှိသော် အို့မှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ' မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်ဘရားချုပ်ခြင်းကြောင့် အို့မှု 'ဇရာ' သေမှု'မရဏ' ချုပ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်း ဘို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု'ဇာတိ'မရှိသော် အို့မှု'ဇရာ' သေမှု'မရဏ'မဖြစ်၊ဇာတိ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာ မရဏချုပ်၏ ဟု ပ ့ာဉာဖြင့် ထိုးဆွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းဘို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား"အဘယ်တရားမရှိသော် ပဋိသန္ဓေနေမှု'ဇာတိ' မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်ဘရားချုပ်ခြင်းကြောင်း ဇာတိချုပ်သနည်း"ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းဘို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် ဘဝမရှိသော် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' မဖြစ်၊ ဘဝချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇာတိ ချုပ်၏ ဟု ပညာဖြင့် ထိုးဆွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "**အဘယ်တရားမရှိသော် ဘဝ မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်ဘရားချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်သနည်း**"ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် ပြင်စွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' မရှိသော် ဘဝ မဖြစ်၊ ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ **ချုပ်၏**ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းဘို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရားမရှိသော် ပြင်းစွာ စွဲလမ်း**မှု** 'ဥပါဒါန်'မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်ဘရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည်

ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းဘို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သော အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု'တဏှာ'မရှိသော် ပြင်းစွာဝဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' မဖြစ်၊ တဏှာချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန်ချုပ်၏ ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရာ့လောင်းအား "အဘယ်တရားမရှိသော် တပ်မက်မှု'တဏှာ' မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်ဘရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် တဏှာချုပ်သနည်း"ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် ခံစားမှု'ဝေဒနာ'မရှိသော် တပ်မက်မှု'တဏှာ'မဖြစ်၊ ဝေဒနာချုပ်ခြင်းကြောင့် တဏှာချုပ်၏ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား"အဘယ်တရားမရှိသော် ခံစားမှု ဝေဒနာမဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝေဒနာချုပ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် တွေ့ထိမှု'ဖဿ' မရှိသော် ခံစားမှု'ဝေဒနာ' မဖြစ်၊ ဖဿချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝေဒနာချုပ်၏ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရား မရှိသော် တွေ့ထိမှု'ဖဿ' မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖဿချုပ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် တဏှာရ'အာယတန' ခြောက်ပါး သဠာယတန မရှိသော် တွေ့ထိမှု'ဖဿ' မဖြစ်၊ သဠာယတန ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖဿချုပ်၏ ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား"အဘယ်တရား မရှိသော် တဏှာရ 'အာယတန' ခြောက်ပါး သဠာယတန မဖြစ်သနည်း၊အဘယ်တရားချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတနချုပ်သနည်း"ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းဘို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် မရှိသော် အာယတနခြောက်ပါး သဠာယတန မဖြစ်၊ နာမ်ရုပ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတန ချုပ်၏ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းဘို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရား မရှိသော် နာမ်ရုပ် မဖြစ်သနည်း၊အဘယ်တရားချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်ချုပ်သနည်း"ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် သိမှု'ဝိညာဏ်' မရှိသော် နာမ်ရုပ်မဖြစ်၊ဝိညာဏ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်ချုပ်၏ ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏၊

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရားမရှိသော် သိမှု'ဝိညာဏ်'မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်ဘရားချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်ချုပ်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ မရှိသော် သိမှု'ဝိညာဏ်'မဖြစ်၊ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်ချုပ်၏ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား "အဘယ်တရားမရှိသော် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ မဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်ဘရားချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ မဖြစ်ကုန်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းဘို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား သင့်လျော်သော အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' မရှိသော် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့မဖြစ်၊ အဝိဇ္ဇာချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ကုန်၏ ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ဤသို့လျှင် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'ချုပ်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်'ချုပ်၏။ပ။ ဤ သို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်ပျောက်ရ၏။ ရဟန်းဘို့ "ချုပ်၏ ချုပ်၏"ဟု ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား ရှေးက မကြားဘူးကုန်သော တရားတို့၌ ပညာမျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏၊ အသိဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏၊ အပြားအားဖြင့် သိမှု 'ပညာ'သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုးထွင်းသိမှု 'ဝိဇ္ဇာ'သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏၊ အရောင်အလင်း 'အာလောက'သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏။

စတုတ္ထသုတ်။

[ခုနစ်ဆူသော ဘုရားသျှင်တို့၏လည်း ဤအတူ ခဲ့အပ်၏]။

၅-သိခီသုတ်

၅။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော သိခီမြတ်စွာဘုရားအား။ပ။

၆-ဝေဿဘူသုတ်

၆။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝေဿဘူ မြတ်စွာဘုရားအား။ပ။

၇-ကကုသန္ဓသုတ်

၇။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ကကုသန် မြတ်စွာဘုရားအား။ပ။

၈-ကောဏာဂမနသုတ

၈။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ကောဏာဂုံ မြတ်စွာဘုရားအား။ပ။

၉-ကဿပသုတ်

၉။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ကဿပမြတ်စွာဘုရားအား။ပ။

၁၀-ဂေါတမသုတ်

၁၀။ ရဟန်းတို့ သစ္စာလေးပါးကို မသိမီ သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိသေးသော ဘုရားလောင်းသာလျှင် ဖြစ်သော ငါအား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏— "ဤသတ္တလောကသည် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်လေစဉ်ကား၊ ပဋိသန္ဓေလည်း နေရ၏၊ အိုလ ်း အိုရ၏၊ သေလည်း သေရ၏၊ စုတေလည်း စုတေရ၏၊ တဖန် ပဋိ သန္ဓေလည်း နေရ၏၊ ဆိုသို့ဖြစ်လျက် အိုမူဆင်းရဲ သေမူဆင်းရဲ၏ ထွက်မြောက်ရာကို မသိနိုင်၊ အဘယ်အခါမှ ဤ အိုမူဆင်းရဲ သေမူဆင်းရဲ၏ ထွက်မြောက်ရာသည် ထင်ရှားပါမည်နည်း" ဟု အကြံဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုငါအား "အဘယ်တရား ရှိသော် အိုမူ 'ဇရာ' သေမူ 'မရဏ' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်အခကြောင်းခံကြောင့် အိုမူ 'ဇရာ' သေမူ 'မရဏ' ဖြစ် သန ်း" ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါအား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှ 'ဇာတိ' ရှိသော် အိုမူ 'ဇရာ' သေမူ 'မရဏ' ဖြစ်၏၊ ဇာတိ အကြောင်းခံကြောင့် ဇရာမရဏ ဖြစ်၏ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်း ဘို့ ထိုငါ့အား "အဘယ်တရားရှိသော် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ဖြစ်သနည်း။ပ။ ဘဝ။ ပြင်းစွာ စဲ့လမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'။ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'။ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'။ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး သဠာယတန။ နာမ်ရုပ်။ သိမှု 'ဝိညာဏ်'။ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ဖြစ်ကုန်သနည်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏၊ ရဟန်း ဘို့ ထိုငါ့အား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ရှိသော် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ဖြစ်ကုန်၏ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်ပွါး၏။

ရဟန်းဘို့ "ဖြစ်ပေါ်၏ ဖြစ်ပေါ်၏"ဟု ရှေးက မကြားဘူးကုန်သော တရားတို့၌ ငါ့အား ပညာမျက်စိသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏၊ အသိဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြင့်ပေါ်၏၊ အလားအားဖြင့် သိမှု 'ပညာ' သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုးထွင်းသိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏၊ အရောင်အလင်း 'အာဓသဟက' သ ် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏။

ရဟန်းဘို့ ထိုငါ့အား အဘယ်ဘရား မရှိသော် အိုမူ 'ဇရာ' သေမူ 'မရဏ' မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်ဘရားချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုမူ 'ဇရာ' သေမူ 'မရဏ' ချုပ်သနည်းဟု ဤ အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းဘို့ ထိုငါ့အား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' မရှိသော် အိုမူ 'ဇရာ' သေမူ 'မရဏ' မဖြစ်၊ ဇာတိချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာမရဏချုပ်၏ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသ ် ဖြစ်၏။

ရဟန်း ဘို့ ထိုငါ့အား "အဘယ်တရားမရှိသော် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' မဖြစ်သနည်း။ပ။ ဘဝ။ ပြင်းစွာ စဲ့လမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'။ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'။ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'။ တ ်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါးသဠာယတန။ နာမ်ရုပ်။ သိမှု 'ဝိညာဏ်'။ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ဘို့ မဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်ဘရားချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ဘို့ ချုပ် ကုန်သန ်း" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းဘို့ ထိုငါ့အား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'

မရှိသော် ပြုစီရင်မှု 'သခ်ါရ' တို့သည် မဖြစ်ကုန်၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် သခ်ါရတို့ ချုပ်ကုန်၏ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ဤသို့လျှင် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သခ်ါရ'တို့ ချုပ်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သခ်ါရ'တို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်'ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲ အစုချုပ်ပျောက်၏၊ ရဟန်းဘို့ "ချုပ်၏ ချုပ်၏"ဟု ရှေးက မကြားဘူးကုန်သော တရားတို့၌ ငါ့အား ပညာမျက်စိသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏၊ အသိဉာဏ် ပ ည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏၊ အပြားအားဖြင့် သိမှု'ပညာ'သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုးထွင်းသိမှု 'ဝိဇ္ဇာ'သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏၊ အရောင်အလင်း 'အာလောက'သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏။

ဒသမသုတ်။

ဗုဒ္ဓဝဂ် ပြီး၏။

၂-အာဟာရဝဂ် ၁-အာဟာရသုတ်

၁၁။ အာကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါးဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်းဌ် (သီဘင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းဘို့ ဖြစ်ပြီး သတ္တဝါဘို့အားငင်း ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါဘို့အားငင်း တည်နေခြင်းငှါ ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ ဆောင်တတ်သော သဘော'အာဟာရ'ဘို့သည် ဤလေးပါးဘို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလေးပါးသော အာဟာရဘို့သည် အဘယ်ဘရားလျှင် အကြောင်းရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်ဘရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိကုန်သန ်း၊ အဘယ်ဘရားလျှင် ဖြစ်ခကြောင်းရှိ ကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမှန်အစရှိကုန်သန ်း၊ ဤလေးပါးသော အာဟာရတို့ ပ ်သ် တပ်မက်မှု 'တဏှာ'လျှင် အကြောင်း ရှိကုန်၏၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'လျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိကုန်၏၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'လျှင် ဖြစ်ခကြောင်းရှိကုန်၏၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'လျှင် အမှန်အစရှိကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤတပ်မက်မှု 'တဏှာ'သည် အဘယ်ဘရားလျှင် အခကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်ဘရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်ဘရားလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမှန်အစရှိသနည်း၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'လျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိ၏၊ ခံစားမှု'ဝေဒနာ'လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'လျှင် အမှန်အစရှိ၏၊ ရဟန်းဘို့ ဤ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'သည် အဘယ်ဘရားလျှင် အကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်ဘရားလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမှန်အစရှိသနည်း၊ ခံစာ မှု 'ဝေဒန'သည် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ တွေ့ထိမှု'ဖဿ'လျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိ၏၊ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'

လျှင် အမှန်အစရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤတွေ့ထိမှု 'ဖဿ'သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမှန်အစရှိသနည်း၊ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'သည် တည်ရာ'အာယတန' ခြောက်ပါးလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ တည်ရာ 'အာယဘန' ခြောက်ပါးလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိ၏၊ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါးလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏၊ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါးလျှင် အမှန်အစရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤတည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါးသည် အဘယ်ဘရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမှန်အစရှိသနည်း၊ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါးသည် နာမ်ရုပ်လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ နာမ်ရုပ်လျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိ၏၊ နာမ်ရုပ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏၊ နာမ်ရုပ်လျှင် အမှန်အစရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤနာမ်ရုပ်သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်ဘရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်ဘရားလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမှန်အစရှိသနည်း၊ နာမ်ရုပ်သည် သိမှု'ဝိညာဏ်'လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ သိမှု'ဝိညာဏ်'လျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိ၏၊ သိမှု'ဝိညာဏ်'လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏၊ သိမှု'ဝိညာဏ်'လျှင် အမှန်အစရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသိမှု 'ဝိညာဏ်'သည် အဘယ်ဘရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်ဘရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမှန်အစရှိသနည်း၊ သိမှု'ဝိညာဏ်'သည် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'လျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိ၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'လျှင် အမှန်အစရှိ၏၊ ရဟန်းဘို့ ဤ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမှန်အစရှိကုန်သနည်း၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့သည် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'လျှင် အကြောင်းရှိကုန်၏၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'လျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိကုန်၏၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်၏၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'လျှင် အမှန်အစရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မသိမှု'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု'သင်္ခါရ' အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု'ဝိညာဏ်' ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်ပွါး၏၊ မသိမှု'အဝိဇ္ဇာ'၏သာလျှင် (အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်) အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု'သင်္ခါရ'ချုပ်၏၊ ပြုစီရင်မှု'သင်္ခါရ'တို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု'ဝိညာဏ်'ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်ပျောက်၏။

ပဌမသုတ်။

၂-မောဠိယဖဂ္ဂုနသုတ်

၁၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပြီးသတ္တဝါတို့အားလုံး ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါတို့ အားလုံး တည်နေခြင်းငှါ ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ ဆောင်တာ်သော သဘော အာဟာရတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း၊ အဘယ်လေးပါးတို့နည်း **ဟူမူ— ကြမ်းထမ်းသည်လည်း ဖြစ်စေ နူးညံ့သည်လည်း ဖြစ်စေ အလုတ်အလေးပြု၍ မျိုအပ်သော 'ကဗဠီကာရအာဟာရ'၊ နှစ်ခုမြောက် တွေ့ထိမှု'ဖဿာဟာရ'၊သုံးခုမြောက် စိတ်ကို လှုံ့ဆော်မှု'မနောသဉ္စေတနာဟာရ'၊လေးခု**

မြောက် အထူး သိမှု'ဝိညာဏာဟာရ' ဤလေးပါးတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပြီးသတ္တဝါတို့အားဖျင်း ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါတို့အားဖျင်း တည်နေခြင်းငှါ ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ ဆောင်တတ်သောသဘော အာဟာရတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။

ဤသို့ ဟောတော်မူသည်ရှိသော် အသျှင်မောဋ္ဌိယဖဂ္ဂုနသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အဘယ်သူသည် သိမှု ဟူသော ဆောင်တတ်သော သဘော 'ဝိညာဏာဟာရ'ကို ဆောင်ပါသနည်း"ဟု လျှောက်၏၊ အမေးသည် မသင့်လျော်ချေ၊ ဆောင်၏ဟူ၍ ငါ မဟော၊ ဆောင်၏ဟု အကယ်၍ ငါဟောခဲ့မူ ထိုအရာ၌ "အသျှင်ဘုရား အဘယ်သူသည် ဆောင်ပါသနည်း" ဟူသော အမေးသည် သင့်လျော်သည် ဖြစ်ရာ၏၊ ဤသို့ကား ငါမဟော၊ ဤသို့ မဟောသော ငါ့ကို အကြင်သူသည် "အသျှင်ဘုရား သိမှုဟူသော ဆောင်တတ်သော သဘော'ဝိညာဏာဟာရ'သည် အဘယ်ဘရား၏ အကြောင်း ဖြစ်သနည်း"ဟု ဤသို့မေးခဲ့မူ ထိုသူ၏ ဤအမေးကား သင့်လျော်၏၊ ဝိညာဏာဟာရသည် နောင်တဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်၏၊ ထို့ဝိညာဏာဟာရဖြစ်သည် ရှိသော် တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါးဖြစ်၏၊ တည်ရာ'အာယတန' အကြောင်းခံကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ဖြစ်၏ဟု ထိုအမေးဌ ဤအဖြေသည် သင့်လျော်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

"အသျှင်ဘုရား အဘယ်သူသည် တွေ့ထိပါသနည်း"ဟု လျှောက်၏၊အမေးသည် မသင့်လျော်ချေ၊ တွေ့ထိ၏ဟု ငါမဟော၊ တွေ့ထိ၏ဟု အကယ်၍ ငါဟောခဲ့မူ ထိုအရာ၌"အသျှင်ဘုရား အဘယ်သူသည် တွေ့ထိပါသနည်း"ဟူသော အမေးသည် သင့်လျော်သည် ဖြစ်ရာ၏၊ ဤသို့ကား ငါမဟော၊ ဤသို့ မဟောသော ငါ့ကို အကြင်သူသည် "အသျှင်ဘုရား အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် တွေ့ထိမှု'ဖဿ' ဖြစ်ပါသနည်း၊ဟု ဤသို့ မေးခဲ့မူ ထိုသူ၏ ဤအမေးကား သင့်လျော်၏၊တည်ရာ'အာယတန'ခြောက်ပါး အကြောင်းခံကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ဖြစ်၏၊ ဖဿအကြောင်းခံကြောင့် ခံစားမှု'ဝေဒနာ' ဖြစ်၏၊ ထိုအမေးဌ ဤအဖြေသည် သင့်လျော်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

"အသျှင်ဘုရား အဘယ်သူသည် ခံစားပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏၊ အမေးသည် မသင့်လျော်ချေ၊ ခံစား၏ဟု ငါ မဟော၊ ခံစား၏ဟု အကယ်၍ ငါဟောခဲ့မူ ထိုအရာ၌ "အသျှင်ဘုရား အဘယ်သူသည် ခံစားပါသနည်း"ဟူသော အမေးသည် သင့်လျော်သည် ဖြစ်ရာ၏၊ ဤသို့ကား ငါမဟော၊ ဤသို့ မဟောသော ငါ့ကို အကြင်သူသည် "အသျှင်ဘုရား အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် ခံစားမှု'ဝေဒနာ' ဖြစ်ပါသနည်းဟု ဤသို့ မေးခဲ့မူ ထိုသူ၏ ဤအမေးကား သင့်လျော်၏၊ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' အကြောင်းခံကြောင့် ခံစားမှု'ဝေဒနာ'ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာအကြောင်းခံကြောင့် တပ်မက်မှု'တဏှာ'ဖြစ်၏ဟု ထိုအမေးဌ ဤအဖြေသည် သင့်လျော်၏"ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

"အသျှင်ဘုရား အဘယ်သူသည် တပ်မက်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏၊အမေးသည် မသင့်လျော်ချေ၊ တပ်မက်၏ဟု ငါ မဟော၊ တပ်မက်၏ဟု အကယ်၍ ငါဟောခဲ့မူ ထိုအရာ၌ "အသျှင်ဘုရား အဘယ်သူသည် တပ်မက်ပါသနည်း"ဟူသော အမေးသည် သင့်လျော်သည် ဖြစ်ရာ၏၊ ဤသို့ကား ငါမဟော၊ ဤသို့ မဟောသော ငါ့ကို အကြင်သူသည် "အသျှင်ဘုရား အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် တပ်မက်မှု ဖြစ်ပါသနည်းဟု ဤသို့ မေးခဲ့မူ ထိုသူ၏ ဤအမေးသည် သင့်လျော်၏၊ ခံစားမှု'ဝေဒနာ' အကြောင်းခံကြောင့် တပ်မက်မှု'တဏှာ'ဖြစ်၏၊ တပ်မက်မှု'တဏှာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွဲစဲ့လမ်းမှု'ဥပါဒါန်'ဖြစ်၏ဟု ထိုအဖေးဌ ဤအဖြေသည် သင့်လျော်၏"ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

"အသျှင်ဘုရား အဘယ်သူသည် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းပါသနည်း"ဟု လျှောက်၏၊အမေးသည် မသင့်လျော်ခဲ့၍၊ ပြင်းစွာစွဲလမ်း၏ ဟူ၍ ငါမဆိုဘဲ၊ ပြင်းစွာစွဲလမ်း၏ ဟု အကယ်၍ ငါဟောခဲ့မူ ထိုအရာ၌ "အသျှင်ဘုရား အဘယ်သူသည် ပြင်းစွာစွဲလမ်း ပါသနည်း" ဟူသော အမေးသည် သင့်လျော်သည် ဖြစ်ရာ၏၊ ဤသို့ကား ငါမဟော၊ဤသို့ မဟောသော ငါ့ကို အကြင်သူသည် "အသျှင်ဘုရား အဘယ် အခြေခံခြင့် ပြင်းစွာစွဲလမ်းမှု'ဥပါဒါန်'ဖြစ်ပါသနည်း"ဟု ဤသို့ မေးခဲ့မူ ထိုသူ၏ ဤအမေး သည်ကား သင့်လျော်၏၊ တပ်မက်မှု'တဏှာ'အခြေခံခြင့် ပြင်းစွာစွဲလမ်းမှု'ဥပါဒါန်'ဖြစ်၏၊ ဥပါဒါန် အခြေခံခြင့် ဘဝဖြစ်၏ဟု ထို အမေးဌာ ဤအဖြေသည် သင့်လျော်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ထိုဆင်းရဲအစု ဖြစ်ပေါ်၏၊

ဖဂ္ဂုန ခြောက်ပါးသော ဘွဲ့ထိမှု၏ဘည်ရာ 'ဖဿာယတန'ဘို့၏ သာလျှင် အရဟာတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘွဲ့ထိမှု 'ဖဿ'ချုပ်၏၊ တွဲ့ထိမှု 'ဖဿ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ချုပ်၏၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ချုပ်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ချုပ်၏၊ တပ်မက်မှု'တဏှာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြင်းစွာစွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်၏၊ ပြင်းစွာစွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝချုပ်၏၊ ဘာချုပ်ခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'ချုပ်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ချုပ်ခြင်း ကြောင့် အိုမှု'ဇရာ' သေမှု'မရဏ' စိုးရိမ်မှု 'သောက' ငိုကြွေးမှု'ပရိဒေဝ' ဆင်းရဲမှု'ဒုက္ခ' နှလုံးမသာမှု 'ဒေါမနဿ' ပြင်းစွာပင်ပန်းမှု'ဥပါယာသ'တို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား သည် ဟောကြားတော်မူ၏။

ဒုတိယသုတ်။

၃-သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၃။ သာဝတ္ထိပြည်၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ရဟန်းတို့မည်သည့်သမဏဘို့ဖြစ်စေ မည်သည့် ဗြာဟ္မဏ ဘို့ဖြစ်စေ အိုမှု'ဇရာ' သေမှု'မရဏ'ကို မသိကုန်၊အိုမှု'ဇရာ'သေမှု'မရဏ'၏ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိ ကုန်၊ အိုမှု'ဇရာ' သေမှု'မရဏ'၏ချုပ်ငြိမ်းရာ(နိဗ္ဗာန်)ကို မသိကုန်၊အိုမှု'ဇရာ' သေမှု'မရဏ'၏ချုပ် ငြိမ်းရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ခြင်းအကျင့်ကို မသိကုန်၊ပဋိသန္ဓေနေမှု'ဇာတိ'ကို။ပ။ ဘဝကို။ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု'ဥပါဒါန်'ကို။ဘဝ်မက်မှု'တဏှာ'ကို။ ခံစားမှု'ဝေဒနာ'ကို။ တွဲ့ထိမှု'ဖဿ'ကို။ တည်ရာ'အာယတန'ခြောက်ပါးကို။နာမ်ရုပ်ကို။သိမှု'ဝိညာဏ်'ကို။ပြုစီရင်မှု'သင်္ခါရ'ဘို့ကို မသိကုန်၊ ပြုစီရင်မှု'သင်္ခါရ' တို့၏ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိကုန်၊ ပြုစီရင်မှု'သင်္ခါရ' တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို မသိကုန်၊ ပြုစီရင်မှု'သင်္ခါရ'ဘို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ခြင်း အကျင့်ကို မသိကုန်။ ရဟန်းတို့ ထို သမဏတို့ကိုငင်း ထိုဗြာဟ္မဏတို့ ဂိုငင်း သမဏဘို့၌မူလည်း သမဏဟူ၍ မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ဗြာဟ္မဏ တို့၌မူလည်း ဗြာဟ္မဏဟူ၍ မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏအဖြစ်ဟူသော အကျိုး ကိုငင်း ဗြာဟ္မဏအဖြစ်ဟူသော အကျိုး ဂိုငင်း မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်ဘိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ မနေရကုန်။

ရဟန်းတို့ မည်သည့်သမဏတို့ဖြစ်စေ မည်သည့်ဗြာဟ္မဏဘို့ ဖြစ်စေ အိုမှု'ဇရာ'သေမှု'မရဏ'ကို သိကုန်၏၊ အိုမှု'ဇရာ' သေမှု'မရဏ'၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊ အိုမှု'ဇရာ' သေမှု'မရဏ'၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ(နိဗ္ဗာန်)ကို သိကုန်၏၊ အိုမှု'ဇရာ' သေမှု'မရဏ'၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း

အာကျင့်ကို သိကုန်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု‘ဇာတိ’ကို။ပ။ ဘဝကို။ ပြင်းစွဲစွဲလမ်းမှု‘ဥပါဒါန်’ကို။ တပ်မက်မှု‘တဏှာ’ကို။ ခံစားမှု‘ဝေဒနာ’ကို။ တွေ့ထိမှု‘ဖဿ’ကို။ ဘည်ရာ‘အာယတန’ခြောက်ပါးကို။ နာမ်ရုပ်ကို။ သိမှု‘ဝိညာဏ်’ကို။ ပြုစီရင်မှု‘သင်္ခါရ’တို့ကို သိကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု‘သင်္ခါရ’တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု‘သင်္ခါရ’တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ(နိဗ္ဗာန်)ကို သိကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု‘သင်္ခါရ’တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုသမဏတို့ကိုလည်း သမဏဟူ၍ သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ထိုသမဏတို့ကိုလည်း ဗြာဟ္မဏတို့ကိုလည်း သမဏဟူ၍ သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏအဖြစ်ဟူသော အကျိုးကိုလည်း ဗြာဟ္မဏအဖြစ်ဟူသော အကျိုးကိုလည်း မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ဒုတိယ သမဏ ဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၄။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီဘင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ မည်သည့်သမဏတို့ဖြစ်စေ မည်သည့် ဗြာဟ္မဏတို့ဖြစ်စေ ဤဘရားတို့ကို မသိကုန်၊ ဤတရားတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိကုန်၊ ဤတရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို မသိကုန်၊ ဤတရားဘို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်သနည်း၊ အဘယ်ဘရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို မသိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်သနည်း။

အိုမှု‘ဇရာ’ သေမှု‘မရဏ’ကို မသိကုန်၊ အိုမှု‘ဇရာ’ သေမှု‘မရဏ’၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိကုန်၊ အိုမှု‘ဇရာ’ သေမှု‘မရဏ’၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ(နိဗ္ဗာန်)ကို မသိကုန်၊ အိုမှု‘ဇရာ’ သေမှု‘မရဏ’၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ကို။ပ။ ဘဝကို။ ပြင်းစွဲစွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ကို။ တပ်မက်မှု‘တဏှာ’ကို။ ခံစားမှု‘ဝေဒနာ’ကို။ တွေ့ထိမှု‘ဖဿ’ကို။ တည်ရာ‘အာယတန’ ခြောက်ပါးကို။ နာမ်ရုပ်ကို။ သိမှု‘ဝိညာဏ်’ကို။ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ကို မသိကုန်၊ ပြုစီရင်မှု‘သင်္ခါရ’ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိကုန်၊ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို မသိကုန်၊ပြုစီရင်မှု‘သင်္ခါရ’တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်၊ ဤတရားတို့ကို မသိကုန်၊ ဤတရားတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိကုန်၊ ဤတရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ(နိဗ္ဗာန်)ကို မသိကုန်၊ ဤတရားဘို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်။ ရဟန်းတို့ ထိုသမဏတို့ကိုလည်း ထိုဗြာဟ္မဏတို့ကိုလည်း သမဏဟူ၍ သမုတ်အပ်ကုန်၊ဗြာဟ္မဏတို့ဖြစ်စေ မည်သည့် ဗြာဟ္မဏတို့ဖြစ်စေ ဤတရားတို့ကို သိကုန်၏၊ ဤတရားဘို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊ ဤတရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ(နိဗ္ဗာန်)ကို သိကုန်၏၊ ဤတရားဘို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိကုန်၏၊ အဘယ်တရားတို့ကို

သိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ(နိဗ္ဗာန်)ကို သိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားဘို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိကုန်သနည်း။

အိုမှု‘ဇရာ’ သေမှု‘မရဏ’တို့ကို သိကုန်၏၊ အိုမှု‘ဇရာ’ သေမှု‘မရဏ’တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊ အိုမှု‘ဇရာ’ သေမှု‘မရဏ’တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ(နိဗ္ဗာန်)ကို သိကုန်၏၊အိုမှု‘ဇရာ’ သေမှု‘မရဏ’တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိကုန်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု‘ဇာတိ’ကို။ပ။ ဘဝကို၊ ပြင်းစွာစဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ကို၊ တပ်မက်မှု‘တဏှာ’ကို၊ ခံစားမှု‘ဝေဒနာ’ကို၊တွေ့ထိမှု‘ဖဿ’ကို တည်ရာ‘အာယတန’ခြောက်ပါးကို၊ နာမ်ရုပ်ကို၊ သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ကို၊ ပြုစီရင်မှု‘သင်္ခါရ’တို့ကို သိကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု‘သင်္ခါရ’တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊ပြုစီရင်မှု‘သင်္ခါရ’တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ(နိဗ္ဗာန်)ကို သိကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိကုန်၏၊ ဤတရားတို့ကို သိကုန်၏၊ ဤတရားတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊ ဤတရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို သိကုန်၏၊ ဤဘရားတို့၏ချုပ်ငြိမ်းရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသမဏတို့ကိုလည်း ထိုဗြာဟ္မဏတို့ကိုလည်း သမဏတို့၌မူလည်း သမဏဟူ၍ သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌မူလည်း ဗြာဟ္မဏဟူ၍ သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏအဖြစ်ဟူသော အကျိုးကိုလည်း ဗြာဟ္မဏအဖြစ်ဟူသော အကျိုးကိုလည်း မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်၏။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ကစ္စာနဂေါတ္တသုတ်

၁၅။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ကစ္စာနဂေါတ္တသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား မှန်သောအမြင် ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ မှန်သောအမြင် ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ဟူ၍ ဆိုပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှဖြင့် မှန်သောအမြင်‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ဖြစ်ပါသနည်း”ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ကစ္စာန ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည် များသောအားဖြင့် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလည်း နှစ်ပါးကို မှီ၏၊ ကစ္စာန သင်္ခါရလောက၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသောပညာဖြင့် မြင်သောသူအား သင်္ခါရလောက၌ မရှိဟူသော အယူသည် မဖြစ်၊ ကစ္စာန သင်္ခါရလောက၏ ချုပ်ငြိမ်းရာကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် မြင်သောသူအား (သင်္ခါရ)လောက၌ ရှိ၏ ဟူသော အယူသည် မဖြစ်။ ကစ္စာန ဤသတ္တဝါအပေါင်းကို ကပ်ရောက်မှု‘ဥပယ’ ပြင်းစွာစဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ နစ်မြုပ်စူးဝင်မှု ‘အဘိနိဝေသ’တို့သည် သတ္တဝါအပေါင်းကို များသောအားဖြင့် နှောင်ဖွဲ့အပ်၏၊ ဤအရိယာတပည့်သည်ကား စိတ်၏ တည်ရာ နစ်မြုပ်စူးဝင်ရာ ကိန်းဝပ်ရာဖြစ်သော ထိုကပ်ရောက်မှု‘ဥပယ’ ပြင်းစွာစဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ကို“ ငါ၏ အတ္တတည်း”ဟု မကပ်ရောက်၊ မစဲလမ်း၊ မဆောက်တည်၊ ဖြစ်ခဲ့သော် ဆင်းရဲသာဖြစ်၏၊ ချုပ်ခဲ့သော် ဆင်းရဲသာ ချုပ်

၏ဟု ယုံမှားမှုမရှိ၊ တွေးတောမှုမရှိ၊ ဤအရာ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား သူတပါးကို အားထား၍ ယုံကြည်သည် မဟုတ်၊ (ကိုယ်ဘိုင်) သိခြင်းသာဖြစ်၏၊ ကစ္စာန ဤမျှဖြင့် မှန်သောအမြင် 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'ဖြစ်၏။

ကစ္စာန "အလုံးစုံသည် ရှိ၏" ဟူသော ဤအယူသည် တခုသော အစွန်းပေတည်း၊ "အလုံးစုံသည်မရှိ" ဟူသော ဤအယူသည်လည်း နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော အစွန်းပေတည်း၊ ကစ္စာန ဤနှစ်ပါးသောအစွန်းတို့သို့ မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ်အလတ်အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် တရားဟောတော်မူ၏၊ အဝိဇ္ဇာအကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အကြောင်းခံကြောင့် ဝိညာဏ်ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်ပေါ်၏၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ချုပ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၆-ဓမ္မကထိကသုတ်

၁၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ထို အခါ ရဟန်းတပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏— "အသျှင်ဘုရား တရားဟောသူ 'ဓမ္မကထိက' တရားဟောသူ 'ဓမ္မကထိက' ဟူ၍ ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှဖြင့် တရားဟောသူ 'ဓမ္မကထိက' ဖြစ်ပါသနည်း"ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း အကယ်၍ အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'ကို ငြီးငွေ့ရန် တပ်မက်မှုကင်းရန် ချုပ်ငြိမ်းရန် တရားဟောခဲ့မူ တရားဟောသူ 'ဓမ္မကထိက' ရဟန်းဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏၊ ရဟန်း အကယ်၍ အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'ကို ငြီးငွေ့ရန် တပ်မက်မှု ကင်းရန် **ချုပ်ငြိမ်းရန်** ကျင့်ခဲ့မူ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်းဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏၊ ရဟန်း အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'ကို ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မစွဲလမ်းမူ၍ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်မြောက်သည် ဖြစ်ခဲ့မူ မျက်မှောက်ဘဝ၌ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သော ရဟန်းဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏။

ရဟန်း ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'ကို ။ပ။ ဘဝကို ။ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'ကို။ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကို။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ကို။ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ကို။ တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါးကို။ နာမ်ရုပ်ကို။ သိမှု 'ဝိညာဏ်'ကို။ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ကို။ ရဟန်းမသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ကို ငြီးငွေ့ရန် တပ်မက်မှု ကင်းရန် ချုပ်ငြိမ်းရန် တရားဟောခဲ့မူတရားဟောသူ 'ဓမ္မကထိက'ရဟန်းဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏။ ရဟန်း မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ကို ငြီးငွေ့ရန် တပ်မက်မှု ကင်းရန် ချုပ်ငြိမ်းရန် ကျင့်ခဲ့မူ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သောရဟန်းဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏၊ ရဟန်း မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ကို ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မစွဲလမ်းမူ၍ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်မြောက်သူဖြစ်ခဲ့မူ မျက်မှောက်ဘဝ၌ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်သော **ရဟန်းဟူ**၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇--အစေလကဿပသုတ်

၁၇။ အာကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါးဦး မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေးမွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်းဦး (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံ ဝင်တော်မူ၏၊ အစေလကဿပသည် ကြွလာသော မြတ်စွာဘုရားကို အဝေးမှ မြင်လေလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် "အသျှင်ဂေါတမသည် အာကျွန်ုပ်တို့၏ အမေးကို ဖြေကြားခြင်းငှါ ခွင့်ပြုခဲ့ပါမူ အာကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်ဂေါတမအား တစုံတခုသော အကြောင်းအရာကို မေးလိုပါကုန်၏"ဟု လျှောက်၏။

ကဿပ မေးချိန်မဟုတ်သေး၊ ရွာတွင်းသို့ ဝင်ဆဲ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အစေလကဿပသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်တို့၏ အမေးကို ဖြေကြားခြင်းငှါ ခွင့်ပြုခဲ့ပါမူ အာကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်ဂေါတမအား တစုံတခုသော အကြောင်းအရာကို မေးလိုပါကုန်၏"ဟု လျှောက်၏၊ ကဿပ မေးချိန်မဟုတ်သေး၊ ရွာတွင်းသို့ ဝင်ဆဲ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အစေလကဿပသည်။ပ။ ရွာတွင်းသို့ ဝင်ဆဲ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် အစေလကဿပသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်ဂေါတမကို မျှားစွာ မမေးလိုပါကုန်" ဟု လျှောက်၏၊ ကဿပ မေးလိုသော အကြောင်းအရာကို မေးလော့ ဟု ခွင့်ပြုတော်မူ၏။

အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်ပါသလော၊ ကဿပ ဤသို့ မဆိုလင့် ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူ၏။အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ဆင်းရဲကို သူတပါးပြုအပ်ပါသလော၊ ကဿပ ဤသို့ မဆိုလင့် ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ် သူတပါးလည်း ပြုအပ်ပါသလော ဟု မေးလျှောက်ပြန်၏။ ကဿပ ဤသို့ မဆိုလင့် ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ဆင်းရဲသည် ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ သူတပါး ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပါသလော။ ကဿပ ဤသို့ မဆိုလင့် ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ဆင်းရဲသည် မရှိပါသလော၊ ကဿပ ဆင်းရဲ မရှိသည် မဟုတ်၊ ကဿပ ဆင်းရဲ ရှိသည်သာတည်း။ သို့ဖြစ်လျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် ဆင်းရဲကို မသိ မမြင်ပါသလော၊ ကဿပ ငါသည် ဆင်းရဲကို မသိ မမြင်သည် မဟုတ်၊ ကဿပ ငါသည် ဆင်းရဲကို သိ၏၊ဆင်းရဲကို မြင်၏။

အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်ပါသလောဟု ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် ကဿပ ဤသို့ မဆိုလင့်ဟု ဆိုဘိ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ ဆင်းရဲကို သူတပါး ပြုအပ်ပါသလောဟု မေးသည်ရှိသော် ကဿပ ဤသို့ မဆိုလင့် ဟု ဆိုဘိ၏၊အသျှင်ဂေါတမ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ် သူတပါးလည်း ပြုအပ်ပါသလောဟု ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် ကဿပ ဤသို့ မဆိုလင့် ဟု ဆိုဘိ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ ဆင်းရဲသည် ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်သည်မဟုတ်၊ သူတပါးလည်း ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပါသလော ဟု ဤသို့မေးသည်ရှိသော် ကဿပ ဤသို့ မဆိုလင့်ဟု ဆိုဘိ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ ဆင်းရဲဟူသည် မရှိပါသလော ဟု ဤသို့မေးသည်ရှိသော် ကဿပ ဆင်းရဲသည်

မ၌သည် မဟုတ်၊ ဆင်းရဲသည်၌သည်သာဘည်း ဟု ဆိုဘိ၏။ သို့ဖြစ်လျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် ဆင်းရဲကို မသိ မမြင်ပါသဓလော ဟု ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် ကဿပ ငါသည် ဆင်းရဲကို မသိ မမြင်သည် မဟုတ်၊ ကဿပ ငါသည် ဆင်းရဲကို သိ၏၊ ဆင်းရဲကို မြင်၏ ဟု ဆိုဘိ၏။ အသျှင် ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ဆင်းရဲကို ပြောကြားတော်မူပါလော့၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ဆင်းရဲကို ဟောတော်မူပါလော့ ဟု (လျှောက်၏)။

ကဿပ "ထိုသူသည် ပြု၏၊ထိုသူသည် ခံစား၏" ဟူ၍ အစကပင် ရှိခဲ့သော် ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်၏ဟူ၍ ဆိုသောသူသည် သဿတ အယူသို့ ရောက်၏၊ကဿပ သူဘပါးပြု၏၊ သူတပါး ခံစား၏ဟု အစကပင် ရှိခဲ့သော် ဝေဒနာနှိပ်စက်စဉ် ဆင်းရဲကို သူဘပါးပြုအပ်၏ ဟူ၍ဆိုသော သူသည် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသို့ရောက်၏၊ကဿပ ထိုနှစ်ပါးသော အစွန်းဘို့သို့မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ်အလတ်အားဖြင့် ဖြင့် မြတ်စွာဘုရား တရားဟောတော်မူ၏၊မသိမူ'အဝိဇ္ဇာ'အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု'သင်္ခါရ'အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်'ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်ပေါ်၏။ မသိမှု'အဝိဇ္ဇာ'၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု'သင်္ခါရ'တို့ချုပ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်'ချုပ်၏။ပ။ ဤ သို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏။

ဤသို့ ဟောတော်မူသည်ရှိသော် အဓေလကဿပသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ "အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိစွတကား၊ အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိစွတကား၊ အသျှင်ဘုရား မှောက်၌ ထားသော ဝတ္ထုကို လှန်ဘိသကဲ့သို့ပင်။ပ။ 'မျက်စိအမြင်ရှိသောသူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြကုန်လတ္တံ့'ဟု အမိုက်မှောင် ဆီမီးတန်ဆောင်းကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့ပင်း ဤအဘူသာလျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် အခြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊တရားတော်ကိုလည်း သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌ ရှင်အဖြစ် ရဟန်း အဖြစ်ကို ရလိုပါ၏"ဟု လျှောက်၏။

"ကဿပ သာသနာတော်မှ တပါးသော အယူကို ယူဘူး သူသည် ဤဓမ္မဝိနယ(သာသနာတော်)၌ ရှင့်အဖြစ်ကို ရလို ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို ရလိုမူ လေးလတို့ပတ်လုံး သီးခြား ကျင့်ရ၏၊လေးလလွန်သောအခါ သီးခြား(ပရိဝါသ်)နေပြီးသော သူကို ရဟန်းတို့သည် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိကြကုန်၍ ရှင်ပြုပေးကြကုန်၏၊ ရဟန်းဖြစ်ရန် ပဉ္စင်းပြုပေးကြကုန်၏၊ စင်စစ်သော်ကား ဤအရာ၌ဝါဘူးသည် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထူးခြားသည့် အဖြစ်ကို သိတော်မူ၏"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား သာသနာတော်မှ တပါးသော အယူကို ယူဘူးသူသည် ဤဓမ္မဝိနယ (သာသနာတော်)၌ ရှင့်အဖြစ်ကို ရလိုမူ ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို ရလိုမူ လေးလတို့ပတ်လုံး သီးခြား (ပရိဝါသ်) ကျင့်ရမည်၊ လေးလလွန်သောအခါ သီးခြား(ပရိဝါသ်)နေပြီးသော သူကို ရဟန်းဘို့သည် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိကြကုန်သော် အကယ်၍ ရှင်ပြုပေးကြကုန်မူ၊ ရဟန်းဖြစ်ရန် ပဉ္စင်းပြုပေးကြကုန်မူ၊ အကျွန်ုပ်သည် လေးနှစ်တို့ပတ်လုံး သီးခြား (ပရိဝါသ်) ကျင့်ပါမည်၊ လေးနှစ်လွန်ပြီးသောအခါ ရဟန်းတို့သည် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိကြကုန်သော် ရှင်ပြုပေးဘော်မူကြပါကုန်၊ ရဟန်းဖြစ်ရန် ပဉ္စင်းပြုပေးဘော်မူကြပါကုန်"ဟု လျှောက်၏။

အစေလကဿပသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလေ၏၊ ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို ရလေ၏၊ ပဉ္စင်းဖြစ်၍ မကြာသေးသော အသျှင်ကဿပသည် တယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်သည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိလျက် နေသည်ရှိသော် ကောင်းစွာသာလျှင် အိမ်ရာထောင်လူ့ဘောင်မှ အိမ်ရာမထောင်သော ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ကြသော အမျိုးသားများ လိုလားအပ်သော အတုမရှိသော အကျင့်မြတ်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို မကြာမီ ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေရ၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ဤ(မင်္ဂ)ကိစ္စအလှိုဌ် တဖန် ပြုဖွယ်မရှိတော့ပြီ ဟု သိ၏၊ အသျှင်ကဿပသည် ရဟန္တာတို့တွင် တပါး အပါအဝင် ဖြစ်၏။

ဆတ္တမသုတ်။

ဂ-တိမ္ဗရုကသုတ်

၁၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ တိမ္ဗရုကပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အောက်မေ့ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီး၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် တိမ္ဗရုက ပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

"အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်ပါသလော" ဟု လျှောက်ထား၏၊ တိမ္ဗရုက ဤသို့ မဆိုလင့်ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ချမ်းသာဆင်းရဲကို သူတပါး ပြုအပ်ပါသလောဟု လျှောက်ပြန်၏၊ တိမ္ဗရုက ဤသို့ မဆိုလင့် ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ် သူတပါးလည်း ပြုအပ်ပါသလော ဟု လျှောက်ပြန်၏၊ တိမ္ဗရုက ဤသို့ မဆိုလင့်ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်သည်မဟုတ် သူတပါးလည်း ပြုအပ်သည်မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပါသလော ဟု လျှောက်ပြန်၏။ တိမ္ဗရုက ဤသို့ မဆိုလင့် ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူ၏။

"အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် မရှိပါသလော" ဟု လျှောက်ပြန်၏၊ တိမ္ဗရုက ချမ်းသာဆင်းရဲသည် မရှိသည် မဟုတ်၊ တိမ္ဗရုက ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် ရှိသည်သာတည်း ဟု မိန့်တော်မူ၏။ သို့ဖြစ်လျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို မသိပါသလော၊ မမြင်ပါသလောဟု လျှောက်ပြန်၏။ တိမ္ဗရုက ဂါဘုရားသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို မသိသည်မဟုတ် မမြင်သည်မဟုတ်၊ တိမ္ဗရုက ဂါဘုရားသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို သိ၏၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို မြင်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်ပါသလောဟု ဤသို့ မေးအပ်သည်ရှိသော် တိမ္ဗရုက ဤသို့ မဆိုလင့်ဟု မိန့်ဆိုတော်မူဘိ၏၊အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို သူတပါးသည် ပြုအပ်ပါသလောဟု မေးအပ်သည်ရှိသော် တိမ္ဗရုက ဤသို့ မဆိုလင့် ဟူ၍ မိန့်ဆိုတော်မူဘိ၏၊အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း

ပြုအပ် သူဘပါးလည်း ပြုအပ်ပါသလော ဟု မေးသည်ရှိသော် တိမ္မရုက ဤ သို့ မဆိုလင့်ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ အသျှင်ဓဂါတမ အသို့ပါနည်း၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်သည်မဟုတ်၊ သူတပါးလည်း ပြုအပ်သည်မဟုတ်၊ အဓိကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပါသလော ဟု မေးလျှောက်သည်ရှိသော် တိမ္မရုက ဤသို့ မဆိုလင့် ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ အသျှင်ဂေါတမ **အသို့ပါနည်း၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည်** မရှိပါသဓလော ဟု မေးလျှောက်သည်ရှိသော် တိမ္မရုက ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် မရှိသည်မဟုတ်၊ တိမ္မရုက ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် ရှိ၏ ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ သို့ ဖြစ်လျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို မသိမမြင်ပါသလော ဟု ဤသို့ မေးလျှောက်သည်ရှိသော် တိမ္မရုက စင်စစ် ငါဘုရားသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ဓသိသည်မဟုတ်၊ မမြင်သည်မဟုတ်၊ တိမ္မရုက ငါဘုရားသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို သိ၏၊ ချမ်းသာဆင်းရဲကို မြင်၏ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်အား ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပြောကြားတော်မူပါလော့၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်အား ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ဟောတော်မူပါလော့ ဟု လျှောက်၏။

တိမ္မရုက ထိုအရာသည်ပင် ဝေဒနာတည်း၊ ထိုဝေဒနာသည်ပင် ခံစား၏ဟူ၍ အစကပင်ရှိခဲ့မူ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်၏ဟူသော အယူသည် ဖြစ်ခဲ့၏၊ ဤသို့ ထိုအရာသည်ပင် ဝေဒနာ၊ ထိုဝေဒနာသည်ပင် ခံစား၏ဟူ၍လည်း ငါမဆို၊ တိမ္မရုက ဝေဒနာသည် တခြားတည်း၊ ခံစားသူသည် တခြားတည်းဟူ၍ အစကပင်ရှိခဲ့မူ ဝေဒနာနှိပ်စက်မှု ဖြစ်လတ်သော် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို သူတပါးပြုအပ်၏ဟူသော အယူသည် ဖြစ်ခဲ့၏၊ ဤသို့ဝေဒနာသည်တခြား ခံစားသူသည် တခြားတည်းဟူ၍လည်း ငါမဆို၊ တိမ္မရုက ထိုနှစ်ပါးသော အစွန်းတို့သို့ မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ်အလတ်အားဖြင့် ငါဘုရား တရားဟောတော်မူ၏၊ အဝိဇ္ဇာ အကြောင်းခံကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊သင်္ခါရ အကြောင်းခံကြောင့် ဝိညာဏ်ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင်အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစုဖြစ်၏၊အဝိဇ္ဇာ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစုချုပ်၏ ဟု ဟောတော်မူ၏။

ဤသို့ ဟောတော်မူသည်ရှိသော်တိမ္မရုကပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့သောစကားကို လျှောက်၏—"အသျှင်ဂေါတမ(တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိစွတကား။ပ။ ထိုအကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော်ကိုလည်း သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှအစပြု၍ အသက်ထက်ဆုံး ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟူ၍ မှတ်တော်မူပါလော့" ဟု (လျှောက်၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-ဗာလပဏ္ဍိတသုတ်

၁၉။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အပိတ်ပင် ခံရသော တပ်မက်မှု'တဏှာ'နှင့် ယှဉ်သော သူမိုက်အား ဤသို့ ဤကိုယ်သည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ဤသို့လျှင် ဤကိုယ်ငင်း အပသန္တာန်၌ နာမ်ရုပ်ငင်း ဤသို့အားဖြင့် ဤနှစ်ပါးစုံသည် ဖြစ်၏၊ နှစ်ပါးစုံကိုငင်း အာယတန ခြောက်ပါးတို့ကိုငင်း စွဲ၍ တွေ့ထိမှု'ဖဿ' ဖြစ်၏၊ ယင်း ဖဿာယတန

ခြောက်ပါးတို့ဖြင့်ဖြင်း ထို့ခြောက်ပါးတို့ဘင် တပါးပါးဖြင့်ဖြင်း တွေ့ထိသော သူမိုက်သည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစား၏။

ရဟန်းတို့ မသိမှု'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် အပိတ်ပင်ခံရသော တပ်မက်မှု 'တဏှာ' နှင့်ယှဉ်သော ပညာရှိအား ဤသို့ ဤကိုယ်သည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဤသို့လျှင် ဤကိုယ်ဖြင်း အပသန္တာန်၌ နာမ်ရုပ်ဖြင်း ဤသို့အားဖြင့် ဤနှစ်ပါးစုံသည် ဖြစ်၏၊နှစ်ပါးစုံကိုဖြင်း အာယတနခြောက်ပါးတို့ကိုဖြင်း စွဲ၍တွေ့ထိမှု'ဖဿ' ဖြစ်၏၊ယင်း ဖဿာယတနခြောက်ပါးဘို့ဖြင့်ဖြင်း ထို့ခြောက်ပါးတို့တွင် တပါးပါးဖြင့်ဖြင်း တွေ့ထိသော ပညာရှိသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစား၏။

ရဟန်းဘို့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်တို့တွင် သူမိုက်နှင့် ပညာရှိ၏ထူးခြားချက်ကား အဘယ်နည်း၊ ကွဲလွဲချက်ကား အဘယ်နည်း၊ ထူးသောအခြင်းကား အဘယ်နည်း ဟု(မေးတော်မူ၏)၊ အသျှင်ဘုရား ဤဘရားတော်တို့သည် အာကျွန်ုပ်တို့အား မြော်စွာဘုရားသာလျှင် အရင်းမူလ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် ထုတ်ဆောင်သူ ရှိပါကုန်၏၊ မြော်စွာဘုရားသာလျှင် လည်းလျောင်းရာ ရှိပါကုန်၏၊အသျှင်ဘုရား ဘောင်းပန်ပါကုန်၏၊ဟောတော်မူအပ်သောထိုဘရားတော်၏ အနက်ကိုမြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ်၌ ထင်စေတော်မူပါခလော့၊ မြော်စွာဘုရားထံမှ ကြားနာရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားကြရပါကုန်လတ္တံ့ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ အသျှင်ဘုရား ဘောင်းပါပြီ ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတုရားကို ဟောတော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ အဝိဇ္ဇာ အပိတ်ပင်ခံရသော တပ်မက်မှု'တဏှာ'နှင့် ယှဉ်သော သူမိုက်အား ဤကိုယ်သည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ သူမိုက်သည် ထိုအဝိဇ္ဇာကိုလည်း မပယ်အပ်သေး၊ ထိုတဏှာသည်လည်း မကုန်ခန်းသေး၊ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ—ရဟန်းတို့ သူမိုက်သည် ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ရန် မြော်သောအကျင့်ကို ကောင်းစွာ မကျင့်၊ ထို့ကြောင့် သူမိုက်သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးသော် ခန္ဓာကိုယ်ကို ရပြန်၏၊ထိုသူမိုက်သည် ခန္ဓာကိုယ်ကို ရသည်ရှိသော် ပဋိသန္ဓေနေမှ'ဇာတိ' အိုမှ'ဇရာ' သေမှ'မရဏ' စိုးရိမ်မှု'သောက' ငိုကြွေးမှု'ပရိဒေဝ' ဆင်းရဲမှု'ဒုက္ခ' နှလုံးမသာမှု'ဒေါမနဿ' ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှု'ဥပါယာသ'တို့မှ မလွတ်၊ ဆင်းရဲမှ မလွတ်မြောက်ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အပိတ်ပင်ခံရသည်ဖြစ်၍ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'နှင့် ယှဉ်သော ပညာရှိအား ဤကိုယ်သည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ပညာရှိအား ထိုအဝိဇ္ဇာကိုလည်း ပယ်အပ်ပြီးပြီ၊ ထိုတဏှာသည်လည်း ကုန်ခန်းပြီ၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ—ရဟန်းတို့ ပညာရှိသည် ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ရန် မြော်သောအကျင့်ကို ကောင်းစွာ ကျင့်၏၊ ထို့ကြောင့် ပညာရှိသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီးပြီးသော် ခန္ဓာကိုယ်ကို တဖန်မရ၊ထိုပညာရှိသည် ခန္ဓာကိုယ်ကို တဖန်မရခဲ့သည်ရှိသော် ပဋိသန္ဓေနေမှ'ဇာတိ' အိုမှ'ဇရာ' သေမှ'မရဏ' စိုးရိမ်မှု'သောက'ငိုကြွေးမှု'ပရိဒေဝ' ဆင်းရဲမှ'ဒုက္ခ'နှလုံးမသာမှု'ဒေါမနဿ' ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှု'ဥပါယာသ'တို့မှ လွတ်၏၊ ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ဟု ငါဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးခြင်းသည် သူမိုက်နှင့် ပညာရှိ၏ထူးခြားချက်တည်း၊ ကွဲလွဲချက်ဘည်း၊ ထူးသော အကြောင်းတည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ပစ္စယသုတ်

၂၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အကြောင်း 'ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်' တရားတို့ကိုဂုဏ်း စဲ၍ ဖြစ်သော အကျိုး (ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န) တရားဘို့ကိုဂုဏ်းဟောအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့ ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီဟု ထိုရဟန်းတို့ သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား သည် ဤဘရားစကားကို ဟောတော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ အကြောင်း 'ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်' တရားသည် အဘယ်နည်း၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' အကြောင်းခံကြောင့် အိုမှု'ဇရာ' သေမှု'မရဏ' ဖြစ်၏၊ အကြောင်းဘရားဘို့၏ တသံသည်၏ အဖြစ် အကြောင်းတရားတို့၏ မြဲသည်၏အဖြစ် အကျိုးဘို့၏ အကြောင်းတရား၏အဖြစ်ဟူသော ဤသဘော သည် မြတ်စွာဘုရားတို့ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ် မဟိဒ္ဓိဒါဉာဏ် တည်ရှိနေသည်သဘာဝည်း၊ ထိုအကြောင်း တရားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) သက်ဝင်တော်မူ၏၊ သိတော်မူပြီး၍ (ဉာဏ်ဖြင့်) သက်ဝင်ဘော်မူပြီး၍ ဟောကြားတော်မူ၏၊ ဟောတော်မူ၏၊ သိစေတော်မူ၏၊ ဖြစ်စေတော်မူ၏၊ ဖွင့်ပြတော်မူ၏၊ဝေဖန်တော်မူ၏၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြုတော်မူ၏၊ ရှုကုန်လော့ ဟူ၍လည်း ဟောတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' အကြောင်းခံကြောင့် အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'ဖြစ်၏၊

ရဟန်းတို့ ဘဝအကြောင်းခံကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'ဖြစ်၏။ပ။ရဟန်းတို့ ပြင်းစွာစဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝဖြစ်၏။ရဟန်းတို့ တပ်မက်မှု'တဏှာ'အကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏။ ရဟန်းဘို့ ခံစားမှု'ဝေဒနာ' အကြောင်းခံကြောင့် တဏှာဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု'ဖဿ' အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာဖြစ်၏၊ရဟန်းတို့ တည်ရာ'အာယတန'ခြောက်ပါး အကြောင်းခံကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နာမ်ရုပ် အကြောင်းခံကြောင့် သဠာယတနဖြစ်၏။ရဟန်းတို့ သိမှု 'ဝိညာဏ်' အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ်ဖြစ်၏၊ရဟန်းတို့ ပြုစီရင်မှု'သင်္ခါရ'အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု'ဝိညာဏ်' ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'အကြောင်းခံကြောင့် သင်္ခါရဘို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ အကြောင်းတရားတို့ သည် တည်သည်၏ အဖြစ် အကြောင်းဘရားဘို့၏ မြဲသည်၏အဖြစ် အကျိုးတို့၏ အကြောင်းတရား၏ အဖြစ်ဟူသော ဤသဘောသည် မြတ်စွာဘုရားတို့ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ် မဟိဒ္ဓိဒါဉာဏ် တည်ရှိနေသည်သာတည်း။ ထိုအကြောင်းတရားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) သက်ဝင်တော်မူ၏၊ သိတော်မူပြီး၍ (ဉာဏ်ဖြင့်) သက်ဝင်တော်မူပြီး၍ ဟောကြားတော်မူ၏၊ ဟောတော်မူ၏၊ သိစေတော်မူ၏၊ ဖြစ်စေတော်မူ၏၊ ဖွင့်ပြတော်မူ၏၊ ဝေဖန်တော်မူ၏၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြုတော်မူ၏၊ ရှုကုန်လော့ ဟူ၍လည်း ဟောတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဇာတိကြောင့် ဇရာမရဏ ဖြစ်၏ စသည်တို့၌ မှန်သည်၏အဖြစ် မခွတ်ယင်းသည်၏ အဖြစ် တပါးသော သဘော အားဖြင့် မဖြစ်သည်၏ အဖြစ် အကျိုးတို့၏ အကြောင်းတရား၏ အဖြစ်ကို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အကျိုး 'ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န' တရားဘို့ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု'မရဏ'သည် မမြဲ ပြုစီရင်ခံရ၏၊ အကြောင်းကို စဲ၍ ဖြစ်၏၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ပျက်ခြင်း

သဘောရှိ၏၊ ကင်းပြတ်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ပဋိသန္ဓေ နေမှု 'ဇာတိ' သည်မမြဲ ပြုစီရင်ခံရ၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ကင်းပြတ်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဘဝသည် မမြဲ ပြုစီရင်ခံရ၏၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်၏၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ကင်းပြတ်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' သည်။ ရဟန်းတို့ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' သည်။ ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' သည်။ ရဟန်းတို့ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး 'သဠာယတန' သည်။ ရဟန်းတို့ နာမ်ရုပ်သည်။ ရဟန်းတို့ သိမှု 'ဝိညာဏ်' သည်။ ရဟန်းတို့ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့သည်။ ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' သည် မမြဲ ပြုစီရင်ခံရ၏၊ အကြောင်းတရားကို စွဲ၍ ဖြစ်၏၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ကင်းပြတ်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်သောအကျိုး 'ပဋိစ္စသမုပ္ပန်' တရားတို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား ဤသည်ကား အကြောင်း 'ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်' တရားတည်း၊ ဤသည်တို့ကား အကျိုး 'ပဋိစ္စသမုပ္ပန်' တရားတို့တည်းဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်ကုန်၏၊ ထိုအခါ ထိုအရိယာတပည့်သည် ငါသည် လွန်ခဲ့သော ကာလက ဖြစ်ဘူးပြီးလော၊ လွန်ခဲ့သောကာလက မဖြစ်ဘူးသလော၊ လွန်ခဲ့သော ကာလက အဘယ်သို့ ဖြစ်ခဲ့သနည်း၊ လွန်ခဲ့သောကာလက အဘယ်ပုံ ဖြစ်ခဲ့သနည်း၊ ငါသည် လွန်ခဲ့သော ကာလက အဘယ်သို့ ဖြစ်ပြီး၍ အဘယ်သို့ ဖြစ်ခဲ့သနည်းဟု ရှေးအတိုင်းသို့လည်း ပြေးဝင်လတ္တံ့ ။ငါသည် နောင်ကာလ၌ ဖြစ်လတ္တံ့လော၊ နောင်ကာလ၌ မဖြစ်လတ္တံ့လော၊ နောင်ကာလ၌ အဘယ်သို့ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း၊ နောင်ကာလ၌ အဘယ်ပုံ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း၊ ငါသည် နောင်ကာလ၌ အဘယ်သို့ ဖြစ်၍ အဘယ်သို့ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း ဟု နောက်အတိုင်းသို့လည်း ပြေးဝင်လတ္တံ့ ။ ငါသည် ဖြစ်နေသလော၊ မဖြစ်နေသလော၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်နေသနည်း၊ အဘယ်ပုံ ဖြစ်နေသနည်း၊ ဤသတ္တဝါသည် အဘယ်အရပ်မှ လာခဲ့သနည်း၊ ထိုသတ္တဝါသည် အဘယ်အရပ်သို့ သွားလတ္တံ့နည်း ဟု ဤယခု မျက်မှောက်လောကဌာန်လည်း မိမိခန္ဓာကိုယ်၌ သို့လော သို့လော (ယုံမှားခြင်း) ဖြစ်လတ္တံ့ ဟူသော ထိုအကြောင်းသည် မရှိ။ ထိုသို့ မရှိခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ အရိယာတပည့်အား ဤသည်ကား အကြောင်း 'ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်' တရားတည်း၊ ဤသည်တို့ကား အကျိုး 'ပဋိစ္စသမုပ္ပန်' တရားတို့တည်းဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်သောကြောင့်ပင် ထည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် အာဟာရဝဂ် ပြီး၏။

၃-ဒသဗလဝဂ် ၁-ဒသဗလသုတ်

၂၁။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီဘင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အားတော် ဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူခြင်းကြောင့်ဝင်း လေးပါးသော ရဲရင့်ခြင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူခြင်း ကြောင့်ဝင်း မြတ်သော အရာ၌ တည်၏ဟု ဝန်ခံတော်မူ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ခြင်္သေ့သံကဲ့သို့ ကြုံးဝါး

တော်မူ၏၊ မြတ်သော တရားစက်ကို လည်စေတော်မူ၏၊ ဤသည်ကား ရုပ်တည်း၊ ဤသို့ ရုပ်ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဤသို့ ရုပ်ချုပ်၏၊ ဤသည်ကား ဝေဒနာတည်း၊ ဤသို့ ဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဤသို့ ဝေဒနာချုပ်၏၊ ဤသည်ကား သညာတည်း၊ ဤသို့ သညာ ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဤသို့ သညာချုပ်၏၊ ဤသည်ကား သင်္ခါရတို့တည်း၊ ဤသို့ သင်္ခါရဖြစ်ပေါ်၏၊ ဤသို့ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား ဝိညာဏ်တည်း၊ ဤသို့ ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဤသို့ ဝိညာဏ် ချုပ်၏၊ ဤသို့ ဤအကြောင်းတရားရှိခဲ့သော် ဤအကျိုးတရားဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရား ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရား ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရား မရှိခဲ့သော် ဤအကျိုးတရား မဖြစ်၊ ဤအကြောင်းတရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရား ချုပ်၏၊ ယင်းသို့ အကြောင်း အကျိုး ဖြစ်ပုံ ချုပ်ပုံကား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစုဖြစ်ပေါ်၏။ မသိမှု'အဝိဇ္ဇာ'၏သာလျှင် (အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်) အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ချုပ်ကုန်၏၊ပြုစီရင်မှု'သင်္ခါရ'တို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်'ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစုချုပ်၏ဟု (ကြုံးဝါးတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ဒုတိယ ဒသဗလသုတ်

၂၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌(သိတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အားတော်ဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟူသော ကြောင့်ဂုဏ်း လေးပါးသော ရဲရင့်ခြင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူခြင်းကြောင့်ဂုဏ်း မြတ်သော အရာ၌ တည်၏ဟု ဝန်ခံတော်မူ၏၊ ပရိသတ်ဘို့၌ ခြင်္သေ့သံကဲ့သို့ ကြုံးဝါးတော်မူ၏၊မြတ်သောတရားစက်ကို လည်စေတော်မူ၏၊ ဤသည်ကား ရုပ်တည်း၊ ဤသို့ ရုပ်ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဤသို့ ရုပ်ချုပ်၏၊ ဤသည်ကား ဝေဒနာတည်း၊ဤသို့ ဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဤသို့ ဝေဒနာချုပ်၏၊ ဤသည်ကား သညာတည်း၊ ဤသို့ သညာဖြစ်ပေါ်၏၊ ဤသို့ သညာချုပ်၏၊ ဤသည်ကား သင်္ခါရတို့တည်း၊ဤသို့ သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ဤသို့ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား ဝိညာဏ်တည်း၊ ဤသို့ ဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်၏၊ဤသို့ ဝိညာဏ်ချုပ်၏၊ ဤသို့ ဤအကြောင်းတရား ရှိခဲ့သော် ဤအကျိုးတရား ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရား ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရား ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရား မရှိခဲ့သော် ဤအကျိုးတရား မဖြစ်၊ ဤအကြောင်းတရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရား ချုပ်၏၊ ယင်းသို့ အကြောင်း အကျိုးဖြစ်ပုံ ချုပ်ပုံကား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစုဖြစ်၏၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'၏ သာလျှင် (အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်) အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ချုပ်ကုန်၏၊ပြုစီရင်မှု'သင်္ခါရ' တို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် တရားကို ဤသို့ ကောင်းစွာ ဟောအပ်၏၊ ပေါ်လွင်စေအပ်၏၊ ဖွင့်လှစ်အပ်၏၊ အစုတ်အပြတ် အချုပ်အဖာ မရှိသော ပုဆိုးသစ်ကဲ့သို့ ဝေဖန်ပြအပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ငါသည် ဤသို့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားကို ကောင်းစွာ ဟောအပ် ပေါ်လွင်စေအပ် ဖွင့်လှစ်အပ် အစုတ်

အပြတ် အချုပ်အဖာ မရှိသော ပုဆိုးသစ်ကဲ့သို့ ဝေဖန်ပြအပ်သည်ရှိသော် သဒ္ဓါတရားဖြင့် ရဟန်းပြုသော အမျိုးကောင်းသားသည် အခရအခကြာ အရိုးသာကြင်းရှ် ကိုယ်၌ အသားအသွေး ကုန်ခန်းခြောက်သွေ့စေဦးဘော့၊ ယောကျ်ားတို့ အားအစွမ်း ယောကျ်ားတို့၏ လုံ့လ ယောကျ်းတို့၏ အားထုတ်မှုဖြင့် ရောက်အပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်မူ၍ လုံ့လ၏ ရပ်တုံ့ခြင်း မဖြစ်အုံ့ ဟု အားထုတ်ခြင်းငှါ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ပျင်းရိသော သူသည် ယုတ်သုံးကုန်သော အကုသိုလ်ဘရားတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲစွာ နေရ၏၊ ကြီးမားလှသော မိမိအကျိုးကိုလည်း ဆုတ်ယုတ်စေ၏၊ ရဟန်းတို့ ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူသည်ကား ယုတ်သုံးကုန်သောအကုသိုလ်တရားတို့မှလည်း ကင်းဆိတ်သည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရ၏၊ ကြီးမားလှသော မိမိအကျိုးကိုလည်း ပြည့်စုံစေ၏။ ရဟန်းတို့ ယုတ်သောလုံ့လဖြင့် မြတ်သော(အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ မရောက်နိုင်၊မြတ်သော လုံ့လဖြင့်သာ မြတ်သော(အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ ရောက်နိုင်၏၊ ရဟန်းဘို့ ဤမြတ်သော အကျင့်သည် ကြည်လင်သော သောက်ဖွယ် ဖြစ်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း မျက်မှောက်ရှိ၏၊ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ မရောက်သေးသည့် အရဟတ္တဖိုလ် (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည်ကို ရရှန် မျက်မှောက်မပြုရသေးသည်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လုံ့လ ကို အားထုတ်ကြကုန်လော့၊ ဤသို့လျှင် ငါဘို့၏ ဤရဟန်းအဖြစ်သည့် ငါဘို့အား မမြဲသည် အကျိုးရှိသည့် ကြီးပွါးခြင်း ရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ အကြင်သူတို့၏ သက်နှံး ဆွမ်းကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အဆေးအသုံးအဆောင်ကို ငါဘို့ သုံးဆောင်မှီဝဲအပ်ကုန်၏၊ငါတို့၌ ပြုအပ်ကုန်သော ထိုသူတို့၏ ကောင်းမှုတို့သည်လည်း ကြီးသော အကျိုးအာနိသင် ရှိကုန်လတ္တံ့ ဟု အားထုတ်ကြကုန်လော့၊ရဟန်းဘို့ ဤသို့ ကျင့်ရမည်၊ရဟန်းဘို့ မိမိ၏ အကျိုးကိုထင်း သူတပါးတို့၏ အကျိုးကိုထင်း မိမိအကျိုး သူတပါးအကျိုး နှစ်ပါးစုံကိုထင်း ကောင်းစွာ မြင်သော သူသည် မမေ့မလျော့ရှု အပ္ပမာဒဘာရားနှင့် ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ သင့်သည်သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ဥပနိသသုတ်

၂၃။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းဘို့ သိသောသူ မြင်သောသူအား သာ အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ငါဆို၏၊ မသိသောသူ မမြင်သောသူအား အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ငါမဆို၊ ရဟန်းတို့ အဘယ်ကို သိသောသူ မြင်သောသူအား အာသဝေါတို့ ကုန်ခြင်းဖြစ်သနည်း၊ ဤသည်ကား ရုပ်ဘည်း၊ ဤသို့ ရုပ်ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဤသို့ ရုပ်ချုပ်၏၊ ဤသည်ကား ဝေဒနာတည်း။ပ။ ဤသည်ကား သညာဘည်း။ ဤသည်ကား သင်္ခါရတို့ဘည်း။ ဤသည်ကား ဝိညာဏ်တည်း၊ ဤသို့ ဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဤသို့ ဝိညာဏ်ချုပ်၏ ဟု ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအား အာသဝေါတို့ ကုန်ခြင်းဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသိသူ မြင်သူအား အာသဝေါတို့ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ် ဖြစ်လတ်သော် အာသဝေါတို့ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်၌ သိသော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိပဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ ရဟန်းဘို့ အာသဝေါတို့ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်၌ သိသော

(ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်)၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း ဟူ (မေးသော်)အာသဝတို့မှ လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ် ဟူ၍ ဆိုရာ၏။ ရဟန်းဘို့ လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ်ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟု ငါဆို၏။ အကြောင်းမရှိပဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ ရဟန်းဘို့ လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ်၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ တပ်ခြင်း ကင်းမှု အရဟတ္တမဂ်တည်း။ ရဟန်းတို့ တပ်ခြင်း ကင်းမှု (အရဟတ္တမဂ်)ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏။ အကြောင်းမရှိပဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ ရဟန်းဘို့ တပ်ခြင်းကင်းမှု(အရဟတ္တမဂ်)၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်' တည်း။ ရဟန်းဘို့ ငြီးငွေ့မှု နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟု ငါဆို၏။ အကြောင်းမရှိပဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်'၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်သော ဉာဏ်အမြင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်သော ဉာဏ်အမြင်ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်ဘကွ ဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏။ အကြောင်းမရှိပဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ ဟုတ်ဘိုင်းမှန်စွာ သိမြင်သော ဉာဏ်အမြင်၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'တည်း။ ရဟန်းဘို့ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကိုလည်း အကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိပဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ရဟန်းတို့ တည်ကြည်မှု'သမာဓိ'၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'တည်း။ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟု ငါဆို၏၊အကြောင်းမရှိပဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ရဟန်းတို့ ချမ်းသာခြင်း'သုခ'၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ ငြိမ်းချမ်းမှု 'ပဿဒ္ဓိ'တည်း၊ ရဟန်းဘို့ ငြိမ်းချမ်းမှု 'ပဿဒ္ဓိ' ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိပဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ ငြိမ်းချမ်းမှု 'ပဿဒ္ဓိ'၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ နှစ်သက်မှု 'ပီတိ'တည်း။ ရဟန်းတို့ နှစ်သက်မှု 'ပီတိ'ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိပဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ နှစ်သက်မှု 'ပီတိ'၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ ဝမ်းမြောက်မှု 'ပါမောဇ္ဇ'တည်း။ ရဟန်းတို့ ဝမ်းမြောက်မှု 'ပါမောဇ္ဇ' ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိပဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ ဝမ်းမြောက်မှု 'ပါမောဇ္ဇ'၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' တည်း။ ရဟန်းတို့ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' ကိုလည်း အကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိပဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။

ရဟန်းဘို့ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ' ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိပဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ ထိုဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု ဇာတိတည်း၊ ရဟန်းတို့ ဇာတိ ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိပဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ 'ဇာတိ'၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ ဘဝတည်း။ ရဟန်းတို့ ဘဝကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိပဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ ဘဝ၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ ပြင်းစွာ စဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' တည်း။ ရဟန်းတို့ ပြင်းစွာ စဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'ကိုလည်း အကြောင်းနှင့် တကွ ဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိပဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ ပြင်းစွာ စဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'တည်း။ ရဟန်းတို့ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိပဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။

ရဟန်းတို့ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ တားည်။ပ။ တွေ့ထိမှု‘ဖဿ’တည်း။ တည်ရာ ‘အာယတန’ခြောက်ပါးတည်း။ နာမ်ရုပ်တည်း။ ဝိညာဏ်တည်း။ သင်္ခါရ’တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိပဲ ဖြစ်၏ဟု ငါမဆို။ သင်္ခါရတို့၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့သည် မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ လျှင် အကြောင်းရှိကုန်၏၊ သိမှု ‘ဝိညာဏ်’သည် သင်္ခါရတို့လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊နာမ်ရုပ်သည် ဝိညာဏ်လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ တည်ရာ ‘အာယတန’ခြောက်ပါး ‘သင်္ဋာယတန’သည် နာမ်ရုပ်လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ဖဿသည် သင်္ဋာယဘနလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ခံစားမှု‘ဝေဒနာ’သည် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’သည်ဝေဒနာလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု‘ဥပါဒါန်’သည် တဏှာလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဘဝသည် ဥပါဒါန်လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု‘ဇာတိ’သည် ဘဝလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဆင်းရဲခြင်း‘ဒုက္ခ’သည် ပဋိသန္ဓေနေမှု‘ဇာတိ’လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ယုံကြည်မှု‘သဒ္ဓါ’သည် ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒုက္ခ’လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘ပါမောဇ္ဇ’သည် သဒ္ဓါလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ နှစ်သက်ခြင်း ‘ပီတိ’သည် ပါမောဇ္ဇလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ငြိမ်းအေးခြင်း ‘ပဿဒ္ဓိ’သည် ပီတိလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ချမ်းသာခြင်း‘သုခ’သည် ပဿဒ္ဓိလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ သည် သုခလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ယထာဘူတဉာဏ်အမြင်သည် သမာဓိလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်သည် ယထာဘူတဉာဏ်လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ တပ်ခြင်းကင်းမှု (အရဟတ္တမဂ်)သည် နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဝိမုတ္တိ (ဟူသော အရဟတ္တဖိုလ်) သည် တပ်ခြင်းကင်းမှု (အရဟတ္တမဂ်)လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ အာသဝေါဘရားတို့ ကုန်ခြင်း၌ သိသော ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်သည် ဝိမုတ္တိ(ဟူသော အရဟတ္တဖိုလ်)လျှင် အကြောင်းရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တောင်ထိပ်၌ တခဲနက်မိုး သည်းထန်စွာ ရွာသွန်းသည်ရှိသော် ထိုရေသည် နိမ့်ရာ နိမ့်ရာသို့ စီးသွားရ၍ တောင်ခြောက် ပပ်ကြားကို မြောင်းငယ် မြောင်းကြီးတို့ကို ပြည့်စေ၏၊ တောင်ခြောက်ပပ်ကြားကို မြောင်းငယ် မြောင်းကြီးတို့ ပြည့်လတ်သော် အိုင်ငယ်တို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ အိုင်ငယ်တို့ ပြည့်လတ်သော် အိုင်ကြီးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ အိုင်ကြီးတို့ ပြည့်လတ်သော် မြစ်ငယ်တို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ မြစ်ငယ်တို့ ပြည့်လတ်သော် မြစ်ကြီးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ မြစ်ကြီးတို့ ပြည့်လတ်သော် မဟာသမုဒ္ဒရာကို ပြည့်စေကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် သင်္ခါရတို့သည် အဝိဇ္ဇာလျှင် အကြောင်းရှိကုန်၏၊ ဝိညာဏ်သည် သင်္ခါရလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ နာမ်ရုပ်သည် ဝိညာဏ်လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ အာယတန ခြောက်ပါးသည် နာမ်ရုပ်လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဖဿသည် အာယတနခြောက်ပါးလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဝေဒနာသည် ဖဿလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ တဏှာသည် ဝေဒနာလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဥပါဒါန်သည် တဏှာလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဘဝသည် ဥပါဒါန်လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဇာတိသည် ဘဝလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒုက္ခ’သည် ဇာတိလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊သဒ္ဓါသည် ဆင်းရဲခြင်း‘ဒုက္ခ’လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘ပါမောဇ္ဇ’သည် သဒ္ဓါလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ပီတိသည် ပါမောဇ္ဇလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ပဿဒ္ဓိသည် ပီဘိလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ သုခသည် ပဿဒ္ဓိလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ သမာဓိသည် သုခလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ယထာဘူတဉာဏ်အမြင်သည် သမာဓိလျှင်

အကြောင်းရှိ၏၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်သည် ယထာဘူတဉာဏ် အမြင်လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ တပ်ခြင်းကင်းမှု (အရဟတ္တမဂ်)သည် နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဝိမုတ္တိ(ဟူသော အရဟတ္တဖိုလ်)သည် တပ်ခြင်းကင်းမှု (အရဟတ္တမဂ်)လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ အာသဝေါတရားတို့ကုန်ခြင်း၌သိသော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည် ဝိမုတ္တိ(ဟူသော အရဟတ္တဖိုလ်)လျှင် အကြောင်းရှိ၏ ဟု(ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-အညတိတ္ထိယသုတ်

၂၄။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ကောင်းစွာ ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာအား—"ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ဆွမ်းခံခြင်းငှါ အလွန်စောသေး၏၊သာသနာတော်ပြင်ပ ဖြစ်သည့် တိတ္ထိပရိဗိုဇ်တို့ကျောင်းတိုက်သို့ ငါ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေစ့" ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထို့နောင် အသျှင်သာရိပုတြာသည် သာသနာပြင်ပ တိတ္ထိပရိဗိုဇ်တို့ ကျောင်းတိုက်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီး၍ တိတ္ထိပရိဗိုဇ်တို့နှင့် အဘူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်သာရိပုတြာအား တိတ္ထိပရိဗိုဇ်တို့သည် ဤသို့ ဆိုကြကုန်၏—

"ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်၏ဟု ပညတ်ကြသည့် ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့ ရှိကုန်၏၊ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဆင်းရဲကို သူတပါး ပြုအပ်၏ဟု ပညတ်ကြသည့် ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့ ရှိကုန်၏၊ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြု သူတပါးလည်း ပြုအပ်၏ဟု ပညတ်ကြသည့် ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့ ရှိကုန်၏၊ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ သူတပါးတို့ ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်ဟု ပညတ်ကြသည့် ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့ရှိကုန်၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဤအရာ၌ ရဟန်းဂေါတမသည် အဘယ်သို့အယူရှိပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ ဟောကြားပါသနည်း၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် အဘယ်သို့ ပြောကြားသည်ရှိသော် ရဟန်းဂေါတမ (ဆိုသော) စကားကိုပင် အတုလိုက်၍ ဆိုသည် မည်ပါကုန်သနည်း၊ ရဟန်း ဂေါတမကို မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် မစွပ်စွဲသည် မည်ပါကုန်အံ့နည်း၊ အသျှင်ဂေါတမ၏ တရားနှင့်လျော်သော တရားကိုလည်း ပြောကြားသည် မည်ပါကုန်အံ့နည်း၊ အကြောင်းနှင့်တကွ အယူသို့ ကျရောက်ခြင်းသည် တစုံတရာ ကဲ့ရဲ့ဖွယ် အကြောင်းသို့ မရောက်ပဲ ရှိပါကုန်အံ့နည်း" ဟု ဆိုကြကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဆင်းရဲဒုက္ခကို စွဲ၍ဖြစ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နကရားဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်၏၊ အဘယ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သနည်း၊ တွေ့ထိမှု'ဖဿ'ကို စွဲ၍ ဖြစ်၏၊ ဤသို့ ဆိုသော သူသည် မြတ်စွာဘုရား ဆိုသော စကားကိုပင် အတုလိုက်၍ ဆိုသည်မည်၏၊ မြတ်စွာဘုရားကို မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် မစွပ်စွဲသည်မည်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားနှင့်လျော်သော တရားကိုလည်း ပြောကြား

သည် မည်၏၊ အကြောင်းနှင့်တကွ အယူသို့ ကျရောက်ခြင်းသည် တစုံတရာကဲ့ရဲ့ဖွယ် အကြောင်းသို့ မရောက်ပဲရှိရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအယူလေးပါးတို့တွင် အကြင်ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း တွေ့ထိမှု'ဖဿ' အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏၊ အကြင်ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဆင်းရဲဒုက္ခကို သူတပါးတို့ ပြုအပ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်၏၊ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း ဖဿအကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏၊ အကြင်ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်၏၊ သူတပါးလည်း ပြုအပ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း ဖဿအကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏၊ အကြင်ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင်ပြုသည်လည်း မဟုတ်၊ သူတပါးတို့ ပြုသည်လည်း မဟုတ် အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ဟု ပညတ်ကုန်၏၊ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအယူလေးပါးတို့တွင် ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်၏ဟု ပညတ်ကုန်သော ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ် အားဖြင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ကို ကြဉ်ထား၍ဆင်းရဲကို ခံစားကုန်လတ္တံ့ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ၊ဆင်းရဲဒုက္ခကို သူတပါးတို့ ပြုအပ်၏ဟု ပညတ်ကုန်သော ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် ဖဿကို ကြဉ်ထား၍ ဆင်းရဲကို ခံစားကုန်လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်၏၊ သူတပါးလည်း ပြုအပ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်သော ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် ဖဿကို ကြဉ်ထား၍ ဆင်းရဲကို ခံစားကုန်လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည်မရှိ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခတို့ကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်သည်မဟုတ် သူတပါးလည်း ပြုအပ်သည်မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ဖြစ်၏ ဟူ၍ ပညတ်ကုန်သော ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် ဖဿကို ကြဉ်ထား၍ ခံစားကုန်လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ ဟု ဟောတော်မူ၏။

အသျှင်အာနန္ဒာသည် သာသနာပြင်ပ အယူရှိသော တိတ္ထိပရိဗိုဇ်တို့နှင့် အတူ အသျှင်သာရိပုတြာ၏ ဤစကားပြောဆိုနေသည်ကို ကြားလေသော် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ဆွမ်းခံပြီးလျှင် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကာ မြတ်စွာဘုရားကို မှုခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် သာသနာတော်ပြင်ပ အယူရှိသော တိတ္ထိပရိဗိုဇ်တို့နှင့် အတူ အသျှင်သာရိပုတြာ၏ ပြောသမျှ စကား အလုံးစုံကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကြား၏။

အာနန္ဒာ ဤကဲ့သို့ ဖြေကြားလိုသူသည် သာရိပုတြာ ဖြေကြားသကဲ့သို့ ဖြေကြားရာ၏၊ အာနန္ဒာ ဆင်းရဲဒုက္ခကို စွဲ၍ဖြစ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတရား ဟူ၍ ငါဘုရားဟော၏၊ အဘယ်ကိုစွဲ၍ ဖြင်သနည်း၊ ဖဿကိုစွဲ၍ ဖြစ်၏၊ ဤသို့ဆိုသော သူသည် ငါဘုရားဆိုသော စကားကိုပင် အတို့လိုက်၍ ဆိုသည်မည်ရာ၏၊ ငါဘုရားကိုလည်း မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် မစွပ်စွဲသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ငါဘုရား၏ တရားနှင့် လျော်သော တရားကိုလည်း ပြောကြားသည် မည်ရာ၏၊ အကြောင်းနှင့်တကွ အယူသို့ ကျရောက်ခြင်းသည် တစုံတရာ ကဲ့ရဲ့ဖွယ် အကြောင်းသို့ မရောက်ပဲ ရှိရာ၏။

အာနန္ဒာ ထိုအယူလေးပါးတို့တွင် အကြင် ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်၏၊ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏။ပ။ အကြင်ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်။ပ။ အကြင်ကမ္မဝါဒီ

သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကား။ပ။ အကြင်ကမ္မဝါဒီသမဏ ဗြာဟ္မဏဘို့သည် ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်သည် ပည်း မဟုတ်၊ သူတပါးဘို့ ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ဟု ပညတ်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏဘို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း ဇတ္ထထိမ္ဘ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုအယူလေးပါးတို့ဘင် ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်သည်ဟူ၍ ပညတ်ကြကုန်သော ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဖဿကို ကြဉ်ထား၍ ဆင်းရဲကို ခံစားကုန်လတ္တံ့ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ၊ သမဏဗြာဟ္မဏဘို့သည်။ပ။ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်။ပ။ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုသည်လည်း မဟုတ်၊ သူတပါးတို့ ပြုသည်လည်း မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ဟု ပညတ်ကုန်သော ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏဘို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် ဖဿကို ကြဉ်ထား၍ ဆင်းရဲကို ခံစားကုန်လတ္တံ့ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။

အာနန္ဒာ အခါတပါး၌ ငါဘုရားသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ပင်လျင် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေး၍ မွေးရာဖြစ်သောဒေဋ္ဌဝေန်ကျောင်း၌(သီဘင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ အာနန္ဒာ ထိုအခါ ငါဘုရားသည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ဆွမ်းခံဝင်၏၊ အာနန္ဒာ ထို၌ငါဘုရားအား "ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံခြင်းငှါအလှန်စောသေး၏၊ငါသည် သာသနာတော်ပြင်ပ အယူရှိကုန်သော တိတ္ထိပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ရမူကား ကောင်းရာ၏" ဟု အကြံဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ ငါဘုရားသည် သာသနာတော်ပြင်ပ အယူရှိကုန်သော တိတ္ထိပရိဗိုဇ်တို့၏ အရုံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျင် ထိုသာသနာတော်ပြင်ပ အယူရှိကုန်သော တိတ္ထိပရိဗိုဇ်တို့နှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုပြီးလျင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ အာနန္ဒာ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ငါဘုရားအား ထိုသာသနာပြင်ပ အယူရှိကုန်သော တိတ္ထိပရိဗိုဇ်ဘို့သည် ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏—

"ငါ့သျှင်ဂေါတမ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်၏ဟု ပညတ်ကြသည့် ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့ ရှိကုန်၏၊ ငါ့သျှင်ဂေါတမ ဆင်းရဲကို သူတပါး ပြုအပ်၏ဟု ပညတ်ကြသည့် ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့ဘို့ ရှိကုန်၏၊ ငါ့သျှင်ဂေါတမ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ် သူတပါးလည်း ပြုအပ်၏ဟု ပညတ်ကြသည့် ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့ ရှိကုန်၏၊ ငါ့သျှင်ဂေါတမ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်သည်မဟုတ်၊ သူတပါးလည်း ပြုအပ်သည်မဟုတ်ဟု ပညတ်ကြသည့် ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့ ရှိကုန်၏။ ဤအရာ၌ အသျှင်ဂေါတမသည် အဘယ်သို့ အယူရှိပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ ဟောကြားပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ ပြောကြားသည်ရှိသော် အသျှင်ဂေါတမဆိုသောစကားကိုပင် အတုလိုက်၍ ဆိုသည် မည်ပါကုန်အံ့နည်း၊ အသျှင်ဂေါတမကို မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် မစွပ်စွဲသည် မည်ပါကုန်အံ့နည်း၊ အသျှင်ဂေါတမ တရားနှင့်လျော်သော တရားကိုလည်း ပြောကြားသည် မည်ပါကုန်အံ့နည်း၊ အခြောင်းနှင့်တကွ အယူသို့ ကျရောက်ခြင်းသည် တစုံတရာ ကဲ့ရဲ့ဖွယ် အကြောင်းသို့ မရောက်ပဲ ရှိပါကုန်အံ့နည်း"ဟု(လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဤသို့ ဆိုအပ်သည်ရှိသော် ငါသည် သာသနာတော်ပြင်ပ အယူရှိကုန်သော ထိုပရိဗိုဇ်ဘို့အား ဤသို့သော စကားကို မိန့်ဆို၏၊ "ငါ့သျှင်တို့ ဆင်းရဲဒုက္ခကို စဲ၍ ဖြစ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတရားဟူ၍ ငါဒဟာအပ်၏၊အဘယ်ကို ဤ၍ ဖြစ်သနည်း၊ဖဿကို စဲ၍ ဖြစ်၏၊ ဤသို့ ဆိုသော သူသည် ငါဆိုသော စကားကိုပင် အတုလိုက်၍ ဆိုသည်မည်ရာ၏၊ ငါ့ကိုလည်း မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် မစွပ်စွဲသည် မည်၏၊ ငါ၏ တရားနှင့်လျော်သော တရားကိုလည်း ပြောကြားသည်

မည်၏၊ အကြောင်းနှင့်တကွ အယူသို့ ကျရောက်ခြင်းသည် တစုံတရာ ကဲ့ရဲ့ဖွယ်အကြောင်းသို့ မရောက်ပဲ ရှိရာ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအယူလေးပါးတို့တွင် အကြင်ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်၏ဟူ၍ ပညာတ်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း ဖဿအကြောင်း ခံကြောင့် ဖြစ်၏၊ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း ။ပ။ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏာဘို့သည်လည်း။ပ။ အကြင်ကမ္မဝါဒီသမဏ ဗြာဟ္မဏာဘို့သည်ကား ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင် ပြု အပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ သူတပါး ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း ဖဿအကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအယူလေးပါးဘို့တွင် ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်သော ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် ဖဿကိုကြဉ်ထား၍ ဆင်းရဲကို ခံစားကုန်လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်။ပ။ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်ကား။ပ။ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ သူတပါးပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ဟု ပညတ်ကုန်သော ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ် အားဖြင့် ဖဿကို ကြဉ်ထား၍ ဆင်းရဲကို ခံစားကုန်လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိဟု ဟော တော်မူ၏။အသျှင်ဘုရား အဲ့ဖွယ်ရှိပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်ဘူးမဲြ့ ဖြစ်ပါ၏၊ ယင်းသို့သော အရာ၌ တခုသော ပုဒ်ဖြင့် အလုံးစုံသော အနက်ကို ဟောအပ်သည် ဖြစ်ဘိ၏၊အသျှင်ဘုရား ဤအနက်ကို ပင်လျှင် အကျယ်အားဖြင့် ဟောသည်ရှိသော် နက်နဲသည်လည်း ဖြစ်ရာ၏၊နက်နဲသော အသွင် ရှိသည်လည်း ဖြစ်ရာ၏ဟု လျှောက်၏။

အာနန္ဒာ သို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာဝယ် သင့်ဉာဏ်၌ ထင်စေလော့ ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကို ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ အို်ခြင်း 'ဇရာ'သေခြင်း 'မရဏ'သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းခံ ရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်ဘရားကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမှန်အစ ရှိသနည်း ဟု မေးလာကြကုန်မူ ငါ့သျှင်တို့ အို်ခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'သည် စင်စစ် 'ဇာတိ'လျှင် အကြောင်းခံရှိ၏၊ ဇာတိလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိ၏၊ 'ဇာတိ'ကြောင့် ဖြစ်၏၊ 'ဇာတိ'လျှင် အမှန်အစရှိ၏ဟု ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကို ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းခံရှိသနည်း၊ အဘယ်ဘရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊အဘယ်တရားလျှင် အမှန်အစရှိသနည်း ဟု မေးလာကြကုန်မူ ပဋိသန္ဓေနေမှု'ဇာတိ'သည် ဘဝလျှင် အကြောင်းခံရှိ၏၊ ဘဝလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိ၏၊ ဘဝကြောင့် ဖြစ်၏၊ဘဝလျှင် အမှန်အစရှိ၏ဟု ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကို ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ဘဝသည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းခံ ရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမှန်အစရှိသနည်း ဟု မေးလာကြကုန်မူ ဘဝသည် ပြင်းစွာ စုံလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' တရားလျှင် အကြောင်းခံရှိ၏၊ ဥပါဒါန်လျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိ၏၊ ဥပါဒါန်ကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဥပါဒါန်လျှင် အမှန်အစရှိ၏ ဟု ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကို ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ပြင်းစွာစဲ့လမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' သည်။ပ။ငါ့သျှင် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' သည်။ပ။ ငါ့သျှင် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' သည် ။ပ။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကို ငါ့သျှင်အာနန္ဒာတွေ့ဆိုမှု 'ဖဿ' သည် အာဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းခံရှိသနည်း၊အာဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အာဘယ်တရားကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အာဘယ်ဘရားလျှင် အမွှန်အစရှိသနည်းဟု မေးလာကြကုန်မူ တွေ့ဆိုမှု 'ဖဿ' သည် တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါးလျှင် အကြောင်းခံရှိ၏၊အာယတနခြောက်ပါးလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိ၏၊ အာယဘန ခြောက်ပါးကြောင့် ဖြစ်၏၊အာယတနခြောက်ပါးလျှင် အမွှန်အစရှိ၏ဟု ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့။ ငါ့သျှင် ဖဿ၏ တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါးတို့၏ (အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်) အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ချုပ်၏၊ ဖဿ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ချုပ်၏၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်၏၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြင်းစွာစဲ့လမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်၏၊ ပြင်းစွာ စဲ့လမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝချုပ်၏၊ ဘဝချုပ်ခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ချုပ်၏၊ ဇာတိချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း'ဇရာ' သေခြင်း'မရဏ' စိုးရိမ်ခြင်း 'သောက' ငိုကြွေးခြင်း'ပရိဒေဝ' ဆင်းရဲခြင်း'ဒုက္ခ' နှလုံးမသာခြင်း'ဒေါမနဿ' ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ'တို့ ချုပ်ကုန်၏၊ဤ သို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ဟု ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့ဟု (လျှောက်၏)။

စတုတ္ထဆုတ်။

၅-ဘူမိဇသုတ်

၂၅။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ဘူမိဇသည် ညနေချမ်းအခါ တပါးတည်း ကိန်းဧအောင်းရာမှ ထလျက် အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်သာရိ ၂တြာနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်စကား ပြောဆိုပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်သာရိပုတြာအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်သော ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏအချို့ကို ရှိကြကုန်၏၊ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ချမ်းသာဆင်းရဲကို သူတပါးပြုအပ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်သော ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏအချို့ကို ရှိကြကုန်၏၊ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ် သူတပါးလည်းပြုအပ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်သောကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့ ရှိကြကုန်၏၊ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ် သူတပါးပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ် အခကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်သော ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့ ရှိကြကုန်၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤအရာ၌ အကျွန်ုပ်တို့၏ မြတ်စွာဘုရားသည် အာဘယ်သို့ အယူရှိပါသနည်း၊ အာဘယ်သို့ ဟောကြားပါသနည်း၊ အာဘယ်သို့ ပြောကြားသည်ရှိသော် မြတ်စွာဘုရား၏ ဟောသော စကားကိုပင် အတုလိုက်၍ ဆိုသည်မည်ပါကုန်အံ့နည်း။မြတ်စွာဘုရားကိုလည်း မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် မစွပ်စဲ့သည် မည်ပါကုန်အံ့နည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားနှင့်လည်း လျော်သော တရားကိုလည်း ပြောကြားသည် မည်ပါကုန်အံ့နည်း၊ အကြောင်းနှင့်တကွ အယူသို့ ကျရောက်ခြင်းသည် တစုံတရာ ကဲ့ရဲ့ဖွယ်သို့ မရောက်ပဲရှိပါအံ့နည်းဟု လျှောက်၏။

ငါ့သျှင် ချမ်းသာဆင်းရဲကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓာတုရားဟူ၍ မြင်စွာဘုရားဟောတော်မူ၏၊ အဘယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သနည်း၊ ဖဿကို စွဲ၍ ဖြစ်၏၊ ဤသို့ ဆိုသောသူသည် မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူအပ်သော စကားကိုပင် အတုလိုက်၍ ဆိုသည်မည်ရာ၏၊မြတ်စွာဘုရားကို မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် မစွပ်စွဲသည်မည်ရာ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏တရားနှင့် လျော်သောတရားကိုလည်း ပြောကြားသည် မည်ရာ၏၊ အကြောင်းနှင့် တကွ အယူသို့ ကျရောက်ခြင်းသည် တစုံတရာ ကဲ့ရဲ့ဖွယ် ရှိမရောက်ပဲ ရှိရာ၏။

ငါ့သျှင် ထိုအယူလေးပါးဘိုးဘင် အကြင်ကမ္မ၀ါဒီသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်၏ ဟူ၍ ပညတ်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာသည်းလည်း ဖဿအကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်ကား။ပ။ အကြင်ကမ္မ၀ါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်ကား ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်ဘိုင်လည်း ပြုအပ်သည်မဟုတ် သူတပါးပြုအပ်သည်လည်းမဟုတ် အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ ဟူ၍ ပညတ်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏။

ငါ့သျှင် ထိုအယူလေးပါးတို့ဘုင် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်ဘိုင်ပြုအပ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်သော ကမ္မ၀ါဒီသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် ဖဿကို ကြဉ်ထား၍ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားကြကုန်လတ္တံ့ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ၊ အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်ကား။ပ။ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ သူတပါးလည်း ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ဖြစ်၏ ဟူ၍ ပညတ်ကြကုန်သော ကမ္မ၀ါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် ဖဿကို ကြဉ်ထား၍ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားကြကုန်လတ္တံ့ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိဟု မိန့်ဆို၏။

အာသျှင်အာနန္ဒာသည် အာသျှင်ဘုမိဇနှင့်အဘူ အာသျှင်သာရိပုတြာ၏ ပြောဟောသမျှစကားအလုံးစုံကို ကြားလေ၏၊ဆိုအခါ အာသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အာသျှင်ဘုမိဇနှင့်အဘူ အာသျှင်သာရိပုတြာ၏ပြောဟောသမျှ စကားအလုံးစုံကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကြား၏။

အာနန္ဒာ ကောင်းစွ ကောင်းစ၊ ကောင်းစွာ ဖြေကြားလိုသူသည် သာရိပုတြာဖြေကြားသကဲ့သို့ ဖြေကြားရာ၏၊ အာနန္ဒာ စင်စစ် ချမ်းသာဆင်းရဲကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတရားဟူ၍ ငါဟောအပ်သော စကားကိုပင် အတုလိုက်၍ ဆိုသည်မည်ရာ၏၊ ငါဘုရားကိုလည်း မဟုတ်မမှန်သောစကားဖြင့် မစွပ်စွဲသည်မည်ရာ၏၊ ငါဘုရား၏တရားနှင့် လျော်သော တရားကိုလည်း ပြောကြားသည်မ,ည်ရာ၏၊ အကြောင်းနှင့်တကွ အယူသို့ ကျရောက်ခြင်းသည် တစုံတရာ ကဲ့ရဲ့ဖွယ် အကြောင်းသို့ မရောက်ပဲရှိရာ၏။

အာနန္ဒာ ထိုအယူလေးပါးတို့ဘုင် အကြင်ကမ္မ၀ါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏဘို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း ဖဿအကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏၊ အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့ သည်ကား။ပ။ အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏဘို့သည်ကား။ပ။အကြင်ကမ္မ၀ါဒီသမဏဗြာဟ္မဏဘိုသည်ကား ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်သည်

မဟုတ်၊ သူတပါးလည်း ပြုအပ်သည်မဟုတ်၊ အဲကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်၏၊ ထို သမဏဗြာဟ္မဏာဘို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း ဖဿအကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထို့အယူလေးပါးတို့တွင် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်၏ ဟူ၍ ပညတ်ကြကုန်သော ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် ဖဿကို ကြဉ်ထား၍ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားကုန်လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ၊အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်ကား။ပ။ အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏာဘို့သည်ကား။ပ။ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ သူတပါးလည်း ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကြကုန်သော ကမ္မဝါဒီ သမဏဗြာဟ္မဏာဘို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် ဖဿကိုကြဉ်ထား၍ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားကုန်လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။

အာနန္ဒာ ကိုယ်'ကာယ'ရှိခဲ့သော် ကိုယ်၌ဖြစ်သော စေ့ဆော်မှု 'ကာယသဉ္စေတနာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အတ္တင်းသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲ ဖြစ်၏၊ အာနန္ဒာ နှုတ်'ဝါစာ'ရှိခဲ့သော် နှုတ်၌ဖြစ်သော စေ့ဆော်မှု 'ဝစီသဉ္စေတနာ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အတ္တင်းသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲဖြစ်၏၊ အာနန္ဒာ စိတ်'မနော'ရှိခဲ့သော် စိတ်၌ဖြစ်သော စေ့ဆော်မှု'မနောသဉ္စေတနာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အတ္တင်းသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲဖြစ်၏၊ ဤစေတနာသည် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'အကြောင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ အကြင်ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု'ကာယသင်္ခါရ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ထိုကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု'ကာယသင်္ခါရ'ကို ကိုယ်တိုင်မှုလည်း ပြုစီရင်၏၊ အာနန္ဒာ အကြင်ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ ထိုကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု'ကာယသင်္ခါရ'ကို သူတပါးတို့မှုလည်း ပြုစီရင်ကုန်၏၊ အာနန္ဒာ အကြင်ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု'ကာယသင်္ခါရ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ ထိုကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု'ကာယသင်္ခါရ'ကို ကောင်းစွာ သိသည်ဖြစ်၍မှုလည်း ပြုစီရင်၏၊ အာနန္ဒာ အကြင်ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ ထိုကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ'ကို မသိမှု၍လည်း ပြုစီရင်၏။

အာနန္ဒာ အကြင် နှုတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု'ဝစီသင်္ခါရ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏ ထိုနှုတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ဝစီသင်္ခါရ'ကို ကိုယ်တိုင်မှုလည်း ပြုစီရင်၏၊ အာနန္ဒာ အကြင်နှုတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု'ဝစီသင်္ခါရ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည်ဖြစ်၏၊ ထိုနှုတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ဝစီသင်္ခါရ'ကို သူတပါးတို့မှုလည်း ပြုစီရင်ကုန်၏၊ အာနန္ဒာ အကြင်နှုတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု'ဝစီသင်္ခါရ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ထိုနှုတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ဝစီသင်္ခါရ'ကို ကောင်းစွာ သိသည်ဖြစ်၍မှုလည်း ပြုစီရင်၏။ပ။မသိမှု၍လည်း ပြုစီရင်၏။

အာနန္ဒာ အကြင်စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု'မနောသင်္ခါရ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည်ဖြစ်၏၊ ထိုနှုတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု'မနောသင်္ခါရ'ကို ကိုယ်တိုင်မှုလည်း ပြုစီရင်၏၊ အာနန္ဒာ အကြင်နှုတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'မနောသင်္ခါရ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည်ဖြစ်၏၊ ထိုနှုတ်ဖြင့်ပြုစီရင်မှု 'မနောသင်္ခါရ'ကို သူတပါးတို့မှုလည်း ပြုစီရင်

ကုန်၏၊ အာနန္ဒာ အကြင်နှုတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'မနောသဒ်ါရ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ ထိုနှုတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု'မနောသဒ်ါရ'ကို ကောင်းစွာ သိသည် ဖြစ်၍မူလည်း ပြုစီရင်၏။ပ။မသိမူ၍လည်း ပြုစီရင်၏။

အာနန္ဒာ ဤတရားတို့၌ မသိမှု'အဝိဇ္ဇာ'သည် ကျရောက်၏၊ အာနန္ဒာ အကြင် စေတနာကာယ့် ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ မသိမှု'အဝိဇ္ဇာ'၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထိုစေတနာကာယသည် မဖြစ်။ အကြင် စေဘနာဝစီစာ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည်ဖြစ်၏၊ မသိမှု'အဝိဇ္ဇာ'၏ သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထိုစေတနာဝစီစာသည် မဖြစ်။ အကြင် မနော ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ မသိမှု'အဝိဇ္ဇာ'၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထိုမနောကံသည် မဖြစ်။ ထိုစေတနာသည်(ချမ်းသာဆင်းရဲ၏)ပေါက်ရောက်ရာ လယ်မြေမဟုတ်။ပ။ ထိုစေတနာသည်(ချမ်းသာဆင်းရဲ၏)တည်ရာ ယာမြေမဟုတ်၊ ထိုစေတနာသည် (ချမ်းသာဆင်းရဲ၏) တည်ရာ အာယတနမဟုတ်။ပ။ အကြင် မနောဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ ထိုစေတနာသည် ချမ်းသာဆင်းရဲ၏ အကြောင်းမဟုတ်ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဋမသုတ်။

၆-ဥပဝါဏသုတ်

၂၆။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ဥပဝါဏသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

"အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်၏ဟု ပညတ်ကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ရှိကုန်၏၊ ဆင်းရဲကို သူတပါးပြုအပ်၏ဟု ပညတ်ကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ ရှိကုန်၏၊ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်၏ သူတပါးလည်း ပြုအပ်၏ဟု ပညတ်ကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ ရှိကုန်၏၊ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်သည်မဟုတ် သူတပါးလည်း ပြုအပ်သည်မဟုတ် အကြောင်းမဲ့ဖြစ်၏ ဟူ၍ ပညတ်ကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ ရှိကုန်၏။ ဤအရာ၌ အကျွန်ုပ်တို့၏ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်သို့ အယူရှိပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ ဟောကြားပါသနည်း၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် အဘယ်သို့ ပြောကြားသည် ရှိသော် မြတ်စွာဘုရား ဟောသော စကားကိုပင် အတုလိုက်၍ဆိုသည် မည်ပါကုန်အံ့နည်း၊ မြတ်စွာဘုရားကိုလည်း မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် မစွပ်စွဲသည် မည်ပါကုန်အံ့နည်း၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောသော တရားနှင့် လျော်သောတရားကိုလည်း ပြောသည် မည်ပါကုန်အံ့နည်း၊ အကြောင်းနှင့်တကွ အယူသို့ ကျရောက်ခြင်းသည် တစုံတရာ ကဲ့ရဲ့ဖွယ်သို့ မရောက်ပဲ ရှိပါအံ့နည်း"ဟု လျှောက်၏။

ဥပဝါဏ ဆင်းရဲကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတရားဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏၊အဘယ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သနည်း၊ တွေ့ဆိုမှု 'ဖဿ'ကို စွဲ၍ ဖြစ်၏၊ကြွေ ဿို ဆိုသောသူသည် ငါဘုရား ဟောသောစကား ကိုပင် အတုလိုက်၍ ဆိုသည်မည်၏၊ ငါဘုရားကိုလည်း မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် မစွပ်စွဲသည်မည် ရာ၏၊ငါဘုရား၏လည်း တရားနှင့်လျော်သော တရားကိုလည်း ပြောကြားသည်မည်ရာ၏၊ အကြောင်း နှင့်တကွ အယူသို့ ကျရောက်ခြင်းသည် ကဲ့ရဲ့ဖွယ် တစုံတရာသို့ မရောက်ပဲရှိရာ၏။

ဥပဝါဏ ထိုအယူလေးပါးတို့တွင် အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဆင်းရဲကို ကိုယ်ဝိုင်လည်း ပြုအပ်၏ဟု ပညာတ်ကြကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏာတို့၏ ဝေဒနာသည် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' အကြောင်း ခံကြောင့် ဖြစ်၏၊ အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်။ပ။ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်ကား။ပ။ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊သူတပါး ပြုအပ်သည် လည်းမဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ဖြစ်၏ဟူ၍ ပညတ်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏာတို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း တွေ့ထိမှု'ဖဿ' အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်၏။

ဥပဝါဏ ထိုအယူလေးပါးတို့တွင် ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်၏ဟု ပညတ်ကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ကို ကြဉ်ထား၍ ဆင်းရဲကို ခံစားကုန်လတ္တံ့. ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိ။ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏာတို့သည်ကား။ပ။ အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်။ပ။ ဆင်းရဲကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်သည်မဟုတ် သူတပါးလည်း ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ဖြစ်၏ဟု ပညတ်ကုန်၏၊ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ကို ကြဉ်ထား၍ ဆင်းရဲကို ခံစားကြကုန်လတ္တံ့. ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိဟု (ဟော တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ပစ္စယသုတ်

၂၇။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်း ခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်'ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်ပေါ်၏။

ရဟန်းတို့ အိုခြင်း 'ဇရာ'သေခြင်း 'မရဏ'သည် အဘယ်နည်း၊ ထိုထိုသတ္တဝါဘို့အား ထိုထိုဘုံ ဘဝ၌ အကြင်အိုခြင်း အိုသည်၏ အဖြစ် သွားကျိုးခြင်း ဆံဖြူခြင်း အရေတွန့်ခြင်း အသက်၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ကျက်ခြင်း ဟူသော ဤသဘောဘာရားကို အိုခြင်း'ဇရာ'ဟူ၍ ဆိုအပ် ၏။ ထိုဆို သတ္တဝါတို့၏ ထိုဆိုဘုံဘဝမှ ရွေ့လျောခြင်း ရွေ့လျောသည်၏အဖြစ် ပျက်ခြင်း ကွယ်ပျောက်ခြင်း အသက်ကို စွန့်ခြင်း သေခြင်း ဘဝအဆုံးကို ပြုခြင်း ခန္ဓာဘို့၏ ပျက်ခြင်း ကိုယ် ကောင်ကို ပစ်ချရခြင်းဟူသော သဘောတရား ကို သေခြင်း 'မရဏ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ ဤအိုခြင်း 'ဇရာ'သည်ငင်း သေခြင်း'မရဏ'သည်ငင်း ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသဘောတရားကို ဇရာမရဏဟူ၍ ဆို အပ်၏။ဇာတိ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း'ဇရာ'သေခြင်း'မရဏ'ဖြစ်ပေါ်၏၊ဇာတိချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာမရဏချုပ်၏၊ အင်္ဂါခြစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ်သည် ဇရာမရဏ၏ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်

ကြောင်း အကျင့်ပေတည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။ မှန်ကန်သောအမြင် မှန်ကန်သောအကြံ မှန်ကန်သောစကား မှန်ကန်သောအလုပ် မှန်ကန်သောအသက်မွေးမှု မှန်ကန်သောအားထုတ်မှု မှန်ကန်သောအောက်မေ့မှု မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှုတည်း။

ရဟန်းဘို့ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'ဟူသည် အဘယ်နည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဘဝဟူသည် အဘယ်နည်း ရဟန်းတို့ ပြင်းစွာစဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါးဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ နာမ်ရုပ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့သည် ဤသုံးပါးတို့ဟုဆိုသည်း။ ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ' နှုတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ဝစီသင်္ခါရ' စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'စိတ္တသင်္ခါရ'တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးပါးတို့ကို ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ဖြစ်ကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ကုန်၏၊အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည် သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။ မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။ မှန်ကန်သောတည်ကြည်မှုတည်း။

ရဟန်းတို့ အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ အကြောင်းကို သိ၏၊ ဤသို့ အကြောင်းတရား တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိ၏၊ ဤသို့ အကြောင်းတရား တို့၏ ချုပ်ရာကို သိ၏၊ ဤသို့ အကြောင်းတရားတို့၏ ချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏၊ထို့ကြောင့် ဤအရိယာတပည့်ကို အယူနှင့် ပြည့်စုံသူဟူ၍ဆိုင်း ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသူဟူ၍ဆိုင်း ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူဟူ၍ဆိုင်း ဤသူတော်ကောင်းတရားကို မြင်သူဟူ၍ဆိုင်း ကျင့်ဆဲ သေက္ခဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသူဟူ၍ဆိုင်း ကျင့်ဆဲသေက္ခဝိဇ္ဇာနှင့် ပြည့်စုံသူဟူ၍ဆိုင်း တရားအယဉ်သို့ ရောက်သူဟူ၍ဆိုင်း (ကိလေသာကို)ဖောက်ခဲ့နိုင်သော အရိယာပညာရှိဟူ၍ဆိုင်း အမြိုက်(နိဗ္ဗာန်) တံခါးသို့ ရောက်၍ တည်သူဟူ၍ဆိုင်း ဆိုအပ်၏။

ဆဋ္ဌမသုတ်။

၈-ဘိက္ခုသုတ်

၂၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အိုခြင်း 'ဇရာ'သေခြင်း 'မရဏ'ကို သိ၏၊ အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိ၏၊ အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'၏ ချုပ်ရာကို သိ၏၊ အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'ကို သိ၏။ပ။ ဘဝကို သိ၏။ပြင်းစွာစဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'ကို သိ၏။တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကို သိ၏။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ကို သိ၏။ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ကို သိ၏။ တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါး သဠာယတနကို သိ၏။ နာမ်ရုပ်ကို သိ၏။ သိမှု 'ဝိညာဏ်'ကို သိ၏။ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ကို သိ၏။ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိ၏။ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့၏ ချုပ်ရာကို သိ၏၊ ပြုစီရင်မှု သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏။

ရဟန်းဘို အိုခြင်း 'ဇရာ'သေခြင်း 'မရဏ'သည် အဘယ်နည်း။ ထိုထို သတ္တဝါတို့အား ထိုဆိုဘုံဘဝ၌ အိုခြင်း အို သည်၏အဖြစ် သွားကျိုးခြင်း ဆံဖြူခြင်း အရေတွန့်ခြင်း အသက်၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း ကွေ့ခြေ ကို၏ ရင့်ကျက်ခြင်းဟူသော ဤသဘောတရားကို ဒုံခြင်း 'ဇရာ'ဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုဆိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုထို ဘုံဘဝမှ ရွေ့လျောခြင်း ရွေ့လျောသည်၏အဖြစ် ပျက်ခြင်း ကွယ်ပျောက်ခြင်း အသက်ကို စွန့်ခြင်း သေခြင်း ဘဝအဆုံး ကွဲပြုခြင်း ခန္ဓာတို့၏ ပျက်ခြင်း ကိုယ် ကောင်ကို ပစ်ချခြင်း ဟူသော ဤသဘောတရားကို မရဏဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ ဤအိုခြင်း 'ဇရာ'သေခြင်း 'မရဏ'သည်ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသဘောတရားကို အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ဇာတိဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ဖြစ်၏၊ဇာတိချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာမရဏ ချုပ်၏၊ ဒုက်ခရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည် ဇရာမရဏ ချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဘည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။ မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။ မှန်ကန်သောတည်ကြည်မှုတည်း။

ရဟန်းတို့ ဇာတိဟူသည် အဘယ်နည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဘဝဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဥပါဒါန်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တဏှာဟူသည် အဘယ်နည်း။ ဝေဒနာဟူသည်။ ဖဿဟူသည်။ သဠာယတနဟူသည်။ နာမ်ရုပ်ဟူသည်။ ဝိညာဏ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ ရဟန်းတို့ ပြုစီရင်မှု'သင်္ခါရ'တို့သည် ဤသုံးပါးတို့ဘည်း၊ ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ' နှုတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ဝစီသင်္ခါရ' စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'စိတ္တသင်္ခါရ'တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကို သင်္ခါရဘို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ချုပ်ကုန်၏၊ အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင်လျှင် သင်္ခါရတို့ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။ မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။ မှန်ကန်သောတည်ကြည်မှုတည်း။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဇရာမရဏကို သိ၏၊ ဤသို့ ဇရာမရဏဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိ၏၊ ဤသို့ ဇရာမရဏ၏ချုပ်ရာကို သိ၏၊ဤသို့ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏၊ ဤသို့ ဇာတိကို သိ၏။ပ။ ဘဝကို။ဥပါဒါန်ကို။တဏှာကို။ဝေဒနာကို။ဖဿကို။ သဠာယတနကို။နာမ်ရုပ်ကို။ဝိညာဏ်ကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ သင်္ခါရဘို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို။ သင်္ခါရတို့၏ချုပ်ရာကို။ သင်္ခါရဘို့၏ ချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို ကောင်းသောအယူနှင့် ပြည့်စုံသူဟူ၍ဆိုင်း ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသူဟူ၍ဆိုင်း ဤ သူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူဟူ၍ဆိုင်း ဤ သူတော်ကောင်းတရားကို ရှုမြင်သူဟူ၍ဆိုင်း ကျင့်ဆဲ သေက္ခာဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံသူဟူ၍ဆိုင်း ကျင့်ဆဲဒသက္ခဝိဇ္ဇာနှင့် ပြည့်စုံသူဟူ၍ဆိုင်း တရားအယဉ်သို့ရောက်သူဟူ၍ဆိုင်း(ကိလေသာကို) ဖောက်ခွဲနိုင်သော အရိယာပညာရှိဟူ၍ဆိုင်း အမြိုက်နိဗ္ဗာန်၏ တံခါးသို့ ရောက်၍တည်သူဟူ၍ဆိုင်း ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်ဘုရားမူ၏)။

အဋ္ဌမ သုတ်။

၉-သမဏပြာဟ္မဏသုတ်

၂၉။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ၌။ပ။ ရဟန်းတို့ အကြင် သမဏတို့သည်၎င်း ပြာဟ္မဏတို့သည်၎င်း အိုခြင်း‘ဇရာ’ သေခြင်း‘မရဏ’ကို မသိကုန်၊ အိုခြင်း‘ဇရာ’ သေခြင်း‘မရဏ’၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိကုန်၊အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း‘မရဏ’၏ ချုပ်ရာကို မသိကုန်၊ အိုခြင်း‘ဇရာ’ သေခြင်း‘မရဏ’၏ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်။ ပဋိသန္ဓေနေမှု‘ဇာတိ’ကို မသိကုန်။ပ။ ဘဝကို။ပြင်းစွာ စဲလမ်းမှု‘ဥပါဒါန်’ကို။ တပ်မက်မှု‘တဏှာ’ကို။ ခံစားမှု‘ဝေဒနာ’ကို။တွေ့ထိမှု‘ဖဿ’ကို။တည်ရာ‘အာယတန’ခြောက်ပါး သဋ္ဌာယတနကို။နာမ်ရုပ်ကို။ သိမှု‘ဝိညာဏ်’ကို။ပြုစီရင်မှု‘သင်္ခါရ’တို့ကို ပြုစီရင်မှု‘သင်္ခါရ’တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို။ ပြုစီရင်မှု‘သင်္ခါရ’တို့၏ချုပ်ရာကို။ပြုစီရင်မှု‘သင်္ခါရ’တို့ ချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို မသိကုန်။ ရဟန်းတို့ ထို သမဏတို့ကို၎င်း ပြာဟ္မဏာဘို့ကို၎င်း သမဏတို့၌မူလည်း သမဏဟူ၍ မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ပြာဟ္မဏတို့၌မူလည်း ပြာဟ္မဏဟူ၍ မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏ၏ အဖြစ်ကို၎င်း ပြာဟ္မဏ၏အဖြစ်ကို၎င်း မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်ဘိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ မနေရကုန်။

ရဟန်းတို့ အကြင်သမဏတို့သည်၎င်း ပြာဟ္မဏာဘို့သည်၎င်း ဇရာမရဏကို သိကုန်၏၊ ဇရာမရဏ၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊ဇရာမရဏ၏ချုပ်ရာကို သိကုန်၏၊ဇရာမရဏ၏ချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိကုန်၏၊ ဇာတိကို သိကုန်၏။ပ။ ဘဝကို။ဥပါဒါန်ကို။တဏှာကို ဝေဒနာကို။ဖဿကို။သဋ္ဌာယတနကို။နာမ်ရုပ်ကို။ဝိညာဏ်ကို။သင်္ခါရတို့ကို သိကုန်၏၊ သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာကို သိကုန်၏၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသမဏာဘို့ကို၎င်း ပြာဟ္မဏတို့ကို၎င်း သမဏတို့၌မူလည်း သမဏဟူ၍ သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ပြာဟ္မဏတို့၌မူလည်း ပြာဟ္မဏဟူ၍ သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ထိုအသျှင်ကိုသည် သမဏအဖြစ်ကို၎င်းပြာဟ္မဏ အဖြစ်ကို၎င်း မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဒုတိယ သမဏပြာဟ္မဏသုတ်

၃၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌(သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ။ပ။ ရဟန်းတို့ အကြင် သမဏ ပြာဟ္မဏတို့သည် အိုခြင်း‘ဇရာ’သေခြင်း ‘မရဏ’ကို မသိကုန်၊ အိုခြင်း‘ဇရာ’သေခြင်း‘မရဏ’ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိကုန်၊ အိုခြင်း ‘ဇရာ’သေခြင်း ‘မရဏ’၏ ချုပ်ရာကို မသိကုန်၊ အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း‘မရဏ’၏ ချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်၊ ထိုသမဏပြာဟ္မဏတို့သည် အိုခြင်း ‘ဇရာ’သေခြင်း ‘မရဏ’ကို လွန်၍ တည်ကုန်လတ္တံ့ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်။ ပဋိသန္ဓေနေမှု‘ဇာတိ’ကို မသိကုန်။ပ။ ဘဝကို။ပြင်းစွာစဲလမ်းမှု‘ဥပါဒါန်’ကို။တပ်မက်မှု‘တဏှာ’ကို။ခံစားမှု‘ဝေဒနာ’ကို။ထိတွေ့မှု‘ဖဿ’ကို။တည်ရာ‘အာယတန’ခြောက်ပါးသဋ္ဌာယတနကို။ နာမ်ရုပ်ကို။ သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ကို။ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ကို မသိကုန်၊ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့၏

ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိကုန်၊ပြုစီရင်မှု‘သင်္ခါရ’ဘို့ ချုပ်ရာကို မသိကုန်၊ပြုစီရင်မှု‘သင်္ခါရ’တို့ ချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပြုစီရင်မှု‘သင်္ခါရ’တို့ကို လွန်၍ တည်ကုန်လတ္တံ့ဟူသော ဤအကြောင်း မျိုးသည် မရှိနိုင်ဟု ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဒုကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဇရာမရဏကို သိကုန်၏၊ ဇရာ မရဏဘို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊ ဇရာမရဏချုပ်ရာကို သိကုန်၏၊ ဇရာမရဏချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဇရာမရဏကို လွန်၍ တည်ကုန်လတ္တံ့ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် ရှိနိုင်၏။

ဇာတိကို သိကုန်၏။ပ။ ဘဝကို။ဥပါဒါန်ကို။ တဏှာကို။ ဝေဒနာကို။ ဖဿကို။ သဠာယတနကို။ နာမ်ရုပ်ကို။ဝိညာဏ်ကို။ သင်္ခါရတို့ကို သိကုန်၏၊သင်္ခါရတို့၏ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊သင်္ခါရတို့ ချုပ်ရာကို သိကုန်၏၊ သင်္ခါရတို့ချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် သင်္ခါရဘို့ကို လွန်၍ တည်ကုန်လတ္တံ့ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် ရှိနိုင်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် ဒသဗလဝဂ် ပြီး၏။

၄-ကဋ္ဌာရခတ္တိယဝဂ် ၁-ဘူတသုတ်

၃၁။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်သာရိပုတြာကို ခေါ်တော်မူ၏၊ သာရိပုတြာ ပါရာယနဝဂ် အဇိတလုလင်မေးအပ်သော အမေး၌—

“(အသျှင်ဘုရား)ဤသာသနာတော်၌ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သိအပ်ပြီးသော တရားရှိကုန်၏၊ များစွာသော အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သည်း ကျင့်ဆဲဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကျင့်ကို အကျွန်ုပ် မေးအပ်သော ရင့်ကျက်သော ပညာရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူပါလေ၃”ဟု ဤဘရားစကားကို ဟောအပ်ပြီ။

သာရိပုတြာ အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သော ဤတရား၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အဘယ်သို့ မှတ်အပ်သနည်း ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်သာရိပုတြာကို မိန့်တော်မူ၏။ပ။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်သာရိပုတြာကို မိန့်တော်မူ၏၊ သာရိပုတြာ ပါရာယနဝဂ် အဇိတလုလင်မေးအပ်သော အမေး၌—

“(အသျှင်ဘုရား)ဤသာသနာတော်၌ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သိအပ်ပြီးသောတရား ရှိကုန်၏၊ များစွာသော အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ကျင့်ဆဲဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကျင့်ကို အကျွန်ုပ် မေးအပ်သော ရင့်ကျက်သော ပညာရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူပါလေ၃”ဟု ဤတရားစကားကို ဟောအပ်ပြီ။

သာရိပုတြာ အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သော ဤတရား၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အဘယ်သို့ မှတ်အပ်သည်ဟု မေးတော်မူပြန်၏၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။

သာရိပုတြာ "ဤသည်ကား ခန္ဓာငါးပါးတည်း"ဟု ရှုလေ့ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား "ဤသည်ကား ခန္ဓာငါးပါးတည်း"ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှု၏၊ "ဤသည်ကား ခန္ဓာငါးပါးတည်း"ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုပြီး၍ ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ ကျင့်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "ထိုခန္ဓာငါးပါးသည် အာဘာဝရလျှင် ဖြစ်ခြင်းရှိ၏"ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှု၏၊ "ထိုခန္ဓာငါးပါးသည် အာဟာရလျှင် ဖြစ်ခြင်းရှိ၏"ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုပြီး၍ အာဟာရလျှင်ဖြစ်ခြင်းရှိသော ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်မက်မှုကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ "ထို အာဘာဝရချုပ်ခြင်းကြောင့် ခန္ဓာငါးပါးသည် ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏"ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ကောင်းသောပညာဖြင့် ရှု၏၊ "ထိုအာဟာရချုပ်ခြင်းကြောင့် ခန္ဓာငါးပါးသည် ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏"ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှု၍ ချုပ်ခြင်း သဘောရှိသော ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့လျှင် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ဖြစ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့လျှင် သိအပ်ပြီးသော တရားရှိသူဖြစ်သနည်း အသျှင်ဘုရား "ဤသည်ကား ခန္ဓာငါးပါးတည်း"ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ကောင်းသောပညာဖြင့် ရှု၏၊ "ဤသည်ကား ခန္ဓာငါးပါးတည်း"ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုပြီး၍ ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှုကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မစဲလမ်းမှု၍ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ "ထိုခန္ဓာငါးပါးသည် အာဟာရလျှင် ဖြစ်ခြင်းရှိ၏"ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ကောင်းသောပညာဖြင့် ရှု၏၊ "ထိုခန္ဓာငါးပါးသည် အာဟာရလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏"ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုပြီး၍ အာဟာရလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်မက်မှုကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ "ထို အာဘာဝရချုပ်ခြင်းကြောင့် ခန္ဓာငါးပါးသည် ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏"ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ကောင်းသောပညာဖြင့် ရှု၏၊ "ထိုအာဟာရချုပ်ခြင်းကြောင့် ခန္ဓာငါးပါးသည် ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏"ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှု၍ ချုပ်ခြင်း သဘောရှိသော ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့လျှင် သိအပ်ပြီးသော တရားရှိသူ ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့လျှင် ပါရာယနဝဂ် အဇိတလုလင် မေးအပ်သော အမေးဌ—

"(အသျှင်ဘုရား)ဤ ပဝေဏနာတော်၌ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ဘို့သည် သိ အပ်ပြီးသော တရားရှိကုန်၏၊ များစွာသော အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ဘို့သည်လည်း ကျင့်ဆဲဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဘို့၏ အကျင့်ကို အကျွန်ုပ် မေးအပ်သော ရင့်ကျက်သော ပညာရှိဒေဝါမူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူပါလေ့"ဟု ဤဘုရားစကားကို ဟောအပ်ပြီ။

အသျှင်ဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ဤတရား၏ အနက်ကို ဤသို့လျှင် အကျယ်အားဖြင့် အကျွန်ုပ် သိပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ ကောင်းစွ ကောင်းစ၊ သာရိပုတြာ "ဤသည်ကား ခန္ဓာငါးပါးတည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အဘိုင်း ကောင်းသောပညာဖြင့် မြင်၏၊ "ဤသည်ကား ခန္ဓာငါးပါးတည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ကောင်းသောပ,ညာဖြင့် မြင်၍ ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ "ထိုခန္ဓာငါးပါးသည် အာဟာရလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏" ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသောပ,ညာဖြင့် မြင်၏၊ "ထိုခန္ဓာငါးပါးသည် အာဟာရလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏" ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသောပညာဖြင့် မြင်၍ အာဟာရကြောင့် ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်မက်မှုကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ "ထိုအာဟာရချုပ်ခြင်းကြောင့် ခန္ဓာငါးပါးသည် ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ကောင်းသောပညာဖြင့် မြင်၏၊ "ထိုအာဟာရချုပ်ခြင်းကြောင့် ခန္ဓာငါးပါးသည် ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏" ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် မြင်၍ ချုပ်ခြင်း သဘောရှိသော ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ သာရိပုတြာ ဤသို့လျှင် ကျင့်ဆဲဖြစ်၏။

သာရိပုတြာ အဘယ်သို့လျှင် သိအပ်ပြီးသော တရားရှိသူဖြစ်သနည်း။ သာရိပုတြာ "ဤသည်ကား ခန္ဓာငါးပါးတည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် မြင်၏၊ "ဤသည်ကား ခန္ဓာငါးပါးတည်း" ဟုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့်မြင်၍ ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှုကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မစဲလမ်းမှု၍ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်မြောက်ခြင်းသည်ဖြစ်၏၊ "ထိုခန္ဓာငါးပါးသည် အာဟာရလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏" ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် မြင်၏၊ "ထိုခန္ဓာငါးပါးသည် အာဟာရလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏" ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် မြင်၍ အာဟာရလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှုကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မစဲလမ်းမှု၍ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ သာရိပုတြာ ဤသို့လျှင် သိအပ်ပြီးသော တရားရှိသူ ဖြစ်၏။ သာရိပုတြာ ဤသို့လျှင် ပါရာယနဝဂ် အဇိတလုလင် မေးအပ်သော အမေးဌ—

"(အသျှင်ဘုရား) ဤသာသနာတော်၌ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သိအပ်ပြီးသော တရားရှိကုန်၏၊ မျှားစွာသော အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကျင့်ဆဲဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကျင့်ကို အကျွန်ုပ် မေးအပ်သော ရင့်ကျက်သော ပညာရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူပါလော့" ဟု ဤတရားစကားကို ဟောအပ်ပြီ။

သာရိပုတြာ အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သော ဤတရား၏ အနက်ကို ဤသို့လျှင် အကျယ်အားဖြင့် မှတ်အပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ကဋ္ဌာရသုတ်

၃၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ကဋ္ဌာရခတ္တိယမည်သော ရဟန်းသည် အာသျင်သာရိပုတြာဆံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အာသျင်သာရိပုတြာနှင့်အဘူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေ၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အာသျင်သာရိပုတြာအား ဤစကားကို လျှောက်၏ "ငါ့သျင်သာရိပုတြာ မောဋ္ဌိယဒဂ္ဂါနမည်ဒသာရဟန်းသည် သိက္ခာကို ချ၍ လူထွက်၏"ဟု လျှောက်၏။ ထိုအသျင်သည် ဤမမ္မဝိနယ (သာသနာတော်)၌သက်သာရာကို မရခဲ့လေတကားဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ သို့ဖြစ်လျှင် အသျင်သာရိပုတြာသည် ဤမမ္မဝိနယ(သာသနာတော်)၌ သက်သာရာကို ရပါသလောဟု (မေးလျှောက်ပြန်၏)။ ငါ့သျင် ငါသည် ယုံမှား မရှိဟု(မိန့်ဆို၏)။ငါ့သျင် နောက်အခါ၌လည်း သက်သာရာ ရပါမည်လောဟု လျှောက်ပြန်၏။ ငါ့သျင် ငါသည် တွေးတောခြင်း မရှိဟု (မိန့်ဆို၏)။ထိုအခါ ကဋ္ဌာရခတ္တိယရဟန်းသည် နေရာမှဆ၍ မြတ်စွာဘုရားဆံသို့ ချဉ်းကပ်ကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့သော စကားကို လျှောက်၏ "အသျင်ဘုရား အသျင်သာရိပုတြာသည် ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ တဖန် ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏"ဟူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြား၏ဟူသည် မှန်သလောဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ထိုပုဒ် ထိုသဒ္ဒါတို့ဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ကို (တိုက်ရိုက်) မဆိုပါဟု လျှောက်၏၊ သာရိပုတြာ မည်သည့် ပရိယာယ်မျိုးဖြင့်မဆို အမျိုးကောင်းသားသည် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြား၏၊ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ ပြောကြားသည်ကို ပြောကြားသောအားဖြင့် မှတ်အပ်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ အသျင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း ထိုပုဒ် ထိုသဒ္ဒါတို့ဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ကို (တိုက်ရိုက်)မဆိုပါဟု ဤသို့ လျှောက်ထားပြီးသည် မဟုတ်ပါလောဟု လျှောက်၏။

ငါ့သျင်သာရိပုတြာ သင်သည် အဘယ်သို့ သိသောကြောင့် အဘယ်သို့ မြင်သောကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ် အကျိုးငှါ တဖန်ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏"ဟူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြား၏ဟူသည် မှန်သလောဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ထိုပုဒ် ထိုသဒ္ဒါတို့ဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ကို (တိုက်ရိုက်) မဆိုပါဟု လျှောက်၏၊ သာရိပုတြာ မည်သည့် ပရိယာယ်မျိုးဖြင့်မဆို အမျိုးကောင်းသားသည် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြား၏၊ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ ပြောကြားသည်ကို ပြောကြားသောအားဖြင့် မှတ်အပ်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ အသျင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း ထိုပုဒ် ထိုသဒ္ဒါတို့ဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ကို (တိုက်ရိုက်)မဆိုပါဟု ဤသို့ လျှောက်ထားပြီးသည် မဟုတ်ပါလောဟု လျှောက်၏။

ငါ့သျင်သာရိပုတြာ သင်သည် အဘယ်သို့ သိသောကြောင့် အဘယ်သို့ မြင်သောကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ် အကျိုးငှါ တဖန်ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားသနည်းဟု သင့်ကို မေးကြမူ သင် အဘယ်သို့ ဖြေကြားမည်နည်း ဟု မေးတော်မူ၏။ ငါ့သျင်သာရိပုတြာ သင်သည်

အဘယ်သို့ သိသောကြောင့် အဘယ်သို့ မြင်သောကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ် အကျိုးငှါ တဖန် ပြုဖွယ်မရှိတော့ပြီ ဟု သိပါ၏ ဟု အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့ ဟု လျှောက်၏။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမှန်အစရှိသနည်းဟု ဤသို့ သင့်ကို မေးကြကုန်မူ သင်အဘယ်သို့ ဖြေကြားမည်နည်း ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'သည် အဘယ်တရားလျင် အကြောင်းရှိသနည်း။ပ။ အဘယ်တရားလျှင် အမှန်အစရှိသနည်းဟု ဤသို့ မေးကြကုန်မူ ငါ့သျှင်တို့ ပဋိသန္ဓေနေမှု'ဇာတိ'သည် ဘဝလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဘဝလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိ၏၊ ဘဝကြောင့်ဖြစ်၏၊ ဘဝလျှင် အမှန်အစရှိ၏ ဟူ၍ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့ဟု လျှောက်၏။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဘဝသည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်ကြောင့်ဖြစ်သနည်း၊ သင်အဘယ် အမှန်အစရှိသနည်းဟု မေးကြကုန်မူ သင်အဘယ်သို့ ဖြေကြားမည်နည်းဟု မေးတော်မူ၏။အသျှင်ဘုရား ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဘဝသည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမှန်အစရှိသနည်းဟု သင့်ကို မေးကြကုန်မူ သင်အဘယ်သို့ ဖြေကြားမည်နည်းဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဘဝသည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမှန်အစရှိသနည်းဟု သင့်ကို မေးကြကုန်မူ ငါ့သျှင်တို့ ဘဝသည် ဥပါဒါန်လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဥပါဒါန်လျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိ၏၊ ဥပါဒါန်ကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဥပါဒါန်လျှင် အမှန်အစရှိ၏ ဟူ၍ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့ဟု လျှောက်၏။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'သည်။ပ။ ဤသို့ သင့်ကို မေးကြကုန်မူ။ သာရိပုတြာ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'သည်၊ 'အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမှန်အစရှိသနည်းဟု သင့်ကို မေးကြကုန်မူ သင်အဘယ်သို့ ဖြေကြားမည်နည်းဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမှန်အစရှိသနည်းဟု သင့်ကို မေးကြကုန်မူ ငါ့သျှင်တို့ တပ်မက်မှု'တဏှာ'သည် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဝေဒနာလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိ၏၊ ဝေဒနာကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာလျှင် အမှန်အစရှိ၏ဟူ၍ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ဖြေကြားပါအံ့ဟု လျှောက်၏။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ သင်သည် အဘယ်သို့ သိသောကြောင့် အဘယ်သို့ မြင်သောကြောင့် ဝေဒနာဘို့၌ နှစ်သက်ခြင်း မထင်ပါသနည်းဟု ဤသို့ မေးကြကုန်မူ သင်အဘယ်သို့ ဖြေကြားမည်

နည်းဟု မိန့်တော်မူ၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ သင်သည် အဘယ်သို့ သိသောကြောင့် အဘယ်သို့ မြင်သောကြောင့် ဝေဒနာတို့၌ နှစ်သက်ခြင်း မထင်ပါသနည်းဟု ဤသို့ မေးကြကုန်မူ ငါ့သျှင်တို့ ခံစားမှု'ဝေဒနာ'တို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း၊ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း ဟူမူ—သုခဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာတို့တည်း၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤဝေဒနာသုံးပါးတို့သည် စင်စစ် မမြဲကုန်၊ အကြင် တရားသည် မမြဲ၊ ထိုတရားသည် ဆင်းရဲဒုက္ခတည်း၊ ဤသို့ သိသည်ရှိသော် ဝေဒနာတို့၌ နှစ်သက်ခြင်း မထင်ဟူ၍ အကျွန်ုပ် ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့၊ ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့ဟု လျှောက်၏။

သာရိပုတြာ ကောင်းစွ ကောင်းစွ၊ ဝေဒနာဟူသမျှ အားလုံးသည် ဒုက္ခ ဖြစ်၏ ဟူသော ဤစကားသည် ထိုတရား၏ အနက်ကိုပင် အကျဉ်းအားဖြင့် ဖြေကြားခြင်းငှါ အကြောင်း ပရိယာယ်ပင် ဖြစ်၏။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ သင်သည် အဘယ်သို့ လွတ်မြောက်ခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု'ဇာတိ' ကုန်ပြီ၊မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ဤအရဟတ္တဖိုလ် အကျိုးငှါ တဖန် ပြုဖွယ် မရှိကောင်းပြီဟု သိ၏ ဟူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားပါသနည်း ဟု မေးလာကြကုန်မူ သင်အဘယ်သို့ ဖြေကြားမည်နည်းဟု မိန့်တော်မူ၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ သင်သည် အဘယ်သို့ လွတ်မြောက်ခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာဘိ'ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးငှါ တဖန်ပြုဖွယ် မရှိပြီဟု ဤသို့ သိ၏ဟူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားသနည်းဟု မေးလာကြကုန်မူ ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် အဋ္ဌတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်သော လွတ်မြောက်ခြင်းကြောင့် ပြင်းစွာ စဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဟူသမျှအားလုံးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အကြောင်းအခြင်းအရာအားဖြင့် သတိရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော အကျွန်ုပ်ကို အာသဝေါတရားတို့သည် မစီးဝင်နိုင်ကုန်၊ မိမိကိုယ်ကိုလည်း အယုတ်အားဖြင့် မသိ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် သတိနှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်၍ နေပါ၏ဟု လျှောက်၏။

သာရိပုတြာ ကောင်းစွ ကောင်းစွ၊ သမဏဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားအပ်သော အာသဝေါတရား ဘို့၌ ငါယုံမှားမရှိ၊ ထိုအာသဝေါတရားတို့ကို ငါပယ်ပြီးပြီလော ဟူ၍လည်း တွေးတောမှု မဖြစ်ဟူသော ဤစကားသည် ထိုတရား၏ အနက်ကိုပင် အကျဉ်းအားဖြင့် ဖြေကြားခြင်းငှါ အကြောင်း ပရိယာယ်ဖြစ်ပေ၏ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူပြီး၍ နေရာမှထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရား ကွယ်သွား၍ မကြ မြင့်မီပင် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏—"ငါ့သျှင်တို့ ဤအရာကို မေးလိမ့်မည်ဟု ကြိုတင်၍ မသိသေးသော ငါ့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ပဌမပြဿနာကို မေးတော်မူ၏၊ ထို ငါ့အား နှောင့်နှေးခြင်းဖြစ်ခဲ့၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ငါ့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ပဌမပြဿနာကို ဝမ်းမြောက်တော်မူ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ထို့ငါ့အား ဤသို့သော ဒုကြံသည် ဖြစ်၏၊ တနေ့လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အားတမျိုးတမျိုးသော ပုဒ်တို့ဖြင့်တမျိုးတမျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ တနေ့လုံးလည်း ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား တမျိုးတမျိုးသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တမျိုးတမျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို ဖြေကြားအံ့၊ တညဉ့်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အား တမျိုးတမျိုးသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တမျိုးတမျိုးသော

ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ တည်၌လုံးလည်း ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား တမျိုးတမျိုးသော ပုဒ်ဘို့ဖြင့် တမျိုးတမျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို ဖြေကြားအံ့၊ တည်၌တနေ့ပတ်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အား တမျိုးတမျိုးသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တမျိုးတမျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ တည်၌တနေ့ပတ်လုံးလည်း ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား တမျိုးတမျိုးသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တမျိုးတမျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို ဖြေကြားအံ့။ နှစ်ည၌နှစ်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို တမျိုးတမျိုးသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တမျိုး တမျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ နှစ်ည၌နှစ်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား ထိုအနက်ကို ဖြေကြားအံ့။ သုံးည၌ သုံးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အား။ပ။ ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ သုံးည၌ သုံးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား။ပ။ ထိုအနက်ကို ဖြေကြားအံ့။ လေးည၌ လေးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အား ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ လေးည၌ လေးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား ထိုအနက်ကို ဖြေကြားအံ့။ငါးည၌ ငါးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အား ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ ငါးည၌ ငါးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား ထိုအနက်ကို ဖြေကြားအံ့။ ခြောက်ည၌ ခြောက်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အား ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ ခြောက်ည၌ ခြောက်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား ထိုအနက်ကို ဖြေကြားအံ့။ ခုနစ်ည၌ ခုနစ်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အား တမျိုးတမျိုးသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တမျိုးတမျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ ခုနစ်ည၌ခုနစ်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား တမျိုးတမျိုးသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တမျိုးတမျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို ဖြေကြားအံ့ ဟု အကြံသည်ဖြစ်၏”ဟု မိန့်ဆို၏။

ထိုအခါ ကဋ္ဌာရခတ္တိယရဟန်းသည် နေရာမှထကာ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏— “အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် ခြသေ့မင်း၏ ကြုံဝါးခြင်းကဲ့သို့ ကြုံဝါးပါ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤအရာကို မေးသိမ့်မည်ဟု ကြိုတင်၍မသိသေးသော ငါ့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ပဌမပြဿနာကို မေ•တော်မူ၏၊ ထို၌ငါ့အား နှောင့်နှေးခြင်းဖြစ်ခဲ့၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ငါ့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ပဌမပြဿနာကို ဝမ်းမြောက်စေတော်မူ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ထို၌ငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏။ တနေ့လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို တမျိုးတမျိုးသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တမျိုးတမျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ တနေ့လုံးလည်း ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား တမျိုးတမျိုးသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တမျိုးတမျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို ဖြေကြားအံ့။ တည်၌ပတ်လုံးလည်း။ပ။ တည်၌တနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို။ပ။ နှစ်ည၌နှစ်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို။ပ။ သုံးည၌သုံးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို။ပ။ လေးည၌ လေးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း။ ငါးည၌ ငါးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း။ ခြောက်ည၌ ခြောက်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း။ ခုနစ်ည၌ ခုနစ်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို တမျိုးတမျိုးသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တမျိုးတမျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ ခုနစ်ည၌ ခုနစ်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား တမျိုး

တမျိုးသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တမျိုးတမျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို ဖြေကြားအံ့ဟု အကြံသည်ဖြစ်၏ ဟု ကြုံးဝါးပါ၏"ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း သာရိပုတြာအား အကြင်မမှမဝတ် သာဝကပါရမီဉာဏ်၌ ထိုးထွင်း၍ သိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် တနေ့လုံးလည်း ငါဘုရားသည် သာရိပုတြာအား တမျိုးတမျိုးသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တမျိုးတမျိုးသောပရိယာယ်တို့ဖြင် ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ တနေ့လုံးလည်း သာရိပုတြာသည် ငါဘုရားအား တမျိုးတမျိုးသော ပုဒ်ဘို့ဖြင့် တမျိုးတမျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို ဖြေကြားရာ၏။ တညဉ့်ပတ်လုံးလည်း ငါဘုရားသည် သာရိပုတြာအား တမျိုးတမျိုးသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တမျိုးဘမျိုးသော ပရိယာယ်ဘို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ တညဉ့်ပတ်လုံးလည်း သာရိပုတြာသည် ငါဘုရားအား ထိုအနက်ကို ဖြေကြားရာ၏၊တညဉ့်တနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါဘုရားသည် သာရိပုတြာအား ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ တညဉ့်ဘနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း သာရိပုတြာသည် ငါဘုရားအား ထိုအနက်ကို ဖြေကြားရာ၏။နှစ်ညဉ့်နှစ်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါဘုရားသည် သာရိပုတြာအား ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ နှစ်ညဉ့်နှစ်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း သာရိပုတြာသည် ငါဘုရားအား ထိုအနက်ကို ဖြေကြားရာ၏၊ သုံးညဉ့်သုံးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါဘုရားသည် သာရိပုတြာအား ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊သုံးညဉ့်သုံးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း သာရိပုတြာသည် ငါဘုရားအား ထိုအနက်ကို ဖြေကြားရာ၏၊ လေးညဉ့်လေးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါဘုရားသည် သာရိပုတြာအား ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊လေးညဉ့်လေးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း သာရိပုတြာသည် ငါဘုရားအား ထိုအနက်ကို ဖြေကြားရာ၏၊ ငါးညဉ့်ငါးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါဘုရားသည် သာရိပုတြာအား ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ ငါးညဉ့်ငါးနေ့တို့ပတ်လုံးလည်း သာရိပုတြာသည် ငါဘုရားအား ထိုအနက်ကို ဖြေကြားရာ၏၊ ခြောက်ညဉ့်ခြောက်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါဘုရားသည် သာရိပုတြာအား ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ ခြောက်ညဉ့်ခြောက်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း သာရိပုတြာသည် ငါဘုရားအား ထိုအနက်ကို ဖြေကြားရာ၏၊ ခုနစ်ညဉ့် ခုနစ်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း ငါဘုရားသည် သာရိပုတြာအား တမျိုးတမျိုးသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တမျိုးတမျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို အကယ်၍ မေးငြားအံ့၊ ခုနစ်ညဉ့် ခုနစ်နေ့တို့ပတ်လုံးလည်း သာရိပုတြာသည် ငါဘုရားအား တမျိုးတမျိုးသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တမျိုးတမျိုးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ထိုအနက်ကို ဖြေကြားရာ၏၊ထိုမှမဝတ်သာဝက ပါရမီဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ဉာဏဝတ္ထုသုတ်

၃၃။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား လေးဆယ့်လေးပါး ကုန်သော ဉာဏ်ဟူသော တည်ရာ 'ဉာဏဝတ္ထု' တို့ကို ဟောကြားပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောကြားအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုရဟန်းဘို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ လေးဆယ့်လေးပါးကုန်သော ဉာဏ်ဟူသော တည်ရာ'ဉာဏဝတ္ထု'တို့သည် အဘယ်တိုနည်း၊ အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ၌ သိသောဉာဏ်၊ အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း၌ သိသောဉာဏ်၊ အိုခြင်း'ဇရာ' သေခြင်း'မရဏ'၏ ချုပ်ရာ၌ သိသောဉာဏ်၊ အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'၏ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်၌ သိသောဉာဏ်၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'၌ သိသောဉာဏ်၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း၌ သိသောဉာဏ်၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'၏ချုပ်ရာ၌ သိသောဉာဏ်၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'၏ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ သိသောဉာဏ်၊ ဘဝ၌သိသောဉာဏ်၊ ဘဝ၏ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း၌ သိသောဉာဏ်၊ ဘဝ၏ချုပ်ရာ၌ သိသောဉာဏ်၊ ဘဝ၏ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်၌ သိသောဉာဏ်၊ ပြင်းစွာစဲ့လင်းမှု 'ဥပါဒါန်'၌ သိသောဉာဏ်၊ ဥပါဒါန်ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း၌ သိသောဉာဏ်၊ ဥပါဒါန်၏ ချုပ်ရာ၌ သိသောဉာဏ်၊ ဥပါဒါန်၏ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ သိသောဉာဏ်၊ တပ်မက်မှု'တဏှာ'၌ သိသောဉာဏ်၊ တဏှာဖြစ်ပေါ်ကြောင်း၌ သိသောဉာဏ်၊ တဏှာချုပ်ရာ၌ သိသောဉာဏ်၊ တဏှာချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ သိသောဉာဏ်၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'၌ သိသောဉာဏ်၊ ဝေဒနာဖြစ်ပေါ်ကြောင်း၌ သိသောဉာဏ်၊ ဝေဒနာချုပ်ရာ၌ သိသောဉာဏ်၊ ဝေဒနာချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ သိသောဉာဏ်၊ တွေ့ထိမှု'ဖဿ'၌ သိသောဉာဏ်။ပ။ တည်ရာ'အာယတန'ခြောက်ပါး သဠာယတန၌ သိသောဉာဏ်။ နာမ်ရုပ်၌ သိသောဉာဏ်။ သိမှု 'ဝိညာဏ်'၌ သိသောဉာဏ်။ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့၌ သိသောဉာဏ်၊ သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း၌ သိသောဉာဏ်၊ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ရာ၌ သိသောဉာဏ်၊ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ သိသောဉာဏ်တို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ဘို့ကို လေးဆယ့်လေးပါးကုန်သော ဉာဏ်ဟူသော တည်ရာ'ဉာဏဝတ္ထု'တို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အိုခြင်း'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ထိုထိုသတ္တဝါတို့အား ထိုထို ဘုံဘဝ၌ အိုခြင်း အိုသည်၏အဖြစ် သွားကျိုးခြင်း ဆံဖြူခြင်း အရေတွန့်ခြင်း အသက်၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ကျက်ခြင်းဟူသော ဤသဘောတရားကို အိုခြင်း'ဇရာ'ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုထိုဘုံဘဝမှ ရွေ့လျောခြင်း ရွေ့လျောသည်၏ အဖြစ် ပျက်ခြင်း ကွယ်ပျောက်ခြင်း အသက်ကုန်စေ့ခြင်း သေခြင်း ဘဝအဆုံးကို ပြုခြင်း ခန္ဓာတို့၏ပျက်ခြင်း ကိုယ်ကောင်ကို ပစ်ချခြင်း ဟူသော သဘောတရားကို မရဏဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ ဤသည်ကား အိုခြင်း 'ဇရာ'တည်း၊ ဤသည်ကား သေခြင်း 'မရဏ'တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသဘောတရားကို အိုခြင်း'ဇရာ' သေခြင်း'မရဏ'ဟု ဆိုအပ်၏။

ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ' ဖြစ်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'ချုပ်၏၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် အိုမှု'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်၏၊ ဤသည်တို့ကား အဘယ်တိုနည်း။ မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။ မှန်ကန်သောတည်ကြည်မှုတည်း။

ရဟန်းတို့ အရိယာ တပည့်သည် ဤသို့ အိုခြင်း'ဇရာ' သေခြင်း'မရဏ'ကို သိ၏၊ ဤသို့ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိ၏၊ ဤသို့ အိုခြင်း သေခြင်း၏ချုပ်ရာကို သိ၏၊ ဤသို့ အိုခြင်း သေခြင်း၏ချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏၊ ဤသည်ကား ထိုအရိယာ တပည့်၏ တရားဥစ္စာ သိသောဉာဏ်ဘည်း၊ ထိုအရိယာ တပည့်သည် မြင်အပ် သိအပ် အခါမလင့်

အာကျိုးကို ပေးတတ် ရောက်အပ် ဉာဏ်ဖြင့် သက်၀င်၍ ယူအပ်သော ဤသစ္စာလေးပါးတရားတို့ဖြင့် အတိတ်အနာဂတ်၌ နည်းကို ဆောင်၏။

လွန်ပြီးသော 'အတိတ်'ကာလ၌ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အိုခြင်း'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'ကို သိကုန်၏၊အိုခြင်း သေခြင်း၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊အိုခြင်း သေခြင်း၏ ချုပ်ရာကို သိကုန်၏၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည် ယခုအခါ၌ ငါသိသကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် သိကုန်၏။

နောင် 'အနာဂတ်' ကာလ၌ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'ကို သိကုန်လတ္တံ့၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်လတ္တံ့၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ချုပ်ရာကို သိကုန်လတ္တံ့၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိကုန်လတ္တံ့၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည် ယခုအခါ၌ ငါသိသကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် သိကြကုန်လတ္တံ့ဟု အတိတ်အနာဂတ်တို့၌ နည်းကို ဆောင်၏၊ ဤသည်ကား ထိုအရိယာ တပည့်၏ (မဂ်ဉာဏ်သို့) အစဉ်လိုက်ခြင်း၌ ဖြစ်သော ဉာဏ်တည်း။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား (သစ္စာလေးပါး)တရား၌ သိသောဉာဏ်၎င်း မဂ်ဉာဏ်သို့ အစဉ်လိုက်ခြင်း၌ သိသော (ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်)၎င်း ဤနှစ်ပါးသော ဉာဏ်တို့သည် စင်ကြယ်ကုန်၏၊ ဖြူစင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဤအရိယာတပည့်ကို "မှန်ကန်သောအယူနှင့် ပြည့်စုံသူ"ဟူ၍၎င်း "မှန်ကန်သော ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသူ"ဟူ၍၎င်း "ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူ"ဟူ၍၎င်း "ဤသူတော်ကောင်းတရားကို မြင်သူ"ဟူ၍၎င်း "ကျင့်ဆဲသေက္ခဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံသူ"ဟူ၍၎င်း "ကျင့်ဆဲသေက္ခဝိဇ္ဇာနှင့် ပြည့်စုံသူ"ဟူ၍၎င်း "တရားအယဉ်သို့ ကောင်းစွာရောက်သူ"ဟူ၍၎င်း "(ကိလေသာကို) ဖောက်ခဲ့သော အရိယာပညာရှိ"ဟူ၍၎င်း 'အမြိုက်နိဗ္ဗာန်တခါးဝသို့ရောက်၍ တည်သူ"ဟူ၍၎င်း ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ပဋိသန္ဓေနေမှု'ဇာတိ'ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဘ၀ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု'ဥပါဒါန်'ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ခံစားမှု'၀ေဒနာ'ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု'ဖဿ'ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တည်ရာ'အာယတန' ခြောက်ပါး သဠာယတနဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ နာမ်ရုပ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ပြုစီရင်မှု'သင်္ခါရ'တို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ရဟန်းတို့ ပြုစီရင်မှု'သင်္ခါရ'တို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ'နှုတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ဝစီသင်္ခါရ'စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'စိတ္တသင်္ခါရ'တို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤဘရားဘို့ကို သင်္ခါရတို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။

မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရဘို့ ဖြစ်ပေါ်၏၊ အဝိဇ္ဇာချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ ချုပ်၏၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်ဘရားသည်ပင် သင်္ခါရတို့၏ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။ မှန်ကန်သောအမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှုဘည်း။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ကို သိ၏၊ ဤသို့ သင်္ခါရဘို့ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိ၏၊ဤသို့ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာကို သိ၏၊ ဤသို့ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏၊ ဤသည်ကား ထိုအရိယာတပည့်၏ သစ္စာလေးပါး

တရား၌ သိသောဉာဏ်ဘည်း၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် မြင်အပ် သိအပ် အခါမလင့် အကျိုးကို ပေးတတ် ရောက်အပ် ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ ယူအပ်သော ဤသစ္စာလေးပါးတရားဖြင့် အတိတ် အနာဂတ်၌ နည်းကို ဆောင်၏။

လွန်ပြီးသော 'အတိတ်'ကာလ၌ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပြုစီရင်မှု'သံဒိဋ္ဌ'တို့ကို သိကုန်၏၊ သံဒိဋ္ဌတို့ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊ သံဒိဋ္ဌတို့၏ ချုပ်ရာကို သိကုန်၏၊ သံဒိဋ္ဌတို့၏ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို သိကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည် ယခုအခါ ငါသိသကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် သိကုန်၏။

နောင် 'အနာဂတ်' ကာလ၌ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပြုစီရင်မှု 'သံဒိဋ္ဌ'တို့ကို သိကုန်လတ္တံ့၊သံဒိဋ္ဌတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်လတ္တံ့၊ သံဒိဋ္ဌတို့၏ ချုပ်ရာကို သိကုန်လတ္တံ့၊ သံဒိဋ္ဌဘို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိကုန်လတ္တံ့၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည် ယခုအခါ ငါသိသကဲ့သို့ သိကုန်လတ္တံ့ဟု နည်းကို ဆောင်၏၊ ဤသည်ကား ထိုအရိယာတပည့်၏ (မဂ်ဉာဏ်သို့) အစဉ်လိုက်ခြင်း၌ ဖြစ်သော ဉာဏ်တည်း။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား (သစ္စာလေးပါး)တရား၌ သိသောဉာဏ်ဌင်း မဂ်ဉာဏ်သို့ အစဉ်လိုက်ခြင်း၌ သိသောဉာဏ်ဌင်း ဤနှစ်ပါးသော ဉာဏ်တို့သည် စင်ကြယ်ကုန်၏၊ ဖြူစင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဤအရိယာတပည့်ကို "မှန်ကန်သောအယူနှင့် ပြည့်စုံသူ"ဟူ၍ဌင်း "မှန်ကန်သော အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသူ"ဟူ၍ဌင်း "ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူ"ဟူ၍ဌင်း "ဤသူတော်ကောင်းတရားကို မြင်သူ"ဟူ၍ဌင်း "ကျင့်ဆဲ သေက္ခဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသူ"ဟူ၍ဌင်း "ကျင့်ဆဲ သေက္ခ ဝိဇ္ဇာနှင့် ပြည့်စုံသူ"ဟူ၍ဌင်း "တရားအယဉ်သို့ ရောက်သူ"ဟူ၍ဌင်း "(ကိလေသာကို) ဖောက်ခဲ့နိုင်သော အရိယာပညာရှိ"ဟူ၍ဌင်း "အမြိုက်နိဗ္ဗာန်တခါးဝသို့ရောက်၍ တည်သူ"ဟူ၍ဌင်း ဆိုအပ်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ဒုတိယ ဉာဏဝတ္ထုသုတ်

၃၄။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ခုနစ်ဆယ့်ခုနစ်ပါး ကုန်သော ဉာဏ်ဟူသော တည်ရာ 'ဉာဏဝတ္ထု'တို့ကို ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု မိန့်တော်မူ၏၊"အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဘရားကို ဟောတော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ ခုနစ်ဆယ့်ခုနစ်ပါးသော ဉာဏ်ဟူသော တည်ရာ **'ဉာဏဝတ္ထု'**တို့သည် အဘယ်**တို့** နည်း၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'အကြောင်းခံကြောင့် အိုမှု'ဇရာ' သေမှု'မရဏ' ဖြစ်၏ ဟူ၍ သိသော **ဉာဏ်၊** ပဋိသန္ဓေ နေမှုမရှိခဲ့သော် အိုမှု သေမှု မရှိ **ဟု** သိသောဉာဏ်၊ လွန်ပြီး 'အတိတ်'ကာလ၌ လည်း ပဋိသန္ဓေနေမှု အကြောင်းခံကြောင့် အိုမှု သေမှု ဖြစ်၏ဟု သိသောဉာဏ်၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု မရှိသော် အိုမှု သေမှု မရှိဟု သိသောဉာဏ်၊ နောင် 'အနာဂတ်' ကာလ၌လည်း ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' အကြောင်းခံကြောင့် အိုမှု သေမှု ဖြစ်၏ဟု သိသောဉာဏ်၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု မရှိသော် အိုမှု

သေမှု မရှိဟု သိသောဉာဏ် ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်သည်လည်း ကုန်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ပျက်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ကင်းပြတ်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏ ဟု သိသောဉာဏ်။

ဘဝအကြောင်းခံကြောင့် ဇာတိ ဖြစ်၏ဟု သိသောဉာဏ်။ပ။ ဥပါဒါန်အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝဖြစ်၏ဟု သိသောဉာဏ်၊ တဏှာအကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန်ဖြစ်၏ ဟု သိသောဉာဏ်။ ဝေဒနာအကြောင်းခံကြောင့် တဏှာဖြစ်၏ ဟု သိသောဉာဏ်။ ဖဿအကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာဖြစ်၏ဟု သိသောဉာဏ်။ သဠာယတနအကြောင်းခံကြောင့် ဖဿဖြစ်၏ဟု သိသောဉာဏ်။ နာမ်ရုပ်အကြောင်းခံကြောင့် သဠာယတနဖြစ်၏ ဟု သိသောဉာဏ်။ ဝိညာဏ်အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ်ဖြစ်၏ဟု သိသောဉာဏ်။ သင်္ခါရအကြောင်းခံကြောင့် ဝိညာဏ်ဖြစ်၏ဟု သိသောဉာဏ်။ အဝိဇ္ဇာအကြောင်းခံကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်ကုန်၏ ဟု သိသောဉာဏ်၊ အဝိဇ္ဇာမရှိခဲ့သော် သင်္ခါရတို့သည် မရှိကုန် ဟု သိသောဉာဏ်၊ လွန်ပြီး အတိတ်ကာလ၌လည်း အဝိဇ္ဇာအကြောင်းခံကြောင့် သင်္ခါရဘို့ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု သိသောဉာဏ်၊ အဝိဇ္ဇာမရှိသော် သင်္ခါရတို့မရှိကုန် ဟု သိသောဉာဏ်၊ နောင် အနာဂတ်ကာလ၌လည်း အဝိဇ္ဇာအကြောင်းခံကြောင့် သင်္ခါရတို့ဖြစ်ကုန်၏ ဟု သိသောဉာဏ်၊ အဝိဇ္ဇာမရှိသော် သင်္ခါရတို့မရှိကုန် ဟု သိသောဉာဏ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်သည်လည်း ကုန်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ပျက်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ကင်းပြတ်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏ ဟု သိသောဉာဏ်တို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤဉာဏ်တို့ကို ခုနစ်ဆယ့်ခုနစ်ပါးသော ဉာဏ်ဟူသော တည်ရာ 'ဉာဏဝတ္ထု'တို့ ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-အဝိဇ္ဇာပစ္စယသုတ်

၃၅။ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရအကြောင်းခံကြောင့် ဝိညာဏ်ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့သျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစုဖြစ်၏ဟု ဟောတော်မူ၏။ ဤသို့ ဟောတော်မူသည်ရှိသော် ရဟန်းတပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အို၊ခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဤဇရာမရဏသည် အဘယ်သူ၏နှံ့၊ ဇရာမရဏ ပါနည်း"ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။ အမေးပြဿနာသည် မသင့်လျော်ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်း အကြင်သူသည် ဇရာမရဏဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဤဇရာမရဏသည် အဘယ်သူ၏ ဇရာမရဏပါနည်းဟု ဤသို့မူလည်း ဆိုငြားအံ့၊ ရဟန်း အကြင်သူသည် ဇရာမရဏသည် တမျိုးစာခြားတည်း၊ ဤဇရာမရဏသည် တပါးသူ၏ ဇရာမရဏတည်းဟု ဤသို့မူလည်း ဆိုငြားအံ့၊ (ထိုသူနှစ်ယောက်တို့၏) ထိုနှစ်မျိုးသည် အနက်အားဖြင့်တူ၏၊ သဒ္ဒါသည်သာလျှင် ထူးခြား၏။ ရဟန်း ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်ပင်တည်း ဟူ၍လည်း အယူမှား ရှိခဲ့မူ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်၊ ရဟန်း အသက်သည်တခြား ကိုယ်သည်တခြားတည်းဟူ၍လည်း အယူမှားရှိခဲ့မူ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်၊ ရဟန်း ထိုနှစ်ပါးသော အစွန်းတို့သို့ မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ်အလတ်ဖြင့် ဇာတိ အကြောင်းခံကြောင့် ဇရာမရဏဖြစ်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ဟောတော်မူ၏။

"အသျှင်ဘုရား ဇာတိ ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဤဇာတိသည် အဘယ်သူ၏ ဇာတိပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။ အမေးသည်ကား မသင့်လျော်ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်း အကြင်သူသည် ဇာတိဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဤဇာတိသည် အဘယ်သူ၏ ဇာတိပါနည်း ဟု ဤသို့မူလည်း ဆိုငြားအံ့၊ ရဟန်း အကြင်သူသည် ဇာတိသည် တမျိုးတခြားတည်း၊ ဤဇာတိသည် တပါးသူ၏ ဇာတိတည်းဟု ဤသို့မူလည်း ဆိုငြားအံ့၊ (ထိုသူနှစ်ယောက်တို့၏) ထိုနှစ်မျိုးသည် အနက်အားဖြင့် တူ၏၊ သဒ္ဒါသာလျှင် ထူးခြား၏။ ရဟန်း ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်ပင်တည်း ဟူ၍လည်း အယူမှားရှိခဲ့မူ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်၊ ရဟန်း အသက်သည်တခြား ကိုယ်သည်တခြားတည်း ဟူ၍လည်း အယူမှားရှိခဲ့မူ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်၊ ရဟန်း ထိုနှစ်ပါးသော အစွန်းတို့သို့ မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ်အလတ်ဖြင့် ဘဝအကြောင်းခံကြောင့် ဇာတိဖြစ်၏ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ဟောတော်မူ၏။

"အသျှင်ဘုရား ဘဝဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဤဘဝသည် အဘယ်သူ၏ ဘဝပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။ အမေးသည်ကား မသင့်လျော်ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်း အကြင်သူသည် ဘဝဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဤဘဝသည် အဘယ်သူ၏ ဘဝပါနည်းဟူ၍ ဤသို့မူလည်း ဆိုငြားအံ့၊ ရဟန်း အကြင်သူသည် ဘဝသည် တမျိုးတခြားတည်း၊ ဤဘဝသည် တပါးသူ၏ ဘဝတည်းဟု ဤသို့မူလည်း ဆိုငြားအံ့၊ (ထိုသူနှစ်ယောက်တို့၏) ထိုနှစ်မျိုးသည် အနက်အားဖြင့် တူ၏၊ သဒ္ဒါသာလျှင် ထူးခြား၏။ ရဟန်း ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်ပင်တည်းဟူ၍လည်း အယူမှားရှိခဲ့မူမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှုမဖြစ်၊ ရဟန်း အသက်သည်တခြား ကိုယ်သည်တခြားတည်းဟူ၍လည်း အယူမှားရှိခဲ့မူ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်၊ ရဟန်း ထိုနှစ်ပါးသော အစွန်းတို့သို့ မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ်အလတ်ဖြင့် ဘဝဖြစ်၏ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ဟောတော်မူ၏။ ပ။ တဏှာအကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန်ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝေဒနာအကြောင်းခံကြောင့် တဏှာဖြစ်၏ဟူ၍။ ဖဿအကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာဖြစ်၏ဟူ၍။ သဠာယတနအကြောင်းခံကြောင့် ဖဿဖြစ်၏ဟူ၍။ နာမ်ရုပ်အကြောင်းခံကြောင့် သဠာယတန ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝိညာဏ်အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ်ဖြစ်၏ဟူ၍။ သင်္ခါရအကြောင်းခံကြောင့် ဝိညာဏ်ဖြစ်၏ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ဟောတော်မူ၏။

"အသျှင်ဘုရား သင်္ခါရတို့သည် အဘယ်တို့ပါနည်း၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် အဘယ်သူ၏ သင်္ခါရတို့ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏၊ အမေးသည်ကား မသင့်လျော် ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်း အကြင်သူသည် သင်္ခါရတို့ဟူသည် အဘယ်တို့ပါနည်း၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် အဘယ်သူ၏ သင်္ခါရတို့ပါနည်းဟု ဤသို့မူလည်း ဆိုငြားအံ့၊ ရဟန်း အကြင်သူသည် သင်္ခါရတို့သည် တမျိုးတခြားတည်း၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် တပါးသူ၏ သင်္ခါရတို့တည်းဟု ဤသို့မူလည်း ဆိုငြားအံ့၊ (ထိုသူနှစ်ယောက်တို့၏) ထိုနှစ်မျိုးသည် အနက်အားဖြင့် တူ၏၊ သဒ္ဒါသာလျှင် ထူးခြား၏။ ရဟန်း ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်ပင်တည်းဟူ၍လည်း အယူမှားရှိခဲ့မူ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်၊ ရဟန်း အသက်သည်တခြား ကိုယ်သည် တခြားတည်းဟူ၍လည်း အယူမှားရှိခဲ့မူ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်၊ ရဟန်း ထိုနှစ်ပါးသော အစွန်းတို့သို့ မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ်အလတ်ဖြင့် အဝိဇ္ဇာ အကြောင်းခံကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်း မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့်—ဇရာမရဏသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဤဇရာမရဏသည် အဘယ်သူ၏ ဇရာမရဏပါနည်းဟူ၍ဖြင်း ဇရာမရဏသည် တမျိုးတခြားတည်း၊ ဤဇရာမရဏသည် တပါးသူ၏ ဇရာမရဏတည်းဟူ၍ဖြင်း ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်ပင်တည်း ဟူ၍ဖြင်း အသက်သည်တခြား ကိုယ်သည်တခြားတည်းဟူ၍ဖြင်း ငြောင့်တံကျင်ကဲ့သို့ စူးဝင်ကုန်သော ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်ကုန်သော တုန်လှုပ်ကုန်သော မိစ္ဆာအယူ ဟူသမျှ အားလုံးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ကုန်၏၊ ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်၏၊ တဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ကုန်၏၊ နောင်အခါ မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အဝိဇ္ဇာ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့်—ဘဝသည် အဘယ်နည်း။ပ။ ဥပါဒါန်သည် အဘယ်နည်း။ တဏှာသည် အဘယ်နည်း။ ဝေဒနာသည် အဘယ်နည်း။ ဖဿသည် အဘယ်နည်း။ သဠာယတနသည် အဘယ်နည်း။ နာမ်ရုပ်သည် အဘယ်နည်း။ ဝိညာဏ်သည် အဘယ်နည်း။ပ။

ရဟန်း အဝိဇ္ဇာ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့်—သင်္ခါရတို့သည် အဘယ်နည်း၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် အဘယ်သူ၏ သင်္ခါရတို့နည်းဟူ၍ဖြင်း သင်္ခါရတို့သည် တမျိုးတခြားတို့တည်း၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် တပါးသူ၏ သင်္ခါရတို့တည်း ဟူ၍ဖြင်း ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်ပင်တည်း ဟူ၍ဖြင်း အသက်သည်တခြား ကိုယ်သည်တခြားတည်း ဟူ၍ဖြင်း ငြောင့်တံကျင်ကဲ့သို့ စူးဝင်ကုန်သော ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်ကုန်သော တုန်လှုပ်ကုန်သော မိစ္ဆာအယူဟူသမျှ အားလုံးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ကုန်၏၊ ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်၏၊ တဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ကုန်၏၊ နောင်အခါ မဖြစ်ခြင်း သဘော ရှိကုန်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဋိမသုတ်။

၆-ဒုတိယ အဝိဇ္ဇာပစ္စယသုတ်

၃၆။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သိတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရအကြောင်းခံကြောင့် သိမှု'ဝိညာဏ်' ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အသုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည် အိုခြင်း'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'သည် အဘယ်နည်း၊ ဤဇရာမရဏသည် အဘယ်သူ၏ ဇရာမရဏနည်းဟူ၍မူလည်း ဆိုငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည် ဇရာမရဏသည် တမျိုးတခြားတည်း၊ ဤဇရာမရဏသည် တပါးသူ၏ ဇရာမရဏတည်းဟူ၍မူလည်း ဆိုငြားအံ့၊

(ထိုသူနှစ်ယောက်တို့၏) ထိုနှစ်မျိုးသည် အနက်အားဖြင့်တူ၏၊ သဒ္ဒါသာလျှင် ထူးခြား၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်ပင်တည်းဟူ၍လည်း အယူမှားရှိခဲ့မူ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်၊ ရဟန်းတို့ အသက်သည်တခြား ကိုယ်သည်တခြားတည်းဟူ၍လည်း အယူမှားရှိခဲ့မူ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်၊ ရဟန်းတို့ ထိုနှစ်ပါးသော အဇ္ဈတ္တိကသို့ မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ်အလတ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' အကြောင်းခံကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ဖြစ်၏ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ဟောတော်မူ၏။

ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'သည် အဘယ်နည်း။ပ။ ဘဝသည် အဘယ်နည်း။ ပြင်းစွာစဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'သည် အဘယ်နည်း။ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'သည် အဘယ်နည်း။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'သည် အဘယ်နည်း။ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'သည် အဘယ်နည်း။ တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါး သဋ္ဌာယတနသည် အဘယ်နည်း။ နာမ်ရုပ်သည် အဘယ်နည်း။ သိမှု 'ဝိညာဏ်'သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့သည် အဘယ်နည်း၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် အဘယ်သူ၏ သင်္ခါရတို့နည်း ဟူ၍မူလည်း ဆိုငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည် သင်္ခါရတို့သည် တမျိုးတခြားတည်း၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် တပါးသူ၏ သင်္ခါရတို့တည်း ဟူ၍မူလည်း ဆိုငြားအံ့၊ (ထိုသူနှစ်ယောက်တို့၏) ထိုနှစ်မျိုးသည် အနက်အားဖြင့် တူ၏၊ သဒ္ဒါသာလျှင် ထူးခြား၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်ပင်တည်းဟူ၍လည်း အယူမှားရှိခဲ့မူ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်၊ ရဟန်းတို့ အသက်သည်တခြား ကိုယ်သည်တခြားတည်းဟူ၍လည်း အယူမှားရှိခဲ့မူ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်၊ ရဟန်းတို့ ထိုနှစ်ပါးသော အစွန်းတို့သို့ မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ်အလတ်ဖြင့် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့်—အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'သည် အဘယ်နည်း၊ ဤဇရာမရဏသည် အဘယ်သူ၏ ဇရာမရဏနည်းဟူ၍ရင်း ဇရာမရဏသည် တမျိုးတခြားတည်း၊ ဤဇရာမရဏသည် တပါးသောသူ၏ ဇရာမရဏတည်းဟူ၍ရင်း ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်ပင်တည်းဟူ၍ရင်း အသက်သည်တခြား ကိုယ်သည်တခြားဟူ၍ရင်း ငြောင့်တံကျင်ကဲ့သို့ စူးဝင်ကုန်သော ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်ကုန်သော တုန်လှုပ်ကုန်သော မိစ္ဆာအယူ ဟူသမျှ အားလုံးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ကုန်၏၊ ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်၏၊ တဖန်မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ကုန်၏၊ နောင်အခါ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့်—အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'သည် အဘယ်နည်း၊ ဤဇရာမရဏသည် အဘယ်သူ၏ ဇရာမရဏနည်းဟူ၍ရင်း ဇရာမရဏသည် တမျိုးတခြားတည်း၊ ဤဇရာမရဏသည် တပါးသောသူ၏ ဇရာမရဏတည်းဟူ၍ရင်း ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်ပင်တည်းဟူ၍ရင်း အသက်သည်တခြား ကိုယ်သည်တခြားဟူ၍ရင်း ငြောင့်တံကျင်ကဲ့သို့ စူးဝင်ကုန်သော ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်ကုန်သော တုန်လှုပ်ကုန်သော မိစ္ဆာအယူ ဟူသမျှ အားလုံးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ကုန်၏၊ ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့

ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့်—ဇာတိသည် အဘယ်နည်း။ပ။ဘဝသည် အဘယ်နည်း။ဝေဒနာသည် အဘယ်နည်း။ဖဿသည် အဘယ်နည်း။ သဋ္ဌာယတနသည် အဘယ်နည်း။ နာမ်ရုပ်သည် အဘယ်နည်း။ ဝိညာဏ်သည် အဘယ်နည်း။ သင်္ခါရတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ သင်္ခါရတို့သည် အဘယ်သူ၏ သင်္ခါရတို့ နည်းဟူ၍ရင်း သင်္ခါရတို့သည် တမျိုးတခြားတို့တည်း၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် တပါးသူ၏ သင်္ခါရတို့တည်းဟူ၍ရင်း ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်ပင်တည်းဟူ၍ရင်း အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည်တခြားတည်း ဟူ၍ရင်း ငြောင့်တံကျင်ကဲ့သို့ စူးဝင်ကုန်သော ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်ကုန်သော တုန်လှုပ်ကုန်သော မိစ္ဆာအယူ ဟူသမျှ အားလုံးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ကုန်၏၊ ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့

ပြုအပ်ကုန်၏၊ တဖန်မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ကုန်၏၊ နောင်အခါ မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိကုန်၏ ဟူ၍ (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-နတုမ္ဟသုတ်

၃၇။ သာဝတ္ထိပြည်၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤကိုယ်သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ သူတပါးတို့၏ ဥစ္စာလည်းမဟုတ်၊ ရဟန်းတို့ ဤကိုယ်သည် ကံဟောင်းကြောင့်ဖြစ်၏၊ (အကြောင်းတရားတို့) ပြုစီရင်အပ်သော တရားတည်း၊ စေတနာကံလျှင် အရင်းခံရှိ၏၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'၏ တည်ရာဖြစ်၏ ဟူ၍ မှတ်အပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအရာ၌ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုသာလျှင် ကောင်းစွာ သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်း၏။ ဤသို့ ဤအကြောင်းတရားရှိခဲ့သော် ဤအကျိုးတရားဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရား၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရား ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရား မရှိခဲ့သော် ဤအကျိုးတရား မဖြစ်၊ ဤအကြောင်းတရား၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရားချုပ်၏၊ အကြင်မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရအကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ချုပ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့သျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစုဖြစ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-စေတနာသုတ်

၃၈။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ အကြင်စေ့ဆော်မှုကို စေ့ဆော်၏၊ အကြင်ကြံစည်မှုကို ကြံစည်၏၊ အကြင် ကိန်းအောင်းတတ်သော တရားသည်လည်း ကိန်းအောင်း၏၊ ဤစေ့ဆော်မှုစသည်သည် ဝိညာဏ်တည်ရန် အကြောင်း ဖြစ်၏၊ အကြောင်းရှိသော် ဝိညာဏ်တည်မှု ဖြစ်၏၊ ထိုကမ္မဝိညာဏ် တည်သည်ရှိသော် စည်ပင်သည်ရှိသော် နောင်တဖန် ဘဝသစ် ဖြစ်၏၊ နောင်တဖန် ဘဝသစ် ဖြစ်ခြင်းရှိခဲ့သော် နောင်အခါ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသို့သျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစုဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ မစေ့ဆော်စေကာမူ၊အကယ်၍ မကြံစည်စေကာမူ၊အကယ်၍(အနုသယ) ကိန်းအောင်းခဲ့ငြားအံ့၊ ဤ(အနုသယ) ကိန်းအောင်းခြင်းသည်ပင် ဝိညာဏ်တည်ရန် အကြောင်း ဖြစ်၏၊ အကြောင်းရှိသော် ဝိညာဏ်တည်မှု ဖြစ်၏၊ ထိုကမ္မဝိညာဏ်တည်သည်ရှိသော် စည်ပင်သည်ရှိသော် နောင် တဖန် ဘဝသစ်ဖြစ်၏၊ နောင်တဖန် ဘဝသစ်ဖြစ်ခြင်း ရှိခဲ့သော် နောင်အခါ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ စေ့လည်း မစေ့ဆော်၊ ကြံ့လည်း မကြံ့စည်၊ (အနုသယ)လည်း မကိန်းအောင်း၊ (ထိုအခါ) ဤသို့ အနုသယ မကိန်းအောင်းခြင်းသည်ပင် ဝိညာဏ်ဘည်ရန် အကြောင်း မဖြစ်၊ အကြောင်းမရှိသော် ဝိညာဏ်တည်မှု မဖြစ်၊ ထိုကမ္မဝိညာဏ် မတည်သည်ရှိသော် မစည်ပင်သည်ရှိသော် နောင်တဖန် ဘဝသစ် မဖြစ်၊ နောင်တဖန် ဘဝသစ်ဖြစ်ခြင်း မရှိသော် နောင်အခါ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ဤ သို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-ဒုတိယ စေတနာသုတ်

၃၉။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ အကြင်စေ့ဆော်မှုကို စေ့ဆော်၏၊ အကြင်ကြံစည်မှုကို ကြံစည်၏၊ အကြင်ကိန်းအောင်းတတ်သော တရားသည်လည်း ကိန်းအောင်း၏၊ ဤစေ့ဆော်မှု စသည်သည် ဝိညာဏ်ဘည်ရန် အကြောင်း ဖြစ်၏၊ အကြောင်းရှိသော် ဝိညာဏ်တည်မှု ဖြစ်၏၊ ထိုကမ္မဝိညာဏ် တည်ရှိသော် စည်ပင်သည်ရှိသော် နာမ်ရုပ်၏ သက်ဝင်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ နာမ်ရုပ် အကြောင်းခံကြောင့် တည်ရာ'အာယတန'ခြောက်ပါး သဠာယတန ဖြစ်၏၊ သဠာယတန အကြောင်းခံကြောင့် တွေ့ထိမှု'ဖဿ' ဖြစ်၏၊ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ခံစားမှု'ဝေဒနာ' ဖြစ်၏။ပ။ တပ်မက်မှု'တဏှာ'။ ပြင်းစွာစဲလမ်းမှု'ဥပါဒါန်'။ ဘဝ။ ပဋိသန္ဓေနေမှု'ဇာတိ'။ အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသို့သျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ မစေ့ဆော်စေကာမူ၊ အကယ်၍ မကြံစည်စေကာမူ၊ အကယ်၍ (အနုသယ) ကိန်းအောင်းငြားအံ့၊ ဤ(အနုသယ) ကိန်းအောင်းခြင်းသည် ဝိညာဏ်တည်ရန် အကြောင်း ဖြစ်၏၊ အကြောင်းရှိသော် ဝိညာဏ်၏ တည်မှု ဖြစ်၏၊ ထိုကမ္မဝိညာဏ် တည်သည်ရှိသော် စည်ပင်သည်ရှိသော် နာမ်ရုပ်၏ သက်ဝင်ခြင်း ဖြစ်၏၊ နာမ်ရုပ် အကြောင်းခံကြောင့် သဠာယတန ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့သျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ စေ့လည်း မစေ့ဆော်၊ ကြံ့လည်း မကြံစည်၊ (အနုသယ)လည်း မကိန်းအောင်း၊ (ထိုအခါ) ဤသို့ အနုသယ မကိန်းအောင်းခြင်းသည် ဝိညာဏ်ဘည်ရန် အကြောင်း မဖြစ်၊ အကြောင်းမရှိသော် ဝိညာဏ်တည်မှု မဖြစ်၊ ထိုကမ္မဝိညာဏ် မတည်သည်ရှိသော် မစည်ပင်သည်ရှိသော် နာမ်ရုပ်၏ သက်ဝင်ခြင်းမဖြစ်၊ နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတန ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့သျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-တတိယ စေတနာသုတ်

၄၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ အကြင် စေ့ဆော်မှုကို စေ့ဆော်၏၊ အကြင် ကြံစည်မှုကို ကြံစည်၏၊ အကြင် ကိန်းအောင်းတတ်သော တရားသည်လည်း ကိန်းအောင်း၏၊ ဤစေ့ဆော်မှု စသည်သည် ဝိညာဏ်ဘည်ရန် အကြောင်းဖြစ်၏၊ အကြောင်းရှိသော် ဝိညာဏ်တည်မှု ဖြစ်၏၊ ထိုကမ္မဝိညာဏ် တည်သည်ရှိသော် စည်ပင်သည်ရှိသော် ညွတ်ခြင်း

တဏှာဖြစ်၏၊ ညှတ်ခြင်းတဏှာရှိသော် လားရာဂတိ ဖြစ်၏၊ လားရာဂတိရှိသော် စုတိပဋိသန္ဓေ ဖြစ်၏၊ စုတိပဋိသန္ဓေရှိသော် နောင်အခါ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ မစေ့ဆော်စေကာမူ အကယ်၍ မကြံစည်စေကာမူ၊ အကယ်၍ (အနုသယ) ကိန်းအောင်းငြားအံ့၊ ဤအနုသယ ကိန်းအောင်းခြင်းသည်ပင် ဝိညာဏ်တည်ရန် အကြောင်း ဖြစ်၏၊ အကြောင်းရှိသော် ဝိညာဏ်တည်မှု ဖြစ်၏၊ ထိုကမ္မဝိညာဏ် တည်သည်ရှိသော် စည်ပင်သည်ရှိသော် ညှာ်ခြင်း တဏှာ ဖြစ်၏၊ ညှတ်ခြင်း တဏှာ ရှိသော် လားရာဂတိ ဖြစ်၏၊ လားရာဂတိရှိသော် စုတိပဋိသန္ဓေ ဖြစ်၏၊ စုတိပဋိသန္ဓေ ရှိသော် နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းဘို့ အကြင် အခါ၌ စေ့လည်း မစေ့ဆော်၊ ကြံလည်း မကြံစည်၊ (အနုသယ)လည်း မကိန်းအောင်း၊ ထိုအခါ ဤသို့ အနုသယ မကိန်းအောင်းခြင်းသည်ပင် ဝိညာဏ်တည်ရန် အကြောင်း မဖြစ်၊ အကြောင်း မရှိသော် ဝိညာဏ်တည်မှု မဖြစ်၊ ထိုကမ္မဝိညာဏ် မတည်သည်ရှိသော် မစည်ပင်သည်ရှိသော် ညှာ်ခြင်း တဏှာ မဖြစ်၊ ညှာ်ခြင်း တဏှာ မဖြစ်သော် လားရာဂတိ မရှိ၊ လားရာဂတိ မရှိသော် စုတိပဋိသန္ဓေ မဖြစ်၊ စုတိပဋိသန္ဓေ မဖြစ်သော် နောင်အခါ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် ကဋ္ဌာရဓတ္တိယဝဂ် ပြီး၏။

၅-ဂဟပတိဝဂ် ၁-ပဌမဝရဘယသုတ်

၄၁။ သာဝတ္ထိပြည်၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အနာထပိဏ်သူဌေးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော အနာထပိဏ်သူဌေးအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

သူကြွယ် အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား ငါးပါးသောဘေး ငါးပါးသောရန်တို့သည် ငြိမ်းကုန်၏၊ လေးပါးသော သောတာပတ္တိအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုအခါ ထိုအရိယာတပည့်သည် အပြစ်ကင်းသော သိအပ်သော တရားကို ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်၏၊ ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏၊ ထိုအရိယာ တပည့်သည် အလိုရှိခဲ့သော် ငါ့အား ငရဲ၌ ကျရောက်မှု ကုန်ပြီ၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်မှုကုန်ပြီ၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်မှုကုန်ပြီ၊ မကောင်းသော လားရာ အပါယ်ဘုံသို့ ကျရောက်မှု ကုန်ပြီ၊ ငါသည် သောတာပန် ဖြစ်၏၊ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ခြင်း သဘောမရှိ၊ ကိန်းသေ မြဲ၏၊ အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လည်းလျောင်းရာရှိ၏ဟု မိမိသည်ပင်လျှင် မိမိကိုယ်ကို ပြောကြားနိုင်ရာ၏။

အဘယ် ငါးပါးကုန်သောဘေး ငါးပါးကုန်သောရန်တို့သည် ငြိမ်းကုန်သနည်း၊ သူကြွယ် သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသူသည် သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပ္ဍါးစီး၏၊ တမလွန်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပ္ဍါးစီး၏၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏၊ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော သူအား ဤသို့သော ဘေးရန်သည် ငြိမ်း၏။ (၁)

သူကြွယ် မပေးသည်ကို ခိုးယူလေ့ရှိသူသည် မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်း အကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပ္ဍါးစီး၏၊ တမလွန်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပ္ဍါးစီး၏၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏၊ မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော သူအား ဤသို့သော ဘေးရန်သည် ငြိမ်း၏။ (၂)

သူကြွယ် ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိသော သူသည် ကာမတို့၌ မှားသော အားဖြင့် ကျင့်ခြင်းအကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက်၌ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပ္ဍါးစီး၏၊ တမလွန်၌ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပ္ဍါးစီး၏၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏၊ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သောသူအား ဤသို့သော ဘေးရန်သည် ငြိမ်း၏။ (၃)

သူကြွယ် မမှန်သော စကားကို ပြောလေ့ရှိသူသည် မမှန်စကားကို ပြောခြင်းအကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပ္ဍါးစီး၏၊ တမလွန်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပ္ဍါးစီး၏၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏၊ မဟုတ် မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်းမှရှောင်ကြဉ်သူအား ဤသို့သော ဘေးရန်သည် ငြိမ်း၏။ (၄)

သူကြွယ် မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်လေ့ရှိသူသည် မူးယစ်မေ့လျော့ ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကိုသောက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပ္ဍါးစီး၏၊ တမလွန်၌ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပ္ဍါးစီး၏၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏၊ မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူအား ဤသို့သော ဘေးရန်သည် ငြိမ်း၏။ ဤငါးပါးကုန်သော ဘေးရန်တို့သည် ငြိမ်းကုန်၏။ (၅)

အဘယ်လေးပါးကုန်သော သောတာပတ္တိအင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ သူကြွယ် ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် “ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ်‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒူ မည်တော်မူ၏၊ ဆုံးမထိုက်သော သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရောပုရိသ ဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏၊ နတ်လူဘို့၏ ဆရာ ဖြစ်ဟော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည် တော်မူ၏” ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၁)

"မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတော်သည် ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော် ပါပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးတတ်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ပြထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ (အရိယာ) ပညာရှိဘို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်၌ သိနိုင် ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း"ဟု တရားတော်၌ သက်၀င် ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၂)

"မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ဖြောင့်မတ်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် မှန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် လျော်ကန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ အစုံအားဖြင့် လေးစုံ ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ပါး အရေအတွက်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်တော်မူပါပေ၏၊ ဤသည် အလို၌ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်တော်မူပါပေ၏၊ တမလွန် အာဘုတ် ရည်မြော်သော အလှူကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်း၌ ထိုက်တော်မူပါပေ၏၊ သတ္တ၀ါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပွါးရန် အမြဲဘ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏"ဟု သံဃာတော်၌ သက်၀င်ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၃)

မကျိုးမပေါက် မပြောက်မကျားကုန်သော တဏှာကျွန် အဖြစ်မှ လွတ်မြောက်ကုန်သော ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်ကုန်သော တည်ကြည်မှု သမာဓိ.ကို ဖြစ်စေတတ်.ကုန်သော အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဤလေးပါး ကုန်သော သောတာပတ္တိ အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၄)

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အပြစ်ကင်းသော သိအပ်သော အဘယ်မည်သော တရားကို ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်သနည်း၊ ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သနည်း။ သူကြွယ် ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်.ကိုသာလျှင် ကောင်းစွာ သင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်း၏၊ ဤသို့ ဤအကြောင်းတရားရှိသော် ဤအကျိုးတရားဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရား မရှိသော် ဤအကျိုး တရား မဖြစ်၊ ဤအကြောင်းတရား ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရား ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်း တရားချုပ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရား ချုပ်၏၊ ယင်း အကြောင်းကြောင့် အကျိုး ဖြစ်ပုံကား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရ အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်'ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'၏ သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် 'သင်္ခါရ'တို့ ချုပ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရချုပ်ခြင်း ကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ချုပ်၏။ ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏။ ဤသည်ကား အရိယာတပည့်သည် ပညဲာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော အပြစ် ကင်းသော တရားတည်း။

သူကြွယ် အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား ဤငါးပါးကုန်သောဘေး ဤငါးပါးကုန်သော ရန်တို့သည် ငြိမ်းကုန်၏၊ လေးပါးကုန်သော ဤသောတာပတ္တိ အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊အပြစ်ကင်းသော သိအပ်သော တရားကိုလည်း ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်၏၊ ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏။

ထိုအခါ ထိုအရိယာ တပည့်သည် အလိုရှိခဲ့မူ "ငါ့အား ငရဲ ကျရောက်မှု ကုန်ပြီ၊ တိရစ္ဆာန်မျိုးဌာ ကျရောက်မှု ကုန်ပြီ၊ ပြိတ္တာဘုံဌာ ဖြစ်မှု ကုန်ပြီ၊ မကောင်းသော လားရာ အပါယ်ဘုံသို့ ကျရောက်မှု ကုန်ပြီ၊ ငါသည် သောတာပန် ဖြစ်၏၊ ပျက်စီး၍ကျရောက်ခြင်း မရှိ၊ ကိန်းသေ မြဲ၏၊ အထက် မင်္ဂသုံးပါးလျှင် လည်းလျောင်းရာ ရှိ၏"ဟု မိမိသည်ပင်လျှင် မိမိကိုယ်ကို ပြောကြားနိုင်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ဒုတိယ ပဥ္စဝေရဘယသုတ်

၄၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဒုကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား ငါးပါးကုန်သောဘေး ငါးပါးကုန်သောရန်တို့သည် ငြိမ်းကုန်၏၊ လေးပါးကုန်သော သောတာပတ္တိအင်္ဂါတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် အပြစ်ကင်းသော သိအပ်သော တရားကို ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်၏၊ ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် အလိုရှိခဲ့သော် "ငါ့အား ငရဲသို့ ကျရောက်မှု ကုန်ပြီ။ပ။ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ခြင်း မရှိ၊ ကိန်းသေ မြဲ၏၊ အထက်မင်္ဂသုံးပါးလျှင် လည်းလျောင်းရာရှိ၏"ဟု မိမိသည်ပင်လျှင် မိမိကိုယ်ကို ပြောကြားနိုင်ရာ၏။

အဘယ်ငါးပါးသော ဘေးရန်တို့ ငြိမ်းကုန်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသူသည်။ပ။ ရဟန်းတို့ မပေးသည်ကို ခိုးယူလေ့ရှိသူသည်။ ရဟန်းတို့ ကာမတို့၌ မှားသော အားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိသူသည်။ ရဟန်းတို့ မမှန်သော စကားကို ပြောလေ့ ရှိသူသည်။ ရဟန်းတို့ မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်လေ့ရှိသူသည်။ပ။ ဤငါးပါးကုန်သော ဘေးရန်တို့သည် ငြိမ်းကုန်၏။

အဘယ်လေးပါးသော သောတာပတ္တိအင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် မြတ်စွာဘုရား၌။ပ။ တရားတော်၌။ သံဃာတော်၌ သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဤလေးပါးကုန်သော သောတာပတ္တိအင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ အပြစ်ကင်းသော သိအပ်သော အဘယ်မည်သော တရားကို ပညာဖြင့် ကောင်းစွာမြင်အပ်သနည်း၊ ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုသာလျှင် ကောင်းစွာ သင့်လျော်သော အားဖြင့် နှလုံးသွင်း၏။ပ။ ဤသည်ကား ထိုအရိယာတပည့်သည် ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော အပြစ်ကင်းသော တရားတည်း။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား ဤငါးပါးကုန်သော ဘေးရန်တို့သည် ငြိမ်းကုန်၏၊ လေးပါးကုန်သော သောတာပတ္တိ အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဤအပြစ်ကင်းသော သိအပ်သော တရားကို ပညာဖြင့် ကောင်းစွာမြင်အပ်၏၊ ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏။ ထိုအရိယာတပည့်သည် အလိုရှိခဲ့သော် "ငါ့အား ငရဲဘုံ၌ ကျရောက်မှု ကုန်ပြီ၊ တိရစ္ဆာန်မျိုးဌာ ဖြစ်မှုကုန်ပြီ၊ မကောင်း

သောလားရာ အပါယ်ဘုံသို့ ကျရောက်မှု ကုန်ပြီ၊ ငါသည် သောတာပန်ဖြစ်၏၊ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ခြင်းမရှိ၊ ကိန်းသေမြဲ၏၊ အထက်မင်္ဂသုံးပါးလျှင် လည်းလျောင်းရာရှိ၏"ဟု မိမိသည်ပင်လျှင် မိမိကိုယ်ကို ပြောကြားနိုင်ရာ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ဒုက္ခသုတ်

၄၃။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်ခြင်းကိုငင်း ချုပ်ခြင်းကိုငင်း ဟောအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောကြားအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်ခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မျက်စိကိုငင်း အဆင်းတို့ကိုငင်း စွဲ၍ မျက်စိ၌ မှီသော သိမှု စက္ခုဝိညာဏ် ဖြစ်၏၊ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဖြစ်၏၊ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့် တပ်မက်မှု'တဏှာ'ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်ခြင်းတည်း။

နားကိုငင်း အသံတို့ကိုငင်း စွဲ၍ နား၌ မှီသော သိမှု 'သောတဝိညာဏ်'ဖြစ်၏။ပ။ နှာခေါင်းကိုငင်း အနံ့တို့ကိုငင်း စွဲ၍။ပ။ လျာကိုငင်း အရသာတို့ကိုငင်း စွဲ၍။ပ။ ကိုယ်ကိုငင်း အတွေ့အထိတို့ကိုငင်း စွဲ၍။ပ။ စိတ်ကိုငင်း သဘောတရား 'ဓမ္မာရုံ' တို့ကိုငင်း စွဲ၍ စိတ်ဟူသော 'မနောဝိညာဏ်' ဖြစ်၏၊ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့် တဏှာဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်ခြင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲချုပ်ခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မျက်စိကိုငင်း အဆင်းတို့ကိုငင်း စွဲ၍ မျက်စိ၌ မှီသော သိမှု 'စက္ခုဝိညာဏ်'ဖြစ်၏၊ သုံးပါးတို့၏ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့် တဏှာ ဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန်ချုပ်၏၊ ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝချုပ်၏၊ ဘဝချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇာတိချုပ်၏၊ ဇာတိချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ခြင်းတည်း။

နားကိုငင်း အသံတို့ကိုငင်း စွဲ၍ နား၌ မှီသော သိမှု 'သောတဝိညာဏ်' ဖြစ်၏။ပ။ နှာခေါင်းကိုငင်း အနံ့တို့ကိုငင်း စွဲ၍။ပ။ လျာကိုငင်း အရသာတို့ကိုငင်း စွဲ၍။ပ။ ကိုယ်ကိုငင်း အတွေ့အထိတို့ကိုငင်းစွဲ၍။ပ။ စိတ်ကိုငင်း သဘောတရားတို့ကိုငင်း စွဲ၍ စိတ်ဟူသော 'မနောဝိညာဏ်' ဖြစ်၏၊ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့် တဏှာ ဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏၊ ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝချုပ်၏၊ ဘဝချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇာတိချုပ်၏၊ ဇာတိချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း

နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းတည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-လောကသုတ်

၄၄။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ လောက ဖြစ်ခြင်းကိုငင်း ချုပ်ခြင်းကိုငင်း ဟောအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့ ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ လောကဖြစ်ခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မျက်စိကိုငင်း အဆင်းတို့ကိုငင်း စွဲ၍ မျက်စိ၌ မိုဿသိမှု 'စက္ခုဝိညာဏ်' ဖြစ်၏၊ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာဖြစ်၏၊ ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့် တဏှာ ဖြစ်၏၊ တဏှာ အကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန်ဖြစ်၏၊ ဥပါဒါန်အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝဖြစ်၏၊ ဘဝအကြောင်းခံကြောင့် ဇာတိဖြစ်၏၊ ဇာတိအကြောင်းခံကြောင့် အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား လောက ဖြစ်ခြင်းတည်း။

နားကိုငင်း အသံတို့ကိုငင်း စွဲ၍။ပ။ နှာခေါင်းကိုငင်း အနံ့တို့ကိုငင်း စွဲ၍။ လျှာကိုငင်း အရသာတို့ကိုငင်း စွဲ၍။ ကိုယ်ကိုငင်း အတွေ့အထိတို့ကိုငင်း စွဲ၍။ စိတ်ကိုငင်း သဘောတရား 'ဓမ္မာရုံ' တို့ကိုငင်း စွဲ၍ စိတ်ဟူသော 'မနောဝိညာဏ်' ဖြစ်၏၊ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာဖြစ်၏။။ပ။ ဇာတိအကြောင်းခံကြောင့် အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား လောက ဖြစ်ခြင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ လောက ချုပ်ခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မျက်စိကိုငင်း အဆင်းတို့ကိုငင်း စွဲ၍ မျက်စိ၌ မိုဿသိမှု 'စက္ခုဝိညာဏ်'ဖြစ်၏၊ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့် တဏှာဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာ၏သာလျှင် အရာဘတ္တမက်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏၊ ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်း ကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏။။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား လောက ချုပ်ခြင်းဘည်း။

နားကိုငင်း အသံတို့ကိုငင်း စွဲ၍။ပ။ နှာခေါင်းကိုငင်း အနံ့တို့ကိုငင်း စွဲ၍။ လျှာကိုငင်း အရသာတို့ကို ငင်း စွဲ၍။ ကိုယ်ကိုငင်း အတွေ့အထိတို့ကိုငင်း စွဲ၍။ စိတ်ကိုငင်း သဘောတရား 'ဓမ္မာရုံ' တို့ကိုငင်း စွဲ၍ စိတ်ဟူသော 'မနောဝိညာဏ်' ဖြစ်၏၊ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် ဖဿဖြစ်၏၊ဖဿအကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့် တဏှာ ဖြစ်၏၊

ထိုဘဏ္ဍာ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏၊ ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား လောက ချုပ်ခြင်းတည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၈တုတ္ထသုတ်။

၅-ဥာတိကသုတ်

၄၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဉာတိကရွာ အုဋ္ဌကျောင်းဌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်သည် ဖြစ်၍ တပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏—မျက်စိကိုငင်း အဆင်းတို့ကိုငင်း စွဲ၍ မျက်စိဌ မိသော သိမှု 'စက္ခုဝိညာဏ်' ဖြစ်၏၊ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာဖြစ်၏၊ ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့် တဏှာ ဖြစ်၏၊ တဏှာအကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန်ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

နှားကိုငင်း အသံတို့ကိုငင်း။ပ။ နှာခေါင်းကိုငင်း အနံ့တို့ကိုငင်း။ လျှာကိုငင်း အရသာတို့ကိုငင်း။ကိုယ်ကိုငင်း အတွေ့အထိတို့ကိုငင်း။ စိတ်ကိုငင်း သဘောတရား 'ဓမ္မာရုံ' တို့ကိုငင်း စွဲ၍ စိတ်ဟူသော 'မနောဝိညာဏ်' ဖြစ်၏၊ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့် တဏှာ ဖြစ်၏၊တဏှာ အကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

မျက်စိကိုငင်း အဆင်းတို့ကိုငင်း စွဲ၍ မျက်စိဌ မိသော သိမှု 'စက္ခုဝိညာဏ်'ဖြစ်၏၊ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿအကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာအကြောင်းခံကြောင့် တဏှာဖြစ်၏၊ထိုဘဏ္ဍာ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏၊ ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲ အစု ချုပ်၏။ နှားကိုငင်း အသံတို့ကိုငင်း စွဲ၍။ပ။ စိတ်ကိုငင်း သဘောတရား 'ဓမ္မာရုံ' တို့ကိုငင်းစွဲ၍ စိတ်ဟူသော 'မနောဝိညာဏ်' ဖြစ်၏၊ သုံးပါးတို့ ၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿအကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာအကြောင်းခံကြောင့် တဏှာ ဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာ၏ သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏၊ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ထိုအခါ ရဟန်းတပါးသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အသံတော်ကို ကြားလေးက်ရာ အရပ်၌ ရပ်တည်နေ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အနီး၌ နေသော ထိုရဟန်းကို မြင်တော်မူသောကြောင့် ထိုရဟန်းအား "ရဟန်း သင်သည် ငါဘုရား ဟောတော်မူအပ်သော ဤတရားကို ကြားသည် မဟုတ်လော"ဟု ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား ကြားပါ၏ ဟု လျှောက်၏၊ ရဟန်း သင်သည် ဤ

တရားတော်ကို သင်ယူလေ့၊ သင်သည် ဤတရားတော်ကို လေ့ကျက်လေ့၊ ရဟန်း သင်သည် ဤတရားတော်ကို ဆောင်လေ့၊ ရဟန်း ဤတရားတော်သည် အကျိုးစီးပွါးနှင့် စပ်၍ မြတ်သော အကျင့်၏ အစဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဋ္ဌမသုတ်။

၆-အညတရဗြာဟ္မဏသုတ်

၄၆။ သာဝတ္ထိပြည်၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ထိုအခါ ပုဏ္ဏားတယောက်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်စကား ပြောဆိုပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ ထို့သူသည် ပြုလုပ်၏၊ ထိုပြုလုပ်သူသည် ခံစားသလော"ဟု (ဤစကားကို လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား ထို့သူသည် ပြုလုပ်၏၊ ထိုပြုလုပ်သူသည် ခံစားအပ်၏ ဟူသော ဤအယူသည် တခုသော အစွန်းတည်း (ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ဘပါးသောသူသည် ပြုလုပ်၏၊ပြုလုပ်သူမှ တပါးသော သူသည် ခံစားသလော"ဟု လျှောက်ပြန်၏။ ပုဏ္ဏား တပါးသော သူသည် ပြုလုပ်၏၊ ပြုလုပ်သူမှ တပါးသော သူသည် ခံစား၏ဟူသော ဤအယူသည်ကား ဒုတိယ အစွန်းတည်း၊ ပုဏ္ဏား ထိုနှစ်ပါးသော အစွန်းတို့သို့ မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ်အလတ်ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ အဝိဇ္ဇာ အကြောင်းခံကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရ အကြောင်းခံကြောင့် ဝိညာဏ် ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲ အစုဖြစ်၏၊ အဝိဇ္ဇာ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဤသို့ ဟောတော်မူသည်ရှိသော် ထိုပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ "အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏။ပ။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှ အစပြု၍ အသက်ထက်ဆုံး ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ရောက်သော ဥပါသကာဟူ၍ မှတ်တော်မူပါလေ့" ဟု (လျှောက်ကြားလေ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၆-ဇာဏုဿောဏိသုတ်

၄၇။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ဇာဏုဿောဏိပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုပြီး၍။ပ။ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ အလုံးစုံသည် ရှိပါသလော"ဟု (ဤစကားကို လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား အလုံးစုံသည် ရှိ၏ ဟူသော ဤအယူသည် တခုသော အစွန်းတည်း (ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ အလုံးစုံသည် မရှိပါသလော"ဟု မေးလျှောက်ပြန်၏၊ ပုဏ္ဏား အလုံးစုံသည် မရှိ ဟူသော ဤအယူသည်လည်း ဒုတိယ အစွန်းတည်း၊ ပုဏ္ဏား ထိုနှစ်ပါးသော

အစဉ်နိုးတို့သို့ မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ်အလတ်ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ဖြစ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရအကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ၏ သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ် ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဤသို့ ဟောတော်မူသည်ရှိသော် ဇာဏုဿောဏိပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ "အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏။ပ။ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ဥပါသကာဟူ၍ မှတ်တော်မူပါလော့" ဟု (လျှောက်၏)။

သတ္တမသုတ်။

ဂ-လောကာယတိကသုတ်

၄၈။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ လောကာယတိကပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊အလုံးစုံသည် ရှိပါသလော" ဟု (ဤစကားကို လျှောက်၏)၊ပုဏ္ဏား အလုံးစုံသည်ရှိ၏ ဟူသော ဤအယူသည် တခုသော လောကခဲ့၊ တရားပေတည်း (ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ အလုံးစုံသည် မရှိပါသလော ဟု မေးလျှောက်ပြန်၏၊ ပုဏ္ဏား အလုံးစုံသည် မရှိ ဟူသော ဤအယူသည် ဒုတိယ လောကခဲ့၊ တရားတံည်း (ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊အလုံးစုံသည် တူသော သဘောရှိပါသလောဟု မေးလျှောက်ပြန်၏၊ ပုဏ္ဏား အလုံးစုံသည် တူသောသဘောရှိ၏ ဟူသော ဤအယူသည် တတိယ လောကခဲ့၊ တရားပေတည်း (ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အသို့ပါနည်း၊ အလုံးစုံသည် ထူးခြားသော သဘောရှိပါသလော ဟု လျှောက်ပြန်၏၊ ပုဏ္ဏား အလုံးစုံသည် ထူးခြားသော သဘောရှိ၏ ဟူသော ဤအယူသည် စတုတ္ထ လောကခဲ့၊ တရားပေတည်း (ဟု မိန့်တော်မူ၏)။ ပုဏ္ဏား ထိုနှစ်ပါးသော အစွန်းတို့သို့ မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ်အလတ်ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် တရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းခံကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရ အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏၊ အဝိဇ္ဇာ၏ သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဤသို့ ဟောတော်မူသည်ရှိသော် လောကာယတိကပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏— "အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏။ပ။ အာကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှအစပြု၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ရောက်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါလော့"ဟု (လျှောက်၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-အရိယသာဝကသုတ်

၄၉။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်အား ဤသို့သော အကြံမဖြစ်—"အသို့နည်း—အဘယ်တရားရှိသော် အဘယ်တရား ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်ဘရား ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အဘယ်တရား ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ရှိသော် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ဘို့ ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် နာမ်ရုပ် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး သဋ္ဌာယတန ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ် တရားရှိသော် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ရှိသော် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်ဘရားရှိသော် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် ဘဝ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ဖြစ်သနည်း" ဟု (အကြံမဖြစ်)။

ရဟန်းတို့ စင်စစ်သော်ကား အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်အား မိမိမှ တပါး အားထားယုံကြည်အပ်သူ မရှိမူ၍ ဤအရာ၌ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်)ဉာဏ်သည် သာလျှင် ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်း တရားရှိသော် ဤအကျိုးတရားဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရား၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရာ ဖြစ်၏၊ အဝိဇ္ဇာရှိသော် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရတို့ ရှိကုန်သော် ဝိညာဏ် ဖြစ်၏၊ ဝိညာဏ် ရှိသော် နာမ်ရုပ် ဖြစ်၏၊ နာမ်ရုပ်ရှိသော် သဋ္ဌာယတန ဖြစ်၏၊ သဋ္ဌာယတနရှိသော် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿ ရှိသော် ဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာ ရှိသော် တဏှာ ဖြစ်၏၊ တဏှာရှိသော် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏၊ ဥပါဒါန်ရှိသော် ဘဝ ဖြစ်၏၊ ဘဝရှိသော် ဇာတိ ဖြစ်၏၊ ဇာတိရှိသော် ဇရာမရဏဖြစ်၏ ဟု အသိညာဏ် သာလျှင် ဖြစ်၏၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် "ဤလောကသည် ဤသို့ ဖြစ်၏"ဟု သိ၏။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်အား ဤသို့သော အကြံမဖြစ်—"အသို့နည်း—အဘယ်တရားမရှိသော် အဘယ်တရား မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် အဘယ်တရား ချုပ်သနည်း၊ အဘယ်တရားမရှိသော် သင်္ခါရတို့ မဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားမရှိသော် ဝိညာဏ် မဖြစ်သနည်း၊အဘယ်တရားမရှိသော် နာမ်ရုပ် မဖြစ်သနည်း၊အဘယ်တရား မရှိသော် သဋ္ဌာယဘန မဖြစ်သနည်း၊အဘယ်တရားမရှိသော် ဖဿ မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားမရှိသော် ဝေဒနာ မဖြစ်သနည်း၊အဘယ်တရား မရှိသော် တဏှာ မဖြစ်သနည်း၊အဘယ်တရားမရှိသော် ဥပါဒါန် မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားမရှိသော် ဘဝ မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားမရှိသော် ဇာတိ မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်ဘရားမရှိသော် ဇရာမရဏ မဖြစ်သနည်း" ဟု (အကြံမဖြစ်)။

ရဟန်းတို့ စင်စစ်သော်ကား အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်အား မိမိမှတပါး အားထားယုံကြည်အပ်သူ မရှိမူ၍ ဤအရာ၌ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်)ဉာဏ်သည်သာလျှင် ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရားသည် မရှိသော် ဤအကျိုးတရား မဖြစ်၊ ဤအကြောင်းတရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရား ချုပ်၏၊ အဝိဇ္ဇာမရှိသော် သင်္ခါရတို့ မဖြစ်ကုန်၊ သင်္ခါရတို့မရှိကုန်သော် ဝိညာဏ် မဖြစ်၊ဝိညာဏ်မရှိသော် နာမ်ရုပ်မဖြစ်၊နာမ်ရုပ်မရှိသော် သဋ္ဌာယတနမဖြစ်။ပ။ဘဝမဖြစ်၊ ဇာတိ မဖြစ်၊ ဇာတိမရှိသော် ဇရာမရဏာမဖြစ် ဟု အသိညာဏ် ဖြစ်၏၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် "ဤလောက၌ ဤသို့ ချုပ်၏"ဟု သိ၏၊ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်သည် ဤသို့လောက ဖြစ်ခြင်းကိုဌင်း

မပြစ်ပေါ်
လောကချုပ်ခြင်းကိုဂုဏ်း ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဤအရိယာတပည့်ကို ကောင်းသော အယူနှင့် ပြည့်စုံသူ ဟူ၍ဂုဏ်း။ပ။ အမြဲကာ နိဗ္ဗာန်တံခါးသို့ ရောက်၍တည်သူဟူ၍ဂုဏ်း ဆိုအပ်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဒုတိယ အရိယသာဝကသုတ်

၅၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်အား ဤသို့သော အကြံမဖြစ်—"အသို့နည်း—အဘယ်တရားရှိသော် အဘယ်တရား ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အဘယ်တရား ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် ပုထုစ္ဇဉ်မှု 'သခ်ါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် ဝိညာဏ် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ရှိသော် နာမ်ရုပ်ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါး သင်္ဋာယတန ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ရှိသော် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်သနည်း၊အဘယ်တရား ရှိသော် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် ဘဝ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ရှိသော် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် ဇရာမရဏ ဖြစ်သနည်း" ဟု (အကြံ မဖြစ်)။

ရဟန်းတို့ စင်စစ်သော်ကား အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်အား မိမိမှတပါး အားထားယုံကြည်အပ်သူ မရှိမူ၍ ဤအရာ၌(ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်)ဉာဏ်သည် သာလျှင် ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရားရှိသော် ဤအကျိုးတရားဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရား ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရား ဖြစ်၏၊ အဝိဇ္ဇာရှိသော် သခ်ါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ သခ်ါရတို့ ရှိကုန်သော် ဝိညာဏ် ဖြစ်၏၊ ဝိညာဏ်ရှိသော် နာမ်ရုပ် ဖြစ်၏၊ နာမ်ရုပ်ရှိသော် သင်္ဋာယတန ဖြစ်၏၊ သင်္ဋာယတနရှိသော် ဖဿ ဖြစ်၏၊ ဖဿ ရှိသော် ဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာရှိသော် တဏှာ ဖြစ်၏၊ တဏှာရှိသော် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏၊ ဥပါဒါန်ရှိသော် ဘဝ ဖြစ်၏၊ ဘဝရှိသော် ဇာတိ ဖြစ်၏၊ဇာတိရှိသော် ဇရာမရဏ ဖြစ်၏ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်၏၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် "ဤလောကသည် ဤသို့ ဖြစ်၏"ဟု သိ၏။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်အား ဤသို့သော အကြံမဖြစ်—"အသို့နည်း—အဘယ်တရား မရှိသော် အဘယ်တရား မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် အဘယ်တရား ချုပ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် သခ်ါရတို့ မဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားမရှိသော် ဝိညာဏ် မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် နာမ်ရုပ် မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် သင်္ဋာယတန မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားမရှိသော် ဖဿ မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် ဝေဒနာ မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် တဏှာ မဖြစ်သနည်း။ပ။ ဥပါဒါန်သည်။ဘဝသည်။ဇာတိသည် မဖြစ်သနည်း၊အဘယ်တရား မရှိသော် ဇရာမရဏသည် မဖြစ်သနည်း" ဟု (အကြံမဖြစ်)။

ရဟန်းတို့ စင်စစ်သော်ကား အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်အား မိမိမှ တပါး အားထား ယုံကြည်အပ်သူ မရှိမူ၍ ဤအရာ၌ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်) ဉာဏ်သည်သာလျှင် ဖြစ်၏၊

ဤအကြောင်းတရားမရှိသော် ဤအကျိုးတရား မဖြစ်၊ ဤအကြောင်းတရားချုပ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရားချုပ်၏၊ အဝိဇ္ဇာမရှိသော် သင်္ခါရတို့ မဖြစ်ကုန်၊ သင်္ခါရတို့ မရှိကုန်သော် ဝိညာဏ် မဖြစ်၊ ဝိညာဏ်မရှိသော် နာမ်ရုပ် မဖြစ်၊ နာမ်ရုပ် မရှိသော် သဠာယတန မဖြစ်။ပ။ ဇာတိမရှိသော် ဇရာမရဏ မဖြစ်ဟု အသိညာဏ် ဖြစ်၏၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် "ဤလောကသည် ဤသို့ ချုပ်၏"ဟု သိ၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ လောက ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း ချုပ်ခြင်းကိုလည်း ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဤအရိယာတပည့်ကို မှန်ကန်သော အယူနှင့် ပြည့်စုံသူ ဟူ၍လည်း မှန်ကန်သော ညာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသူ ဟူ၍လည်း ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူ ဟူ၍လည်း ဤသူတော်ကောင်းတရားကို မြင်သူ ဟူ၍လည်း ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ညာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသူ ဟူ၍လည်း ကျင့်ဆဲ သေက္ခဝိဇ္ဇာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဟူ၍လည်း တရားအယဉ်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်သူဟူ၍လည်း (ကိလေသာကို) ဖောက်ခဲနိုင်သော အရိယာပညာရှိ ဟူ၍လည်း အမြိုက်နိဗ္ဗာန် တံခါးဝသို့ ရောက်၍ တည်သူ ဟူ၍လည်း ဆိုအပ်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် ဂဟပတိဝဂ် ပြီး၏။

၆-ဒုက္ခဝဂ် ၁-ပရိဝီမံသနသုတ်

၅၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာ ခဲ့ရပါသည်— အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံ ဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟူ၍ မေါ်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အချင်းခပ်သိမ်း ငဋ္ဌဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ စူးစမ်းသည်ရှိသော် အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် စူးစမ်း ဆင်ခြင်ရာသနည်း (ဟု မိန့်တော်မူ၏) အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတော်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် အရင်းခံရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် ထုတ်ဆောင်သူ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် မှီခိုရာ ရှိပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါကုန်၏၊ ဟောတော်မူအပ်သော ထိုတရား၏အနက်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ညာဏ်၌သာလျှင် ထင်ပါစေလော့၊ မြတ်စွာဘုရားထံမှ ကြားနာရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထား ရပါကုန်လတ္တံ့ဟု လျှောက်ကြကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် ထိုတရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဘရားကို ဟောတော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် စူးစမ်း ဆင်ခြင်လတ်သော် အထူးထူး အပြားပြား မျှားလှစွာသော အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'ဟု ဆိုအပ်သော အကြင်ဆင်းရဲသည် လောက၌ ဖြစ်၏၊ ဤဆင်းရဲသည် အဘယ်ဘရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်

ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမှန်အစရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် ဇရာမရဏ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားမရှိသော် ဇရာမရဏ မဖြစ်သနည်း ဟု စူးစမ်းဆင်ခြင်၏၊ ထို‌ရဟန်း သည် စူးစမ်း ဆင်ခြင်သည်ရှိသော် ဤ သို့ သိ၏။ အထူးထူး အပြားပြား မျှားလှစ်သော အိုခြင်း'ဇရာ' သေခြင်း'မရဏ' ဟု ဆိုအပ်သော အကြင်ဆင်းရဲသည် လောက၌ ဖြစ်၏၊ ဤဆင်းရဲသည်ကား ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ'လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဇာတိလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိ၏၊ ဇာတိကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဇာတိလျှင် အမှန်အစရှိ၏၊ ဇာတိရှိသော် ဇရာမရဏဖြစ်၏၊ ဇာတိ မရှိသော် ဇရာမရဏ မဖြစ်(ဟု သိ၏)။

ထို‌ရဟန်းသည် အိုခြင်း'ဇရာ'သေခြင်း 'မရဏ'ကိုလည်း သိ၏၊ ဇရာမရဏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာကိုလည်း သိ၏၊ ဇရာ မရဏ၏ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ခြင်းငှါ လျောက်ပတ်သော အကျင့်ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုသိသော အတိုင်း တရားသို့ အစဉ်လိုက်သည်ဖြစ်၍ ကျင့်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို အချင်းခပ်သိမ်း ငဋ္ဌဆင်းရဲ ကုန်ခြင်းငှါ အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ချုပ်ခြင်းငှါ ကောင်းစွာ ကျင့်သော ရဟန်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ထို‌မှတပါး (ရဟန်းသည်) စူးစမ်းဆင်ခြင်သည်ရှိသော် ဤပဋိသန္ဓေနေမှု'ဇာတိ'သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမှန်အစ ရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် ဇာတိ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် ဇာတိမဖြစ်သနည်း ဟု စူးစမ်း ဆင်ခြင်၏၊ ထို‌ရဟန်းသည် စူးစမ်းဆင်ခြင်သည်ရှိသော် ဤ သို့ သိ၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု'ဇာတိ'သည် ဘဝလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဘဝလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိ၏၊ ဘဝကြောင့်ဖြစ်၏၊ ဘဝလျှင် အမှန်အစ ရှိ၏၊ ဘဝရှိသော် ဇာတိ ဖြစ်၏၊ ဘဝမရှိသော် ဇာတိ မဖြစ် ဟု (သိ၏)။

ထို‌ရဟန်းသည် ဇာတိကိုလည်း သိ၏၊ ဇာတိ၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဇာတိ၏ ချုပ်ရာကိုလည်း သိ၏၊ ဇာတိ၏ ချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ခြင်းငှါ လျောက်ပတ်သော အကျင့်ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုသိသောအတိုင်း တရားသို့ အစဉ်လိုက်သည် ဖြစ်၍ ကျင့်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို အချင်းခပ်သိမ်း ဝဋ္ဌဆင်းရဲ ကုန်ခြင်းငှါ ဇာတိချုပ်ခြင်းငှါ ကောင်းစွာ ကျင့်သော ရဟန်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ထို‌မှတပါး (ရဟန်းသည်) စူးစမ်း ဆင်ခြင်သည်ရှိသော် ဤဘဝသည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်း ရှိသနည်း။ပ။ ဤပြင်းစွာ စဲလမ်းမှု'ဥပါဒါန်'သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်း ရှိသနည်း။ ဤတပ်မက်မှု'တဏှာ'သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' သည်။ တွေ့ထိမှု'ဖဿ'သည်။ ဤတည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်ပါး သင့်သောတန်သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း ဤနာမ်ရုပ်သည်။ ဤသိမှု'ဝိညာဏ်'သည်။ ဤပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့သည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားကြောင့်ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမှန်အစ ရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော်ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ မဖြစ်ကုန်သနည်းဟု စူးစမ်း ဆင်ခြင်၏၊ထို‌ရဟန်းသည် စူးစမ်း ဆင်ခြင်သည်ရှိသော် ပြုစီရင်မှု'သင်္ခါရ' တို့သည် မသိမှု'အဝိဇ္ဇာ'လျှင် အကြောင်းရှိကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာ

ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာလျှင် အမှန်အစရှိကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာရှိသော် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာမရှိသော် သင်္ခါရတို့ မဖြစ်ကုန် ဟု(သိ၏)။

ထိုရဟန်းသည် သင်္ခါရတို့ကိုလည်း သိ၏၊သင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာကိုလည်း သိ၏၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ခြင်းငှါ လျော်ပတ်သော အကျင့်ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုသို့သောအတိုင်း တရားယို့ အစဉ်လိုက်သည်ဖြစ်၍လည်း ကျင့်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို အချင်းခပ်သိမ်း ဝင့်ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်းငှါ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ခြင်းငှါ ကောင်းစွာ ကျင့်သော ရဟန်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဝိဇ္ဇာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကုသိုလ်သင်္ခါရကို ပြုစီရင်သည် ဖြစ်အံ့၊ ကုသိုလ်ဝိညာဏ်ဖြစ်၏၊အကုသိုလ် သင်္ခါရကို ပြုစီရင်သည်ဖြစ်အံ့၊အကုသိုလ်ဝိညာဏ် ဖြစ်၏၊ (အရှုပ)ကုသိုလ် သင်္ခါရကို ပြုစီရင်သည် ဖြစ်အံ့၊ အရှုပဝိညာဏ် ဖြင်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အကြင်အခါ မသိမှု'အဝိဇ္ဇာ'ကို ပယ်အပ်ပြီ၊ အသိဉာဏ်'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်လာပြီ၊ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် မသိမှု'အဝိဇ္ဇာ' ကင်း၍ အသိဉာဏ်'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ပုညာဘိသင်္ခါရကို မပြု၊ အပုညာဘိသင်္ခါရကို မပြု၊ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရကို မပြု၊ မပြုသည်ရှိသော် မစေ့ဆော်သည်ရှိသော် လောကဌ် တစုံတရာကိုမျှ (တဏှာဒိဋ္ဌိဟူ၍ဖြင့်)မစွဲလမ်း၊ မစွဲလမ်းသည်ရှိသော် မတပ်မက်၊ မတပ်မက်သည်ရှိသော် မျက်မှောက် ဘဝဌာပင်လျှင် ကိလေသာ ချုပ်ငြိမ်း၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ မဂ်ကိစ္စအလို့ငှါ တပါးသော ပြုဖွယ်မရှိတော့ပြီ ဟု သိ၏။

ထိုရဟန်းသည် သုခဝေဒနာကို အကယ်၍ ခံစားအံ့၊ ထိုသုခဝေဒနာသည် အမြဲမရှိဟု သိ၏၊ တဏှာဖြင့် မစွဲယူအပ်ဟု သိ၏၊ မနှစ်သက်အပ်ဟု သိ၏၊ ဒုက္ခဝေဒနာကို အကယ်၍ ခံစားအံ့၊ ထို ဒုက္ခဝေဒနာသည် အမြဲမရှိဟု သိ၏၊ တဏှာအားဖြင့် မစွဲယူအပ်ဟု သိ၏၊ မနှစ်သက်အပ်ဟု သိ၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို အကယ်၍ ခံစားအံ့၊ထိုဥပေက္ခာဝေဒနာသည် အမြဲမရှိဟု သိ၏၊ တဏှာအားဖြင့် မစွဲယူအပ်ဟု သိ၏၊ မနှစ်သက်အပ်ဟု သိ၏။ ထိုရဟန်းသည် သုခဝေဒနာကို အကယ်၍ ခံစားအံ့၊ ထိုသုခဝေဒနာကို (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့နှင့်) မယှဉ်မူ၍ ခံစား၏၊ ဒုက္ခဝေဒနာကို အကယ်၍ ခံစားအံ့၊ ထိုဒုက္ခဝေဒနာကို (တဏှာဒိဋ္ဌိဘို့နှင့်)မယှဉ်မူ၍ ခံစား၏၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို အကယ်၍ ခံစားအံ့၊ ထိုဥပေက္ခာဝေဒနာကို (တဏှာဒိဋ္ဌိဘို့နှင့်) မယှဉ်မူ၍ ခံစား၏။

ထိုရဟန်းသည် ကိုယ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ပဋ္ဌဒ္ဓါရိုက ဝေဒနာကို ခံစားသည်ရှိသော် ကိုယ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ဝေဒနာကို ခံစား၏ဟု သိ၏၊ ဇီဝိတဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော မနောဒ္ဓါရိုက ဝေဒနာကို ခံစားသည်ရှိသော် ဇီဝိဘဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ဝေဒနာကို ခံစား၏ဟု သိ၏၊ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ဆုံး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အလုံးစုံသော ခံစားမှုတို့သည် မနှစ်သက်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဤဘဝ၌ ပင်လျှင် ငြိမ်းအေးကုန်လတ္တံ့၊ ကိုယ်ကောင်တို့သည်သာ ကြွင်းကျန်ကုန်လတ္တံ့ ဟု သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် အိုးဖုတ်ရာ ဖိုမှ ပူသောအိုးကို ထုတ်၍ ညီညွတ်သော မြေအပြင်၌ အအေးခံထားရာ၏၊ ထိုထားရာအရပ်၌ အပူငွေ့သည် ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ငြိမ်းအေးရာ၏၊အိုးခွက်တို့သာ ကြွင်းကျန်ကုန်ရာ၏၊ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် ကိုယ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ပဋ္ဌဒ္ဓါရိုက ဝေဒနာကို ခံစားသည်ရှိသော် ကိုယ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ဝေဒနာကို ခံစား၏ဟု သိ၏၊ ဇီဝိတဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော မနောဒ္ဓါရိုကဝေဒနာကို ခံစားသည်ရှိသော် ဇီဝိတဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ဝေဒနာကို ခံစား၏ဟု သိ၏၊ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အလုံးစုံသော

ခံဘားမှုတို့သည် မနှစ်သက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဤဘဝ၌ပင်လျှင် ငြိမ်းအေးကုန်လတ္တံ့၊ ကိုယ်ကောင်တို့သာ ကြွင်းကျန်ကုန်လတ္တံ့ ဟု သိ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ အာသဝက္ခယပြီးသော ရဟန်းသည် ပုဉ္ဇညာဘိသင်္ခါရကိုမူလည်း ပြုရာသေးသလော၊ အပုဉ္ဇညာဘိသင်္ခါရကိုမူလည်း ပြုရာသေးသလော၊ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရကိုမူလည်း ပြုရာသေးသလောဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား မပြုရာပါဟု လျှောက် ၏၊ အချင်းခပ်သိမ်း ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ မရှိသော် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်သည် ထင်သေးသလော၊ အသျှင်ဘုရား မထင်ရာပါ။ အချင်းခပ်သိမ်း ဝိညာဏ်သည် မရှိခဲ့သော် ဝိညာဏ်၏ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်သည် ထင်သေးသလော၊အသျှင်ဘုရား မထင်ရာပါ။ အချင်းခပ်သိမ်း နာမ်ရုပ် မရှိသော် နာမ်ရုပ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ဍာယတနသည် ထင်ရာသေးသလော၊ အသျှင်ဘုရား မထင်ရာပါ။ အချင်းခပ်သိမ်း သင်္ဍာယတန မရှိသော် သင်္ဍာယတန ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖဿသည် ထင်ရာသေးသလော၊ အသျှင်ဘုရား မထင်ရာပါ။ အချင်းခပ်သိမ်း ဖဿ မရှိသော် ဖဿချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝေဒနာသည် ထင်ရာသေးသလော၊အသျှင်ဘုရား မထင်ရာပါ။အချင်းခပ်သိမ်း ဝေဒနာမရှိသော် ဝေဒနာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် တဏှာသည် ထင်ရာသေးသလော၊ အသျှင်ဘုရား မထင်ရာပါ။ အချင်း ခပ်သိမ်း တဏှာမရှိသော် တဏှာချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန်သည် ထင်ရာသေးသလော၊ အသျှင်ဘုရား မထင်ရာပါ။ အချင်းခပ်သိမ်း ဥပါဒါန်မရှိသော် ဥပါဒါန်ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝသည် ထင်ရာသေးသလော၊ အသျှင်ဘုရား မထင်ရာပါ။ အချင်းခပ်သိမ်း ဘဝမရှိသော် ဘဝ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇာတိသည် ထင်ရာသေးသလော၊ အသျှင်ဘုရား မထင်ရာပါ။ အချင်းခပ်သိမ်း ဇာတိမရှိသော် ဇာတိချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာမရဏသည် ထင်ရာသေးသလော၊ အသျှင်ဘုရား မထင်ရာပါ။

ရဟန်းတို့ ကောင်းစွ ကောင်းစ၊ ရဟန်းတို့ ဤတရားသည် ဤအတိုင်းပင်တည်း၊ ဤတရားတော်သည် တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ်၊ ရဟန်းတို့ ဤတရားတော်ကို ယုံမှားမရှိမှု၌ ယုံကြည်ကြကုန်လော့၊ သက်ဝင်ကြကုန်လော့၊ ဤတရားတော်၌ သို့လော သို့လော တွေးတောမှု ကင်းကုန်လော့၊ ဤသည်သျှင် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးတည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ဥပါဒါနသုတ်

၅၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပါဒါန်တို့၏အကြောင်း ဖြစ်သော (တေဘူမိက)တရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသော သူအား တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ပါး၏၊ တပ်မက်မှု'တဏှာ'အကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု'ဥပါဒါန်'ဖြစ်၏၊ ဥပါဒါန် အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝဖြစ်၏၊ ဘဝအကြောင်းခံကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု'ဇာတိ' ဖြစ်၏၊ ဇာတိ အကြောင်းခံကြောင့် အိုခြင်း'ဇရာ' သေခြင်း'မရဏ' စိုးရိမ်ခြင်း'သောက' ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ' ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ'ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား လှည်းဆယ်စီးတို့က် အစီးနှစ်ဆယ်တို့က် အစီးသုံးဆယ်တို့က် အစီးလေးဆယ်တို့က် ထင်းတို့၏မီးပုံကြီးသည် တောက်လောင်နေရာ၏၊ ထိုမီးပုံကြီး၌ ယောကျ်ားသည်

မြက်ခြောက်တို့ကိုဂုဏ်း နွားချေးခြောက်တို့ကိုဂုဏ်း ထင်းခြောက်တို့ကိုဂုဏ်း အခါအားလျော်စွာ ထည့်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ထည့်သော် ထိုမီးပုံကြီးသည် ထိုမြက်ခြောက်စသော အစာရှိသည်ဖြင့်၍ မြက်ခြောက်စသော လောင်စာ ရှိသည်ဖြစ်၍ ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး တောက်လောင်နေရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဥပါဒါန်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိက တရားတို့၌ သာလျှင် သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ပယ်၏၊ တဏှာ အကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပါဒါန်တို့၏အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ အပြစ်ဟု ရှုသည်ဖြင့်၍ နေသော သူအား တဏှာ ချုပ်၏၊ တဏှာချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်၏၊ ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏၊ ဘဝ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ချုပ်၏၊ ဇာတိချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' စိုးရိမ်ခြင်း 'သောက' ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ' ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ'တို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား လှည်းဆယ်စီးတို့က် အစီးနှစ်ဆယ်တို့က် အစီးသုံးဆယ်တို့က် အစီးလေးဆယ်တို့က် ထင်းတို့၏ မီးပုံကြီးသည် တောက်လောင်နေရာ၏၊ ထိုမီးပုံကြီး၌ ယောကျ်ားသည် မြက်ခြောက်တို့ကိုဂုဏ်း နွားချေးခြောက်တို့ကိုဂုဏ်း ထင်းခြောက်တို့ကိုဂုဏ်း အခါအားလျော်စွာ မထည့်တော့ချေ၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မထည့်သည်ရှိသော် ထိုမီးပုံကြီးသည် ရှေးဖြစ်သော မီးစွဲငြိရာ ထင်း၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်၎င်း အခြားလောင်စာတို့လည်း မရခြင်းကြောင့်၎င်း လောင်စာ မဲ့မှုဖြင့် ငြိမ်းအေးလေရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဥပါဒါန်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိက တရားတို့၌ အပြစ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ချုပ်၏၊ တဏှာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု'ဥပါဒါန်' ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-သံယောဇနသုတ်

၅၃။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ရဟန်းတို့ နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း 'သံယောဇဉ်'၏ အကြောင်း ဖြစ်သော တေဘူမိက တရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည်ဖြင့်၍ နေသောသူအား တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ပယ်၏၊ တဏှာ အကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြင့်၏၊ ဥပါဒါန် အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝဖြစ်၏၊ ဘဝအကြောင်းခံကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ဖြင့်၏၊ ဇာတိ အကြောင်းခံကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ'သေခြင်း 'မရဏ' စိုးရိမ်ခြင်း 'သောက' ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ' ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ဆီကိုဂုဏ်း မီးစာကိုဂုဏ်း စွဲ၍ ဆီမီးသည် တောက်လောင်နေ၏၊ ထိုဆီမီး၌ ယောကျ်ားသည် အခါအားလျော်စွာဆီကို သွန်းလောင်းရာ၏၊ မီးစာကိုလည်း ထည့်ပေး

ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုဆိမ်းသည် ထိုအစာရှိသည်ဖြစ်၍ပင်း ထိုမိုးစာလျှင် စွဲလောင်ရာရှိသည်ဖြစ်၍ပင်း ကြာရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တောက်လောင်နေရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအာဘူသာလျှင် သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟူ ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တဏှာပွါး၏၊ တဏှာ အကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန်ဖြစ်၏၊ ဥပါဒါန် အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝဖြစ်၏၊ ဘဝအကြောင်းခံကြောင့် ဇာတိဖြစ်၏၊ ဇာတိအကြောင်းခံကြောင့် အိုခြင်း၊ ဇရာ သေခြင်း၊ မရဏ စိုးရိမ်ခြင်း၊ သောက ငိုကြွေးခြင်း၊ ပရိဒေဝ ဆင်းရဲခြင်း၊ ဒုက္ခ နှလုံးမသာခြင်း၊ ဒေါမနဿ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ဥပါယာသတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲ အစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းဘို့ သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ ဒုက္ခပြစ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသော သူအား တဏှာသည် ချုပ်၏၊တဏှာချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏၊ ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝချုပ်၏၊ ဘဝချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇာတိချုပ်၏၊ ဇာတိချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း ဇရာ သေခြင်း မရဏ စိုးရိမ်ခြင်း သောက ငိုကြွေးခြင်း ပရိဒေဝ ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခ နှလုံးမသာခြင်း ဒေါမနဿ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ဥပါယာသတို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲ အစု ချုပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ဆီကိုင်း မီးစာကိုင်း စွဲ၍ ဆိမ်းသည် တောက်လောင်နေရာ၏၊ ထိုဆိမ်းဌ် ယောကျ်ားသည် အခါအားလျော်စွာ ဆီကို မသွန်းလောင်း၊ မီးစာကိုလည်း ထည့်မပေး တော့ချေ၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုဆိမ်းသည် ရှေးဖြစ်သော မီးစာ၏ ကုန်ခြင်း ကြောင့်ဌင်း တပါးသော မီးစာကို မရခြင်းကြောင့်ဌင်း လောင်စာ မရှိသည်ဖြစ်၍ ငြိမ်းအေးရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ အပြစ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တဏှာချုပ်၏၊ တဏှာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ဒုတိယ သံယောဇနသုတ်

၅၄။ သာဝတ္ထိပြည်၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ဆီကိုင်း မီးစာကိုင်း စွဲ၍ ဆိမ်းသည် တောက်လောင်နေရာ၏၊ထိုဆိမ်းဌ် ယောကျ်ားသည် အခါအားလျော်စွာ ဆီကို သွန်းလောင်းရာ၏၊ မီးစာကိုလည်း ထည့်ပေးရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုဆိမ်းသည် ထိုအစာရှိသည်ဖြစ်၍ပင်း ထိုမိုးစာလျှင် စွဲလောင်ရာ ရှိသည်ဖြစ်၍ပင်း ကြာရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တောက်လောင်နေရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိက တရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ပွါး၏၊ တဏှာအကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ဆီကိုင်း မီးစာကိုင်း စွဲ၍ ဆိမ်းသည် တောက်လောင်နေရာ၏၊ ထိုဆိမ်းဌ် ယောကျ်ားသည် အခါအားလျော်စွာ ဆီကို မသွန်းလောင်း၊ မီးစာကိုလည်း ထည့်မပေး တော့ချေ၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုဆိမ်းသည် ရှေးဖြစ်သော မီးစာ၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်

၎င်း တပါးသော မီးစာကို မရခြင်းကြောင့်၎င်း လောင်စာ မရှိသည်ဖြစ်၍ ငြိမ်းအေးရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိက တရားတို့၌ အပြစ်ဟူ၍သည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တဏှာချုပ်၏၊ တဏှာချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန်ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-မဟာရုက္ခသုတ

၅၅။ သာဝတ္ထိပြည်၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပါဒါန်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကဘရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တဏှာပွါး၏၊ တဏှာအကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏၊ ဥပါဒါန်အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား သစ်ပင်ကြီးသည် ရှိရာ၏၊ထိုသစ်ပင်ကြီး၏ အောက်သို့၎င်း ဗီလာ(ကန့်လန့်)သို့၎င်း သွားကုန်သော အလုံးစုံသော အမြစ်တို့သည် အထက်သို့ သွေဖာခတ်ကို ဆောင်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ဆောင်သည်ရှိသော် ထိုသစ်ပင်ကြီးသည် ထိုသွေဖာခတ်လျှင် အစာရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုသွေဖာခတ်လျှင် စွဲယှဉ်ရာရှိသည်ဖြစ်၍ ကြာရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအဘူသာလျှင် ဥပါဒါန်၏အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည် ဖြစ်၍ နေသောသူအား တဏှာ ပွါး၏၊ တဏှာအကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန်ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပါဒါန်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ အပြစ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တဏှာ ချုပ်၏၊ တဏှာချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန်ချုပ်၏၊ဥပါဒါန်ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား သစ်ပင်ကြီးသည် ရှိရာ၏၊ ထိုအခါ ယောကျ်ားသည် ပေါက်တူးခြင်းတောင်းကို ယူ၍ လာပြီးသော် ထိုသစ်ပင်ကို အရင်း၌ ဖြတ်ရာ၏၊ အရင်းကို ဖြတ်ပြီး၍ မြေကို တူးရာ၏၊မြေကို တူးပြီး၍ အမြစ်တို့ကို ထုတ်ရာ၏၊အယုတ်သဖြင့် ပန်းရင်းရိုးမျှလောက်သော အမြစ်ညွှာက်ကလေးတို့ကိုသော်လည်း နှာပစ်ရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုသစ်ပင်ကို အပိုင်း အပိုင်း ဖြာရာ၏၊ အပိုင်း အပိုင်း ဖြတ်ပြီး၍ ခွဲရာ၏၊ ခွဲပြီး၍ အစိတ် အစိတ် ပြုရာ၏၊ အစိတ်အဝိတ် ပြုပြီး၍ လေနေပူဒဋ္ဌ ခြောက်သွေ့စေရာ၏၊ လေနေပူဒဋ္ဌ ခြောက်သွေ့စေပြီး၍ မီးဖြင့် ရှို့ရာ၏၊ မီးဖြင့် ရှို့ပြီး၍ ပြာကို ပြုရာ၏၊ ပြာဖြစ်အောင် ပြုပြီး၍ ပြင်းစွာလာသော လေဒဋ္ဌမူလည်း လွှင့်ရာ၏၊ လျင်မြန်သော ရေအယဉ်ရှိသော မြစ်ဒဋ္ဌသော်လည်း မျောရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြုသည်ရှိသော် ထိုသစ်ပင်ကြီးသည် အရင်းပြတ်သည့်မူလည်း ဖြစ်ရာ၏၊ ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့ ပြုပြီးသည် တဖန်မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးသည် နောင်အခါ၌ တဖန် မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဥပါဒါန်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ အပြစ်ဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တဏှာချုပ်၏၊ တဏှာချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန်ချုပ်၏၊ ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-ဒုတိယ မဟာရုက္ခသုတ်

၅၆။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား သစ်ပင်ကြီးသည် ရှိရာ၏ ထိုသစ်ပင်ကြီး၏ အောက်သို့ဝင်း ဖီလာ(ကန့်လန့်)သို့ဝင်း သွားကုန်သော အလုံးစုံသော အမြစ်တို့သည် အထက်သို့ ဩဇာဓာတ်ကို ဆောင်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ထိုသစ်ပင်ကြီးသည်၊ ထိုဩဇာဓာတ်ကို ဆောင်သည်ဖြစ်၍ ထိုဩဇာဓာတ်လျှင် စွဲမှီရာ ရှိသည်ဖြစ်၍ ကြာရှည်သော ကာလပတ်လုံး တည်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဥပါဒါန်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တဏှာ ပွါး၏၊ တဏှာအကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား သစ်ပင်ကြီးသည် ရှိရာ၏၊ ထိုအခါ ယောကျ်ားသည် ပေါက်တူးခြင်းတောင်းကို ယူ၍ လာရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုသစ်ပင်ကို အရင်း၌ ဖြတ်ရာ၏၊ အရင်း၌ ဖြတ်ပြီး၍ မြေကို တူးရာ၏၊ မြေကို တူးပြီး၍ အမြစ်တို့ကို ထုတ်ရာ၏။ပ။ လျင်မြန်သော ရေအယဉ်ရှိသော မြစ်၌မူလည်း မျှောရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ထိုသစ်ပင်ကြီးသည် အမြစ်အရင်းကို ဖြတ်ပြီးသည် ဖြစ်ရာ၏ ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့ ပြုပြီးသည် တဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးသည် နောင်အခါ၌ တဖန် မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဥပါဒါန်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကဘာရုံတို့၏ အပြစ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တဏှာ ချုပ်၏၊ တဏှာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-တရုက္ခရုက္ခသုတ်

၅၇။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တဏှာ ပွါး၏၊တဏှာအကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန်ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းဘို့ ဥပမာသော်ကား ပျိုနုသော သစ်ပင်သည် ရှိရာ၏၊ ပျိုနုသော သစ်ပင်အား ယောကျ်ားသည် အခါအားလျော်စွာ အမြစ်တို့ကို သန့်စင်စေရာ၏၊ အခါအားလျော်စွာ မြေစာကျွေးရာ၏၊ အခါအားလျော်စွာ ရေပေးရာ၏၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် သစ်ပင်ပျိုသည် ထိုမြေရေလျှင် အစာရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုမြေရေလျှင် စွဲယူရာရှိသည် ဖြစ်၍ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ သာယာဖွယ် ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တဏှာပွါး၏၊ တဏှာအကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ သံယောဇဉ်၏အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ အပြစ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တဏှာချုပ်၏၊ တဏှာ

ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ပျိုနုသော သစ်ပင်သည် ရှိရာ၏၊ ထိုအခါ၌ ယောကျ်ားသည် ပေါက်တူးခြင်းတောင်းကို ယူ၍ လာရာ၏။ပ။ လျင်မြန်သော ရေအယဉ်ရှိသော မြစ်၌မူလည်း မျှောရာ၏၊ ရဟန်းဘို့ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုသစ်ပင်ပျိုသည် ဖြတ်ပြီးသော အရင်းအမြစ် ရှိသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်သည် တဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးသည် နောင်အခါ၌ တဖန် မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ရဟန်းဘို့ ဤအတူသာလျှင် သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တဏှာမိကတရားတို့၌ အပြစ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တဏှာ ချုပ်၏၊ တဏှာ ချုပ်ခြင်း ကြောင့် ဥပါဒါန်ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

ဂ-နာမရူပသုတ်

၅၈။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တဏှာမိက တရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား နာမ်ရုပ်၏ သက်ဝင်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ နာမ်ရုပ်အကြောင်းခံကြောင့် တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး သဠာယတန ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းဘို့ ဥပမာသော်ကား သစ်ပင်ကြီးသည် ရှိရာ၏၊ ထိုသစ်ပင်ကြီး၏ အောက်သို့ဝင်း ဖိလာ(ကန့်လန့်)သို့ဝင်း သွားကုန်သော အလုံးစုံသော အမြစ်တို့သည် အထက်သို့ ဩဇာခတ်ကို ဆောင်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ထိုသစ်ပင်ကြီးသည် ထိုဩဇာခတ်လျှင် အစာရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုဩဇာခတ်လျှင် စွဲယူရာ ရှိသည်ဖြစ်၍ ကြာရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တဏှာမိကတရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား နာမ်ရုပ်၏ သက်ဝင်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တဏှာမိကတရားတို့၌ အပြစ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား နာမ်ရုပ်၏သက်ဝင်ခြင်းသည် မဖြစ်၊ နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတနချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏။

ရဟန်းဘို့ ဥပမာသော်ကား သစ်ပင်ကြီးသည် ရှိရာ၏၊ ထိုအခါ၌ ယောကျ်ားသည် ပေါက်တူးခြင်းတောင်းကို ယူ၍ လာရာ၏။ပ။ နောင်အခါ၌ တဖန် မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တဏှာမိကတရားတို့၌ အပြစ်ကို ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား နာမ်ရုပ်၏ သက်ဝင်ခြင်းသည် မဖြစ်၊ နာမ်ရုပ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတနချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-ဝိညာဏသုတ်

၅၉။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သံယောဇဉ်၏ အကြောင်း ဖြစ်သော တောဘူမိကတရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား ဝိညာဏ်၏ သက်ဝင်ခြင်းဖြစ်၏၊ ဝိညာဏ် အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ်ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား သစ်ပင်ကြီးသည် ရှိရာ၏၊ ထိုသစ်ပင်ကြီး၏ အမြစ်တို့သည်။ပ။ ရဟန်းဘို့ ဤအတူသာလျှင် သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တောဘူမိကတရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား ဝိညာဏ်၏သက်ဝင်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ သံယောဇဉ်၏အကြောင်းဖြစ်သော တောဘူမိကတရာ တို့၌ အပြစ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား ဝိညာဏ်၏သက်ဝင်ခြင်းသည် မဖြစ်၊ ဝိညာဏ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား သစ်ပင်ကြီးသည် ရှိရာ၏၊ ထိုအခါ၌ ယောကျ်ားသည် ပေါက်တူးခြင်းတောင်းကို ယူ၍ လာရာ၏။ပ။ နောင်အခါ၌ တဖန် မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအဘူသာလျှင် သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တောဘူမိကတရားတို့၌ အပြစ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား ဝိညာဏ်၏သက်ဝင်ခြင်းသည် မဖြစ်၊ဝိညာဏ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-နိဒါနသုတ်

၆၀။ အခါဘပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကုရုတိုင်း ကမ္မာသဓမ္မမည်သော ကုရုတိုင်းသူတို့၏ နိုဂုံး၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏— "အသျင်ဘုရား အံ့ဖွယ် ရှိစွာကား၊ အသျင်ဘုရား မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်စွတကား၊ အသျင်ဘုရား ဤ(ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်)သည် အလွန်လည်း နက်နဲပါ၏၊ နက်နဲသော အရိပ်အရောင်လည်း ထင်ပါ၏၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း အံ့ကျွန်ုပ်အား တိမ်သကဲ့သို့ ထင်ပါ၏"ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဤသို့ မဆိုလင့်၊ အာနန္ဒာ ဤသို့ မဆိုလင့်၊ အာနန္ဒာ ဤ(ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်)သည် နက်လည်း နက်နဲ၏၊ နက်နဲသော အရိပ်အရောင်လည်း ရှိ၏၊ အာနန္ဒာ ဤ(ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်) တရားကို လျော်စွာ မသိနိုင်သောကြောင့် ထို သတ္တဝါအပေါင်းသည် ရက်ကန်း ချည်ထွေးကဲ့သို့၎င်း စာပေါင်းသိုက် ကဲ့သို့၎င်း ဖြူဆံမြက် ပြိန်းမြက်ကဲ့သို့၎င်း ဖြစ်၍ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသောလားရာ ပျက်စီးကျရောက်ရာဖြစ်သော သံသရာကို မလွန်မြောက်နိုင်။

အာနန္ဒာ ဥပါဒါန်၏အကြောင်းဖြစ်သော တဏှာဟူသည် သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား တပ်မက်မှု 'တဏှာ'သည် ပွါး၏၊ တဏှာအကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွာစဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'ဖြစ်၏၊ ဥပါဒါန် အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝဖြစ်၏၊ ဘဝအကြောင်းခံကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု

'ဇာတိ'ဖြစ်၏၊ ဇာတိအကြောင်းခံကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' စိုးရိမ်ခြင်း 'သောက' ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ' ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ဥပမာသော်ကား သစ်ပင်ကြီးသည် ရှိရာ၏၊ထိုသစ်ပင်၏ အောက်သို့ငုံး ဖိလာ (ကန့်လန့်)သို့ငုံး သွားကုန်သော အလုံးစုံသော အမြစ်တို့သည် အထက်သို့ သွေးဝေါတ်ကို ဆောင်ကုန်၏၊အာနန္ဒာ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုသစ်ပင်ကြီးသည် ထိုသွေးဝေါတ်လျှင် အစာရှိသည်ဖြစ်၍ ထို သွေးဝေါတ်လျှင် စွဲယူရာ ရှိသည်ဖြစ်၍ ကြာရှည်ခဲ့သော ကာလပတ်လုံး တည်ရာ၏။ အာနန္ဒာ ဤအတူသာလျှင် ဥပါဒါန်၏အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍နေသော သူအား တဏှာပင်၏၊တဏှာအကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန်ဖြစ်၏၊ ဥပါဒါန် အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ဥပါဒါန်၏အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ အပြစ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသော သူအား တဏှာ ချုပ်၏၊ တဏှာချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏၊ဥပါဒါန်ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏။

အာနန္ဒာ ဥပမာသော်ကား သစ်ပင်ကြီးသည် ရှိရာ၏၊ထိုအခါ၌ ယောကျ်ားသည် ပေါက်တူးခြင်းတောင်းကို ယူ၍ လာရာ၏၊ထိုယောကျ်ားသည် ထိုသစ်ပင်ကို အရင်း၌ ဖြတ်ရာ၏၊ အရင်း၌ ဖြတ်ပြီး၍ မြေကို တူးရာ၏၊မြေကို တူးပြီး၍ အမြစ်တို့ကို ထုတ်ရာ၏၊အယုတ်သဖြင့် ပန်းရင်းရိုးမျှလောက်ဖြစ်သော အမြစ်ညောက်ကလေးကိုပင် သော်လည်း နုတ်ရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် သစ်ပင်ကို အပိုင်းအပိုင်း ဖြတ်ရာ၏၊ အပိုင်းအပိုင်း ဖြတ်ပြီး၍ ခဲ့ရာ၏၊ ခဲ့ပြီး၍ အစိတ် အစိတ် ပြုရာ၏၊ အစိတ် အစိတ် ပြုပြီး၍ လေ နေပူ၌ ခြောက်သွေ့စေရာ၏၊ လေ နေပူ၌ ခြောက်သွေ့စေပြီး၍ မီးဖြင့် ရှို့ရာ၏၊ မီးဖြင့် ရှို့ပြီး၍ ပြာပြုရာ၏၊ ပြာဖြစ်အောင်ပြုပြီး၍ ပြင်းစွာလာသော လေ၌မူလည်း လွှင့်ရာ၏၊ လျင်မြန်သော ရေအယဉ်ရှိသော မြစ်၌မူလည်း မျောရာ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့ ပြုသည်ရှိသော် ထိုသစ်ပင်ကြီးသည် အရင်းပြတ်သည်မူလည်း ဖြစ်ရာ၏၊ ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့ ပြုပြီးသည် တဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးသည် နောင်အခါ၌ တဖန် မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည် ဖြင့်ရာ၏၊ အာနန္ဒာ ဤအတူသာလျှင် ဥပါဒါန်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တေဘူမိကတရားတို့၌ အပြစ်ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေသော သူအား တဏှာချုပ်၏၊ တဏှာချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန် ချုပ်၏၊ ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝချုပ်၏၊ ဘဝချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇာတိချုပ်၏၊ ဇာတိချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' စိုးရိမ်ခြင်း 'သောက' ငိုကြွေးခြင်း'ပရိဒေဝ' ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ'တို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ခြောက်ခုမြောက် ဒုက္ခဝဂ် ပြီး၏။

၇-မဟာဝဂ် ၁-အဿုတဝါသုတ်

၆၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံ ဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ရဟန်းတို့

အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် မဟာဘုတ်လေးပါးဖြင့် ပြီးသော ဤကိုယ်၌ ငြီးငွေ့မှုလည်း ငြီးငွေ့ရာ၏၊ တပ်ခြင်း ကင်းမှုလည်း ကင်းရာ၏၊ လွတ်လိုခြင်းဖြစ်မှုလည်း ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ မဟာဘုတ်လေးပါးဖြင့် ပြီးသော ဤကိုယ်၏ တိုးပွါးခြင်းသည်ရင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်ရင်း ဖြစ်ခြင်းသည်ရင်း ပျက်ခြင်းသည်ရင်း ထင်၏၊ ထို့ကြောင့် အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ထိုကိုယ်၌ ငြီးငွေ့မှုလည်း ငြီးငွေ့ရာ၏၊ တပ်ခြင်းကင်းမှုလည်း ကင်းရာ၏၊ လွတ်လိုခြင်း ဖြစ်မှုလည်း ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် စိတ်ဟူ၍ရင်း မနောဟူ၍ရင်း ဝိညာဏ်ဟူ၍ရင်း ဆိုအပ်သော သဘောတရား၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ လွတ်လိုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ ထိုသို့ မစွမ်းနိုင်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ဤစိတ်ဟူသောသဘောတရားကို ဤသည်ကား ငါ၏ဥစ္စာဖြစ်၏၊ ဤသည်ကား ငါဖြစ်၏၊ ဤသည်ကား ငါ၏ အတ္တတည်း ဟု ရှုည့်စွဲသော ကာလပတ်လုံး (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) စွဲယူအပ်၏၊ မြတ်နိုးအပ်၏၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်၏၊ ထို့ကြောင့် အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ထိုစိတ်ဟူသော သဘောတရား၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ လွတ်လိုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် အလိုရှိခဲ့သော် မဟာဘုတ်လေးပါးဖြင့် ပြီးသော ဤကိုယ်ကို အတ္တ ဟူ၍ ကပ်ရောက်ရာ၏၊ စိတ်ကိုမူ မကပ်ရောက်သည်သာလျှင်တည်း။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤမဟာဘုတ်လေးပါးဖြင့် ပြီးသော ဤကိုယ်သည် တနှစ်ပတ်လုံး တည်သည်ကိုလည်း နှစ်နှစ်ပတ်လုံး တည်သည်ကိုလည်း သုံးနှစ်ပတ်လုံး တည်သည်ကိုလည်း လေးနှစ်ပတ်လုံး တည်သည်ကိုလည်း ငါးနှစ်ပတ်လုံး တည်သည်ကိုလည်း ဆယ်နှစ်ပတ်လုံး တည်သည်ကိုလည်း အနှစ် နှစ်ဆယ်ပတ်လုံး တည်သည်ကိုလည်း အနှစ် သုံးဆယ် ပတ်လုံး တည်သည်ကိုလည်း အနှစ် လေးဆယ်ပတ်လုံး တည်သည်ကိုလည်း အနှစ် ငါးဆယ်ပတ်လုံး တည်သည်ကိုလည်း အနှစ် တရာပတ်လုံး တည်သည်ကိုလည်း အနှစ်တရာထက် အလွန်တည်သည်ကိုလည်း ထင်မြင်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ စိတ်ဟူ၍ရင်း မနောဟူ၍ရင်း ဝိညာဏ်ဟူ၍ရင်း ဆိုအပ်သော သဘောတရားသည် ည၌်၌ရင်း နေ့၌ရင်း တခြားတပါးသာလျှင် ဖြစ်၏၊ တခြားတပါးသည် ချုပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကြီးစွာသော တောအုပ်၌ လှည့်လည်သော မျောက်သည် သစ်ကိုင်းကို ကိုင်ရာ၏၊ ထို သစ်ကိုင်းကို လွတ်၍ တပါးသော သစ်ကိုင်းကို ကိုင်ရာ၏၊ ထိုသစ်ကိုင်းကိုပင် လွတ်ပြန်၍ တပါးသော သစ်ကိုင်းကို ကိုင်ယူပြန်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် စိတ်ဟူ၍ရင်း မနောဟူ၍ရင်း ဝိညာဏ်ဟူ၍ရင်း ဆိုအပ်သော သဘောတရားသည် ည၌်၌ရင်း နေ့၌ရင်း တခြားတပါးသာလျှင် ဖြစ်၏၊ တခြားတပါးသည် ချုပ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို သာလျှင် ကောင်းစွာ သင့်လျော်သော အားဖြင့် နှလုံးသွင်း၏၊ ဤအကြောင်းတရားရှိခဲ့သော် ဤအကျိုးတရား ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရား၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရားဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရားသည် မရှိသော် ဤအကျိုးတရားမဖြစ်၊ ဤအကြောင်းတရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရား ချုပ်၏၊ ယင်းအကြောင်းတရားကြောင့် အကျိုး ဖြစ်ပုံကား အဝိဇ္ဇာအကြောင်းခံ

ကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သခ်ါရ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ သခ်ါရ အကြောင်းခံကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။

မသိမှု'အဝိဇ္ဇာ၏'သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု'သခ်ါရ'တို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သခ်ါရ'တို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမှု'ဝိညာဏ်'ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်နှင့်ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ မြင်သော် ရုပ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သခ်ါရတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ငြီးငွေ့သည် ရှိသော် တပ်မက်မှုကင်း၏၊တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ကိလေသာမှ လွတ်၏၊ ကိလေသာမှ လွတ်ရာ၌ ကိလေသာမှ လွတ်၏ဟု အသိဉာဏ်ဖြစ်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော အကျိုးငှါ တဖန် ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ဒုတိယ အဿုတဝါသုတ်

၆၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သိတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် မဟာဘုတ်လေးပါးတို့ဖြင့် ပြီးသော ဤကိုယ်၌ ငြီးငွေ့မှုလည်း ငြီးငွေ့ရာ၏၊ တပ်ခြင်း ကင်းမှုလည်း ကင်းရာ၏၊ လွတ်လိုခြင်း ဖြစ်မှုလည်း ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ မဟာဘုတ်လေးပါးဖြင့် ပြီးသော ဤကိုယ်၏ တိုးပွါးခြင်းသည်ရင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်ရင်း ဖြစ်ခြင်းသည်ရင်း ပျက်ခြင်းသည်ရင်း ထင်၏၊ ထို့ကြောင့် အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ထိုကိုယ်၌ ငြီးငွေ့မှုလည်း ငြီးငွေ့ရာ၏၊ တပ်ခြင်း ကင်းမှုလည်း ကင်းရာ၏၊လွတ်လိုခြင်း ဖြစ်မှုလည်း ဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ စိတ်ဟူ၍ရင်း မနောဟူ၍ရင်း ဝိညာဏ်ဟူ၍ရင်း ဆိုအပ်သော သဘောတရား၌ အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ လွတ်လိုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ ထိုသို့ မစွမ်းနိုင်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ဤစိတ်ဟူသော သဘောတရားကို ဤသည်ကား ငါ၏ ဥစ္စာတည်း၊ ဤသည်ကား ငါဖြစ်၏၊ ဤသည်ကား ငါ၏ကိုယ် အတ္တတည်းဟူ၍ ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) စွဲယူအပ်၏၊ မြတ်နိုးအပ်၏၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်၏၊ ထို့ကြောင့် အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ထိုစိတ်ဟူသော သဘောတရား၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ လွတ်လိုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် အလိုရှိခဲ့သော် မဟာဘုတ် လေးပါးဖြင့် ပြီးသော ဤကိုယ်ကို အတ္တဟူ၍ ကပ်ရောက်ရာ၏၊ စိတ်ကိုမူ မကပ်ရောက်နိုင်သည်သာတည်း၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤမဟာဘုတ် လေးပါးဖြင့် ပြီးသော ကိုယ်သည် တနှစ်ပတ်လုံး တည်သည် ကိုင်း နှစ်နှစ်ပတ်လုံး တည်သည်ကိုင်း သုံးနှစ်ပတ်လုံး တည်သည်ကိုင်း လေးနှစ်ပတ်လုံး တည်သည်ကိုင်း ငါးနှစ်ပတ်လုံး တည်သည်ကိုင်း ဆယ်နှစ်ပတ်လုံး တည်သည် ကိုင်း အနှစ်နှစ်ဆယ်ပတ်လုံး တည်သည်ကိုင်း အနှစ်သုံးဆယ်ပတ်လုံး တည်သည်ကိုင်း အနှစ်

လေးဆယ်ပတ်လုံး တည်သည်ကိုငင်း အနှစ်ငါးဆယ်ပတ်လုံး တည်သည်ကိုငင်း အနှစ်တရာပတ်လုံး တည်သည်ကိုငင်း အနှစ်တရာထက်အလွန် တည်သည်ကိုငင်း ထင်မြင်အပ်၏၊ ရဟန်းတို့ စိတ်ဟူ၍ငင်း မနောဟူ၍ငင်း ဝိညာဏ်ဟူ၍ငင်း ဆိုအပ်သော သဘောတရားသည် ညဉ့်၌ငင်း နေ့၌ငင်း တခြား တပါးသာလျှင် ဖြစ်၏၊ တခြားတပါးသည် ချုပ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်) ကိုသာလျှင် သင့်လျော်သောအားဖြင့် ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်း၏၊ ဤသို့ ဤအကြောင်းတရားရှိသော် ဤအကျိုးတရားသည် ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရားဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရားသည် ဖြစ်၏၊ ဤအကြောင်းတရားမရှိသော် ဤအကျိုးတရား မဖြစ်၊ ဤအကြောင်းတရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးတရား ချုပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာ ခံစားမှု 'သုခဝေဒနာ'၏ အကြောင်းဖြစ်သော တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ကို စဲ၍ ချမ်းသာခံစားမှု 'သုခဝေဒနာ' ဖြစ်၏၊ ထိုသုခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿချုပ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင် ဖဿအားလျော်စွာ ခံစားအပ်အော သုခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿကိုစဲ၍ ဖြစ်သော သုခဝေဒနာသည် ချုပ်၏၊ ငြိမ်း၏။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲ့ခံစားမှု 'ဒုက္ခဝေဒနာ'၏ အကြောင်းဖြစ်သော တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ကို စဲ၍ ဆင်းရဲခံစားမှု 'ဒုက္ခဝေဒနာ' ဖြစ်၏၊ထိုဒုက္ခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင် ဖဿအားလျော်စွာ ခံစားအပ်သော ဒုက္ခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿကို စဲ၍ဖြစ်သော ဒုက္ခဝေဒနာ ချုပ်၏၊ ငြိမ်း၏။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲ့'ဒုက္ခ'လည်း မဟုတ် ချမ်းသာ'သုခ'လည်း မဟုတ်သော ခံစားမှု'ဥပေက္ခာဝေဒနာ'၏ အကြောင်းဖြစ်သော တွေ့ထိမှု'ဖဿ'ကို စဲ၍ ဆင်းရဲ့'ဒုက္ခ'လည်းမဟုတ်သော ချမ်းသာ'သုခ'လည်းမဟုတ်သော ခံစားမှု'ဥပေက္ခာဝေဒနာ'ဖြစ်၏၊ ထိုဒုက္ခလည်းမဟုတ် သုခလည်းမဟုတ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာ၏အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿချုပ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင် ဖဿအားလျော်စွာ ခံစားအပ်သော ဒုက္ခလည်းမဟုတ် သုခလည်းမဟုတ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် ချုပ်၏၊ ငြိမ်း၏။

ရဟန်းတို့ အကြား အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ဤသို့မြင်သည်ရှိသော် ဖဿသည်လည်း ငြိုးငွေ့၏၊ ဝေဒနာသည်လည်း ငြိုးငွေ့၏၊ သညာသည်လည်း ငြိုးငေ့၏၊သင်္ခါရတို့သည်လည်း ငြိုးငွေ့၏၊

ဝိညာဏ်ဌိလည်း ငြိုးငွေ့၏၊ ငြိုးငွေ့သည်ရှိသော် တပ်ခြင်းကင်း၏၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းကြောင့် ကိလေသာမှ လွတ်၏၊ ကိလေသာမှလွတ်ရာ၌ ကိလေသာမှ လွတ်၏ဟု အသိဉာဏ်သည် ဖြစ်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှုကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော အကျိုးငှါ တဖန်ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု(ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ပုတ္တမံသုပမသုတ်

၆၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပြီးသတ္တဝါတို့ တည်ခြင်းငှါရင်း ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါတို့အား ချီးမြှောက်(ထောက်ပံ့)ခြင်းငှါရင်း ဖြစ်ကုန်သော ဆောင်တတ်သော သဘော'အာဟာရ'တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့ဘည်း၊ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ကြမ်းထမ်းသည်လည်းဖြစ်စေ နူးညံ့သည်လည်းဖြစ်စေ အလုတ်အလွေးကိုပြု၍ မျိုအပ်သော 'ကဗဠီကာရ အာဟာရ'၊ နှစ်ခုမြောက်သော ဖဿာဟာရ၊ သုံးခုမြောက်သော မနောသဉ္စေတနာဟာရ၊ လေးခုမြောက်သော ဝိညာဏာဟာရ တို့ဘည်း၊ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပြီးသတ္တဝါတို့ တည်ခြင်းငှါရင်း ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါတို့အား ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ခြင်းငှါရင်း ဖြစ်ကုန်သော ဆောင်တတ်သော သဘော 'အာဟာရ'တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ကဗဠီကာရ အာဟာရကို အဘယ်သို့ မှတ်အပ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား လင်မယားနှစ်ယောက်တို့သည် အနည်းငယ်သော ရိက္ခာကို ယူ၍ (သွားလာမှုခက်သော)ခရီးခဲသို့ သွားကုန်ရာ၏၊ ထိုလင်မယားနှစ်ယောက်တို့အား ချစ်ခင်အပ် နှလုံးကို ပျိုးစေတတ်သော တယောက်တည်းသော သားငယ်သည်သည်း ရှိရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ခရီးခဲသို့ သွားကုန်သော ထိုလင်မယားနှစ်ယောက်တို့အား အနည်းငယ်သော စားနပ်ရိက္ခာသည် ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏၊ ထိုလင်မယားနှစ်ယောက်တို့အား မကူးမြောက်ကြရသေးသော ဤခရီးခဲသည်လည်း ကြွင်းကျန်သေး၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုလင်မယား နှစ်ယောက်တို့အား ဤသို့သော အကြံ ဖြစ်၏—"ငါတို့အား အနည်းငယ်မျှသော ရိက္ခာသည်လည်း ကုန်ခန်းပြီ၊ မကူးမြောက်ကြရသေးသော ခရီးခဲသည်လည်း ကြွင်းကျန်သေး၏၊ အကယ်၍ ငါတို့သည် ချစ်ခင်အပ် နှလုံးကို ပျိုးစေတတ်သော တယောက်တည်းသော သားငယ်ကို သတ်၍ အသားညှင်း အသားတုံး ပြုပြီးလျှင် သားငယ်၏ အသားတို့ကို စားကြကုန်လျက် ထိုကြွင်းကျန်သေးသော ခရီးခဲကို ကူးမြောက်ကြရမူကား ကောင်းလေရာ၏၊ သုံးယောက်စလုံး မပျက်စီးပါစေကုန်လင့်"ဟု (အကြံဖြစ်၏)၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ လင်မယားနှစ်ယောက်တို့သည် ချစ်ခင်အပ် နှလုံးကို ပျိုးစေတတ်သော ထိုတယောက်တည်းသော သားငယ်ကို သတ်၍ အသားညှင်း အသားတုံးပြုပြီးလျှင် သားငယ်၏အသားတို့ကို စားကုန်လျက် ဤသို့ကြွင်းကျန်သေးသော ထိုခရီးခဲကို ကူးမြောက်ကုန်ရာ၏၊ ထိုလင်မယားနှစ်ယောက်တို့သည် သားငယ်၏ အသားတို့ကို စားလည်း စားကုန်၏၊ "တယောက်တည်းသော သားကလေး အဘယ်မှာနည်း၊ တယောက်တည်းသော သားကလေး အဘယ်မှာနည်း"ဟု ဆို၍ ရင်တို့ကိုလည်း ထုကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ထိုလင်မယားနှစ်ယောက်တို့သည် မြူးထူးခြင်းငှါလည်း အာဟာရကို သုံးဆောင်ကုန်ရာသလော၊ မာန်ယစ်ခြင်းငှါလည်း အာဟာရကို သုံး

ဆောင်ကုန်ရာသလော၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းငါလည်း အာဟာရကို သုံးဆောင်ကုန်ရာသလော၊ အပြေအပြစ်ပြုခြင်းငါလည်း အာဟာရကို သုံးဆောင်ကုန်ရာသလောဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မဟုတ်ပါ။ ရဟန်းတို့ ထိုလင်မယားနှစ်ယောက်တို့သည် ခရီးခဲကို ကူးမြောက်ရုံငှါသာလျှင် အာဟာရကို သုံးဆောင်ကြကုန်သည် မဟုတ်လောဟု(မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဟုတ်ပါ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ကဗဠီကာရ အာဟာရကို မှတ်အပ်၏ ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ကဗဠီကာရ အာဟာရကို ပိုင်းခြား၍ သိသည်ရှိသော် ကာမဂုဏ်ငါးပါးခြို့ တပ်မက်မှု ကာမရာဂကို ပိုင်းခြားသိနိုင်၏၊ ကာမဂုဏ် ငါးပါးခြို့ တပ်မက်မှု ကာမရာဂကို ပိုင်းခြား၍ သိသည်ရှိသော် **အရိယာ**တပည့်သည် အကြင်ကာမဂုဏ်၌ တပ်မက်နှောင်ဖွဲ့မှု'ကာမရာဂသံယောဇဉ်'နှင့် ယှဉ်သည်ဖြစ်၍ တဖန် ဤကာမဘုံလောကသို့ လာရောက်၏၊ ထိုနှောင်ဖွဲ့မှု သံယောဇဉ်သည် **မရှိ**။

ရဟန်းတို့ ဖဿာဟာရကို အဘယ်သို့ မှတ်အပ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အရေမရှိသောနွားမသည် နံရံကို မှီ၍ တည်ငြားအံ့၊ နံရံကို မှီနေကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ထိုနွားမကို ကိုက်ခဲကုန်ရာ၏၊ အကယ်၍ သစ်ပင်ကို မှီ၍ တည်ငြားအံ့၊သစ်ပင်ကို မှီ၍ နေကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ထိုနွားမကို ကိုက်ခဲကုန်ရာ၏၊ အကယ်၍ ရေကို မှီ၍ တည်ငြားအံ့၊ ရေကိုမှီ၍ **နေကုန်သော** သတ္တဝါတို့သည် ထိုနွားမကို ကိုက်ခဲကုန်ရာ၏၊ အကယ်၍ လဟာပြင်ကိုမှီ၍ တည်ငြားအံ့၊ လဟာပြင်**ကို** မှီ၍နေကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ထိုနွားမကို ကိုက်ခဲကုန်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ မည်သည့်အရပ်မဆို တခုခုသော အရပ်ကိုမှီ၍ တည်ငြားအံ့၊ထိုအရပ်ကိုမှီ၍နေကုန်သော သတ္တဝါတို့သ ည်ထိုနွားမကို ကိုက်ခဲကုန်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဖဿာဟာရကို မှတ်အပ်၏ ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဖဿာဟာရကို ပိုင်းခြား၍ သိသည်ရှိသော် **ဝေဒနာ**သုံးပါးတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိနိုင်၏၊ ဝေဒနာသုံးပါးတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိသည်ရှိသော် အရိယာတပည့်အား အထက်၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စ တစုံတခုမျှ မရှိတော့ပြီဟု ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ မနောသဉ္စေတနာဟာရကို အဘယ်သို့ မှတ်အပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တသူ(လက်ခုပ်တဖောင်)ကျော်မျှရှိသော မီးကျီးတွင်းသည် အခိုးအလို့ကင်းသော မီးကျီးဘို့ဖြင့် ပြည့်ရာ၏၊ ထိုအခါ အသက်ရှည်လိုသော မသေလိုသော ချမ်းသာကို အလိုရှိသော ဆင်းရဲကို စက်ဆုပ်သော ယောကျ်ားသည် လာရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားကို အားကြီးကုန်သော ယောကျ်ားနှစ်ယောက်တို့သည် လက်မောင်းအသီးသီးတို့၌ ကိုင်၍ ထိုမီးကျီးတွင်းသို့ ဆွဲငင်ကုန်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုယောကျ်ားအား မီးကျီးစုမှ ဝေးလိုသောစေတနာ ဝေးလိုသော တောင့်တမှု ဝေးလိုသော ဆောက်တည်မှုသည် ဖြစ်ရာ၏၊ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုယောကျ်ားအား—ငါသည် အကယ်၍ ဤမီးကျီးတွင်းသို့ ကျအံ့၊ ထိုမီးကျီးတွင်းသို့ ကျခြင်းကြောင့် သေခြင်းသို့သော်၎င်း သေလောက်နီးပါး ဆင်းရဲသို့သော်၎င်း ရောက်လိမ့်မည်ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ရာသောကြောင့်တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် မနောသဉ္စေတနာဟာရကို မှတ်အပ်၏ ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ မနောသဉ္စေတနာဟာရကို ပိုင်းခြား၍ သိသည်ရှိသော် တဏှာသုံးပါးတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိနိုင်၏၊ တဏှာသုံးပါးတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိသည်ရှိသော် အရိယာတပည့်အား အထက်၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စ တစုံတခုမျှ မရှိတော့ပြီဟု ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဝိညာဏာဟာရကို အဘယ်သို့ မှတ်အပ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယုတ်ညံ့သော အကျင့်ရှိသော သူခိုးကို ဖမ်း၍ အရှင်မင်းကြီး ဤသူသည် ယုတ်ညံ့သော အကျင့်ရှိသော သူခိုးပါတည်း၊ ဤသူအား အရှင်မင်းကြီး အလိုရှိတိုင်းသော ဒဏ်ကို စီရင်တော်မူပါလေ့ဟု မင်းအား ပြကုန်ရာ၏၊ ထိုမင်းချင်းယောကျ်ားတို့ကို မင်းသည် မင်းချင်းတို့ သွားကြကုန်လော့၊ ဤယောကျ်ားကို နံနက်အခါ၌ လှံပေါင်းတရာတို့ဖြင့် ထိုးသတ်ကုန်လော့ဟု ဆို၏၊ ထိုယောကျ်ားကို နံနက်အခါ၌ လှံပေါင်းတရာဖြင့် ထိုးသတ်ကုန်ရာ၏၊ထိုအခါ မင်းကြီးသည် နေ့လယ်အခါ၌ မင်းချင်းတို့ ထိုယောကျ်ားသည် အဘယ်သို့ ရှိလေသနည်း ဟု မေးရာ၏၊ မင်းမြတ် ထိုအတိုင်းပင်လျှင် အသက်ရှင်လျက် နေပါ၏ဟု လျှောက်ကုန်၏၊ ထိုမင်းချင်းယောကျ်ားဘို့ကို မင်းသည် မင်းချင်းတို့ သွားကြကုန်၊ ထိုယောကျ်ားကို နေ့လယ်အခါ၌ လှံပေါင်းတရာတို့ဖြင့် ထိုးသတ်ကြကုန်ဦးလော့ ဟု ဆိုရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားကို နေ့လယ်အခါ၌ လှံပေါင်းတရာဖြင့် ထိုးသတ်ကုန်ရာ၏၊ ထို့နောက် မင်းသည် ညချမ်းအခါ၌ မင်းချင်းတို့ ထိုယောကျ်ားသည် အဘယ်သို့ ရှိလေသနည်း ဟု မေးရာ၏၊ မင်းမြတ် ထိုအတိုင်းပင်လျှင် အသက်ရှင်လျက် နေပါ၏ဟု လျှောက်ကုန်၏၊ ထိုမင်းချင်းယောကျ်ားတို့ကို မင်းသည် မင်းချင်းတို့ သွားကြကုန်၊ ညချမ်းအခါ၌ လှံပေါင်းတရာဖြင့် ထိုးသတ်ကြကုန်ဦးလော့ ဟု ဤသို့ ဆိုရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားကို ညချမ်းအခါ၌ လှံပေါင်းတရာဖြင့် ထိုးသတ်ကုန်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း၊ တနေ့တည်း၌ လှံပေါင်းသုံးရာတို့ဖြင့် ထိုးသတ်ညှဉ်းဆဲအပ်သည်ရှိသော် ထိုလှံပေါင်း သုံးရာဖြင့် ထိုးခြင်းတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ထိုယောကျ်ားသည် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံစားရသလော၊ အသျှင်ဘုရား တချောင်းသော လှံဖြင့်ပင်လည်း ထိုးသတ်ညှဉ်းဆဲသည်ရှိသော် ထိုအကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ဝေဒနာကို ခံစားရရာ၏၊ လှံပေါင်း သုံးရာတို့ဖြင့် ထိုးသတ်ညှဉ်းဆဲအပ်သော်ကား အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာရှိပါတော့အံ့နည်းဟု လျှောက်ကြကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် ဝိညာဏာဟာရကို မှတ်အပ်၏ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏာဟာရကို ပိုင်းခြား၍ သိသည်ရှိသော် နာမ်ရုပ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိနိုင်၏၊ နာမ်ရုပ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိသည်ရှိသော် အရိယာတပည့်အား အထက်၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စ တစုံတခုမျှမရှိတော့ပြီဟု ငါဘုရား ဟော၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-အတ္ထိရာဂသုတ်

၆၄။ သာဝတ္ထိပြဿ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပြီး သတ္တဝါတို့ တည်ခြင်းငှါငင်း ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါတို့အား ချီးမြှောက် (ထောက်ပံ့)ခြင်းငှါငင်း ဖြစ်ကုန်သော ဆောင်တတ်သော သဘော 'အာဟာရ' တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း၊ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ—ကြမ်းထမ်းသည်လည်းဖြစ်စေ နူးညံ့သည်လည်းဖြစ်စေ အလုတ်အလှေး ပြု၍ မျိုအပ်သော 'ကဗဠီကာရအာဟာရ'၊နှစ်ခုမြောက်သော ဖဿာဟာရ၊သုံးခုမြောက်သော မနောသဉ္စေတနာဟာရ၊ လေးခုမြောက်သော ဝိညာဏာဟာရတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပြီးသတ္တဝါတို့ တည်ခြင်းငှါငင်း ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါတို့အား ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ခြင်းငှါငင်း ဖြစ်ကုန်သော ဆောင်တတ်သောသဘော 'အာဟာရ'တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ကဗဠီကာရအာဟာရ၌ တပ်စွန်းမှု'ရာဂ'နှစ်သက်မှု'နန္ဒီ' တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ရှိခဲ့မူ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ ဝိညာဏ်သည် တည်၏၊စည်ပင်၏၊ အကြောင် တေဘူမိကဝဋ်၌ ဝိညာဏ်သည် တည်၏၊ စည်ပင်၏၊ ထို တေဘူမိကဝဋ်၌ နာမ်ရုပ် သက်ဝင်၏၊ အကြောင် တေဘူမိကဝဋ်၌ နာမ်ရုပ်သက်ဝင်၏၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ သဒ်ါရတို့ ကြီးပွါးကုန်၏၊ အကြောင် တေဘူမိကဝဋ်၌ သဒ်ါရတို့ ကြီးပွါးကုန်၏၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်တဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းရှိ၏၊ အကြောင် တေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်တဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းရှိ၏၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှုရှိ၏၊ အကြောင် တေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှုသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုတေဘူမိကဝဋ်သည် စိုးရိမ်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏၊ ပူပန်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဖဿာဟာရ၌။ပ။ ရဟန်းတို့ မနောသဉ္စေတနာဟာရ၌။ပ။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏာဟာရ၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' နှစ်သက်မှု'နန္ဒီ' တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ရှိခဲ့မူ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ ဝိညာဏ်သည် တည်၏၊ စည်ပင်၏၊ အကြောင်တေဘူမိကဝဋ်၌ ဝိညာဏ်သည် တည်၏၊ စည်ပင်၏၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ နာမ်ရုပ် သက်ဝင်၏၊ အကြောင် တေဘူမိကဝဋ်၌ နာမ်ရုပ်သက်ဝင်၏၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ သဒ်ါရတို့ ကြီးပွါးကုန်၏၊ အကြောင်တေဘူမိကဝဋ်၌ သဒ်ါရတို့ ကြီးပွါးကုန်၏၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်တဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းရှိ၏၊ အကြောင်တေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်တဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းရှိ၏၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှုရှိ၏၊ အကြောင် တေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှုသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုတေဘူမိကဝဋ်သည် စိုးရိမ်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏၊ ပူပန်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ပန်းဆိုးသမားသည်ဌင်း ပန်းချီဆေးရေးသမားသည်ဌင်း ဆိုးရည် ချိပ်ရည် နံနွင်း မဲနယ် ပန်းရောင်ဆေးရှိခဲ့သော် ကောင်းစွာ ပြေပြစ်သော ပျဉ်ဒ်ဖြစ်စေ နံရံဒ်ဖြစ်စေ အဝတ်ကားဒ်ဖြစ်စေ အလုံးစုံသော အင်ါကြီးငယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော မိန်းမရုပ်ကိုဌင်း ယောကျ်ားရုပ်ကိုဌင်း ဖန်တီး ရေးခြယ်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် ကဗဠီကာရအာဟာရ၌ တပ်စွန်းမှု'ရာဂ' နှစ်သက်မှု'နန္ဒီ'တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ရှိခဲ့မူ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ ဝိညာဏ်သည် တည်၏။ စည်ပင်၏၊ အကြောင်တေဘူမိကဝဋ်၌ ဝိညာဏ်သည် တည်၏၊ စည်ပင်၏၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ နာမ်ရုပ်သက်ဝင်၏၊ အကြောင်တေဘူမိကဝဋ်၌ နာမ်ရုပ်သက်ဝင်၏၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ သဒ်ါရတို့ ကြီးပွါးကုန်၏။ အကြောင်တေဘူမိကဝဋ်၌ သဒ်ါရတို့ ကြီးပွါးကုန်၏၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်တဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းရှိ၏၊အကြောင်တေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်တဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းရှိ၏၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု ရှိ၏၊ အကြောင်တေဘူမိကဝဋ်၌ နောင်တဖန် ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုတေဘူမိကဝဋ်သည် စိုးရိမ်ခြင်းနှင့် တကွဖြစ်၏၊ ပူပန်ခြင်းနှင့် တကွဖြစ်၏၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းနှင့်တကွဖြစ်၏ ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဖဿာဟာရ၌ ။ပ။ ရဟန်းတို့ မနောသဉ္စေတနာဟာရ၌ ။ပ။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏာဟာရ၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' နှစ်သက်မှု 'နန္ဒီ'တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ရှိခဲ့မူ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ ဝိညာဏ်သည် တည်၏၊ စည်ပင်၏၊ အကြောင်တေဘူမိကဝဋ်၌ ဝိညာဏ်သည် တည်၏၊ စည်ပင်၏၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ နာမ်ရုပ်သက်ဝင်၏၊ အကြောင် တေဘူမိကဝဋ်၌ နာမ်ရုပ်သက်ဝင်၏၊ ထိုတေဘူမိကဝဋ်၌ သဒ်ါရတို့ ကြီးပွါးကုန်၏၊ အကြောင်တေဘူမိကဝဋ်၌ သဒ်ါရတို့ ကြီးပွါးကုန်၏၊ ထိုတေဘူမိ

ဝင်္ဒ်၌ နောင်အခါ ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းရှိ၏၊အကြင်တဘူမိကဝင်္ဒ်၌ နောင်အခါ ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းရှိ၏၊ ထိုတဘူမိကဝင်္ဒ်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှုရှိ၏၊ အကြင်တဘူမိကဝင်္ဒ်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှုရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုတဘူမိကဝင်္ဒကို စိုးရိမ်းခြင်းနှင့်တကွဖြစ်၏၊ ပူပန်ခြင်းနှင့် တကွဖြစ်၏၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းနှင့် တကွဖြစ်၏ ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ကဗဠီကာရအာဟာရ၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' နှစ်သက်မှု 'နန္ဒီ' တပ်မက်မှု 'တဏှာ' မရှိခဲ့မူ ထိုတဘူမိကဝင်္ဒ်၌ ဝိညာဏ်သည် မတည်၊ မစည်ပင်၊ အကြင်တဘူမိကဝင်္ဒ်၌ ဝိညာဏ်သည် မတည်၊ မစည်ပင်၊ ထိုတဘူမိကဝင်္ဒ်၌ နာမ်ရုပ် မသက်ဝင်၊ ထိုတဘူမိကဝင်္ဒ်၌ သင်္ခါရတို့ ကြီးပွါးခြင်း မရှိ၊ အကြင်တဘူမိကဝင်္ဒ်၌ သင်္ခါရတို့ ကြီးပွါးခြင်း မရှိ၊ ထိုတဘူမိကဝင်္ဒ်၌ နောင်အခါ ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း မရှိ၊အကြင်တဘူမိကဝင်္ဒ်၌ နောင်တဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း မရှိ၊ထိုတဘူမိကဝင်္ဒ်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှုမရှိ၊ အကြင် တဘူမိကဝင်္ဒ်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ထိုတဘူမိကဝင်္ဒကို စိုးရိမ်ခြင်းမရှိ၊ ပူပန်ခြင်း မရှိ၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းမရှိဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဖဿာဟာရ၌ ။ပ။ ရဟန်းတို့ မနောသဉ္စေတနာဟာရ၌ ။ပ။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏာဟာရ၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'နှစ်သက်မှု 'နန္ဒီ'တပ်မက်မှု 'တဏှာ' မရှိခဲ့မူ ထိုတဘူမိကဝင်္ဒ်၌ ဝိညာဏ်သည် မတည်၊ မစည်ပင်၊ အကြင်တဘူမိကဝင်္ဒ်၌ ဝိညာဏ်သည် မတည်၊ မစည်ပင်၊ ထိုတဘူမိကဝင်္ဒ်၌ နာမ်ရုပ် မသက်ဝင်၊ အကြင်တဘူမိကဝင်္ဒ်၌ နာမ်ရုပ် မသက်ဝင်၊ ထိုတဘူမိကဝင်္ဒ်၌ သင်္ခါရတို့ ကြီးပွါးခြင်း မရှိ၊ အကြင်တဘူမိကဝင်္ဒ်၌ သင်္ခါရတို့ ကြီးပွါးခြင်း မရှိ၊ ထိုတဘူမိကဝင်္ဒ်၌ နောင်အခါ ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း မရှိ၊ အကြင်တဘူမိကဝင်္ဒ်၌ နောင်တဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း မရှိ၊ထိုတဘူမိကဝင်္ဒ်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု မရှိ၊ အကြင် တဘူမိကဝင်္ဒ်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ထိုတဘူမိကဝင်္ဒကို စိုးရိမ်ခြင်းမရှိ၊ ပူပန်ခြင်း မရှိ၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းမရှိဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အထွတ်ထပ်သော အိမ်၌ဖြစ်စေ အထွတ်တပ်သော စရပ်၌ဖြစ်စေ မြောက်မျက်နှာမှ၎င်း တောင်မျက်နှာမှ၎င်း အရှေ့မျက်နှာမှ၎င်း လေသွန်တံခါးသည် ရှိရာ၏၊ နေတက်လတ်သော် လေသွန်တံခါးပေါက်ဖြင့် နေရောင်ခြည်သည် ဝင်၍ အဘယ်၌ တည်ရာသနည်း။ အသျှင်ဘုရား အနောက်နံရံ၌ တည်ရာပါ၏၊ ရဟန်းတို့ အနောက်နံရံသည် အကယ်၍ မရှိသော် အဘယ်၌ တည်ရာသနည်း။ အသျှင်ဘုရား မြေ၌ တည်ရာပါ၏။ ရဟန်းတို့ မြေသည် အကယ်၍ မရှိသော် အဘယ်၌ တည်ရာသနည်း။အသျှင်ဘုရား ရေ၌ တည်ရာပါ၏။ရဟန်းတို့ ရေသည် အကယ်၍ မရှိသော် အဘယ်၌ တည်ရာသနည်း။ အသျှင်ဘုရား တည်ရာ မရှိတော့ရာပါ။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ကဗဠီကာရအာဟာရ၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' နှစ်သက်မှု 'နန္ဒီ' တပ်မက်မှု 'တဏှာ' မရှိခဲ့မူ။ပ။

ရဟန်းတို့ ဖဿာဟာရ၌ ။ပ။ ရဟန်းတို့ မနောသဉ္စေတနာဟာရ၌ ။ပ။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏာဟာရ၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'နှစ်သက်မှု 'နန္ဒီ'တပ်မက်မှု 'တဏှာ'မရှိခဲ့မူ ထိုတဘူမိကဝင်္ဒ်၌ ဝိညာဏ်သည် မတည် မစည်ပင်၊ အကြင် တဘူမိကဝင်္ဒ်၌ ဝိညာဏ်သည် မတည်၊ မစည်ပင်၊ ထိုတဘူမိကဝင်္ဒ်၌ နာမ်ရုပ်သက်ဝင်ခြင်းမရှိ၊ အကြင်တဘူမိကဝင်္ဒ်၌ နာမ်ရုပ် သက်ဝင်ခြင်း မရှိ၊ ထိုတဘူမိကဝင်္ဒ်၌ သင်္ခါရတို့ ကြီးပွါးခြင်းမရှိ၊ အကြင်တဘူမိကဝင်္ဒ်၌ သင်္ခါရတို့ ကြီးပွါးခြင်းမရှိ၊ ထိုတဘူမိကဝင်္ဒ်၌ နောင်အခါ ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းမရှိ၊အကြင်တဘူမိကဝင်္ဒ်၌ နောင်တဖန်ဘဝသစ်၌

ဖြစ်ခြင်း မရှိ၊ထိုတဘူမိကဝဋ်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှုသည် မရှိ၊အကြင်တဘူမိကဝဋ်၌ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ထိုတဘူမိကဝဋ်ကို စိုးရိမ်ခြင်းမရှိ၊ ပူပန်ခြင်းမရှိ၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း မရှိဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏။)

စတုတ္ထသုတ်။

၅-နဂရသုတ်

၆၅။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သိတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိမိ သစ္စာလေးပါးကို မသိသေးသော ဘုရားလောင်းသာလျှင် ဖြစ်သော ငါ့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏— “ဤသတ္တလောကသည် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်စွတကား၊ ပဋိသန္ဓေနေလည်း နေရ၏၊ အိုလည်း အိုရ၏၊ သေလည်း သေရ၏၊ စုတေလည်း စုတေရ၏၊ တဖန်ပဋိသန္ဓေနေလည်း နေရ၏၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက် အိုခြင်း သေခြင်း ဆင်းရဲခြင်း၏ ထွက်မြောက်ရာကို မသိ၊ အဘယ်အခါမှ အိုခြင်း သေခြင်း ဆင်းရဲခြင်း၏ ထွက်မြောက်ရာသည် ထင်ရှားပါလတ္တံ့နည်း”ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား အဘယ်တရားရှိသော် အိုခြင်း သေခြင်း ဖြစ်သနည်း၊ အိုခြင်း သေခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်သနည်း” ဟု အကြံဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား သင့်လျော်သော အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု ဇာတိရှိခဲ့သော် အိုမှု ‘ဇရာ’သေမှု ‘မရဏ’ဖြစ်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ အကြောင်းခံကြောင့် အိုမှု ‘ဇရာ’ သေမှု ‘မရဏ’သည် ဖြစ်၏ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏ “အဘယ်တရားရှိသော် ပဋိသန္ဓေနေမှု ဖြစ်သနည်း။ပ။ ဘဝသစ် ဖြစ်သနည်း။ ဥပါဒါန် ဖြစ်သနည်း။ တဏှာ ဖြစ်သနည်း။ ဝေဒနာ ဖြစ်သနည်း။ ဖဿဖြစ်သနည်း။ သဠာယတနဖြစ်သနည်း။ နာမ်ရုပ်ဖြစ်သနည်း။ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ်သည် ဖြစ်သနည်း” ဟု အကြံဖြစ်ပြန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား သင့်လျော်သော အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် “ဝိညာဏ်ရှိသော် နာမ်ရုပ်ဖြစ်၏၊ ဝိညာဏ်အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ်သည်ဖြစ်၏” ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား အဘယ်တရားရှိသော် ဝိညာဏ်ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် ဝိညာဏ်ဖြစ်သနည်း” ဟု အကြံဖြစ်ပြန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် “နာမ်ရုပ်ရှိသော် ဝိညာဏ်ဖြစ်၏၊ နာမ်ရုပ်အကြောင်းခံကြောင့် ဝိညာဏ်ဖြစ်၏”ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ ဤဝိညာဏ်သည် တဖန်နစ်ခဲ့၏၊နာမ်ရုပ်မှ တပါးသို့ မရောက်၊ ဤမျှလောက်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေလည်း နေရ၏၊ အိုလည်း အိုရ၏၊ သေလည်း သေရ၏၊ စုတေလည်း စုတေရ၏၊ တဖန်ပဋိသန္ဓေနေခြင်းလည်း ဖြစ်ရ၏၊ ယင်းနာမ်ရုပ်အကြောင်းခံကြောင့် ဝိညာဏ်ဖြစ်၏၊ ဝိညာဏ်အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ်ဖြစ်၏၊ နာမ်ရုပ် အကြောင်းခံကြောင့် သဠာယတနဖြစ်၏၊ သဠာယတနအကြောင်းခံကြောင့် ဖဿဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစုဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ငါ့အား “ဖြစ်၏ ဖြစ်၏”ဟူ၍ ရှေးက မကြားဘူးသေးကုန်သော တရားတို့၌ ပညာမျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ အသိဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ပညာသည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’သည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ အရောင်အလင်းသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား "အဘယ်တရားမရှိသော် ဇရာမရဏ မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား၌ပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာမရဏ ချုပ်သနည်း"ဟု အကြံဖြစ်ပြန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် ဇာတိမရှိသော် ဇရာမရဏမဖြစ်၊ ဇာတိချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာမရဏသည် ချုပ်၏ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား အဘယ်တရားမရှိသော် ဇာတိ မဖြစ်သနည်း။ပ။ ဘဝမဖြစ်သနည်း။ ဥပါဒါန်မဖြစ်သနည်း။ တဏှာမဖြစ်သနည်း။ ဝေဒနာ မဖြစ်သန. ်း။ ဖဿမဖြစ်သနည်း။ သဠာယတနမဖြစ်သနည်း။ နာမ်ရုပ်မဖြစ်သနည်း။ အဘယ်တရားချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်ချုပ်သနည်းဟု အကြံဖြစ်ပြန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ် မရှိသော် နာမ်ရုပ် မဖြစ်၊ ဝိညာဏ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်ချုပ်၏ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား အဘယ်တရားမရှိသော် ဝိညာဏ် မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား၌ပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်ချုပ်သနည်း ဟု အကြံဖြစ်ပြန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား သင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် မရှိသော် ဝိညာဏ် မဖြစ်၊ နာမ်ရုပ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်ချုပ်၏ ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏၊အကြင်နာမ်ရုပ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်ချုပ်၏၊ ဝိညာဏ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်ချုပ်၏၊နာမ်ရုပ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတနချုပ်၏၊သဠာယတနချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖဿချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏ဟု သိခြင်းငှါ ဤမဂ်ကို ငါသည် ရအပ်ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါ့အား ချုပ်၏ ချုပ်၏ဟူ၍ ရှေးက မကြားဘူးကုန်သေးသော တရားတို့၌ ပညာမျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ အသိဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ပညာသည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ အသိဉာဏ်'ဝိဇ္ဇာ'သည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ အရောင်အလင်းသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တောအုပ်ကြီး၌ လှည့်လည်သော ယောကျ်ားသည် ရှေးလူတို့သွားအပ်ပြီးသော လမ်းခရီးဟောင်းကို တွေ့မြင်ရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုလမ်းခရီးဟောင်းသို့ အစဉ်လိုက်၍ သွားရာ၏၊ ထိုသို့ သွားသည်ရှိသော် ရှေးလူတို့ နေထိုင်ဘူးသော အရံဥယျာဉ် တောရကန်နှင့် ပြည့်စုံသော တံတိုင်း ပြအိုးဖြင့် ခြံရံအပ်သော မွေလျော်ဖွယ်ကောင်းသော မင်းနေပြည်ဟောင်းဖြစ်သော မြို့ဟောင်းကို တွေ့မြင်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ထိုယောကျ်ားသည် မင်းအာဏာ မင်းအမတ်အာဏာ ပြောကြားရာ၏ "အရှင် တိုက်တွန်းပါ၏၊ သိမှတ်ပါလော့၊ အကျွန်ုပ်သည် တောအုပ်ကြီး၌ လှည့်လည်သည်ရှိသော် ရှေးလူတို့ သွားအပ်ပြီးသော လမ်းခရီးဟောင်းကို တွေ့မြင်ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်သည် ထိုလမ်းခရီးဟောင်းသို့ အစဉ်လိုက်သွားပါ၏၊ ထိုသို့ လိုက်သွားသည်ရှိသော် ရှေးလူတို့ နေထိုင်ဘူးသော အရံဥယျာဉ် တော ရေကန်နှင့်ပြည့်စုံသော တံတိုင်းပြအိုးဖြင့် ခြံရံအပ်သော မွေလျော်ဖွယ်ကောင်းသော မင်းနေပြည်ဟောင်းဖြစ်သော မြို့ဟောင်းကို တွေ့မြင်ပါ၏၊ အရှင် ထိုမြို့ဟောင်းကို မြို့(သစ်) ဖန်ဆင်းတော်မူပါလော့"ဟု (ပြောကြားရာ၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ မင်းသည်၎င်း မင်းအမတ်သည်၎င်း ထိုမြို့ဟောင်းကို မြို့(သစ်) ဖန်ဆင်းရာ၏၊ ထိုမင်း၏ မြို့သည် နောင်အခါ၌ စည်ပင်ဝပြော၏၊ များစွာကုန်သော လူတို့ သိအပ်၏၊ လူတို့ဖြင့် ပြွမ်း၏၊ ကြီးကျယ် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ငါဘုရားသည် ရှေးဘုရားတို့ ကြွသွားတော်မူအပ်ပြီးသော လမ်းခရီးဟောင်းကို မြင်၏။

ရဟန်းတို့ ရှေးဘုရားတို့ ကြွသွားတော်မူကြသော ထိုလမ်းခရီးဟောင်းသည် အဘယ်နည်း ဟူမူ— အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ်လမ်း ခရီးပင်တည်း၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။ မှန်ကန်သောအမြင် 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'။ပ။ မှန်ကန်သောတည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ'တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ရှေးဘုရားတို့ ကြွသွားတော်မူအပ်ပြီးသော လမ်းခရီးဟောင်း ပေတည်း၊ ထိုလမ်းခရီး ဟောင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော ငါသည် အိုမူ သေမူကို သိ၏၊ အိုမူ သေမူ၏ အကြောင်းကို သိ၏၊ အိုမူ သေမူ၏ချုပ်ရာကို သိ၏၊ အိုမူသေမူ၏ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏၊ ထိုလမ်းခရီးဟောင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော ငါသည် ဇာတိကို သိ၏။ပ။ ဘဝကို သိ၏။ ဥပါဒါန်ကို သိ၏။ တဏှာကို သိ၏။ ဝေဒနာကို သိ၏။ ဖဿကို သိ၏။ သဠာယတနကို သိ၏။နာမ်ရုပ်ကို သိ၏။ ဝိညာဏ်ကို သိ၏။ ထိုလမ်းခရီးဟောင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော ငါသည် သင်္ခါရတို့ကို သိ၏၊ သင်္ခါရတို့၏ အကြောင်းကို သိ၏၊ သင်္ခါရတို့၏ချုပ်ရာကို သိ၏၊ သင်္ခါရတို့၏ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏၊ ရဟန်းတို့ အကြင်မျှလောက် ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသော အကျင့်မြတ်သည် စည်ပင်၏၊ ကျယ်လည်း ကျယ်ဝန်း၏၊ များစွာသော လူတို့သည်လည်း သိအပ်၏၊ နတ်လူတို့အား ကောင်းစွာ ပြအပ်၏၊ (ထိုမျှလောက်) မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသော အကျင့်မြတ်ကို သိခြင်းငှါ ရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာယောကျ်ား ဥပါသိကာမိန်းမတို့အား ဟောကြားခဲ့ပြီ။

ပဌမသုတ်။

၆-သမ္မသသုတ်

၆၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကုရုတိုင်း ကမ္မာသဒမ္မမည်သော ကုရုတိုင်းသူတို့၏ နိဂုံး၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား သည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား အား ပြန်ကြားလျှောက်ကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် "ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် အတွင်း၌ သုံးသပ် ခြင်းကို သုံးသပ်ကုန်၏လော" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် ရဟန်းတပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအား— "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် အတွင်း၌ သုံးသပ်ခြင်းကို သုံးသပ်ပါ၏" ဟု လျှောက်၏၊ ရဟန်း သင်သည် အဘယ်သို့လျှင် အတွင်း၌ သုံးသပ်ခြင်းကို သုံးသပ်သနည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ဖြေကြား၏၊ ထိုရဟန်း ဖြေကြားသော အခြင်းအရာ ဟူသမျှသည် မြတ်စွာဘုရား၏စိတ်ကို မနှစ်သက်စေနိုင်။

၆-သမ္မသသုတ်

၆၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကုရုတိုင်း ကမ္မာသဒမ္မမည်သော ကုရုတိုင်းသူတို့၏ နိဂုံး၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား သည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား အား ပြန်ကြားလျှောက်ကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် "ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် အတွင်း၌ သုံးသပ် ခြင်းကို သုံးသပ်ကုန်၏လော" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် ရဟန်းတပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအား— "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် အတွင်း၌ သုံးသပ်ခြင်းကို သုံးသပ်ပါ၏" ဟု လျှောက်၏၊ ရဟန်း သင်သည် အဘယ်သို့လျှင် အတွင်း၌ သုံးသပ်ခြင်းကို သုံးသပ်သနည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ဖြေကြား၏၊ ထိုရဟန်း ဖြေကြားသော အခြင်းအရာ ဟူသမျှသည် မြတ်စွာဘုရား၏စိတ်ကို မနှစ်သက်စေနိုင်။

ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား—"မြတ်စွာဘုရား ထိုတရား တော်ကို ဟောအပ်သော အခါပါတည်း၊ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ထိုတရားတော်ကို ဟောအပ်သော အခါပါတည်း၊ မြတ်စွာဘုရားဟောမည့် အတွင်း၌ သုံးသပ်မှု အခြင်းအရာကို မြတ်စွာဘုရားထံမှနာ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားကြရပါကုန်လတ္တံ့" ဟု လျှောက် ၏၊ အာနန္ဒာ သို့ဖြစ်လျှင် နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ"ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်လျှောက်ကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ သုံးသပ်သော ရဟန်းသည် လောကဌ် များသော အပြားရှိသော အထူးထူး အပြားပြားသော အိုမှု သေမှုဟူသော ဤဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏၊ ဤဆင်းရဲသည် အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမှန်အစစ်ရှိ၏၊ အဘယ်တရား ရှိသော် ဇရာ မရဏဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားမရှိသော် ဇရာမရဏ မဖြစ်သနည်းဟု အတွင်းဌဲ့ သုံးသပ်ခြင်းကို သုံးသပ်၏။ သုံးသပ်သော ထိုရဟန်းသည် များပြားသော အပြားရှိသော အထူးထူး အပြားပြားသော အိုမှု သေမှုဟူသော လောကဌ် ဖြစ်ပေါ်သည့် ဤဆင်းရဲသည်ကား (ခန္ဓာဟူသော)ဥပဓိလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဥပဓိလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိ၏၊ ဥပဓိကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဥပဓိလျှင် အမှန်အစစ်ရှိ၏၊ (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိရှိသော် အိုမှု သေမှု ဖြစ်၏၊(ခန္ဓာဟူသော)ဥပဓိ မရှိသော် အိုမှု သေမှုမဖြစ်ဟု သိ၏။ထိုရဟန်းသည် ဇရာမရဏကိုလည်း သိ၏၊ဇရာမရဏ၏အကြောင်းကိုလည်းသိ၏၊ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာကိုလည်း သိ၏၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာသို့ ရောက်ခြင်းငှါ လျောက်ပတ်သော အကျင့်ကိုလည်း သိ၏၊ထိုသို့ သိသောအတိုင်းလည်း ကျင့်၏၊တရားသို့ အစဉ်လိုက်၍ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို အချင်းခပ်သိမ်း အိုခြင်း သေခြင်း၏ ချုပ်ခြင်းငှါ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ကုန်ခြင်းငှါ ကောင်းစွာ ကျင့်သူဟု ဆိုအပ်၏။

ထိုမှတပါး သုံးသပ်သောရဟန်းသည် ဤ(ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိသည်ကား အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားလျှင် အမှန်အစစ်ရှိသနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် ဥပဓိ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် ဥပဓိ မဖြစ်သနည်းဟု အတွင်းဌဲ့ သုံးသပ်၏။ သုံးသပ်သော ထိုရဟန်းသည် (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိသည် တဏှာလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ တဏှာလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိ၏၊ တဏှာကြောင့် ဖြစ်၏၊ တဏှာလျှင် အမှန်အစစ်ရှိ၏၊ တဏှာရှိသော် (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိ ဖြစ်၏၊ တဏှာ မရှိသော် ဥပဓိ မဖြစ်ဟု သိ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိကိုလည်း သိ၏၊ ဥပဓိ၏ အကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဥပဓိ၏ ချုပ်ရာကိုလည်း သိ၏၊ ဥပဓိ၏ ချုပ်ရာသို့ ရောက်ခြင်းငှါ လျောက်ပတ်သော အကျင့်ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုသို့ သိသော အတိုင်းလည်း ကျင့်၏၊ တရားသို့ အစဉ်လိုက်၍ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို အချင်းခပ်သိမ်း ဥပဓိ၏ ချုပ်ခြင်းငှါ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ ကုန်ခြင်းငှါ ကောင်းစွာ ကျင့်သူဟု ဆိုအပ်၏။

ထိုမှတပါး သုံးသပ်သောရဟန်းသည် ဤတဏှာ ဖြစ်သည်ရှိသော် အဘယ်၌ ဖြစ်သနည်း၊ တည်သည်ရှိသော် အဘယ်၌ တည်သနည်းဟု အတွင်းဌဲ့ သုံးသပ်၏၊ သုံးသပ်သော ထိုရဟန်းသည် လောကဌ် ချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောသည် ရှိ၏၊ ဤတဏှာသည် ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောဌဲ့ ဖြစ်၏၊ တည်သည်ရှိသော် ဤချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောဌဲ့ တည်၏။ လောကဌ် ချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောသည် အဘယ်နည်း။ လောကဌ် မျက်စိသည် ချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောတည်း၊ ဤတဏှာ ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောဌဲ့ ဖြစ်၏၊ တည်သည် ရှိသော် ဤချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောဌဲ့ တည်၏။ လောကဌ် နားသည် ချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘော တည်း။ပ။ လောကဌ် နှာခေါင်းသည် ချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောတည်း။ လောကဌ် လျှာသည် ချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောတည်း။ လောကဌ် ကိုယ်သည် ချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောတည်း။ လောကဌ် စိတ်သည် ချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောတည်း၊

ဤတဏှာသည် ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘော၌ ဖြစ်၏၊ တည်သည်ရှိသော် ဤချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘော၌ တည်၏။

ရဟန်းတို့ လွန်ပြီး 'အတိတ်' ကာလဝယ် လောက၌ ချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောကို မြဲသောအားဖြင့် ရှုကုန် ချမ်းသာသော အားဖြင့် ရှုကုန် အနှစ်သာရအားဖြင့် ရှုကုန် အနာကင်းသောအားဖြင့် ရှုကုန် ဘေးကင်းသောအားဖြင့် ရှုကုန်ပြီးဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏဟူသမျှတို့သည် တဏှာကို ပါးစေကုန်၏၊ တဏှာကို ပါးစေကုန်သော ထိုသူတို့သည် (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိကို ပါးစေကုန်၏၊ ဥပဓိကို ပါးစေကုန်သော ထိုသူတို့သည် ဆင်းရဲကို ပါးစေကုန်၏၊ ဆင်းရဲကို ပါးစေကုန်သော ထိုသူတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ဆင်းရဲမှု နှလုံးမသာမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့မှ မလွတ်နိုင်ကုန်၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ မလွတ်နိုင်ကုန်ဟု ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ နောင် 'အနာဂတ်' ကာလဝယ် လောက၌ ချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောကို မြဲသောအားဖြင့် ရှုကုန် ချမ်းသာသောအားဖြင့် ရှုကုန် အနှစ်သာရအားဖြင့် ရှုကုန် အနာကင်းသော အားဖြင့် ရှုကုန် ဘေးကင်းသောအားဖြင့် ရှုကုန်မည့် သမဏဗြာဟ္မဏဟူသမျှတို့သည် တဏှာကို ပါးစေကုန်လတ္တံ့၊ တဏှာကို ပါးစေကုန်မည့် ထိုသူတို့သည် (ခန္ဓာဟူသော)ဥပဓိကို ပါးစေကုန်လတ္တံ့၊ ဥပဓိကို ပါးစေကုန်မည့် ထိုသူတို့သည် ဆင်းရဲကို ပါးစေကုန်လတ္တံ့၊ ဆင်းရဲကို ပါးစေကုန်မည့် ထိုသူဘို့သည် ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ဆင်းရဲမှု နှလုံးမသာမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့မှ မလွတ်နိုင်ကုန်လတ္တံ့၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ မလွတ်နိုင်ကုန်လတ္တံ့ဟု ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်' အခါဝယ် လောက၌ ချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောကို မြဲသောအားဖြင့်ရှုကုန် ချမ်းသာသောအားဖြင့် ရှုကုန် အနှစ်သာရအားဖြင့် ရှုကုန် အနာကင်းသော အားဖြင့် ရှုကုန် ဘေးကင်းသောအားဖြင့် ရှုကုန်ဆဲဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏ ဟူသမျှတို့သည် တဏှာကို ပါးစေကုန်၏၊ တဏှာကို ပါးစေကုန်သော ထိုသူတို့သည် (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိကို ပါးစေကုန်၏၊ ဥပဓိကို ပါးစေကုန်သော ထိုသူတို့သည် ဆင်းရဲကို ပါးစေကုန်၏၊ ဆင်းရဲကို ပါးစေကုန်သော ထိုသူတို့ သည် ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ဆင်းရဲမှု နှလုံးမသာမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့မှ မလွတ်နိုင်ကုန်၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ မလွတ်နိုင်ကုန်ဟု ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကြေးခွက်တွင်းရှိ အရက်သည် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနံ့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း ထိုအရက်သည် အဆိပ်နှင့် ရောနှောနေ၏၊ ထိုအခါ ယောကျ်ားသည် အလွန်ပူသော ကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အပူဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သော၊ ကြောင့် ပင်ပန်းသည် ဖြစ်ရကား ရေမွတ်သိပ်ဆာသည် ဖြစ်၍ လာရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားကို ဤသို့ ဆိုကုန်ရာ၏—အချင်းယောကျ်ား ကြေးခွက်တွင်းရှိ အရက်သည် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနံ့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း ထိုအရက်သည် အဆိပ်နှင့် ရောနှောနေ၏၊ သင်သည် အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ သောက်လော့၊ သောက်သည်ရှိသော် သင့်ကို အဆင်းအားဖြင့်ဂင်း အနံ့အား ဖြင့်ဂင်း အရသာအားဖြင့်ဂင်း နှစ်သက်စေလတ္တံ့၊ သောက်ပြီးသော်ကား ထိုသေအရက်ကို သောက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် သေခြင်းသို့သော်လည်း ရောက်ရလတ္တံ့၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့ သော်လည်း ရောက်ရလတ္တံ့ဟု (ဆိုကုန်ရာ၏)။ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုကြေးခွက်တွင်းရှိ အရက်ကို အဆောတလျင် မဆင်ခြင်မူ၍ သောက်ရာ၏၊ မစုန်လွှတ်ရာ၊ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုသေအရက်

ကို သောက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် သခြင်းသို့ ဖြစ်စေ သလောက်သော ဆင်းရဲသို့ ဖြစ်စေ ရောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် လွန်ပြီး 'အတိတ်' ကာလဝယ် လောကဌ် ချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောကို။ပ။နောင် 'အနာဂတ်' ကာလဝယ်။ပ။ယခု'ပစ္စုပ္ပန်'အခါဝယ် လောကဌ် ချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောကို မြဲသောအားဖြင့် ရှုကုန် ချမ်းသာသောအားဖြင့် ရှုကုန် အနှစ် သာရအားဖြင့် ရှုကုန် အနာကင်းသောအားဖြင့် ရှုကုန် ဘေးကင်းသော အားဖြင့် ရှုကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏဟူသမျှတို့သည် တဏှာကို ပွါးစေကုန်၏၊ တဏှာကို ပွါးစေကုန်သော ထိုသူတို့သည် (ခန္ဓာဟူသော)ဥပဓိကို ပွါးစေကုန်၏၊ ဥပဓိကို ပွါးစေကုန်သော ထိုသူတို့သည် ဆင်းရဲကို ပွါးစေကုန်၏၊ ဆင်းရဲကို ပွါးစေကုန်သော ထိုသူတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ဆင်းရဲမှု နှလုံးမသာမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့မှ မလွတ်ကုန်၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ မလွတ်ကုန်ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ လွန်ပြီး 'အတိတ်' ကာလဝယ် လောကဌ် ချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောကို မမြဲသောအားဖြင့် ရှုကုန် ဆင်းရဲသောအားဖြင့် ရှုကုန် အနှစ်သာရမရှိသောအားဖြင့် ရှုကုန် အနာရောဂါအားဖြင့် ရှုကုန် ဘေးအားဖြင့် ရှုကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏဟူသမျှတို့သည် တဏှာကို ပယ်စွန့်ကုန်၏၊ တဏှာကို ပယ်စွန့်ကုန်သော ထိုသူဘို့သည် (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိကို ပယ်စွန့်ကုန်၏၊ ဥပဓိကို ပယ်စွန့်ကုန်သောထိုသူတို့သည် ဆင်းရဲကို ပယ်စွန့်ကုန်၏၊ဆင်းရဲကို ပယ်စွန့်ကုန်သော ထိုသူတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ဆင်းရဲမှု နှလုံးမသာမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ နောင် 'အနာဂတ်' ကာလဝယ် လောကဌ် ချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောကို မမြဲသောအားဖြင့် ရှုကုန် ဆင်းရဲသောအားဖြင့် ရှုကုန် အနှစ်သာရမရှိသောအားဖြင့် ရှုကုန် အနာရောဂါအားဖြင့် ရှုကုန် ဘေးအားဖြင့် ရှုကုန်မည့် သမဏဗြာဟ္မဏဟူသမျှတို့သည် တဏှာကို ပယ်စွန့်ကုန်လတ္တံ့။ပ။ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်လတ္တံ့ ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်'အခါဝယ် ချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောကို မမြဲသောအားဖြင့် ရှုကုန် ဆင်းရဲသောအားဖြင့် ရှုကုန် အနှစ်သာရ မရှိသောအားဖြင့် ရှုကုန် အနာရောဂါအားဖြင့် ရှုကုန် ဘေးအားဖြင့် ရှုဆဲဖြစ်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏဟူသမျှတို့သည် တဏှာကို ပယ်စွန့်ကုန်၏၊ တဏှာကို ပယ်စွန့်ကုန်သော ထိုသူသည် (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိကို ပယ်စွန့်ကုန်၏၊ ဥပဓိကို ပယ်စွန့်ကုန်သော ထိုသူဘို့သည် ဆင်းရဲကို ပယ်စွန့်ကုန်၏၊ ဆင်းရဲကို ပယ်စွန့်ကုန်သော ထိုသူတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ဆင်းရဲမှု နှလုံးမသာမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကြေးခွက်တွင်းရှိ အရက်သည် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနံ့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အရသာနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း ထိုအရက်သည် အဆိပ်နှင့် ရောနှောနေ၏၊ ထိုအခါ ယောကျ်ားသည် အလွန်ပူသော ကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အပူဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သောကြောင့် ပင်ပန်းသည်ဖြစ်ရကား ရေမွတ်သိတ်သည် ဖြစ်၍ လာရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားကို ဤသို့ ဆိုကုန်ရာ၏—အချင်းယောကျ်ား ကြေးခွက်တွင်းရှိ အရက်သည် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနံ့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း ထိုအရက်သည် အဆိပ်နှင့် ရောနှောနေ၏၊ သင်သည်

အလိုရှိခဲ့မူ သောက်လော့၊ သောက်သည်ရှိသော် သင့်ကို အဆင်းအားဖြင့်ရင်း အနံ့အားဖြင့်ရင်း အရသာအားဖြင့်ရင်း နှစ်သက်စေလတ္တံ့၊ သောက်ပြီးသော်ကား ထိုသေ့အရက်ကို သောက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် သေခြင်းသို့သော်လည်း ရောက်ရလတ္တံ့၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့သော်လည်း ရောက်ရလတ္တံ့ ဟု ဆိုကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုယောကျ်ားအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏—ငါသည် မှတ်သိပ်ခြင်းကို ရဖြင့်သော်ရင်း နို့ဓမ်းကြည်ဖြင့်သော်ရင်း ဆားနှင့်ရောသော မုန့်ညက်ရေဖြင့်သော်ရင်း လောဏသောဝိရကမည်သော ဆေးဖြင့်သော်ရင်း ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ တတ်နိုင်၏၊ ငါ့အား ရှည်ဖွာသောကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ မဖြစ်စေနိုင်သော ထိုအရက်ကို ငါမသောက်တော့အံ့ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုကြေးခွက်တွင်းရှိ အရက်ကို ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် မသောက်မူ၍ စွန့်ပစ်ရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုအကြောင်းကြောင့် သေခြင်းသို့သော်လည်း မရောက်ရာ၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့သော်လည်း မရောက်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် လွန်ပြီး 'အတိတ်' ကာလဝယ် လောကဌ်ချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘော ကို မမြဲသောအားဖြင့် ရှုကုန် ဆင်းရဲသောအားဖြင့် ရှုကုန် အနှစ်သာရမရှိသောအားဖြင့် ရှုကုန် အနာရောဂါအားဖြင့် ရှုကုန် ဘေးအားဖြင့် ရှုကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏဟူသမျှတို့သည် တဏှာကို ပယ်စွန့်ကုန်၏၊ တဏှာကို ပယ်စွန့်ကုန်သော ထိုသူတို့သည် (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိကို ပယ်စွန့်ကုန်၏၊ ဥပဓိကို ပယ်စွန့်ကုန်သော ထိုသူဘို့သည် ဆင်းရဲကို ပယ်စွန့်ကုန်၏၊ ဆင်းရဲကို ပယ်စွန့်ကုန်သော ထိုသူတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ဆင်းရဲမှု နှလုံးမသာမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ နောင် 'အနာဂတ်' ကာလဝယ်။ပ။ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်' အခါဝယ် လောကဌ် ချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောကို မမြဲသောအားဖြင့် ရှုကုန် ဆင်းရဲသောအားဖြင့် ရှုကုန် အနှစ်သာရမရှိသောအားဖြင့် ရှုကုန် အနာရောဂါအားဖြင့် ရှုကုန် ဘေးအားဖြင့် ရှုကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏဟူသမျှတို့သည် တဏှာကို ပယ်စွန့်ကုန်၏၊ တဏှာကို ပယ်စွန့်ကုန်သော ထိုသူတို့သည် (ခန္ဓာဟူသော) ဥပဓိကို ပယ်စွန့်ကုန်၏၊ ဥပဓိကို ပယ်စွန့်ကုန်သော ထိုသူတို့သည် ဆင်းရဲကို ပယ်စွန့်ကုန်၏၊ ဆင်းရဲကို ပယ်စွန့်ကုန်သော ထိုသူတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ဆင်းရဲမှု နှလုံးမသာမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-နဋ္ဌကလာပိသုတ်

၆၇။ အခါတပါး၌ အာသျင်သာရိပုတြာနှင့် အာသျင်မဟာကောဋ္ဌိကတို့သည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတနမိဂဒါဝုန်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေကုန်၏၊ ထိုအခါ အာသျင်မဟာကောဋ္ဌိကသည် ညနေချမ်းအခါ၌ တပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှထ၍ အာသျင်သာရိပုတြာရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အာသျင်သာရိပုတြာနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီး၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် အာသျင်သာရိပုတြာအား ဤစကားကို လျှောက်၏— "ငါ့သျင်သာရိပုတြာ အသို့နည်း၊ အိုမှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ'ကို မိမိ ပြုအပ်ပါသလော၊ သူတပါး ပြုအပ်ပါသလော၊ မိမိသူတပါး

နှစ်ဦးသားတို့ပြုအပ်ပါသလော၊ သို့မဟုတ် ဇရာမရဏသည် မိမိသူတပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည် မဟုတ်ပဲ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပါသလော ဟု လျှောက်၏။ ငါ့သျှင်ကောဋ္ဌိက အို့မှု 'ဇရာ' သေမှု'မရဏ' ကို မိမိပြုအပ်သည်မဟုတ်၊ သူတပါးပြုအပ်သည်မဟုတ်၊ မိမိသူတပါးနှစ်ဦးသားတို့ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ ဇရာမရဏသည် မိမိသူတပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည်မဟုတ်ပဲ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား ပဋိသန္ဓေနေမှု အကြောင်းကြောင့် အို့မှု 'ဇရာ' သေမှု 'မရဏ' ဖြစ်၏" ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ အသို့ပါနည်း၊ ဇာတိကို မိမိပြုအပ်ပါသလော၊ သူတပါး ပြုအပ်ပါသလော၊ မိမိသူတပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်ပါသလော၊ သို့မဟုတ် ဇာတိသည် မိမိ သူတပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည်မဟုတ်ပဲ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပါသလော ဟု မေးလျှောက်ပြန်၏။ ငါ့သျှင်ကောဋ္ဌိက ဇာတိကို မိမိ ပြုအပ်သည်မဟုတ်၊ သူတပါး ပြုအပ်သည်မဟုတ်၊ မိမိ သူတပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ မိမိသူတပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည်မဟုတ်ပဲ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား ဘဝအကြောင်းကြောင့် ဇာတိဖြစ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ အသို့ပါနည်း၊ ဘဝကို မိမိ ပြုအပ်ပါသလော။ပ။ ဥပါဒါန်ကို မိမိ ပြုအပ်ပါသလော။ တဏှာကို မိမိ ပြုအပ်ပါသလော။ ဝေဒနာကို မိမိ ပြုအပ်ပါသလော။ ဖဿကို မိမိ ပြုအပ်ပါသလော။ သဠာယတနကို မိမိ ပြုအပ်ပါသလော။ နာမ်ရုပ်ကို မိမိ ပြုအပ်ပါသလော။ သူတပါး ပြုအပ်ပါသလော၊ မိမိ သူတပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်ပါသလော၊ မိမိ သူတပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည်မဟုတ်ပဲ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပါသလော ဟု မေးလျှောက်ပြန်၏။ ငါ့သျှင် ကောဋ္ဌိက နာမ်ရုပ်ကို မိမိပြုအပ်သည်မဟုတ် သူဘပါးပြုအပ်သည်မဟုတ်၊ မိမိ သူတပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ မိမိ သူတပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည် မဟုတ်ပဲ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား ဝိညာဏ် အကြောင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ အသို့ပါနည်း၊ သိမှု 'ဝိညာဏ်'ကို မိမိပြုအပ်ပါသလော၊ သူတပါး ပြုအပ်ပါသလော၊ မိမိ သူတပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်ပါသလော၊ သို့မဟုတ် မိမိ သူတပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည် မဟုတ်ပဲ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပါသလော ဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ကောဋ္ဌိက ဝိညာဏ်ကို မိမိ ပြုအပ်သည်မဟုတ်၊ သူတပါး ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ မိမိ သူတပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ မိမိသူတပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည်မဟုတ်ပဲ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား နာမ်ရုပ်အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဏ်ဖြစ်၏ ဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင်ကောဋ္ဌိက နာမ်ရုပ်ကို မိမိပြုအပ်သည်မဟုတ်၊ သူတပါး ပြုအပ်သည်မဟုတ်၊ မိမိ သူတပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည်မဟုတ်၊ မိမိ သူတပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည်မဟုတ်ပဲ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား နာမ်ရုပ်ဖြစ်၏ဟု အသျှင်သာရိပုတြာ ဟောသော စကားကို အကျွန်ုပ်တို့သည် ယခုပင် သိရပါကုန်၏။

ငါ့သျှင်ကောဋ္ဌိက ဝိညာဏ်ကို မိမိ ပြုအပ်သည်မဟုတ်၊ သူတပါး ပြုအပ်သည်မဟုတ်၊ မိမိ သူတပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ မိမိ သူတပါး နှစ်ဦးသားတို့ ပြုအပ်သည် မဟုတ်ပဲ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား နာမ်ရုပ်အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဏ်ဖြစ်၏ ဟု အသျှင်သာရိပုတြာဟောသောစကားကို ယခု(တမျိုး)သိရပြန်ပါ၏။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဟောအပ်သော ဤတရား၏ အနက်ကို အဘယ်သို့မှတ်ရပါ၊ည်နည်း ဟု လျှောက်၏။ ငါ့သျှင် ဘုရားဖြစ်လျှင် သင့်အား ဥပမာကို ပြုအံ့၊ ဤလောက၌ အချို့သော ပညာရှိသူတို့သ,ည် ပြောအပ်သောစကား၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဥပမာအားဖြင့် သိကုန်၏၊ ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား ကျွန်စည်း နှစ်စည်းဘို့သည် အချင်းချင်း မှီ၍ တည်ကုန်ရာ၏၊ ငါ့သျှင် ဤအတူသာလျှင် နာမ်ရုပ် အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဏ်ဖြစ်၏၊ ဝိ,ညာဏ် အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ်ဖြစ်၏၊ နာမ်ရုပ် အကြောင်းခံကြောင့် သဠာယတနဖြစ်၏၊ သဠာယတန အကြောင်းခံကြောင့် ဖဿဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲ အစု ဖြစ်၏၊ ငါ့သျှင် ထိုကျွန်စည်းတို့တွင် တစည်းကို အကယ်၍ ဆွဲငင်ငြားအံ့၊ တစည်းသည် လဲကျရာ၏၊ အခြားအစည်းကို အကယ်၍ ဆွဲငင်ငြားအံ့၊ အခြားတစည်းသည် လဲကျရာ၏၊ ငါ့သျှင် ဤအတူသာသျှင် နာမ်ရုပ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်ချုပ်၏၊ ဝိညာဏ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်ချုပ်၏၊ နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတန ချုပ်၏။ပ။ သဠာယတန ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖဿချုပ်၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစုချုပ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ (တရားတော်သည်) အံ့ဖွယ်ရှိပါ၏၊ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ (တရားတော်သည်)မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပါ၏၊အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤတရားတော်ကို အလွန်ကောင်းစွာ ဟောအပ်ပါ၏၊ အာဣန္ဒြိယ်တို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာ ဟောအပ်သော ဤဘရားတော်ကိုလည်း ဤသုံးဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဝတ္ထုတို့ဖြင့် အနုမောဒနာ ပြုပါ၏။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ရဟန်းသည် အကယ်၍ ဇရာမရဏကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ တရားကို ဟောခဲ့မူ ဓမ္မကထိက ရဟန်း ဟူ၍ ဆိုထိုက်၏၊ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ရဟန်းသည် ဇရာမရဏကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်ခဲ့မူ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်းဟူ၍ ဆိုထိုက်၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ရဟန်းသည် ဇရာမရဏကို ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် တပ်ခြင်းကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မစဲလမ်းမူ၍ (ကိလေသာတို့မှ)လွတ်ခဲ့မူ မျက်မှောက်နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သော ရဟန်းဟူ၍ ဆိုထိုက်၏။ ရဟန်းသည် ဇာတိကို။ ဘဝကို။ ဥပါဒါန်ကို။ တဏှာကို။ ဖဿကို။ သဠာယတနကို။ နာမ်ရုပ်ကို။ ဝိညာဏ်ကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ အဝိဇ္ဇာကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ တရားကို ဟောခဲ့မူ ဓမ္မကထိကရဟန်းဟူ၍ ဆိုဆိုက်၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ရဟန်းသည် အဝိဇ္ဇာကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်ခြင်း .ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်ခဲ့မူ (လောကုတ္တရာ) တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်းဟူ၍ ဆိုထိုက်၏၊ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ရဟန်းသည် အဝိဇ္ဇာကို ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မစဲလမ်းမူ၍ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်ခဲ့မူ မျက်မှောက်နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သော ရဟန်းဟူ၍ ဆိုထိုက်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

ဂ-ကောသမ္မိသုတ်

၆ဂ။ အခါတပါး၌ အသျှင်မုသိလ အသျှင်ပဝိဋ္ဌ အသျှင်နာရဒနှင့် အသျှင်အာနန္ဒာတို့သည် ကောသမ္မိပြည် ဃောသိတာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေကုန်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ပဝိဋ္ဌသည်

အသျှင်မုသိလအား ဤစကားကို လျှောက်၏—“ငါ့သျှင်မုသိလ သူတပါးကို ယုံကြည်မှု‘သဒ္ဓါ’မိမိအလို‘ရုစိ’ တဆင့်ကြား‘အနုဿဝ’ အခြင်းအရာကို ကြံဆမှု‘အာကာရပရိဝိတက္က’ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု‘ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ’မှတပါး အသျှင်မုသိလအား ဇာတိ မရဏ ဖြစ်၏ဟူ၍ သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ရှိပါသလော”(ဟု လျှောက်၏)။ ငါ့သျှင်ပဝိဋ္ဌ သူတပါးကို ယုံကြည်မှု‘သဒ္ဓါ’ မိမိအလို‘ရုစိ’ တဆင့်ကြား‘အနုဿဝ’ အခြင်းအရာကို ကြံဆမှု‘အာကာရပရိဝိတက္က’အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု‘ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ’မှတပါး ဇာတိအခြင်းခံခြင်း၊ ဇရာမရဏ ဖြစ်၏ဟူသော ဤအကြောင်းကို ငါသိ၏၊ ငါမြင်၏ဟု ဆို၏။

ငါ့သျှင်မုသိလ သူတပါးကိုယုံကြည်မှု‘သဒ္ဓါ’ မိမိအလို‘ရုစိ’ တဆင့်ကြား‘အနုဿဝ’အခြင်းအရာကို ကြံဆမှု‘အာကာရပရိဝိတက္က’အယူကိုစူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု‘ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ’မှတပါး အသျှင်မုသိလအား ဘဝအခြင်းခံခြင်း၊ ဇာတိဖြစ်၏ဟူ၍ သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ရှိပါသလော။ပ။ ဥပါဒါန်အခြင်းခံခြင်း၊ ဘဝဖြစ်၏ဟူ၍။ တဏှာအခြင်းခံခြင်း၊ ဥပါဒါန်ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝေဒနာအခြင်းခံခြင်း၊ တဏှာဖြစ်၏ဟူ၍။ ဖဿအခြင်းခံခြင်း၊ ဝေဒနာဖြစ်၏ဟူ၍။ သဠာယတနအခြင်းခံခြင်း၊ ဖဿဖြစ်၏ဟူ၍။ နာမ်ရုပ်အခြင်းခံခြင်း၊ သဠာယတနဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝိညာဏ် အခြင်းခံခြင်း၊ နာမ်ရုပ်ဖြစ်၏ဟူ၍။ သင်္ခါရအခြင်းခံခြင်း၊ ဝိညာဏ် ဖြစ်၏ဟူ၍။ အဝိဇ္ဇာအခြင်းခံခြင်း၊ သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏ဟူ၍ သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ရှိပါသလော။ ငါ့သျှင်ပဝိဋ္ဌ သူတပါးကို ယုံကြည်မှု‘သဒ္ဓါ’ မိမိအလို‘ရုစိ’ တဆင့်ကြား‘အနုဿဝ’ အခြင်းအရာကို ကြံဆမှု‘အာကာရပရိဝိတက္က’ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု‘ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ’မှတပါး အဝိဇ္ဇာအခြင်းခံခြင်း၊ သင်္ခါရတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏ ဟူသော ဤအခြင်းကို ငါသိ၏၊ ငါမြင်၏ဟု ဆို၏။

ငါ့သျှင်မုသိလ သူတပါးကို ယုံကြည်မှု‘သဒ္ဓါ’ မိမိအလို ‘ရုစိ’ တဆင့်ကြား‘အနုဿဝ’ အခြင်းအရာကို ကြံဆမှု ‘အာကာရပရိဝိတက္က’ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု‘ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ’မှတပါး အသျှင်မုသိလအား ဇာဘိ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာ မရဏချုပ်၏ဟု သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်သည် ရှိပါသလော။ ငါ့သျှင်ပဝိဋ္ဌ သူတပါးကို ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ မိမိအလို‘ရုစိ’ တဆင့်ကြား‘အနုဿဝ’ အခြင်းအရာကို ကြံဆမှု‘အာကာရပရိဝိတက္က’အယူ ကို စူးစိုက် ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု‘ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ’ မှတပါး ဇာတိချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာမရဏချုပ်၏ ဟူသော ဤအကြောင်းကို ငါသိ၏၊ ငါမြင်၏။

ငါ့သျှင်မုသိလ သူတပါးကို ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ မိမိအလို‘ရုစိ’ တဆင့်ကြား ‘အနုဿဝ’အခြင်းအရာကို ကြံဆမှု‘အာကာရပရိဝိတက္က’အယူကို စူးစိုက် ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု‘ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ’မှတပါး အသျှင်မုသိလအား ဘဝချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇာဘိ ချုပ်၏ ဟူ၍။ပ။ ဥပါဒါန်ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏ဟူ၍။ တဏှာချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန်ချုပ်၏ဟူ၍။ ဝေဒနာချုပ်ခြင်းကြောင့် တဏှာ ချုပ်၏ဟူ၍။ ဖဿချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝေဒနာ ချုပ်၏ဟူ၍။ သဠာယတနချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖဿ ချုပ်၏ဟူ၍။ နာမ်ရုပ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတန ချုပ်၏ ဟူ၍။ ဝိ,ညာဏ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ် ရုပ် ချုပ်၏ဟူ၍။ သင်္ခါရတို့ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်ချုပ်၏ဟူ၍။ အဝိဇ္ဇာချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရ ချုပ်၏ဟူ၍ သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်သည် ရှိပါသလော။ငါ့သျှင်ပဝိဋ္ဌ သူတပါးကိုယုံကြည်မှု သဒ္ဓါ’ မိမိအလို‘ရုစိ’ တဆင့်ကြား‘အနုဿဝ’ အခြင်းအရာကို ကြံဆမှု‘အာကာရပရိဝိတက္က’အယူကို စူးစိုက် ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု ‘ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ’မှတပါး အဝိဇ္ဇာချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရချုပ်၏ ဟူသော ဤအကြောင်းကို ငါသိ၏ ငါမြင်၏။

ငါ့သျင်မုသိလ သူတပါးကို ယုံကြည်မှု‘သဒ္ဓါ’ မိမိအလို‘ရှစိ’ တဆင့်ကြား‘အနုဿ၀’အခြင်း အရာကို ကြံဆမှု‘အာကာရပရိ၀ိတက္က’ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု‘ဒိဋ္ဌိ၀ိစာနက္ခန္တိ’မှတပါး အသျင်မုသိလ ဈား ဘ၀ချုပ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်တည်းဟူ၍ သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်သည် ရှိပါသလော။ငါ့ ဿျင်ပ၀ိဋ္ဌ သူတပါးကို ယုံကြည်မှု‘သဒ္ဓါ’ မိမိအလို‘ရှစိ’ တဆင့်ကြား‘အနုဿ၀’ အခြင်း အရာကို ကြံဆမှု ‘အာကာရပရိ၀ိတက္က’ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု ‘ဒိဋ္ဌိနိဗ္ဗာနက္ခန္တိ’မှ တပါး ဘ၀ချုပ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်တည်း ဟူသော ဤအကြောင်းကို ငါသိ၏၊ ငါမြင်၏။

သို့ဖြစ်လျှင် အသျင်မုသိလသည် အာသ၀ကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပါလော ဟု မေး၏။ ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် အသျင်မုသိလသည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။ထိုအခါ အသျင်နာရဒသည် အသျင်ပ၀ိဋ္ဌ အား ငါ့သျင်ပ၀ိဋ္ဌ တောင်းပန်ပါ၏၊ ငါသည် ဤအမေးကို ရလိုပါ၏၊ ငါ့အား ဤအမေးကို မေးလော့၊ ငါသည် သင့်အား ဤအမေးကို ဖြေအံ့ ဟု ဆို၏။ အသျင်နာရဒသည် ဤအမေးကို ရပါစေလော့၊ အာကျန့်ပ်သည် 'အသျင်နာရဒအား ဤအမေးကို မေးပါအံ့၊ အသျင်နာရဒသည် အာကျန့်ပ်၏ အမေးကို ဖြေပါလော့။

ငါ့သျင်နာရဒ သူတပါးကို ယုံကြည်မှု‘သဒ္ဓါ’ မိမိအလို‘ရှစိ’ တဆင့်ကြား‘အနုဿ၀’ အခြင်း အရာကို ကြံဆမှု ‘အာကာရပရိ၀ိတက္က’ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု ‘ဒိဋ္ဌိနိဗ္ဗာနက္ခန္တိ’ မှတပါး အသျင်နာရဒအား ဇာတိအကြောင်းခံကြောင့် ဇရာမရဏ ဖြစ်၏ဟူ၍ သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ရှိပါသလော။ ငါ့သျင်ပ၀ိဋ္ဌ သူတပါးကို ယုံကြည်မှု‘သဒ္ဓါ’ မိမိအလို‘ရှစိ’ တဆင့်ကြား ‘အနုဿ၀’ အခြင်းအရာကို ကြံဆမှု‘အာကာရပရိ၀ိတက္က’ အယူကိုစူးစိုက် ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု ‘ဒိဋ္ဌိနိဗ္ဗာနက္ခန္တိ’မှတပါး ဇာတိ အကြောင်းခံကြောင့် ဇရာမရဏ ဖြစ်၏ဟူသော ဤအကြောင်းကို ငါသိ၏၊ ငါမြင်၏။

ငါ့သျင်နာရဒ သူတပါးကို ယုံကြည်မှု‘သဒ္ဓါ’ မိမိအလို‘ရှစိ’ တဆင့်ကြား‘အနုဿ၀’အခြင်း အရာကို ကြံဆမှု ‘အာကာရပရိ၀ိတက္က’ အယူကို စူးစိုက် ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု ‘ဒိဋ္ဌိနိဗ္ဗာနက္ခန္တိ’ မှတပါး အသျင်နာရဒအား ဘ၀အကြောင်းခံကြောင့် ဇာတိဖြစ်၏ဟူ၍ သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ရှိပါသလော။ပ။ အဝိဇ္ဇာ အကြောင်းခံကြောင့် သင်္ခါရတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏ဟူ၍ သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ရှိပါသလော။ငါ့သျင်ပ၀ိဋ္ဌ သူတပါးကို ယုံကြည်မှု‘သဒ္ဓါ’ မိမိအလို‘ရှစိ’ တဆင့်ကြား‘အနုဿ၀’ အခြင်းအရာကို ကြံဆမှု‘အာကာရပရိ၀ိတက္က’ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု‘ဒိဋ္ဌိနိဗ္ဗာနက္ခန္တိ’ မှတပါး အ၀ိဇ္ဇာအကြောင်းခံကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏ဟူသော ဤအကြောင်းကို ငါသိ၏၊ ငါမြင်၏။

ငါ့သျင်နာရဒ သူတပါးကို ယုံကြည်မှု‘သဒ္ဓါ’ မိမိအလို‘ရှစိ’ တဆင့်ကြား‘အနုဿ၀’အခြင်း အရာကို ကြံဆမှု‘အာကာရပရိ၀ိတက္က’ အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု‘ဒိဋ္ဌိနိဗ္ဗာနက္ခန္တိ’မှတပါး အသျင်နာရဒအား ဇာတိ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာမရဏ ချုပ်၏ဟု သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ရှိပါသလော။ငါ့သျင်ပ၀ိဋ္ဌ သူတပါးကို ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ မိမိအလို ‘ရှစိ’ တဆင့်ကြား ‘အနုဿ၀’အခြင်း အရာကို ကြံဆမှု ‘အာကာရပရိ၀ိတက္က’အယူကို စူးစိုက် ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု ‘ဒိဋ္ဌိနိဗ္ဗာနက္ခန္တိ’မှ တပါး ဇာတိချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာမရဏ ချုပ်၏ဟူသော ဤအကြောင်းကို ငါသိ၏၊ ငါမြင်၏။

ငါ့သျင်နာရဒ သူတပါးကို ယုံကြည်မှု‘သဒ္ဓါ’မိမိအလို‘ရှစိ’ တဆင့်ကြား‘အနုဿ၀’ အခြင်း အရာကို ကြံဆမှု‘အာကာရပရိ၀ိတက္က’ အယူကို စူးစိုက် ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု ‘ဒိဋ္ဌိနိဗ္ဗာနက္ခန္တိ’မှ

တပါး အာသျင်နာရဒအား ဘဝချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇာတိချုပ်၏။ပ။အဝိဇ္ဇာချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ချုပ်၏ဟု သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်သည် ရှိပါသလော။ ငါ့သျင်ပဝိဒ္ဒ သူတပါးကို ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' မိမိအလို 'ရုဝိ'တဆင့်ကြား 'အနုဿဝ' အခြင်းအရာကို ကြံဆမှု 'အာကာရပရိဝိတက္က' အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု 'ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ'မှတပါး အဝိဇ္ဇာချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ချုပ်ကုန်၏ဟူသော ဤအကြောင်းကို ငါသိ၏၊ ငါမြင်၏။

ငါ့သျင်နာရဒ သူတပါးကို ယုံကြည်မှု'သဒ္ဓါ' မိမိအလို 'ရုဝိ' တဆင့်ကြား'အနုဿဝ'အခြင်းအရာကို ကြံဆမှု'အာကာရပရိဝိတက္က' အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု'ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ'မှတပါး အာသျင်နာရဒအား ဘဝ ချုပ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်တည်း ဟူ၍ သိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်သည် ရှိပါသလော။ငါ့သျင်ပဝိဒ္ဒ သူတပါးကို ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' မိမိအလို'ရုဝိ' တဆင့်ကြား'အနုဿဝ' အခြင်းအရာကို ကြံဆမှု 'အာကာရပရိဝိတက္က'အယူကို စူးစိုက်ကြံစည်၍ နှစ်သက်မှု 'ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ' မှတပါး ဘဝ၏ ချုပ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ဤအကြောင်းကို ငါသိ၏၊ ငါမြင်၏။

သို့ဖြစ်လျှင် အာသျင်နာရဒသည် အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာလော။ ငါ့သျင် ဘဝ ချုပ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်တည်းဟူ၍ ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ကောင်းသော အသိဉာဏ် (မဂ်)ပညာဖြင့် မြင်အပ်၏၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာကား မဟုတ်ပါသေး။ ငါ့သျင် ဥပမာသော်ကား ခရီးခဲ၌ ရောင်းမျှရာ၏၊ထိုရေတွင်း၌ ကြိုးသည်ရင်း ရေပုံးသည်ရင်း မရှိရာ၊ ထို အခါ ယောကျ်ားသည် ပူလောင်သော ငိုယိုရှိသည် အပူဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သောကြောင့် ပင်ပန်းသည်ဖြစ်ရကား ရေမှတ်သိပ်သည်ဖြစ်၍ လာရာ၏၊ ထိုသော်ကျားသည် ထိုရေတွင်းကို ငုံ့ကြည့်ရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားအား ရေဟူ၍သာလျှင် အသိဉာဏ်ဖြစ်၏၊ ကိုယ်ဖြင့်မူကား တွေ့ထိ၍မနေရ၊ ငါ့သျင် ဤအတူသာလျှင် ဘဝချုပ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်တည်းဟူ၍ ဟုတ်မှန်သောအဘိုင်း ကောင်းသော အသိဉာဏ် (မဂ်) ပညာဖြင့် မြင်အပ်၏၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာသော်ကား မဟုတ်ပါသေးဟု ဆို၏။

ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် အသျင်အာနန္ဒာသည် အသျင်ပဝိဒ္ဒအား ငါ့သျင်ပဝိဒ္ဒ ဤသို့ပြောဆိုသော အသျင်နာရဒကို သင် အဘယ်သို့ ဆိုမည်နည်းဟု ဆို၏။ ငါ့သျင်အာနန္ဒာ ဤသို့ပြောဆိုသော အသျင်နာရဒကို ကောင်းမြတ်သည်မှတပါး အပြစ်မရှိသည်ဖြစ်တပါး တစုံတရာ ဘာကိုမျှ အကျွန်ုပ်မဆိုလိုဘော့ပါ ဟု (လျှောက်၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၀　၄
၉-ဥပယန္တိသုတ

၆၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံ ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ။ပ။ ရဟန်းတို့ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် ရေပြည့်လျှံသည်ရှိသော် မြစ်ကြီးတို့ကို ပြည့်လျှံစေ၏၊ မြစ်ကြီးတို့ ပြည့်လျှံကုန်သည် ရှိသော် မြစ်ငယ်တို့ကို ပြည့်လျှံစေကုန်၏၊ မြစ်ငယ်တို့ ပြည့်လျှံကုန်သည် ရှိသော် အိုင်ကြီးတို့ကို ပြည့်လျှံစေကုန်၏၊ အိုင်ကြီးတို့ ပြည့်လျှံကုန်သည်ရှိသော် အိုင်ငယ်တို့ကို ပြည့်လျှံစေကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အဝိဇ္ဇာ ပြည့်လျှံသည်ရှိသော် သင်္ခါရတို့ကို ပြည့်လျှံစေကုန်၏၊ သင်္ခါရတို့ ပြည့်လျှံကုန်သည်ရှိသော် ဝိညာဏ်ကို ပြည့်လျှံစေ၏၊ ဝိညာဏ်ပြည့်လျှံ

သည်ရှိသော် နာမ်ရုပ်ကို ပြည့်လျှံစေ၏၊ နာမ်ရုပ်ပြည့်လျှံသည်ရှိသော် သဠာယတနကို ပြည့်လျှံစေ၏၊ သဠာယတန ပြည့်လျှံသည်ရှိသော် ဖဿကို ပြည့်လျှံစေ၏၊ ဖဿ ပြည့်လျှံသည်ရှိသော် ဝေဒနာကို ပြည့်လျှံစေ၏၊ ဝေဒနာပြည့်လျှံသည်ရှိသော် တဏှာကို ပြည့်လျှံစေ၏၊ တဏှာ ပြည့်လျှံသည်ရှိသော် ဥပါဒါန်ကို ပြည့်လျှံစေ၏၊ဥပါဒါန် ပြည့်လျှံသည်ရှိသော် ဘဝကို ပြည့်လျှံစေ၏၊ ဘဝပြည့်လျှံသည်ရှိသော် ဇာတိကို ပြည့်လျှံစေ၏၊ ဇာတိပြည့်လျှံသည်ရှိသော် ဇရာမရဏကို ပြည့်လျှံစေ၏။

ရဟန်းဘို့ မဟာသမုဒ္ဒရာရေ လျော့ကျသည်ရှိသော် မြစ်ကြီးဘို့ကို လျော့ကျစေ၏၊ မြစ်ကြီးတို့ လျော့ကျကုန်သည်ရှိသော် မြစ်ငယ်တို့ကို လျော့ကျစေကုန်၏၊ မြစ်ငယ်ဘို့ လျော့ကျကုန်သည်ရှိသော် အိုင်ကြီးဘို့ကို လျော့ကျစေကုန်၏၊ အိုင်ကြီးတို့ လျော့ကျကုန်သည်ရှိသော် အိုင်ငယ်တို့ကို လျော့ကျစေကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အဝိဇ္ဇာလျော့ကျသည်ရှိသော် သင်္ခါရတို့ကို လျော့ကျစေ၏၊သင်္ခါရတို့ လျော့ကျကုန်သည်ရှိသော် ဝိညာဏ်ကို လျော့ကျစေ၏၊ဝိညာဏ် လျော့ကျသည်ရှိသော် နာမ်ရုပ်ကို လျော့ကျစေ၏၊ နာမ်ရုပ်လျော့ကျသည်ရှိသော် သဠာယတနကို လျော့ကျစေ၏၊ သဠာယတန လျော့ကျသည်ရှိသော် ဖဿကို လျော့ကျစေ၏၊ ဖဿလျော့ကျသည်ရှိသော် ဝေဒနာကို လျော့ကျစေ၏၊ ဝေဒနာလျော့ကျသည်ရှိသော် တဏှာကို လျော့ကျစေ၏၊ တဏှာလျော့ကျသည်ရှိသော် ဥပါဒါန်ကို လျော့ကျစေ၏၊ ဥပါဒါန်လျော့ကျသည်ရှိသော် ဘဝကို လျော့ကျစေ၏၊ ဘဝလျော့ကျသည်ရှိသော် ဇာတိကို လျော့ကျစေ၏၊ ဇာတိ လျော့ကျသည်ရှိသော် ဇရာမရဏကို လျော့ကျစေ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-သုသိမသုတ်

၇၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါးဌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်ဘို့ ကို အစာကျွေးရှု မွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်းဌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အရှိအသေပြုခံရ၏၊ အလေးပြုခံရ၏၊ အမြတ်နိုးခံရ၏၊ အပူဇော်ခံရ၏၊ ဆည်းကပ်ခံရ၏၊သက်နိုး ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကိုရ၏။ ရဟန်းသံဃာသည်လည်း အရှိအသေပြုခံရ၏၊ အလေးပြုခံရ၏၊ အမြတ်နိုးခံရ၏၊ အပူဇော်ခံရ၏၊ ဆည်းကပ်ခံရ၏၊ သက်နိုး ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဖြစ်သော ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ကို ရ၏။ သာသနာတော်ပြင်ပ အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့သည်ကား အရှိအသေပြု မခံရကုန်၊ အလေးပြု မခံရကုန်၊ အမြတ်နိုး မခံရကုန်၊ အပူဇော် မခံရကုန်၊ အဆည်းကပ် မခံရကုန်၊သက်နိုး ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဖြစ်သော ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ကို မရကုန်။

ထိုအခါ သုသိမပရိဗိုဇ်သည် များစွာသော ပရိဗိုဇ်ပရိသတ်နှင့်အတူ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ နေ၏၊ ထိုအခါ သုသိမပရိဗိုဇ်၏ ပရိသတ်တို့သည် သုသိမပရိဗိုဇ်အား ဤစကားကို ဆိုကုန်၏၊ “ငါ့ဿင်သုသိမ သင် လာဦးလော့၊ ရဟန်းဂေါတမအထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ချေလော့၊ သင်သည် တရားကို သင်ခဲ့၍ ငါတို့ကို ပို့ချလော့၊ ငါတို့သည် ထိုတရားကို သင်ယူ၍ လူတို့အား ဟောကုန် အံ့၊ ဤသို့ ဟောပြောသည်ရှိသော် ငါဘို့သည်လည်း အရှိအသေပြု ခံရကုန်လိမ့်မည်၊အလေးပြု

ခံရကုန်လိမ့်မည်၊ အမြတ်နိုး ခံရကုန်လိမ့်မည်၊ အပူဇော် ခံရကုန်လိမ့်မည်၊ အဆည်းကပ် ခံရကုန်လိမ့်မည်၊ သင်္ဃန်း ဆဋ္ဌမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာဘို့၏အထောက်အပံ့ ဖြစ်သော ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ကို ရကုန်လိမ့်မည်” ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ကောင်းပြီ ဟု ဆို၍ သုသိမပရိဗိုဇ်သည် မိမိ၏ ပရိဗိုဇ်ပရိသတ်ကို ဝန်ခံပြီးလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အာနန္ဒာနှင့်အဘူဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်အာနန္ဒာအား ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ အကျွန်ုပ်သည် ဤဓမ္မဝိနယ (သာသနာတော်)၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ အလိုရှိပါ၏ဟု ဆို၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် သုသိမပရိဗိုဇ်ကို ခေါ်ယူကာ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား ဤသုသိမပရိဗိုဇ်သည် ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ အကျွန်ုပ်သည် ဤဓမ္မဝိနယ (သာသနာတော်)၌မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ အလိုရှိပါ၏ဟု ဤသို့ ဆိုပါသည်ဟု လျှောက်၏။ အာနန္ဒာ သို့ဖြစ်လျှင် သုသိမကို ရှင်ပြုပေးလော့ ဟု မိန့်တော်မူ၏။ သုသိမပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ရှင့်အဖြစ်ကို ရလေ၏၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလေ၏။ ထိုအခါ များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအထံ၌ ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပါပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပါပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပါပြီ၊ အရဟတ္တာဖိုလ်အကျိုးငှါ တဖန်ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပါပြီ ဟု သိကြပါ၏ဟူ၍ အရဟတ္တာဖိုလ်ကို ပြောကြား ကုန်၏။ အသျှင်သုသိမသည် များစွာသော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပါပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပါပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပါပြီ၊ အရဟတ္တာဖိုလ်အကျိုးငှါ တဖန် ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပါပြီဟု သိကြပါကုန်၏ဟူ၍ အရဟတ္တာဖိုလ်ကို ကြားလျှင် ကြားသော်လည်း၏။ ထိုအခါ အသျှင်သုသိမသည် ရဟန်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး ကာ ထိုရဟန်းတို့နှင့် အဘူဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် ထိုရဟန်းတို့အား အသျှင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ ပဋိသန္ဓေနေမှုကုန်ပါပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပါပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပါပြီ၊ အရဟတ္တာဖိုလ် အကျိုးငှါ တဖန် ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပါပြီဟု သိကြပါ၏ဟူ၍ အရဟတ္တာဖိုလ်ကို ကြားလျှောက်ကုန်၏ ဟူသည် မှန်ပါသလော ဟု ဆို၏။ ငါ့သျှင် မှန်၏ဟု ဆိုကုန်၏။

အသျှင်တို့ ဤသို့ သိကုန် ဤသို့ မြင်ကုန်သော သင်တို့သည် များသော အပြားရှိသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ခံစားကုန် သလော၊ တယောက်တည်းဖြစ်လျက်လည်း အများ ဖြစ်ကုန်သလော၊ အများဖြစ်သလျက်သည်း တယောက်တည်း ဖြစ် ကုန်သလော၊ ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်စေကာ ကိုယ်ပျောက်စေကာ နံရံတဖက် တံတိုင်းတဖက် တောင်တဖက်သို့ မထိ မငြိပဲ ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့ သွားကုန်သလော။ မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်း ပေါ်ခြင်းကို ရေ၌ ကဲ့သို့ ပြုကုန်သလော၊ ရေ၌လည်း မကဲ့စေပဲ မြေ၌ကဲ့သို့ သွား ကုန်သလော၊ ကောင်းကင်၌လည်း ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေလျက် အတောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့ သွားကုန်သလော၊ ဤသို့ တန်ခိုးကြီးကုန်သော ဤသို့ အာနုဘော်ကြီးကုန်သော ဤလနေတို့ကိုလည်း လက်ဖြင့် သုံးသပ်ကုန်သလော၊ ဆုပ်ကိုင်နိုင်ကုန်သလော၊ ဗြဟ္မာ့ပြည် တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို မိမိအလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်ကုန်သလော ဟု လျှောက်၏။ ငါ့သျှင် မဖြစ်နိုင်ပါဟု ဆိုကုန်၏။

အသျှင်တို့ ဤသို့ သိကုန် ဤသို့ မြင်ကုန်သော သင်တို့သည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ နားထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ နားနှင့် တူသော နား ‘ဒိဗ္ဗသောတ’ ဉာဏ်ဖြင့်

နတ်၌လည်းဖြစ်ကုန် လူ၌လည်းဖြစ်ကုန်သော ဝေးသည်လည်းဖြစ်ကုန် နီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားနိုင်ကုန်သလောဟု မေးလျှောက်ပြန်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ မကြားနိုင်ပါ။

အာသျှင်ဘို့ ဤသို့ သိကုန် ဤသို့ မြင်ကုန်သော သင်တို့သည် သူတပါးတို့၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြားရှု သိကုန်သလော၊ စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ'နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ'နှင့် တကွသော စိတ်ဟု သိကုန်သလော၊ စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ'ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ'ကင်းသော စိတ်ဟု သိကုန်သလော။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'နှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်ဟု သိကုန်သလော၊အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသော စိတ်ဟု သိကုန်သလော။ တွေဝေခြင်း 'မောဟ'နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း တွေဝေခြင်း 'မောဟ'နှင့်တကွသော စိတ်ဟု သိကုန်သလော၊ တွေဝေခြင်း 'မောဟ'ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသော စိတ်ဟု သိ ကုန်သလော။ ကြုံ့သော စိတ်ကိုလည်း ကြုံ့သော စိတ်ဟု သိကုန်သလော၊ ပျံ့လွင့်သော စိတ်ကိုလည်း ပျံ့လွင့်သော စိတ်ဟု သိကုန်သလော။ မြင့်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော စိတ်ကိုလည်း မြင့်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သော စိတ်ဟု သိကုန်သလော။ မြင့်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော စိတ်ကိုလည်း မြင့်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော စိတ်ဟု သိကုန်သလော။ သာလွန်ခြင်းသော တရားရှိခြင်းသော စိတ်ကိုလည်း သာလွန်သောတရားရှိသော စိတ်ဟု သိကုန်သလော၊ သာလွန်ခြင်းသော တရားမရှိခြင်းသော စိတ်ကိုလည်း သာလွန်ခြင်းသော တရားမရှိခြင်းသော စိတ်ဟု သိကုန်သလော။ တည်ကြည်ခြင်းသော စိတ်ကိုလည်း တည်ကြည်သောစိတ်ဟု သိကုန်သလော၊ မတည်ကြည်သော စိတ်ကိုလည်း မတည်ကြည်သောစိတ်ဟု သိကုန်သလော။ လွတ်မြောက်သောစိတ်ကိုလည်း လွတ်မြောက်သောစိတ်ဟု သိကုန်သလော၊ မလွတ်မြောက်သောစိတ် ကိုလည်း မလွတ်မြောက်သောစိတ်ဟု သိကုန်သလောဟု မေးလျှောက်ပြန်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ မသိပါ။

အာသျှင်တို့ ဤသို့ သိကုန် ဤသို့ မြင်ကုန်သော သင်တို့သည် မျှားပြားသော ရှေးဦးဖြစ်ဘူးသောဘဝကို အောက်မေ့နိုင်ကုန်သလော၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။ တဘဝကိုဝင်း နှစ်ဘဝတို့ကိုဝင်း သုံးဘဝတို့ ကိုဝင်း လေးဘဝတို့ကိုဝင်း ငါးဘဝတို့ ကိုဝင်း ဆယ်ဘဝတို့ကိုဝင်း ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကိုဝင်း ဘဝသုံးဆယ်တို့ကိုဝင်း ဘဝလေးဆယ်တို့ကိုဝင်း ဘဝငါးဆယ်တို့ကိုဝင်း ဘဝတရာကိုဝင်း ဘဝတထောင်ကိုဝင်း ဘဝတသိန်းကိုဝင်း မျှားပြားသော ပျက်ကပ်ကိုဝင်း မျှားပြားသော ဖြစ်ကပ်ကိုဝင်း မျှားပြားသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကိုဝင်း ဤမည်သော ဘဝ၌ ငါသည် ဤသို့သော အမည် ဤသို့သောအနွယ် ဤသို့သောအဆင်း ဤသို့သောအစာ ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့ အသက် အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သော ဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုဘဝ၌လည်း ဤသို့သောအမည် ဤသို့သောအနွယ် ဤသို့သောအဆင်း ဤသို့သော အစာ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲ ခံစားခြင်း ဤသို့ အသက် အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏ဟု အခြင်းအရာနှင့် တကွ ညွှန်းပြဖွယ် အမည်အနွယ်နှင့်တကွ မျှားပြားသော ရှေးဦး ဖြစ်ဘူးသောဘဝကို အောက်မေ့နိုင်ကုန်သလောဟု မေးလျှောက်ပြန်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ မအောက်မေ့နိုင်ပါ။

အာသျှင်ဘို့ ဤသို့ သိကုန် ဤသို့ မြင်ကုန်သော သင်တို့သည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိဆက် သာလွန်သော နတ်တို့၏မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု'ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ

ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသောလားရာရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါတို့ကို မြင်ကုန်သလော၊ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိကုန်သလော။ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်' စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်'တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲတတ်ကုန်၏၊ မှားသော အယူရှိကုန်၏၊ မှားသောအယူဖြင့် ပြုကျင့်သောကံ ရှိကုန်၏၊ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသောလားရာ ပျက်စီးကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ကုန်၏။ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'ကာယသုစရိုက်' နှုတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်'စိတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'မနောသုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲကုန်၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏၊ မှန်သော အယူဖြင့်ပြုကျင့်သောကံ ရှိကုန်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏ ဟု သိကုန်သလော၊ ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု'ဖြင့်သဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါတို့ကို မြင်ကုန်သလော၊ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သောသတ္တဝါတို့ကို သိကုန်သလောဟု မေးလျှောက်ပြန်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ မသိပါ။

အသျှင်တို့ ဤသို့ သိကုန် ဤသို့ မြင်ကုန်သော သင်တို့သည် ရူပစျာန်တို့ကို လွန်၍ ငြိမ်သက်သော အရူပဝိမောက္ခစျာန်တို့ကို နာမကာယဖြင့် တွေ့ထိ၍ နေကုန်သလော ဟု မေးလျှောက်ပြန်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ မနေပါကုန်။ အသျှင်တို့ ဤအရာ၌ ဤအဖြေသည်ကား ဤတရားတို့သို့လည်း မရောက်ချေ၊ အသျှင်တို့ မသင့်ဟူသော ဤအဖြေသည် အသို့နည်း။ ငါ့သျှင်သုသိမ ငါတို့သည် ပညာဖြင့် လွှတ်မြောက်ကုန်သော 'ပညာဝိမုတ္တ'ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း ဟု ဆိုကုန်၏။

အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်တို့၏ အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သော ဤစကား၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် မသိပါ၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်တို့သည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သော စကား၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် သိနိုင်ရာသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အကျွန်ုပ်အား ဆိုပါကုန်လော့ ဟု (လျှောက်ပြန်၏)။ ငါ့သျှင်သုသိမ သင်သည် သိသည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ မသိသည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ စင်စစ်သော်ကား ငါတို့သည် ပညာဖြင့် လွှတ်မြောက်ကုန်သော 'ပညာဝိမုတ္တ' ပုဂ္ဂိုလ်ဘို့တည်း ဟု (ဆိုကုန်၏)။

ထိုအခါ၌ အသျှင်သုသိမသည် နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားထံ သို့ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် ထိုးဟန်းဘို့နှင့်အတူ ပြောခဲ့သမျှ စကားအလုံးစုံကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်၏။ သုသိမ တရား၌ တည်ခဲ့သော ဝိပဿနာဉာဏ်သည် ရှေးဦးဖြစ်၏၊ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်သော မဂ်ဉာဏ်သည် နောက်မှ ဖြစ်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သော ဤတရား၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အကျွန်ုပ် မသိပါ၊ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်း

အားဖြင့် ဟောအပ်သော ဤ ဘရားတော်၏အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် သိနိုင်ရာသော အခြင်းအရာ ဖြင့် အာကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူပါလေ၍ဟု (လျှောက်၏)။ သုသိမ သင်သည် သိသည်မူလည်း ဖြစ်ခစ၊ မသိသည်နှုလည်း ဖြစ်စေ၊ စင်စစ်ဒသင်္ကားတရားဌိတည်သော (ဝိပဿနာ)ဉာဏ်သည် ရှေးဦး ဖြစ်၏၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်သော မဂ်ဉာဏ်သည် နောက်မှ ဖြစ်၏။

သုသိမ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ဘိသနည်း၊ ရူပ်သည် မြဲသလော မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ မမြဲသော ရူပ်သည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော။ အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲဖြစ်ပါ၏၊ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်သောသဘောရှိသော ရူပ်ကို ဤရူပ်သည် ငါ၏ဥစ္စာတည်း၊ ဤသို့ယူသည် ငါဖြစ်၏၊ ဤသို့ယူသည် ငါ၏ အတ္တဘည်း ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လော။ အသျှင်ဘုရား (ဤသို့ ရှုခြင်းငှါ) မသင့်ပါ။ ဝေဒနာသည် မြဲသလော မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ မမြဲသော ဝေဒနာသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲဖြစ်ပါ၏။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိသော ဝေဒနာကို ဤဝေဒနာသည် ငါ၏ဥစ္စာဘည်း၊ ဤသို့ဝေဒနာသည် ငါဖြစ်၏၊ ဤသို့ဝေဒနာသည် ငါ၏ အတ္တတည်း ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်မည်လော။ အသျှင်ဘုရား မသင့်ပါ။ သညာသည် မြဲသလော မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ပ။ သင်္ခါရတို့သည် မြဲ ကုန်သလော၊ မမြဲကုန်သလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲကုန်ပါ။ မမြဲသော ထိုသင်္ခါရသည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော။ အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲဖြစ်ပါ၏။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိသော ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါ၏ဥစ္စာတည်း၊ ဤသင်္ခါရသည် ငါဖြစ်၏၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါ၏ကိုယ်တည်း ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်မည်လော။ အသျှင်ဘုရား မသင့်ပါ။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ မမြဲသော ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲဖြစ်ပါ၏။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ဥစ္စာတည်း၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ အတ္တဘည်း ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လော။ အသျှင်ဘုရား မသင့်ပါ။

သုသိမ ထို့ကြောင့် ဤ သာသနာတော်၌ လွန်ပြီး 'အတိတ်' နောင် 'အနာဂတ်' ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်'ဖြစ်သော အဘွင်း 'အဇ္ဈတ္တ' အပ 'ဗဟိဒ္ဓ'၌လည်း ဖြစ်သော ကြမ်းထမ်းသည်လည်းဖြစ် နူးညံ့သည်လည်း ဖြစ်သော ယုတ်သည်လည်းဖြစ် မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော ဝေးသည်လည်းဖြစ် နီးသည်လည်း ဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို ဤရုပ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤသို့ ဤသည် ငါ၏အတ္တမဟုတ် ဟု ဤသို့ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုအပ်၏။ လွန်ပြီး 'အတိတ်'နောင် 'အနာဂတ်'ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်' ဖြစ်သော အတွင်း 'အဇ္ဈတ္တ' အပ 'ဗဟိဒ္ဓ'၌လည်း ဖြစ်သော ကြမ်းထမ်းသည်လည်းဖြစ် နူးညံ့သည်လည်း ဖြစ်သော ယုတ်သည်လည်းဖြစ် မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော ဝေးသည်လည်းဖြစ် နီးသည်လည်း ဖြစ်သော ဝေဒနာအားလုံးကို ဤဝေဒနာသည် ငါ၏ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤဝေဒနာသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝေဒနာသည် ငါ၏အတ္တမဟုတ်ဟု ဤသို့ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုအပ်၏။ သညာသည်။ပ။ လွန်ပြီး 'အတိတ်'နောင် 'အနာဂတ်'ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်'ဖြစ်သော အတွင်း 'အဇ္ဈတ္တ' အပ 'ဗဟိဒ္ဓ'၌လည်း ဖြစ်သော ကြမ်းထမ်းသည်လည်းဖြစ် နူးညံ့သည်လည်း ဖြစ်သော ယုတ်သည်လည်းဖြစ် မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော ဝေးသည်လည်းဖြစ် နီးသည်လည်း ဖြစ်သော သင်္ခါရအားလုံးတို့ကို ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ် ဟု ဟုတ်မှန်သော အကိုင်းကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုအပ်၏။ လွန်ပြီး 'အတိတ်' နောင် 'အနာဂတ်' ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်'ဖြစ်သော အတွင်း 'အဇ္ဈတ္တ' အပ

'ဗဟိဒ္ဓ'၌လည်းဖြစ်သော ကြမ်းထမ်းသည်လည်းဖြစ် နူးညံ့သည်လည်း ဖြစ်သော ယုတ်သည်လည်းဖြစ် မြက်သည်လည်း ဖြစ်သော ဝေးသည်လည်းဖြစ် နီးသည်လည်း ဖြစ်သော ဝိညာဏ်အားလုံးကို ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ အတ္တာမဟုတ် ဟု ဤသို့ ဟုတ်မှန်သောအဘိုင်း ကောင်းသောပညာဖြင့် ရှုအပ်၏။

သုသိမ ဤ သို့ ရှုသည်ရှိသော် အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သင်္ခါရဘို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ငြီးငွေ့သည်ရှိသော် တပ်မက်ခြင်း ကင်း၏၊ တပ်မက်ခြင်း ကင်းခြင်းကြောင့် လွတ်မြောက်၏၊ လွတ်မြောက်ပြီဟု သိသော ဉာဏ်သည် ဖြစ်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ အရဟတ္တဖိုလ် အကျိုးငှါ တဖန် ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီ ဟု သိ၏။

သုသိမ ဇာတိအကြောင်းခံကြောင့် ဇရာမရဏ ဖြစ်၏ ဟု ရှုလေ့။ အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ။ သုသိမ ဘဝအကြောင်းခံကြောင့် ဇာတိဖြစ်၏ဟု ရှုလေ့။ အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ။ သုသိမ ဥပါဒါန်အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝဖြစ်၏ ဟု ရှုလေ့။ အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ။ သုသိမ တဏှာအကြောင်းခံကြောင့် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏ ဟု ရှုလေ့။ အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ။ ဝေဒနာအကြောင်းခံကြောင့် တဏှာဖြစ်၏ ဟု။ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ဝေဒနာဖြစ်၏ ဟု။ သင်္ဠာယတန အကြောင်းခံကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏ဟု။ နာမ်ရုပ် အကြောင်းခံကြောင့် သင်္ဠာယတန ဖြစ်၏ဟု။ဝိညာဏ် အကြောင်းခံကြောင့် နာမ်ရုပ်ဖြစ်၏ဟု။သင်္ခါရ အကြောင်းခံကြောင့် ဝိညာဏ် ဖြစ်၏ ဟု။ သုသိမ အဝိဇ္ဇာ အကြောင်းခံကြောင့် သင်္ခါရဘို့ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု ရှုလေ့။ အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ။

သုသိမ ဇာတိချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာမရဏချုပ်၏ ဟု ရှုလေ့၊ အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ။ သုသိမ ဘဝချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇာတိချုပ်၏ ဟု ရှုလေ့၊ အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ။ ဥပါဒါန်ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝချုပ်၏ ဟု။ တဏှာချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန်ချုပ်၏ ဟု။ ဝေဒနာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် တဏှာချုပ်၏ ဟု။ဖဿချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝေဒနာချုပ်၏ ဟု။ သင်္ဠာယတနချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖဿချုပ်၏ ဟု။ နာမ်ရုပ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ဠာယတနချုပ်၏ ဟု။ ဝိညာဏ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်ချုပ်၏ ဟု။ သင်္ခါရချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်ချုပ်၏ဟု။ သုသိမ အဝိဇ္ဇာချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရဘို့ ချုပ်ကုန်၏ ဟု ရှုလေ့၊ အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ။

သုသိမ သင်သည် ဤသို့ သိသည် ဤသို့ မြင်သည် ရှိသော် များစွာသော တန်ခိုး ဖန်ဆင်းခြင်းကို ခံစားသလော၊ တယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများဖြစ်စေနိုင်သလော၊ အများဖြစ်လျက်လည်း တယောက်တည်း ဖြစ်စေနိုင်သလော၊ ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်စေကာ ကိုယ်ပျောက်စေကာ နံရံဘဖက် တံတိုင်းတဖက် တောင်တဖက်သို့ မထိခိုက်ပဲ ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့ သွားလာနိုင်သလော၊ ရေ၌ကဲ့သို့ မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်း ပေါ်ခြင်းကို ပြုနိုင်သလော၊ ရေ၌လည်း မကဲ့စေပဲ မြေ၌ကဲ့သို့ သွားနိုင်သလော၊ကောင်းကင်၌လည်း ထက်ဝယ်ခွဲခဲသ့ကဲ့ အတောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့ သွားလာနိုင်သလော၊ ဤသို့ တန်ခိုးကြီးကုန်သော ဤသို့ အာနုဘော်ကြီးကုန်သော ဤလနေတို့ကိုလည်း လက်ဖြင့် သုံးသပ်နိုင်သလော၊ ဆုပ်ကိုင်နိုင်သလော၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်ဘိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို မိမိအလိုအဘိုင်း ဖြစ်စေနိုင်သလော ဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်စေနိုင်ပါ။

သုသိမ သင်သည် ဤသို့ သိသည် ဤသို့ မြင်သည်ရှိသော် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ နားထက်သာလွန်သော နတ်တို့၏နားနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗသောတ'ဉာဏ်ဖြင့် နတ်၌လည် ဖြစ်ကုန်လူ၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော ဝေးသည်လည်းဖြစ်ကုန် နီးသည်လည်း ဖြစ် ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားနိုင်သလော။ အသျှင်ဘုရား မကြားနိုင်ပါ။

သုသိမ သင်သည် ဤသို့ သိသည် ဤသို့ မြင်သည်ရှိသော် တပါးသော သတ္တဝါ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြားရ၍ သိနိုင်သလော၊ စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ'နှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်ကိုလည်း စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ'နှင့် တကွ ဖြစ်သော စိတ်ဟု သိနိုင်သလော။ပ။ လွတ်မြောက်သော စိတ်ကိုလည်း (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော စိတ်ဟု သိနိုင်သလော။ အသျှင်ဘုရား မသိနိုင်ပါ။

သုသိမ သင်သည် ဤသို့ သိသည် ဤသို့ မြင်သည်ရှိသော် မျှားပြားစွာသော ရှေးဦးဖြစ်ဘူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်သလော။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။ တဘဝကို။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်းပြဖွယ် အမည်အနွယ်နှင့်တကွ မျှားပြားသော ရှေးဦးနေဘူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်သလော။ အသျှင်ဘုရား မအောက်မေ့နိုင်ပါ။

သုသိမ သင်သည် ဤသို့ သိသည် ဤသို့ မြင်သည်ရှိသော် အဆူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိဆက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်' ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါတို့ကို။ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိနိုင်သလော။ အသျှင်ဘုရား မသိနိုင်ပါ။

သုသိမ သင်သည် ဤသို့ သိသည် ဤသို့ မြင်သည်ရှိသော် ရူပစျာန်တို့ကို လွန်၍ ငြိမ်သက်သော အရူပဝိမောက္ခစျာန်ဘို့ကို နာမကာယဖြင့် တွေ့ထိ၍ နေနိုင်သလော။ အသျှင်ဘုရား မနေနိုင်ပါ။

သုသိမ ယခု ဤ အရာ၌ ဤအဖြေသည်ကား ဤဘရားတို့သို့လည်း မရောဂ်ချေ ဤအဖြေသည် အသို့နည်း ဟု မေးတော်မူ၏။

ထိုအခါ၌ အသျှင်သုသိမသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့၌ ဦးခိုက်လျက် မြတ်စွာဘုရား အား ဤစကားကို လျှောက်၏— "အသျှင်ဘုရား မိုက်သည့်အခလျာက် တွေ့ဝေသည့်အလျောက် မလိမ္မာသည့်အလျောက် အကျွန်ုပ်ကို အပြစ်သည် လွှမ်းမိုးခဲ့ပါ၏၊ ထိုအကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော ဓမ္မဝိနယ (သာသနာတော်)၌ တရားကို ခိုးလိုက်၍ ရဟန်းပြုခဲ့ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအကျွန်ုပ်၏ အပြစ်ကို အပြစ်အားဖြင့် နောင်အခါ၌ စောင့်စည်းခြင်းငှါ သည်းခံတော်မူပါလော့" ဟု လျှောက်၏။

သုသိမ စင်စစ်သော်ကား မိုက်သည့် ခလျောက် တွေဝေသည့်အလျောက် မလိမ္မာသည့် အလျောက် အပြစ်သည် လွှမ်းမိုးခန၏၊ အကြင် သင်သည် ဤသို့ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော ဓမ္မဝိနယ(သာသနာတော်)၌ တရားကို ခိုးလိုက်၍ ရဟန်းပြု၏၊ သုသိမ ဥပမာသော်ကား ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိသော ခိုးသူကို ဖမ်း၍ "မင်းမြတ် ဤသူသည် ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိသော ခိုးသူပါတည်း၊ ဤ ခိုးသူ ဘား မင်းမြတ်အလိုရှိသော အပြစ်ဒဏ်ကို စီရင်ပါလော့" ဟု မင်းအား ပြကုန်ရာ၏၊ ထိုမင်းချင်းတို့ကို မင်းသည် "အချင်းတို့ သွားကုန်လော့၊ ဤဓယာကျားကို ခိုင်သောကြိုးဖြင့်

လက်ပြန် မြဲစွာချည်တုပ်၍ သင်ဓုန်းဖြင့် ခေါင်းဘုံးရိုက်ပြီးလျှင် ကြမ်းထမ်းသော အသံရှိသော ထက်စည် ဘီးကာ လမ်းမဘခုမှ လမ်းမဘခုသို့ လမ်းဆုံဘခုမှ လမ်းဆုံတခု သို့ ဆွဲဆောင်၍ တောင်တံခါးမှထုတ်ပြီးလျှင် မြို့၏ဧဘောင်အရပ်၌ ဦးခေါင်း ကို ဖြတ်ကုန်လော့" ဟု ဆိုရာ၏၊ ထိုခိုးသူကို မင်းချင်းတို့သည် ခိုင်သောကြိုးဖြင့် လက်ပြန်မြဲစွာ ချည်တုပ်၍ သင်ဓုန်းဖြင့် ခေါင်းဘုံးရိုက်လျက် ကြမ်းထမ်းသော အသံရှိသော ထက်စည်ဖြင့် လမ်းမတခုမှ လမ်းမဘခုသို့ လမ်းဆုံတခုမှ လမ်းဆုံတခုသို့ ဆွဲဆောင်၍ တောင်တံခါးမှ ထုတ်ပြီးလျှင် မြို့၏ တောင်အရပ်၌ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကုန်ရာ၏၊ သုသိမ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ စင်စစ်အားဖြင့် ထိုခိုးသူ ယောကျ်ားသည် ထိုသို့ ပြင်းထန်သော ဒဏ်ခပးခြင်းအခကြောင်းခကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို ခံစားရာသည် မဟုတ်လော။ မှန်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။

သုသိမ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုခိုးမှု အပြစ်ဒဏ်ကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံ့မသာခြင်း ဒေါမနဿကို ခံစားရရာ၏၊ ဤသို့ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော မြေဝိနယ (သာသနာတော်)၌ တရားကို ခိုးယို၍ ရဟန်းပြုခြင်းသည် ထိုခိုးသူ၏ ဆင်းရဲထက်လွန်ကဲသော ဆင်းရဲခြင်း အကျိုးလည်း ရှိ၏၊ လွန်ကဲသော စပ်ရှားခြင်း အကျိုးလည်း ရှိ၏၊ စင်စစ်အားဖြင့် ပျက်စီးကျရောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ သုသိမ အကြင့်ကြောင့် သင်သည် အပြစ်ကို အပြစ်အားဖြင့် မြင်၍ အပြစ်အားလျော်စွာ ကုစား၏၊ ထို့ကြောင့် သင်၏ ထိုအပြစ် ဝန်ခံချက်ကို ငါတို့ သည်းခံကုန်၏၊ သုသိမ အကြင်သူသည် အပြစ်ကို အပြစ်အဖသျောက်မြင်၏၊ အပြစ်အားဖလျော်စွာ ကုစား၏၊ နောင်အခါ၌လည်း စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ဤသည်ကား ဘုရား အစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့၏ အဆုံးအမ၌ ထိုသူ၏ ကြီးပွါးကြောင်းတည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ခုနစ်ခုမြောက် မဟာဝဂ် ပြီး၏။

ဂ-သမဏပြာဟ္မဏဝဂ် ၁-ဇရာမရဏသုတ်

၇၁။ အာဂျန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီဘင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည်။ပ။ ရဟန်းတို့ အကြင်သမဏပြာဟ္မဏတို့သည် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'ကို မသိကုန်၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ အကြောင်းကို မသိကုန်၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ချုပ်ရာကို မသိကုန်၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်၊ ရဟန်းတို့ ထိုသမဏပြာဟ္မဏတို့ကို သမဏတို့၌မူလည်း သမဏဟူ၍ မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ပြာဟ္မဏတို့၌မူလည်း ပြာဟ္မဏဟူ၍ မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏအဖြစ်ကိုလည်း ပြာဟ္မဏအဖြစ်ကိုလည်း ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်ဘိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကုန်လျက် ရောက်၍ မနေရကုန်။

ရဟန်းတို့ အကြင် သမဏပြာဟ္မဏဘို့သည် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'ကို သိကုန်၏။ပ။ အကျင့်ကို သိကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုသမဏပြာဟ္မဏဘို့ကို သမဏဘို့၌မူလည်း သမဏဟူ၍ သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ပြာဟ္မဏဘို့၌မူလည်း ပြာဟ္မဏဟူ၍ သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ထိုအသျှင်တို့သည်

ကား သမဏ၏အဖြစ်.ကိုငဲ့း ဗြာဟ္မဏ၏ အဖြစ်ကိုငဲ့း ယခုဘ၀၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်၏ဟု (ဗောဓေတ်မူ၏)။ (သုတ္တန်တခုတည်း)။

ပဌမသုတ်။

၂-၁၁-ဇာတိသုတ် အစရှိသော ဆယ်သုတ်

၇၂။ သာ၀တ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ပဋိသန္ဓေနခြင်း'ဇာတိ'ကို မသိကုန်။ပ။ ဘ၀ကို မသိကုန်။ပ။ ဥပါဒါန်.ကို မသိကုန်။ပ။ တဏှာကို မသိ.ကုန်။ပ။ ဝေဒနာကို မသိကုန်။ပ။ ဖဿကို မသိကုန်။ပ။ သဠာယတနကို မသိကုန်။ပ။ နာမ်ရုပ်ကို မ သိ.ကုန်။ပ။ ဝိညာဏ်ကိုမသိကုန်။ပ။ သင်္ခါရတို့ကို မသိ.ကုန်၊ သင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း.ကို မ သိ.ကုန်၊ သင်္ခါရတို့၏ချုပ်ရာကို မသိကုန်၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အ.ကျင့်.ကို မသိကုန်။ပ။ သိကုန်၏။ပ။ ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်၏ ဟု (ဗောဓေတ်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

ရှစ်ခုမြောက် သမဏဗြာဟ္မဏ၀ဂ် ပြီး၏။

၉-အန္တရပေယျာလ ၁-သတ္တုသုတ်

၇၃။ သာ၀တ္ထိပြည်၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းဘို့ အိုခြင်း'ဇရာ' သေခြင်း'မရဏ'ကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည် အိုခြင်း'ဇရာ' သေခြင်း'မရဏ'၌ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခြင်းငှါ ဆရာကို ရှာအပ်၏၊ အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'၌ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူ ပည် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း၌ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခြင်းငှါ ဆရာကို ရှာအပ်၏။ အိုခြင်း'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'၏ ချုပ်ရာကို ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည်အိုခြင်း'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'၏ ချုပ်ရာ၌ ဟုတ်မှန်သောအ၀ိုင်းသိခြင်းငှါ ဆရာကို ရှာအပ်၏၊ အိုခြင်း'ဇရာ' သေခြင်း'မရဏ'၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည် အိုခြင်း'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'၏ ချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခြင်းငှါ ဆရာကို ရှာအပ်၏ ဟူ၍ (ဗောဓေတ်မူ၏)။ (သုတ္တန်တခုတည်း)

ပဌမသုတ်။

[ဤသုတ်အတူ အလုံးစုံသောသုတ်တို့၏ ပေယျာလကို ခွဲအပ်၏]။

၂-၁၁-ဒုတိယသတ္ထုသုတ် စသည် ဆယ်သုတ်

(၂) ရဟန်းတို့ ပဋိသန္ဓေနေမှု'ဇာတိ'ကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည်။ပ။

(၃) ရဟန်းတို့ ဘ၀ကို ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည်။ပ။

(၄) ရဟန်းတို့ ပြင်းစွာစဲ့လမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'ကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည်။ပ။

(၅) ရဟန်းတို့ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကို ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည်။ပ။

(၆) ရဟန်းတို့ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ကို ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည်။ပ။

(၇) ရဟန်းတို့ ဘွေ့ဆိမှု 'ဖဿ'ကို ဟုတ်ှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည်။ပ။

(၈) ရဟန်းတို့ သဋ္ဌာယတနကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည်။ပ။

(၉) ရဟန်းတို့ နာမ်ရုပ်ကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည်။ပ။

(၁၀) ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်ကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည်။ပ။

(၁၁) ရဟန်းတို့ သန်ါရဘို့ကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည် သန်ါရတို့၌ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခြင်းဌါ ဆရာကို ရှာအပ်၏၊ သန်ါရတို့၏အကြောင်းကို ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မသိသူ မမြင်သူ သည် သန်ါရတို့ ၏ အကြောင်း၌ ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခြင်းဌါ ဆရာကို ရှာအပ်၏၊ သန်ါရတို့ ချုပ်ရာ ကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည် သန်ါရတို့၏ ချုပ်ရာ၌ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခြင်းဌါ ဆရာကို ရှာအပ်၏၊သန်ါရတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူသည် သန်ါရဘို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက် ကြောင်း အကျင့်၌ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခြင်းဌါ ဆရာကို ရှာအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကောဒသမသုတ်။

[အလုံးစုံသော သုတ်တို့ကို သစ္စာလေးပါးဖြင့် ခွဲဝေခြင်းကို ပြုအပ်၏]။

၂-၁၂-သိက္ခာသုတ်စသော ပေယျာလတဆယ့်တသုတ်

(၂) ရဟန်းတို့ အိုခြင်း'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသူ မမြင်သူ သည် အိုခြင်း'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ'ကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခြင်းဌါ အကျင့်ကို ကျင့်အပ်၏။

[ပေယျာလ။ သစ္စာလေးပါးဖြင့် ခွဲဝေခြင်းကို ပြုအပ်၏]။

(၃) ရဟန်းတို့ ဇရာ မရဏကို မသိသူ။ပ။ အားထုတ်ခြင်းကို ပြုအပ်၏။ပ။

(၄) ရဟန်းတို့ ဇရာ မရဏကို မသိသူ။ပ။ အလိုဆန္ဒကို ပြုအပ်၏။ပ။

(၅) ရဟန်းတို့ ဇရာ မရဏကို မသိသူ။ပ။ လွန်ကဲသော လုံ့လကို ပြုအပ်၏။ပ။

(၆) ရဟန်းတို့ ဇရာ မရဏကို မသိသူ။ပ။ မဆုတ်မနစ်သော လုံ့လကို ပြုအပ်၏။ပ။

(၇) ရဟန်းတို့ ဇရာ မရဏကို မသိသူ။ပ။ ပြင်းစွာ အားထုတ်မှုကို ပြုအပ်၏။ပ။

(၈) ရဟန်းတို့ ဇရာ မရဏကို မသိသူ။ပ။ လုံ့လကို ပြုအပ်၏။ပ။

(၉) ရဟန်းတို့ ဇရာ မရဏကို မသိသူ။ပ။ မြဲသော လုံ့လကို ပြုအပ်၏။ပ။

(၁၀) ရဟန်းတို့ ဇရာ မရဏကို မသိသူ။ပ။ သတိကို ပြုအပ်၏။ပ။

(၁၁) ရဟန်းတို့ ဇရာ မရဏကို မသိသူ။ပ။ သမ္မဇဉ်ကို ပြုအပ်၏။ပ။

(၁၂) ရဟန်းတို့ ဇရာ မရဏကို မသိသူ။ပ။ မမေ့မလျော့ခြင်းကို ပြုအပ်၏။ပ။

ကိုးခုမြောက် အန္ဓရပေယျာလ ပြီး၏။

နိဒါနသံယုတ် ပြီး၏။

၂-အာဘိသမယသံယုတ်

၁-နဓသိခါသုတ်

၇၄။ အာကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါးဦ့ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရုံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်းဦ့ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် လက်သည်းဖျားဦ့ မြေမှုန့် အနည်းငယ်ကို တင်၍ ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏—"ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ လက်သည်းဖျားဦ့ ငါ တင်ထားအပ်သော မြေမှုန့်အနည်းငယ်နှင့် ဤမြေကြီးသည် အဘယ်က များသနည်း" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ထိုမြေကြီးသည်သာလျှင် အလွန်များလှပါ၏၊ လက်သည်းဖျားဦ့ မြတ်စွာဘုရား တင်ထားအပ်သော နည်းပါးလှသော မြေမှုန့်သည် အနည်းငယ်မျှသာတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား လက်သည်းဖျားဦ့ တင်ထားအပ်သော မြေမှုန့်အနည်းငယ်သည် ဤမြေကြီးကို ထောက်ထားလျှင် အစိတ်ဘရာ စိတ်၌ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ်တဆထောင် စိတ်၌ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ်တသိန်းစိတ်၌ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ပါ။ ရဟန်းတို့ ဤအဘူသာလျှင် အရိယာတပည့်ဖြစ်သော ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော (သစ္စာလေးပါးတရားကို) ထိုးထွင်း၍ သိပြီးသော ပဋိဝါလ်အား ကုန်ပြီး ဆုံးပြီးသော ဆင်းရဲဒုက္ခသည်သာလျှင် အလွန်များ၏၊ ကြွင်းကျန်သော ဆင်းရဲဒုက္ခသည် အနည်းငယ်သာဘည်း။ ခုနစ်ဘဝ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဆင်းရဲအစုသည် ရှေးဦ့ ကုန်ဆုံးပြီးသော ဆင်းရဲအစုကို ထောက်ထားလျှင် အစိတ်ဘရာ စိတ်၌ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ်ဘထောင်စိတ်၌ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ်တသိန်း စိတ်၌ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်။ ရဟန်းတို့ (သစ္စာလေးပါးတရားကို) ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏၊ ရဟန်းတို့ (တရားမျက်စိ) သောတာပတ္တိ မဂ်ဉာဏ် ဓမ္မစက္ခုကို ရခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ပေါက္ခရဏီသုတ်

၇၅။ သာဝတ္ထိပြည်ဦ့(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အလျား ယူဇနာ ငါးဆယ် အနံယူဇနာငါးဆယ် အစောက်ယူဇနာ ငါးဆယ်ရှိသော ရေကန်သည် ရေဖြင့် ပြည့်၏၊ ကမ်းနှင့် အမျှ ဖြစ်၏၊ ကျီးသောက်နိုင်လောက်၏၊ ယောကျ်ားသည် ထိုရေကန်မှ ရေကို သမန်းမြက်ဖျားဖြင့် ထုတ်ယူရာ၏၊ ရဟန်းဘို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ သမန်းမြက်ဖျားဖြင့် ထုတ်ယူအပ်သော ရေနှင့် ရေကန်တွင်းဦ့ ရှိသော ရေသည် အဘယ်က ပို၍ များသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရေကန်တွင်းဦ့ ရှိသော ရေသည်သာလျှင် များလှပါ၏၊ သမန်းမြက်ဖျားဖြင့် ထုတ်ယူအပ်သော ရေသည် နည်းလှပါ၏၊ သမန်းမြက်ဖျားဖြင့် ထုတ်ယူအပ်သော ရေသည် ရေကန်ဦ့ ရှိသော ရေကို ထောက်ထားလျှင် အစိတ်ဘရာ စိတ်၌ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ် တထောင်စိတ်၌

တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ်ဘသိန်းစိတ်၍ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ပါ။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အရိယာတပည့်ဖြစ်သော ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော(သစ္စာလေးပါးတရား ကို) ထိုးထွင်း၍ သိပြီးသော ပဂ္ဂိုလ်အား ပြီးဆုံးပြီးသော ဆင်းရဲဒုက္ခသည်သာလျှင် အလွန်များ၏၊ ကြွင်းကျန်သော ဆင်းရဲဒုက္ခသည် အနည်းငယ်မျှသာတည်း။ ခုနစ်ဘဝ အဘိုင်းအရှည်ရှိသော ဆင်းရဲအစုသည် ရှေးဦး ကုန်ဆုံးပြီးသော ဆင်းရဲအစုကို ထောက်ထားလျှင် အစိတ်တရာစိတ်၍ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ် တထောင်စိတ်၍ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အဝိတ်တသိန်းစိတ်၍ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ ရဟန်းတို့ (သစ္စာ လေးပါးတရားကို) သိခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏၊ (တရားမျက်စိ) သောတာပတ္တိ မဂ်ဉာဏ် ဓမ္မစက္ခုကို ရခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-သံဘေဇ္ဇဉာဒကသုတ်

၇၆။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ဂင်္ဂါ ယမုနာ အစိရဝတီ သရဘူ မဟီဟူသော မြစ်ကြီးဘို့သည် အကြင်အခါ၌ အဘူတက္ခ ပေါင်းဆုံ စီးဆင်းကြ ကုန်၏၊ ယောက်ျားသည် ထိုမြစ်ကြီးငါးသွယ်တို့ပေါင်းဆုံစီးဆင်းရာအရပ်မှ ရေနှစ်စက် သုံးစက်တို့ကို ထုတ်ယူရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ထုတ်ယူအပ်သော ရေနှစ်စက် သုံးစက်နှင့် မကွဲမပျက် (ရောနှောနေ) သော ရေသည် အဘယ်ကပို၍ များသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မကွဲမပျက် (ရောနှောနေ)သော ရေသည်သာလျှင် များလှပါ၏၊ ထုတ်ယူအပ်သော ရေနှစ်စက် သုံးစက်သည်ကား အနည်းငယ်မျှသာတည်း။ ထုတ်ယူအပ်သော ရေ နှစ်စက် သုံးစက်တို့သည် မကွဲ မပျက် (ရောနှောနေ) သော ရေကို ထောက်ထားလျှင် အစိတ်တရာ စိတ်၍ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ်တထောင်စိတ်၍ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ် တသိန်းစိတ်၍ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ပါ။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ (တရားမျက်စိ) သောတာမတ္တိမဂ်ဉာဏ် မြေစက္ခုကို ရခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ဒုတိယ သံဘေဇ္ဇဉာဒကသုတ်

၇၇။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ဂင်္ဂါ ယမုနာ အစိရဝတီသရဘူ မဟီဟူသော မြစ်ကြီးတို့သည် အကြင်အရပ်၌ အဘူတက္ခ ပေါင်းဆုံ စီးဆင်းကုန်၏၊ ပေါင်းဆုံရာအရပ်ရှိ ထိုမြစ်ရေသည် ရေနှစ်စက် သုံးစက်တို့သော ကြွင်းကျန်၍ ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော ရေနှင့် ကြွင်းကျန်သော ရေနှစ်စက် သုံးစက်တို့သည် အဘယ်ကပို၍ များသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကုန်ခန်းသော ရေသည်သာလျှင် များလှပါ၏၊ ကြွင်းကျန်သော ရေနှစ်စက် သုံးစက်ဘို့သည် အနည်းငယ်မျှသာဘည်း၊ ကြွင်းကျန်သော ရေနှစ်စက် သုံးစက်တို့သည် ကုန်ခန်းသော ရေကို ထောက်ထားလျှင် အဝိတ်တရာ စိတ်၍ တဝိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အဝိတ်တထောင်စိတ်၍ တဝိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အဝိဘ်ဘသိန်းစိဘ်၍ တဝိဘ်ကိုမျှ မမီနိုင်ပါ။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ (တရားမျက်စိ) သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ဓမ္မစက္ခုကို ရခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ပထဝီသုတ်

၇၈။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် မြေကြီးပေါ်၌ ဆီ.စေ့မျှလောက်သော မြေစိုင်ခဲခုနစ်ခုတို့ကို ချထားရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ တနေရာ၌ ချထားအပ်သော ဆီးစေ့မျှလောက်သော မြေစိုင်ခဲခုနစ်ခုတို့နှင့် မဟာပထဝီမြေကြီးသည် အဘယ်ကပို၍ များသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မဟာပထဝီမြေကြီးသည်သာလျှင် များလှပါ၏၊ တနေရာ၌ ချထားအပ်သော ဆီးစေ့မျှလောက်သော မြေစိုင်ခဲခုနစ်ခုတို့သည် နည်းလှပါကုန်၏၊ တနေရာ၌ ချထားအပ်သော ဆီးစေ့မျှလောက်သော မြေစိုင်ခဲခုနစ်ခုတို့သည် (မဟာပထဝီ)မြေကြီးကို ထောက်ထားလျှင် အဝိတ်တရာဝိဘ်၍ တဝိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အဝိဘ်ဘထောင်စိတ်၍ တဝိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အဝိတ်တသိန်းစိဘ်၍ တဝိတ် ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ (တရားမျက်စိ) သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ဓမ္မစက္ခုကိုရခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-ဒုတိယ ပထဝီသုတ်

၇၉။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ဆီးစေ့မျှလောက်သော မြေစိုင်ခဲခုနစ်ခုတို့သာ ကြွင်းကျန်၍ (မဟာပထဝီ)မြေကြီးသည် ကုန်ဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ ကုန်ခန်းသော မဟာပထဝီမြေကြီးနှင့် ကြွင်းကျန်သော ဆီးစေ့မျှလောက်သော ,မြေစိုင်ခဲခုနစ်ခုတို့သည် အဘယ်က ပို၍ များသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကုန်ခန်းသော မဟာပထဝီမြေကြီးသည် သာလျှင် ပို၍ များလှပါ၏၊ ကြွင်းကျန်သော ဆီးစေ့မျှလောက်သော မြေစိုင်ခဲခုနစ်ခုတို့သည် အနည်းငယ်မျှသာတည်း၊ ကြွင်းကျန်သော ဆီးစေ့ မျှလောက်သော မြေစိုင်ခဲခုနစ်ခုတို့ သည် ကုန်ခန်းသော မဟာပထဝီမြေကြီးကို ထောက်ထားလျှင် အဝိဘ်ဘရာ စိဘ်၍ တစိဘ်ကို ၃ျ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ်တထောင် စိတ်၍ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အဝိတ်တသိန်းစိဘ်၍ တဝိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ပါကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ (တရားမျက်စိ) သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ဓမ္မစက္ခုကို ရခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-သမုဒ္ဒသုတ်

၈၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် မဟာသမုဒ္ဒရာမှ ရေနှစ်စက် သုံးစက်တို့ကို ထုတ်ယူရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ ထုတ်ယူအပ်သော ရေနှစ်စက် သုံးစက်တို့နှင့် မဟာသမုဒ္ဒရာရှိ ရေသည် အဘယ်က ပို၍များသနည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မဟာသမုဒ္ဒရာရှိ ရေတို့သည်သာလျှင် များလှပါ၏၊ ထုတ်ယူအပ်သော ရေနှစ်စက် သုံးစက်တို့သည် အနည်းငယ်မျှသာတည်း၊ ထုတ်ယူအပ်သော ရေနှစ်စက် သုံးစက်တို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာရှိ ရေကို ထောက်ထားလျှင် အဝိတ်ဘရာဝိတ်၍ တဝိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အဝိတ်တထောင် ဝိတ်၍ တဝိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ တဝိတ်တသိန်းဝိတ်၍ တဝိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ပါကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ (တရားမျက်စိ) သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ဓမ္မစက္ခုကို ရခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

ဂ-ဒုတိယ သမုဒ္ဒသုတ်

၈၁။ သာဝတ္ထိပြည်၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မဟာသမုဒ္ဒရာသည် ရေနှစ်စက် သုံးစက်တို့သာ ကြွင်းကျန်၍ ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ ကုန်ခန်းသော ရေနှင့် ကြွင်းကျန်သော ရေနှစ်စက် သုံးစက်တို့သည် အဘယ်က ပို၍များသနည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ ကုန်ခန်းသော ရေသည်သာလျှင် များလှပါ၏၊ ကြွင်းကျန်သော ရေနှစ်စက် သုံးစက်တို့သည်ကား အနည်းငယ်မျှသာတည်း၊ ကြွင်းကျန်သော ရေနှစ်စက် သုံးစက်တို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ ကုန်ခန်းသောရေကို ထောက်ထားလျှင် အဝိတ်တရာဝိတ်၍ တဝိတ်ကိုမျှမမီနိုင်ကုန်၊ အဝိတ်တထောင်ဝိတ်၍ တဝိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အဝိတ်တသိန်းဝိတ်၍ တဝိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ပါကုန်၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ (တရားမျက်စိ) သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ဓမ္မစက္ခုကို ရခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-ပဗ္ဗတသုတ်

၈၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် မုန်ညင်းစေ့မျှလောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲ ခုနစ်ခုတို့ကို ဟိမဝန္တာတောင်မင်း၏ အနီး၌ ချထားရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ အနီး၌ ချထားအပ်သော မုန်ညင်းစေ့မျှလောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲခုနစ်ခုတို့နှင့် ဟိမဝန္တာတောင်မင်းသည် အဘယ်က ပို၍ များသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဟိမဝန္တာတောင်မင်းသည်သာလျှင် များလှပါ၏၊ အနိုးဌ် ချထားအပ်သော မုန်ညင်းစေ့မျှလောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲခုနစ်ခုတို့သည် နည်းလှပါကုန်၏၊ အနိုးဌ် ချထားအပ်သော မုန်ညင်းစေ့မျှလောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲခုနစ်ခုတို့သည် ဟိမဝန္တာတော င်မင်းကို ထောက်ထားလျှင် အစိတ်ဘရာစိတ်၌ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ်ဘထောင်စိတ်၌ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ်တသိန်းစိတ်၌ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ပါကုန်၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ (တရားမျက်စိ) သောတာပတ္တိ မဂ်ဉာဏ် ဓမ္မစက္ခုကို ရခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဒုတိယ ပဗ္ဗတသုတ်

၇၃။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မုန်ညင်းစေ့မျှလောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲခုနစ်ခုတို့သာ ကြွင်းကျန်၍ ဟိမဝန္တာတောင်မင်းသည် ကုန်ခန်းရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ဟိမဝန္တာတောင်မင်း၏ ကုန်ခန်းပြီးမြေနှင့် ကြွင်းကျန်သော မုန်ညင်းစေ့မျှလောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲခုနစ်ခုတို့သည် အဘယ်ကပို၍ များသနည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဟိမဝန္တာတောင်မင်း၏ ကုန်ခန်းသော မြေသည်သာလျှင် များလှပါ၏၊ ကြွင်းကျန်သော မုန်ညင်းစေ့မျှလောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲခုနစ်ခုတို့သည် နည်းပါကုန်၏၊ ကြွင်းကျန်သော မုန်ညင်းစေ့မျှလောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲခုနစ်ခုတို့သည် ဟိမဝန္တာတောင်မင်း၏ ကုန်ခန်းသော မြေကို ထောက်ထားလျှင် အစိတ်တရာ စိတ်၌ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ်တထောင်စိတ်၌ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ်တသိန်းစိတ်၌တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ပါကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အရိယာတပည့်ဖြစ်သော ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော သစ္စာလေးပါးတရားကို ထိုးထွင်း၍သိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကုန်ဆုံးခြင်းသို့ ရောက်သော ဆင်းရဲဒုက္ခသည်သာလျှင် များ၏၊ ကြွင်းကျန်သော ဆင်းရဲဒုက္ခသည်ကား အနည်းငယ်မျှသာဘည်း၊ ခုနစ်ဘဝ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဆင်းရဲအစုသည် ရှေးဌ် ကုန်ဆုံးပြီးသော ဆင်းရဲအစုနှင့် နှိုင်းစာသော် အစိတ်တရာစိတ်၌ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ်တထောင်စိတ်၌ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ တစိတ်တသိန်းစိတ်၌ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ပါကုန်။ ရဟန်းတို့ သစ္စာလေးပါးတရားကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏၊ (တရားမျက်စိ) သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ဓမ္မစက္ခုကို ရခြင်းသည် ဤသို့ အကျိုးကြီးလှ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

၁၁-တတိယ ပဗ္ဗတသုတ်

၇၄။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် ပဲနာက်ခစ့် မျှလောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲခုနစ်ခုတို့ကို မြင့်မိုရ်တောင်မင်း၏ အနိုးဌ်

ချထားရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ အနိုးဦ် ချထားအပ်သော ပဲနောက်စေ့မျှလောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲခုနစ်ခုတို့နှင့် မြင့်မိုရ်ခတောင်မင်းသည် အဘယ်က ပို၍ များသနည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မြင်းမိုရ်တောင်မင်းသည် သာလျှင် များလှပါ၏၊ အနိုးဦ် ချထားအပ်သော ပဲနောက်စေ့မျှလောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲခုနစ်ခုဘို့သည်ကား အနည်းငယ်မျှသာတည်း၊ အနိုးဦ် ချထားအပ်သော ပဲနောက်စေ့မျှလောက်သော ကျောက်စရစ်ခဲခုနစ်ခုတို့သည် မြင်းမိုရ်တောင်မင်းကို ထောက်ထားလျှင် အစိတ်တရာစိတ်၍ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ်တထောင်စိတ်၍ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ကုန်၊ အစိတ်တသိန်း စိတ်၍ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ပါကုန်၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အရိယာတပည့်ဖြစ်သော ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရအပ်သော တရားကို ထောက်ထားလျှင် သာသနာတော်ပြင်ပ အယူရှိသည့် ရဟန်းပုဏ္ဏား ပရိဗိုဇ်တို့ ရအပ်သော တရားသည် အစိတ်ဘရာ စိတ်၍ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ်ဘထောင်စိတ်၍ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်၊ အစိတ်တသိန်း စိတ်၍ တစိတ်ကိုမျှ မမီနိုင်ပါ၊ ရဟန်းတို့ ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသို့ ကြီးကျယ်စွာ ရအပ် ရောက်အပ်သော တရားရှိ၏၊ ဤသို့ ကြီးကျယ်စွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော ပညာရှိ၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ကောဒသမသုတ်။

အဘိဿမယသံယုတ် ပြီး၏။

၃-ခဇာတုသိယုတ်

၁-နာနတ္တဝဂ် ၁-ဓာတုနာနတ္တသုတ်

၈၅။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းဘို့ သင်တို့အား ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို ဟောကြားအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဘရားကို ဟောတော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုး ဟူသည် အဘယ်နည်း။ စက္ခုဓာတ် ရူပဓာတ် စက္ခုဝိညာဏဓာတ်၊ သောတဓာတ် သဒ္ဒဓာတ် သောတဝိညာဏဓာတ်၊ ဃာနဓာတ် ဂန္ဓဓာတ် ဃာနဝိညာဏဓာတ်၊ ဇိဝှါဓာတ် ရသဓာတ် ဇိဝှါဝိညာဏဓာတ်၊ ကာယဓာတ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ် ကာယဝိညာဏဓာတ်၊ မနောဓာတ် ဓမ္မဓာတ် မနောဝိညာဏဓာတ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဓာတ်အမျိုးမျိုးဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ဖဿာနာနတ္တသုတ်

၈၆။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿ အမျိုးမျိုးဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုး ဟူသည် အဘယ်နည်း။ စက္ခုဓာတ် သောတဓာတ် ဃာနဓာတ် ဇိဝှါဓာတ် ကာယဓာတ် မနောဓာတ်တို့ဘည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဓာတ်အမျိုးမျိုး ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကိုစွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ စက္ခုဓာတ်ကို စွဲ၍ စက္ခုသမ္ဖဿဖြစ်၏၊ သောတဓာတ်ကို စွဲ၍။ ဃာနဓာတ်ကိုစွဲ၍။ ဇိဝှါဓာတ်ကိုစွဲ၍။ ကာယဓာတ်ကို စွဲ၍။ မနောဓာတ်ကို စွဲ၍ မနောသမ္ဖဿ ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဓာတ် အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-နောဖဿနာနတ္တသုတ်

၈၇။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿ အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဓာတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ရဟန်းဘို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုး ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ စက္ခုဓာတ်။ပ။ မနောဓာတ်တို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဓာတ်အမျိုးမျိုး ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ခေတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုးဖြစ်သနည်း၊ ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ခေတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ စက္ခုခေတ်ကို စွဲ၍ စက္ခုသမ္ဖဿ ဖြစ်၏၊ စက္ခုသမ္ဖဿကို စွဲ၍ စက္ခုခေတ် မဖြစ်။ပ။မနောခေတ်ကို စွဲ၍ မနောသမ္ဖဿ ဖြစ်၏၊မနောသမ္ဖဿကို စွဲ၍ မနောခေတ် မဖြစ်၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ခေတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ခေတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ဝေဒနာနာနတ္တသုတ်

၈၈။ သာ၀တ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ခေတ်အမျိုးမျိုးကိုစွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဝေဒနာအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ခေတ်အမျိုးမျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း။စက္ခုခေတ်။ပ။ မနောခေတ်တို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ခေတ်အမျိုးမျိုးဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ခေတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း၊ ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဝေဒနာအမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ စက္ခုခေတ်ကို စွဲ၍ စက္ခုသမ္ဖဿ ဖြစ်၏၊ စက္ခုသမ္ဖဿကို စွဲ၍ စက္ခုသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ ဖြစ်၏။ပ။ မနောခေတ်ကို စွဲ၍ မနောသမ္ဖဿ ဖြစ်၏၊ မနောသမ္ဖဿကို စွဲ၍ မနောသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ခေတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဝေဒနာအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ဒုတိယ ဝေဒနာနာနတ္တသုတ်

၈၉။ သာ၀တ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ခေတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဝေဒနာအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ခေတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ရဟန်းတို့ ခေတ်အမျိုးမျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း၊ စက္ခုခေတ်။ပ။ မနောခေတ်တို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ခေတ်အမျိုးမျိုးဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ခေတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း၊ ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဝေဒနာ အမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း၊ ဝေဒနာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း၊ ဖဿ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ခေတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ စက္ခုခေတ်ကို စွဲ၍ စက္ခုသမ္ဖဿ ဖြစ်၏၊ စက္ခုသမ္ဖဿကို စွဲ၍ စက္ခုသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ စက္ခုသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာကို စွဲ၍ စက္ခုသမ္ဖဿ မဖြစ်၊ စက္ခုသမ္ဖဿကို စွဲ၍ စက္ခုခေတ် မဖြစ်။ပ။ မနောခေတ်ကို စွဲ၍ မနောသမ္ဖဿ ဖြစ်၏၊ မနောသမ္ဖဿကို စွဲ၍ မနောသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ မနောသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာကိုစွဲ၍ မနောသမ္ဖဿမဖြစ်၊ မနောသမ္ဖဿကိုစွဲ၍ မနောခေတ်မဖြစ်၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင်

ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဝေဒနာ အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿ အမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဓာတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-ဗာဟိရဓာတုနာနတ္တသုတ်

၉၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုး ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရူပဓာတ် သဒ္ဒဓာတ် ဂန္ဓဓာတ် ရသဓာတ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ် ဓမ္မဓာတ်တို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဓာတ်အမျိုးမျိုးဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-သညာနာနတ္တသုတ်

၉၁။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ကြံစည်မှု 'သင်္ကပ်'အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ကြံစည်မှု 'သင်္ကပ်' အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ အလိုဆန္ဒ အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ အလိုဆန္ဒ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပူပန်မှု 'ပရိဠာဟ' အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ပူပန်မှု 'ပရိဠာဟ' အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ရှာမှီးမှု 'ပရိယေသန' အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုး ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရူပဓာတ်။ပ။ ဓမ္မဓာတ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဓာတ်အမျိုးမျိုး ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ကြံစည်မှု 'သင်္ကပ်' အမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း၊ ကြံစည်မှု 'သင်္ကပ်' အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ အလိုဆန္ဒ အမျိုးမျိုးဖြစ်သနည်း၊ အလိုဆန္ဒ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပူပန်မှု 'ပရိဠာဟ' အမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း၊ ပူပန်မှု 'ပရိဠာဟ' အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ရှာမှီးမှု 'ပရိယေသန' အမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ရူပဓာတ်ကို စွဲ၍ ရူပသညာဖြစ်၏၊ ရူပသညာကို စွဲ၍ ရုပ်၌ ကြံစည်မှု 'ရူပသင်္ကပ်' ဖြစ်၏၊ ရူပသင်္ကပ်ကို စွဲ၍ ရုပ်၌ ဖြစ်သော အလိုဆန္ဒ ဖြစ်၏၊ ရူပသင်္ကပ်ကို စွဲ၍ ရုပ်၌ ပူပန်မှု 'ရူပပရိဠာဟ' ဖြစ်၏၊ ရူပပရိဠာဟကို စွဲ၍ ရုပ်ကို ရှာမှီးမှု 'ရူပပရိယေသန' ဖြစ်၏။ပ။ ဓမ္မဓာတ်ကို စွဲ၍ ဓမ္မသညာ ဖြစ်၏၊ ဓမ္မသညာကို စွဲ၍ ဓမ္မသင်္ကပ် ဖြစ်၏၊ ဓမ္မသင်္ကပ်ကို စွဲ၍ ဓမ္မစ္ဆန္ဒ ဖြစ်၏၊ ဓမ္မစ္ဆန္ဒကို စွဲ၍ ဓမ္မပရိဠာဟ ဖြစ်၏၊ ဓမ္မပရိဠာဟကို စွဲ၍ ဓမ္မပရိယေသန ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သင်္ကပ် အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ သင်္ကပ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ အလိုဆန္ဒ အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ အလိုဆန္ဒ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိဠာဟအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ပရိဠာဟအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိယေသန အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

ဂ-နောပရိယေသနာ နာနတ္တသုတ်

၉၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီဘင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏။ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သင်္ကပ္ပအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ သင်္ကပ္ပအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဆန္ဒအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ဆန္ဒအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိဠာဟအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ပရိဠာဟအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိဿယသန အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ပရိဿယသနအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိဠာဟ အမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ပရိဠာဟ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဆန္ဒ အမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ဆန္ဒ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သင်္ကပ္ပ အမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ သင်္ကပ္ပ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာ အမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ သညာ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဓာတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရူပဓာတ်။ပ။ ဓမ္မဓာတ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဓာတ်အမျိုးမျိုးဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍။ပ။ ပရိယေသန အမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း။ ပရိဿယသန အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိဠာဟ အမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း၊ ပရိဠာဟ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဆန္ဒအမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း၊ ဆန္ဒ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သင်္ကပ္ပ အမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း၊ သင်္ကပ္ပအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဓာတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ရူပဓာတ်ကို စွဲ၍ ရူပ၌ဌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ' ဖြစ်၏။ပ။ ဓမ္မဓာတ်ကို စွဲ၍ သဒ္ဒါဘာတရား သဘာဝ၌ဌ မှတ်သားမှု 'ဓမ္မသညာ' ဖြစ်၏၊ ဓမ္မသညာကို စွဲ၍။ပ။ သဘောတရားတို့ကို ရှာဖွေးခြင်း 'ဓမ္မပရိယေသန' ဖြစ်၏၊ ဓမ္မပရိယေသနကို စွဲ၍ သဘောတရားတို့၌ ဖြစ်သော ပူပန်မှု 'ဓမ္မပရိဠာဟ' မဖြစ်၊ ဓမ္မပရိဠာဟကို စွဲ၍ကား သဘောတရားတို့၌ အလို 'ဓမ္မဆန္ဒ' မဖြစ်၊ ဓမ္မဆန္ဒကို စွဲ၍ သဒ္ဒါဘာတရားတို့ကို ကြံစည်မှု 'ဓမ္မသင်္ကပ္ပ' မဖြစ်၊ ဓမ္မသင်္ကပ္ပကို စွဲ၍ သဘောတရားတို့၌ မှတ်သားမှု 'ဓမ္မသညာ' မဖြစ်၊ ဓမ္မသညာကို စွဲ၍ သဘောဘာတရား 'ဓမ္မဓာတ်' မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုးဖြစ်၏၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍။ပ။ ပရိယေသန အမျိုးမျိုးဖြစ်၏၊ ပရိယေသန အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိဠာဟ အမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ပရိဠာဟ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဆန္ဒ အမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ဆန္ဒ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သင်္ကပ္ပ အမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ သင်္ကပ္ပ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဓာတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

ဃ-ဗာဟိရဖဿနာနတ္တသုတ်

၉၃။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီဘင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ကြံစည်မှု 'သင်္ကပ္ပ' အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ကြံစည်မှု 'သင်္ကပ္ပ'အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ 'ဖဿ'အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ 'ဖဿ'အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ အလို'ဆန္ဒ' အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ အလို 'ဆန္ဒ' အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပူပန်မှု 'ပရိဠာဟ' အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ပူပန်မှု 'ပရိဠာဟ' အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍

ရှာမှီးမှု 'ပရိဒေယ္ယန' အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ရှာမှီးမှု 'ပရိဒေယ္ယန' အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ရခြင်း အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရူပဓာတ်။ပ။ ဓမ္မဓာတ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဓာတ်အမျိုးမျိုး ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းဘို့ အဘယ်သို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍။ပ။ ရခြင်း အမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းဘို့ ရူပဓာတ်ကို စွဲ၍ ရူပဓာတ်၌ မှတ်သားမှု ရူပ သညာ'သည် ဖြစ်၏၊ ရူပ သညာကို စွဲ၍ ရူပသက်ပွဖြစ်၏၊ ရူပသက်ပွကို စွဲ၍ ရူပသမ္မဿ ဖြစ်၏၊ ရူပသမ္မဿကို စွဲ၍ ရူပသမ္မဿဇာဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ရူပသမ္မဿဇာဝေဒနာကို စွဲ၍ ရူပစ္ဆန္ဒ ဖြစ်၏၊ ရူပစ္ဆန္ဒကို စွဲ၍ ရူပဓာတ်၌ ပူလောင်မှု 'ရူပပရိဠာဟ'သည် ဖြစ်၏၊ ရူပပရိဠာဟကို စွဲ၍ ရူပါရုံကို ရှာမှီးမှု 'ရူပပရိဒေယ္ယန' ဖြစ်၏၊ ရူပပရိဒေယ္ယနကို စွဲ၍ ရူပါရုံကို ရခြင်း'ရူပလာဘ' ဖြစ်၏။ပ။ ဓမ္မဓာတ်ကို စွဲ၍ သဘောတရား ဓမ္မကို မှတ်သားမှု 'ဓမ္မသညာ' ဖြစ်၏၊ ဓမ္မသညာကို စွဲ၍ ဓမ္မကို ကြံစည်မှု 'ဓမ္မသက်ပွ' ဖြစ်၏၊ သဘောတရားကို ကြံစည်မှု ဓမ္မသက်ပွကို စွဲ၍ သဘောတရားကို တွေ့ဆိုမှု 'ဓမ္မသမ္မဿ' ဖြစ်၏၊ ဓမ္မသမ္မဿကို စွဲ၍ ဓမ္မသမ္မဿဇာဝေဒနာ ဖြစ်၏၊ ဓမ္မသမ္မဿဇာဝေဒနာကို စွဲ၍ သဘောတရားဖြစ်သော အလို ဓမ္မစ္ဆန္ဒ ဖြစ်၏၊ ဓမ္မစ္ဆန္ဒကို စွဲ၍ သဘောတရား၌ ဖြစ်သော ပူလောင်မှု'ဓမ္မပရိဠာဟ' ဖြစ်၏၊ ဓမ္မပရိဠာဟကို စွဲ၍ သဘောတရားကို ရှာမှီးမှု'ဓမ္မပရိယေသန' ဖြစ်၏၊ ဓမ္မပရိယေသနကို စွဲ၍ သဘောတရားကို ရခြင်း 'ဓမ္မလာဘ'ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာ အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍။ပ။ ရှာမှီးမှု အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ရှာမှီးမှု အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ရခြင်း အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဒုတိယ ဗာဟိရဖဿနာနတ္တသုတ်

၉၄။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာ အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ကြံစည်မှု 'သက်ပွ' အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ဖဿအမျိုးမျိုး။ ဝေဒနာအမျိုးမျိုး။ ဆန္ဒအမျိုးမျိုး။ ပရိဠာဟအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏။ ပရိယေသန အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ရခြင်း အမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ရခြင်း အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိယေသန အမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ပရိယေသန အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိဋ္ဌာဟ အမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ပရိဋ္ဌာဟ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍။ပ။ ဆန္ဒ အမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ဝေဒနာအမျိုးမျိုး။ ဖဿအမျိုးမျိုး။ သက်ပွအမျိုးမျိုး။ သညာအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ သညာ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဓာတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ ဓာတ်အမျိုးမျိုးဘို့သည် အဘယ်နည်း၊ ရူပဓာတ်။ပ။ ဓမ္မဓာတ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဓာတ်အမျိုးမျိုး ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း။ သညာ အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သက်ပွ အမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း။ ဖဿအမျိုးမျိုး။ ဝေဒနာအမျိုးမျိုး။ ဆန္ဒ အမျိုးမျိုး။ ပရိဋ္ဌာဟအမျိုးမျိုး။ ပရိယေသန အမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း။ ရခြင်း အမျိုးမျိုး ဖြစ်သနည်း။ ရခြင်း အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိယေသန အမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း၊ ပရိယေသန အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိဋ္ဌာဟ အမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း။ ဆန္ဒ အမျိုးမျိုး။ ဝေဒနာအမျိုးမျိုး။ ဖဿအမျိုးမျိုး။ သက်ပွ

အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဓာတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ရူပဓာတ်ကို စွဲ၍ အဆင်းကို မှတ်သားမှု ရူပသညာ ဖြစ်၏။ပ။ သဘောတရား ဓမ္မဓာတ်ကို စွဲ၍ သဘောတရားကို မှတ်သားမှု 'ဓမ္မသညာ' ဖြစ်၏၊ သဘောတရား မှတ်သားမှု 'ဓမ္မသညာ'ကို စွဲ၍။ပ။ တရားကို ရှာမှီးမှု 'ဓမ္မပရိယေသန' ဖြစ်၏၊ တရားကို ရှာမှီးမှု 'ဓမ္မပရိယေသန'ကို စွဲ၍ တရားကို ရခြင်း 'ဓမ္မလာဘ' ဖြစ်၏၊ တရားကို ရခြင်း 'ဓမ္မလာဘ'ကို စွဲ၍ တရားကို ရှာမှီးခြင်း 'ဓမ္မပရိယေသန' မဖြစ်၊ တရားကို ရှာမှီးခြင်း 'ဓမ္မပရိယေသန'ကို စွဲ၍ တရား၌ဖြစ်သော ပူလောင်မှု 'ဓမ္မပရိဠာဟ' မဖြစ်၊တရား၌ဖြစ်သော ပူလောင်မှု 'ဓမ္မပရိဠာဟ'ကို စွဲ၍ တရား၌ ဖြစ်သော အလို 'ဓမ္မစ္ဆန္ဒ' မဖြစ်၊ တရား၌ ဖြစ်သော အလို 'ဓမ္မစ္ဆန္ဒ'ကို စွဲ၍ တရားကို တွေ့ထိမှုကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဓမ္မသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ' မဖြစ်၊ တရားကို တွေ့ထိမှုကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဓမ္မသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ'ကို စွဲ၍ တရားကို တွေ့ထိခြင်း 'ဓမ္မသမ္ဖဿ' မဖြစ်၊ တရားကို တွေ့ထိခြင်း'ဓမ္မသမ္ဖဿ'ကို စွဲ၍ သဘောတရား၌ ကြံစည်မှု 'ဓမ္မသင်္ကပ္ပ' မဖြစ်၊ သဘောတရား၌ ကြံစည်မှု 'ဓမ္မသင်္ကပ္ပ'ကို စွဲ၍ သဘောတရား 'ဓမ္မသညာ'သည် မဖြစ်၊ သဘောတရား 'ဓမ္မသညာ'ကို စွဲ၍ သဘောတရား ဓမ္မဓာတ်သည် မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဓာတ်အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍။ပ။ သင်္ဖဿအမျိုးမျိုး။ ဖဿအမျိုးမျိုး။ ဝေဒနာအမျိုးမျိုး။ ဆန္ဒအမျိုးမျိုး။ ပရိဠာဟအမျိုးမျိုး။ ပရိယေသနအမျိုးမျိုး။ ရခြင်းအမျိုးမျိုး ဖြစ်၏၊ ရခြင်း အမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိယေသနအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ပရိယေသနအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ပရိဠာဟအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ပရိဠာဟအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဆန္ဒအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ဆန္ဒအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဝေဒနာအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ဝေဒနာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဖဿ အမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သင်္ဖဿအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ သင်္ဖဿအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ သညာအမျိုးမျိုး မဖြစ်၊ သညာအမျိုးမျိုးကို စွဲ၍ ဓာတ်အမျိုးမျိုး မဖြစ် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ရွှေဥိုးစွာသော နာနတ္တဝဂ် ပြီး၏။

၂-ဒုတိယဝဂ် ၁-သတ္တဓာတုသုတ်

၉၅။ သာ၀တ္ထိပြည်၌ (သီဘင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဓာတ်ဘိုသည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း၊အဘယ်ခုနစ်မျိုးဘိုနည်း၊ အရောင်အလင်း'အာဘာဓာတ်'၊တင့်တယ်ခြင်းဟူသော'သုဘ'ဓာတ်၊ ကောင်းကင် ပညတ်လျှင် တည်ရာ 'အာကာသာနဉ္စာယတန'ဓာတ်၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်လျှင် တည်ရာ 'ဝိညာဏဉ္စာယတန'ဓာတ်၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်၏ မရှိခြင်း (နတ္ထိဘော)ပညတ်လျှင် တည်ရာ'အာကိဉ္စညာယတန'ဓာတ်၊ ရှုနှုံရင်းသော သညာကား မရှိ သိမ်မွေ့သော သညာမရှိသည် မဟုတ်သော တည်ရာ'နေ၀သညာနာသညာယတန'ဓာတ်၊သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်း 'သညာဝေဒယိတနိရောဓ' ဓာတ်ဘိုတည်း၊ ရဟန်းတို့ ဓာတ်ဘိုသည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း။

ဤသို့ ဟောတော်မူသည်ရှိသော် ရဟန်းတပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—"အသျှင်ဘုရား အရောင်အလင်း'အာဘာဓာတ်'၊ တင့်တယ်ခြင်းဟူသော 'သုဘ'ဓာတ်၊

ကောင်းကင်ပညတ်လျှင် တည်ရာ‘အာကာသာနဉ္စာယတန’ဓာတ်၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်လျှင် တည်ရာ ‘ဝိညာဏဉ္စာယတနဓာတ်၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်၏ မရှိခြင်း (နတ္ထိဘော) ပညတ်လျှင် တည်ရာ ‘အာကိဉ္စညာယတန’ဓာတ်၊ရွှန့်ရင်းသော သညာကားမရှိ သိမ်မွေ့သော သညာမရှိသည် မဟုတ်သော တည်ရာ ‘နေဝသညာနာသညာယတန’ဓာတ်၊ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်း သညာဝေဒယိတနိရောဓဓာတ်ဟူသော ဤဓာတ်တို့သည် အဘယ်ကို စွဲ၍ ထင်ရှားပါကုန်သနည်း”ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း အရောင်အလင်း‘အာဘာ’ဓာတ်သည် အမိုက်မှောင်ကို စွဲ၍ ထင်ရှား၏၊ ရဟန်း တင့်တယ်ခြင်း ‘သုဘ’ဓာတ်သည် မတင့်တယ်ခြင်း ‘အသုဘ’ကို စွဲ၍ ထင်ရှား၏၊ ရဟန်း ကောင်းကင်ပညတ်လျှင် တည်ရာ‘အာကာသာနဉ္စာယတန’ဓာတ်သည် ရုပ်ကို စွဲ၍ ထင်ရှား၏၊ ရဟန်း ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်လျှင် တည်ရာ ဝိညာဏဉ္စာယတနဓာတ်သည် ကောင်းကင်ပညာဟူသော တည်ရာ ‘အာကာသာနဉ္စာယတန’ကို စွဲ၍ ထင်ရှား၏၊ ရဟန်း ပဌမာရုပ္ပ ဝိညာဏ်၏ မရှိခြင်း (နတ္ထိဘော)ပညတ်လျှင် တည်ရာ ‘အာကိဉ္စညာယတန’ဓာတ်သည် ဝိညာဏဉ္စာယတနကို စွဲ၍ ထင်ရှား၏၊ ရဟန်း ရွှန့်ရင်းသော သညာကား မရှိ သိမ်မွေ့သော သညာမရှိသည် မဟုတ်သော တည်ရာ ‘နေဝသညာနာသညာယတန’ဓာတ်သည် ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်၏ မရှိခြင်း (နတ္ထိဘော) ပညတ်ဟူသော တည်ရာ ‘အာကိဉ္စညာယတန’ကို စွဲ၍ ထင်ရှား၏၊ ရဟန်း သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်း‘သညာဝေဒယိတ နိရောဓ’ဓာတ်သည် ချုပ်ငြိမ်းမှုကို စွဲ၍ ထင်ရှား၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အာဘာဓာတ် သုဘဓာတ် အာကာသာနဉ္စာယတနဓာတ် ဝိညာဏဉ္စာယတနဓာတ် အာကိဉ္စညာယတနဓာတ် နေဝသညာနာသညာယတနဓာတ် သညာဝေဒယိတနိရောဓဓာတ်ဟူသော ဤဓာတ်တို့သည် အဘယ်မည်သော သမာပတ်သို့ ရောက်အပ်ပါကုန်သနည်းဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း အာဘာဓာတ် သုဘဓာတ် အာကာသာနဉ္စာယတနဓာတ် အာကိဉ္စညာယတနဓာတ် ဟူသော ဤဓာတ်တို့သည် သညာသမာပတ်သို့ ရောက်အပ်ကုန်၏၊ နေဝသညာ နာသညာယတနဓာတ်သည် သင်္ခါရမှ ကြွင်းသော သမာပတ်သို့ ရောက်အပ်၏၊ ရဟန်း သညာဝေဒယိတနိရောဓဓာတ်သည် နိရောဓသမာပတ်သို့ ရောက်အပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-သနိဒါနသုတ်

၉၆။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီဘင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ကာမကို ကြံစည်မှု ‘ကာမဝိတက်’သည် အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏၊ အကြောင်းမရှိမူ၍ မဖြစ်၊ ပျက်စီးစေရန် ကြံစည်မှု ‘ဗျာပါဒဝိတက်’သည် အကြောင်းနှင့် တကွ ဖြစ်၏၊ အကြောင်းမရှိမူ၍ မဖြစ်၊ ရဟန်းတို့ ညှဉ်းဆဲရန် ကြံစည်မှု ‘ဝိဟိ ံသာဝိတက်’သည် အကြောင်းနှင့် တကွ ဖြစ်၏၊ အကြောင်းမရှိမူ၍ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့သျှင် ကာမကို ကြံစည်မှု ‘ကာမဝိတက်’သည် အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သနည်း၊ အကြောင်းမရှိမူ၍ မဖြစ်သနည်း၊ ပျက်စီးစေရန် ကြံစည်မှု ‘ဗျာပါဒဝိတက်’သည် အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သနည်း၊ အကြောင်းမရှိမူ၍ မဖြစ်သနည်း၊ ညှဉ်းဆဲရန် ကြံစည်မှု ‘ဝိဟိ ံသာဝိတက်’သည် အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သနည်း၊ အကြောင်းမရှိမူ၍ မဖြစ်သနည်း၊

ရဟန်းတို့ ကာမဓာတ်ကို စွဲ၍ ကာမဌ မှတ်သားမှု 'ကာမသညာ'သည် ဖြစ်၏၊ ကာမဌ မှတ်သားမှု 'ကာမသညာ'ကို စွဲ၍ ကာမကို ကြံစည်မှု 'ကာမသင်္ကပ္ပ'သည် ဖြစ်၏၊ ကာမကို ကြံစည်မှု 'ကာမသင်္ကပ္ပ'ကို စွဲ၍ ကာမဌ ဖြစ်သောအလို 'ကာမစ္ဆန္ဒ'သည် ဖြစ်၏၊ ကာမဌ ဖြစ်သော အလို 'ကာမစ္ဆန္ဒ'ကို စွဲ၍ ကာမဌ ပူလောင်မှု 'ကာမပရိဠာဟ'သည် ဖြစ်၏၊ ကာမဌ ပူလောင်မှု 'ကာမပရိဠာဟ'ကို စွဲ၍ ကာမကို ရှာမှီးမှု 'ကာမပရိယေသန'သည် ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ကာမကို ရှာမှီးမှု 'ကာမပရိယေသန'ကို ရှာမှီးသော အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ကိုယ် နှုတ် စိတ် ဟူသော သုံးပါးသော အဓမ္မကြောင်းတို့ဖြင့် မှားသော အကျင့်ကို ကျင့်၏။

ရဟန်းတို့ ဗျာပါဒဓာတ်ကို စွဲ၍ ဗျာပါဒသညာသည် ဖြစ်၏၊ ဗျာပါဒသညာကို စွဲ၍ ဗျာပါဒ သင်္ကပ္ပသည် ဖြစ်၏။ပ။ ဗျာပါဒ ဆန္ဒသည် ဖြစ်၏။ ဗျာပါဒပရိဠာဟသည် ဖြစ်၏။ဗျာပါဒပရိယေသန သည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဗျာပါဒပရိယေသနကို ရှာမှီးသော အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ကိုယ် နှုတ် စိတ် ဟူသော သုံးပါးသော အဓမ္မကြောင်းတို့ဖြင့် မှားသော အကျင့်ကို ကျင့်၏။

ရဟန်းတို့ ဝိဟိံသာဓာတ်ကို စွဲ၍ 'ဝိဟိံသာသညာ'သည် ဖြစ်၏၊ ဝိဟိံသာသညာကို စွဲ၍ ဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပသည် ဖြစ်၏။ပ။ ဝိဟိံသာဆန္ဒသည် ဖြစ်၏။ ဝိဟိံသာပရိဠာဟသည် ဖြစ်၏။ ဝိဟိံသာပရိယေသနသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းဘို့ ဝိဟိံသာပရိယေသနကို ရှာမှီးသော အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဟူသော သုံးပါးသော အဓမ္မကြောင်းတို့ဖြင့် မှားသောအကျင့်ကို ကျင့်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် တောက်လောင်နေသော မြက်မီးရှူးကို ခြောက်သွေ့သော မြက်တောခွ် ပစ်ချရာ၏၊ ထိုမီးကို လက်တို့ဖြင့်ရင်း ခြေဘို့ဖြင့်ရင်း လျင်မြန်စွာ မငြိမ်းသတ်ခဲ့မူ မြက်ထင်းကို မှီ၍ နေသော သတ္တဝါဘို့သည် အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျင် မည်သည့် သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်သော မှတ်သားမှု 'သညာ'ကို လျင်မြန်စွာ မစွန့်ခဲ့မူ မပယ်ဖျောက်ခဲ့မူ ကင်းအောင် မပြုခဲ့မူ တဖန် မဖြစ်ခြင်းသဘောသို့ မရောက်စေခဲ့မူ ထိုသူသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ပင်ပန်းခြင်း ပူဆွေးခြင်း ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဆင်းရဲစွာ နေရ၏၊ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌လည်း မကောင်းသော လားရာ 'ဂတိ'သို့ မဆုတ်ရောက်လိမ့်မည်ဟု မြွေ်လင့်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကာမတို့မှ ထွက်မြောက်ရန် ကြံစည်မှု 'နေက္ခမ္မဝိတက်'သည် အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏၊ အဓမ္မကြောင်းမရှိမူ၍ မဖြစ်၊ မပျက်စီးစေရန် ကြံစည်မှု 'အဗျာပါဒဝိတက်'သည် အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏၊ အဓမ္မကြောင်းမရှိမူ၍ မဖြစ်၊ မညှဉ်းဆဲရန် ကြံစည်မှု 'အဝိဟိံသာဝိတက်'သည် အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏၊ အဓမ္မကြောင်းမရှိမူ၍ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျင် ကာမမှထွက်မြောက်ရန် ကြံစည်မှု 'နေက္ခမ္မဝိတက်'သည် အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သနည်း၊ အဓမ္မကြောင်းမရှိမူ၍ မဖြစ်သနည်း၊ မပျက်စီးစေရန် ကြံစည်မှု 'အဗျာပါဒဝိတက်'သည် အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သနည်း၊ အဓမ္မကြောင်း မရှိမူ၍ မဖြစ်သနည်း၊ မညှဉ်းဆဲရန် ကြံစည်မှု 'အဝိဟိံသာဝိတက်'သည် အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သနည်း၊ အဓမ္မကြောင်း မရှိမူ၍ မဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ကာမမှ ထွက်မြောက်ရန် ကြံစည်မှု နေက္ခမ္မဓာတ်ကို စွဲ၍ နေက္ခမ္မသညာသည် ဖြစ်၏၊ နေက္ခမ္မသညာကို စွဲ၍ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပသည် ဖြစ်၏၊ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပကို စွဲ၍ နေက္ခမ္မဆန္ဒသည် ဖြစ်၏၊ နေက္ခမ္မဆန္ဒကို စွဲ၍ နေက္ခမ္မပရိဠာဟသည် ဖြစ်၏၊ နေက္ခမ္မပရိဠာဟကို စွဲ၍ နေက္ခမ္မပရိယေသနသည် ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ နေက္ခမ္မပရိယေသနကို ရှာမှီးသော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ကိုယ် နှုတ် စိတ် ဟူသော သုံးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ကျင့်၏။

ရဟန်းတို့ အဗျာပါဒဓာတ်ကို စွဲ၍ အဗျာပါဒသညာသည် ဖြစ်၏၊ အဗျာပါဒသညာကို စွဲ၍ အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပသည် ဖြစ်၏။ပ။ အဗျာပါဒဆန္ဒသည် ဖြစ်၏၊ အဗျာပါဒပရိဠာဟသည် ဖြစ်၏၊ အဗျာပါဒပရိယေသနသည် ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ အဗျာပါဒပရိယေသနကို ရှာမှီးသော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ကိုယ် နှုတ် စိတ် ဟူသော သုံးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ကျင့်၏။

ရဟန်းတို့ အဝိဟိံသာဓာတ်ကို စွဲ၍ အဝိဟိံသာသညာသည် ဖြစ်၏၊ အဝိဟိံသာသညာကို စွဲ၍ အဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပသည် ဖြစ်၏၊ အဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပကို စွဲ၍ အဝိဟိံသာဆန္ဒသည် ဖြစ်၏၊ အဝိဟိံသာဆန္ဒကို စွဲ၍ အဝိဟိံသာပရိဠာဟသည် ဖြစ်၏၊ အဝိဟိံသာပရိဠာဟကို စွဲ၍ အဝိဟိံသာပရိယေသနသည် ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ အဝိဟိံသာပရိယေသနကို ရှာမှီးသော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဟူသော သုံးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ကျင့်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် တောက်လောင်သော မြက်မီးရှူးကို ခြောက်သွေ့သော မြက်တောခွင် ပစ်ချရာ၏၊ ထိုမီးကို လက်တို့ဖြင့်ဝင်း ခြေဘို့ဖြင့်ဝင်း လျင်မြန်စွာ ငြိမ်းသတ်ခဲ့မူ မြက်ထင်းကို မှီ၍ နေကုန်သော သတ္တဝါဘို့သည် အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ မရောက်ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် မည်သည့် သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်သော မှတ်သားမှု 'သညာ'ကို လျင်မြန်စွာ စွန့်ခဲ့မူ ဖျောက်ခဲ့မူ ကင်းအောင်ပြုခဲ့မူ တဖန်မဖြစ်ခြင်းသဘောသို့ ရောက်စေခဲ့မူ ထိုသူသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ပင်ပန်းခြင်း ပူဆွေးခြင်း ပူလောင်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရ၏၊ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌လည်း ကောင်းသော လားရာ'ဂတိ'သို့ မချွတ်ရောက်လိမ့်မည်ဟု မြွေလင့်အပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ဂိဠကာဝသထသုတ်

၉၇။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဉာတိကရွာ အုတ်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ ! ရဟန်းတို့ ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်ဘုရားဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏၊မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ ဓာတ်ကိုစွဲ၍ မှတ်သားမှု 'သညာ'သည် ဖြစ်၏၊ အယူ'ဒိဋ္ဌိ'သည် ဖြစ်၏ ကြံစည်မှု 'ဝိတက်'သည် ဖြစ်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် အသျှင်ကစ္စာနသည် မြတ်စွာဘုရားအား—အသျှင်ဘုရား ဘုရားမဟုတ်ကုန်သော သူတို့၌ ဘုရားဟုတ်၏ဟူသော ဤအယူသည် အဘယ်ကို စွဲ၍ ထင်ရှားပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ကစ္စာန မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ဓာတ်သည် ကြီးမားသည်သာတည်း၊ ကစ္စာန ယုတ်ညံ့သောဓာတ်ကို စွဲ၍ ယုတ်ညံ့သောမှတ်သားမှု 'သညာ' ယုတ်ညံ့သောအယူ ယုတ်ညံ့သောအကြံ ယုတ်ညံ့သော စေ့ဆော်မှု ယုတ်ညံ့သောတောင့်တမှု ယုတ်ညံ့သောဆောက်တည်မှု ယုတ်ညံ့သောပုဂ္ဂိုလ် ယုတ်ညံ့သောစကား ဖြစ်၏၊ယုတ်ညံ့သည်ကို ပြောကြား၏၊ ဟော၏၊ ပညတ်၏၊ ဖြစ်စေ၏၊ ဖွင့်ပြ၏၊ ဝေဖန်၏၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြု၏၊ ထိုသူ၏ဖြစ်ခြင်းကို ယုတ်ညံ့၏ ဟု (ငါ)ဟော၏။

ကစ္စာန အလယ်အလတ်ဖြစ်သော ဓာတ်ကို စွဲ၍ အလယ်အလတ်ဖြစ်သောမှတ်သားမှု'သညာ' အလယ်အလတ်ဖြစ်သောအယူ အလယ်အလတ်ဖြစ်သောအကြံ အလယ်အလတ်ဖြစ်သောစေ့ဆော်မှု အလယ်အလတ်ဖြစ်သောတောင့်တမှု အလယ်အလတ်ဖြစ်သောဆောက်တည်မှု အလယ်အလတ်ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ် အလယ်အလတ်ဖြစ်သောစကား ဖြစ်၏၊ အလယ်အလတ်ကို ပြောကြား၏၊ ဟော၏၊ ပညတ်၏၊ ဖြစ်စေ၏၊ ဖွင့်ပြ၏၊ ဝေဖန်၏၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြု၏၊ ထိုသူ၏ဖြစ်ခြင်းကို အလယ်အလတ်ဖြစ်၏ဟူ၍ (ငါ)ဟော၏။

ကစ္စာန မြင့်မြတ်သော ဓာတ်ကို စွဲ၍ မြင့်မြတ်သော မှတ်သားမှု'သညာ' မြင့်မြတ်သောအယူ မြင့်မြတ်သောအကြံ မြင့်မြတ်သောစေ့ဆော်မှု မြင့်မြတ်သောတောင့်တမှု မြင့်မြတ်သောဆောက်တည်မှု မြင့်မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ် မြင့်မြတ်သောစကား ဖြစ်၏၊ အမြတ်ကို ပြောကြား၏၊ ဟော၏၊ ပညတ်၏၊ ဖြစ်စေ၏၊ ဖွင့်ပြ၏၊ ဝေဖန်၏၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြု၏၊ ထိုသူ၏ ဖြစ်ခြင်းကို မြင့်မြတ်၏ဟူ၍ (ငါ)ဟော၏။

ဓာတိယသုတ်။

၄-ဟီနာဓိမုတ္တိကသုတ်

၉၈။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့် သာလျှင် တပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်း ရှိသောသူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိသောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိသောသူတို့သည် ကောင်းသောနှလုံးသွင်းရှိသောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ လွန်ပြီး 'အတိတ်'အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိသောသူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိသောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ကောင်းသောနှလုံးသွင်းရှိသောသူဟိုသည် ကောင်းသောနှလုံးသွင်းရှိသောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ။

ရဟန်းတို့ နောင် 'အနာဂတ်'အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့် သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိသော သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိသောသူတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိသောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ယခု'ပစ္စုပ္ပန်'အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိသောသူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိသောသူတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိသော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-စက်မသုတ်

၉၉။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရား၏ မနှီးမဝေးဌာန စကြံ့သား၏၊ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည်လည်း များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့် အတူ မြတ်စွာဘုရား၏ မနှီးမဝေးဌာန စကြံ့သား၏၊ အသျှင်မဟာကဿပသည်လည်း များစွာသော ရဟန်းဘို့နှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရား၏ မနှီးမဝေးဌာန စကြံ့သား၏။ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည်လည်း များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရား၏ မနှီးမဝေးဌာန စကြံ့သား၏၊ မန္တာနီပုတ္တေးမ၏သားဖြစ်သော အသျှင်ပုဏ္ဏသည်လည်း များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရား၏ မနှီးမဝေးဌာန စကြံ့သား၏၊ အသျှင်ဥပါလိသည်လည်း များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့် အတူ မြတ်စွာဘုရား၏ မနှီးမဝေးဌာန စကြံ့သား၏၊ အသျှင်အာနန္ဒာသည်လည်း များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့် အတူ မြတ်စွာဘုရား၏ မနှီးမဝေးဌာန စကြံ့သား၏၊ ဒေဝဒတ်သည်လည်း များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရား၏ မနှီးမဝေးဌာန စကြံ့သား၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏—ရဟန်းတို့ များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ စကြံ့သားသော သာရိပုတြာကို သင်တို့ မြင်ကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မြင်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)၊ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော ထိုရဟန်းတို့သည် ကြီးသောပညာရှိကုန်၏။ရဟန်းတို့ များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ စကြံ့သားသော မောဂ္ဂလာန်ကို သင်တို့ မြင်ကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)၊ အသျှင်ဘုရား မြင်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)၊ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော ထိုရဟန်းတို့သည် ကြီးသော တန်ခိုးရှိကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ စကြံ့သားသော ကဿပကို သင်တို့ မြင်ကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မြင်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)၊ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော ထိုရဟန်းတို့သည် ဓုတင်ကို ဆောင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ စကြံ့သားသော အနုရုဒ္ဓါကို သင်တို့ မြင်ကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မြင်ပါကုန်၏ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော ထိုရဟန်းတို့သည် နတ်မျက်စိနှင့်တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု'ကို ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ စကြံ့သွားသော မန္တာနီပုဏ္ဏေးမ၏သား ပုဏ္ဏကို သင်တို့ မြင်ကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)၊ အသျှင်ဘုရား မြင်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော ထိုရဟန်းတို့သည် တရားဟော 'ဓမ္မကထိက' တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ စကြံ့သွားသော ဥပါလိကို သင်တို့ မြင်ကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)၊ အသျှင်ဘုရား မြင်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)၊ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော ထိုရဟန်းတို့သည် ဝိနည်းကို ဆောင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ စကြံ့သွားသော အာနန္ဒာကို သင်တို့ မြင်ကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)၊ အသျှင်ဘုရား မြင်ပါကုန်၏ဟု (လျှောက်ကုန်၏)၊ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော ထိုရဟန်းတို့သည် များသော အကြားအမြင်ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ များစွာသော ရဟန်းဘိုးနှင့်အတူ စကြံ့သွားသော ဒေဝဒတ်ကို သင်တို့ မြင်ကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)၊ အသျှင်ဘုရား မြင်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)၊ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော ထိုရဟန်းတို့သည် အလိုဆိုးရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါဘို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သောသူတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်း ရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ လွန်ပြီး 'အတိတ်'အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်း ရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ။

ရဟန်းတို့ နောင် 'အနာဂတ်' အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ ကောင်းသောနှလုံးသွင်း ရှိကုန်သောသူတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်'အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်း ရှိကုန်သော သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်း ရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၆-သဂါထာသုတ်

၁၀၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့် သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ရဟန်းဘို့ လွန်ပြီး 'အတိတ်' အခါ၌လည်း သတ္တဝါဘို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ။

ရဟန်းတို့ နောင် 'အနာဂတ်' အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်' အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သောသူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အဘူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မစင်ကျင်ကြီးသည် မစင်ကျင်ကြီးနှင့် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်၏၊ ကျင်ငယ်သည် ကျင်ငယ်နှင့် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်၏၊ တံထွေးသည် တံထွေးနှင့် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်၏၊ ပြည်သည် ပြည်နှင့် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်၏၊ သွေးသည် သွေးနှင့် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့် သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သောသူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ လွန်ပြီး 'အတိတ်' အခါ၌လည်း။ပ။ နောင် 'အနာဂတ်' အခါ၌လည်း။ပ။ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်' အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ လွန်ပြီး 'အတိတ်' အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ။

ရဟန်းတို့ နောင် 'အနာဂတ်' အခါ၌လည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်' အခါ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နို့ရည်သည် နို့ရည်နှင့် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်၏၊ ဆီသည် ဆီနှင့် တပေါင်းတည်း တသားတည်းဖြစ်၏၊ထောပတ်သည် ထောပတ်နှင့် တပေါင်းတည်း တသားတည်းဖြစ်၏၊ ပျားရည် သည် ပျားရည်နှင့် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်၏၊ တင်လဲသည် တင်လဲနှင့် တပေါင်းတည်း တသားတည်းဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကောင်းသော နှလုံးသွင်း ရှိကုန်သော သူတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူဘို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားဘည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ လွန်ပြီး 'အတိတ်'အခါဦ်လည်း။ပ။ နောင် 'အနာဂတ်' အခါဦ်လည်း။ပ။ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်'အခါဦ်လည်း သတ္တဝါဘို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတ့ဉ်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူဘို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူဘို့နှင့်အတူ တပေါင်းတ့ဉ်း တသားဘည်း ဖြစ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဘရားတော်ကို ဟောတော်မူပြီး၍ ထို့မှ နောက်၌ ဤဂါထာတို့ကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းဘို့ တဏှာဖြင့် ကပ်ငြိခြင်းကြောင့် ကိလေသာတောကြီးသည် ပေါက်ရောက်ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ မကပ်ငြိခြင်းကြောင့် ပြတ်၏၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ သေးငယ်သော သစ်တုံးကို တက်စီးမိ၍ နစ်မြုပ်ရလေသကဲ့သို့ ဤအတူ ပျင်းရိသောသူကို အစဲ့ပြု၍ ကောင်းသော အသက်မွေးမှု ရှိသောသူသော်မှသည်း နစ်မြုပ်ရ၏၊ ထို့ကြောင့် ယုတ်ညံ့သော လုံ့လရှိသော ပျင်းရိသော ထိုသူကို ရှောင်ကြဉ်ရာ၏။

ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်ကုန်သော ဖြူစင်ကုန်သော နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော စျာန်ဝင်စားလေ့ရှိကုန်သော ထက်သန်သော လုံ့လရှိကုန်သော ပညာရှိတို့နှင့်သာလျှင် အတူတကွ ပေါင်းဖော်နေထိုင်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-အဿဒ္ဓသံသန္ဒနသုတ်

၁၀၁။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီဘင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါဘို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတ့ဉ်း တသားတ့ဉ်း ဖြစ်ကုန်၏၊ (ရတနာသုံးပါးဂုဏ်ကို)ယုံကြည်မှု မရှိကုန်သော သူတို့သည် (ရတနာသုံးပါးဂုဏ်ကို) ယုံကြည်မှု မရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ မရှက်ဘဘ်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ နာ့ဉ်းသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့သည် နည်းသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်းဖြစ်ကုန်၏၊ ပျင်းရိသော သူတို့သည် ပျင်းရိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတ့ဉ်း တသားတ့ဉ်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့သည် သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ လွန်ပြီး 'အတိတ်'အခါ၌သည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သဒ္ဓါတရားမရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရားမရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ နည်းသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့သည် နည်းသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပျင်းရိသောသူတို့သည် ပျင်းရိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သတိလွတ်ကင်းသောသူတို့သည် သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့သောသူတို့သည် ပညာမဲ့သောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ နောင် 'အနာဂတ်' အခါ၌လည်း သတ္တဝါဘို့သည် ဓာတ်အားဖြင့် သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ သဒ္ဓါတရားမရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရားမရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ မကောင်းမှုမှ မရှက်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်သော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ပ။ နည်းသော အကြားအမြင်ရှိသောသူတို့သည် နည်းသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့နှင့် အတူ။ပ။ ပျင်းရိသောသူတို့သည် ပျင်းရိသောသူတို့နှင့်အတူ။ပ။ သတိလွတ်ကင်းသောသူတို့သည် သတိလွတ်ကင်းသောသူတို့နှင့်အတူ။ပ။ပညာမဲ့သောသူတို့သည် ပညာမဲ့သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်'အခါ၌လည်း သတ္တဝါဘို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားဘည်း ဖြစ်ကုန်၏၊သဒ္ဓါဘရားမရှိသောသူတို့သည် သဒ္ဓါတရားမရှိသောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ မရှက်သောသူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်သော သူတို့နှင့်အတူ။ပ။ မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်သော သူတို့နှင့်အတူ။ပ။ နည်းသောအကြားအမြင်ရှိသောသူတို့သည် နည်းသောအကြားအမြင်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ။ပ။ ပျင်းရိသောသူတို့သည် ပျင်းရိသော သူတို့နှင့်အတူ။ပ။ သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့သည် သတိလွတ်ကင်းသောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့သောသူတို့သည် ပညာမဲ့သော သူဘို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သဒ္ဓါတရားရှိသောသူတို့သည် သဒ္ဓါတရားရှိသောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော စိတ်ရှိသော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော စိတ်ရှိသောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်တတ်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်တတ်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ များသောအကြားအမြင်ရှိသော သူတို့သည် များသောအကြားအမြင်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော သူဘို့သည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသောသူတို့နှင့်အဘူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ထင်သော သတိရှိသောသူတို့သည် ထင်သော သတိရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသား

တည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိသော သူတို့သည် ပညာရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ လွန်ပြီး'အတိတ်'အခါဌလည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ နောင် 'အနာဂတ်'အခါဌလည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ယခု'ပစ္စုပ္ပန်'အခါဌလည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သဒ္ဓါတရားရှိ သူတို့သည် သဒ္ဓါတရား ရှိသူတို့နှင့်အတူ။ပ။ ပညာရှိသောသူတို့သည် **ပညာရှိသော သူတို့နှင့်အတူ** တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

ဂ-အဿဒ္ဓမူလကသုတ်

၁၀၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သဒ္ဓါတရားမရှိသောသူတို့သည် သဒ္ဓါတရားမရှိသောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်ကုန်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့သော သူတို့သည် ပညာမဲ့သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သဒ္ဓါတရားရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရားရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိသော သူတို့သည် ပညာရှိသောသူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ လွန်ပြီး'အတိတ်' အခါဌလည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ။ပ။ ရဟန်းတို့ နောင် 'အနာဂတ်' အခါဌလည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ။ပ။

ရဟန်းတို့ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်' အခါဌလည်း သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သဒ္ဓါတရားမရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရားမရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့သော သူတို့သည် ပညာမဲ့သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သဒ္ဓါတရားရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရားရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိသော သူတို့သည် ပညာရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့် သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သဒ္ဓါတရားမရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရားမရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်သော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့သော သူတို့သည် ပညာမဲ့

သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သဒ္ဓါတရားရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါဘရားရှိသော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်သော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ [ပဌမဝါရ ကဲ့သို့ ခဲ့၍အပ်၏]။ (၂)

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင်။ပ။ သဒ္ဓါဘရားမရှိသော သူတို့သည် သဒ္ဓါတရားမရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်းဖြစ်ကုန်၏၊ နည်းသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့သည် နည်းသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။သဒ္ဓါတရားရှိသောသူတို့သည် သဒ္ဓါတရားရှိသောသူဘို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊များသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သောသူတို့သည် များသောအကြားအမြင်ရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ (၃)

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည်ဓာတ်အားဖြင့် သာလျှင်။ပ။သဒ္ဓါတရားမရှိသောသူတို့သည် သဒ္ဓါတရားမရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပျင်းရိကုန်သော သူတို့သည် ပျင်းရိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ပညာမဲ့သော သူတို့သည် ပညာမဲ့သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။သဒ္ဓါတရားရှိသောသူဘို့သည် သဒ္ဓါတရားရှိသောသူဘို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ထက်သန်သော လုံ့လရှိကုန်သော သူတို့သည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သောသူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ (၄)

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင်။ပ။ သဒ္ဓါတရားမရှိသောသူတို့သည် သဒ္ဓါတရားမရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သတိလွတ်ကင်းကုန်သော သူတို့သည် သတိလွတ်ကင်းကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သောသူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။သဒ္ဓါတရားရှိသောသူဘို့သည် သဒ္ဓါတရားရှိသောသူဘို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ထင်သော သတိရှိကုန်သော သူတို့သည် ထင်သော သတိရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်းဖြစ်ကုန်၏၊ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၅)

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-အဟိရိကမူလကသုတ်

၁၀၃။ သာဝတ္ထိပြဉ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင်။ပ။မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သောသူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့နှင့်အတူ

တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်ကုန်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သောသူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ မကောင်းမှုမှရှက်ဘတ်သော စိတ်ရှိသော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော စိတ်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်တတ်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်တတ်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်းဖြစ်ကုန်၏။ပ။ (၁)

မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သောသူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ နည်းသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သော သူတို့သည် နည်းသောအကြားအမြင်ရှိကုန်သော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားဘည်းဖြစ်ကုန်၏။မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော စိတ်ရှိသော သူတို့နှင့်အဘူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊များသော အကြားအမြင်မှိသော သူတို့သည် များသော အကြားအမြင်ရှိသောသူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ (၂)

မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပျင်းရိကုန်သောသူတို့သည် ပျင်းရိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သောသူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သောသူတို့နှင့် အဘူ တပေါင်းတည်း တသားဘည်းဖြစ်ကုန်၏။မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော စိတ်ရှိသောသူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော စိတ်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိကုန်သော သူတို့သည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိကုန်သောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ (၃)

မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်ကုန်သောသူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်အဘူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့သည် သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့သော သူတို့သည် ပညာမဲ့သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော စိတ်ရှိသောသူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော စိတ်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ထင်သော သတိရှိသောသူတို့သည် ထင်သော သတိရှိသောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၄)

၁၀-အနောတ္တပ္ပမူလကသုတ်

၁၀၄။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်တတ်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်တတ်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ နည်းသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့သည် နည်းသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ များသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သော သူဘို့သည် များသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သော သူဘို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ (၁)

မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်တတ်ကုန်သောသူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ပျင်းရိကုန်သော သူတို့သည် ပျင်းရိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိကုန်သော သူတို့သည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ (၂)

ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၃)

ဒသမသုတ်။

၁၁-အပွဿုတမူလကသုတ်

၁၀၅။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့် သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ နည်းသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့သည်

နည်းသော အကြားအမြင်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပျင်းရိကုန်သော သူတို့သည် ပျင်းရိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ များသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သော သူတို့သည် များသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိကုန်သောသူတို့သည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ (၁)

နည်းသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သော သူတို့သည် နည်းသောအကြားအမြင်ရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့သည် သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ များသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သောသူတို့သည် များသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ထင်သော သတိရှိကုန်သော သူတို့သည် ထင်သော သတိရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၂)

ကောဒသမသုတ်။

၁၂-ကုသိတမူလကသုတ်

၁၀၆။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့် သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပျင်းရိကုန်သော သူတို့သည် ပျင်းရိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့သည် သတိလွတ်ကင်းသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ထက်သန်သော လုံ့လမျိသော သူတို့သည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ထင်သောသတိရှိကုန်သော သူတို့သည် ထင်သောသတိရှိကုန်သောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုဒိဒသမသုတ်။

[အလုံးစုံသော သုတ်ဘို့၌ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ကို ပြုအပ်၏]။

ဒုတိယဝဂ် ပြီး၏။

၃-ကမ္မပထဝဂ် ၁-အသမာဟိတသုတ်

၁၀၇။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့် သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သဒ္ဓါတရားမရှိသူတို့သည် သဒ္ဓါတရားမရှိသူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်ကုန်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်ဘတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မတည်ကြည်ကုန်သော သူတို့သည် မတည်ကြည်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

သဒ္ဓါတရားရှိသူတို့သည် သဒ္ဓါတရားရှိသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်ကုန်သော စိတ်ရှိသူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်ကုန်သော စိတ်ရှိသူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ တည်ကြည်သောသူတို့သည် တည်ကြည်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည် ပညာရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမဆုတ်။

၂-ဒုဿီလသုတ်

၁၀၈။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့် သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သဒ္ဓါတရားမရှိသူတို့သည် သဒ္ဓါတရားမရှိသူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်ကုန်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်တတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သီလမရှိကုန်သော သူတို့သည် သီလမရှိကုန်သော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့သည် ပညာမဲ့ကုန်သော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

သဒ္ဓါတရားရှိသူတို့သည် သဒ္ဓါတရား ရှိသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်ကုန်သော စိတ်ရှိသူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော စိတ်ရှိသူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်တတ်သော သူတို့သည် မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်တတ်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သီလရှိသောသူတို့သည် သီလရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း

ဖြစ်ကုန်၏၊ ပညာရှိသော သူတို့သည် ပညာရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ပဥ္စသိက္ခာပဒသုတ်

၁၀၉။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့် သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိကုန်သော သူတို့သည် သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မပေးသည်ကို ခိုးယူလေ့ရှိကုန်သော သူတို့သည် မပေးသည်ကို ခိုးယူလေ့ရှိကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိသော သူတို့သည် ကာမဘို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိသူတို့သည် မဟုတ်မမှန်ပြောလေ့ရှိသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်လေ့ရှိသော သူဘို့သည် ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်လေ့ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့သည် သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်သော သူတို့သည် မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကာမဘို့၌ မှားသောအားဖြင့်ကျင့်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်သောသူတို့သည် ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့သည် မဟုတ်မမှန်ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်သော သူတို့သည် ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ထတိယသုတ်။

၄-သတ္တကမ္မပထသုတ်

၁၁၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့် သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသော သူတို့သည် သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မပေးသည်ကို ခိုးယူလေ့ရှိသောသူတို့သည် မပေးသည်ကို ခိုးယူလေ့ရှိသောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိသောသူတို့သည် ကာမတို့၌

မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိသောသူဘို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိသောသူတို့သည် မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိသောသူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကုန်းစကားကို ပြောဆိုတတ်သောသူတို့သည် ကုန်းစကားကို ပြောဆိုတတ်သောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကြမ်းထမ်းသောစကားကို ပြောဆိုတတ်သောသူတို့သည် ကြမ်းထမ်းသောစကားကို ပြောဆိုတတ်သော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိသောသူတို့သည် ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိသောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သောသူတို့သည်။ပ။ မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သောသူတို့သ ည်။ ကာမဘို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သောသူတို့သည်။ မမှန်ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သောသူတို့သည်။ ကုန်းစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့သည် ကုန်းစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကြမ်းထမ်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သောသူတို့သည် ကြမ်းထမ်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့သည် ပြိန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ဒသကမ္မပထသုတ်

၁၁၁။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဝေတ်အားဖြင့် သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်းဖြစ်ကုန်၏၊ သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသောသူတို့သည် သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသောသူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မပေးသည်ကို ခိုးယူလေ့ရှိသော သူတို့သည်။ပ။ ကာမဘို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိသော သူတို့သည် မဟုတ်မမှန်ပြောဆိုလေ့ရှိသောသူတို့သည်။ ကုန်းစကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိသောသူတို့သည်။ကြမ်းထမ်းသောစကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိသောသူတို့သည်။ပြိန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိသောသူတို့သည် ပြိန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိသော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ (သူတပါးဘို့၏စည်းစိမ်ကို) မက်မောစိတ် ရှိသောသူတို့သည် (သူတပါးတို့၏ စည်းစိမ်ကို) မက်မောစိတ် ရှိသောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိသောသူတို့သည် ဖျက်ဆီးလိုသောစိတ် ရှိသောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မှားသော အယူရှိသော သူတို့သည် မှားသော အယူရှိသောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့သည် သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့သည်။ပ။ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော

သူတို့သည်။မဟုတ်မမှန်ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့သည်။ ကုန်းစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ။ ကြမ်းထမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ။ ပြိန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သော သူတို့သည် ပြိန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ (သူတပါးတို့၏ စည်းစိမ်ကို) မက်မောစိတ် မရှိသော သူတို့သည် (သူတပါးတို့၏ စည်းစိမ်ကို) မက်မောစိတ် မရှိသောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်မရှိသော သူတို့သည် ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်မရှိသော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ကောင်းသော အယူရှိသော သူတို့သည် ကောင်းသော အယူရှိသော သူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

၆-အဋ္ဌကသုတ်

၁၁၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့် သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မှားယွင်းသော အယူရှိသောသူတို့သည် မှားယွင်းသော အယူရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မှားယွင်းသော အကြံရှိသော သူတို့သည်။ပ။ မှားယွင်းသော စကားရှိသော သူတို့သည်။ မှားယွင်းသော အလုပ်ရှိသော သူတို့သည်။ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုရှိသော သူတို့သည်။ မှားယွင်းသော အားထုတ်မှုရှိသော သူတို့သည်။ မှားယွင်းသော အောက်မေ့မှုရှိသော သူတို့သည်။ မှားယွင်းသော တည်ကြည်မှုရှိသော သူတို့သည် မှားယွင်းသော တည်ကြည်မှုရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မှန်ကန်သော အယူရှိသောသူတို့သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မှန်ကန်သောအကြံရှိသော သူတို့သည်။ပ။ မှန်ကန်သော စကားရှိသော သူတို့သည်။ မှန်ကန်သောအလုပ်ရှိသောသူတို့သည်။ မှန်ကန်သောအသက်မွေးမှုရှိသော သူတို့သည်။ မှန်ကန်သော အားထုတ်မှုရှိသော သူတို့သည်။ မှန်ကန်သောအောက်မေ့မှုရှိသော သူတို့သည်။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှုရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ဒသက်သုတ်

၁၁၃။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဓာတ်အားဖြင့် သာလျှင် တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မှားယွင်းသော အယူရှိသောသူတို့သည် မှားယွင်းသော အယူရှိသောသူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်းဖြစ်ကုန်၏၊ မှားယွင်းသော အကြံရှိသော သူတို့သည်။ မှားယွင်းသော စကားရှိသောသူတို့သည်။ မှားယွင်းသော အလုပ်ရှိသော သူတို့သည်။မှားယွင်းသောအသက်မွေးမှုရှိသော သူတို့သည်။မှားယွင်းသောအားထုတ်မှုရှိသော သူတို့သည်။ မှားယွင်းသော အောက်မေ့မှုရှိသော သူတို့သည်။ မှားယွင်းသော တည်ကြည်မှု ရှိသော သူတို့သည်

မှားယွင်းသော တည်ကြည်မှုရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မှားယွင်းသော ဉာဏ်ရှိသော သူတို့သည် မှားယွင်းသော ဉာဏ်ရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝင်္ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ကြောင်း မဟုတ်သော မိစ္ဆာဝိမုတ္တိရှိသော သူတို့သည် ဝင်္ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ကြောင်း မဟုတ်သော မိစ္ဆာဝိမုတ္တိရှိသော သူတို့နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

မှန်ကန်သော အယူရှိသောသူတို့သည် မှန်ကန်သောအယူရှိသောသူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မှန်ကန်သောအကြံရှိသောသူတို့သည်။ပ။ မှန်ကန်သော စကားရှိသော သူတို့သည်။ မှန်ကန်သောအလုပ်ရှိသော သူတို့သည်။ မှန်ကန်သောအသက်မွေးမှုရှိသော သူတို့သည်။ မှန်ကန်သောအားထုတ်မှုရှိသော သူတို့သည်။ မှန်ကန်သောအောက်မေ့မှုရှိသော သူတို့သည်။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှုရှိသော သူတို့သည်။ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိသော သူတို့သည် မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိသောသူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝင်္ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော သမ္မာဝိမုတ္တိရှိသော သူတို့သည် ဝင်္ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော သမ္မာဝိမုတ္တိရှိသောသူတို့နှင့် အတူ တပေါင်းတည်း တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

[အလုံးစုံသော သုတ်ဘို၌ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ကို ပြုအပ်၏]။

သုံးခုမြောက် ကမ္မပထဝဂ် ပြီး၏။

၄-စတုတ္ထဝဂ် ၁-စတုဓာတုသုတ်

၁၁၄။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံ ဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဓာတ်တို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း၊ အာဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ—ပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ် တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်တို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ဓာတ်တို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ပုဗ္ဗေသမ္မောဓသုတ်

၁၁၅။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သစ္စာလေးပါးကို မသိမိ သစ္စာလေးပါးကို မသိသေးသော ဘုရားလောင်းဖြစ်စဉ်ကပင် ငါ့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏ "ပထဝီဓာတ်၏ သာယာဖွယ်သည် အာဘယ်နည်း၊ အပြစ်သည် အာဘယ်နည်း၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းသည် အာဘယ်နည်း၊ အာပေါဓာတ်၏ သာယာဖွယ်သည် အာဘယ်နည်း၊ အပြစ်သည် အာဘယ်နည်း၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းသည် အာဘယ်နည်း၊ တေဇောဓာတ်၏ သာယာဖွယ်သည် အာဘယ်နည်း၊

အပြစ်သည် အဘယ်နည်း၊ ထို့ကဲ့သို့ကြောင်းသည် အဘယ်နည်း၊ ဝါယောဓာတ်၏ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်နည်း၊ အပြစ်သည် အဘယ်နည်း၊ ထို့ကဲ့သို့ကြောင်းသည် အဘယ်နည်း" ဟု (အကြုံဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ငါ့အား ဤအကြုံသည် ဖြစ်ပြန်၏ "ပထဝီဓာတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ချမ်းသာမှုနှင့် ဝမ်းမြောက်မှုသည် ပထဝီဓာတ်၏ သာယာဖွယ်တည်း၊ ပထဝီဓာတ်၏ အမြဲမရှိခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိခြင်းသည်ကား ပထဝီဓာတ်၏ အပြစ်တည်း၊ ပထဝီဓာတ်၌ တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ'ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းသည် ပထဝီဓာတ်၏ ထွက်မြောက်ကြောင်းတည်း။ အာပေါဓာတ်ကို စွဲ၍။ပ။ တေဇောဓာတ်ကိုစွဲ၍။ပ။ ဝါယောဓာတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ချမ်းသာမှုနှင့် ဝမ်းမြောက်မှုသည် ဝါယောဓာတ်၏ သာယာဖွယ်တည်း၊ ဝါယောဓာတ်၏ အမြဲမရှိခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိခြင်းသည်ကား ဝါယောဓာတ်၏ အပြစ်တည်း။ ဝါယောဓာတ်၌ တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ'ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းသည် ဝါယောဓာတ်၏ ထွက်မြောက်ကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ ဓာတ်လေးပါးတို့၏ ဤသို့သော သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း ထွက်မြောက်ကြောင်းအားဖြင့် ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောက၌ အတုမရှိ မြတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီဟူ၍ ငါဝန်မခံသေး။

ဒုတိယသုတ်။

၃-အစရိသုတ်

၁၁၆။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ငါသည် ပထဝီဓာတ်၏ သာယာဖွယ်ကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ခဲ့ပြီ၊ ပထဝီဓာတ်၏ သာယာဖွယ်ကို သိခဲ့ပြီ၊ ပထဝီဓာတ်၏ သာယာဖွယ်ဟူသမျှကို ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ခဲ့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ပထဝီဓာတ်၏ အပြစ်ကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ခဲ့ပြီ၊ ပထဝီဓာတ်၏ အပြစ်ကို သိခဲ့ပြီ၊ ပထဝီဓာတ်၏ အပြစ်ဟူသမျှကို ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ခဲ့ပြီ။ရဟန်းတို့ ငါသည် ပထဝီဓာတ်၏ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ခဲ့ပြီ၊ ပထဝီဓာတ်၏ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို သိခဲ့ပြီ၊ ပထဝီဓာတ်၏ ထွက်မြောက်ကြောင်းဟူသမျှကို ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ခဲ့ပြီ။

ရဟန်းတို့ ငါသည် အာပေါဓောတ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် တေဇောဓောတ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ဝါယောဓောဘ်၏ သာယာဖွယ်ကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ခဲ့ပြီ၊ ဝါယောဓောတ်၏ သာယာဖွယ်ကို သိခဲ့ပြီ၊ ဝါယောဓောတ်၏ သာယာဖွယ် ဟူသမျှကို ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ခဲ့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ဝါယောဓောဘ်၏ အပြစ်ကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ခဲ့ပြီ၊ ဝါယောဓောတ်၏ အပြစ်ကို သိခဲ့ပြီ၊ ဝါယောဓောဘ်၏ အပြစ်ဟူသမျှကို ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ခဲ့ပြီ။

ရဟန်းတို့ ငါသည် ဝါယောဓောတ်၏ ထုတ်မြောက်ကြောင်းကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ခဲ့ပြီ၊ ဝါယောဓောဘ်၏ ထုတ်မြောက်ကြောင်းကို သိခဲ့ပြီ၊ ဝါယောဓောတ်၏ ထုတ်မြောက်ကြောင်း ဟူသမျှကို ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ခဲ့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ဤဓောတ်လေးပါးတို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထုတ်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း ထုတ်မြောက်ကြောင်းအားဖြင့် ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မသိသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွဆသာ နာဂ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော ဤလူ့လောကဌ် အတုမရှိ မြတ်ဆသာ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ ဟူ၍ ငါဝန်မခံသေး။

ရဟန်းဘို့ ဓောတ်လေးပါး၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထုတ်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း ထုတ်မြောက်ကြောင်းအားဖြင့် ဟုတ်မှန်သော အဘိုင်း သိသောအခါဌ်ဘကား နာဂ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောကဌ် အတုမရှိ မြတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီဟူ၍ ငါဝန်ခံ၏၊ ငါ့အား ဉာဏ်အမြင်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ ငါ၏ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်သော စိတ်သည် မပျက်စီးတော့ပြီ၊ ဤကိုယ်၏ အဖြစ်သည် အဆုံးစွန်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်တည်း၊ ယခုအခါ စာဖန် ဘဝသစ်၌ ပဋိသန္ဓေနေဖွယ် မရှိတော့ပြီ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတိယသုတ်။

၄-နောစေဒံသုတ်

၁၁၇။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ပထဝီဓောတ်၏ သာယာဖွယ်သည် မဖြစ်ခဲ့မူ သတ္တဝါတို့သည် ဤပထဝီဓောတ်၌ မတပ်မက်ကုန်ရာ၊ရဟန်းတို့ ပထဝီဓောတ်၌ သာယာဖွယ်ရှိသောကြောင့်သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ပထဝီဓောတ်၌ တပ်မက်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ပထဝီဓောတ်၏ အပြစ်သည် အကယ်၍ မဖြစ်ခဲ့မူ သတ္တဝါဘို့သည် ဤပထဝီဓောတ်၌ မငြီငွေ့ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ပထဝီဓောဘ်၌ အပြစ်ရှိသောကြောင့်သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ပထဝီဓောတ်၌ ငြီးငွေ့ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ပထဝီဓောတ်၏ ထုတ်မြောက်ကြောင်း မဖြစ်ခဲ့မူ သတ္တဝါတို့သည် ဤပထဝီဓောတ်မှ မထုတ်မြောက်ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ပထဝီဓောဘ်၏ ထုတ်မြောက်ကြောင်း ရှိသောကြောင့်သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ပထဝီဓောတ်မှ ထုတ်မြောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အာပေါဓောတ်၏ သာယာဖွယ်သည် မဖြစ်ခဲ့မူ။ ရဟန်းတို့ တေဇောဓောတ်၏ သာယာဖွယ်သည် မဖြစ်ခဲ့မူ။ ရဟန်းတို့ ဝါယောဓောတ်၏ သာယာဖွယ်သည် မဖြစ်ခဲ့မူ သတ္တဝါဘို့သည် ဤဝါယောဓောဘ်၌ မတပ်မက်ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ဝါယောဓောတ်၌ သာယာဖွယ် ရှိသောကြောင့် သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ဝါယောဓောဘ်၌ တပ်မက်ကုန်၏၊ ရဟန်းဘို့ ဝါယောဓောတ်၏ အပြစ်သည်

မဖြစ်ခဲ့မူ သတ္တဝါတို့သည် ဝါယောဓာတ်၌ မငြိုးငွေ့ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ဝါယောဓာတ်၌ အပြစ်မျိုသော ကြောင့်သာလျှင် သတ္တဝါဘို့သည် ဤဝါယောဓာတ်၌ ငြိုးငွေ့ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဝါယောဓာတ်၏ ထွက်မြောက်ကြောင်း မဖြစ်ခဲ့မူ သတ္တဝါတို့သည် ဤဝါယောဓာတ်မှ မထွက်မြောက်ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ဝါယောဓာတ်၏ ထွက်မြောက်ကြောင်းရှိသောကြောင့်သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ဝါယောဓာတ်မှ ထွက်မြောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသတ္တဝါဘို့သည် ဤဓာတ်လေးပါးတို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ် အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း ထွက်မြောက်ကြောင်း အားဖြင့် ဟုတ်မှန်သော အဘိုင်း မသိသေးသမျှကာလပတ်လုံး နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့် တကွသော ဤလူ့လောကမှ ထွက်မြောက်ကုန် မယှဉ်ကုန် ကင်းလွတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ အပိုင်းအခြားကို မလွန်သော စိတ်ဖြင့် မနေရကုန်။

ရဟန်းဘို့ သတ္တဝါဘို့သည် ဤဓာတ်လေးပါးတို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း ထွက်မြောက်ကြောင်းအားဖြင့် ဟုတ်မှန်သော အဘိုင်း သိကြကုန်သောအခါ၌ကား နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ် လောကနှင့်သမဏ ဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့် တကွသော ဤလူ့လောကမှ ထွက်မြောက်ကုန် မယှဉ်ကုန် ကင်းလွတ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ အပိုင်းအခြားကို လွန်သော စိတ်ဖြင့် နေရကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၈တုတ္ထသုတ။

၅-ကေန္ဓဒုက္ခသုတ်

၁၁၈။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းဘို့ ဤပထဝီဓာတ်သည် ဆင်းရဲသည် ဆင်းရဲသို့ အစဉ်ကျသည် ဆင်းရဲသို့ သက်ဝင်သည် ချမ်းသာသို့ မသက်ဝင်သည် ဖြစ်ခဲ့မူ သတ္တဝါဘို့သည် ဤပထဝီဓာတ်၌ မတပ်မက်ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ပထဝီဓာတ်၏ ချမ်းသာသည် ချမ်းသာသို့ အစဉ်ကျသည် ချမ်းသာသို့သက်ဝင်သည် ဆင်းရဲသို့ မသက်ဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် ပထဝီဓာတ်၌ တပ်မက်ကုန်၏။

ရဟန်းဘို့ သတ္တဝါဘို့သည် ဤဓာတ်လေးပါးတို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း ထွက်မြောက်ကြောင်းအားဖြင့် ဟုတ်မှန်သော အဘိုင်း သိကြကုန်သောအခါ၌ကား နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ် လောကနှင့်သမဏ ဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့် တကွသော ဤလူ့လောကမှ ထွက်မြောက်ကုန် မယှဉ်ကုန် ကင်းလွတ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ အပိုင်းအခြားကို လွန်သော စိတ်ဖြင့် နေရကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၅တုတ္ထသုတ။

၅-ကေန္ဓဒုက္ခသုတ်

၁၁၈။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းဘို့ ဤပထဝီဓာတ်သည် ဆင်းရဲသည် ဆင်းရဲသို့ အစဉ်ကျသည် ဆင်းရဲသို့ သက်ဝင်သည် ချမ်းသာသို့ မသက်ဝင်သည် ဖြစ်ခဲ့မူ သတ္တဝါဘို့သည် ဤပထဝီဓာတ်၌ မတပ်မက်ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ပထဝီဓာတ်၏ ချမ်းသာသည် ချမ်းသာသို့ အစဉ်ကျသည် ချမ်းသာသို့သက်ဝင်သည် ဆင်းရဲသို့ မသက်ဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် ပထဝီဓာတ်၌ တပ်မက်ကုန်၏။

ရဟန်းဘို့ ဤအာပေါဓာတ်သည်။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤတေဇောဓာတ်သည်။ ရဟန်းတို့ ဤဝါယောဓာတ်သည် ဆင်းရဲသည် ဆင်းရဲသို့ အစဉ်ကျသည် ဆင်းရဲသို့ သက်ဝင်သည် ချမ်းသာသို့ မသက်ဝင်သည် ဖြစ်ခဲ့မူ သတ္တဝါတို့သည် ဤဝါယောဓာတ်၌ မတပ်မက်ကုန်ရာ။ ရဟန်းတို့ ဝါယောဓာတ်၏ ချမ်းသာသည် ချမ်းသာသို့ အစဉ်ကျသည် ချမ်းသာသို့ သက်ဝင်သည် ဆင်းရဲသို့ မသက်ဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် ဝါယောဓာတ်၌ တပ်မက်ကုန်၏။

ရဟန်းဘို့ ဤပထဝီဓာတ်သည် ချမ်းသာသည် ချမ်းသာသို့ အစဉ်ကျသည် ချမ်းသာသို့ သက်ဝင်သည် ဆင်းရဲသို့ မသက်ဝင်သည် ဖြစ်ခဲ့မူ သတ္တဝါဘို့သည် ဤပထဝီဓာတ်၌ မငြိုးငွေ့ကုန်ရာ။ ရဟန်းဘို့ ပထဝီဓာတ်၏ ဆင်းရဲသည် ဆင်းရဲသို့ အစဉ်ကျသည် ဆင်းရဲသို့ သက်ဝင်သည် ချမ်းသာသို့ မသက်ဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သတ္တဝါဘို့သည် ပထဝီဓာတ်၌ ငြိုးငွေ့ကုန်၏။

ရဟန်းဘို့ ဤအာပေါဓာတ်သည်။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤတေဇောဓာတ်သည်။ ရဟန်းတို့ ဤဝါယောဓာတ်သည် မျိမ်းသာသည် ချမ်းသာသို့ အစဉ်ကျသည် ချမ်းသာသို့ သက်ဝင်သည် ဆင်းရဲသို့ မသက်ဝင်သည် ဖြစ်ခဲ့မူ သတ္တဝါဘို့သည် ဤဝါယောဓာတ်၌ မငြီးငွေ့ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ဝါယောဓာတ်၏ ဆင်းရဲသည် ဆင်းရဲသို့ အစဉ်ကျသည် ဆင်းရဲသို့ သက်ဝင်သည် ချမ်းသာသို့ မသက်ဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သတ္တဝါဘို့သည် ဝါယောဓာတ်၌ ငြီးငွေ့ကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-အဘိနန္ဒသုတ်

၁၁၉။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ပထဝီဓာတ်ကို အလွန်နှစ်သက်သော သူသည် ဆင်းရဲကို အလွန်နှစ်သက်၏၊ ဆင်းရဲကို အလွန်နှစ်သက်သော သူသည် ဆင်းရဲမှ မလွတ်နိုင်ဟူ၍ ငါဆို၏၊ အာပေါဓာတ်ကို အလွန်နှစ်သက်သောသူသည်။ပ။ တေဇောဓာတ်ကို။ ဝါယောဓာတ်ကို အလွန်နှစ်သက်သောသူသည် ဆင်းရဲကို အလွန်နှစ်သက်၏၊ ဆင်းရဲကို အလွန်နှစ်သက်သောသူသည် ဆင်းရဲမှ မလွတ်နိုင်ဟူ၍ ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ပထဝီဓာတ်ကို မနှစ်သက်သူသည် ဆင်းရဲကို မနှစ်သက်၊ ဆင်းရဲကို မနှစ်သက်သော သူသည် ဆင်းရဲမှလွတ်၏ ဟူ၍ ငါဆို၏၊ အာပေါဓာတ်ကို။ပ။ တေဇောဓာတ်ကို။ ဝါယောဓာတ်ကို မနှစ်သက်သောသူသည် ဆင်းရဲကို မနှစ်သက်၊ ဆင်းရဲကို မနှစ်သက်သော သူသည် ဆင်းရဲမှလွတ်ခြောက်၏ဟူ၍ ငါဆို၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ဥပါဒသုတ်

၁၂၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ပထဝီဓာတ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည် တည်ခြင်းသည် အထူးသဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည် ထင်းရှားဖြစ်ခြင်းသည် ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း သာတည်း၊ ရောဂါတို့၏တည်ရာ ဖြစ်ခြင်းသာတည်း၊ အိုမှု သေမှု၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းသာဘည်း။ အာပေါဓာတ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ပ။တေဇောဓာတ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ဝါယောဓာတ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည် တည်ခြင်းသည် အထူးသဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည် ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည် ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်းသာတည်း၊ ရောဂါတို့၏ တည်ရာ ဖြစ်ခြင်းသာတည်း၊ အိုမှု သေမှု၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသာတည်း။

ရဟန်းတို့ ပထဝီဓာတ်၏ချုပ်ခြင်းသည် ငြိမ်းခြင်းသည် ကွယ်ပျောက်ခြင်းသည် ဆင်းရဲချုပ်ခြင်းသာတည်း၊ ရောဂါတို့ငြိမ်းခြင်းသာတည်း၊ အိုမှု သေမှု၏ ကွယ်ပျောက်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသာတည်း။ အာပေါဓာတ်၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ပ။ တေဇောဓာတ်၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဝါယောဓာတ်၏ ချုပ်ခြင်းသည် ငြိမ်းခြင်းသည် ကွယ်ပျောက်ခြင်းသည် ဆင်းရဲချုပ်ခြင်းသာတည်း၊ ရောဂါတို့၏ ငြိမ်းခြင်းသာတည်း၊ အိုမှု သေမှု၏ ကွယ်ပျောက်ခြင်းသာတည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-သမဏဖြာဟ္မဏသုတ်

၁၂၁။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဓာတ်တို့သည် ပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ် တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ရဟန်းတို့ ဤဓာတ်လေးမျိုးတို့၏ သာယာဖွယ်ကိုဖြင်း အပြစ်ကိုဖြင်း ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုဖြင်း ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မသိကုန်သော သမဏဖြာဟ္မဏတို့ကို သမဏာဘို့၌လည်း သမဏဟု မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ဖြာဟ္မဏာဘို့၌လည်း ဖြာဟ္မဏဟု မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏ၏ အဖြစ်ကိုဖြင်း ဖြာဟ္မဏ၏အဖြစ်ကိုဖြင်း ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ မနေရကုန်။

ရဟန်းဘို့ ဤဓာတ်လေးပါးတို့၏ သာယာဖွယ်ကိုဖြင်း အပြစ်ကိုဖြင်း ထွက်မြောက်ကြောင်း ကိုဖြင်း ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိကုန်သော သမဏဖြာဟ္မဏတို့ကို သမဏာဘို့၌လည်း သမဏာဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ဖြာဟ္မဏတို့၌လည်း ဖြာဟ္မဏဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ထိုအသျှင်ဘို့သည် သမဏ၏ အဖြစ်ကိုဖြင်း ဖြာဟ္မဏ၏အဖြစ်ကိုဖြင်း ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

အဌမသုတ်။

၉-ဒုတိယ သမဏဖြာဟ္မဏသုတ်

၁၂၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းဘို့ ဓာတ်တို့သည် ပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ် တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤဓာတ်လေးမျိုးတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုဖြင်း ချုပ်ကြောင်းကိုဖြင်း သာယာဖွယ်ကိုဖြင်း အပြစ်ကိုဖြင်း ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုဖြင်း ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိကုန်သော သမဏဖြာဟ္မဏတို့ကို။ပ။ [အကျယ် ခဲ့ုအပ်၏။] သိကုန်၏။ပ။ ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-တတိယ သမဏဖြာဟ္မဏသုတ်

၁၂၃။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ပထဝီဓာတ်ကို မသိကုန်သော ပထဝီဓာတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကို မသိကုန်သော ပထဝီဓာတ်၏ ချုပ်ရာကို မသိကုန်သော ပထဝီဓာတ်၏ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်သော သမဏဖြာဟ္မဏတို့ကို။ပ။ အာပေါဓာတ်ကို မသိကုန်သော။ တေဇောဓာတ်ကို မသိကုန်သော။ ဝါယောဓာတ်ကို မသိကုန်သော ဝါယောဓာတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကို မသိကုန်သော ဝါယောဓာတ်၏ချုပ်ရာကို မသိကုန်သော ဝါယောဓာတ်၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်သော သမဏဖြာဟ္မဏတို့ကို သမဏာဘို့၌လည်း သမဏဟု မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ဖြာဟ္မဏာဘို့၌လည်း ဖြာဟ္မဏဟု မသမုတ်အပ်ကုန်၊

ထိုအသျှင်ဘုိသည် သမဏ၏ အဖြစ်ကိုငင်း ပြာဟ္မဏ၏ အဖြစ်ကိုငင်း ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူး သော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ မနေရကုန်။

ရဟန်းတို့ ပဌဒိဓာဘ်ကို သိကုန်သော ပဌဒိဓာဘ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကို သိကုန်သော ပထဝီ ဓာတ်၏ ချုပ်ရာကို သိကုန်သော ပထဝီဓာဘ်၏ ချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို သိကုန်သော သမဏပြာဟ္မဏကို။ပ။ အာပေါဓာတ်ကို သိကုန်သော။ တေဇောဓာတ်ကို သိကုန်သော။ ဝါယောဓာတ်ကို သိကုန်သော ဝါယောဓာတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကို သိကုန်သော ဝါယောဓာဘ်၏ ချုပ်ရာကို သိကုန်သော ဝါယောဓာတ်၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိကုန် သော သမဏပြာဟ္မဏတို့ကို သမဏတို့၌လည်း သမဏဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ပြာဟ္မဏဘို့၌လည်း ပြာဟ္မဏဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏ၏အဖြစ်ကိုငင်း ပြာဟ္မဏ၏အဖြစ်ကိုငင်း ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

စတုတ္ထဝဂ် ပြီး၏။

ဓာဘုသံယုတ် ပြီး၏။

၄-အနဗတဂ္ဂသံယုတ်

၁-ပဌမဝဂ် ၁-တိဏကဋ္ဌသုတ်

၁၂၄။ အာဂန္တုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေဘဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ရဟန်းတို့ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရားဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်၊ မသိမှ 'အဝိဇ္ဇာ' ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရွေ့အစွန်းသည် မထင်၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် ဤဇမ္ဗူဒီပ်ကျွန်း၌ ရှိသမျှ မြက် ထင်း သစ်ခက် သစ်ရွက်ကို ဖြတ်၍ တပေါင်းတည်း စုရုံးပြီးလျှင် လက်လေးသစ် လက်လေးသစ် အစိတ်ကို ပြု၍ ဤသည်ကား ငါ၏ အမိတည်း၊ ဤသည်ကား ငါ့အမိ၏ အမိ ဘည်း စသည်ဖြင့် တခုစီ ချထားရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုယောကျ်း၏ အမိအဆက်ဆက်တို့သည် မကုန်မဆုံးနိုင်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ စင်စစ်သော်ကား ဤဇမ္ဗူဒီပ်ကျွန်း၌ ရှိသမျှ မြက် ထင်း သစ်ခက် သစ်ရွက်သည် ကုန်ဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏၊ ထို့ကို ဖြစ်ခြင်းသ ည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း—ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်၊ မသိမှ 'အဝိဇ္ဇာ' ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာတည်းဟူသော နှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရွေ့အစွန်းသည် မထင်နိုင်သောကြောင့်ပင် တည်း။ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှည်လျားကြာမြင့်သော နေညဉ့်ဘို့ပတ်လုံး ဆင်းရဲကို ခံစားရဘူးလှလေပြီ၊ ပြင်းထန်ခသော ဆင်းရဲ ကို ခံစားရဘူးလှလေပြီ၊ ပျက်စီးခြင်းကို ခံစားရဘူးလှလေပြီ၊ သင်းချိုင်းမြေပုံသည် တိုးပွါးလှလေပြီ၊ ရဟန်းတို့ ဤအလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်းဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ပထဝီသုတ်

၁၂၅။ သာဝတ္ထိပြည်၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်၊ မသိမှ 'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွား ကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရွေ့အစွန်းသည် မထင်၊ ရဟန်းဘို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်းသည် ဤမြေကြီးကို ဆီးစေ့မျှလောက် ဆီးစေ့မျှ လောက် မြေစိုင်ခဲလုံးကိုပြု၍ ဤသည်ကား ငါ၏ အဖဘည်း၊ ဤသည်ကား ငါ့အဖ၏ အဖိုးတည်း စသည်ဖြင့် တခုစီ ချထားရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုယောကျ်း၏ အဖအဆက်ဆက်ဘို့သည် မကုန်မဆုံး

နိုင်သည်သာ ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ စင်စစ်သော်ကား ဤမဟာပထဝီမြေကြီးသည် ကုန်ဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း—ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏အစကို မသိနိုင်၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖဲ့ခဲ့ချည်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြခဲကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်နိုင်သောကြောင့်တည်း။ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှည်လျားကြာမြင့်သော နေ့ညဉ့်တို့ပတ်လုံး ဆင်းရဲကို ခံစားရဘူးလှလေပြီ၊ ပြင်းထန်သော ဆင်းရဲကို ခံစားရဘူးလှလေပြီ၊ ပျက်စီးခြင်းကို ခံစားရဘူးလှလေပြီ၊ သင်းချိုင်းမြေပုံသည် တိုးပွါးလှလေပြီ၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့သျှင် အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၌ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ သင့်လှသည့် သာလျှင်တည်း၊ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း၊ လွတ်ခြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-အဿုသုတ်

၁၂၆။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းဘို့ ဤသံသရာ၏အစကို မသိနိုင်၊ မသိမှု'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖဲ့ခဲ့ချည်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွား ကျင်လည်ကြခဲကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်၊ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ ဤရှည်ဖွာသော အခွန့်ကာလ၌ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်စဉ် မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော သူတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ရခြင်းကြောင့်ရင်း ချစ်နှစ်သက်အပ်ရာသော သူတို့နှင့် ကွေကွင်းရခြင်းကြောင့်ရင်း မြည်တမ်းငိုကြွေးရကုန်သော သင်တို့၏ ယိုစီးသော မျက်ရည်ကြည်နှင့် မဟာသမုဒ္ဒရာလေးစင်ရသည် အဘယ်က ပိုလွန်များပြားသနည်း ဟု မေးတော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား ဤရှည်ဖွာသော အခွန့်ကာလ၌ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်စဉ် မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော သူတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ရခြင်းကြောင့်ရင်း ချစ်နှစ်သက်အပ်သော သူတို့နှင့် ကွေကွင်းရခြင်းကြောင့်ရင်း မြည်တမ်းငိုကြွေးရကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့၏ ယိုစီးသော မျက်ရည်ကြည်သည်သာလျှင် များလှ၏၊ မဟာသမုဒ္ဒရာလေးစင်းရေသည် မများလှပါဘုရား မြတ်စွာဘုရား ဟောတိုင်းသော အခြင်းအရာဖြင့် တရားတော်ကို အကျွန်ုပ်ဘို့ သိရပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကောင်းလေစွ ကောင်းလေစွ၊ ရဟန်းတို့ ဤရှည်စွာသော အခွန့်ကာလ၌ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်စဉ် မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော သူတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ရခြင်းကြောင့်ရင်း ချစ်နှစ်သက်အပ်သော သူတို့နှင့် ကွေကွင်းရခြင်းကြောင့်ရင်း မြည်တမ်းငိုကြွေးရကုန်သော သင်တို့၏ ယိုစီးသော မျက်ရည်ကြည်သည်သာလျှင် များလှပေ၏၊ မဟာသမုဒ္ဒရာလေးစင်းရေသည် မများလှဟု ဤသို့ဟောတိုင်းသော အခြင်းအရာဖြင့် တရားတော်ကို ကောင်းစွာသိကြကုန်၏၊ ရဟန်း ဘို့ ရှည်စွာသော နေ့ညဉ့်တို့ပတ်လုံး သင်တို့သည် အမိ၏သွေးခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားရဘူးပြီလေပြီ၊ ထို အမိ၏ သွေးခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားရကုန်သည်ဖြစ်၍ မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော သူတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ရခြင်းကြောင့်ရင်း ချစ်နှစ်သက်အပ်သော သူတို့နှင့် ကွေကွင်းရခြင်းကြောင့်ရင်း မြည်တမ်းငိုကြွေးရကုန်သော ထိုသင်တို့၏ ယိုစီးသော မျက်ရည်ကြည်သည် များလှလေပြီ၊

မဟာသမုဒ္ဒရာလေးစင်း ရောသည် မများလှပေ။ ရဟန်းတို့ ရှည်စွာသော နေ့ညဉ့် ဘို့ပတ်လုံး သင်တို့သည် အဖ၏ သေခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားရဘူးလှလေပြီ။ပ။ အစ်ကို၏ သေခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားရဘူးလှလေပြီ။ နှမ၏သေခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားရဘူးလှလေပြီ။ သား၏ သေခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားရဘူးလှလေပြီ။ သမီး၏သေခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားရဘူးလှလေပြီ။ ဆွေမျိုးတို့၏ ပျက်စီးခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားရဘူးလှလေပြီ။ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပျက်စီးခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားရဘူးလှလေပြီ။ ရဟန်းတို့ ရှည်စွာသော နေ့သဉ္ဇ်ဘို့ပတ်လုံး သင်တို့သည် ရောဂါနှိပ်စက်ပျက်စီးခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားရဘူးလှလေပြီ၊ ရောဂါနှိပ်စက်ပျက်စီးခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားရကုန်သည်ဖြစ်၍ မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော သူတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ရခြင်းကြောင့်ရင်း ချစ်နှစ်သက်အပ်သော သူတို့နှင့် ကွေကွင်းရခြင်းကြောင့်ရင်း မြည်တမ်းငိုကြွေးရကုန်သော ထိုသင်တို့၏ ယိုစီးသော မျက်ရည်ကြည်သည် များလှ၏၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ လေးစင်းရောသည် မများလှပေ။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း—ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကိုမသိနိုင်။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော သင်္ခါရဘို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ခီရသုတ်

၁၂၇။ သာ၀တ္ထိပြည်၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်၊ မသိမှု'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဤဘ၀မှ ထိုဘ၀ ထိုဘ၀မှ ဤဘ၀သို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တ၀ါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း။ ဤရှည်စွာသော ကာလ၌ ဤဘ၀မှ ထိုဘ၀ ထိုဘ၀မှ ဤဘ၀သို့ ပြေးသွား ကျင်လည်ကြရကုန်သော သင်တို့ သောက်စိုအပ်သော အမိနို့ရည်သည်သာလျှင် မြားလှ၏၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ လေးစင်းရောသည် အဘယ်က သာလွန်မြားပြားသနည်း ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ဤရှည်စွာသောကာလ၌ ဤဘ၀မှ ထိုဘ၀ ထိုဘ၀မှ ဤဘ၀သို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့ သောက်စိုအပ်သော အမိနို့ရည်သည်သာလျှင် မြားလှပါ၏၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ လေးစင်းရောသည် မများလှပါဟု မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသော အခြင်းအရာဖြင့် တရားတော်ကို အကျွန်ုပ်တို့ သိရပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကောင်းစွ ကောင်းစွ၊ ဤရှည်စွာသော ကာလ၌ ဤဘ၀မှ ထိုဘ၀ ထိုဘ၀မှ ဤဘ၀သို့ ပြေးသွား ကျင်လည်ကြရကုန်သော သင်တို့ သောက်စိုအပ်သော အမိနို့ရည်သည်သာလျှင် မြားလှ၏၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ လေးစင်းရောသည် မများလှပေဟု ငါဘုရား ဟောတိုင်းသော တရားတော်ကို ကောင်းစွာ သိအပ်၏၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း—ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏။)

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ပဗ္ဗတသုတ်

၁၂၈။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ရဟန်းတပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ကမ္ဘာသည် အဘယ်မျှလောက် ရှည်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း ကမ္ဘာသည် ရှည်လျားလှ၏၊ ထိုကမ္ဘာကို ဤမျှသော နှစ်တို့ဟူ၍၎င်း ဤမျှသော နှစ်အရာတို့ဟူ၍၎င်း ဤမျှသော နှစ်အထောင်တို့ဟူ၍၎င်း ဤမျှသော နှစ်အသိန်းတို့ဟူ၍၎င်း ရေတွက်ခြင်းငှါ မလွယ်ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ဥပမာကိုပြုခြင်းငှါ တော်ကောင်းပါ၏လောဟု လျှောက်ပြန်၏။ ရဟန်း တော်ကောင်း၏ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏၊ ရဟန်း ဥပမာသော်ကား မကဲ့မပြတ်သော အခေါင်းမရှိသော တခဲနက်ဖြစ်သော ကျောက်တောင်ကြီးသည် အလျားအားဖြင့် တယူဇနာ အနံအားဖြင့် တယူဇနာ အစောက်အားဖြင့် တယူဇနာရှိ၏၊ ထိုကျောက်တောင်ကြီးကို ယောကျ်ားသည် အနှစ်တရာ အနှစ်တရာ လွန်သောအခါ၌ ကာသိတိုင်းဖြစ် အဝတ်ဖြင့် တကြိမ်တကြိမ်သာ ပွတ်တိုက်ရာ၏၊ ရဟန်း ထိုကျောက်တောင်ကြီးသည် ဤလုံလဖြင့် လျင်စွာသာလျှင် ကုန်ခြင်းဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏၊ ကမ္ဘာသည် ကုန်ခြင်းဆုံးခြင်းသို့ မရောက်ရာ၊ ရဟန်းကမ္ဘာသည် ဤသို့ရှည်လျှသတည်း။ ရဟန်း ဤသို့ရှည်လျားလှသော ကမ္ဘာတို့၏ တခုသော ကမ္ဘာဟူ၍ မပြောဆိုအပ်၊ ကမ္ဘာတရာဟူ၍ မပြောဆိုအပ်၊ ကမ္ဘာတထောင်ဟူ၍ မပြောဆိုအပ်၊ ကမ္ဘာတသိန်းဟူ၍ မပြောဆိုအပ်၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း—ရဟန်း ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်၊ ရှေ့အစွန်းသည်။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော သံဒိဋ္ဌိရတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း၊ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်းဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၆-သာသပသုတ်

၁၂၉။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ရဟန်းတပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍။ပ။ တဒုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား၊ ကမ္ဘာသည် အဘယ်မျှလောက် ရှည်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်းကမ္ဘာသည် ရှည်လျားလှ၏၊ ထိုကမ္ဘာကို ဤမျှသော နှစ်တို့ဟူ၍၎င်း။ပ။ ဤမျှသော နှစ်အသိန်းတို့ဟူ၍၎င်း ရေတွက်ခြင်းငှါ မလွယ်ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ဥပမာပြုခြင်းငှါ တော်ကောင်းပါ၏လော ဟု လျှောက်ပြန်၏။ ရဟန်း တော်ကောင်း၏ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏၊ ရဟန်း ဥပမာသော်ကား အလျား တယူဇနာ အနံတယူဇနာ အစောက် တယူဇနာ ရှိသော မုန်ညင်းစေ့တို့ဖြင့် အစိုင်အခဲဖွဲ့လျက်ပြည့်သော သဲဖြင့်ပြီးသော မြို့သည် ရှိရာ၏၊ ယောကျ်ားသည် ထိုမြို့တွင်းရှိ မုန်ညင်းစေ့ပုံမှ အနှစ်တရာ အနှစ်တရာကို လွန်သောအခါ မုန်ညင်းစေ့ တစေ့စီ တစေ့စီ ထုတ်ယူရာ၏၊ ရဟန်း ထိုကြီးစွာသော မုန်ညင်းစေ့ အစုသည် ကုန်ခြင်းဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏ ကမ္ဘာသည် ကုန်ခြင်းဆုံးခြင်းသို့ မရောက်နိုင်ရာ။

ရဟန်း ကမ္ဘာသည် ဤသို့ မျှည်လှစ္စာ၏၊ ရဟန်း ဤသို့ ရှည်လျားလှသော ကမ္ဘာတို့၏ တနှုံသော ကမ္ဘာဟူ၍ မပြောဆိုအပ်၊ ကမ္ဘာတရာဟူ၍ မပြောဆိုအပ်၊ ကမ္ဘာတထောင်ဟူ၍ မပြောဆိုအပ်၊ ကမ္ဘာတသိန်းဟူ၍ မပြောဆိုအပ်၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း—ရဟန်း ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်းဟု (ဟောတော်မူ၏)

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-သဝဝကသုတ်

၁၃၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ၌မျှားစ့်ာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စ့ာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ တနှုံသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးလျှင်။ပ။ မြတ်စ့ာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား ရှေးဦး ကျော်လွန်ကုန်ပြီးသော ကမ္ဘာတို့သည် အဘယ်မျှလောက် မျှားပါကုန်သနည်း”ဟု လျှောက်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ရှေးဦးကျော်လွန်ပြီးသော ကမ္ဘာတို့သည် မျှားလှကုန်၏၊ ထိုလွန်ကုန်ပြီးသော ကမ္ဘာတို့ကို ဤမျှသော ကမ္ဘာတို့ဟု၍ဖြင်း ဤမျှသော ကမ္ဘာအရာတို့ဟု၍ဖြင်း ဤမျှသော ကမ္ဘာအထောင်တို့ဟု၍ဖြင်း ဤမျှသော ကမ္ဘာအသိန်းတို့ဟု၍ဖြင်း ရေတွက်ခြင်းငှါ မလွယ်ဟု မိန့်တော်မူ၏။။

အသျှင်ဘုရား ဥပမာပြုခြင်းငှါ တတ်ကောင်းပါ၏လောဟု လျှောက်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ တဘ်ကောင်း၏ဟု မြတ်စ့ာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အနှစ်တရာ အသက်တန်းရှိသည်ဖြစ်၍ အနှစ်တရာအသက်ရှည်ကုန်သော တပည့်‘သာဝက’လေးယောက်ဘို့သည် နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း ကမ္ဘာကပ်ပေါင်းတသိန်း ကမ္ဘာကပ်ပေါင်းတသိန်းကို အောက်မေ့ကုန်ရာ၏။ ထိုသို့အောက်မေ့စဉ် အနှစ်တရာအသက်တန်းရှိသည်ဖြစ်၍ အနှစ်တရာ အသက်ရှည်ကုန်သော ဤတပည့်‘သာဝက’လေးယောက်ဘို့သည် အနှစ်တရာကိုလွန်သောအခါ၌ သေခြင်းကို ပြုကုန်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုတပည့်‘သာဝက’လေးယောက်ဘို့သည် ကမ္ဘာတို့ကို ကုန်အောင် မအောက်မေ့နိုင်သည် သာတည်။ ရဟန်းဘို့ ရှေးဦး ကျော်လွန်ကုန်ပြီးသော ကမ္ဘာဘို့သည် ဤသို့မျှားလှကုန်၏၊ ထိုကမ္ဘာတို့ကို ဤမျှသော ကမ္ဘာတို့ဟု၍ဖြင်း ဤမျှသော ကမ္ဘာအရာတို့ဟု၍ဖြင်း ဤမျှသော ကမ္ဘာအထောင်တို့ဟု၍ဖြင်း ဤမျှသော ကမ္ဘာအသိန်းတို့ဟု၍ဖြင်း ရေတွက်ခြင်းငှါ မလွယ်ကုန်၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း—ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှသည် သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-ဂင်္ဂါသုတ်

၁၃၁။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီဘင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ပုဏ္ဏား တယောက်သည် မြတ်စ့ာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မြတ်စ့ာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို ပြီးလျှင်၊ တနှုံသောနေရာ၌ ထိုင်နေကာ မြတ်စ့ာဘုရားအား “အသျှင်ဂေါတမ ရှေးဦး ကျော်လွန်ကုန်ပြီးသော ကမ္ဘာတို့သည် အဘယ်မျှလောက် မျှားပြားပါသနည်း” ဟု

လျှောက်၏၊ ပဏ္ဍား ရွေးဦးကျော်လွန်ကုန်ပြီးသော ကမ္ဘာဘို့သည် များလှသည်သာတည်း၊ ထိုကမ္ဘာဘို့ကို ဤမျှသော ကမ္ဘာဘို့ဟူ၍၎င်း ဤမျှသော ကမ္ဘာအရာဝတ္ထုဟူ၍၎င်း ဤမျှသော ကမ္ဘာအထောင်တို့ဟူ၍၎င်း ဤမျှသော ကမ္ဘာအသံန်းတို့ဟူ၍၎င်း ရေတွက်ခြင်းငှါ မလွယ်ဟု မိန့်တော်မူ၏။။

အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာပြုခြင်းငှါ တော်ကောင်းပါ၏လောဟု လျှောက်၏။ ပဏ္ဍား ဥပမာပြုခြင်းငှါတော်ကောင်း၏ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏၊ ပဏ္ဍား ဥပမာသော်ကား ဤဂင်္ဂါမြစ်စီးရာမှ မဟာသမုဒ္ဒရာသို့ စီးဝင်ရာအရပ်တိုင်အောင် ထိုဒေကားဦး ဤမျှသော သဲတို့ပျံ၍၎င်း ဤမျှသော သဲအရာတို့ဟူ၍၎င်း ဤမျှသော သဲအထောင်တို့ဟူ၍၎င်း ဤမျှသော သဲအသံန်းတို့ဟူ၍၎င်း ရေတွက်ခြင်းငှါမလွယ်။ ပဏ္ဍား ရွေးဦးကျော်လွန်ကုန်ပြီးသော ကမ္ဘာတို့သည် ထိုသဲတို့ဆက်များလှသည်သာတည်း၊ ထိုကမ္ဘာတို့ကို ဤမျှသော ကမ္ဘာတို့ဟူ၍၎င်း ဤမျှသော ကမ္ဘာအရာတို့ဟူ၍၎င်း ဤမျှသော ကမ္ဘာအထောင်တို့ဟူ၍၎င်း ဤမျှသော ကမ္ဘာအသံန်းတို့ဟူ၍၎င်း ရေတွက်ခြင်းငှါ မလွယ်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း—ပဏ္ဍား ဤသံသရာ၏အစကို မသိနိုင်၊ မသိမှ 'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့မျည်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်နိုင်၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အထက်ကောင်းကင်သို့ ပစ်လွှတ်အပ်သော တောင်ဝှေးသည် တကြိမ်လည်း အရင်းဖြင့်ကျ၏၊ တကြိမ်လည်း အလယ်ဖြင့်ကျ၏၊ တကြိမ်လည်း အဖျားဖြင့်ကျ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် မသိမှ 'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်နိုင်၊ ပဏ္ဍား ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော သခါရတရားတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်ဘည်း၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း ဟု ဟောတော်မူ၏။။

ဤသို့ ဟောတော်မူသည်ရှိသော် ပဏ္ဍားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ "အသျှင်ဂေါတမ တရားတော်ဿည် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ တရားတော်သည် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏။။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထင်ဆုံး ဥပါသကာဟူ၍ မှတ်တော်မူပါလော့" ဟု (လျှောက်၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-ဒဏ္ဍသုတ်

၁၃၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏အစကို မသိနိုင်၊ မသိမူ 'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်နိုင်၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော် အထက်ကောင်းကင်သို့ ပစ်လွှတ်အပ်သော တောင်ဝှေးသည် တကြိမ်လည်း အရင်းဖြင့်ကျ၏၊ တကြိမ်လည်း အလယ်ဖြင့်ကျ၏၊ တကြိမ်လည်း အဖျားဖြင့်ကျ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် မသိမှ 'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည် ကြရကုန်

သော သတ္တဝါတို့သည် တကြိမ်လည်း ဤလောကမှ တပါးသော လောကသို့ ရောက်ကုန်၏၊ တကြိမ်လည်း တပါးသော လောကမှ ဤလောကသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထို့သို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း—ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏အစကို မသိနိုင်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာ လျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ပဥ္စလသုတ်

၁၃၃။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ရဟန်းတို့ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရားဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်။ ပ။ ရဟန်းတို့ တကမ္ဘာပတ်လုံး ပြေးသွားကျင်လည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်၏ ဤသို့မျှားစွာသော အရိုးဆက် အရိုးပုံ အရိုးစုသည် စုပေါင်းသိမ်းဆည်းအပ်သည်ဖြစ်၍ မပျောက်ပျက်ခဲ့မူ ဤဝေပုလ္လတောင်နှင့် အမျှ ဖြစ်ရာ၏၊ ထို့ကြောင့်ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း—ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏အစကို မသိနိုင်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာတည်းဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော်မူပြီး၍ ထို့မှနောက်၌ ဤဆိုလတ္တံ့သော ဂါထာတို့ကို ဟောတော်မူ၏—

တခုသော ကမ္ဘာကပ်၌ ဖြစ်သော တယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အရိုးစုသည် ဝေပုလ္လတောင်နှင့်တူမျှသော အစုအပုံဖြစ်ရာ၏ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

မဂဓတိုင်းသူတို့၏ တောင်တို့ဖြင့် ခြံရံအပ်သော ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ထိုဝေပုလ္လတောင်သည် ကြီး၏၊ ဤဝေပုလ္လတောင်ကို ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်၏ မြောက်ဘက်နံပါး၌ တည်၏ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဆင်းရဲ ဆင်းရဲ၏ဖြစ်ကြောင်း ဆင်းရဲမှလွတ်မြောက်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အာရိယမဂ်ဟူကုန်သော ဤအရိယသစ္စာတို့ကို ကောင်းသော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာမြင်သောအခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ခုနစ်ကြိမ် အတိုင်းအရှည် ကျင်လည်ရ၍ အလုံးစုံသော သံယောဇဉ်တို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုခြင်းသည် ဖြင့်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ပဌမဝဂ် ပြီး၏။

၂-ဒုတိယဝဂ် ၁-ဒုဂ္ဂတသုတ်

၁၃၄။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီဘင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ။ပ။ ရဟန်းတို့ သံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်၊ မသိမှု'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည်

တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖဲ့ချည်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်နိုင်။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲသော မကောင်းသော အသွင်ရှိသော အကြင်သတ္တဝါတို့ကို တွေ့မြင်ကုန်ရာ၏၊ ဤသို့ တွေ့မြင်ရာ၌ ငါတို့သည်လည်း ဤရှည်စွာသောကာလ၌ ဤသို့သဘောရှိသော ဆင်းရဲကို ခံစားရဘူးလှလေပြီဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်အပ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဒုလ္လဘ်လျှင် ဤအလုံးစုံသော သခင်္ဂါရတရားတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာတည်း၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာတည်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာတည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-သုခိတသုတ်

၁၄၅။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်။ပ။ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာသော တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့်ပြည့်စုံသော သူကို တွေ့မြင်ကုန်ရာ၏၊ ဤသို့ တွေ့မြင်ရာ၌ ငါတို့သည်လည်း ဤရှည်စွာသော ကာလ၌ ဤသို့သဘောရှိသော ချမ်းသာကို ခံစားရဘူးလှလေပြီဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ရောက်အပ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း— ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်၊ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာတည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-တိ သမတ္တသုတ်

၁၃၆။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ သုံးကျိပ်သော ပါဝေယျကတိုင်းသား ရဟန်းအားလုံးတို့သည် အရည်ကောင်မှတင်ဆောင် ပိဏ္ဍပါတ်ဧတင်ဆောင် ပံသုကူဧတင်ဆောင် တိစီဝရိက်ဧတင်ဆောင်တို့ ဖြစ်ကြကုန်လျက် အလုံးစုံပင် သံယောဇဉ် ရှိကြကုန်သေး၏၊ ထိုရဟန်းတို့အား ဤနေရာ၌ပင်လျှင် (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မစဲလမ်းမှု၍ အာသဝေါတရားတို့မှ စိတ်တို့ လွှတ်မြောက်ကုန်ရာသော အခြင်းအရာဖြင့် ငါသည် တရားဟောရမူကောင်းလေစ့” ဟု အကြံဖြစ်တော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ရဟန်းတို့ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရားဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်၊မသိမှ‘အဝိဇ္ဇာ’ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖဲ့ချည်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်

ကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်နိုင်၊ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ဤရှည်စ္ဆာသော ကာလ၌ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သင်တို့၏ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်အပ် ကုန်သည်ဖြစ်၍ ယိုစီးသောသွေးရည်ကြည်နှင့် မဟာသမုဒ္ဒရာလေးစင်း ရေသည် အဘယ်ကသာလွန်များပြားသနည်း ဟု မေးတော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား ဤရှည်စ္ဆာသော ကာလ၌ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့၏ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ယိုစီးသော သွေးညှီကြည်သည်သာလျှင် များလှပါ၏၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ လေးစင်းရေသည် မများလှပါဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသောတရားကို အကျွန်ုပ်တို့ သိပါကုန်၏ ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ကောင်းစွ ကောင်းစွ၊ ဤရှည်စ္ဆာသောကာလ၌ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သင်တို့၏ ဦ ခေါင်းကို ဖြတ်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ယိုစီးသော သွေးရည်ကြည်သည်သာလျှင် များလှ၏၊ မဟာသမုဒ္ဒရာလေးစင်းရေသည် မများလှဟု ငါဘုရားဟောတော်မူသော ဒုခြင်းဒုရာဖြင့် တရားကို ကောင်းစွာသိကြကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ရှည်စ္ဆာသော ညဉ့်ဝပ်လုံး နွားဖြစ်ကုန်ဦး နွားဖြစ်၍ ဦးခေါင်းဖြတ်ခံရသော ယိုစီးသော သွေးရည်ကြည်သည်သာလျှင် များလှ၏၊ မဟာသမုဒ္ဒရာလေးစင်းရေသည် မများလှခေျ။ပ။ ရဟန်း ဘို့ ရှည်စ္ဆာသောညဉ့်တို့ပ ်လုံး ကျဲဖြစ်ကုန်စဉ် ကျဲဖြစ်၍ ဦးခေါင်းဖြတ်ခံရသော သင်တို့၏ ယိုစီးသော သွေးရည်ကြည်သည်သာလျှင် များလှ၏၊ မဟာသမုဒ္ဒရာလေးစင်းရေသည် မများလှခေျ။ပ။ ရဟန်းဘို့ ရှည်စ္ဆာသော ညဉ့် ်ပတ်လုံး သိုးဖြစ်ကုန်စဉ် သိုးဖြစ်၍ ဦးခေါင်းဖြတ်ခံရသော သင်တို့၏။ပ။ ဆိ ်ဖြစ် ်နစဉ် ဆိတ်ဖြစ်၍ ဦးခေါင်းဖြတ်ခံရသော သင်တို့၏။ သမင်ဖြစ်ကုန်စဉ် သမင်ဖြစ်၍ ဦးခေါင်းဖြတ်ခံရသော သင်တို့၏။ ကြက်ဖြစ်ကုန်စဉ် ကြက်ဖြစ်၍ ဦးခေါင်းဖြတ်ခံရသော သင်တို့၏။ ဝက်ဖြစ်ကုန်စဉ် ဝက်ဖြစ်၍ ဦးခေါင်းဖြတ်ခံရသော သင်တို့၏။ ရဟန်းတို့ ရှည်စ္ဆာသော ညဉ့်တို့ပတ်လုံး ရွာကိုဖျက်ဆီးတတ်ကုန်သော ခိုးသူဖြစ်စဉ် ရွာကိုဖျက်ဆီးတတ်ကုန်သော ခိုးသူဟူ၍ ဖမ်းပြီးလျှင် ဦးခေါင်းဖြတ်ခံရသော သင်တို့၏ ယိုစီးသော သွေးရည်ကြည်သည်။ ရဟန်းတို့ ရှည်စ္ဆာသော ညဉ့်တို့ပတ်လုံး လမ်းခရိုးဦ လုယက်တတ်ကုန်သော ခိုးသူတို့ဟု၍ ဖမ်းပြီးလျှင် ဦးခေါင်းဖြတ်ခံရသော သင်တို့၏ ယိုစီးကုန်သော သွေးရည်ကြည်သည်။ ရဟန်းတို့ ရှည်စ္ဆာသော ညဉ့်တို့ပတ်လုံး သူတပါး၏ မယားကို ခိုးတတ်သော ခိုးသူတို့ဟူ၍ ဖမ်းပြီးလျှင် ဦးခေါင်း ဖြတ်ခံရသော သင်တို့၏ ယိုစီးသော သွေးရည်ကြည်သည် များလှ၏၊ မဟာသမုဒ္ဒရာလေးစင်းရေသည် မများလှခေျ၊ ထိသို့ဖြင့်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှသည်သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ တရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်လိုဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏။ ဤဝို့ ဤဂါထာမဖက် စုဏ္ဏိယသင်္သက် တရားတော်ကို ဟောတော်မူသည်ရှိသော် ပါဝေယျကတိုင်းသား ရဟန်းသုံးကျိပ်တို့အား တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမူ၍ စိတ်တို့သည် အာသဝေါတရားတို့မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-မာတုသုတ်

၁၃၇။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤရှည်စ္ဆာသော ကာလ၌ သင်တို့၏ အမိမဖြစ်ဘူးသော သတ္တဝါကို ရလွယ်သည်မဟုတ်၊

ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း— ရဟန်းတို့ကျွဲသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ပိတုသုတ်

၁၃၈။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ကျွဲသံသရာ၏ အစကို မသိနိုင်။ပ။ ရဟန်းတို့ အဖ မြစ်ဘူးသော သတ္တဝါကို ရလွယ်သည် မဟုတ်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-ဘာတုသုတ်

၁၃၉။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့၏ ညီအစ်ကို မဖြစ်ဘူးသော သတ္တဝါကို ရလွယ်သည် မဟုတ်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ဘဂိနီသုတ

၁၄၀။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့၏ ညီမ နှမ အစ်မ မဖြစ်ဘူးသော သတ္တဝါကို ရလွယ်သည် မဟုတ်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-ပုတ္တသုတ်

၁၄၁ ။သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့၏ သား မဖြစ်ဘူးသော သတ္တဝါကို ရလွယ်သည် မဟုတ်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာလျှင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-ဓီတုသုတ်

၁၄၂။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ကျွဲသံသရာ၏အစကို မသိနိုင်၊ အဝိဇ္ဇာဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ခြည်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ကျွဲဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ကျွဲဘဝသို့ ပြေးသွား ကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တဝါဝို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်နိုင်။ ရဟန်းတို့ ကျွဲရှည်စွာသော ကာလ၌ သမီးမဖြစ်ဘူးသော သတ္တဝါကို ရလွယ်သည် မဟုတ်၊ ထိုသို့

ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း—ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏အစကို မသိနိုင်၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ခုည်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်နိုင်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရှည်စ္ဓာသော ညဉ့်တို့ပတ်လုံး သင်တို့သည် ဆင်းရဲကို ခံစားရဘူးလှလေပြီ၊ ပြင်းထန်သော ဆင်းရဲ၊ ဒုက္ခ ခံစားရဘူးလှလေပြီ၊ ပျက်စီးခြင်းကို ခံစားရဘူးလှလေပြီ၊ သင်းချိုင်းမြေပုံသည် တိုးပွါးလှလေပြီ၊ ရဟန်းတို့ ဤ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားဘို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာတည်း၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာတည်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာတည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဝေပုလ္လပဗ္ဗတသုတ်

၁၄၃။ အခါတပါးဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ရဟန်းတို့ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရားဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ ဤသံသရာ၏အစကို မသိနိုင်၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ဖြင့် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည် တဏှာနှောင်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ခုည်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်နိုင်၊ ရဟန်းတို့ ရှေးဦးဖြစ်ဘူးသည်ကား ဤဝေပုလ္လတောင်၏ အမည်သည် ပါစီနဝံသတောင်ဟူ၍ သာလျှင် ထင်ရှား၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုစဉ်အခါဌ် လူတို့၏ အမည်သည် တိဝရဟူ၍ သာလျှင် ထင်ရှား၏။ ရဟန်းတို့ တိဝရအမည်ရှိသော လူတို့အား အနှစ်ဆယ်သောင်းတို့ပတ်လုံး အသက်တန်း ပမာဏသည် ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ တိဝရမည်သော လူတို့သည် ပါစီနဝံသတောင်ကို လေးရက်ဖြင့် တက်ရကုန်၏၊ လေးရက်ဖြင့် ဆင်းရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ပုဗ္ဗေဟအထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ကကုသန် မြတ်စွာဘုရားသည် လောကဌ် ပွင့်တော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ပုဗ္ဗေဟအထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ကကုသန် မြတ်စွာဘုရား၏ ဝိမုရ သဠဳဝ အမည်ရှိသော ကောင်းမြတ်သော တပည့်အစုံသည် ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ရှုကြကုန်လော့၊ ဤဝေပုလ္လတောင်၏ ထိုပါစီနဝံသဟူသော အမည်သည်လည်း ကဲ့ယ်ပျောက်လေပြီ၊ ထိုလူတို့သည်လည်း သေကုန်ပြီ၊ ထိုကကုသန်မြတ်စွာဘုရားသာည်လည်း ပရိနိဗ္ဗာန် ပြတော်မူလေပြီ၊ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတရားတို့သည် ဤသို့လျှင် မခြဲကြကုန်၊ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတရားတို့သည် ဤသို့လျှင် သာယာဖွယ်မရှိသဖြင့် သက်သာရာ မရှုကုန်၊ ရဟန်းတို့ ဤအလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားတို့ဌ် ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သာည်သာတည်း၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာတည်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာတည်း။

ရဟန်းတို့ ရှေးဦး ဖြစ်ဘူးသည်ကား ဤဝေပုလ္လတောင်၏ အမည်သည် ဝက်ကတောင်ဟူ၍ သာလျှင် ထင်ရှား၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုစဉ်အခါဌ် လူတို့၏အမည်သည် ရောဟိတဿဟူ၍ သာလျှင်

ထင်ရှား၏၊ ရဟန်းတို့ ရောဟိတဿမည်သော လူတို့အား အနှစ်သုံးသောင်းတို့ပတ်လုံး အသက်တမ်းပမာဏသည် ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ရောဟိတဿမည်သော လူတို့သည် ဝက်ကတောင်ကို သုံးရက်ဖြင့် တက်ရကုန်၏၊ သုံးရက်ဖြင့် ဆင်းရကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ(အလုံးစုံသော တရားတို့ကို)ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ကောဏ္ဍာဂုံ မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ကောဏ္ဍာဂုံမြတ်စွာဘုရား၏ ဘိယျောသ ဥတ္တရအမည်ရှိသော ကောင်းမြတ်သော တပည့်အစုံသည် ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ရှုကြကုန်လော့၊ ဤဝေပုလ္လတောင်၏ ထိုဝဂ်ကဟူသော အမည်သည်လည်း ကွယ်ပျောက်လေပြီ၊ ထိုလူတို့သည်လည်း သေကုန်ပြီ၊ ထိုကောဏ္ဍာဂုံမြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလေပြီ၊ ရဟန်းတို့ သခ်ၤါရတရားတို့သည် ဤသို့လျှင် မမြဲကြကုန်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာတည်း။

ရဟန်းတို့ ရှေးဦး ဖြစ်ဘူးသည်ကား ဤ ဝေပုလ္လတောင်၏ အမည်သည် သုပဿ ဟူ၍သာလျှင် ထင်ရှား၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုစဉ်အခါ၌ လူတို့၏ အမည်သည် သုပ္ပိယဟူ၍ သာလျှင် ထင်ရှား၏၊ ရဟန်းတို့ သုပ္ပိယမည်သာ လူတို့အား အနှစ်နှစ်သောင်းတို့ပတ်လုံး အသက်တမ်းပမာဏသည် ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ သုပ္ပိယမည်သော လူတို့သည် သုပဿတောင်ကို နှစ်ရက်ဖြင့် တက်ရကုန်၏၊ နှစ်ရက်ဖြင့် ဆင်းရကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ပူဇော်အထူးတို့ ခံတော်မူထိုက်သော ကဿပမြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ (အလုံးစုံသော တရားတို့ ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ကဿပမြတ်စွာဘုရား၏ တိဿ ဘာရဒ္ဒဇအမည်ရှိသော ကောင်းမြတ်သော တပည့်အစုံသည် ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ရှုကြကုန်လော့၊ ဤဝေပုလ္လဟောင်၏ ထိုသုပဿဟူသော အမည်သည်လည်း ကွယ်ပျောက်လေပြီ၊ ထိုလူတို့သည်လည်း သေကုန်ပြီ၊ ထိုကဿပမြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူလေပြီ၊ ရဟန်းတို့ သခ်ၤါရတရားတို့သည် ဤသို့လျှင် မမြဲကြကုန်၊ ရဟန်းတို့ သခ်ၤါရတရားတို့သည် ဤသို့လျှင် မခိုင်ခံ့ကြကုန်။ပ။ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာတည်း။

ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ကား ဤဝေပုလ္လတောင်၏ အမည်သည် ဝေပုလ္လဟူ၍သာလျှင် ထင်ရှား၏၊ ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ကား ဤလူတို့၏ အမည်သည် မာဂဓကဟူ၍ သာလျှင် ထင်ရှား၏၊ ရဟန်းတို့ မာဂဓကမည်သောလူတို့၏ အသက်တမ်းပမာဏသည် နည်း၏၊ တို၏၊ လျင်မြန်၏၊ ကြာမြင့်စွာ အသက်ရှည်သောသူသည် အနှစ်တရာသော်၎င်း အနှစ်တရာထက် အနည်းငယ်လွန်၍ သော်၎င်း ရှည်နိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ မာဂဓကမည်သော လူတို့သည် ဝေပုလ္လတောင်ကို တမဟုတ်ခြင်းဖြင့် တက်နိုင်ကုန်၏၊ တမုဟုတ်ခြင်းဖြင့် ဆင်းနိုင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ကား (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ငါဘုရားသည် လောက၌ ထင်ရှားပြင့်တော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ငါဘုရား၏ သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်အမည်ရှိသော ကောင်းမြတ်သော တပည့်အစုံသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤဝေပုလ္လတောင်၏ ဝေပုလ္လဟူသော အမည်သည်လည်း ကွယ်ပျောက်လတ္တံ့၊ ဤလူတို့သည်လည်း သေကုန်လတ္တံ့၊ ငါဘုရားသည်လည်း ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့၊ ထိုအခါသည် ဖြစ်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ သခ်ၤါရတရားတို့သည် ဤသို့လျှင် မမြဲကြကုန်၊ ရဟန်းတို့ သခ်ၤါရတရားတို့သည် ဤသို့လျှင် မခိုင်ခံ့ကြကုန်၊ ရဟန်းတို့ သခ်ၤါရတရားတို့သည် ဤသို့လျှင် သာယာဖွယ် မရှိသဖြင့် သက်သာရာ မရကြကုန်၊ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော သခ်ၤါရတရားတို့၌ အလွန်လျှင် ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာတည်း၊တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ သင့်လှတော့သည်သာတည်း၊လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ

သင့်လျှတော့သည်သာတည်း ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဧဏ္ဍိယ စကားပြေဘုရားကို မိန့်တော်မူပြီး၍ ထိုမှနောက်၌ ဤဂါထာကို မိန့်တော်မူ၏—

တိ၀ရမည်သော လူတို့၏လက်ထက်၌ ဤတောင်သည် ပါစီနဝံသအမည်ရှိ၏၊ ရောဟိတဿ အမည်ရှိသော လူတို့၏လက်ထက်၌ ဤတောင်သည် ဝက်ကအမည်ရှိ၏၊ သုပ္ပိယအမည် ရှိသော လူတို့၏လက်ထက်၌ ဤတောင်သည် သုပဿအမည်ရှိ၏၊ မာဃကေမည်သော လူတို့၏ လက်ထက်၌ ဤတောင်သည် ဝေပုလ္လအမည်ရှိ၏။

သခ်ါရတရားတို့သည် အမြဲမရှိကြကုန်၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိကုန်၏၊ ဖြစ်ပြီး၍ ချုပ်ကုန်၏၊ ထိုသခ်ါရတရားတို့၏ ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သည်ကား ချမ်းသာ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ဒုတိယ၀ဂ် ပြီး၏။

အနမတဂ္ဂသံယုတ် ပြီး၏။

၅-ကသိုပသိမ်ယုတ်

၁-သန္တိဋ္ဌသုတ်

၁၄၄။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤကသိုပသည် ရတတ်သမျှသော သင်္ဃန်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ရတတ်သမျှသော သင်္ဃန်းဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏၊ သင်္ဃန်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မလျောက်ပတ်သော ရှာမှီးခြင်းသို့လည်း မရောက်၊ သင်္ဃန်းကို မရသော်လည်း မတောင့်တ၊ သင်္ဃန်းကို ရ၍လည်း မမက်မော မတွေဝေ၊ တဏှာဖြင့် မလှမ်းမိုး၊ အပြစ်ကိုရှုလျက် ထွက်မြောက်ကြောင်း ပညာရှိသည် ဖြစ်၍ သုံးဆောင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤကသိုပသည် ရတတ်သမျှသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ရတတ်သမျှသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဆွမ်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မလျောက်ပတ်သော ရှာမှီးခြင်းသို့လည်း မရောက်၊ ဆွမ်းကို မရသော်လည်း မတောင့်တ၊ ဆွမ်းကို ရ၍လည်း မမက်မော မတွေဝေ၊ တဏှာဖြင့် မလှမ်းမိုး၊ အပြစ်ကိုရှုလျက် ထွက်မြောက်ကြောင်း ပညာရှိသည် ဖြစ်၍ သုံးဆောင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤကသိုပသည် ရတတ်သမျှသော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာဖြင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ရတတ်သမျှသော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏၊ ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မလျောက်ပတ်သော ရှာမှီးခြင်းသို့လည်း မရောက်၊ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို မရသော်လည်း မတောင့်တ၊ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို ရ၍လည်း မမက်မော မတွေဝေ၊ တဏှာဖြင့် မလှမ်းမိုး၊ အပြစ်ကို ရှုလျက် ထွက်မြောက်ကြောင်း ပညာရှိသည် ဖြစ်၍ သုံးဆောင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤကသိုပသည် ရတတ်သမျှသော သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်ဖြင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ရတတ်သမျှသော သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏၊ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မလျောက်ပတ်သော ရှာမှီးခြင်းသို့လည်း မရောက်၊ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ကို မရ၍လည်း မတောင့်တ၊ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ကိုရ၍လည်း မမက်မော မတွေဝေ၊ တဏှာဖြင့် မလှမ်းမိုး၊ အပြစ်ကိုရှုလျက် ထွက်မြောက်ကြောင်း ပညာရှိသည် ဖြစ်၍ သုံးဆောင်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ ဤသို့ ကျင့်ရမည်၊ ရတတ်သမျှသော သင်္ဃန်းဖြင့် ရောင့်ရဲကုန်အံ့၊ ရတတ်သမျှသော သင်္ဃန်းဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ပြောဆိုချီးမွမ်းလေ့ ရှိကုန်အံ့၊ သင်္ဃန်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မလျောက်ပတ်သော ရှာမှီးခြင်းသို့လည်း မရောက်ကုန်အံ့၊ သင်္ဃန်းကို မရသော်လည်း မတောင့်တကုန်အံ့၊ သင်္ဃန်းကို ရ၍လည်း မမက်မော မတွေဝေ တဏှာဖြင့် မလှမ်းမိုး၊ အပြစ်ကိုရှုလျက်ထွက်မြောက်ကြောင်းပညာရှိသည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်ကုန်အံ့။ [ဤအတူ အလုံးစုံကို ပြုအပ်၏]။

ရတတ်သမျှသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲကုန်အံ့။ပ။ ရတတ်သမျှသော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာဖြင့် ရောင့်ရဲကုန်အံ့။ပ။ ရတတ်သမျှသော သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်ဖြင့် ရောင့်ရဲ

ကုန်အံ့၊ ရတတ်သမျှသော သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ပြောဆိုကုန်အံ့၊ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မလျော်ကပ်တတ်သော ရှာမှီးခြင်းသို့လည်း မရောက်ကုန်အံ့၊သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ကို ရ၍လည်း မမက်မော မတွေဝေ တာဏှာဖြင့် မလွှမ်းမိုး၊အပြစ်ကို နှုတ်ဆက်ထွက်မြောက်ကြောင်း ပညာရှိသည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်ကုန်အံ့ဟု ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့သည် ကျင့်ကြရာ၏၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ကဿပ (ဥပမာ)ဖြင့်ငင်း ကဿပနှင့်တူသော မထေရ် ဥပမာဖြင့်ငင်း ငါဘုရား ဆုံးမအံ့၊ ဆုံးမအပ်ကုန်သော သင်တို့သည် မချွတ်မယွင်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ကျင့်အပ်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-အနောတ္တပ္ပိသုတ်

၁၄၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ အသျှင်မဟာကဿပသည်ရင်း အသျှင်သာရိပုတြာသည်ရင်း ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်တော၌ နေကုန်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ညချမ်းအခါ တပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထလျက် အသျှင်မဟာကဿပထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာကဿပနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်မဟာကဿပအား ဤစကားကို ဆို၏—"ငါ့သျှင်ကဿပ ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းမရှိသူ ကြောက်လန့်ခြင်းမရှိသူသည် သစ္စာလေးပါးကို သင်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ငြိမ်းအေးခြင်းငှါ မထိုက်၊ ယောဂ၏ ကုန်ရာ အတုမရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်းငှါ မထိုက်၊ ပြင်းစွာ အားထုတ်သူ ကြောက်လန့်ခြင်း ရှိသူသည်သာ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါ ထိုက်၏၊ ငြိမ်းအေးခြင်းငှါ ထိုက်၏၊ ယောဂ၏ ကုန်ရာ အတုမရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်းငှါ ထိုက်၏"ဟု ဆို၏။

ငါ့သျှင် အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်း မရှိသူ ကြောက်လန့်ခြင်း မရှိသူသည် သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါ မထိုက်သနည်း၊ ငြိမ်းအေးခြင်းငှါ မထိုက်သနည်း၊ ယောဂ၏ကုန်ရာ အတုမရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်းငှါ မထိုက်သနည်း။ ငါ့သျှင် အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် ပြင်းစွာ အားထုတ်သူ ကြောက်လန့်ခြင်းရှိသူသည် သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါ ထိုက်သနည်း၊ ငြိမ်းခြင်းငှါ ထိုက်သနည်း၊ ယောဂ၏ကုန်ရာ အတုမရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်းငှါ ထိုက်သနည်း။ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ငါအား မဖြစ်ကုန်သေးသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏ ဟု ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို မပြု၊ ငါ့အား ဖြစ်ပြီးကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို မပယ်အပ်ကုန်သည် ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏ ဟု ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို မပြု၊ ငါ့အား မဖြစ်ကုန်သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ မဖြစ်ခဲ့ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏ဟု ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကိုမပြု၊ ငါ့အား ဖြစ်ပြီးကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့ ချုပ်ပျောက်ကုန်သည် ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏ဟု ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို မပြု၊ ငါ့သျှင် ဤသို့လျှင် ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်း မရှိသူ ဖြစ်၏။

ငါ့သျှင် အဘယ်သို့လျှင် ကြောက်လန့်ခြင်း မရှိသူဖြစ်သနည်း၊ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ငါ့အား မဖြစ်ကုန်သေးသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏ ဟု မကြောက်လန့်၊ ငါ့အား ဖြစ်ပြီးကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားဘို့ကို မပယ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏ ဟု မကြောက်လန့်၊ ငါ့အား မဖြစ်ကုန်သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ မဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏ ဟု မကြောက်လန့်၊ ငါ့အား ဖြစ်ပြီးကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့ ချုပ်ပျောက်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏ဟု မကြောက်လန့်၊ ငါ့သျှင် ဤသို့လျှင် ကြောက်လန့်ခြင်းမရှိသူ ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့လျှင် ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းမရှိသူ ကြောက်လန့်ခြင်းမရှိသောသူသည် သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါ မထိုက်၊ ငြိမ်းအေးခြင်းငှါ မထိုက်၊ ယောဂ၏ကုန်ရာ အတုမရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်းငှါ မထိုက်။

ငါ့သျှင် အဘယ်သို့လျှင် ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းရှိသူဖြစ်သနည်း၊ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ငါ့အား မဖြစ်ကုန်သေးသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏ဟု ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို ပြု၏၊ ငါ့အား ဖြစ်ပြီးကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို မပယ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏ဟု ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို ပြု၏၊ ငါ့အား မဖြစ်ကုန်သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့သည်။ပ။ ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို ပြု၏၊ ငါ့သျှင် ဤသို့လျှင် ပြင်းစွာအားထုတ်ခြင်းရှိသူဖြစ်၏။

ငါ့သျှင် အဘယ်သို့လျှင် ကြောက်လန့်ခြင်း ရှိသူဖြစ်သနည်း၊ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ငါ့အား မဖြစ်ကုန်သေးသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏ဟု ကြောက်လန့်၏၊ ငါ့အား ဖြစ်ပြီးကုန်သော ယုတ်ညံ့သောအကုသိုလ်တရားတို့ကို မပယ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏ ဟု ကြောက်လန့်၏၊ ငါ့အား မဖြစ်ကုန်သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ မဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏ဟု ကြောက်လန့်၏၊ ငါ့အား ဖြစ်ကုန်ပြီးသော ကုသိုလ်တရားတို့ ချုပ်ပျောက်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏ဟု ကြောက်လန့်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့လျှင် ကြောက်လန့်ခြင်း ရှိသူ ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့လျှင် ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းရှိသူ ကြောက်လန့်ခြင်း ရှိသူသည် သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါ ထိုက်၏၊ ငြိမ်းအေးခြင်းငှါ ထိုက်၏၊ အတုမရှိသော ယောဂ၏ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်းငှါ ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-စန္ဒူပမသုတ်

ဥဒ္ဒါ။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ လန္ခင့်တူစွာ ကိုယ်စိတ်ကို ထိန်းချုပ်၍သာလျှင် အချင်းခပ်သိမ်း ညွှတ်သည်ပမာ ဖြစ်ကုန်လျက် ဒါယကာတို့၌ (ကိုယ်နှုတ်စိတ်တို့ ဖြင့်) ကြမ်းကြုတ်မှု မရှိကုန်ပဲ ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် ရေတွင်းဟောင်းကိုဌင်း မညီညွတ်သော တောင်ကိုဌင်း မြင်ကမ်းပါးပြတ်ကိုဌင်း ကြည့်သည်ရှိသော် ကိုယ်စိတ်ကို ထိန်းချုပ်၍သာလျှင် ကြည့်ရာသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤဥပမာအတူ

လနှင့်တူစွာ ကိုယ်စိတ်ကို ထိန်းချုပ်၍သာလျှင် အချင်းခပ်သိမ်း ဉာဏ်သည်ပမာ ဖြစ်ကုန်လျက် (ကိုယ်နှုတ်စိတ်တို့ဖြင့်) ကြမ်းကြုတ်မှု မရှိကုန်ပဲ ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ ကဿပသည် လနှင့်တူစွာ ကိုယ်စိတ်ကို ထိန်းချုပ်၍သာလျှင် အချင်းခပ်သိမ်း ဉာဏ်သည်ပမာ ဖြစ်၍ ဒါယကာတို့၌ (ကိုယ်နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့်) ကြမ်းကြုတ်မှုမရှိပဲ ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ အောက်မေ့ကြကုန်သနည်း၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသော ရဟန်းသည် ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်ခြင်းငှါ ထိုက်သနည်းဟု မိန့်တော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရား တရားတော်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် အရင်းမူလရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား သာလျှင် ထုတ်ဆောင်သူရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် မှီရာ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ဟောတော်မူအပ်သော ဤတရား၏အနက်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ဉာဏ်၌သာလျှင် ထင်ပါစေလော့၊ မြတ်စွာဘုရား၏(စကားတော်ကို)ကြားနာရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားရပါကုန်လတ္တံ့ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းကင်၌ လက်ကို ဝှေ့ယမ်းတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဝှေ့ယမ်းအပ်သော ဤလက်သည် ကောင်းကင်၌ မငြိကပ် မစွဲလမ်း မဖွဲ့ရှက်သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်သော တစုံတယောက်သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် "လောဘကို အလိုရှိသော သူတို့သည် လောဘရစေကုန်သတည်း၊ ကောင်းမှုကို အလိုရှိသောသူတို့သည် ကောင်းမှုကို ပြုစေကုန်သတည်း"ဟု ဒါယကာတို့၌ မငြိကပ် မစွဲလမ်း မဖွဲ့ရှက်ပဲမိမိလောဘရခြင်းဖြင့် ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသကဲ့သို့ ဤအတူ သူတပါးတို့ လောဘရခြင်းဖြင့် ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းသည် ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်ခြင်းငှါ ထိုက်၏။

ရဟန်းတို့ ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်သော ကဿပ၏ စိတ်သည် "လောဘကို အလိုရှိကုန်သော သူတို့သည် လောဘရစေကုန်သတည်း၊ ကောင်းမှုကို အလိုရှိကုန်သော သူတို့သည် ကောင်းမှုတို့ကို ပြုကြစေကုန်သတည်း"ဟု ဒါယကာတို့၌ မငြိကပ် မစွဲလမ်း မဖွဲ့ရှက်ပဲ မိမိလောဘရခြင်းဖြင့် ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသကဲ့သို့ ဤအတူ သူတပါးတို့၏ လောဘရခြင်းဖြင့် ဝမ်းမြောက် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသော ရဟန်း၏ တရားဟောခြင်းသည် မစင်ကြယ်သနည်း၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသော ရဟန်း၏တရားဟောခြင်းသည် စင်ကြယ်သနည်းဟု မိန့်တော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် အရင်းမူလရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် ထုတ်ဆောင်သူရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် မှီရာရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ ဟောတော်မူအပ်သော ဤတရား၏အနက်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ဉာဏ်၌သာလျှင် ထင်ပါစေလော့၊ မြတ်စွာဘုရား၏(စကားတော်ကို) ကြားနာရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားရပါကုန်လတ္တံ့ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရား ကောင်းပါပြီဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်လျှောက်ကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ မည်သည့်ရဟန်းမဆို "ငါ၏တရားကို နာကြားကြကုန်မူ နာကြားပြီး၍လည်း ကြည်ညိုကြကုန်မူ ကြည်ညိုကုန်သည်ဖြစ်၍ ငါ့အား ကြည်ညိုသော အခြင်းအရာကို ပြုကြကုန်မူ

ကောင်းလေစ့” ဟု ဤသို့ စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သူတပါးတို့အား တရားဟော၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ရဟန်း၏တရားဟောခြင်းသည် မစင်ကြယ်။

မည်သည့်ရဟန်းမဆို “မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားသော တရားတော်သည် ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော်ပါပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်အပ်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးတတ်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ လာလှည့် ရှုလည့်ဟု ပြထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ မိမိ၏ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ (အရိယာ)ပညာရှိဘို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်ငှ သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း ဟု နှလုံးသွင်း၍ ငါ၏ တရားကို နာကြားကြကုန်မူ နာကြားပြီး၍လည်း တရားကို သိကြပါကုန်မူ သိပြီး၍ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော အကျိုးငှါ ကျင့်ကြကုန်မူ ကောင်းလေစ့”ဟု ဤသို့ စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သူတပါးတို့အား တရားဟော၏၊ ဤသို့ တရား၏ ကောင်းသော တရား၏ အဖြစ်ကို စဉ်း၍ သူတပါးတို့အား တရားဟော၏၊ သနားကြင်နာခြင်းကို စဉ်း၍ အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ သူတပါးတို့အား တရားဟော၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ရဟန်း၏ တရားဟောခြင်းသည် စင်ကြယ်၏။

ရဟန်းတို့ ကဿပသည် “မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားသော တရားတော်သည် ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော်ပါပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်အပ်သော တရားတော်ပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးတတ်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ လာလှည့်ရှုလှည့်ဟု ပြထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ မိမိ၏ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော်ပေတည်း၊ (အရိယာ) ပညာရှိဘို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်ငှ သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်းဟု နှလုံးသွင်း၍ ငါဟောသော တရားကို နာကြားကြကုန်မူ နာကြားပြီး၍လည်း တရားကို သိကြပါကုန်မူ သိပြီး၍ လည်း အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော အကျိုးငှါ ကျင့်ကြပါကုန်မူ ကောင်းလေစ့” ဟု ဤသို့ စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သူတပါးတို့အား တရား ဟော၏၊တရားတော်၏ ကောင်းသော တရားအဖြစ်ကို စဉ်း၍ သူတပါးတို့အား တရား ဟော၏၊ သနား ကြင်နာခြင်းကို စဉ်း၍ အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ သူတပါးတို့အား တရား ဟော၏၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ကဿပကိုသော်၎င်း ကဿပနှင့်တူသော မထေရ်ကိုသော်၎င်း(ဥပမာထား၍)ငါဘုရားဆုံးမအံ့၊ ဆုံးမအပ်ကုန်သော သင်တို့သည် မချွတ်မယွင်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ကျင့်အပ်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ကုလူပကသုတ်

၁၄၇။ သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသော ရဟန်းသည် ဒါယကာသို့ ချဉ်းကပ်သော ကုလူပက ရဟန်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်သနည်း၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသော ရဟန်းသည် ဒါယကာသို့ ချဉ်းကပ်သော ကုလူပက ရဟန်းဖြစ်ခြင်းငှါ မထိုက်သနည်း၊ အသျှင်ဘုရား တရားတော်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား သာလျှင် အရင်းမူလရှိပါကုန်၏။ပ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ မည်သည့်ရဟန်းမဆို “ငါ့အား ပေးလှူပါစေကုန်၊ မပေးလှူ မဖြစ်ပါစေကုန်လင့်၊ ငါ့အား မျှားစွာသာလျှင် ပေးလှူပါစေကုန်၊ အနည်းငယ်မျှကို မပေးလှူပါစေကုန်လင့်၊

ငါ့အား မွန်မြတ်သည်ကိုသာလျှင် ပေးလှူပါစေကုန်၊ ကြမ်းထမ်းသည်ကို မပေးလှူပါစေကုန်လင့်၊ ငါ့အား လျင်မြန်စွာသာလျှင် ပေးလှူပါစေကုန်၊ နှေးကွေးစွာ မပေးလှူပါစေကုန်လင့်၊ ငါ့အား ရှိသေစွာသာလျှင် ပေးလှူပါစေကုန်၊ မရိုမသေ မပေးလှူပါစေကုန်လင့်”ဟု ဤသို့သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်၏၊ရဟန်းတို့ ဤသို့ စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်သော ထိုရဟန်းအား အကယ်၍ မပေးလှူကုန်သည် ဖြစ်အံ့၊ထိုမပေးလှူခြင်းကြောင့် ရဟန်းသည် အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ယင်းသို့ ဖြစ်ခြင်းအကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို ခံစားရ၏။ အနည်းငယ်ကို ပေးလှူကုန်၏၊ အများကို မပေးလှူကုန်။ပ။ ကြမ်းထမ်းသည်ကို ပေးလှူကုန်၏၊ မွန်မြတ်သည်ကို မပေးလှူကုန်၊ နှေးကွေးစွာ ပေးလှူကုန်၏၊ လျင်မြန်စွာ မပေးလှူကုန်၊ ထိုမပေးလှူခြင်းကြောင့် ရဟန်းသည် အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ယင်းသို့ ဖြစ်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို ခံစားရ၏။ မရိုမသေ ပေးလှူကုန်၏၊ ရိုသေစွာ မပေးလှူကုန်၊ ယင်းသို့ ပေးလှူခြင်းကြောင့် ရဟန်းသည် အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ယင်းသို့ ဖြစ်ခြင်းအကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို ခံစားရ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းသည် ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်သော ကုလူပက ရဟန်းဖြစ်ခြင်းငှါ မထိုက်။

ရဟန်းတို့ အကြင်ရဟန်းသည်ကား “တပါးသော ဒါယကာတို့၌ ငါ့အား ပေးလှူပါစေကုန်၊ မပေးလှူသည် မဖြစ်စေကုန်လင့်၊ ငါ့အား များစွာသာလျှင် ပေးလှူပါစေကုန်၊ အနည်းငယ်ကို မပေးလှူပါစေကုန်လင့်၊ မွန်မြတ်သည်ကိုသာလျှင် ပေးလှူပါစေကုန်၊ကြမ်းထမ်းသည်ကို မပေးလှူပါစေကုန်လင့်၊ ငါ့အား လျင်မြန်စွာသာလျှင် ပေးလှူပါစေကုန်၊ နှေးကွေးစွာ မပေးလှူပါစေကုန်လင့်၊ ငါ့အား ရိုသေစွာပေးလှူပါစေကုန်၊ မရိုမသေ မပေးလှူပါစေကုန်လင့်”ဟု ဤသို့ ပေးလှူရာ၌ ထိုတောင့်တခြင်းကို အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း ဟု ဤသို့ စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်သော ထိုရဟန်းအား မပေးလှူကုန်၊ ထိုမပေးလှူခြင်းကြောင့် ရဟန်းသည် အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်၊ ထိုရဟန်းသည် ယင်းသို့ မဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မခံစားရ။ အနည်းငယ်ကို ပေးလှူကုန်၏၊ အများကို မပေးလှူကုန်၊ထိုမပေးလှူခြင်းကြောင့် ရဟန်းသည် အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်၊ ထိုရဟန်းသည် ယင်းသို့ မဖြစ်ခြင်းအကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မခံစားရ။ကြမ်းထမ်းသည်ကို ပေးလှူကုန်၏၊ မွန်မြတ်သည်ကို မပေးလှူကုန်၊ ထိုမပေးလှူခြင်းကြောင့် ရဟန်းသည် အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်၊ ထိုရဟန်းသည် ယင်းသို့ မဖြစ်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မခံစားရ။ နှေးကွေးစွာ ပေးလှူကုန်၏၊ လျင်မြန်စွာ မပေးလှူကုန်၊ ထိုမပေးလှူခြင်းကြောင့် ထို ရဟန်းသည် အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်၊ ထိုရဟန်းသည် ယင်းသို့ မဖြစ်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မခံစားရ။ မရိုမသေ ပေးလှူကုန်၏၊ ရိုသေစွာ မပေးလှူကုန်၊ ထို မပေးလှူခြင်းကြောင့် ရဟန်းသည် အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုအနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မခံစားရ၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းသည် ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်သော ကုလူပကရဟန်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်၏။

ရဟန်းတို့ ကဿပသည် တပါးသော ဒါယကာတို့၌“ငါ့အား ပေးလှူပါစေကုန်၊ မပေးလှူသည် မဖြစ်ပါစေကုန်လင့်၊ ငါ့အား များစွာသာလျှင် ပေးလှူပါစေကုန်၊ အနည်းငယ်ကို မပေးလှူပါစေ

ကုန်လင့်၊ ငါ့အား မွန်မြတ်သည်ကိုသာလျှင် ပေးလှူပါစေကုန်၊ ကြမ်းထမ်းသည်ကို မပေးလှူပါစေကုန်လင့်၊ ငါ့အား လျင်မြန်စွာသာလျှင် ပေးလှူပါစေကုန်၊ နှေးကွေးစွာ မပေးလှူပါစေကုန်လင့်၊ ငါ့အား ရိုသေစွာ ပေးလှူပါစေကုန်၊ မရိုမသေ မပေးလှူပါစေကုန်လင့်”ဟု ဤသို့ ပေးလှူရာ၌ ထို တောင့်တခြင်းကို အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်းဟု ဤသို့ စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်သော ထိုကဿပအား အာကယ်၍ မပေးလှူကုန်သည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုမပေးလှူခြင်းကြောင့် ကဿပသည် အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်၊ ထိုကဿပသည် ထိုအနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မခံစားရ။ အနည်းငယ်ကို ပေးလှူကုန်၏၊ အများကို မပေးလှူကုန်၊ ထိုမပေးလှူခြင်းကြောင့် ကဿပသည် အနှိပ်စက် ခံရသကဲ့သို့မဖြစ်၊ ထိုကဿပသည် ထိုအနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မခံစားရ။ ကြမ်းထမ်းသည်ကို ပေးလှူကုန်၏၊ မွန်မြတ်သည်ကို မပေးလှူကုန်၊ ထိုမပေးလှူခြင်းကြောင့် ကဿပသည် အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်၊ ထိုကဿပသည် ထိုအနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မခံစားရ။ နှေးကွေးစွာ ပေးလှူကုန်၏၊ လျင်မြန်စွာ မပေးလှူကုန်၊ ထိုမပေးလှူခြင်းကြောင့် ကဿပသည် အနှိပ်စက် ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်၊ ထိုကဿပသည် ထိုအနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်ခြင်း တည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မခံစားရ၊ မရိုမသေ ပေးလှူကုန်၏၊ ရိုသေစွာ မပေးလှူကုန်၊ ထိုမပေးလှူခြင်းကြောင့် ကဿပသည် အနှိပ်စက် ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်၊ ထိုကဿပသည် ထိုအနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မခံစားရ၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ကဿပ (ဥပမာ)ဖြင့်ဌင်း ကဿပနှင့်တူသော မထေရ်ဥပမာဖြင့်ဌင်း ငါဆိုးမအံ့၊ ဆိုးမအပ်ကုန်သော သင်တို့သည် မချွတ်မယွင်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ကျင့်အပ်၏ဟု (ဟောဟော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ဇိဏ္ဏသုတ်

၁၄၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကဿပသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး လျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်မဟာကဿပအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—“ကဿပ သင်သည် ယခုအခါ၌ အိုမင်းပြီ၊ သင်၏ပိုက်ဆံလျှော်မျှင်ဖြင့် ရက်အပ်သော ဝတ်ရုံပြီးသော ဤပံသုကူသက်န်းတို့သည် လေးလံလှကုန်၏၊ ကဿပ ထို့ကြောင့် သင်သည် ဒါယကာတို့ လှူဒါန်းသော သက်န်းတို့ကိုလည်း ဆောင်လော့၊ ဖိတ်အပ်သော ဆွမ်းတို့ကိုလည်း သုံးဆောင်လော့၊ ငါဘုရား၏ အထံ၌လည်း နေလော့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်ကား ရှည်စွာသော နေ့ညဉ့်တို့ပတ်လုံး အာရညကင်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့ပါ၏၊ အာရညကင်ဓုတင်ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါ၏၊ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့ပါ၏၊ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါ၏၊

ပံသုကူဓောင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့ပါ၏၊ ပံသုကူဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါ၏၊ တိစီဝရိုက်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့ပါ၏၊ တိစီဝရိုက်ဧတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါ၏၊ အလိုနည်းခဲ့ပါ၏၊ အလိုနည်းခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါ၏၊ ရောင့်ရဲခဲ့ပါ၏၊ ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါ၏၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ နေခဲ့ပါ၏၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ နေခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါ၏၊ လူတို့နှင့် မရောနှောခဲ့ပါ၊ လူတို့နှင့် မရောနှောခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါ၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခဲ့ပါ၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

ကဿပ သင်သည် အဘယ်အကျိုးထူးကို ကောင်းစွာ မြင်သည် ဖြစ်၍ ရှည်မြင့်စွာသော နေ့ညဉ့်တို့ပတ်လုံး အာရညကင်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့သနည်း၊ အာရညကင်ဧတင်ကို ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့သနည်း၊ ပိဏ္ဍပါဘ်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့သနည်း။ပ။ ပံသုကူဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့သနည်း။ တိစီဝရိုက်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့သနည်း။ အလိုနည်းခဲ့သနည်း။ ရောင့်ရဲခဲ့သနည်း။ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ နေခဲ့သနည်း။ လူတို့နှင့် မရောနှောခဲ့သနည်း။ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခဲ့သနည်း၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခြင်း၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုခဲ့သနည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် နှစ်ပါးကုန်သော အကျိုးထူးတို့ကို ကောင်းစွာ မြင်သည်ဖြစ်၍ ရှည်မြင့်စွာသော နေ့ညဉ့်တို့ပတ်လုံး အာရညကင်ဓုတင် ဆောက်တည်ခဲ့ပါသည်၊ အာရညကင်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါသည်၊ ပိဏ္ဍပါဘ်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့ပါသည်။ပ။ ပံသုကူဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့ပါသည်။ တိစီဝရိုက်ဧတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့ပါသည်။ အလိုနည်းခဲ့ပါသည်။ ရောင့်ရဲခဲ့ပါသည်။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌နေခဲ့ပါသည်။ လူတို့နှင့် မရောနှောခဲ့ပါ။ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခဲ့ပါသည်၊ ထက်သန်သောလုံ့လရှိခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။ မိမိ၏မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းကိုကောင်းစွာ မြင်သည်ဖြစ်၍ဌင်း ဘုရားတပည့်အဆက်ဆက် ဖြစ်ကုန်သော ထိုရဟန်းတို့သည် ရှည်စွာသော နေ့ညဉ့်တို့ပတ်လုံး အာရညကင်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ကုန်သတတ်၊ အာရညကင်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုကုန်သတတ်။ပ။ ပိဏ္ဍပါဘ်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ကုန်သတတ်။ပ။ ပံသုကူဧတင်ကို ဆောက်တည်ကုန်သတဘ်။ တိစီဝရိုက်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ကုန်သတတ်။ အလိုနည်းကုန်သတတ်။ ရောင့်ရဲကုန်သတတ်။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ နေကုန်သတတ်။ လူတို့နှင့် မရောနှောကုန်သတတ်။ ထက်သန်သော လုံ့လရှိကုန်သတတ်။ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခြင်း၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်သတတ်ဟု မြင်အပ်သည်ကို အစဉ်လိုက်ခြင်း 'ဒိဋ္ဌာနုဂတိ'သို့ နောင်လာနောက်သား လူအများတို့ ရောက်ကုန်ငြားအံ့လည်း မသိ၊ ထို့သူတို့သည် မချွတ်မယွင်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ကျင့်ကြကုန်လတ္တံ့ ၊ ထို့သူတို့အား ထိုအကျင့်သည် ရှည်စွာသော နေ့ညဉ့်တို့ပတ်လုံး စီးပွါးခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့ ဟု နောင်လာနောက်သားလူအများကို သနားသည်ဖြစ်၍ဌင်း အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် စင်စစ်အားဖြင့် ဤနှစ်ပါးသော အကျိုးထူးတို့ကို ကောင်းစွာ မြင်သည် ဖြစ်၍ ရှည်စွာသော နေ့ညဉ့်တို့ပတ်လုံး အာရညကင်ဓုတင် ဆောက်တည်ခဲ့ပါသည်၊ အာရညကင်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်ကို ဆောက်ဘည်ခဲ့ပါသည်။ပ။ ပံသုကူဓုဘင်ကို ဆောက်ဘည်ခဲ့ပါသည်။ တိစီဝရိုက်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ခဲ့ပါသည်။ အလိုနည်းခဲ့ပါသည်။ ရောင့်ရဲခဲ့ပါသည်။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ နေခဲ့ပါသည်။ လူတို့နှင့် မရောနှောခဲ့ပါ။ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခဲ့ပါသည်၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါသည်ဟု လျှောက်၏။

ကဿပ ကောင်းပေစ့ ကောင်းပေစ့၊ ကဿပ သင်သည် များစ့ာသောသူတို့၏ စီးပွါးခြင်းငှါ များစ့ာသောသူတို့၏ ချမ်းသာခြင်းငှါ လောကကို အစဉ် စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ နတ်လူတို့၏အကျိုးငှါ စီးပွါးခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ကျင့်ပေ၏၊ ကဿပ ထို့ကြောင့် သင်သည် ပိုက်ဆံလျှော်ဖြင့် ရက်အပ်သော ဝတ်ရုံပြီးသော ပံသုကူသက်နှံးတို့ကိုလည်း ဆောင်လော့၊ ဆွမ်းအလိုငှါလည်း လှည့်လည်လော့၊ တောဋ္ဌလည်း နေလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-ဩဝါဒသုတ်

၁၄၉။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကဿပသည် မြတ်စ့ာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စ့ာဘုရားကို အလွန် ရိုသေစ့ာ ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်မဟာကဿပအား မြတ်စ့ာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—"ကဿပ ရဟန်းတို့ကို ဆုံးမလော့၊ ကဿပ ရဟန်းတို့အား တရားစကား ပြောဟောခြင်းကို ပြုလော့၊ ကဿပ ငါသည်၎င်း သင်သည်၎င်း ရဟန်းတို့ကို ဆုံးမရာ၏၊ ငါသည်၎င်း သင်သည်၎င်း ရဟန်းတို့အား တရားစကား ပြောဟောခြင်းကို ပြုရာ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ၌ ရဟန်းတို့သည် ဆုံးမခက်ပါကုန်၏၊ ဆုံးမခက်ခြင်းကို ပြုတတ်သော (အကုသိုလ်)တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံပါကုန်၏၊ သည်းမခံကြပါကုန်၊ ဆုံးမသည်ကို ရိုသေစ့ာ မနာယူကြပါကုန်၊ အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ၏ အတူနေဘော်ပည့် ဘဏ္ဍာရဟန်းနှင့် အနုရုဒ္ဓ၏အတူနေတပည့်အဘိဇိကရဟန်းဘို့သည် "ရဟန်း လာလော့၊ အဘယ်သူသည် အလွန်များစ့ာ ဟောနိုင်မည်နည်း။ အဘယ်သူသည် အလွန်ကောင်းစ့ာ ဟောနိုင်မည်နည်း၊ အဘယ်သူသည် အလွန်ကြာမြင့်စ့ာ ဟောနိုင်မည်နည်း" ဟု အကြားအမြင်သုတ်ဖြင့် အချင်းချင်း အလွန်ငြင်းခုံကြသည်ကို အကျွန်ုပ်မြင်ရပါ၏ ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ မြတ်စ့ာဘုရားသည် ရဟန်းတပါးကို ခေါ်တော်မူ၍ "ရဟန်း လာလော့၊ ငါ၏စကားဖြင့် အာနန္ဒာ၏ အတူနေတပည့် ဖြစ်သော ဘဏ္ဍာ ရဟန်းနှင့် အနုရုဒ္ဓ၏ အတူနေတပည့်ဖြစ်သော အဘိဇိက ရဟန်းတို့ကို အသျှင်တို့ကို မြတ်စ့ာဘုရား ခေါ်တော်မူ၏ဟု ခေါ်ချေလော့" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ ဟူ၍ ထိုရဟန်းသည် မြတ်စ့ာဘုရား၏ (စကားတော်ကို) ဝန်ခံ၍ ထိုရဟန်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုရဟန်းတို့ကို "အသျှင်တို့ကို မြတ်စ့ာဘုရား ခေါ်တော်မူ၏" ဟု ဤစကားကို ဆို၏။

"ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် ထိုခေါ်လာသော ရဟန်း၏(စကားကို)ဝန်ခံကြ၍ မြတ်စ့ာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်ပြီးလျှင် မြတ်စ့ာဘုရားကို ရိုသေစ့ာ ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြကုန်၏၊ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်သော ထိုရဟန်းတို့အား မြတ်စ့ာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် 'ရဟန်း လာလော့၊ အဘယ်သူသည် အလွန်များစ့ာ ဟောနိုင်မည်နည်း၊ အဘယ်သူသည် အလွန်ကောင်းစ့ာ ဟောနိုင်မည်နည်း၊ အဘယ်သူသည် အလွန်ကြာမြင့်စ့ာ ဟောနိုင်မည်နည်း' ဟု အကြားအမြင်သုတဖြင့် အချင်းချင်း အလွန်

ငြင်းခုံကြ၏ ဟူသည် မှန်သလော” ဟု မေးတော်မူ၏၊ အသျင်ဘုရား မှန်ပါ၏ဟု လျှောက်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ လာကြကုန်လော့၊ သင်တို့သည် “ရဟန်း လာလော့၊ အဘယ်သူသည် အလွန်များစွာ ဟောနိုင်မည်နည်း၊ အဘယ်သူသည် အလွန်ကောင်းစွာ ဟောနိုင်မည်နည်း၊ အဘယ်သူသည် အလွန်ကြာမြင့်စွာ ဟောနိုင်မည်နည်းဟု အကြားအမြင် သုတဖြင့် အလွန် ငြင်းခုံကြလော့ဟု တရားဟောအပ်သည်ကို သင်တို့ သိဘူးကုန်သလော” ဟု မေးတော်မူ၏၊ အသျင်ဘုရား ဤသို့ မသိဘူးပါကုန် ဟု လျှောက်ကြကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ငါဘုရား၏ ဤသို့ ဟောအပ်သော တရားကို အကယ်၍ မသိကုန်ငြားအံ့၊ ထိုသို့ဖြစ်သည်ရှိသော် မင်္ဂလာမှ အချည်းနှီးယောကျ်ား ဖြစ်ကုန်သော သင်တို့သည် အသို့လျှင် အဘယ်ကို သိသောကြောင့် အဘယ်ကို မြင်သောကြောင့် ဤသို့ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော ဓမ္မဝိနယ‘သာသနာတော်’၌ ရဟန်းပြုပါကုန်လျက် ရဟန်း လာလော့၊ အဘယ်သူသည် အလွန်များစွာ ဟောနိုင်မည်နည်း၊ အဘယ်သူသည် အလွန်ကောင်းစွာ ဟောနိုင်မည်နည်း၊ အဘယ်သူသည် အလွန်ကြာမြင့်စွာ ဟောနိုင်မည်နည်းဟု အကြားအမြင် သုတဖြင့် အချင်းချင်း ငြင်းခုံမိပါကုန်၏၊ အသျင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအကျွန်ုပ်တို့၏ အပြစ်ကို အပြစ်အလျောက် နောင်အခါ၌ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ သည်းခံတော်မူပါလော့”ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် မိုက်သည့်အလျောက် တွေဝေသည့်အလျောက် မလိမ္မာသည့် အလျောက် စင်စစ်အားဖြင့် အပြစ်သည် လွှမ်းမိုးနေကုန်၏၊ သင်တို့သည် ဤသို့ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော ဓမ္မဝိနယ‘သာသနာတော်’၌ ရဟန်းပြုကြကုန်လျက် ရဟန်း လာလော့၊ အဘယ်သူသည် အလွန်များစွာ ဟောနိုင်မည်နည်း၊ အဘယ်သူသည် အလွန်ကောင်းစွာ ဟောနိုင်မည်နည်း၊ အဘယ်သူသည် အလွန်ကြာမြင့်စွာ ဟောနိုင်မည်နည်းဟု အကြားအမြင် သုတဖြင့် အချင်းချင်း ငြင်းခုံကြကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ကား သင်တို့သည် အပြစ်ကို အပြစ်အလျောက် မြင်ကြ၍ တရားအားလျော်စွာ ကုစားကုန်၏၊ ထိုအခါ သင်တို့၏ ထိုအပြစ်ကို ငါတို့ လက်ခံကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည် အပြစ်ကို အပြစ်ဟု မြင်ကုန်၍ အပြစ်အားလျော်စွာ ကုစား၏၊ နောင်အခါ၌လည်း စောင့်စည်း၏၊ ထိုသူ၏ ထိုကုစားခြင်း စောင့်စည်းခြင်းသည် အရိယာဘို့၏ ဝိနည်းကျင့်ဝတ်၌ ကြီးပွါးကြောင်းတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ဒုတိယ သြဝါဒသုတ်

၁၅၀။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျင်မဟာကဿပသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၏။ပ။ တဒုသောနေ့ရာ၌ ထိုင်နေသော

အသျှင်မဟာကဿပအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—“ကဿပ ရဟန်းတို့ကို ဆုံးမလော့၊ ကဿပ ရဟန်းတို့အား တရားစကား ပြောဟော ခြင်းကို ပြုလော့၊ ကဿပ ငါသည်ရင်း သင်သည်ရင်း ရဟန်းတို့ကို ဆုံးမရာ၏၊ ငါသည်ရင်း သင်သည်ရင်း ရဟန်းတို့အား တရားစကား ပြောဟော ခြင်းကို ပြုရာ၏”ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ၌ ရဟန်းတို့သည် ဆုံးမခက်ပါကုန်၏၊ ဆုံးမခက်ခြင်းကို ပြုတတ်သော အာကုသိုလ်တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံပါကုန်၏၊ သည်းမခံကြပါကုန်၊ အဆုံးအမကို ရိုသေစွာ မနာယူ ကြပါကုန်၊ အသျှင်ဘုရား မည်သည့်ရဟန်းအားမဆို ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်ခြင်းမရှိ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ရှက်ခြင်းမရှိ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကြောက်ခြင်းမရှိ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ လုံ့လမရှိ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ပညာမရှိ၊ ထိုရဟန်းအား ရောက်လာသမျှ ညဉ့်တိုင်း နေ့တိုင်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကိုသာလျှင် (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်အပ်၏၊ ကြီးပွါးခြင်းကို မမြော်လင့်အပ်။

အသျှင်ဘုရား လဆုတ်ပက္ခ၌ ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်တိုင်း နေ့တိုင်း လအား အဆင်း အဝန်း အဝိုင်း အရောင်အဝါ လုံးရပ် သဏ္ဌာန်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤအတူ သာလျှင် မည်သည့်ရဟန်းအားမဆို ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်ခြင်းမရှိ၊ ရှက်ခြင်းမရှိ၊ ကြောက်လန့်ခြင်း မရှိ၊ လုံ့လမရှိ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ပညာမရှိ၊ ထိုရဟန်းအား ရောက်လာသမျှ ညဉ့်တိုင်း နေ့တိုင်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကိုသာလျှင် (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်အပ်၏၊ ကြီးပွါးခြင်းကို မမြော်လင့်အပ်။

အသျှင်ဘုရား “သဒ္ဓါတရားမရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်”ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါဘည်း၊ အသျှင်ဘုရား “အရှက်မရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်” ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား “ကြောက်လန့်ခြင်း မရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်”ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား “ပျင်းရိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်”ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား “ပညာမဲ့သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်”ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား “အမျက်ထွက်တတ်သော ယောကျ်းပုဂ္ဂိုလ်”ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား “ရန်ငြိုးဖွဲ့တတ်သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်” ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား “ဆုံးမသူ မရှိသော ရဟန်းတို့”ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါတည်း။

အသျှင်ဘုရား မည်သည့်ရဟန်းအားမဆို ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်ခြင်းရှိ၏၊ ရှက်ခြင်းရှိ၏၊ ကြောက်လန့်ခြင်းရှိ၏၊ လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ပညာရှိ၏၊ ထိုရဟန်းအား ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်တိုင်း နေ့တိုင်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကြီးပွါးခြင်းကိုသာလျှင် (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်အပ်၏၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို မမြော်လင့်အပ်။

အသျှင်ဘုရား လဆန်းပက္ခ၌ ရောက်လာသော ညဉ့်တိုင်း နေ့တိုင်း လအား အဆင်း အဝန်း အဝိုင်း အရောင်အဝါ လုံးရပ်သဏ္ဌာန်အားဖြင့် တိုးပွါးသကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား မည်သည့်ရဟန်းအားမဆို ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်ခြင်းရှိ၏၊ ရှက်ခြင်း ရှိ၏။ပ။ ကြောက်လန့်ခြင်းရှိ၏၊ လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ပညာရှိ၏၊ ထိုရဟန်းအား ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်တိုင်း နေ့တိုင်း ကုသိုလ်

တရားတို့၌ ကြီးပွါးခြင်းကိုသာလျှင် (မချုတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မြွေလင့်အပ်၏၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို မမြွေလင့်အပ်။

အသျှင်ဘုရား "သဒ္ဓါတရားရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသောစကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား "ရှက်ခြင်းမရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား "ကြောက်လန့်ခြင်းရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား "ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားပါဘည်း၊ အသျှင်ဘုရား "ပညာရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသောစကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား "အမျက်မထွက်သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသောစကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား "ရန်ငြိုးမဖွဲ့တတ်သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသောစကားပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား "ဆုံးမသူရှိသော ရဟန်းတို့" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကိုပြသော စကားပါတည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ကဿပ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစ၊ မည်သည့်ရဟန်းအားမဆို ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်ခြင်းမရှိ၊ရှက်ခြင်းမရှိ။ပ။ ကြောက်လန့်ခြင်းမရှိ၊ လုံ့လမရှိ၊ကုသိုလ်တရားတို့၌ ပညာမရှိ၊ထိုရဟန်းအား ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်တိုင်းနေ့တိုင်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကိုသာလျှင် (မချုတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မြွေလင့်အပ်၏၊ ကြီးပွါးခြင်းကို မမြွေလင့်အပ်။

ကဿပ လဆုတ်ပက္ခ၌ ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်ဘိုင်း နေ့တိုင်း လအား အဆင်း။ပ။ လုံးရပ်သဏ္ဌာန်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သကဲ့သို့ ကဿပ ဤအတူသာလျှင် မည်သည့် ရဟန်းအားမဆို ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်ခြင်း မရှိ။ပ။ ရှက်ခြင်း မရှိ၊ ကြောက်လန့်ခြင်း မရှိ၊ လုံ့လ မရှိ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ပညာမရှိ၊ ထိုရဟန်းအား ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်တိုင်း နေ့တိုင်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကိုသာယျှင် (မချုတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မြွေလင့်အပ်၏၊ ကြီးပွါးခြင်းကို မမြွေလင့်အပ်။

ကဿပ သဒ္ဓါတရားမရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ် ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသောစကားတည်း၊ ရှက်ခြင်းမရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ် ဟူသော ဤစကားသည်။ပ။ ကြောက်လန့်ခြင်းမရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ် ဟူသော ဤစကားသည်။ ပျင်းရိခြင်းရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ် ဟူသော ဤစကားသည်။ ပညာမရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ် ဟူသော ဤစကားသည်။ အမျက်ထွက်ခြင်းရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ် ဟူသော ဤစကားသည်။ ရန်ငြိုးဖွဲ့တတ်သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ် ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားတည်း၊ ကဿပ "ဆုံးမတတ်သူမရှိသော ရဟန်းတို့" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားတည်း။

ကဿပ မည်သည့် ရဟန်းအားမဆို ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဓါတရား ရှိ၏၊ ရှက်ခြင်းရှိ၏။ ကြောက်လန့်ခြင်းရှိ၏၊ ထိုရဟန်းအား ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်တိုင်း နေ့တိုင်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကြီးပွါးခြင်းကိုသာလျှင် (မချုတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မြွေလင့်အပ်၏၊ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို မမြွေလင့်အပ်။ ကဿပ လဆန်းပက္ခ၌ ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်တိုင်း နေ့တိုင်း လအား အဆင်း

အဝန်းအဝိုင်း အရောင်အငါ လုံးရပ် သဏ္ဌာန်အားဖြင့် တိုးပွါးသကဲ့သို့ ကဿပ ဤအတူသာလျှင် မည်သည့်ရဟန်းအားမဆို ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ မှက်ခြင်းရှိ၏၊ ကြောက်လန့်ခြင်းရှိ၏၊ လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ပညာရှိ၏၊ ထိုရဟန်းအား ရောက်လာသမျှသော ညှဉ်တိုင်း နေ့တိုင်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကြီးပွါးခြင်းကိုသာလျှင် (မချုတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မြော်လင့်အပ်၏၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို မမြော်လင့်အပ်။

ကဿပ "သဒ္ဓါတရားရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်"ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော်စကားတည်း၊ "ရှက်ခြင်းရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည်။ပ။ ကြောက်လန့်ခြင်းရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော။ ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော။ ပညာရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော။ အမျက်မထွက်တတ်သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော။ ကဿပ "ရန်ငြိုးမဖွဲ့တတ်သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသောစကားတည်း၊ ကဿပ "ဆုံးမတတ်သူရှိသော ရဟန်းတို့" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြသော စကားတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

ဂ-တတိယ ဩဝါဒသုတ်

၁၅၁။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျေးရာကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကဿပသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်မဟာကဿပအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—"ကဿပ ရဟန်းတို့ကို ဆုံးမလော့၊ ကဿပ ရဟန်းတို့အား တရားစကား ပြောဟောခြင်းကို ပြုလော့၊ကဿပ ငါသည်ရင်း သင်သည်ရင်း ဆုံးမရာ၏၊ ငါသည်ရင်း သင်သည်ရင်း ရဟန်းတို့အား တရားစကား ပြောဟောရာ၏"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ၌ ရဟန်းတို့သည် ဆုံးမခက်ပါကုန်၏၊ ဆုံးမခက်ခြင်းကို ပြုတတ်သော အကုသိုလ်တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံပါကုန်၏၊ သည်းမခံကြပါကုန်၊ အဆုံးအမကို ရှိသေစွာ မနာယူကြပါကုန်ဟု(လျှောက်၏)၊ကဿပ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးက မထေရ်ရဟန်းတို့သည် အာရညကင်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ကုန်၏၊အာရညကင်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုကုန်၏၊ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ကုန်၏၊ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုကုန်၏၊ ပံသုကူလဓုတင်ကို ဆောက်တည်ကုန်၏၊ ပံသုကူလဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုကုန်၏။ တိစီဝရိက်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်ကုန်၏၊ တိစီဝရိက်ဓုတင်ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုကုန်၏၊ အလိုနည်းကုန်၏၊ အလိုနည်းခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုကုန်၏၊ ရောင့်ရဲကုန်၏၊ ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုကုန်၏၊ ဆိတ်ငြိမ်သော အရပ်၌ နေလေ့ရှိကုန်၏၊ ဆိတ်ငြိမ်သော အရပ်၌ နေခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုကုန်၏၊ လူတို့နှင့် မရောနှောကုန်၊ လူတို့နှင့် မရောနှောခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုကုန်၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိကုန်၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုကုန်၏။

ထိုရဟန်းတို့တွင် အကြင်ရဟန်းသည် အာရညကင်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်၏၊အာရညကင်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏၊ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်၏၊ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏၊ ပံသုကူဓုတင်ကို ဆောက်တည်၏၊ ပံသုကူဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏၊ တိစီ၀ရိက်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်၏၊ တိစီ၀ရိက်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏၊ အလိုနည်း၏၊ အလိုနည်း ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏၊ ရောင့်ရဲ၏၊ ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏၊ဆိတ်ငြိမ်သော အရပ်၌နေ၏၊ ဆိတ်ငြိမ်သော အရပ်၌ နေခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏၊ လူတို့နှင့် မရောနှော၊ လူတို့နှင့် မရောနှောခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏၊ ထိုရဟန်းကို သီတင်းကြီး ရဟန်းတို့က ရဟန်း လာလေ၁၊ဤရဟန်းသည် အဘယ်အမည် ရှိသနည်း၊ ဤရဟန်းသည် ကောင်းစွတကား၊ ဤရဟန်းသည် အကျင့်သိက္ခာကို အလို ရှိဖွဘကား၊ ရဟန်း လာလေ၁၊ ဤကား နေရာတည်း၊ ထိုင်လေ၁ ဟု နေရာဖြင့် ဖိတ်ကြားကုန်၏။

ကဿပ ထိုသို့ ဖိတ်ကြားရာ၌ ငယ်ကုန်သော ရဟန်းတို့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏— "အကြင် ရဟန်းသည် အာရညကင်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်၏၊ အာရညကင်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏၊ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်၏၊ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်းပြောဆို၏။ပ။ ပံသုကူဓုတင်ကို ဆောက်တည်၏။ တိစီ၀ရိက်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်၏။ တိစီ၀ရိက်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏။ အလိုနည်း၏၊ ရောင့်ရဲ၏၊ ဆိတ်ငြိမ်သော အရပ်၌ နေ၏၊ လူဘိုနှင့် မရောနှော၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို၏။ ထိုရဟန်းကို သီတင်းကြီး ရဟန်းတို့က ရဟန်း လာလေ၁၊ ဤကျောင်းသည် အဘယ်အမည်ရှိသနည်း၊ ဤရဟန်းသည် ကောင်းစွတကား၊ ဤရဟန်းသည် အကျင့် သိက္ခာကို အလိုရှိစွတကား၊ ရဟန်း လာလေ၁၊ ဤသည်ကား နေရာတည်း၊ ထိုင်လေ၁ ဟု နေရာဖြင့် ဖိတ်ကြားကုန်၏" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းငယ်တို့သည် မချွတ်မယွင်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့၏ ထိုအကျင့်သည် ရှည်စွာသော နေ့ညဉ့်တို့ပတ်လုံး အစီးအပွါး ရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

ကဿပ ယခုအခါ၌ သီတင်းကြီးရဟန်းတို့သည် အာရညကင်ဓုတင်ကို မဆောက်တည်ကုန်၊ အာရညကင်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း မပြောဆိုကုန်၊ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်ကို မဆောက်တည်ကုန်၊ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း မပြောဆိုကုန်၊ ပံသုကူဓုတင်ကို မဆောက်တည်ကုန်၊ ပံသုကူဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း မပြောဆိုကုန်၊ တိစီ၀ရိက်ဓုတင်ကို မဆောက်တည်ကုန်၊ တိစီ၀ရိက်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း မပြောဆိုကုန်၊ အလိုနည်းခြင်း မရှိကုန်၊ အလိုနည်းခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း မပြောဆိုကုန်၊ ရောင့်ရဲခြင်း မရှိကုန်၊ ရောင့်ရဲခြင်း၏ဂုဏ်ကိုလည်း မပြောဆိုကုန်၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ မနေကုန်၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ နေခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း မပြောဆိုကုန်၊ လူတို့နှင့် ရောနှောခြင်း ရှိကုန်၏၊ လူတို့နှင့် မရောနှောခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း မပြောဆိုကုန်၊ ထက်သန်သော လုံ့လမရှိကုန်၊ထက်သန်သော လုံ့လရှိခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း မပြောဆိုကုန်။

ထိုရဟန်းဘို့ဘွင် အကြင်ရဟန်းသည် ထင်ရှား၏၊ အခြံအရံ များ၏၊ သက်နှံး ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်း အသုံးအဆောင်တို့ကို ရရှိ၏၊ ထိုရဟန်းကို

သီတင်းကြီးရဟန်းတို့က ရဟန်း လာလေ၄၊ ဤရဟန်းကား အဘယ်အမည်ရှိသနည်း၊ ဤရဟန်းသည် ကောင်းစွတကား၊ ဤရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ကို အခြံအရံအဖြစ်ဖြင့် အလိုရှိစွတကား၊ ရဟန်း လာလေ၄၊ ဤကား နေရာတည်း၊ ထိုင်လေ၄ ဟု နေရာဖြင့် ဖိတ်ကြားကုန်၏။

ကဿပ ထိုသို့ ဖိတ်ကြားရာ၌ ငယ်ကုန်သော ရဟန်းတို့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ "အကြင် ရဟန်းသည် ထင်ရှား၏၊ အခြံအရံများ၏၊ သက်နိုး ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်း အသုံးအဆောင်တို့ကို ရ၏။ ထိုရဟန်းကို သီတင်းကြီးရဟန်းတို့က ရဟန်း လာလေ၄၊ ဤရဟန်းကား အဘယ်အမည်ရှိသနည်း၊ ဤရဟန်းသည် ကောင်းစွတကား၊ ဤရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ကို အခြံအရံအဖြစ်ဖြင့် အလိုရှိစွတကား၊ ရဟန်း လာလေ၄၊ ဤကား နေရာတည်း၊ ထိုင်လေ၄ ဟု နေရာဖြင့် ဖိတ်ကုန်၏" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းငယ်တို့သည် မချတ်မယှင်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုရဟန်းငယ်တို့၏ ထိုအကျင့်သည် ရှည်စွာသော နေ့ညခို့တိုပဘ်လုံး အစီးအပွါး မဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ ကဿပ အကြင် ရဟန်းကို ကောင်းစွာ ဆိုလိုသော သူသည် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူကို မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူတို့၏ (ပစ္စည်းလေးပါးဘို့၌ လွန်ကဲသော ဆန္ဒရာဂ ဟူသော) ဘေးရန်သည် နှိပ်စက်အပ်၏၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူကို မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူတို့၏ လွန်ကဲသော တောင့်တခြင်းဖြင့် တောင့်တအပ်၏ဟူ၍ ဆိုရာ၏၊ ကဿပ ယခုအခါ၌ကား ထိုရဟန်းကို ကောင်းစွာ ဆိုလိုသော သူသည် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူကို မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူတို့၏ (ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ လွန်ကဲသော ဆန္ဒရာဂ ဟူသော) ဘေးရန်သည် နှိပ်စက်အပ်၏၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူကို မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူတို့၏ ထိုလွန်ကဲသော တောင့်တခြင်းဖြင့် တောင့်တအပ်၏ ဟူ၍ ဆိုရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-ဗျာနာဘိညသုတ်

၁၅၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် ပဌမစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်ရှိသာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်'နှင့်တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ'နှင့်တကွဖြစ်သော နိဝရဏ ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေနိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှလောက် ပဌမစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလို ရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် ကာမဂုဏ်ဘို့မှ ဆိတ်ရှိသာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်'နှင့်တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ'နှင့် တကွဖြစ်သော နိဝရဏ ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ'ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍နေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် ဒုတိယစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလို့၏၊ ထိုမျှ လောက်ပင် ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ပွါးစေတတ်သော ကြံစည်မှု 'ဝိတက်'မရှိသော သုံးသပ် ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ'မရှိသော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ'ရှိသော

ဒုတိယစျာန်သို့ရောက်၍ နေနိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှလောက် ဒုတိယစျာန်ကို ဝင်စား၏ နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် ဝိတက် ဝိစာရတို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုဝိယစျာန်သို့ရောက်၍ နေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် တတိယစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ'ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြုလုပ်ဆုံသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေနိုင်၏၊ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏၊ အကြင်တတိယစျာန်ကြောင့် ထိုသူ့ကို လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာနေလေ့ရှိသူဟု အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြား၏၊ ထိုတတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေနိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှလောက် တတိယစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ'ကို မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေနိုင်၏၊ ချမ်းသာမှု 'သုခ'ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏၊ အကြင်တတိယစျာန်ကြောင့် ထိုသူ့ကို လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ ဟု အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြား၏၊ ထိုတတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်၎င်း ရှေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းသာမှု 'သောမနဿ' နှလုံးမသာမှု 'ဒေါမနဿ' တို့ ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့်၎င်း ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူရှုမှု ဥပေက္ခာကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှလောက် စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စား၍နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ပ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် ရူပသညာတို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ ပဋိဃသညာတို့ လုံးဝချုပ်သဖြင့် နာနတ္တသညာတို့ကို လုံးဝနှလုံးမသွင်းမူ၍ ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ ဟု နှလုံးသွင်း၍ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေနိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှလောက် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် ရူပသညာတို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍။ပ။ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ ဝိညာဉ်သည် အဆုံးမရှိ ဟု နှလုံးသွင်းလျက် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေနိုင်၏၊ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှလောက် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိဟု နှလုံးသွင်းလျက် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေနိုင်၏။

ရဟန်းဘို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ တစုံတခုမျှ မရှိဟု နှလုံးသွင်းလျက် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေနိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှလောက် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏။ပ။ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေနိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှလောက် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အလိုရှိ၏။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားနေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိရောဓသမာပတ်' ကို ဝင်စား၍ နေနိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း။ပ။ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ'နိရောဓသမာပတ်'ကို ဝင်စား၍ နေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်ကို ပြီးစေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် များပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေ၏၊ တယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများဖြစ်သွား၏၊ အများဖြစ်လျက်လည်း တယောက်တည်း ဖြစ်လာ၏၊ ကိုယ်ကို ထင်ရှားဖြစ်စေ၏၊ ကိုယ်ပျောက်စေ၏၊ နံရံတဖက် တံတိုင်းတဖက် တောင်တဖက်သို့ မထိမငြိပဲ ကောင်းကင်၌ ကဲ့သို့ သွား၏၊ မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်း ပေါ်ခြင်းကို ရေ၌ကဲ့သို့ ပြု၏၊ ရေ၌လည်း မကဲ့စပဲ မြေ၌ကဲ့သို့ သွား၏၊ ကောင်းကင်၌လည်း ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေလျက် အတောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့ သွား၏၊ ဤသို့ ကြီးသော တန်ခိုးရှိကုန်သော ကြီးသော အာနုဘော်ရှိကုန်သော လနေတို့ကိုလည်း လက်ဖြင့် သုံးသပ်၏၊ ဆုပ်ကိုင်၏၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို မိမိအလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှလောက် ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်ကို ပြီးစေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် တပါးမက များပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေ၏။ပ။ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင် ကိုယ်ကို မိမိအလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဉ်ကို ပြီးစေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူ့ဝတ်၏ နားထက်သာလွန်သော နတ်တို့၏ နားနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗသောတ'ဉာဏ်ဖြင့် နတ်၌လည်းဖြစ်ကုန် လူ၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော ဝေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန် နီးသည်လည် ဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားနိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှလောက် ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်ကို ပြီးစေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် နတ်တို့၏ နားနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗသောတ' ဉာဏ်ဖြင့်။ပ။ ဝေးသည်လည်းဖြစ်ကုန် နီးသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော (နှစ်မျိုးသော) အသံတို့ကို ကြားနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် ပရစိတ္တဝိဇာနနအဘိညာဉ်ကို ပြီးစေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် တပါးသောသတ္တဝါ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိနိုင်၏၊ တပ်မက်ခြင်း'ရာဂ'နှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း'ရာဂ'နှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ဟု သိ၏၊ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း'ရာဂ'ကင်းသော စိတ်ဟု သိ၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း။ပ။ တွေဝေခြင်း 'မောဟ'နှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ကိုလည်း။ တွေဝေခြင်း 'မောဟ'ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း။ ကြုံ့သော 'သံခိတ္တ' စိတ်ကိုလည်း။ ပျံ့သော'ဝိက္ခိတ္တ'စိတ်ကိုလည်း။မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော 'မဟဂ္ဂတ်'စိတ်ကိုလည်း။မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့မရောက်သော 'အမဟဂ္ဂတ်'စိတ်ကိုလည်း။ သာလွန်သောတရားရှိသော 'သဥတ္တရ'စိတ်ကို

လသံး။ သာလွန်သောတရားမရှိသော 'အနုတ္တရ' စိတ်ကိုလည်း။ တည်ကြည်သော 'သမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း။ မတည်ကြည်သော 'အသမာဟိတ'စိတ်ကိုလည်း။ လွတ်မြောက်သော 'ဝိမုတ္တ'စိတ်ကို လည်း။ မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ'စိတ်ကိုလည်း မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ'စိတ်ဟု ဆို၏။ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှလောက် ပရစိတ္တဝိဇာနနအဘိညာဉ်ကို ပြီးစေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် တပါးသောသတ္တဝါ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်၀ို့၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြားရှု သိနိုင်၏၊ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'နှင့် တကွသော စိတ်ဟုသိ၏။ပ။ မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ'စိတ် ဟူ၍ သိနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိအဘိညာဉ်ကို ပြီးစေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် ရှေးဘဝ ဖြစ်ဘူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ တဘဝကိုဎင်း နှစ်ဘဝတို့ကိုဎင်း သုံးဘဝတို့ကိုဎင်း လေးဘဝတို့ကိုဎင်း ငါးဘဝတို့ကိုဎင်း ဆယ်ဘဝတို့ကိုဎင်း ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကိုဎင်း ဘဝသုံးဆယ်တို့ကိုဎင်း ဘဝလေးဆယ်တို့ကိုဎင်း ဘဝငါးဆယ်တို့ကိုဎင်း ဘဝတရာကိုဎင်း ဘဝဘထောင်ကိုဎင်း ဘဝတသိန်းကိုဎင်း များပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကိုဎင်း များပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကိုဎင်း များပြားသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကိုဎင်း ဤမည်သော ဘဝ၌ ငါသည် ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သောအနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သောအဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ဤသို့သောချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုဘဝ၌လည်း ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏ ဟု ဤ သို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် အမည်အနွယ်နှင့်တကွ များပြားသော ရှေးဘဝသောဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အကြင်မျှလောက် ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အဘိညာဉ်ကို ပြီးစေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် ရှေးဘဝ ဖြစ်ဘူးသော များပြားသော ဘဝတို့ကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။ တဘဝကိုဎင်း။ပ။ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် အမည်အနွယ်နှင့်တကွ များပြားသော ရှေးဘဝ ဖြစ်ဘူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင်မျှလောက် ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ကို ပြီးစေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက်သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု'ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အဆင်း လှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသောလားရာရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏၊ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် 'မနောဒုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို ဤပ်စွဲတင်ကုန်၏၊ မှားသော အယူရှိကုန်၏၊ မှားသော အယူဖြင့်ပြုကျင့်သော ကံရှိကုန်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက် ချမ်းသာကောင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ကုန်၏။ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့ကား ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊

စိတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'မနောသုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာတို့ကို မစဉ်စဲကုန်၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏၊ မှန်သော အယူဖြင့် ပြုကျင့်သော ဂံရှိကုန်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ရောက်၏ဟု သင်္ခိုင်၏၊ ဤသို့ယျင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု'ဉာဏ် ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါတို့ကို မြင်နိုင်၏၊ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ကုန်သောသတ္တဝါတို့ ဟု သိနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသပဿည်လည်း အကြင်မျှလောက် ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ကို ဖြစ်စေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်ပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နာ်တို့၏ မျက်စိနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု'ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါတို့ကို မြင်နိုင်၏။ပ။ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝကင်းသော လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့်လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသပဿည်လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝကင်းသော လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဥပဿယသုတ်

၁၅၃။ အာ်ကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါးဌ အသျှင်မဟာကဿပသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကိုယူလျက် အသျှင်မဟာကဿပအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာကဿပအား—"အသျှင်ဘုရားကဿပ သွားကြပါကုန်ဘို့၊ တခုသော ဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်ပါကုန်အံ့" ဟု လျှောက်၏၊ ငါ့သျှင်အာနန္ဒာသင်ယွားလော့၊ သင်သည် များသောကိစ္စရှိ၏၊ များသော ပြုဖွယ်ရှိ၏ဟု (ဆို၏)၊ နှင်းကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင်ဘုရားကဿပ သွားပါကုန်အံ့၊ တခုသော ဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်ပါကုန်အံ့ဟု လျှောက်၏။ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ သင်သွားလော့၊ သင်သည် များသော ကိစ္စရှိ၏၊ များသောပြုဖွယ်ရှိ၏ ဟု (ဆို၏)၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင်မဟာကဿပအား အသျှင်ဘုရား ကဿပ သွားပါကုန်အံ့၊ တခုသော ဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်ပါကုန်အံ့ဟု လျှောက်၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကဿပသည် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကိုယူလျက် နောက်လိုက် ရဟန်းဖြစ်သော အသျှင်အာနန္ဒာနှင့် အတူ တခုသော ဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ခင်းဆားသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ ထိုအခါ များစွာကုန်သော ဘိက္ခုနီမတို့သည် အသျှင်မဟာကဿပထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်မဟာကဿပကို ရှိခိုးကုန်လျက် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏၊ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်သော ထိုဘိက္ခုနီမတို့ကို အသျှင်မဟာ

ကဿပသည် တရားစကားဖြင့် ကောင်းစွာ ပြောကြားလျက် တရားကို ဆောက်တည်စေကာ တရားကျင့်သုံးရန် ထက်သန်ရှင်လန်းစေ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကဿပသည် ထိုဘိက္ခုနီမတို့အား တရားစကားကို ကောင်းစွာ ဟောကြား၍ တရားကို ဆောက်တည်စေကာ တရားကျင့်သုံးရန် ထက်သန်စေပြီးလျှင် နေရာမှထ၍ ကြွသွား၏။ ထိုအခါ၌ ထုလ္လတိဿာဘိက္ခုနီမသည် မနှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ အဘယ့်ကြောင့် အသျှင်မဟာကဿပသည် ပညာရှိ ရဟန်းဖြစ်သော အသျှင်အာနန္ဒာ၏ မျက်မှောက်၌ တရားဟောသင့်၏ ဟူ၍ မှတ်ထင်ဘိသနည်း၊ အပ်ကုန်သည်သည် အပ်လုပ်သော သူ၏ အထံ၌ အပ်ကို ရောင်းအပ်၏ဟု မှတ်ထင်သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် အသျှင်မဟာကဿပသည် ပညာရှိရဟန်းဖြစ်သော အသျှင်အာနန္ဒာ၏ မျက်မှောက်၌ တရားကို ဟောသင့်သည်ဟု မှတ်ထင်ဘိ၏ဟု မနှစ်လိုသော စကားကို ဆို၏။

အသျှင်မဟာကဿပသည် ထုလ္လတိဿာဘိက္ခုနီမ၏ ဆိုသော ဤစကားကို ကြား၍ အသျှင်အာနန္ဒာအား ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ အသို့နည်း ငါသည် အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ သင်သည် အပ်လုပ်သူဖြစ်သလော ထိုသို့မဟုတ်မူ ငါသည် အပ်လုပ်သူ ဖြစ်၍ သင်သည် အပ်ကုန်သည် ဖြစ်သလော ဟု ဆို၏။ အသျှင်ဘုရားကဿပ သည်းခံတော်မူပါလော့၊ မာတုဂါမသည် ဓိုက်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)၊ ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ သင်သည် ဆိုင်းငံ့လော့၊ သင့်အား သံဃာသည် အလွန် မစူးစမ်းပါစေလင့်။

ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ထိုအရာကို အသို့မှတ်ဆင်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အကြင် မျလောက် ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားနေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျလောက်ပင် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ' နှင့် တကွဖြစ်သော နီဝရဏ ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားနေ၏။ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာသည်လည်း အကြင်မျလောက် ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားနေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျလောက်ပင် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ'နှင့်တကွ ဖြစ်သော နီဝရဏ ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်ကို ဝင်စား နေနိုင်၏ဟု ရဟန်းသံဃာဝယ် သင့်ကို မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်၌ (မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ပြု၍) ဆောင်အပ်ဘူးသလော။ အသျှင်ဘုရား မဆောင်အပ်ဘူးပါ။

ငါ့သျှင်ရဟန်းတို့ ငါသည် အကြင်မျလောက် ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားနေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျလောက်ပင် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ'နှင့် တကွဖြစ်သော နီဝရဏဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ'ရှိသော ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားနေ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသုပညည်လည်း အကြင်မျလောက် ပဌမစျာန် ဝင်စား၍နေရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျလောက်ပင် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင်။ပ။ ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားနေနိုင်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်၌ ငါ့ကို (မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ပြု၍) ဆောင်အပ်ဘူး၏။ပ။ (အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမာပတ်ကိုးပါး အဘိညာဉ် ငါးပါးတို့၌ ဤအတူ ခဲ့၍သိလေ)။

ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ထိုအရာကို အသို့မှတ်ထင်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ငါသည် အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါမရှိသော လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍

နေ၏။ ရဟန်းဘို့ အာနန္ဒာသည်လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါမရှိသော လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေ၏ဟု သင်သည် မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်တော်၌ (မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူပြု၍ ဆောင်အပ်ဘူးသလော)။ အသျှင်ဘုရား မဆောင်အပ်ဘူးပါ။

ငါ့သျှင်ရဟန်းတို့ ငါသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါမရှိသော လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ကဿပသည်လည်း အာသဝေါတရားဘို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါမရှိသော လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏ဟု မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်တော်၌ ငါ့ကို (မြတ်စွာဘုရားနှင့် အဘူပြု၍) ဆောင်အပ်ဘူး၏၊ ငါ့သျှင် အကြင်သူသည် ငါ၏အဘိညာဉ် ခြောက်ပါးတို့ကို ဖုံးလွှမ်းအပ်၏ဟု မှတ်ထင်၏၊ ထိုသူသည် ခုနစ်တောင် ခုနစ်တောင့်ထွာရှိသောဆင်ကို ထန်းရွက်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်၏ဟု မှာ်ထင်ဘိ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ထုလ္လတိဿာဘိက္ခုနီမသည်ကား မြတ်သောအကျင့်မှ ရှေ့လျှောလေ၏။

ဒသမသုတ်

၁၁-ဗီဝရသုတ်

၁၅၄။ အခါတပါးဌ၌ အသျှင်မဟာကဿပသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်းဌ၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဒက္ခိဏာဂိရိဌ၌ များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ (ဒေသစာရီ) လှည့်လည်၏။

ထိုအခါ သုံးကျိပ်မျှကုန်သော အများအားဖြင့် ရဟန်းငယ်ဖြစ်သော အသျှင်အာနန္ဒာ၏ အတူနေဘပည့်ဘို့သည် သိက္ခာကို စွန့်၍ လူထွက်ကုန်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဒက္ခိဏာဂိရိဌ၌ မွေ့လျော်သလောက် ဒေသစာရီလှည့်လည်ပြီး၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း အသျှင်မဟာကဿပထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာကဿပကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်အာနန္ဒာအား အသျှင်မဟာကဿပသည်—"ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ အဘယ်မျှလောက်သော အကျိုးထူးကို စဲ့၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒါယကာတို့၌ သုံးပါး ခံယူနိုင်သော တိကဘောဇဉ်ကို ပညတ်တော်မူသနည်း" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရားကဿပ သုံးပါးသော အကျိုးထူးတို့ကို စဲ့၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒါယကာအိမ်တို့၌ သုံးပါးခံယူနိုင်သော တိကဘောဇဉ်ကို ပညတ်တော်မူပါ၏၊ သီလမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို နှိပ်ခြင်းငှါ သီလကို ချစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့အား ချမ်းသာစွာနေရခြင်းငှါ အလိုဆိုးရှိကုန်သော ရဟန်းဘို့သည် အသင်းအပင်းကို မှီ၍ သံဃာကို မဖျက်ဆီးခြင်းငှါ ဒါယကာကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ ဤသုံးပါးသော အကျိုးထူးဘို့ကို စဲ့၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒါယကာအိမ်တို့၌ သုံးပါး ခံယူနိုင်သော တိက ဘောဇဉ်ကို ပညတ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် ဤနေ့တို့၌ စောင့်ရှောက်သော တံခါးမရှိကုန်သော ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိကုန်သော နို့ကြားခြင်းနှင့်မယှဉ်ကုန်သော ဤအသစ်ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ ဒေသစာရီလှည့်လည်ဘိသနည်း၊ ကောက်ခင်းကို ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ သားဘီ၏၊ဒါယကာတို့ကို ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ သားဘီ၏၊ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ သင်၏ ပရိသတ်သည် အထူးပျက်စီး၏၊ ငါ့သျှင် အများအားဖြင့် ရဟန်းငယ်ဖြစ်သော သင်၏တပည့်တို့သည် ပျက်စီးကုန်စုတကား၊ ဤသူငယ်သည် အတိုင်းအရှည်ကို မသိဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ကဿပ စင်စစ်အားဖြင့် အကျွန်ုပ်၏ ဦးခေါင်း၌ ဆံပင်ဖြူတို့သည် ပေါက်ပါကုန်၏၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်လည်း အကျွန်ုပ်တို့သည် ယခုတိုင်အောင်လည်း အသျှင်မဟာကဿပ၏ သူငယ်ဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမှ မလွတ်ကုန် သေးပါဟု လျှောက်၏။

ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့်ကား သင်သည် ဤနေ့တို့၌ စောင့်ရှောက်သော တံခါးမရှိကုန်သော ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိကုန်သော နို့ကြားခြင်းနှင့် မယှဉ်ကုန်သော ဤအသစ်ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ ဒေသစာရီ လှည့်လည်ဘိ၏၊ ကောက်ခင်းကို ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ သွားဘိ၏၊ ဒါယကာတို့ကို ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ သွားဘိ၏၊ ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ သင်၏ပရိသတ်သည် အထူးပျက်စီး၏၊ အများအားဖြင့် ရဟန်းငယ်ဖြစ်ကုန်သော သင်၏ တပည့်တို့သည် ပျက်စီးကုန်စုတကား၊ ဤသူငယ်သည် အတိုင်းအရှည်ကို မသိဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထုလ္လနန္ဒာဘိက္ခုနီမသည် ပညာရှိရဟန်းဖြစ်သော အသျှင်အာနန္ဒာကို သူငယ်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြင့် အသျှင်မဟာကဿပ မောင်းမဲသတတ်ဟု ကြားသဖြင့် မနှစ်လိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အသျှင်မဟာကဿပသည် အဘယ့်ကြောင့် သာသနာပြင်ပ တိတ္ထိဖြစ်ဘူးသူဖြစ်ပါလျက် ပညာရှိ ရဟန်းဖြစ်သော အသျှင်အာနန္ဒာကို သူငယ်ဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြင့် မောင်းမဲအင်၏ဟု မှတ်ထင်ဘိသနည်းဟု မနှစ်လိုသော စကားကို ဆို၏။

အသျှင်မဟာကဿပသည် ထုလ္လနန္ဒာဘိက္ခုနီမ ပြောဆိုသော စကားကို ကြားရကား အသျှင်အာနန္ဒာအား ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ထုလ္လနန္ဒာဘိက္ခုနီမသည် မဆင်ခြင် မစဉ်းစားမူ၍ အဆောတလျင်ဆိုဘိ၏၊ ငါ့သျှင် ငါသည် ဆံမုတ်ဆိတ်ကိုပယ်၍ ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်လျက် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြုသော အခါမှစ၍ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ဖယ်ထား၍ တပါးသောသူကို ဆရာဟူ၍ ညွှန်ကြားဘူး၏ဟု မသိစဖူး၊ ငါ့သျှင် ရှေးလူဖြစ်စဉ် အခါက ငါ့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်ဘူး၏—“အိမ်ရာထောင်သော လူ့ဘောင်၌ နေရခြင်းသည် ကျဉ်းမြောင်းလှ၏၊ကိလေသာမြူ ထ ရာလမ်းနှင့် တူ၏၊ရဟန်းအဖြစ်သည် လွင်ပြင်နှင့် တူ၏၊အိမ်ရာထောင်သော လူ့ဘောင်၌နေသော သူသည် ဤမြတ်သော အကျင့်ကို စင်စစ် ပြည့်စုံစွာ စင်စစ် စင်ကြယ်စွာ ခရုသင်းပုတ်သစ်နှင့်တူစွာ ကျင့်ရန် မလွယ်ကူ၊ ငါသည် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်၍ ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်တို့ကို ဝတ်ပြီးလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြုရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်ဘူး၏။ ငါ့သျှင် ထိုငါသည် တပါးသော အခါ၌ ပုဆိုးဟောင်းတို့ကို ဒုက္ခဋ္ဌပြု၍ လောက၌ ရဟန္တာဖြစ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ရည်စူး၍ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်တို့ကို ဝတ်လျက် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြုခဲ့၏၊

ထိုငါသည် ဤသို့ ရဟန်းပြုလျက် ခရီးရှည်သွားသည် ရှိသော် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်နှင့် နာဠန္ဒမြို့၏ အကြား ဗဟုပုတ္တစေတီ၌ နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်၍ ငါ့အား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏—

"ငါသည် ဆုံးမတတ်သူကို တွေ့မြင်လိုသည် ဖြစ်ခဲ့မူ ဤမြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင် စင်စစ် တွေ့မြင်ရာ၏၊ ငါသည် ကောင်းသော လာခြင်း ရှိသူကို တွေ့မြင်လိုသည် ဖြစ်ခဲ့မူ ဤမြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင် စင်စစ်တွေ့မြင်ရာ၏၊ ငါသည် (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကုယ်ဝိုင်သိသူကို တွေ့မြင်လိုသည်ဖြစ်ခဲ့မူ ဤမြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင် စင်စစ်တွေ့မြင်ရာ၏" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ထိုငါသည် ထိုဒေရပ်ဌပင်လျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့၌ ဦးခိုက်၍ မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အာကျန့်ပ်၏ ဆရာပါတည်း၊ အာကျန့်သည်ကား တပည့်ဖြစ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အာကျန့်ပ်၏ ဆရာပါတည်း၊ အာကျန့်ပ်ကား သာဝက တပည့် ဖြစ်ပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ လျှောက်သည်ရှိသော် ငါအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ "ကဿပ အကြင်သူသည် ဤသို့ အလုံးစုံသော စိတ်နှင့် ပြည့်စုံသောတပည့်ကို မသိပါဲလျက်လျှင် ငါသိ၏ ဟူ၍ မမြင်ပါပဲလျက်လျှင် ငါမြင်၏ဟူ၍ ဆိုမိငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသည် ပြတ်ကြေကွဲရာ၏၊ ကဿပ ငါဘုရားသည်ကား သိတော်မူသောကြောင့်သာလျှင် သိ၏၊ မြင်တော်မူသောကြောင့် သာလျှင် မြင်၏" ဟူ၍ ဆို၏၊ ကဿပ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ သင်သည် သိဝင်းကြီး သိတင်းငယ် သိတင်းလတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ငါအား ထက်စွာသော ဟိုရိသြတ္တပ္ပကို ရှေးရှု၍ထင်သည် ဖြစ်လတ္တံ့ ဟု ဤသို့ ကျင့်ရမည်။ကဿပ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ သင်သည် ကုသိုလ်နှင့် စပ်သော တရားအားလုံးကို နာအံ့၊ ထိုတရားအားလုံးကို အရိုအသေပြုကာ နှလုံးသွင်း၍ အလုံးစုံသော စိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ဆောင်၍ နားစိုက်လျက် တရားကို နာအံ့ဟူ၍ ဤသို့ ကျင့်ရမည်။ ကဿပ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ သင်သည် သုခနှင့်တကွဖြစ်သော ကာယဂတာသတိသည် ငါ့အား မပျံ့နှံ့လတ္တံ့ ဟု ဤ ၃ို့ ကျင့်ရမည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ငါ့သျှင် ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို ဤအဆုံးအမဖြင့် ဆုံးမပြီး၍ နေရာမှ ထလျက် ကြွတော်မူ၏။ ငါ့သျှင် ငါသည် ခုနစ်ရက်သာလျှင် ကိလေသာနှင့်တကွဖြစ်လျက် ပြည်သူတို့ ဆွမ်းကို စား၏၊ ရှစ်ရက်မြောက်၌ အရဟတ္တဖိုလ်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ငါ့သျှင် ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် လမ်းမှဖဲခွဲ၍ တခုသော သစ်ပင်ရင်းသို့ ချဉ်းကပ်၏။ ငါ့သျှင် ထိုအခါ၌ ငါသည် ပုဆိုးဟောင်း ဒုကုဋ္ဌသင်္ကန်းကို လေးခေါက်ခင်း၍ မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤနေရာ၌ ထိုင်တော်မူပါလော့၊ ယင်းသို့ထိုင်ခြင်းသည် အကျန့်ပ်အား ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး အကျိုးအပြုံး ရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာပါ၏ဟု လျှောက်၏၊ ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူပြီးသော် ငါ့ကို ကဿပ သင်၏ ဤပုဆိုးဟောင်း ဒုကုဋ္ဌသင်္ကန်းသည် နူးညံ့လှစွာ၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် သနားသမှု အကြောင်းပြု၍ အကျန့်ပ်၏ ဤပုဆိုးဟောင်း ဒုကုဋ္ဌသင်္ကန်းကို အလှူခံတော်မူပါလော့ဟု (လျှောက်၏) ကဿပ သင်သည် ငါဘုရား၏ ဝတ်ရုံပြီးသော ပိုက်ဆံလျှော်မျှင်ဖြင့် ရက်အပ်သော ပံသုကူသင်္ကန်းတို့ကို ဆောင်နိုင်အံ့လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျန့်ပ်သည် မြတ်စွာဘုရား ဝတ်ရုံပြီးသော ပိုက်ဆံလျှော်မျှင်ဖြင့် ရက်သော ပံသုကူသင်္ကန်းကို ဆောင်ပါအံ့ဟု လျှောက်၏၊ ငါ့သျှင် ထိုငါသည် ပုဆိုးဟောင်း ဒုကုဋ္ဌသင်္ကန်းကို မြတ်စွာဘုရားအား ကပ်လျက် ငါသည်ကား မြတ်စွာဘုရားဝတ်ရုံပြီးသော ပိုက်ဆံ လျှော်မျှင်ဖြင့် ရက်အပ်သော ပံသုကူသင်္ကန်းကို ဆောင်၏။

ငါ့သျှင် အကြင်သူကို ကောင်းစွာပြောဆိုလိုသူသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ရင်ဋ္ဌဖြစ်၍ ခံတွင်းတော်မှ ဖွားမြင်သော တရားကြောင့်ဖြစ်၍ တရားသည် ဖန်ဆင်းအပ်သော တရားအမွေခံဖြစ်သော သားတော်တည်း၊ မြတ်စွာဘုရား ဝတ်ရုံပြီးသော ပိုက်ဆံလျှော်မျှင်ဖြင့် ရက်အပ်သော ပံသုကူသင်္ကန်း

တို့.ကို ခံယူကုန်၏ဟု ပြောဆိုရာ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ ရင်၌ ဖြစ်၍ ခံတွင်းတော်မှ ဖွားမြင်သော တရားကြောင့်ဖြစ်၍ တရားသည် ဖန်ဆင်းအပ်သော တရားအမွေခံဖြစ်သော သားတော်တည်း၊ ထိုသားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား၀တ်ရုံပြီးသော ပိုက်ဆံလျှော်မျှင်ဖြင့် ရက်အပ်သော ပံသုကူသင်္ဃန်း တို့ကို ခံယူအပ်ကုန်၏ဟု ကောင်းစွာ ဆိုလိုသူသည် ငါ့ကို ဆိုရာ၏။ ငါသျှင် ငါသည် အကြင် မျလောက် ပဌမစျာန်ကို ၀င်စားရန် အလိုရှိ၏၊ ထိုမျလောက် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အာကုသိုလ်ဘရာ့တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်မှု'ဝိတက်' သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု'ဝိစာရ'နှင့်တကွ ဖြစ်သော နီ၀ရဏ ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ'ရှိသော ပဌမစျာန်ကို ၀င်စားနေ၏။ပ။ [အစဉ်အတိုင်း ၀င်စားအပ်သော သမာပတ်ကိုးပါး အဘိညာဉ်ငါးပါးတို့ကို ဤအဘိုင်း ခွဲ၍ သိလေ]။ ငါ့သျှင် ငါသည်ကား အာသ၀ေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသ၀ မရှိသော လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို ယခုဘ၀၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်လျက်နေနိုင်၏။အကြင်သူသည် ငါ၏ အဘိညာဉ်ခြောက်ပါးကို ဖုံးလွှမ်းအပ်၏ဟု မှတ်ထင်၏၊ထိုသူသည် ခုနစ်တောင် ခုနစ်တောင့်ထွာ ရှိသော ဆင်းကို ထန်းရွက်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်၏ဟု မှတ်ထင်ဘိ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ထုလ္လနန္ဒာဘိက္ခုနီမသည် မြတ်သော အကျင့်မှ ရွေ့.လျော့လေ၏။

ကောဒသမသုတ်။

၁၂-ပရိုမရဏသုတ်

၁၅၅။ အခါတပါးဌ အသျှင်မဟာကဿပနှင့် အသျှင်သာရိပုတြာတို့သည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတန မိဂဒါ၀ုန်တော၌ (သီတင်းသုံး)နေကုန်၏၊ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ညချမ်းအခါ တပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထလျက် အသျှင်မဟာကဿပထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာကဿပ နှင့် အတူ ၀မ်းမြောက်၀မ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်မဟာကဿပအား ငါ့သျှင်ကဿပ သင်တွေ့၀ါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သလော ဟု လျှောက်၏။ ငါ့သျှင် သတ္တ၀ါသည် သေသည်မှနောက်၌ ဖြစ်၏ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။ ငါ့သျှင် သတ္တ၀ါသည် သေသည်မှနောက်၌ မဖြစ်သလော။ ငါ့သျှင် သတ္တ၀ါသည် သေသည်မှ နော.က်၌ မဖြစ်ဟူ၍ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။ ငါ့သျှင် သတ္တ၀ါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်း.ဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်သလော။ ငါ့သျှင် သတ္တ၀ါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။ ငါ့သျှင် သတ္တ၀ါသည် သေသည်မှနောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်သလော။ ငါ့သျှင် သတ္တ၀ါသည် သေသည်မှနောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်ဟူ၍ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။ငါ့သျှင် အဘယ့်ကြောင့် ထိုအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူပါသနည်းဟု မေးမြန်း၏။ငါ့သျှင် ဤစကားသည် အကျိုးစီးပွါးနှင့်မစပ်၊မဂ်၏ ရှေ့အဘို၌ ဖြစ်သော အကျင့်မှုလည်း မဟုတ်၊ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ မဖြစ်၊ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ မဖြစ်၊ ရာဂချုပ်ခြင်းငှါ မဖြစ်၊ ငြိမ်းအေးခြင်းငှါ မဖြစ်၊ ထူးသောဉာ.စ်ဖြင့် သိခြင်းငှါ မဖြစ်၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ မဖြစ်၊ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် ထိုစကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မမူ။

ငါ့သျှင် ထိုသို့မဟောကြားခဲ့သည်ရှိသော် မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်သို့ ဟောတော်မူပါသနည်း။ ငါ့သျှင် ဤသည်ကား ဆင်းရဲတည်း ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ ဤသည်ကား ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းတည်း ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ ဤသည်ကား ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ရာတည်းဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ ဤသည်ကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်းဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ ဟု ပြောဆို၏။ ငါ့သျှင် အဘယ့်ကြောင့် ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သနည်း။ ငါ့သျှင် ဤတရားသည်ကား အကျိုးစီးပွါးနှင့် စပ်၏၊ ဤတရားသည်ကား မဂ်၏ အစဖြစ်သော မြတ်သော အကျင့်လည်းဖြစ်၏၊ ဤတရားသည် ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ ရာဂကင်းခြင်းငှါ ငြိမ်းအေးခြင်းငှါ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှါ ထိုးထွင်းသိခြင်းငှါ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်၏ဟု (ပြောဆို၏)။

ဒုါဒသမသုတ်။

၁၃-သဒ္ဓမ္မပ္ပဋိရူပကသုတ်

၁၅၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကဿပသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—"အသျှင်ဘုရား ရှေးက သိက္ခာပုဒ်တို့သည် အလွန်နည်းလှသည် သာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏၊ များကုန်သော ရဟန်းတို့သည် အရဟတ္တဖိုလ်၌ တည်ကုန်၏၊ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း၊ အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ၌ သိက္ခာပုဒ်တို့သည် အလွန်များသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်၏၊ အလွန်နည်းသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် အရဟတ္တဖိုလ်၌ တည်ကြကုန်၏၊ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း ဟု လျှောက်၏။ ကဿပ ထိုအရာသည် ဤသို့ ဖြစ်၏၊ သတ္တဝါတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်သည်ရှိသော် သူတော်ကောင်းတရား ကွယ်သည်ရှိသော် သိက္ခာပုဒ်တို့သည် အလွန်များသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏၊ အလွန်နည်းသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း အရဟတ္တဖိုလ်၌ တည်ကုန်၏၊ ကဿပ အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး လောက၌ တရားအတုအယောင် မဖြစ်ပေါ်လာသေး၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး သူတော်ကောင်းတရား မကွယ်သေး၊ ကဿပ အကြင်အခါ၌ကား လောက၌ သူတော်ကောင်းတရား အတုအယောင်သည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုအခါ၌ သူတော်ကောင်းတရား ကွယ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ကဿပ ဥပမာသော်ကား အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး လောက၌ ရွှေတုသည် မဖြစ်ပေါ်သေး၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး ရွှေစစ် မကွယ်သေး၊ ကဿပ အကြင်အခါ လောက၌ ရွှေတုသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုအခါ၌ ရွှေစစ်၏ကွယ်ခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ကဿပ ဤအတူသာလျှင် အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး လောက၌ သူတော်ကောင်းတရား အတုအယောင်သည် မဖြစ်ပေါ်သေး၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး သူတော်ကောင်းတရား မကွယ်သေး၊ ကဿပ အကြင်အခါ လောက၌ သူတော်ကောင်းတရား အတုအယောင်သည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုအခါ၌ သူတော်ကောင်းတရား၏ ကွယ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ကဿပ ပထဝီခေတ်သည် သူတော်ကောင်းတရားကို မကွယ်ပျောက်စေနိုင်၊ အာပေါခေတ်သည် သူတော်ကောင်းတရားကို မကွယ်ပျောက်စေနိုင်၊ တေဇောခေတ်သည် သူတော်ကောင်းတရားကို မကွယ်ပျောက်စေနိုင်၊ ဝါယောခေတ်သည် သူတော်ကောင်းတရားကို မကွယ်ပျောက်စေနိုင်၊ စင်စစ်သော်ကား အကြင်ယောကျ်ားတို့သည် ဤသူတော်ကောင်းတရားကို ကွယ်စေကုန်၏၊ မင်ဖိုလ်မှ အချည်းနှီးဖြစ်ကုန်သော ထိုယောကျ်ားတို့သည် ဤသာသနာတော်၌သာ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ လေ့သည့်ဝန်ကို ယူဆောင်ခြင်းဖြင့်သာလျှင် နစ်မြုပ်ရသကဲ့သို့ ကဿပ ဤအတူသာလျှင် သူတော်ကောင်းတရား၏ ကွယ်ခြင်းသည် မဖြစ်။

ကဿပ အောက်သို့သက်စေတက်ကုန်သော ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်းတရား မေ့မျောမှုခြင်းငှါ ကွယ်ပျောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏၊အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ကဿပ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာယောကျ်ား ဥပါသိကာမိန်းမတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၌ မရှိသေ မတွံ့ဝပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ တရားတော်၌ မရှိသေ မတွံ့ဝပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ သံဃာတော်၌ မရှိသေ မတုံ့ဝပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ အကျင့်သိက္ခာ၌ မရှိသေ မတုံ့ဝပ်ကုန်သည်ဖြင့် ရှိ၍ နေကုန်၏၊ သမာဓိ၌ မရှိသေ မတုံ့ဝပ်ကုန်သည်ဖြင့် ရှိ၍ နေကုန်၏၊ ကဿပ အောက်သို့ သက်စေတတ်ကုန်သော ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်းတရား မေ့မျောခြင်းငှါ ကွယ်ပျောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။

ကဿပ ဤဘရားငါးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်းတရား တည်ခြင်းငှါ မမေ့မျောခြင်းငှါ မကွယ်ပျောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏၊ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ—ကဿပ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာယောကျ်ား ဥပါသိကာမိန်းမတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၌ ရှိသေဘုံ့ဝပ်ကုန်သည်ဖြင့် ရှိ၍ နေကုန်၏၊ တရားတော်၌ ရှိသေ တုံ့ဝပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ သံဃာတော်၌ ရှိသေ တုံ့ဝပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ အကျင့်သိက္ခာ၌ ရှိသေ တုံ့ဝပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊သမာဓိ၌ ရှိသေ တုံ့ဝပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ကဿပ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်းတရား တည်ခြင်းငှါ မမေ့မျောခြင်းငှါ မကွယ်ပျောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တေရသမသုတ်။

ကဿပသံယုတ် ပြီး၏။

၆-လောဘသုတ္တာဒရသိယုတ်

၁-ပဌမဝဂ် ၁-ဒါရုဏသုတ်

၁၅၇။ အာဂျန်ပ်သည် ဤ ဒို ကြားနာခဲ့ရပါသည်—မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ် သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (ယခုတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟုခေါ်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား" ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ထက်မြက်၏၊ ကြမ်းထမ်း၏၊ အတုမရှိမူ၍ ယောဂ၏ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ ဤသို့ ကျင့်ရမည် "ဖြစ်ပေါ်လာသော လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို စွန့်ကုန်အံ့၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည်လည်း ငါ့ကို၏ ကုသိုလ်စိတ်ကို သိမ်းကျုံးယူငင်၍ မတည်နိုင်လတ္တံ့ ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်" ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ဗဠိသသုတ်

၁၅၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ထက်မြက်၏၊ ကြမ်းထမ်း၏၊ အတုမရှိမူ၍ ယောဂ၏ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တံငါသည်သည် အစာတပ်သော ငါးမျှားချိတ်ကို နက်သော ရေအိုင်၌ ပစ်ချရာ၏၊ အစာကို မြင်သော ငါးသည် ထိုငါးမျှားချိတ်ကို မျိုရာ၏၊ ရဟန်းတို့ တံငါသည်၏ ငါးမျှားချိတ်ကို မျိုမိသော ထိုငါးသည် ဆင်းရဲခြင်း ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏၊ တံငါသည်၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုနိုင်သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်၏၊

ရဟန်းတို့ "တံငါသည်" ဟူသော ဤအမည်သည် ယုတ်ညံ့သော ကိလေသာမာရ်၏ အမည်တည်း၊ ရဟန်းတို့ "ငါးမျှားချိတ်" ဟူသော ဤအမည်သည် လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစော၏ အမည်ဘည်း၊ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပေါ်လာသော လောဘ ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို သားယားသူ အလိုရှိသူ မည်သည့်ရဟန်းကိုမဆို ကိလေသာမာရ်၏ ငါးမျှားချိတ်ကို မျိုသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲခြင်း ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်သူ ယုတ်မာသော ကိလေသာမာရ်၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုနိုင်သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်သူ ရဟန်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ ရဟန်းတို့ စင်စစ်လျှင် လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဤသို့ ခက်ထန်၏၊ ထက်မြက်၏၊ ကြမ်းထမ်း၏၊ အတုမရှိမူ၍ ယောဂ၏ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ ဤသို့ ကျင့်ရမည်—

ရဟန်းတို့ "တံငါသည်" ဟူသော ဤအမည်သည် ယုတ်ညံ့သော ကိလေသာမာရ်၏ အမည်တည်း၊ ရဟန်းတို့ "ငါးမျှားချိတ်" ဟူသော ဤအမည်သည် လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစော၏ အမည်ဘည်း၊ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပေါ်လာသော လောဘ ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို သားယားသူ အလိုရှိသူ မည်သည့်ရဟန်းကိုမဆို ကိလေသာမာရ်၏ ငါးမျှားချိတ်ကို မျိုသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲခြင်း ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်သူ ယုတ်မာသော ကိလေသာမာရ်၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုနိုင်သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်သူ ရဟန်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ ရဟန်းတို့ စင်စစ်လျှင် လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဤသို့ ခက်ထန်၏၊ ထက်မြက်၏၊ ကြမ်းထမ်း၏၊ အတုမရှိမူ၍ ယောဂ၏ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ ဤသို့ ကျင့်ရမည်—

"ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို စွန့်ကုန်အံ့၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ငါတို့၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံးယူငင်၍ မတည်နိုင်လတ္တံ့. ဟု ဤသို့သျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်" ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ကုမ္မသုတ်

၁၅၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ရှေးဦးဖြစ်ဘူးသည်ကား တခုသော ရေအိုင်၌ လိပ်ကြီးမျိုးသည် ကြာမြင့်စွာ နေလေ့ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ လိပ်တကောင်သည် လိပ်တကောင်အား အမောင်လိပ် သင်သည် ထိုအရပ်သို့ မသွားလင့်ဟု ဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုလိပ်သည် ထိုအရပ်သို့ သွားသည်သာလျှင်တည်း၊ ထိုသွားသော လိပ်ကို မူဆိုးသည် ကြိုးရှည်ရှည် တပ်ထားသော မြှုံးဖြင့် ထိုးပစ်လိုက်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ လိပ်သည် ထိုဆုံးမသောလိပ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်လာ၏၊ ထိုဆုံးမသောလိပ်သည် ထိုအထိုးခံရသောလိပ် လာသည်ကို အဝေးမှမြင်လျှင် အမောင်လိပ် အသို့နည်း၊ သင်သည် ထိုအရပ်သို့ သွားခဲ့ပြီလောဟု ဆို၏၊ အမောင်လိပ် ငါသည် ထိုအရပ်သို့ သွားခဲ့မိ၏၊ အမောင်လိပ် အသို့နည်း၊ သင်သည် အထိုးမခံရ အသတ် မခံရသလော၊ အမောင်လိပ် အထိုးမခံရ အသတ်မခံရပါ၊သို့သော်လည်း ငါ၏နောက်မှ နောက်မှ အစဉ်လိုက်သော ကျိုကြိုးငယ်သည် ရှိပါသည်ဟု ဆို၏၊ အမောင်လိပ် စင်စစ် သင့်ကို မြှုံးဖြင့် ထိုးမိ၏၊ စင်စစ် အသတ်ခံရ၏၊ အမောင်လိပ် ကျိုကြိုးဖြင့် သင်၏ အဖတို့သည်၎င်း အဖိုးတို့သည်၎င်း ဆင်းရဲခြင်း ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့ကုန်၏၊ အမောင်လိပ် ယခုပင် သင်သွားလော့၊ ယခုအခါ သင်သည် ငါတို့၏ အပေါင်းအဖော် မဟုတ်တော့ပြီဟု ဆို၏။

ရဟန်းတို့ "မူဆိုး" ဟူသော ကျိုအမည်သည် ယုတ်မာသော ကိလေသာမာရ်၏ အမည်တည်း၊ ရဟန်းတို့ "ကြိုးရှည်ရှည်တပ်သော မြှုံး" ဟူသော ကျိုအမည်သည် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော၏အမည်တည်း၊ ရဟန်းတို့ "ကြိုး"ဟူသော ကျိုအမည်သည် နှစ်သက်စွဲမက်ခြင်း 'နန္ဒီရာဂ'၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို သားယားသူ အလိုရှိသူ မည်သည့်ရဟန်းကိုမဆို ကြိုးရှည်ရှည် တပ်ထားသော မြှုံးဖြင့် စုံးဝင်အပ်ခြင်းဖြစ်၍ ဆင်းရဲခြင်း ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်သူ ယုတ်မာသော ကိလေသာမာရ်၏ အလိုရှိတိုင်း အပြုံးသူ ရဟန်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ဒီဃလောမိကသုတ်

၁၆၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း၊ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ရှည်သောအမွေးရှိသော

သိုးသည် ဆူးခုံသို့ ဂင်ရာ၏၊ ထိုသိုးသည် ထိုထိုအရပ်၌ ငြိရာ၏၊ ထိုထိုအရပ်၌ စွဲယူရာ၏၊ ထိုထိုအရပ်၌ နှောင်ဖွဲ့ရာ၏၊ ထိုထိုအရပ်၌ ဆင်းရဲခြင်း ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ အခွံမို့သော ရဟန်းသည် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နံနက်အခါ၌ ကောင်းစွာ ဝတ်ရုံလျက် သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ရွာသို့ဖြစ်စေ နိဂုံးသို့ဖြစ်စေ ဆွမ်းအလို့ငှါ ဝင်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုရွာ၌ အလိုရှိတိုင်း ဆွမ်းစားပြီးသည်လည်း ဖြစ်၏၊ နက်ဖြန်စားရန်အလို့ငှါ ဖိတ်အပ်သော ဆွမ်းသည်လည်း ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းအား သပိတ်ပြည့်သော ဆွမ်းလည်း ရှိ၏၊ ကျောင်းအရံသို့သွား၍ ရဟန်းအပေါင်းအလယ်၌ ကြွားဝါး၏၊ ငါသည် ဆွမ်းကို အလိုရှိတိုင်း စားပြီးပြီ၊ နက်ဖြန်စားရန် အလို့ငှါ ဖိတ်ထားသော ဆွမ်းလည်း ရှိသေး၏၊ သပိတ်ပြည့်သော ဆွမ်းလည်း ရှိ၏၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ကိုလည်း ရ၏၊ တပါးကုန်သော ဤရဟန်းတို့သည်ကား နည်းသော ဘုန်းကံရှိကုန်၏၊ နည်းသောတန်ခိုး ရှိကုန်၏၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ကို မရကုန်ဟု ကြွားဝါး၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သီလရှိကုန်သော အခြား ရဟန်းတို့ကို မထောမြင်ပြု၏၊ ရဟန်းဘို့ ထို သို့မှတ်ထင်ခြင်းသည် ထိုမင်္ဂလာမှ အခုံးနှိုးဖြစ်သောယောကျ်ားအား ရှည်စွာသော နေ့ညဉ့် ဘို့ပတ်လုံး အစီးအပွါးမရှိခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-မိဠကသုတ်

၁၆၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကျင်ကြီးကို စားသော မစင်ပိုးသည် ကျင်ကြီးဖြင့် ပြည့်နှက်၏၊ ထိုပိုး၏ ရှေ့မှလည်း ကျင်ကြီးပုံကြီးသည် ရှိ၏၊ ထိုကျင်ကြီးစားသော မစင်ပိုးသည် ထိုကျင်ကြီးဖြင့် တပါးသော မစင်ပိုးကို "ငါသည် ကျင်ကြီးကို စား၏၊ ကျင်ကြီးဖြင့် ပြည့်နှက်၏၊ ငါ၏ ရှေ့မှလည်း ကျင်ကြီးပုံကြီးသည် ရှိ၏" ဟု မထေမဲ့မြင် ပြုရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ အခွံမို့သော ရဟန်းသည် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နံနက်အခါ၌ ကောင်းစွာ ဝတ်ရုံလျက် သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ရွာသို့ဖြစ်စေ နိဂုံးသို့ဖြစ်စေ ဆွမ်းအလို့ငှါ ဝင်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုရွာ၌ အလိုရှိတိုင်း ဆွမ်းစားပြီးသည်လည်း ဖြစ်၏၊ နက်ဖြန်စားရန်အလို့ငှါ ဖိတ်အပ်သော ဆွမ်းသည်လည်း ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းအား သပိတ်ပြည့်သော ဆွမ်းလည်း ရှိ၏၊ ကျောင်းအရံသို့သွား၍ ရဟန်းအပေါင်းအလယ်၌ ကြွားဝါး၏၊ ငါသည် ဆွမ်းကို အလိုရှိတိုင်း စားပြီးပြီ၊ နက်ဖြန်စားရန် အလို့ငှါ ဖိတ်ထားသော ဆွမ်းလည်း ရှိသေး၏၊ သပိတ်ပြည့်သော ဆွမ်းလည်း ရှိ၏၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ကိုလည်း ရ၏၊ တပါးကုန်သော ဤရဟန်းတို့သည်ကား နည်းသော ဘုန်းကံရှိကုန်၏၊ နည်းသောတန်ခိုး ရှိကုန်၏၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ကို မရကုန်ဟု ကြွားဝါး၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သီလရှိကုန်သော အခြား ရဟန်းတို့ကို မထောမြင်ပြု၏၊ ရဟန်းဘို့ ထို သို့မှတ်ထင်ခြင်းသည် ထိုမင်္ဂလာမှ အခုံးနှိုးဖြစ်သောယောကျ်ားအား ရှည်စွာသော နေ့ညဉ့် ဘို့ပတ်လုံး အစီးအပွါးမရှိခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-အသနိသုတ်

၁၆၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းဘို့ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို မိုးကြိုးစက်သည် ကျရောက်နိုင်သနည်း၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သေးသော သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်ကို လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် အစဉ်ကျရောက်နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ "မိုးကြိုးစက်"ဟူသော ဤအမည်သည် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော၏ အမည်ဘည်း၊ ရဟန်းဘို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ဒိဒ္ဓသုတ်

၁၆၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းဘို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို အဆိပ်လိမ်းကျံထားသော အဆိပ်လူးမြားဖြင့် စူးဝင်သနည်း၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သေးသော သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်ကို လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် အစဉ်ကျရောက်နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ "မြား"ဟူသော ဤအမည်သည် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော၏ အမည်တည်း၊ ရဟန်းဘို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-သိင်္ဂါလသုတ်

၁၆၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းဘို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ညဉ့်၏ မိုးသောက်ချိန်၌ ညည်းညူသော မြေခွေးအို၏ အသံကို ကြားဘူးကြကုန်၏လော။ အသျှင်ဘုရား ကြားဘူးပါကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤမြေခွေးအိုသည် ဥက္ကဏ္ဌကအမည်ရှိသော ဝဲနာရောဂါဖြင့် တွေ့ထိအပ်သည်ဖြစ်၍ ဟင်းသို့ ရောက်သော်လည်း မမွှေလျော်၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ရောက်သော်လည်း မမွှေလျော်၊ လှည်တီးခေါင်သို့ ရောက်သော်လည်း မမွှေလျော်၊ သွားလေရာရာ ရပ်လေရာရာ ထိုင်လေရာရာ ဒိုပ်လေရာရာ အရပ်တိုင်း၌ ဆင်းရဲခြင်း ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်ရကား ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ရောက်သော်လည်း မမွှေလျော်၊ သစ်ပင်ရင်းသို့

ရောက်သော်လည်း မမွေ့လျော်၊ လွှင်တီးခေါင်သို့ ရောက်သော်လည်း မမွေ့လျော်၊ သွားလေရာရာ ရပ်လေရာရာ ထိုင်လေရာရာ အိပ်လေရာရာ အရပ်တိုင်း၌ အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-ဝေရမ္ဘသုတ်

၁၆၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ အထက်ကောင်းကင်၌ ဝေရမ္ဘာမည်သော လေတို့သည် တိုက်ကုန်၏၊ ထိုအရပ်သို့ သွားသောငှက်ကို ဝေရမ္ဘာလေတို့သည် ပစ်ချကုန်၏၊ ထိုအရပ်၌ ဝေရမ္ဘာလေတို့ပစ်ချအပ်သော ထိုငှက်၏ ခြေတို့သည် တခြားသို့ ရောက်သွားကုန်၏၊ အတောင်တို့သည် တခြားသို့ ရောက်သွားကုန်၏၊ ဦးခေါင်းသည် တခြားသို့ ရောက်သွား၏၊ ကိုယ်သည် တခြားသို့ ရောက်သွား၏၊ (ဝေရမ္ဘာလေတို့ ပစ်ချသဖြင့် ထိုငှက်တို့၏ ခြေထောက်တခြား အတောင်တခြား ဦးခေါင်းတခြား ကိုယ်တခြား ရောက်သွားသကဲ့သို့) ဤအတူသာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သောရဟန်းသည် လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်ရကား နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်လျက် သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ရွာသို့ဖြစ်စေ နိုဂုံးသို့ဖြစ်စေ မစောင့်စည်းအပ်သော ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် သာလျှင် မထင်သော သတိမစောင့်စည်းအပ်သော ဣန္ဒြေတို့ဖြင့် ဆဋ္ဌမ်းအလို့ငှါ ဝင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို့ရွာ၌ မလုံမလဲ ဝတ်ရုံသော မာတုဂါမကို မြင်၍ ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂသည် နှိပ်စက်' ဖျက်ဆီးအပ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ရာဂနှိပ်စက် ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ဖြင့် သိက္ခာကို စွန့်၍ လူထွက်၏၊ ဝေရမ္ဘာလေတို့ပစ်ချအပ်သော ငှက်ကဲ့သို့ တပါးသော သူတို့သည် ထိုရဟန်း၏ သင်္ကန်းကို ဆောင်ကုန်၏၊ တပါးသောသူတို့က သပိတ်ကို တပါးသောသူတို့က နိသီဒိုင်ကို တပါးသောသူတို့က အပ်ကျည်ကို ဆောင်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-သဂါထကသုတ်

၁၆၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်ရကား ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်သော အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါမြင်ရ၏။ ရဟန်းတို့ လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစောမရခြင်း နှိပ်စက်အပ်

သည် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်ရကား ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်ဗီး ကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်သော အခွါသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါမြင်ရ၏။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ ရရှိခြင်း လာဘ် ပူဇော်သကာ မရခြင်း ထိုနှစ်ပါးစုံသည် နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်ရကား ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်သော အခွါသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါမြင်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ် ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြီးနောက် ဤဂါထာကို မိန့်တော်မူ၏—

"မမွေ့မလျော့နေလေ့ရှိသော အရိုအသေပြုထိုက်သော အကြင်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ သမာဓိသည် ပူဇော်သကာ ရခြင်းကြောင့်၎င်း ပူဇော်သကာ မရခြင်းကြောင့်၎င်း နှစ်ပါးစုံသော အကြောင်းကြောင့်၎င်း မတုန်လှုပ်။

မကောင်းမှုကို ဖုတ်ကြည်းတတ်သော အမြဲပြုတ်ပြုလေ့ရှိသော သိမ်မွေ့သော (အရဟတ္တမဂ်) ဉာဏ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ရှုတတ်သော ဥပါဒါန်တို့၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သူတော်ကောင်းဟု ဆိုကုန်၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ပဌမဝဂ် ပြီး၏။

၂-ဒုတိယဝဂ် ၁-သုဝဏ္ဏပါတိသုတ်

၁၆၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် "ဤအသျှင်သည် ဌေမှုန့်တို့ဖြင့် ပြည့်သော ရွှေခွက်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို မပြောဆိုရာ" ဟု အခွါသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ထိုသူကို တပါးသောအခါ၌ လာဘ် ပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိုင်းယှဉ်အပ်သည် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သိလျက် ချွတ်ယွင်းသောစကားကို ပြောဆိုနေသည်ကို တွေ့မြင်ရ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ရူပိယပါတိသုတ်

၁၆၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ဤသာသနာတော်၌ "ဤအသျှင်သည် ရွှေမှုန့်တို့ဖြင့် ပြည့်သော

ဌေခုက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သိလျက် ချတ်ယှင်းသောစကားကို မပြောဆိုရာ”ဟု အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြားရ၍ သိ၏။ ထိုသူကို တပါးသော အခါ၌ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သိလျက် ချတ်ယှင်းသော စကားကို ပြောဆိုနေသည်ကို တွေ့မြင်ရ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-သုဝဏ္ဏနိက္ခသုတ် စသော (၈)သုတ်

၁၆၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် “ဤအသျှင်သည် ရွှေစင်တနိက္ခဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း။ပ။ ရွှေစင်နိက္ခတရာဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း။ သိဒ်နိုက်ရွှေ နိက္ခဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း။ သိဒ်နိုက်ရွှေနိက္ခတရာဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း။ ရွှေဖြင့်ပြည့်သော မဟာပထဝီမြေဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း။ တစုံတခုသော အာမိသဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း။ အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း။ ဇနပုဒ်၌ ကောင်းခြင်းငါးရပ် ပြည့်စုံလတ်သည့် မိန်းမမြတ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သိလျက် ချတ်ယှင်းသော စကားကို မဆိုရာ” ဟု အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြားရ၍သိ၏၊ ထိုသူကို တပါးသောအခါ၌ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သိလျက် ချတ်ယှင်းသော စကားကို ပြောဆိုနေသည်ကို တွေ့မြင်ရ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ဒုတိယဝဂ် ပြီး၏။

၃-တတိယဝဂ် ၁-မာတုဂါမသုတ်

၁၇၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ မာတုဂါမတယောက်သည် ထိုရဟန်းတယောက်၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး ဆွဲငင်၍ မတည်နိုင်သော်လည်း လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ယင်းရဟန်း၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံးဆွဲငင်၍ တည်နိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ကလျာဏိသုတ်

၁၇၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဇနပုဒ်၌ ကောင်းခြင်းငါးရပ် ပြည့်စုံလတ်သည့် မိန်းမမြတ်တယောက်သည် ရဟန်းတယောက်၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံးယူငင်၍ မတည်နိုင်သော်လည်း လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ယင်းရဟန်း၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံးဆွဲငင်၍ တည်နိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ကေပုတ္တကသုတ်

၁၇၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ သဒ္ဓါတရားရှိသော ဥပါသိကာမသည် ချစ်အပ်သော နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော တယောက်တည်းသော သားကို ကောင်းစွာ တောင်းပန်လိုသည်ရှိသော် "ချစ်သား၊ စိတ္တသူကြွယ် ဟတ္ထက အာဠဝကသူကြွယ်ဘို့နှင့် တူသော သဘောရှိသူ ဖြစ်ပါလေလော့" ဟု တောင်းပန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ စိတ္တသူကြွယ်နှင့် ဟတ္ထကအာဠဝကသူကြွယ်တို့သည် ငါဘုရား၏ တပည့်ဖြစ်သော ဥပါသကာယောကျ်ားတို့တွင် ချိန်ခွင်သဖွယ်တည်း၊ နှိုင်းယှဉ်ဖွယ်တည်း။ ချစ်သား အကယ်၍ သင်သည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရဟန်းပြုခဲ့မူ သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့နှင့် တူသော သဘောရှိသူ ဖြစ်ပါလေလော့ ဟု တောင်းပန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့သည် ငါဘုရားတပည့် ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့တွင် ချိန်ခွင်သဖွယ်တည်း၊ နှိုင်းယှဉ်ဖွယ်တည်း။ ချစ်သား အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သေး၍ သေကွဲသာ ဖြစ်သော သင့်ကို လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် မကျရောက်ပါစေလင့်ဟု တောင်းပန်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သေး၍ သေကွဲသာ ဖြစ်သော ရဟန်းကို လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော ကျရောက်သည်ဖြစ်ခဲ့မူ ထိုလာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ထိုသေကွဲရဟန်းအား အန္တရာယ် ပြုခြင်းငှါဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ကေဓီတုသုတ်

၁၇၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသိကာမသည် ချစ်အပ်သော နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော တယောက်တည်းသော သမီးကို ကောင်းစွာ တောင်းပန်လိုသည် ရှိသော် "ချစ်သမီး၊ ခုဇ္ဇုတ္တရာ ဥပါသိကာမ ဝေဠုကဏ္ဍကီမြို့သူ နန္ဒမာတာဥပါသိကာမတို့နှင့်တူသော သဘောရှိသူ ဖြစ်ပါလေ

လော့” ဟု တောင်းပန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ခုဇ္ဇုတ္တရာ ဥပါသိကာမနှင့် ဝေဠုကဏ္ဍကီမြို့သူ နန္ဒမာတာ ဥပါသိကာမသည် ငါဘုရား၏ တပည့်မ ဖြစ်ကုန်သော ဥပါသိကာမတို့တွင် ချိန်ခွင်သဖွယ်တည်း၊ နှိုင်းယှဉ်ဖွယ်တည်း။ ချစ်သမီး သင်သည် အကယ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြုခဲ့မူ ခေမာဘိက္ခုနီမ ဥပ္ပလဝဏ်္ဏာဘိက္ခုနီမတို့နှင့်တူသော သဘောရှိသူ ဖြစ်ပါလေလော့ ဟု တောင်းပန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ခေမာဘိက္ခုနီမနှင့် ဥပ္ပလဝဏ်္ဏာဘိက္ခုနီမတို့သည် ငါဘုရား၏ တပည့်မဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့တွင် ချိန်ခွင်သဖွယ်တည်း၊ နှိုင်းယှဉ်ဖွယ်တည်း။ ချစ်သမီး အရဟာတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သေး၍ သေက္ခသာ ဖြစ်သော သင့်ကို လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် မကျရောက်ပါစေလင့် ဟု တောင်းပန်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ အရဟာတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သေး၍၊ သေက္ခသာ ဖြစ်သော ထိုရဟန်းမိန်းမကို လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ကျရောက်ခဲ့မူ ထိုလာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ထိုရဟန်းမိန်းမအား အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-သမဏပြာဟ္မဏသုတ်

၁၇၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော၏ သာယာဖွယ်ကိုဎ အပြစ်ကိုဎ ထွက်မြောက်ရာကိုဎ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသော သမဏပြာဟ္မဏဟူသမျှတို့ကို သမဏတို့၌ သမဏဟု မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ပြာဟ္မဏတို့၌ ပြာဟ္မဏဟု မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏဖြစ်ကျိုးကိုဎ ပြာဟ္မဏဖြစ်ကျိုးကိုဎ ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ မနေရကုန်။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော၏ သာယာဖွယ်ကိုဎ အပြစ်ကိုဎ ထွက်မြောက်ရာကိုဎ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော သမဏပြာဟ္မဏဟူသမျှတို့ကို သမဏတို့၌ သမဏဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ပြာဟ္မဏတို့၌ ပြာဟ္မဏဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏဖြစ်ကျိုးကိုဎ ပြာဟ္မဏဖြစ်ကျိုးကိုဎ ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာရောက်၍ နေရကုန်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-ဒုတိယ သမဏပြာဟ္မဏသုတ်

၁၇၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော၏ ဖြစ်ခြင်းကိုဎ ချုပ်ခြင်းကိုဎ သာယာဖွယ်ကိုဎ အပြစ်ကိုဎ ထွက်မြောက်ရာကိုဎ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကုန်သော သမဏပြာဟ္မဏဟူသမျှတို့ ကို။ပ။ သိကုန်သော သမဏပြာဟ္မဏဟူသမျှတို့ကို။ပ။ ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ နေရကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-တတိယ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၇၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ မည်သည့်သမဏဗြာဟ္မဏတို့မဆို လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကုန်၊ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော၏ အကြောင်းကို မသိကုန်၊ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော၏ ချုပ်ရာကို မသိကုန်၊ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော၏ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်။ပ။ သိကုန်၏။ပ။ ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်လျက်နေရကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-ဆဝိသုတ်

၁၇၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် အရေပါးကို ဖြတ်၏၊ အရေပါးကို ဖြတ်ပြီး၍ အရေထူကို ဖြာ၏၊ အရေထူကို ဖြတ်ပြီး၍ အသားကို ဖြတ်၏၊ အသားကို ဖြတ်ပြီး၍ အကြောကို ဖြာ၏၊ အကြောကို ဖြာ်ပြီး၍ အရိုးကို ဖြတ်၏၊ အရိုးကို ဖြတ်ပြီး၍ ရိုးတွင်းခြင်ဆီကို ထိလျက် တည်၏၊ ရဟန်းဘို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-ရဇုသုတ်

၁၇၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် အရေပါးကို ဖြတ်၏၊ အရေပါးကို ဖြတ်ပြီး၍ အရေထူကို ဖြာ၏၊ အရေထူကို ဖြာ်ပြီး၍ အသားကို ဖြတ်၏၊ အသားကို ဖြတ်ပြီး၍ အကြောကို ဖြတ်၏၊အကြောကိုဖြာ်ပြီး၍ အရိုးကိုဖြတ်၏၊ အရိုးကိုဖြတ်ပြီး၍ ရိုးတွင်းခြင်ဆီကို ထိလျက် တည်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အားကြီးသော ယောကျ်ားသည် ခိုင်လှစ္စာသော သားမြီးကြိုးဖြင့် ခြေသလုံး (မြင်းခေါင်း)ကိုရစ်ပတ်လျက် ပတ်တိုက်ရာ၏၊ ထိုသားမြီကြိုးသည် အရေပါးကို ဖြတ်ရာ၏၊ အရေပါးကို ဖြာ်ပြီး၍ အရေထူကို ဖြာ်ရာ၏၊ အရေထူကို ဖြတ်ပြီး၍ အသားကို ဖြတ်ရာ၏၊ အသားကို ဖြာ်ပြီး၍ အကြောကို ဖြတ်ရာ၏၊ အကြောကို ဖြတ်ပြီး၍ အရိုးကို ဖြတ်ရာ၏၊ အရိုးကို ဖြတ်ပြီး၍ ရိုးဘွင်းခြင်ဆီကို ထိလျက် တည်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် အရေပါးကို ဖြတ်၏၊ အရေပါးကို ဖြာ်ပြီး၍ အရေထူကို ဖြတ်၏၊ အရေထူကို ဖြာ်ပြီး၍ အသားကို ဖြာ်၏၊ အသားကို ဖြတ်ပြီး၍ အကြောကို ဖြတ်၏၊ အကြောကို ဖြတ်ပြီး၍ အရိုးကို ဖြာ်၏၊ အရိုးကို ဖြာ်ပြီး၍ ရိုးတွင်းခြင်ဆီကို ထိလျက် တည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဘိက္ခုသုတ်

၁၇၉။ ရဟန်းတို့ လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာအားသော်လည်း အန္တရာယ်ကို ပြုရန် ဖြစ်နိုင်၏ ဟူ၍ ငါဆို၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် အဘယ်သို့လျှင် အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာအား အန္တရာယ်ပြုရန် ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏၊ အာနန္ဒာ လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို ထိုရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏ မပျက်စီးနိုင်သော ကိလေသာမှလွတ်မြောက်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိ၏အန္တရာယ်ကို ပြုရန် ဖြစ်၏ဟူ၍ ငါဆိုသည်မဟုတ်၊ အာနန္ဒာ လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို မမှေ့လျော့ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လရှိလျက် နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍နေသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ရအပ် ရောက်အပ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာနေမှု (ဖလသမာပတ်) တို့၏ အန္တရာယ်ပြုရန် ဖြစ်၏ဟူ၍ ငါဆို၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ထက်မြက်၏၊ ကြမ်းထမ်း၏၊ အတုမရှိသောယောဂ၏ ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏။ အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ ဤသို့ ကျင့်ရမည်"ဖြစ်ပေါ်လာသော လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို စွန့်ကုန်အံ့၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ငါတို့၏စိတ်ကို သိမ်းကျုံးယူငင်၍ မတည်နိုင်လတ္တံ့ ဟူ၍ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်"ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

တတိယဝဂ် ပြီး၏။

၄-စတုတ္ထဝဂ် ၁-ဘိန္နိသုတ်

၁၈၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ဒေဝဒတ်သည် လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သံဃာကို သင်းခွဲ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ကျင့်ရမည်ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ကုသလမူလသုတ်

၁၈၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ရဟန်းတို့ လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်အား ကုသိုလ်အရင်းမူလသည် ပြတ်ခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့ပြီ၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လောဘပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ကျင့်ရမည်ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ကုသလဓမ္မသုတ်

၁၀၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်အား ကုသိုလ်တရားသည် ပြတ်ခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့ပြီ၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဤသို့ ခက်ထန်၏။ပ။ ကျင့်ရမည်ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-သုက္ကဓမ္မသုတ်

၁၀၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်အား ဖြူစင်သော တရားသည် ပြတ်ခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့ပြီ၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ကျင့်ရမည်ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-အဝိရုဟနသုတ်

၁၀၄။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေဝဒတ် (သင်းခဲ့)ထွက်သွားလျှင် မကြာမြင့်မီ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော သည်ဖြစ်ခဲ့၏၊ ပျက်စီးခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည်ဖြစ်ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ငှက်ပျောပင်သည် မိမိကို သတ်ခြင်းငှါ အသီးကို သီးပေးရသကဲ့သို့ ပျက်စီးခြင်းငှါ အသီးကို သီးပေးရသကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဖြစ်ခဲ့၏၊ ပျက်စီးခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဖြစ်ခဲ့၏။

၅-အဝိရုဟနသုတ်

၁၀၄။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေဝဒတ် (သင်းခဲ့)ထွက်သွားလျှင် မကြာမြင့်မီ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော သည်ဖြစ်ခဲ့၏၊ ပျက်စီးခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည်ဖြစ်ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ငှက်ပျောပင်သည် မိမိကို သတ်ခြင်းငှါ အသီးကို သီးပေးရသကဲ့သို့ ပျက်စီးခြင်းငှါ အသီးကို သီးပေးရသကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဖြစ်ခဲ့၏၊ ပျက်စီးခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဖြစ်ခဲ့၏။

ရဟန်းတို့ ဝါးပင်သည် မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်းငှါ အသီးကို သီးပေးရသကဲ့သို့ ပျက်စီးခြင်းငှါ အသီးကို သီးပေးရသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဖြစ်ခဲ့၏၊ ပျက်စီးခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဖြစ်ခဲ့၏။

ရဟန်းတို့ ကျူပင်သည် မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်းငှါ အသီးကို သီးပေးရသကဲ့သို့ ပျက်စီးခြင်းငှါ အသီးကို သီးပေးရသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား

လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဖြစ်ခဲ့၏၊ ပျက်စီးခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဖြစ်ခဲ့၏။

ရဟန်းတို့ အဿတိုရ်မြင်းမသည် မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်းငှါ ကိုယ်ဝန်ကို ယူသကဲ့သို့ ပျက်စီးခြင်းငှါ ကိုယ်ဝန်ကို ယူသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဖြစ်ခဲ့၏၊ ပျက်စီးခြင်းငှါ ဒေဝဒတ်အား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဖြစ်ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားတော်ကို ဟောတော်မူ၏၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော လူနတ်တို့၏ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကိုဟောတော်မူပြီး၍ ထို့ပြင်တပါး ဤဂါထာကို ဟောတော်မူ၏—

"စင်စစ်အားဖြင့် ငှက်ပျောသီးသည် ငှက်ပျောပင်ကို သတ်သကဲ့သို့ ဝါးသီးသည် ဝါးပင်ကို သတ်သကဲ့သို့ ကျူသီးသည် ကျူပင်ကို သတ်သကဲ့သို့ အဿတိုရ်မြင်းမ၏ ကိုယ်ဝန်သည် မြင်းမကို သတ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ယောကျ်ားယုတ်ကို သတ်၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၆-ပဥ္စရထသတသုတ်

၁၀၅။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အဇာတသတ်မင်းသားသည် ရထားငါးရာတို့ဖြင့် ညဉ့်နံနက်တိုင်း ဒေဝဒတ်အား ဆည်းကပ်ရန် သွား၏၊ ပို့ဆွမ်း ဆွမ်းအိုး ငါးရာတို့ကို ပို့၏၊ ထိုအခါ များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကုန်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏—"အသျှင်ဘုရား အဇာတသတ်မင်းသည် ငါးရာသော ရထားတို့ဖြင့် ညဉ့်နံနက်တိုင်း ဒေဝဒတ်အား ဆည်းကပ်ရန် သွားပါ၏၊ ပို့ဆွမ်းဆွမ်းအိုး ငါးရာတို့ကို ပို့ပါ၏" ဟု လျှောက်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဒေဝဒတ်၏ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောတို့ကို မမြတ်နိုးကုန်လင့်၊ ရဟန်းတို့ အကြင်မျှလောက် အဇာတသတ်မင်းသည် ငါးရာသော ရထားတို့ဖြင့် ညဉ့်နံနက်တိုင်း ဒေဝဒတ်အား ဆည်းကပ်လတ္တံ့၊ ပို့ဆွမ်း ဆွမ်းအိုး ငါးရာတို့ကို ပို့လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ ထိုမျှလောက် ဒေဝဒတ်အား ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကိုသာလျှင် (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏၊ ကြီးပွါးခြင်းကို မမျှော်လင့်အပ်။

ရဟန်းတို့ ကြမ်းသော ခွေး၏ နှာခေါင်း၌ ငါးစသည်၏ သည်းခြေကို ထည့်ကုန်ရာ၏၊ ဤသို့ ပြုသည်ရှိသော် ထိုခွေးသည် အတိုင်းထက် အလွန် ကြမ်းထမ်းသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အကြင်မျှလောက် အဇာတသတ်မင်းသားသည် ငါးရာသော ရထားတို့ဖြင့် ညဉ့်နံနက်တိုင်း ဒေဝဒတ်အား ဆည်းကပ်ရန် သွားလတ္တံ့၊ ပို့ဆွမ်း ဆွမ်းအိုး ငါးရာတို့ကို ပို့လတ္တံ့၊ ရဟန်းတို့ ထိုမျှလောက် ဒေဝဒတ်အား ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကိုသာလျှင် (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏၊

ကြီးပွါးခြင်းကို မမျော်လင့်အပ်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-မာတုသုတ်

၁၀၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ထက်မြက်၏၊ ကြမ်းထမ်း၏၊ အတုမရှိမူ၍ ယောဂ၏ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်း၏အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ဤအသျှင်သည် အမိဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို မဆိုရာဟု အခြို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ ထိုသူကို တပါးသောအခါ၌ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံးယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို ပြောဆိုနေသည်ကို တွေ့မြင်ရ၏။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ဤသို့ ခက်ထန်၏၊ ထက်မြက်၏၊ ကြမ်းထမ်း၏၊ အတုမရှိမူ၍ ယောဂ၏ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ ဤသို့ ကျင့်ရမည်— "ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို စွန့်ကုန်အံ့၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ငါတို့၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံးယူငင်၍ မတည်နိုင်လတ္တံ့"ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-၁၃-ပိတုစသော ခြောက်သုတ်

၁၀၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ထက်မြက်၏၊ ကြမ်းထမ်း၏၊ အတုမရှိမူ၍ ယောဂ၏ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ဤအသျှင်သည် အဖဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ပ။ (ခဲ့အပ်၏) အစ်ကိုဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ နှမဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သားဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သမီးဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ မယားဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သိလျက်ချွတ်ယွင်းသော စကားကို မဆိုရာဟု အခြို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ ထိုသူကို တပါးသော အခါ၌ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံး ယူငင်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို ပြောဆိုနေသည်ကို တွေ့မြင်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် ခက်ထန်၏၊ ထက်မြက်၏၊ ကြမ်းထမ်း၏၊ အတုမရှိသော ယောဂ၏ကုန်ရာ

အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ ဤသို့ ကျင့်ရမည်— "ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို စွန့်ကုန်အံ့၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ပူဇော်ကာ အကျော်အစောသည် ငါတို့၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး ယူငင်၍ မတည်နိုင်လတ္တံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တေရသမသုတ်။

စတုတ္ထဝဂ် ပြီး၏။

လာဘသက္ကာရသံယုတ် ပြီး၏။

၇-ရာဟုလသံယုတ်

၁-ပဌမဝဂ် ၁-စက္ခုသုတ်

၁၈၈။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါးဦး မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်းဦး (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ရာဟုလာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏— "အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား အကျဉ်းအားဖြင့်တရားကို ဟောတော်မူပါလေ၊ အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ယင်းတရားကို ကြားနာရ၍ တယောက်တည်း ဆိတ်ငြိုင်ရာ အရပ်သို့ ကပ်ပြီးလျှင် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်သည် နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်ထားသောစိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေပါအံ့"ဟု လျှောက်၏။

ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ မျက်စိ 'စက္ခုပသာဒ'သည် မြဲသလော မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ မမြဲသော မျက်စိ 'စက္ခုပသာဒ'သည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော။ အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲပါတည်း၊ မမြဲသော ဆင်းရဲ၍ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိသော မျက်စိ'စက္ခုပသာဒ'ကို ဤမျက်စိ 'စက္ခုပသာဒ'သည် ငါ၏ ဥစ္စာတည်း၊ ဤမျက်စိ 'စက္ခုပသာဒ'သည် ငါဖြစ်၏၊ ဤမျက်စိ 'စက္ခုပသာဒ'သည် ငါ၏အတ္တတည်းဟူ၍ ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ရှုခြင်းသည် မသင့်လျော်ပါ။

နား 'သောတပသာဒ'သည် မြဲသလော မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ နှာခေါင်း 'ဃာနပသာဒ'သည် မြဲသလော မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ လျှာ'ဇိဝှါပသာဒ'သည် မြဲသလော မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ ကိုယ် 'ကာယပသာဒ'သည် မြဲသလော မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ စိတ်သည် မြဲသလော မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ မမြဲသော စိတ်သည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော။ အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲပါတည်း။ မမြဲသော ဆင်းရဲ၍ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိသော စိတ်ကို ဤစိတ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာတည်း၊ ဤစိတ်သည် ငါဖြစ်၏၊ ဤစိတ်သည် ငါ၏အတ္တတည်းဟူ၍ ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ရှုခြင်းသည် မသင့်လျော်ပါ။

ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ 'စက္ခုပသာဒ'၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ နား'သောတပသာဒ'၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ နှာခေါင်း 'ဃာနပသာဒ'၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ လျှာ 'ဇိဝှါပသာဒ'၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ကိုယ် 'ကာယပသာဒ'၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ စိတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သည်ရှိသော် တပ်ခြင်းကင်း၏၊ တပ်ခြင်းကင်းသည်ရှိသော် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သည်ရှိသော် လွတ်မြောက်ပြီဟူသော အသိဉာဏ် ဖြစ်၏၊"ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော အကျိုးငှါ တဖန် ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ"ဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ [ဆယ်သုတ်လုံးကို ဤပေယျာလနည်းဖြင့် ခဲ့၍အပ်ကုန်၏]။

ပဌမသုတ်။

၂-ရူပသုတ်

၁၈၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ တို့သည် မြဲကုန်သလော မမြဲကုန်သလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ပ။ အသံ‘သဒ္ဒါရုံ’တို့သည်။ အနံ့ ‘ဂန္ဓာရုံ’တို့သည်။ အရသာ ‘ရသာရုံ’တို့သည်။ အတွေ့ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ’တို့သည်။ သဘောတရား ‘ဓမ္မာရုံ’ တို့သည် မြဲကုန်သလော မမြဲကုန်သလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါကုန်။ ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် အဆင်း ‘ရူပါရုံ’တို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ အသံ ‘သဒ္ဒါရုံ’တို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ အနံ့ ‘ဂန္ဓာရုံ’တို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ အရသာ ‘ရသာရုံ’ တို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ အတွေ့ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ’တို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သဘောတရား ‘ဓမ္မာရုံ’တို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သည်ရှိသော် တပ်ခြင်းကင်း၏။ပ။ သိ၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ဝိညာဏသုတ်

၁၉၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ မျက်စိကို မှီ၍ သိမှု ‘စက္ခုဝိညာဏ်’သည် မြဲသလော မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ အသံကို မှီ၍ သိမှု ‘သောတဝိညာဏ်’သည်။ပ။ နှာခေါင်းကို မှီ၍ သိမှု ‘ဃာနဝိညာဏ်’ သည်။ လျှာကို မှီ၍ သိမှု ‘ဇိဝှါဝိညာဏ်’သည်။ ကိုယ်ကို မှီ၍ သိမှု ‘ကာယဝိညာဏ်’သည်။ စိတ်ဟူသောသိမှု ‘မနောဝိညာဏ်’သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိကို မှီ၍ သိမှု ‘စက္ခုဝိညာဏ်’၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ နားကို မှီ၍ သိမှု ‘သောတဝိညာဏ်’၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ နှာခေါင်းကို မှီ၍ သိမှု ‘ဃာနဝိညာဏ်’၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ လျှာကို မှီ၍ သိမှု ‘ဇိဝှါဝိညာဏ်’၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ကိုယ်ကို မှီ၍သိမှု ‘ကာယဝိညာဏ်’၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ စိတ်ကို မှီ၍ သိမှု ‘မနောဝိညာဏ်’၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သည်ရှိသော် တပ်ခြင်းကင်း၏။ပ။ သိ၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-သမ္မဿသုတ်

၁၉၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ မျက်စိကြောင့် ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု ‘စက္ခုသမ္ဖဿ’သည် မြဲသလော မမြဲသလော။အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ နားကြောင့် ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု‘သောတသမ္ဖဿ’သည်။ပ။ နှာခေါင်းကြောင့် ဖြစ်သောတွေ့ထိမှု ‘ဃာနသမ္ဖဿ’ သည်။ လျှာကြောင့် ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု ‘ဇိဝှါသမ္ဖဿ’သည်။ ကိုယ်ကြောင့်ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု ‘ကာယသမ္ဖဿ’သည်။ စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သောတွေ့ထိမှု‘မနောသမ္ဖဿ’သည် မြဲသလော မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် စက္ခုသမ္ဖဿ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ သောတသမ္ဖဿ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဃာနသမ္ဖဿ၌လည်း

ငြီးငွေ့၏၊ ဇိဝှါသမ္မဿဒ္ဓါလည်း ငြီးငွေ့၏၊ ကာယသမ္မဿဒ္ဓါလည်း ငြီးငွေ့၏၊ မနောသမ္မဿဒ္ဓါလည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သည်ရှိသော် တပ်ခြင်းကင်း၏။ပ။ သိ၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-ဝေဒနာသုတ်

၁၉၂။ သာ၀တ္ထိနိဒါန်း။ ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ မျက်စိ အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'စက္ခုသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ'သည် မြဲသလော မမြဲသလော၊ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ နားအတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'သောတသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ'သည်။ပ။ နှာခေါင်းအတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဃာနသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ'သည်။ လျှာအတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဇိဝှါသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ'သည်။ ကိုယ်အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ကာယသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ'သည်။ စိတ်အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'မနောသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ' သည် မြဲသလော မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် စက္ခုသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ သောတသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ 'ဃာနသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ' ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ 'ဇိဝှါသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ'၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ 'ကာယသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ'၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ 'မနောသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ' ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သည်ရှိသော် တပ်ခြင်းကင်း၏။ပ။ သိ၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-သညာသုတ်

၁၉၃။ သာ၀တ္ထိနိဒါန်း။ ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ အဆင်း၌ မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ'သည် မြဲသလော မမြဲသလော၊ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ အသံ၌ မှတ်သားမှု 'သဒ္ဒသညာ'သည်။ပ။အနံ့၌ မှတ်သားမှု 'ဂန္ဓသညာ'သည်။အရသာ၌ မှတ်သားမှု'ရသသညာ'သည်။ အတွေ့၌ မှတ်သားမှု'ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ'သည်။သဘောတရား၌ မှတ်သားမှု 'မ္မေသညာ'သည် မြဲသလော မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်နှင့်ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ရူပသညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ သဒ္ဒသညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဂန္ဓသညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ရသသညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဓမ္မသညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သည် ရှိသော် တပ်ခြင်းကင်း၏။ပ။ သိ၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-သဉ္စေတနာသုတ်

၁၉၄။ သာ၀တ္ထိနိဒါန်း။ ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ အဆင်း၌စေ့ဆော်မှု 'ရူပသဉ္စေတနာ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ အသံ၌ စေ့ဆော်မှု 'သဒ္ဒသဉ္စေတနာ'သည်။ပ။ အနံ့၌ စေ့ဆော်မှု 'ဂန္ဓသဉ္စေတနာ'သည်။ အရသာ၌ စေ့ဆော်မှု

'ရသသဠ္ဌေတနာ'သည်။ အတွေ့ဌ္ဌ စေ့ဆော်မှု 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဠ္ဌေတနာ'သည်။ သဘောတရားဌ္ဌ စေ့ဆော်မှု 'ဓမ္မသဠ္ဌေတနာ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ရူပသဠ္ဌေတနာဌ္ဌလည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ သဒ္ဒသဠ္ဌေတနာဌ္ဌလည်း ငြီးငွေ့၏။ ဂန္ဓသဠ္ဌေတနာဌ္ဌလည်း ငြီးငွေ့၏။ ရသသဠ္ဌေတနာဌ္ဌလည်း ငြီးငွေ့၏။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဠ္ဌေတနာဌ္ဌလည်း ငြီးငွေ့၏။ ဓမ္မသဠ္ဌေတနာဌ္ဌလည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ သိ၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-တဏှာသုတ်

၁၉၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ အဆင်းဌ္ဌ တပ်မက်မှု 'ရူပတဏှာ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ အသံဌ္ဌ တပ်မက်မှု 'သဒ္ဒတဏှာ'သည်။ပ။ အနံ့ဌ္ဌ တပ်မက်မှု 'ဂန္ဓတဏှာ'သည်။ အရသာဌ္ဌ တပ်မက်မှု 'ရသတဏှာ' သည်။ အတွေ့ဌ္ဌ တပ်မက်မှု 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ'သည်။သဘောတရားဌ္ဌ တပ်မက်မှု 'ဓမ္မတဏှာ' သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ရူပတဏှာဌ္ဌလည်း ငြီးငွေ့၏။ ပ။ သဒ္ဒတဏှာဌ္ဌလည်း ငြီးငွေ့၏။ ဂန္ဓတဏှာဌ္ဌလည်း ငြီးငွေ့၏။ ရသတဏှာဌ္ဌလည်း ငြီးငွေ့၏။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာဌ္ဌလည်း ငြီးငွေ့၏။ဓမ္မတဏှာဌ္ဌလည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ သိ၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-ဓာတုသုတ်

၁၉၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ ပထဝီဓာတ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ အာပေါဓာတ်သည်။ပ။ တေဇောဓာတ်သည်။ ဝါယောဓာတ်သည်။ အာကာသဓာတ်သည်။ ဝိညာဏဓာတ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ပထဝီဓာတ်ဌ္ဌလည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ အာပေါဓာတ်ဌ္ဌလည်း ငြီးငွေ့၏။ တေဇောဓာတ်ဌ္ဌလည်း ငြီးငွေ့၏။ ဝါယောဓာတ်ဌ္ဌလည်း ငြီးငွေ့၏။အာကာသဓာတ်ဌ္ဌလည်း ငြီးငွေ့၏။ ဝိညာဏဓာတ်ဌ္ဌလည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။သိ၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ခန္ဓသုတ်

၁၉၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ ဝေဒနာသည်။ပ။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သော

အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ သညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ သင်္ခါရတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သည်ရှိသော် တပ်ခြင်းကင်း၏၊ တပ်ခြင်း ကင်းသည်ရှိသော် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သည်ရှိသော် လွတ်မြောက်၏ဟူ၍ အသိဉာဏ် ဖြစ်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော အကျိုးငှါ တဖန် ပြုဖွယ်မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ပဌမဝဂ် ပြီး၏။

၂-ဒုတိယဝဂ် ၁-စက္ခုသုတ်

၁၉၈။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ရာဟုလာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်ရာဟုလာအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏— “ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ မျက်စိ ‘စက္ခုပသာဒ’သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ မမြဲသော မျက်စိ ‘စက္ခုပသာဒ’သည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော။ အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲပါတည်း။ မမြဲသော ဆင်းရဲ၍ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိသော မျက်စိ ‘စက္ခုပသာဒ’ကို ဤမျက်စိ ‘စက္ခုပသာဒ’ သည် ငါ၏ ဥစ္စာတည်း၊ ဤမျက်စိ ‘စက္ခုပသာဒ’သည် ငါဖြစ်၏၊ ဤမျက်စိ ‘စက္ခုပသာဒ’သည် ငါ၏ အတ္တတည်း ဟူ၍ ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ရှုခြင်းငှါ မသင့်လျော်ပါ။ နား ‘သောတပသာဒ’ သည်။ပ။ နှာခေါင်း ‘ဃာနပသာဒ’သည်။ လျှာ ‘ဇိဝှါပသာဒ’သည်။ ကိုယ် ‘ကာယပသာဒ’သည်။ စိတ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ မမြဲသော ထိုစိတ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲပါတည်း။ မမြဲသော ဆင်းရဲ၍ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိသော စိတ်ကို ဤစိတ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာတည်း၊ ဤစိတ်သည် ငါဖြစ်၏၊ ဤစိတ်သည် ငါ၏အတ္တတည်းဟူ၍ ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ရှုခြင်းငှါ မသင့်လျော်ပါ။ ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ ‘စက္ခုပသာဒ’၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ နား ‘သောတပသာဒ’၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ နှာခေါင်း ‘ဃာနပသာဒ’၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ‘လျှာ ဇိဝှါပသာဒ’၌သည်း ငြီးငွေ့၏။ ကိုယ် ‘ကာယပသာဒ’၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စိတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သည်ရှိသော် တပ်ခြင်း ကင်း၏၊ တပ်ခြင်းကင်းသည်ရှိသော် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သည်ရှိသော် လွတ်မြောက်၏ဟူ၍ အသိဉာဏ်ဖြစ်၏၊ “ပဋိသန္ဓေနေမှုကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးငှါ တဖန် ပြုဖွယ်မရှိတော့ပြီဟု သိ၏” ဟု (ဟောတော်မူ၏)။ [ဆယ်သုတ်လုံးကို ဤပေယျာလနည်းဖြင့် ခဲ့အပ်ကုန်၏]။

ပဌမသုတ်။

၂-၁၀-ရူပစသောကိုးသုတ်

၁၉၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ရာဟုလာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ အဆင်း 'ရူပါရုံ'တို့သည် မြဲကုန်သလော၊ မမြဲကုန်သလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါကုန်။ပ။ အသံ'သဒ္ဒါရုံ'တို့သည်။ အနံ့'ဂန္ဓာရုံ'ဘို့သည်။အရသာ 'ရသာရုံ'တို့သည်။အတွေ့'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ'ရုံတို့သည်။သဘောတရား 'ဓမ္မာရုံ' တို့သည် မြဲကုန်သလော၊ မမြဲကုန်သလော။ မျက်စိကို မှီ၍ သိမှု 'စက္ခုဝိညာဏ်'သည်။ပ။ နားကို မှီ၍ သိမှု 'သောတဝိညာဏ်'သည်။ နှာခေါင်းကို မှီ၍သိမှု 'ဃာနဝိညာဏ်'သည်။ လျှာကို မှီ၍ သိမှု 'ဇိဝှါဝိညာဏ်' သည်။ ကိုယ်ကိုမှီ၍ သိမှု 'ကာယဝိညာဏ်'သည်။ စိတ်ဟူသော 'မနောဝိညာဏ်' သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။

မျက်စိကြောင့်ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု 'စက္ခုသမ္ဖဿ'သည်။ပ။ နားကြောင့်ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု 'သောတသမ္ဖဿ'သည်။ နှာခေါင်းကြောင့်ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု'ဃာနသမ္ဖဿ'သည်။ လျှာကြောင့်ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု 'ဇိဝှါသမ္ဖဿ'သည်။ ကိုယ်ကြောင့်ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု 'ကာယသမ္ဖဿ'သည် စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု 'မနောသမ္ဖဿ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မျက်စိအတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှု 'စက္ခုသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ'သည်။ပ။ နားအတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှု 'သောတသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ'သည်။ နှာခေါင်း အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု'ဃာနသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ'သည်။ လျှာအတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဇိဝှါသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ'သည်။ ကိုယ်အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ကာယသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ'သည်။ စိတ်အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'မနောသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အဆင်း၌ မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ'သည်။ပ။ အသံ၌ မှတ်သားမှု 'သဒ္ဒသညာ'သည်။ အနံ့၌ မှတ်သားမှု 'ဂန္ဓသညာ'သည်။ အရသာ၌ မှတ်သားမှု 'ရသသညာ'သည်။ အတွေ့၌ မှတ်သားမှု 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ'သည်။ သဘောတရား၌ မှတ်သားမှု 'ဓမ္မသညာ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အဆင်း၌ စေ့ဆော်မှု 'ရူပသဉ္စေတနာ'သည်။ပ။ အသံ၌ စေ့ဆော်မှု 'သဒ္ဒသဉ္စေတနာ'သည်။အနံ့၌ စေ့ဆော်မှု'ဂန္ဓသဉ္စေတနာ'သည်။ အရသာ၌ စေ့ဆော်မှု 'ရသသဉ္စေတနာ'သည်။ အတွေ့၌ စေ့ဆော်မှု 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္စေတနာ'သည်။ သဘောတရား၌ စေ့ဆော်မှု'ဓမ္မသဉ္စေတနာ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။အဆင်း၌တပ်မက်မှု'ရူပတဏှာ'သည်။ပ။ အသံ၌တပ်မက်မှု'သဒ္ဒတဏှာ'သည်။ အနံ့၌တပ်မက်မှု'ဂန္ဓတဏှာ'သည်။ အရသာ၌ တပ်မက်မှု 'ရသတဏှာ'သည်။ အတွေ့၌ တပ်မက်မှု 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာသည်'။ သဘောတရား၌ တပ်မက်မှု 'ဓမ္မတဏှာ'သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ ပထဝီဓာတ်သည်။ပ။ အာပေါဓာတ်သည်။ တေဇောဓာတ်သည်။ ဝါယောဓာတ်သည်။ အာကာသဓာတ်သည်။ ဝိညာဏဓာတ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ ရုပ်သည်။ပ။ ဝေဒနာသည် သညာသည် သင်္ခါရတို့သည် ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ။ ရာဟုလာ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ အရဟာတ္တဖိုလ် အကျိုးငှါ တဖန် ပြုဖွယ်မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

၁၁-အနုသယသုတ်

၂၀၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်ရာဟုလာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော. နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို

လျှောက်၏—“အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူအား ဝိညာဏ်နှင့်တကွဖြစ်သော ဤကိုယ်ခွံရင်း ပြင်ပဖြစ်သော အလုံးစုံသော နိမိတ်တို့ခွံရင်း ငါဟူ စွဲယူမှု ‘ဒိဋ္ဌိ’ ငါဥစ္စာဟူ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ကိန်းဝပ်နေသော ထောင်လွှားမှု ‘မာန’တို့သည် မဖြစ်ပါကုန်သင့်သည်း” ဟု (လျှောက်၏)။ ရာဟုလာ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တသန္တာန် ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်ခွံလည်း ဖြစ်သော ကြမ်းထမ်းသည် သိမ်မွေ့သည်လည်းဖြစ်သော ယုတ်သည်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ဝေးသည် နီးသည်လည်းဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို ဤရုပ်သည် ငါ၏ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏အတ္တမဟုတ်ဟူ၍ ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် မြင်၏။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ အားလုံးသည်။ပ။ မှတ်သားမှု ‘သညာ’အားလုံးသည်။ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’အားလုံးတို့သည်။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တသန္တာန် ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်ခွံလည်း ဖြစ်သော ကြမ်းထမ်းသည် သိမ်မွေ့သည်လည်းဖြစ်သော ယုတ်သည် မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော ဝေးသည် နီးသည်လည်း ဖြစ်သော ဝိညာဏ်အားလုံးကို ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏အတ္တမဟုတ်ဟူ၍ ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် မြင်၏။ ရာဟုလာ ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအား ဝိညာဏ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော ဤကိုယ်ခွံရင်း ပြင်ပဖြစ်သောအလုံးစုံသော နိမိတ်တို့ခွံရင်း ငါဟူ စွဲယူမှု‘ဒိဋ္ဌိ’ ငါဥစ္စာဟူ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ဝိုန်းဝပ်နေသောထောင်လွှားမှု ‘မာန’တို့သည် မဖြစ်ကုန် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ကာဒသမသုတ်။

၁၂-အပဂတသုတ်

၂၀၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ထိုအခါ အသျှင်ရာဟုလာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—“အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့မြင်သူအား ဝိညာဏ်နှင့်တကွဖြစ်သော ဤကိုယ်ခွံရင်း ပြင်ပဖြစ်သော အလုံးစုံသော နိမိတ်တို့ခွံရင်း ငါဟူ စွဲယူမှု‘ဒိဋ္ဌိ’ ငါဥစ္စာဟူ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ထောင်လွှားမှု ‘မာန’မှ ကင်းသော ထောင်လွှားခြင်း အာဘုံကို ကောင်းစွာ လွန်သော ကိလေသာ ပူပန်မှုမှ ငြိမ်းသော ကိလေသာမှ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သော စိတ်ဖြစ်ပါသနည်း”ဟု (လျှောက်၏)။ ရာဟုလာ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တသန္တာန် ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်ခွံလည်းဖြစ်သော ကြမ်းထမ်းသည် သိမ်မွေ့သည်လည်းဖြစ်သော ယုတ်သည် မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော ဝေးသည်နီးသည်လည်းဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို ဤရုပ်သည် ငါဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏အတ္တမဟုတ်ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် မြင်၍ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းပဲ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏။

ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ အားလုံးသည်။ပ။မှတ်သားမှု ‘သညာ’အားလုံးသည်။ ပြုစီရင်မှု‘သင်္ခါရ’ အားလုံးတို့သည်။အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်း ဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တသန္တာန် ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်ခွံလည်း ဖြစ်သော ကြမ်းထမ်းသည် သိမ်မွေ့သည်လည်းဖြစ်သော ယုတ်သည် မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ဝေးသည် နီးသည်လည်း ဖြစ်သော ဝိညာဏ်အားလုံးကို ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏အတ္တမဟုတ် ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် မြင်၍ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းပဲ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏။ရာဟုလာ

ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအား ဝိညာဏ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော ဤကိုယ်ခွံရင်း ပြင်ပဖြစ်သော အလုံးစုံသော နိမိတ်တို့ခွံရင်း ငါ၏ စွဲယူမှု 'ဒိဋ္ဌ' ငါဥစ္စာဟု တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ထောင်လွှားမှု 'မာန'မှ ကင်းသော ထောင်လွှားခြင်း အာဘို့ကို ကောင်းစွာ လွန်သော ကိလေသာပူပန်မှုငြိမ်းသော ကိလေသာမှ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သော စိတ်ဖြစ်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

ဒုတိယဝဂ် ပြီး၏။

ရာဟုလသံယုတ် ပြီး၏။

၈-လက္ခဏသိယုတ်

၁-ပဌမဝဂ် ၁-အဋ္ဌသုတ်

၂၀၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါးဦး မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်းဦ(သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်လက္ခဏနှင့် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်တို့သည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်ဦ (သီတင်းသုံး) နေကြကုန်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် အသျှင်လက္ခဏထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်လက္ခဏအား "ငါ့သျှင် လက္ခဏ လာ သွားကြစို့ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်ကုန်အံ့"ဟု ပြောဆို၏၊"ကောင်းပြီ ငါ့သျှင်"ဟု အသျှင်လက္ခဏသည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား ပြန်လျှောက်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် နေရာတခု၌ ပြုံးတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်လက္ခဏသည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား "ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် ပြုံးရယ်ခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏၊ ငါ့သျှင်လက္ခဏ ဤပြဿနာကို ဖြေခြင်းငှါ အခါမဟုတ်သေး၊ မြတ်စွာဘုရား၏အထံ၌ ငါ့အား ဤပြဿနာကို မေးပါဟု ပြောဆို၏။

ထို့နောက် အသျှင်လက္ခဏနှင့် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်တို့သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍ ဆွမ်းစား ပြီးနောက် ဆွမ်းစားစရပ်မှ ဖဲခွါလာကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြပြီးသော် အသျှင်လက္ခဏသည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား "အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် နေရာတခု၌ ပြုံးတော်မူ၏၊ ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် ပြုံးရယ်ခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု မေးလျှောက်၏။

ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားနေသော အရိုးစုပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုအရိုးစုပြိတ္တာကို လင်းတ ကျီးငှက် စွန်ရဲတို့သည် လိုက်၍ လိုက်၍ နှဲ့နှဲ့ကြော်တို့၌ ထိုးဆိတ်ကြကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏၊ ငါ့သျှင် ထိုငါ့အား အချင်းတို့ အံ့ဖွယ်ရှိဘုဘကား၊ အချင်းတို့ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်စတကား၊ ဤကဲ့သို့သော သတ္တဝါဟု ရှိရတုံဘိ၏၊ ဤကဲ့သို့ သော ပြိတ္တာဟု ရှိရတုံဘိ၏၊ ဤကဲ့သို့သော အတ္တဘောကို ရသူဟု ရှိရတုံဘိ၏ ဟု အကြံဖြစ်ခဲ့ပါသည်ဟု ပြောဆို၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏—"ရဟန်းတို့ တပည့်သာဝကတို့သည် စင်စစ် မျက်စိ အမြင်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြပေသည်တကား၊ ရဟန်းတို့ တပည့်သာဝကတို့သည် ဉာဏ်အမြင်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေကြ ပေသည်ဘကား၊ အကြင်သို့သော တပည့်သာဝကစင်လျက် ဤသို့သော သတ္တဝါကို သိလည်း သိနိုင်တုံဘိ၏၊ မြင်လည်း မြင်နိုင်တုံဘိ၏၊ သက်သေကိုသော်လည်း ပြုနိုင်တုံဘိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤကပင် ထိုသတ္တဝါကို ငါမြင်ခဲ့ဘူးပြီ၊ သို့သော်လည်း ငါသည် မပြောဆိုခဲ့ပေ၊ ငါသည် ထိုအကြောင်းကို ပြောဆိုခဲ့ပါမူ သူတပါးတို့သည် ငါ့အား မယုံကြည်နိုင်ကြပေရာ၊ ငါ့ကို

မယုံကြည်သူတို့အား ထိုမယုံကြည်ခြင်းသည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွါးမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်လေရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် နွားသတ်သမား ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ၊ ထိုသတ္တဝါသည် ထိုကံ၏ အကျိုးဖြင့် များစွာသောနှစ်တို့ပတ်လုံး များစွာသောနှစ်အရာတို့ပတ်လုံး များစွာသောနှစ်အထောင်တို့ပတ်လုံး များစွာသောနှစ်အသိန်းတို့ပတ်လုံး ငရဲ၌ ကျက်ခဲ့၍ ထိုကံ၏ အကျိုးကြွင်းဖြင့်လျှင် ဤသို့သော အတ္တဘောကို ရရှိ ခံစားနေရ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။
[အလုံးစုံသော သုတ်တို့၌ ပေယျာလဟူသမျှကို ဤနည်းအတိုင်း ခဲ့လေ]။

ပဌမသုတ်။

၂-ပေသိသုတ်

၂၀၃။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော အသားတစ် ပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာကို လင်းတ ကျီးငှက် စွန်ရဲတို့သည် လိုက်၍ လိုက်၍ ထိုးဆိတ်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် နွားသတ်သမား ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ။ပ။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ပိဏ္ဍသုတ်

၂၀၄။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော၊ အသားဘုံးပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာကို လင်းတ ကျီးငှက် စွန်ရဲတို့သည် လိုက်၍ လိုက်၍ ထိုးဆိတ်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် ငှက်မူဆိုး ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ။ပ။

တတိယသုတ်။

၄-နိစ္ဆဝိသုတ်

၂၀၅။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော အရေမရှိသော ယောကျ်ားပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာကို လင်းတ ကျီးငှက် စွန်ရဲတို့သည် လိုက်၍ လိုက်၍ ထိုးဆိတ်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် ဆိတ်သတ်သမား ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ။ပ။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-အသိလောမသုတ်

၂၀၆။ ငါ့သျင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော သန်လျက် အမွေးပေါက်သော ယောကျ်ားပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ထိုပြိတ္တာ၏ ထိုသန်လျက်အမွေးတို့သည် ပုံတက်၍ပုံတက်၍ ထိုပြိတ္တာ၏ ကိုယ်၌ပင် ကျရောက်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် နာကျင်သောအသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် ဝက်သတ်သမား ဖြင်ခဲ့ဘူးပြီ။ပ။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-သတ္တိသုတ်

၂၀၇။ ငါ့သျင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော လုံအမွေးပေါက်သော ယောကျ်ားပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာ၏ ထိုလုံအမွေးတို့သည် ပုံတက်၍ ပုံတက်၍ ထိုပြိတ္တာ၏ ကိုယ်၌ပင် ကျရောက်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် သားသတ်သမား ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ။ပ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ဥသုလောမသုတ်

၂၀၈။ ငါ့သျင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော မြားအမွေးပေါက်သော ယောကျ်ားပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ထိုပြိတ္တာ၏ ထိုမြားအမွေးတို့သည် ပုံတက်၍ ပုံတက်၍ ထိုပြိတ္တာ၏ ကိုယ်၌ပင် ကျရောက်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် လက်မရှဲအာဏာသား ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ။ပ။

သတ္တမသုတ်။

၈-သူစိလောမသုတ်

၂၀၉။ ငါ့သျင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော အပ်အမွေးပေါက်သော ယောကျ်ားပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာ၏ ထိုအပ်အမွေးတို့သည် ပုံတက်၍ ပုံတက်၍ ထိုပြိတ္တာ၏ကိုယ်၌ပင် ကျရောက်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် ရထားထိန်း ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ။ပ။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-ဒုတိယ သူစိလောမသုတ်

၂၁၀။ ငါ့သျင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ ပုံသွားသော အပ်အမွေးပေါက်သော ပြိတ္တာကို မြင်ရ၏။ ထိုပြိတ္တာ၏ ထိုအပ်အမွေးတို့သည် ဦးခေါင်း မှဝင်၍

ခံတွင်းမှ ထွက်ကုန်၏၊ ခံတွင်းမှ ဝင်၍ ရင်မှ ထွက်ကုန်၏၊ ရင်မှဝင်၍ ဝမ်းပိုက်မှ ထွက်ကုန်၏၊ ဝမ်းပိုက်မှဝင်၍ ပေါင်တို့မှ ထွက်ကုန်၏၊ ပေါင်တွဲသို့ဝင်၍ ခြေသလုံးတို့မှ ထွက်ကုန်၏၊ ခြေသလုံးတို့သို့ဝင်၍ ခြေဖဝါးတို့မှ ထွက်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထို သတ္တဝါသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် ကုန်းတိုက်သူ ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ။ပ။

နဝမသုတ်။

၁၀-ကုမ္ဘဏ္ဍသုတ်

၂၁၁။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကူဋ်ရွေတောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ ပျံသွားသော အိုးပမာဏမျှ ဝေးစေ့ရှိသော ယောကျ်ားပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် သွားသော်လည်း ထို ဝေးစေ့တို့ကိုသာလျှင် ပခုံး၌ တင်၍ သွားရလေ၏၊ ထိုင်သော်လည်း ထိုဝေးစေ့တို့၌သာလျှင် ထိုင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာကို လင်းတ ကျီးငှက် စွန်ရဲ ဘုံသည် လိုက်၍ လိုက်၍ ထိုးဆိတ်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် စဉ်းလဲကောက်ကျစ်သော တရားသူကြီး ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ။ပ။

ဒသမသုတ်။

ပဌမဝဂ် ပြီး၏။

၂-ဒုတိယဝဂ် ၁-သသီသကသုတ်

၂၁၂။ အာဂျန်ပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ပ။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် မစင်တွင်း၌ ဦးခေါင်းနှင့်တကွ နစ်မြုပ်နေသော ယောကျ်ားပြိတ္တာကို မြင်ရ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် သူတပါးမယားကို လွန်ကျူးခဲ့သူ ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ။ပ။

ပဌမသုတ်။

၂-ဂူထခါဒသုတ်

၂၁၃။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် မစင်တွင်း၌ ဦးခေါင်းနှင့်တကွ နစ်မြုပ်လျက် လက်နှင်ဖက် ဘို့ဖြင့် မစင်ကို စားနေသော ယောကျ်ားပြိတ္တာကို မြင်ရ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် ပုဏ္ဏားပျက် ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ၊ ထိုပုဏ္ဏားပျက်သည် ကဿပမြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ ရဟန်းသံဃာကို ဆွမ်းဖိတ်၍ စားကျင်း၌ မစင်ပြည့်စေလျက် "အသျှင်တို့ အလိုရှိဘိုင်း စားလည်း စားကုန်လေ၊ဆောင်ယူလည်း ဆောင်ယူကုန်လေ" ဟု ဆိုဘူးပြီ။ပ။

ဒုတိယသုတ်။

၃-နိစ္ဆဝိတ္ထိသုတ်

၂၁၄။ ငါ့သျင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော အရေမရှိသော မိန်းမပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာမကို လင်းတ ကျီးငှက် စွန်ရဲတို့သည် လိုက်၍ လိုက်၍ ထိုးဆိတ်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာမသည် နာကျင်သော အသံကိုပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုပြိတ္တာမသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် လင်ကို လွန်ကျူး၍ ကျင့်သော မိန်းမဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ။ပ။

တတိယသုတ်။

၄-မင်္ဂုလိတ္ထိသုတ်

၂၁၅။ ငါ့သျင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော အနုံမကောင်းသော အရုပ်ဆိုးသော ပြိတ္တာမကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာမကို လင်းတ ကျီးငှက် စွန်ရဲတို့သည် လိုက်၍ လိုက်၍ ထိုးဆိတ်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာမသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုပြိတ္တာမသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် နတ်ဝင်သည်မ ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ။ပ။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-သြကိလိနီသုတ်

၂၁၆။ ငါ့သျင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော ထက်ဝန်းကျင် မီးခဲတဖွားဖွားကျ၍ မီးကျီးပုံ၌ လူးလိမ့်ခံနေရသော မီးလောင်ဖုတ်မှု အရည်တစက်စက် ယိုထွက်နေသော ပြိတ္တာမကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာမသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုပြိတ္တာမသည် ကလိင်္ဂမင်း၏ မိဖုရားခေါင်ကြီး ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏၊ထိုမိဖုရားခေါင်ကြီးသည် ငြူစူခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်ရကား လင်တူ မိန်းမကို မီးကျီးအိုးကင်းဖြင့် လောင်းခဲ့ဘူးပြီ။ပ။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-အသီသကသုတ်

၂၁၇။ ငါ့သျင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော ဦးခေါင်းမပါ ကိုယ်သာရှိသော ပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာ၏ ရင်၌ မျက်လုံးနှင့် ပါးစပ်တို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာကို လင်းတ ကျီးငှက် စွန်ရဲတို့သည် လိုက်၍ လိုက်၍ ထိုးဆိတ်ကုန်၏၊ ထိုပြိတ္တာသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါသည် ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် ဟာရိကခေါ် ခိုးသူသတ် ယောကျ်ား ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ။ပ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ပါပဘိက္ခုသုတ်

၂၁၈။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော ရဟန်းပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုရဟန်းပြိတ္တာ၏ ဒုက္ခိုင် သပိတ် ခါးပန်းကြိုး ကိုယ်တို့သည် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်ကုန်၏၊ ထက်ဝန်းကျင် အလျှိုနှင့်တကွ အရောင်အလင်းနှင့် တကွ ဒေလျှိုထ၏၊ ထို ရဟန်းပြိတ္တာသည် နာကျင်သောအသံကို ပြု၏။ပ။ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည် ကဿပမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ ရဟန်းယုတ်ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ။ပ။

သတ္တမသုတ်။

၈-ပါပဘိက္ခုနီသုတ်

၂၁၉။ ကောင်းကင်၌ သွားသော ရဟန်းမိန်းမပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုရဟန်းမိန်းမ၏ ဒုက္ခိုင် သည်လည်း ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ပ။ ရဟန်း မိန်းမယုတ် ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ။ပ။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-ပါပသိက္ခမာနသုတ်

၂၂၀။ ကောင်းကင်၌ သွားသော သိက္ခမာန်ပြိတ္တာမကို မြင်ရ၏၊ ထိုသိက္ခမာန်ပြိတ္တာမ၏ ဒုက္ခိုင်သည်လည်း ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ပ။ သိက္ခမာန်မယုတ် ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ။ပ။

နဝမသုတ်။

၁၀-ပါပသာမဏေရသုတ်

၂၂၁။ ကောင်းကင်၌ သွားသော သာမဏေပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုသာမဏေပြိတ္တာ၏ ဒုက္ခိုင် သင်္ကန်းသည်လည်း ပြောင်ပြောင်တောက်လောင်၏။ပ။ သာမဏေယုတ် ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ။ပ။

ဒသမသုတ်။

၁၁-ပါပသာမဏေရီသုတ်

၂၂၂။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ သွားသော သာမဏေမပြိတ္တာကို မြင်ရ၏၊ ထိုပြိတ္တာမ၏ ဒုက္ခိုင် သပိတ် ခါးပန်းကြိုး ကိုယ်တို့သည် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်ကုန်၏၊ ထက်ဝန်းကျင် အလျှိုနှင့်တကွ အရောင်အလင်းနှင့် တကွ အလှိုထ၏၊ ထိုပြိတ္တာမသည် နာကျင်သော အသံကို ပြု၏။ပ။ ငါ့သျှင် ထိုငါအား "အချင်းတို့ အံ့ဖွယ်ရှိစွ တကား၊ အချင်းတို့ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်စွတကား၊ ဤကဲ့သို့သော သတ္တဝါဟု ရှိရတုံဘိ၏၊ ဤကဲ့သို့သော ပြိတ္တာဟု ရှိရတုံဘိ၏၊ ဤကဲ့သို့သော အတ္တဘောကို ရသူဟု ရှိရတုံဘိ၏ဟုဒေကြံ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်"ဟု ပြောဆို၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏—"ရဟန်းတို့ တပည့်သာ၀ကတို့သည် မျက်မှောက်အမြင်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြပေသည်ဘကား၊ တပည့်သာ၀ကတို့သည် ဉာဏ်အမြင် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြပေသည်တကား၊ ဒေကြင်သို့သော တပည့်သာ၀ကစင်လျက် ဤသို့သော သတ္တ၀ါကို သိလည်း သိနိုင်တုံဘိ၏၊ မြင်လည်း မြင်နိုင်တုံဘိ၏၊ သက်သေကိုသော်လည်း ပြုနိုင်တုံဘိ၏၊ ရဟန်းတို့ ရှေးကပင် ထိုသာမဏေမကို ငါမြင်ခဲ့ဘူးပြီ၊ သို့သော်လည်း ငါသည် မပြောဆိုခဲ့ပေ၊ ငါသည် ထိုအကြောင်းကို ပြောဆိုခဲ့ပါမူ သူတပါးတို့သည် ငါ့အား မယုံကြည်နိုင်ကြပေရာ၊ ထိုမယုံကြည်သူတို့အား ထိုမယုံကြည်ခြင်းသည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွါးမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်လေရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသာမဏေမသည် ကဿပမြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ ယုတ်မာသော သာမဏေမ ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ၊ ထိုသာမဏေမ၏ ထို.း၏ အကျိုးဖြင့် များစွာသောနှစ်တို့ပတ်လုံး များစွာသောနှ်အရာတို့ပတ်လုံး များစွာသောနှစ်အထောင်တို့ပတ်လုံး များစွာသောနှစ်အသိန်းတို့ပတ်လုံး ငရဲ၌ ကျက်ခဲ့ရ၍ ထိုကံ၏ အကျိုးကြွင်းဖြင့်ပင်လျှင် ဤကဲ့သို့သော အတ္တဘောကို ရရှိခံစားနေရ၏"ဟု (ဇော်တော်မူ၏)။

ကောဒသမသုတ်။

ဒုတိယ၀ဂ် ပြီး၏။

လက္ခဏသံယုတ် ပြီး၏။

၉—ဩပမ္မသံယုတ်

၁-ကူဋဌသုတ်

၂၂၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါးဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်းဌ် (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည်။ပ။ ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အထွတ်တပ်သော အိမ်၏ အခြင် ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် အထွတ်သို့ ရောက်ကုန်၏၊ အထွတ်သျှင် စုဝေးရာရှိကုန်၏၊ အထွတ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့် ထိုဒုခြင်ဟူသမျှအားလုံးတို့သည် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အကုသိုလ်တရားဟူသမျှအားလုံးတို့သည် အဝိဇ္ဇာလျှင် အရင်းမူလရှိကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာလျှင် စုဝေးရာ ရှိကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာကို ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့် ထိုအကုသိုလ်ဟူသမျှအားလုံးတို့သည် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် "မမေ့လျော့ကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်အံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-နခသိခသုတ်

၂၂၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် လက်သည်းဖျားဌ် မြေမှုန့် အနည်းငယ်ကို တင်၍ ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏—"ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ လက်သည်းဖျားဌ် ငါတင်ထားအပ်သော မြေမှုန့်အနည်းငယ်နှင့် မဟာပထဝီမြေကြီးသည် အဘယ်ကပိုမိုများသနည်း" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ထိုမဟာပထဝီမြေကြီးသည်သာလျှင် များပါ၏၊ လက်သည်းဖျားဌ် မြတ်စွာဘုရား တင်ထားအပ်သော မြေမှုန့်သည်ကား အနည်းငယ်မျှသာတည်း၊ မဟာပထဝီမြေကြီးကို ထောက်ဆ၍ လက်သည်းဖျားဌ် မြဘ်စွာဘုရား တင်ထားအပ်သော အနည်းငယ်သော မြေမှုန့်သည် အရေအတွက်သို့လည်း မရောက်ပါ၊ အထောက်အထားသို့လည်း မရောက်ပါ၊ အစိတ်အပိုင်းသို့လည်း မရောက်ပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် လူတို့ဌ် လူပြန်၍ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် နည်းလုကုန်၏၊ စင်စစ်သော်ကား လူအဖြစ်မှတပါး (အပါယ်ဘုံတို့ဌ်) ဖြစ်ကသော သတ္တဝါတို့သည်သာလျှင် အလွန် များကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် "မမေ့လျော့ကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကုန်အံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယ သုတ်။

၃-ကုလသုတ်

၂၂၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ မိန်းမများ၍ ယောကျ်ားနည်းသော အိမ်ဟူသမျှတို့ကို မီးအုပ်ဆောင် ခိုးသူဘိုသည် ဖျက်ဆီးရန် လွယ်ကူကုန်သကဲ့သို့ ထို့အတူသာလျှင် (ဆန့်ကျင်ဖက်မှ)

လွတ်မြောက်သော မေတ္တာစိတ်ကို မပွါးများ မလေ့လာသော မည်သည့် ရဟန်းကို မဆို မြေဖုတ် ဘီလူးတို့ ဖျက်ဆီးရန် လွယ်ကူကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မိန်းမနည်း၍ ယောကျ်ားများသော အိမ်ဟူသမျှတို့ကို မီးအုပ်ဆောင် ခိုးသူဘို့သည် ဖွက်ဆီးခြင်းငှါ မလွယ်ကူကုန်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအာဘူသာလျှင် (ဆန့်ကျင်ဖက်မှ) လွတ်မြောက်သော မေတ္တာစိတ်ကို ပွါးများလေ့လာသော မည်သည့်ရဟန်းကို မဆို မြေဖုဘီလူးတို့ ဖျက်ဆီးရန် မလွယ်ကူ။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် "ငါတို့သည် (ဆန့်ကျင်ဖက်မှ) လွတ်မြောက်သော မေတ္တာစိတ်ကို ပွါးများအံ့၊ လေ့လာအံ့၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအံ့၊ တည်ရာကဲ့သို့ပြုအံ့၊ ဆောက်တည်အံ့၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ဆည်းပူးအံ့၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်အံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

၄-ဩကွာသုတ်

၂၂၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည် နံနက်တကြိမ် နေ့လယ်တကြိမ် ညနေတကြိမ် မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့ဖြင့် ပြည့်သော ထမင်းအိုးတရာဖြင့် အလှူကို ပေးလှူရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား နံနက်အခါ၌ဖြစ်စေ နေ့လယ်အခါ၌ဖြစ်စေ ညနေအခါ၌ဖြစ်စေ အယုတ်သဖြင့် နွားနို့တည့်ခန့် ကာလမျှလည်း မေတ္တာစိတ်ကို ပွါးများရာ၏၊ ဤနွား နို့တည့်ခန့်မျှ မေတ္တာစိတ်ကို ပွါးများခြင်းသည် ထိုအလှူ သုံးကြိမ်ထက် အထူးသဖြင့် အကျိုးကြီး၏၊ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ "ငါ့ဘို့သည် (ဆန့်ကျင်ဖက်မှ) လွတ်မြောက်သော မေတ္တာစိတ်ကို ပွါးများအံ့၊ လေ့လာအံ့၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအံ့၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအံ့၊ ဆောက်တည်အံ့၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ဆည်းပူးအံ့၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်အံ့" ဟု သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-သတ္တိသုတ်

၂၂၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အသွားထက်သော လှံသည် ရှိ၏၊ ထိုအခါ ယောကျ်ားသည် ဤ အသွားထက်သော လှံကို လက်ဝါးဖြင့်သော်၎င်း လက်ဆုပ်ဖြင့်သော်၎င်း (အဖျားဌ) ငါဆုပ်ညှစ်အံ့၊ (အလယ်ဌ) ငါပုတ်ခတ်အံ့၊ အပြန်အလှန် ပုတ်ခတ်အံ့ ဟု ဆို၍ လာရာ၏။ ရဟန်းဘို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ထိုယောကျ်ားသည် ဤအသွားထက်သော လှံကို လက်ဝါးဖြင့်ဖြစ်စေ လက်ဆုပ်ဖြင့်ဖြစ်စေ (အဖျားဌ) ဆုပ်ညှစ်ခြင်းငှါရင်း (အလယ်ဌ) ပုတ်ခတ်ခြင်းငှါရင်း အပြန်အလှန် ပုတ်ခတ်ခြင်းငှါရင်း ထိုက်မည်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ပုတ်ခတ်ခြင်းငှါ မထိုက်ပါ။ ထိုသို့ မထိုက်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ— အသျှင်ဘုရား ဤထက်သော လှံသွားသည်ကား လက်ဝါးဖြင့်ဖြစ်စေ လက်ဆုပ်ဖြင့်ဖြစ်စေ (အဖျားဌ) ဆုပ်ညှစ်ခြင်းငှါရင်း (အလယ်ဌ) ပုတ်ခတ်ခြင်းငှါရင်း အပြန်အလှန် ပုတ်ခတ်ခြင်းငှါရင်း မလွယ်ကူပါ၊ ထိုယောကျ်ားသည် အလွန်လျှင် ကိုယ်ပင်ပန်းခြင်း စိတ်ပင်ပန်းခြင်း ဖြစ်ရာသောကြောင့်ပါတည်း ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တစုံတယောက်သော ရဟန်းသည်(ဆန့်ကျင်ဖက်မှ)လွတ်မြောက်သော မေတ္တာစိတ်ကို ပွါးများအပ်၏၊ လေ့လာအပ်၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်၏၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်၏၊ ဆောက်ဘည်အပ်၏၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ဆည်းပူးအပ်၏၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်၏၊ ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို မြေဖုတ်ဘီလူးသည် ပို့လွှင့်စေအပ်၏ဟူ၍ အောက်မေ့စေကာမူ စင်စစ် ထိုမြေဖုတ်ဘီလူးသည် သာလျှင် ပင်ယန်းခြင်း စိတ်ပင်ပန်းခြင်း ဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့်သာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ "ငါတို့သည် (ဆန့်ကျင်ဖက်မှ) လွတ်မြောက်သော မေတ္တာစိတ်ကို ပွါးများအံ့၊ လေ့လာအံ့၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအံ့၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအံ့၊ ဆောက်တည်အံ့၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ဆည်းပူးအံ့၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်အံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်ဘို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-ဓနုဂ္ဂဟသုတ်

၂၂၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းဘို့ ဥပမာသော်ကား ခိုင်ခံ့သော လေးရှိကုန်သော ကောင်းစွာ သင်ကြားပြီး၍ လက်ကျင့်ရပြီးကုန်သော ပဲ့ဝင်ပြီးသော လေးအတတ်ရှိကုန်သော လေးသမား လေးယောက်ဘို့သည် အရပ်လေးမျက်နှာ၌ တည်ကုန်ရာ၏၊ ထိုအခါ၌ ယောကျ်ားသည် ခိုင်ခံ့သော လေးရှိကုန်သော ကောင်းစွာ သင်ကြားပြီး၍ လက်ကျင့်ရပြီးကုန်သော ပဲ့ဝင်ပြီးသော လေးအတတ်ရှိကုန်သော လေးသမားလေးယောက်တို့၏ အရပ်လေးမျက်နှာသို့ ပစ်အပ်သော မြှားတို့ကို မြေသို့ မကျမီ ယူဆောင်အံ့ဟု ဆိုရာ၏၊ ရဟန်းဘို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ "လျင်မြန်သော ယောကျ်ား၊ အလွန်လျင်မြန်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသောယောကျ်း ဟု ဆိုခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လော" ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ခိုင်ခံ့သော လေးရှိသော ကောင်းစွာ သင်ကြားပြီး၍ လက်ကျင့်ရပြီးသော ပဲ့ဝင်ပြီးသော လေးအတတ်ရှိသော လေးသမားတယောက်၏ ပစ်အပ်သော မြှားတို့ကို မြေသို့ မကျမီ ယူဆောင်နိုင်ခဲ့မူ လျင်မြန်သော ယောကျ်း၊ အလွန် လျင်မြန်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော ယောကျ်းဟု ဆိုခြင်းငှါ သင့်ပါ၏။ ခိုင်ခံ့သော လေးရှိကုန်သော ကောင်းစွာ သင်ကြားပြီး၍ လက်ကျင့်ရပြီးကုန်သော ပဲ့ဝင်ပြီးသော လေးအတတ်ရှိကုန်သော လေးသမားလေးယောက်တို့၏ အရပ်လေးမျက်နှာသို့ ပစ်အပ်သော မြှားတို့ကို မြေသို့ မကျမီ ယူဆောင်နိုင်ရာ၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိတော့အံ့နည်း ဟု (လျှောက်ကုန်၏။) ထိုမြှားဖမ်းသော ယောကျ်း၏ လျင်မြန်ခြင်းထက် လနေတို့၏ လျင်မြန်ခြင်းက ပို၍လျင်မြန်၏၊ လနေတို့၏ လျင်မြန်ခြင်းထက် လနေတို့၏ ရွှေမှ ပြေးသွားသော နတ်တို့၏ လျင်မြန်ခြင်းက ပို၍လျင်မြန်၏၊ ထိုနတ်ဘို့၏ လျင်မြန်ခြင်းထက် အလွန်လျင်မြန်စွာ အသက်တို့ ည်ကုန်ဆုံးကြရကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ ငါတို့သည် "မမေ့လျော့ကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကုန်အံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-အာဏိသုတ်

၂၂၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရှေးကဖြစ်ဘူးသည်ကား ဒသာရဟမင်းတို့အား အာနကမည်သော မုရိုးစည်သည် ရှိ၏၊ ဒသာရဟမင်းတို့သည် အာနကမည်သော မုရိုးစည်ကို တီးခတ်သည်

ရှိသော် ထိုမုရိုးစည်အား အခြားမယ်နအစပ်ကို ထည့်သွင်းဆက်စပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အာနကမည်သော မုရိုးစည်၏ အဟောင်းဖြစ်သော စည်အခေါင်းသည် ကွယ်ပျောက်၍ မယ်နအစပ်သည်သာလျှင် ကြွင်းကျန်သော အခါမျိုးသည် ဖြစ်လေရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် နောင်အခါ၌ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်သော နက်နဲကုန်သော နက်နဲသောအနက်သဘောရှိကုန်သော လောကမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဆိတ်သုန်းခြင်း သုညတနှင့် စပ်ကုန်သော သုတ္တန်တို့ကို ဟောအပ်ကုန်သည်ရှိသော် ကောင်းစွာ မနာယူလိုကုန်လတ္တံ့၊ နားမထောင်ကုန်လတ္တံ့၊ သိလိုသော စိတ်ကို မဖြစ်စေကုန်လတ္တံ့၊ ထိုတရားတို့ကို သင်ယူအပ် အဖန်တလဲလဲ လေ့ကျက်အပ်၏ဟု မမှတ်ထင်ကုန်လတ္တံ့။

ကဗျာဆရာတို့ ဖွဲ့ဆိုကုန်သော ကဗျာဆရာတို့ စီရင်အပ်ကုန်သော ဆန်းကြယ်သော အက္ခရာရှိကုန်သော ဆန်းကြယ်သော ပုဒ်ဗျည်းရှိကုန်သော သာသနာတော်ပြင်ပ ဖြစ်သော တပည့်တို့ ဟောအပ်ကုန်သော သုတ္တန်တို့ကို ဟောပြောအင်ကုန်သည်ရှိသော် နာယူလိုကြကုန်လတ္တံ့၊နားထောင်ကြကုန်လတ္တံ့၊ သိလိုသော စိတ်ကို ဖြစ်စေကုန်လတ္တံ့၊ ထိုသုတ္တန်တရားတို့ကို သင်ယူအပ် အဖန်တလဲလဲ လေ့ကျက်အပ်၏ ဟူ၍ မှတ်ထင်ကြကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော နက်နဲကုန်သော နက်နဲသော အနက်သဘောရှိကုန်သော လောကမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဆိတ်သုန်းခြင်း သုညတနှင့် စပ်ကုန်သော ထိုသုတ္တန်တရားတို့၏ ကွယ်ပျောက်ခြင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော နက်နဲကုန်သော နက်နဲသော အနက်သဘောရှိကုန်သော လောကမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ဆိတ်သုန်းခြင်း သုညတနှင့်စပ်ကုန်သော သုတ္တန်တရားတို့ကို ဟောအပ်ကုန်သည်ရှိသော် ကောင်းစွာ နာယူကုန်အံ့၊ နားထောင်ကုန်အံ့၊ သိလိုသော စိတ်ကို ဖြစ်စေကုန်အံ့၊ ထိုတရားတို့ကို သင်ယူအပ် အဖန်တလဲလဲ လေ့ကျက်အပ်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်အံ့ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆတ္တမ သုတ်။

ဂ-ကလိင်္ဂရသုတ်

၂၃၀။ အာဂျန်ပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်— အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင် ပေါက်သော ကျောင်း၌ (ဒီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊“အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ ယခုအခါ လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် (အတတ်သင်ခြင်း၌) မမေ့မလျော့ကြမူ၍ ဆည်းကပ်ခြင်း၌ ပြင်းစွာ အားထုတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ သစ်သားတုံးကို ခေါင်းအုံးပြု၍ နေကြကုန်၏၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဒုရား၏သား အဇာတသတ်မင်းသည် ထိုလိစ္ဆဝီမင်းတို့အား (နှိုင်အံ့သော) အခွင့်အရေးကို မရနိုင်၊ (နှိုင်အံ့သော) အကြောင်းကို မရနိုင်၊ ရဟန်းတို့ နောင် ‘အနာဂတ်’ ကာလ၌ လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် သိမ်မွေ့ကုန်သည် သိမ်မွေ့နူးညံ့သော လက်ခြေရှိကုန်သည် ဖြစ်ကုန်

လတ္တံ့၊ ထိုလိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် လဲမျိုခေါင်းအုံးရှိကုန်သော နူးညံ့သော အိပ်ရာတို့၌ နေထွက်သည်တိုင်အောင် အိပ်ကုန်လတ္တံ့၊ မဂဓတိုင်းဘို အစိုးရသော ဝေဒေဟိမိဖုရား၏သား အဇာတသတ်မင်းသည် ထိုလိစ္ဆဝီမင်းတို့အား (နှိုင်အံ့သော) အခွင့်အရေးကို ရလတ္တံ့၊ (နှိုင်အံ့သော) အကြောင်းကို ရလတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ ရဟန်းတို့သည် မမေ့မလျော့ကြမူ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှု၌ ပြင်းစွာ အားထုတ်ကုန်သည် ဖြစ်လျက် သစ်သားတုံးကို ခေါင်းအုံးပြု၍ နေကြကုန်၏၊ ယုတ်မာသော ကိလေသာမာရ်သည် ထိုရဟန်းတို့အား အခွင့်အရေးကို မရနိုင်၊ အကြောင်းကို မရနိုင်။ ရဟန်းတို့ နောင်'အနာဂတ်'ကာလ၌ ရဟန်းတို့သည် သိမ်မွေ့ကုန်သည် သိမ်မွေ့နူးညံ့သော လက်ခြေရှိကုန်သည် ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ ထိုရဟန်းဘို့သည် လဲမျိုခေါင်းအုံးရှိကုန်သော နူးညံ့သောအိပ်ရာတို့၌ နေထွက်သည်တိုင်အောင် အိပ်ကုန်လတ္တံ့၊ ယုတ်မာသော ကိလေသာမာရ်သည် ထိုရဟန်းတို့အား အခွင့်အရေးကို ရလတ္တံ့၊ အကြောင်းကို ရလတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ "မမေ့မလျော့မူ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်၌ ပြင်းစွာအားထုတ်ကုန်သည်ဖြစ်လျက် သစ်သားတုံးကို ခေါင်းအုံးပြု၍ နေကုန်အံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-နာဂသုတ်

၂၃၁။ အာဂန္တုန်ပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ သီတင်းငယ် ရဟန်းတပါးသည် ဒါယကာ အိမ်ဝင်သို့ အလှန် အခါနှင်ကြာမြင့်စွာ ချဉ်းကပ်၏၊ ထိုရဟန်းငယ်ကို ရဟန်းတို့သည် အသျှင် သင်သည် ဒါယကာအိမ်တို့ကို အလွန် အခါနှင်ကြာမြင့်စွာ မချဉ်းကပ်လင့် ဟု ဆိုကုန်၏။ ရဟန်းတို့က ဆိုအပ်သည်ရှိသော် ဤအမည်ရှိကုန်သော မထေရ်ကြီးရဟန်းတို့သည် ဒါယကာအိမ်တို့သို့ ချဉ်းကပ်သင့်၏ဟူ၍ မှတ်ထင်ကုန်ဘိသေး၏၊ ငါမူကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း" ဟု ရဟန်းငယ်သည် ဆို၏။

ထိုအခါ များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏—"အသျှင်ဘုရား သီတင်းငယ် ရဟန်းတပါးသည် ဒါယကာအိမ်တို့သို့ အလွန် အခါနှင်ကြာမြင့်စွာ ချဉ်းကပ်ပါ၏၊ ထိုရဟန်းငယ်ကို 'အသျှင်သည် ဒါယကာအိမ်တို့သို့ အလွန် အခါနှင်ကြာမြင့်စွာ မချဉ်းကပ်လင့်' ဟု ရဟန်းတို့က ဆိုပါကုန်၏။ ရဟန်းဘို့ ဆုံးမအပ်သည်ရှိသော် 'ဤအမည်ရှိကုန်သော မထေရ်ကြီးရဟန်းတို့သည် ဒါယကာအိမ်တို့သို့ ချဉ်းကပ်သင့်၏ဟူ၍ မှတ်ထင်ကုန်ဘိသေး၏၊ ငါမူကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း' ဟု ရဟန်းငယ်က ဆိုပါသည်" ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ရှေးဦး ဖြစ်ဘူးသည်ကား တောအုပ်ကြီး၌ ရေအိုင်ကြီးသည် ရှိ၏၊ ထိုရေအိုင်ကြီးကို ဆင်တို့သည် အမှီသဟဲပြု၍ နေကုန်၏၊ ထိုဆင်တို့သည် ထိုရေအိုင်သို့ သက်ဆင်း၍ နှာမောင်းဖြင့် ကြာစွယ်ကြာရင်းကို နုတ်၍ ညှစ်မရှိအောင် ကောင်းစွာ လှုပ်ခါဆေးကြော်ပြီးလျှင် ကျွတ်ကျွတ်ဝါး၍ စားမျိုကုန်၏၊ ထိုဆင်တို့အား ထိုစားမျိုခြင်းသည် အဆင်းလှခြင်းငှါလည်း ဖြစ်၏၊ ခွန်အားရှိခြင်းငှါလည်း ဖြစ်၏၊ ထိုစားမျို

ခြင်းအကြောင်းကြောင့် သေခြင်းသို့လည်း မရောက်ကုန်၊သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့လည်း မရောက်ကုန်။ရဟန်းတို့ ထိုဆင်ကြီးတို့ကိုပင်လျှင် အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်သော ပျိုနုသော ဆင်သူငယ်တို့သည် ထိုရေအိုင်သို့ သက်ဆင်း၍ နှာမောင်းဖြင့် ကြာစွယ်ကြာရင်းကို နုတ်၍ ကောင်းစွာ မလှုပ်မခါ မဆေးကြောမူ၍ ကောင်းစွာ မဝါးပဲ ညှန့်နှင့်တကွ စားမျိုကုန်၏၊ ထိုဆင်ငယ်တို့အား ထိုစားမျိုခြင်းသည် အဆင်းလှခြင်းငှါ မဖြစ်၊ အားရှိခြင်းငှါ မဖြစ်၊ ထိုညှန့်နှင့်တကွသော ကြာစွယ်ကို စားခြင်းကြောင့် သေခြင်းသို့လည်း ရောက်ကုန်၏၊သေလောက်သောဆင်းရဲသို့လည်း ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ မထေရ်ကြီးရဟန်းတို့သည် နံနက်အခါသင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ရွာသို့ဖြစ်စေ နိဂုံးသို့ ဖြစ်စေ ဆွမ်းခံဝင်ကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် ထိုရွာနိဂုံး၌ တရားဟောကုန်၏၊ထိုရဟန်းတို့အား လူတို့သည် ကြည်ညိုသော အခြင်းအရာကို ပြုကုန်၏။ ထိုမထေရ်တို့သည် ထိုလာဘ်ကို မတပ်မက်ကုန်သည် မတွေဝေကုန်သည် တဏှာဖြင့် မလှမ်းမိုးကုန်သည်ဖြစ်၍ အပြစ်ကို ရှုကုန်သည် ထွက်မြောက်ကြောင်း ပညာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်ကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့အား ထိုသုံးဆောင်ခြင်းသည် အဆင်းလှခြင်းငှါလည်း ဖြစ်၏၊ အားရှိခြင်းငှါလည်း ဖြစ်၏၊ ထိုလာဘ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သေခြင်းသို့လည်း မရောက်ကုန်၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့လည်း မရောက်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ထိုမထေရ်ကြီးရဟန် တို့ကိုပင်လျှင် ာတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်သော သီ င်းငယ်ရဟန်းဘိုသည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ရွာသို့ဖြစ်စေ နိဂုံးသို့ဖြစ်စေ ဆွမ်းခံဝင်ကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် ထိုရွာနိဂုံး၌ တရားဟောကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့အား လူတို့သည် ကြည်ညိုသော အခြင်းအရာကို ပြုကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် ထိုလာဘ်ကို တပ်မက်ကုန်သည် တွေဝေကုန်သည် တဏှာဖြင့် လှမ်းမိုးကုန်သည်ဖြစ်၍ အပြစ်ကို မမြင်ကုန်ပဲ ထွက်မြောက်ကြောင်း ပညာမရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ သုံးဆောင်ကုန်၏၊ ထိုရဟန်းငယ်တို့ အား ထိုသုံးဆောင်ခြင်းသည် အဆင်းလှခြင်းငှါ မဖြစ်၊ အားရှိခြင်းငှါမဖြစ်၊ ထိုရဟန်းတို့သည် ထိုလာဘ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သေခြင်းသို့လည်း ရောက်ကုန်၏၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့လည်း ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ “မဘုပ်မက် မတွေဝေမူ၍ တဏှာဖြင့် မလှမ်းမိုးပဲ အပြစ်ကို ရှုလျက် ထွက်မြောက်ကြောင်း ပညာရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုလာဘ်ကို သုံးဆောင်ကုန်အံ့” ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ဗိဠာရသုတ်

၂၃၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ရဟန်းတပါးသည် အလွန်အချိန်ကြာမြင့်စွာ ဒါယကာအိမ်တို့၌ လှည့်လည်၏၊ ထိုရဟန်းကို “အသျှင်သည် အလွန်အချိန်ကြာမြင့်စွာ ဒါယကာအိမ်တို့၌ မလှည့်လည်ပါလင့်” ဟု ရဟန်းတို့ ပြောဆိုကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့က ပြောဆိုအပ်သော်လည်း ထိုရဟန်းသည် မရှောင်ကြဉ်၊ထိုအခါ မျှားစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကုန်လျက် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏—“အသျှင်ဘုရား ရဟန်းတပါးသည် အလွန် အချိန်ကြာမြင့်စွာ ဒါယကာအိမ်တို့၌ လှည့်လည်ပါ၏၊ ထိုရဟန်းကို အသျှင်သည် အလွန်အချိန်ကြာမြင့်စွာ ဒါယကာအိမ်တို့၌ မလှည့်လည်

ပါလင့်ဟု ဆိုကြပါ ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့က ဆိုဆုံးမအပ်သော်လည်း ထိုရဟန်းသည် မရှောင်ကြဉ်ပါ” ဟု လျှောက်ကုန်၏။ ရဟန်းဘို့ ချေးကဖြစ်ဘူးသည်ကား ကြောင်သည် “ဤကြွက်ငယ်သည် အကြင် အခါ အစာရှာရန် ထွက်လာလတ္တံ့၊ ထိုအခါ ထိုထွက်လာရာ အရပ်၌ပင် ထိုကြွက်ငယ်ကို ဖမ်း၍ စားအံ့ဟု ကြွက်ငယ်ကို ရှာသည်ဖြစ်၍ အိမ်ခြံစပ် အညစ်အကြေးရှိရာ အမှိုက်ပုံ၌ ရပ်တည်နေ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ထိုကြွက်ငယ်သည် အစာရှာရန်သွား၏၊ ထိုကြွက်ငယ်ကို ကြောင်သည် ဖမ်းယူလျက် ကောင်းစွာမစားပဲ အဆောတလျင် မျိုချလိုက်၏၊ ထိုကြွက်ငယ်သည် ထိုကြောင်၏အူမကိုဌင်း အူသိမ်ကိုဌင်း ကိုက်ခဲ၏၊ ထိုကြောင်သည် ထိုအကြောင်းကြောင့် သေခြင်းဆိုက်လည်း ရောက်ရာ၏၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့လည်း ရောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အချို့သော ရဟန်းသည် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် မစောင့်စည်းသောကိုယ် မစောင့်စည်းသောနှုတ် မစောင့်စည်းသော စိတ် မထင်သောသတိ မပိတ်ဆို့အပ်ကုန်သောဣန္ဒြေတို့ဖြင့် ရွာသို့ဖြစ်စေ နိဂုံးသို့ဖြစ်စေ ဆွမ်းခံဝင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုရွာ၌ မလုံမလဲ ဝတ်ရုံသော မာတုဂါမကို မြင်ရသောကြောင့် တပ်စွန်းခြင်း ‘ရာဂ’သည် ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို ဖျက်ဆီး၏၊ ထိုရဟန်းသည် တပ်စွန်းခြင်း ‘ရာဂ’ ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ဖြင့် သေခြင်းသို့လည်း ရောက်ရာ၏၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့လည်း ရောက်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်ရဟန်းသည် သိက္ခာချ၍ လူထွက်၏၊ ထိုရဟန်း၏ ဤလူထွက်ခြင်းသည် အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ သေသည်မည်၏၊ ရဟန်းဘို့ ဝုဋ္ဌာနကံ သံဃာဗိသိသ် အာပတ်တို့တွင် တပါးပါးသော ညစ်နွမ်းသော အာပတ်သို့ ရောက်ခြင်းသည် သေလောက်သော ဆင်းရဲမည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ “စောင့်စည်းအပ်သောကိုယ် စောင့်စည်းအပ်သောနှုတ် စောင့်ဧည်းအပ်သောစိတ် ထင်ယောသတိဖြင့် ပိတ်ဆို့အပ်သောဣန္ဒြေတို့ဖြင့် ရွာသို့ဖြစ်စေ နိဂုံးသို့ဖြစ်စေ ဆွမ်းခံဝင်ကုန်အံ့” ဟု ဤသို့သျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

၁၁-သိင်္ဂါလသုတ်

၂၃၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းဘို့ သင်တို့သည် ဉာဉ်၏ မိုးသောက်ချိန်၌ ညည်းတွားနေသော မြေခွေးအို၏ အသံကို ကြားဘူးကုန်၏လော ဟု မေးတော်မူ၏။ ကြားဘူးပါသည် အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းဘို့ ဤမြေခွေးအိုသည် ဥက္ကဏ္ဌကမည်သောအနာဖြင့် တွေ့ထိအပ်သည် ဖြစ်၍ သွားလိုရာရာ အရပ်သို့ သွား၏၊ရပ်လိုရာရာ အရပ်၌ ရပ်၏၊ထိုင်လိုရာရာ အရပ်၌ ထိုင်၏၊အိပ်လိုရာရာ အရပ်၌ အိပ်၏၊ ထိုမြေခွေးအိုကို လေအေးကလေးမူကား တိုက်ခတ်သေး၏၊ ထိုအခါမျိုး၌ ထိုမြေခွေးအိုအား စိတ် သာယာမှုကိုရသဖြင့် လျှောင်းရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ “အချို့သော သာဂိုဝင် မင်းသား ဘုရားသားတော်ဟု ဝန်ခံသောသူသည် မြေခွေးအိုသဘောရှိသော အတ္တဘောမျိုး ရခြင်းကို(အနာဂတ် ဘဝ၌)မခံစားရရာ၊ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌“မမေ့လျော့သည် ဖြစ်၍ နေကုန်အံ့”ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ကောဒသမသုတ်။

၁၂-ဒုတိယ သိဂ်ါလသုတ်

၁၂၄။ သာ၀တ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ညဉ့်၏ မိုးသောက်ချိန်၌ ညည်းတွားနေသော မြေ ခွေးအို၏အသံကို ကြားဘူးကုန်သလော၀ဟု မေးတော်မူ၏၊ ကြားဘူးပါကုန်၏ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ ထိုမြေခွေး ဘို၌ သူပြုဘူးသော ကျေးဇူးတစုံတခုကို သိခြင်းသည်၎င်း သူပြုဘူးသော ကျေးဇူးကို အထူးသိခြင်းသည်၎င်း ဖြစ်ရာသေး၏။ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သာကီ၀င်မင်းသား ဘုရားသားတော်ဟု ၀န်ခံသော်လည်း သူပြုဘူးသောကျေးဇူး တစုံတခုကို သိခြင်းသည်၎င်း သူပြုဘူးသော ကျေးဇူးကို အထူး သိခြင်းသည်၎င်း မဖြစ်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ "သူပြုဘူးသော ကျေးဇူးကိုသိသူ သူပြုဘူးသော ကျေးဇူးကို အထူးသိသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့၊ ငါဘို၌ အနည်းငယ်မျှ ပြုဘူးသော ကျေးဇူးသည် မပျက်စီးလတ္တံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်ဘို့ ကျင့်ရမည် ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုါဒသမသုတ်။

သြပမ္မသံယုတ် ပြီး၏။

၁၀—ဘိက္ခု သံယုတ်

၁-ကောလိတသုတ်

၂၃၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထို အခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင်ရဟန်းတို့" ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ "ငါ့သျှင်" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား ပြန်လျှောက်ကုန်၏၊ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ငါ့သျှင်တို့ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် တပါးတည်း ကိန်းအောင်းနေသော ငါ့အား "မြတ်သော ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း မြတ်သောဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း ဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ မြတ်သော ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း ဟူသည့် အဘယ်ပါနည်း" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ "ဤ ပဌမဈာန်၌ ရဟန်းသည် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ'တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်၏ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' မရှိသော သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ' မရှိသော သမာဓိကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤဒုတိယဈာန်ကို မြတ်သော ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏ ဟု အကြံဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ "ဤ ဒုတိယဈာန်၌ ရဟန်းသည် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ'တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်၏ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' မရှိသော သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ' မရှိသော သမာဓိကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ'ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေခဲ့၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုငါ့အား ကြံစည်မှု 'ဝိတက်'နှင့်တကွဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'သညာ' နှလုံးသွင်းမှု 'မနသိကာရ'တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအခါ၌ ငါ့ထံသို့ မြတ်စွာဘုရားသည် တန်ခိုးတော်ဖြင့် ချဉ်းကပ်၍ "ပြာဟ္မဏ အနှယ် ဖြစ်သော မောဂ္ဂလာန် မြတ်သော ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းကို မမေ့မလျော့လင့်၊ မြတ်သော ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာထားလော့၊ မြတ်သော ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း၌ စိတ် တည်ကြည်ခြင်းကို ပြုလော့၊ မြတ်သော ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်လော့" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါသည် တပါးသော အခါ၌ ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ'တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်၏ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ဟု ဆိုအပ်သော ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' မရှိသော သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ' မရှိသော သမာဓိကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ'ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ "မြတ်စွာဘုရား ချီးမြှောက်အပ်သော တပည့်သာဝကသည် မြတ်သော အာဘိ ဝေါဟ်နှင့် ပြည့်စုံသည့် အဖြာသို့ ရောက်၏"ဟူ၍ တစုံတယောက်သောသူကို ကောင်းစွာ ပြောဆိုလိုသူသည် ငါ့ကိုသာလျှင် ပြောဆိုရာ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂-ဥပတိဿသုတ်

၂၃၆။ သာ၀တ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင်ရဟန်းတို့" ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ "ငါ့သျှင်" ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်လျှောက်ကုန်၏၊ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

ငါ့သျှင်တို့ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် တပါးတည်း ကိန်းအောင်းနေစဉ် တစုံတယောက်သော သူ၏ ဖောက်ပြန် ပျက်စီးခြင်း တမျိုးတဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ငါ့အား စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ လောက၌ တစုံတခုသော ထိုစိုးရိမ်ခြင်း စသည်သည် ငါ့အား ရှိသလော" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံ ဖြစ်ပြန်၏ "တစုံတယောက်သောသူ၏ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း တမျိုးတဖုံဖြစ်ခြင်းကြောင့် ငါ့အား စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ လောက၌ တစုံတခုသော ထိုစိုးရိမ်ခြင်း စသည်သည် ငါ့အား မရှိသည်သာတည်း" ဟု အကြံဖြစ်ပြန်၏ဟု ဆို၏။

ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ဤစကားကို လျှောက်၏ "ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ မြတ်စွာဘုရား၏လည်း ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း တမျိုးတဖုံဖြစ်ခြင်းကြောင့် အသျှင်ဘုရားအား စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့သည် မဖြစ်ကုန်ရာသလော" ဟု ဆို၏။ ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရား၏လည်း ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း တမျိုးတဖုံဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့သည် မဖြစ်ကုန်၊ စင်စစ်သော်ကား အချင်းတို့ ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် စင်စစ် ကွယ်တော်မူလေပြီတကား၊ အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်နေခဲ့ပါမူ များစွာသော သူတို့၏ အကျိုးအပြားရှိခြင်းငှါ များစွာသော သူတို့၏ ချမ်းသာခြင်းငှါ လောကကို အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏ဟု ငါ့အား ဤသို့ မူကား ဖြစ်ရာ၏ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး ငါဟု စွဲယူသော 'ဒိဋ္ဌိ' ငါဉစ္စာဟု တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ကိန်း၀ပ်နေသော ထောင်လွှားမှု 'မာနာနုသယ'တို့သည် ကောင်းစွာ နုတ်ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရား၏လည်း ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း တမျိုးတဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အသျှင်သာရိပုတြာအား စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့သည် မဖြစ်ကုန် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃-ဃဋသုတ်

၂၃၇။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရုံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်တို့သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာ

ကျွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ နေကုန်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ညချမ်းအခါ တပါးတည်း ဂိန်းအောင်းရာမှ ထလျက် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီးဆုံးစေ၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား ဤစကားကို ဆို၏—

ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် သင်၏ ဤန္ဒြေတို့သည် ကြည်လင်ကုန်၏၊ မျက်နှာ အဆင်းသည် စင်ကြယ်၏၊ ဖြူစင်ဘောက်ပ၏၊ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ယနေ့ အဘယ် ငြိမ်သက်သော နေခြင်းဖြင့် နေပါသနည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။ ငါ့သျှင် ငါသည် ယနေ့ ရှုန့်ရင်းသော နေခြင်းဖြင့် နေ၏၊ သို့သော်လည်း ငါ့အား တရားစကားပြောခြင်းဖြစ်ခဲ့၏။ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်အတူ တရားစကားပြောဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသနည်း။ ငါ့သျှင် ငါသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ တရားစကားပြောခြင်းဖြစ်ခဲ့၏။ ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေးလှ၏၊ ယခုအခါ သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏အရံ ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ အဆိုပါနည်း၊ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် မြတ်စွာဘုရား ရှိရာသို့ တန်ခိုးဖြင့် ချဉ်းကပ်ပါသလော၊ ထို့သို့ မဟုတ် မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အထံသို့ တန်ခိုးဖြင့် ချဉ်းကပ်ပါသလော။ ငါ့သျှင် ငါသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ တန်ခိုးဖြင့် မချဉ်းကပ်၊ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ငါ့ထံသို့ တန်ခိုးဖြင့် ချဉ်းကပ်တော်မမူပါ၊ စင်စစ်သော်ကား ငါသည် အကြင်မျှလောက်အပိုင်းအခြားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို မြင်နိုင်၏၊ အသံတော်ကို ကြားနိုင်၏၊ ထိုမျှလောက်အပိုင်းအခြားဖြင့် ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတဓာတ်သည် စင်ကြယ်၏။ မြတ်စွာဘုရားကလည်း အကြင်မျှလောက်အပိုင်းအခြားဖြင့် ငါ့ကို မြင်နိုင်၏၊ ငါ့အသံကို ကြားနိုင်၏၊ ထိုမျှလောက်အပိုင်းအခြားဖြင့် ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတဓာတ်သည် စင်ကြယ်၏ ဟု မိန့်ဆို၏။ အဘယ်သို့လျှင် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ တရားစကားပြောဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသနည်း ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူ ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူ ဟူ၍ ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် ထက်သန်သောလုံ့လရှိသူ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။ ငါ့သျှင် ဤသို့ မေးလျှောက်သည်ရှိသော် ငါ့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် မောဂ္ဂလာန် "ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် စင်စစ် အရေ အကြော အရိုးသာ ကြွင်းကျန်ပစေ၊ ကိုယ်၌ အသား အသွေး ခန်းခြောက်ပစေ၊ ယောကျ်း၏အစွမ်း ယောကျ်း၏လုံ့လ ယောကျ်း၏ အားထုတ်မှုဖြင့် ရောက်အပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်ပဲ လုံ့လ၏ တန့်ရပ်ခြင်းသည် မဖြစ်လတ္တံ့ ဟု ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူဖြစ်၍ နေ၏။ မောဂ္ဂလာန် ဤသို့လျှင် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူဖြစ်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ငါ့သျှင် ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ တရားစကား ပြောဟောခြင်းသည် ဖြစ်ပါသည်" ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် သေးငယ်သော ကျောက်စရစ်ခဲသည် ဟိမဝန္တာတောင်မင်း၏ အနီး၌ ထားခြင်းမျှ အကျိုးငှါသာလျှင် ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်၏ အနီး၌ ထားခြင်းမျှ အကျိုးငှါသာလျှင် ဖြစ်ကုန်ရာပါ၏၊ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် သည်ကား ကြီးသော တန်ခိုးရှိ၏၊ ကြီးသောအာနုဘော်ရှိ၏၊ အလိုရှိခဲ့သော် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ရာ၏ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ အနည်းငယ်သော ဆားခဲကလေးသည် ဆားအိုးကြီး၏ အနှီးဌ် ထားခြင်းမျှ အကျိုးဌါသာလျှင် ဖြစ်ရာသ ကဲ့သို့ ဤအဘူသာလျှင် အ.ဘျန့်ပ်ဘို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ အနှီးဌ် ထားခြင်းမျှ အကျိုးဌါသာလျှင် ဖြစ်ကုန်ရာပါ၏၊ အသျှင်သာရိပုတြာကို မြတ်စွာဘုရားသည် မျှားစွာသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထောမနာ ပြုအပ်ပါ၏—

"အကြင်ရဟန်းသည် တဖက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဤတဖက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရုံမျှသာလျှင် ဖြစ်၏၊ သာရိပုတြာသည်သာလျှင် ပညာဖြင့်ရင်း သီလဖြင့်ရင်း ငြိမ်သက်ခြင်းဖြင့်ရင်း ထိုတဖက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်သော ရဟန်းဟူသမျှထက် မြတ်၏"ဟု (ချီးမွမ်းထောမနာ ပြုအပ်ပါ၏)။

ဤသို့လျှင် ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးနှစ်ပါးတို့သည် အချင်းချင်း ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားကို အဘူ ဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်၏။

တတိယသုတ်။

၄-နဝသုတ်

၂၃၀။ သာ၀တ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ရဟန်းသစ်တပါးသည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲ့သည်ရှိသော် ကျောင်းသို့၀င်၍ ကြောင့်ကြမဲ့ ဆိတ်ဆိတ်နေထိုင်၏၊ သက်နှံးချုပ်ရာ အခါသမယဌ် ရဟန်းတို့၏ အမှုကြီးငယ်ကို မပြုလုပ်၊ ထိုအခါ မျှားစွာသော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာဌ် ထိုင်နေကုန်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ရဟန်းသစ်တပါးသည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲ့သည်ရှိသော် ကျောင်းသို့၀င်၍ ကြောင့်ကြမဲ့ ဆိတ်ဆိတ်နေထိုင်ပါ၏၊ သက်နှံးချုပ်ရာ အခါသမယဌ် ရဟန်းတို့၏ အမှုကြီးငယ်ကို မပြုလုပ်ပါ"ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတပါးကို "ရဟန်း သင်သည် လာလော့၊ ငါဘုရား၏ စကား ဖြင့် ထိုရဟန်းသစ်ကို ခေါ်ခေျလော့၊ ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် သင့်ကို ခေါ်တော်မူ၏ဟု ဆိုခေျလော့"ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်လျှောက်ပြီးလျှင် ထိုရဟန်းသစ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုရဟန်းသစ်အား "ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် သင့်ကို ခေါ်တော်မူ၏"ဟုဆို၏၊ "ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုရဟန်းသစ်သည် ထိုခေါ်လာသော ရဟန်းအား ဝန်ခံကာ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာဌ် ထိုင်နေ၏၊ တခုသော နေရာဌ် ထိုင်နေသော ထိုရဟန်းအား မြတ်စွာဘုရားသည် "ရဟန်း သင်သည် ဆွမ်းစားပြီးနောက်ဌ် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲ့သည်ရှိသော် ကျောင်းသို့ ၀င်၍ ကြောင့်ကြမဲ့ ဆိတ်ဆိတ်နေ၏၊ သက်နှံးချုပ်ရာ အခါသမယဌ် ရဟန်းတို့၏ အမှုကြီးငယ်ကို မပြုလုပ် ဟူသည် မှန်သလော"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကား မိမိကိစ္စကို ပြုပါသည်ဟု လျှောက်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် သိ၍ "ရဟန်းတို့ သင်၀့်သည် ဤရဟန်းကို မကဲ့ရဲ့ကုန်လင့်၊ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည် အလွန်မြတ်သော စိတ်ကို ဖြို့၍ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဌ် ချမ်းသာစွာနေကြောင်းဖြစ်ကုန်သော လေးပါးသော စျာန်တို့ကို အလိုရှိ၀ံ့ငြားရှေ၏၊

မငြိုငြင်ရ၏၊ မပင်ပန်းသဖြင့် ရ၏၊ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် (ရဟန်းပြု)ကုန်သော အမျိုးသားများ လိုလားအပ်သော အတုမရှိသော အကျင့်မြတ်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ် အကျိုးကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရ၏ ဟူသော စကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဂါထာကို ဟောတော်မူ၏—

"အလုံးစုံသော ဆင်းရဲတို့မှ လွတ်ရာဖြစ်သော ဤနိဗ္ဗာန်သို့ ပေါပေါလျော့လျော့ အားထုတ်ခြင်းကြောင့် မရောက်နိုင်ရာ၊ အနည်းငယ်သာ ဖြစ်သော အားအင်မှီးဖြင့် ဤနိဗ္ဗာန်သို့ မရောက်။

ဤသူသည်ကား ရဟန်းသစ်တည်း၊ ဤသူကား ယောကျ်ားမြတ်တည်း၊ စစ်သည် ဗိုလ်ပါနှင့် တကွသော မာရ်ကို အောင်နိုင်ခြင်းကြောင့် အဆုံးစွန်သော ကိုယ်ကို ဆောင်၏" ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅-သုဇာတသုတ်

၂၃၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်သုဇာတသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်သုဇာတ လာနေသည်ကို အဝေးမှပင် မြင်တော်မူ၍ ရဟန်းတို့အား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—"ရဟန်းတို့ ဤအမျိုးကောင်းသားသည် အဆင်းလှခြင်း ရှုချင်ဖွယ်ရှိခြင်း ကြည်ညိုဖွယ်ရှိခြင်း လွန်မြောက်သော အဆင်းသဏ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းနှင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကောင်းစွာဝင်ရောက် (ရဟန်းပြု)သော အမျိုးသားများ လိုလားအပ်သော အတုမရှိသော အကျင့်မြတ်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေခြင်း ဟူသော နှစ်ပါးစုံဖြင့် တင့်တယ်၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ပ။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဂါထာကို မိန့်တော်မူပြန်၏—

"ဖြောင့်မတ်သော စိတ်ဖြင့် (အကုသိုလ်တရားတို့နှင့်)မယှဉ်သော သံယောဇဉ် ကင်းသော ဤရဟန်းသည် ဘဝ်တယ်စုတကား၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိ)ဖြင့်) မစဲလမ်းမှု၍ ငြိမ်းအေးပြီးသော ဤရဟန်းသည် စစ်သည် ဗိုလ်ပါနှင့်တကွသော (ငါးလသာမာရ်)ကို အောင်နိုင်ခြင်းကြောင့် အဆုံးစွန်သော ကိုယ်ကို ဆောင်၏" ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၆-လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယသုတ်

၂၄၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ထိုအခါ အသျှင်လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယလာနေသည်ကို အဝေးမှပင် မြင်တော်မူ၍ ရဟန်းတို့အား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် အဆင်းမလှသော ရှုချင်ဖွယ် မကောင်းသော ပုကွသော ရဟန်းတို့၏ နှိပ်စက်ပြောဆိုခြင်းကို ခံနေရသော သဘောရှိသော လာနေသော ထိုရဟန်းကို မြင်ကုန်၏လော" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ အသျှင်ဘုရား မြင်ပါကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည်

ကြီးသော တန်ခိုးရှိ၏၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိ၏၊ ထိုရဟန်း မဝင်စားဘူးသော သမာပတ်ကို ရရှိမလွယ်၊ လူ့ဘောင်မှ (ရဟန်းဘောင်)သို့ ဝင်ရောက် (ရဟန်းပြု) ကြသော အမျိုးကောင်း သားများ လိုလားအပ်သော အတုမရှိသော အကျင့်မြတ်၏အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေ၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ပ။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဂါထာကို မိန့်တော်မူ၏—

"ဟသ်ာ ကြိုးကြာ ဥဒေါင်း ဆင် ချေသမင်ဟူ ဆိုအပ်သော အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည် ခြသေ့မှ ကြောက်ကုန်၏၊ ကိုယ်သဏ္ဌာန်၌မူကား တူမျှခြင်း မရှိပေ။

ဤအတူသာလျှင် လူတို့၌ ငယ်ပင် ငယ်သော်လည်း ပညာရှိသော သူသည်သာ ထိုလူမျှား အပေါင်းတွင် ကြီးမြတ်သူ မည်၏၊ သူမိုက်သည် ကိုယ်သဏ္ဌာန်ကြီးသော်လည်း ကြီးမြတ်သူ မမည်"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇-ဝိသာခသုတ်

၂၄၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ပဥ္စာလမင်း၏သား အသျှင်ဝိသာခသည် စည်းဝေးရာ စရပ်၌ ရဟန်းတို့ကို ချီးသာသော စကားဖြစ်ဆသာ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အနက်ကိုသိစေနိုင်သော (သစ္စာလေးပါး၌) အကျိုးဝင်သော (ဝဋ်ဆင်းရဲကို)မမှီသော တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွါးကို ကောင်းစွာ ပြလျက် တရားကို ဆောက်တည်စေကာ တရားကျင့်သုံးရန် ထက်သန် ရှင်လန်းစေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအခါ တပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှထ၍ စည်းဝေးရာ စရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၏၊ ထိုသို့ ထိုင်နေပြီးသော် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏— "ရဟန်းတို့ အဘယ်သူသည် ရဟန်းတို့ကို ချီးသာသော စကားဖြစ်သော သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အနက်ကို သိစေနိုင်သော (သစ္စာလေးပါး၌)အကျိုးဝင်သော(ဝဋ်ဆင်းရဲကို) မမှီသောတရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွါးကို ကောင်းစွာ ပြလျက် တရားကို ဆောက်တည်စေကာ တရားကျင့်သုံးရန် ထက်သန် ရှင်လန်းစေသနည်း"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ အသျှင်ဘုရား ပဥ္စာလမင်း၏သား အသျှင်ဝိသာခသည် စည်းဝေးရာ စရပ်၌ ရဟန်းတို့ကို ချီးသာသော စကားဖြစ်သော သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အနက်ကို သိစေနိုင်သော (သစ္စာလေးပါး၌) အကျိုးဝင်သော (ဝဋ်ဆင်းရဲကို) မမှီသော တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွါးကို ကောင်းစွာပြလျက် တရားကို ဆောက်တည်စေကာ တရားကျင့်သုံးရန် ထက်သန် ရှင်လန်းစေတော်မူပါသည်ဟု လျှောက်ကုန်၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပဥ္စာလမင်း၏သား အသျှင်ဝိသာခကို ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏—"ဝိသာခ ကောင်းစွ ကောင်းစွ၊ ဝိသာခ သင်သည် ကောင်းစွာသာလျှင် ရဟန်းတို့ကို အနက်ကို သိခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော(သစ္စာလေးပါး၌) အကျိုးဝင်သော ဝဋ်ဆင်းရဲကို မမှီသောတရားစကားဖြင့် ကောင်းစွာပြ၏။ပ။" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြီး၍ ဤဂါထာကို ဟောတော်မူပြန်၏—

"လူမိုက်တို့ ရောထွေးနေသော ပညာရှိကို မဟောပြောသည်ရှိသော် (ပညာရှိဟု) မသိနိုင်ကုန်၊ ဘုရားသျှင် ဟောတော်မူသော အမြိုက်နိဗ္ဗာန်တရားကို ဟောပြောသော်မှသာလျှင် (ပညာရှိဟု) သိနိုင်ကုန်၏။

(ထို့ကြောင့်) ရသေ့ရဟန်းတို့၏ တံခွန်ဖြစ်သောတရားကို ဟောပြောရာ၏၊ ထွန်းပြရာ၏၊ ချီးမြှောက်ရာ၏၊ ရသေ့ရဟန်းတို့သည် ကောင်းစွာ ဟောကြားခြင်းဟူသော တံခွန်ရှိကုန်၏၊ မှန်၏၊ တရားတော်သည် ရသေ့ရဟန်းတို့၏ တံခွန်အောင်လံ ဖြစ်၏"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၈-နန္ဒသုတ်

၂၄၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ မိထွေးတော်သားဖြစ်သော, အသျှင်နန္ဒသည် လက်လိပ်ထိုး သင်္ကန်းတို့ကို ဝတ်ရုံပြီးလျှင် မျက်စိတို့ကို မျက်ရေးကွင်း၍ အရောင်ထွက်သောသပိတ်ကို ယူဆောင်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကာ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်နန္ဒအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—"နန္ဒ လက်လိပ်ထိုး သင်္ကန်းတို့ကိုဝတ်ရုံခြင်း မျက်စိတို့ကိုမျက်ရေးကွင်းခြင်း အရောင်ထွက်သော သပိတ်တို့ကို ဆောင်ခြင်းတို့သည် ယုံကြည်မှု'သဒ္ဓါတရား'ရှိလျက် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြုသော အမျိုးကောင်းသား ဖြစ်သည့် သင့်အား မလျောက်ပတ်ချေ၊ အာရညကင်ခုတင်ဆောက်တည်ခြင်း ပိဏ္ဍပါတ်ခုတင်ဆောက်ဘည်ခြင်း ပံသုကူခုတင်ဆောက်တည်ခြင်း ကာမတို့၌ မငဲ့ကွက်မူ၍ နေခြင်းသည်သာလျှင် ယုံကြည်ခြင်း'သဒ္ဓါတရား'ရှိလျက် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရဟန်းပြုသော အမျိုးကောင်းသားဖြစ်သည့် သင့်အား လျောက်ပတ်၏"ဟု မိန့်တော်မူပြီး နောက် ဤဂါထာကို မိန့်တော်မူပြန်၏—

"အာရညကင်ခုတင်ကို ဆောက်တည်သော ပံသုကူခုတင်ကို ဆောက်တည်သော မထင်မရှား ဆွမ်းခံ၍ ရသော ဆွမ်းဖြင့် မျှတရောင့်ရဲသော ကာမဂုဏ်တို့၌ ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသော နန္ဒကို အဘယ်အခါ၌ ငါ မြင်ရပါအံ့နည်း" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုသို့မိန့်တော်မူပြီးသည့် နောက်အခါ၌ အသျှင်နန္ဒသည် အာရညကင်ခုတင်ကိုလည်း ပိဏ္ဍပါတ်ခုတင်ကိုလည်း ပံသုကူခုတင်ကိုလည်း ဆောက်တည်၍ ကာမဂုဏ်တို့၌ မငဲ့ကွက်မူပဲ နေ၏။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉-တိဿသုတ်

၂၄၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ ဘထွေးဘော်သားဖြစ်သော အသျှင်တိဿသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ဆင်းရဲသည် နှလုံးမသာသည် ဖြစ်၍ မျက်ရည်တို့ ယိုစီးလျက် ထိုင်နေ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်တိဿအား "တိဿ သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် ဆင်းရဲသည် နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍ မျက်ရည်တို့

ယိုစီးလျက် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေဘိသနည်း”ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကို ရဟန်းတို့သည် စကားတည်းဟူသော လှံဝှေ့ဖြင့် ဖွေ့ဖွရှာရှာ ဖိနှိပ် ထိုးဆွကြပါ၏၊ ဤ၏၊ ထို့ကြောင့် ဤသို့ ငေးပါသည်ဟု လျှောက်၏။ တိ်ဿ သင်သည် ဘူတပါးကိုသာ ပြောတတ်၍ အပြောမခံနိုင်ခဲ့၊ တိ်ဿ သူတပါးကိုသာ ပြောတတ်၍ အပြောမခံနိုင်ခြင်းသည် ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါတရား’ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြုသော အမျိုးကောင်းသား ဖြစ်သော သင့်အား မလျောက်ပတ်၊ တိ်ဿ သူတပါးကိုလည်း ပြော၍ အပြောခံနိုင်ခြင်းသည်သာ ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါတရား’ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြုသော အမျိုးကောင်းသားဖြစ်သော သင့်အား လျောက်ပတ်၏ဟု မိန့်တော်မူပြီးနောက် ဤဂါထာကို မိန့်တော်မူပြန်၏—

“တိ်ဿ အဘယ့်ကြောင့် အမျက်ထွက်ဘိသနည်း၊ အမျက်မထွက်လင့်၊ အမျက်ထွက်ခြင်းသည် သင့်အား မြတ်၏၊ တိ်ဿ အမျက်ထွက်ခြင်း မာန်မူခြင်း ကျေးဇူးချေဖျက်ခြင်းကို ဆုံးမခြင်းငှါ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်လော”ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀-ထေရနာမကသုတ်

၃၄၄။ အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ထေရဒေးမည်ရှိသော ရဟန်းတပါးသည် တပါးတည်းလည်း နေလေ့ရှိ၏၊ တပါးတည်းနေခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ဆိုလေ့ရှိ၏။ ထိုရဟန်းသည် ရှေးသို့ ဘပါးဘည်း ဆွမ်းခံဝင်၏၊ တပါးတည် ရွာမှ ပြန်ခဲ့၏၊ တပါးတည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ နေ၏၊တပါးတည်း စင်္ကြံသွားခြင်းကို ဆောက်တည်၏၊ ထိုအခါ များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား “ဘုရား ထေရမည်သော ရဟန်းတပါးသည် တပါးတည်းလည်း နေလေ့ရှိပါ၏၊ တပါးတည်း နေခြင်း၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ဆိုလေ့ရှိပါသည်”ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတပါးကို ခေါ်တော်မူ၍ “ရဟန်း သင်သည် လာလော့၊ ငါဘုရား၏စကားဖြင့် ငါ့သျှင်ထေရ သင့်ကို မြတ်စွာဘုရား ခေါ်တော်မူ၏ဟု ဆို”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ”ဟု ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို ဝန်ခံ၍ ထေရရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်ထေရကို “ငါ့သျှင်ထေရ သင့်ကို မြတ်စွာဘုရား ခေါ်တော်မူ၏”ဟု ဆို၏။ အသျှင်ထေရသည် “ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ”ဟု ထိုရဟန်းအား ဝန်ခံ၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်ထေရအား “ထေရ သင်သည် တပါးတည်းလည်း နေလေ့ရှိ၏၊ဘပါးတည်းနေခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ဆိုလေ့ရှိ၏၊ဟူသည် မှန်သလော”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏။ ထေရ သင်သည် အဘယ်သို့လျှင် တပါးတည်း နေလေ့ရှိသနည်း၊ တပါးတည်းနေခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ဆိုလေ့ရှိသနည်းဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ရှေးသို့ တပါးတည်း ဆွမ်းခံဝင်ပါ၏၊ တပါးဘည်း ဆွမ်းခံရှေးမှ ပြန်ခဲ့ပါ၏၊ တပါးတည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ နေပါ၏၊ တပါးတည်း စင်္ကြံသွားခြင်းကို

ဆောက်တည်ပါ၏၊အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့လျှင် တပါးတည်း နေလေ့ရှိပါ၏၊တပါးတည်း နေခြင်း၏ ဂုဏ်ခကျေးဇူးကိုလည်း ဆိုလေ့ရှိပါသည် ဟု လျှောက်၏။ ထေရ တပါးတည်း နေသော ထိုရဟန်းမျိုးသည် ရှိ၏၊ တပါးတည်းနေသော ထိုရဟန်းမျိုးသည် မရှိဟူ၍ ငါမဆို၊ ထေရ စင်စစ် သော်ကား အကြင်အကြောင်းကြောင့် တပါးတည်း နေခြင်းသည် အလွန်ကျယ်ဝန်းသော အဓိပ္ပါယ်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုအကြောင်းကို နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောအံ့ ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ဤသို့လျှင်။ပ။ ထေရ အဘယ်သို့လျှင် တပါးတည်းနေခြင်းသည် အလွန်ကျယ်ဝန်းသော အဓိပ္ပါယ်နှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ထေရ အကြင် အတိတ် ခန္ဓာငါးပါးကို ပယ်ပြီးပြီ၊ အနာဂတ် ခန္ဓာငါးပါးကို စွန့်လွှတ် အပ်၏၊ ပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘောဌ္ဌလည်း လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ'ကို ကောင်းစွာ ဆုံးမအပ်ပြီ၊ထေရ ဤသို့လျှင် တပါးတည်း နေခြင်းသည် အလွန်ကျယ်ဝန်းသော အဓိပ္ပါယ်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ဟု မိန့်တော်မူပြီးနောက် ဤဂါထာကို မိန့်တော်မူပြန်၏—

"အလုံးစုံသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် ဘဝ သုံးပါးတို့ကို နှိပ်နင်းသော အလုံးစုံ(တရားတို့ကို) သိသော ကောင်းသောပညာရှိသော အလုံးစုံသော တရားတို့၌ (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မလိမ်းကျံသော အလုံးစုံ (ဆန္ဒရာဂ) ကို စွန့်၍ တဏှာ၏ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို အာရုံပြုသော အားဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ထိုသူကို တပါးတည်း နေလေ့ရှိသောသူ ဟူ၍ ငါဆို၏" ဟု (မိန့်တော်၏)။

ဒသမသုတ်။

၁၁-မဟာကပ္ပိနသုတ်

၂၄၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကပ္ပိနသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်မဟာကပ္ပိန လာနေသည်ကို အဝေးမှပင် မြင်တော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို ရဟန်းဘို့ သင်ဘို့သည် ဖြူစင်သော ခေါင်းပါးသော အကျင့်ရှိသော နှာတံရှည်သော ရဟန်းလာနေသည်ကို မြင်ကြကုန်၏လော ဟု မေးတော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြင်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)၊ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည် ကြီးသော တန်ခိုးရှိ၏၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိ၏၊ ထိုရဟန်း မဝင်စားဘူးသော သမာပတ်ကို ရရန် မလွယ်ကူ၊ ထိုရဟန်းသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်(ရဟန်းပြု)ကုန်သော အမျိုးကောင်းသားများ လိုလားအပ်သော အတုမရှိသော အကျင့်မြတ်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏ဟု ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြီးနောက် ဤဂါထာကို မိန့်တော်မူပြန်၏—

"အကြင်သူတို့သည် အမျိုးအနွယ်ကို စိစစ်လေ့ရှိကုန်၏၊ ထိုလူအပေါင်း ဘို့တွင် မင်းမျိုးသည် မြတ်၏၊ အကြင်သူသည် ဝိဇ္ဇာသုံးပါး ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး စရဏတဆယ့်ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုသူသည် နတ်လူအပေါင်း၌ မြတ်၏။

နေမင်းသည် နေ့အခါ၌သာ ထွန်းလင်းတောက်ပနိုင်၏၊ လသည် ည၌အခါ၌သာ ထွန်းလင်းတောက်ပနိုင်၏၊မင်းသည် ချပ်ဝတ်တန်ဆာ ဝတ်ဆင်မှသာလျှင် တောက်ပနိုင်၏၊ ရဟန္တာသည် စျာန်ဝင်စားမှသာလျှင် တောက်ပနိုင်၏၊ စင်စစ်သော်ကား မြတ်စွာဘုရားသည်သာလျှင် အလုံးစုံသော ည၌ နေ့ တို့ပတ်လုံး တန်ခိုးဖြင့် တောက်ပ၏"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကောဒသမသုတ်။

၁၂-သဟာယကသုတ်

၂၄၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကပ္ပိန၏ အတူနေတပည့်ဖြစ်ကုန်သော သူငယ်ချင်း ရဟန်းနှစ်ပါးဘို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းတို့ အဝေးမှ လာနေသည်ကို မြင်တော်မူလျှင် ရဟန်းတို့ကို ရဟန်းတို့ ကပ္ပိန၏အတူနေတပည့်ဖြစ်ကုန်သော သူငယ်ချင်း ရဟန်းတို့ လာနေသည်ကို သင်တို့ မြင်ကုန်၏လော၊ မေးတော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြင်ပါ၏ဟု (လျှောက်ကုန်၏)၊ ထိုရဟန်းဘို့သည် ကြီးသော တန်ခိုးရှိကုန်၏၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့ မဝင်စားဘူးသော သမာပတ်ဘို့ကို ရရန် မလွယ်ကူ၊ ထိုရဟန်းတို့သည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ဝင်ရောက်(ရဟန်းပြု)ကုန်သော အမျိုးကောင်းသားများ လိုလားအပ်သော အတုမရှိသော အကျင့်မြတ်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေကုန်၏ဟု မိန့်တော်မူပြီးနောက် ဤဂါထာကို မိန့်တော်မူပြန်၏—

"စင်စစ် သူငယ်ချင်း ဖြစ်ကုန်သော ဤရဟန်းတို့သည် ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး ညီညွတ်သော သဘောရှိကုန်၏၊ ထိုရဟန်းဘို့၏ သူတော်ကောင်းတရားသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်သော သူတော်ကောင်းတရားနှင့် ညီမျှ၏။

အရိယာတို့ ဟောကြားအပ်သော တရားဖြင့် အသျှင်ကပ္ပိနသည် ကောင်းစွာ ဆုံးမထားအပ်ကုန်သော ထိုရဟန်းတို့သည် စင်စစ် ဗိုလ်ပါနှင့်တကွသော ကိလေသမာရ်ကို အောင်၍ အဆုံးစွန်သော ကိုယ်ကို ဆောင်ကုန်၏"ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုဒိဒသမသုတ်။

ဘိက္ခုသံယုတ် ပြီး၏၊

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ် ပြီး၏။

သံယုတ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

မှတ်သားဖွယ် အကွက်ရောစဉ်

အကွက်ရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အကြောသက ဘာရဒွါဇ ပုဏ္ဏား	၁၅၄
အကျိုးရှိသောယဇ်နှင့် အကျိုးမရှိသော ယဇ်	၇၆
အကျိုးနှစ်ပါးကိုသိမ်းကျုံးယူတတ်သော တရားများ	၈၅
အကြောင်းလေးချက်ပယ်တရားများ	၃၂၀
အဂ္ဂါဠဝစေတီ	၁၇၅
အဂ္ဂိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏား	၁၅၀
အစေလကဿပ၏အမေးပုစ္ဆာများ	၂၄၄
အစွန်းနှစ်ဖက်လွှတ်တရားများ	၂၉၁
အဇာတသတ်မင်း	၀၂
အဇာတသတ်မင်းသားဘဝ	၄၂၅
အဥ္ဇနတော	၅၁
အညာသိကောဏ္ဍညထေရ်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးများ	၁၀၃
အတူတကွနေထိုင်သူအား သွန်သင်ဆုံးမထိုက်ပုံ	၁၉၄
အတွင်းအပဋ္ဌဖွဲ့ရှက်တတ်သော အရွတ်တရား	၁၃
အတွင်းသန္တာန်၌သုံးသပ်အပ်သော တရားများ	၃၁၆
အထွတ်ဥပမာ အဝိဇ္ဇာ	၄၄၅
အနွကဝိန္ဒရွာ	၁၄၃
အနွဝန်တော	၁၂၅
အနာထပိဏ်နတ်သား	၅၂
အနုရုဒ္ဓါ၊အသျှင်	၁၄၁၊ ၃၅၃
အဘိညာဉ်သမာပတ်၌မိမိနှင့်အတူထား၍ ကဿပအား ဘုရားချီးမွမ်းပုံ	၄၀၁
အဘိဘူရဟန်း	၁၄၈

အကွက်ရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အမိစသည် မဖြစ်ဘူးသူမရှိပုံ	၃၈၂
အမိအဖနှင့် မင်းတို့ကရှိခိုးထိုက်သူ	၄၁
အမည်သညာ အစစ်အမှန်	၁၅၃
အမျက်ဒေါသ၏ အကျိုးအပြစ်များ	၂၂၃
အမြင်မှန်သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်သူ	၂၄၂
အမြတ်တရားများ	၃၈
အမြိုက်နိဗ္ဗာန်တံခါးသို့ရောက်သူများ	၂၆၃
အရိယာသာဝကတို့ တွေးတောကြံစည်မှု မဖြစ်သောတရားများ	၂၉၃
အရိယမဂ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်သောတရားများ	၇
အရုဏဝတီပြည်	၁၄၈
အရုဏဝါမင်း	၁၄၈
အရေအဆာင်း ကြည်လင်ကြောင်း တရားများ	၅
အရောင်လေးမျိုး	၁၄၊၄၁
အရိုးစုပြိတ္တာစသည်	၄၃၈
အသျှင်အာနန္ဒာ၏အထင်အမြင်	၃၀၄
အလွန်ခင်မင်ရင်းနှီးခြင်း၏အပြစ်	၁၈၉
အလှူဝတ္ထုနှင့် အကျိုးတရားများ	၂၉
အဝိဇ္ဇာမှ အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင် အကြောင်းအဆက်ဆက်ဖြစ်ပုံ	၂၅၂
အဝိဇ္ဇာကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော တရားများ	၂၂၃
အသမနတ်သား	၆၄၊
အသုရိန္ဒကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏား	၁၅၆
အသက်ကုန်ဆုံးလွယ်ပုံ (လေးသမား ဥပမာ)	၄၄၃
အဟိသက ဘာရဒွါဇပုဏ္ဏား	၁၅၃

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[က]	
ကကုဓနတ်သား	၅၁
ကကုသန် မြတ်စွာဘုရား	၃၀၄
ကစ္စာနဂေါတ္တ၊ အသျှင်	၂၄၂
ကမ္ဘာရှည်လျားပုံ ဥပမာ	၃၇၇
ကမ္မဝါဒီသမဏဗြာဟ္မဏ တို့၏ အယူလေးမျိုး	၂၅၅
ကမ္မာသဓမ္မနိဂုံး	၃၀၄
ကဿပဂေါတ္တ၊အသျှင်	၁၀၇
ကဿပနတ်သား	၄၃
ကဿပ မြတ်စွာဘုရား	၃၀၅
ကသိဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏား	၁၆၄
ကဋ္ဌာရဓတ္တိယရဟန်း	၂၇၀
ကာမဂုဏ်၏ အပြစ်	၂၁
ကာမဂုဏ်ပြဿနာများ	၃၉
ကာမဂုဏ် ဥပမာ	၁၂၅
ကာမရာဂမိးကို ငြိမ်းစေနိုင်သောတရား	၁၇၇
ကာမဒ နတ်သား	၄၅
ကာသိရွာ	ဂ၂
ကိသာဂေါတမီအား မာရ်နတ်မေးမြန်းပုံ	၁၂၆
ကုရုတိုင်း	၃၀၄
ကုသိနာရုံပြည်	၁၅၁
ကောကနဒါ နတ်သမီး	၂၇
ကောကာလိက ရဟန်း	၁၄၃၊၁၄၅
ကောဏာဂုံမြတ်စွာဘုရား	၃၀၅
ကောဓဘက္ခနတ်သား	၂၂၃
ကောသလမင်းနှစ်စဉ်စားသုံးသော ထမင်း	ဂ၃
ကုန်ဆုံးပြီး ဆင်းရဲနှင့် ကြွင်းကျန် သေးသော ဆင်းရဲတို့၏ ဥပမာ	၃၃၇
ကောင်းမှုမကောင်းမှု အားလုံးမှ စိတ်ကို မတားမြစ်ထိုက်ပုံ	၁၃
ကိုယ်ကာယ၏ အကြောင်းတရားများ	၂၈၀
ကြည်းကုန်းထက်၌ လှော်တက်ဥပမာ	၁၀၁
ကြောက်ဖွယ်ဘေးသုံးမျိုး	၂၁၂

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အာ]	
အာကောဋ္ဌကနတ်သား	၆၅
အာနကမည်သောမုရိုးစည်	၄၄ဂ
အာနန္ဒာ၊အသျှင်	၆၁၊၃၅၃
အာဠဝကဘီလူး	၂၀၀
အာဠဝီပြည်	၁၇၅
အာဟာရလေးမျိုး	၂၃၃
[ဣ]	
ဣန္ဒကဘီလူး	၁၉၄
ဣန္ဒကူဋ္ဌတောင်	၁၉၄
ဣသိပတနမိဂဒါဝုန်တော	၄၁၀
[ဤ]	
ဤသာန နတ်မင်း	၂၀၅
[ဥ]	
ဥက္ကဏ္ဌကဝဲနာ	၄၁၆
ဥဇ္ဈာန နတ်သားများ	၂၂
ဥတ္တရနတ်သား	၅၂
ဥတ္တရရဟန်း	၃၀၅
ဥဒယ ပုဏ္ဏား	၁၆၅
ဥပစာလာဘိက္ခုနီ	၁၂၉
ဥပဝါဏ၊အသျှင်	၁၆၆
ဥပဿဝဏ်ဘိက္ခုနီ	၁၂၀၊၄၂၁
ဥပလဝဏ် ဘိက္ခုနီမအား မာရ်နတ်မျောက်လှန့်ပုံ	၁၂၀
ဥပါလိ၊အသျှင်	၃၅၃
[ဧ]	
ဧကနာဠပုဏ္ဏားရွာ	၁၆၄
အိပ်ပျော်သူနှင့် နိုးကြားသူ	၄
အိပ်ပျော်သည့်တရားနှင့်နိုးကြားသည့်တရား၃	
အိုမှုသေမှု အနှိပ်စက်ခံရသူတို့ ပြုကျင့်ဖွယ်ရာ ဥပမာ	၉၀
အိုသည့်တိုင်အောင် ကောင်းမြတ်သော တရားများ	၃၃

အကွေ့ရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[က]	
ကြောက်မက်ဖွယ်နှင့် မွေ့လျော်ဖွယ်	၇
ကြောင့်ကြမှုမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များ	၁၄
ကြိုးရှည်ရှည် တပ်ထားသောမှိန်းဥပမာ	၄၁၄
[ခ]	
ခရလောမဘီလူး	၁၉၄
ခရီးသွားတို့၏ အဆွေခင်ပွန်း	၃၃
ခုဇ္ဇုတ္တရာ ဥပါသိကာ	၄၂၀
ခုနစ်နှစ်ပတ်လုံး ဘုရားနောက်သို့ မာရ်နတ်လိုက်နေပုံ	၁၁၉
ခေမနတ်သား	၅၅
ခေမာဘိက္ခုနီ	၄၂၁
ခေါမဒုဿနိဂုံး	၁၂၄
ခိုင်မြဲသောအနှောင်အဖွဲ့များ	၇၆
ခွေးဝဲစားဥပမာ (လောဘ်ပူဇော်သကာ)	၄၁၆
ချစ်ခင်မှုနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာ အရောင်အဝါ	၆
ချမ်းသာစိန်နှင့် ချမ်းသာတို	၅
ချမ်းသာစွာနေရကြောင်းတရားများ ၃၈၊၂၂၂	
[ဂ]	
ဂဂ္ဂရာရေကန်	၁၈၄
ဂယာရွာ	၁၉၄
ဂါထာသီဆိုရရသောဆွမ်းကို ဘုရားသျှင် မသုံးဆောင်	၁၅၉
ဂါထာတို့၏ တည်ရာ	၃၅
ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်	၃၅၃
ဂေါမိကာအသျှင်	၁၁၇
ဂေါမိကရဟန္တာ၏ လားရာဂတိကို မာရ်နတ် ရှာဖွေပုံ	၁၁၇
[ဃ]	
ဃဋီကာရဗြဟ္မာ လျှောက်ထားသော ဂါထာများ	၃၂၊၅၈
ဃဋီကာရနတ်သား	၅၇
ဃနာထမင်း	၁၆၀

အကွေ့ရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[င]	
ငါးများချိပ်ဥပမာ (လောဘ်ပူဇော်သကာ)	၄၁၃
ငိုကြွေးခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များ	၁၉၆
ငွေခဲ့ဂ်ဥပမာ	၄၁၉
ငှက်ပျော, ဝါး, ကျွဲ, အဃတိုရ်မြင်းမ ဥပမာ (လောဘ်ပူဇော်သကာ)	၄၂၄
ငှက်ဥပမာ (လောဘ်ပူဇော်သကာ)	၄၁၇
[စ]	
စကားအရာ အင်္ဂါလေးတန်	၁၇၈
စကားဖြင့် စင်ကြယ်မှု မမည်နိုင်ပုံ	၁၅၈
စန္ဒနဂ်လိကာ ဥပါသကာ	၈၀
စန္ဒနနတ်သား	၅၀
စန္ဒိမသနတ်သား	၄၉
စာလာဘိက္ခုနီ	၁၂၈
စိတ္တသူကြွယ်	၄၂၀
စိရာဘိက္ခုနီ	၂၀၀
စီးပွါးဥစ္စာမတည်ကြောင်း ထွက်ပေါက် ခြောက်မျိုး	၃၉
စူဠကောကနဒါ နတ်သမီး	၂၇
စံပြဥပါသကာ, ဥပါသိကာမများ	၄၂၀
စွန့်နိုင်ခဲသောအရာ	၄၁
[ဆ]	
ဆဲရေးခြင်းသည် ဆဲရေးသူတို့သာ ပြန်ရောက်ပုံဥပမာ	၁၅၄
ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်းနှင့် ဆင်းရဲချုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းခံများ	၂၀၈
ဆင်းရဲခြင်းနှင့် နှစ်သက်ခြင်း အပြန် အလှန် ကျေးဇူးပြုပုံ	၅၁
ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်နိုင်သောတရားများ	၁၅
ဆိပ်ငြိမ်ရာ၌ သီတင်းသုံးသော ဘုရားအား ချီးမွမ်းပုံ	၁၇၀
[ဇ]	
ဇဋာဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏား	၁၅၇
ဇန္တုနတ်သား	၅၉

အကွဲရုဆဉ် စာမျက်နှာ

[ဇ]

ဇာဏုဿောဏိပုဏ္ဏား ၂၉၁
ဇာလိနီ နတ်သမီး ၁၈၈
ဇေတဝန်ကျောင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး ၃၀၁၅၃

[ဈ]

ဈာဏဝတ္ထု ခုနစ်ဆယ့်ခုနစ်ပါး ၂၇၇
ဈာဏဝတ္ထု လေးဆယ့်လေးပါး ၂၇၄
ဈာတိကရွာ အုတ်ကျောင်း ၂၉၀၁၃၁

[တ]

တဂ္ဂရသိခိပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ၉၀
တစုံတယောက်ဖောက်ပြန်ပျက်စီးမှုကြောင့်
အသျှင်သာရိပုတြာဌ် စိုးရိမ်မှုမဖြစ်ပုံ ၄၅၄
တဏှာ, အရတိ, ရဂါ (မာရ်နတ်သမီး
သုံးဦး) ၁၂၁
တဖက်ကမ်းနိဗ္ဗာန်သို့ ကူးမြောက်နိုင်သူ ၄
တမလွန်ဘဝသို့ရောက်၍ မစိုးရိမ်ရသော
တရားများ ၂၀၀
တမလွန်လောကကို မကြောက်သူ ၃၉
တရားနာသံသားသော ခြေတလှမ်း၏
တန်ဘိုး ၁၉၈
တရားကိုသာ ဘုရားသျှင်တို့အလေးပြုနေပုံ၁၃၅
တာယန နတ်သား ၄၆
တိကဘောဇဉ် ၄၀၇
တိတ္ထိတို့ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို နတ်သားတို့
ချီးမွမ်းကြပုံ ၆၄
တိမ္ဗရုက္ခ ပရိဗိုဇ် ၂၄၆
တိဝရအမည် ၃၀၄
တိသ အသျှင် ၄၆၀
တိသရဟန်း ၃၀၅
တုရူပစ္စေကဗြဟ္မာ ၁၄၄
တံငါသည် ဥပမာ ၄၁၃
တောင်းစားတတ်ကာမျှဖြင့် ဘိက္ခု
မမည်နိုင်ပုံ ၁၇၂

[ထ]

ထုလ္လဘိဿာဘိက္ခုနီ ၄၀၆
ထုလ္လနန္ဒာဘိက္ခုနီ ၄၀၈
ထေရ အမည်ရှိသောရဟန်း ၄၆၁
ထင်ရှားကြောင်းလေးမျိုး ၃၈
ထွက်မြောက်မှု ဖြစ်နိုင်သော
တရားများ ၁၅၆၁

[ဒ]

ဒက္ခိဏာဂိရိအရပ် ၄၀၇
ဒက္ခိဏာဂိရိဇနပုဒ် ၁၆၄
ဒလိဒ္ဓနတ်သား ၂၁၇
ဒဿရဟမင်းများ ၄၂၈
ဒါနနှင့် မေတ္တာဘာဝနာ ကွာခြားပုံ ၄၄၆
ဒါမလိနတ်သား ၄၄
ဒါယကာတို့လျှောသောပစ္စည်းကို
သုံးဆောင်ရန် အိုမင်းသော
ကဿပအား တိုက်တွန်းပုံ ၃၉၃
ဒါယကာတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်သော ရဟန်း
နှလုံးသွင်းရမည့်တရား ၃၉၁

ဒါယကာအိမ်သို့ချဉ်းကပ်သော
ရဟန်းငယ်တို့၌ ဘေးများပုံ ၄၄၉
ဒီဃလဋ္ဌနတ်သား ၄၉
ဒေဝဒတ် ၁၄၇၊၃၅၁၊၄၂၄
ဒေဝဟိတပုဏ္ဏား ၁၆၆
ဒေဝါနမိန္ဒ ၂၁၅

[ဓ]

ဓနဉ္ဇာနီ ပုဏ္ဏားမ ၁၅၃
ဓာတ်ခုနစ်မျိုး ၃၄၈
ဓာတ်အမျိုးမျိုး ၃၄၃
ဓာတ်တူချင်းနှိုးနှောမိကြပုံ ၃၅၂
ဓာတ်လေးပါးတို့၏ သာယာဖွယ်, အပြစ်,
ထွက်မြောက်ကြောင်းများ ၃၆၇
ဓာတ်လေးပါးတို့၏သုခဒုက္ခသို့သက်ဝင်ပုံ ၃၇၀

အကွေ့ရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပစ္စနီကသာတပုဏ္ဏား	၁၆၉
ပဥ္စာလစဏ္ဍနတ်သား	၄၅
ပဇာပတိနတ်မင်း	၂၀၅
ပဇ္ဇုန်နတ်သမီးတို့လျှောက်ထားသော ဂါထာများ	၂၇
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားများ	၂၂၇
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နှင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတရားများ	၂၄၉
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သိသော်လည်း ရဟန္တာဟုဝန်မခံနိုင်သေးပုံ	၃၂၂
ပဉ္ဉာလက်နက်၏ အညစ်အကြေး	၄၀
ပဉ္ဉာဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်	၃၂၆
ပဉ္ဉာမဲ့ သူမိုက်တို့၏အပြစ်	၁၅
ပဉ္ဉာမဲ့သူအား ဆုံးမ၍ အကျိုးမပြီးပုံ	၁၀၇
ပဒုမငရဲ	၁၄၅
ပရစေတနာချို့တဲ့သောဒါန၏အပြစ်	၉၀
ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခါနီး၌ မြတ်စွာဘုရား ဝင်စားသော စျာန်အစဉ်	၁၅၁
ပဝိဋ္ဌ၊အသျှင်	၃၂၂
ပဿနဒီကောသလမင်း	၆၇
ပါစိနဝံသတောင်	၃၀၄
ပါဝေယျကတိုင်းသား ရဟန်းသုံးကျိပ်	၃၀၁
ပိယက်ရမဏတောဘီလူးမ	၁၉၇
ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါကိုဖြစ်စေတတ်သော တရားများ	၃၄
ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၏အဖော်	၃၅
ပုဂ္ဂိုလ်ကိုကျော်လွန်နေသောတရားသုံးမျိုး	၆၁
ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး	၉၁
ပုဏ္ဏ၊အသျှင်	၃၅၃
ပုနဗ္ဗသုမဏတောဘီလူးမ	၁၉၇
ပုရိန္ဒဒ	၂၁၅
ပေးလှူမှု၌ အန္တရာယ်ပြုသူတို့အပြစ်	၃၁
ပေးလှူခြင်း၏အကျိုးတရားများ	၁၉

အကွေ့ရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဗ]	
ဗာတ်လေးပါးတို့၌ နှစ်သက်မှု၏အပြစ်	၃၂၁
ဗာတ်လေးပါးတို့ ဖြစ်ပေါ်မှု၏ အပြစ်	၃၂၁
ဗမ္မကထိက ဆိုထိုက်သူ	၂၄၃
ဗမ္မဝိနယ'သာသနာ'၌ သက်သာရာကို ရသူ	၂၇၀
[န]	
နဂရကနိဂုံး	၁၆
နန္ဒ၊အသျှင်	၄၆၀
နန္ဒနတ်သား	၆၁
နန္ဒနန္တသား	၅၀
နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်	၅
နန္ဒိဝိသာလ နတ်သား	၆၁
နဝကမ္မိက ဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏား	၁၇၀
နာဂဒတ္တ၊အသျှင်	၁၈၉
နာရဒ၊အသျှင်	၃၂၂
နိဂြောဓကပ္ပ၊အသျှင်	၁၇၆
နိဗ္ဗာန်သွားရာလမ်းခရီးနှင့် ယာဉ်ရထား	၃၀
နိဂနတ်သား	၆၅
နေနတ်သား	၄၈
နေရာအိမ် အသိုက်အအုံနှင့် အမြွေးအရှက်	၈
နွေရောညှဉ်ပါကောင်းမှုတိုးပွါးကြောင်း အလှူဒါနများ	၃၀
နတ်သမီးနှင့် အသျှင်သမိဒ္ဓိ	၈
နတ်တို့ကျူးရင့်သော ဥဒါန်းဂါထာများ	၂၅
နတ်မင်းကြီးလေးယောက်တို့၏ အံ့လံတော်နှင့် ရတနာဂုဏ်ရည်	၂၀၅
နတ်နှင့် အသုရာတို့စကားစစ်ထိုးပွဲ	၂၀၉
နတ်နှင့် အသုရာတို့ စကားရည်လုပွဲ	၂၁၂
နှိုင်ခြင်းရှုံးခြင်း၏ အပြစ်များ	၈၂
နှစ်သက်မှုနှင့် စိုးရိမ်မှု	၆

အကွာရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ပ]

ပယ်စွန့်,ပွါးများ, လွန်မြောက်ရမည့် တရားများ ၃
ပျင်းရိခြင်းနှင့် လုံ့လရှိခြင်းတို့၏ အကျိုးအပြစ် ၂၀၃
ပြိတ္တာပေါင်းစုံ ၄၃၈

[ဗ]

ဗကပြဟ္မာ ၁၃၈
ဗကပြဟ္မာ၏ မိစ္ဆာအယူ ၁၃၇
ဗလစ် ဗလစ် တရားဟောခြင်း၏အပြစ် ၁၈၈
ဗဟုပုတ္တက စေတီ ၄၀၈
ဗာရာဏသီပြည် ၄၁၀
ဗာလနှင့် ပဏ္ဍိတ ထူးခြားပုံ ၂၄၇
ဗိလင်္ဂိက ဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏား ၁၅၆
ဗြဟ္မဒေဝါအသျှင် ၁၃၇
ဗြဟ္မာကြီးလေးဦးလျှောက် ဂါထာများ ၂၄
ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ကြွသွားသောရဟန္တာ ကြီးများ ၁၄၀
ဗြာဟ္မဏ မဟာသာလပုဏ္ဏား ၁၆၇

[ဘ]

ဘာရဒ္ဒါဇရဟန်း ၃၈၅
ဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏား ၁၅၃
ဘိက္ခကပုဏ္ဏား ၁၇၂
ဘိယျောသရဟန်း ၃၈၅
ဘုရားမဖြစ်မီ အကြုံအစည်ဖြစ်ပုံ ၃၁၄
ဘုရားလောင်းတို့၏ ဉာဏ်စဉ် ၂၃၁
ဘုရားသျှင်၏ ပဝါရဏာ ၁၈၀
ဘုရင့်သူလျှိများ ၇၇
ဘူမိဇာအသျှင် ၂၅၉
ဘေးငါးပါးနှင့် သောတာပတ္တိအင်္ဂါ လေးပါး ၂၈၄

[မ]

မကောင်းမှုများသူတို့ အပေါ်၌ အပြစ် မတင်ထိုက်ပုံ ၁၉၂

အကွာရာစဉ် စာမျက်နှာ

[မ]

မစင်ပိုးဥပမာ (လာဘ်ပူဇော်သကာ) ၄၁၅
မဆွေးမြည့်နိုင်သောတရား ၃၃
မဏိဘဒ္ဒဘီလူး ၁၉၅
မဏိမာလိကနတ်ကွန်း ၁၉၅
မန္တာနီပုဏ္ဏားမ၏ သား ၃၅၃
မထေမဲ့မြင် မပြုအပ်သူ လေးမျိုး ၆၇
မဒ္ဒကုစ္ဆိတော ၂၁
မလ္လိကာမိဖုရား ၇၄
မပေး,မစွန့်,မမြှုပ်ဆိုအပ်သော အရာများ ၄၀
မပေးလှူနိုင်ခြင်း၏အကြောင်းတရားများ ၁၇
မပြစ်မှားထိုက်သူအား ပြစ်မှားမိ၍ အပြစ်ရောက်ပုံ ၁၂
မလွန်ဆန်နိုင်သော တရားကြီး ၉၄
မသင့်လျော်သော အမေးများ ၂၇၀
မဟာကပ္ပိန၊အသျှင် ၁၄၁ ၂၆၂
မဟာကဿပ၊အသျှင် ၁၄၁၊၃၅၃၊၃၈၀
မဟာကဿပက မိမိဂုဏ်ကို ထုတ်ဖော် ပြောပုံ ၄၀၅
မဟာကဿပထေရ် ရဟန်းပြုပုံ (ကိုယ်တိုင်ဟော တရားများ) ၄၀၇
မဟာကောဋ္ဌိက၊အသျှင် ၃၂၀
မဟာမောဂ္ဂလာန်ထေရ်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး များ ၁၈၄
မဟာမောဂ္ဂလာန်၊အသျှင် ၁၄၈၊၃၅၃
မဟာလိ လိစ္ဆဝီမင်း ၂၁၆
မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ရေတက်ဥပမာ(အဝိဇ္ဇာ)၃၂၅
မဟုတ်မမှန်ပြောဆိုသူ မဟာသာလကြီး များ ၃၄
မာဂဓကအမည် ၃၈၅
မာဂဓနတ်သား ၄၄
မာဃနတ်သား ၄၃
မာဃဝ ၂၁၄
မာဏဝကိမိယနတ်သား ၆၆
မာတလိနတ်သား ၂၀၇

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မြတ်စွာဘုရားအား ဘုရင်ပြုလုပ်ရန် မာရ်နတ်တိုက်တွန်းပုံ	၁၁၅
မြတ်စွာဘုရား ချမ်းသာစွာ နေရမှုဥ် ပုဏ္ဏားကြီး၏ ထင်မြင်ချက်များ	၁၆၂
မြတ်စွာဘုရားဥ် ဆန့်ကျင်ဖက် ပြုလိုသူ	၁၆၉
မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ရွတ်အံ သရဇ္ဈာယ်သော တရားတော်များ	၂၉၀
မြတ်သော ဆိတ်ဆိတ်နေမှု	၄၅၃
မွေ့လျော်ဖွယ်ရာ အရပ်များ	၂၁၈
မြားဥပမာ	၄၁၆
[ယ]	
ယခုခေတ်ရဟန်းနှင့် အနာဂတ်ရဟန်း (လိစ္ဆဝီမင်းတို့ ဥပမာ)	၄၄၉
ယုတ်မာသူတို့ဥ် ရှိသော စည်းစိမ်ဥစ္စာများ	၈၈
[ရ]	
ရသေ့တို့၏ ကျိန်စာ နှတ်တို့ရွာ	၂၁၃
ရဟန္တာတို့ ကူးမြောက်သော သမုဒ္ဒရာ	၂၉
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ လောကပညတ်ကို မပယ်ပုံ	၁၃
ရဟန်းတို့အား တရားဟောရန် ကဿပအား တိုက်တွန်းပုံ	၃၉၅
ရဟန်းတရားကို ကြဲရှည်စွာ အားမထုတ် နိုင်ကြောင်း တရားများ	၇
ရဟန်းတို့ ကျက်မှတ်ရန် တာယနနတ်သား လျှောက် ဂါထာများ	၄၉
ရာဂ ဒေါသတို့ဖြစ်ပေါ် ရာအကြောင်းရင်း	၁၉၅
ရာဟုလာ၊အသျှင်	၄၂၈
ရာဟုအသုရိန်	၄၇
ရေနွေး အလှူခံပုံ	၁၆၆
ရေမဟုတ်သော ဆေးကြောဖွယ်	၄၅
ရောဟိတဿအမည်	၃၈၄

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မာတုဂါမ	၄၁၉
မာတုပေါသကပုဏ္ဏား	၁၇၂
မာနတ္ထဒ္ဒပုဏ္ဏား	၁၆၈
မိဖလုပ်ကျွေးသူတို့အား ဘုရားချီးကျူးပုံ	၁၇၂
မိဖကို မလုပ်ကျွေးသော သားသမီး တို့ထက် တောင်ဝှေးက ပို၍ မြတ်ပုံ	၁၆၇
မိမိကိုယ်ကို မိမိမစောင့်ရှောက်သူ	၇၁
မိမိကိုယ်ကို မိမိမချစ်သူ	၇၀
မိမိကိုယ်ထက်ပို၍ ချစ်အပ်သူ-ရှိ,မရှိ, ပြဿနာ	၇၄
မိမိပြုလုပ်မှုနှင့် တူသော အကျိုးခံစားရ တတ်ပုံ	၈၃
မီးပုံကြီး ဥပမာ	၂၉၈
မီးလောင်အိမ်မှ ထုတ်ယူရသောပစ္စည်း ဥပမာ	၂၈
မာရ်နတ်	၁၀၁
မာရ်နတ်သမီးများ ဘုရားအား ဖြားယောင်းပုံ	၁၂၁
မာရ်နတ်၏ ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံများ	၁၀၂၊၁၀၄
မာရ်နတ်၏ ကျော့ကွင်းများ	၁၀၂
မုဆိုး ဥပမာ	၄၁၄
မုသိလ၊အသျှင်	၃၂၂
မေတ္တာ၏ အကျိုးပြ ဥပမာ	၄၄၅
မောဋ္ဌိယဖဂ္ဂုန၊အသျှင်	၂၃၉
မိတ်ဆွေကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်း ရခြင်း၏ အကျိုး	၈၆
မိန်းမတို့၏ လက်နှစ်သစ် မျှလောက်သော ပညာ	၁၂၅
မိုးကြိုးစက်	၄၁၆
မြေခွေးအို ဥပမာ	၄၁၆
မြတ်စွာဘုရားနှင့် မာရ်နတ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက် ဂါထာများ	၁၀၅

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ရ]	
ရောဟိတဿနတ်သား	၅၉
ရုပ်၌သာ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ် ဖြစ်နိုင်ပုံ	၃၀၅
ရှေခွက်ဥပမာ (လာဘ်ပူဇော်သကာ)	၄၁၈
ရှေတုသည် ရှေစစ်ကို ပျောက်ကွယ်စေပုံ ဥပမာ	၄၁၁
[လ]	
လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယ၊အသျှင်	၄၅၈
လကွဏ၊အသျှင်	၄၃၈
လ နတ်သား	၄၇
လမင်းဥပမာ (မဟာကဿပ၏ ဂုဏ်)	၃၈၉
လူတို့၏ မှီရာတည်ရာတရားများ	၃၄
လူများစု၏ အလေ့အကျင့်	၇၃
လူအများ တောင့်တအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်	၁၉၀
လူ့ဘဝပြန်ရသူ နည်းပါးပုံ (မြေကြီးဥပမာ)	၄၄၅
လောကကို ဆောင်ယူ,ဆွဲငင်တတ်သော တရားများ	၃၆
လောကကို နှောင်ဖွဲ့,ဆက်စပ်တတ်သော တရားများ	၃၆
လောကကို လွှမ်းမိုး, နှိပ်စက်, ဆွဲခြိတ်, ပိတ်ဆို့, ဖွဲ့စပ်တတ်သော တရားများ	၃၇
လောကအဆုံးသို့ ခြေဖြင့်သွား၍ မရောက်နိုင်ပုံ	၅၉
လောကခဲ့တရားများ	၂၉၂
လောကာယတိကပုဏ္ဏား	၂၉၂
လုံလမရှိသူ၏ အပြစ်	၃၈၈
လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော် အစော၏အပြစ်	၁၄၇၊၄၄၃
လာဘ် ပူဇော်သကာသည် ရဟန္တာ တိုင်အောင် အန္တရာယ်ပြုနိုင်ပုံ	၄၂၃
လိပ်ဥပမာ (လာဘ်ပူဇော်သကာ)	၄၁၄
လယ်ထွန်ယောကျ်ားဥပမာ	၁၆၄
လွတ်မြောက်ကြောင်းတရားသုံးပါး	၂

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[လ]	
လွတ်မြတ်သူလေးမျိုး	၆
လျော့နည်းသောလုံလဖြင့် နိဗ္ဗာန်မရ နိုင်ပုံ	၄၅၆
[ဝ]	
ဝက်ကတောင်	၃၈၄
ဝဂ်ိသ၊အသျှင်	၁၇၅
ဝဂ်ိသထေရ်၏ တခ်ကုပ္ပတ္တိဉာဏ်စွမ်း	၁၈၁
ဝဇီရာဘိက္ခုနီ	၁၃၁
ဝရုဏနတ်မင်း	၂၀၅
ဝါသဝ	၂၁၅
ဝါသုဒတ္တနတ်သား	၅၀
ဝိဇယာဘိက္ခုနီမအား မာရ်နတ် ဖြားယောင်းပုံ	၁၂၃
ဝိတက်သုံးမျိုးတို့၏ အကြောင်းများ	၃၄၉
ဝိခုရ ရဟန်း	၃၈၄
ဝိပဿီဘုရားလောင်း	၂၃၁
ဝိသာခ၊အသျှင်	၄၅၈
ဝီရိယ၏ အကျိုးနှင့် ပျင်းရိခြင်းအပြစ်	၂၅၁
ဝေဂဗ္ဘရိ နတ်သား	၆၅
ဝေဏ္ဍုနတ်သား	၄၉
ဝေပစိတ္တိ အသုရိန်	၄၃၊၂၀၃
ဝေပစိတ္တိ အသုရိန်၏ ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုခြင်း	၂၀၉
ဝေပုလ္လတောင် အမည်အမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲခဲ့ပုံ	၃၈၄
ဝေရမ္ဘလေ	၄၁၃
ဝေရောစန အသုရိန်	၂၁၂
ဝေဠုကဏ္ဍကီမြို့သူ နန္ဒမာတာ	၄၂၀
ဝေးကွာသော အရပ်နေ မောဂ္ဂလာန်နှင့် ဘုရားသျှင်တို့ တန်ခိုးဖြင့် မချဉ် ကပ်ပဲ စကားပြောကြပုံ	၄၅၄
ဝဋ်ဆင်းရဲနှင့် ရုပ်နာမ် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာအရပ်	၁၄

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဝ]	
ဝဋ္ဋဆင်းရဲ ကုန်ရန် စူးစမ်းဆင်ခြင်ရသော တရားများ	၂၉၅
[သ]	
သက္က	၂၁၅
သက္ကဘီလူး	၁၉၄
သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို အရောတကြီး ပယ်အပ်ပုံ	၁၂၅၀
သင်္ဂါဒေဝ ပုဏ္ဏား	၁၂၃
သဉ္ဇ်ဝရဟန်း	၃၀၄
သတိရှိခြင်း၏ အကျိုးများ	၁၉၆
သတ္တဝါတို့၏ တခုသောဘဝဖြစ်စဉ်	၁၉၄
သတ္တဝါဟု မရှိပုံ ရထားဥပမာ	၁၃၁
သတ္တဝါတို့ ချမ်းသာခွင့်ရကြောင်း တရားများ	၅၁
သန္တောသတရားလေးပါး	၃၀၇
သနက်ုမာရဖြဟ္မာ	၁၄၇
သမ္မရအသုရိန်	၂၁၃
သမဏ ဗြာဟ္မဏဖြစ်ကျိုးကို မခံစားရပုံ	၂၄၀
သမိဒ္ဓိ၊အသျှင်	ဂ
သမီး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး	ဂ၄
သဟလိနတ်သား	၆၅
သဟမွတိဗြဟ္မာ တရားဟော တောင်းပန်ပုံ	၁၊၃
သဟဿကွ	၂၁၅
သာကေတမြို့	၅၁
သာနုသာမဏေ	၁၉၆
သာရိပုတြာ၊အသျှင်	၆၁၊၁၇၊၃၅၃
သာရိပုတြာ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးများ	၆၁၊၁၇၉
သာရိပုတြာအား သုံးကြိမ်တိုင်မေးယူရသော အဇိတပြဿနာ	၂၆၇
သိကြားမင်း	၂၀၃
သိကြားဖြစ်ကြောင်းကျင့်ဝတ် ခုနစ်ပါး	၂၁၄

အကွာရာဝဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သိကြားမင်း၏ အမည်များ	၂၁၄
သိကြားမင်းကို မြင်ဘူး၏ဟူသောဘုရား စကားကို မဟာလိ မယုံကြည်	၂၁၆
သိကြားမင်းအား သဟမွတိဗြဟ္မာ ပေးသောဘုရားရှိခိုး	၂၁၉
သိကြားမင်း၏ ရှိခိုးခြင်းကို ခံယူထိုက်သူများ	၂၁၉
သိကြားမင်းတောင်းယူရသော လှည့်စားမှုမာယာ	၂၂၃
သိခီမြတ်စွာဘုရား	၁၄၈
သိဂ်နိုက်ဋ္ဌ	၄၁၉
သိပ္ပနီမြစ်ကမ်း	၁၄၇
သိဝနတ်သား	၅၄
သီလရှိသူအား ပေးလှူရသော ဒါန၏ အကျိုးကြီးပုံဥပမာ	၉၆
သီလရှိသူတို့၏ ကိုယ်ရုံးကို နတ်တို့ မစောင့်ဆပ်ပုံ	၂၁၂
သီသူပစာလာ ဘိက္ခုနီ	၁၃၀
သုက္ကာဘိက္ခုနီ	၁၉၉
သုဇမွတီ	၂၁၅
သုဇာတ၊အသျှင်	၄၅၇
သုညကန္ဒင့်စပ်သော တရားတို့၏ ကွယ်ပျောက်ပုံ	၄၄၀
သုဒတ္တ (အနာထပိဏ်) သူဌေး	၁၉၀
သုဒဿနလုလင်	ဂ၁
သုဒ္ဓိဝါသပစ္စေကဗြဟ္မာ	၁၆၉
သုဒ္ဓိဝါသပစ္စေကဗြဟ္မာ	၁၄၂
သုဒ္ဓိကဿာရဒ္ဓါဇပုဏ္ဏား	၁၅၀
သုပဿဘောင်	၃၀၅
သုပ္ပိယအမည်	၃၀၅
သုဗြဟ္မနတ်သား	၅၁
သုဗြဟ္မာ ပစ္စေကဗြဟ္မာ	၁၄၂
သုဝိရနတ်သား	၂၀၃
သုသိမပရိဗိုဇ်	၃၂၆

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သုသီမနတ်သား	၂၀၄
သူငယ်ဟူသော အမည်ဖြင့် အံ့နန္ဒာအား ဆုံးမပုံ	၄၀၇
သူစိလောမဘီလူး	၁၉၄
သူဆင်းရဲ မဟုတ်သူ	၂၁၇
သူဌေးကြီးသုံးမျိုးနှင့် ရဟန္တာတို့သော်မှ မလွတ်နိုင်သော တရားများ	၆၉
သူတော်ကောင်းတရား နာရခြင်း၏ အကျိုး	၁၉၇
သူတော်ကောင်း မရှိသောအစည်း အဝေးသည် သဘင် မမည်ပုံ	၁၇၄
သူတော်ကောင်းတို့၏ ရေချိုးဆိပ်	၁၇၃
သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော် ရခြင်း၏ အကျိုး တရားများ	၁၅၊၅၄
သူပြောမှ ငါပြောမည်ဟု ဘုရားအပေါ် ၌ မာန်မာန ထားပုံ	၁၆၈
သူမိုက်နှစ်မျိုးနှင့် ပညာရှိနှစ်မျိုး	၂၂၄

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သူ့ကျေးဇူးကို မသိသူ ရဟန်း၏အပြစ်	၄၅၂
သေရီနတ်သား	၁၁
သေရီမင်းကြီး၏ အလှူကြီး	၅၅
သေလာဘ်ကွန်နီ	၁၃၀
သောမာဘိကွန်နီ	၁၂၅
သံသရာရှည်လျားပုံ ဥပမာများ	၃၇၄
သံသရာ့အယဉ်ကို (အားမထုတ်ပဲ) ကူးမြောက်ပုံ	၁
သံသရာ့အယဉ်၌ မနစ်မြုပ်နိုင်သူ	၅၀
သားမြီးကြိုး ဥပမာ	၄၂၂
သား၏ အသားကို စားသုံးသော မိဖ ဥပမာ	၃၀၉
သည်းခံခြင်း၏ အကျိုးအပြစ်	၂၀၇
သစ်ပင်ကြီး ဥပမာ	၃၀၀
သိုးဥပမာ	၄၁၄
[ဟ]	
ဟတ္ထက အာဠဝက သူကြွယ်	၄၂၀

အာရုဟတ္တ ပေက္ခကသိခဝါနိုဗို့ဘိုးအကြောင်းပြုခဲ့စေ.စိတ္တဟတ္ထိ— ၂၅၃

၄-၀-၃-၀၁—၄၀—၂-၇-၆၀—၃၀၀၀